

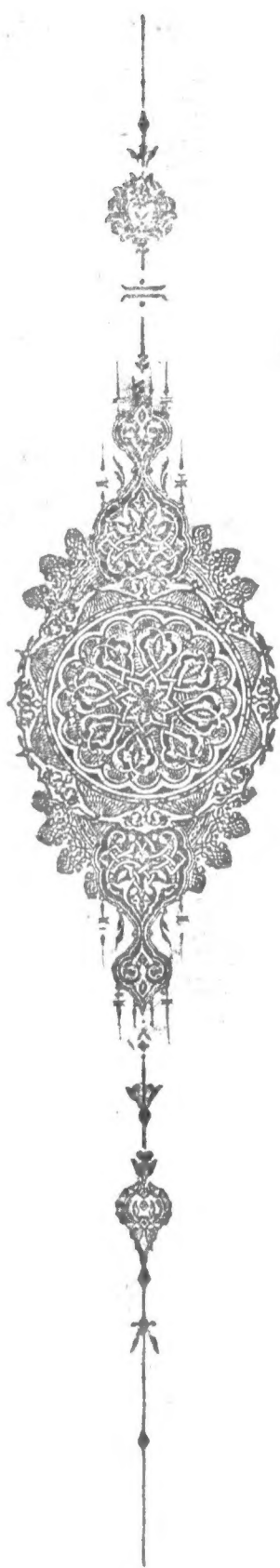
نطق

غازی مصطفی کمال

مرفند

نور کبه طبع و نثری مصفی نور ک طیار جمعینه نور بدیع بدیع

۱۹۲۷

نطق

غازی مصطفیٰ کمال
طرفین

۲۲۷۰۲

ایکینچی الی پیک

نومبر کیده طبع ونشری معنی نورک طیاره جمعیتہ نودبع بوبوردلشده

آنقره

۱۹۲۷

نظم

۱۳۳۵ سنهسي، مایسنك ۱۹ نجی كونی سامسونه جیقدم . وضعیت و منظره عمومی :

عثمانی دولتلك داخل بولندی غروب، حرب عمومیده مغلوب اولمش، عثمانی اردوسی هر طرفده زده لمش، شرائطی آغیر، بر متاركة نامه امضالاتمش . بویوك حربك اوزون سنه لری ظرفنده، ملت بورغون و فقیر بر حالده . ملت و مملكتی حرب عمومی به سوق ابدنلر، كندی حیاتلری اندیشه سنه دوشهرك، مملكتدن فرار ایتمسلر . سلطنت و خلافت موقعی اشغال ایدن وحیدالدین، مرتدی، شخصنی و یالكز تختی تأمین ایده بیله جكنی تخیل ایتدیكى دنی تدیرلر آراشدیرمقده . داماد فرید پاشانك ریاستنده کی قاپینه، عاجز، حیثیتسز، جین، یالكز پادشاهك اراده سنه تابع و اونكله برابر شخصلرنی وقایه ایده بیله جك هر هانکی بر وضعیت راضی .

اردونك ألدن اسلحه وجیخانه سی آلمش ر آلفقده ...

ائتلاف دولتری، متاركة احكامنه رباطه لزوم كورمیورلر . برر وسیله ایله، ائتلاف دوناتلاری و عسكرلری استانبولده . آطنه ولایتی، فرانسلر؛ اورفه، مرعش، عینتاب، انكلیزلر طرفندن اشغال ایدلمش . آنطالیه و قونیهدده، ایتالیان قطعات عسكریه سی، مرزیفون و سامسونده انكلیز عسكرلری بولونیور . هر طرفده، اجنبی ضابط و مأمورلری و خصوصی آدملری فعالیتده . نهایت، مبدأ كلام قبول ایتدیكمز تاریخدن درت كون اول، ۱۵ - مایس - ۳۳۵ ده ائتلاف دولتلرینك موافقتیه یونان اردوسی از میره اخراج ایدیور .

بوندن بشقه، مملكتك هر طرفده، عناصر خرسیتانیه خفی، حلی، خصوصی أمل و مقصدلرینك تأمین استحصانه، دولتك بر آن اول، چوكمنه صرف مساعی ایدیورلر .

بالاخره الله ایدیلن موثوق معلومات و وثائق ایله تأید ایتدی، كه استانبول روم بطریقخانه سنده تشكیل ایدن «ماوری میرا» هیئت، [وثیقه : ۱] ولایتلر داخلنده جتهلر تشكیل و اداره ایتمك، متینغلر و پروباغاندارلر بایدیرمقله مشغول . یونان صلیب احمری، رسمی مهاجرین قومیسونی؛ «ماوری میرا» هیئتلك تسهیل مساعیسه خادم . «ماوری میرا» هیئت طرفندن اداره اولنان روم مكاتبلرینك ایزجی تشكیلاتلری، یكرمی یاشنی متجاوز كنجلرده داخل اولمق اوزره هر برده اكمل اولونیور .

ارمنی بطریق (زاوه ن) افندیده، «ماوری میرا» هیئتله هم فكر اولمق چالیشیور . ارمنی حاضرلریده تماماً روم حاضرلری كهی ایلرلیور .

طرزوزن ، صامسون و بوتون قره دکز ساحلرنده تشكیل ایتمش واستانبولده کی مرکزہ مربوط « پونتوس جمعیتی ، سهولتله وموقیتله جالشیر . [وثیقہ : ۲]

§ وضعیت دهشت و وخامت قارشوسنده ، هر یرده ، هر منطقه بر طاقم ذوات طرفندن مقابل خلاص چاره لری دوشونولمکه باشلامش ایدی . بو دوشونجه ایله آلمان تشبثات ، بر طاقم تشکلیلر دوغوردی . مثلاً : ادرنه وحوالیسند « تراکیا باشا ایللی » عنوانیه بر جمعیت واردی . شرقده ؛ [وثیقہ : ۳] ارضرومده والعزیزده [وثیقہ : ۴] مرکز عمومیهی استانبولده اولق اوزره « ولایات شرقیه مدافعه حقوق ملیه » جمعیتی تشکیل ایدلمشدی . طرزوزنده « محافظه حقوق » نامنده بر جمعیت موجود اولدینی کی درساعندهده ، طرزوزن وحوالیسی عدم مرکزیت جمعیتی ، واردی . بو جمعیت مرکزینک کوندردیکی مرخصلره ، اوف قضاسیله لازستان لواسی داخلنده شعبه لر آچیلشدی . [وثیقہ : ۵] و [وثیقہ : ۶]

ازمیرک اشغال اولنه جفته دائر مایسک اون اوچندن بری فعلی اماره لر کورن ازمیرده بعض کنج وطنپرورلر ، آیک ۱۱ نجی کیجه سی ، بوآیم وضعیت حقنده مداوله افکار ایشلر وامر واقع حالته کلدیکنه شبهه قالمیان یونان اشغالنه الحاقله نتیجه لنه مناع اولق اساسنده متفق قالمش و « ردالحاق » برنسیپی اورتیه آتمشلردر . عینی کیجهده بومقصدک تشیمانی تأمین ایچون ازمیرده یهودی ماشاطلغه طولانیه ییلن خلق طرفندن برمتینغ یاپیلمشده ایرتسی کون صباحین یونان عسکرلرینک ریختیمده کورولمسیله بوتشبت امید ایدیلن درجهده تأمین مقصد ایدمه مشدر .

§ بو جمعیتلرک مقصد تشکلیری وهدف سیاسیلری حقنده مختصر آ اعطای معلومات ایلک موافق اولور مطالعه سندهیم .

« تراکیا باشا ایللی » جمعیتک رؤساسندن بعضیلریله ده استانبولده ایکن کوروشمش ایدم . عثمانلی دولتک اضمحلالنی چوق قوتلی براحتال داخلنده کورنیورلردی . وطن عثمانینک انقسامه اوغرایه جنی تهلکه سی قارشیسند ، تراکیایی ، ممکن اولورسه غرب تراکیایی ده ربط ایدرهک ، برکل اولورق اسلام ونورک جامعه سی حالنده قورنارمنی دوشونیورلردی . فقط بومقصدک تأمین ایچون اوزمان واردخاطرلری اولان یکانه چاره انکتره نک ، بوممكن اولمازسه فرانسه نک معاونتنی تأمین ایتدی . بومقصدله بعض اجنبی رجال ایله تماس وملاقاتلر ، ده آرامشلردی . هدفلرینک بر « تراکیا جمهوریتی » تشکلی اولدینی آ کلاشیلیوردی .

« ولایات شرقیه مدافعه حقوق ملیه » جمعیتک مقصد تشکلی ده ؛ [نظامنامه لرینک ایکنجی ماده سی] شرق ولایتلرنده متمکن بالجه عنصرلرک دینی و سیاسی حقلرینک سربستی ، انکشافنی تأمین ایدرهک اسباب مشروعیه تشبث ایتک ، مذکور ولایتلر اهالی اسلامیه سنک تاریخی وملی حقلرینی ، عندالحاجه ، عالم مدنیت حضورنده مدافعه ایلک ، شرق ولایتلرنده واقع اولان مظالم وجنایاتک اسباب وعواملی وفاعل ومسبیلری حقنده بیطرفانه تحقیقات اجراسیله مجرملرک مسارعه تجزیه لرینی طلب ایتک ؛ عناصر بیننده کی سوء تفهیمک ازاله سی ایله کافی السابق روابط حسنه نک تأییدنه غیرت ایتک ، حال حربک ولایات شرقیهده تولید ایتدیکی خرابی وسفالت ، حکومت نرذنده تشبثاده بولنق صورتیه ، ممکن مرنبه ، چاره ساز اولقدن عبارت ایدی .

استانبولده کی مرکز اداره لرندن ویرلش اولان بودیره کتیف داخلنده ، ارضروم شعبه سی ، ولایات

شرقیهده تورکک حقوقنی محافظه ایله برابر تهجیر ائساننده پایلان سوء معاملانده ملتک قطعاً مدخلدار بولندینی وارمنی اموالک روس استیلاسنه قدر محافظه ایدلیکنی، بوکا مقابل مسلمانلرک بک غدارانه حرکاته معروض قالدینی حتی خلاف امر تهجیردن آیقونیلان بعض ارمنیلرک حامیلرینه قارشى روا کوردکلری معاملاتی، مدلل وئاقله عالم مدینه عرض وابلغه وولایات شرقیه قارشى دیکیلن انظار احتراصی حکمسز براقق ایچون چالشمغه قرار ویریور . (ارضروم شعبه سنک بیاننامه سی)

— ولایات شرقیه مدافعه حقوق ملیه جمعیتک ایلك ارضروم شعبه سنی تشکیل ایدن ذوات ، ولایات شرقیهده پایلان پروباغاندار و بونلرک هدفلری، تورکک — کوردک — ارمنیک مسائلنی؛ علمی، فنی ، تاریخی نقدله نظرلردن ، تدقیق وتبع ایتدکدن صوکره ، مستقبل مساعیلرینی شواوچ نقطهده تثبیت ایدیورلر : [ارضروم شعبه سنک مطبوع راپوری]

۱) قطعاً مهاجرت ایتمک .

۲) درحاک علمی ، اقتصادی ، دینی تشکیلات یایمق .

۳) تجاوزه معروض قالدجق ولایات شرقیه نك هرهانکی بر بوجاغنی مدافعهده برلشمک .

§ ولایات شرقیه مدافعه حقوق ملیه جمعیتک استانبولده کی مرکز اداره سنک مدنی و علمی وسائطه تأمین مقصد ایدله بیلجکی حقنده فضله نیکین اولدینی آ کلاشیلور . فی الحقیقه بوبولده صرف مساعیدن کری دورمیور . ولایات شرقیهده مسلمان عناصرک حقوقنی مدافعه ایچون (Le Pays) نامنده فرانسرجه برگزته نشر ایدیور . حادثات غزته سنک امتیازینی درعهده ایدیور . برطرفندن ده استانبولده کی دول مؤتلفه مثللرینه و ائتلاف دولتلری باش وکیللرینه مخطر ویریور . آوروپا بهر هیئت اعزامنه تشبث ایدیور . [وثیقه : ۷]

§ بواضا حاکدن سهولته آ کلاشیلوجنی ظن ایدرم ، که ولایات شرقیه مدافعه حقوق ملیه جمعیتی وجوده کتیرن مهم سبب واندیشه ، ولایات شرقیه نك ارمنستانه ویرلسی احتمالی اولیور . بو احتمالک تحقیقده ، شرق ولایتلری نفوسنده ارمنیلرک حاکم اکثریت کوسترلسنه و تاریخی حقوق نقطه نظرندن مقدم تلقی ایتدیرلسنه چالشانلرک ، علمی و تاریخی وئاقله جهان افکار عمومیه سنی اغفاله موفقیتنده وبرده مسلمان اهلینک ارمنیلری قتل عام ایدر وحشیلر اولدینی افتراسنک حقیقت شکلنده قبولی حالنده اوله بیلجکی فرضیه سی حاکم اولیور . بناء علیه جمعیت ، عینی اسباب و وسائطه مجهز اوله رق حقوق ملیه و تاریخیه بی مدافعه به چالشیور .

قره دکزه ساحل اولان منطقه لردهده ، بر روم بونتوس حکومتی وجوده کتیریلجکی قورقوسی واردی . اسلام اهالی بی ، روملرک بوبوندوروغی آلتنده براقیوب ، حق بقا و موجودیتلرینی محافظه قایه سیله ، طربزونندهده بعض ذوات آیریجه بر جمعیت تشکیل ایلشلردی .

مرکزی استانبولده اولان طربزون وحوالیسی عدم مرکزیت جمعیتک مقصد وهدف سیاسی، اسمندن مستبان اولمقدهدر . هر حالده مرکزدن آیرلمق قایه سنی تعقیب ایدیور .

§ وجوده کلکه باشلایان بوتشکللردن بشقه ، مملکت داخلنده ده برطاقم تشبثلر و تشکللرده وقوعه کلشدی . از جمله دیاربکر ، [وثیقه : ۸ و ۹] بتلیس ، المزیزولایتلرنده ، استانبولدن اداره اولتان کوردلهالی جمعیتی واردی . بو جمعیتک مقصدی ، اجنهی تحت حمایت سنده ، برکورد حکومتی وجوده کتیرمکدی .

قونیہ وحوالیسندہ، استانبولدن اداره اولانان، تعالیٰ اسلام جمعی تشکیلنه چالیشیلوردی. مملکتک همان هرطرفنده ائتلاف وحریت، صلح وسلامت جمعیتاریده واردی.

§ استانبولده، مختلف مقصدلره خفی وعلنی اولق اوزرده، برطاقم فرقه ویا جمعیت عنوانی آلتنده تشککلر واردی.

استانبولده مهم عد اولته حق تشبثلردن بری «انکلیز مجلر» جمعیتی ایدی. بواسمدن، انکلیزلره هم اولانلرک تشکیل ابتدکی بر جمعیت آ کلاشیلماسین! نجه، بوجمیتی تشکیل ایدنر، کندی شخصلری ومنعت شخصیهلری سوهلر وشخصلریله منفعتلرینک مصوبیتی جاره سنی لوئید حورج حکومتی معرفتیه انکلیز حایه سنی تأمینده آرایانلردر. بودمختلرک، انکلیز دولتی، کل حالنده، بر عثمانی دولتی محافظه و حایه ایتک املنده اولوب اولامیه خفی، برده ملاحظه ایدوب ایتدکری جای تأملدر.

بوجمیته انتساب ایدنلرک باشنده عثمانی پادشاهی وخلیفه روی زمین عواتی طاشیان وحیدالدین، داماد فریدپاشا، داخلیه نظارتی اشغال ایدن علی کال، عادل ومحمدعلی بکر وسعید منلا بولونیوردی. جمعیتده انکلیز ملتیه منسوب بعض سرگذشتجولرده واردی. مثلاً، راهب فرو کبی. ومعمالات واجرا آندن آ کلاشیلیدیفنه کوره، جمعیتک رئیس راهب فرو ایدی.

بوجمیتک ایکی جبه و ماهیتی واردی. بری علنی جبهه سی ومدنی تشبثانه، انکلیز حایه سنی طلب وتأمینه معطوف ماهیتی ایدی. دیگرری خفی همتی ایدی. اصل فعالیت بوجهتده ایدی. مملکت داخلنده تشکیلات پاهر ق عصیان واختلال چیقارمق، شعور ملی بی ولجه اوغرائمق، اجنبی مداخله سنی تسهیل ایتک کی خائنه تشبثات، جمعیتک بوخفی قولی طرفندن اداره ایدلمکده ایدی. سعیدمنلانک جمعیتک علنی تشبثانده اولدیگی کی خفی جهتده ده اوندن ده زیاده (رولور) اولدیگی کورله جکدر. بوجمیت حقنده سویلدکرم، صیراسی کلدکجه ویره جکم ایضاحات وایجابنده ارائه ایدجکم وناقله ده واضح آ کلاشیله جقدر.

§ استانبولده بر قسم رجال ونسوانده، خلاص حقیقینک آمرقا مانداسنی طلب وتأمینده اولدیگی قناعتده بولونیورلردی. بوقناعتده بولانلر فکرلرنده جوق اصرار ایتدیلر، اصابت مطلقه نک نقطه نظرلرینک ترویجنده اولدیگی ائبانه جوق چالیشدیلر. بویصوصدهده صیره سی ککنجه بعض ایضاحات ویره جکم.

§§ وضعیت عمومیه بی تثبیت ایچون اردو جزؤناملرینک، نرملرده ونه حالده اولدیغنی تصریح ایتک ایسترم. آناتولولده، باشلیجه، ایکی اردو مفتشکی تأسیس اولنشدی. متارکبه داخل اولوراولماز، قطعاتک محارب افرادی ترخیص اولمش، سلاح وجیخانه سی آلدن آلمش، قیمت حربیه دن محروم برطاقم قادروملر حالته کتیریلشدی.

مرکزی، قونیده بولنان ایکنجی اردو مفتشکنه منسوب قطعاتک وضعیتی شویله ایدی:

بر فرقه سی (۴۱ نجی فرقه) قونیده و بر فرقه سی (۲۳ نجی فرقه) آفیون قره حصارنده بولنان اون ایکنجی قول اردو، قرار کاهیه قونیده بولونیوردی. ازمیرده اسیر اولان ۱۷ نجی قول اردونک، دکزلیده، بولنان الی بدنجی فرقه سی ده، بوقول اردویه الحاق ایدلشدی.

بر فرقه‌سی (۲۴ نجی فرقه) آفروده و بر فرقه‌سی (۱۱ نجی فرقه) نیکدهده بولان یکرمنجی قول اردو ، قرارگاهله آفروده .

ایزمینده بولان برنجی فرقه ، استانبوله کی یکرمنجی قول اردو به ربط ایدلیدی . استانبولهده اونجی قافقاس فرقه‌سی واردی .

بالیکسر و بروسه حوالیسند بولان ، آلتین برنجی والی آلتنجی فرقه‌لر ، قرارگاهی باندیرمهده بولان استانبوله مربوط اون دردنجی قول اردویی تشکیل ایدیورلردی . بو قول اردو ک قوماندانی هسنک کشادینه قدر ، مرحوم یوسف عزت پاشا ایدی .

اوجنجی اردو مفتشکی که مفتشی بن ایدم ، قرارگاهله سامسونه چیقمش بولویورم . دوغریدن دوغری به تحت آمرمهده ایکی قول اردو بولنه جقدی . بری ، مرکزی سیواسده بولان اوجنجی قول اردو ، قوماندانی برابرمده کتیردیکم میر آلائی رأفت بك . بو قول اردو به منسوب بر فرقه‌نک (بشنجی قافقاس فرقه‌سی) مرکزی آماسیاده . دیگر فرقه‌سنک (۱۵ نجی فرقه) مرکزی سامسونده ایدی . دیگری ، مرکزی ارضرومده بولان اون بشنجی قول اردو ایدی . قوماندانی کانظم قره بکر پاشا ایدی . فرقه‌لرندن برینک (۹ نجی فرقه) مرکزی ارضرومده ، قوماندانی رشدی بك . دیگرینک (۳ نجی فرقه) مرکزی طبریزونده ایدی . قوماندانی قانمقام خالد بك ایدی . خالد بك ، استانبوله دعوت ایدلش اولدیغندن قوماندان چکیه‌لرک بابوردده اختفا ایتش ، فرقه و کاتله اداره اولونیور ، قول اردونک دیگر ایکی فرقه‌سندن اون ایکنجی فرقه حسن قلعه شرقنده حدودده ، اون برنجی فرقه بازیده بولونیوردی . دیار بکر حوالیسند بولان ، ایکی فرقه‌لی ، اون اوجنجی قول اردو ، مستقل ایدی ، استانبوله تابع بولونیوردی . بر فرقه‌سی (۷ نجی فرقه) سرحدده ، دیگر فرقه‌سی (بشنجی فرقه) ماردینده ایدی . § بنم ، بوایکی قول اردو به دوغریدن دوغری به آمر و قوماندان جاری اولدیغندن فضله بر صلاحیم واردی ، که مفتشک منطقه‌سه مجاور بولان قطعات عسکریه به دخی تبلیغات پایه‌بیلجکدم . کذلک منطقه‌مده بولان و منطقه‌مه مجاور بولان ولایاتهده تبلیغانده بولنه‌بیلجکدم .

بو صلاحیته کوره آفروده بولان یکرمنجی قول اردو و بونک منسوب اولدینی مفتشک ایله و دیار بکرده کی قول اردو ایله و همان بوتون آناطولو رؤسای مأمورین ملکیه‌سیله مخبره و ماسبند بولنه‌بیلجکدم .

بو واسع صلاحیتک ، بنی استانبولدن نفی و تبعید مقصدیله آناطولویه کوندرنلر طرفندن ، بکا ناصل تودیع ایدلیدیکی موجب استغرابکز اوله‌بیلیر ! در حال افاده ایتملیم ، که بکا بو صلاحیتی اولنریلرک و آ کلایه‌رق و برمدیلر . هرجه‌بادآباد بنم استانبولدن اوزاقلاشمه‌سی آرزو ایدنلرک ایجاد استدکری سبب « سامسون و حوالیسند کی آسایشزلیکی محلنده کوروب تدبیر آلتی ایچون سامسونه قدر کتیمک » ایدی . بن ، بو وظیفه‌نک ایفاسی ، بر مقام و صلاحیت صاحبی اولغه متوقف اولدیغنی ایلری سوردم . بونده هیچ برپاس کورمدیلر . اوتاریخده ارکان حریبه عمومیهده بولان و بنم مقصدی بر درجه‌به قدر استثمایدن ذوات ایله کوروشدم . مفتشک وظیفه‌سنی بولدیله صلاحیته متعلق تعلیماتی ده ، بن کندم یازدبردم . حتی حریبه ناظری اولان شا کر پاشا بوتلمباتی اوقودقدن سوکره امضاده تردد ایتش ، آ کلاشیلیر آ کلاشیلماز برطرزده ، مهرینی هاسمشدر .

§ بواضا حاددن سوکره منظره عمومیه بی ، دها دار برچرچیوه داخلنه آلهرق ، سریع و سهیل بر صورتده ، هب برابر مشاهده ایدم :

مخاصم دولتر ، عثمانلی دولت و عملکته ماده و معناً تجاوز حالده ، احیا و تقسیمه قرار و بر مشله پادشاه و خلیفه اولان ذات ، حیات و راحتنی قورتاره بیهلجک چاره دن بشقه برشی دوشونیور . حکومتی ده هینی حالده . فرقنده اولدینی حالده باشسز قالمش اولان ملت ، ظلمت و مبهمیت ایچنده تجلیاته منتظره . فلاکتک دهشت و فتننی ادراکه باشلایانلر ، بولندقلری محیط و حس ایدم بیلدکلری تأثیراته کوره چاره خلاص تلقی ایلدکلری تدبیرلره متوسل .. اردو ، اسمی وار جسمی یوق بر حالده . قوماندانلر و ضابطلر ، حرب عمومینک بونجه محنت و مشقتلریله بورغون ، وطنک پارچه لایمقده اولدینی کورمکله دلخون ، کوزلری اوکنده درینلشن قارا کلک فلاکت اوچورو می کنارنده دماغلری چاره ، چاره خلاص آرامقله مشغول ..

بوراده ، بک مهم اولان ، بر نقطه بی ده قید و ایضاح ایتلیم . ملت واردو ، پادشاه و خلیفه نک خیانتندن خبردار اولدینی کبی اومقامه و اومقامده بولناه قارشنی عصرلرک کواکشدردیکی دینی و عنعنوی رابطه لرله مطیع و صادق . ملت واردو چاره خلاص دوشو نورکن بوموروث اعتیادک سوقیله کندندن اول مقام معلاى خلافت و سلطنتک خلاص و مصونیتنی دوشونیور . خلیفه و پادشاهسز خلاصک معناسنی آکلامق استعدادنده دکل .. بو عقیده به مخالف ، رأی و اجتهاد اظهار ایدم جکلرک وای حالنه ا در حال دبسنز ، وطنسز ، خائن ، مردود اولور ..

دیگر مهم بر نقطه بی ده افاده ایتک لازمدر . چاره خلاص آرارکن ، انکلتزه ، فرانسه ، ایتالیا کبی دول معظمه بی کوجند برمه مک اساس کبی تلقی اولمقده ایدی . بودولتردن یالکیز بریله دخی باشه حقیقه میه جنی و همی ، همان بوتون دماغلرده بر ایتمشدی . عثمانلی دولتنک یاننده ، قوس قوجه آلمانیا ، (آووستریا - مجارستان) وارکن هپسنی بردن مغلوب ایدن ، یرلره سرمن ائتلاف قوتلری قارشیسندمه ، فکرار آنلرله خصومته منجر اوله بیهلجک وضعیتلر آلمقدن دها بیوک منطقسزلق و عقلسزلق اولامازدی . بو ذهنیتده اولان یالکیز عوام دکلدی ، بالخاصه خواص ، دنیلن انسانلر بویه دوشونیوردی . اوحالده چاره خلاص آرارکن ایکی شی موضوع بحث اولیه جقدی . بر دفعه ائتلاف دولترینه قارشنی وضع خصومت آلتیه جقدی و پادشاه و خلیفه به جانله مربوط و صادق قالمق شرط اساسی اوله جقدی .

§ شمدی ، افندیلر ؛ مساعده بیورورسه کز ، سزه بر سوال صوره بم ، بو وضعیت و شرائط قارشیسندمه خلاص ایچون ، ناصل برقرار وارد خاطر اوله بیلیدی ؟

ایضاح ابتدیکم معلومات و مشاهداته کوره اوچ نوع قرار اورتیه آتیلمشدی .

۱) نجیسی ؛ انکلتزه حمایه سنی طلب ایتک .

۲) نجیسی ؛ آمریکا مانداسنی طلب ایتک .

بو ایکی نوع قرار صاحب لری ، عثمانلی دولتنک برکل حالنده محافظه سنی دوشونلردر . عثمانلی مالکتنک مختلف دولتر پیننده تقسیمندن ایسه کل حالنده بر دولتنک تحت حمایه سنده بولند برمی ترجیح ایدنلردر .

۳) نجی قرار، محلی خلاص چاره لارینه معطوفدر. مثلاً، بعضی منطق‌لر، کندیلرینک عثمانی دولتندن فك ایدیلر جکی نظریه سته قارشی اوندن آریله مق تدیرلرینه توسل ایدیور. بعضی منطق‌لرده، عثمانی دولتینک احما و عثمانی مملکتلرینک تقسیم اولنه جغنی أمر واقع قبول ایدرلر کندی باشلری قورتارمغه چالیشیورلر.

بو اوج نوع قرارک اسباب موجبہ سی ویرمش اولدیم ایضاحات میانده موجوددر.

§ افندیلر، بن، بوقرارلرک هیچ برنده اصابت کوردمم. چونکه، بوقرارلرک استناد ابتدکی بوتون دلیلر ومنطق‌لر چوروکدی، اساسسز ایدی. حقیقت حالده، ایچنده بولندیغمز تاربخده، عثمانی دولتینک تمللری چوکمش، عمری تمام اولمشدی. عثمانی مملکتلری تماماً پارچه لاشدی. اورنده بر آووج نورکک باریندینی بر آتاوردی قالمشدی. صوک مسئله، بونکده تقسیمی تأمینله اوغراشیلقدن عبارندی. عثمانی دولتی، اونک استقلال، پادشاه، خلیفه، حکومت، بونلر هپسی مدلولی قالماش بر طاقم بی معنا الفاظدن عبارتدی.

نه نك و كيمك مصونیتی ایچون كچمدن ونه معاونت طلب اولونمق ایسته نیوردی؟

او حالده جدی و حقیقی قرار نه اوله بیلیردی؟

افندیلر، بو وضعیت قارشیسنده بر، تك قرار واردی. اوده حاکمیت ملیه به مستند، بلا قید و شرط مستقل یکی بر تورک دولتی تأسیس ایتمک!

ایشته، دها، استانبولدن چیقمه دن اول دوشوندی کمز و صامسونده آناتولوو طور اقرینه آتانی باصار باصهار تطبیقانه باشلادیغمز قرار، بو قرار اولمشدر.

..

بو قرارک استناد ایتدیکی اك قوتلی محاکمه ومنطق شو ایدی:

اساس، تورک ملتینک حیثیتی و شرفلی برملت اوله رق یشامسیدر. بو اساس آنجق استقلال نامه مالکیتله تأمین اولنه بیلیر. نه قدر زنکین و مرفه اولورسه اولسون استقلالدن محروم برملت، بشریت متمدنه مواجهه سنده اوشاق اولمق موقعندن یوکسک بر معامله به کسب لیاقت ایدمز.

اجنبی بر دولتک حمایه و محابتنی قبول ایتمک انسانلق اوصافندن محرومیتی، عجز و مسکنتی اعترافدن بشقه برشی دکلدرد. فی الحقیقه بودرکه به دوشمه مش اولانلرک ایستیه رلرک باشلرینه بر اجنبی افندی کثیرملرینه اصلاً احتمال ویرله مز.

حالبوکه تورکک حیثیت و عزت نفس و قابلیتی چوق یوکسک و بیوکدر. پوله بر ملت اسه یشامقدنسه عمو اولسون اولادر!

بناء علیه، یا استقلال یا اولوم!

ایشته خلاص حقیقی ایسته بنلرک بارولاسی بو اوله جقدی.

بر آن ایچون، بو قرارک تطبیقانه عدم موفقیته دوجار اولنه جغنی فرض ایدم! نه اوله جقدی؟ اسارت!

هکی افندم. دیگر قرارلره مطاوعت حالنده نتیجه بونک عینی دکلبدی!

شوق فرقی ابله ، که استقلالی ایچون اولومی کوزه آلان ملت، انسانلق حیثیت و شرفنك ایجابی اولان بوتون فداکارلقی یا عقله منسل اولور وبالطبع اسارت زنجیرینی کندی ایلله بوشنه کچیرن مسکین ، حیثیتیز برملته نظرأ یار وایار نظرندمه کی موقی فرقلی اولور .

صوکرأ ، عثمانلی خاندان و سلطنتنك ادامه سنه چالیشمق ، البته ، تورک ملتته قارشى ، الك بیوک فنانلی ایشله مکدی . چونسکه ملت مرده لو فداکارلقی صرف ایدرک استقلالی تأمین ایتسه ده ، سلطنت دوام ایتدیکی نقدیده ، بو استقلاله مؤمن نظرله باقیلامازدی . آرتق ، وطنله ، ملته هیچ برعلاقه وحدانیه و فکریه سی قانامش برسورو مجانبینک ، دولت و ملت استتلال و حیثیتنك محافظی موقعه ده بولندیرلسی ماصل نجوز اولته بیلیردی ؟

خلافت و سیتته کنجه ، علم و فنك نورلره مستغرق قیلدینی حقیقی مدنیت ماننده کولونج تلقی ایدلمکدن بشقه بر موضوعی قالمشیدی ؟

§ کورولور ، که ویردیکمز قرارک تطبیقاتی تأمین ایچون هنوز ملتک انسیت ایتدیکی مسئله لره تماس ایتک لازم کلیوردی . عموجه موضوع بحث اولمسنده عظیم محذورلر تصور اولان خصوصلرک موضوع تحت اولمسنده ضرورت مطلقه بولویوردی .

عثمانلی حکومته ، عثمانلی پادشاهنه و مسلمینک خلیفه سنه عصیان ایتک و بوتون ملتى واردوی عصیان ایتدیرمک لازم کلیوردی .

تورک آنا بوردینه و تورکک استقلالته تجاوز ایدنلر کیملر اولورسه اولسون اونلره بوتون ملتته مسلحاً مقابله و اونلره مجادله ایتک ایجاب ایدیوردی . بومهم قرارک بوتون ایجابات و ضروریاتی ایتک کوبنده اظهار و افاده ایتک ، البته مصیب اوله مزیدی . تطبیقاتی بر طاقم صفحه لره آیرمق و وقایع و حادثاتدن استفاده ایدرک ملتک حیثیات و افکارى احضار ایتک و قدمه قدمه یورویره ک هدفه واصل اولمغه چالیشمق لازم کلیوردی . نه کیم اوبله اولمشدر . آنجق طقوز سنه ک افعال و اجرا آتمز بر ساسله منطقه ایلله مطالعه اولنورسه ، ایتک کوندن ، بو کونه قدر تعقیب ایتدیکمز استقامت عمومیه نك ایتک قرارک چیزدیکی خطدن و توجه ایلدیکی هدفدن اصلاً انحراف ایلشمش اولدینی کندی ایتکندن تبارز ایدر . بوراده ، ذهنلرده موجود اولسی احتمالی بولسان بعض تردد دو کوملرینک ، چوزولسنی تسهیل ایچون ، بر حقیقتی برابر مشاهده ایتلیز . تظاهر ایدن ملی مجادله ، خارجی استیلا به قارشى وطنک خلاصنی یگانه هدف عد ایتدیکی حالده بوملی مجادله نك موفقیته اقتران ایتدکجه صفحه صفحه بو کونکی دوره قدر اراده ملیه اداره سنک بوتون اساسات و اشکالنی تحقق ایتدیرمسی طبیعی و غرقابل اجتناب بر سیر تاریخی ایاى . بومقدر سیر تاریخی یی عنضوی اعتیاد ایلله ، در حال احتساس ایدن خاندان حکمدراری ایتک آندن اعتباراً ملی مجادله نك خصمى امانی اولدی . بومقدر سیر تاریخی یی ایتک آنده بنده مشاهده و احتساس ایتدم . فقط نهایت قدر شامل اولان بواحتساساتمزی ایتک آنده کاملاً اظهار و افاده ایتدک . مستقبل احتمالات اوزربنه فضله بیانات ، کیریشدیکمز حقیقی و مادی مجادله به ، خیالات ماهیتی و بره بیلیردی ؛ خارجی تهلکه نك یقین تأثیراتی قارشوسنده ، متأثر اولانلر آره سنده ، عنعنه لرینه و فکری قابیلرینه و روحی حالتلرینه مغایر اولان محتمل تحولاتدن اورکه جکلرک ایتک آنده مقاومتلرینی تحریرک ، ایده بیلیردی . موفقیت ایچون عملی و آمین بول هر صفحه یی و قی کلدکجه ، تطبیق ایتمکدی . ملتک انکشاف و اعتلاسی ایچون سلامت یولی بوایدی . بنده بویه حرکت ایتدم . آنجق بو عملی و آمین موفقیت یولی ، یقین رفیق مساعیم

اوله رق طائش ذواتن بعضیله آره مزده ، زمان زمان اجتهادانده ، معاملاتده ، اجرا آنده اساسلی ونالی بر طاقم اختلافلر ، اغبرارلر وحتی افتراقلرک ده سبی وایضاسی اولشدر . ملی مجادله به برابر باشلایان بوجیلردن بعضیله ، ملی حیانت بوکونکی جمهوریت و جمهوریت قانونلرینه قدرکن تکاملاننده ، کندی فکریات و روحیانک احاطه سی حدودی پتدکجه بکا مقاومت و مخالفت کجملشدرده . بونقطه لری سنور ایتکمز ایچون ، افکار عمومی نك تنورینه مدار اولق ایچون ، صرعی کلدکجه ، برر برر اشارت ایتکه چایشه جنم .

۱) بوصوک سوزلریمی خلاصه ایتک لازم کلیرسه ، دییه بیایرم ، که بن ، ملتک وجداننده واستقبالنده احتیاس ایتدیکم بویوک تکامل استعدادینی ، بر ملی سرکبی وجداننده طاشیهرق پیدربی ، بوتون هیئت اجتماعیه مزه تطبیق ایتدیرمک مجبور پتنده ایدم .

شمدی ، افندیلر ؛ ایلک ایش اولق اوزره بوتون اردو ابله تماسه کلک لازمدی .

ارضروده اون بشنجی قول اردو قوماندانه ۲۱-مایس - ۳۳۵ ده یازدیغم برشیره ده « احوال عمومی مزك آلمقه اولدیغی شکل وخیمدن پک متأثر و متالم اولدیغی ؛ ملت و مملکت مدیون اولدیغمز الگ صوک وظیفه وجدانی بی یقیندن ، مشترک مساعی ابله ، اله ای انا ایتک ممکن اوله جنی قناعیله بوصوک مأموریتی قبول ایتدیگمی ؛ بر آن اول اوزرومه کیتک آرزوسنده بولندیغی و فقط صامسون وحوالیسنک وضعیتی آسایشسزک یوزندن فنا بر حاقته دوچار اولق ماهیتنده بولندیغدن بورالرده برقاچ کون قالمق ضرورتی اولدیغی بیلدیردکن سوکره ، بی شمیدین تنویره مدار اوله جی خصوصات وارسه اشعارینی ، رجا ایتدم . [وبقه : ۱۰]

فی الحقیقه صامسون وحوالیسنده روم جتله رینک اسلام اهالی به تجاوزی و ذاتاً واسطه سز بر اقلش اولان حکومت محلیه نك اجنبی مداخلاتی یوزندن هیچ بر ندیر آلاماسی ، وضعیتی مشکل قیلشدی . طانیدیغمز و کندیسندن بویوک (ننه رژی) امید ایتدیگمز بر ذاتک صامسونه متصرف تعیینی ثابین ایچون تشب آلمقه برابر ، اوچنجی قول اردو قومانداتی موقه جانبک متصرفی تعیین ایتدم . ممکن اولان تدابیر محلیه آلمقه و بالخاصه اهالینک وضیعت حقیقه حقنده تنویریت واوراده بولنان اجنبی مفرزه وضابطلرندن اجتناب و احترازه محل اولدیغی ایضاحه اهمیت ویرلدی وهمان احوالیده ملی لشکیلاته توسل اولندی .

۲۳ مایس ۳۳۵ ده آنقرده بولنان یکرمنجی قول اردو قوماندانه ، « صامسونه کلدیکمی وکندیسیله ده صیق تماسده بولنق ایسته دیگمی وازمیرحوالیسنه دائر دها قولایلقله آله سیله جکی معلوماتدن خبردار اولق ایسته دیگمی بیلدیردم . »

بو قول اردونک وضعیتی ابله دها استانبوله ایکن علاقه دار اولشدم . جنوبدن آنقره حوالیسنه شمندوفرله نقلی موضوع بحث ایدی . بو خلیانه مانعت ایدلکده اولدیغی آکلانش اولدینمندن استانبولدن حرکتیم کونلرنده ارکان حربیه عمومی رئیس اولان جواد پاشادن ، قول اردونک شمندوفرله نقلی تأخر ایدرسه قره دن یورویورک آنقره به سوقی رجا ایتشدم . بوندن طولانی بحث ایتدیکم شیفره تلفرافنامه ده « یکرمنجی قول اردو اقسامک کاملاً آنقره به کلکه موقی اولوب اولیه جنه

صوردم . جانبك لواسى حقنده معلومات وبردگدن سوكره بر ايكي كونه قدرصامسوندن قرارگاهله ، بر مدت ايجون (حوضه) يه كیده جگى وهر حالده صامسوندن حرگمندن اول نى تنوير ایدم جگ معلوماته انتظار ایلدیکى یازدم .

يكرمنجى قول اردو قوماندانندن ، اوچ كون سوكره ۲۶ مایس ۳۵ ده آلدیغم جوابده « ازیردن منتظم معلومات آله مدقلرنى ، مغیسانك ده اشغال ایدلديكى تفراف مأمورلرينك خبر ویرديكى ، قول اردونك ارکیده بولان اقسامك ، كاملاً شسمندوفرله نقله موفق اوله مدقلرندن قره دن بورويشه باشلادقلرنى ، فقط ، مسافه نك اوزاقلنى سبيله آنقره به نه وقت مواست ایدم جگنك معلوم بولندينى بیلدیر یوردی . »

قول اردو قوماندانى عینى تفرافنامه سنده « آفون قره حصارنده بولان ۲۳ نجى فرقه نك ، موجودينك بك آز اولديغندن واوراده آلرينه كچن افرادى بوفرقيه كوندرمكده اولدقلرندن بحث ایتدگدن سوكره ، قسطنونى وقىصرى حواليسنده بعضى محل آسایش وقایع حقنده خبرلر گلیكه باشلادیغنى ذکرایدیور ویدرپی معلومات ویرم جگنى یازیوردی . » [وثیقه : ۱۱]

۲۷ مایس ۱۳۳۵ تاریخنده ، حوضه دن ، يكرمنجى قول اردو قوماندانندن وعینى زمانده ، بوقول اردونك منسوب اولديغى قونیه ده كى اردو مفتشلكندن « آفون قره حصارنده كى فرقه نك تقویه سى ايجون هانكى منابعدن استفاده ایدلمكده اولديغى وتزید قوتنه امكن مادی بولنوب بولنمیه جغنى وبوكونكى احوال ووضعیتمزه نظر آ ، بوفرقيه ، ناصل بروظیفه نك توجیجی دوشونیلديكى صوردم . » [وثیقه : ۱۲ و ۱۳]

قول اردو قوماندانى ۲۸ مایس ۳۳۵ ده صوردیغم خصوصاته دائر معلومات ویر یوردی ویکرمى اوچنجى فرقه نك « دشمنك براشغالى وضعیتی قارشيسنده موقعی ترك ایتیه جگ ودوچار تجاوازاوورسه ، اهالى محلیه دن آله جقلرى تقویه ايله موقعی مدافعه ایدم جگدر . » دیوردی . [وثیقه : ۱۴]

اردو مفتشى ده ۳۰ مایس ۳۳۵ ده ویرديكى جوابده « ۲۳ نجى فرقه نك قره حصارده كى آسایشى محافظه ايله برابر هر درلو اشغال حادثه سنه هر درلو وسائطله مقاومت ایدم جگدر . » دیوردی . بوسائطك حاضر لایمقده اولديغى وقونیه ده اردویه ظهیر اوله بیله جگ برقوت احضارینه چالیشیلديغنى آننجی براسم وعنوانه مالك اولمديغى بیلدیر یوردی .

بن ، مفتشلكه یازدیغم تفرافده ، قونیه ده برون اردوسى تشكيل ایدلمكده اولديغنه دائر بعضى حوادثلر شایعدر ، بونك ماهیت وتشکیلاتی ندر ، دیمشدم . بویه بر سؤال توجیهندن مقصدم بر آزده مدار تشویق وتنیه اولمق ایدی . مفتشلكك صوكه دایماتى بونك اوزرینه در . [وثیقه : ۱۵]

قول اردو قوماندانى بواسیضاحه « قونیه ده وطن اردوسنك تشكيلندن خبردار دگم . » دیمشدى . يكرمنجى قول اردو وقونیه ده كى اردو مفتشلكى ايله تماس نتیجه سنده ایدینديكم معلوماتدن تیقظ وانتباهى موجب نقطه لری ۱ حیزران ۳۳۵ ده اضرورمه اون بشنجى قول اردو وصامسونده ارجنجى قول اردو و دیاربكرده اون اوچنجى قول اردو قوماندانلرینه بیلدیرم . [وثیقه : ۱۶]

§ تراکیاده بولان قوت وقوماندا وضعیتی بیل یوردم . اومنطقه ایلده ارتباط تأسیسی لازم ایدی . بو مقصدله ، استانبولده ، ارکان حربیه عمومیه رئیسى جواد باشادن ۱۶ حیزران ۳۵ ده ذاتی شیفره ايله - جواد باشا ايله مفارقمه كونی محرم وشخصی برشیفره قرارلاشديرمش ایدك - ادرنده قول اردو

قوماندانك كيم اولديغنى وجعفر طيار بلك نرهده بولنديغنى صوردم . [وثيقه : ۱۷] جواد پاشا ۱۷ هزارنده جواب ويردى . « جعفر طيار بلك برنجى قول اردو قوماندانى اوله رق ادرنده بولنديغنى » اوكرندم . [وثيقه : ۱۸]

آماسيه دن ۱۸ هزاران ۳۳۵ تاريخنده ، ادرنده ، برنجى قول اردو قوماندانى جعفر طيار بلك شيفره ايله ويرديكم (ديره كتيّف) ده اساسلى اوله رق شو خصوصاتى قيد ايتدم . « استقلال مليجى بوغان وانقسام وطن تهلكه لرني احضار ايدن دول ائتلافيه بك اجرا آتى وحكومت مركزيه بك اسير و عاجز وضعيتي معلومك زدر . »

« ملتك مقدراتنى بوماهيتده بر حكومته تسليم ايتك ، انقراضه منقاد اولقذر . »
« تراكيّا و آناطولو تشكيلات مليه سنى توحيد و صداى ملي يي كور سسله جهان دوبروراجق امين بر محل اولان سيواسده مشترك و قوتلى بر هيئت تشكيلى مقررذر . »
« (تراكيّا - پاشا ايلي جمعي) حائز صلاحيت اوله مق اوزره استانبولده بر هيئت بولندبره بيلير ، بن استانبولده ايكن تراكيّا جمعي اعضاسندن بعضيليله تعاطي افكار ايتش ايدم . شيمدى زمانى كلدى . ايجاب ايدنلره محرمانه كوروشه رك درحال تشكيلات يايكيز و بنم يانمده مرخص اوله رق قيمتدار بر ، ايكي ذات كوندريكنز . اونلر كلنجيه قدر ادرنه ولايتنك حقوقنك مدافى اولق اوزره نى نوكل ايتدكلرينه دائر امضارى تحتنده برونيقه يي امضا كزله شيفره لي تلغرافله بيلديريكنز . »
« غايه استقلالك استحصاله قدر تماميله ملتله برلكده ، فدا كارانه چاليشه جفمه مقدساتم نامنه مين ايتدم . آرتق بنم ايجون آناطولودن هيچ بر يره كيمه مك قطعيدر . »

تراكيّا قوه معنويه سنى تقويه مقصديه بوتعلياته شو معلوماتي ده درج ايتدم : آناطولو اهالي سي باشند آشاغى يكوچود برحاله كتيرلدى . قرارلر ، بلااستنا تكميل قومانداهيتلري و آرقداشلر مزله مشترك اتخاذا ايديليور . والى و متصرفلر كه همان كافه سي بزمه برابرذر . آناطولوده كي تشكيلات مليه قضا و ناحيه لره قدر توسع ايتدى . انكليز حمايه سي آلتنده بر مستقل كوردستان تشكيلى حقنده كي پروباغاندا و طرفدارانى بر طرف ايدلدى ، كوردلر نوركلره برلشدى . [وثيقه : ۱۹]

•••

§ بو تاريخه قدر ، يونان اردوسنك مغنيسا و آيدين جوارلريني ده اشغال ايلديكندن خبردار اولدم . فقط ازميرده و آيدينده بولندقلريني بيلديكم قوتلر كه نه حالده اولدقلرينه دائر هيچ بر طرفدن هنوز صريح بر معلوماته دسترس اوله ميوردم . دوغريدن دوغري به بو قوتلر قوماندانلرينه ده بعض امرلر يازمشم . نهايت ۲۹ هزارنده ، فرقه ۵۶ قوماندانى بكر سامى بلك ايكي كون اولكي تاريخلى بر شيفره تلغرافى آلام .

۵۶ نجى فرقيه ازميرده خرم بك نامنده بر ذات قومانداه ايدسيورمش . بو ذات و ازميرده كي ايكي آلايك بقيه السيوفى ضابطلريله برابر همان كافه سي اسير اولمشلر . يونانيلر بونلري كميلره مدانيه به نقل ايتمشلر . بكر سامى بك بوقيه السيوفك قومانداسنى درعهده ايتك اوزره كوندرلمش .

بكر سامى بك ۲۷ هزاران ۳۳۵ تاريخلى تلغرافنامه سند ۲۲ هزاران ۳۳۵ تاريخلى ايكي امرمي اتخاچ ۲۷ هزارنده بروسه به مواصلتنده آله بيلديكنى سويليور و ويرديكي معلومات و ايضاحاتده مقاصد

ملیه بی حیز فله ایصال ابدہ جک وساطت کافیہ بولہ مدیقمند ، فرقه می تنظیم و تنسیقه موفق اولورس۔ ۴۴
 دها ابی خدماتک اجراسنی قابل کوردیکمندن ۲۱ حزران صباحی (قوله) دن بروسه استقامتندہ
 حرکتہ مجبور اولدم . مع مافیہ برچوق موانعہ رغماً حرکت ملیہ نک مملکتک استخلاصی ایچون الزم
 اولدینی فکریہی هر طرفہ یاغہ موفق اولدم ، دیورہ قناعت واجرا آتمہ قوی ایمانی اولدینی بیدیریور
 وبوخصوصہ همان تشبثانہ باشلادیغنی ؟ چینه دہ بولتان ۵۷ نجی فرقه یہ دہ آمر ویرمکلکمی وکندیسنده
 آمر ویرمکده دوام ایتمی ایستیوردی . [وثیقہ : ۲۰]

∴

§ برہفتہ قدر ، صامسونده ۲۵ مایسدن ۱۲ حزرانہ قدر ، حوضہ دہ قالدقدن صوکرہ آماسیہ بہ
 کیتدم . بومدت ظرفندہ بوتون مملکتندہ ، ملی تشکیلات وجودہ کتیرلسی لزومنی تعمیماً بالجملہ قوماندانلرہ
 هرؤسای مأمورین ملکیتہ تبلیغ ایتدم .

شایان دقدردکہ ، از میرک و بونی تعقیباً مغنیساک و آبدینک اشغالی واجرا اولتان تجاوز ومظالم حقندہ
 هنوز ملت تنور ایتهمش وموجودیت ملیہ و وریلان بوفجیع ضربہ قارشنی علناً برکونا تأثر وشکایت
 اظهار اولنماشدی . ملتک ، بو حفسز ضربہ قارشوسندہ ساکت و حرکتسز قالمسی ، البتہ ملتک لہندہ
 تفسیر اولنہ مازدی . اونک ایچون ملتی ایضا ایدوب حرکتہ کتیرمک لازمدی . بومقصدلہ ۲۸- مایس-
 ۳۳۰ تاریخندہ ، والیرہ ومستقل متصرفلقرہ ، ارضرومدہ اون بشنی قول اردو ، آقرہ دہ یکرمنہی
 قول اردو و دبار بکرده اون اوچنہی قول اردو قوماندانلقرینہ ، قونیہ دہ اردو مفتشلکنہ تعمیماً شویولہ
 تبلیغاندہ بولندم :

« از میرک ومع الاسف بونی تعقیب ایدن مغنیسا و آبدینک اشغالی ، مستقبل تہلکہ بی دها علنی
 احساس ایتمشدر . تمامیت ملکیت مزک محافظہ سی ایچون ، تظاهرات ملیہ نک دها جانبی اولہرق ، اظهار
 وادامہ سی لازمدہ . حیات واستقلال ملی بی رخنہ دار ایدن اشغال والحاق کبی حادثہ لر ، بوتون ملتی دلخون
 ایتکدہ در . تأثرات ضبط اولنہ میور . قابل ہضم ونحمل اولامیان بو احوالک در حال ازالہ سنی ، بوتون
 مدنی ملتلرہ ، بویوک دولترک عدل وتأثیرندن صبر سزقلہ انتظار ، زمینندہ اوکمزده کی ہفتہ ظرفندہ
 ومختلف ولایاتہ کورہ بازار ابرتسی باشلایوب چهارشنبہ کونی ، مراجعتک آرقسی آلتقی اوزرہ ،
 بویوک وھیجانلی متینفلر عقیدلہ تظاهرات ملیہ دہ بولونیلماسی وبونک تکمیل مایحقانہ دہ تشمیلی وبوتون
 دول معظمہ مثللریلہ باب عالیہ مؤثر تلغرافلر ویرلسی واجنبی اولان یرلردہ اجنبیلرہ دہ تأثیر یاییلمقلہ
 برابر تظاهرات ملیہ دہ آداب وسکونتک فوق العادہ محفوظیتی وخرستیان خلقہ قارشنی بر تعرض ونمایش
 وخصوصت کبی اطوار آلتامسی الزمدہ . ذات والیرینک بوفکرلر اطرافندہ حساس ومؤثر بولنلری جہتیلہ
 ایشک حسن ادارہ سندن وموفقتیدن عاجزلرکدہ اطمشان تام موجوددر . نتیجہ سنک انبا بیورولمسی
 رجا ایلرم . »

§ ویردیکم بوتعلیما اوزرینہ ہریردہ متینفلر یاییلمغہ باشلاندی .

یالکز محدود یرلردہ ، بعض نوحات تأثیریلہ نرود ایدلیدی آکلاشیلمشدر . مثلاً : اون بشنی
 قول اردو قوماندانک ، طرزون حقندہ کوندردیکی ۹ حزران ۳۳۰ تاریخی شیفرہ دن : [وثیقہ : ۲۱]
 « متینغ انسانندہ روملرک مناسب سز لکنہ معروض قالمسی وھیچ بوقدن برحادثہ چیقمسی دوشونجہ سنہ

بناءً متینغه قرار وړلش ایکن موقع فله قونولیدی.... متینغ هیئتک اجتماعده استراپی، پولیدبنکده حاضر بولیدی، آکلاشیوردی .

طرز وړو؛ قره دکز ساحانده، مهم رمرکز اولدیغندن اوراده، ملی تشبثات و فعالیت خصوصاً مترداده حرکت و یونانیلر علیهنده تظاهرات ملیه مذاکرانه استراپی، پولیدی افندیلری اشتراک ابتدیمرک کی تشبثک عدم جدیتنه دلالت ایدم جک کوشکاکلر، بانطیع استانبول و دشمنلر ایچون پک قیمتلی اماره لر تلق ایدیلر .

§ ویردیکم تعلیماتده کی نقطه نظری، عاپده قوللانه حق قدر، مهارت کوسترنلرده اولدی. مثلاً: سینوبه یکی تعیین اولتان بر متصرف، اوراده پاییلان تظاهراتی بالذات تدویر ایدیور و متینغ مقرراتی بالذات یازوب اهالی به امضا ایتدیمرک کی سوبله روبروده بر صورتی کوندریور. بوزانک، زواللی اهالی به، کورولتو پاطریدی آره سنده امضا ایتدیمرک کی اوزون یازیلر ایچنده، شوسطرلر کیزلنیدیور دی: نور کار ترقی و تکامل ایدم دی و آوروپانک اساسات مدیه سی قبول و نخل ایدم مدیه بوده شیمدی به قدر ان بر اداره به مظهر اولمه مسندن ایلری کشدر . تورک ملتی، آتقی کندی بادشاهنک سلطنت و حاکمیتی تحتنده اولق شرطیه آوروپانک نظارت و مراقبه سیله تشکل ایدم جک بر اداره ایله یشابه ییلر .

افندیار، سینوب اهالیسی نامه اشتلاف دولتری مثلترینه ویریلن ۳ - حزران - ۱۳۳۵ تاریخلی بو خطرمنک زیرنده کی امتنازه کوز کزد بر رکن مفتی و کی افندیکن امضاسی متعاقب کوردیکم امضاء عرض ایتدیکم - طرلری یازان و یازدیران روحی بکا کشف ایتدیوردی . اوامضا، حریت و اشتلاف فرقه سی رئیس نایسی اولان ذانک امضاسی ایدی .

§ هر طرفده، تظاهرات، پاپلیسی ایچون پایدیغم تبلیغات تاریخندن اوچ کون صوکره یعنی ۳۱ - مایس - ۳۳۵ تاریخلی حربیه نظرنک شوتلغرافی آلام :

و انکتره فوق الماده قومیسر لکندن باب عالی به تبلیغ اولتوب حربیه نظارتنه تودیع اولتان نوطه صورتی عیناً بوجه زبرد :

بوکونه قدر کلن راپورلردن اوچنکی قوللاردو منطقه سنده شقاوت عاده دن بشته برشی اولدینی معلوم اولغله برابر صوک نوطده بیان اولتان احوال حقنده تحقیقات محصومه بالاجرا نتیجه سنک سرعت اششارینی رجا ایدم .

۳۵ - ۵ - ۳۱

حربیه نظری

شوکت

صورت

۱ - سیواسده کی حال و موقع حاضر و شهر مذکورده و یاخود بوشهرک قربنده عظیم مقدارده مجمع ایتمکده بولتان ارمنی ملتجیلرینک سلامتته متداثر اخیراً اولدقجه داعی اندیشه حوادث آلمش اولدیغنی ذات سائی فخیانه لرینه بیلدیمرکله کسب فخر ایدم .

۲ - بناء علیه عسکری قوماندانک دائره مأموریتی داخلنده بولتان ارمنیلرک حسن محافظه سی ایله حمایتی ایچون بالمله تدابیر ممکنه اتحاد ایتمی آمر و برکونا قتال و یاخود سوء معامله وقوعه کلدیکی تقدیرده کندیسنک دوعریدن دوعری به مسئول طوبیه جنی مشعر بر تلغرافنامه نک حربیه نظارت

جليله سنجه مومى اليه قوماندانه عاجلا كشيده مى ضممنده اوامر اعطا بيورولسنى ذات سامى فخيانه لرندن رجا ايدرم .

۳ — بوتلپانه مائل تعليماتك مامورين ملكيه طائده سنه اعطاسنى آريجه رجا ايدرم .

۴ — داخل مملكتده كى آسايش سزلك حقنده ذات سامى فخيانه لرنيك نه درجه بحق صورنده انديشه ناك بولند قلرى بيلديكم جهته ذات سامى فخيانه لرينه آريجه اشبو (.....) مامشات بيوريله جفتدن مطمئن .

۵ — موضوع بحث اولان تعليماتك تاريخ اعطاسى حقنده ويريله جك معلوماتك محظوظيت سناورانه مى موجب اوله جفتى بيان ايدرم .

سيواس والى وكالتندن ۲ حزيران ۳۳۵ تاريخلى آلايم بر تلغرافدهده «بوكون مير آلاى «دومانز» امضاسيله آلان تلغرافنامه ده (عزيزيه ده از ميرك اشغالى اوزرينه خريستيانلرك قتل ايله تهديد ايدلديكى وبوايسه موافق اوليوب سزه وضعيه خبر وبرييورم كه بو حالر متفق عسكرلى طرفندن ولايتكزك اشغاله سبب اولور.) مائنده اشعارانده بولونيلمقدهدر الخ ، دنيا مكدده ايدى .

§ حقيقتده ، نه سيواسده داعى انديشه بر حال واردى وندهده خريستيانلرك قتل ايله تهديد ايدلديكى واقع ايدى . مسئله ، ملتجه پاپيلمغه باشلانيلان متينغلردن متأثر اولان وبونى امللرنيك حصوله مانع عدايدن عناصر خريستيانيه نك ، اجنيبلرك نظر دقتى جلب ايجون بالالزام باقدقلى اشاعات قيلندن اوله رق قبول ايتك لازمدر . [وثيقه : ۲۲ و ۲۳ و ۲۴] حربه نظارتك نوطه صورتى احتوا ايدن تلغرافه ويرديكم جوابى عينا عرض ايدم جكم .

۳ حزيران ۳۳۵

حربه نظارت جليله سنه

استخبارات

فايت مجله در

عدد

۵۸

ج : ۲ حزيران ۳۳۵ شيفره :

سيواس وجوارنده اولجه بولنان ارمنيلى وبالاخره كلن ملتجىلى ندهيش ايدم جك هيچ بر حاده اولامشدر . نه سيواسده وندهده جوارنده داعى انديشه هيچ بر حال بو قدر . هر كس ساكنانه ايش وكوچلريله مشغولدر . بونى صورت قطعيدهده عرض وتامين ايدرم . بناء عليه انكليز نوطه سنده كى استخبارات منبعك نه اولدينى عاجز لرنيجه بيلنمك لازمدر . از ميرك ومغنيسانك اشغالى خبر مؤسنى اوزرينه اهالى اسلاميه جه پاپيلان وعناصر خريستيانيه حقنده هيچ بر فكر خصومت تضمن ايتمين اجتماعلردن بلكدده بعضيلرينك متوحش اولملى وارد خاطر در . ائتلاف دولترى ملتزمك حقوق واستقلاله رايكار قالدقجه وملت ، وطنك تمامى مصونيتدن امين بولندقجه عناصر غير مسلمه نك دوچار خشت اولسنه هيچ بر سبب بو قدر وبوبابده دولته فارشى هر درلو مشوليتى تمهد وبوكا تماميله امنيت بيورولسنى استرحام ايدرم . فقط استقلال وموجوديت مليه بى احا وبقاي حياتى نهلكيه ايصال ايدن اشغال ، سوء قصد وتعدى كى از مير حواليسنده كورولمكدده اولان فعلياتك ظهورات مائله سنه فارشى نه ملتك هيچان وتأثرات وجدانيه سنى وندهده بوكا مستند تظاهرات مليه بى منع ونوقيف ايجون

نفسمده و هیچ کیمسه ده قدرت و طاقت کورمه جه کم کبی بویوزدن تحذث اید جه و قایع و حادثاتک قارشوسنده ده مسئولیت قبول اید بیه جه نه قوماندان ونده ملکیه مأموری ونده حکومت تصور ایدرم .

مصطفی کمال

§ بونوطه صورتیه طرفدن ویریلن جواب صورتی بالعموم قوماندانلره ، والی و متصرفلره تعصیباً تبلیغ ایدلای .

— بو تاریخدرده بوتون ملتک انکلیز محار جمعیتنه اشتراکله انکلتزه مظاهرنک طلب ایدلسی ، بوجعیت نامنه ، سعید مثلاً امضاسیله عموم بلدییه ریاستلرینه بر تلغرافله بیلدیرلیدیکی وبوتلغرافک تأثیرینی عقیم براتقی ایچون ملتی لزومی کبی تنویر ایتمکله برابر حکومت نزدیده کی تشبثاتم معلومکنز اولمشدر . [وثیقه : ۲۵] بوندن بشقه ۲۷ - مایس - ۳۳۵ تاریخنده (تورکیه - هاواس - رویتر) اسمنده کی آژانسک ، انعقاد ایدن شورای سلطنت حفنده کی تفصیلاتده « هیئت عمومیه نک فکری نورکیه نک دول معظمه دن برینک مظاهرتی تأمین مرکزنده در » حوادثی نشر وتعمیم ایتمی اوزرینه صدراعظمه « ملتک استقلال ملی بی محافظه به حازم ایلدینی وبوتون عواقب مشنومه به قارشی اک صوک فدا کارلنی کوزه آلدیردینی و وجدان ملی بی تمثیل ایتمه ین اخباراتک شایان اندیشه عکسلا تولید ایتدیکنی ، یازمقله برابر بوتون ملتی ده بو کیفیتدن ناصل خبردار ایتدیکمی بشقه بر مناسبتله بیان ایتمشدم .

§ صدراعظم فرید پاشانک پارسه معلوم اولان دعوتی اوزرینه برنجی تورکیه بیوک ملت مجلسنک ایلک اجتماع کونلرنده بعض بیانانده بولمشدم . بو مسئله ده نقطه نظر و صورت حرکتک نه اولدینی توضیح مقصدیه شو وثیقه بی عیناً عرض اید جه کم :

حوضه :
۳۰ - ۶ - ۳

شیفره
مجله در

ذاته مخصوصدر

صامسونده اوچنجی قول اردو قوماندانی رأفت بک افندی به
ارضر و مده اون بشنجی قول اردو قوماندانی کاظم پاشا حضرتلرینه

جانیک متصرفی حمید بک افندی به

ارضر و والیسی منیر بک افندی به

سیواس والی و کیلی حاکم حسبی افندی حضرتلرینه

قسطنمونی والیسی ابراهیم بک افندی به

آقرمه ده ق ۲۰ قوماندانی علی فوآد پاشا حضرتلرینه

قونیه ده بیلدیرم قطعاتی مفتشی جمال پاشا حضرتلرینه

دیار بکرده اون اوچنجی قول اردو قوماندان و کیلی جودت بک افندی به

وان والیسی حیدر بک افندی به

فرانسه ممثل سیاسیسی موسیو (دوفرالس) ک نزد صدارتپناهی به کله رک حقوق عثمانیه بی قونفرانس

حضورنده مدافعه ایچون پارسه عزیمت اید بیه جه کلرینی تبلیغ ایلدیکی داخلیه نظارتک تبلیغات

رسمیه سندن و آژانس نشر یاندن آکلاسیلمشدر . از میر و قهه سی اوزرینه ملتزمك كوستردیكي عصیت ملیه و بو صورتله محافظه استقلالیت خصوصنده لظاهر ایدن عزم قطعیسی نتیجه سی اوزن بومظهریت شایان شکراندر . فقط بوکا رغماً یونانلیلر از میر ولایتنده اشغالدن منع ایدلمش دکندر . هر حالده ملتك حقوقی مدرك واونی چیکنه تمهك ایچون یکوجود اوله رق فداکارانه حرکتیه مهیا اولدینی دول ائتلافیه قارشی اظهار و اثباته دوام ایدلد کجه دول مشارالیه ملتزمه حرمتکار و حقوقه رعایتکار اوله جفته شبهه یوقدر .

صدر اعظم پاشا حضرتلرینك قونفرانس حضورنده حقوق عثمانیه بی مدافعه ایچون بذل همت پیوره جقلری طبعیدر . آنجق ملتجه قطعاً مدافعه سی مطلوب و ملتزم اولان حقوق باشا . ایکی نقطه ده کسب نزاكت ایدر . برنجیسی ؛ علی الاطلاق دولت و ملتك استقلالیت نامه سی . ایکنجیسی ده اجرای اصلیه وطنده اکثریتك اقلیتله فدا ایدلمه مسیدر . بو خصوصده پارسه مهی حرکت هیئتك اجتهاده وجدان ملینك طلب قطعیسی آره سنده مطابقت تامه شرطدر . عکس تقدیرده مل ، غایت مشحون وضعیتده و غیر قابل تلافی امر واقعلر قارش بسنده قاله بیلیر . یواندیشیه بی لید ایدن بیلر شونلاردی : صدراعظم پاشا حضرتلری مسموع اولان بیاناتنده برارمنی مختاریتی اساسنی قبول ایتمش اولدینی بیلدیردی . بونك حدودینی ذکر ایتمدی . بوندن ولایات شرقیه اهالیسی بالطبع متأثر و استیضاح کیفته مجبور اولدی . انعقاد ایتمش اولان شورای سلطنتده ده همان هیئت عمومیه استقلال ملینك محققه سنی و مقدرات ملتك بر شورای ملی به تودبعنی طلب ایلدیکی حائله یالکیز حکومتك استناد ایلدیکی ائتلاف و حریت فرقه سی نامه رئیس صادق بکک تحریری افاده سنده انکتره نك حایه سی تکلیف اولندی . برارمنستان مختاریت واسعه سنی و دولتك بر اجنبی حایه سنی قبول مسائلنده آرزوی ملی ایله حکومت حاضره نك اجتهاده مطابقت اولدینی تعین ایدیور . صدراعظم پاشا حضرتلرله برابرنده حرکت ایدمه نك اولان هیئتك مدافعه حقوق ملتده تعقیب ایدمه نكی اساسات و پروگرام ملتجه معلوم اولدندجه مارالمرض نقطه لرده اندیشه ناك اولقدن منع نفس ایدله مز . بو صورتله ولایات و ملجئاتنده کی مدافعه حقوق ملیه ورد الحاق جمعیتلرینك هیئت عثله لری و هنر تشکیلاتی اکمال ایدله مین برلرده ده بلدییه هیئتلری صدراعظم پاشا حضرتلرینه و دوغریدن دوغری به ذات شادانه یه تلفرافنامه لرله مراجعت ایدرک استقلال تام ملینك مصونیتی و حقوق اکثریت ملیه نك محفوظیتی ملتجه شرط اساسی اولدینی بیان و بوکا نظر آکیده نك هیئتك مدافعه اساساتی ملته رسماً و علناً ابلاغی طلب اولمیلدر . ملتك بو طرز حرکتیه ؛ کیده نك هیئتك مدافعه سنه چالیشه نكی اساساتك حقیقه ملتك آرزو و طلبی اولدینی دول ائتلافیه جه معلوم اوله جق و بالطبع ده زیاد اهمیتله نظر دفته آلدق هیئتك وظیفه سنی تسهیل ایلجه کدر . مطالعات مسروده نك ایجاب ایدنلره سرعت ایصال و ابلاغنی و ملتزمك مندرائی نامه ذات عالی و طنپور و یلرندن خاصه استرحام ایلرم . بوتلفرافك زمان وصولنك اشعار پیور و یلسنی ده رجا ایدرم .

مصطفی کمال

§ بو تاریخدن بش کون صوکره یعنی ۸ - حزیران - ۳۳۵ ده استانبوله حربیه ناظری طرفندن دعوت اولدینمی و محرم سوالم اوزرینه کیملر طرفندن ونا ایچون طلب ایدلایکمی ، رجالزندن برذاتك خبر و بریدیکی وقیله بالمناصبه وقوع بولان بیاناتنده افاده ایچشدم . اوزات ، ارکان حربیه عمومیه ریاستی مقامنده بولنان جواد پاشا ایدی . بونك اوزرینه ، استانبول ایله وقوعبولش اولان شجراتك برعسمی

عمومی معلوم اولشد. بومخارات ، ارض ومده استعفا ایندیکم تاریخه قدر مختلف حربیه ناظرله و دو عریدن و عری به سرای ایله دوام اولشد .

آاطه لویه داخل اولدی بر آی اولمشدی . بومدت ظرفده بونون اردولر اقسامیله تماس و ارباط تأمین ایدلش و ملت نمک اولدی قدر تنویر ایدیه رک نیقظ و انتباهه کتیرلش ، تشکیلات ملیه فکری نعمه باشلامشدی . وضعیت عمومی بی آرتق بر قوماندان صقیله سوق و اداره به دوام امکانی قلامشدی . وقه عیولان دعوت امریه عدم اطاعت وعدم احاطت کوسترمش اولغله برابر ملی تشکیلات و حرکاتک سمن و تأمینیه دوام اینکده اولایمه کوره شخصاً طای صغیه کچمش اولدیغمه شبهه ایدیه مزدی . بونون بوشنه وایله صه تمسینه قرار و بردیکم تشنات و احرا آتک اساسی و شدید اوله حمی تخمین کوچ دکندی . بناء علیه تشنات و اجرا آتک بر آن اول شخصی اولق ماهتندن چیمارلسی و بونون ملتک وحدت و تساندیجی تمین و تمثیل ایدیه حک ر هیئت نامنه اولسی الزمدی .

و سبله ، ۱۸ حزران ۳۳۵ تاریخنده تراکیه و بردیکم (دیره کیف) ده اشارت ایندیکم بر نقطه ملک ، تطبیقی زمانی کلش بولونیوردی . خاطر کورده درکه اوشقه ، آناطولی و روم ایلی تشکیلات ملیه سی توحید ایدیه رک ، بر مرکز دن تمثیل و اداره ایلک اوره ، سیواسده عمومی بر هیئت ملیه صه یلامشدی . بو مصدک تأمینیه ایچون یاورم حواد عباس بکه ۲۴ حزران ۳۳۵ کیجه سی آماسیده دیکه ایندیکم تمصیمک اساس نقطه لری شونر ایدی :

(۱) — وطنک تمامیتی ، ملک استقلالی تهلکده در .

۲ — حکومت مرکزیه در عهده ایندیکم مسئولیتک ایجاباتی افا ایدیه مه مکده در . بو حال ملتیزی معدوم طایتد رییور .

۳ — ملتک استقلالی بنه ملتک عزم و قراری قور تاراج قدر .

۴ — ملتک حال و وضعی دریش ایتمک و صدای حقوقی جهان ایشیتد بر ملک ایچون هر درلو تأثیر و مراقبه دن آزاده بر هیئت ملیه رک وجودی الزمدر .

۵ — آناطولینک بالوجه الک امین محلی اولان سیواسده ملی بر قونفره ملک سریماً انعقادی تقریر اولشد .

۶ — بونک ایچون تکمیل و لایتنرک هر لواسندن ملتک اعتماد بنه مظهر اوج مرخصک سرعت ممکنه ایله یتیشمک اوزره هان بوله چیمارلسی ایجاب اینکده در .

۷ — هر احتمال فارشی کینینک ر سر ملی حالنده طوتولسی و مرخصک لزوم کوریلن محللرده سیاستلرینک منسکراً احتراسی لازمدر .

۸ - ولایات شرمیه نامنه ۱۰ تموزده ارض ومده بر قونفره انعقاد ایدیه جکدر . مذکور تاریخه قدر ولایات سائر مرخصلری ده سیواسه وصل اوله بیلر لسه ارض و روم قونفره سنک اعصای ده سیواس اجتماع عمومی بنه داخل اولق وزره حرکت ایدر . [وثیقه : ۲۶]

۹ کوریورسکرکه بو دیکته ایندیکم خصوص ، ذاتاً ویرمش و درت کون اول تراکیه تبلیغ ایش اولدینم بر قرارک آناطولی یده تمصیماً تبلیغه متعلق بولونیور . بو قرارک ۲۴ حزران ۳۳۵ کیجه سی ، قارا کللی بر اوطه ده اتخاذ ایدلش محوف و اسرار انکیز ، یکی بر قرار اولدینی ، ظنجه سهولتله تقدیر بیوریور .

بو قطعه‌ك نوحی ایچون ، آرزو بیورورسه كز كوچوك بر ایضاحده بولنهیم .
افندیلر ، او مسوده ایشته عیناً شو كاغلدردر . (كوسترهرك) درت مادهی احتوا ایدیور ،
هتوباتی بیان ایتم . نهایتده نیم امضام واردر . برده وظیفه اعتبارله ارکان حریبه رئیس بولان
میر آلاي كاظم بكك (الیوم از میر والیسی كاظم پاشا) ، ارکان حریبه‌مدن تبلیغه مأمور ، خسرو بكك
(الیوم سفیر) مقامات عسکریه‌یه شیفره ایدن یاورم مظفر بكك و مقامات ملکیه‌یه شیفره ایدن بر مأمور
افندیك امضاری واردر . بوندن بشقه ده بعضی امضار واردر .

بو امضارك ، بومسوده‌یه قونسی بر حسن طالع و تصادفدر .
دها ، حوضده بولندیغم صروده آفرمده بولان یكرمنجی قول اردو قوماندانی علی فوآد پاشادن
پو شیفره تلغراف آلام . بو تلغراف ، « طانیديفكز بر ذات بعض رقفا ایله استانبولدن بورابه كلشدر .
صورت حر كتری حقنده نه‌اسر بیوربیورسكز » مألنده ایدی . عاذا بر معمای آكدران بوتلغراف ،
بك زیاده مراق واستغرابی موجب اولدی . موضوع بحث ذاتی طانیورم ، بندن خط حرکت صوربیور ،
آفرمده آرقداشم اولان امین بر قوماندانك یاننده ، تلغرافده شیفره‌در . او‌حالده نهدن اسمنی شیفره
اوله‌رق دخی یازدیرمقدن اجتناب ایدیور ؟! برخیل دوشوندم . انتقال ایدرکی اولدم ؛ تخمین بیورولوركه
معما حلله اشتغاله زمانم مساعد دكلدی . فقط ، فوآد پاشایی یقیندن كورمك ، منطقه‌لری ، محیط‌لری ،
دوشونجه‌لری حقنده‌مداوله افكار ایلک ، بجه بك زیاده شایان آرزو ایدی . بو معمالی تلغرافدن ملهم
اوله‌رق كندیسنه شو رجاده بولوندم : « آفرمدهن آبریدیفكزی ، احساس ایتیه‌بك تربیات و ندایر
آلدقدن صكره ، تبدیل نام و قیافت ایده‌رك برقاج كون ایچون سربا بكا ملاقی اولكز . استانبولدن
كلن آرقداش‌لری‌ده برابر كتیریكز . »

فی‌الحقیقه فوآد پاشا ، دیدیكم کی حوضه‌یه حرکت ایدر . فقط ، بعضی عجز اسبابدن طولای ،
در حال حوضه‌یی ترك ای‌دوب آماسیه‌یه كیتمكه مجبور اوامشدم . فوآد پاشا ، حوضه یولنده ، وضعیتی
آكلار و آماسیه‌یه توجه ایدر . ایشته بو صورته پلا ده آماسیه‌ده زدمده بولونیور . اسمی شیفره‌ده
ذکر اولغیان ذات‌ده رؤف بك ایدی .

استانبولی ترك ایتك اوزره ، اقامتگاهمدن اونوموبیله پینه‌جكم ائشاده رؤف بك زدمه كلشیدی .
واكب اوله‌جنم‌واپورك لعقیب اولنه‌جفی واستانبولده ایكن توقیف ایتمه‌دكلرینه كوره‌بلكه‌ده قره‌دكزده
باطیریه‌جفی مونوقاً ایشیتمش ، اونی خبر ویردی . بن استانبولده قالب توقیف اولتمقدنسه باطوب
بوغولنی مرجع كوردیم . وحرکت ایتم . كندیسنه‌ده اول و آخر استانبولدن چیقمق مجبوریتنده
قالیرسه نیم یانه كلسنی سویلدم .

رؤف بك ، فی‌الحقیقه استانبولدن چیقمق لزومی حس ایتمش و چیقمش . فقط نیم‌یانه كلدی ،
آرقداشی اولان الی آلتنجی فرقه قوماندانی میر آلاي بكرسامی بك ملاقی اولوق و از میر جبه‌سنه ده
یقین بربرده ، ده‌ا فعال و ده‌ا فائدمی اوله‌جفی فرض ایدرك (باندیرمه - آق حصار) طریقله مغنیسا
حوالیسنه كیتمش . كیتدیكی برده ، احوال مغنییه‌یی بوزوق ، وضعیتی مهلك و مدمش كورمش . در حال
تبدیل نام ایدرك اورادن اودممش ، نازللی ، آفیون قره‌حصار اوزرندن (عزیزیه - سیوربحصار)
طریقله و آرابه ایله‌ده آفریه فوآد پاشانك زوبنه‌كلمش و بكا مراجعت ایتمش ؛ بك كوزل آما! اسمنی
صاقلامق صورنیله بنی تومكده معنا وارمیدی ؟

دیگر طرفدن ، اوچنچی قولاردو قوماندانم اولوب سامسون متصرفلننده بیراقدیمم رأفت بکی .
آرتق سیواسه ، قولاردو مرکزینه کوندرمک ایستیوردم . بر قاج دفعه کلسی ایچون آمر و برمشدم .
ملحقاته چیقمش . آمرلر مه جواب دخی آله میوردم . نهایت اوده ، بالتصادف اوکون گلشیدی .

§ شمدی ، امضا مسئله سنه کلهلم :

بن ، مسوده نك یی کلن آرقداشلر طرفندن ده امضالانمسی آرزو ایتدم . اوانشاده رؤف و رأفته
بکله بنم اوطه مده ، فوآد پاشا دیگر براوطه ده بولونیورلردی .

رؤف بک ، مسافر اولدیغندن بومسوده به وضع امضا ایچون کندنده برعلاقه و صلاحیت کورمدیکنی
نزاكۀ افاده ایتدی . بونك برخاطره تاریخیه اولدیغنی درمیان ایدرك امضا ایتمسی سویلدم . بونك
اوزرینه امضا ایتدی .

رأفت بک ، امضادن استنکاف ایتدی و بویله برقونفره عقدنده کی مقصد و فائده بی آ کلایه مدیغنی سویلدی .
§ استانبولدنبری ، برابر کتیردیکم بو آرقداشك - طوتدیغیمز یوله نظرآ - آ کلاشیلیمسی بک بسیط
اولان بر مسئله ده ، اظهار ایتدیکی حالت فکریه وحسیه دن متالم اولدم . فوآد پاشایی جاغیرندم . پاشا ،
نقطه نظرمی آ کلاخیه در حال امضا ایتدی . فوآد پاشایه رأفت بکک ترددی سینی آ کلایه مدیغنی
سویلدم . فوآد پاشا ، رأفت بکدن ، بر آرز جدی ، استیضاحده بولندقدن صکره ، رأفت بک مسوده بی
آله آله رق کندینه مخصوص بر اشارت وضع ایتدی . اویله بر اشارت که ، بونی ، بومسوده ده بولقی
بر آرز مشکلدی .

[بیورک ۱ مراق ایدن تدقیق ایده بیلیر .]

افندیلر ؛ لزومسز کی کوریله بیلن بویاضاحات ، متعاقب سنه لره و حادثه لره هائده بعض مظلم نقطه لری
نویره مدار اولور ظنیله درمیان ایدلشدی .

§ قونفره به دعوتی متضمن تمیم ، مقامات ملکیه و عسکریه به شیفره اوله رق ویرلدی . بوندن
بهقه استانبولده بولنان بعض ذواتده کوندرلدی . فقط بوذواته آریجه برده عمومی مکتوب هلام .
کندیلربنه مکتوب یازدیغیم ذوات شونلردی : عبدالرحمن شرف بک ، رشید ماکف پاشا ، احمد عزیمت
پاشا ، سید بک ، خالده ادیب خانم ، قره واصف بک ، فرید بک ، (نافع ناظری ایدی) صلح و سلامت
فرقه سی رئیس فرید پاشا (بالآخره حربیه ناظری اولدی) ، جامی بک ، احمد رضا بک .
بومکتوبده سویلدیکم نقطه لری مختصرآ تکرار ایده جکم :

(۱) یالکز متینفلر و تظاهرات ، بویوک غایه لری ، هیچ بروقت قورتاراماز .

(۲) بونلر ، آنجق سینه ملتدن بالفعل دوغان قدرت مشترکیه استناد ایدرسه رهاکار اولور .

(۳) ذاتا آجی اولان وضعیتی مهلك شكله قویان ، الک مؤثر عامل ، استانبولده کی مخالف جریانیلر
و آمال ملیه بی مضر برشکلده انفراد اوخراتان سیاسی و غیرملی پروپاغانداردو . بونك مجازاتی وطنلر
علینده ، بک مبذول برصورنده کورمکده یز .

۴ — آرتق استانبول آناطولییه حاکم هکل تابع اولوق مجبوریتنده در .

• — سزه توجه ایدن فداکارلق بک بویوکدر . [ونیقه : ۲۷]

۲۵. حزبرانه قدر آماسیده قالدیم . خاطر لرده دره که اوتار بخلرده داخلیه نظراننده بولتان علی کمال بك . سم عزل ایدلديکم و آرتق بجه هیچ بر معامله رسمییه کیرشمه مک و هیچ بر معلومی اسعاف ایتهمک خصوصنده شيفره الله بر تعمیم یابشدی .

۲۳. حزبران ۳۳۵ تاریخ و ۸۴ بومرولی اولان بوشيفره محتویاتی، شایان دقت بر ذهنتی کوسریر وشیقه اولدینی اینچون عیناً عرض ایده حکم :

داخلیه ناظری علی کمال بك ۲۳ - ۶ - ۳۵ تاریخلی
و ۸۴ بومرولو شيفره سنک محلولی سورنیدر .

« مسطقی کمال باشا بویک بر عسکر اولغله برابر سیاست زمانه اودرجه آکده اهلدینی اینچون، فرط حمیت و عبرت و غماً . مأموریت جدیده سده اصلاً موافق اوله مدی . انکابر مثل فوقاً ده سنک دلم واصراریله عزل ایدلدی وایدلکدن سوکره یابدقلمری و یازدقلمری ایلده بومرورلی دهار یاده میدان اوردی . ردالحاق جمعیتلری کی قره سی و آبدن حوالی سده اهللی اسلامیه نی ناحق بره قدر درمدن و فقط بوسیله دن استفاده ایله خلقی خراج کسکدن نشنه برایش کورمین امر سر، صاخیسرو غیر قانونی تشکیل ایدیلن بعض هتئر اینچون اونه دنبری چکدیکي تلفرافنامه لرلده خطای سیاسی نی ادا قده آرندردی . مشارالمهک استانبوله جایی حریمه نظراننه عائد بر وظیفه در . لکن داخلیه نظارتنک سزه امر قطعیمی آرتق اوزانک معزول اولدینی بيلمک ، کندیسیله هیچ بر معامله رسمییه کیرشمه مک، امور حکومت متعلق هیچ بر مطلوبی اسعاف استدیرمه مکدر . بوتعلات دائر دسندم حرکت ایلکله نه کی مسئولیتلرک مندفع اوله حقیق تفتیر بیوره جفکزدن و بومهم ووخیم دقیقه لرده مأمور ، اهالی ، هر عثمانلیه برتب ایدن اک بیوک وظیفه ، صلح قونفرانسجه مقدراتمه دایر قرار ویریلرکن و بش سنده در یابدیغمز جنتلرک حساباری کورولورکن آرتق عقلمزی باشمزه دوشیدیکمزی کوسترماک، عاقلانه و مدبرانه حرکتلره امثال ایتک ، فرقه ، مذهب ، عرق اختلافلری کوزده تمکیزین هر فردک حیاتی ، مالی ، عرضی سیاستله نظر مدنیتده بومرکتی بردها لکله ماممک دکلیدر ؟ »

بوشيفره تعمیمدن ، بن ، آنجق سیواسه مواصلت استدیکم ۲۷ حزبران ۳۳۵ تاریخده خبردار اولدم . علی کمال بك ۲۳ حزبران تاریخده بو تعمیمی ایله دشمناره و پادشاهه مهم بر وظیفه ایشا ایتدکدن سوکره ۲۶ حزبران ۳۳۵ تاریخده حکومتدن چکیلمشدر . علی کمال بك صدارته ویردیکی رسمی استعفا نامه دن بشقه ، سرایه کیدوب پادشاهه بالذات ویردیکی استعفا نامه سی صورتلرینه و شفاهی معروضاتنه و پادشاهک اوکا ویردیکی جوابه چوق سوکره مطلع اولدم .

علی کمال بك استعفا نامه لرنده ، بالخاصه پادشاهه اولاننده ؛ « بلاد عثمانیه نك محال مختلفه سنده سرزده نهمور اولان آثار اختلال و اغتشاشدن ، نأثره اختلاک درحال و موضعاً تسکین واطفا و احیاسی مقصد به اتخاذ تدابیر ، صرف مقامته عاندایکن مظهر اولدینی التفات و اعتماد شاهانه نی چکهمین بعض رفقاسنک بر چوق اعذار واهیه سردیله اختلاک توسیع دائرة شمول ایتسنه ، سببیت ویرمکده اولدقلمزدن ، بحث ایتدکدن سوکره » مأموریت رسمیهدن چکیلیمکله برابر صورت خصوصیه ده عرض

خدمت و صداقت اند. حکمتی ، علاوه ایدیور و شفاهاگده ، و وظیفه رسمیهدن تجردی نعم الوسیله عد
ایدن . و سنک تهاغدن قولکری محافظه بیوریکز ، استرحامده بولونیور .

« شاه ، خواجه ، بی بوسوتون یاکنز براقیهده که امیم . صداقتکز ، بی ، بوبوک امیدوتسلیلره
سدره شادی . سرای ، هر دیتنه سزه آخیندر . رفیق بکه تشریک مساعیدن آیرئاییکز . »
استاده بو بورلر . [وینه : ۲۸]

بی صداقتدن پادشاه بوبوک امیدوتسلیلره قابیلیدی علی کالی ، نظارت مقاننده و حضور شاهانده
کیررکن دیوارده ، اونی ، برده ، اسل ، حرقی وظیفهسی باشنده کورلم !

« مانکه حقیقهده ، سعید مثالیك ، راجب و رویه یازدای مکتوبلردن برینی کوزدن کچیرهلم :
« علی کال بده صوبهک و لایکی اوزریه یان تاثیر ایته ییکیزی سوبلدم . بوذاتی آلدله بولندبرقم
لازم . بو متی حاجیرمیهلم . برهدیه تقدیمی ایچون الک مناسب برزماندر . »

« دس کیمک دن اوزاتله کوروشمش . معلومات مسئلهسندله بر آرز تانی لازم اولدیفنی سوبلهمش .
برکده پناه آله ایدیلن ارباب فکر و فکری ، اولکنه مخالف برغایه سوق ایتمک بزده قولایقله ممکن
اؤرر . بوندر رسمی مامورلر حرکت ملهین شمدیلک اینی کورسیورلر دیمش . علی کال بک ، تعلیماتکز
حرباً راجبت ایده جات . زین العالمین بار تفسیلده تشریک مساعییه چالیشیور . خلاصه ، ایشلر بولاندیربله حق .
« عین مکتوبک بر حاشیهسی واردر . شمدی اونیده ، اوقوبهلم : « حاشیه : بر قاج دفعه درسوبله مک
ایستدیکم حاله اوبوتیورم . ماضی کال پاشابه و طرفدارلرینه بر آرز مساعد کورولمی که کندیس کال
امده . و راه کله یلسین . بوایشه فوق العاده اهمیت و یریکز . گندی غزته لر مزله طرفدارلق ایده میزه .
بویانلق حقیقهده مرمهسی کلنجه ، دهها زیاده معلومات و یریرم . شمدیلک بوقدری کافیدر .

« علی کال بک ، آماسیهده ایکن هنوز خبردار اولدیفنی عرض ایستدیکم ، تعمیمی ، مأمورینک
و خلیف اوکریخی حقیقه تفتت سوق ایتمش . هر برده ، اکسک اولیان منی روحلی کیمسهر ، درحال
علیمده پروپاغانایه و فعالیت کیمش .

« بوبولهکی منی اظاهرائک و فعلیاتک الک مهمی سیواسده حاضر لایغه باشلامش .
مساعده بیورورسه کز ، بونی مختصر آ تصویر ایدهم : داخلیه ناظری علی کال بکک تعمیماً و یردیکی
اکسک تاریخی ارلان ۲۳ حزیران کونی ، سیواسده ، علی غالب بک نامنده برذات ، اون قدر رفاقتیه
حاضر بولویورمش . بوذات ، استانبولدن ، معموره العزیز والیسی اولهرق کوندرلش اولان ارکان حرب
میر آلای علی غالبدر . کویا ، ولایت مأمورین مالیهسی اولق اوزره ، برطاقم انسانلریده ، استانبولدن
انتخاب ایتمش ، براریده کوتوریور .

« علی غالب کذرکاهنده بولنان ، سیواسده توقفا ایتمش . وظیفه مخصوصهسی بولندیفنه شبهه ایتمک
لازم کان ، علی غالب ، اوراده درحال قوتلی طرفدارلر بولمش . وظیفهسی حسن تطبیق ایچون تربیات
و تدابیر آلفه باشلامش .

« داخلیه نظارتک ، علیمدهکی امری کلیر کلز ، فعالیت باشلامش . سیواس سوقاقلرنده و بنم ؛
خان ، عاصی ، مضر بر آدم اولدیفنه دائر ، دیوارلره یاقتلر یاپیشدیرلش .

« کندیسیده ، برکون ، سیواسده والی بولنان رشید پاشا مرحومک زردینه کیمرک ، داخلیه

نظارتك امرندن بحث ايتدكدن سوكره ، سيواسه كيتديكم تقديرده حقمده تطبيق ايده جكي معامليني صورمش .

رشيد پاشا ؛ نه ياييله بيله جكي استيضاح ايتمش . على غالب ، بن سنك يرنده اولسه م ، درحال قوللرني باغلار توقيف ايدرم وسنكده بويله يايهك لازمدر ديمش .
رشيد پاشا ، بو ايشك بو قدر بسيط اوله جفته اينانه مه مش ، مذاكره خيلي اوزامش . مذاكره اهتراك ايدنلر چوغالمش . . . حتى بر قسم اهالي ويريله جك قراري آكلامق اوزره طوپلانمش . . .
بوكون ، حزرانك ۲۷ نجى كونيدر . نظرلرمزى ، تكرار تماس ايتك اوزره بر آن ايچون ، بو لوحه دن آييرالم و آماسيه توجيه ايدلم .

§ آيك يكرمى بشنجى كوتى ، سيواسده عليه ده بعض مناسبتسز احوال جريانه باشلا ديفندن خبردار اولدم . ۴۹ حزران كيجه سى باورم جواد عباس بكي چاغيردم ويارين صباح قراكلقده آماسيه دن جنوبه حركت ايدم جكز ديدم . بو حركتمزك كيزلى طونيله رق حاضر لانيلمسى ايچون امر ويردم .
بر طرف دندن ، بشنجى فرقه قوماندانى واركان حربه مله ، محرم اوله رق ، شوتديرى قرارلاشدير دق ؛ بشنجى فرقه قوماندانى ، فرقه سندن ، كزيده ضابط و افراددن مركب و ممكن اولدينى قدر قوتلى بر آتلى پياده مفرزه سنى درحال او كيجه دن باشلايه رق سريعا تشكيل ايدم جكدى . بن ، ۲۶ حزران صباحى قراكلقده آرقداشلرمله برابر او طوموبيل ايله توقاده حركت ايدم جكدم . مفرزه تشكيل ايدر ايتمز ، توقاد اوزرندن سيواس استقامتنه سوق اولنه جق و بنمله ارتباط آرايه جقدى . حركتمز ، هيچ بر طرفه تلغرافله بيلدبريله جك و ممكن اولدينى قدر آماسيه ده افشا اولنيه جقدى .
§ ۲۶ ده آماسيه دن حركت ايتدم . توقاده واصل اولور اولماز تلغرافخانه يى قونطورول آلتنه آلديره رق بنم مواصلتمك سيواسه و هيچ بر طرفه بيلدبريله مسنى تأمين ايتدم . ۲۶ كيجه سنى اوراده كچيردم ، ۲۷ ده سيواسه حركت ايتدم . او طوموبيل ايله توقاددن سيواسه تقريباً آلتى ساعتدر . سيواس واليسنه ، توقاددن سيواسه حركت ايتديكمه دائر آچيق بر تلغراف يازدم . امضاده ، اردو مفتشلكى عنواتى استعمال ايتشدم .

تلغرافده بالالزام ساعت حركتمى قيد ايتشدم . فقط بوتلغرافك ، حركتمدن آلتى ساعت سوكره چكيلمسى و او زمانه قدر هيچ بر صورته سيواسه معلومات و بريله مسنى تأمين ايدم جك تدابيرى آلديردم .
شيمدى ، افنديلر ؛ نظرلرمزى تكرار سيواسده ترك ايتديكمز لوحه يه عطف ايدلم .
على غالب بك ورشيد پاشا آره سنده حقمده تطبيق اولنه جق معاملنه ك مناقشه سى صحنه سنه . . . مناقشه نك حرارتلى بر صفحه سنده ، رشيد پاشانك آله ، بنم توقاددن چكيلن تلغرافى ، و بر برلر .
رشيد پاشا ، همان على غالب بكه اوزاتير . ايشته كنديسى كليور ، بيورك ، توقيف ايدك ! دير . رشيد پاشا ، تلغرافده يازيلي اولان حركت ساعتى كورونجه همان كندى ساعتى چيقارير ، باقار . . . افندم كليور دكل ، كلش اوله جقدر ، ديه علاوه ايدر .

بونك اوزرينه ، على غالب ، بن توقيف ايدرم ديدمسه ، بنم ولايتم داخنده اولورسه توقيف ايدرم ديمك ايتدم ، ديه نجه ، حال اجتماعده بولنانلرى برهيجان قاپلار . . . هب بردن « هايدى اويله ايسه استقباله كيدلم » ، ديه رك اجتماعه ختام و بر برلر . . .

آنجق ، اشرف و متحيزان و اهالى و عسكرله پارلاق بر استقبال احضار ايدم بيلمك ايچون بر آز

زمان قازانمق لازم کلدیکنی ، حالبوکه حسابجه ، بنم ؛ سیواس شهری مدخللرینه قدر تقرب ایتمش اوله جغنی نظر دقته آلهرق بنی ؛ مدخله یاقین اولان زراعت نمونه چفتلککنده ، بر استراحتیه اماله ایدم جک چاره دوشونمشلر . والی پاشا قرارگاهک محیه رئیس اولوب اولجه تشکیلات ایچون ، سیواسه کوندرمش اولدیغم طلیع بکی دعوت وبو وظیفه نك ایفاسنی اوندن رجا ایتمش وترنیاتی تأمین ایدر ایتمز کندیسنك ده بزه ملاقی اوله جغنی سوبله مش . . .

فی الحقیقه ، تام نمونه چفتلکی جوارنده ، قارشومزه چیقان بر اوطوموبیلک ایچندن ، طلیع بک کوروندی . اوطوموبیللردن ایندک ، چفتلکک حولیسند اوطوردق . طلیع بک ، حکایه ایندیکم وضعیتی بر تفصیل ایضاح ایتدکدن صوکره ، وظیفه سنك ، بنی بوراده بر آرمشغول ایتک اولدیغنی سوبله بنجه ، درعقب آیاهه قالدقم ، چابوق اوطوموبیللره و سیواسه دیدم !

بونک سببی افاده ایدیم . او آنده خاطر مه کلن شوایدی : استقبال مراسمی پاهجغز دیه طلیع بکی اغفال ایتمش اوله بیلرلر و حقیقتده عکسی بر ترتیب یایمق ایچون زمان قازانمق ایستیه بیلرلردی . اوطوموبیللره بینک اوزره ایکن سیواس طرفندن دیکر بر اوطوموبیل یانمزه یاقلاشدی ، ایچنده والی پاشا واردی .

رشید پاشا ، افندم برقاج دقته دها استراحت بیورولمزی دیه سوزه باشلادی . یاریم دقیقه دخی استراحتیه احتیاج یوقدر . درحال حرکت ایدم جکوز وسن بنم یانمه کل دیدم .

— افندم ، دیدی ، سزک یانکزه رؤف بک بینسون ، بن آرقده کی اوطوموبیللده کلیرم .

— خایر خایر دیدم . سز بورایه . . .

بو بسط تدبیردن مقصد ، محتاج ایضاح دکلدیر .

سیواس شهرینک مدخلنه وصولمزه ، جاده نك ایکی طرفی عظیم بر غلبه لقی ایله دولقی ، قطعات عسکریه وضع مخصوصنی آلمش بولونیوردی . اوطوموبیللردن ایندک . یورو بهرک عسکری واهالی بی سلاملادم . . .

بومنظره ، سیواسک محترم اهالیسنك و سیواسده بولنان قهرمان ضابط وعسکرلرمزک بکا ، نه قدر مربوط و محبتکار اولدیغنی اثبات ایدن جانیل برشاهد ایدی . . .

بناء علیه ، دوشورو قول اردو قوماندانلق دائره سنه کیتدم و درعقب معیتله برابر علی خالی واونک واسطه اجرائیه سی اولدیغنی آکلادیغم مفسدلری جلب ایتدیردم . اونلره یادیغم معامله بی ایضاح ایدرک ذاتاً ، کافی درجه ده ، یورغونلنی موجب اولدینه شبهه ایتدیکم قهرمانی اوزانمق ایسته م . یانکز ، بر نقطه بی ، اشارت ایتکله اکتفا ایدم جکم .

افندیلر ؛ بو علی غالب ، کوردیکی سوء معامله دن صوکره ، محرم بیاناتی اولدیغنی سوبله رک کیجه یانکز اوله رقی یانمه کلک ایستدی . قبول ایتدم . حرکاتنک ظواهرینه اهمیت ویرمه مکملکمزى رجا ایله معموره العزیز ولایتی قبول ایدرک کلکدن مقصدینک ، بنم نقطه نظر مه خادم اولقی بولندیغنی و سیواسده توقی ، بکا ملاقی اولوب بالذات تعلیمات آلمق ایچون اولدیغنی ایضاح ویک درلودلیلرله اثباته چالیشدی و بزی صباحه قدر اشغال ایتک صورتیه ، موافق دخی اولدیغنی اعتراف ایتلیم .

سیواسده، تشکیلات و طرز حرکت حتمه انجمن از آنجا که تا آن وقت در کدن سوکره، عسکریه و آن کجن ۲۲ کجه سنک صباحنده ربایرام کونی، سیوسدن ارضه و ماسه متدعه حرکت ابدلیدن
§ برهفته لقی مشقتی را واده و میل بوطلمندن سوکره ۳ و ۵ کونی ابدلیدن و عسکریه و
صمیمی نظاهراتی ایچنده، ارضه و ماسه ابدلیدن اوردی. حتمه ماسه ابدلیدن و عسکریه و
قونطورول و توقیف ایچون عساره قلی اولان مهم مرکز زده ندایر و ریت آتاشی ایچون قوم
قوماندانله، ۵ غور ۳۳۵ تاریخده أمر ویدم. [ونیمه : ۲۹]

قوماندان، والی و ولایات شرقیه مدافع حقوق ملیه جمعیتی ارضه و ماسه عسکریه کندی.
والی منیر بك، استانبولده عزل ابدلشدی. حرکت ایچون ارضه و ماسه عسکریه ابدلیدن
اوزربنه غور ارضه و ماسه بولونیوردی. بلیس ولایتندن اسكك ابدلیدن. سیواسده کتیب اوردی
ارضه و ماسه کجن مظهر مفید بکده عینی صورتله ارضه و ماسه بکا انشار ابدلیدردی.
بو ایکی والی بکدرله، اون لشجی قلی اردو قوماندانی کظم قره بکر باش و ربایرامه و آن و
بك، ازمیت منصرف سابق ثریا بك و قرار کجه مسوب ارکان حریه رتیبی کظم بك و ارکان حریه
خسرو بك، دوقنور رفیق بك آرقا اشرمه حدی بر ماسوله افکارده بولومنی مناسب کوردی.
کندیلربنه عمومی و خصوصی، صنعتی و تحقیقی خبروری اولان حتمه حرکتی موسوع است ایدم.
بو ماسسته اك غیر مساعد وضعیتیری و عمومی، شخصی مالکی، هر احتماله لاریبی احتیاری ضروری
اولان فدا کارانی ایضاح ایدم. برده، ملی غایه ایچون اورتیه آتیا حقلرك، بوکون انسانی دوشونم
یالکز سرای، حکومت و احبیلردی. فقط بو بدن مملکت اغفال ایدلمه سنی و عامه چورلشدی
احتمال داخلنده کورمك لارمدر. پشوا اوله حقلرك، هر به اولورسه اولسون، غایبسن دوعه ماسی،
مملکتده بارینه بیه حکاری صوك نقطه ده، صوك فصلیری ویرنجیه قدر، غایه اوغورده فدا درنه سوام
ایده جکلربنه ایشك باشندده آرویرمیری اغاب ایدر. قنیلریده بوقونی حس ایتمه بک نشبه کچمه مری
البته اولادر. زیرا، بو تقدیرده، هم کندیلربی و همده ملتی اعمال ایتمی اولورلر.

برده موضوع نشت وظیفه، رسمی مقام و اوینورمه یه صیفینه رق ال آتندن قابل تدویر دیمدر.
بو طرزك بر درجه سی اوله بیلیر. فقط، آرق، او دور کچشدن. علناً اورتیه حقیقی و ماسه
حقوقی نامنه بوسك سدا ایله باغیرمق و بوتون ملتی، بوسدایه اشتراك ایدرمك لازمدر.

بنم، عزل اولندیغمه و هر درلو عواقبه محکوم بولندیغمه شبهه یوقدر. بنم ایله علناً لشربك مساعی
ایتمك، عینی عواقبی شمیدن قبول ایتمکدر. بوندن بشقه، موضوع بحث ایدمکمز وضعیت طاب ایدتیکی
ایتمك، دیگر بر چوق نقطه نظرلردن دخی، مطلبنا بنم شخص اوله بیلدجکی کبی، برادعا موجود
دکدر. یالکز، هر حالده، بو مملکت اولادندن برینک اورتیه آسيلماسی ضروری اولمشدر. بدن
بشقه بر آرقداشی دخی دوشونمك ممکندر. یتکه او آرقداش، بوکونکی وضعیت کنديسندن طلب
ایندیکی طرزده حرکت موافقت ایتسون! دیدم.

بویانات و ایضاحندن سوکره، ثم التدارك قرار ویرمك موافق اوله میه جفندن بر مدت دوشونمك
و خصوصی مداوله افکار ایدم بیلمك ایچون، مذاکره به ختام و بریدیکی، بیان ایدم.

§ تکرار اجتماع ایتدی کمزده؛ ایشك باشندده، بنم، دوام ایتمی و کندیلربنك بکا معین وظایر
اوله جکلربنی بیان ایدیلر. یالکز بر آرقداش، منیر بك، جدی معذرتنه بناء بر زمان ایچون کنديسنگ

فعلی وظیفه دن عمومی رجا ابتدی . بن ، شکلا ، وظیفه وعسکر لکدن استغفا ابتد کدن صوکره طبق شمعی به قدر اولدی کی مافوق قوماندان ایشم کی امر لرمک ایفاسی، موفقیت ایچون، شرط اسلسی اولدنی ذکر ایتدیم . بوجهت ، تماماً ، تصویب ونصديق اولندقدن صوکره اجتماعه نهایت ویرلدی .

افندیلر ؛ استانبولده ، ارکان حریه عمومی ریاستی مقامنده ، یکدیگرینه خلف ، سلف اولان جواد و فوزی باشاردن، استحضارات صلحیه قومیسوننده چالیشان عصمت بکدن ماشایه رق ارضرومه کلسیه قدر ، هریرده تماس ومناسبتده بولندیقم قوماندان، صابط وهردرلو رجال وذوات ابله بوراده، ارضرومه ، یادیقم کی مذاکره لر وآکلاشمه لر یایشیم . بونده کی فائده تقدیر بیوریلور .

..

ارضرومه مواصلتمک ایلک کونلرنده ، ارضروم قونفرم سنک العقادنی تأمین ایچین اتخاذ تدایر ابله اشتغاله اهمیت ویرلدی .

افندیلر ؛ ولایات شرقیه مداهمه حقوق مله جمعیتک ، ۳ مارت ۳۳۵ تاریخنده ، رهیت ۱۹۰۴ وجوده کتیمک صورتیه تشکیل ایش اولان ارضروم شعبه سی ، طربزون ابلده آکلاشرق ۳۳۵ سنه سی تموزینک اوچی کونی ارضرومده بر (ولایات شرقیه) قونفرم سی عقدینه نشست ابتدی . بيم هنوز آماسیه ده بولندیقم تاریخلرده ، حزیران ایچنده، شرق ولایتلرینه مرخص کوندرملری ایچون تکلیف و دعوتدهده بولندی . ولایتلردن مرخص حلی ایچون او تاریخندن اعتباراً ، بيم ارضرومه مواصلتمه قدر و اوندن صوکردهده ، بو خصوصده فوق العاده صرف غیرت ابتدی .

فقط ، او کونلرک شرائطی ایچنده بویه بر مقصدک تأمیننده کی مشکلاتک بوبوکلکی سهولته تقدیر اولور . قونفرمک یوم اجتماعی اولان ۱۰ تموز قورب ایندیکی حالده، ولایتلردن ایجاب ایدن مرخصلر انخاب و اعزام اولونیوردی .

حال بوکه ، بوقونفرمک عقدنی تأمین ایتک آرتق یک مهم اولمشدی . بوسبيله ، طرفزدنده جدی نشیبات آنخی ایجاب ایتدی .

ولایتلرک هر برینه علی اشاراتده بولنغله برابر، برطرفندنده شیفره تلغرافلرله والیرله، قوماندانلرله ایجابی کئی تبلیغانده بولونیلیدی . نهایت اون اوج کون تأخرله مقدار کافی مرخص جلب وجمعنه موفقیت حاصل اولدی .

افندیلر ؛ فعالیت ملیه یه اردو منسوبلرینک مظاهرتی وعسکری وملی فعالیتی هم آهنگ قیلدی خصوصی ، مهمدی .

طربزوده کی فرقه ، وکالنه اداره اولنیوردی . اصل قوماندانی خالد بک بابوردهده مختفی ایدی . خالد بکی ایکی نقطه نظرندن اختفا کاهندن چیقارمق لازمدی . بری واک مهمی ؛ استانبوله دعوتک وبو دعوته عدم اجابتک قورقوله حق، اختفا ایدیه جک ماهیتده اولدیغنی ملته وبالخاصه اردو منسوبلرینه کوستره رک فوه مغنویه یی بوکسلتمک ایجاب ایدیوردی . دیگر سبب ؛ ساحله مهم بر نقطه اولان طربزونه خارجک برتسلطی وقوعنده اوراده کی فرقه نک باشنده آتشین بر قوماندان بولندیرمق موافق ایدی . بناء علیه ، خالد بکی ارضرومه جلب ایتدیردم، کندیسنه بالذات تعلیمات مخصوصه ویردکدن صوکره ایجابنده ، درحال فرقه سنک باشنه کچمک اوزره ماچقه ده بولونمسی ایچون أمر ویردیردم .

§ بز بو ایشلرله مشغول اولورکن ، بر طرفنده استانبوله حربیه نظارتی مقامنده بولنان فرید پاشانک و پادشاهک ، استانبوله عودتمی تأمین ایچون تمادی ایدن اغفالکار تلغرافلرینه برر صورتله جواب ویرمکه ، اضاعه و قته مجبور بولونیوردق .

حربیه نظارتی ، استانبوله کل ا دیور . پادشاه ، اولان تبدیل هوا آل ، آناطولیده ، بر یرده اوطور ، فقط بر ایشه قاریشمه دیه باشلادی . نهایت ، ایکسی برلکده همه حال کله یسک ! دیدی . کله م ! دبدم . نهایت ۴ تموز ۳۳۵ کیجه سی ، سرایله آچیلان بر تلغراف باشی مخبره سی ائناسنده ، بردنبره ، پرده قیاندی و ۸ حزیراندن ، ۸ تموزه قدر ، بر آیدر دوام ایدن ، اویون ختامه ایردی . استانبول ، بم ، او دقیقه ده رسمی مأموریتجه ختام ویرمش اولدی ، بنده عینی دقیقه ده ۴ تموز ۳۳۵ کیجه سی ساعت ۱۰،۵۰ صوکرده حربیه نظارتیه ، ساعت ۱۱ صوکرده پادشاهه وظیفه مأموره مله برابر سلک عسکریدن استغفامی مشعر تلغرافلری ویرمش اولدم .

کیفیت ، طرفدن ، اردولره و ملته ابلاغ ایدلدی . بوتاریخندن صوکرده رسمی صفت و صلاحیتدن مجرد اوله رق ، یالکز ملتک شفقت و جوانمردلکنه کووه نرک و اونک بیتمز فیض و قدرت منبعندن الهام و قوت آله رق ، وجدانی وظیفه مزه دوام ایتدک ...

بز ، ۴ تموز کیجه سی استانبول ایله تلغراف باشنده قونوشورکن ، بونی باشقه دیکله بنلرک و علاقه دار اولانلرکده بولندیغنی تخمین ایتک کوچ دکدر .

اوتاریخلرده و اوندن صوکرده کی زمانلرده ، اک خفیف تعییرله صافدالکلیرخنی مقتضای کیاست و تدبیر کوسترمکه جالیشمش اولانلر حقنده ، بر فکر ویرمش اولق ایچون ، مساعده بیورورسه کز ، شووثیقینی عیناً اطلاع کزه عرض ایتک ایسترم .

قونیهدن
۹ تموز ۳۳۵

۱۴۰
۱۴۰

ساعت

اوجنجی اردو مفتشکی سر یاورلکنه

۶

تلغراف و پوسته مدیر عمومیی رفیق خالدهک ایله قونی و الیسی جمال بک ، ۳ تموز کیجه سی ، تلغرافله ماکنه باشنده مخبره ایتدیله . مخبره نک شو صورتله جریان ایتدیکنی خبر آلدیم .

د مصطفی کمال پاشا حضرتلرینک ایجابنه باقیلدی . استانبوله کتیر بله جک . جمال پاشا حضرتلرینکده حقنده ، یاسیله جق معامله دردستدر .

قونی و الیسی ده :

— تشکر ایدرم . دیدیلر .

مناسب صورتده پاشا حضرتلرینه عرض ایتمکزی رجا ایدرم .

ایکنجی اردو مفتشکی شیفره مدبری

صی

فی الحقیقه ، قونیده بولنان ایکنجی اردو مفتشی جمال پاشانک اون کون مدنله مآذوناً درسعادته کتدیکنندن درت کون اول خبردار اولمش و تحیر قالمشدم .

جمال پاشا ایله صامسونه چیقدیغمدن اعتبارآ ، مقاصد ملیه یی تأمین ایچون لشریک مساعی سددنده وعسکری ، ملی ترتیبات وتشکیلات خصوصارنده مختبراتز واردی . کندیسندن ، امید بخش ، مثبت جوابلر آلمشدم .

نیم ایله ، بو طرزده مناسبته کیرمش اولان بر قوماندانک ، کندی کندینه ، مأذونیت آلوب استانبوله کیتیمی کار عاقل اوله مهمق لازم کلیردی . بوسیله : ۵ تموز ۳۳۵ تاریخلی شیفره ایله قونیه ده اون ایکنجی قول اردو قوماندانی میر آلاهی صلاح الدین بکه شوایکی ماده یی یازدم :

« ۱ — جمال پاشانک اون کون مدته درسعادته حرکتک سبب حقیقیسنی واضحاً و سرماً اشعار بیورمکزی ،

۲ — ذات عالیکزک هیچ بر سبب وصورتله اوراده کی قوانک باشندن انشکا ککز جائز دکلدر . بوبابده فوآد پاشا ایله ده مختاره ایدرک الک منفی احتماله قارشى ندایر آلمکز الزمدر . هر کون وضعیتکز حقنده قیصه معلومات وبرمکزی ، رجا ایدرم . »

عینی شیفره نک صورتی عینی تاریخده آنقرده فوآد پاشایه ده ویردم .

صلاح الدین بکک قونیه دن ۳ تموز تاریخده ، یعنی رفیق خالد بکک قونیه والیسی جمال بکله تلغراف باشندن قونوشدینی صروده ، ویردیکی جوابی شیفره تلغرافده « جمال پاشا ، استانبوله بعض ذوات ایله تماس ایتمک وعائله سیله کوروشمک اوزره اون کون مدته وکندی آرزوسیه مأذوناً درسعادته کیتمشدر . » دنیلمکده ایدی . [وثیقه : ۳۰ ، ۳۱ ، ۳۲ ، ۳۳]

جمال پاشا کیتدی ، فقط کله مدی . کندیسنى جوق زمان صوکره علی رضا پاشا قابینه سنده حربه ناظری کوره جکز .

§ مع التأسف ، بو وضعیتک شاهده ی اولان وکندیسنه قوتلرک یاندنن آیرلامسی توصیه اولنان صلاح الدین بکک ده بر مدت صوکره استانبوله کیتدیکنی خبر آلدق . جمال پاشانک کوستردیکی بوسوء مثال اوزرینه ۷ تموز ۳۳۵ تاریخده ، شوعمومی نیلغاتده بولندم :

« ۱ — استقلالیزی محافظه اوغرنده تشکل وتعوضو ایتمش اولان ملی قوتلر ، هر درلو مداخله وتجاوزدن مصوندر . دولت وملتک مقدراتنده ، اراده ملیه حامل وحا کمدر . اردو ، اشبو اراده ملیه نک تابع وخادمیدر .

۲ — مفتش وقوماندانلر ، هر هانکی برسبيله ، قوماندان اسقاط ایدلرکلی تقدیرده کندیلرینی استخلاف ایده جک ذوات توحید مساعی اولنه بیله جک اوصافه مالک بولنورسه قوماندانی تودیع فقط منطقه نفوذارنده قاهره قوتلرک وظائف ملیه لرینی ایفایه دوام ایده جکلدر . عکسی تقدیرده یعنی بر ایکنجی از میر وقعه سنه میدان وبره بیله جک کیمسه لرک تعیینی حالنده ، قوماندان اصلاً ترک اولنیه جق وبالعموم مفتش وقوماندانلر طرفندن ، امنیت واعتمادک سلب اولندینی سر دیله ، معامله واقعه رد اولنه جق وقبول ایدلیه جکدر .

۳ — مملکتیزی قولایلقله اشغال مقصدینه معطوف اولق اوزره ائتلاف دولتلری طرفندن واقع تصفیقات نتیجه سنده ، حکومت هر هانکی بر قطعه وتشکیلات عسکریه وملیه مزى الفایه امر وبریرسه ، قبول وتطبیق ایدلیه جکدر .

۴ — آمال و قابه سی استقلال ملیتک تأمیننه معطوف اولان مدافعه حقوق ملیه وردالحاق جمعیتلینک و تشبثاتک ضعف و انحلاله بادی اوله حق هر هانکی بر تأثیر و مداخله بی اردو ، قصباً منع ایدم جکدر .
۵ — دولت و ملتک تأمین استقلالی غایه سنده ، بالجه مأمورین ملکیه دولت ، مدافعه حقوق ملیه وردالحاق جمعیتلینک اردو کی مشروع مظاهریدر .

۶ — وطنک هر هانکی بر منطقه سنه ، تعرض و قوعی حالنده ، عموم ملت ، مدفعه حقوقه آمده بولندیفدن بوکی حادثات و قوعنده توجده اجراءات ایچون در حال هر طرف بر بری السریع صورنده خبردار ایدرک وحدت حرکات تأمین اوله حقدرد .

بوتلیفات آناتولو و روم ایلیده بولان بالعموم اردو و قول اردو قوماندانلرینه وسائر ایجاب ایدنلره تبلیغ اولمشدر .

§ بوتلیفات عمومی مزدن ، بش آلتی کون سوکره ، قواقدن ، (ق ۳ قوماندانی رأفت) امضالی ۱۳ تموز ۳۳۵ ده یازلمش بر شیفره تلفراف آلدیم . تلغرافک متنی عیناً شودر :

« استانبولدن برانکلیز کمیسیله ، حربیه دائره سی رئیس میر آلالی صلاح الدین بک ، بنی تبدیل ایتک اوزره کلدی . بنم دخی عینی کمی ایله عودتمی نظارت آمر ایدیور . صلاح الدین بک ، مقصد داخلنده جالیشه جق . وضعیت عمومی به نظر آ قوماندانی مومی الیه دوری موافق بولدم و حربیه نظارتیه خطاباً استعفا می و یردم . آیرنجیه تفصیلات و بربرم . سیواس استقامتنده حرکت ایدیورم . هنجی فرقه قوماندانی طرف بک واسطه سیله آماسیه جواب و بریکز . »

افندیلر ، اعتراف ایتلیم ، که بو طرز و طوردن بک بمنون اولدم . رأفت بک بنجه اولان مشارکت افعالی استانبولجه معلوم . بو افعالی مروج اولان بر ذات اونی تبدیله و همده انکلیز کمیسی ایله کلنجه ، در حال و برلسی طبیعی اولان حکم ، بو ذاتک انکلیز نقطه نظریته خادم اوله بیله جکنه دائر کندیسنه اعتماد ایدلمش اولمیدر . بو حکم ، برظن مرتبه سنده اولسه دخی ، رأفت بک قوماندانی تودیعده استعجال ایتهمسی ، هیچ اولمازسه زرده نقطه نظرمزی آلمسی اقتضا ایدردی .

اعتماد ایدوب قوماندانی تودیع ایتدیکنه کورده ده ، هیچ اولمازسه بر مدت اوندن آیرلیوب وضعیت و نقطه نظر لرمری تماماً تلقین ایده بیله جک قدر برابر جایشیمی و کندیسی بزمله ارتباطه قویندن سوکره اوزاقلاشاسی معتول اولوردی ، مطالعه سنده بولندیم . مع هذا ، آمر واقع قارشیسنده بر اقبالش اولدیغنه کوره ایکی نقطه ده نسی آرامقله اکتفایه مجبور ایدم . برنجیسی ؛ رأفت بکک تلغرافی متنده کی « صلاح الدین بک مقصد داخلنده جالیشه جق . » جمله سی ، دیکری ؛ « رأفت بکک هیچ اولمازسه استانبوله کیتهمش اولسی ایدی . »

بو وضعیت اوزرینه ، قوماندانلرک استانبوله کیتمک خصوسنده اک کوچوک بر غفرتلرینک بک بهال اوله خفی و پروغراهمزی حسن تطبیقه دوام ایده حکمزی « عموم قوماندانلره یلدرمک صورتیله همان نظرد قتلرینی جلب ایتدم . رأفت بکده عینی تاریخده (۱۴ تموز ۳۳۵) « صلاح الدین بکک ، قرار لرمری حسن تطبیق ایلیمکی بوراده کی رفقا نزدنده بک زیاده تحسیناتی موجب وقوت بخش اولمشدر . » جمله سنی ده احتوا ایدن بر شیفره تلفراف کشیده ایتدیردم .

صلاح الدین بکک کندیسنده عیناً شو تلغرافی چکدیردم :

۱۴ توموز ۱۳۳۵

آماسهده بشنجی فرقه قوماندانلغه

رأفت بکدر : زبرد کی تلغرافنامینی موافق کورورسهك صلاح الدين بکه تودیع وایلاغ وایا
بیوریور .

(مصطفی کال)

صلاح الدين بك افندی به : استانبولك محصور محیطندن، مبارك سینئ ملتئ کلکز ورفقای جیتکزك
سائئ عن ووضووریسی تئیرینکیز بویك رمسرله قارشیلادی . غایئ مقدسه مركز تحصیل اوغورده
سین ایدئ حب غیرت مشترکده جباب - ق جهلامزی ظفریاب ایلئ جکدر . کوزلریکزدن اوپرم .

(مصطفی کال)

اوچی اردو مفتلکی ارکانی حریره رئیس
میرآلای

لایم

بک صلاح الدين بك حقندئ ایلک شه وئردئ، بنئ صلاح الدين بك « مقصد داخلندئ چالیشجنی،
سئ بلئرک اعما . ایدن وماندانی تسلیم ایدوب سیواس استقامتندئ اوزاقلاشان رأفت بك طرفندن
اصهار ایدلش اولدی .

رأفت بكك آماسیهدن یازدینی بر تلغراف « یالکیز صلاح الدين بك حقندئ تودوی وکل ، دها
بر قاج نقطئ به تعلق ایدن مطالعاتی ده احتوا ایدیوردی . مساعده بیورورسئ کز عیناً عرض ایدئیم :
آماسیهدن

آماسیهدن
۳۵-۲-۱۵

مسئحدور
آماسیه . متقدور

ارض ووده ق ۱۵ قوماندانلغه

۷۱۹

م - دانی کاک پاشا حصئ تلریه :

صلاح الدين بکی طائیرکیز . ردنبره اورکئ ممسی لازمدر . اولا کاتلم پاشا تبریک و سیه سیله ملایم
افاده لراه کندئ سیله مخبریه گیریشایدور . حمد کاک عزلی حقندئ هنوز بر شی یوق . فقط محلندئ
اناسی ایچون تشبثاندئ بولونایدی . عزلی اوندئرسه بورالرده قله حقنی بك امید ایتيورم . مع مافیئ
تأثیر یاییورم . بئ عودتم ایچون انکلیزلك ، حکومتی تضیق ایدئ جکتری محنی . بن وضعیئ کوره
ایجانشئ توسل ایدرلك ورائرده قله جئیم . انکلیزلردن ، بورادن کچن آمریقالدن آکلادینغه کوره
کاتلم پاشاك وضعیتی دخی نهاکئ لیدر . دائماً اعتدالك کوزئ تیلمسنی ووضعیئک ای اداره ایدلسنی تکرار
توصیه ایدرم . (رأفت)
فرته و قوماندانی

عارف

بو تلغرافنامهده اسمی کچن حمید بك ، صامسون متصرفی بولونیوردی . حمید بك ، صامسونئ
مواصلتمزك ایلک کونلرنده ، رأفت بكك ، ماضیده کی حقوق و مبارفئ ممسی سبیلئ ، مقصد مشترک
داخلندئ ، نهایتئ قدر ، بزمه برابر ، فداکارانه چالیشئ جق اوصافده برآرقداش اولدیغئ اغنادی

بولندي جهته ، بكا توصيه ابتدكي ونم صدارته وخصوصى اولهرق ارکان حربيه عموميه رئيسى جواد باشايه وقوع بولان اشعاراتمله صامسونه كتيه بيلديكمز ذات ايدى .

بويله برذاتك ، ايركچ ، عزل اولنه جفته شبه وارميدى ؟ فقط ، رافت بك ، « محلنده ابقاسى ايچون تشبثانده بولونلدى » دييور . هانكي محله ؟ كيملك زنده ؟ كيم تشبثانده بولندى ؟ ! صوكره ، عزل اولنورسه ، بورالرده قاله جفتى بك اميد ايتيورم . مع مافيه تاثير ياييورم ! دييور ، نويه ، اسنانبوله مى كيده جك ، ناصل ؟ بو ذات بوكونه قدر بزمه جاليشميورميدى ؟

بوتلغرافنده ، رافت بك ، كنديسنك عودتى ايچون انكليزلرك ، حكومتى تضيق ايده جكلرنى محقق كورسيور و وضعيته كوره ايجابنه توسل ايدرك بورالرده قاله جفتى سويليور . حالوكه وضعت معلوم ويايله جق شيشى بن كنديسنه ۷ - تموز - ۳۳۵ تاريخلى عمومى تعليماتمه بيلديردم :

(مذكور تعليماتك ايكنجى ماده سى) اوندن بشقه ياييله جق شى يوقدى .

رافت بك ، انكليزلردن و بورادن كچن آمر يقاليلردن آكلامشركه « كاظم باشانكده وضعيتى تهلكه ليدر . » بونه ديمكدر ؟ صلابتلىرى ، اك جوق محافظه ايتلىرى لازم كن آرقداشلرك ؛ هر حالده رحمت اوقوميه جق كيمسه لرك سوزلردن تهلكه لر تخيل ايتلىرى وبونى بر قناعتله سويللرى نه به دلالت ايدر ؟

رافت بك ، تلغرافنك صوكنده ، بكاده درس و برييور . « دائماً اعتدالك كوزه تيلمسنى » و « وضعيتك اى اداره ايدلسنى تكرار توصيه ايدرم » دييور .

بورادهكى ، اعتدال كله سندن ، مقصدك نه اوله بيله جكنك تفسيرى ارباب اذعانه ترك ايدرم .

بكا اى اداره يي توصيه ايدن ذات ، بو توصيه يى ، نم و برديكم آمر و تعليماتى حسن تطبيق ايدوب وظيفه سى باشندن آيرلهدن اول يامش اولسه بىدى ، دها صميمى حركت ايتش اولوردى ، ظننده يم . افنديلر ، حميد بك ، [۱۴ تموز ۳۳۵] تاريخنده صامسوندن بكا شو قيصه تلغرافى يازمشدى ؛ « عزل اولنديغى موثوقاً خبر آلام . شو برايكى كون ظرفنده ورودينه انتظار ايدسيورم . متعاقباً استانبوله كيده جكمى عرض ايلرم . »

رافت بك قوماندانى ، ترك ايتش اولسندن متأثر ايكن عيى كونده ، مهم بر نقطه ده كنديسندن فداكارانه بروضعت مأمول ابتدكمز ديكر بر آرقداشكده ، صانكه طبيعى شرائط داخلنده بولونيورمشركى ، غير قابل تفسير بر ذهنت كوسترمكده اولسنه مطلع اوليورم .

حميد بكه ۱۵ تموز ۳۳۵ تاريخنده ، شوبله بر تلغراف يازلدى : « قرداشم حميد بك ، سرك بريكزه ابراهيم ادمم بكك تعين اولنديغى خبر آلدق . رافته يازدم و برلشرك برابره داخله دوغرو گلگى رجا ايتدم . بيلم هانكى ملاحظه امنیت ، سزه استانبوله كيتمك فكرى تلقين ايدسيور . بوندن ماعدا ، بز ، قيمتى آرقداشلرمزى ، درساعتدن آناطولى به چكوب چيقارمنه وبو وجهله جدى وطنپرورانى محروم آمال ايتمه كه جالشيركن ، سز بو حركتكلزه ، لااقل محصور بر محيطه كيرسيورسكز . بز هيچ جائز كورمذك . رافته ملاقى اوليكز . ياسواس جوارنده برلكده قاليرسكز وياخود مرفها بزم زدمزه كليرسكز . جواب قطعى بكلرز . [وثيقه : ۳۴] بش كون صوكره [۲۰ تموز ۳۳۵] جانك متصرفى حميد بكك صامسوندن كن تلغرافى شوايدى : « يزانسك مزايذ رذائللى قارشيسنده ، مأبوس اولان ملت ، شرفدن بر شعله آميد بكليور . »

بورالزه و بوراده کيلره اوبله خيالى شكل و وجودلر ويريورلرکه عجباً برشى وارى ديه ، بنده شبهه لنيورم . قيدسزلغمدن اوتايورم .

في الحقيقه اويوميورر . برشى يايق ايستيورز . فقط بوشيك شكل و نظرياتيله اوغراشديفغزه ، اوزون يوللر انتخاب ابتدكمزه فاعيم . زماك ، حالك انتظاره تحملي يوقدر . ملكتك وضعيتي ، دقيقه دن دقيقه به فنا لاشيور . بناء عليه افكارمزي تلخيص ، افعالمزي تسريع افضا ايديور . بوخصوصه ، بنم خاطريته كلن شودر :

عيني زمانده هر طرفدن ذات شاهانه برتلغراف چكلم . اون آيدنبري كوزي اوكنده على الاكثر كندى آرزو و هوسى داخنده جريان ايدن ردالتلر دلايليله نرمه سوروكلنمكده اولديغني كورن ملك هرچه بادآباد مقدراتي اله آلمغه قرار ويريديكني اخطار و قرق سگنر ساعت ظرفنده ، ملك اعتمادي حائر برقابنه تشكيل و مجلس مؤسسانك دعوتى تحت قراره آلمديغي تقديرده ، نه كنديسني ونده حكومتي طانيديغمزي علاوه ايدلم . بوئده هيچ برمشكل يوق ، عنعنوي بويون قيرمقدن متأراوليان ملت ، بز يورويهلم ، آرقه مزدن كلسين افندم .

بش كون اول ، عزل اولنديغني تقديرده اسنانبوله كيده چكني ، عرض ايدن جانك متصرفك بوتلغرافي ، برآز مهورانه يازلمش اولمغه برابر ، قرار و فعاليت تلقين ايدر ، بر ماهيته بولديغكزي تخمين ايتك ايستم .

متصرف بك ، ملك برشعه اميد بكدليكي يرد ، عجباً برشى وارى ديه شبهه لنيور . بزى ، نه يايق ايستيديكني بيلمه ين ، شكل و نظرياتيله اوغراشان شاشقينلر ظن ايديور . افكاري تلخيص ، افعالي تسريع ايچون بايله جق شيئده سويايور . اكربوندن سوكره بونون نقطه نظرلرنده كي عدم اصابتى تبارز ايتدين چركين بر فكري اظهار ايتسه ايدى ابي ايدردى .

افنديلر ، تاريخ ، « عنعنوي بويون قيرمقدن متأراوليان ملت ، بز يورويهلم ، آرقه مزدن كلسين ۱ » فكر واجتهادنده بولنانلرك دوچار اولدقلى طاقتلر و عتوبتلرله دولودر . اداره آدملرينك ، بالخاصه ملت آدملرينك ، بويله سقيم و مردود ذهنيتره اصلا قابيلمه ملري لازمدر . حميد بك ، بوتلغرافنده ، بزم رأفت بلكه برابر داخله چكلمسي خصوصنده كي استعارمزه اصلا تماس ايتيور .

§ حميد بك بوتلغرافنده ۲۱ تومز ۳۳۵ تاريخنده ويريديكمز برجوابده : « انشالله هرشي اوله جقدر . يلكمز ، ملك اعتمادي حائر بر قابيله تشكيل ايتك ايچون اولا اوفايينه بك استناد ايدم بيله چكي بر قوتي وجوده كتيرمك لازمدر . اوده ، ولايات شرقيه قوندرمسك واونى متعاقبده ، سسيواس عمومي قوندرمسك اعتماديله اوله جقدر . » ديدن .

في افسدير ، اوچنچي قول ردويه ، بومسبيله رأفت و صلاح ايدن بكاره ندرار تماس ايتك ايجاب ايديور . وسيله شودر :

انكيزلر ، سيواسه برضبور كوندره جكاري ايشعه ايتديله . هر احتمالنه فارشي سيواسه كلن مختلف استقامتلا اوزرنده ، تدابير عسكريه آلديرمق لازم كلدی . بومناسبتله آماسيه ده بولنان بشنجي فرقه قوماندانلعه ، ۱۸ تومز ۳۳۵ تاريخنده ، ويريديكم بر أمر متننده ، هنوز آماسيه ده بولنان رأفت بكه حائده شو جملهلر واردی : « كيفيت حفنده رأفت بلك اهميته نظر دقتي جلب اولنور . احتمالكه رأفت بك وينه بر وسعيتي نظر دقته آلهرق شيمديك آماسيه ده قلمني ده ترجيح ايدر . »

بشنجی فرقه قوماندانك ۱۹ تموز ۳۳۵ ده ویردیکی جوابده ، جالب دقت شو جملہ واردي :
 صلاح الدين بك الان صامسونده در . شيمدی به قدر کنديسيه تماس ايدهمديکم کي هيچ بر مخبره جدبه
 ومهمه جريان ايمه مش اولديغندن ميرموي اليك فکر وقناعتك نه مرکزده اولديغني بيله ميورم .
 « فقط - رافت بك - ايجابنده انكليزله مقاومت ايده جك قدر جرأت كوسترميه جكني احساس
 ايتشدي . »

« رافت بك ۱۸ تموز ۳۳۵ ده سيواسه حركت ايتدی . » [وثيقه : ۳۵]
 § بونك اوزرينه رافت بكه شوشيفره بي ویردیردم :

	شيفره
آماسيه ده بشنجی فرقه قوماندانلقنه	ذاته مخصوصدر
۱۹ تموز ۳۳۵	دد
سيواسده اوچنجی اردو صحيه مفتشی مير آلاي ابراهيم طليع بك افندی به	۱۱۵

رافت بكدرد : صلاح الدين بكه تلغرافي ویردیكزی ؟ مومي اليه آرقداشمزك قناعت قطعيه لرینك
 مطلقا تثبيت ايدلسی و چونكه تردد ياخود ايكي جهه لی اداره کي موجب فلاكت بروضيته هيچ بروجهله
 تحمل ومماشات اولونماسی ، بروجييه وطنيه اولديغندن بوخصوصده ، اوت وياخير طرزنده گنديسندن
 سوز آلماسی واو كا كوره برقرار ویرلسی الزمدر . سزك براقدیغكز نقطه دن باشلامق ، كندیلری
 ايجون يكانه پروغرامدر . شيمدی به قدر همان برهفته اولديغني حالده هيچ برقطعی معلومات آلماسی
 واستانبولدن آلان بر معلوماده مومي اليه حقنده محكم برقناعت كوستريلمسی وحركتندن اول صادق
 بكه خفي برتماس وخصوصيتندن بحث وشكايت ايدلسی بوتلغرافك يازلسنه ساقدر . بونی وبونك عواقبي
 بالخاصه سزك تقدير وحل ايتكز لازمدر . زيرا مرهاني بر محفل اهالیده ، سويليه جكي ياكش
 وغايله مليه به مفاير برتک سوزك دخي ، حصوله كتي ره جكي تأثير معكوسی وبونك احداث ايليه جكي
 وضعيتی شديدن دوشونمك كافيدر . (مصطفى كال)

اوچنجی اردو مفتشلكي ارکان حربيه رئيسی
 مير آلاي
 مظم

§ يالكز ، بوتلغرافزه دكل چوق شيه جواب اولان رافت بك بوتلغرافي عينا عرض ايديه جكم :

سيواسدن	آسايشه متعلق وغايت عجله در
۳۳۵-۷-۲۲	۱۸۲۸

ارضر ومده اوچنجی اردو مفتشلكي وکيلي کانظم قره بکر پاشا حضرتلرينه

۱ — مصطفى كال پاشا حضرتلرينه : تلغرافكزی صلاح الدين بكدن آيرلدقندن صوكره آلايغم
 ايجون كندیبه ویرمدم . صلاح الدين بكي هرکس کي سزده اعلا طائيرسكز . متردد طبيعتی برذات .
 اون كوندن فضله بومنطقده قلممق نيتيله ككش . آرز قالدی قوماندای آلمدن كری قاچه جقدی .
 كندیسنی تأمین ونظمین ايدرك وظیفه وطنيه سنی خاطر لادم . مملکتی مرهالده سوهر وقفط وقسز

اجرا آت، کله من . آشانی یوقری والی رشید پاشا دن بر آز دها ای ، ۱۳ نجی قول اردودن کجن اسلحه دن معلوماتدار ایلدینی کی بواشک تسویه سی ایچون استانبوله دخی چالیشمش وموفق اولمش . بورایه انتخابی جیواد پاشا طرفندن اولمش . بناء علیه مقصده مضر اوله من وهیچ برحفل اهاایده غایبه مغایرک برسوز سویله من . باله کس مقصد داخلنده وفقط ساکت برصورتده جایشه می وعد ایندی . صادق بکله مناسبتی حقنده ویریلن معلوماته ایانه میورم . ذاتا ، آلدیغمز خبر ابی توثیق ومعین بر پروگرام تنظیم ایتمدن جایشه می قوتلرک ضیاعنی موجب اولیور . شرق احوالی حقنده ، بکا ، ویردیکنز معلوماتده آلا یکنز مبالغه لی خبرله قایلیمه مش اولسیدیکنز ، احتمالکه بن وصیتی دها ابی اداره ایدر وقوماندانی ترکه عبور فلزدم . رأساً قرار ویره جک انسانلرک ، حقیقی وصیتی بیلملری لزومنی سزده تقدیر بیورورسکنز . بناء علیه صلاح الدین بکی مقصدسز بر صورتده اورکوتنک وخیر دیدرتمکله نه حقیقه جق . ذاتا اوقاچمه حاضر . یرینه عجبا کیم کلاه جک . آمرلرک رک قصبه وصریح اولسینی رجا ایدرم . صلاح الدین بک حقنده کی تلغرافکزی لطفاً بردها اوتویبکنز . فورطنه ابله پاشا ابوب سکونت ابله ختام بولان بوتلرافدن قطعی مقصدکزی چیقارمدم . مع فیه برقاچ کونه قدر صلاح الدین بک صامسوندن عودت ایدیور . کندیسيله کوروشه جکم . هر حاله مومی الیه موافق برطرزده مقصد داخلنده اداره ایچون اتخاذ تدابیر ایدیورم .

۲ — صامسونه چیقاریلان طابورک ، بوراده کی هندلی مسله انلری ، دکیشدیرمکله برابر بالخاصه سیواسده بواندیغنی ظن ابتدکری ذات عالیربنه قارشی برتهدید مقصديه چیقارلدیغنی ، انکیزلرله تاسمده آکلادم . بنی استانبوله کیتکه اقناع ایچون ، قواقده بوشدیفم زمان رانکیز بیکباشینی کلدی . انکیزلرله کوستردیکم مقاومتدن استفاده ایدرک وفقط ذات عالیربنی دوچار ضعف اتمک ایچون بنی آلدیردقلربنی آچیقندن سویلدی . ذات عالیربنک دیکر مسدی کاظم پاشا ایمش ، بناء علیه کاظم پاشا ، انکیزلرک اصرارینی موجب اوله جق ظاهری برسبب ویرمه ملیدر . فرید پاشانک استعفا سی هنگامنده کاظم پاشایی وکالته تعیین اتمی استانبوله کیلردن برقسمنک فنا برمتصدی اودیبنی کوستریور . فقط انکیزلرک اصراری قارشیسندن رشی پایه منزلر . کاظم پاشانک وکالته تعیینده صلاح الدین بکک صادق بک حسابنه بورایه کلدیکنه دلیلدر .

۳ — بنم استانبوله جلم ایچون انکیزلرک صورت رسمده استانبولی تعذیق ایتلری بک محتلدیر . چونکه بنم ابله انکیزلرک آراسنده صورت رسمیه ده برحرا وار (!) بوتعذیق آرنارسه صلاح الدین بکی مشکل بروضعیتده برافه می ایچون ایزیمی غائب ایده جکم .

۴ — حمید بکک تبدیلی شایعه سی هنوز تحقق ایتدی . مومی الهک محلنده ابقاسی ایچون کرک صلاح الدین بک [۰] وکرکه انکیزلر استانبوله مراجعت ایتدیلر . مومی الهک تبدیلی تشبیهی داخله نظارنی ابله غوغا اتمی نتیجه سیدر . صلاح الدین بکک یرینه ، قونیه یه سداد بکک کلدیکی دخی دوغرو دکادر . هر نه قدر تکمیل قوماندانلرک تبدیلی ایدیلر جکنی استخبار ایتدیکنی مومی الیه یازیورسده ، کاظم پاشانک وکالته تعیینی بونک عکسنی کوستریور .

۵ — سیواس قونغره می حقنده صدارتدن دوغربجه ولایتله تبلیغ اولنان ۲۰ تموز ۱۳۳۵ تاریخلی تلغرافنامه یی کوردیکز می ؟ قره حصارده کی فرقه قوماندانی بوقونغره یه مرخص انتخابی ایچون بورالره

بیاننامه نشر انجمن . بوظرف حرکتی موافق بولیور میسکز؟ آلمان صلی و شرقده کی سکونت، وضیمتک انکشافنه انتظاراً، بزمده، احتیاطکار بولتلفمیزی ایجاب ایتدیر میورمی؟ شخصم حقنده هیچ بر اندیشم اولدینقی آرتق آکلامشسکزدر (۱) یالکیز، قرارسز و پروغرامسز حرکتله مقصدی اخلاص ایدجکیز . یا احتیاطکار اولهلم و یا خود همان ایشی آچیفه اورالم . فقط ایکسندن برینی یاهلم . سیواس قونفرمندن حال حاضرده بر فائده امید ایدیور میسکز؟ بکونکی وضعیته نظراً بوقونفره نك سیواسده وعلی بر طرزده یاپیلیمسی تهلکی بولیور میسکز؟ جنوب استقامتارندن سیواسه کله جک بر ضربه بالحاصه بولایت اهلایسنگ قانسزلی سبیلله آناطولوبی ایکی به آیریر و یک تهلکی اولور . بونک ایچون بوولایتک، صوک زمانه قدر مادنا بیطرف کورونمسی یک زیاده حائز اهمیتدر . بوقونفره نك مطلقاً عقیده لزوم وارسه آلدیفکیز خبرله نظراً، مرخصلرک ورودی ممکنسه عجباً بونک شرقده بر محلهده عقدی دهها موافق اولزمی؟

۶- سیواس و آماسیه شهرلی خلقی یک ملوث؛ قضالرده، کویلرده خلق بونلره نظراً یک چوق ای . فی مابعد اوکا کوره تنظیم مساعی ایده جگم .

۷- استانبولدن آلدیفم خبرده بوراده کی حرکات ملیه نك هیچ بفرقه و یا خود بر شخصک آمال مخصوصه سی تطمین مقصدیه اولیوب صرف سلامت و استقلال ملینک تأمین غایه سنه معطوف اولدینی حقنده، طرف طایلرندن، بر بیاننامه نشری صورتیه انکلیزلرک تسکینی نوسیه اولونیور . بوکا لزوم کورولدیکی حالده، بن بونک طرف طایلرندن بر بیاننامه شکنده دکل بلکه ارضروم قونفره سنک مقررآته ادخالاً نشری موافق اوله جفتی ظن ایدیورم .

۸- آژانسله، مجلس مبعوثان انتخاباندن بحث ایدیورلر . بوخصوصده نه دوشونیورسکز، (رأفت) اوجنجی قولاردو ارکان حربیه رئیسی

ذکی

§ بوتلفرافه و بر دیکمز جوابی ده عیناً ذکر ایتمکله اکتفا ایده جگم .

۲۳-۷-۳۳۵

شيفره
صابط معرفتیه کشیده سی
مجله در
۱۷۱

سیواسده اوجنجی قولاردو ارکان حربیه رئیسی ذکی بکه

رأفت یک افندی به :

۱- صلاح الدین یک حقنده کی تلفرافی بردفنه دها او قومق اوزره آرام . فقط بولونه میور . خاطر لادینمه کوره میر موی ایه حقنده بحث اولنان خصوصات استانبولدن بیلدیرلمشدی . هر آلتان خبری، آرزو ایدیلدیکی وجهله توثیق، نادراً میسر اولور . شرق احوالی حقنده آلدیفمز معلومات، مبالغه دن جاری اولامقنه برابر، بزه، یا ککش بر خطوه آتدیرمش دکلدیر، قاعتندیم . مقدراتمزه، یالکیز شرق حادثاتنک تجلیاتی اساسنه استنادله اکتفا ایدلش دکلدیر . تشکیلات ملیه به وسعت و عضویت ویرمک، قونفره لرله آمان ملیه یی تشل ایتدیرمک، اردویی تشکیلات ملیه به مظاهر بولندیرمق، مقصد

ملینک ضیاعنه میدان ویرمه مک ایچون قومانداء سلاح مسائننده ، معلوم قطعی قرار ی ویرمک خصوصاً سائننده بایلدیفندن بشقه درلو ودها متائی داورانق ، عجا بوکونکی نمره ی ویرمیلیرمیدی ؟ هر حاله وطمین حاضره ، جمله نک ممنونیتی موجب درجه ده در .

۲ — کاظم پاشا نک وکالته تعیین پک مناسب اولشدر . انکیزلرک اصرارینی موجب ظاهری بر سبب ویرمه مکه جالبشور . فقط سلاح مسئله سی وطرزونه اخراجہ مانعت کیفیننده مسامحه کار داورانه میه جفمز آشکاردر . حالبوکه بوسیله انکیزلرک البته خوشنه کیتیمه جکدر .

۳ — انکیزلر ، ہم استانبوله جلم خصوصنده فوق العاده اصرار و حکومتی صوک درجه تضیق ابتدیلر . حکومت وذات شاهانه ایله ، ماکنه باشند ، کونلرجه دوام ایدن بخاراند ، بوجهت پک آشکار بیلدیرلدی . بو محاربات ، ملاقاتزده منظور عالیلری اوله جقدر . فقط ، مسلکدن استغفا ایدنجه اصرار ختام بولدی . بو کایاساء ذات عالیکز حقننده ده ، استفادن سوکره بویک اصرار ماملول ایتیم . مع هذا عکسی تقدیرده دخی ، ایزیکزی غائب اینکدن ایسه ، صلاح الدین بکک مشکل وضعیته کیرمسنی ترجیح ایدرم . بوراده خالد بک حقننده ، حکومت وانکیزلر ، کاظم پاشایه جوق اصرار ابتدیلر . کاظم پاشا برشی بایله میه جفنی سوبله مکده اصرار صورتیه ، الیوم خالد بک ، غیر رسمی ، فرقه سنه صاحب پولونیور .

۴ — حمید بک ، صوک برتلفرافیه همزدن دهاسریع حرکت آرزوسنی اظهار ایدیبور . شیمیدیلک تعدیل اولندی .

۵ — سیواس قونفره سی حقننده کی تلفرانی هنوز کورمدم . فی الحقیقه بعض پرلرده مثبت و بعض پرلرده منفی افراطکارلق کورولیور . شبهه سز وضعیته کوره مشر حرکاتده بولنه بیله جک صورتده احتیاطکار حرکت طرفداریم . عموم ایچون بوقطی وصریح پروگرام ، بوکون انعقادہ باشلایان ارضروم قونفره سی مذاکراتندن چیقہ جقدر .

سیواس قونفره سندن پک جوق فائده بکترم . بوکون دکل ، سیواس قونفره سی ایلمک موضوع بحث اولدینی کون دخی هر طرفدن وبالخاصه جنوبدن برضربه ورودینی اغلب احتمال کوردیکیم وبوسبیلہ مدافعه تدابیری ضمننده رجاده بولندیم درخاطر بیوریور . مع هذا ، ارضروم قونفره سنک دوام العقادی انساننده ، سیواسه ورود ایدہ جک مرخصلرک مقدارینه وارضروم قونفره سنک بایه جفنی تأثیراته حادث اوله جق وضعیته کوره دهاعملی و آمین برصورت دخی دوشونولور .

۶ — تنظیم مساعی خصوصنده کی نقطه نظر برادریلری پک مصیدر . مع هذا شهریلری ده ملی حس وتأثیر آلتنده طوتمقدن خالی قالیمه جفنی امید ایدرم .

۷ — حرکات ملیه نک فایه ومقصدی ، قونفره معرفیه تعمیم اوله جق بیاننامه لرله ، تصور بیوردیفکنز وجهله نشر اولنه جقدر .

۸ — مجلس مبعوثان طوپلاتمیلدر . فقط استانبوله دکل ، آناطولوده . بو خصوص قونفره ده تذکره وبونک اوزربنه نشیث ایدیله جکدر . جمله کورلریکزدن اوپر ز قرده شم .

مصطفی کمال

اوجنی اردو مفتشکی ارکان حربیه رئیس

میر آلائی

کاظم

§ افندیر ، عسکر لکدن استغافی متعاقب ، ارضروم خلقتک بلااستثا و ولایات شرقیه مدافعه حقوق ملیه ، جمعیتک ارضروم شعبه سنک ، حقمده پک بارز رصورنده کوستردکری ائمه و جمیعتک بنده ، براقیدی اونوتولاز خاطره بی ، بوراده ، علناً ذکر ایتکی بروحیه عدا ایدرم .

جمعیتک ارضروم شعبه سندن آلدیغم ۱۰ تموز ۳۳۵ تاریخلی تدکرده ، « جمعیتک ماشنه کچه می وهیئت فعاله ریاستی قبول ایتیم ، تکلیف ایدیسورلر و برابر چالیشمق اوزره تعیین و تهریق ایتدکری بش ذاتک اسمیری بیلدیریورلردی . »

بوش ذات ، رائف افندی ، متقاعد بیکباشی سلیمان بک ، متقاعد بیکباشی کاظم بک ، آل بایراق غزنه می مدیری نجانی بک ، طورسون بک زاده جواد بک ایدی . بحث ایتدکم تدکرده ، رؤف بکلده هیئت فعاله ریاست ثابته لکنه اغخب ایدلدیکی بیلدیریورلردی . [وثیقه : ۳۶]

بوناریخلرده ، ارضروم شعبه سی هیئت اداره سی رئیس رائف افندی و اعضا ، حاجی حافظ افندی ، سلیمان بک ، مقصود بک ، مسعود بک ، نجاتی بک ، احمد بک ، کاظم بک و کاتب جواد بنت ایدی .

ارضروم شعبه سی ، استانبولده کی مرکز اداره ریاستلرینه ایضاله چالیشدقاری رتافرافنه ، « مرکز عمومی نامه بیان رأی و مطالعه ایلک صلاحیتک ، بکاوردلر بکیمک ناهرافنده اشعارینی » ده رجا ایتدیلر . [وثیقه : ۳۷] بوندن بشقه ، بزم ، ارضروم قونفره سنه گیرمه مری تسهیل ایچون ، قونفره ، ارضروم منلی اولارق انتخاب ایدلش اولان متقاعد بیکباشی کاظم و طورسون بک راده حواد دملر ممثلالکدن استغفا ایتدیلر .

افندیلر ، معلوم عالییری ، اولدینی وجهله ارضروم قونفره سی ۳۳۵ سنه سی تموزینک ۲۳ نجی کونی بک متواضع بر مکتب سالوننده انعقاد ایتدی . ایلک کونی ، نجی ، ریاسته انتخاب ایتدیلر . قونفره هیئتی وضعیت و بر درجه قدر ، نقطه نظر حقنده تنویر ایچون وقوع بولان بیاناتده :

« تاریخ و حادثاتک سوقیه ، بالفعل ایچنه دوشدیکمز قانلی و قره تهلکدلی کورمیه جک و بوندن منهیچ اولمیه جق هیچ بروطپرورک تصور ایدیلهمیه جکنه ، اشارت ایتدم . متارکه احکامنه مخالف اولهرق بایلان تجاوز و اشغاللردن بحث ایتدم .

تاریخک ؛ برملتک وارلغنی و حقنی هیچ بر زمان انکار ایدهمیه جکنی ، بناء علیه ، وطنمز ، ملتمز عهینده و برلن حکمرانک محقق محکوم افلاس اولدیننی سویلدم .

وطن و ملتک مقدساتی تخلیص و حمایه خصوصسنده ، صوک سوزی سویلیه جک و بونک حکمنی تطبیق ایتدیره جک قوتک ، بوتون وطنده بر الکتریق شبکه سی حالته گیرمش اولان ملی جریانک ، روح جلادنی اولدیننی افاده ایتدم .

قوة منویه نیک تنویه سنه مدار اولوق اوزرده بوتون مظلوم ملتارک مقصد ملیلرینه واصل اولوق ایچون - ایچنده بولندیغمز تاریخده کی - فعالیتلرینه دائر موجود بعض معلوماتی خلاصه ایتدم .

و مقدرانه حاکم ، بر اراده ملیه نیک ، آنجی آناتولودن ظهور ایدهمیه جکنی تصریح ایتدم و اراده ملییه مستند بر شورای ملی تأسیسی و قوتی اراده ملیدن آله جق بر حکومتک تشکیلی ، ایلک هدف مساعی اولهرق کوستردم . [وثیقه : ۳۸]

§ افندیلر ، ارضروم قونفره سی ۱۴ کون دوام ایتدی . محصله مساعیسی ، تثبیت ایتدیکی نظامنامه و بو نظامنامه محتویاتی اعلان ایدن بیاننامه ده کی مندرجاندن عبارتدر .

بو نظامنامه و بیاننامه محتویاندن ، زمان و محیطک استزام ایتدیردیکی بر طاقم تالی و صوری

مطالعات و ملاحظات زائده طی اوله‌رق تدقیق اولنورسه ، بر طاقم اساسلی و شمولی پرنسیپلره و قرارلره دسترس اولورز .

مساعده ، بیوروورسه کیز، بوپرنسیپلرک و قرارلرک بنجه، ده ، اوزمان، نلردن عبارت تلقی ابدلش اولدیغنی اشارت ایدیم :

۱) حدود ملیه داخنده بولنان بالجله اقسام وطن برکلدر . یکدیگردن انفکاک قبول ایتمز .
[بیاننامه، ماده ۶ . نظامنامه، ماده ۳ ک تفصیلاتی . نظامنامه و بیاننامه‌ک برنجی ماده‌لری مطالعه و تدقیق بیورولسون]

۲) هر درلو اجنبی اشغال و مداخله‌سنه قارشى و عثمانلی حکومتک انحلالی حالنده ملت متحدآ مدافعه و مقاومت ایدم‌جکدر . [نظامنامه، ماده ۲ و ۳ ، بیاننامه، ماده ۳]

۳) وطنک واستلالک محافظه و تأمیننه حکومت مرکزیه مقتدر اوله‌مدی تقدیرده ، تأمین مقصد ایچون ، برحکومت موفقه تشکل ایدم‌جکدر . بو حکومت هیئت ، ملی قونفره‌جه انتخاب اولنه‌حضر . قونفره منعمد دکاسه ، بواختابی « هیئت تمثیلیه » یابه‌جقدر .

[نظامنامه، ماده ۴ ، بیاننامه، ماده ۴]

۴) قوای ملیه‌بی عامل واراده ملیه‌بی حاکم قیلمق اساسدر . [بیاننامه، ماده ۳]
۵) عنصر خرسیتانییه حاکمیت سیاسی و موازنه اجتماعیه‌مزی غل امتیازات اعطا اولنه‌ماز .
[بیاننامه، ماده ۴]

۶) ماندا وحمایه قبول اولنه‌ماز . [بیاننامه، ماده ۷]
۷) مجلس ملینک درحال اجتماعى و اجرا آت حکومتک مجلسک مراقبه‌سنه وضعى تأمین ایتک ایچون چالیشله‌جقدر . [بیاننامه، ماده ۸]

۸) بوپرنسیپلر بوقرارلر مختلف شکلدرده کورولملشرسه‌ده ، اصلاماهیت اصلیه‌لرینی دکشیدیرمکسزین، امکان تطبیق بولملشردر .

افیدیلر ؛ ز ، قونفره‌ده خلاصه ایتدیکم بوقرارلری و بوپرنسیپلری تثبیه چالیشیرکن ، صدراعظم فرید باشاده آژانس‌لره برطاقم بیانات نشر ایدیوردی . بویانانه ، صدراعظمک ، ملتی ژورنالی دبنسه سزادر . ۲۳ تموز ۳۳۵ تاریخلی آژانسه ، دنیا به شونی اعلان ایدیوردی : « آناطولوده لغتشاش ظهور ایتدی . قانون اساسی به مخالف اوله‌رق مجلس مبعوثان نامی آلتنده اجتماعات وقوعبولیور . بوحرکتک ، مأورین ملکیه وعسکریه طرفندن منعی ایجاب ایدر . »

§ بوکا قارشى ایجاب ابدن ندایر آلندی و مجلس مبعوثانک اجتماعه دعوتی طلب اولندی . [وثیقه : ۳۹]
آغستوسک یدنجی کونی قونفره اجتماعنه ختام ویریرکن ، قونفره هیئتنه :

« اساسلی مقررات اتخاذ اولدیغنی وجهانه ملتزمک موجودیت و برلکسک کوسترلیکنى ، سويلدم و « تاریخ ، بوقونفره‌مزی آندر و بویوک برار اوله‌رق قید ایدم‌جکدر . « بدیم . [وثیقه : ۴۰]

سوزلرمده اصابتسزک اولدیغنی ، زمان و حادثانک اثبات ایتش اولدیغنه قائم ، افیدیلر .

§ اضرورم قونفره‌سی ، نظامنامه موجبنجه برهیئت تمثیلیه تشکیل ایتشدی .

جمعیتار قانونه توفیقاً علم و خبر اعطاسی ضمننده ، ارضروم ولایتی مقامه ویریلن ۲۴ آغستوس ۳۲۵ قاریخی بیانامده ، هیئت تمثیلیه اعضاسنک اسم و هویتلری ، شوصورتله مندرجدی :

مصطفی کال	سابق اوچنچی اردو مفتشی ، عسکرلکدن مسعی
رؤف بک	بحریه ناظر اسبق
رائف افندی	سابق ارضروم مبعوثی
عزت بک	سابق طربزون مبعوثی
ثروت بک	سابق طربزون مبعوثی
شیخ فوزی افندی	ارزنجانده نقشی شیخی
بکر سامی بک	بیروت والی سابق
سعدالله افندی	سابق بتلیس مبعوثی
حاجی موسی بک	موطکی عشیرت رئیس

[وئقیه : ۴۱]

§ افندیلر ، استطراد ویناندن شونی عرض ایدیمکه بو ذوات هیچ بروقت برآردیه کاوب برلکده چالیشمش دکلدردر . بوناردن عزت ، ثروت و حاجی موسی بکله وسعدالله افندی هیچ کله مشلدردر . رائف و شیخ فوزی افندیلر . سیواس قونقره سنه اشتراک ایتشلر واونی متعاقب بری ارضرومه ، دیگرری ارزنجانده عودت ایدرک بردها اتحاق الله مشلدردر . رؤف بک و سیواس قونقره سنه اتحاق ایدن بکر سامی بک استانبولده مجلس مبعوثانه کیدنجه قدر ، برابر بولنشلردر .

افندیلر ، خاطره اوله رق کوچوک بر نقطه یه ده اشارت ایتک ایسترم . بئم ، بو ارضروم قونقره سنه اعضا اوله رق کیروب کیرمه مکلیکم شایان تأمل کورولمش اولدینی کی ، قونقره یه داخل اولدقدن صکره ده ، رئیس اولوب اولمه مقامم اوزرینده ، اظهار تردد ایدنلر بولنشلدر . بوترددی اظهار ایدنلردن برقسمنک ملاحظاتی حسن نیت و صمیمیتلرینه عتف ایتک جائز اولدینی حالده دیگر بعض کیمسه لرک بو خصوصده تماماً صمیمیتدن اوزاق بالعکس مقصد ملعت تعیب ایتدکلرینه ده اوزمان شېهم قالماشدی . مثلاً ؛ دشمن جاسوسی اولوب هر ناصلسه طربزون ولایتی داخلنده بریردن کنبدینی قونقره یه مرخص تعین ایتدروب کلن عمر نوزی بک و بونک رفقای کی . بو ذانک بالاخره خیانتی ، طربزونده و اورادن فرار ایتدکدن صکره استانبولده کی افعال و حرکاتیه ثبوت بولنشلدر .

قونقره نك ختامندن ایکی اوچ کون اول دیگر بر منافشه ده ، موضوع بحث اوانه باشلامشدی . بعض صمیمی آرقداشلرم ، بئم هیئت تمثیلیه داخل اوله رق علنی فعالیتی محذوری کوریورلردی . مطالعهلری شو نقطه لده خلاصه ایدیله بیلیر : « ملی تشبثات و فعالیتک بوتون مناسیله ملتدن دوغدیغنی ، حقیقه ملی اولدیغنی کوسترمک لازمدر . بوتقدیرده تشبثات ده قوتلی اولور و کیمسه نك سوءتفسیرینه و بالخاصه اجنبیلرک منفی دوشونجه لرینه محل برافاز . فقط طامتش و بالخصوص حکومت مرکزیه یه و مقام خلافت و سلطنته قارشی عاصی وضعیه دوشمش ؛ نقطه هجوم تشکیل ایدن بئم کی بر آدمک ، بوتون بوتشبثات ملیه نك باشنده بولندینی کورولورسه ، فعالیتک مقاصد ملیه یه مسعد اولمقدن زیاده خصوصی املار استحصالنه معطوف تلقی ایدلسنه امکان اولور . بناء علیه ، هیئت تمثیلیه ، ولایات و مستقل سنجاقلرک سچه جکی ذوات اولمیدر . آنجیق بوصورتله ، ملی برقوت کوستریله بیلیر . »

§ بومطالعه آمده ، نه درجه به قدر اصابت اولوب اولديغنی آراشدیرم جق دكلم . يالكز بنمده ، بومطالعه مخالف اولان مطالعاتی ؛ استناد ايتديرديكم نقطه لردن بعضیسی تعداد ایدیم : اولاً ، بن . همه حال قونفرمه داخل اوللی و اونی اداره ایتلی ایدم . چونکه ، زمان کچیرمکسزین ، اراده ملیه نك فعالیت کچیرلسنی و ملتک بالذات فعلاً و مسلحاً اتخاذ تدایره باشلامسنی تأمین ضرورتنه قانع ایدم . بواساسلی نقطه لری ، تقدیر و تثبیت ایتدیرم بيلمک ایچون ، قونفرمده ، سنور و ارشاد و بالذات اداره صورتیه چالیشمه می الزم کوریوردم . نته کم اوبله اولدی . ارضروم قونفرمسنک ، دها اول ایضاح ایتدیكم اساسات ومقرراتی، هرهانکی برهیت تمثیلیه نك تطبیق ایتدیرم بيله جکنه بن امنیتم تعلق ایتدیکنی، اعتراف ایدرم . نته کم زمان ووقایع بی تأیید ایتشدیر. بوندن بشقه ، دها آماسیه ده ایکن تقرر و بوتون ملته وسائط ممکنه ايله تبلیغ ایتدیرديكم سیواس عمومی قونفرمسنک عقدینی تأمین ایتک ، بوتون ملتی ومملکتی يالكز برهیتله تمثیل ایتک ، صوکره ، يالكز ولايات شرقیه بی دکل ، بالجمله اقسام وطنک عینی دقت وحساسیتله مدافعه و خلاصنی تأمین چاره لری بولمه چالیشمی خصوصیلری ، هرهانکی برهیتک تأمین ایدم بيله جکنه قانع اولديغنی آچیقجه افاده ایتک ضرورتندیم . چونکه ، بنده بویه برقعات موجود اولسهیدی ، بنم تثبیت آلدیغم گونه قدره تشبثات وفعالیتده بولنا نلرک نتایج مساعیسه انتظاراً استغفا ایتمهک یولی بولوردم . حکومت ، پادشاه وخلیفه قارشی عصیانہ لزوم کورمزدیم . بالعکس ، بنده ، بعض ایکی یوزلی وایکی جبهه لیلرکی ظاهرأ پک مطمئن ومدبذب اولان، اوکونک اردو مفتش لکنی ویاور حضرت شہریاری صفتی محافظه ده بردوام قابلردم . کرچه ، بنم علناً اورتنیه آتیلمه مده وبالعموم ملی وعسکری حرکاتک باشنه کچمه مده شبهه سز محذور واردی. فقط اومحذور، عدم موفقیت حالنده هرکسدن اول وهرکسدن زیاده اک بویوک عقاب وعذابه دوچار ایدلمکدن بشقه برشی اولاییلر میدی ؟ حالبوکه بوتون وطنک وقوص قوجه برملتک ، حیات ومماتی موضوع بحث اولورکن وطنپرورم دیه نلرک کندی عاقبتلری دوشونسنه محل وارمیدر ؟

افندیلر ، بن ، بعض رفقاچه سرداولان مطالعات وتوهمانه مطاوعت کوسترسه بدم، ایکی نقطه نظرندن، بویوک محذورلر تولد ایدم جکدی. برنجیسی؛ مطالعاتمده، مقرراتمده وبوتون هویتده اصابتسزک وضعف اولديغنی اعتراف ایتک که بوخصوص ، بنم وجداناً درعهده ایتدیكم وظیفه نقطه نظرندن غیرقابل تلافی برخطا اولوردی .

افندیلر ؛ تاریخ ، غیرقابل اعتراض برصورتنه اثبات ایتشدیرکه بویوک مسئله لردم موفقیت ایچون قابلیت وقدرتی لایتزلزل بررئیسک وجودی الزمدر . بوتون رجال دولتک ناامیدی وعجز ایچنده ... بوتون ملتک باشسز اوله رق ظلمتدر ایچنده قالدینی برصرده ، هروطنپرورم دیه ن بیک برجشید ذاتک، بیک برصورت حرکت واجتهاد کوستردیکی هنکامه لردم استشاره لره ، برجوق خاطرلره ونفوذلره محکومیت لزومنه قناعتله، سالم واساسلی وبالخاصه شدید یورومک واک نهایت جوق مشکل اولان هدفه واصل اولتی ممکنمیدر ؟ تاریخده ، بوطرزده مظهریته نائل اولش برهیت اجتماعیه ارانه اولنه بیلیری؛ ایکنجیسی افندیلر؛ ملت، مملکت، سیاست واردو اداره لریله هیچ برعلاقه ومناسبتلری وبوخصوصه لیاقتلری کورولمه مش وتجربه ایدلمه مش کلینی کوزل ذواندن، بالفرض ارزنجانی رفقنی شیخی وموطکیلی برعشیرت رئیس کی زوالیلردن ده تشکیلی احتمالدن خارج اولیان هرهانکی برهیت تمثیلیه ، موضوع بحث اولان وضعیت وظیفه براقیله بیلر میدی ؟ وبراقیله یی تقدیرده ، مملکت وملتی قورناره جفر .

دیدیگمز زمان، ملتی وکندیگری اغفال ایتش اولوق کی برخطار تکاب ایتیه جکیمیدک؟ بوماهیتده برهیتنه،
 رده آرقه سندن یاردیم ایدیه بیله جکی موضوع بحث اولسه ده، بو طرز، شایان امنیت تلقی ایدیه بیلر میدی ؟
 بوسو یلدک لرمک، او کونلرده دکلسه بیله، آرتق بو کون، جهانبجه، غیر قابل رد حقایقندن کورولدیکنه
 اصلاً شبهه بو قدر . مع مافیه ، بن ، بوسو یلدک لری کچمش کونلره طائد بعض خطرات ووثق ایلده
 بوراده تأیید ایتکی ، نسل آیتنک اجتماعی و سیاسی اخلاقیاتی نقطه نظرندن بروضیفه عد ایدرم .
 بودقیته قدر اولدینی کی بوندن سوکرده دتماس ایده جکم وقایع مناسبتیه، بو خصوص، کندیکنندن
 توضحه باشلایه جقدر .

افندیلر ، ارضروم قونفره سنک ختامنده ، فریدباشادن سوکره حربیه نظارتنه یکی کدیکی آ کلاشیلان
 برناظم باشا امضاسیل ۱۵ نجی قول اردو قوماندانلغنه ۳۰ تموز ۳۴۵ تاریخی شوبله برامر کدی :
 « مصطفی کمال باشا ایله رأفت بکک مقررات حکومتیه مخالف افعال وحرکاتلرندن دولایی همان
 دردستاریله درسعادته اعزاملری باب عالیجه بالتنسب محلی مأمورینه أوامر لازمه ویرلدیکندن قول
 اردو جه جدی معاوننده بولونیلیمی و نتیجه سندن معلومات اعطاسی رجا اولنور . »
 بوأمره ، قول اردو قه ماندانلی طرفدن لایق اولدینی وحهله جواب ویرلدی و بو جوابی دیگر
 قوماندانلرده عنأ ویردیرمک نظر دقتلرینی جلب ایتدیرم .
 § قونفره بیاننامه سی ، داخلده هر طرفه و أجنبی ممثلرینه مختلف واسطه لرله ابلاغ اولندی .
 نظلمنامه ده قوماندانلره وسائر شایان اعتماد اولان مقاماته قسم قسم شیفره ایله ویرلدرک محللرنجه طبع
 و تکثیر و نشرینک تأمیننه چالیشیلدی . بو خصوص ، بالطبع ، کونلرجه دوام ایتدی . بومناسبتله ،
 سیواسده اوچنجی قوللاردو قوماندانی صلاح الدین بکدن ، ۲۲ آغستوس ۳۵ تاریخی آلدیغم برتلغر افنامه ده،
 « نظامنامه نك ، ایکنجی ودردیجی ماده لرینک انتشارینی مخدورلی ملاحظه ایتدیکی ، برکزه دها تدقیقی
 لزومی ، بیلدیریلیوردی . [وثیقه : ۴۲]

ایکنجی ماده — متحداً مدافعه ومقاومت اساسنک قبول ایدلدیکنه ،
 دردیجی ماده — اداره موقته تشکل ایده بیله جکنه دائر اولان ماده لر در .
 § بز ، ارضرومده ، قونفره مقرراتنک هر طرفجه آ کلاشیلیمنه و متحداً تطبیقاتی تأمین اسبابنه
 توسل ایدرکن ، « قره قول جمعیتنک تشکیلات عمومییه نظامنامه سی ، و « قره قول جمعیتی وظائف
 عمومییه تعلیماتنامه سی ، دییه مطبوع بر طاقم اوراقک ، بوتون اردویه ، قوماندان ، ضابط ، هر کسه
 توزیع اواندیغندن خبردار ایدلک .

بوتعلیماتنامه یی اوقویان ، بکا ال یاقین قوماندانلر دخی ، بوتشینی شخصیه عطف ایده رک برچوق
 شهه ورتدیرده دوشمشلر . بنم ، برطرفدن قونفره لرله علنی و ملی مشترک مساعیده بولنورکن ، برطرفندن ده
 اسرارانکیز ومدهش بر قومیه تشکیلیله اشتغال ایتکده اولدیغم ذهابنه دوشمشلر . فی الحقیقه ، بوتشکیلات
 وتشبثانک فاعللری ، که استانبولده بولونیورلر مشی . تشبثلرینی بنم نام و حسابیه یاعقده ایشلر .
 قره قول جمعیتنک تشکیلات عمومییه نظلمنامه سنه کوره ، مرکز عمومی اعضالری وعدد لری و محل
 بو طرز اجتماعلری ، صورت انتخاب وتوظیف لری صورت مطلقه ده خفی و مکتوم طوتولور .

برده ، اك اوافق افشا آت ويا قره قول جمعيتنه خطر و تهلكه وحتى تهلكي داعي بر شهبه كنيرن ،
در حال اعدام اولنور .

وظائف عموميه تعليماتنامه سنده ، « برملي اردوزدن » بحث اولونيور و « بواردونك باش قومانداني
و بوبوك اركان حربيه سي ، اردو و قول اردو و فرقه قوماندانلري و اركان حربيه لري منتخب و منصوب
اولوب مكتوم و خفي طوتولور . بونلر ، وظيفه لريني صورت عرمانده خفيا ايفا ايدرلر . » صراحتي
اوقونور .

اقتدير ، در حال قوماندانلري ايظ و بو نظامنامه و تعليماتنامه احكامني اصلا . وقع تطبيقه قوماملري
لازم كلديكني و تشبثك منبعني تحقيق ايتكمده اولديغني بيليردم .
سيواسه ، مواسلتمدن صوكره ، اورايه كلن قره و اصف بكدن آ كلادم ، كه ؛ بو ايشي بايان
كنديسي و بعض رفاسي ايتش .

هر حالده ، بو طرز حركت دوغرو دكلدي . هر كسي اعدام ايله تهديد ايدرك مجهول بر مركزه ،
مجهول بر باش قوماندانه ، مجهول بر طاقم قوماندانلره اطاعته مجبور قيلمغه قالقيشمق ، چوق خطرناك
ايدى . في الحقيقه در حال ، بوتون اردو منسربلرنده يكديكره قارشى بر عدم امنيت و توحش باشلادى .
مثلا ، هر هانكي بر قول اردو قوماندانك ، بيم قوماندا ايتكمده اولديغم قول اردونك ، عجباً مكتوم
و خفي قومانداني كيدير ؟ بو كيزلي قوماندان ، عجباً ، نه وقت و نصل قوماندانيه وضع يد ايدمك ؟
و عجباً بكا نه معامله ياهجق ؟ كي بحق بر طاقم توهمانه قاييلمسي مستبعد دكلدي .

سيواسده قره و اصف بكه ، كيزلي مركزك ، كيزلي باش قوماندانك و كيزلي بوبوك اركان حربيه نك
كيملر اولديغني صورديغم زمان ، هپسي سز و آرقداشليريكزدر جواني و ير مشدى . بو بوسبتون
استرايجي موجب اولمشدى . بوجواب ، البته ، معقول و منطقي اوله مازدى . چونكه ، بكا ، اصلا ،
بويله بر رتيب و تشكييلدن كيمسه بحث ايتش و موافقتي آلمش دكلدي .

بوجمعيتك بالا خره ، خاصه استانبولده محافظه عنوان ايدرك ادامه فعاليتنه چاليشمش اولديغني
آ كلاشيلدقدن صوكره ، تشكيينده و بوكا دائر بالضروره بزه و يرلش اولان معلوماتده ، صميميت
بوئه بيانه چكي ادتا اولونه مز .

§ استانبول حكومتني ، تشبثات مليه به ، ممانعتدن صرف نظر ايتديرمك ، موفقيت ايجون سرعت
و سهولتي موجب اوله جفتدن ، مهمدي . بوملاحظه ايله ، فريد پاشانك بالطبع هيچ بر شيئه موفق
اوله ميهرق ، عادتاً محقر بر صورتده استانبوله عودتدن استفاده ايدمرك ، كنديسنه ۱۶ آغستوس
۳۳۵۵ تاريخنده بر شيفره تلفراف يازدم . بوتلفرافده باشليجه شو جمللر واردى :

« موسيو قله مانسونك ذات فخرتميناهايرينه اولان مفصل جوابنامه لري ، اخيراً مطالعه كنار
چا گرانهم اولدقدن صوكره درسعادته ناصل بر حوله ياس و آلام ايله معاودت بيوردق لريني تقدير
ابديورم

.
.
.
.
تقسيم و احيا قناعتني بو قدر بارز وحيثشكن كوسترن
بر افاده قارشيسنده نيتريميه جك فرد حساس تصور ايدم . جناب حق بهكدرجه حمدونلا ايدم كه

ملتمز ، روخته کی عزم وجلادته تاریخ حیات وموجودیتنی نه توکله ، نه ده بویه جلادانه حکمره هیچ برزمان قوربان ایتمه جکدر .

شمی یك امینم ، که ذات فحاشیانهیلری ، بوکونکی وضعیت عمومی و منافع صحیح دولت وملتی اوج آی اولکی نظرلره کورمیورلر .

طقوز آیدنبری ایش باشنه کلن قایده لرك، دائماً بربرندن فضله ضعفه اوغرامسی وهایت معالاسف آرتق مفلوج برمنزله به ایتمی حیثیت مالیه ملیه قارشینده جدآ یك حزین اولیور . محققدركه وطن وملت مقدراتی ایچون داخلآ وخارجآ مسموع وصاحب کلام اولق مطلقاً اراده ملیه به استناد ایله مشروطدر .

حق حیات واستقلال ایچون چالیشان ملتک مقصدنده کی نزاهت وجدیده مقابل حکومت مرکزیه خصم وضعیت آلق جهتی التزام ایدیور . بو طرز حرکت بالطبع موجب أسف عظیمدر . ملتی ، حکومت مرکزیه به قارشی، آرزو ایدلین حرکتلره سائق اوله بیله جک ماهیتده در. غایت صمیمی عرض ایدهیم ، که ملت، هر دلولو اراده سنی ابقاعه مقتدردر. تشبثانک اوکته کچه بیله جک هیچ برقوت موجود دکلددر . حکومت مرکزیه نك منفی تشبثاتی هیچ بر طرفده . هیچ برکیمسه طرفندن جای تطبیق بوله مه مغه محکومدر . ملت ، چیزدیکي پروغرام دائره سنده ، غایت قطعی وصریح خطوه لرله مقصدینه یورومکده در . حکومت مرکزیه نك شمدی به قدر اولان مانعکار تشبثلرینک هیچ بر طرفده هیچ برتأثیر پایه مه مقدمه اولسمله حقیقت وضعیتک تقدیر بیورولمش اوله جغنه شبهه یوقدر .

انکلیزلرك اراءه ایدلکری طریقه جاره خلاص آرامق دخی عبدر وبالن نتیجه موجب خسراندر. مع هذا ، انکلیزلردخی الک نهایت قوتک ملته اولدیغنی تقدیر ایدمرك هیچ بر استنادی اولیان وملت نامنه هیچ برتهدهده بوانهمیان وبولونسه بیله ملتجه مطاع اوله میه جق اولان برهیئت حکومتله نتیجه لی برایشه کیریشمک ممکن اوله میه جغنه قانع اولمشلرددر .

.....

بوتون تمبیلر شو مرکزه درکه حکومت، مشروع اولان جریان ملی به قارشی مانعکارلقدن فراغته قوای ملیه به استناد و هر دلولو تشبثانده آمال ملیه بی رهبر اتخاذ ایله سین !

بونک ایچونده ، موجودیت واراده ملیه بی تمبیل ایدمرك اولان مجلس مبعوثانک الک قیصه برزمانده انعقادینی تأمین ایله سین !

.....

§ افندیلر ؛ سیواسده انعقادینی تأمین چالیشدیغمز قونفرمه هر طرفدن مرخص انتخاب ایتدیرمک واونلرك سیواسه کللرینی تأمین ایتمک ایچون ، دهآ آماسیهده باشلامش اولان مساعی ومخابرات الان دوام ایدیوردی. بوتون قوماندانلر و هر طرفده برچوق ارباب حیثیت فوق العاده صرف همت ایدیورلردی. فقط ، بنه ، هر طرفده منفی وعلیدارانه پرویاغاندالر وبالحاصله حکومت مرکزیه نك مانع نداییری؛ ایشی مشکلاشد بریوردی .

بعض برلردن، هم مرخص انتخاب ایتیورلر وهمده قوه معنویه بی کسر ایدمرك و هر کسی ناامیدی به سوق ایایه جک جوابلر ویریورلردی . مثلاً ؛ یکرمنجی قول اردو قوماندانی نامنه ارکان حربیه رئیس

عمر خالص بک استانبولدن آلمان معلوماتی محتوی ۹ آگستوس ۳۳۵ تاریخلی شیفره سنده شوماده لر نظر دقتی جالب کورولدی :

۱۰ — درسمادت مرخص کوندرمیور . اوراده کی اجرا آتی تصویب ایتمکه برابر جرأتکار بروضیته کیرمکی آرزو ایتیور .

۲ — درسه ایدن ، مرخص کوندرمک ، امکان خارجنده در . تکلیف اولنان ذوات ، اوراده متمر : موفقتی ایش کوره جکلرینه آمین اولمقلرندن دولای ، بهوده مصارف ایتهمک ومشاق سفریه به معروض قالمق ایچون حرکت ایتیورلر . [معلومدرکه ، بعض ذواتی خصوصی مکتوبله ده دعوت ایتشدک .]

۳ — هر طرفدن مرخص انتخاب واعزام ایتدیرمک خصوصنده تصادف ایدیلن مشکلاتی برطرف ایتمکه چالیشیرکن ، دیگر طرفدن ، اک آمین اولمق اوزره ، قونفریه محل انعقاد ، انتخاب ایتدیکمز ، سیواسده ده ، بر تلاش وهیجان باشلادی .

افندیلر : بوراده ، بالمناصبه عرض ایدیم ، که بن سیواسی حقیقه من کل الوجوه آمین عداتمش اولمقنه برابر ، دها آماسیده ایکن ، سیواسه کن بوتون یوللر اوزرنده اوزاقدن ویشندن ایجاب ایدن تدابیر وزیریات عسکریه بی آلدیرمندی موافق احتیاط بولشدم .

سیواسک هیجانه شوصورتنه اطلاع حاصل اولدی . ۲۰ آگستوس کونی اوکلین ، سیواس والیسی رشید پاشا طرفندن تلغراف باشنه دعوت اولندیقم زمان پاشانک اوزون بر تلغرافی ویریلیوردی . اولتغراف بودر :

ارضرورمه مصطفی کمال پاشا حضر تالربنه

اولا تصدیعمدن دولای عفو عالیترینی رجا وعافیت دولترینی استفسار ایدرم . مقصد تصدیعی بروجه آتی عرض وایضاح ایدیورم افندیم . ظاهر آفرانسزلره عائد مؤسسائی تسلیم ایتک ، حقیقنده بورالک احوالی حقنده تدقیقانه بولمق اوزره ، جزویت یاباسلریله برابر استانبولدن اولکی کون سیواسه کلهرک مقام ولایتی زیارت ایدن فرانسز ضابطلربنه اعاده زیارت ایچون دون صباح یانلربنه کیتمشدم . زیارت وملاقاتک ختامنده اوراده حاضر بولنان فرانسز بیکناشیارندن ژاندارمه مفتشی موسیو (برونو) بر آرز خصوصی کوروشمک آرزوسنی اظهار ایدمکه بنده کیزی دیگر بر اوطیه آلدی . سویلدیکی سوزلری عیناً نقل ایدیورم :

مصطفی کمال پاشا ابله قونفره هیتنک سیواسه کاوب بوراده ده بر قونفره یاپه جفارینی ایشیتدم . بونی استانبولدن کن فرانسز مابصاری سوییدیلر . سزکله بوقدر صمیمی کوروشور وشخصکزه قارشى بک زیاده حرمتنر بسلرکن بو مسئله بی بدن کتم ایتمکزه چوق متأثر اولدم دیدی . بده کزده لازم کن جوانی ویره رک کندیسنی اقناعه چالیشدمسه ده سوزک سوز اولهرق «اگر مصطفی کمال پاشا سیواسه کلیر و بوراده قونفره عقدینه تشبث ازلنورسه بش اون کون طرفنده بورالک تحت اشغاله آلمسی مقرر اولدیغنه صورت قطعیه ده واقفم . سزک شخصکزه قارشى بسلایکم حسن حرمت ایجاباتی اولهرق بونی خبر ویریورم . اینتامازسه کز ، امرواقع حالنی آلدیغنده قناعت ایدرسکزه . اولوقت وطنکزه باعث فلاکتی اولانلر میانه سزده کیرمش اولورسکزه ، سوزلرینی صرف ایتدی . داخله نظارتندن دون آلدیم شیفره لی تلغرافده بشقه شکله یازمقله برابر عینی قناعتی وبره جک زمینده ایدی . یکی کن

فرانسز ضابطلارندن بری ده دون قول اردو قوماندانیله اوزون اوزادی به کوروشهرك قونفره حقتنده قوماندان بك افندیك فکرینی آکلامغه چابشدیی کی بومساجده موسیو (رونو) بنده کزه کلهرك سعت آلافرانغه اوچده دیگر فرانسز ضابطلریله برابر قونفره حنده کوروشوله چکی وننت کدیسنك آراده کی صمیمیته بناء دها اول آبرجه کوروشمك ابستدکنی بیان ابدی. برمدت قوشونلقدن صوکره نتیجه اعتباریله شونی ده سویلدی. «بن دوندبری بومسائه اوردینه بك چوق اعمال فکری ایتدم. هریت شوکا قرار ویردم که اگر مصطفی کمال باشا ابله قونفره هیئتی سیواس قونفره مسنده ائتلاف دولتری علیه تشریکانده بولونمز لر و آنلر حقتنده متجاوزانه لسان قوللانمز لرسه قونفره مك انعقادنده هیچ برعذور یوقدر. بالذات بن جنرال (فرانسه ده سپهره) به یازار مصطفی کمال باشا حقتنده کی توقیف آمرینی کری آلدبر رو قونفره مك انعقادینه مخالفت اونناممی حقتنده داخلیه نظارتندن سزه أمر ویردیریم. فقط شوشرطله که سرده بندن هیچ برخصوصی کم ایتیمه جکسکز و صمیمی دوسناغمز دن دولانی دائما یکدیگر مزه فارشی آچیق بر لسان قوللانمغز. یالکز قونفره مك تاریخ انعقادینی اوکره مك لازمدره دیدی. بنده کزده کدیسنه بوبابده قطعی برشی بیلمدیکمی و اوکره یکدمه کندیسنی خبردار ایدم حکمی و آره ده کی ده ستاغه بناء هیچ برشیئی کم ابله میه جکمی سویلدم. بیکباشینك اشغال مسئله سنده دونکی قطیت افاده سنه رغما بونکونکی ملائمتی سببی نظر عالی دقیقه دانیزینه عرض ایتکی وجیهه دن و بوبابده تفصیلاتی زواندندن عدا ایدرم. عیاناً آکلاشیلدور که بوندرک فکری قونفره بی سیواسده طوبلاغمه موافق کوروشهرك قونفره هیئت کرامیله سزی بوراده اجتماع ایتدیرمک و آل آلتندن تدارکانده بولنهرق جمله اخوانی آله کچیرمکدن وعینی زمانده اشغال مسئله سنی ده أمر واقع حالته قویقدن عبارتدر. دون آقشام داخلیه نظارتندن آلدیم شیفره بر تلغرافده بشقه شکله یازلمش اولمغه برابر همان عینی زمینده ایدی. ایشته بنده کز هر حقیقتی مکتوم طوونولق استرحامیله افندمزه عرض ایدیورم. بوندن صوکره خط حرکتك تعین سزه طأدر. آنترقیه لی بر تهلکهك بوقدر متقرب وعادتا آل ابله طوونوله جق درجه ده مرئی اولدبغنی بیلوب طورورکن کیفیتدن ذات طالیلرینی خبردار ایتیمکی و بناء علیه سیواسده قونفره عقدندن صرف نظر ایدلمسنی عرض ایتیمکی وجدانمه صیغدیرمدم. ایشته بونک ایچون ذات دوللارندن واوراده بولنان دیگر اخوان کرآمدن بك زیاده رجا ایدرم که ایکنجی بر قونفره مك بهمه حال غندیته لزوم قطعی بوقسه، واز کچیلسون. وارا یسه، درت طرفدن اشغالی بك قولای اولان سیواسك مرکز اجتماع اولسنندن صرف نظرله اشغال احتمالی بك بعید اولان ارضرومده ویاخود تنسیب بیوریاورسه ارزنجانده انعقادی اسبابنه توسل بیورولسانی سلامت مملکت نامنه استرحام ایدرم. قول اردو قوماندانی صلاح الدین بك افندی ده بوبابده کی نقطه نظرلرینی آبرجه کاتلم باشا حضرتلری واسطه سیاه سزه نازه جتلدر. شمدی یانده بولنان سیواس مبعوث سابقی راسم بك ده ارضروم مبعوث سابقی خواجه رائف افندی حضرتلرینه بوبابده کی معلومات و مصالحه سنی حاوی بر تلغراف تودیع ایدم جکدر. بالطبع مطالعه بیوردقدن صوکره خواجه رائف افندی حضرتلرینك ایلیمجه دن عودتنده کندیلرینه لطفاً بوللار سکز. ایشته أفندم وضعیت بومر کزده در. حمیت مسلمه کزه فارشی فضله تصدیعدن حذر ایدر و أمر جوابیکزه اشتغال ایلرم افندم. ایشته راسم بکک تلغرافی.

§ بوتلغرافه اوراده ویردیکم جوابی عیناً عرض ایدم حکم . ایرتسی کون هیئت تمثیلیه نامه دهه ، عینی مآلده ، اوزون برتغرافله تسکین و تعلیمنه جالیشیلدی . [وثیقه : ۴۳] آریجه فاضی حسبی افندی به ده بالواسطه برتغراف ویرلدی . [وثیقه : ۴۴] قول اردو قومانداننده ایجابی کبی یازلادی . [وثیقه : ۴۵] راسم بکده مستریخ اولنسی ایچون بالذات یازدم . [وثیقه : ۴۶] .

۲۰ آغستوس ۳۵

ساعت : ۱ - صوکره

سیواس والیسی رشید پاشا حضرتلرینه

اعطای بیوردنکیز معلوماته و مطالعات سامیارینه خاصه عرض تشکر ایدرم . موسیو (برونو) ورفقاسنک مقام تهدیده و قوعبولان اقداملرینی تماماً بلوف اوله رق تئقی ایدرم . سیواس قونفره سنک انعقادی یکی برهمنیه اولنیوب آلمرجه مقدم دنیاچه معلوم اولمش برقتشدر . غریبدرکه استنبولده بولنان صلاحیتدار فرانسر رجال سیاسی سنکده عاجزلرینه کوندر دکلری خبرلر ، آناطولوده ملت طرفندن و قوعبولقده اولان تشبثک بک محق و مشروع اولدینی و ملتیزک مطالباتی کندیلرسه صریح اوله رق ابلاغ ایدلریکی تقدیرده حسن قبول و تطبیقی درعهده ایدم جکلیرینه دائر شیمیدن تحریری تأمینات ویرمه که حاضر اولدقنری مرکزنده در . موسیو (برونو) نک ایکنجی ملائحه تبدیل لسان و کسب ملائمت الیسی ، عاجزلرینی قازانقی جهتنه معطوف اولمقدن مستبعد دکلدر . فرانسزلر طرفندن بیکباشی (برونو) نک دیدیکی کبی بش اون کونده سیواسک اشغالی اولدقنر قولاوی برشی دکلدر . خاطر دولتکیزده اولسه کرکدرکه انگلیزلر بوخصوسده کی تهدیداننده ها ایلری کیده رک ناطولومده کی عسکرلرینک صامسونه اخراجنه قرار ویردیلر و حتی محضابنده کیزی تهدید ایچون بر طابور دخی چیقاردیلر . فقط بوتشبه قارشی ، ملتک قوی برعزم و ایمان و آتش ایله منابله ایدم حکمی حقیقتی کندیلر بجه تحققی ایتدکن صوکره هم قرارلرندن صرف نظر ایتمه که و همده صامسونه چیقارمش اولدقنری عسکرلریله برابر اوراده بولنان طابوری نقل ایتمه که مجبور اولمشلدر . سیواس قونفره سنده موضوع بحث اوله جق خصوصات ، ارضروم قونفره سی بیاننامه سی محتویاتندن سهولته استدلال اولنه جفته نظر آ قونفره ده ائتلاف دولتلری علینده تحریکاتده بولنق کبی مقصدلر قطعاً موجود دکلدر . بوراده شونی ده عرض ایدم بجه بنده کنر نه فرانسزلرک ونده هرهانکی بر دولت اجنبیه نک صحابته نزل ایدن شخصیتلردن دکم . بتم ایچون الکسیوک

نقطه صیانت و منبع شفاعت ملتک سینه سیدر . قونفره نک لزوم وزمان و محل انعقادی حقدنه مؤثر اولق ، بنده کزک شخصی حکممک بک زیاده فوقنده حائر تأثیر اولان ملت قرارینه تعلق ایدر بر کیفیتدر . یالکیز تخمین بیوردلیدی کبی فرانسزلرک ، قونفره هیئتک سیواسده طوبالانماسنه مروج کورونهرک وبعده هیئت آله کچیرمه که امکان بولسی عاجزلرنجه بک بعید توماندندر . بوتون بومعروضاتی عیناً موسیو (برونو) یه سوبله مکزده ده هیچ برحدور کورمیورم و بومناستله موسیو (برونو) ورفقاسنه ، ملتیزک محافظه حقوق و مدافعه استقلال ایچون ارضروم قونفره سی بیاننامه سینه بوتون جهان اولدینی کبی کندیلرینک استنبولده کی مثال سیاسی لرینه ده ابلاغ ایش اولدینی مقررات اساسیه یی تطبیفده هیچ برصورت وسببه دوچار تردد اولسنه امکان بولمیدینی بیلدیرمش اولور . موسیو (برونو) بیللمیدرکه فرانسزلرک سیواسی اشغاله قرار ویرملری کندیلرینه بک بهالی یه مال اوله بیاجک یکی قوتلره وجوق لاره لره بکی برحربه قرار ویرملرینه متوققدر . بویله برقرارک ، ژاندارمه بیکباشی موسیو (برونو) ورفقاسی آرهنده تذکر ایدلسه بیله ، فرانسز ملتینجه مطاع اوله بیلاجکنه احتمال ویرله مز .

مبعوث راسم بکک رائف افندی حضرتلرینه اولان تلغرافنامه سنی اوقودم . قورقنه محل اولمديفنک کندیلرینه لطفاً ابلاغی رجا ایدرم .

ککک حاجزلرینه اعطا بیورمش اولدیغکیز معلومات ومطالعائی وککک راسم بککک تلغرافنامه سنی هیئت تمثیلیه عیناً تقدیم ایدم . بناءً علیه سیواس قونفره سی حقنده کی قرار قطعی آنجق هیئت تمثیلیه نک مذاکراتی نتیجه سنده تعین ایدم جکدر . بالطبع تقرر ایدم جک صورت ذات سامیلرینه عرض اولم جقدر . یالکیز بوکون ایچون استرحام ، (برونو) نک تهدیداتنک خلقه اشاعه سینه قوه معنویه نک کسرنه ممانعت بیورولمسیدر . احترامات مخصوصه مک قبولی وصلاح الدین ورأفت بک افندیله سلامک تبلیغی استرحام ایدرم محترم پاشا حضرتلری .

مصطفی کمال

(ویریلن جواب اوزرینه رشید پاشا دن آلنان ایکنجی تلغرافدر .)

بنده کز آ کلابه بیلدیکم قدرینی افندمره عرض ایتکله وظیفه وجدانیه می ایفا ایتش اولیورم . استانبولده کی فرانسیز رجالتک نقطه نظرلرینی وذات دولترلرینه فارشی اولان تمهیدلرینک نه درجه به قدر شایان اعتماد اولدیغنی کسیدرمه مکده معذورم . حیث مسلمه لرینه نظراً وطنک سلامتی موضوع بحث اولدیغنه کوره ایجه دوشونه رک لازم کلن خط حرکتک تعیینی ؛ افندمره قونفره هیئت کرآمدن اوراده بولنان ذوات محترمه به عاتددر . امرلر کزی ایفا ایدم جکمی عرض ایله احترامات مخصوصه می تقدیم ایدرم افندم .

رشید

افندیله ؛ دیاربکر وبتلیس حوالیسندم ، افکاری تنویر مقصدیله ، اوزالرده اردو قوماندانی اوله رق بولندیغم صره لرده قسماً شخصاً طانیدیغم برطاقم رؤسایه خصوصی مکتوبلر یازدم ووان ، یازید جوارلرنده بولنان بعض عشاثر رؤسایله ده تماس واربتا طلر تأمین ایتدم .

[وثیقه ۴۷ ، ۴۸ ، ۴۹ ، ۵۰ ، ۵۱ ، ۵۲ ، ۵۳]

§ نهایت ، افندیله ؛ آغستوس ایچنده ، هر طرفدن بر طاقم مرخصلرک سیواسه متوجهاً حرکت ایلدکری وقسماً سیواسه مواصلت ایتکده باشلادقاری آ کلاشیلدی . سیواسه مواصلت ایدن مرخصلر طرفندن سیواسه نه وقت حرکت ایدم جکمز استفسار اولمغه باشلاندی .

آرتق ، ارضرومی ترک ایتک لازم طلیوردی . فقط شمعی به قدر ویردیکه معبودن مستان اولمشدر ، که سیواس قونفره سی ، شرق وضرب ولایتلرینک و تراکیانک یعنی بوتون مملکتک اندینی تأمین غایه سنه معطوف ایدی . بوسیله شرق ولایتلرینک ، بوقونفرده ، مرخصلری بونتیق ایجاب ایدردی . بوولایتلردن ، سیواس قونفره سی ایچون مرخصلر انتخاب ایتدیرمکه قالدیشمق غیر عملی بر فکریدی . ارضروم قونفره سنی عقد ایدن مرخصلرک سیواسه تحریکلرینه قالدیشمکده ممکن اولمیه جنی آ کلاشیلوردی . ذاتاً ولایات شرقیه منافعه حقوق نامنه محللرندن صلاحیت آلتش اولان بومرخصلرک دها عمومی برغایه به متعلق صلاحیتلری ده یوق ایدی . عینی نقطه نظرندن ، ارضروم قونفره سنک سیواس قونفره سنه ولایات شرقیه نامنه بر هیئت مرخصه کوندرمکه سازجینی اولمیه جی ده میدانده ایدی .

يکړن مرخص انتخاب ايتديرمکه قانقشمق نه قدر غير عملی ايديسه برطاقم نظريات چرجيوه سی
اينده ، صقيشوب قانق دخی اوقدر غير عملی ایدی .
الك بسیط و عملی چاره ، « ولایات شرقیه مدافعه حقوق جمعیتی » ، « هیئت تمثیلیه سنی » سیواسه
کوتوروب قونفرده اداخل ایتکدن عبارت ایدی .
اعضادان موضکی عشرت رئیسک، موضکی داغلرندن چیتقمقندن متوحش اولدیغنی بالذات بیلیردم .
سعرده مبعوثی سعادته بك اورنده بوق .

ثروت وعزت بکیر ، قونفره بیتر بیتمز برر معذرتله طریزونه کیتمش بولونیورلر .
ارضرومده رؤف بك وراثت افندی وار . رائف افندی ده بیان معذرت ایدیور .
بولزده ارزنجانده شیخ فوزی افندی بی بوله بیلدجکذر .
ثروت وعزت بکیری دعوت ایتدم ، کلدیلر . رائف افندی به بزه رفاقت ایتمی ایچون رجا ایتدک ،
قبول ایدی .

نهایت ، هیئت تمثیلیه اعضاسی اولهرق ، ارضرومدن اوچ کشی ، ارزنجاندن برکشی وسیواسده
بولدیقمز بکیر سامی بکله بش کشی اولدق وسیواس قونفره سنی وجوده کترین مرخصلرک وثیقهلرینی
تدقیق لزومی حس اولندی بی رمان ، بن ، اوراده شوبله بروئیه یازدم و آلتی هیئت تمثیلیه مهرله مهرلدم .
« هیئت تمثیلیه دن :

مهملفی کال یاشا

رؤف بك

علماده رائف افندی

شیخ فوزی افندی

بکیر سامی بك

بروجه بالا اسامیسی معروض ذوات ، شرقی آناطولی نامنه سیواس قونفره سندده بولنق اوزره
ارضروم قونفره سنجه مأمور ایدلمشدر .

افدیلر ؛ ارضرومی ترك ایتدیكمز تاریخ ۲۹ آغستوس ۳۳۵ در .
آماسیادن ، ارضرومه کلیرکن ، سیواسده کوچك، بر حکایه به زمین اولان وقعه خاطرلرکزده در .
غریبدر ، که ارضرومدن سیواسه کیدرکن ده بوکا مائل کوچوك بروضعینه تماس ایتدک .
ارزنجانندن غربه حرکت ایتدیكمز کونک صیاحی ، ارزنجان بوغازی مدخلنه کلیر کلنز ، بعض
ژاندارمه نفرلرینک وضابطلرینک ، هیجانلی ومتلاشی برطرزده اونوموبیللرمنی توقیف ایتدکلرینی کوردک .
وضعیتی ایضاح ایتدیلر : « درسم کوردلری بوغازی طونمشلردر . نهلکه وار . کچیلهمز . »
برضابط ، مرکزده قوت کوندولسینی یازمش . اوقوت کلنجه ، ترتیبات آلهجق ، هجوم ایدمچك ،
بواشقیابی طرد ایدمچك و بولی آچهجق ایش ...

بك اینی آما ، بواشقیانك قوتی نهدر ، زهره سنی نصل طونمش ، نه قدر قوت ونه وقت کلهجك ؟

بومعالم حل ایدیلنجیه قدر ، کری ارزنجانه دونک وکیم بیلیر نه قدر کونلر بکله مک لازم !
بنیم ایسه ، ایشمز بک عجله ایدی . بن ، ارضروم ایله سیواس آره سنده کی مسافه نی معتاد زمانده
قطع ایدوب معین کونده ، سیواسده بولنه مزسم ، شوراده ویا بوراده شو ویا بوسبیلله توحش
ونوقف ایتدیکم ، سیواسده وهر طرفده شایع اولورسه پانیک باشلایه بیلیر ، ایشلر آلت اوست
اوله بیلردی .

اوحالده قرار ؟ تهلکینی کوزه آلوب یوله دوام ایتک . بشقه چاره مزده یوق ایدی . یالکز اوافق
برتریب آلمی موافق بولدم .

خفیف مترالیزلرله مجهز بولنان ، فداکار آرقداشلر مزدن برقاچنی - الیوم برآلای قوماندانی
اولان عثمان بک ، که طوفان بک نامه معروف اولمشدر . بونلرک باشنده ایدی - براتوموبیل ایله
کندی اوتوموبیل مزه تقدم ایتدیرک . صاغدن سولدن کله جک ، اوزاق مسافه ده کی آتشلره اهمیت
ویرلیه رک اوتوموبیلر سریع حرکتله شوسه اوزرنده ایلری یورو مکه دوام ایده جکلر . اورولان ، اولان
اولورسه ، اونلرله مشغول اولنجیه حق .. نام شوسه اوزرنده و یقینده ، شوسه نی قاپان اشقیایه تماس
ایدیلرسه ، هپ اوتوموبیلر دن آتلایه حفز و بونلر هجوم ایدرک یولی آچه حفز و قالانلر تکرار قابل
استعمال اوتوموبیلرله پنه رک سریعاً ایلری اوزاقلاشهرق یوله دوام ایده جکلر ... ایشته ویریلن
أمرده بوایدی ...

§ بوترب و طرز حرکتی ، معقول وامینتلی کورمه یئر بولنه بیلیر . کرچه بوتاریخلرده العزیز
والیسی علی غالب بک درسده دولاشدینی و بعض تسویلات و ترتیباته چالیشدینی معلوم ایدیه ده
ایضاح ایدیم ، که بن ، اولاً ، حقیقه بوغازک طوتولدیغنه قانع اولدم . بونی ، حکومت مرکزیه نک
مماشاتکاری اوله بیله کنکی تخمین ایتدیکم بعض کیمسه لر طرفندن ، محضاً ، بنی توقفه مجبور ایتک
ایچون تصنیع ایدلش ، برپلان تلقی ایتدم . ثانیاً ، درس کوردلری بوغازی طوتومشلسره ، بونلرک
آله بیله جکلری ترتیباتک ، اوزاق تپهلردن یوله آتش ایتکدن عبارت قالسی ، بنجه ، چوق محتمل ایدی .
خلاصه ، یورودک ، بوغازی کچدک و ۲ ایلول ۳۳۵ کونی سیواسه مواصلت ایتدک . اها لینگ
شهرک چوق اوزاقلرندن باشلایان بوبوک و بارلاق تظاهراتیه قارشیلاندق .

۳ نجی قول اردو قوماندانی اولان صلاح الدین بک ، سیواسده بولونیوردی . والی پاشا ایله
برلکده ؛ قونفره به کلن مرخصلرک یرلشدیرلسنده و هیئت تمثیلیه ایچون لیسه بناسنک و قونفره به مخصوص
صالونک احضارنده وهر درلو ترتیبات اخذده مهمانوازلغه مثال اوله جق صورتده فوق العاده
چالیشملردی .

رأفت بک اوراده دکلدی . نروده بولندیغنی ده کیمسه بیلیموردی . حالبوکه ، ۷ تموز ۳۳۵ تاریخی
تعلباتمز موجب بنجه ، کندی منطقه سی اولان ۳ نجی قول اردو منطقه سندن آیرلمه ق لازم و بالخاصه
تام سیواسده قونفره انعقاد ایده جکی کونلرده اوراده بولنسی موافقدی . محابره ایله کندیسنک
آتقرده اولدیجی آکلاشیلدی . آتقرده قول اردو قوماندانی علی فؤاد پاشاه « درحال و همه حال
سیواسه کوندرلسنی ، امر ایتدم . ۷ ایلوله کلدی و هیئت تمثیلیه اعضاسی اوله رق طرفدن قونفره
هیئته تقدیم اولدی .

افندیلر ، بزدن اول کلاش اولان مرخصلر ، مواسلتمزه انتظارآ ، آرملرنده اجتماعلر بامشدر واحضاری بعض پروژهلر قلمه آملشدر .

مواسلتمزدن سوکرده بعض خصوصی اجتماعلر و مذاکره لر اولمش و بودمه بعض قرارلرده و برلش . مساعده ایدره کز ، حق فاراقته ریسیتک اولدینی ایچون ، بونظه بی ایضاح ایدیم : سیواس قونفرمن ، ۳۳۵ ایلولک ۴ نجی پنجشنبه کونی زوالدن سوکره ساعت ایکیده آجیلدی . اوکلهدن اول مرخصلر میاننده بولان و اوتهدن بری شخصاً طایدنغم خسرو سامی بک یانمه کلهرک شویله بر معلومات ویردی : « رؤف بک وسائر بعض ذوات ، بکر سامی بکک اوندن خصوصی بر اجتماع عقد ایتشلر و بی رئیس یانمغه قرار ویرمشدر . » آرقداشلرک بالخاصه رؤف بکک ، بویله بر حرکته اصلا احتمال ویرمدم و خسرو سامی بکه ، اعتراف ایدیم که ، بر آرز جدی اوله رق ، بویله معناسز سوزلری بکا ایصال ایتدم . بی اختیار ایتدم . ویردیکی خبرک اصلی اولقی امکانی و احتمالی بولمیدینی ، آرقداشلر آرمنده ، سوء تفهیمی موجب سوزلر صرفنک جائز اولمیدینی ده علاوه ایتدم .

افندیلر ، بن ، بوقونفرمه ریاست مسئله سنه اهمیت ویرمیوردیم . ریاسته ، بلکه مسن بر ذاتک کتیرایی موافق اوله جنی دوشورمیوردیم . بومتصلده بعض آرقداشلرکده نقطه نظرینی استمزاج ایتدم . بومیانده ، قونفره سالوننه کیرمزدن اول قوریدورده رؤف بکه تصادف ایتدم . « کیمی رئیس یانم » دیدیم . رؤف بک ، عادتا هیجانلی برسسله ، ذاتاً سولیکه حاضر لائش اولدینی او آندن حالندن آکلاشیلان بر طورله و کسکین براسانه « سن رئیس اولمالیسک ! » دیدی . در حال خسرو سامی بکک ویردیکی معلوماتک صحتنه ایساندم و بالطبع متأثر اولدم . کرچه ، ارضروم قونفره سنده ده بنم ریاستی محذوری کورنلر واردی . فقط اونلرک نه ماهیتده انسانلر اولدینی ایضاح ایتشدیم . بودمه ، اک بقین آرقداشلرک ، عینی ذهنیتی اظهار ایتلری بی دوشونیدردی . رؤف بکه ، « آکلادم ، بکر سامی بکک اوندن اتخاذ ایتدی ککز قراری بکا تبلیغ ایدیورسک . » دیدیم و جوابنه انتظار ایتهدن ، یانندن اوزاقلاشهرق قونفره سالوننه کیردم .

قونفرمنک کشادینی متعاقب ایلک سوز آلان بر ذات عالینک ، قونفره ضبطنده عیناً مضبوط اولان شو افاده سنی ایشیتدک .

« — افندیم ، شمعی طبیعی ریاست مسئله سی موضوع بحث اوله جنی . بنده کز ریاستک برر کون و یا خود برر هفته دوام ایتک اوزره مناوبه ایل اولسینی واعضا و یا تمثیل ایدیلن ولایت و سنجاق اسمارینک باش حرفلری اعتباریه حروف مجا صره سیله احراز ایدلسینی تکلیف ایدیورم . »

افندیلر ، غریب تصادفدر ، که بوتکلیف صاحبک تمثیل ایتدیکی ولایتک اسمی الف ایله باشلادینی کبی اسمنکده ایلک حرفی الف ایله باشلابوردی . بن ، صاحب دعوت صفتیه برنطق ایراد ایدرک [وثیقه : ۵۴] ، قونفرمینی آجدقندن سوکره ، موقه ، مقام ریاستده بولونیوردیم .

« — بونهدن ایجاب ایدیور ، افندیم ؟ » دیه صوردیم .

« صاحب تکلیف — بوضورتله ایشک ایچنه شخصیت قاریشمه مش اوله جنی کبی خارجه قارشیده مساوانه رعایت ایتدی ککزدن حسن تاثیر ایتش اولور . » دیدی .

افندیلر ، بن ، وطنک ، صاحب تکلیفله برابر ، بوتون ملتک ، همیزک ناصل بر کر بوئه فلاکت ایچنده

بولنديغمیزی ، کوز اوکنه کتیره رک ، چاره خلاص ، اولديغنه قانع بولنديغم تشبثی ، نامتناهی مشکلات وموانعه رغماً ، مادی ، معنوی بوتون موجودیتله ، حیز فعله جيقارمعه جالیشیرکن ، نیم ، اڤک یقین آرقداشلم ده دونا استانبولدن کلش وبالطبع وضعیتک ایچ یوزینه غیر واقف ، حرمت ابتدیکم اختیار برذات لسانیه ، بکا ، شخصیاتدن بحث ایدييورلر .

بوتکلیفی رایه قويدم . اکثریتله رد ایتدیلر ورئیس انتخابی رای خفی ايله رایه وضع ایتدم . اوج رای مستثنا اولمق اوزره بی رئیس انتخاب ایتدیلر .

..

سیواس قونفره سنک ، روزنامه مذاکراتی ، اضرورم قونفره سنک نظامنامه و بیاننامه سی محتویاتی ورده بزم سیواسه مواصلمزدن اول کلش اولان یکرمی بش قدر اعضانک حاضر لادینی برخطره تشکیل ایدم جگدی .

ایلك كشاد کونی اولان ۴ ایلول کونی ايله بشنجی ، آلتنجی کونلری ، یعنی اوج کون ؛ اتحادجی اولنديغمیزی تأیید ایچون یمین ایتک لزومیله ویمین فورمولی-حضر لامقله ؛ بادشاهه عریضه یازمقله وقونفره نك كشادی مناسبتیه کلن تلغرافلره جواب ویرمکله وبالخاصه قونفره . سیاستله اشتغال ایدم جگمی ، ایتیه جگمی زمینک مناقشه سیله کججی . ایچنده بولونیانلن مجادله وفعلیت ، سیاستدن بشقه برشی دکل ایکن بوسوک زمین مناقشه شایان حیرت دکلیدر ؟

نهایت ، قونفره نك دردنجی کونی اصل مقصده تماس ایتدک وعینی کونده ، اضرورم قونفره سی نظامنامه سی محتویاتی مذاکره وهان انتاج ایتدک . بونک سببی ؛ اضرورم قونفره سی نظامنامه سنده یاپیلمسی لازم کلن تعدیلاتی ذاتاً احضار و ایجاب ایدنلری تنویر ایتش بولونیوردق .

مع هذا ، یاپیلان تعدیلات ، بالاخره بعض اعتراضات واختلافاتی وبرجوق مخبرات ومناقشاتی موجب اولدینی ایچون ، بوتعدیل اولئان نقطه لرک مهملرینی اشارت ایدم جگم :

۱) جمعیتک عنوانی « شرقی آناتولی مدافعه حقوق جمعیتی » ایدی . « آناتولی وروم ایلی مدافعه حقوق جمعیتی » اولدی .

۲) « هیئت تمثیله ، شرقی آناتولونک هیئت عمومیه سی تمثیل ایدر » قیدی یرینه « هیئت تمثیله وطنک هیئت عمومیه سی تمثیل ایدر » دیندی . موجود اعضا یه دهه آلتی ذات علاوه اولدی .

۳) « هر درلو اشغال ومداخلاتی ، روملق وأرمنیک تشکیلی غایبه سنه معضوف بلقی ایدم جگمزدن متحداً مدافعه ومقاومت اساسی قبول ایدلشدر . یرینه « هر درلو اشغال ومداخلاتک وبالخاصه روملق وأرمنیک تشکیلی غایبه سنه معضوف حرکاتک ردی خصوصاً لرنده متحداً مدافعه ومقاومت اساسی قبول ایدلشدر . » دیلیدی .

بوايکی جمله ده کی فرق ، معنا اعتباریله بالطبع پک بویوکدر . برنجیسنده دونا اشتلاقیه فارشی خصانه وضیمت ومقاومت تافظ اولونميور . ایکنجیسنده بوجهت صراحت کسب ایدييور .

۴) نظامنامه دهه ، دردنجی ماده بی تشکیلی ایدن مسئله اولدقجه مناقشه بی موجب اولدی . ماده شوایدی :

« حکومت عثمانیه بر تضییق دولی قارشیدنده بورالری (یعنی شرق و لابترلیخی) ترك واهمال ایتك اضطرارنده بولندینی آكلاشیلهدیغی تقدیرده آانه جق اداری، سیاسی، عسکری و ضعیفترك تعیین و تثبیتی، یعنی اداره موقته تشکیل ایتك مسئلهسی .

سیواس قونفرهسی نظامنامه سنده بوماده ده کی « بورالری » یرینه « ملكه ترك هر هانکی بر جزئی ترك واهمال ایتك ... » صورتنده شامل و عمومی بر قید قوندی .

§ بوندن صوكره ۸ ایلول اجتماعنده ؛ بحث ایتدیكم خطر به تماس ایدلدی. بو خطرده باشلیجه آمریکا مانداسی مسئلهسی موضوع بحث ایدیلیوردی .

اوكونلرده ، استانبولدن كلن بعض ذوات ، آمریقالی میستر (براون) نامنده برده غزته چیی سیواسه كتیر مشلردی . بو مسئله حقیقده قونفره ده جریان ابدن مذاكراتدن بحث ایتدن اول مسئله حقیقده ، هیئت علیه كرك کافی درجه ده تنورینه مدار اولق اوزره ، اولاً ، بوزمینده مقدمه اوله جق بعض معلومات عرض ایدیم . بو معلوماتی ، اضر و مودن بری باشلایان بعض مخبراندن دها آبی آكلاشیله جق ایچون عیناً عرض ایده جكم .

آماسیه دن
۲۹ - ۳۰ - ۳۱ - ۳۲ - ۳۳ - ۳۴ - ۳۵

آماسیه متاع و غایت مستجلدر

اضر و موده اوچنچی اردو مفتشامکی ارکان حربیه ریاستنه

۱ — مصطفی کمال پاشاه مخصوصدر : بوکون ۲۵ تئوز ۳۳۵ آقشامی بکر سامی بك افندی آماسیه به موصلات ایتدیلر . گنبدیلر یله اوزونجه مدت تشریف ایتدم . مصطفی کمال پاشاه ورؤف بك افندی به عرض احترامات ایدلر . مشارالیه ، آتیده کی مطالعه سی عرض اتمک کی رجا ایتشد .

۲ — استقلال شایان آرزو و ترجیحدر . آنجق استقلال تام طلب ایتدیكمز حالده ملكك مناطق متعدده به تقسیم ، قطعی و شبهه یزد . شو حالده ایکی اوج ولایت منحصر قاله جق استقلاله ، تمامیت ملكیه مزى تأمین ایده جك مانداترك البته مرجعدر . ممالك عثمانیه ك جهلسنه شامل مشروطیتمز و خارجده حق تمیلمز باقی قابق شرطیه بر مدت معینه ایچون آمریقا مانداتركنی طاب ایتكی ملتمز ایچون اك نافع بر شكی حل قبول ایدیلورم . بوباده آمریقا مثلی ایه كوروشدم . برقاج شخصك دكل ، بوتون ملكك صداسنی آمریقایه دویورمق لازم كلدیكی سوبله دی و آتیده کی شرائط دائره سنده ویلسونه ، سناتویه و آمریقا قونفره سنه مراجعتده بولونیلسنی درمیان ایلدی :

آ — عادل بر حكومتك تأسیسی .

ب — معارف عمومیه ك نشر و تعمیمی .

ج — حریت ادیان و مذاهبك تأمینى .

د — معاهدات خفیه ك العاسی .

ه — عموم ممالك عثمانیه یی شامل اولق اوزره آمریقا حكومتك مانداتركمزى قبول الیمسى .

۳ — بوندن باشقه قونفره مركز انتخاب ایده جکی بر هیئت ، آمریقایه بر زرهلی ایه ایصال ایتكی ده مثل در عهده ایتشد .

۴ — بکرسامی بك دهها بر ایکی کون بورالرده قاله جغندن هر کونا امر و تعلیماتك واسطه عاجزانهمله تبلیغی و خاصه سیواس قونفره سنك نه زمان اجتماع ایدجکینی و کندیلریك یوم مذکوره قدر زرده انتظار ایلمی موافق اوله جمنك اشعار بیورواسنی استرحام اینکده اولدی .

فرقه قافناس قوماندان وکیل

عارف

ایضروم

شیفره
مجله و ذاتیدر
۱۹۶

آماسیهده بشنجی فرقه قوماندانانغه

۱ — الیوم آماسیهده بولنان والی اسبق بکر سامی بك افندی به مخصوصدر: تلغرافنامه عالیه ندن بك مستنید اولدق . حال انعقادده بولنان ولایات شرقیه قونفره سی همان هر طرفده مملکتلری خائنجه حائر تاثیر و نفوذ و صاحب کلام طائش ذواتن مرکب بر هئت مقتدره حائدهدر . بو قونفرهده شمیدی به قدر اولان مذاکرانده دولت و ملتک استقلال تامی مصرأ مدافعه اولمقدهدر . بناء علیه هنوز بزجهده شروط و ماعتی مهم بر آمر بقا مانداترلکندن قونفره به دوغریدن دوغری به بحث اولمسی، بك محذوری اوله جچی جهته ذات عالیلریك درسعادتنده حال تاسده بواندی بی ذوات ایله اولان مذاکره استناداً زرده کی نقطه ترك ایضاحیه بزلی سریعأ تنویر بیورمکزی خاصه رجا ایدرز . بوندن اولده رأساً درسعادتن بوکا دائر کن معلومات مشکوک کورولدیکی جهته عینی اساسلر دائره سندم استیضاح قلندی بی کبی ۲۱ تموز ۳۳۵ تاریخندهده سیواسده رأفت بك واسطه سیله درسعادتن کن معلوماتده عینی مشکوکیت بولندی بی جهته اورادنده دوغریجه شروط و ایضاحات طلب ایدلشد .

(آ) استقلال تام طلب ایدلدیکی حالده ملکک مناطق متعدده به تقسیمی قطعی و شبهه سزدر بیورلیور . بوقناعتك منبی نهدر ؟

(ب) تمامیت ملکیه دن مقصد ، ملکک تمامیسی می یوقسه حقوق حکمرانییدر ؟

(ج) ممالک عثمانیه نك جمله سنه شامل مشروطیتمز و خارجده حق تشیلمز باقی فانق شرطیه مانداترلک طلبنی اك نافع بر شکل اوله رق قبول بیور بیورسکز . آنجق مثلك در میان ابتدکی بیادریککز مواد ایله بو شکل بر برینه متناقض کورونیور . چونکه مشروطیتمز باقی قالنجه حکومت قوه تشریعیه نك اعتمادینه مظهر و مراقبه سنه تابع بر هیئتدن عبارت اولورکه آرتق بوهیئتک تأسیسده آمریقانك دخل و تأثیری اوله ماز . شو حالده یا مشروطیت باقیدر ، عادل بر حکومتک تأسیسی آمریقادن طلبه محل یوقدر و یا خود عادل بر حکومتک تأسیسی آمریقادن طلب ایدیلنجه مشروطیتك بقاسی افظدن عبارت قالیر .

(د) معارف عمومی نك نشر و تعمینندن مقصد نهدر ؟ و هاله خاطر مزه کن ، ملککک هر طرفنده آمریقان مکتبلریك تأسیسدر . چونکه دهها شمیدین یالکز سیواسده یکر می بش قدر مؤسسه احداث ایتشادر درکه یالکز بر دانه سنده بیل بش یوز قدر ارمنی طلبه واردر . بناء علیه معارف عثمانیه واسلامیه نك نشر و تعمیمی ایله بوتشبتك صورت امتزاجی نصل اوله جقدر ؟

۵) حریت ادیان و مذاهبک تأمینى فقره سى ده مه مذر . بطر بقخانه لرم امتیازاتی موجود ایکن بونک فرق و معناسی نه در ؟

و) مثلك بشنخی ماده اوله رق بخت ایلدیکی عموم ممالك عثمانیه نك حدودلری نه در ؟ نفی قبل الحرب اولان حدود مزیدر ؟ اگر بوتعیر ایچده سوریه و عراق داخل ایسه آناتولو خلتنك عرستان نامنه مانداترك طابه حق و صلاحیتی اوله یارمی ؟

ر) حکومت حاضر نك سیاستی نه در ؟ توفیق یاشا نه دن لوندریه کیتای ؟ امریقالر کی انکیرلرکده آیربجه بر مانداترك تعقیب ایتدیکی کوروئیور . فرقلری نه در ؟ حکومت آمریقا مانداسنی نصل البقی ایدیور ؟ یعنی بوکا میایلمی . معنی می ؟ آمریقالر نه دن ارماستان مانداترك ایکی ترك ایتدیلر ؟ آمریقالر ماندایی آلمه نه در حیه قدر مهابل و آردو کسدر ؟

۲ — سیواس قونیه سنك العقادی ارضروم قونیه سنك حمامه مه مذر . بونكه آیربجه اشتغال ایلکده در . ذات سامیلرینك بوکا انتعاراً یا توفوده یا خود آسیده بولنلری مه مه در . عرص حرمت ایلرز .

مصطفی کمال

آمایشه در

۲۲۵-۷-۳۰

آمایشه متعلق و مجله در

۹۳

اوحنی اردو مفتشکی ارکان حربیه ریاسته

۱ — مصطفی کمال پاشایه مخصوصدر : بکر سامی بکدن آلدن حواب بروحه آتی عرض اولور :
آ — استقلال تام طلب ایدلدیکی حالده ملک مناطق عدیده تقسیم ور قاچ ماندانه مانع طوتوله جمعز در نلر مجا — نجه مقرر در . بناء علیه بوکا مانع اولوق ایچون بر ماندایی طلب ایتکده الک موافق اوله جعنی بیان ایتشدر .

ب — یالکمز حقوق حکومت موضوع بحث ، تمامی ملکمزک محافظه سی اساسدر .

ج) آمریقادن هر هانکی شکله بر حکومت طلب ایتیه حکمز . آمریقایه عادل بر حکومتی تأسیس ایده حکمزی تأمین ایده حکمز . قانون اساسیمز احکامی مرعی ، خاندان سلسلهک هر رلو حقوق حکمرانیسی نای و محفوظ و خارجه هیئت تمثلیه مز کمال موجود اولوق شرطار بده آمریقا حکومتنك اسباب سعادت وانکشافزه معاهر اولمسی طلب ایدد حکمز . ایسینه حکمز مانداترك بوشکده در .

د) معارف عمومی نك نشر و تعمیه نندن مقصد آمریقا مکتبازینك کویلر مه قدر کیر مسنه مساعده دکل معارف ملیه و اسلامیه مز نشر و تعمیه صرف اهتمام ایده حکمز کنیدیلری تأمین ایله برابر مظاهرتلری طلبدر . مانداتركی آمریقا میسیورلرینه دکل آمریقا حکومتنه بودیع ایتک ایسیدور .

ه) حریت ادیان و مذاهب اساساً احکام دینیه و اسلامیه مز مقتضاسدندر . آمریقا افکار عمومی سی بو حقیقه راقب اولدقلری ایچون کنیدیلرینه بو تأمینانی ویرمک ایسته یورز و مثلك بحث ایتدیکی حدود قبل الحرب موجود اولان حدود مزدر . سوریه و اقسام سائر حقه بزم مانداترك طلبه صلاحیتمز اولوب اولماسی قونفره حه حل ایدیه جک بر مسئله در . اساساً سوریه و عراقده آمریقا هیئتری آرای عمومی مه مراجعت ایتدیلر . سوریه و فلسطینه مستقل بر عرب حکومتی تأسیسنی طلب ایله برابر آمریقا مانداتركنی دیکر لرینه ترجیح ایلدکلرینی اظهار ایتدیلر .

ز) حکومت حاضرہ هنوز تشکل استدیکنندن سیاستی مجهولدر . آنحق اولکی حکومتلرک سیاستلری عجز وقوای ائتلافینک هر بر آمرینه مامشات ایدی . توفیق پاشا لوندربه کتیمهرد فرید پاشا ایله عودت ایتشد . آمریکا ، ارمنستان حکومتی تعین ایتهدن ، دولاشان هیئتلرینک راپورلرینه نظراً ، بویوک برارمنستان تشکله ماده امکان موجود اولدینی مرکزندهدر . مانداترک حقنده مفضل برعریضه پوسته ایله تقدیم اولنق اوزرهدر .

د — شمذیلک طرفکنزدن واقع اولهحق تبلیغاتہ انتظاراً توقادده بولنه جقم . آماسیه وتوقادده وقضالرده ایجاب ایدن تبلیغات اجرا ، ائی نتیجه لر ویره جکنی امید ، ایتمکدهیم . جمله کزہ احترامائی تقدیم ایدرم افندم .

فرقه ه قوماندانی

عارف

ارضروم
۱- آستوس-۳۵

آماسیه ده بشنجی فرقه قوماندانانغه

شيفره
ذاته مخصوصدر .

بوتلفرافک همان بکر سامی بک افندی به اصالی وجوابات مستعجلاً آلنسی رجا وانور :
بکر سامی بک افندی بهدر .

ج : ۳-۷-۳۳۵ آمریقان مانداترلکی خفنده کی ایضاحات اخیرہ کزہ مطلع اولدق . بو شرائطه کوره اساس اعتباریله قورقوله حق برشی اولمه مق لازم . مع هذا دها بر نقطه حقنده کی مطالعة لیلرینی ده آلمق ایستیورز . لهمزده بوقدر شرائط درمیانه مساعد بولنده حق اولان آمریکا حکومتی بوشکاده کی مانداترلکی قبول ایتسنه یعنی بوکا قاتلانسنه مقابل آمریکا نامنه نه کی فواید ومنافع تأمین ایتش اوله جقدر . بونکاه کندی حسابلرینه اوله حق غایه نهدر ؟ بو بایده کی قناعت واستطلاعات سامیلر باده تنویر بیورملرینه مساعده انتظار ایلرز افندم .

مصطفی کمال

آماسیه
۳-۸-۳۳۵

اوپنجی اردو مفتشلکی ارکان حربیه ریاستنه

بکر سامی بکدن آلتان جواب بوجه آتی عرض وانور :

مصطفی کال پاشایه مخصوصدر : آمریقالیلرله شمذی به قدر جریان ایدن مذاکرات بالذبح دائما خصوصی برشکاده واقع اولمش و صرف بر فرضیه دن عبارت بولنش اولدیفنه نظراً ماندا ترلکیرینه طرفین عاقبتنه تحمیل ایدیله جک شرائط حقنده تعاطی افکار ایدیله مشدر . ممکن اولدینی تقدیرده احضاریله سیواس قونفره سنک سرعت کشادی لزومی خلاصه عرض ایلرم .

ارکان حربیه قائمقامی

عارف

مصطفی کال پاشا حضر تلرینه

محترم افندم .

مملکتک سیاسی وضعیتی الک حاد بردوره به کلدی . کندمره بر استقامت تعینی ایچون تورک ملتک زارینی آتوب مثبت بر وضعیت آلق زمانی ایسه کچمک اوزره بولونیور .

خارجی وضعیت استانبولده شوبله کورونیور :

فرانسه ، ایتالیا ، انگلتره ، تورکیده مانتاترک مسئلهسی آمریکا سناسنهرسباً تکلیف ایتش اولغله برابر بوتون قوتلری سناتک قبول ایتهمسی ایچون صرف ایدیورلر . تقسیمدن حصه قاچیرمق طبیعی ایشلرینه کلیور .

سوریهده خسارنه اوغرایان فرانسه ، ضررینی تورکیده تلافی ایتک ایستیور ، ایتالیا ناموسکار بر امپریالیست اولدیفندن محاربهیه آنجق آناتولی تقسیمنده پای آلتی ایچون کیردیکنی آچقندن آچیفه سویایور . انگلتره نك اوپونی بر آزدها انجهدر .

انگلتره تورکک وحدتی ، عصریشمسنی ، حقیقی بر استقلال آلمسنی آتی ایچون بیله اولسه ایسته میور . یکی وسائط وفکرله تماماً عصری و قوی بر مسلمان - تورک حکومتی باشنده خلافتده اولورسه انگلتره نك مسلمان اسیرلری ایچون بز سوء مثال تشکیل ایدر . تورکیه بی کل حالنده انگلتره آله بیله قفاسنی ، قولنی قوباریر ، بر قاچ سنهده صادق بر مستملکه حالنه قویار . بوکاک باشد بالخاصه (قهریقال صنفلر) ملکتمزده جوقدن طرفداردر . فقط بونی فرانسه ایله دوکوشمهدن یاپه بیلمک قابل اوله میه جفندن طرفدار اوله مز . فقط تورکیه بی وحدت حالنده محافظه ضروری کورونورسه یعنی تقسیم آنجق بو بوک عسکری فداکارلقلره حصوله کله جکنی آکلارسه لاتینلری صوقامق ایچون آمریکا فکرینه ظهیر و طرفدار اولور . نه کیم انگلتره سیاسی آدملری آره سنده ذاتاً بو فکره تمایل موجود ، (موریسون) کبی مشهور سیمار آمریقانک تورکیده عمومی ماندا آلمسنه طرفدار اولیورلر .

دیگر بر صورت حلدده تورکیه بی تراکیان ، ازمیردن ، آطنه دن بلکهده طربزوندن و مطلق استانبولدن محروم ایتدکن صوکره اسکی « قایتولاسیون » لری و بوغواغه محکوم داخلی حدودی ایله مستقل بر اقی .

بز استانبولده کندمز ایچون بوتون اسکی و یکی تورکیه حدودلرینی شامل اولمق اوزره موقت بر آمریکا مانداسنی اهون شر اوله رق کوریوروز . سبیلر مز شونلردر :

۱ - آره مزده هر هانکی شرائط آتنده خرسیتیان اقلیتلری قاله جقدر . بونلر هم عثمانلی تبعه سی حقوقندن استفاده ایده جکار ، همده خارجده بر آوروپا دولته دایانه رق شورش چیقاراجقلر ، مبادی مداخله یه سبیت ویره جکلر ، ذاتاً صوری اولان استقلالزدن اقلیتلر نامنه هر سنه بارچه بارچه غائب ایده جکزه . منتظم بر حکومت و عصری بر اداره تأسیسی ایچون بطریقخانه نك سیاسی امتیازلری ، اقلیتلرک قوتلی دولتلر واسطه سیله مبادی تهدیدی اورته دن قالمیلدر . کوچک وضعیف بر تورکیه بونی یاپامیه جقدر .

۲ — بر برینی افنا ایدن ، منفعت ، خرسزلق و یاخود سرگذشت و شهرت نامنه یشایانلرک حرصنی تطمین ایدن حکومت نظریه سی برینه ملنک رفاه وانکشافنی تأمین ، خلقی ، کویلری ، صحتی و ذهنیتی ایله عصری بر خلق حالنه قویه بیله جک بر حکومت نظریه سنه و تطبیقاتنه احتیاجمز وار . بونده لازم کن پاره ، اختصاص و قدرته صاحب دکلز . سیاسی استقراضلر سیاسی اسارتی تزید ایدیور . طرفکیرلک ، جهالت و جوق قونوشمقدن بشقه مثبت بر نتیجه ویرن یکی بر حیات یاراتمه میوروز .

بوکونکی حکومت آدملرینی تقدیر ایتسه بیله ، خلقی و خلق حکومتی تأسیسنی منفرد بیلن فیلیپن

کې وحشی بر مملکتی بوکون کندی کنډینی اداره په قادر عصری بر ماکنه حالنه قویان آمریقا، بوخصوصه جنوق ایشمزه کلیور. اوان بش یکریمی سنه زحمت چکد کدن صوکره یکی بر تورکیه وهر فردی تحصیل، ذهنیتی ایله حقیقی استقلاللی قفاسنده وجیننده طاشیان بر تورکیه یی آنحق یکی دنیانک قابلیتی وجوده کتیره بیلیر .

۳ — خارجی رقابتلری وقوتلری مملکتیمزدن اوزاقلاشدیرم بیهجک بر ظهیرم احتیاجز وار . بونی آنحق آوروپا خارچنده وآوروپادن قوتلی بر آلدیه بوله بیلیرز .

۴ — بوکونکی امر واقعار قالمق وسرعتله دعوامزی دنیایه قارشی مدافعه ایدیه بیلیمک ایچون لازم کلن قوتی حائر بر دولتک، مظاهرتی ایستیمک لازمدر . استیلاجی آوروپانک بیک بر وساطتی وملعون سباسبته قارشی بویه بر وکیل صفیله آمریقایی کندمزه فازانهرق اورته به آتیه بیلیرسک شرق مسئله سنی ده، تورک مسئله سنی ده آتی ایچون کدمن حل ایتش اوله جنرز .

بوسیلردن دولایی سرعتله ایستهمه من لازم کلن آمریقاده طبعی محذورسزدکلدر . عزت نفسمزدن ایچه فدا کارلق ایتک مجبوریتنده بولونیورز . یالکز بعضیلرینک دوشوندیکی کی آمریقانک رسمی صفتنده دینی تمایل و طرفگیریک یوقدر . خرسنیا نلره پاره وبرمک میسیونر قادیانی آمریقای، آمریقانک اداری ماکنه سنده بر موقع طوتماز . آمریقانک اداره ماکنه سی دینسز وملیتسزدر . او چوق آهنگدار مختلف جنس ومذهبده آدملری چوق امتزاجلی بر صورنده بر آراده طوتمه نک اصولی بیلیرور .

آمریقا شرقده مانداترلکه وآوروپاده غائله آلمغه طرفدار دکلدر . فقط اونلرک عزت نفس مسئله سی یاندقلری آوروپایه ، اصوللری و ایدیه آلرلیله فائق برملت اولق داعیه سنده درلر . برملت ، صمیمتله آمریقا ملتنه مراجعت ایدرسه آوروپایه ، کیردکلری مملکت وملتک خیرینه ناصل براداره تأسیس ایدیه بیلدکلرخی کوسترمک ایستلر .

رسمی آمریقانک مهم آداماری آراسنده لهمزه ایچه برتمایل حصوله کلدی . استانبوله ارمنی دوستی اولهرق کلن برچوق مهم آمریقاییلر ، تورک دوستی ونورک پروپاگاندا جیبی اولهرق دوندیلر .

بوجریانی تمایل ایدن رسمی وغیر رسمی آمریقانک فکری خفی اولهرق شودر : تورکیه یی اولدینی کی هیچ برپارچه به آیریمه مق ، اسکی حدودلری داخلنده وحدت ایچنده محافظه ایتک شرطیله عمومی وبرتک ماندا آلمق ایسته یورلر . سوریه آمریقا قومیسونی اوراده ایکن عمومی برقولغره عقد ایدرک آمریقایی ایستهمشدر . آمریقاده سوریه نک بوآرزوسی پک حرارتله قارشیلانمشدر .

رسمی آمریقا بزم طور اقلرمز اوزرنده ارمنستان یامغه تمایل کورونمبور . اکر ماندا آلرلرسه بوتون ملتلری مساوی شرائط آلتنده بر مملکت اولادی اولهرق تلقی ایدوب آله جقلرینی الک مهم محافندن خبر آلدیم .

فقط آوروپا مطلق بر ارمنستان مسئله سی یامق — بالخاصه انکلتره — ارمنیلره تعویضات ویرمک ایسته یور ، آمریقا افکار عمومیه سنده ارمنی مظلوملری نامنه بر اویون اوینامغه چالیشیور . آوروپا فورقوسی بزم متفکرلری دوشوندیریور . رشاد حکمت بک کی جامی بک کی حتی وحدت ملیه یی تشکیل ایدن دیپلوماتلر منک ارمنی مسئله سی ایچون برصورت حل توصیه لری وار . رسا سزه یازبیلور . چوق نهلمکلی آنلر کچیریورز . آناطولوده کی حرکتی دقت ومحبته تعقیب ایدن بر آمریقا وار .

حکومت وانکلیز بونک ، خرسیتانلری اولدورمک، اتحادجیلری کتیرمک ایچون بر حرکت اولدیفنی آمریقایه تلقینه آل برلکیله چالیشیورلر .

هر آن بوملی حرکتی دور دورمق ایچون قوت سوقی متصور ، بونک ایچون انکلیزلی قاندرمغه چالیشیورلر . ملی حرکت سرعتله ومثبت آرزولرله همان میدانه چیقارسه [وخرستیان دشمنلی کبی بررنکیده اولمازسه] آمریقادا همان ظهیر بولاجفنی بینه چوق مهم محافل تأمین ایدیورلر .

سیواس قونفرمسی انعقاد ایدنجه قدر آمریقا قومیسیتی آلیقویمغه چالیشیورلر . حتی قونفرمه آمریقایی بر غزته جی کوندرمکده بلکه موفق اوله بیله چکنر .

ایشته بوتون بونلر قارشیدنده ، دعوا مزده ظهیر اوله بیلمسی ایچون ، بوفرست دقیقه لرینی غائب ایتمدن تقسیم واضع حلال قورقوسی قارشیدنده ، کندمزی آمریقایه مراجعته مجبور کوریورم . واصف بک قاردمزله بوخصوصده مشترک اولان نقطه لری کندیسیده آیرنجه یازده جقدر .

تورکیه یی عزم واراده صاحبی کنیش قفالی بر ایکی کشی بلکه قورتاره بیلیر . سرگذشت وجدال دوری آرتق کچمشدر . آتی انکشاف ووحدت محاربه سی آچغه مجبورلر . حدودنده بوقدر چوق اولادی اولن زواللی مملکتیمز فکر وتمدن محاربه سنده قاچ دانه شهیدی وار ؟ بزور کیه نیک خیرلی اولادلرندن یارینک بانیلری اولملرینی ایسته یورلر . رؤف بک قاردمزله ، سزک مشترکاً تمللری بیله چوکن زواللی مملکتیمز ایچون اوزاقلری کورهرک دوشونوب چالیشمکزه انتظار ایدیورلر .

حرمتلری کوندریر ، موفقتیکزه دعا ایدرم . ملی دعوا ده جانیه وباشیله چالیشانلر آراسنده ساده برتورک عسکری تواضی ایله سزکله برابر اولدیفنی بیان ایدرم .

میلاده ادیب

۱۰ آغستوس ۱۹۱۹

قره حصار صاحب

۱۳-۸-۳۳۵

ق ۱۵ قوماندانلغه

مصطفی کمال پاشایه مخصوص صدر : درسعادته کی فرق مختلفه نیک بالاتحاد آمریقا هیئته ویرمک اوزره اتخاذ ایتدکلی مقررات بروجه زیر معروضدر :

۱ — ارمنستان ایچون تورکیه نیک شرق حدودی اوزرنده ارمنیلرک ایشنه یارایه جق بر اراضی پارچه سی ترک ایتمک ولایات شرقیه نیک تورکلی واوراده ایش باشند بولونان بویوکلی آتیده رفاهنی و سربست انکشافنی دوشونه رک راضی اوله بیله جکلی فکرنده اولدقلری ، یالکز بوفکرلرینی اوراده کی کوردلرله تشریک مساعی ایش اولق وکوردلرکده ارمنیلر ترک اراضی فکرینه قطعاً متایل اولماق دولایسیله اظهار طرفدار اولدقلرینی حتی اظهار ایتسه لر بیله اوراده تورک اکثریتنک شرائط آتیه کندیلرینه — تأمین ایدلکجه — بوفکرده کوردلردن آرمیه جفنی ظن ایتدکلرینی ، شویله که : اولاً ، تورک وکورد اکثریتی و آره لرنده کی اقلیت سائرمنک مسکون اولدینی اراضینک تمامیتی ، ثانیاً ، تورک استقلال نامی تأمین ایدلک وفعلاً تأیید اولنسی ، رابعاً ، تورکیه نیک عصری تکاملاته مظهر اوله بیلمسی

ایچون سربستجه انکشافه مانع اولان قیودک رفعلیه ویلسون پرنسیپلرند و عد ایدلیدی وجهه استقلال و حقوقدن الامین برطرزده استفاده سنه امکان بخش اولمسی؛ خامساً؛ بوخصوصانده وتورک لک تسریع ترقیانده آمریقانک بزه مظاهرتی جمعیت اقوامه فارشی تعهد ایتسی .

۲ -- تخلیه ایدیهلجک اراضیدن چیقاریلجق اولان تورک و کوردلرک یکی نقل ایدیهلجکی اراضیده درحال اسکانی و درحال اراضیلرندن استفاده لرینی تأمین ایتسی ایچون آمریقانک معاونت ایتسی .

۳ -- اوجوارده وبالخاصه ارزنجان و سیواس آره سنده متکثف ارمیلرکده یکی ارمستان حدودی داخانه نقللرینک تأمین .

۴ -- ارمستان نام و حسابنه اوله رق واقع اولاسنی محتمل کوردیکمز ترک اراضی کیفیتی مستقل بر ارمستان نامنه دکل آنجق بویوک ومدنی بردولک مانداسی آلتنده انکشاف ایدیهلجک عصری بر دولت نامنه اوله جتدر . چونکه ؛ بوکونکی ارمستانه اراضی ترک ایتک تورکیه نک باشنه ایکنجی برما کدونیا یاقق دیمک اولدینی کبی فانتاسیا ایچونده برعامل تشکیل ایتک دیمکدر .

۵ -- بونون بونلر قابل مناقشه بر (تکلیف) ماهیتنددر . بونلرک قطعی ماهیت اکتساب ایتسی آنجق مملکتده کی هیئتله تماس ایتک ممکن اولورسه اورایه آمریقا هیئتندن برذاتک اعزامی ازمدره .

۶ -- واک نهایت مسئله نک شکل قانون و مشروع ارجانی ایچون مجلس ملی عثمانی به تودیی طبعیدر .

ق ۱۲ قوانندان

صالح البیه

ارضروم
۳۳۵-۸-۲۱

ق ۱۲ قومانداناننه
ق ۲۰ قوماندانلنه

شماره
ذاته مخصوصدر
۳۳۹

(بالکسر ق ۱۲) ج : ۱۳ - ۸ - ۳۳۵ شیفره :

در سعادتده کی فرق شتافه نک آمریقا هیئتنه ویراک اوزره اخذ ایلدناری متررات بوراده هیئت تمثیلیه مزجه صوک درجه شایان تأثر و تأسف کورولدی . چونکه برنجی ماده ده ارمستانه ولایات شرقیه دن اراضی ترکی موضوع بحث اولنده در . حالبوکه اکثریت فائمه تورک و کورد اولان بولایتلردن بر قاریش طویراغت بیه ارمیلر حسابنه قیدینک بوکون ایچون بالعمل ممکن اوله میه جنی شویله طورسون عنصرلر آره سنده کی منافرت و حس انتقامک دهشت و شدق عثمانلی ارمیلرینک عودتلری حالنده بیه ولایتلر داخانده متکثف اوله رق اسکان لرینی تم لکلی کوستر مکده در . بناء علیه ارباب جرائمدن اولمایان عثمانلی ارمیلرینه یاپیهلجق اعظمی مساعده ، شرائط عادلّه و متساویه دائره سنده وطنلرینه عودته رضادن بشقه برشی اوله میه جتدر . اوججی ماده ده ارزنجان و سیواس آره سنده متکثف بر ارمینلک تخلی علمسزلک و وقوفسزلقدن بشقه برشی دکلدر . حربدن اول بیه بورالرک سکنه سی قسم اعظمی تورک و قسم قلیلی زازا دینلن کوردلردن ویک آزه ارمیدن عبارت ایدی . بوکون ایسه موجودیتندن بحث ایدیهلجک مقدارده ارمی یوقدر . بناء علیه بوکبی جمعیتلر صلاحیتلرینی تقدیر ایللی و برایش یاقق ایستراسه هیچ اولمازسه حربیه و خارجییه لغاتلرینک صلح حاضرلرلی میاننده یابدق لری رسمی ایستانتیق و غرافیکره اولسون مراجعت زحمتندن فاینما میلدر . اشبوتلغرافک عیناً استانبوله کوندرلمسنی و جا ایدرز .

مصطفی کمال

اوجنچي اردو مفتشلكى اركان حربيه رياسته

۱ — مصطفی کمال پاشایه : درسعاده خطاباً یازمش اولدیفکنز صوڭ جوابلرکنز محلنه ایصال ایدلش وجواب اوله رق مطبوع راپورله احمد رضا بك ، احمد عزت ، جواد ، چوروكصولی محمود پاشالر ، رشاد حکمت ، جامی، رشید سعدی بکیر ، اسعد پاشالر کچی بك چوق ذواتك فکربنه موافق اولان قره واصفك یعنی جنکیزك خالده ادیب خانك مطالعه لرینی حاوی اوزون مکتوبلرکندی. بونلر صره ایله خلاصه ایدیلهرک عرض ایدیله جکی کچی اصللری ده سیواسه کوندربله جکدر . بونلرک جمله سنده بر مظاهره احتیاج مس ایتدیکی وبو مظاهرتك آمریقا طرفدن ایفاسی اهون شر اوله رق قبول وتصویب ایدلدیکنه دائر اسباب موجه بیان ایدلکده در . مطبوع راپور ، جامی ، رؤف احمد ، رشاد حکمت ، رشید سعدی بکیرله خالده خانم ، قره واصف ، اسعد پاشا ، بوتون فرقه وجمیتلرک افکاری یوقلاندقنن صوکره ، اکثریت عظیمه یه کوره تنظیم ایداشدر . وقت وارمش . قونفرده برآن اول ایش کورمک ، آمریقالیلر کیتمه دن تبلیغات یاسیلماق لازم ایش . آمریقالیلری اوایلایه رق تأخیر حرکتلرینه چالیشیایورمش . قونفره سرعتله قطعی قرار ویره بیلیرمی ؟ سؤالیله آمریقالیلر ، طرفدارلنی ایما ایدیورمش . قونفره نك انعقادینی تعجیل بویورملری رجا اولونیور .

ق ۲۰ قوماندانی

علی فؤاد

§ بوتلغرافده بحث اولنان اوزون مکتوبلر ، کونارجه تللری اشغال ایدن شیفره لرله وبرلدی . یکدیگرینه ذیل اولان اوشیفره لر دن بریده شو ایدی :

۳ نجی اردو مفتشلى ارکان حربیه رئیسى کانظم بك افندی به

مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه : ۱۶-۷-۳۳۵ و ۸۸۰ نومرولی شیفره نك طقوزنجی ماده سنه ذیلدر؛ قره واصفك ۱۰ نومرولی ماده حقنده ذیل اوله رق ویردیکی معلومات :

۱ — بر مظاهرت شكندنه آمریقایه طرفدار اولورساق وبونی ولایات شرقیه قونفره سی ، ملی قونفره ، بر آرزو کچی تلغرافله حکومت مزه یازارسه ویلسونك آمریقا قونفره سنه قارشى کوزل بر نقطه استاد اوله حی درسعاده نده اکثر منوران بوکاتر فدار وبویله برشی احضار ایدیورلر . اگر آناطولوده یابار ایسه قائده لی اولور دیورلر . بویله اولورسه آمریقا نك مانداسندن بالاستغده دیگر خیشلری جیقارمق و صوکره یالکزجه آمریقالیلرله قارشولاشمق قابل اولور واوغراشقه قولا ی اولور . رده آمریقالیلر بزی شدتله قعیسج ایدیورلر . یعنی حکومتی تریذیل و ملت می ده تقبیح ایدیورلر . مرخصلرک استانبول دن چییشنی بازسه کیدیشنی ، مخطرله لی صوکره دیورلر که آوروبانك جسارت ایتدیکنی سز قبول ایدیورسکنز . مثلاً : آوروپا بوبوک ارمنستان بایمور . سزك صدراعظم

طورو سدن حدود ویرسیور . ارمنستان ایستور . حالبوکه شمدی به قدر آمریکا قومیسونلرندن هیچ بریسی بیه بوکا ممکن دیمدی . عموم راپورلره نظراً آناتولوده تورکیده برارمنستان اولوق حتی مختار و محلی اداره لر تأسیس اتمک بیه ممکن دکدر . نفوسلری یوق . طوپراقلری یوق . بوا داره مدھش برقوۂ عسکر به استناد ایندیرلرزه اولماز . ارمنیلر ده بو قوت اوله ماز . آمریکا بو لطفی یابه مز . دیگر دولتلر ده بوکا تحمل ایدم مز . مکرکه اورالرینی ضبط ایتسین و (. صلح) یابسونلر . بوده قابل دکل . رقابت مانعدر . ایشته درسعادتک حوادلری . اوراجه تأمل ایدلسون . زمان ایچجه واردر . آمریکا قونفرمسی هان هان ویلسونی دیکله مک اوزر در .

۲ — درسعادنده بویوک تماسلر وار . آنک ایچون مصطفی کال پاشا عمومی برأمر ویربرمی ؟ یوقسه درسعادتک قرار ومساعیسنه موافق قالیرمی ؟ مساعیده کی غایه ملتک وحدتی ، ملکک تمامیسی استقلال و حاکمیتک تأمین ؛ اکر مصطفی کال پاشا بورابه عمومی برأمر ویرمزه و کندیسیده سرباً اورادن آمریکا و انگلیز و سائرلریله ارتباط یاپمزه طبعی بوراده ده فعالیت دوام ایدم جکدر . بلکه مخالف برشی اولور . بوکا نظر دقتی جلب ایدرم . بورولی ، سیاستی ده اعلاندویر ایدر بر [ت غ ط ل ک ه ن] . مصطفی کال پاشا حرکانه قوته استناد ایسه [ب ط ل س ت ن] اونک اقوال و بیانات اطوار و حرکاتیه فعلاً و قولاً تکذیب ایدلش .

۳ — چولاق حسین صلاح الدین ایکی یوزلی کیدیور . صادق بکک اک کوزده سنده لرندن اولان بوذانک موقع صاحبی اولماسی دوشونیلور .

ق ۲۰ قوماندانی

علی فوآد

§ قره واصف بکه بیلدیرلک اوزره ویرلن جواب شو ایدی :

ارض و مدن
۳۵-۸-۱۹

شفره
ذاته مخصوصدر . مجله در
۱۰۲

ق ۲۰ قوماندانی علی فوآد پاشا حضرتلرینه

ج : ۱۷-۸-۳۵ .

۱ — بحث ایدیلن آمریکا ماندا ومظاهرنک غایت دقتی اوله رق تحلیلی وغایه ملیه مز ایله مقایسه اولنسی بک مهمدر . درسعادنده کی زمره مساعینک غایه سی ملتک وحدتی ، ملکک تمامیسی ، استقلال و حاکمیتک تأمین نقطه سنده تصویر و ارائه ابدل دیکنه کوره آمریکا مانداسنی قبول حالنده بو غایه مصون قاله بیلیرمی ؟

۲ — آرزوی ملی به تابع وموافق اولمیان قرارلر هیچ بر زمان ملت نظرند مطاع اولمه جنی جهتله مقدرات ملیه و وطنیه و جدان ملی به ترجمان اولقندن عبارت بولنان وظیفه مزی حسن ایفایچون آرزوی ملینک اجتماع وتعلقنی بکله مده دن هیچ بر مسئله ده صلاحیتدار کورونه مز جائز دکدر . بوسبیه مبنی درکه طرفزدن اجانب ایله تماس و ارتباطک قونفرمک مقرراتنه استناد ایتدیره دکلمات نامنه یابیلیمسنی ترجیح اتمکده ز . له الحمد وطنمزه کی جریان ملینک بک زیاده انکشاف وتعضوی و کسب قوت اتمکده اولسی بزتری دائماً بو نقطه به جذب ودعوت ایدیور .

۳ — شوراسی ده نظر دقتده طوتولمیدر که مملکت وماتک مقدراتی حقند، آمریکا ویا هر هانکی بردولته آکلاشمغه صلاحیتدار اوله یله جک بر حکومت آنجق حاکمیت ملیه اساسنی قبول وبرشورای ملینک وجودینی تصویب ایله اوکا اسناد ایتمکی ترویج ایدن بر حکومتدر. شوتدیرده حکومت مرکزیه نی ترکیب ایده جک ذواتک مطلقا بو اوصافده اولسی مقتضیدر. بزجه اولدیگی کبی اوراده کی مساعیکزده بو نقطه نک تأمیننه معطوف اولماید.

۴ — قریباً قونفره مقرراتنه واقف اوله جقسکز. کوزلر کزدن اوبرز.

مصطفی کمال

§ بر کو چوک معلومات دها وبریم. سیواسه گلش اولان، غزته جی میستر براون ایله بالذات کوروشمکی مناسب کوردیم. مخاطبینی سهولته آکلایان چوق ذکی برکنج.

شمدی، افدیلر؛ قونفره ده ماندا حقنده، جریان ایتمش اولان مذاکره و مناقشه نی تمکن اولدیغی قدر جریان ایتدیگی کبی هیئت علیه کزه دیکلتمکه چالیشه جنم؛

بر چوق ذوات سوز آلدیلر. کیمسه یه سوز ویرمه دن اول، مقام ریاستدن، ضبطنامه ده عیناً مندرج اولان شو قیصه ملاحظه نی سرد ایتدم: «بو مخطرہ محتویاتی حقنده مداوله افکاره باشلامه دن اول بعض نقطه لره نظر دقتکزی جلب ایتمک ایسترم. بو راپورده مثلاً میستر (براون) دن بحث ایدلمکده واللی بیک کشیلک بر عمه اردوسی کتیر یله جکنی سویلیدیگی ذکر اولمقده در.

افدیلر، میستر براون «بن هیچ بر صفت رسمیه یله کوروشمیورم، تمامیه خصوصی بر سورتده کوروشیورم. «دیور و حتی آمریقا نک ماندایی قبول ایده جکنی دکل بلکه اتمیه جکنی سویلیدیور! اونک ایچون سوزلری آمریقا نامنه دکل، کندی نامنه در، ماندانک نه اولدیغی گندیسی ده یلمیور! «ماندا، سز نه دیرسه کز اودر!» دیور. بو مخطرده مهم اوله رق ماندامسئله سی واردر. بونک حقنده مداوله افکار ایتزدن اول اون دقیقه استراحت ایدلم. [۳،۲۰ ساعت]

متعاقب جلسه ده — ایلک سوز واصف بککدر. دیدم. واصف بک اولاً، ماندانک تعریفی حقنده اوزون بیانانده بواندی. دیکرلرینه سوزی براقیدی. تکرار سوز آلدی و «برکره اساس اعتباریه ماندایی قبول ایدلم ده شرائط حقنده بالاخره کوروشورز. «دیدم.

اعضادن ماجد بک نامنده برذات؛ — هیئت عمومیه جه اصل مذاکره ایدیه جک مسئله شیمه دیدن صوکره یالکز یشابه یله حکمی یز، یشابه یه جقمی یز، ماندایی نه شکل و صورتده آکلایه رق مانداترله نه صورتله کوروشه جکیز؟ مانداتر کیم اولاحقدر؟ اصل مسئله بودر. طرزنده بیانانده بواندی. بن، مقام ریاستدن — «ظن ایدرم بوراپوردن ایی نقطه نظر تظاهرایدیور: بونلرک برنجسی؛ دولتک داخلی وخارجی استقلالندن واز کچه مهمی وایکنجیسی ده؛ دولت ومملکت خارجک قضیئات مضر دسنه قارشی بر معاونت ومظاهرت احتیاجنده بولنوب بولنامسیدر. اصل ترددی موجب اولان نقطه بودر. مساعده بیوریلورسه، بو نقطه یی، تأمل ایچون تکلیف انجمننه حواله ایدلم. بالاخره حضور عالیترینه عرض ایدلم. هر حاله داخلی وخارجی استقلالیزی غائب ایتمک ایسته میورز. «دیدم. بونک اوزرینه سوز آلان بکر سامی بک — درعهده ایتدی کمز وظیفه غایت آغیر ومهدر؛ بیروده مناقشاتنه حصر ایده جک هیچ بر دقیقه مز یوقدر. بو مخطرہ مز می مذاکره ایدلم وسریعاً

وقت کچیرمکسزین برقرار اتخاذا ایدم . « دیدی . بن ، مقام ریاستدن ؛ « بومشله بی انجمن رئیس اولوق دولایسیله ایضاح ایدم [بن عینی زمانده تکلیف انجمنی رئیس ایدم] : بوخطرله محتویاتی انجمنده اوقوندی و برچوق مذاکره و مناقشه ایدلدی ؛ فقط قطعی قرار و بره جک طرزده قناعت تحصیل ایدی ، اوله هیئت عمومیه ده اوقونمکسزین تکلیف انجمنه حواله ایدلشدی . بوسیلله بردفعده بوراده اوقونوب هیئت عمومیه نك نقطه نظری تعین ایتدکن صوکره تکرار تکلیف انجمنه حواله ایدیلرک قطعی قراری ویرمک ایسته مشدک . « دیدم . اسماعیل فاضل پاشا (مرحوم) ده سوز آلهرق شو بیاناتده بولندی : « بکر سامی بکک فکرینه اشتراک ایدرم ، غائب ایدم جک و قتمز بوقدر ؛ اساساً مسئله ده بسیطلشمشدر : نام استقلالی ، یوقسه ماندایمی قبول ایدم جکیز ؟ تثبیت ایدم جکیز قرار بودر . بویه مهم و اهم اولان برمشله بی تکرار انجمنه و اوندن صوکره تکرار هیئت عمومیه به حواله ایله وقت کچیرمیهلم . ایش اوزاره زمانم قیمتدادر . بوکا بوکون ، یارین ، یاخود او برکون هر حالده هیئت عمومیه ده برقرار ویرم . انجمنده وقت کچیرمیهلم . چونکه بک روحلی برمشله در . »

بونو متعاقب حامی بک سوز آلهرق اسماعیل پاشا حضرتلریله بکر سامی بک افندی نك فکرلرینه اشتراک ایتدیکنی سویلدکن صوکره « هر حالده بره ظاهرته محتاجز و بونک اگ ابتدائی دایلی ده ، واردات دولتک آنحق بورجیزک فائضنه تقابل ایدم بیلیمیدر ! » بیوردیلر .

بوندن صوکره ، رائف افندی ماندا علیهنده سوز سویلدی . اسماعیل فاضل پاشا اوکا جواب ویرر طرزده اوزون بیاناتده بولندی . اوندن صوکره تکرار بکر سامی بک سوز سویلدی و دیدی ، که « - اسماعیل فاضل پاشا حضرتلری نك تمامیه اشتراک ایتدیکم بیاناته یالکیز برشی علاوه ایدم جکم : قریم محاربه سنده غالب صفتیله چیقهرق اشتراک ایتش اولدینم یارس قونفره سنده کی متفقلمزک بزه تحمیل ایتش اولدقاری شرائط معلومه ایله بوشمیدی اوقونان مخطرله ده کی مطالبیمز مقایسه ایدیلر جک اولورسه ، هانکی سنک ده اچوق محل استقلال اولدینی آکلاشیلیر ظن ایدرم ! »

بکر سامی بکدن صوکره حامی بک و حامی بکدن صوکرده رأفت بک (رأفت پاشا) سوز سویلدیلر . رأفت بکک بیاناتی عیناً شوایدی : « ماندانک استقلالی اخلاص ایتیه جکی محقق ایکن بعض رفقامجز - مستقلمی قالد جفز ، یوقسه ماندایمی قبول ایدم جکیز ؟ - طرزنده برطاقم مطالعه لر درمیان ایدیورلر ! اونک ایچون هرشیدن اول ماندانک نه اولدینی آکلاشیلیمیدر . مع مافیه ماندادن بحث ایتزدن اولده ، افکاری غیجیقلایان بوراپورده ، بوتعیرک نه صورتیه تلقی ایدلمش اولدینغی آکلامق لازمدر . فاضل پاشا حضرتلری « استقلالی محافظه شرطیه ماندا » بیوریورلر . حامی بک افندی طرفدن ماندا حقنده ویریش اولان مخطرله ایکی قسمه آبریلیور : براسباب موجب قسمی وار ، اوندن صوکره برده ماندانک تعریفنه ناخدا قسم وار ... ماندا مسئله سنی بونلرده کی نقطه نظرلره کوره محاکمه ایچون اولان برنقطه بی آکلامق ایسترم ؛ بوخطرله محتویاتی هیئت عمومیه جه مذاکره وضع ایدنشمیدر ، ایدله مشمیدر ؟ « اسماعیل فاضل پاشا - « سوء فهمی موجب اولدیندن بز اوچمز - یعنی فاضل پاشا ، بکر سامی و حامی بککر - بوخطرله بی استرداد ایدیورز . کان لم یکن عدايتک . « دیدی . (بوخطرله نك مسوده سی ده تبییضی ده کندیلرنده قالمشدر .) ریاستدن - « مخطرله استرداد اولنمشدر . « دیدم .

ی مخطرله نك استرداد ایدلمش اولسنه رغماً ، سوز آلان رأفت بک ضبطنامه ده بش ، آتی صحیفه یرضوانان بلیغ برنطق ابرادایتدی . بونعقدن عیناً ضبطنامه دن آلدینم بعض جمللر ، خطیبک متعبدینی ایضاحه کفایت ایدم جکدر ، ظن ایدرم !

رأفت بك ديوردی که : « بزم ، آمریکا مانداسنی ترجیح ایتمکدن مقصدمن ، بوتون جمعیتلری اسپر ایدن ، قلیلری ، وجدانلری سوتدورن انکلیز مانداسندن قورتولوق و ساکن و ملتلك وجدانلرینه وطنکار آمریقای قبول ایتمکدر . یوقسه اصل ایش یاره مسئلهسی دکلدرد .

..... لاف اعتباریله ، ماندا ایله استقلال بربریه مانع شیلر دکلدرد ؛ یالکیز ، اگر بزحقیقته قوتلی اولمیه جق اولورسه ق ، ایشه اوزمان مندانك آلتنده ازیلیرز و اوزمان ماندانم ایچون مخل استقلال اولور . برده ، دیلم ، که بز خارجی و داخلی بر استقلال تام ایسترز ؛ فقط ، عجبا کندی باشمزه پابه بیله جکمی یز ؟ پابه جقمی یز ؟ اوندن اول ، عجبا بزی کندی باشمزه براقه جقلمی ، براقه جقلمی ؟ بونی دوشونه لم ! شوراسی مختدر ، که بوکون بزی انکتره ، فرانسه ، ایتالیا و یونانستان تقسیم ایتك ایسته یورلر ؛ فقط اگر بز ، بوکون بر دولتك کفالتی آسده بر صلح عقد ایده جك اولورسه ق ایلریده ، مساعد شرائط آلتنده بولور بولماز همن دوزر و کندی فائده مزی نامین ایدرز . لکن اگر منفی بروضیت حاصل اوله جق اولورسه ، عجبا بوسبوتون زیان ایتش اولمیه جقمی یز ؟ !

..... هر حالده بر آمریکا کفالتی قبول ایتك مجبور بتمده یز . یکرمنجی عصرده بشیوز میلیون لیرا بورجی ، خراب برملکتی ، بك مثبت اولمیان برطوپراغی و آنجق اون ، اون بش میلیون لیرا واردانی اولان بر قوم ایچون بر مظاهرت خارجیه اولفسرین ادامه حیات ایتك امکلی اوله ماز ؛ اگر بوندن صوکرده ده بو جائزده قایلر و خارجی بر معاونت سایه سنده ترقی ایده میه جك اولورسه ق احتمال ، آتیده یونانستانك بیله تعرضلرینه قارشی کندمزی مدافعه ایده میز ...

الله محافظه بیورسون ، اگر ، ازمر یونانستانده قانس و آرازمزه بر محاربه آچیلسه ، دشمنمز ، یونانستاندن واپورلرله عسکر کتیره جکی حالده ، عجبا بز ارضرومدن هانکی شمند و فرلرله نقلیاتمزی پابه بیه جکیز ؟ بناء علیه ، آمریکا مانداسنی هرشیدن اول بر کفیل و مظاهر بونق ایچون لازمدر . « خطیب سوزلرینی شو جله ایله بیتیردی : « اگر بو معروضاتمه مذاکرات آتیه ایچون بر مقدمه پابه بیلدسه مشکرم ،

§ افندیلر ؛ بو بارلاق و ماهرانه نطقك ، دیکه یلرک فکر و فاعلری اوزرنده پابه بیله جکی ضلالتکار تأثیرک درجه سنی سهولتله تقدیر بیورورسکیز . افکارک ، بونی تعقیب ایتیمی محتمل اولان عینی و کدرده کی خطیلرک نظاریله بوسبوتون اسمم ایتیمه میدان ویرمه مک و صورت خصوصیه ده تنویر وارشاده زمان بوله بیلک ایچون ، درج - اون دقیقه استراحت ایده لم افندم دیهرک جلسه بی تعطیل ایتدم . [ساعت ۵،۳۰ ده]

افندیلر ؛ بونطقك صوکر جمله لری جالب دقتدر . رأفت بك افندی ، یونانلیلری ازمیرده موقت تلقی ایدیور و حال حربده اولدیغمزی قبول ایتبور . یونانلیلر ازمیرده قالیسه و حال حربه کیریلرسه باشه حقیقه پابه جقمز قناعتده بولونیور .

§ بوندن صوکر کی جلسه ده بروسه مرخصلرندن احمد نوری بك ، ماندا علیه ده اوزون بیانانده بولندی . حامی بك بوکا ده اوزون بیانانله جواب ویردی و حقیقه بك اوزون اولان دیسکورینک صوکرینه دوغرو بیاناتی شو معلوماتی اعطا ایده رک تأیید ایدیوردی :

« فقط شمعی بر آژده ایشك قطعی بیلدیکم برجهتندن بحث ایدم جکم . مسئله نك بوصفحه سنده علاقه دار اولان ذات ایله شخصاً تماس ایتدیکمدن سوزلرم غمینی دکل، قطعیدر . استانبولدن حرکتندن اول صدر سابق عزت پاشا حضرتلرینی زیارته کیتمشم ، هر حالده برماندا احتیاجنده بولندیغمزه کندیلری ده قانع ایدیلر ، بنده کزدن ده بوخصوصده کی فکرمی سور دیلر ، بنده دوشوندا کلمی عرض ایتدم ، براق کون سوکره بنده کزی جاغیرتوب شو مسئله بی ایضاح ایتدیلر : سوریه و آلتنه حوالیسنده دولاشدقدن سوکره استانبوله کلوب سیاسی فرقه لرك فقط نظرلرینی استیضاح ایله مشغول اولان آمریقا تحقیقات هیئی اعضای ، عزت پاشایی قوناغنده زیارته آناطولوده کی تشکیلات ملیه نك تورک ملتی تمیل ایتدیکنه قانع اولدقلرینی و پاشایی ده - یعنی عزت پاشایی - بوایشك متشببی بیلدکلرینی سوبله مشلر و : (اکر سز ارضروم و سیواس قولنره لرینه آمریقا ماندا سنی طلب ایتدیرم جک اولورسه کز ، آمریقا ده عثمانلی ماندا سنی قبول ایدم جکدر .) دیشلر ، پاشا ، بونی ، بنده کزه ایضاح ایتدکن سوکره ، بوملتک بر حربه ده قدرتی قالدیفندن و هر حالده بویه بر جاره یه توسل مجبوریتنده بولندیغمز دن بحث ایتدی و سیواسه کیتدیکم زمان اوراده کیلره بوضعیتی آکلا تمقلفی توصیه بیوردی . عزت پاشانك فناعتی ده بوضورتله طلب ایدیه جک بر ماندانك یوزده طقسان احتمال قبولی بولندیفی و انکیز زم ایچون بر طاقم شرائط درمیانی ضروری اولدی بی مرکزنده در . حتی پاشا ، آمریقا ایچون ملتک آرزوسنه استناد ایتدکن ، ماندابی قبول ایتک ممکن اولدیفندن ، قولنره مز طرفندن اظهار ایدیه جک آرزو نك آوروپا دولترینه قارشى آمریقا لهنده بر نقطه استناد اوله جغفی ده سویلدی . بنده کز بومشله بی استانبولدن شیفره ایله ارضرومده رؤف بکه بیلدیرم . . « ماندانك جسمندن زیاده اسمنه اعتراض ایدنلر بیوده تلاش ایدیورلر ، کله نك اهمیت یوقدر . اهمیت ایشك حقیقتنده و ماهیتنده در . ماندا آلتنه کیردک دیمه لمده ایسترلر (دولت ابد مدت اولدک !) دیمه لم . »

§ بوصوک سوزه جواب و برنلر میاننده خسرو سامی بکک شو صداسی ایشیدلدى . - « فقط بزم بومساعیدن مقصدمن ، کندمزی مدافعه ایله ملت ابد مدت اولدیفمزی اثبات ایتدکدر ! » حامی بک ، بوکا ، بر رجعت ایما ایدر طرزده جواب و بر رکن ، قره واصف بک سوز آلدی و او کونکی اجتماعک نهایتنه قدر بیاناتده بولندی . واصف بکک اوزون سوزلرینک قیصه سنی ، ضبط نامه ده عیناً مضبوط اولان شو جله لرله انظار علیه کزه وضع ایدیورم : « بوتون دولتر بزی تماماً مستقل بیله براقه جقلرینی سوبله لرینه مظاهرتنه محتاجز . (واصف بک سوزلرینک مبادیسنده ماندایه ، مظاهرت ، اسمنی و بره لم دیمشدى .) درتیوز الی بش یوز میلیون لیرا بورجزواره بپاره بی کیمسه کیمسه یه باغشلاماز ؟ بزه بونی اوده یککز دیه جکلر ، حالبوکه بزم واردانمز بونک فائضه بیله کافی دکلدر . اوزمان مشکل بروضعیتده قاله جقز ، بونک ایچون مستقل یشامغه ، وضیعت مالیه من مساعد دکلدر . سوکره ، یانی باشمزه ، بزی تقسیم ایتکی امل ایدیش حکومتلر وار ، اونلرک احتراسانه قارشى محو اولورز ! پاره سز ، اردوسز نه یاپایلیرز ؟ اونلر طیاره ایله هواده اوچیورلر ، بزهنوز قاغی آرا بوسندن قورتولامیورز . اونلر دره دنوط یاپیور ، بز یلکنلی برکمی یاپه میورز ، بوحاللر ایله بوکون استقلالیزی قورتولارسق بیله بینه کونک برنده بزی تقسیم ایدرلر . » واصف بک خطابه سنی شوسوزلرله پیتربوری دی :
« استانبولده کی آمریقالیلر (ماندادن قورقه ییکز ، جمعیت اقوام نظامنامه سنه داخلدر) دیپورلر ؛ ایشته بوتون بو اسبابه مبنی انکلتربی کندمزه دائمی دشمن و آمریقای ده اهن شر عد

ایده یوم ؟ اگر تصویب ایدرسه کز بورادن استانبولده کی مثله بر مکتوب یازوب کیزلیجه برهنت کوبدرمک انجون بر موریدو استیه بیلیرز .

ایلولک طغورنچی صالی کونکی اجتماعده ، ماندا مسئله سنه تماس ایدن رؤف بکک مصبول بیاناتی عیناً شورد : « بو ماندا مسئله سی حقننده شمیدی قهر کرک مملورات و کرکسه ساه شرافل طغورنچدن بر بوق سوزلر سوریلیدی . واقعا هیئت علیه ، مشاعرت خارجیه اساسی قبول بوردی ایسه ده بو مضامین کیمدن البتیه حکم تشریح ایلیدی : آمریقا اولدنی ایما طریقله آنکارا تیپیه رسده ، هم قذعمنجه دوغریدن دوغرییه ذریده بر شددور اولاماز .

بوسوزلردن ، رؤف بکک تقسیمده ، کرک سیوان قولعرسی میده نک و کرک ارضه وم قولعرسی هیئتک تلبانی آره سندم بر سوه نفهم اولایمده شهبه یومدر . رؤف بکک نداء عینی نفسیر ایمان و بیاناتک ، کرک ارضه وم و ترک سیواس قولعره نری بیانده تریک دشمنی مده سندک سر شربدن نشئت ایدیکه حکم اوچه بیلیر . فی الحقیقه بوماده مک طرز تحریرنده احتیاجک — ماداحا ماده بک ایدی کیدر و نامتناهی پروپاگانداریله افکار عمومی بی دوچار ضعف ایدنلری اسکات و لایکه بون دما . ده اولرک مدعاریه بر جواب اولق اوزره بر نوع خصوصیت واردر . ماده شصتی موقی دائر سندم تدقیق و مطالعه اولونجه نه ماندا ونده آمریقانک مانداترلکنی طلب فکری موجود اولمیدی محقق ایدر . بو نقطه بی واضحاً ارئه انجون موضوع بحث ماده بی عیناً خاطر لاتمق ایسترم :

ماده : ۷ — ملتزم ، عصری غایب لری تجیل و فنی ، صناعی و اقتصادی حال ، و احتیاجی تقدیر ایدر . بناء علیه دولت و ملتزمک داخلی و خارجی استقلالی و وطنزمک تمامیتی محفوظ فائق شرطیه آلتنچی ماده ده مصرح حدود داخلنده ملیت اساسارینه رعایتکار و مملکت مزه قارشی استیلا املی بسلامهین هر هانکی دولتک ، فنی ، صناعی ، اقتصادی معاونتی ممنونیه قارشیلار و بوشراط عاده و انسانیه بی محتوی بر صلحکده عاجلاً تقرری سلامت بشر و سکون عالم نامنه اخص آمال مایه مزدر .

افیدیلر ، بوماده مک هانکی نقطه سندم ماندا و مانداترک آمریقا اوله جی فکری واردر ؟ اولسه اولسه « هر هانکی دولتک فنی ، صناعی ، اقتصادی معاونتی ممنونیه قارشیلار » سوزلردن ماندا فکرینه ذاهب اولانلر بولنه بیلیر . فقط مانداترک معنا و مدلولی بو اولمیدی محققدر . هر زمان و بوگون دخی بو صراحت دائره سندم و قوعبوله جق معاونت لری مع المنونیه قارشیلامده یز و قارشیلار . نته کم (آنقره — ارکلی) و (کلر — دیاربکر) شمندوفرلرینک انشاسی انجون بر اسوه چ غروبیک و (مصری — سیواس — طورخال) خطارینک انشاسی انجون ده بر بلجیقا غروبیک فنی ، صناعی ، اقتصادی معاونتی ممنونیه قبول ابتدک و مثلاً آنقره شهرینک و دیگر آناتولو شهرلرینک بر آن اول ایشلارنده و علی العموم دیگر شمدوفر خطارینک ، یوللرینک ، لمانلرینک انشازی تکلفنده بولمحق احادی سر مایه اراستن معاونت لری مع المنونیه قبول ایدرز . یترکه مملکت مزه سرمایه کتی دحکمرک دیات و مامرک داخلی و خارجی استقلالی و وطنزمک تمامیتی اخلاصه معطوف مضمراتی اولسون . بوماده ده مندرج اولان « ملیت اساسارینه رعایتکار و مملکت مزه قارشی استیلا املی بسلامهین هر هانکی دولت » اوده سندن آمریقا دولتی معناسی چیغارلمده محل یوقدر . چونکه بواساسلر ره رعایتکار دنیا دولتری میاندنه بالکنز آمریقالیر دکدر . مثلاً اسوه چ دولتی ، بلجیقا دولتی عینی وصفده دولتر دکیدر ؟ بودوللردن هر هانکی برینک مانداترلکی ده موضوع بحث اوله بیلیرمی ؟ برده ، اگر آمریقا دولته بر ایما یابنق

ایستنه‌بیدی « هر هانگی دولتک » یرینه « بر دولتک » ویا هیچ اولمازسه ساده‌جه « دولتک » له‌سیله آکتفا ایدلک لازم کلیردی . بناءً علیه ماده‌نک ایضاح ابتدییکی شرائط داخلنده فنی ، صناعی ، اقتصادی معاونتک حسن تلقیسی عموم دولتره شامل اولدینی صریحدر .

افندیلر ، بوماندا مسئله‌سی حقنده‌کی نقطه نظرک — که بوندن اول جاری و بو دقیقه‌ده هیئت علیه کزکده اطلاعی داخلنده بولان بونجه غبارات و مناقشاتزله ثابت اولمشدر . — آیلردنبری کیجه کوناوز برابرده بولان بر آرقداش طرفدن حالا آکلاشیلیمه‌مش اولدیفنه حکم اولنه‌بیلیرمی؟ او‌حالده رؤف بک یا اساساً بنجه هم فکر دکلدی ویاخود هم فکر ایدی‌ده سیواسده استانبولدن کلنلره ملاقاتدن سوکره تبدیل فکر ایتش اولیور . بوراسنی کسیرمک بنجه مشکلدی . شمیدی بر آ ز دها رؤف بکی دیکلیم؟ رؤف بک، شوصورنه سوزینه دوام ایدیور :

« متارکه‌نک بدایتنده آلمانلر صلی امضا ایتیمه‌جک ظن اولتورکن انکلیز مطبوعاتنی بعض افشا آند بولندی ؛ بونک برنجی قسیمی آلمانیا‌نک صلی امضا ایده‌جکنه دأردی . بو تحقیق ایتدی . ایکنجی قسیمی‌ده تورکیه‌نک تقسیمه دأردی . بوحد اولسون تحقیق ایتدی . بو قسیمیده قونفرانسک قراری موجبنجه قزیل ایرماغک شرق طرفی ارمنستان عد ایدیلرک آمریکا حایه‌سنه ویریلور . بلکه کورجستانله آذربایجان‌ده آمریقایه براقیلور دینیلیوردی . قزیل ایرماغک غربنده‌کی اراضی‌ده، از میر واستانبول مستثا اولق اوزره مخرجی آنطالیه اوله‌رق تورکیه‌نی تشکیل ایدیوردی . بو قسمک شمالی ، ایتالیا و فرانسز و جنوبی‌ده انکلیز حایه وادار سنه ویریلوردی . از میرک اشغالی بوافشا آنک دوعرولفنی ائبانه باشلادی . بناءً علیه بوتله‌ک قارشینده مملکتیمزه قارشنی اک بیطرف وضعیتده بولان آمریقا‌نک مظاهرتنی قبوله مجبورز . بن بو قناعتده‌یم .»

رؤف بکک فکرینی آکلامق ایچون بوندن سوکره دها جوق دوام ایدن سوزلرینی دیکلیمکه بیلمکه احتیاج قالدیمی ؟

افندیلر ؛ بک اوزون و مناقشلی دوام ایدن بو ماندا مذاکره‌سی ، طرفدارلرینی اسکا‌ت ایده‌جک متوسط بر چاره ایله ختام بولدی . هم‌ده بوجاره‌بی تکلیف ایدن بنه رؤف بک اولدی : « د آمریکا‌ده سنه‌لردن بری علیهمزده یاییلمقده اولان مننی پروپاگاندا‌رک تولید ایتدیکی جریان افکاری تصحیح ایچون هر شپدن اول آمریکا قونفره‌سندن مملکتیمیزی تدقیق ایده‌جک و حقیقتی کوره‌جک بر هیئتنی دعوت ایتک . بو تکلیف اتفاق آرا ایله قبول اولندی . قونفره دیوان ریاستنک امضایله بوبولده بر مکتوب تسویدا ولدیفنی خاطر لایور سه‌مه‌ده بو مکتوبک کوندریله بیلوب کوندرلیدیکی بک ابی خاطر لایورم . اساساً بو مکتوبه صورت مخصوصه‌ده اهمیت عطف ایتش دکلدیم .

افندیلر ؛ کوچوک بر استطراد یابه‌یم . وثیقه اوله‌رق مراجعت ایتدیکم قونفره ضبطنامه‌سی دیوان ریاست کاتب‌کننده بولان آفیون قره‌حصار مرخصی شکری ومانده لهنده فقطقرینی دیکله‌دیکه زحامی بککر طرفندن طوبولش وحامی بکک یازیسیله منتظم بر دفتره تبییض اولنمشدر .

§ افندیلر ؛ قونفره ۱۱ ایلولده ختام بولدی . ۱۲ ایلولده سیواس اهالیسنکده حضور یله آچیق بر جلسه یاییله‌رق بعض نقطلر ایراد ایدلدی . قونفره مذاکراتی ائساننده مهم اوله‌رق مجلس مبعوثانک تسریع انتخابی و عمل اجتماع زمره‌سی اولق لازم کله‌جکی خصوصانه تماس ایدلدی . فقط شیمیدی ایضاحنه باشلا‌یه‌جئم صائل قونفره مذاکراتی قیصه کسمکی ایجاب ایتدیریوردی . بو صوک نقطه‌لره

بالآخره هیئت تمثیلیه اشتغال ابتدی . ۹ ایلول ۳۳۵ کونی طولیانش اولان بعض معلومات قونفرمه شو صورتله ایضاح ایدلدی : « اسکیشهر و آفیون قره حصارنده کی انکلیز قوتلری تضعیف ایدلدی . جنرال میلن قونیه به کلدی . قونیه والیسی جمال بك و آنقره والیسی محی الدین پاشا مخالفتده تردد ایدیورلر . یکی قسطنیونی والیسی علی رضا بك ده طبق جمال بك فصیله سندن بر آدامش . رفقای کرامك بویه وضعیتلر قارشیدنده شدله حرکت طرفدارى اولدیغنی بیلدیکمدن سریع و شدید تدابیر اتخاذی فؤاد باشدن رجا ایتشدم . فؤاد باشاده قونفره نك کنديسنه اولان اعتمادینه استناداً قونفره نامه ایجاب ایدن تبلیغات و تشبانه بولنشد . بو طرز حرکتك هیئت علیه کزجه قبول ایدلسنی رجا ایدیور . فؤاد پاشا ، والیرله شدید اخطار اتده بولونیور . منطقه لره امرای عسکر به دن ملی قوماندانلر تعیین ایدیور و بو قوماندانلر ملت نامه هر نوع صلاحیت بخش ایدلشدر دیور . قونفره تکلیفی قبول ابتدی . بونی متعاقب شو بولده ایضاحاته دوام ایتدم :

« بورایه غالب بك اسمنده بر والی تعیین ایدلش ، کلیورمش ، فقط بونك خرپوط والیسی علی غالب بکمی ، بوقه طربزون والیسی محمد غالب بکمی اولدیغنی آکلاشیله مدی . فقط بز بشقه بر معلومانه دسترس اولنق . میستر « نوویل » اسمنده بر انکلیز بیکباشیسی بدرخانلردن کامران ، جلادت و جیل بکلرله برابر معیتده اون بش قدر کورد آتلیسی اولدیغنی حالده ملاطیه به گلش و متصرف بدرخان خلیل بك طرفندن استقبال ایدلشدر . خرپوط والیسی ده ظاهر آ بر پوسته خرسزنی تعقیب بهانه سیله او طوموبیله ملاطیه به کلشدر . بو مقصده بونلره حصن منصوره کی مفرزه ده ویرلشدر . مقصدلرینك کوردلری ، کوردستان تشکیلی و عدیه علیهمزه و بزه قارشى سوء قصد اجراسنه سوق ایتك اولدیغنی آکلاشیلمش و مقابل تدابیره ده توسل ایدلشدر . مثلاً والی بی و دیگرلرینی توقیف ایتدیرمک ایسته یورزه ملاطیه متصرفیه کورد عشائری ملاطیه به دعوت ایتشدر . بو وضعیت اوزرینه ۱۳ نجی قول اردو منطقه سنده فعالیتیه کیردك . ایجاب ایدن تدابیر اتخاذ ایدلشدر . یارین آقشام خرپوطدن سوق ایدیلن بر مفرزه عسکر به ارباب فسادى تنکیل ایدمکچکدر . بوراده کی قول اردو قوماندانی ده لازم کلن تدابیری اتخاذ ایتشدر . ملاطیه و دیگر محله لره ده لازم کلن امرلر ویرلشدر . »

افندیلر ، هان سیواس قونفره سنك بوتون مدت جریاتجه سیکرلره کر کینلک و بیره جک ماهیتده خبرلر آلمقدن خالی قالمیورد . آنحق آلدیغم بونون معلوماتی اولدیغنی کی قونفره هیئته عرض ایتمکده قائده دن زیاده محذور تصور ایدیوردم . کوردیکزه ، که ، شیمدی ایضاح ایدمکجه ، حقیقه تهلکلی عد ایدله سیله جک ماهیتده اولان علی غالب مسئله سندن ده بحث ایدرکن احتیاطکار بر لسان قوللانغنی ترجیح ایتشدم . بنجه اک مهم مسئله هر نوع مشکلات و مهالکه رهما سیواس قونفره سنك نتیجه لی مقرراتله مذاکراتی بر آن اول اکیال اتمش اولق و بو مقرراتی مملکتده تطبیقه کیریشمک ایدی . بو آرزوم حصول بولدی . بوتون مملکتده شامل ملی تشکیلات نظامنامه سنك و عمومی قونفره بیاننامه سنك درعقب طبیعی و نشر و تعمیمی اسبابنه توسل اولندی . بالکیز مأمولک فوقنده یکی حادثات قارشیدنده قالدیقندن قونفره نك ختام بولش اولسنه رهما قونفره هیئتک یکی وضعیتلر انکشاف ایدنیجه قدر سیواسده قانلرینی مناسب کوردم و ایجاب ایدرسه ده قوتلی فوق العاده بر قونفره عقدی ایچونده استحضار اتده بولندم . علی غالب فراری اوزرینه قونفره هیئتی سیواسده آلیق و مندن صرف نظر ایدلیکی کی ، فرید پاشا قایینه سنك سقوطی اوزرینه فوق العاده قونفره عقدینه ده احتیاج کورولدی . [وثیقه : ۵۵]

شمعی افندیلر ، مجادله تاربخمزمده مهم بروقمه تشکیل ایدن علی غالب مسئله می حقنده مساعدہ بیوروورسہ کز بر آن تفصیلات وبریم :

افندیلر ، دھاموز بدایتندہ ، ارضرومده بواندینم زمان حالات وکامران عالی اسمندہ ایکی شخصہ ک احبابل طرفدن ، کلیتلی پاره ایله درسعادتن کوردستانہ کوندریلہجکی ، بونلرک تسہ یادت وعایمده نجریکاتہ مأمور اولدوقدی ویر ایکی کول طرفندہ حرکت ایتش ویانخود ایدہجکاری استخبار ایدلدی . بوخبر اوزریہ ، بونلرک ، دغغہسز ترصد ویدہستلری لزودنی ۳ تموز تاریخدهدیاریکرده ۱۳ نجی قول اردو قوماندانہ و آبرنجہ ارکان حربیہ رئیس اولان حالیکہ وجانک متصرفہ بیلدیرم . ۲۰ آغستوسده ، ۱۳ نجی قول اردو قوماندانہ وبردیکم آمرده ، موضوع بحث اسانک ، استانبولدن حرکت ایلدیکلرک بیلدیرلندکی واتخاذ اولنہحق تدابیر میاستندہ خاصہ مارودین استانبولندہ صبقی برمراقہ تأسیسنک مواون اولہجفی یازم .

سیواس قونغرہسنگ ایکنجی نوی . یعنی ۶ ایلول تاریخده ، و بدرخان عالیہسنان حالات وکامران ایله دیاربکرلی حد ، پشازانہ اکرم نامارندہ اوج شخصک ، روقلرندہ ، وقته دیاربکر ولایتندہ علمبردم . ویاغدا پان بر اجبی صاطلی بولدی بی حادہ ، سلاخی کوردلر محافضہ سده اولہرق البستان و آردہ اوروندن ملائیمہ کدکلی و متصرف ، مدیہ رئیس طرفلندن اساجن ایدلکلی اون اوچنجی قول اردونک اشاردن آکلاشیایور . ۱۵ نجی قول اردو قوماندانی کاظم قرہ بکر پاشانک اوچنجی قول اردو قوماندانلقہ بوکا دائر کوندریککی ۶ ایلول ۳۵ تاریخ و ۵۲۹ نومرولی شيفرہسندہ وریلر معلومانده « اجبی ضابطنک ، تورک ، کورد و ارمی نفوسنی تدقیق ایتک اوزرہ حکومت مرکزیمک مساعدهسیلہ دولاشدیغنی سویلدکلی ، ملاطیہده بہ لزان سواری آلائی ، موجودی آز اولدیغندن بولری توقیفہ جسارت ایدہمدیکی ، مع هذا بونلرک درحال توقیفی ایچون اسانبولہ مراجعت ایدلدیکی اون اوچنجی قول اردودن بیلدیرلشد . بو آدملرک نہ مقصد ونہ وظیفہ ایچون نرملری کرہجکلی حقندہکی معلوماتی خربوط والیسن صورتدم . دنیلمکده ایدی . [وثیفہ : ۵۶] خربوط والیسی علی غالب بکدر . بو آدملرک نہ مقصدلہ کدکلی ۳ تموز تاریخدنبری معلومزدر . بش اون مساج کورده قرشی بر سوازی آلایک موجودی آز کورولش ، توقیفہ جسارت ایدلہمش ، اصل جالب حیرت اولان جهت ، بہ نلرک توقیفی ایچون اسانبولہ مراجعت ایدلش اولدیغنی خبریدر !

بو کوچوک واهیتسزکی کورون نقطلری ؛ اوزمانکی وضعیتی کوروشده شایان دقت ، تلقی وذنیت فرقلری کوستردیکی ایچون قیدواشارت ایدیورم .

دیاربکرده ، اون اوچنجی قول اردو قوماندانک طرز حرکتی ، موجب اشتباه کورولدیکنندن ، دوغربدن دوغریہ ، بو قول اردونک ارکان حربیہ رئیسہ ، اوچنجی قول اردو قوماندانک امصاصیلہ ۷ ایلول ۳۳۵ تاریخندہ یازیلان (ذاتہ مخصوص) شيفرہده ، والی غالب ، ملاطیہ متصرفی خلیل وکامران وجلادت واکرم بکلرہ برابر انکلز بیکباشینک ہمہحال توقیف و سیواسہ سوق ایدلری ایچون ، العزیزہ بولان اون بشنجی آلائی قوماندانی الیاس بک بالذات آمرندہ آلتش قدر آتلی واستر سوارک الک کچ اولہرق ۹ ایلولہ خربوطدن ملاطیہہ حرکتی ایچون - تسریعاً للمصلحہ - دوغربدن دوغریہ تبلیغات بیلدیغنی بیلدیرلدی و مفرزہنک سرعت حرکتک تأمین

رجا ابدلی . ۸ ایلوله ، سیواسدن ده بر اونومویل ایله بعض ضابطان کوندریله جکی معلوماتی ویرلدی .
[وثیقه : ۵۷]

دیاریکدن ، ارکان حربیه رئیسک ۸ ایلول ۳۳۵ تاریخیه بکا کوندریله شیرهده « نومه ،
حقنده کی آرزویه مطلع اولدم . بوبایده قوماندان بکک امر ویره حکمی هیچ ظن ایتیورم . چونکه
خرامس عسکریه لریه تماماً واقف . طرفدن وقوع بوله جکی تبلیغاتی ایه ، تماماً اجتراده نرید ایدریر .
بوبایده استابول ایله منارهده بز . بو حاله کوره اجرای ایشایی منوط رأی عالیبردر . شیفره فلمنک
۳۵۷ نومروسیه عرض ایدلشدر . » ق ۱۳ ارکان حربیه رئیس

خاله

الیزیده کی آلائی قوماندانی الیاس بکدن ق ۱۳ قوماندانک امریه جوابا بکن ۸ ایلول تاریخیه
تلفرا فدهده « قول اردودن آلدیم امر اوزریه حرکتیم تأخیر ایدلشدر . قول اردونک موافقی
اولدن ، بورادن ، حرکت ایتکلکم مناسب اولیه جفندن حرکت امرمک قول اردودن تبلیغه دلالت
بیوریکیز . » دنیلیمکده ایدی . [وثیقه : ۵۸]

خاله بکه در عقب ویردیکم جواب ، عیناً شو ایدی : ۸ ایلول ۳۳۵

« ذوات معلومه ک خباتی ثابت اولشدر . حکومت مرکزیه بو خباتده مشترکدر .
اورادن امر بکله مک ، دشمنه فرصت ویرمکدر . بوبایده ، تبلیغاتده هیچ کیسه بی تردهده سوق
ایتمه جک صورتده ، در حال امر ویرمک ، وقت کچیرمه مک لازمدر . قوماندانک ترده ایدم جکنه
احتمال ویریورسه کز ، ذات طالبکز طرفزدن الیز و ملاطیه ده کی آلائی قوماندانلریه وقوعوش
تبلیغاتک اجرای اسانی بیلدیریکیز . لزوم حقیقی وارسه ، قوماندانی مناسب کوردیککز فرقه قوماندانلریدن
برسی در عهده اینسین ! ثانی زمانی کچمشدر . اجرا آت جوابکزه منتظرز قرده شم . »

مصطفی کمال

آلائی قوماندانی الیاس بکهده ، عینی تاریخده ، بالذات شو امری ویردم : « ذوات معلومه ک
خباتی تحقق ایتشدر . استابولده کی حکومت مرکزیه دخی بونلرک خیانتده مشترکدر . قول اردو کز
قوماندانک ، بو خصوصده استیدان ایتسی وجواب آلهامسی وارد خاطر در . بناء علیه مسشه مک
حالی و تأمین ذوات طالبکزدن بکترم . جوابکزه منتظرم افندم . ملاطیه ده کی اجرا آتکزی متعاقب
لزوم حاصل اولورسه سیواسده ، بزه ، التحاق ایدرسکز . مصطفی کمال « شیفره خارجنده کی امضاده
ق ۳ ارکان حربیه رئیس ذکی بکک ایدی . »

ملاطیه ده بولتان سواری اون ایکنجی آلائی قومانداتی ده ۸ ایلول کیجیسی ، بالذات تلفراف
باشنه چاغیرمش و کوروشمکده ایدم . آلائی قوماندانی جال بکدن وضیت وقوتی حقنده معلومات
آلدم . کلنلرک ، برابرلنده کی مسلح کوردلرک « اون بش یکرمی کشی قدر ، اولدینی و آلابکده
مرکزده « آنجق اوقدر قوتی ، بولدینی سولیدی . بن قوتی کافی کوردم . حتی سواری وطوبخی
آلینک بالکز ضابطلری کافی کله بیلیدی . بالکز خصوصی وضیت و حالت روحیه بی آکلامق ایسته یوردم .
بونک اوزریه تلفراف مکالمه سی شویله جریان ایدی :

« بن — والی غالب بك ، انگلیز بیكباشیسی و کامران و جلادت و اکرم بكرك كافه سنك مدبرانه بر ترنیله بو کیجه توقیفلیله سیواسه تحریککاری الزمدر . وضعیتکزی بونی یایمغه مساعدمدد ؟ سزه بورادن وخرپوطن معاوت یتیشدیرله جکدر .
جمال بك — والی پی ده برابری ؟

بن — بالخاصه ، اوت ۱

جمال بك — عرض ابتدیکم وجهله ، وضعیت و قوتم بوکا غیر مساعددر . کامران ، جلادت و اکرم بكرك توقیفلی حقنده ۱۳ نجی قول اردو قوماندانیه مخابره جریان ایتدی . نتیجه سنده ، شیمدیک توقیفلی ، وضعیتک تراکتی حسیله موافق اوله میه جفی حقنده امرده ورود ایتشد . دبدی . آرتق ، بوذاتک ده زاده اوزرینه واربله مزدی . « کندیلرینه حس ایتدیرمکسین صیق ترصدانده بولندیریکز . قول اردو کزدن امر کله جکدر . حرکت ایدرلرسه ، استقامت حرکتلرینی ونه واسطه ابله حرکت ایده جکلیرینی در حال بیلدیریکز . » تعاباتی ویرمکله اکتفا ایتدم . [وثیقه : ۵۹]
۸ ایلول کونی جمال بکدن شیفره ابله « ذوات معلومه نک حالا اوراده اولوب اولمقلرینی وترصد ترتیباتنک درجه امنیتنی ، صوردم و « کندیسنه کونده ایکی دفعه راپور ویرمسنی ، امر ایتدم .
خالد بکه یازدیغم تلغرافه ایرتسی کونی (۸ ایلول ۳۳۵) آلدیغم جوابده ؛ العزیزده آلائی قوماندانی الیاس بکه امر ویرلدیکی و بو امرک صهرتی بیلدیریلوردی . [وثیقه : ۶۰]
قول اردو قوماندانی جودت بك دخی ، الیاس بکک ۵۲ استر سوار وایکی مترالیوزله ۹ ایلول صباحی حرکت ایتدیکنی و ۱۰ ایلول آقشامی ملاطیه ده بولنه جفی بیلدیردی . ۹ ایلول تاریخی اولان بو شیفره سنده « مخالفتلرله دولو بر محیطده ده فاضله اجراءات یایمغه مق خصوصنده کندیسنی معذور کوره جکمی ، ده بیان ایدیوردی . [وثیقه : ۶۱]

۹ ایلولده ، الیاس بك مفرزه سندن ماعدا ، عزیزه دن ایکی سواری بلوکی ، سیوه رکدن ملاطیه ده کی آلایه منسوب بر بلوک دخی ملاطیه تحریک ایدلدی . [وثیقه : ۶۲ ، ۶۳ ، ۶۴]
والی علی غالبک و بدر خایلرله ، جمیل پاشا زاده نک یابدینی پرو باغندا تأثیرینی ازاله ایچون العزیز ودرسم حوالیسی ابله علاقه سی اولدینی معلوم اولان و کچاخده بولنان حالت بکه (سابق مبعوث)
۹ ایلولده العزیزه حرکت و حیدر بکله تأسیس ارتباط ایتسنی یازدم . [وثیقه : ۶۵] آیک نهایتنه دوشرو واصل اولدی .

وان والیسی بولنان حیدر بك ده العزیز ولایتی درعهده ایتک اوزره ارضرومدن تحریک ایدلمشدی .
حیدر بك ۱۵ نجی قول اردویه منسوب اولوب نما خانونده بولنان بر سواری آلایه ده ارتباط تأسیس ایدمرك ایجابنده بو آلائی ملاطیه استقامته تحریک ایده جکدی .

§ اونوموبیل ابله بعض ضابطاتکده ملاطیه سوق ایدبله جکنه دائر برقید واردی .
فی الحقیقه ، آرقداشلمزدن ، رجب زهدی بك ، اوچنجی قول اردو یاورى صفت ظاهر به سیله بندن آلدینی خصوصی تعاباته ، رفاقتنده بمضیلری اولدینی خالد ۹ ایلولده ، اونوموبیل ابله ملاطیه به حرکت ایتدی . مع الاسف ، راکب اولدینی اونوموبیل یوللرک بوزوق وچامورلی اولسندن قنقالده قیرلش ونام رمانده ملاطیه به یتشهمه مشدی . قنقالدن سوکره کاه آراه وکاه حیوانله کیجه ، کوندوز قطع مسافه ایدرک سیواسدن حرکتک درنجی کونی بعدالزوال ملاطیه به واصل اوله بیلمشدی . رجب زهدی بکک ویردیکی راپورلر وضعیتک تنورینه جوق خادم اولمشدی .

افندیلر ۱۰۱ ایلول کونی کچ وقت شو تلغرافی آلدق :

» ذاته مخصوصدر . هیچ دورمایاقدردر .

ملاطیه دن

۳۳۵-۹-۱۰

سیواسده ق ۳ . ق

مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه در :

۱- ۱۰-۹-۳۳۵ ساعت ۲ سوکرده بلا وقوعات ملاطیه به مواسلت اولنمشدر .

۲- ذوات معلومه نك كافسی مع الاسف کاخته استقامته فرار ابتدکری ، تفصیلانك متعاقباً عرض ایدیه جکی معروضدر . آلاى ۱۵ ق . الیاس ، عینی کونده فقط ، الیاس بکک تاغرافدن سوکرده شو تلغرافی آلیورز :

۱ / » غایت مجله در .

ملاطیه دن

۳۳۵-۹-۱۰

سیواسده ق ۳ . ق

مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه :

۱- خربوط والیسی ابله ملاطیه متصرفی وانکلز بیکباشیسی وهیپاری اولان معلوم اشخاص آلاى ۱۵ ك المزیدن حرکتی وکندیلرینك توقیف ایدیه جکلری خبر آلیر آلاز ، بوکون علی الصباح فرار ایشلدر . بونلرک کاخته ده کی بدر آغا زدیبه کیتدکری واورادن ندارك ایدیه جکلری اکراد ابله بورای باصفه کله جکلری مرویدر .

۲- بونلرک ودر آغا عشرینك فنانله جرأت ابتدکری تقدیرده ، تعقیبات اجراسی حقنده قول اردودن امر آلتش ، ازلری تعقیب ایدلکده ونتیجه آیریجه عرض ایدیه جکلدر .

۳- آلاى ۱۵ قوماندانی معینده کی قوتله ، بوکون ساعت ۲ سوکرده ، ملاطیه به کلدکری معروضدر .

سواری آلاى ۱۲ قوماندانی

بیکباشی

جمال

عینی تاریخده یازلش اولان بوایکی تلغراف ، یان یانه کتیریلهرک تدقیق اولنورسه شایان دقت بعض قطعه لرك نظره چارپه مسنه امکان یوقدر .

سواری آلاى قوماندانی جمال بک ، طرفزدن آلدینی تعلیماتی وجهله معلوم اشخاصی صیق و آمین برصورنده ترصد آلتنده بولندیره جق وکونده ایکی دفعه راپور ویره جکدی .

اشخاص مرقومه ۱۰ ایلول کونی علی الصباح قاجدقلری حالده جمال بک ، بومعلوماتی ، آنجق . الیاس بک مفروزه سنك مواسلتدن والیاس بکک راپورندن سوکره بیلدیریور . جمال بک فراویلرک ، الیاس بک مفروزه سنك المزیدن حرکتلری خبر آلدقلری سویلیور . حالبوکه تلغرافخانه جمال بکک محنت ترصدنده ایدی .

صوکره ، فراريلرك اكراد طوپلابوب ملاطيهي باصه حقليرينك مروى اولديغى ده علاوه ايدسور .
بوقطه لر ، سواری آلاي قوماندانی حنده شبه و ترددی حلب ایتکدن خالی دندر .

§ — لاخره آلمان معلوماتدن آلاشیدی ، که علی غالب و رفقای ۹ ایلول آقشیمی خبردار ایدستلر .
علی غالب کیجه بی اویقوسر حکومت دائره سنده کچرمشدر . ۱۰ ایلوله معتزلر ده رقاچ ژاندارمه
ومسلح کورد اولدی بی خنده ، حکومت دائره سنده طرپایورلر ، صندین امینک اوطنه سنه کیریورلر ،
صندیی آجیورلر ، برابر آتی اوزره آتی بیک لیا صایوب برکناره قویورلر و صندییه وضع ایتک
اوزره ده شومندی یزیورلر :

« مصفاي کتا ، پاشا وعونه سیک تنکیلی مصارفنه قارشوای اولوق اوزره اولبايده کی امرینه توفیقاً
آتی بیک لیا آلمشدر . ۱۰ ایلول ۳۳۵ : خلیل راسی . علی غالب ،

الیاس بک مفرزه سنک ، ملاطیه یه یا تالاشنده اولدی بی آ کلاشیدی بر صره ده ، سواری آلاي
قوماندانی ، صابطلر ، متصرفک اوی ، هدف کورسیرور . متصرفک اوی صایورلر و تلفون
تلفون کسیرور و اوی باسیورلر . بوعملیه ک اشلا دیغی حس ایدن خلیل بکک عامه سی ، حکومت
دائره سنه خبر ویریور . حکمته ، ایه آقلا مشغول اولان والی ، متصرف و رفیق لری وصعیتدن
خبردار اولور اولماز خوف و تلاش ایله هر شیش اونوتوب آید قلی باری و یاز قلی سندی اولدی بی کی
براقیورلر و معتزلر یله برلکده حاضر بولان آتلینه بینه رک همان فرار ایدیورلر . [و نیقه : ۶۶ ، ۶۷]
سواری آلاي قوماندانک و طویشی آلاي قوماندانک ، والینک ، کیجه بی حکومت دائره سنده
کچیرمکده اولدیغی بیلمدک لری قبول ایدله من . متصرفدن زوده والینک توفیق میم اولدیغی ده میداده
ایدی . بناء علیه ، معلوم اشخاصک فرارنده مساحه اولدیغی محققدر . اک ضعیف تفسیره کوره معلوم
اشخاصک معتزلر ده کی بش اون مسلح ژاندارمه و کورد ایله مصادمه دن بویوک فتالوق حقیقه یله جکی و همی
ملاطیه ده کیلری — اندرک — ندیره سوق ایتش و معروف اشخاصی اورکونه رک قاچیرمهی ترجیح
ایندیرمشدر ، ذیل یلیر .

§ ۱۰ ایلوله الیاس بک و بر دیکم نماینده باشلیجه ذکر ایتدیکم نقطه لر :

۱ — فراريلرك سرعتله در دستلری ؛

۲ — کوردلک جریانله اصلاً مساعد زمین براقیلمه می ؛

۳ — ملاطیه ده متصرفانک ژاندارمه قوماندانی توفیق بک طرفندن در عهده ایدلمی ، مناسب
وصاحب ناموس و حمیت بر ذانکده خرپوده مقام ولایتی سریعاً اشغال ایتمی ؛

۴ — ملاطیه و خرپوده کی قوای حکومتی تماماً آله آله رقی ملت و وطن علیه ده هیچ بر اجرا آته
میدان و برله می ؛

۵ — فراريلره اویانلرک بلا آمان و مرحمت اعما ایدله جکنک تعمیمی و ناموسلی خلقتک حقیقتدن
خبردار ایدلمی ؛

۶ — موجودیت ملیه می ته لکبه صوفه جی اولان اجنبی سکریته ده مقابله اولنه جفنک درپش
ایدلمی و ترتیبانی و تداییرینک ، اشعارندن عبارت ایدی . [و نیقه : ۶۸]

افندیلر ؛ فراريلرك اطراف وجوار عشارنندن برطاقم کوردلری طوپلایه یله جک لری و حی

ترعشده بولان اجنئ قوتلرندن تأمین استفاده ابدیهله حکمرانی محقق کی قبول ایتک لازمدی . اونک ایچون آلتش اولان تربیانی و بواشه حصر ایدلش اولان قوتلری قویه ایتک ایجاب ایدیوردی . بوندله سواسدن ، دها براستر سوار مفرزه ۹ ایلول آقشامی ملاطیهیه سوق ایدلیکی کی اوچنئی قوت اردو ممکن اولدی قدر . قوتلری جنوبه ایندیره جک ، اون اوچنئی قول اردو اعقیب کیندی تأمین ایدلشک و خاتیره فیپیردایه حق بر فرست ورمه مک ایچون اسطعی تأثیری کوستر مک لزومه بناء مما خاینده کی سواری آلائی ده خربوط استقامته تحریک اولته حندی . بو خصوصده ۳ شوی ، ۱۳ شوی و ۱۵ شوی قول اردو قوماندانلریه ایچانی کی تبلیغات و نمیاتده بولونیلدی . [وشقه : ۶۹]

افندیلر ؛ ویردیکمز ، دیره کتیغلر دائر مسنده فراریلری تعقیب ایندیریرکن ، رطارفندن ده ، ألتزم کین بعض وثائق کوزدن کچیرلم . بوثائق ، حادثی وعلی غالب تنبئی و حکومت مرکزیه ناک ردائی هر دولو اغناحاتدن ، دها مکمل بر صورتده تبارز ایندیره جکی ملی ایتدیکمدن عیناً مصالحه ری زائد بناء اولتاز حکربامیم .

اولا ، داخییه ناظری عادل نکه حریبه ناظری سلیمان شفیق باشانک مشترک امضالریله ، العزیز والیدی علی غالب بکه ویریلن ۳ ایلول ۳۳۵ تاریخلی تملیاتنامه یی اوقوبلم !

بئی متعاقب ، داخییه ناظرینک ، سوق اولته حق قوت و صرف اولته حق پاره مقداری حقنده باب سالدین چکدیککی تلغرافنی کورورز :

درعلیه

۹۰۶

بالذات حل ایدیله حکدر

العزیز والیدی غالب بک افندی به

ج : ۲ ایلول ۳۳۵ نومرو ایکی :

عرض اولمشدر . اراده سنیه سی بوکون صادر اوله جقدر . بناء علیه کسب قطعیت ایتمشدر . تعلیقات شودر : معاومکز اولدینی وجهله اضر ورمده قونفره نامی آلتنده بر قاچ کشی طولانلره ق برطاقم قرارلر ایتدیلر . نه طولانلرک نهمه اتخاذا ایتدکلی قرارلرک اساسی اهمیت و اردر . فقط بوحالدر مملکتجه برطاقم قیل وقلی موجب اولیور . آوروپایه ایسه بک مبالغه ابله عکس ایتدیرلکده اولیور . بناء علی ذلک بک فنا سوء تأثیرات حاصل ایتکده اولیور ، اورنده شایان اهمیت هیچ بر قوت ، هیچ روقه اولدینی حالده مجرد بومبالغات و سوء تأثیراتدن اندیشه به دوشن انکابزلرک اخیراً مامسونه ایجه بر قوت چیقارم جقلری استدلال اولونیور . حکومتک ، عموم صرمسند طر فکزمده اجرا ایتدینکی تبلیغات معلومه به مغایر حرکتنه دوام ایتکده اولورسه چیقاریله حق اجنئی قوتلرک سیواسه واورادن دها ایلریلیرک بر جوق محظری اشغال ایتلری احتمالی بعید دکدر . بو ایسه ، مملکتک منافعه به الطبع منافیدر . اضر ورمده طولانان اشخاص معلومه نکه قریباً سیواسده اجتماع ایدرک بنه بر قونفره عقد ایتک ایتهمکده اوله ققلری مخبرات واقعه دن آکلاشیلیر . بویله بیش اون کشینک اوراده طولانلرکدن هیچ برشی چیقیمه جنی حکومتجه معلومدر . فقط بونلری آوروپایه آکلانق ممکن دکدر . ایتشه بونک ایچون بونلرک اوراده طولانلرکسه میدان ویرمه مک ایجاب

ابدیتور . بونک ایچونده اول باول سیواسده حکومتک اعناد تامنه مظهر وسلامت مملکت
موافق اولان تبلیغاتی حرفیا اجرایه عازم بر والی بولندیرمق لازم کلمکدهدر . ذات والالری
آنک ایچون اورابه کوندربورز . کرچه سیواسده قونفره عقد ایتمک ایسته مکده اولان برقاچ کشی به
ممانعت ایتمک اوقدر کوچ برشی دکل ایسهده ارکان و امرا وضابطان و عسکرک بمضیلری ده
بونلره هم فکر اولدقلری آکلاشیلمسنه نظر آ حکومتک اتخاذ ایدمک چکی تداییری آللرندن کلدیکی قدر
نصیب واشخاص معلومه بی ممکن اولدینی قدر التزام ایدمک چکلری نظر دقته آللر ق شایان اعناد
برایکی یوز کشینک رفاقتک زده بولنسی تأمین موفقیته ایچون مناسب کورولمکدهدر . بنابرین اولجه یازدیغم
وجهله اورالرده کی کوردلردن اعتماد ایدیلن یوز ، یوز اللی قدر سواری بی برلکده آللر ق ونه ایچون
اورادن کیدلدیکی هیچ کیمسه به سزدرله دن سیواسه هیچ کیمسه نک انتظار ایتمدیکی برزمانده بالوصول
والی وقوماندانلنی همان آله آله حق واوراده کی ژاندارمه وعسکری مقدارلری جزئی اولمغه برابر حسن
اداره ایدمک اولورسه کز قارشیک زده بشقه بر قوت بولنیه جنی جهته درحال تأسیس نفوذ ایدرک
اجتماعه میدان وبرمه مش اوله حق واوراده بولنانلر وار ایسه همان در دست ایدوب محفوظاً استانبوله
کوندربله جکک زدرکاردر . بوصورنله احراز اوله حق نفوذ واقتدار حکومت ، داخلده سرکدشتجوانه
حرکانده بولنانلری ییلدیره ق بوکی حرکات غیر مرضیه نک وقوعه مانع اوله جنی کی خارجهده ده پک
زیاده حسن تأثیر ایدرک اجنیلرک عسکر چیقارمق واوراری اشغال ایتمک خصوصلرنده کی تصورلردن
صرف نظر ایتملری ایچون حکومتجه بر ممسک قویه مراجعت وثبث تشکیل ایدمک چکدر . ذاتاً سیواس
معتبران اهالیسندن بمضیلرندن موثوقاً تحقیق اولندینی وجهله اهالی بوپولتیقه جیلرک تحریکاندن ، پاره
طوبلامق ایچون واقع اولان تضیق قانندن پک زیاده متفر وبونلرک منفی ایچون حکومت هر صورته
مظاهرت ه حاضردر . اوراده ژاندارمه به درحال یازیه حق ایسته نیلیدیکی قدر افراد بولنه جنی وبوکا متنفذان
طرفندن صورت مخصوصده معاونت اولنه جنی اخبار ایدلکدهدر . بوصورته مقدار کافی وحکومه
قویاً مربوط بر ژاندارمه تشکیل ایدلکدن سوکره برلکده کتوره جکک ز سواریلری تطبیقاً برلرینه
اعاده ایدرز . ایسته یاپیله حق تداییر بوندن عبارتدر . بونک کال سهولته وموفقیته تطبیق مجرد درجه
نهایتده التزام مکتومیه وابستهدر . سیواسه مأموریتک زدن حتی او جهتلره کیده جکک زدن افراد
حائله کزدن اک امین اولدیفک ز هیچ برکیمسه به ییله بحث ایتمیک ز وسیواسه کیرنجیه قدر مقصدی
یانک زده کیلره دخی سزدرمه ییک ز . بو ، موفقیته ک اسالاسیدر . بوجهته شمیدلک هر حالده حائله کزی
اوراده براقه ق اطرافده کی عشائری نفیش ایچون بش اون کون طوره جفکزی افراد حائله کزه
وسائرلرینه بالافاده همان حرکتله برکون اول سیواسه بقت واصل اولمغه غیرت اللیسک ز . اورابه
وصولک زده آنیده مندرج تلغرافنامه ایجاب ایدنلره بالتبلیغ والی وقوماندانلنی آله آللر ق همان ایسه
باشلاملیسک ز . برطرفندن ده ماکنه باشنده نظارته اشعار کیفیت ایتملیسک ز . بوصورته وضیعت معلوم
اولور اولماز سزه بنه ماکنه باشنده طرفندن ایجاب حاله کوره تبلیغات لازمه اجرا اولنه جکدر .
بوصورته ایسه باشلادقندن سوکره نه وقت مناسب کورورسه کز حائله کزی واشیا کزی سیواسه جلب
ایدمک بیلر بسک ز . شو قدرکه الیوم اوراده بولنان رشید باشانک والیلکدن عزل اولندینی ، برینه دیکرینک
کوندربله جکی هر نفسله شایع اوله ق مشارالیه طرفندن نظارته مراجعت ایدلکیکندن واسملری
معلومک ز اولان کیمسه لک سیواسده قریباً برلشمک ایستدکلری اشعارات واقعه دن آکلاشیلدنندن
پهوده بر دقیقه کچیریلرک برآن اول حرکت وبر ساعت اول مواصله غیرت ایتمک زده مصلحه اهم

والزمدرد . شو اسباب وملاحظاته كوره نه وقت حرکت ونه قدر مدته مواصلت ايد بيله جك كنرك اشعاري مقتضيدرد . سيواسده اراز ايد بيله جك كنرك تلغرافنامه شودرد : ذات عاليه پينك سيواس والى وقوماندانلغه تعيينلرى مجلس وكلا قراريله بالاستيدان شرفصادر ارلان اراده سنيه حضرت بادشاهى اقتضاسندن اولايغندن همان حرکتله بوتلغرافنامه يي سيواسده كي مأمورين ملكيه وهسكريبه دن ايجاب ايدنلر بيله بالارائه والى وقوماندانلغى درعهده ايدرك ايغاي وطنيه به مبشرت وهمان اشعار كيفيت ايتلمرى تبليغ اولنور . ۳۰

۳-۹-۳۳۵

داخله ناظرى

حربه ناظرى

عادل

سليمه شفيه

غايه مستعجلدر

باب عاليه

۶ - ايلول - ۳۵

ملاطيهده العزيز واليسى غالب بك افندي به

ج : ۶ ايلول ۳۳۵ :

اشقيا تمقيي ايجون سوق اولنه جق قوت مصارفك ژاندارمه تخيصصانه محسوباً مال صنديفندن نسويه سي ضروريدير . قاچ غروش صرف اولنه جفنگك وسوق ايد بيله جك قوتك منداريه يوم حركتك صريماً اشعاري .

ناظر

عادل

§ داخله ناظرى اوچ كون سوكرده على غالبك برتغرافنه جواب اولديني آكلاشيلان شوتلغرافي

وبريور :

مستعجلدر

درعيله

۹ - ۹ - ۳۵

ملاطيهده العزيز واليسى غالب بك افندي به

ج : ۸ ايلول ۳۵ . نومرو ايكي :

سيواسده شايان اعتماد واسطه اولديني جهته معلومات كافيه آلتامقده ايسده اورا اها ليسندن ، بوراده بولنان بر آدمك افاده سنه وسائر برلردن ده آلتان معلومات عموميه به نظر آ اولاي ؛ اهالي بونجريكاه طرفدار دكلدر . ثانياً ؛ عسكر اقل قليدر . بوحركتي اداره ايتكده اولانلر اشخاص معلومه ايله قوماندان وضابعدان بفضيلديدر . بونلر ، ايشه ملي برشك و برهرك مقصدلرني ترويج ايتديرمكه جاليشمقده در . حالبوكه ملت بوايشلره طرفدار دكلدر . اوراسي ده قريب اولديني جهته ايسته ديك كنرك معلوماتي ده سويلله استحصال ايد بيليرسكنز . مع هذا غزنه لر هر نصلسه اورايه مأمورين كنركدن بحث ايتدكاري جهته بركون اول عزيمتكز ده زياده كسب اهميت ايتشدرد . برلكده بولنديره جفنگز قوتك نه قدر زياده اولور . ايسته موفقيتي اونستهده نسهل ايد بيله جكي دركاردر . بوقوتك مقداريله وقت حر كتنرك بركون اول تعين واشعارينه منتظرم .

ناظر

عادل

§ علی غالب بك ، جواباً ، ملاطیبه دن صوك اوله رق شو تلغرافی ویریور :

داخلیه نظارته

فات مستعجل و محرمد
بالدات حل ایدله جکدر

شهر حاک اون دردنجی کونی کافی قوتله اشتیاقک تعقیب و دیدستی ایچون ملاطیبه دن حرکت ایدله حاک وجهه تداییر مقتضیه اجرا ایدلمشدر . بگونه تعالی مصادمه ده نتیجه موفیت اولدیغه اعتماد بیورولسون . یالکز اشعاراتک جوابلری ومقتضیات تأخیر بیورولمایدیر .

الفریز والیسی

۳۳۵-۹-۹

علی غالب

§ بو تلغرافدن ، ۹ ایلول کیجه سنی حکومت دائره سنده ، هیجانلر ایچنده صباحه قدر او قوسز کچیرن علی غالبک ، ۹ ایلول ۳۵ کونی هنوز قهرمانلنک اوزرنده و بگونه تعالی مصادمه ده موفیتدن پر امید اولدیجی آکلاشیلیور .

§ افندیلر ، وقعه وبو وثائقدن خبردار ایدیلن رؤسای مأمورین ملکیده دن ، داخلیه نظری عادل بکه وقوماندانلردن ده حریبه نظری سلیمان شفیق پاشایه عدم اعناده متضمن تلغرافنامه لر کشیده سی موافق اوله جنی دوشونودی . عمومک نظر دق جلد اولندی .

سیواس والیسی رشید پاشاک تلغرافنه جواب ویرن عادل بکک شو سوزلری نه قدر حیرت واستغرابه سزادر . عادل بک بحث ایتدیکم تلغرافی شو جله لرله پتیریوردم البته اراده سیده جناب خلافتبناهی حکم تالیسنه مطاوعت لزومی تقدیر ایدرسکزر ، [وثیقه : ۷۰]

§ افندیلر ، بالتصادف بو بخاره اثناسنده بنده تلغرافخانه ده بولونیوردم . برآراق دایانه دمده شو تلغرافی تسوید ایدوب چکیلیمک اوزره مأموره ویردم :

۳۳۵-۹-۱۱

داخلیه نظری عادل بکه

ملتی پادشاهنه معروضاتده بولمقدن منع ایدیورسکزر . آچقار ، جانلر ! دشمنلرله ملت علیهنده تریدات خائنه ده بولونیورسکزر . ملتک قدرت واراده سنی تقدیردن عاجز اولدیفکزه شبهه ایتمیوردم . فقط وطن وماتله فارشی خائنه ومذبحخانه حرکتده بوله خفکزه اینانق ایسته میوردم . عقلکزی باشکزه طویلک . غالب بک وهیپازی کی بلهاتک احقجه اولان موهوم وعدلرینه قابیلهرق ومیستر نوویل کی ملتیز و وطنیز ایچون مضر اولان اجنیلره وجدانکزی صانه رق ارتکاب ایتدیگکزر دناشارک ملتجه تطبیق اولنه جق مشولیتی نظر دقتده طوتوکز . کووه ندیککزر اشخاص وقوتک هاقبنی اوکر ندیککزر زمان کندی طاقتکزرله مقایسه یی اونوته ییکز .

مستثنی کمال

§ باجله قوماندانلرده ، ایجانی کی مراجعتلرده بولندیلر .

§ ۱۲ ایلوله قدر آلدیغمز راپورلردن فراریلرک ، ۱۱ ایلول کیجهسنی راقده کچیدکیری و ۱۲ ایلول کیجهسنی ده ، راقهک یاریم ساعت یاقیده بر کویده ، بر عشرت رئیسک یانه . کچیره حکمرینک آ کلاشیلی بیلیبریلوردی . [وثیقه : ۷۱] بو معارفات ، ۲۰ شبی ، ۱۵ شبی و ۱۳ شبی قول اردو قوماندانلرسته بیلدرلدی . [وثیقه : ۷۳]

۱۱ ایلوله و ۱۲ ایلوله ملاطیه ایله تاه یاف داشسده وقوعبولان عمارات ؛ هوز ملاطیهده ، اوامر و تعلیمات قشیه آیش اولان ، ذواتک فخریهده تهریه دلال ایدهحک مقبیده ایدی .

میزدن کن آلائی قوماندانی الیس ده ؛ متصرف مکک کوردلرک بر آده مخصوص طرندن ، والی عی غالب و متصرف خلیل بکدرک بعض شرائطه موافقه عودت ایلک ایستاده ایدی و ایده ایدیش . بناء علیه سلامت ملکته نامه بولرک بو دوریه واقع اولان تکلیفین قبول ایلک موافق اولوب اولمادیی حقدده کی امرکزک انتصارنده بولندیغمز معروضه ده . دیکسه ایدی . (۱۱ ایلول) [وثیقه : ۷۳]

بونی تمهیناً ، ۱۲ ایلول کیجهسنی ده ، ینه تلغراف ماشه کلن سواری آلائی قوماندانی حالده تاه ف وکیلی توفیق و طوبجی آلائی قوماندانی منیر و ژاندارمه یوزباشیسی فاروق و سطر بیگباشیسی محمد و العیزدن کن آلائی قوماندانی الیس بکتر نامه الیس بک شونلری یازدیردی :

ملاطیه دن الیس بک : —

شمعی شایان اعتماد اولان ژاندارمه یوزباشیسی فاروق بکدن آتآن معلومات بوجه زبرد :

فاروق بک کاخته وجوارنده تعقیده ایدی . ملاطیه به بش ساعت مسافده راقه قریه سنده کوردلرک اجتماع ایلدکیرنی والیوم متصرفله رقتاسنک اوراده بولندیغنی ، سیوه رکه قدر اولان عشائرک بیدرپی محل مذکوره کلکده اولدقلری و درسم عشائرینه واریمجه قدر کوردلک نامه دعوت ابالدهکی ، متصرفک فکری ، اولا ملاطیه به هجوم و کاملاً یغما ایلدکن سوکره بونون قوتله سیراس استامته پورویه جکیرنی ، ملاطیه ده بولان تورکری قتل و طرد ایده حکمرینی و درسمیلرکده عینی زمانده خربوطه پورویه جکیرنی بیلدیریبور . چونکه متصرفک ملاطیه دن کیتمه سی کوردلک نامه کندیلرینه بویوک بر ذل و حقارت ایش کبی تلقی اولوبیورمش . والی ، بو یغما و قتل نفوسه طرفدار و راضی اولدیغنی فقط متصرفک فکرینده مانع اوله میه جغنی بیلدیرمشدر . ملاطیه به حرباً کیردکیری زه ان کورد بایراغی چکیله جکنی و برابرلنده بولان انکلیز بیگباشیسی ده ، اوردهده بولانز اسکایز فرقسنک حرکت آماده اولدیغنی بیلدیرمش ایسهده حاجی بدر آغاده بونی قول ایتدیکی وعشائرک ملاطیه ک کوردستان و ملاطیه ده کورد بایراغی چکیلمه سنه اصرار ایلدکاری دون آقشام والی ملاطیه به عودت اینک ایسته مش ایسهده برافندقلری مبالغه دن عاری اوله رق عرض اولتور . شرطلری زی ددیر :

۱ — والینک یرینه عودتی ،

۲ — متصرفک کما کان رنده قالمی ،

۳ — العیزدن کن عسکرک اعاده سی ،

۴ — والینک یوز مسلح کوردله ملاطیه به کیردیکی زمان سکونتک خانقاه سی و سیواس استقامته بوررمسی ،

۵ — عشاردن آلتان بدی تفنك بر روولورك اعاده سی

۶ — بروجه بالا معروضاته اراده لری .

۱۱ ایلول ۳۳۰

§ الیاس بکه شونی یازدم :

ملاطیبه الیاس بک افندی به

۱ — ویردیکنکز معلومات هیئت مزجه نظر دفته آلدی . ذات طایکزه شرائط درمیان ابدن کیملردر ؟ بالطبع بویه برمناسبه کیریشمک قطعاً دوغرو دکلدر . خیانتلری تحقّق ابدن والی ، متصرف و همپارینک دردستلری و تحریک ایتمک چالیشدقلری بعضی فافل کیمسه لری ارشاد ایتمک موضوع بحثدر . بونک ایچون کمال شدتله مقابله ایتمک لازمدر . ۱۳ نجی و ۱۵ نجی و ۳ نجی قول اردو توماندانلری ، بو دقیقه ده تلفراف باشنده مشترکاً اتخاذ اولنه جق تداییری قرارلاشدیرمقدمدرلر . ممکن اولان قوتلر هر طرفدن تحریک اولنمشدر . سکونت وجدیتله اوراجه ایجاب ابدن تداییرک طرف طایکزدن اتخاذ ایدلمش بولندیفته امنیتمز برکالدر . اومنطقه ده بولتان بالجله تلفرافخانه لرك طوتولسی ومتصرف وکیلی توفیق بک برادرمنك حکومت قوتی ونفوذینی اعظمی صورتده کوسترمسی نظر دفته طوتولمیدر .

۲ — بو آمده بوتون آناتولی مراکزیدن ذات شاهانه به خیانت واقعه عرض ایدلمکده در . اوراجه ده عینی صورته حرکت اولنمیدر .

۳ — انکلیز بیکباشینسک سوزلری بلوفدر . کوردلرکده ، اجتماعه موفق اولسه لریبله قوه عسکریه قارشینسده نه درجه به قدر موفق اوله جقلربنی تقدیر بیوروورسکز .

۴ — بدر آفای وکون عشیرتی رؤسائی و بو حرکات خائنانه به مخالف اولان رؤسائی طرفکزه جلغه نوسل بیورلسی مناسب اولور .

۵ — حصنمنصوردن حرکت ایدن سواری بلوکیله سیوه رک و دیاربکردن حرکت ابدن برر طابورله ارتباطکنز واری ؟ نرملره واردیلر ؟

۱۱ ایلول ۳۳۰

تلفرافخانه ده موجود قونفره هیئتی نامه

مصطفی کمال

§ کرچه ، قونفره حال اجتماعه و تلفرافخانه ده بولونموردی . فقط قوه معزیه بی تقویه ایچون قونفره هیئتک علاقه سنی کوسترمکی موافق کوردیکم کبی امضا اوله رق یالکز « قونفره هیئتی » دییده عین مألده آبریمجه بر تلفرافده یازدم . [وثیقه : ۷۴]

بو تلفرافه ذیل اوله رق ، اورفده ، عینتابده ، مرعشده بولتان و جزئی اولان اجنبی قوتلربنی بیلدیره رک « سزه بر اجنبی فرقه سندن بحث ایدنلرک بیاناتی ، وطن و ملت خائنلرینک پالاتی نقل ایدمه رک معنویاتکزی قیرمق آچلقلندن ... » در دیدم . [وثیقه : ۷۵]

الیاس بک اشعاراته ویردیکی جوابده « تعرض حالنده مقاومت شدیده ابرازی صورت قطعیه ده قرارلاشدیرلمشدر . دیدکدن سوکره ، « الهه کی قوت » ملاطیبه ی اوزون مدت بر کورد تعرضنه

قارشى مدافعه‌يه كافي دكلدر . بونك ايجون سرعت ممكنه ايله قواى معاونه سوقه دلالت بيورلمى ايداً مستر حدر . ديدى [وثيقه : ۷۶]

الياس بك ، ايجاننده بر شى تبليغ ايديله بيلمك ايجون ، تلغرافخانه ده بر ضابط برافرق ، مهم دولان ايشنك باشنه گيتمى رجا ايتدم . [وثيقه : ۷۷]

الياس بك دن ۱۲ ايلوده كشيده اولنان بر تلغرافخانه يي ، مختلف نقطه نظرلردن ضابطلرمن ومأمورلرمن ايجون شايان استفاده اوله جنى ملاحظه سيله عينا عرض ايدم جكم :

ملاطيه
۳۳۵-۹-۱۲

سيواسده ق ۳ قوماندانلغنه

حلبده كي انكليز اردوسنه منسوب مير آلاى رتبه سنده موسيوب . پيل اسمنده بر انكليز ضابطى بوكون ۳۳۵-۹-۱۲ زوانده ملاطيه به ككشدر . مقصدى ملاطيه ، خرپوط وديار بكر منطقه برنده اشراف ومأمورين ملكيه وعسكريه ايله كوروشمك اولدينى ، فرارى ميستر نوويك وظيفه مأموريتى حقنده عدم معلومات بيان ايتدى وبو خصوصده انكليز حكومتك قطعاً معلوماتى اولدينى وبوبله بر پروباغانداجى ضابطك بورالده كزمنى قبول ايدميه جكنى وعشائر ايجريسندن درحال بورايه جلبى ايجون كنديسنه امر ويره جكنى سويلدى . اكر مقصد خائنه ايله بورالده كزديكنه قناعت حاصل ايدرسه موقوفاً حلبه سوق ايدميه جكنى علاوه ايتدى ووالى غالب بك ده كنديسيله كوروشمك اوزره حياتك محافظه سى خصوصده كنديسنه تأمينات ويره رك بورايه دعوت ايتمى طلب ايتدى . بوخصوصده مافوق مقامدن مومى اليهك بورايه كله ينه جكي حقنده امر آلمدن بورايه كلسك ممكن اولميه جنى وبوخصوصده مقاماته مراجعت ايدميه جكم ده سويلدم . بوموافقاً آمرىك سرعت تبليغنه دلالتى رجا ايتدى . كنديسى معتقد تالى سياسى ناميله ياد ايديليرمش . حكومت مركزيه كنديسى طائيرمش . كنديسى بوراده ايكي كون اقامتدن صوكره خرپوطه كيدميه جكمش . وثيقه سى بو قدر . كنديسى ، محترم بر مسافر اولدينى وحقنده احترامات مخصوصه بايله جنى سويلنمشدر . والى يي بورايه كتيرنمسه وبوذاتك خرپوطه دوغرى سياحت بايمسه مساعده ايدميه مى ؟ اشعارى . سيواسدن ايكي ضابطك شمدى كنديكى معروضدر .

آلاى ۱۵ قوماندانى

الياس

§ بو اشراف محتويانده موضوع بحث حصوصات حقنده طرز حركتى مشعر نقطه نظرلرمن ، شو صورته قيصه جه بيلديرلدى :

سيواس
۳۳۵-۹-۱۲

تل
فايت مجلهدر

ملاطيه ده اون بشنجى آلاى قوماندانلغنه

ج : ۳۳۵-۹-۱۲ :

۱ — كي اولورسه اولسون وثيقه سز بر اجنبى ضابطك ممالك عثمانيه داخلنده ايتى بو قدر .

کندبسته کال ترا کتله فقط عسکر چه قطعی بر صورتده کیفیت ابلاغ و کلدیکی بره هان دونسنی اخطار ایدیکز . مملکتدن چیغجه قدرده انحراف و مأمورین ابله هیچ بر سیاسی ماسه کهده سی ایچون بامه مقتدر ، مدرک رصابط ترفیق ایدیکز .

۲ — فراری والینک خیانت و طیه ابله منم اولدیفنی ، أنه کچه در دست ابله قاتونک بینه عدالتنه تسلیم ایدبله جکئی ، بوبابده بشقه درلو برشی یاتق امکائی اولدیفنی آیریه ایصاح ایدر مسکنز اقدم .

مصطفی کمال

§ افندیلر ؛ آلتان تدایر و ترتیبات و الخاصه کومتریلن عصیت و شدت سایه سنده ، علی غالب و خلیل بکرک اغفاله چالیشدقلدی عشار داغیدش ، مأمید قلان علی غالب اولا اورقه و اورادن حلبه فرار ایشدر . میستر نویدده نظارت تحتده مرهبا البستان اوزرندن کیشدر . دیکرریده برر صورته فرار ایشدر . بوصفحاتی ، دها زیاده ، ایصاحده بره نده کورمیورم . بو خصوصیه دائر بیانامه لاحقه اوله رق انشار ایدم جک اولان و نائقک مطالعه سندن حال و آئی ایچون شایان ابتداء نقطه لر استخراج اوله جفنی امید ایدرم . [وثیقه : ۷۸ ، ۷۹ ، ۸۰ ، ۸۱]

..

افندیلر ؛ علی غالب تشنتک ، پادشاهک و فرید پاشا حکومتک واجانبک مشترک بر تشنتی اولدیفنه ، هررض ایتدیکم و نائقه مطلع اولدقدن سوکره ، شبه و تردد ایدنلر قالماز ، ظن ایدرم . بو خیانتک ، مشترک متشترینه قارشی ، آلتسی لازم کان وضیت صریحدر . آنجق مقابل نشبده ممکن اولدیفنی قدر جبهه هجومندن صرف نظر ایتک ، او کونک ایجاباتی اولغله برابر تشبث قوتی مختلف هدفله توجهدن اجتناباً بر نقطه ده تمرکز ایتدیرمک ، موافق احتیاط ایدی . بزده ، هدف تعرض اوله رق و الکز فرید پاشا قاینه سنی تثبیت ایتدک و پادشاهک ذی مدخل اولدیفنی بیلمه مز لکدن کلدک . فرید پاشا قاینه سنک ، پادشاهی حقایقندن خبردار ایتیموب اغفال ایتمکده اولدیفنی ته زبخی طوطدق . پادشاه ، وضعتدن آگاه اولدیفنی تقدیرده در حال کندیسنی اغفال ایدنلره لائق اولدقلری مه منیه تی تطبیق ایدم جکینه امنیتز اولدیفنی ایلری سوردک و حکومتک ثابت اولان جنائی اوزرینه کندیسنه اعتمادک انسابی طیبی اولدیفندن حقیقت حالی و الکز و آلتقی دوغربدن دوغری به پادشاهه عرض ایتمکله وضعتک اصلاحی ممکن اوله جفنی نشبتمز ایچون نقطه عزیمت عد ایتدک . بوملاحظه بناء ؛ ایلولک اون برنجی کوی ، پادشاهه خطاباً بر تلفرافنامه حاضر لادی ، بو تلفرافنامه ده تخمین پیوره جمکز و حمله زمانک ایجابی اولان بر جوق صوری الفاصه انجده [حکومتک بالمحاربه قولفره بی باصمق صورنیله بین الاسلام سفک دمایه تصدی ایتدیکندن کوردستانی آفاقا لایر مق صورنیله وطنی بارجه لاتمق پلاتی باره مفاصلنده تعهد ایتش اولدقلری و نائق ابله تحقق ایتدیکندن ، حکومتک بوبابده واسطه اجراییه سی اولانلرک خاسراً فراره اجبار ایدلیدی ، دردستلری حالده قانونک نیچا اجرا آتته تودیع اوله جقلری و بوجناتلری ترتیب و داخلیه و حربیه ناظرلری طرفندن تبلیغ و تصبیق ایتدن حکومت مرکزیه به ، ملتک اعتماد و امنیتک منسلب اولدیفنی ذکر ایدلکدن سوکره ، ناموسلی ذواتدن مرکب برهنت جدیده حکومتک تشکیلی ابله بوجاسوس شبکه سی حقنده تحقیقات و اجرا آت سریعۀ عادلانه ک

اجراسی طلب ور هیئت عادلہ حکومتک تأسسنہ قدر مرکز حکومتلہ بر وجهلہ مخارہ و مناستندہ بولومہ منہ قرار ویرمش اولان ملدن ، اردونک آیرلہ میہ جعی ، ذات وقمہ یہ مطلع و محلہ محاور اولان قول اردولر قوماندانلری عرضه مجبور اولدق . [دینلیوردی . وثیفہ : ۸۲]

ایشته بو تلفرافنامہ صورتک عموم قول اردولرجه استانبولہ چکیلمسی مناسب دوشوبولدی .
۱۱ ایلول کونی تلفراف باشده قول اردو قوماندانلرته شو سرویسی ویردم :

« شمدی بر صورت ویرہ حکمز . بوسورک ۳ محی ، ۱۵۰ نحی ، ۲۰ محی ، ۱۳ و ۱۲ نحی قول اردو قوماندانلرینک مشترک امصاسلہ چکیلمسی مناسب کوربیورز . مطالعه ایتدکدن صوکرہ دیگر قوماندانلرلہ عینی زمانده چکمک اینچون اسصار بیوریکز . »

صورت

مقام صدارت عظمایہ

« شمدی ، دوفریدن دوفرہ یہ باش قوماندان اقدسمز ، خلیفہ ذیشانمز افندمزہ معروضات مهمده بولنق مجبوریتندیز . حائل ابقاع ابدلہ مسنی رجا ایدر ، عکسی تقدیرده تولد ابدہ حک نتائج وخیمہ نک مسئولیتک صرف ذات فخبانہ لرینہ راجع قالہ حقی عرض ایدرز . ق ۱۲ ، ق ۱۳ ، ق ۲۰ ، ق ۱۵ ، ق ۳ ، وقوعبولہ جق معروضات مهمہ عرض ایتمش اولدیم و جهلہ پادشاه یاریلان تلفرافنامہ محتویانندن عبارت ایدی .

ایلولاک ۱۱ محی کونی بالخاصہ ۱۲ محی کیجہ سی ہر طرفده قول اردو قوماندانلری تلفراف مرکز لرینی اشغال ابدہ رک مقرر اولدیمی و جهلہ استانبول ایلہ محارہ یہ چالیشیوردی . فقط صدراعظم اورنہ دن قائب اولمش کبی ایدی : جواب ویرمیوردی . بزده ، تلفراف باشنده ، صدراعظمک تلفرافلری آلوب جواب ویرمیسی اینچون تضیقانده بولونیوردق . استانبول مرکزی تلفراف مأمورلرلہ وقوعبولان اوزون جکیشمہ لردن صوکرہ برتلفراف مأموری شو سرویسی ویردی :

« صدراعظم پاشایہ یازیلان افادہ تلفولہ سوبلہ نیلدی . آلتان جوابده : تلفرافنامہ مندرحانی صدراعظم پاشا حضر تلرته عرض اولندی . وقوعبولہ جق معروضاتلری اصولی دائرہ سسده تلفرافلہ عرض اولونمیلدر . تلفرافنامہ لردہ اصولی دائرہ سسده تقدیم ایدیلیر ، بیوردنلرینی مدیر بک سوبلیور افندم . » [وثیفہ : ۸۳]

§ بولک اوزرینہ نصف ایلدن صوکرہ ساعت ۴ ده شوتلفراف میواس تلفرافخانہ سنہ کوندرلدی :

۱۱ - ۹ - ۳۳۵

صدراعظم فرید پاشایہ

وطن و ملک حقوق و مقدساتی پایمال و ذات حضرت پادشاهینک شرف و حیثیت ملوکانہ لرینی اخلال ایلہ تشبث و حرکات فاعلانہ کنز تحقق المشدرد . ملنک پادشاهمزدن بشقہ هیچ بریکزه اُمبتی قلامشدر . بوسیلہ حال و استرحاملرینی آنجق ذات ہایونہ عرض ایتک اضطرارندہ درلر . هیشکمز غیرمشروع حرکانک نتایج وخیمہ سندن قورقورق ملت ایلہ پادشاه آرمہ سسده حائل اولیور .

بوایده کی نمر دکنز دها بر ساعت دوام ایدرسه ملت آرتق کندیسنی هر درلو حرکات و اجرا آتنده سربست تلقیده معذور کوره جکدر و بوتون وطنک هیئت غیر مشروعه کزله صورت قطعیده علاقه و ارتباطنی قطع اید جکدر . بو ، صوکه اخطار مزر در . بوندن صوکره ملتک آله جنی وضعیت بوراده بولنان اجنبی ضابطانی معرفتیه ائتلاف مثلارینه دخی مفصلاً بیلدیر یله جکدر .

عمومی قونفره هیئتی

سیواس تلغراف مدیر بنده عینی زمانده ، تلفونه شو آمر ورلدی :

« قونفره مزدن منتخب بر هیئتله تلغرافخانه یه کوندیر یله جک بر تلغرافنک دوغریدن دوغری به ماین هایونه کشیده سنه استانبولجه ممانت اولندی بی بیلدیر یلیور . بر ساعت ظرفنده تلغرافنک کشیده سنه موافقت اولندی بی تقدیرده استانبولله بوتون آناطولو تلغراف غبار اتی قطعه مجبور اوله جمنزی مافوق کزه بیلدیر یکنز . (سیواس عمومی قونفره هیئتی) »

§ قول اردو قوماندانلر بنده آتیده کی تبلیغ یاسیلدی :

سیواسدن
۱۱ - ۹ - ۳۳۵

ق ۲۰ قوماندانلغنه

• ق ۱۵

• ق ۱۳

• ق ۳

« قونفره نك عبته ملوكانه اولان معروضانه درساعات تلغراف باش مدیر بنجه ممانت ایدلشدر . بر ساعت مهلت ظرفنده ماین هایونه بول و برلر سه تکمیل آناطولینک درساعاتله غبارۀ تلغرافیه سی کس دیر یله جکی جواباً مذکور مدیر بنه تبلیغ ایدلر لشددر . قونفره نك بومطلب مشروعه جواب موافقت آلمدیغندن آن تبلیغدن اعتباراً آنقره ، قسطنیونی ، دیاربکر تلغراف مرکز لریله سینوبده تلغراف غبار اتنک تعطیلی ، یعنی قونفره نك ایشمار اتندن ماعدا هیچ بر تلغراف درساعاته کچیر یله مسی و درساعاتدن قول اولنماسی وغریب آناطولو ابله غباره مزه مانع اولیه جقسه کیوه بو فازی جهتنده کی خطک دخی طونولسی ویا موقه قطعی واجراآت نتیجه سنک اشعار ی رجا اولتور .

بو تعلیماته ممانت اید جک تلغراف مأمور لری محللر بنده در حال دیوان حربه ویر یلرک حققر بنده اک آغیر جزا تطبیق اولنه جقدر . اشبو تبلیغاتک انفاذی ۲۰ نجی ، ۱۵ نجی ، ۱۳ و ۳۰ نجی قول اردو قوماندانلر لنندن رجا ایدلشدر . وصولنک اشعار بیورولسی .

سیواسده عمومی قونفره هیئتی»

§ بوتلغراف محتویاتی ، متعاقب تلغرافلرله ا کمال ایدلدی . [ونیقه : ۸۴ ، ۸۵]

۱۱ ایلول کیجه سی یاسیلش اولان عمومی تبلیغه ذیل اوله ر قده شور جاده بولونیلدی :

« بو کیجه نتیجه آله ایدیلنجه قدر بوتون قوماندانلر ورؤصای مأمورین ملکیه وعلاقه دار هیئتلرک تلغرافخانه لری نك ایتهملری رجا اولتور . (عمومی قونفره هیئتی) »

§ تاغرافخانه لرمده شواخطارده بولونیلدی :

« لاحتقره : بوتلیغاتك اجرا اولندینی خبری قونفره هیئتجنه معلوم اولدقدن سوکره عینی وجهله بینمزه مخبراته دوام اولنه جفتدن تلغرافخانه لرمده آدم بولندیرلسی موجودر. (قونفره هیئتی) »

§ استانبولك، وبریلن بر ساعت مهلت ظرفنده سراه یول ویرمه جکی آکلاشیلوردی . بناء علیه ۱۲ ایلول ۳۳۵ کونی عموم قوماندانلره وولایانه شوتلیغ عمومی یاپیلدی :

« بر ساعته قدر ، صورتی آنیده مندرج تلغرافنامه عمومی قونفره هیئتی طرفندن صدراعظمه جکیله جکدر . بناء علیه سزده همان بواساس و مآله برر تلغرافنامه کشیده ایدیکز و همان بیلدیریکز افندم . (عمومی قونفره هیئتی) »

§ ساعت بشده صدراعظمه برای معلومات قیدبله وبریلن وعینی زمانده بالعموم قوماندانلره وولایانه وقوعبولان تبلیغات شوندن عبارت ایدی :

« ۱ — حکومت ملتک سوکیلی پادشاهنه اولان معروضات وارتباطنی کسمکده و تحققی ایدن حرکت خائنه سنده دولهده تمرد ایلدیکندن ملتده مشروع بر هیئت حکومت رأس کاره کچینجهیه قدر حکومت مرکزیه ایله مناسبات اداره سنی واستانبول ایله هر درلو تلغراف و پوسته مخبرات و مراسلاتنی تماماً قطعه قرار ویرمشدر . محلی مأمورین ملکیه ، عسکری قوماندانلره متحداً بوخصر صی تأمین بده جک و نتیجه بی سیواسده عمومی قونفره هیئته بیلدیره جکدر .

۲ — اشبو تبلیغات بالجمله قوماندانلره ورؤسای مأمورین ملکیهیه ویرلشدر .

(عمومی قونفره هیئتی) ،

۳۳۵-۹-۱۲

افندیلر ؛ آیک اون یکنجی کونی حکومت مرکزیه ایله عمومیتله مخبره و ارتباط قطع ایلدی . بعضی مستثنایانلر و بو محللرله اولان مناقشاتمیزی آیریجه ایضاح ایدم جکم . ایزدن اول مساعده بیورورسه کز دهامهم تلقی ایدلسی لازم کلن بر مسئله حقنده عرض معلومات ایدیم ؛ معلوم طایریدر ، که فرید پاشا حکومتی مبعوثان انتخابی ایچون سورنا برأمر ویرمشدی . فقط ایچنده بولندیرمیز تاریخه قدر ، یعنی آناتولونك استانبولله قطع ارتباط ایتدیکی ۱۲ ایلول کوننه قدر ، بو امر تطبیق اولمامشدی . صوگ وضعیت اوزرینه اک مهم مسئلهك مبعوثان انتخابی تعجیلاً تأمین ایتك اوله جفتی تقدیر بیورورسکنز . بناء علیه ۱۳ ایلوله در حال بو خصوصده اشتعاله باشلانیلدی . (وثیقه : ۸۶) اوزون تفصیلات ویرمکدنسه ذکر ایتدیکم تاریخده وبریلن ایلک عمومی تعلیماتی عیناً نظر اطلاعکره وضع ایتکی دهام فائده لی عد ایدرم . تبلیغات شودر :

۳۳۵-۹-۱۳

تل

بالیکسرده ق ۱۴ ، قونیهده ق ۱۲ ، دیار بکرده ق ۱۳ ، اضرورمده ق ۱۵
آقردهده ق ۲۰ ، بروسدهده ق ۱۷ ، چیندهده ق ۵۸ ، باندیرمدهده ق ۶۱
قوماندانلقرینه و ق ۶۱ واسطه سیله ادرندهده ق ۱ ، نیکدهده ق ۱۱

قوماندانقلرينه ، ولايتلره ، مستقل سنجاقلره ، بلديلره
(مدافعه حقوق جمعيتي هيئت مركزيه لرينه)

حكومت مركزيه نيك اتخاذ و تسيب ايتكده اولديني مسلك اورنجاعكرانه يه ويشامقده اولديغمز
كونلرك مهالك دحطرات عظيمه نه قارشى مدافعه حقوق ومحافه موجوديت ايجور بيلس ملىك
اتخاب و المقادى تامين وتسريع ايتك بو كوك ائك مهم وظيفه سيدر .

حكومت مركزيه ملى اغمال ايله ميعرئان اتخابى ايلرجه اجرا ايتمه من اولديني كنى مسوك
زمانده و برديكي اتخاب امرينده درلو اسباب ايله تعوق وتأخير ايتكده در. فريد باشاك، صوروسك
اوته سنده كي ولايتلردن فراغت اينديكي صلح قونفرانسه ويرديكي نوضه ايله نانت و آيدن ولايتده
بونانيلرله تحديد حدوده قشنى اورادكي اشعالي امر واقع حالده بر الحن اوله رق قبول اينديكنه
دليل بولنش واقسام مشغوله سائره ممالك ايجورنه بولر بكنر خافلان و خاشانه سياسنه ملك و ملى
انقسانه او عرانه جنى قويا محوط و مجلس ملىك انعقاددن ال صحابه يه امسا يله ملى بر امر واقع
قرشيسنده بولند بر مق نيسده اولدني مامول بولمش اولد نندن عمومى قونفره ، اردوي و ملى اتباهه
دعوله بروجه آن خصوصانك سرعت اجرا نى مسائل حيايه مليه دن عد و بيان ايلر :

اولا --- اتخابات حاضر لهرينك مرعى فنونده كي اك اسفري مدت ظرفده اجرا و اكالى ايجون
بلديلر و مدافعه حقوق جمعيتارى فعاليت تامه ايله جاليشمليدر .

نايا --- سنجاقلردن چيقاريله حق ميعرئانك مفدار نفوسنه نظر آعدى همان ثبيت اوله رق هيئت
تمثيليه شميدن بيلدر لمليدر . نامزدلر مشلسي بالاخره بالخايله حل اوله جقدر .

ثاكا --- كرك اتخاب حاضر لقلى ، كرك اتخاباتك اجرا سنده موجب تأخر اسبابك شميدن تأمل
ايله رمى و هيچ بر تأخره ميدان و رليه رك اسفري مدت ظرفده اتخاباتك انتاجى .

اشبو قرارى مطلقه كزده كي بالجه بلديه و مدافعه حقوق جمعيتارينه تبليغ و ايتابنك سرعت افاسنه
معادنت بيورمكز رجا اولنور .

في فريد باشا حكومتى ، نغندنه دوام ايدىوردى . معلوم اولمىنى وجهله دوشونجه يه قدر
دوام ايندى . نمكتى كونلرجه مرجعسز براقق البته بك بوبوك محذور نرى داعى اولوردى . بوسيه
بناء ، ولا مطالعه صور مق اوزره و منعاق بعض اعتراضات بافقسز ين امر طررده تبليغ اينديكمز
مقرراتى اينلوك ۱۲ كيجه سى شو صورته ثبيت و تسويد ايتشدم :

د قونفرجه اتخادى تصور ايديان تدابيرى حاوى صورت بروجه آنى مروضدر : بو باده كي
نقطه نظر و مطالعه ساليلىر آئنده من سوكره هيئت عموميه جه تذكر اوله رق موقع تصيغه قونجدر .
۱۵ - ۹ - ۳۵ زواله قدر اشعارينه منتظر ائدم .

— آمال مليه يي بر صورت خاشاده تاويل و تفسير ايله تشبثات و حركات مليه مزى غير مشروع
اولق اوزره اعلان ايدن و مقام سلطنت و خلافة قارشى صداقت ابدى سى بونون وسائط مشروعه
وقاويه ايله تايبده مسارع اينديكمز خالد پادشاه ايله ملت آره سنده برسد حائل تشكيل ايدن و اهالى يي
يكديكرى عليه نسلخ و مقابله سوق و تحريك ايلين حكومت مركزيه ايله قطع مسابيات اضطرارنده
قازان عمومى قونفره هيئى . بروجه زير مقرراتى ذات ساليلىرينه تبليغ وظيفه عد ايلر :

۱ — نام نامى حضرت پادشاهى يه اوله رق قوانين موضوعه دائره سنده امور و معاملات دولت كاك

تدویر و تمسبته دوام اولنه حقدر . بلا تفریق جنس و مذهب اها لیک خان ، مال و عرضی و هر درلو حقوقی بجهت تأمینده بولندیر یله حقدر .

۲ — مأمورین حکومتک وظیفه مودوعه لر بی ملک آمال منه وعده سه توبه احرای ایلری طبعه در . مهذا اهای وظیفه دن استکاف ایلر لیک سدر لری اسما معصمه قبول وانهرق یرلرینه مسای توکیل و آه حقدر .

۳ — انبی و لویه آمال و حرایان ملی خلافتده حر کتلی نظام و تحقق ایده بکیرک سلامت دی و ملک مانه بر صورت شبهه مدعیه لر بی قمعدر .

۴ — مأمورین مستعبه و اها لیدن هر کم اولور سه اولسون مقررات ملیه به مخالف حرکات و تائیدات مفید تکرار ایده بولانلر دمی شاید آ دو چار محازات اوله حقدر .

۵ — ملک و ملک سلامت و سه دی ، عدل و حمایت ، داخل مملکتده امن و آسایشک تأمینله یلدر . بولنده احتساب ایدن هر درلو تدابیرک اتحادی قول اردو قوماندانریله والی و مستقل منبر لیلدن متظر در .

۶ — ملک معروضاتی ذات شاهانه عرض و ابلاغه موفق اولنوبده امن و اعتماد ملی حاکم بر حکومت مشروعه استکامه قدر مرجع عبارات سیوا سه عمومی قونفره هیئت تمثیلیه سی اوله جندر .

۷ — اشبو مقررات بالجه تشکیلات ملیه مرا کزیه تودیع و اعلان اولنه حقدر .

معطفی کمال

اقدیلر ، بو صوک عرض ابتدیکم تبلیغاتز اوزرینه ، قسماً ختیف و فقط قسماًده اولدقجه شدید اعتراضلر ، مقاومتله و حتی مقابل نشیله و تهدیدلر معروض قالدق . اعتراضات و تنقیدات ، بالکنز صوک تبلیغتمز احکامنه منحصر قالدی . بو مناسبتله دهاشقه نقطه لرده شمول پیدا ائدی . بو خصوصه هیئت علیه کزه بر فکر مخصوص ویرمش اولق ایچون بولنده حرایان اینش اولان هابیر ایدن بعضیلر بی فیصه جه عرض اینککله مساعده کزی رجا ایدرم .

§ اورنجان مذاومه حقوق جمعیتی هیئت مرکزیه سنک ۱۴ ایل ۳۳۵ تاریخلی تمار افنده ؛ « مقرر لیک تدابیردن اول ، حکومت مرکزیه قرق سکز ساعت بهات اعلا سنک موافق اوله جمی عونجه قرا کیر اولشدر . » طرزنده ضرور سنز بر مطالعہ برد اولونیوردی . [وثیقه : ۸۷]

§ دایکدن ۱۳ نخی قول اردو قوماندانی حودتک . ۱۴ ایل ۳۳۵ تاریخلی اوزون شیفره سنده ؛ « مرکز حکومتیه بون قیام علاقه ایدلرک مرجع عبارات قونفره هیئت تمثیلیه سی اولور سه ، شاعلمر . سیاسی بر مصلد تعیب ایدلر بو حرکتی خلافت قارشی مصیان ایدلش کوسنر لیک افکاری تعلیط ایدم حکمدر . . . بو وضیعت دوام ایدر سه ، اور و عسکرک معاشانی و اعاشه مصارفانی ایچون منبع و تأیید دوشونه ندیمی ؟ » . « حکومت مرکزیه اسکبر نوذی آلندده در . هر درلو اصرار و مساعیه رغماً باشه درلو حرکت ایدم یله حاکم بر حکومت تشکیله امکان و قدر . انکیزلر ، حکومتک موافقتیه واسع مفارنده بر اشمال پلانی تطبیق ایدر سه یکی باشند انکیزلر له محاربه به کیریشمک طرفداره میسکزی ؟ و کیریشلیدیکی تقدیرده موافقتدننه درجه به قدر امیدسکزی ؟ بو حرکت مصرانه وطنک منافعه موافقیدر ؟ » [وثیقه : ۸۸] طرزنده بر طام مطالعات و سؤالری احتوا ایدیوردی .

§ ارضروم هیئت مرکزیه سنک ۱۵ ایلول ۳۳۵ تاریخلی 'تلفرافنده' « تعلیقاتنامه مرکز آلتنجی ماده سنک (یعنی هیئت تمثیلیه نك مرجعینه هاند) نظامنامه مزله توفیق ایدلک اوزره هیئت مرکزیه لردن موافقت استحصالی ایجاب ایدر ، دنیا مکده ایدی .

§ ملاطیبه ده قوماندان الیاس بکک ۱۵ ایلول ۳۳۵ تاریخلی تلفرافنده « العزیز ولایتی خنقنک ، قونفره نك مقصد واملندن خبردار ایدیلرک هیچ اولمازسه بر درجه نورلرینه دکین بو خصوصک تأخیر ایدلسی تنسیب بیوریلورسه موافق بولدیغی عرض ایلرم . مطالعه سی درمیان ایدیلوردی . [وثیقه : ۸۹]

§ ایچنده بولندیغمز سیواسک مدافعه حقوق جمعیتی هیئت مرکزیه سی ده اوزون بر راپورنده « تبلیغ بیوریلان موادک هیئت مجموعه سنن مملکتده براداره موقه اعلان ایدیلرک آ کلاشیامقده در ، ماده سیله باشلادقدن صوکره « بونک ، جمعیت نظامنامه سنک ماده مخصوصه سنه و هیچ بر ماده سنه استناد ایتک امکانی کوروله ممکده اولدیغی حقنده ، نظر دقتمز جلب ایدیلور و « ذات شاهانه به ابلاغ معروضات ایدمیلرک وسائلی کال سکون وصمیمتله و طالتی بر شکلده آراغنی ، توصیه ایدیلوردی . [وثیقه : ۹۰]

§ هیئت تمثیلیه اعضامزدن بولنوب متعدد دعوت ورجالریزه رغماً بزه رفاقت ایتبن ، سیواس قونفره سنده بولنمقی ایچون معذرتلر ایجاد ایدن ثروت بکک « السلام علیکم » خطاب دیندارانه سیله باشلایان ۱۵ ایلول ۳۳۵ تاریخنده طرزوندن کشیده ابتدیی آجیق تلفرافنامه سنده ؛ « سیواس قونفره سی بیاننامه سنی وبالاخره تبلینانکنزی آلدق . جواباً بیلدر دیکمز مطالعات ، کاظم پاشا حضرتلرنجه کورلک آرزو ایدلسی و کورولشدر . . . « اولا سیواس قونفره سی ، عمومی قونفره شکلنه کیرمش و بر هیئت تمثیلیه وجوده کتیرمش اولدیغی آ کلاشیلیور ، که بو جهت مقرراتمزه منافدر . . . « سیواس قونفره سی ، هیئت تمثیلیه مز میانه اعضا انتخابنه صلاحیتدار اوله میه جقدی . . . « حکومت مرکزیه ایله قطع مخبرات بر امر واقع اولدی . . . « هیئت تمثیلیه نك مرجعیتی مسئله سی افکار عمومییه نظرنده بک ناخوش تأثیرلر یاه جقدر . بو جهتمدن قطعاً صرف نظر بیورلما لیدر . . . « سیواس قونفره سی ، ارضروم نظامنامه سنی تعدیله صلاحیتدار دکلدر . بو قونفره ، ولایات شرقیه هیئت تمثیلیه سنه تبعیته مجبور اوله جقدی . ارضروم مقرراتی حقنده ، اذهان عمومییه نك ، بر دوره اهتزاز کچبردیکی بو کونلرده ، آنک غیری احکامه شهلی نظرلرله باقه جقنده شبهه بیورمه ییکز . . . « ارضروم قونفره سی احکامی خارجنده یا یله جق معامله اشتراک ایدمیه جکز . « پروتئوسیه ختام بولیوردی . [وثیقه : ۹۱]

§ ۱۵ نجی قول اردو قوماندانی کاظم قره بکر پاشانک ۱۵ ایلول ۳۳۵ تاریخنده وقوع بولان اشعاراتنده : « سیواس قونفره سنک استفسارینه جواباً ، طریزون هیئندن ثروت ، عزت و ذکی بکلرک ویرمک ایستکلری جوابی او قودم . بک یقیندن طانیدیقم بو ذواته اعتماد و حرمت فوق العاده در . مومی الهمک مطالعاتنه سائق اولان فکر اصلی آ کلا یورم و طرفدارم . « دبدکن صوکره تفرعات حقنده کی نقاط نظرینی سرد ایدیلور و از جمله « ارضروم قونفره سی ، شرقی آناطولو ولایاتی نامنده در . سیواس قونفره سی ایسه ، عموم ملتی تمثیل ایدن بر قونفره در ، که بو قونفره نك ده آیریمجه بر هیئت تمثیلیه سی اولتی طبعیدر . آنجق سیواس عمومی قونفره سی هیئت تمثیلیه سی ، شرقی آناطولی ولایاتی هیئت

تمثیلیه سنی الہا ایتش اولیور . بو هیئت تمثیلیه بالطبع هر آن موجوددر . بالکمز بو هیئت تمثیلیه دن اولوب الیوم سیواس قونفره سی هیئت تمثیلیه سنه داخل اولش بولنانلر وارسه ، بونلرک ، شرقی آنادولوی ولایاتی هیئت تمثیلیه سندن استعفا ایتلرینی طلب ایتک دوغرو اوله بیلیر . سیواس قونفره سی ، عموم ملتک منافعی و شرقی آناتولی ولایاتی هیئت تمثیلیه سی ده ، منحصر آ شرقی آناتولی ولایاتک حقوق و منافعی محافظه ایدر . . . هیئت تمثیلیه نیک مرجعیت و صلاحیت کیفیتی مسئله نیک روح اساسی سنی تشکیل ایتمکده در ، که بومبجده شیمیدین استعجال ایدله سی خصوصنده سزکله تماماً هم فکریم . هیئت تمثیلیه تکلیفاتین بر دین بشه قدر اولان ماده لرینه کلنجه ، بونلرک دکل سورولسی ، حتی بیاننامه حالده ویا برتنی شکلنده بیله نشرینی فضلہ کورورم . « مطالعه سنده بولونیوردی . [وثیقه : ۹۲]

..

طرزبزنده ثروت بکه یازدیغمز جوابی تلغرافله کاظم قره بکر پاشابه وبردیکمز جوابدنده بحث ایدیم . ثروت بکه یازیلان تلغرافنامه شو ایدی :

طرزبزنده ثروت بک افندی به

طرزبون هیئت مرکزیه سندن سوریلان مطالعه به هنوز جواب کلدی . بو خصوص آبروجه کاظم پاشاحضر تدرندنده سورولشدی . مطالعاتک مزجنه دن لزوم کورولدیکی بالطبع آ کلاشیله مامشدر . صره ایله وقوعبولان مطالعاتکزه عینی صره ایله بروجه آتی عرض جواب ایدیورم :

اولا ، سیواس قونفره سنک عمومی بر قونفره اوله جفی جمله نیک معلومی ایدی . بونک ، سزجه ، باشقه ماهیتده نلیق ایدلمکده اولدیغنی شیمدی ایلمک دفعه سزدن ایشیدییورم . هیئت تمثیلیه مسئله سنه کلنجه ، بو هیئت ، اساساً ارضروم قونفره سنک انتخاب و قبول ایتدیکی هیئتدر . الان بنده کزله برابر رؤف بک ، بکر سامی بک ، رائف افندی ، شیخ حاجی فوزی افندی سیواسده حاضر بولمقده درلر . دها درت اعضامن نقصان اولمقله برابر اکثریت وظیفه سنی ایفا ایتمکده در . بو جهتکده ذات عالی لر نجه بارز بر صورتده معلوم اولاجضه شهبه من یوقدر . چونکه سزی ده ، وضعیتک اهمیتنه بناء دها ارضرومده ایکن دعوت ایتش و دیگر رفقاتک برابر کونوروله جکی بیلدیرلمشدی . سیواس عمومی قونفره سنک ، نظامنامه مزک سکزنجی ماده سی موجبجه بعض اعضا ایله هیئت تمثیلیه مزی تقویه ایده بیله جکی برابر موضوع بحث اولش و بونده ده بآس کورولممش ، بالعکس وحدت عمومیه یی تمثیل ایچون بو ، لازمه دن عدایدلمشدی . سیواس عمومی قونفره سنده بوندن بشقه برشی یاییلمامشدر . حکومت مرکزیه ایله قطع مخابرات ، مقررات اساسیه مزک دردنجی ماده سنک خارجنده دکل داخلنده وحقی او محتویاتک استیعاب ایدمه جکی وارد خاطر اولیان خیانتکارانه اسبابه مستند ماهیتده در . اساساً بو امر واقعی یان بز دکل ، حکومت مرکزیه در . شفره تلغرافنامه مزک تطبیق محتویاتی بر امر ضروریدر . بوندن ، هیچ بر صورتله صرف نظر ایتمه امکان قالمامشدر . بز ، جهت تطبیقه ده رأی موافقتکزی استحصاله تشبیه بر وظیفه عدالتک . موافقت ایدوب ایتهمک ، سزجه تقدیر اولنه جق بر کیفیتدر . بالکمز شوننده عرض ایدیم ، که بونکون ، بونون آناتولوی وروم ایلی نیک متحداً حرکت مجبور اولدیغنی راستقامتده ، اقلیتک دکل اکثریتک موافقته تابع اولق و اقلیتلری بو تابعیت ارجاع ایتک مجبورت قطعی سی وارددر .

مرحمت و صلاحیت مسئله‌سی حقنه ده‌ها مقبول بر نقطه نظر کنز و ارسه لطفاً بیلدیرکنز . انتخابی هم‌وری کوردون نوکونی طرز حرکت دقله تدقیق بیور بلورسه تمامه نظامنامه مزه و رسم و رسوم قهره‌سی مقررات اساسیه‌سنه ملائقدر . بونک خارجه جی‌بیلدیجی نقطه‌ی کورده‌میوزم . نام‌سله ذات‌تالیل‌کنک کندیکنزی خارج برافق ایسیدیککر لفظنامه و ممرات معویه مقدماتی احکاماتک . اح‌یه‌سی رحا اندرم . و کون عیقل احکامات بر حرکت و ارسه اوده ؛ حکومت مرکزیه‌ک مددات و مددکئی الحاقه انکک‌لرک آروسه و دیع و کندی منه‌لرینه فیران . حیدر . بونک قارنیه . راجه اتحاد اولان قراردن بشقه بر قرار الحاقیه امکان و ارسه لطفاً بیلدیرکنز .

مصلحتی کمال

§ کاظم قره مکر باشایده و بردکنز مفصل حوائک مقدماتی عناً شویله ایلی : و ثروت و عزت بککک ، مدد . تمثیله‌ک ضررون هیئت مرکزیه‌سندن استیضاح ایلدیجی خصوصیه حوائک جتدیتری آجیق تلمرافنامه آلدی . محتویاتک ، آجیق اوله‌رق اشاعی محدوددن سالم اولدن و مددکئی ، هیئت تمثیله ، عماً ثروت و عزت بککک شخصی مطالعه‌ری اوله‌رق تالی ایدر . هیئت تمثیله . نعمیه طلب ایلدیکی مطالعات ، عزت و روت بککک دکل ، نظامنامه موجبجه طربرون هیئت مرکزیه‌سندن طلب ایشدر . ثروت و عزت بککک نقطه نظرایی حاوی خصوصیه تلمرافنامه ایله طرف عایکزدن هم‌کندیلرینه و هم‌ده هیئت تمثیله به‌جواب اولق اوزره درمیان بیوریلان مطالعات حقنه‌ده بوجه آتی ابصاحه لزوم کورلمشدر .

(آ) اولاً ؛ عمومی‌الیهانی معلومکنز اولان مطالعاته سائق اولان فکر اصلی‌ی کشف ایتمک مع‌التأسف هیئت تمثیله‌جه تمکن اوله‌مامشدر .

ب (نظامنامه‌ک دردخی ماده‌سی محتویاتی ، براداره موقته تشکیلی اسباب و شرائطی ایست ایدر . حالوکه معلوم وقایع اخیراً اهاتکارانه سیله اتحاد ایدلش و ایدلمسی لری می حقنه مطالعه صورتولمش اولان تداییر ، هیچ بر وقاداره موقته تشکیل ایتمک قایه‌سنه معطوف دکدر . بناء علیه بوجوه‌موصله دردخی ماده آره‌سند مناسبت آرمه لزوم یوقدر . تداییر ، ذات شاهانه دوعیبدن دوعی‌یه عرض حاله بول ولق و مشروع رقیبه‌ک موقع اقتداره اصدائی استرحام ایتمک متعصبیه معصوفدر .

ج (سیواسده اعتماد ایدن قونمره ؛ غیرن آاطولو مرخصلرله ارضروم قونمره‌سند . هیئت عمومی‌سی ، بناء علیه ، عموم شرقی آناطولو و ایلیات نامه صاحب صلاحیت اعلی اوزره ، قونمره‌ده قرارینه نویماً اتعاب ایدیل بر هیئت مخصوصه بیلدیره‌ایه ، سیواس قونمره‌سی مانع عموم آناطولو و روم ایلی نامه و ونون ملتی تمثیل ایتمک اوزره عمومی ر قونمره حالی کسب ایشدر . اشوقو غایه ، ارضروم قونمره‌سی مقررات و تشکیلاتی عیاً ، همه مانع نشمیل قبول ایتمش و بالتیجه شرقی آناطولو مدافعه حقوق جمعی ، آناطولو و روم ایلی مدافعه حقوق جمعی عنوان شامی آلمده نویماً توحید ایدلمشدر .

نظامنامه‌ک اوجنجی ماده‌سی و قونمره‌ک مقررات اساسیه‌سی ذاتاً وفایه تالیله‌ک تأمین امل‌مطبی اوله‌رق کوسترمشدر . سیواس عمومی قونمره‌سی ، ارضروم قونمره‌سند شرقی آناطولو مدافعه حقوق جمعی مانع انتخاب ایلدیکی هیئت تمثیله‌یه ، تماماً بیان اعتماد ایدرک ، عیاً آناطولو و روم ایلی مدافعه

حقوق جمعیتی همچون هیئت تشلیه اوله‌رق قبول ایلشدرد . بوکا نظرآ ، سیواس عمومی قونفره‌سنک قراراری بشقه ، ارضه وم قونفره‌سنک قراراری بشقه و شرقی آناطولو مدافعه حقوق جمعیتک هیئت تشلیه‌سی بشقه و آناطولو وروم ایل مدافعه حقوق جمعیتک هیئت تشلیه‌سی بشقه کی بشقه‌لر و آریقلر الیه موضوع نحت اوله‌مز و بولک موضوع نحت اولسی شهسزکه بک صیمی اولان مقصد وحدت ونغایه معدسه‌مز همچون صولک درجه مضردرد . بوتقدیرده بربرخی النایدن هیئت تشلیه‌لر اولدینی کی، برینه داخل اولحه ، دیکرندن استعاسنی طلب ایتک دوغرو اوله‌یه حک اعصارده موجود دهرد . بوکون ، عموم آناطولو وروم ایل به شامل اولان حمیدیه ، سیواسه بونان بکله هیئت تشلیه‌سی ، ارضه وم قونفره‌سنک نظامنامه‌ک مواد همومده . «بداً منحت طنور ذادن لشتک حضور به ایضای وظیفه به دوام ایلکده در» «حقوق وصلاحینی ومانی شرقی آناطوله ولایاتدن ماطلع هیچ بر وجهه آز اولیان غربی آناطولولک ، بحق و مشرع و لای مصادرات و تکلیفی لطف دفته المیه‌رق اولنری ، عی الاطلاق تابع وضعیتده بولدی . «تأقیسحق ، رزم عدلیمزک بر درلو قبول ایدیمدیکی خصوصاًندرد» «بوسیله هیئت تشلیه‌مز آلتی عصا علاو سبله ندوبه اولمشدر . . . [وثیقه : ۹۳]

بوندن سوکره ده بر جوق ایضاحاتی احتوا ایدن بوتلغرافنامه‌مز، عیناً طریزون هیئت مرکزه‌سنده کشیده ایلشدرد . [وثیقه : ۹۴]

§ بو مناقشات اوزرنده ده بر حلی ایضاح و استیعناحر اولدی . حق (مدافعه حقوق هیئت طریزون مرکزی) امضای موهمیه دیگر ولایه‌له علیهم‌الده تلغرافلرده چکیلدیکی کورولدی . [وثیقه . ۹۵] نهایت اون بش کون سوکره طریزون بر تلغرافنامه آلدی . فقط ثروت یکدن دکل . . سینا عرض ایدرسه وضعیت آکلاشیلر .

«سیواسده هیئت تشلیه نامه مصطفی کمال پاشا حضرت‌تلیزه»

صورتی زبرده درج ایدیلن طریزون بلدییه هیئتک تلغرافی درساده شمدی کشیده ایدیلیور . بر صورتی ۱۵ نجی قول اردو قوماندانلقه یازدرلایینی معروضدر .

موقع قوماندانی

۱ لفرین اول ۳۳۰

علی رضا

صورت

«در سعادت» صدر اعظم فرید پاشا حضرت‌تلیزه

بوکونه قدر آناطولودن بوکون فریاد می‌ی طریزون کندیسه مخصوص وقار و سکینته تدبیر و تعاقب ابتدی . ملککک ، بو وصیه فصله محلی یوقدر . محبت و طبعه کر وارسه آرتق ترک موقع ایدیکر پاشا حضرت‌تلیزه .

اعضا	اعضا	اعضا	اعضا	اعضا
حسنی	محمد صالح	محمد عمری	احمد	بلدییه رئیس
		اعضا	اعضا	محبوب
		تشلیه	محمد	اعضا
				محل

§ کاظم قره بکر پاشا ۱۷ ایلول ۳۳۵ تاریخنده، ذاته مخصوص بر شیفره آلام. بك صمیمی و اخوتکارانه بر لسانه یازلش اولان بوشیفره برایکی اخطاری احتوا ایدیوردی. کاظم قره بکر پاشا : « پاشام، دیور، سیواسدن کلن تبلیغات و تعمیرلر، کاه هیئت تمثیلیه نامنه وکاه راسأدر. ۱۰ ایلول ۳۳۵ تاریخنده، درسعادنده کی حکومت خطاباً، راسأ تبلیغات و اخطاراتکنز واقع اولمقده در. بوكا اعتماد و امنیت بیوریکز که بو طرزده امضا کزله واقع اولان تبلیغات، سزی اکه زیاده حرمتله سونلر نزدنده بیله، بویوک بر صمیمیتله و سلامت فکرله تنقید اولونیور بونک نه قدر مؤثر و عکس العمله سائق اوله جفتی تقدیر بیورورسکنز بئاء علیه هیئت تمثیلیه و قونفره مقرراتی دائماً امضاسز ساده جه هیئت تمثیلیه دبه نشرینی رجا ایدرم تلفرافنامه شو جله لاله ختام بولیوردی. « ذات سامیلرینک هر حالده اورنده منفرد بر شکله کورولمه سی مقتضای نفع مملکتدر. اتفاق آرا ایله (بو نقطه ده رأیلری طوبلانان ذوات ویا هیأتک کیملر اولدیفنی هنوز بگونه قدر اوکره نمک مبسر اوله مشدر.) معروض اولان اشبو رجا لرمک حسن تلقی بیوریه جفتدن آمینم، آلر کزدن آپرم [وثیقه : ۹۶]

کاظم قره بکر پاشای صمیمی اوله رق تردد و تنقیده دوشوردیکنی کوردیککنز نقطه لری ممکن اولدیفنی قدر بارز اوله رق محاکمه و ایضاحه احتیاج درکدر. اوتاریخنده کی حسیات و افکارمک حصول الهامی اولان مطالعه می، بوکونک یکی تأثیرانه قاپدرمقدن احترازاً، اوتاریخنده ویردیکم جوابی عیناً عرض ایتمکی ترجیح ایدرم :

۱۹ ایلول ۳۳۵

اون بشنجی قول اردو قوماندانی کاظم پاشا حضرتلربنه

ج : محترم قارداشم، درین بر صمیمیته مستند اولدیفنه اصلا شبهه ایتمدیکم قضا عتکزی آچیق برلسان اخوتله بیلدیرمش اولمکنز روابط اخوتیزک ترصیننه و قلبی ممنونیتیمک تجلیسنه بادی اولمشدر. تصور بیوریلان محاذیری تماماً تقدیر ایدیورم. ۱۰ ایلول تاریخنده راسأ حکومت و قوعوباش بر تبلیغیم یوقدر. یالکنز تلفرافخانه ده بولندیم بر صروده بالتصادف داخله ناظری عادل بک ایله ما کنه باشنده قارشی قارشی به کلیورده. اونک سیواس والیسی رشید پاشایه ویردیک معناسز جوابلره قارشی بنده کنز صرف شخصی اولق اوزره مومی الهیک شخصه خطاباً معلومکنز ازلان بر آرز سرتجه اخطارآنده بولندم. بوعادتا بر محاوره شکلنده جاری اولمشدر. بوندن بشقه کرک حکومت و کرک ذات شاهانه به وکرک اجابه و قوعوبولان مراجعتلرده علی الاطلاق (قونفره هیئتی) ویا (هیئت تمثیلیه) افاده سی امضا مقامنه قائم اولمشدر. یالکنز آمریکا سیناتوسنه یازیلان و معلومکنز اولان بر مکتوبه قونفره قراریه بش کشی وضع امضا ایتمشدر که بومیانده بنده کزکده امضام وارد. داخلی اولان علنی محاربه کلنجه ؛ بونده ده هیئت تمثیلیه عباره سنی امضا مقامنده قولالانمقده ایدک. آنجق بونک بعض طرفلرجه سوء تأثیر وعدم امنتی موجب اولدیفنی کورولدی. فی الحقیقه بویه عمومی بر تصویرک دلالت ایلدیکي شخصیتلر وقوت کیزلی قالیور. اورنده مسئول کیمدر ؟ بعض طرفلردن، بالخاصه قسطنطونی، آنقره، ملاطیه، نیکده، جایک کهی یرلردن دوغریدن دوغری به شخصاً ما کنه باشنه جاغیرلنه باشلاندیم. عادتاً هیئت تمثیلیه عنوانی آلتنده کیزلنه ن شخصلره، مشارکت شخصیم اولوب اولدیفنه دائر بر تردد اماره سی حسن اولندی. حتی طربزوندن ثروت بکده هیئت تمثیلیه امضای تبلیغاتی سوء تلقی و هیئت مذکورنه ک

کیفیت و کمیتی حقننده بر چوق یا کاش مطالعه لردن سوکره شخصاً بنده کزی ما کنه باشنه چاغبردی . کوروشولد کدن سوکره بوتون بومناقشه لرك سبینك امضاتك هیئت تمثیلیه اوله رق ، موهوم بر شخصیت افاده ایدر طرزده وضع ایدلش اولدیغنی سویلدی . ایشته بو اسبابدن ناشی بو امضا مسئله سی اشعار برادرلرندن اول هیئت تمثیلیه جه موضوع مذاکره اولمشدی . هیئت تمثیلیه نك خنی بر قومیه هیئت اجراییه سی اولیوب حکومتك مساعده رسمیه سی آلمش قانونی ، مشروع بر جمعیتك ممثلرندن مرکب بولمسی جهتیه قانون مخصوصنه توفیقاً ، مقررات و تبلیغات بر شخص مسئول طرفندن امضالانمسی اصولی ضروری کورولمشدی و هیئت تمثیلیه نك تبلیغات و نشریانه عمومی و موهوم بر نام اضافه سی صورتیه دوشه چکی غیر قانونی شکندن دولایی حاصل اوله حق محذورلر جریان ملی علیه دارلرینك اساساً یاقمده اولدقلری مضر پروپاگانداره امضا بولمقی بوزندن علاوه ایده بیله جککری ضرردن پك فضله کورولدی و بالنتیجه متفقاً ، وضع امضا اصولی تحت قراره آلدی . بو قراه رغماً ، بو دفعه وقوعبولان اخطار برادرلری اوزرینه مسئله نك بر کره ده موقیع تذکره وضعی هیئت تمثیلیه تکلیف ایتدم . اولجه درمیان ایدلش اولان اسباب و مطالعاته بناء عینی صورته یازیلان شیلرك هیئت تمثیلیه قراریه اولدیغنی تصریح ایدلک اوزره یازلمسه متفقاً قرار ویردیلر . شخصم موضوع بحث اوراق اعتباریه بو مذاکره ده بیطرف قالمی مناسب کوردم . پرنسب اوله رق بر ذاتك امضا ایتسی قبول ایدلد کدن سوکره بنم بریمه دیگر بر ذاتك امضا ایتسی موضوع بحث اولدی . بو نقطه ده هیئتک درمیان ایلدیکی محاذیر شونلردر : بوتون جهان بنم بو ایشك ایچنده بولندیغنی بیلیر . بو کون دیگر بر ذاتك امضاسیله تبلیغاته باشلانجه و بنم اسمك اورتهدن قالمسیله یا آره مزده بر نفاق و افتراق اولدیغنه حکم اوله حق و یا خود هر هانکی بر ذات امضا ایلدیکی حاله بنم اورتیه چیقمقدن محاب ، غیر مشروع بر وضعیتده اولدیغمه و بناء علیه حرکاتک غیر مشروع بولندیغنی ذهابه دوشوله جکدر . بوندن صرف نظرله ، هیئت عمومیه به اعتماد و امنیت بخش اوله حق دیگر بر آقداشمز ، امضاسیله اورتیه چیقنجه بو کون بنم حقمده وارد اولان محاذیر عیناً او آرقداش زكده حقننده وارد اوله جقدر . او حاله اونكده چکیلوب دیگر برینك وضع امضایه باشلامسی کبی بالنتیجه بزم ایچون اثر ضعف تشکیل ایدم جك اولان بر سلسله تعقیب ایتک لازمدر . بیلیم بو جهتی نه درجه به قدر تصویب بیورورسکمز ؟ فی الحقیقه بنده کزک شخصم ، بالخاصه ایشك مبدأنده هدف تعرض کبی تصور ایدلمشدی . فقط کزک داخل و کزک خارجاً محتمل اولان تعرضلر واقع اولمش ، الحمدلله کاملاً مقصدمز لهنه نتیجه لشمدر . حکومت مرکزه و بدخواهان هر تشبثنده مقهور اولمشدر . اجابه کلنجه ، آمریقالیلر ، فرانسزلر و انگلیزلرله پك جدی تماس حاصل اولمش و بونلرك سیواسه قدر کلن صاحب صلاحیت مأمورینی لهمزده زمه حسن مناسباته کیریشمشلردر . بزمده داخل اولدیغمز قوای ملیه نك ، بر ایکی کشیک اثر تحریکاتی اولیوب تماماً ملی و عمومی بر شکل و ماهیتده اولدیغنی اطلاعمز داخلنده باراپور مرجعلرینه بیلدیرمشلردر . برده ، بو کبی حرکانه آرز ، چوق اوك آیاق اولانلر حقننده مملکت مزده معلوم اولان اخلاقسزلق ایجابی بعض کیرلی وجدانی انسانلرك قیل و قائلک اوکنه کچمک ممکن دکدر . بو حالت حسیه هر ملتده عینی دره . بو کبی محذورلر قارشی بوراچه دوشونولن یکانه چاره ، بزم صارصیلماز بر تساند صمیمیتله مقصد میجلزمه بورومکده بر آن زرد کوسترمه مملکت مزدر . بنده کز منافع عمومیه هائده و شامل اولان افعال و حرکات مزده ، ذاتی اجتهادمله دکل ، عموم رفقای کرامتک وجدانی و صمیمی بر لکیله حرکتی ترجیح

ایندیکم ذات برادرلرنجه مسلمدر. مع هذا بوخصوصه بشقهجه وارد اولهجق مطالعة برادرلرنك اشعارنه انتظار ایدر، کمال حرمت وصمیمتله کورلرکزدن اوپرم فردنم.

عطفی کمال

..

افندیلر؛ استانبول حکومتیله قطع مخبارات الیدیکمز ۱۲ ایلول ۳۳۵ تاریخندن سوکره فرید پاشا قابینه سنك سقوطی تاریخنه قدر مختلف تاریخلرده تکرار پادشاهه، اجنبی مثلثله، استانبول شهر امانته و عموم مطبوعات مختلف مخطره و بیانناملر یازلدی. [وئیکلر : ۹۷]

۲۰ ایلول ۳۳۵ تاریخلی، صدراعظم داماد فرید امضالی برتبلیع عمومی ایله پادشاهکده بر بیاننامه سنك انتشار ایندیکنی خاطر لایحه حفسکز. [وئیکه : ۹۸] بو بیاننامهك شایان دقت نقطه لرینی تکرار خاطر لاتمق ایسترم. بو نقطه لری صره ایله اشارت ایدم جکم :

۱ — حکومتك تعقیب ایندیکی سیاست نتیجه سنده از میر فجایی آوروپا دول ومالی متمدنه سنك نظر دقت ومودتی جلب ایندی.

۲ — بز هیئت مخصوصه محنده بیطرفانه تحقیقاته ابتدار ایندی. حقمن انظار مدیتده تظاهری ایتمکده در.

۳ — وحدت ملیه مزى اخلاص ایدم جک هیچ بر قرار وتکلیف اولمدی.

۴ — بعض کیمسلر طرفندن کوبا اهالی ایله حکومت آرمه سنده مخالفت اولدینی اعلان ایدیلور.

۵ — بوحال، شرائط قانونیه دائره سنده بر آن اول اجراسنی آرزو ایدیکمز انتخابانی ده دوجار تأخیر ایدیلور و صلحك قرب ایلمکده بولمدهنی بر صرمده و جودی لابد اولان هیئت مبعوثانك اجتماعنی تمویق ایلمه جکدر.

۶ — بوکون عموم افراد ملتندن انتظام اؤامر حکومتی تعاضد اتباعدر.

۷ — دول معظمهك حسیات نصفتکارانه لری، آوروپا و آخرضا افکار عمومیه سنك اعتدال پرورلکی موقع و حیثیت مزى تأمین ایدم جک بر صلحه قریباً نائلیت آمیدیمی توفیق ایلمکده در.

معلوم تالیر ایدر، که بو بیاننامهك نشر ونصبی بزم، مملکتله استانبول حکومتی آرمه سنده مخبارات ومناسبانی قطع ایندی کمز و بو نقطه ده اصرار ایلمکده بولمدهنمز کونلرده وقوع بولور. هر حالده ویردی کمز تعلیمات و اؤامر عمومیه به رعایت ایدلیدیکی تقدیرده، هیچ بر طرفدن آلتاماسی و ملت او قوتدیرلماسی لازمه دن ایدی. حالبوکه شیمدی عرض ایدم جکم بر تلمرافنامه دن، مقررات و تبلیغات مزه مغایر ونقطه نظر مزه کلیاً مخالف اوله رق بو بیاننامهك بعض طرفه دن آلتدینی آ کلاشیلدی.

طریزون موقع قوماندانه

ذات شوکتسپات حضرت تاجدار اکرمینك ملتته فارشی لطفاً وقوعبولان بیاننامه هاپونلرنك درحال مأمورین و اهالی بلده به نودی بی لازمدر. تا که، حکومت خائنه حاضرهك، ملکسپات پادشاهمز افندمزى نه قدر کستانخانه بر جرأتله حالا اغفال ایتمکده اولدقلرینی آ کلامیانلر قالدیس. تماماً مطلع اولسونلر. ملت ومملکتی ایچون قلب هاپونلرنك نه قدر بوبوک بر شهنهت و محبتیه مالی

اولدینقن کوسون ایشو بیاننامهده ، اك آشكار برصوردنه كوزه جاریان خصوصی ؛ قابینهك حرکات شاهانه بی حسنه عبء خلافتیده . ملت طرفندن عرض اولنان شکایتنامهك حالا واصل اطلاع شاهانه ری اولمسیبی یعیتمدر . چونکه ملت ووطنه قارشى بالذات قابینه ارکانك نوجیه ایندیکی جنبر اهاته مسلح اولسه بر ایدی ، بو خائلى بر دقیقه بيله موقعلرنده طوتمیه حقارینه بیاننامه هاونده کی صمیمیت افاده اش یوک بر شاهددر . بو خائلى ، بو حقیقی بیلدکلى ایچون ، خلافتناه افندمزی دوغریدن دوغری به ملتیه تماشه کتیرمیورلر . بناء علیه ملتیه دوشن وظیفه ، پادشاه ذیشانیه محبت و صداقت مؤیده سی . تکرار علی التکرار عرض و اظهار اتحکله برابر عموم ملت و اردوئک رکناک متعده حالنده حقوق مؤیده شاهانه لرینی و حیات ملت و مملکتی قورنارمنه چالیشدقلری و فقط بو خائى قابینهك ، بو حرکت مشروعه صادقانه یی ، پادشاهمز افندمزدن کیزله دکلى ، بوسوبون معکوس بر شکاهه کتیردکلى حقیقتی دون قرار ویرلیدیکی وجهله عتبه خلافتناهی به بلا واسطه عرض و ابلاغ ایتکدر . ارضروم اهالیسك بو بایده یازده حقاری تلغراف صورتی اورایه بیلدیربله جکدر .

ق ۱۵ قوماندانی

۲۱ ایلول ۳۳۰

لاظم قره بکر

§ کاظم قره بکر پاشا ، بو تلغرافی شویله بر حاشیه ایله بزهده بیلدیر یوردی :

« بو بایده مطالعات عالیلری واری ؟ بو بیاننامه هاون ملتک پادشاهه قارشى عرض حقیقت المسه تکرار بر فرصت و بر مشدرکه ارضروم اهالیسی قابینهك بالجله حناستلرینی تکرار اینک صورتیله یکیدن عتبه معروضانده بولنه جملردر . بونک صورتی لا برای کشیده ویا برای معلومات هیئت محترمه لریه تقدیم ایده جکم .

لاظم قره بکر »

§ ماکنه باشنده جواباً بیلدیردی کمز مطالعه شو ایدی :

« فرید پاشا قابینهك اعمال و حرکات جنايتكارانه سنه حائد اولان و ثائق ، ملتیه لزومی در حدهده ، قرا و نواحیه قدر تبلیغ و تعمیم ایدیه مه مش اولدیغی معلوم عالیلریدر . بویله اولسه بيله بو تبلیغات بيله بیاننامه هاون محتویاتی قارشیلادیردق ممایسه و محاکمه اینک و حقیقت حالی استخراج اینک قهقی دکدر . بوجهته بز اساساً بویله بر بیاننامهك باب عالیده تصبیع ایدلمکده اولدیغی ده اول خبر آتش و بونک ، اذهان ملت تشویشدن ، صیانت ایچون استانبولدن آلتامسینی تسبیع اینشدهك . ذاتاً استاسوله محاررات رسمیهك منقص بولنسی حسیله دوغریدن دوغری به سرایدن دکل ، بنه فرید پاشاك حاشیه سیه باب عالیدن ویرلی ایشو بیاننامهك سیواس ، آقره . فسممونی و سائر مرا کززد اولدیگی کی هیچ بر طرفدن آلتامش اولدیغی ظن اید یوردق . بو بیاننامه یی آلتق ایچون ده اول ملتک ذات شاهانه به عرض حال و حقیقت ایتسه مساعدده اولومسی لازم کیردی . بناء علیه بو بیاننامهك نشر و تعمیمه وساطتی قائده لی بولموروز . فقط ، بو بیاننامه طرزون ، ارضروم و سیواس کی مرا کزده احباب ایدنلر طرفندن اوقوتش بولندیغنه نظر آ تصور یوردینک کز کی هر مرکزدن استانبوله بر تلغراف کشیده سی موافق اولور .

مصطفی کمال »

پادشاهك بوبیانامه سنك ، افكار ملتده حاصل ایدم چكنه شبه اولیان منی تأثیراتك بر درجه به قدر اوكنه كچه بیلیمك ایچون مذکور بیانامه محتویاتی تكذیب وابطاله مدار اوله جق طرزده پادشاهه بر جواب یازمنی و بونی مملكتده نشر و تعمیم ایدم رك اوقوتدیر منی یكانه چاره دوشوندك وایله یابدق .
[وثیقه : ۹۹]

§ افندیلر ؛ طرزونده برایکی ذاتك ، بك حیثیتی و محترم اولان طرزون خلقنك هیچدمه معلومی تعلق ایتمدیکی حالده ، اونلر نامنه ، اوراده کی موجودیت ملیه یی شخصلرندم تمثیله قالدیشد قلمینه و بو یوزدن تشبثات و مقررات ملیه نك لزومی کی تطبیق و اجرا ایدیه مه مكدمه اولدیفنه قانع اولدم . طرزونده والی بولنان غالب بك نامنده بر ذاتكده منی جریانی تولیدده حامل اولدیفنی آكلادم . بوكا بنام طرزون جوارنده طورولده بولنان وهنوز فعلاً فرقه سنه قوماندایه باشلاماش بولنان خالد بكك طرزون حوالیسندم تشکیلات ملیه به مأمور ایدلمی موافق مطالعه ایدلدی و قول اردو قوماندانه بو مطالعه بیلدرلدی . ۲۰ ایلول ۳۵ ده آلتان جوابده : « انكلیزله قارشی اخفا ایدیلن ، خالد بكك ، مزاحی اقتضاسی ، احداث اجتماعی محتمل و ضمیتلك بونازك زمانده بلكه اصلاحی ممكن اوله ماز . » زمینی اوزرنده بعض مطالعاتدن سوكره ، « خالد بك خبرم اولمده دن معروضاتده بولنسه بیله ترویج ایدلمه میسی ، بیلدریلوردی . [وثیقه : ۱۰۰]

كاظم قره بكر پاشانك بوتلغرافنه ویردیكمز جوابده : انكلیز محذوریك بز لرحه متصور اولمیدیفنی وشدید وقطی حرکتك محذوری كورولدیكنه كوره طرزونك اصلاحی نه به ونه کی واسطه به متوقف ایسه آنك دوغربدن دوغری به كندیلری طرفدن اتخاذینی ، ۲۲ ایلول ۳۳۵ تاریخی بر شیفره تلغرافله ، رجا ابتدك . [وثیقه : ۱۰۱]

بزم ، اون بشنجی قول اردو قوماندانیله بو مخبره لرمن تاریخنده ، طورولدن قائممقام خالد بكده دوغروندن دوغری به بزمه مخبره به باشلادی . كندیسنی جوابسر بر اقامق ووصیت حقنده تنویر ایتك مقصدیله مقابله ده بولندق .

اون بشنجی قول اردو قوماندانك ، نوعاً بزم ۲۲ ایلول ۳۳۵ تاریخی تلغرافزه جواب تشکیل ایدن ، ۲۷ ایلول ۳۳۵ تاریخی بر شیفره تلغرافی آلدق . بونده : خاقی ، اولاننور وارشاد ایتك وظیفه سنی یابدقن ؛ تمرد ایدنلر كورولورسه ، اونلری ده لایق اولدقلمی معامله به معروض براقندن عبارت اولان و بك بویوك تجربه لرله تحصیل ایدن پرنسپینی عیناً طرزون عیسیده تطبیق ایتدیکی بیاندن و طقوزنجی فرقه قوماندانی رشدی بکی ، ارکان سربیه سیاه برلكده ، اوچنسی فرقه قوماندانی و كالتیله طرزونه كوندردیكنی ، خالد بکی طرزون ایچون مناسب بولمیدی بیلدیرد كدن سوكره « انكلیز تلغیسنه كلنجه ؛ عاجزلرنجه ممكن اولدی بی مدخه آشكار و مادی بر خصومتدن اجتنابی ترجیح ایدرم . » قناعتی افاده اولونیوردی . [وثیقه : ۱۰۲] بوكا ویردیكم ۲۹ ایلول ۳۳۵ تاریخی خصوصی و شخصی جوابده شونلری یازدم : « طرزون ولایتی افكار عمومیه سی حقنده تماماً بوراجده تنویر ایدلمشدر . طرزون مرکزی مستثنا اولق اوزره بوتون قضا و لوالریله مخبره ایدلمكدده در . مركزده کی حال دنخی والینك توقیف و تبعیددن سوكره . زائل اولمشدر . (والی توقیف و محفوظاً ارضرومه كوندرن ، اشارتم اوزرینه ، خالد بكدر .) رشدی بكك اوچنجی فرقه قوماندانی و كالتیه طرزونه كوندرلمسندم وارد خاطریم اولان نقاطی عرض ایدم چكم .

اولاً ، والی بی توقیف ایدن خالد بکدر . بر فاج کون سوکره رشدی بکک بوصورتله کوندرلسی خالد بکک حرکتی اوراده کی بدخواهانه فارشی تنفید کبی اوله بیلیر .

ثانیاً ، خالد بک ، مهم وضعینلرده ، فرقه سنک باشنه کچمکه مترقب ایکن ، بوکون ، کچیرمکده اولدیمز مهم و تاریخی آوانده دیگر بر ذاتک یرینه کلدیکی کورمکدن متأثر اوله بیلیر . بو تربیدن صرف نظر . بیورولسنی رجا ایدهرم . مع هذا قول اردو کزک خصوصات عسکریه سنه مداخله ایتک ایسنه م . « [وثیقه : ۱۰۳]

کاظم قره بکر پاشا سنک ویردیکی ۲ تشرین اول ۳۳۵ تاریخی اوزون جوابده ، بو معامله نک خالد بکک مراجعتی اوزرینه اولدیفی و کندیسنه وضعیتی لایقوله آ کلاتمق ایچون ارضرومه دعوت ایدلدیکی بیلیردی . « [وثیقه : ۱۰۴] حالبوکه ۱ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنده اوچنجی فرقه آمر ضابطی ملازم اول طارق امضاسیله ، سرپاورم جواد عباس بکه کلن خصوصی بر شیفه نک نهایت حمله لری شویله ایدی : « اخیراً قوماندان بک ، اوچنجی فرقه قوماندنا وضعیت حاضر سنک تبدیلی قول اردودن طلب ایتدی . شاید قول اردو بوتکایی قبول واجرا ایتزسه بلا آمر فعلاً قوماندنایه ایتدار ایلیمه جکئی و قرار سابق وجهله قول اردودن آریله رق قونفره بی رأساً آمر طایفه جفئی عرض ایلرم . پاشا حضرتلری لزومی وجهله تنویر بیوریکز ائفدم . « [وثیقه : ۱۰۵]

بو تاریخندن اون بش کون سوکره ایدی ، کاظم قره بکر پاشادن ۱۷ تشرین اول ۳۳۵ تاریخی شو تلفرافی آلام :

« منطقه طاجزیده آرزوی ملینک تأمین و تطبیق ایچون صوک نقطه به قدر عسکرلکدن و سلسله مراتبدن آیرلامق جهتی ، آتینک ضبط و ربطی ایچون دخی الزم کورپورم . جرآله بصیرتک مزج ایدلدیکی یرلرده وایشلرده ، نتیجه بک پارلاقده اولسه ، تیز آلدن معکوس و محکوم اولدیفی امثالیه ثابتدر . بالخاصه ، انگلیز ، فرانسز مثلترینک بواندیفی طربزون محیطنده سلسله مراتبک رعنا کورولسنه وبک بصیرتکار حرکت احتیاج ، فوق العاده در .

مع التأسف ویردیکم صریح تعلیماته رغماً خالد بکک ، بالذات وقیافت عسکریه سیله ، والی بی توقیف ایتدیکی غرابی ، دیله دستان اولمشدر . (خالد بکی بو حرکت سووق ایدنه نک کیم اولدیفی عرض ایتشدم) انتخابات مسئله سننده ده بوصورتله ابراز فعالیت ایدرسه ، کندی حقلزنده انگلیز لرحه واقع اولان ده مارشک تکرری و مشکل وضعیتک تحصی ، غیر قابل احتساب اولور . (انتخابات مسئله سنک تسریع و آرزوی ملی به مطابق تأمینی ایچون خالد بکه وسائر ايجاب ایدن برچوق ذواته ، صرف همت و غیر الملری بالخاصه رجا ایدلشدی . برده ، انگلیز ده مارشک غیر قابل اجتناب نه کبی بروضعیت وجوده کتیره سیله جکئی ، کندی وضعیت کوز اوکنه کتیره رک بر درلو آ کلایه مامش اولدیفی اعتراف ایدیم .) بونک ایچون میرومی الیه ایله مخبره ایدلیه رک آرزوی طالیلرینک تطبیقنده دلالت عاجزانه می استرحام ایلرم . مومی الیه ک وضعیت ذانیه می هر درلو دعوادن بری ایسه هر هانکی بر منطقه دن مبعوث اتخانی حقنده کی فکر سامیلرینک اشعاری معروضدر . «

بو نلرافه ۱۹ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنده ساده جه شو جوابی ویردم :

« خالد بکک مبعوث اولتی ویا اوله مق خصوصتده کی تمایلاتی سیله مدیکدن بو باده بیان مطالعه ایدمه به جکم ائفدم . «

§ افندیلر؛ فرید باشا قاپنه سنك سقوطنه قدر کچن کونلر ظرئده قارشلاشدیفه من مسائل متنوعدر. موانع ومشكلات، آرز دکلای. بونلرک کنه سنی تعداد وانچه وانبشمی هیت عامه کزی -چوق یورایلیر. بوسیدیه، بوضفین اکبا ایدیه-بکنی تصور ایدیکم بعض دسره یالکک تناس ایتمکه اکتفا ایدجکم.

علی غالبک توصیه سی اوزرینه، حکومت مرکزی-جه درسم متصرفلغه تعیین ایدلیدی آکلاشیلان وسیواسه مواصلت ایدن عثمان نوری بك، ۸ ایلولده سیواسده آلیقونولدی.

جریان ملی علپنده، حرکات خائنه ده بولدنن نحتی ایدن آندره وائیدی شی الین پشا، مد مخصوصله دوره چیقمش ایدی. ۱۳ ایلولده چورومده بولونیوردی. شی الین پشا درسیله محوظاً سیواسه سوقی آندرمده قول اردو قوماندانه و صامسویده بشچی وفتاس فرقه سی قومانداسه آمر ویرلیدی. محی الدین پشا موقوفاً سیواسه کتیرلشدر. کندیلیدیه، بالذات کوروشدم. نسیخ و اخصارات لازمه ده بولندقدن صوکره سننه حرمة صامسون اوزرندن استانبوله نودردم. چوروم متصرفی سامح فتحی بکده اوچ، درت کون صوکره خصوصی طرزده سیواسه دعوت اولندی.

حرکات ملییه مخالفتلری آکلاشیلان نیکده متصرفی، محاسبه جیسی و قومیسرینک نحت الحفظ سیواسه سوقلری ۱۶ ایلولده نیکده ده فرقه قوماندانانغه آمر اولندی.

§ افندیلر؛ قسطنونیده والی بولنان ابراهیم بك، بن، اردوهفتشی ایکن ارکان حربیه رئیس بولنان میر آلائی کاظم بکک شخصاً طانیبدینی برذات ایدی. بوسیدیه کندیسنه هردلو اسرار نودیعی اولنشدی. آرمزده شیفره مخبرات جاری ایدی. کندیسی حکومت مرکزیه طرفندن استانبوله دعوت اولندی. بودعونه اصلا اجابت ایتمه سی لازم کلیرکن، آکلاشیلاماز اسباب وملاحظات ایله - استانبوله توقیف اولتقی ایچون - قسطنونی ترک ایتمشدی. استنبول، ابراهیم بکک یرنه دیگرینی قسطنونییه والی تعیین ایتمشدی. بوذات، ۱۶ ایلولده اینه بولییه مواصلت ایتمش بولونیوردی. مومی الهک توقیفی محلنده احباب ایدنلره امر ایتمک. بومسئله ده انتره سان (intéressant) کوچوک بر صنفحه اولدی. مساعدکزه برآز تفصیل ایدیم؛ قسطنونیده وقسطنونی ولایتی داخلده ضعف وتردد آثاری مشهود اولغه باشلانجه، قسطنونییه شایان امنیت ومقتدر بر ضابطک کوندراسنی آندرمده بولنان علی فؤاد باشادن رجا ایتمشدم. فؤاد پشا، قسطنونی موقع قوماندانی صفیله اورایه میر آلائی عثمان بکی کوندرمشدی. عثمان بك، تام ۱۶ ایلول کونی قسطنونییه مواصلت انشدی ویکی کان والی حفنده ویردیکمز امرک تطیقفی میرمومالیدن انتظار ایدیوردق. عرض ایدیکم آمری وردکدن صوکره، تطبیقات و اجراآت حقنده تلفراف باشنده معلوماته انتظار ایدیوردم. کیجه اوامشدی. ایستدکم معلوماتی ویره جک، قسطنونیده بر مخاطب بولامیوردم. نهایت، ۱۶ ایلول کیجه سی، قسطنونی وحوالیسی قوماندانی میر آلائی عثمان بك، قسطنونی تلفرافخانه سنه کادی وعیناً شو تلفرافی ویردی :

« بوکون قسطنونییه کلدیم. حکومت مرکزیه نك آدملری ووالی وکیلی وژاندارمه قومانداننک دساسلانی ایله خانه مده توقیف ایدلدم. مثال حیت ضابطانمک همتایله شمدی قورتولدیم. بنده، والی وکیلی وژاندارمه آلائی قومانداتی برابر توقیف ایدیدرم. تلفرافخانه یی اشغال ایتدم. بوراده کی وضعیت مهیدر. قونفریه استرحام ایدرم، بوتون مقرراتندن بورایی خبردار ایدرک قسطنونی اهالی محترمه سنی نور بیورسون. یکی والینک اینه بولییه ایندیکی مستخبردر، حقنده نه معامله یاپیله جذر؟ بوراده

والی دیکٹی و سائرہ تعین حقندہ ملی قونفرہ نك بكا صلاحیت ویرمسنه و اشبو استرحامك جوابه ما لانه . شمدی انصار ایدلکم معروضدر .

عنان نامه ما کنه باشندہ فی شہرہ مر شودررتہ دوام ابتد . کنڈیسدن صوردم :
« ایوم اوراده وسمیه حاکمیکز ؟ نہدر قوتکز وار ؟ اوراده ارکان ولایتدن شایان اعتماد کیم وردر ؟ یچی تعین اوانوب انہ بولی یہ کنڈیکی خبر آلتان والینک اسمی ندر ؟ »
سہا . تاک جوابی شو ایدی : « حالاً ولایہ حاکم ، ہرحالہ ، قونفرہ نك مظاہراولدرق بی تیزبر اسمی لازمدر . تعین اولتان والی ، قونیہ والیلکندن متقاعد ، غابت اسکی بر ذات اولدینی رویب اوویسر . اسمی علی رضادر . توتم ، ایکی یوز اللی کشی چیتازیر بر طاہور ودرت تنفکی بر میترا یوز بلو کندن عبارتدر . خلق ایله هنوز کوروشیلہ مہمشدر . ارکان ولایتدن دفتردار فرید بک واردر . »

عثمان بکہ شوامری ویردم : « شمدی بالذات والی وکالتی درعہدہ بیوریکز و بوتون قوای عسکریہ و ماسکیہ بی آلکیزہ آلمہ تماماً صلاحیندارسکز . کلکدہ اولان والی بی ، درحال توفیق ابتدیہ حک تدابیر سریعہ اتخاذ بیوریکز ، اجرا آتکزہ فعلاً ممانعت ایدنلرہ فارشی بلا تردد سلاح استعمال ایتدیریکز . ولایت دفتردار ، ہم دیاربیکردن طانیڈیغم فرید بک ایسہ سزہ معاونت ایتسی لازمدر . بولی متصرفنہ ، آلدیفکز وصعت و صلاحیتی ، شمدی ، بیلدیرہ نك اولنکدہ استانبولہ فارشی عینی و جملہ حرکت ایتسنی طرفزدن سویلہ یکز . سینوب متصرفی مظهر توفیق بکہدہ ، ہم طرفدن عینی تعلقاتی ویریکز . یانکزدہ ہانکی شیفہ مفتاحی واردر ؟ »

عثمان بک جوابی : « والی وکالتی دفتردار فرید بکہ ویرم حکم ، کندم درعہدہ ایدہ میہ حکم . بیلدیککز فرید بکدر . سینوب متصرفی بیلدیککزدر ، کنڈیسی عزل ایدلشدر . وکالت ، ژاندارمہ طاہور قوماندانی رمزی بکہدہ در . مظهر توفیق بک سسینوبدہ اولدینی بیلدیریلیور . شیفہ مفتاحی موقوف آلائی قوماندانندہ در ، طلب ایدلدی ، آله جغم جوابہ کورہ عرض ایدرم افندم . »
« یانکزدہ بشقہ شیفہ مفتاحی وارمیدر ؟ فرید بک شمدی نرہدہ در ، وضعیتدن معلومادارمیدر ؟ »
دیہ صوردم .

« وضعیتدن معلوماتی یوقدر ، شمدی چاغرلدی ، کلہ جکدر . بن ہیچ شیفہ مفتاحی آلمدم ، چونکہ توفیق ایدیلہ جکی بیلیموردم ، مقام شیفہ سیلہ یازارم امیدندہ ایدم . » جوابی ویردی .
« اورادہ کی ژاندارمہ طاہور قوماندانی کیمدر ، نہ قدر ژاندارمہ قوتی واردر ، آمریکز آلتہ کیردی ؟ » سوالی یازدیردم . بوکادہ ویردیکی جوابدہ : « ژاندارمہ قوماندانی امین بک ، یانمدہ و بخلہ تشریک مساعی ایتشدہ ، مرکزہ ژاندارمہ موجودی اونوز بش قدردر . پولیس مدیری خلیل بکہدہ یانمدہ و بخلہ تشریک مساعی ایتشدہ ، موجودی قرق دانہدر . پیادہ طاہور قوماندانی شریف بک ، کنڈیسی بر آز بودالا اولدیندن شمدیلک توفیق ایدلشدر . ژاندارمہ طاہور قوماندانی امین بک یوزباشیدر . دفتردار فرید بک کلدی ، یانمدہ در . »

« امین بکی بر آز آکلاتیرمیسکز » سوالنہ « ۳۱۸ نشأتلی ، اسکوبلی امین ، طانیرسکز . مخصوص آلارکزدن اوپورلر . »

بونك اوزرينه شو سطرلری یازدیردم : « امین افندی بی طانیرم ، تشکرایدرم . فرید بکه وضعیتی آکلاندیکیزی ؟ مهم خصوصیات ، مقام شیفرد سسیله بیلدیر یله بیلیر . سینوب منصرف و کلی اولان ژاندارمه قوندانی شانین امنیت اولدینی تقدیرده آنک برینه سزجه تندیب اولنه جق مناسب برینک وکالته کچیرلمسی اسباب و تداییرینک استکمالی دوشونولمیدر . معاونه احتیاج کورسیور میسکیز ؟ »
عثمان بك : « قوتجه احتیاج کوروب کورمديکمی بالآخره عرض ایدم جکم ؟ ژاندارمه طابور قوماندانی ، یکی کلدیکی ایچون احوالی معلوم اوله مامشدر افندم . » جوابی ویردی . عثمان بکه بشقه برسویله جکی اولوب اولدینی و فرید بکه احواله دائر کوروشوب کوروشمدکلرینی صوروب آکلادقدن صوکره ؛ شو تلغرافی یازدیردم :

۱۳ ایلول ۱۳۳۰

عثمان بك و فرید بك افندی به

تداییر واجرا آتکیزده موفقیت نمی ایدرم . بزی وضعیتکزدن وکلکده اولان والینک توقیف ایدلایکندن خبردار بیورمکزه انتظار ایلرز .

مصطفی کمال

فرید بك ، والی وکیلی ، میر آلالی عثمان بك ، قسطنونی وحوالیسی قوماندانی صفتیله فعالیتیه باشلادقدن برایکی کون صوکره ، کندیلرینی تکرار تلغراف باشنه دعوت ایدرک معلومات طلب ایتشدم . استانبولده ایجاب ایدن مقاماته مطلوب وجهه عمومک امضاسی تحتنده تلغرافلر یازلدینی وبالعموم ولایات والویهده بوتلغرافلرک تبلیغ قلندینی بیلدیرلمکله برابر برطاق سوألرده سورولوریدی . از جمله ه خلق دیورمش که ۱ — دیگر ولایات افکار عمومیه سی بزمه برابر دکلر میدر ؟ ۲ — بوغیرطبیعی احوال نه زمانه قدر دوام ایدم جکدر ؟ ۳ — قایینه نك نمر دینه قارشی نه کبی تداییر بیورولدی ؟ لطفاً بزی تنویر بیوریکیز باشام !

خلقه عطفاً توجیه اولنان بو سوأللرک والی وکیلی وقوماندان بکلرکده فکرلرینی اشغال ایتکده اولدیفنه حکم ایتک واکا کوره جواب ویرمک زحمته دکردی . بناء علیه ساعتلرجه سیواس - قسطنونی تانی اشغال ایدن اوزون معلومات وایضاحات ویرلیدی . بوایضاحاتی شو صورته خلاصه ایدم بیلیرم :

۱ — تظاهرات ملیه ، وطنک هرکوشه سنده صلابت وحرارتیه موجوددر . بوتون ولایتلرک اوفاق کویلرینه قدر خلق واک اوفاق جزء نامنه قدر بوتون اردولرمن تماماً حساس و وحدت کامله حانده ، تبلیغ اولنان مقرراتی تطبیق واجرا ایتکده درلر وخلقک ایکنجی واونجی سوآله جواب اولوق اوزرده :

۲ — نه وقتکه قسطنونی خلقی ، بوحالی بوغیرطبیعی بولوب اندیشه به دوشمک ضعفندن قورنیله رق مقصدمنی استحصال ایدنجه قدر ثبات ایتکده اثر تردد کوسترمیه جکدر ، ایشته اوزمان بوغیرطبیعی حال کندیلکندن زائل اوله جقدر . قایینه نك تمردی طبیعیدر ؛ بوکا قارشی بشته ندیره قالقیشمه دن اول ایلک تداییرمنی حقیله وهرطرفده قطعیتله تطبیق ایتک چاره لرینی دوشومم . مثلاً ؛ بولی وضعیتی حقنده نه یاسلمشدر . بولی حذاسنه قدر تکمیل مواضک استانبول ایله مخبرات رسمیه سنک قطع اولندیغندن آمینمی بز ؟ بوکا دائر ، منتظر بولندیغمن معلومات هنوز ورود ایتدی . ایشته ، بو دیدیکم

بدیر، استانبوله قدر تشمیل اولندیقی تقدیرده قایینه‌نك تهرده طاقی قائمه‌جغنی طن ایدرم . مع‌هذا بوندن صوکرده برعدد اجهلانه وابله‌نانه دوام ایتمك ایستراسه ، هر حالده دهامؤثر تدبیرلر تطبیقنه امکان واردر . »

بوندن صوکره والی وقوماندانك ویردیکی معلوماتدن شونلر آکلاشیدی ، اینه بولیدن استانبوله اعاده ایدیلن یکی والی زونغولداقده ، داخلیه ناظرلرین شوبله بر امر آتش :

« بولی وحوالیسی سرستدر، زونغولداغه چیغیکیر ، ولایتك ایجاب ایدن محللریله مخابره ایدیکیز و امر اخیره قدر اوراده بکله یکیز . » فی الحقیقه یکی والی ، زونغولداقده قانش و تهدیداته باشلامش . فرید و عثمان بکله ، زونغولداق متصرفنه یکی والی یی توقیف ایدوب قره‌دن قسط‌وونی‌یه کوندولمسی امر ایملر ، متصرف بونی یاچامش . مع‌هذا تشبثدن خبردار اولان یکی والی ، اوراده بارینه‌میه‌رق ، در سعادته عودت ایلمش . [وثیقه : ۱۰۶]

بالمناصبه عرض ایتشدم، که یکرمنجی قول اردو قوماندانی علی فوآد پاشا ، قونغره نامه ، بعضی مقررات و ترتیبات اتخاذ ایتشدی . علی فوآد پاشایه ، قونغره‌جه (عربی آناطولو قوای ملیه قوماندانی) عنوانی ویرلدی . پاشا ، اسکیشهر وحوالیسی ملی بر منطقه عد ایدوب قوماندانلارنه سواری قائم‌تامی عاطف بکی ، آفیون قره‌حصار حوالیسی‌ده ملی بر منطقه عد ایدوب قوماندانلغه ۳۳ نجی فرقه قوماندانی عمر لطفی بکی تعیین ایتشدی . بو فرقه ایله آناطولویه کلدبکمزك دهام ایلک کونلارنده تماس و اشتغالده بولوسلیدیغنی اوکونلره نائید بیاناتم صر سنده ذکر ایتشده . استانبول حکومه‌تی فوآدپاشانك برینه حمدی پاشانی تعیین واعزام ایتشدی . حمدی پاشا ، اسکیشهره قدر کلدی . اوراده ، کندیسنه ۱۶ ایلولده استانبوله عودتی لزومی تبایغ اولندی .

اسکایزلر ، اسکیشهر منطقه‌سی قوای ملیه قوماندانی اولان ، صف بکی توقیف ایدوب استانبوله کوندردیلر . قوای ملیه قوماندانی اولان بر ذانك کندینی سهولله خصم ائله دوشورمیه‌جك تدابیر آلمش اولمسی لازم کلیدی . بو خصوصده کی غفلت و تدبیرسزك کندیسینی قورتارمق ایچون اوزون زمان متوالی تشبثانده بولنمه‌مزی ایجاب ایتدیردی . معلوم تالیکین ، او تاربخده اسکیشهرده انکلیز قطعاتی واردی . فوآد پاشا ، طویلايه بیادیکی ملی قوتلرله بالذات اسکیشهره یقین حشیده‌وقعه کیتمشدی . اسکیشهری اوزاقدن احاطه ایتدی . اسکیشهرده بولنان مؤتلفین قوتلری قوماندانی جنرال (سالی قلاذ) ک فوآد پاشایه کوندردیکی بر مکتوبده قوالایانلار تعییرات قوای ملیه‌مزی صورت توصیف ؛ ملی قوماندانلر مزك قوای ملیه‌مزك یوکسك شرف و حیثیتلرینه قارشی بر تجاوز تلقی ایدلدیکندن ومومی‌ایله جنرالک حق و صلاحیتی خارجنده کورلایکندن بوخصوصده استانبوله بولنان دول‌ائتلافیه ممثل ساسیلرینک بر محظره ایله نظر دقتلری جاب اولنشدی . ۲۵ ایلول ۳۵ تاربخده جنرال (سالی قلاذ) ک فوآدپاشا نرینه کوندردیکی بر هیئت-که برارکان حرب بیکباشیمی‌ایله اسکیشهر انکلیز قونطورول ضابطندن مرکب ایدی . - انکلیزلرک احوال داخلیه‌مزه و حرکات ملیه‌مزه قطعاً مداخله ایلهمبه‌حکلیته دائر سوز ویردیلر . بوضرمزده ، انکلیزلر ، مرزفونده بولنان قوتلرینک کری‌یه آلتامسی‌حالنده نمنون اولوب اولیه‌جغمزی استمزاج ایملرلر ، بالضبع یک نمنون اوله‌جغمزی بیلدیرمشدک . فی الحقیقه اوراده کی قوتلرینی بوتون آغراقلریله برابر اوله ، صامسونه چکیدیلر . بعده اورادنده استانبوله

نقل بتدیلر . اسکیشره حاکم اولدقدن صوکره ، فوآد پاشایی ، بیلجک و بروسه حوالیسنه کوندیرمکی دوشونیوردق .

§ افندیلر ، قونیهدده والی بولنان جمال بک ، فرید پاشا قابینه سنک آتده اولوده میم بر نفعیات ادی حالته کلدی . قونیهدده اردو منتشی اولان جمال پاشانک اسنانه له کیدوب کهممسی ، اوراده بولنان قول اردو قوماندائی صلاح الدین بکک مترددانه طور وحرکتی واک نهایت خبرسز اسانبوله - بکیوب کیتیمی قونیهدده حوالیسنی والی جمال بکک تحت حکمده براهشدی . اورابه ، مصلدی بقندن آکدمش اولان بر ذاتک کوندیرلمسینه احتیاج واردی . سیواسده یانغزده بولنان رأفت بکک کوندیرلمسی ناباب ایدلدی . رأفت بک حرکت ایتدی . قونیهدده هیئت تمثیله طرفندن بر قوماندان کلسکده اولایی خبر آمانجه ، ارباب حیات حالتمش ، دیگر طرفندن - والی جمال بک حبسده یانغزده نه قدر قانلی قانلی موقوف وارسه میسنی چیقاروب تسلیح ایتش و کندیسه بر قوت یاتق ایستهمشدی . قونیهدده اهالی محترمه می ، بوذلیلانه حرکتیه قارشی آیقلا نرق مقتضای حیتی ایضیه قرار ویرمش و بونک فریفته وایان جمال بک ، ۲۹ ایلولده استانبوله فرار ایشدر . [وینه : ۱۰۷] خلق ، بدیهه دائر سندن اجتماع ایدهرک خواجه وهی افندی وای وکالته تعیین ایتشدی .

§ افندیلر ، شایان دقت بر نقطه در ، بو آتده خاطر مه کلدی ، هیئت عایه کزه عرض ایتهدن کچهمیه حکم ، سیواس - قونیهدده بولی اوزرنده بر تاغراف مرکزندن ، رأفت بکدن بر سرویس آلام . رأفت بک ، بونده : قونیهدده حوالیسنده تأمین موفقیت ایچون کندیسنه ایکنجی اردو منتشلیک عنوان وصلاحیتک ویراسی لزومی بیلدیریوردی . رأفت بک برچوق زمان صوکره آتشرده بولندیغم صرهده ، بولی وحوالیسنده کی عصاک تشکیلنه مأمور ایدلدیکی زمان دخی اورادن بر شیریه ایله ، خاق اوزرنده مهم تأثیری اوله جفندن بختله کندیسنه پاشا عنوانک توجیهی بندن طلب ایتشدی . او زمانلر رأفت بکک مرکک برنجی وکرک ایکنجی آرزولرخی تطمین ایدهرک رسمی موقع وصلاحیتده بولندیغی ایضاحه حاجت یوقدی . بالخاصه بونی رأفت بکک ال ای بیلش اولسنه شهبه ایدیه بیلیرمی؟ رأفت بک ، بو آرزولرخی تطمین ایتدیرمک ایچون بتم حکومت مرکزیه نزدیکه دلالتی ایما ایتک ایستیموردی ده ذنبه مزیدی . چونکه ، دنیاچه معلوم ایدی که بن ، اردو مفاشلکندن و عسکر لکدن استعفا ایتش اولدقدن بشقه بادشاه و حکومت مرکزیه طرفندن طرد ایدلش واعدامه محکوم بولویوردم . فعالیتیم بر قونهره نک انتخاب ایتدیک هیئت ایچنده ، هیئت تمثیله ایچنده اونک نامنه وقوع بولیوردی . ملی مساعیده بولتیق و بالخاصه بوخصوصده موفق اولق ایچون رسمی عنوان وصلاحیت مشروطاسه ، ذاتاً او ، بتم کندیهدده یوق ایدی . اسباب موفقیت ایچون ، ایچنده بولندیغم اوصاف وشرائط مدیتی آکلشیلدقدن صوکره ، بندن رسمی شکللر داخلنده صفت و صلاحیت آرامنه لزوم اوله میه جفی طبیعی ایدی . شهبه سز رأفت بکی قونیهدده مأمور ایدرکن بز کندیسنه مقصد داخلنده هر درلر افعال وحرکات ایچون صلاحیت کامله و واسعه ویرمشدک . بونک استعمال ونطریق اونک کندی لیاقت وندرتیه وابسته ایدی .

§ افندیلر ، هر طرفی فعالیت و تشکیلات ملییه سوق و امالیه چالیشیرکن حکومت مرکزیه نک امانه خادم بعض رؤسای مأمورین ملکیه طرفندن کویا معنوی تهدیداتی متضمن تلغرافلرده آلیوردق . مثلاً ، اورفه متصرفی علی رضا نامنده بری طرفندن حرکاتمک دول ائتلافیه تعرض تلقی اولندی

و بویزدن عموم عثمانی قطعاً سنک دول استاصحه اشغال عسکری آلتنه آلتهرق تورک حکومتنه ختا و برله جکی، تماس تا جسدده آلتینی معلومانه غا بیلدیر یور و دسه ایله ائتلاف تکلیف اولونیوردی. بولندراول، مصر و اجنیلر طرفدن دیکته ایتدیرلدیکنه شپه یوقدی. بوکا، بالنضیع ایجابی کی جواب ویرلدی. [وثیقه : ۱۰۸]

۸۰ افندیلر؛ حاضر لر کورد اولسه کر کدرکه، ملک حمزد، و قافاسیاده ندقیفات یامق اوزره آمر بقا حکومنی، جبرال (هار بورد) ک تحت ریاستنده بر هیئت کوندر میشدی. بو هیئت سیواسه کلدی. ۲۲ ایول ۳۳۵ که نی جبرال (هار بورد) ایله اوزون اوزادی به مکلمده بولدق. جبراله، حرکات ملیه ک مامد و غایه سی و تشکلات و وحدت ملیه ک سبب دیوری، عناصر عبر مسلمیه فارشی اولان حسابات و اجنبیلر ک ملک حمزد کی منفی پروپاگانداسی و اجرا آتی سندنه مفصلاً و مدلاً بیانده بولندم. جنرالک بعض غریب سؤالارینه ده محاط بولدم. مثلاً: ملت قابل تصور هر درلو تشنات وفداکارانه بولندقدن سوکره دخی موفق اولنه مازسه نه یالانفسک؟ ویردیکم جوابده: خاطر، ده آلدانیور رسم — دیمشدم که؛ بر مات موجودیت و استعلائی تأمین ایچون قابل تصور اولان تشنات وفداکارانی یادقدن سوکره موفق اولور. یاموفق اولنه مازسه دیمک، او ملتک ثولش اولدیفنه حکم ایتک دیمکدر. شاعبه مات، بر حیات اولدقجه و تشنات وفداکارانه سنه دوام ایلدکجه عدم موفقییت موضوع بحث اوله ماز.

جنرالک صور دانی سؤالدن مقصود اصلیکنه اوله بیلدجکی آراشدر برق ایسته مدم. فقط ویردیکم جوابک طرفدن تقدیر له قارشیلاندیفنی بوکون بلوسیه ذکر ایتک ایسترم.

۸۱ افندیلر، ایلولک ۲۵ نخی کونی آقشامی، آنقرده بولنان ۲۰ نخی قبول اردو قوماندان وکیلی محمود بکدن آلدغی بر شفره تلغراف مفادی شو ایدی: « بو کیجه استانبول تلغرافخانه سندن فوآد پاشایی تلغراف باشنه ایسته دیلر. داخلیه نظارتک ولایت شیفره سیله بر شمره یازدیر دیلر. بونک خلاصه سی، پادشاک بیانامه سندنه کی ارشادات عالمانه به تطبیق حرک صورتله خلاص وطن میسر اوله جقدر. حرکت ملیه، عالم مدینتده منفور غایه لر صورتنده تجلی ایتدیرلدی. حکومتله ملتک آرنانی مداخله احبیه نی دعوت ایده جکدر. قونفرانس حقمنزده قرار ویریرکن، بو اختلاف نشانه خیر و سلامت اوله جقدر. نتیجه ده: مدیران حرکات ایله کوروشمک اوزره، ذوات عالیله ایله، بیلدیریلدجک یرده، ملاقاتی امر واقع صورتنده عرض و وقتک دارلغندن جواب بکله نیلمکده در. اجتهادات فکر ی به رعایتی، شخصه و شرفه عائد مصونیتی تمهیدات مسلسلله ایله علاوه ایدیور. تلغرافی یازان، بو ذت، ارکان حریره میرلوارندن عبدالکریم پاشادر. بو تلغرافه تجارت و زراعت ناظری هادی پاشا و ساطیه و عینی شیفره ایله جواب انتظارنده در. مومی الیه، بو حیل، سی الیه مراجعتک زدن اولدیمنی اعلان و اشاعه ایتک ایلدی آکلاشیلدور. تلغراف باشنده انتظارده بولندقدن بر دقیقه اول قبول ایدیوب ایدلیه جکی ایله نه جواب ویرله حککنک اشعاری مسترحدر. علی فوآد پاشا حضرتلرینه ده یازلمشدر. » [وثیقه : ۱۰۹]

محمود بکه، عینی کونده ساعت ۷ صوکرده ماکنه باشنده ویردیکم تلغرافده شونلری بیلدیردم: « کریم وهادی پاشاره، فوآد پاشاک آنقرده بولنیوب مشغول اولدیفنی فقط کوروشمک آرزو

ایلدکاری تقدردده ، سیواسده بولنان ، هیئت تمثلیه ایله وبو هیئت میاننده بولنان مصطفی کمال باشا ایله ماکنه باشنده آرزو ایلدکاری طرزده کوروشمک ممکن اولدینی یلایر بر سکر . (اولئر کوره شمک آرزوسنده ايسه لر) قیدنده دقلی بولنلق لازمدده . [وثیقه : ۱۱۰]

محمود بك ، کریم باشنك ، آتقرمه چکدیکی تانغرافی عینا بزده یاردی . محتویاتی ، آشای بوقاری محمود بكك خلاصه ابتدیکندن عبارتدی . [وثیقه : ۱۱۱]

§ افندیلر ، حکومت مرکزیه ایله یاپدیغمز (rupture) ك اون بشنجی کوننده یز . قرار ملییه قارشى وضع مخالفت آلان بعض یرلر ، خواه ناخواه ، جریان ملییه مطاوعته مجبور ایلدی . حکومت مرکزیه به خادم بعض مأمورلر باقرار ایتدیلر ویا محکوم وضعینه الفا ایلدیلر . استانبوله ، بوتون ملکیتدن . هر کون حکومت مرکزیه نك استقامی طلبنه عائد ، بیکلرجه تلغرافلر یاغدیلمغه باشلاندی . ائتلاف دولترینك ، آناضولوده دولاشان صابط ومأمورلری ، حرکات ملییه قارشى بیطرف اولدقترینی ، ملکیتک وضعیت داخله سینه قارشیمه یز سوزینی ، هر طرفده آچیفدن سویلامکه باشلادیلر . بو وضعیت قارشوسده نجات ، نادرده وفرید باشا ، حرکات ملییه مدیر ایله ائتلافدن اشغه چاره قلمدیغنه و فقط هر حائده ، تحفه مرقع ایله ممت شرضیه ، بو ائتلاف یولنی بوله بیلجك واسطه لر آراشدرمغه باشلادقترینه حکم اهورسه خدا ایدلمز اواز اعتقادده ییم .

افندیلر ؛ اسمی کچر عبدالکریم باشا مرحوم ، بزم چیرن قدیم آرفداسم ایدی . چوق ناه و سلی ، حیتلی وتمیز قلبی بر وطن پروردی . سلائیکده بن قول آغای ، اوییکبامی اوله رف بر بوروده چالشمش ، سنلرجه خصوصی آرقداشان ایتشدک . مرحومک اطوار واقوالندن طریقت منسوبیندن اولدینی آ کلاشیلوردی . بعض نکله مداومت ایتدیکی ده کورولمشدره فقط هر هانکی بر شیخه مرید اولدینی بیلن بوقدر . چونکه ، کندیسنی اعتقادات و وجدانی تاتیاتنده ، درجات معنویه ده - حضرت اول ، بویوک حضرت - قبول ایدیوردی و دائرة اخوتنده بولنانلره حضرت ، قطب وسائر کبی - کندسنجه مخاطبند کوردیکی استمداده کوره - متاملر توجیه ایدردی . بکاده قطب الاقطاب دیردی . شبیهی ایضاح ایده جکم محابره مزده ده بو نقطه نره تصادف ایدجکیز . کریم باشانك ، کندینه مخصوص ، بر اصول بیان و طرز تحریری واردی . کریم باشا ، چوق صمیمی وزماننده بك چوق موجب شهرتی اولان یوکسک بر بلاغنه کوروشور و اويله یازاردی . کندبسنده ، اتناع خاصه وفدتی اولدینی ده ظن وفرض ایدیلردی . بزم ، سلائیکده بولندیمنه ص مزده ، اوراده اردو قوماندانلی واردو مفتشکی ایله بولنمش اولان ، هادی باشا ، کریم باشانی ایضاح ایتدیکم اوصافیه بین الاخوان محترم و محبوب اوله رق طانیشدی . ایشته ، فرید باشانك قابینه آرقداسی هادی باشا ، صیقشمش اولان پادشاهك و فرید باشانك ، بك مناسب بر واسطه ایله امدادینه تیشمک ایتدیوردی . کریم باشا علی فواد باشانی ده سلائیکیدن طانیوردی .

§ افندیلر ؛ ۲۸ ایلول ۱۳۳۵ کیجه سی ، کچه یاریسنه بر ساعت قاله تلغراف باشنده ، کریم باشا ایله قارشى قارشى به کلدک . طرفین یکدیگرینی شو سوزلره طانییدی :

سیواس -- مصطفی کمال باشا ، تلغراف باشنده در . کریم باشابه سویله بیکیز ، بیورسونلر ، دیورنر .

استانبول — ذات سانیلری . مصطفی کمال باشا حضرتلر بیسکیز ، روم .

بن — اُرت ، محترم کریم پاشا حضرتلری . دیدکدن صوکره ،

کریم پاشا — سیواسده مصعی کمال پاشا حضرتلرینه : آدرسنی یازدیردی و (پاشاه سویله بیکز آ کلار . حضرت اول فارتسکزده در .) سوزلرینی ، بریوع پارولا کبی علاوه ایتدی . کریم پاشا ، عاقبت عالیاری ایدر اشاله فارداسم « دینه باشلادی .

کریم پاشاک ، اساسون حکومتی طرفندن صفوت قلبندن ونجابت اخلاقیه سندن استفاده ایدیلرک ماصل آلدایلدی آ کلامی ایچون مقدمه کلامی عیناً کنیدیسنه نکرار ایتدیره حکم ، کریم پاشا مرحوم سویله دوام ایتدی :

« امرحیر وطن ایچون ، بویک وطنرور قرده شم ایله و اخوان عالیة تمثیلیه ایله مدونه افکار ایتمک اسیره . خاکیکیره ایصال قیامتی اوزره علی فوآد پاشا واسطه سیله بر نلغراف کوبدرمشیم . بدعالیکیره واصل اولان ایشیه ، او نلغراف اساسی اوزرینه برجل مشکور ، انشالله اقتطاف ایدرز . مملکتک کج رملکده اولدی بوزک ویک مهم دوره معصنه بی لطف خدا ایله صحت تیسیره ایصال قیلارز . بودر ، نکریم حداد ثوردن حقوق آمال رها کارمز مرشد دلردن بوکا دائر مهم شیلر قونوشه رق ، تلقیق موصود وطن قیلیم دکلې ، یک قطان ومدیر قرده شم . نه بیورورسکز ، روح : بد خواهان خاکسارک ، بوکوزل مملکتیمز اورزیده کی افترا آتی وعلنی تعینات ملعنلرینی قیرام و اونلری کمینگاه امبدلریده ، ووج وی حیات راقلم ویا لکیز ، حکومت ایله ملتک صرف سلامت وطنیه عائد خدمات و احرا آتی تألیف ایدلم ، که غایه مشترکه و مباحله ذاتاً هب بردر . ابدشیه وطنله کوستریلی بونجه نخب تصاهراتک ، جهان مدیب فروشوسنده معزز طور اقلر مزک حفظ و صیانته عائدک بویوک حبیب وطنپروری اولدی یعنی برکزه دها تمهید صمننده موحود مشکلات احوالی رفع ایدلم و بوکا برچاره بونق ایچون ده ، بو معزز قرده شکیز ایله مداوله افکاره ناشلایلم ، منتظرم قرده شم . بو تشبیم حقنده ، حکومک واسع درجه ده برحسن یب اظهار ایتدیکنی علاوه ابلرم روح . »

۱۱ ایدیلر ؛ کریم پاشا ایله ۱۷/۱۸ ایاول ، کیجه یاریسندن اول ساعت ۱۱ ده باشلایان بو مخبره مز ، کیجه یاریسندن صوکره ساعت ۷ یجغه قدر ، تام سکیز یجق ساعت دوام ایتدی . اوچ صفحه یه آیریلایان بو مخبره مز ، اثر جدید دنیلن بویوک طبقه کاغدلردن یکرمی بش صحیفه دولدوردی . بونلرک کافه سی ، بوراده اوقویه رق ، تحمیکزی سوءاستعمال اتمکدن ، قورقارم . کریم پاشا مرحومک ، اساسی نقطه نظرله و — کنداسنک نلفیسنه رغماً — مع التأسف قوتلی بر منطقه استناد اتمکله برابر طانی سوزلرینک ومطنطن جمله لرینک اوقونوب ایشیدلسنی تأمین ایچون ، نشر ایدمه حکم و نائق میانه ، بو مخبره مری ده عیناً ادخال ایدمه حکم .

یا لکیز ، بو مخبره ده طرفینک ، تعقیب ایتدکلری هدف و استناد ایتدیکی اساس نقطه لر حقنده بالخاصه نیجه سنه دائر محمل رفکر ویره بیلیمک ایچون مساعده بیورورسه کز هر صفحه سندن بررنبدنه بحث ایدمه حکم .

۱۲ کریم اشاک ، عرص ایتدیکم ، ایلک تلغرافته جواب ویررکن ، بر آزده ، اونک طرف واسلو و اومش اولدیعم کوروله حکدر .

جوامعه ، برده ، بویه باشلادم :

« کریم پاشا حضرت تالین ، (قطب الاقطاب) دیککز آکلار ! ، خطابنی تعاقب » شیمیدی جواب ویریورم » دیدم .

« پک محترم ونزیه قلبی قدردشم عبدالکریم پاشا حضرت باره . احمدلله عاقیم بر کالدر . بویوک ونجیب ماتمیزک ، حقوق مشه وعه سنی مدرک و اوننی محافظه و مدفعه بویوک موجودیتیه متوسسل اولدیننی کورمکه پک مسعودم مداوله افشار ایتمک خسه صنفه اظهار بیوریلان آرویه صمییتله تشکر ایدرز فوآد پاشا حضرت تالری واسطه سیاه کشیده بیوریلان تلمرافنامه مادیته وانف بولونیورز

مدار استناد اتخاذ بیوریلان یاسمه مح یانف فرید پاشا ورفناسته بر خطاب و عاب اولدیننی ادنا ملاحظه و تدمیق ابله شبرت رئیسچی بدیر پالدر . مات هبونی نمینی دشرا ، دوحزاران احوال وحرکات ، متمیز مارفندن دکل ، وید ، فرید پاشا ، داخه ماطری عادلک ، حریدناصر . سلیمان شفیق پاشا و بونلرک رفقای م . عیسی بوان خربوط والسی غنی عالمک ، آنره وایسی محی الدین پاشا ، طبرزون وایسی غالب پک ، قسطنطنی والسی عن رسا پک ، قونی وایسی جمال پک طرفریدن ارتکاب اولمیشدر .

ملاطبه تشبث اهانکارانه سی ، چوروم ترینب خاانه سی . قونیه تشبث مذبحانه سی صفحات حقیقه سیاه واصل اطلاعکیر اولمش دکله ، ذات عالیلوکزی ده مبدل اولنی اوزره تصور ووردینگکز نقطه ده اصابتسز لکدن دولای معذور کورورز

انظار اجانبک لهمزه تبدلی محض حقیقتدر . آنحق بوتبدل ، هیچ بروقت فرید پاشا حکومتنک تقیب ایلدیکی سیاست نتیجه سی دکلدز . بونتیجه ، ملنیزک اظهار واثبات موجودیت سمنده بدانه آلدینی ، تشبث عزیمکارانه نمره سیدر . ایشنه بوخصوصه ، ذات شاهانه بی اعال اندیورلر جاره نجات و عمره حیات آنحق و آنحق - ق ای مایه نکه عمل و اراده مایه کم - اونسنددره بواساس متین و مشر و عدن ذره ما احراف ، معاذله تعالی ، دولت و مات ووضمنز اینزور خسرا آینی موجب اولور

حرکات نجیبه مایه مزنی سوء تفسیر و اعلان اینسکدن خالی هلین ، بدخواهان خا کسارک حقوق اولدیننی محققدر . فقد ، شایان اسف عمیددر ، که بی بدخواهان ملته ، باشند ، دولت ابد مدتمیزک صدر نشینی فرید پاشا و نظارت موقعه ندیده نمان عادل پک ، سلمان شوق پاشا کی دولت آدمیری بولونیورز . ملکسمزه ، طام طام بولشه ویکار کیردیکی وحرکات ملیه نکه بولشه ویک حرکتی اولدیمی رسماً اعلان و اشاعه ایدن و بدبختلردر .

نجیب ونزیه حرکات ملیه مزک ، اتحاد جیلرک حرکات مذبحانه سی اولدیغنی و اتحاد جیلرک باره سیله تدویر اولدیغنی رسماً و علناً جهان ، اجنبی غزته جیلرینه سوبله یین بی غافلردر . آناطولوده ، شورش اولدیغنی آژانسارله رسماً اعلان ایدن و - متارکه ماده مخصوصه سنه نظر آ - معزز وطنمزی دشمن اشعانه معروض بر اقق ایسته یین بوجاهلردر .

ملاطبه اهالی اسلامیه سیواس اهالی اسلامیه سنی بربریه مقاتلهیه سوق ایتمک ایستمن بوروالیلردر . حرکات ملیه نك اوکنه کچه جکم دیه سیواسک و حساسیت ملیه نك کورولدیکی هریرک احزاب طرفدن اشغالی ایستمن بوخاشلردر . مع هذا ، بزم الك ، بجل غایه من ، طبق تصور برادریلری وجهیه بدخواهانك ، بو کوزل ملکک اوزرنده کی افترا آتی و غلنی تعقیبات ملعتلرینی قیرمق و آنلری کینیکه امیدلرنده ، فلوج و بی حیات براقق و دولت ایله ملک اجرا آتی صرف سلامت وطنیه عائد نفعه: تألیف ایتمکدر . الحمد لله تعالی ، بو غایه نك تأمین اسحصاننده ، آرتق ملتیز هر درلو آثار بدخواهانیه قیرمش و بوتون جلا دتیله خطوه عزیمکارانه سنی آتمشدر . اجاب دخی ، ملک قوت شاه سنی و نیت عزیمکارانه سنی و بوکا مقابل حکومت مرکز نك نه قدر ، بی اصل و ملت ایله علاقه سز ، بر دت عاجزه ، اولایغی تقدیر آتمشدر . مرز یقونی تخلیه ایتدیله . صامسونی ده تحاییه باشلادیله . امور داخلیه مزه و حرکت ملیه مزه فارشی بیط . ف قله حملرینی افاده ایدیورلر . ایشته تشبثات ملیه مرکز ، تأمین استقلال خصوصنده استحصانه موفق اولدیگی ایلك نتیجه بودر .

جریان ملی ، استانبولده ، قانون اساسی احکامنه تأمین رعایتله نتیجه پذیر اوله حقدر . حکومت حاضر نك ، واسع درجه ده بر حسن نیته مالک بولندیغی ظنده ، اسابت اولمیدیغی عرض ایتمه مساعده بیورمکنزی رجا ایدرم .

بن ، دها ، ارضرومدن ، فرید پاشایه حقیقت وضعیت ایضاح ایدرک ، ملک قوت و اراده سنه قارشی حیمه جفی هیچ بر قوت المیدیغی یازمشدم و کندیسنه مخالفت و محامت وادیسنده دوام ایتمه میی لزومی اخطار اتمشدم . بو ذات غافل ، بوکا جواب ویرمه مکله برابر ، جریان ملیک بر قاج کشینک اثر تحریکاتی اولدیغی اعلان ایتدی و حرص منفعتله و عمای جهل و غفلتله ایکی طرفی اداره ایدرک محافظه موقع ایده بیه جکلری ظن باطلنده بولنان بر قاج والیسنک اغفالکار راپورلرخی بنم نریه و وطنپرورانه ارشاداتمه ترجیح ایتدی . بوکون ، هر درلو خباثت و خیانت و عجز و مسکنف موقعنده فالقدن و ملت ده بوتون حقایق احواله و وضوح تام ایله واقف اولقدن صوکره ، بزه دوشن وظیفه ، کسریع حرکتله آماک ملیه یه مضامعشکار ، یکی بر قاینه نك موقع اقتداره کلسنی تأمین ایتمکدر .

ا کر بوکونکی قاینه نك ، شخصلری و حیاتلری حقنده برکونا ترددلی وارسه ، بوکون ایچون بوکون شیلرله اشتغال تنزلدن بک یوکسک اولان ملتیز نامنه کندیلرینه ایستدکلری سسوز و تأمینانی ویرمکی دخی ملتیزک منفعتی مقتضیانندن عد ایدرز . فقط ، طوتدقلری ، طریق ناصوابده تعند و ترمده دواملری حاننده ، حادث اوله جق عواقبک مسئولیتی کندیلرینه راجع اوله جقددر .

ایشته ، وقوع بولان تشبث خیر خواهیلری مناسبتیه بر دفعه دها و صو ک دفعه ، ذات نخیانه لری کی قلبی جدأ وطن و ملت عشقیله و پادشاهه محبت و صداقتله مملو اولان و خاطره اخوتی دائماً حرمتله محافظه ایلدیکم قرده شم عبدالکریم پاشا حضرتلریله ده ابلاغ ایتمش اولمق ، بزم ایچون هر درلو وجدانی حضورک تأییدیه مدار اولمشدر .

افندیله ؛ بورایه قدر سویلدیکم سوزلر بر ماده نك خلاصه سیدر .

بوندن صوکره کلن ماده ده :

حرکات ملیه ، وسعت کامله ایله استانبوله ایلرله مکده در . فرید پاشا ورفقاسی بوکا واقدر .

ذات عالیلری ده بو معلوماتی طاب و تنور بیور بکیز . « دند کدن صوکره فی الحقیقه او کوند ده ، تجلی ایتمش اولان موفقتی حرکت واپر لرینی خلاصه ایدره رک ایضاحات ویردم و « آرتق ، بوتون بوحرکاتی توقیف ، یالکیز و آنجیق بر شبنه منو قدر . اوده ، آمال ملییه بوتون معنائیه مطاوعتکار بر ذاته قابینه ریاسته ک توجیهه و او ذابات ده آمال ملییه آ کلابه رق آ کاکوره اتخا ندایره توسل ایلمس نه وابسته در . « دیدم .

« بوتون بومسرو دایره نطر آ بر مصالحه برادر یلری وارسه لطفاً بیاید مکز ی رجا ایدرم » جمله سندن صوکره « آناتولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعیتی هیئت تمثیلیه سی نامه معنی کمال » دیه امضای قویدم . § بونی متعاقب ، کریم یاشا ؛ « اولاً ، ذات عالیلریه برلکده بولان ذوات محترمه ک جمله سینه سلام و تکریمی عرص و ابلاء لطف بیور مکز ی رجا ایدرم . « مندمه سیه بخاره مرک ایکینجی صفحه سی کشاد ایتدیلر . کریم دشا ، دوام ایتدی :

« باشلادیعم قیسه مکانات بوتون صفحتی ذات عالیکز ایضاح ایتدیکیز . ایکی یرده ، حل امرده ، اصابت کوسترندیکینی جان ایله معذور متاهن سرد ایتدیکیز . کرچه ، بوتون احوال و وفایع محلیه معلوم اولمه نیجه بر مسئله ده حکمات ایتمک ، متعسر آسده ، نالکته نال . ایشک حل و فصانده ، سراج منیر ، اندیشه زیه وطنی اونی اغمارله ، مسند منکانه منین ورو شنادیر . وطنک مقدراته حکم ایدله چکی شو صوره لرد ، یکو خود بر مات و حکومت کوره چکی ایتمی غایر اضلاع آنه رق بونک حل سهیله مطهر اوسنی عرص احمل ایتدردم .

مبدأ حرکت ، اتخا ند ایتدیکه انارت بیور دسکیز ، بیاننامه هایوناب ، طرز تفهمنده ، ممکندرکه بنده کنز خطا ایدیم . یالکیز مساعده ایتدیکیزده ، اصل حل اموره الک بویوک بر استادگاه تاقی ایدیلن بو بیاننامه غایده کی جهت جامعه فی ایضاح ایله ، کلام ملوکانه ک شمول احاطه کارانه سی بیان ایدیم . بن ظن ایدیورم ، که پادشاهر »

بن ، در حال کریم یاشاک دوامنه مانع اوله رق ، شونی یازدیردم :

— « کریم یاشا حضر نلری ؛ زومندن فضله ایضاحات مقصد اصایدن ، طرفینی اوزاقلاشدیردیلیر ویرده ، بیاننامه هایونک تفسیراتیله فصله اشتعال بی فائده در . رجا ایدرم . اصل مسئله اوزرنده کوروشلم . »

کریم یاشا جواب ویردی :

— « اصل مسئله اوزر یسه کوروشه جکیز . مساعده بیور بکیز دوام ایدم افندم . »

بن . — رجا ایدرم الک صوک سوز و تکلیف اوزرنده آ کلاشلم . دیدم .

کریم یاشا — اوت ، اورانه کله جکیز افنده .

سوزه ، بن ، دوام ایدم و « کریم یاشا حضر نلری . مساعی مشروعه مرک و تظاهرات ملیه ک آرتق ، دهامضیه سوء تلقی ایداسه و محتاج تصحیح کوره آسده و باخصوص ، و صحیحات و عدایات انجوزده جنایت و اهانتی مرتبه ثبوت واران بر یابنه ارکانک مدافعات غیر مشروعه سنث اساس اتخا ند ایلدیکینی کورمه که تحملمز یوقدر . بز ، صوک وضعیتی ایضاح و قطنی منسل ماتی عرض ایتدک . بجامم تکراری لازمیدر ؟ ذات عالیلری بو لازم الاتاج آرزوی ملییه مقابل ، ویرد یاشا فایده سنک ، صدر معانی دولتی ،

حالاتی که ایستاده و ساطت اینک ایستاده یورسه کز بومسایکیز، هیچ برثمره نافع بخش ایده می‌جکندن بشقه، حق عالی برادرینندگی حسیات قدیمه اخوتزکده موجب زلزلی اوله جفندن اندیشه ایدرم. شیمیدی، فرید پاشا، بلافاصله آن موقعی بر اهل ناموسه ترک ایدد حکسه و بوکا قناعتکیز و آرسه، حل اولنه حق هیچ بر مشکل فالماشدر. عکسی تقدیرده، توسطکیز رنجیده قلب اولنکردن و بی سود بر یورعونقدن بشقه بر نایجه به اقراران ایتمه جکدر.

فرید پاشا، محافظه موقعه دوام ایدرسه، کندیسک عاقبت آلیه به دوچار اولسنه سبیت ویره جکدر. الک صوک والک قطعی سوز بودر: مفسدیمز، بوحقیقت لایترزلی، یادشادهک اطلاعنه وضع ایتمکدر. سز، آنحق بو وظیفه اصیلانه بی ایفا ایله بوکون وطن وملک ذات سامیلرندن انتظار ایلدیکی وظیفه دینه و ملیه بی ایفا بیورمش اولورسکیز. «

کریم پاشا، «سوزی اوزاتمهق طبیعی مقصوداصلیدر.» دییه باشلابرق سوزی لزومندن فضله اوزاندی. بو اوزون سوزلر شو جمله ایله ختام بولدی. «لوجه الوطن، بوراده، یادینم شوتشبت الهه زدا آتیهده، ملتده، بوتون نجابتلریله پیرایه دار قایروایشک صاحب حقیقیسی اولان خداوندقدیر، ملت و وطنک رهاسنی تأمین ایددجک اساساتی مسیانه بوبله جه ربطاً اکال ایدر. اولو آلهی، حلال مشکلات ایلر! عیون معززه لرکزی تقیل ایدرم.»

تکرار جواب ویرمک صرهمی بکا، کیجه یاریسندن سوکره ساعت ۴،۳۰ ده کلدی. کریم پاشانک، تماس ابتدیکی نقطه لری جوابسز براقه مزدم، بنده اوزون مطالعات سرد ایدم ونهابتنده، «بناء علیه - دیدم - بزم وذات عالیلری کی ارباب حمیت ووطنپروانک آله جفی تشبثک فایه سی نه اولق لازم کلیر؟ هر دقیقه اداره سندن ملت ایچون، مقدرات آتیه من ایچون، یکی بر سبب فلاکت احضارندن بشقه برثمره انتظار اولنیا، فرید پاشا ایله ملک آره سنی بولق امکانسزلیله اشتغالی، یوقسه بر آن اول بو هیئت غیر مشروعه نیک برینه استیاجات و مقدرات ملت وملکتله متناسب بر هیئت جدیدنک درعهده امور دولت ایلسی لزومی پادشاهه ابلاغه یول آرامقیدر؟ لطفاً بویکی نقطه دن بری ایچون اوت ویا خایر صورتنده اعطای جواب بیورورسه کیز، زدا آتیهده وملتده بوتون نجابتلریله پیرایه دار قاله جفنه شبهه اولیال تشبث نجیبانه لرینک بزره عائد جهتنده کی صفحه سنی اکال بیورمش اولورسکیز.»

کریم پاشا، طلب ابتدیکمز قصه جوابه بنه اوزون جواب ویردی. فقط بو اوزون سوزلر آره سنده، بعض جمله لرله، بزم پادشاهک اغفال ابدش اولمیوب هر شیئه واقف بولندیغنی آکلانیوردی. کریم پاشانک بعض جمله لرده شو سوزلر واردی: «سده سنیه ماوکانه حل و حسم مقامی اولوب مشروع بردولتده بو عتبه علیا، بوتون افراد ملته محراب توجهدر. آناتولو عموم معروضاتک مشمول لحاظه خلافتناهیلری قلندیغنی حقنده بنده کیزه معلومات ویرمشلردر. او حالده، قبله کاه امور عامه و قبولکاه مقصد عالیه اولان پادشاهمز افندمزک اطلاع همانولرنده هر شی واردر.»

کریم پاشا، کندینه مخصوص جمله لرله دوام ابتدیکی مطالعانه شو صورتله خاتمه ویردی: «جناب مولا، نیجه عالی اسباب خلقی ایله و تلقینی ایله، بومشکل کشا عقده بی تماماً حل بیوره جقدر. البته که خدانک امری کوزلدر و قریبدر. یدالله فوق ایدهم. آتیز، بکریم مولا استحقاق ملیمز یوجه لکنده برسمد و ذی سلام اوله جقدر. ایسته روح کریم بودر. روح معززم.»

§ بودغه افندیلر ؛ کیجه یاریسندن سوکره (ساعت ۶،۱۰) . کلش اولسنه رغماً ، اوچنچی صفحنک آچیلسنه ن سبیت ویردم .

مرحوم کریم پاشانک ، پک خوشلانیدیغنی بیلدیکم برتعیله - بویوک حضرت ! - تعیریله سوزه باشلادم :

« محراب معالی امت وملت اولدیغنی ایچوندركه معروضات ملیه یی ابلاغه فرجه یاب اولغه تشبندن کری طورمدق .

یالکیز ، بویوک برخطادن ذات تالیکزی تخلص مقصدیله عرض ایدلم ، که آناتولو عموم معروضاتنک ، مشمول لحاظه خلافتیناهی قلدیی حقنده کی معلومانه ، ملنک هنوز اعتمادی قضی دکلدرد . چونکه ، ملت امیندر ، که پادشاه ، اهانتلری ثابت اولان برقاچ شخصی ملته ترجیح بیورمزله .

§ کریم پاشانک تماس ایتدیکی نقطه لره جواب ویررکن ، « احسن وقرب اولان امر خدانک تجلیسیله بدبخت و مظلوم ملت نخبیه مزک مظهر نجات و سلامت اولسنی ، دریای رحمت عزندن تضرع و آذقی دائماً (بردود معنله) صاریلی اولان استانبولده کی بعض ذواتک حقیقتی کورمکده کی حس خسیس قمردلرینک زوالنه انتظار ایلرز . روح نخبی ملتده ، ایشته بویله متحسدر

یالکیز ، تکرار ایتکلمکه مساعده کزی رجا ایدهرم ، که اوت ویا خایر صورتنده اعطای جواب بیورولسنی استرحام ایلدیکمز سؤالر مع التأسف جوابسز براقیلمشدر . عزیزم ، یدالله فوق ایدهم . فقط ، بونکله برابر ، حل مشکلات و مسائله توسل ایدنلرک ، مقرر بر هدی اوانق کرکدر

« ملت ، امر خدایی ایضا ایدم جکدر بویوردیفکنز کی استحقاق ملیمز پرسعد و ذی سلام اوله جقدر . دعای کرمازیلرینک اکسک ایدلمه مسنی رجا ایدرم . سعی بزدن ، توفیق ، خدای لم یزلدندر .

مصطفی کمال

§ آرتق ، کریم پاشانک یورولدیغنی آکلاشیلوردی . « صوک ایکی سوزم روحم . » دیهرک . آمال ملیه نک اساساتی نجیل و حفظ ایلک شرطیه تمایات خالصه نل بسط و بیان ایدلیدیکنی ویدانه آبت کریمه سنک خیر ایله قبول بیورولق اوزرینه مصروف « اولدیغنی سویلادکن سوکره » اللهه ایصارلادق ، ینه کوروشه جکیز دیهرک چکیلیمک ایستدی .

براقدق !

صوک سوزی ، بز سوبله مک ایستدک و دیدک ، که : « خاطر نشین برادریلری اولق اوزره صوک بر جمله عرض ایدیورم .

- ملت قوی . مدرک ، عزمنده قطعیدر . حرکات فعلیه جریان سربعی آلمشدر - ذات شوکتسات تاجدار اعظمینک لطفاً و عاطفه اعطای قرار و حل مسئله بیورملری زمانیدر . » [وثیقه ۱۱۲]

§ افندیلر ؛ بوندن سوکره ، فرید پاشا قاپینه سی ، دها آنجق اوج کون ثبات ایدم بیلمشدر .

[illegible]

بوتون بونلری بسط و انبساطی سوق ایدن اسباب (تثبیت حقایق مجرای مسبوقه در) ... ،
 کریمه اشا مرحوم مکتوبک صوکنده ، « یزدنمل بر صورتی حیث تشبیهه کوندرمک لطیفی
 دریغ اتمزه کز حقایق عایهک ما و اشتراکاً سرینه لب ایش اولورسکیز . » دیش و صورتی
 دکل ، فقط مکتوبک اصی بکا و درشدر . بومکتوبده نشر اولنه حق و نائق میانه قویه جهم .
 [و سقه : ۱۱۳]

کیریم پاشا مرحومک فوآد پاشایہ ، خصناً یازدینی ایلک تاعرافامہ سندہ ، استانہ لدن ذوات عالیہ ناک مدبران حرکتانہ تعین ایدہ جک شامہ ملاقاتلر لدن بحث اولندی یعنی کورمشدک . بوکا عائیل ، فقط معکوس یعنی داخلدن استانبولہ کیتیم یولانہ برتکلیف دہ ، بوندن دہا اول طریزوندن جیممشدی . بونی ، مساعده بیورورسہ کز برآز ایضا - ایدیم ، طریزون والیمی غائب بک ۱۸ ، ۱۹ ایلول تاریخلرندہ دوراً آرداسہ دہ بولونیوردی . کاظم قرہ بکر پاشانک آرداسہ بیہ کیدوب والی انلہ کوروشمسی موضوع بحث ایدی . بوزمین اوزرندہ ۱۹ ایلولانہ تئذراف باشندہ کاظم قرہ بکر پاشا انلہ کوروشدک . وسیلہ ، ۱۸ ایلول تاریخلی طریزوندن آلدغیم برنامہ افامہ ایدی . کندیسنه عیناؤورد بکم ونامہ افامہ دہ « منافع مانیہ یی محل اولان ۶ مادہ یی فیول ایغیورز . (بو ۶ مادہ استانبولانہ قطع مناسبہ عائد امردر .) معروضاتمک ذات شاهانہ بیہ ابلاغی - یتی اسہ بر ہیئت سفیریہ ایلہ تاهین اولنہ - لیر قناستندمز » دلیلہ مکده ایدی . [وثیقہ : ۱۱۴] کضم قرہ بکر پاشا ، ماکنہ باشندہ طریزون والیمی ایلہ کوروشمش و خلاصہ سنی بیلدیردی . والی سوأل طررندہ بر ظاہر مضامیلر سرد اجتش ، قرہ بکر پاشا موافق جوابلر ورمش . والی انک نہایت د استانبولہ بر ہیئت کوندریلرک کیفیتک خاکیاہ عرضنی و بر ہیئتہ

کندیسنک کیتسنی تکلیف ایتش ایسه ده بزم وسائط مختلفه ایله عرض کیفیته توسل ایتدیکمه زه کوره، بو فکرندن نکول ایتشدر. بویه بر هیئتک کیتسنی و بوکا سرای احوالنه واقف اولان کموشخانه مرخصی ذکی بککده علاوه سی تکلیف ایدلمکده در. « ذیلمکده ایدی. [وثیقه: ۱۱۵]

غریبدرکه ایکی کون صوکره یعنی ۲۱ ایلول ۳۳۵ ده طورولده قائم مقام خالد بکک کوندردیکی بر شیفره ده ده بو هیئت مسئله سندن بحث ایدیلوردی. فضله اوهامه دوچار اولان پادشاهی، اجنایرک و فرید پاشانک قوجاغنه آتمامق ایچون درسعاده متکرر آ بر هیئت اعزامی موافق اولهجنی و بویهته مرخص نروت و ذکی بکلرداخل ایدیلیرسه ممنوناً قبول ایده جکلری ذکی بک افاده سیله بیلدیریلوردی. [وثیقه: ۱۱۶] خالد بکک، ۲۲ ایلولده ویردیکم جوابده؛ ذکی و نروت بکلردن مرکب بر هیئتک استانبوله کوندرلمی مناسب اولدیفنی بیلدیردم. ۲۴ ایلول تاریخده خالد بکدن آدیغم بر تلغرافده، طربزون مخالفتک مرکزی تشکیل ایدن طربزون والیسی غالب بکی، قول اردو ایله ارضروم والیسنک دعوتی قبول ایدوب ارضرومه کیتمدیکندن، بالضروره قوه مسلحه ایله محفوظاً بوکیجه (۲۴ ایلول) ارضرومه کوندردم. « ذیلوردی. [وثیقه: ۱۱۷]

افندیلر؛ غریب تصادف دکلدرکه مرحوم کریم پاشانک ایلیک توسط تلغرافی طربزون والیسنک توقیف اولندیفی کیجهنک فرداسنده، طربزونده والی و ذکی و نروت بکلرک و بونلرک اغغالی اوزربنه بعض ذواتک استانبول ایله قطع رابطه یی اخلاص خصوصنده کی تشبیرلرینک واستانبوله بر هیئت متکرر حالنده کیتمک خصوصنده کی پلانلرینک دوچار عقامت ایدلیدیکی تحقق ایتدیکی برکونده یعنی ۲۵ ایلول کونی کشیده اولونیور ویزی آنحق ۲۷ ایلول کیجه سی آرامق لزومی حس ایدیلور. جریان مخبراندن آ کلاشیلدیغه کوره ارضرومه کیدن والی غالب بک، تکرار کاظم قره بکر پاشابه، استانبوله بر هیئت معرفتیه مراجعتدن بحث ایتدیکنه دائر پاشانک ۲۷ ایلول تاریخلی راستیزان تلغرافی آلیورز. بوکا ۲۸ ایلولده جواباً ویریلن تلغرافنامه ده، کریم پاشا غایره سی خلاصه سی مطالعه اولندقدن صوکره، « موضوع بحث مراجعت لزوم کورولوب کورولیه جکنک اشعارینی رجاء ایدرز. لزوم کورولیدیکی تقدیرده طربزون والیسنک، داخله ناظری عادل بکدن، حرکات ملیه مزه مخالفت خصوصنده هیچ برفرق اولمیفندن کندیسنک حرکات تحیه ملیه مزه هیچ بر صورتله مداخله سنه مساعده بیورولماسی، جوابی ویریلور. [وثیقه: ۱۱۸] کاظم قره بکر پاشانک ۳۰ ایلولده ویریدیکی جوابده، « طربزون والیسنک بوکی ایشلره قاریشدیراماسی حقنده کی، مطالعه مزک اصابتی تصدیق اولندقدن صوکره، طربزون احوالنده چوقدن انتظار اولونان صلاح حال حصول بولدی. [وثیقه: ۱۱۹]

افندیلر، بو صوک معروضاتله ده بر حقیقت اوزرنده فکرلری تنویر ایتک ایسترم. طربزون والیسی غالب بک، ذکی بک سرای و فرید پاشا ایله مناسببتدار ایدیلر. بر هیئت حالنده استانبوله کیتمکدن مقصدلری، مقصد ملی به خادم اولق اولیوب استانبوله ایجاب ایدلری تنویر و بعض تدبیرلر توصیه و یکی تعلیمات آلمق کی مقاصده مستند اولدیغه بجه شبهه ایتکه محل بوقدی. نته کم، ذکی بک بالاخره استانبوله کیتدکن صوکره آرقه سندن لزومی قدر پاره و جیخانه کوندلک وعدله و تعلیمات مخصوصه ایله طربزون و کموشخانه حوالیسنده، تشکیلات بافق اوزره کوندرنشدر. موسی الیهی، ابنه بولیده توقیف و آنقره به جلب ایتدیرمشدم. بکا، بوسویدیکم خصوصاتی تمامیه اعتراف ایددی. بالکلر، کویا استانبولی آلدادیفی، آلهجی پاره واسلحه یی کویا بزه تسلیم ایتک یدیده بولندیخی

سویلدی. بوکا او کون وحتی بوکون اینانه جق صافدنلر بولنه بیلیرمی ؟ مع مافیہ بن ، بو ذاتی ارضروم قونغرہ سنده کی مناسب خاطرہ سنہ حرمتہ یالکز اخطارات و نصایح لازمہ دہ بولنقلہ اکتفا ایدرک سربست برافشدم .

§ افندیلر : حکومت مرکزیہ طرفدن ، قول اردو قوماندانی اولہرق قونیہ کوندریلن سعید پاشایی ۳۰ ایلولہ استانبولہ اعادہ ایتدک . قونیہ والیسی فراری جمال بکک فرارندن اول ، تربیہ ابتدایی ایلک بوز قیر حادثہ سنک اوکنہ کچمک ایچون ، یکرمنچی قول اردو ونیکدہ دہ ۱۱ نجی فرقه معرفتلی ومعاونتلیہ ، تدابیر مقضیہ آلہرق استانبولک ظہورینہ انتظار ایتدیکی فناغی ، توقیف ایتدک . ارکلی ، بولی ، آطہ پازاری ، ازمیت حوالیسنده تشکیلنہ چالیشیلان قوای ملیہ ایلول آنک صولک کونلرنده بویوک حساسیت کوسترمک باشلادی و او جوارلرده کی قوای ملیہ رؤسای ، قابینہ مک توردی حالندہ استانبولہ حرکتہ مہیا بولندقلرینی بیلدیریورلردی . بوخصوصی ، ۲۸ ایلولہ ، بوتون مملکتہ وبالطبع استانبولہ دہ تعمیماً بیلدیردک . آنجق ، ازمیت شہرندہ ۲ تشرین اول کونندہ منفی دینہ بیلجک یکی بر وضعیت قارشیسندنہ فلدق . او تاریخندہ ازمیت متصرفی سعادت بک نامندہ بر ذات ایدی . کندیسینی تلغراف باشنہ چاغیردق . صولک کونلردہ کی تباہیاتمک تماماً آلتوب ایجابانک یابیلوب یابیلمدیغنی صوردم . متصرف بک ، وردیکی ایضاحاندہ دیبوردی کہ : « تباہیاتی آلدیم . اختلاف وشورش اولماسی ایچون ، اہالی بی سربست براقہرق دیکلمہ بی ، اک دوغری حرکت بولدم . منفی شایعات وازدر . ہیئت تشبیلہ دن ایضاحات ایستہ مک وبالخاصہ مقصدک (اتحاد حکومتی اولکی شکندہ احیا اولوب اولمدیغنی قطعاً آکلامق عزمنندہ درلر . بندہ کز ، اک بیطرف بر آدم اولمق اوزرہ محافظہ سکون وآسایشلہ مکلم .) ؟ (بندہ کز ، ہرکیم و ہرنہ ایچون اولورسہ اولسون نتیجہ سی محمول بر ماجرایہ باشقلرینی سوق ایتکی دوغرو کوریم .) (تانی واحتیاط ایدلسی طرفداری اولدیعی نام بر تجربہ اوزرینہ عرض ایدرم .) [وثیقہ : ۱۲۰]

وبردیکم جواب ، عیناً شو ایدی :

سیواس
۲ - تشرین اول - ۳۳۵

سعادت بک

ج — ازمیتدہ ذرہ قدر ائتلاف وشورشہ میدان ویرمہ مک ، اساس وظیفہ کز اولدیغنی کی طرفزدندہ خاصہ رجا ایدلمش برخصوصدر . تشکیلات وحرکات ملیہ مزک مقصد وماہیت مشروعه سنی ، کرک ذات عالیکزہ وکرک ازمیتدہ بر جوق ذواتہ بوتون دنیاہ قارشی یازمش و یازمقدہ بولندیغمز بیاننامہ وایضاحنامہ لرلہ ، اک غرضکار دشمنلرمزہ بیلہ آکلاتمش اولدیغمزہ شہہ مز قالماشدر . آرتق ، آنجق عوامک قبل وقائدن بشقہ بر ماہیتی اولہ میان دیدی تودیلرک ، اعطای قرار خصوصندہ ، مؤثر

اوله بيله جگنه امكان تصويرا تيمورز . بوندن بشقه ، اها لئك استيضاحه لزوم كورد يكي نقطه وار ايدسه ، بونلر نه دن در حال استيضاح اولنوب حل مسئله ايدلمش بولونيور ؟ ذات عاليكز بي طرف موقعنده قالمى ترجيح بيور بيورسكز . حالبوكه تعقيب ايتديككز خط حرکت قطعياً بي طرف اوله ماز . چونكه ذات عاليكز ملتك مشروع حر كانه قارشى بي طرف لغكزى ادعا ايلديككز حانده ، حر كات اهانكز گرانه سببه غير مشروع وبذاته معدوم فرید پاشا قاينه سنك مأموراني ايشا ايمكه مشنولسكز . اتحاد چيلك احباسيله اشتغال ايدم جك سطح پينلرندن اولديغى ذات عاليكز يك كوزل تقدير بيورده بيلرسكز . ذات عاليكزه يك خالصانه فقط ، بوتون قلعيتيله شونی عرض ايدرم ، كه ذات عاليكز هنوز فرید پاشا قاينه سنه اعتماد بسله ميورسه كز بونی ، داخله نظارته رسماً بيلدير . ايسكز . اكر ملتك حكمی و آرزوسی خلافته اوله رق فرید پاشا قاينه سنه اعتماديكز موجود ايسه ، ايزميت اهالى بحرمة سنی حر كات مشروعه مليه سنده سربست براقق اوزره در حال موقعكزى ترك ايله استانبوله حر كات ايديك . بوايكي نقطه دن هر هانكي برينه عدم رعابتكز حانده حق عاليكزه وقوعی مأمول حالت مسبب وهستولی بيه ذات عاليكز اولمش بولنه جفنى كال صميميله ابلاغی بر وظیفه وجدانيه عد ايدرم .

هيت تمثيله نامه

مصطفی كال

متصرف بك ، « قولكزى اعتدال ايله ديكه ييكز افندم ؛ بنده كز ، ابى افاده ايدمدم . مقصدكزك علويت ومشروعيتندن ، ذاتاً بحث ايديله من ، جهلريله باشلايان جوابنده ، بازيلان سطرلر « بزی ، يارينكى جمعه نمازی اجتماعه قدر ، حائزه براقكز . فرید پاشايه كيم بيلير قاچ دفعه قلمنه هجوم ايدن بنده كزى نه قدر فنا نظره كور بيورسكز افندم . » جهلرلى ايله ختام بوليوردی . [وثيقه : ۱۲۱]

بونك اوزربنه ، ايرتسى كونكى جمعه نمازی اجتماعه قدر انتظار ايدم جكمزه دائر يازديرديغم تلغرافنامه به ، شوايكي جهلې علاوه ايتدم : « ذات عاليكزى فنا نظره كورديكم حقه ده كي ظن دوغرو دكلدر . چونكه وجدانم مضطرب اولقسزين وبره بيله جكمز حكملر ، آنجق نتايج فعليه به معا قدر افندم . » [وثيقه : ۱۲۲]

او تاريخده ، ازميتده ، مير آلاى عاصم بك نامنده بر ذات ، فرقه قوماندانى اوله رق بولونيوردي . عاصم بكه ده ، بر ايكي كوندنبري ، تلغراف باشنده تبليغانده بولونيلمشدى . فقط هيچ بر جواب آلنه ميوردي . اونده ، ۲ تشرين اول كوني ماكنه باشنه چاغيردم ، قونوشدم . كنديسنه ؛ « قاينه نك سقوط ايدم جيكي وبلكه ده سقوط ايتش اولسي محققدر ؛ بناء عليه ملتك عزم واراده سي هر درلوزردك فوقنده حائز صلابتدر . » ديدكدن صوكره قطعی مطالعه و قرارينه منتظر اولديغى سويلدم . [وثيقه : ۱۲۳] فرقه قوماندانى عاصم بكك اوزون معذرتلر و مطالعه لره طولو جوابندن چيقان مثبت معنا ، شيمدي به قدر جواب وبرمه يشنك سبي ، استانبوله كي قول اردو قوماندانندن استيزانه جواب آلمايشندن ايلري كلديكي [وثيقه : ۱۲۴] و يارينكى جمعه نمازنده مقررات اتخاذ ايديله جيكي جهلريله خلاصه ايديله بيلير . [وثيقه : ۱۲۵] بعض نصايح وتشويقاتي متضمن جوابزده از جمله شونلري بؤدم :

« فرید پاشانك ، یارینه قدر چکیلمسی اغلب احتمالدر . بو تقدیرده ، یارینکی اجتماعکز نتیجه سنده ذات شاهانه یه و تعین ایتدیکی تقدیرده یکی قایینه رئیسنه ، قایینه نك آمال ملیه یه تماماً مطاوعتکاره . بیطرف ذواتدن ترکیبنی استرحام ایتک خصوصنی و بوکا انتظار ایدلنیکنك عرض ایدلمسنی تأمین بیوریکز . برده ، وطنمزی واستقلال ملیمزی قورنارمق ایچون ، تشکل ایده جک یکی قایینه ایله متحداً ، دها پک چوق چالیشمغه احتیاجز اولدیغندن تماماً سکونت دائره سنده هیئت تمثیلیه قراربله عرض ایتدیکم خصوصاتی نظردقتده بولندیره رق تشکیلاته دوام بیورولسنی رجا ایدرم . » [وثیقه : ۱۲۶]

افندیلر ؛ بن ، عاصم بکه بو صوک جلهلری یازدیریرکن (۲ تشرین اول ۳۳۵ ساعت ۳،۴۰ صوکرده ده) آرایه امضاسز سوبله بر سرویس کیردی :

« پاشا حضر تلی ؛ استانبوله . خصوصی آرقداشلسوبیلدیلر . تکمیل آقشام غزتهلری یازیورمش . فرید پاشا احوال صحیه سینه بناء استعفا ایتمش . توفیق پاشا قایینه یی تشکیله مأمور بیورلش . دها صباحدن سوبله نیوردی ، فقط تأید ایتمه مشدی ، شمدی تأید ایتدی افندم . »

بو تلغرافی کیم ویریور ؟ آکلاییکز ، دیدم . صورمه زمان قالمدن تلغراف شو صورته دوام ایتدی :

« بز ، آنقره تلغرافجیلری ! پاشا حضر تلرینک خا کپاینه عرض تعظیات ایلرز و وطنمزک باشنه بر کابوس بلا اولان بو قایینه نك دوریلسی ایچون ملتک باشنده بولنوب موفق اولسنی تبریک ایدرز . لطفاً سوبله ییکز . »

تلغراف مخبره سی منقطع اولدی . حقیقه ۲ تشرین اول فرید پاشا قایینه سی سقوط ایتمش بولونیوردی . فقط یکی قایینه یی تشکیل ایدن توفیق پاشا دکل ، اعیاندن برنجی فریق علی رضا پاشا ایدی .

§ افندیلر ؛ صره سو ، کلشکن عرض ایدیم ؛ عموم تلغرافجیلر مزک ، تشبثات و حرکات ملیه مزه ایفا ایلدکلی فداکارانه خدمت لرینک ملی تاریخ مزده مهم موقعی واردر . کندیلرینه بوکون علناً تشکر ایتمکی بر وظیفه عد ایدرم .

§ افندیلر ؛ فرید پاشا قایینه سنک سقوطنی و علی رضا پاشانك قایینه تشکیله مأمور ایدلنیکنی ۲ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنده یازدیغم بر تعمیم ایله بوتون ملته ابلاغ ایتدم . بو تعمیمک بر صورتی ده ، برای معلومات قیدبله ، یکی صدراعظه ویردم . [وثیقه : ۱۲۷]

۲ تشرین اول کونی ، یکی قایینه رئیسلیه ، تماس آرامش دق . ابرسی کونی ، مجلس وکلانك اجنماعی اناسنده ، هیئت تمثیلیه ایله کوروشه جکلری وعد ایدلمشدی .

عرض ایتدیکم بو تعمیمده بللی باشلی نقطه لر شونلردی :

(۱) یکی قایینه ، ارضروم و سیواس قونفره لرنده تعین و تثبیت ایدیلن تشکیلات و مقاصد ملته ربطتکار اولدانی تقدیرده ، قوای ملیه اوکا مظاهر اوله جقدر .

(۲) یکی قایینه ، مجلس ملینک انعقادیلہ مراقبہ فعلیہ باشلانجیہ قدر مقدرات ملت حقندہ برکونا نهمدانہ کیرمیه جکدر .

(۳) صلح قونفرانسہ تعین اولنه حق مرخصلر ، ملتک بحق آمانی مدرک واعتمادینہ مظهر اهل وقوف واقداردن انتخاب اولنه جکدر .

— بیاننامہده ، بوصایدیم اساسلرک ، یکی قایینه طرفندن قبول ایدلمسی تکلیف ایدیلہ جکی تصریح ایدلدکن صوکره ، « بوبادہ بشقہ مطالعہ لری وارسه یارین زواله قدر سرعت اشعاری ، تمنی ایدلدی . § ۳ تشرین اول ۳۳۵ کونی ، صدراعظم علی رضا پاشاہ یازدیم تلغرافده ، « ملت ، شمدی به قدر رأس کارینہ کچنلرک ، قانون اساسی به و آمال ملیه به منافی حرکاتندن متأثر اولدی . بوندن دولایی حقوق مشروعه سنی طامتق ومقدراتی اهل و آمین اللرده کورمک قرار قطعینی و بردی . لازم کان تشبثات عزیمکارانه به توسل ابتدی . تشکیلات منتظمه به تابع ، قوای ملیه ، اراده قطعیه ملتی ، تماماً اظهار واثبات قدرتی احراز ایددی .

ملت ، پادشاهک امن واعتمادی اولان ، ذات فضا مباحیلریله رفقای کرامکزی ، مشکل وضعیتده براقق ایسته مز . بالعکس مظاهر اولغه بوتون صمیمیتیه حاضر در . آنجق هیئت وکلا میاننده فرید پاشا ایله تشریک فعالیت ایلش نظارک موجودیتی ، هیئت جلیله لرینک ، نقطه نظر لریله ، آمال ملیه نیک درجه مطابقتی ، کمال خلوص ایله ، آکلامق مجبوریتی حاصل ایلشدر . ملتجه ، امنیت تامه تحصیل ایتدکجه آنیلمش اولان خطوه صلاحک توقینی و یارم تدبیرلرله اکتفا اولنسی ، غیر جائز کورولمکده دره . بناء علیه شو خصوصاتک ، سزجه قبول ایدیلوب ایدلیه جکخی قطعی و صریح آکلامق ایسترز . « دبدک ولعمیم مناسبتیه ذکر ایتدیکم اوج اساسی تعداد ایدک . بعده ، « بونقاط اساسیهده مطابقت حاصل اولدینی آکلاشیلدقندن صوکره ، احوال غیرطبیعیه نیک ازاله سی مقصدیه ، بعض معروضات نالیه دهده ، بولنه جضمزی بیلدیردک . [وثیقه : ۱۲۸]

علی رضا پاشا ، بوکون ، برای تحلیف ، سرایه کیده جکلرندن تلغرافزه ، یارین ، جواب ویرله جکی بیلدیرلدی .

§ بز ، بعض طورلردن ، علی رضا پاشا قایینه سندہ ، برتردد ، بو قایینه بی تشکیل ایدن ذواتکده ، قفالرنده بر بولانیلق کشف ایدر کی اولدق . اونک ایچون بعض تدبیرلر آمانی موافق کوردک . عینی کونده ، برتعمیم یازدق . بونده ، « حکومت ایله ملت آره سندہ مطابقت انظار و آمال حصولی ، تعمیماً ، نبلیغ ایدیلنجیه قدر ، کافی السابق مخبرات رسمیه نیک منقطع بر حالده بولندبرلمسی ، لزومی بیلدیردک . [وثیقه : ۱۲۹]

بوندن بشقہ ، هرطرفدن کلن ، تکلیف و مطالعہ لری مزج ایدرک ، عموم قول اردو قوماندانلریه و حرکات ملیه به مظاهر اولان والیرده § ۳ تشرین اول کونی ، بعض محرم تبلیغانده بولندق . یکی قایینه ایله ، ایلاک تماسمزده حائد اولان بو وثائق ، عیناً ، انظار علیه کزده وضع ایتدیکی — بوندن صوکره کی — مخبرات و مناسباتک سهولته آکلاشیه بیللمسی ایچون موافق کور ییورم . مساعده بیورورمیسکزر ؟

عموم قول اردو قوماندانلرينه و حرکات مليه به مظاهر والي
و والي و کيللرينه

بروجه آتی تلفرافك حربه و داخله ناظرلرينه كشيده و انباسي رجا اولنور :

داخله ناظرينك حرکات اها تكارانه سنه آلت اوله رق اها لي بي بالفعل تسليح و مقابله به قيام ابدن
قونيه واليسي جمال والعزيز واليسي على غالب و ملاطيه متصرفي خليل بكلك توقيفلريله ديوان حربه
توديعلري و طربزون واليسي غالب ، قسطنموني سابق واليلري ابراهيم و على رضا بكلكله آتقره واليسي
هي الدين پاشانك استخدام اولنامه سي و حقوق قانونيه مليه به تجاوز ايتدكلرندن و حرکات و آمال مليه به
مظاهر تدرندن دولاي عزل ايديلن سيواس واليسي رشيد پاشانك مأموريت اصليه سنده ايقاسي ، بتليس
والي سابق مظهر مفيد و وان والي سابق حيدر بكلك در حال منحل ولايه تعيين و استخداملري
طلب اولنور .

آناطولو و روم ايلي مدافعه حقوق جيتي هيئت تمثيله سي نامه

مصطفى كمال

عموم والي و قول اردو قوماندانلريله مستقل متصرفلقلره

بروجه آتی مآله صدر اعظمه مراجعت بيورولسي و نتيجه نك انباسي رجا اولنور :

« اها لي اسلاميه بي تسليح و يكديكري عليه مقابله به سوجه قيام ايله ين و اردوبي انحلال
ايتدبرمك و بالنتيجه وطني مدافعه سز براقق ايجون امر و يردكلرندن و اردونك اسراريني ، شيفره لري
چاللق ايجون ترتيبات فعليه اتخاذي صورتيله فاش ابدن و قانون اساسي احكامنجه تعرضدن مصون
اولان مخبرات خصوميه ماته مانع اولان نظار سابقه دن على كمال بك ، سليمان شفيق پاشا ، داخله
ناظري عادل بكك ملت مجلسنك كشاندنه ، ديوان عالي به توديع ايدملك اوزره هيچ برطرفه فرارلرينه
ميدان و يرلمه مسني و تلفراف مدير عموميسي رفيق خالد بكك عيني اسبابدن دولاي در حال توقيفيله
محكمه عانده سنه توديعني قانونك مصونيت و قدسيتي نامه طلب ايدرز . »

آناطولو و روم ايلي مدافعه حقوق جيتي هيئت تمثيله سي نامه

مصطفى كمال

§ بالطبع ، حربه نظارتنه کچن جمال پاشا ، اردويه بر تبليغ رسي ياپه جتدی . ايسته اوکا ايلک جواب اولق اوزره قول اردولر شو تلغرافك و برلشنی توصيه ابتدك :

شيفره

۳ ، ۲۰ ، ۱۲ ، ۱۵ ، ۱۳ نجی قول اردو قوماندانلارینه
ق ۲۰ قوماندانی فوآد پاشابه (آیرجه)
قونیه ده رأفت بکه

حربه نظاری جمال پاشانك ايلك تبليغه جواب اولق اوزره بروجه آتی تلغرافك :
مشارالیه کشیده وانباسی رجا اولنور :

« ذات دولتربنك حرکات ملیه مشروعه نك بدایتندبری بویونك برقاعت وایمانله باشنده بوندرعکسز معلومدر . حربه نظارتی تشریهای ممنوبیتله فارشیلاشمدر . موفیت دولترینه بوتون اردو ویکمیل قوای ملیه مظاهر اوله جقدر . محضا تأمین موفقیتری مقصدیه آتیده کی - و صانك سرعت ممکنه ایله تطبیفی رجا ایدرز .

آ) جواد پاشا ویاخود سابق برنجی اردو مفتشی فوزی پاشایی ارکان حربه عمومیه ریاسنه .
ب) غلغللی میرآلای شوکت بکی ویاخود یوسف عزت پاشایی ، استانبولده کی قول اردو قوماندانی واستانبول محافظی ، یوسف عزت پاشا استانبول محافظی وغلغللی شوکت بك ۲۵-ی قول اردو قوماندانی صورتنده اوله بیلیر .

ج) میرآلای عصمت بکك حربه نظارتی مستشارلغه

د) فرقه قوماندانی قائم مقام کال بکك پولیس مدیریت عمومیه سنه تعییننه دلالت .

ه) اردو اوزرنده سوء تأثیر یاپش اولان وحرربه نظارتی طائل وقیستسز بر حاله دوجزار اندن واعاده رتبه لری مجلس ملیدن کچمکسزین اولان وفکر مخصوص سیاسی ایله استجدام ایلدکده بولان متفاعدیک درحال اصلترینه ارجاعیله مهم و اساس مناه رنک امنیتکی گره زدی باره .

و) اوچنجی قول اردو قوماندان ساقی میرآلای رأفت بك ، بلاسبب اسعفییه مجبر ریا لربکنان بو معامله نك تصحیحیله کندیسنك ایوم بواندینی قونیه ده اون ایکنجی قول اردو قوماندانلغه تعیین و فوآد پاشانك حقنده کی معامله نك تصحیحیله یکرمنجی قول اردو قوماندانلغه ایتسی .
ز) فوآد پاشانك یرینه تعیین ایدیان حمدی پاشا واون ایکنجی قول اردویه عین ایادان سدید پاشا درحال اصلترینه ارجاع اولنلیدر .

ح) ايلك فرصته مفتشکلرک احیاسیله شرقی آناطولوده کی قول اردولرک ، ۱۳ نی قول اردوده داخل اولدینی حالده کاظم قره بکر پاشایه و غربی آناطولوده کی قول اردولرک استانبول و ادرنده داخل اولدینی حالده ، علی فوآد پاشابه تودیبی وشمديک ایکی متشکلکه اکتشا اولنسی مناسب مطالعه قلمشدر . »

هیت تمثیله نامه

مصطفی کمال

پا افنديار ؛ يكي صدر اعظم دن انتظار ايلديكمز جواب، نهايت ورود ابتدايى ، شودر :

غایت مستعجلدر

صدارت
۳۳۵-۱۰-۴

سيواسمه مدافعه حقوق جمعيتي هيات مملهسنه

ج : ۲ و ۳ تشرین اول ۳۳۵

ارضروم وسيواس قونفرملرنده تعين وثبت ايدلديكي ، تلغرافنامه لرنده بيان بيوريلان تشکيلات ومقاصدك نهدن عبارت اولديبي هيات وكلاجه غير معلوم اولديغندن ايجاب كيفيت تدقيق ايدلك اوزره اول امرده مذکور قونفرملر مقرراتك عاجلاً استعاري متمنادر افندم .

صدراعظم
علي رضا

§ صدر اعظم پاشا ورفقي كرامتك ، - ايجلرنده ، بر آرز صوكره كوريله چكي وجهله ، قواي مليه ك مرخصي اوله رقي هيات وكلايه داخل اولديني بيان ايدن جمال پاشا بولنش اولمسنه رغماً - حكومتى اشغال ابتدكارى كونه قدر ، مقاصد مليه ك نهدن عبارت اولديغني بيلمكلىني سويله ماري جاي استغراب كورولمكه سزا دكليدر ؟ بوندن دها زياده جالب دقت نقطه ، مقاصد مليه به رعيت ايدوب ايتهمك خصوصنده قرار ويره بيلمك ايجون اول امرده قونفرملر مقرراتي طلب ايجلريد . حالبوكه بوقدر دغغويه وتعييناتي سلفتك سقوطنه بادي اولان قونفرملر مقرراتي بيلمه ماريه امكان تصور اولنه بيليرمدي ؟ مقصدار ك زمان فازا نقي وزه قارشى هيچ برتعده كيرمكسزبن ، يكي وشيظتكار تدبير لرله ملتي اغزال ايدرك ، حصول بولنش اولان تسامد وارتباطي كوشه تمك اولديغنه اصلا شبهه ايتدم . فقط ، رويشور اوله حنسه ، بنده ، اول امرده اوزارك بوتون مضمراتي ، ملت نظرنده تبارز ابتديره جك بر طرز حركتي ترجيح ايتدم . بناء عليه ، صدر اعظمتك ورفقاي كرامتك طلاني اسعاف ايتدم . ۲ تشرین اول ۳۳۵ تاريخي ، رافيه ، قونفرم بيان نامه سني عينا ولفظنامه ك ، بالكز تشکيلانه متعلق تامل اساسي سني ده علامه بيريدم . [وثيقه : ۱۳۰] مخبرات رسميه به هيچ بر طرفدن كيريشيلمه سي حننده تكرر عمرى بيدار يايلدي . [وثيقه : ۱۳۱]

افنديار ، عيني كونده شويبه بر تلغراف آلدق :

صدارت
۳۵-۱۰-۴

ج : تحت رياستمده تشكلا ايدن هيات جليله وكلا ، ملتك آمالي وجهله ، وطن و مملكتك سعادت

وسلامتی تأمین ایچون ، عزیم قطعی ایله صرف مساعی ایتک خصوصنده ، تمامیه متحدالافکاردر .
جامعه عثمانیه نك تأمین و استقلال ملینك محافظه سی و مقام معالی خلافت و سلطنتك مصونیتی
قانون اساسی احکامنجه بوتون ملتك قوت و اراده سنه استناداً تأمین اوله جنی بی اشتباه بولندینی کی
متارکه نارنجنده کی حدود داخلنده قالان بالجمله اراضی و بلاد عثمانیه نك اساس متارکه اولان ویلسون
پرنسیپلرینه توفیقاً دوغریدن دوغری به زیر اداره سلطنت سنیهده ابقاسی و حدود داخلنده قالوب
اکثریت عظیمه اسلامییه ایله مسکون بولنان وحدت ملکیه نك انقسامنی منع ایله بو طور انلراوزرنده کی
حقوق نارنجیه و عرقیه و دینییه و جغرافیه مزك و بصورتیه حق وعدله موافق برقرار اتخاذه نك تأمین
دخی حکومت حاضره جه مقصود قعای و مجلس ایتک انعقادینه قدر مقدرات ملت حقنده برکونا
تعهد قطعی و رسمی به کیریمه سی و صلح قونفرانسته کوندریه جك مرخصلرک آمال ملیه بی مدرک
و مظهر اعتماد ، ارباب رویت و اقتداردن انتخاب اولغهی طبعیدر . مملکت مزده اصول مشروطیت
ایجابجه حاکمیت ملیه جاری بولنسیله ، وظیفه سی بحق مدرک اولان حکومت حاضره ، ملتک قرارینی
استحصال ایتکسزین ، مقدرات مملکت حقنده قرار اتخاذه ایدمه جکی جهته حکومت ، انتخابانک
بر آن اول اجرایی ایچون هر درلو تشبئات و نوسلانه مراجعت و مجلس مبعوثانک تسریع انعقادی
ضمننده لازم کن تسهیلاتی ایفایه غیرت ایتکده اولوب آنحق حکومتک رهبر حرکاتی ، احکام
قانونیه به تماماً رعایتیه خلافی احوالک منع وازاله سندن عبارت اولدیقندن و احوال غیر طبعیه و غیر
قانونیه نك دوامی دولت عثمانیه نك مرکزیه آناطولوی یکدیگرندن تفریق منجر اوله رق بر چوق
عواقب وخیمه بی تولید ایله العیاذ بالله تهالی پاختک بقاسنی تهلکه به القا و اقسام ممالکک اشغال آلتنه
آلتماسنی انتاج و بناء علیه و وحدت ملکیه بی اخلاص ایدمه جکندن حکومت حاضره ، طرفکزدن وضع
ید اولنان دوائر رسمیه نك تخلیسی و معاملات حکومت ایراث اولنان سکتیه نك رفی و ادانا خللدن
بیله مصونیتی واجب اولان نفوذ حکومته رعایت اولنسی و اجانب ایله مناسبات سیاسیه به کیریشلمه سی
و مبعوثان انتخابانده اهالینک حریتیه قطعاً تجاوز اولنماسی خصوصلرینک طرفکزدن تعهد ابدلسنی
طلب ایدیور .

§ محترم افندیلر ؛ دقت بیوریلورسه ، بوتغرافنده نه آدرس واردر ونده امضا . . . کرچه ،
صدارت مقامندن یازلدینی آ کلاشیلوردی . فقط دیگر برشی ده آ کلاشیلوردی ، که بوسطرلری
ایزان ذات ویا ذوات ، بردفمه ، هیئت تمثیلیه بی طایبق واونکله امضا تحتنده رسمی بخارنده ومداوله
افکارده بولنق ایسته میوردی .

برده ، بزم ، قونفرانده تثبیت ایندیگمز مقرراتی و کندیلرینه تکلیف ایلدیگمز اوج نقطه نك
نظرده آلمسنی ، یکی قاینه نك صدراعظمی و کلاسی طبعی بولیورلر . بومقررات و اساسانک تأمیننه
ذاتاً غیرت ایتکده اولدقارینی سویلیورلر .

آنحق ، حکومتک رهبر حرکاتی احکام قانونیه در . وظیفه سی ، خلافی احوالک منع وازاله سندن
عبارتدر مقدمه سندن صوکره . بزم احوال و حرکاتمزك ، غیر طبعی و غیر قانونی اولدیغی ایما ایدرک ،
بونک ، دوامی حالنده ، مرکزله آناطولونک یکدیگرندن تفریق منجر اوله جنی و بوندن تولد
ایده جک تهلکه لری تعداد ایدیور ونهایت ، بقله بی آغزندن چیقاره رق ؛ طرفکزدن وضع ید اولنان

دوائر رسميه نك تخليه سي و معاملات حكومه ايراث اولنان سكته نك رفی و نفوذ حكومه رهايت اولمسی واجانب ايله مناسبات سياسيه كيريشيلمسی ومبعوثان انتخاباته اهالينك حريته قطعاً تجاوز اولمامسی خصوصارينك طرفزدن تعهد ايدلمسی طلب ايتك صورتيله ، بزم موجوديتيزی وفعاليتيزی برطرف ايتك مقصدنده اولديغی افاده ايتش بولونیور .

افنديلر ؛ بلکه اونوتوروم ، تفصیلاته کیریشمدهن اول سویله ملی بکه طرفزدن اشغال اولنش دوائر رسمیه یوق ایدی . یالکز سیواس ولایتی ، هیئت تمثیلیه یی مکتبک لکظیل بولمسی مناسبتیه لیسده مسافر ایتشدی . موضوع بحث ایدلک ایستینلن دائرة رسمیه بو اوله جقدی . یکی قایینه هر دلرو اجرا آتسه مقدمه اولتی اوزره هیئت تمثیلیه یی ، بورادن قوغه رق نفوذ و حیاتی انظار عمومیه ده قیرمق ایستیوردی .

§ افنديلر ؛ کیمدن کیمه یازلديغی صریح اولیان بوتلغرافنامه اوزرینه ، سیواس تلغراف مرکزیه ، استانبول تلغراف مرکزی آره سنده عیناً شو محابره وقوعبولدی :

فوق العاده

درعلیه مرکز مدیریتنه

صدارت مرکزندن یازیلان تلغرافنامه بالا وامضاسی اولدینی ایچون آناطولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعیتی هیئت تمثیلیه سی طرفندن قبول ایدلدی . تلغراف صورتی مرکز مزده موقوفدر . ایجاب ایدنلره معلومات ویرلسی موجودر .

امضا

قونفره مرکزی

— بزه ، اوزرینه صدر اعظم پاشا حضرتلرینک جوابیدر ، سرلوحه سیله آمدجی بک ویردی وقویه سی تلغرافخانه ده در . سز پاشا حضرتلرینه بویه ویریکز .

— هیئت تمثیلیه خطاب دکلدی و کیمدن اولدینی مجهولدر . بناء علیه مخاطب و امضا اولدینی ایچون قبول ایتمیورلر .

— او حالد شمدی داغیلدی . مجلس وکلاده بوخصوصده برشی بازارلر سه طیبی کیفیت توضع ایدر افندم .

بو جوابی افاده یی وردکلری وقت داغیلدی . آرتق بزه برشی کلز . فقط صدر اعظم پاشا اقامتکاهی اولان محلدن بلکه بازار . بزم بومرکزک ایشی مجلس داغیلنجه ختام بولور ، قپانیر عزیزم .

— سز دبدیکمزی آمدجی بکه سویله بک .

— آمدجی بک ده کیتدی . یالکزیم .

— تلفونه سويله يېکزر .

— بزده شهر تلفوني يوق . مع مافيه سز تلغرافي اويلهجه محافظه ايدیکزده صباحلين رسماً برشي يازديرلم افندم .

— صدر اعظم پاشايه تلفون ايدک .

— قارداشم صدر اعظم پاشايه آ کلانه يېزکه . . .

فوق العاده

باب عالي

۳۵-۱۰-۴

سيواسده قونفره مرکزي مديرينه

أرن کوينده اقامت بيوران صدر اعظم پاشا حضرتلري تلفوندن آراندني و ساعت يکرمي بری يکرمي بش کچديکي حالده بولنه مدي . جرياني مخابره بالضروره يارن عرض ايديله جکدر افندم .

باب عالي مدي

هسين هسني

فوق العاده

درخيله : ۳۵-۱۰-۴

قونفره مرکزيه

ج : باب عالي مدير بتندن دخي بيادرياييکي و جهلا شمدي کرمي بری يکرمي بش کچديه قدر تلفوندن آراندقلى حالده صدر اعظم پاشا حضرتلري قونفرندن جواب آله مدي . بر آرز صوکر ييه آزيه جهم . جواب آليسهم در حال بياديريم . آله منسهم صباحي کمالک شادي وري ايله جکدر افندم .

امشايون تلغراف مديري

مرفقيه

§ افنديلر ؛ ايرتسي کوني ، يعني ۵ تشرين اول ۱۳۵۵ تاريخنده ، امضاسز تلغرافک صدر اعظم طرفندن ، هيئت تمثيليه ، خطاباً و جواباً يازلدني - وياندي . بوني رسماً تثبيت ايدر ، رسمي و امصالي بر اشعار اولمه مقله برابر ، بز بويله کوچک رنقه لده دهافضله توفقي مئده لي و جائز کورمده . صدر اعظم پاشايه جواب يازمني موافق بولدق . ۵ تشرين اولده يازديغمز اورون جوابک ، اساس نقطه لرني خلاصه اندهم :

تکلیف‌لرمزك تماماً تصویب و قبول ایدلش اولدی، دیدکدن سوکره، طرفزدن تمهد اولنسی طلب ایدیلن نقاط حقنده ایضاحات وپردك ویدككه، احوال غیرطبیعی و غیرقانونیهك حامل و مسای فرید پاشا قایدیسی اندی. بو خصوص، فرید پاشا قاینهسی طرفندن ایقاع ایدلش اولان غیر مشروع افعال و حرکات اسباب و مولداتنك رفی ایچون طرفکزدن تداییر قطعیه اتخاذ اولندی قدرده، کندلمکندن زائل اولور.

«جمعیتك، هیئت وکلای حاضرهیه تعهدات و مظاهرتده بولنه بیلمسی ایچون اولاً، حکومتك تشکیلات مایه مزى حسن قبول ایدلیکنی صریح و قطعی برلسانله افاده ایتسی لازمدرد. عکسی قدرده، امنیت و صمیمیت متقابلهك حصول بولدینی مشکوک قاله حق و متباین حرکات و تشبثاتك ظهوری ملحوظ بولنه چتدر.»

عل رضا پاشانك، امضاسز تلغرافنده، «ملکتمزده اصول مشروطیت ایجابجه، حاکمیت ملیه جاری بولندینی» نقطه سنده، فی الحقیقه اوله «ایسه ده فسختدن اعتباراً مجلس مبعوثانك درت آی ظانده اجتماعی قانون اساسیمزك احکام صریحه سندن ایکن بو گونه قدر انتخاباتك دفاتر اساسیهسی بیله تعلیم ایدله مشدر. بو حرکت، فرید پاشا قاینه سنك آچقندن آچیفه مشروطیت بر ضربه سنی و قانون اساسی به تجاوز قضایسی تشکیل ایدر و قانون جزانك ماده مخصوصه سنه توفیقاً رجحانیت عد ایدلهرك مسایلری حقنده احکام قانونیهك تمامی تطبیق، حاکمیت ملیه نی قبول و احکام قانونیهك تطبیق کندیسی ایچون بر وظیفه قانونیه عد ایدله جک هر حکومت مشروعه نك، ایلك وظیفه مقدسه یدر.» جوابسنده بولندق. اوندن سوکره، شو تکلیف‌لری سرده باشلادق:

(۱) ملکتمده سکون و آسایش اولدیغنی و آمال ملیهك تمامیه حقی و مشروع اولدیغنی رسمی بر بیاننامه ایله اعلان ایدرک ملک وحدت عمومیه سنه حکومتكده التحاق ایندیکنی اظهار ایدیکز.

(۲) حکومت ساقطه نك حرکات اهانتکارانه سنه آلت اولش بولنان بر طاقم رؤسای مأمورین واردرد. اوزلری محکمه عاده سنه تودیع ایدیکز. حرکات ملیه به ثمانت ایدن بعض سابق والیر حقنده خدمت دولته قوللانیلماملری ایچون معامله لازمه سنی یاپیکز. حرکات ملیه به خادم اولدقلری ایچون عرب اولمارس و موریتینه اعه ایدیکز.

(۳) اعاده رتبه لری مجلس ملینك تصدیقه اقترا ایتمین ویکانه سبب استجداملری بر طاقم ملاحظه سقمه سیاسیه دن عبرت بولنان متقاعدینی در حال اسکی وصیتارینه ارجاع ایدیکز. مهم مقامات عسکریه بی اهل آلره تودیع ایله ییکز.

(۴) بظار سابقه دن علی کاک و عادل بکترله سلیمان شفیق پاشانك، مجلس ملی کشادناه دیوان عالی به تودیع ایدلک اوزره، هیچ بر طرفه فرار لرینه میدان ویرلمه سنی، پوسته و تلغراف مدیر عمومیه سی رفیق خالد بکک در حال توقیفیه محکمه عاده سنه تودیغنی، قانونک مصوبیتی و حقوق ملیه نك مدسیتی نامنه طلب ایدرز.

(۵) حرکات ملیه به اشتراك ایتش ویا حرکات ملیه نی ترویج ایتش اولانتر عنینده پاشا نیلمش اولان تعقیبات و تضییقاته نهایت ویریگز.

(۶) مطبوعاتنی اجنبی سانسورندن قورتاریگز.

§ ایسته آفندیلر ؛ خلاصه صایدیقم بو نقطه لره عائد مطالعات و تکلیفادن سوکره تاغرافزی شو طرزده ا کال ایلدک : « معروضات و تکلیف مسروده ، ماتی تطمین ایده جک جواب صریح و موافق اعطا بیوربله جفی زمانه قدر ، تأمین مقاصد ملیه ایچون ، ملتجه اتخاذ ابدلش اولان تدابیر فعلیه ، کماکان دوام ضرورتنده قالنه جفی بالجله ولایات و مستقل الویه ایله ماعحقاندن آلدیقمز قرارلر اوزرینه ، کال قطعیتله ، عرض ایلرز .

امضا : آنادولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعیتی هیئت تمثیلیه سی نامه ، مصطفی کمال ، [وثیقه : ۱۳۲]

§ آفندیلر ؛ استانبولله مخبره ، بتریتمز ، درحال شو تبلیغ ایله مملکتی وصیتدن خبردار ایدم :

۳۰ - ۱۰ - ۰

تعمیم

شهر امانته ، مطبوعانه

صدراعظم پاشا حضرتلری ارضروم و سیواس قونفره لرنده کی مقررات اساسیه و مقاصد تشکیلات ملیه بی طیبی بولغله برابر مطالعه لریده بعض ایضاحی محتاج ، جهات کورولدیکندن حکومتله ملتک حقیقی اوله رق تأمین ائتلافی مقصدله وبالجمله مراکزک خلاصه مطالعاتنه استناداً اعطا اولنان جواب و درمیان ایدیلن تکلیف بروجه آتی عیناً تعمیم و تبلیغ اولنور . ورود ایده جک جواب و اوکانظرآ اتخاذ اولنه جق مقررات درحال تبلیغ اولنه جقدر .

آناتولی وروم ایلی مدافعه حقوق جمعیتی هیئت تمثیلیه سی نامه
مصطفی کمال

§ آفندیلر ؛ علی رضا پاشا قاپینه سنک موقع اقتداره کچدیکنک بشنجی کونه کلدک . حالا آکلاشه میورز . مملکتک ، استانبول ایله اولان مخبرات و مناسبات رسمیه سی حالار و پتور حالنده ، دوام ایدیور . صدراعظم پاشا حضرتلری ، تکلیفاتمزه جواب و برمیور و هیچ بر وقت و برمه مش اولدیغی کوره جکسکز . هیئت وکلادن ، هیچ کیمسه ، بزه مخاطب اولوق ایسته میور .

بوکون ، یعنی ۶ تشرین اول ۳۳۵ کونی ، یونس نادى بك آرقداشمز ، حربیه ناظری اولان ، جمال پاشای دعوتی اوزرینه مقامنده زیارته کیتمش . جمال پاشا ، یونس نادى بکه وصیت حنفده ، بالخاصه حکومتله هیئت تمثیلیه آره سنده ، هنوز ائتلاف ایديله مدیکندن بحث ایتمش و آکلاشیدیلنه کوره ، بزی حقسز کوسترمش و کندیلرینک هر شیئی قبول و تطبیقه آماده بولندقلرینی آکلانمش و هر حالده اختلاف چیقاران و بونده اصرار ایدن طرفک ، هیئت تمثیلیه اولدیغی سوبله مش ؛ احتمال ، که یونس نادى بکک بزمه شخصی معارفه سنه بناء ، تألیف بینه توسطی تکلیف ایتمش اوله جق .

یونس نادى بك ، بو توسط تکلیفی مع المنونیه قبول ایتمش ؛ یالکز یونس نادى بکک ، جمال

پاشانك ویردیکی معلوماتی اساس و حقیقت تاقی ایتدیکی وضعیتیک اوکا کوره مطالمة ایلدیکی شمدی بحث ایدم جکم تلغرافنامه سی مفادندن آ کلاشیلیمقد ایدی .

یونس نادى بکله ، تلغراف باشنده وقوعبولش اولان بو غبارمه من ، یکی قاپینه ايله بزی ظاهرأ اولسون ائتلافه سائق اولقی نقطه نظرندن مهمدر . بوسیله مساعده بیورورسه کز بر آز ایضاح ایدم جکم . حربیه ناظری پاشانك بی تلغراف باشنه دعوت ایتدیکنی خبر ویردیله . ذاتاً دائره مزده بولنان ماکنه باشنه کیتدم .

استانبول — حربیه تلغرافخانه سی ، یونس نادى بک ذات دولتکیزله کوروشمک ایستیور ایتدم . دنیله کدن صکره ، حربیه تلغرافخانه سده ماکنه باشنده حاضریم ! دیندی . حاضر اولان کیمدر ؟ دیدم .

تلغرافی — یونس نادى بک ویاپنده ناظر پاشانك یاوری جواد رفعت بک واردر ایتدم . ناظر پاشایی ایستدیلمی ، یوقسه . . ایضاحنده بولندی .

— کندیلر یله شمدی کوروشورز . یالکیز ، بی ، تلغرافه دعوت ایتدکلی زمان ناظر پاشا ایستیور دیشلردی . دعوت ایدن ناظر پاشامیدر . یوقسه ، ذات عالیلمی ؟ یونس نادى بک — ناظر پاشانك مساعده سیله ویاوری واسطه سیله حربیه مرکزندن ، ذات دولتلی بی آرادق . بوندن غلطدر ایتدم . دیدی .

بن — تشکر ایدرم . بیوروك ! دیدم .

بونك اوزربنه یونس نادى بکک سوزلری آلتغه ماشلاندی . یونس نادى بک مطالعانه شومقدمه بی پایدی : « اراده ملیه بک ، حاکمیت ماتی افذا ایتیمی نتیجه مشکورده سی اوله رق میدان کنقلب اوزربنه ، بوراده تشکی ایدن حکومتله ، تشکیلات ملیه آردسده آهنگ اتحاد حصولنك کجیکیمه جکنه حکم ایتیم ایدم . تحقیقاتم نتیجه سنده هنوز ، برایکی نقطه ده اختلاف بولندیغی آکلادم . بو آهنگك تأخر حصولی ، داخلأ وخارجأ اینی اولیه جینی جهتله ، بعض معروضانده بولتنی وظیفه عد ایتدم . » اوندن صوکره ، شمدی خلاصه ایدم جکم نقطه لره حائد معلومات وملاحظه لرینی ، برنجی مسئله اوله رق ذکر ایتدیله .

۱) فرید پاشا قاپینه سنده بولنش اولان بعض ذوانك بو قاپینه به اشتراکارندن دولایی سوء نظرله کورولمدرینه محل اولمادیغی وعبوق پاشانك فرید پاشا قاپینه سنك اسقاطنده رول اوینادیغی ،

۲) رسا پاشا حکومتك ، انتقال دوره سی حکومتی اولدیغی ، حیانتك انتخابات تشریعه نتیجه سنده قدر دوام ایدم بیلجکنی ،

۳) حکومت حاضره أمل و مطالب ملیه بک کافه سنی حسن تلقی ایتک و حسن ایتاجنده سی ایتک خصوصنده اك اوراق شبهه محل ویرمه مکده اولدیغی بیان و

۴) خصوصیه ، جمال وعبوق پاشا لرکی ذوانك ، حکومتده تشکیلات ملیه بک بر مرخصی وکافی کی تلقی اولمدرنده ترده محل یوقدر . حکمنی اعطا ایتدیله .

ایکینجی مسئله اوله رقده ؛ یونس نادى بک ، اشخاصه تعلق ایدن قسمه تماس ایتدیله ، بونده بیلمأ

بزمه هم حس اولقله برابر « برآز اعتدال توصیه سینه جسارت ایده جگم ، دبدی ونقطه نظری ؛ موفقیت ملیه نك حصوله كتیردیكى تأثیرات حسنه نك بعضی رنجه انتقا محولقله تفسیر اولنهرق ، شائبه دار اولقندن مصون بولندیرلسی مهم اولدی بی مطالعه سیله توصیه ایتدی .

یونس نادى بك ، « هیئت حاضره حكومتك ارکانیله وقوعبولان تماسلرمدن تشکیلات ملیه مطالبنك تمامی اجرا وانفاذینه عزم ایتش اولدی مستبان اولیور ، دبدكدن صوكره ، شو معلواتی ویردی :

« حربیه ناظرى جمال پاشا ، بوكون نشر ایذیله جك بیاننامه ده بو جهتسك ذاتاً كافی درجه ده مصرح اولدیغنی و آنجق بیاننامه ، لسان رسمی حكومته یازدیغنه كوره هر طرف نظر دقه آله رف درج ابدلش ، صوری برقاج كلمه به عطف اهمیت اولماسی لازم كلدیكنی بیان ایلدی . »

یونس نادى بك ، صدر جدیدك وحكومتك - هر درلو سوء تفهیمی ازاله انچون - تشکیلات ملیه ارکانك ارائه ایده جکی برهینله دوزیردن دوغری به تماس ایتلری خصوصنده کی آرزوی صمیمی بیلدر دكدن صوكره ، بوتون مطالعاتی شو جمله ایله خلاصه ایلدی : « حالاً ، بنده كرك اك زیاده لازم عد ایتدیكم جهت بحرانك غیر منحل و مشوش بر وضعیتده تمادی ایتمه مسندن عبارتدر . » [وثیقه : ۱۳۳]

یونس نادى بك ، مطالعه مه انتظار ایلدیكنی سویله جکی انچون ، بنده ، شو جوابی ویرده :

سیواس
۳۵-۱۰-۶

یونس نادى بك افندی به

هیئت تمثیلیه جه صدر اعظم پاشا حضرتلرینه وقوعبولان تکلیفات اساسیه وئالیه و مشارالیهك هیئتمزه ویردیكى جواب ، بالخاصه بوجوابك صوك فقره لری منظور حالیکز اولدیمی؟ بیانات و مطالعات علیه لرندن بو یازیلری كورمه مش اولدیغكزه و تکلیفلر مارك ماهیت و صمیمیتی تماماً آ کلاشیلیمه مش اولانلر طرفندن ذات حالیکزه حکایه ابدلش اولدیغنه حکم ایدیورز . بو سببله ، اساس حقنده بوراده مداوله افکاری مشکل کوریورز . یالکز شخصی اولان مطالعه علیه لرنده بعض نقطه لری تنویر مقصدیله ، بوجه آتی صره ایله اعطای ایضاحات اولنور :

یکی قایینه ایله تشکیلات ملیه من آرمنده ، آهنگ اتحاد حصولك کجیکیمیه جکته ، بزده ، حکم ویرمکده ایدك . بونك ، تأخیری سببی بزده دکل ، یکی قایینه نك درت کوندنبری کوسترمکده اولدیغنی طور متردده آرامق لازمدر . یکی قایینه ایله آرامزده اختلاف اولدیغنی دخی ، یکی قایینه بزه بیلدرمه مشدر . یکی قایینه ده اقا ایدیلن اسکی ناظرلرک ناموسلری حقنده شبهه ایتمه مکه برابر ، اسکی قایینه نك حرکات جنایتکارانه سینه بیله رك و یا بیلمیه رك اشتراك ایلشی اولقلری نظر دقده طوئیله جق مهم بر نقطه در . (عبوق پاشامك) قایینه نك اسقاطنده بایش اولدیغنی رول مجهولزدر . بز ، نتیجه بی

تأمین ایدن قوتی بک ابی بیلیرز . بزم مقصدمز ، بوحکومتی تصور بیورلدینی کبی ، انتقاله دورمی
حکومتی کبی تلقی ایتک دکلدز . بامکس مقدرات ملتی تقریر ایدمک بصلهی پایه جق الکهمم برهیت
اوله بیلیمسینی نمئی ایدرز . منافع اساسیه مایه مزده اغیارک بزجه هیچ اهمیتی یوقدر . بز خط حرج کتمزی
اغیارک دیدی قودیسنه اولدورمق ضسفی مردود کورنلر دوز . داخلی و خارجی وضعیه بوتون وضوحیه
واقفیز . آندیغمز خطوه تصادفی دکل ، عمیق دوشونجه لره و متین اساسلره و عموم ملتک تشکیلات
متنظمیه تابع قوه حقیقیه سنه و عزم اراده سنه مستنددر . ملت ، حاکمیتی بوتون معناسیلر بوتون جهان
طایفه برمنه قرار قلعی ویرمشدر . بونک ایچون دزه هر یرده ، هر درلو تدایر آلمشدر . حکومت
حاضره بک آمال و مطالب ملیه بی حسن تلقی و انتاجه سعی ایلسنی طلب ایدرز . چونکه بشقه درلو
اجرای حکومت ایدمز . (عیوق پاشا) بی بیلموروز . فقط (جمال پاشا) دن تشکیلات ملیه مزک
مرخصی اولمقدن بشقه بر شیئه انتظار ایتمز . [افندیلر ، شونی ایضاح ایتلیم ، که جمال پاشا بزم
مرخصی دکادی بوبوله بر وضعیت و وظیفه بک کندیسنه و برلسنه معلومکنز اولان طرز حرکتدن
دولابی جهت مناسبت ده یوقدی . آنجق یونس نادى بکک نلغرافنده جمال پاشانک مرخص کبی
تلفیسنده ترده محل یوقدر دیندش اولسندن ، جمال پاشانک بونی آرزو ایتدیکنه ذاهب واعر واقع
حالنده توجیه اولمشدر .] وناضر اولور اولماز کندیلرینک هر کسدن اول بلاواسطه بزمه تملسه کلوب
وضعیت حقیقیه بی آکلاهیجفی واکا کوره حکومتله تشکیلات ملیه بک نقطه نظرلرینی توحیده توسل
ایدمک بکنی امید اید یوردق . حالوکه هنوز بوبوله بر تاسدن مجتنب اولدینی کورولور . بزم یکی قابینه
قارشی وقوعبولان تکالیف و مطالبز ، شخصی و عندی اولیوب بالجمله ولایات والویه مستقله ایله
ملحقانک و بش قول اردو قوماندانک و تشکیلات ملیه بک صادق رؤسای مأمورینک هیئت تمثیلیه مزه
بیلدر دکاری تکلیفلرک ، هیئت تمثیلیه مزجه حکومتی ممکن اولدینی قدرمشکل وضعیه صوقه مق جهتی نظر دفته
آلنه رق استخراج ایداش خلاصه الحلاصه سیدر . و بوتکالیف و مطالبده تصور و تصویر بیوردیفکنز
محاذیر یوقدر . حکومت ، هیئت تمثیلیه مزله ، صمیمی وجدی مناسبت و مدلوله افکارده بولندینی
تقدیرده ، وقوعبولش اولان مطالب و تکلیفانک حکومتجه قابل تطبیق اوله بیلجه بک شکل و زمانی
تقریر ایتکده هیچ برحائل یوقدر . یالکنز صدر اعظم پاشانک ، هیئت تمثیلیه مزه ۴ تشرین اولده
وقوعبولان جوابی تلغرافنده کی صوک فقره لر جالب نظر دقدز . اگر تشکیلات مشروعه ملیه مز
وبونک رأس اداره سننده بولانلر . غیر مشروع و غیر قانونی طائفق ذهنیتی ادامه اولنه جق ایسه ،
هیچ برامکان ائتلاف بونیه جفته شبه یوقدر . بوکون نشر ایدله بکنی بیلدر دیکز بیاننامه ده ،
تشکیلات و حرکات ملیه مز حقنده ، هر نه سبب و صورته اولور سه اولسون ، متدانه برلسان قوللاندینی
تقدیرده وبوصورت ، صوری برقچ کله به منحصر قالمه بیه ، طرفزدن ، درحال هر درلو ائتلاف امکانی
منسلب اولمش تلقی ایدله بکدر و ذاتاً حکومت مرکزیه ، هیئت تمثیلیه ایله تماماً آکلاشمدقجه ،
بیاننامه سی هیچ برطرفدن آلنه جقدز . بلکه استانبوله منحصر قالمه بیلر .

هیئت تمثیلیه مز ، بالجمله ولایات والویه مستقله نامنه محللرنده ملتک آرای عمومیه سیله انتخاب اولمش
مئلردن متشکل وار ضرور و سیواسده اجتماع ایدن هیئت عمومیه لر طرفندن تقریق و انتخاب اولمش بر
هیئت مشروعه ملیه در . قابلیت و قدرت تمثیلیه سیجه آثار فعلیه سیله میدانده در . مجلس مبعوثان اجتماع
ایله بالفعل مراقبه باشلا یاجنی کونه قدر ، هیئت تمثیلیه بک مقدرات ملت و مملکتله علاقه دار بولمقی

ضروریدر . حکومتك ، هئتمزله تماس و مناسبت صمیمه سی بالطبع کندی موقع و قوتی تقویه ایده جکدر . آری آری استفانلرده یوروندیکی تقدیرده منافع مملکت و ملت ایچون جالب محاذیر اوله جی طبعیدر .

بز ، بو کونکی قایینه ده ، بالخاصه وجودلری مملکت و ملت ایچون نافع اوله جغه قانع بولندیغمن بعض ذواتك ، سابقا اولدی بی برر برر قایینه دن چیقارلسی طرزنده کی صوك اصول قایینه مانورالرینه معروض قالدقلری کورمك ایسته میز . [افندیلر ؛ بو دیدیکمزك وقوعی کورده حکسکنز] سیواسده معتقد بولنان هیئت تمثیلیه ، حکومتله بالذات دوغربدن دوغری به ، اك صمیمی تماسده بولنغه حاضر و مهیار . بو وظیفه یی ، بشقه لرینه تودیع اینك صلاحیتله مالک دکلدر . حکومتله ائتلاف تام حاصل اولدی تقدیرده ، تماسك تسهیل و تأمین ایچون بشقه چاره لر دخی دوشونوله ییلیر . خلاصه ، مشوش وصعیتك ساحلاً برطرف ایدلسی ؛ اول امرده حکومتك کندیسنه عرض و تکلیف ابتدیکمز طرزده بر بیانامه سنك ، صوری گله لرله دکل ، صمیمی بر لسان ایله نشرینه و تکلیف سائرته كن حسن تلقی ایدیلوب انفاذ ایدیه حکنه دائر صدارتك معروضاتمزه دوغروبون دوغری به جواب اعنا ایتیمیه ، ممکن اوله جقدر . یوقسه ، حالا رفیق خالد بك طرفدن تلغرافلرمن و بیانامه لرمن قونشورول ، سرفت و توقیف ایدیلیرکن ، حکومتك صمیمتندن بحث اولغسی ، بزه بك غریب کلیور .

حکومت ، بو مزدد وصعتنده بر قاچ کون دها دوام ایده جك اولورسه ، ملت نظرنده هنوز تعین ایده مین امنیت واعنادی بوسونون سلبه سببیت ویره جکدر . هر طرفدن آلدینمز تلغرافنامه لرده ، حکومت جدیده نك شایان امنیت اولوب اولدیغنه دائر سؤاللر صورولقده دره عرض احترام ایده رم قارداشم .

(مصطفی کمال)

§ افندیلر ؛ یونس نادى بك ، و بر دیکم معلومات و ایضا حاتدن حقیقی وضعی آکلادی . بزمه بخاربه دوامه لزوم کورمیدی . بالعکس یکی حکومتی وخاصةً جمال پاشای ارشاده جالیشمش . . . و الحقیقه ، ایضاح ایده حکم و جیلله ، ظاهراً اولسون ، بر ائتلاف وضعیت و منظرده سی تأسس ابتد . § افندیلر ، ۶ تشرین اول ۳۳۵ کونی ده کجمی . بز ، موجود تداییرك اهمیت و دقتله ادامه سی لزومنی تعمیماً امر ابتدك . [وثیقه : ۱۳۴]

§ افندیلر ، یونس نادى بکله ، بخاربه مزك فرداسنده ، نهایت ، صدر انظردن جواب دکل ، فقط جمال پاشادن شو تلغرافنامه یی آلدق :

حریبه دن
۲۵ - ۱۰ - ۷
ساعت : ۱۲،۷ صوکره

مصطفی کمال پاشا حضر تدرینه

شیمدی به قدر اولان بخار تانك خلاصه سی :

۱ — قایینه ، سزکله متحد الافکار و اراده ملیه نك حاکمیتی ، قبول ایدر . آنجی بر انتقام قایینه سی اولقندن تمنا ی ایدر . قباحتیلرک تجزیه سنی شکل قانونیده اجرا ایتمکی دخی موافق کوریور .

۲ -- ضربه اوغرامش واليارك مغدوريتلرني رفع وتضمين ، اهل اولانلارك انتخاب ، بالخاصه تعيين و اردونك شرف وانتظامي اعاده ايتكى تامماً درعهده ايدر .

۳ -- د. لك خارجه قارشى شرف وحيثنى اعاده ايجون اراده مليهيه و هيئت تمثليه استناد ايده جكدور .

۴ -- هيئت تمثليه مركبى دفتينه و بوتون صميمى و حرمتكار برحس الله عرض ايديورم، كه هيئت تمثليان. هم خارج و داخل، فارغ، حاكم معناسى و رمكسزىن قابينهيه مظاهر حالده قانسى ايسر و بو بوتونك قوتك فائدهنى تهدير ايدر . اول امرده . نلغرافرك مقابلاً و سربست كشيده سنى و اعاء و مجدداً تعيين اولنجى و اى و نوامدانلارك همان حركت ايده بيلمسنى ، بالخاصه قبول ايديلن يكي انتخاب ميمونان قانونك توزيع و اعلان ايديله بيلمسنى يك فائدهلى كورور .

۵ -- اراده مليهيه مزار حركاتدن توقي اوله جغنى تعهد ايدر ايسم ، تفرعاتك شكل و زمانى قالر، كه يك قولاي اوله جغنه اعتماد واردر . استخلاص وطنه معطوف غايمك حصوله ، آل برلكيله همان چاليشه بلمك ايجون ، تفرعات اوزرنده اصرار اولماسنى ، معاونت دولترلرني بلكر (امهسنى) يك رجا ايلر ورتون رفقاى كرامهده عرض حرمت ايلرم .

حربه ناظرى

جمال

§ بوتاغرافه درعقب ، مثبت و صميمى اولان شو جوابمى و بردك :

سيواس
۲۰-۱۰-۲

شيفره

حربه ناظرى جمال پاشا حضرتلرينه

ج : بيانات دولترلرينه ماده ماده ، صره ايله ، بوجه آتى عرض جواب اولنور :

۱ -- قابينهك بزمه مشتركاً و متحدآ ، اراده مليهك حاكميتى اساسنى قبول بيورمسنه ، ملت نامنه ، عرض تشكر ايلرز . قابينهك و هيئت تمثليه و بوتون تشكيلات مليه مرك انتقاجي اوله شائبه دار اولسى ، بوجه دخی ، فوق العاده شايان توقي و تحاشيدر . بونقطهده و قباحتيلرك شكل قانونيده تجزيه لرى لزومنده دخی ، قابينه ايله ، تماماً هم فكرز .

۲ -- ايكنجى ماده محتوياتدن دولايده ، خاصه تشكر ايدرز . وقوعبولش اولان معروضاتده ، بونقطهك تصريحنه كورولن لزوم شو ايدى :

آمال و حرکات ملیه به مخالفت نردن دولای، ملت طرفدن تجرید ایدیلن بعض والی وقوماندانلر، شکله رعایت ملاحظه سیله، ولو موقه اولسون، مأموریتلرینه اعاده ایدلدکلری تقدیرده، محمللرنجه قبوللریسه امکان کوربله مدیکدن نفوذ حکومت قارشی رعایتسزلک وقوع بوله بیلر اندیشه سی ایدی.

۳ — اوچنچی ماده، بالخاصه موجب شکراندر. انشالله متحداً و منفقاً، وطن و ملت مزک سادات و سلاهی تی تمین میسر اولور.

۴ — کمال صمیمیت و بیوک تأمیناته عرض ایدرز، که قاینه ابراز بیوردانی حایت و صمیمیتیه م. بل هیئت تمثلیه، نه داخیه و نه خارجه قارشی، هیچ بروقت س کم وضعیتی آییله جتی، بالعکس مدد آقون بیورلا، نقاط لغز دائره سنده، حکومتک نفوذ و قوتی تحکیم و تقویه بی وطن و مملکت سلاستی ایچون، وظیفه عد ایددجکدر. بو خصوصده قطعاً شه و تردد بیورولماسنی عرص و رجا ایدرز. بالخاصه ذات دولتلرینک، نظامنامه مزک سکزنجی ماده سی موجبجه، دوعوردن دوعرویه هیئت تمثلیه من اعضاسی صفتیه، قاینه ده مرخص بولملری، طرفینک اجرا آت و مبرراندن تأمین مطابقتی کف اوله جمی جهتله باعث مننه یتدر.

آرتق، قاینه ایله تشکیلات ملیه من آردسند، هر نقطه ده مطابقت و ائتلاف انظار حاصل اولدینی تحقیق ایدلکنه نظراً، بالشیع، مخبرات خصوصنده وضع اولان تقیداتک رفع ایدله جکی طبیعیدر. آنجق هیئت تمثلیه، بوتون آناتولو و روم ایدله کی تشکیلات مراکزیه محافظه ارتباط محوریته ده اولدیفندن، سربیس طرزنده وقوع بولمقده اولان مخبرات تلفرافیه مزک کاکان دوامنه مساعدیه بیورولسنی خاصه استرحام ایدرز. بوراده، شونی ده عرض ایدلم، که حکومت اوامرنی تبلیغه باشالادی می دقیقه ده هیچ بر طرفده برکونا حائله تصادف ایتمک و بوضورتله ذره قدر نفوذی کسر ایدلمک لازمه دن بولمقده بو خصوصک تأمین ایچون هیئت تمثلیه طرفدن ایجاب ایدلره لزومی کی تبلیغانده بولونیله یسلک متصدله قرق سکز ساعت قدر زمان بر اقیلمسنی رجا ایدرز. هیئت تمثلیه طرفدن یاپیله جق تبلیغانه اساس اولوق، ملته امنیت بخش ایتمک اوزره تشریف رجا ایدلیمکز قاینه بیاننامه سنک محرم اوله رق قبل النشر بر صورتک هیتمزه لطف بیورولسنی خاصه استرحام ایدرز. چونکه بیاننامه ده، برکه، ملتجه سوء تفهیماتک ادامه سنی موجب اوله یله جکی و هیئت تمثلیه یی ده ملته قارشی پک مشکل بروضعیتده بر اقه یله جکی کمال صمیمتله عرض ایلرز.

هیئت تمثلیه طرفدن ذات شاهانه به تقدیم اولنه جق بر عریضه شکرانیه ایله ملته یاپیله جق تبلیغات صورتی قبل اجرا ذات دولتلرینه شمدی عرض ایددجکز و بونلرک محتویانه دائر قاینه نک وقوع بولمقده مطالباتی، حرمتله نظر دفعه آله جقدر.

یکی انتخاب مبعوثان قانونی حقدده کی مطالعه مزی بعده عرض ایتمک اوزره، قانون مذکورک نه نقطه ظردن یاپیلنش اولدینقی لطفاً اشعار بیورمکزی رجا ایدرز.

۵ — اساسانده ائتلاف تام حاصل اولدقدن سوکره ذات دولتلرله رفقای کرامکزک صمیمیتلرینه شبهه ایدله میه جکندن تفرعات حقدده کندیلکندن مطابقت افکارک حصول پذیر اوله جفی طبیعیدر. عاجلری و بیرون رفقای مساعیمک الک بیوک حرمت و صمیمت مزله ذات دولتکزک و داخل بولندیمکز قاینه نک مظهر موفقیات اولاسنه و بوسایه ده استخلاص وطنه معطوف غایه نک بر آن اول تجلی ایتمسنه

بوتون موجودیت مزله چالیشه جنمزه امنیت بیورمکنی عرض و بوراده حاضر اولان بالجه رفقا مک سلام و حرمتارینی تقدیم ایدرم .

مصلحتی کمال

§ جمال پاشا ، بوتانرا فزه اوکیجه جواب و بردی . بونده « بیاننامه نك تسریع نشرینه ضرورت حاصل اولدینی و فقط نقاط لازمهیه دقت اولدینی بیلدیریوردی . » [وثیقه : ۱۳۵] بزده عینی کیجهده ، نزا کت ایجابی اولق اوزره ، جواب و بردک . [وثیقه : ۱۳۶]

فقط ، افندیلر ، حکومت بیاننامه سنی قبلالنشر بزه کوسترمک ایسته مدیکی آ کلاشیلجه ، بزده ملنه اولان بیاننامه مزنی ، بلااستشاره نشر ابتدک و پادشاهه اولان تلغرافی ده عینی صورله چکدک .

افندیلر ، ۷ تشرین اول ۳۳۵ تاریخلی اولان بیاننامه مزنی ، ملنی ، تعقیب اولنان یولده اصابت و موفقیت اولدینی و محافظه وحدتله ، بوگونه قدر اولدینی کی ، دوام ایدلسی خصوصنده ، بالوسیه تنویر و ارشاده و قوه معنویه یی تقویه مدار اولق متصدلرینی احتوا ایتکده ایدی . [وثیقه : ۱۳۷] پادشاهه بازیلان تلغراف ده ملت نامه تشکری ضمن ایدیوردی . [وثیقه : ۱۳۸] و [وثیقه : ۱۳۹]

§ افندیلر ؛ استطراد قیاندن کوچوک برمعومات عرض ایددجکم . هیئتمز ، بوتون مملکته ، مشترک آرزوی ملی ایجابی ، تطبیق ایندیرمکه چالیشدینی صررده ، تحت اشغاله بولنان ازمیرهده ، دوزغیدن دوزغری یه تبلیغاتده بولنیوردی . علی رضا پاشا قابینه سیله آ کلاشمقده اولدیفمز ۷ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنده ، ازمیرهده شو تلغرافی وریوردق :

مستجدلر

سیواس
۷ تشرین اول ۳۵

ازمیر ولایت علیه سته

شمدی یه قدر ، واقع اولان تبایغات و اشعار اتزک و اصل اولوب ایجاباتک یاپیلمقده اولوب اولدینک ، واصل اولامش ایسه ، اسباب مانعه نك سرعت اشعار ی مرچودر .

آناطولو وروم ایل و نافعه حقوق جمعی
هیئت تمثیلیه سی نامه

مصلحتی کمال

ازمیرک و ازمیر والیسنک نه حال و شرائط داخلنده بولندینی ، شه سز ، معلومز ایدی . تبلیغاتری آلوب آله میه جنی مشکوک اولمقله برابر ، تطبیق ایدمه جکی طبیعی ایدی . فقط ، بز ، بوتون مملکت مقدراتینه مشغول و اشغال طانیایان بر قوت مرکزی اولدیعنی دشمه لر مزده بیلدیرمکنده فائده کوریوردق .

افندیلر ؛ ایچنده بولندیغمز کونلره حائد ، مسائل ووقایعه تماس ایتمشکن ، بوراده کوچک برنقطه بی
دها ، ایضاح ایتممه مساعده کزی رجا ایده جکم .

۸ تشرین اول ۳۳۵ تاریخی اولوب کاظم قره بکر باشادن کلن برتلغرافده ، شوبله بر مطالعه بسط
ویان اولونیوردی :

« هیئت تمثیلیه دن ذات سامیلریله ، رؤف بک افندیکنک وبو قبایده اولان ذوات مؤثره عالیه نیک ،
مبعوث اولدقدن صوکردهده ، بر وجهله حکومه قاریشمیهرق دائما مجلس ملیده کی غروپک باشنده نافذ
وقایینه نیک شکل و ترکیبی ورجانلک قیمت وهوی نه اولورسه اولسون ، دائما مجلس ملی ایچنده نافذ
ومراقب بولمنی ، الک مهم بر حادئه موفقیته والزم التطبیق بر قرار عد ایلرم . »

« بر املک وبر غروپک الک یوکسک والک مقتدر طامش رجالی ، کندی دائره سندن چیقوبده
حکومت ایشنه قاریشنجه ، مجلس ملی دائما ضعیف قالش ومتعدد جریانلر قارشیسندنه یا سوروکلنش
ویا خود پارچه لاشدر . »

« وطن وملکت فلاح تامی شدنله موضوع بحث اولان بودورهده ، اشبو معروضاتم اطرافنده ،
قطعی برقرار ایله مجهز بولونمه مزی کمال حرمتله استرحام ایلرم . »

افندیلر ؛ فی الحقیقه ، اضرورمهده بولندیغم زمانلرده ، کاظم قره بکر پاشا ، وجاهاده بو مطالعه به
مائل مطالعه لر سرد ایلشدی . بنده ، درمیان ایندیگم مطالعات شو مآله ابدی : « هرشیدن اول ،
مملکتده ، ملنک موجودیت و اراده سنی تبارز ایندیرمک وبونی صارصیلماز بر طرزدهده ، مجلس ملیده
تمثیل اینک لازمدر . بوده ، مملکتده ملی بر مفکوره اطرافنده ، قوتی بر تشکیلات یاغی وبوتشکیلاته
مستند ، مجلسده بر غروپ ، بولندیرمقله ممکندر . الک ذی نفوذ ذواتک غایه سی ؛ بو اولمیلدر . حال بوکده ،
شمدی به قدر کورولدیکنه نظراً ، اصل اولان بو جهته اهمیت ویرلمکسزین ، آرز ، چوق کندنده
لیاقت کورنلر ، مان حکومت کچمک هوسنه ، حرصنه قاییلیورلر . بوکی انسانلرک تشکیل ایندیکی
حکومتلرک مسندلری ، ملی تشکیلاتنه مربوط ، مجلسده قوی بر غروپ اولامایچه ، یالکیز سلطنت
وخلافت مقامی قالیور . بو بوزدن ، ملی مجلسلر ، شرف و قدرت ملیه بی تمثیل ایده میور ، آرزوی
ملی تجلی ایده میور وایجاباتی تطبیق اولنه میور . بناء علیه بزم ایچون ایلک والک اساسلی یرنسیپ ، اولاه ،
مملکتده تشکیلات ملیه بی وجوده کنیرمک ، صوکردهده ، بوتشکیلاتدن قوت آلان بر غروپک باشنده ،
مجلسده چالیشمق اولمیلدر . حکومت تشکیله ویا تشکل ایده جک هر مانکی بر حکومته داخل اولمغه
قالقیشمقده فائده یوقدر . چونکه بو ماهیتده بر حکومت ، وطنه ومته هیچ بر اساسلی خدمت ایفا
ایده مده دن ، درعقب دوشمکه ویا خود پادشاهه دایانهرق مجلسه قارشی ودولایسیله منته قارشی وضعیت
آلغه مجبور اوله جقدر ، که برنجیسندنه ، استقرار سزلق کی بویوک بر محذور توالی ایده جک ؛ ایکنجیسندنهده ،
حاکمیت ملیه نیک ، بالتدریج معدوم حکمنه کتیرلسنه خدمت ایدش اوله جقدر . ، نه کیم . مشمول
اطلاعه کنز اولدینی وفعلاده نبوت بولدینی وجهله ، بز اولاه مملکتده تشکیلات ملیه یایدق . صوکره
مجلسی طویلا دق . اولاه مجلس حکومتی یایدق . اوندن صوکردهده حکومت یایدق .

بوندن بشقه ، مناسب دوشدکجه ، قایینه به کیرلیه جکی ویوکسک مقام ومأمورینلر قبول اولنیه جنی
حقند . اساساً بویوک ملی قایه دن بشقه هیچ بر مقصد تعقیب ایندیگمزه والک بویوک حصه فعالیتلرک .

توای ملیه تڼك ، شمډی به قدر اولدینی کڅی ، بوندن سوکرده ، نوزینه حصر مسامی ایتځدن عبارت بولندینه دائر ملته قارشۍ بیانات و تبلیغاتیز وقوعولمشدی . کاظم قره بکر پاشا تلغرافنامه سنده ، ارضرومده کی مطالعاتی و بو نقطه نظر دن اولان تبلیغاتیزۍ نخطر ایتدیره رك ، بیان تقدیرات ایدځدن سوکرده ، فقط ، بو کوزل عزم و قرارك شمډی به قدر ، زده کورونمیش تجارب و نتایجنه نظراً ، دها شمولی اولسنی ده خاصه عرض و مطالعه ایلم . دیورلردی . [وبقیه : ۱۴۰]

افندیلر ، کاظم قره بکر پاشانك بو مطالعه و تکلیفی ، تلغرافنامه لرینك سوکنده سويلدکری کڅی وطن و ملتك خلاصی موضوع بحث اولدینی بر دورده ونم ایضاح ایتدیكم وجهله هنوز ، مملکتده هیچ بر تشکیلات و مجلس بوق ایکن و مجلس طوبالاندینی زمانده مجلسده بویه بر تشکیلاته و قدرت مایه به کووه نیر مفکوره صاحبی بر غروپ اثبات موجودیت ایدمه مشکن ، هر نه صورتله اولورسه اولسون حکومت تشکیله و یا تشکل ایدمك حكومه داخل اولغه هوس ایتك البته دوغری اوله مزدی . بو طرز حرکت ، مملکت و ملت منافعه خدمت املندن زیاده ، شخصی حرص و منفعت و یا هیچ اولزسه جهالت عطف ایتځده ، اعتقادجه اصلا اصابتسزك اولماز .

آنچق ، افندیلر ، قره بکر پاشانك دیدیکی کڅی قابینه نك شکل و ترکیبی ورجانك قیمت وهوبنی نه اولورسه اولسون ، مجلسده تعضو ایتیش سیاسی بر غروپك اك مؤثر اعضای عالیه سنك ، دائماً مجلس ایچنده نافذ و مراقب قالسی ، اك مهم بر حادثه موفقیت و الزم التطبيق بر قرار عد اولنه مز .

جداً حاکمیت ملیه اساسی اوزرنده تدویر اولنان مدنی دولترده ، قبول ایدلمش و فعلاً جاری بولنان اساس ، ملتك آمال عمومیه سنی اعظمی تمثیل ایدن و بو آمالك تعاق ایتدیکی منافع و ایجاباتی ، اك یوكسك قدرته و صلاحیتله یابه بيله جك زمره سیاسیه نك ، امور دولتك اداره سنی درعهده ایتسی و بونی اك یوكسك لیده رینك دوش مسئولیتنه تودیع ایتسی ، پرنسپندن عبارتدر .

ذاتاً بو شرائطی احراز ایدمه یین بر حکومت ایفای وظیفه ایدمه مز . حکومتك ، قوتلی غروپ اعضای میاندن و فقط برنجی درجهده اولمیانلردن ضعیف بر حکومت یایمق و اونی فرقه نك برنجی لیدرلرینك تعلیمات و نصایحیه یورومتځه قالدیشمق فکری باطبع دوغری دکلدر . بونك فجیع نتایجی بالخاصه عثمانی دولتك صوك کونلرنده کورولمشدر .

اتحاد و ترقی رؤساسنك ائنده بازیچه اولان صدر اعظملردن و اونلرك حكومتلردن ، ملته کلن ضررلر صابيله میه جق قدر جوق دکلدر ؟

مجلسده ، حاکم اولان فرقه نك ، حکومت تشکیلی ، مخالف و اقلیتده بولنان بر فرقه یه ترك ایتسی ایسه اصلا موضوع بحث اوله ماز .

قاعده و اصولاً ملتك اکثریتی تمثیل ایدن و غایه مخصوصه سی بارز اولان فرقه ، حکومتی تشکیل مسئولیتی اوزربنه آلیر و کندی غایه و پرنسپلرینی مملکتده تطبیق ایدر .

ذاتاً جمله نك معلومی اولان و او بولده حرکت ایدلمکده بولنان بر حقیقی ، بوراده توضیحدن مقصدم ؛ وطنپرورلک ، علو اخلاق ، انسان کاملک و بوکا مائل بر طاقم اوصاف کزیده ایجابی کڅی کوسترلک ایسته نیلن سفسطله قارشۍ ، ملتك و نسل آیتنك نظر دقت و انتباهی جلب ایتځدر . بو مطالعاته وسیله تشکیل ایتیش اولان کاظم قره بکر پاشانك ده بونقطهده ، عمومیتنه بنمله هم فکر وهم

مطالعه بولنديينه اصلا شهيم يوقدر . چونكه كاظم قره بکر پاشانك مقصودی ، البته ، يالكز نم ويا هيئت تشليهده بولتان بعض آرقداشلرك حكومت ياپمهسنى وياخود حكومته كيرمهسنى استهداف ايتك دكادی . كاظم قره بکر پاشا ، بومسئلهيه تائد تلغرافنامه سنده ، رؤف بكك ونم اسمى ذكر ايدركن « بوقبالده اولان ذوات مؤثره عاليه » ديمش اولديغنه وكنديسنى عبنى قبالده كوردىكي طبيعى بولنديغنه كوره ، شهسز ، كنديلرى ده برنسيپلرندن خارج قالماق بديهي ايدى . حالبوكه كاظم قره بکر پاشا ، خاطره ده يا كيلميورسهم ، مبعوث اوله رق ، مجلسده چاليشدينى صره ده ، بر وضعيتك ايجابى اوله رق ، يكي برهيئت حكومت تشكيلي موضوع بحث اولدى . بن ، بوخصوصه مداوله افكار ايتك اوزره ، فتحى بك ، فوزى پاشا ، فؤاد پاشا ، كاظم پاشا ، على بك ، جلال بك ، احسان بك و هيئت وكيه آرقداشلى وسائر اون ، اون بش آرقداشى وبو ميانده كاظم قره بکر پاشايى چاك قياده نزديته دعوت ايتشدم . كاظم قره بکر پاشا ، نزديمه كلمه دن اول ، اوتاربخده فرقه كاتب عموميسى بولتان رجب بكك ، مجلسده ياننه كيدرك ، كنديسنى دعوت اينديكى واغلب احوال حكومت رياستنى تكليف ايدجكى سويلد كدن صوكره ، شميدن ، كنديسنك وضعيت حقنده تنويرنه يارديم ايدجك معلومات وارسه بيلديرمنى سويلشدر .

كاظم پاشانك ، چاك قياده ، اجتماع ومذاكره ائناسنده كى وضعى ده حاضررون طرفندن معني دار كورولمكدن خالى قالمدى . كاظم قره بکر پاشا ، ائناى مذاكره ده « بوسورتله ده ملته خدمتدن چكينمديكى » بك حقلى ومناسب اوله رق درميان ايتشدى . جريان مذاكره بر نقطه به صاپلاندى : حكومت رئيسى فتحى بكى ، قره بکر پاشايى اولسون ؟ بوقطه اوزرنده ، مداوله افكار ايديلركن ، كاظم قره بکر پاشا ، بكا ۸ تشرين اول ۳۳۵ تاريخده توصيه اينديكى وجهه « قاپنه نك شكل و تركيبي ورجالنك قيمت وهوتى نه اولورسه اولسون ، دائما مجلس مى ايتجنده ، نافذ ومراقب قالمى الزم التطبيق بر قرار عد اينديكى » بيان ايتدى . بالمعكس وضعيتى ، حكومت تشكيله صلاحيتدار قيانامسى آرزو ايدر ماهيته كوروليوردى . حالبوكه ، هنوز وطن وملتك فلاح نامنك موضوع بحث اولدينى دورك مدهش وقارا كلى برصفحه سنى ده ايشايوردق .

مذاكره بى ائناج ايتدم . ويرديكم بر تنفس ائناسنده فوزى پاشا حضرتلرني بفعجه به كوتوردم . كنديسنك ، فتحى بك وكاظم قره بکر پاشالردن برىي حكومت رئيسلكنه انتخابده ، حكم اولسنى رجا ايتدم . فقط ، ايكيسنى عبنى زمانده چاغروب « مسئله نك » شخصى وبسيط بر مسئله اولديغنى ومسئوليتك وطنى وبويوك اولديغنى ايضاحدن صوكره ، آچيقدن آچينه ، كنديلرينه هانكيسنك ده اى يابه بيه جكارنى وجدانلرينه مراجعت ايدرك بالذات سويله ملرى طلبنده بولنه جقدى .

تكرار ، طوبلاندق . حكومتى ، يا فتحى بك وياخود قره بکر پاشا تشكيل ايدجكدر . نتيجه مذاكراندن بونى اكلايورم . مسئله نك حلنده ، فوزى پاشا حضرتلرني حكم يابلم ، ديدم . قبول اولندى . مشير پاشا ، فتحى بكى وقره بکر پاشايى آلدى . بفعجه به جيقديلر . ايضاح اينديكم كى حركت اولنش . فتحى بك ، بن ، ده اى بيارم ديمش . مشير پاشاده بوقاعته بولنش و فتحى بك انتخاب ايدلشدر . بوسورتله قره بکر پاشانك حكومت تشكيله مأمور ايدلسنه دلالت فرصتى زائل اولمش بولندى .

افندیلر؛ علی رضا پاشا قاپینه سیله باشلا دیغمز تاس نقطه سنه کلم :
عرض ایتشدم ، که حکومت ، بزه ، بیانامه سنی نشریدن اول ویرمیدیکی ایچون ، بزه ، ملته
اولان بیانامه مزى ، حکومتک مطالعه سنی آلمغه لزوم کورمه دن نشر ایتشدک .

بونک اوزرینه ، حکومت ، جمال پاشا واسطه سیله ده درت ماده نك وسائط مختلفه ایله تعینیه
لزوملی کورمه کده اولدیغنی ، ۹ تشرین اولده بیلیدردی . بوماده لر ، شونلردی :

(۱) اتحاد جلقه مناسبت بولمیدیکی ،

(۲) دولت عثمانیه نك حرب عمومی به قاریشمسی دوغرو اولمیدیکی و مسیبلری علیهنده تعین اسامی
صورتیه بعض نشریات اجراسی و حقارنده تعینات و مجازات قانونیه نك ترتیبی ،

(۳) حرب اساسنده یاپیلان هر نوع جنایات فاعلرینك جزای قانونیدن قورتولیه جنلری ،

(۴) انتخاباتک سربست جریان ایده جکی .

جمال پاشا ، بوماده لری صایدقندن صوکره ، بونلرک توضیح و تعیمی ، داخلآ و خارجآ ر طاقم
سوء تلفیاتک اوکنه کچه جکندن بحثله ، مملکتک منافع عالییه سی ایجابی اوله رق صورت مخصوصه ده
حسن تلفیسی رجا ایدیوردی . [وثیقه : ۱۴۱]

§ افندیلر؛ علی رضا پاشا قاپینه سنک ، نه قدر ضعیف و نحیف دوشونیدیکی و حقیقی کورمه کده کی
قصر بصرنی آکلامق ایچون ، بوماده لر عادتاً بر معیاردر . دولتک ، ایچه دوشیدیکی کرپوه
اضمحلالک عمق و دهشتنی کورمکدن عاجز اولان زوالیلر ، بالطبع جدی و حقیقی چاره یی کورمه مک
ایچون کوزلرینی بومارلر . چونکه ، اوجدی و حقیقی چاره ، کندیلرینی ، ده چوق تدهیش ایدر .

عقل و فراستلرنده کی محدودیت ، طبع و اخلاقلرنده کی ضعف و ترددی ایجابی بویله در .

چوقدن ، بنده اولدیغنه شبه قالمش اولسی لازم کلن ، پادشاه و خلیفه نك ، بنده لکیله احراز
نولته بیله جک مقام اقتدارک ، اقتدارسزلنه نمونه اولسی طبیی دکلیدی ؟

فرید پاشایی استخلاف ایدن ، علی رضا پاشا و اولکی قاپینه دن مدور و یکی رفقای مساعیسی ،
فرید پاشانک براقیدینی نقطه دن باشلا بوق ، اونک انتاجه موفق اوله مدینی آمال اغیاری تعقیب
و انتاجه چالیشمقدن بشقه ، ذاتاً نه پایه بیله جکدی ؟

بو ، بزه ، واضحاً معلوم ایدی . فقط ، تخمین و تقدیر بیوریه جق برچوق اسباب و ملاحظاته
بناءً ، هاضم و صبور داورانمقدن بشقه چاره موفقیت یوق ایدی .

افندیلر ، ائتلاف ایلش کورونمکی موافق مطالعه ابتدیکمز بویکی قاپینه ایله ، بزم نقطه نظرلرمزده
موجود اختلافک انکشاف ایدن مبادیسی کورمک ایچون ، بودرت ماده یه حائد مطالعه مزى احتوا
ایدن جوابمزى ، بویوک مات مجلسی ضبطنامه لرینک ایلک کونلرینه حائد صحیفه لرنده لطفاً بر دفعه ده
کوزدن کچیریرسکزر . [وثیقه : ۱۴۲]

افندیلر ، بو کونلرده استانبولده کی مطبوعات منسوبینی ، برجعت تشکیل ایتشلر و تصویر افکار ،
وقت ، آقشام ، تورک دنیاسی و استقلال غزنه لری نامه ، ۹ تشرین اولده ، بعض سؤالر صوریوردی

و نشریانه اساس اولیه حق نقطه نظر لر ، طلب ایدیورلردی . بونلرم ، ایجاب ایدن خصوصیات و معلومات بیلدیرلدی . [وثیقه : ۱۴۳]

بومطبوعات هیئتک رئیسی اولان ولید بککده کندی غزتمی نامه شایان دقت سواأللری احتوا ایدن بر تلفرافی واردی . اوکاده یاورم واسطه سیله جواب ویردیردم . [وثیقه : ۱۴۴] بونلری وثائق میاننده مطالعه بیوره جتسکوز .

§ افندیلر ، یکی هیئت وکلایه داخل و هیئت تمثلیه من مرخصی صفتی حائر بولنان جبال پاشا ایله وقوع بولان و بولمده اولان مخبراتمز ، هیئت علیه کزده ، داخلیه نظارتی مقامی اشغال ایتش بولنان ، داماد محمد شریف پاشا دن بحث ایتکی کجیکدیردی .

بز ، یکی قایینه ایله ائتلاف زمینی آرارکن ، شریف پاشا ، چوقدن ملتی تسمیمه باشلامش بولونیوردی .

نظارت کجیکدیکنی ایلمک تبایغ ایدن ۲ تشرین اول تاریخل تعمیمی محتوائی ، تحضر بیوریلورسه ، اوراده ، شو جله لره تصادف ایدیلیر :

« افراد ملتک بروفاق واتحاد تام حالنده اولسی ، دولتک منافع حقیقیه سی ایجاب ایدن بولندینی حالده ، برمدندر ، داخل مملکتده آتارنفاق و شقاق رونما اولسی . مشکلاتک بر قت دها ترایدینی مستلزم اولوق اعتبار ایله ، پک زیاده شایان تأسقدر . »

« موفقیته حکومتک تلقیناته مطاوعته ، منافع مملکته مضر حرکاتدن مجابت ایدلمکله حاصل اوله جمندن همان مرکز وملحقانه بودآورده اجرای وصایا ایدیکز . » [وثیقه : ۱۴۵]

افندیلر ، داماد فرید پاشا دن ، دها عقلی اولدینی روایت ایدیان داماد شریف پاشا ، پک عجمیجه ایشه باشلامش اولیور . او تاریخلرده استانبولده ، بزى داغی ، باغی بر (سمیل سولدا) تلقی ایدن بعض رومانچیلر کبی ، داماد پاشاده بزى کندی عقل ابله فریبانه سنجه غافل و غیر مدقوق فرض ایدیوردی غالباً

حالبوکه ، بز ، در عقب ، ناظر پاشانک مقصد دنا ئنی آ کلامش و دها متیقظ بر وصیت آتش بولونیوردق . شریف پاشا ، بزم افعال و حرکاتمزی و فرید پاشا قایینه سنی اسقاط ضمننده ملتجه تطبیق اولنان اجرا آتی ، مملکتده آتارنفاق و شقاق اوله رق توصیف و پک زیاده تأسف ایدیور .

حکومتک تلقیناته مطاوعت و مضر حرکاتدن مجابت تلقینی همان بوتون مملکته نشر ایچون استعجال ایدیور .

§ برده ، افندیلر ؛ حکومتک ، داخلیه ناظری محمد شریف امضاسیله انتشار ایدن بیان نامه سنک بر قاج نقطه سته هپ برابر کوز کزدیرم : [وثیقه : ۱۴۶]

« هیئت وکلای حاضره متجانسدر . ، جوق دوغرودر . بوجهت کمالیه توضیح ایده جکدر .

« خطوط اساسیه ده متحد الافکاردر . هیچ بر فرقه یه منسوب دکدر . مختلف سیاسی ضرورلرک هیچ برینه دخی تمایل ایتیور . هپسندن معاونت مغویه یه انتظارده بولونیور . »

بو جهل لردن چيگان معنا صرحدرد . حکومت ، تشکيلات مليه و اونی اداره ایدن هیئت تمثیله ابله برابر دکلدر . حتی ، تمایلی دخی یوقدر . ائتلاف و حریت فرقه سندن ، محبار جمیندن ، قزل خنجر جیلردن ، نکهت لردن ، الی آخره موجود اولان جمعیتلردن نه قدر معاونته انتظار ایدیورسه بزدن ده آنجی او قدر جمال پاشا واسطه سبله بزی اشغال و اغفال معطوف تلفرافلر محتویاتی هپ یالاندر .

صوکره أفندیلر : شو جهلینی اوقوبه لم : « مقدرات مملکتک ، وکلای ملت و ساطتیه تعینی اخص آملزدر . »

بوندن چیقان معناده ، شودر : سیواسده برقچ کشی طوپلانیش ملت نامه اداره کلام ایدیور ، مقدرات ملته علاقه دار اولیور . « هیئت نمایه » دییه برده عنوان طاقینه رق ملت و مملکتک — وظیفه لری اولدینی حالده — ایشلرینه قاریشیورلر . بونلرک سوزی دیکله مه ییکز . چونکه بونلر وکلای ملت دکلدر !

حکومت ، بو بیاندهده ، شو صورتله صالح حقنده کی نقطه نظری نه ایضاح ایدیور : « ویلسون پرنسپلرندن بحق استفاده اولنه رق ، دولت عثمانیه ک متجدد پادشاهنک اطرافنده مجتمع بر دولت مستفله اوله رق تأمین بتانی ایچون هیچ برایشندن کری دورولیه جقدر . »

یکی قایده ، بو نقطه نظریلر نهده ، موفق اوله جقلرینه دائر شو قوه تأییدیه کی کوستریور : « ذاتاً دول معظمه ک حسیات نفسانکارانه لری و حقیقه کیتد کجه توضیح ایتکده اولان آروپا و آمریکا افکار عامه سنک اعتدال پرورلیکی ده بوباده امنیت بخش اولمقدردر . »

افندیلر ، بونون یوفکرلر ، فرید پاشا قایده سنک پادشاه لسانیه نشر ایتدیکی بیاننامه محتویاتنک حرفی حرفنه عینی دکلدر ؟

بو طرز بیاننامه لر ، نشرندن مقصد ، ملتی اغفال و مسکته ارجاع دکلدر ؟

هانکی نصفندن بحث اولونیور ؟ هانکی اعتدال پرورلکدن دم اورولیور ؟ بونلرک اصللری وارمیدی ؟ مملکتک ، مرکزندن اعتبار آهر برده کی تظاهرات اجنبیه ، حقیقته بونک عکسکی اثبات ایده جک دلائل فعلیه و باهره دکلیدی ؟

حقیقته ویلسون ؟ پرنسپلریله برابر ، صحنه دن چکیلمش و اقسام ممالک عثمانیه ک سوریه ده ، فلسطینه ، عراقده ، ازبیرده ، آطنه ده و هر برده اشغاله سیرجی بولونیور میدی ؟

بوقدر ، قطعی آثار اضمحلال مواجهه سنده ، عقلی ، فراستی ، وجدانی اولان آدملرک ، کندیلرینی آلداتملرینه احتمال ویریلریمی ؟ بوکی آدمار ، فی الحقیقه ، کندیلرینی آلداتمه جق قدر ابله اولورلرسه اونلرک مقدرات مملکتی اداره اتملرینه ، عقلی ایرمن حقیقت فجاعتی کورنلر تحمل ایده بیلریمی ؟ اگر بو آدمار ، حقیقتی بیلورلر و کندیلرینی آلداتمیورلرسه ، ملتی اغفال ایدرک قویون سوروسی حالنده دشمنک پنجه سنه تودیع ایتکه جانله ، باشله چالیشملرینه نه معنا ویرله یایر ؟

بو جهتلرک مطالعه سیله ویریله جک حکمی افکار عمومیه به برافیرم .

افندیلر ، حکومتک بیاننامه سنک ، معناسزلفه و احتوا ایتدیکی افکارک مقامته مرغما ، بز هیئت

تاریخ حیات و خدمات ۷۲۷ شریک اول کوی یکی قایمیه مظالمه قرار وریورز . حکومت جدید ایله آمله مله آواستده اختلاف نام حصول اولدینی ملته تیشیر ایدیورز وهر طرفده امور حکومتی اصلا مدخله ایدله منی تأمین و حکومت قوت و اجرا آتی تحکیم ایدله جک تدایر آلورز . داخل و خارجده ، وحدت نامه اولدینی فعلاً اثبات ایدله جک وضعیت آلورز . خلاصه ، مملکتک تأمین سلامتی صفوت و صمیمیتیه دوشونلرک ، عقلاً و وجداناً یانغه مجبور اولدقلری - وارد خاطر اولان - هر شائی یانغه چالیشورز . بر آن اول مبعوثلرک انتخابی تأمین ایچون تشویقده و توصیه لرده یولویورز . بالکیز بر شی یایمورز . تشکیلات ملیه بی لغو ایتیمورز و هیئت تمثیلیه بی فسخ ایله میورز . یگانه قباحتمز بودر .

داماد فرید پاشادن صوکره ، دیگر برداماد پاشانک اطرافنده ، صدراعظم ده ، ناظر دیه طویلاش بر طاقم سیکمفرانی ، آلتی بر پادشاهک دنی فکر لرینی سهولته تطبیقه سربست بر اقیه جعفری احساس ایدیورز .

§ مرخصمز جمال پاشا ، بزم ، قایمیه حقنده ، حسن ظن و اعتماد مزنی تحصیل ایچون هر چاره به باش اورمقدن کری دور میور . احمد عزت پاشا به ده ، قایمیه بی ترکیه ایتدیره رک موجودیتلرک سیلنسی لزومه دار نصایح و پردیریوردی .

فی الحقیقه ، احمد عزت پاشانک شیفره داخلنده قالان امضاسیله ، حریبه ناظری جمال پاشادن ۷۲۷ شریک اول ۳۳۵ تاریخلی شویله بر تلفراف آلمشوق :

حریبه دن
۷۲۷ - تفرین اولی - ۳۳۵

مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه

یکی قایمیه ده ، اکثریتله موجود اولان ، قدیم و صمیمی رفقای زیارت ایدرک استیضاح احوال و تعاطی افکار ایتمش ایدم . مطلع اولدیم بعض احوال اوزربنه ، منافع حیاتیه ملت و مملکت اندیشه سی و بینم زده مؤسس اولان روابط مخادنت و اخوت عسکریه امنیه سیله ، مطالعات آتیه بی سرده مسارعت ایدیورم :

بر قاج آیدنبری ، مملکتک دوچار اولدینی تهکمه استیلا واضع حلالک اوکنه کچیله بیلمک امرنده ، شمدی به قدر قوا و حرکات ملیه نک تأثیرات نافه سی ، جمله جه تصدیق ایدلمکده در .

بالکیز ، بو خدمتک نتایجی اقتطاف ایتک ، بوندن صوکره حکیمانه قانونی بر ادارتک تأسیسنه وابسته اولدینی ده . ارباب نظر جه مسلمدر . آرتق حکومت و ملت ، ایکیلکدن آریله رقی بر وحدت کامله شکلی ارائه ایتسنه ، فکر عاجزانه بجه ، احتیاج عاجل و مبرم واردر . قایمیه بی تشکیل ایدن ذواتک خلوص نیت و اعتدال فکرندن ، جمله نک امین اولدینغه معتمد . هیچ بر قایمیه نک دوام مأموریتنه امکان راقیه جق بر وضع حال داخلینک ، سیاست خارجه اوزربنه اوله بیله جک تأثیرات مشومه سی .

محتاج ایضاح دکلدر. بر آن اول مبعوثانک انتخاب و مجلسک جی ایچون ، حکومت سلیجه قشایر سریره اتحاد اولنقددر . محافظه وطن آمرندگی هنرم و نیت جوانمردانه لرینک ، ارکان حکومتجه صورت تلقیسی ، بوکونکی بیاننامه دن استنباط اولنه جفتدن خلوص نیتله اتحاد افکار حصول بوله جفته امنیم برکالدر .

آنحقی ، بو صباح نزد عاجزانمه کلن واقف احوال وشایان امنیت بر ذات ، کوتاهی و بیله جک جهتلرنده ، منایر مرضی بعض احوالک ظهورندن بحث ایلشددر . بزی ، فقرت واختلافه سوق ایتمک ایچون خارج و داخلدن بر جوق تشویقات و تحریکات وقوع بوله جتی تخمین و تسلیم ایدیله جکی طبعیدر . دیگر طرفدن ، دون وکلادن بر ذاتک اراشه ابتدیی قسطنونی والی وکیلندن مورود بر تلفرافنامه ایله ده ، بعض مأمورینک تعیین و تجزیه سی کبی خصوصیاتده حکومت مرکزیه عادنا آمر ایدمک ایسته نیلیور ایدی . بومثللو حالاتک ، دولتی بودر که یه کتیرمش اولان و نزد کزده دخی رتبه مردودتی بیاننامه و تحلیفنامه لرده مع المسار کورولن ، اداره سقیمه یی عیناً تقلید دیمک اوله جفتدن بومثللو آدملره وسیله حرکت و فعالیت و برله مسنی ، مسلم اولان کیاست و فطانتکزدن امید ایدرم . خلاصه ، آرتق مملکتده وحدتک تأمیننی وقوانین اساسیه دائره سنده حکومتله رابطه تأسیسی کال خلوص ایله توصیه ورجایه مسارعت ایدرم . (احمد عزت)

حریه ناظری
جمال

§ بوتلفرافه ، ممکن اولدینی قدر هیچ بر فکر وحس مخصوص اظهار ایتهمکه چالیشهرق ملایم وحتی اطمینان بخش بر جواب و بر مک ، موافق مطالعه ایدلدی . جواب بودر :

سیواس
۷ آذرین اول ۳۰

شیفره

حریه ناظری جمال پاشا حضرتلرینه

ج — ۷ - ۱۰ - ۳۳۰

« احمد عزت پاشا حضرتلرینه »

مطالعه سامیاری ، لایق اولدینی اهمیتله نظر دفته آلدی . حرکات ملیه نك تأثیراتی حقندگی حسن تلقی به لشکر اولنور . بوکونه قدر اولدینی کبی ، بوندن صوکره دخی ، خدمات واقعه ملیه نك حکیمانه برطرزده ادامه ایدیله جکنه و قانونی بر اداره نك تمامی تأسیسه بوتون موجودیتزله چالیشله جفته اعتماد بیورولسنی رجا و چونکه غایه مساعیمزک بر دوره قانونیه کشادینه معطوف بولندینی عرض ایدرم . الحمدلله حکومت ایله ملت ، نقطه نظرلرنده ائتلاف تام حاصل ایلش اوله قلدندن فی مابعد دوام ایدم جکندن آمین بولندیفمز ، صمیمیت متقابل و وحدت کامله شکنی منافع ملت و مملکتی کافل اوله جق سورنده اراشه ایدم جکدر .

حرکات و سیاست سقیمه سی جله نك معلومی اولان فرید پاشا قاپینه سنه ، ملتك مطاوعت و آمال وافعاله مشاركت ایتمه سی ، سیاست خارجه من اوزرنده هیج بر تأثیر مشئوم بر اقبوب باله کس فرید پاشا قاپینه سنك سبیت و پردیکی بالمله تأثیرات منحوسه بی بر طرف ایتش وشایان شكر و محبت اولان بو کونکی مساعد وضعیت سیاسیه منی تأمین ایلشدر .

ملتك اعتمادینه مظهر بو کونکی قاپینه ایله متحد بولنق ، وضعیت داخلیه منی سیاست خارجه اوزرنده انافع و مؤثر بر عامل قیله جفته شبه یوقدر . حادثات فوق العاده بعض بر زده آرزو خلافتده بعض وقایعک ظهوری غیر قابل اجتناب احوال ضروری و طبیعیه دندر . بالخاصه کوتاهیه و بیهك واسکیشهر کی مواقمک و بو مواقعه کی معصوم و مقدور خلقک تختنده بولندیقی تضییق و تخمیر ، لطفاً و نظر انصاف ایله بر آن دوشونیلورسه باعث شکایت کورولن احوالک نه درجه سخت اولدینی ادنا ملاحظه ایله نابت اولور . بورالرده کی وضعیت آلمه و مؤسفه نك ده ، باعث و مسبی سابق حکومتک طور مسکینه سی اولدینی دوشونولمجه هدف تعریض و تخطئه نك حرکات ملیه به توجیهی حقسزلق اولور اعتقادندیم . قسطه ونی والی وکیانک منظور دولتری بیوریان تلغرافنامه سندن وکیل مومی الیه ده معذور کورمکزی رجا ایدم حکم . چونکه بو طرز مراجعت یالکز قسطه ونیدن دکل ، ده ها بعض برلر دنده واقع ایش و بی قاپینه نك متردد کی کورون طور ابتدایی برایکی کون ده ها دوام ایتمه یادی ، بنوع مراجعتل مملکتک هر کوشه سندن یاغه جقدی . فی مابعد ، بو کی حالاته قطعاً میدان ویرلمه سی ایچون ایجاب ایدن هر درلو تدایر آله جق و تأثیرات اجرا ایدیه جکدر و توصیه فخریه لری و حمله ، وحدت نامه نك تأیینی و قوانین اساسیه دائره سنده حکومتله رابطه صمیمیه نك تأسیسی ایچون کمال خلوص ایله صرف مساعی ایدیه جکدر . حرمت و تعظیم ایله اللر کزدن اویرم اقدیم .

مصطفی کمال

§ افندیلر ؛ احمد عزت پاشانک یازدینی نصیحتنامه و ویردیکنز جوابک مطالعه سی بر خاطر می احیا ایتدی . نظر ملتده و تاریخده مضبوط قانسی ایچون اونی ده سوله مش اولیم ؛ علی رضا پاشا ، برکون ، احمد عزت پاشایی زیارت ایدر ؛ انسانی صحبتده علیهمده بر طاقم شهوانده بولنور و بو شهوانه مهم بر کشفیه ده علاوه ایدر ؛ « جمهوریت یا به جقلر ، جمهوریت ! » دیه باغیر بر . دو غریبی ایسترسه کنز افندیلر ؛ ما کدونیا ده عثمانی امپراطور انک غرب اردولاری باش قوماندانی علی رضا پاشانک آرسالانلردن مرکب ، قوص قوجه نزلک اردولرینی ، محو و پریشان ایتدیردکن و قیمتلی ما کدونیا طوپراقلرینی ، دشمنلر ترک و تبرع ایتدکن صوکره ؛ دولتک الک مشکل آننده ، وحیدالدینک خدم آملی اولق ایچون ، ایجاب ایدن اوصافی اکتساب ایش اولدیفنه و بو مشهور اردولر باش قوماندانک ، بودفه کنذنه الک ما هر معاون اوله رق ، اسکی ارکان حربیه رئیس ، حربیه نظارنه کتیرمی دوشونه جکنه ، طبعی نظریله بابیه بیلیدی . فقط تشبثات ملیه نك ، جمهوریتی استهداف ایتدیکنی ، بوقدر سرعت و سهولله احتساس و ادراک ایله حکنه تقدیر خوان اولماق ممکن دکدر .

افندیلر ؛ بکا بوم معلوماتی ویرن حکایه بی بالذات عزت پاشانک آغزندن ایشیدن ، جوق محترم و ایچمزد حاضر بر آرقداشدر .

§ افندیلر ، جمال پاشا ، تشرین اول ۳۳۵ تاریخلی برشیفره ایله ، هیئت تمثیلیه ایله یقیندن تماس ایتمک ارزده ، بحریه ناظری صالح پاشانک ، حرکتکنک تنسیب ایلمکده اولدیغنی بیلدیردی . فقط ، صالح پاشا ، برآز راحتسز اولدایمی ایچون محل ملاقاتنک ممکن مرتبه یقین اولسی واستانبولدن بحراً حرکتس ، مناسب تأمل ایلدیککی تصریح ایلدکدن صوکره هیئت تمثیلیه دن کیملرله وزرده ملاقاتلری تصور اوسدیغنی صوردی .

— ۱۰ تشرین اولده ویردیکم: حواءده ؛ محل ملاقات اوله:رق آماسیه نی تثیت ایتمک . کوروشمک اوزره هیئت تمثیلیه دن جمله برابر رؤف و بکر سامی بککر کیده حکمدی . بونیده بیلدیردک . صالح پاشا . استانبولدن هاسکی کون حرکت ایده جککنک و آماسیه هانکی کون اواصل وله بیله جککنک وقت ورماسیه اشعارینی رجا ایتمک .

§ افندیلر ، مملکتک هر طرفنده ، تشکلات ملیه نک توسیع و ترصیی فعالیتنه دوام ایلسوردق . عینی زانده مبعوثان انتخابی تأمین و تسریعه چالیشوز و بوخصوصده کی نقطه نظرلر مزیدی به ایجاب ایدنله ابلاغ ایدیور و بعض ذوانی توصیه دخی ایدیوردق . آنحق جمعیت نامنه ، نامزد وضع ایتهمکی برسیب قبول ایتهمکله برابر ، مبعوث اولق تشبیه بولنانلرک ، آناتولو و روم ایلی مدافعه حقوق ، اساسلرینی و مقرراتی حسن قبول ایتمش ذواتدن اولسنی ، پک زیاده آرزو ایدیور و بوکی ذواتک ، کندیلکلرندن جرییت نامنه نامردلکلرینی وضع ایتلری لزومینی ده اعلان ایدیوردق .

۱۱ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنده ، بو عرض ایتدیکم خصوصاته دائر یکیدن بعض أمرلر ویردک . [وثیقه : ۱۴۷] ، [وثیقه : ۱۴۸] ، [وثیقه : ۱۴۹]

§ آمال ملیه خادم مأمورلر ، برر صورتله ، نقل و تحویل اولنق ، آمال ملیه به مخالفتلرندن دولایی ، ملت طرفندن قوغولان مأمورلرک صفت مأموریتلرینی محافظه ده دوام اولنق بوزندن بعض برلردن ، یکی قایینه ایله معنای اختلافز آکلاشیله مدینی طرزنده تعریضلر کلکه باشلادی . بوخصوصی ، ۱۱ تشرین اولده ، جمال پاشابه یازارق ، قایینه نک نظر دقتنی جلب ایتک ایستدک .

برده ، افندیلر ، معلومکزدرکه استانبولده « عسکری نکهبان جمعیتی » دییه بر هیئت فسادیه نوره مشدی . بو هیئتک اوزمانکی معلوماته نظر آراس کاریده بولنانلر ، کراز حمدی پاشا ، خرسزلقدن دولایی مطرود ، ارکان حرب میرآلایی رفیق نک ، سابق خلاصکار غروبیدن بیکبائی کمال نک ، باندیرمه سابق سوقیات رئیدی طوپیچی بیکباشیلرندن حق افندی وهنوز بو جمعیتله قسع رابطه ادوب ایتدیکی معلوم اولمیان مطرود ارکان حرب بیکباشیلرندن نورس نک کبی سیاستلری بوزندن اردودن طرد اولنیش ویا تقاعده سوق ایلمش کسان ایله ، اخلاقسزقلربله طامش محدودالمقدار اشخاصدن عبارت بولمقده ایدی .

ایشته ، بو جمعیت ، اقدام غزنه سنک ۲۳ ایلول ۳۳۵ تاریخ و ۸۱۲۳ نومرولی نسخه سنده برخطره نشر ایتمشدی . بو جمعیت ، بوخطره سیله ، کندیلرینه ، وطن وملتک نکهبانی سوسنی ویرمک ایستیوردی . جواد پاشانک حربیه نظارتی زماننده ، بو جمعیت حقنده ، تعقیبانه باشلانیمشدی . تبدلادن دولایی آرقه سی کسیدی .

بو جمعیتک موجودینی و فعالیتی اردو منسوبلرینک عصیتی تحریک ایدیوردی . هیئت تمثیلیه به مراجعتلر باشلامشدی .

۱۲ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنده ، حربیه ناظری جمال باشادن ، کندی مو قییتی نقطه نظرندن ، بومنیع فساک کوکندن سوگولوب آتیلسنی ومنسوبلرینک شدیداً تجربیه رینی واجرا آتک اردیه تعمینی رجا ایتدم . [وثیقه : ۱۵۰]

جمال باشادن ۱۴ تشرین اولده آلا ییم « بو ، قعلی ، متردد ، [وثیقه : ۱۵۱] قصه و قعلی تلغرافی ۱۵ تشرین اولده بوتون اردیه صورت خصوصیه ده ابلاغ ایتدم [وثیقه : ۱۵۲] فقط ، جمال باشانک بوقعلی قرارینک هیچ روقت تطبیق اولندنهنی خاطرله میورم .

۱۶ افندیلر ، تحطیر بیو : رسکر ، انکابلر ، مرزیمون وه عاقاً مه مسولن ، ایشه ایشاده ، بومنسبتله و فرید پاشا قینه سنک سقوط اوزرینه ، سیواس احاطیه قدر آلا یی یاتیل . ایشاده بولندی . برطاقم لقلر ویرلدی . بوسره ده خلن ده « قهر اولسون ایشال » دیشه دیش دیلر . سده منتشر اراده ملیه غزیه سی ، بو حادته یی ارایسی کچی یازدی . داخلیه ناظری داماد شریک و پاشا بو غزیه تک استخباراته عطفاً ، سیواس « ایته یابدی » بر تلیفه « قهر اولسون ایشال » طرزده کی یازیلر ، حکومتک حال حاضر سیاسته غیر موافقدر « سپردی .

بونه دیکدر ، افندیلر ؟ سکومت ، ایشالی ، شان تقییح بولیان برسیدستنی تعمیه ایدیدردی ؟ بوقسه ، قهر اولسون ایشال دیدکجه ، ملکیتی ده سازاده ایشالیه سیبیت ویرناه جلدی ؟ ایشال و تجاوز قارشوسنده ، ملکک محافظه سکوت و سکوت ایتسی ، ایشالیدن متحس اولش کورده مسیحی موافق عمل و سیاست ایدی ؟

بویله سقیم و حیوانجه بردوشونجه ، اضمحلال و انقراض اوچورومنه قدر تکه نقش بر دولته قورناره بیله جک سیاسته اساس اوله بیلر میدی ؟

ایشته ، بومنسبتله ، ۱۳ تشرین اول ۳۳۵ ده ، حربیه ناظری جمال باشایه ، یازدیم بر تله ایدمه « وطنک قسماً تحلیه سنی ادراک ایلین ملکک ، بو طرزده ، حتی ده بارز بر صورتده ، اظهار حسادت ایتسنی پک موافق و مقبول کوردیکیزی » و « ملکک حسیات حقیقه سینه مستعداً حکومتک بو دستر اشغالری ، لسان رسمی سیاسی ایلر رد و متارکه احکامنه مغایر ، بو گونه قدر وقیر عبولش مداحلای ، پروتستو و تمبرلرینی طلب ایله جکنه انتقار ایلکده یز . دیدکدن سوکره ، « بوسیه ایله ایلر حکومتک تعقیب ایتدیکی سیاستده ، هیئت تمثیله جه ، هنوز معلوم اولماش جهتله وارسه تئویرینی رجا ایتدم . [وثیقه : ۱۵۳]

مرخسمنز و حربیه ناظری جمال باشانک جوابی ، چوق ایتده ساندی . [وثیقه : ۱۵۴] ۱۸ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنی اولان بوج ایدمه ؛ شو « بایرک احوا ایلدکاری معانی ، شان دتدر . آمال ملیه دائره سنده تدویر امور مسئولیتنی تحمل ایدن حکومت مرکربه ، حرکت واجرا آتیده ایشات سیاستیه یی قوللامق ، اجابه قارشو دها مهمانوازانه و ملایمانه حرکت ایلک اعطار ایدمه در .

افندیلر ، رضا پاشا قاینه سی و او قینه ده ، حربیه ناظری اولان ذات ، هرین وطنیزی ایشال ایدن ، سونکولرینی ملکک قلیکانه صاپلایان اجابی ، مسافر قبول ایدیور و اونره مهمانوازانه و ملایمانه حرکتده اضطرار کورو یور ؛ بونه مطالعه در ، بونه قفادر ؟ آمال ملیه بومی ایدی ؟

حربیه ناظری ؟ « خصوصیه تشبثات ملیه سوء تفسیراته - دائر - فعالیتلرک هنوز قوتدن ووشمدیکی شوزمانلرده اشارت ایلدیکم احتیاطکارلقلرک نامحمل اولمدینی تصدیق بیوریور . اعتقادده ،

اولدینئ سوئیهرك . تشبثات ملیهك ایراث ضرر ایلمش اولدینئ ایما ایدیور و بو بوزدن حاصل اولان فنالئ تعمیر ایچون تدیرلرینك نامجل اولدینئ بزده تصدیق ایتدیرمك مهارتی کومستره که چالیشیور .
حربیہ ناظری ، تلفرافنامه سنی شو جمله ایله اکمال ایدیور : « اثبات آثار رشد ایلمش اولان ملت نجیبهك حائز اعتمادی بولنان ، حکومت حاضرہ ، اجرات واقعہ سندہ آزادہ سر قالدنجہ ، خارجه قارشئ دها فضله اسماع کلام ایلیہ بیلہجکی بدیہیاتہ قارشئ ہیئت محترمه تمثیلہدن ، اجرات حکومتی دها زیادہ مرو حکار بولنلرینی رجا ایدہرم . »

افندیلر ، جمال پاشا ، حقیقہ مهم نقطہ لره تماس ایدیور : اولاً ، ملتک اثبات رشد ایتدیکنی سوئیهرك بزم ، ملت نامنہ دلالت وارشادمزہ احتیاج اولدینئ ایما ایدیور و بونکک ، بزی ملت عندندہ فضولی بر طاقم مداخلہ جیلر تاقی ایدیور . ثانیاً ، بزم ، حکومتی آزادہ سر براقیدینزی و بو بوزدن خارجه قارشئ اسماع کلامہ ، مانع تشکیل ایلدیکمزی افادہ ایدیور .

افندیلر ، ملت نجیبه مژک ، رشیدینئ اثبات ایدن آثار ، ارضروم ، سیواس قونفرہ لری و بوقونفرہ لردہ اتحاد ایلدیکی مقررات و بومقرراتک تطبیقہ چالیشمق سابه سندہ وحدت و تساند کسب ایتکک باشلامسی و سیواس قونفرہ سنی یاپانلاری ایماحہ قالدیشان فرید پاشا قابینہ سنی اسقاط بی افعال و حرکات و تیقظدی .

بو قدرله اکتفا ایتکک ، بونون بو حرکات و فعالیتدہ اولدینئ کبی بوندن سوکرده ، ملتہ رهبراکدہ بولنق وظیفہ وجدانیہ سندن صرف نظر ایدرک ، حکومتی آزادہ سر براقیلمک ، آنجق بر شرطہ ممکن اولہ بیلیردی . اودہ ، آزادہ سر اولمقہ لیاقتی تحقق ایدہجک ، ملت مجلسنہ مستند ، ملی برقابنہك ، مقدرات مملکت وملتئ بحق تکفل ایتدیکنہ قناعت ایدی . ملتک ، « قهر اولسون اشغال » آوازہ شکانتی بوغمقہ چالیشان ، بی حس و ادراک انسانلردن مرکب ، حیوان و ترکیبندہ خائن بولنان برهیئتک ، ابلهانہ و اجهلانہ و مسکینانہ حرکتلرینک سیرجیسی قالمق ، ارباب عقل واذعان وحمیتدن طلب اولنہ بیلیرمیدی ؟!

برده افندیلر ؛ جمال پاشا : « ملتک حائز اعتمادی بولنان حکومت حاضرہ . سوزیلہ پک بو بوک وعلنی بریلان ارتکاب ایدیوردی . ملتک حکومتہ اعتمادی هنوز تحقق ایتمہ شدی . بوسوز ، آنجق وھیچ اولمازسہ ، ملت مجلسی حضورندہ قابینہ اعتماد رأی آلدقدن سوکرہ تلفظ اولنہ بیلیردی . حالبوکه هنوز ملت مجلسنک اعضالری بیلہ انتخاب اولنش دکدی .

حربیہ ناظری ، بوسوزی تلفظ ایتدیکی دقیقه دہ ، یالکز برذاتک حائز اعتمادی بولونیورلردی . اوزاتدہ ، دولت ریاستنی تلویث ایتککدہ بولنان خائن وحیدالدین ایدی .

هیئت تمثیلہك ، کندیلریلہ ، اشتلافہ لزوم کورمش اولسی ، ملت نامنہ احراز اعتماد کبی تلقی ایتکک ایستیور و مقصودلری بوایدیسہ ، ملتک کندیلرینہ واسطہ اعتمادی اولان بو هیئتی آرہدن چیقارمقہ چالیشمقہ احتیاج نہندی ؟

§ افندیلر ، فرید پاشا حکومتك سقوطی ، مملكتده بعضی تردد كورون محاركه ده حسابات و معنویاتی اوزرنده حسن تأثیر یادی . هر طرفده ، رؤسای مأورین ملكیه وعسكریه باشده اولقی اوزره ، تشكیلاته كرمی ویرلدی .

علی فؤاد پاشا ، غرب ولایتلرینك همان كافه سیله علاقه دار اولدی . بالذات ، اسكیشهر ، بایهك و بالاآخره بروسه حوالیسندده دولاشمق و ایجاب ایدنلرله محاربه ایلک سوریه ، الیسوردی . بالیکسردده بولان میرآلای کاظم بك ، (مجلس رئیس کاظم پاشا) او حوالیه ملی تشكیلات وعسكری ترتیبات ایله علاقه دار و مشغول ایدی .

بروسهده میرآلای بكر سامی بك ، ۸ تشرین اولده ، فرید پاشاك آدی اولان والینی استانبوله كوندرهك ، قونفره مقرراتی تطبیقه باشلامش وبر هیئت مركزیه تشكیل ایزیرمندی .

تشكیلات ملیه ایله اوغراشیلدی قی قدر ، انتخاب مبعوثان ایلهده بویوك علاقه ایله اوغراشیلوردی . مملكتده ، باجمله تشكیلات ملیهك ، عینی عنوان آلتنده ، هیئت تمثیلهیه مربوطتی اساسی تعقیب اولونیوردی . اسكیشهر ، كوناویه ، آفیون قره حصاری حوالیسندده تشكیلاتك ترصینی و آبدین ، قویه ، بروسه ، قره سی منطقه لرینك سهولت ارتباطی نقطه نظریدن تدبیرلر آلیوردی . غرب جبهه لری حقنده حربیه نظارتی ننویزه و حكومتجه نه كبی اجراءات و ترتیبات دوشونیایدیكه ده صورولهرق ، حكومتك علاقه سنی استجلابه ، چالیشیلوردی .

§ افر طرفدن اداره اولان آبدین جبهه سی اقسامنه بر قوماندان كوندرمك خصوصی دوشوبولمكه باشلاندی . ۱۴ تشرین اولده اشغال آلتنده كی محاربهده ، خفی تشكیلات ملیه یابلمسی ایچون فؤاد پاشابه و آفیون قره حصارنده یكرمی اوچنچی فرقه قوماندانی عمر لطیف نكه یارلدی . مع هذا ، بوناربخارده ، هنوز بعضی رلرده ، مقصدك تمامآ آكلاشیلامدی كورولیوردی . مثلاً ، ردالحاق هیئتلرینك ، كندی ناملرینه ، تبلیغاتده بولمقده اولدی و ۱۰ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنده ، ردالحاق جمعیتی رئیس امضاسیله ، تشرین اولك یكرمیسندده ، بر بویوك قونفره اجتماع ایدمكی و بو قونفره یه ایکی مرخص اعزامی ولایتلردن طلب ایدیلور و بر طاقم تدبیرلر اجرایی بیلدیریلیوردی .

بر طرفدن ، قره غول جمعیتكده ، استانبولدن ماعدا ، بروسه حوالیسندده فعالیتده بولدی آكلاشیلدی .

بوتشتك اوكنه كچمك ایچون ایجاب ایدن تدبیرلر آلتدی . بالخاصه ، علی فؤاد پاشابه ، بالیکسردده کاظم پاشابه ، بروسهده بكر سامی بك ، بروسه هیئت مركزیه سنه ایجابی كبی یارلدی . [وثیقه : ۱۵۵] ائتلاف و حریت جمعیتی ده ، دشمنلرله برابر آناطولوده مقابل تشكیلات یاقق اوزره یتیمش بش كشی قدر كوندرمش ، بوخبر آلتدی . قول اردونك نظر دقتی جلب اولندی .

— استانبولده ، خفی چالیشمغه قرار ویرلدی . تراکیاه تشكیلاتك توسیعی ایچون جعفر طیار بك واسطه سیله تعلیمات ویرلدی .

§ افندیلر ، مبعوثلرك انتخابه چالیشیركن ، بر طرفندن مجلس مبعوثانك ، زدهده طوبلانه بیلدجی فیکری ، دماغزی اشغال ایدیلوردی . خاطر لایه جفسكز ، كه ارضرومدن ، رأفت پاشاك بومستله یه

متعلق بر تفرافه جواب ویریرکن « مجلس طوبلاغلی ، فقط ، استانبولده دکن آناطولوده ایدیمشدم . فی الحقیقه ، بن ، محاسن استانبولده طوبلاغلی قدر ، منظم و مقصدسز بر حرکت تصور ایدیموردیم . آنجی ، بوخصوصه صلاحیتدار اولانلری و افکار عمومیه ، بو حقیقه امله ایتدکجه ، فکر مرک حیز فعله گلیسی ممکن دکلدی . استانبولده اجتماع ، محاذیرنی ، طبیعی بر صورتده ، تبللر ایتدیرمک ایجاب ایدیوردی . بو مقصدله ، مقاصد ملییه روم واجنبیلر قارشی خرسیتیانلر علیهنده کوسترمک خصوصده ، علی کمال و محمد علی بکارک فعالیتی ، ارمنی نظریقه سنده عتد اولنان اجتماعلر و حریت و ائتلاف فرقه سکن تششانی اوزریسه حربیه ناظری واسطه سنده ، حکومت مرکزیه نیک نظر دقنی جلب ایتدک .

۱۳ تشرین اول ۳۳۵ تاریخده ، مجلس مبعوثانک کشاندن سوکره ، مدافعه حقو و جمعیتنک نصل بر وضعیت سیاسی آمشی فیکرنده بولندینی ، جمال پاشا واسطه سیله حکومتدن استمزاج ایدرکن ، مجلس مبعوثانک درسعادته اجتماعنده ، کی تأمینات سیاسی استحصالنک دوشوبولدیکنی ده صورتد . عینی تاریخده ، مجلس مبعوثانک درسعادته تأمین سلامتی ایچون ، نه کی تربیات انضاطیه و تدافیه به توسل ایدمک متصور اولدیغک ونه پایلمق لازم کلدیکنک ، استانبولده ، تشکیلتمک هیئت مرکزیه سنده بولنان و چناق قلعه موقع مستحکم قوماندانی اولان میرآلای شوکت بکدن صورتد .

..

§ افندیلر ، خاطر کزده درکه ، بحریه ناظری صالح پاشا ایله ، آماسیه ده ، بر ملاقات تقرر ایتمشده . ناظر پاشا ایله ، حکومتک سیاست خارجیسی و اداره داخلیسی ایله اردونک استنباطه عائد اساسات اوزرنده کوروشولمک احتمالی واردی . بوسبله ده اول قول اردو قوماندانلرینک فکر و مطالعه لر بیلمک ، بنجه بک فائده لی ایدی .

۱۴ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنی شیفره مده ، قول اردو قوماندانلرینک بواج نقضیه عائد مطالعه لرینی رحا ایتد . قوماندانلرک راپوزیرینی وراثتی میننده مضالعه بیورورسکیز . [وثیقه : ۱۵۶]
صالح پاشا ، ۱۵ تشرین اولده ، استانبولدن حرکت ایتدی . بزده ، ۱۶ تشرین اولده سیواسدن حرکت ایتدک . ۱۸ تشرین اولده آماسیه ده بولندق .

صالح پاشایه ، اوغرایه جنی اسکله لرده ، تشکیلات ملیه طرفندن مظنطن استقباللر پایلمسی و طرفزدن بیان خوش آمدی ایدلمسی حقتده تعلیمات ویرلمشده . [وثیقه : ۱۵۷]
بزده ، آماسیه ده ، بالذات بک بویوک نظره اته کندیشی ، استقبال ایتدک .

صالح پاشا ایله ، آماسیه ده ، ۲۰ تشرین اولده بشلایان مذاکراته ، ۲۲ تشرین اولده ختام بولدی . اوج کون دوام ایدن مذاکرات نتیجه سنده ، ایکبشر نسخه اولقی اوزره بش قصه برتوقول تنظیم

ایدلی . بوش قطعه پروتوقولدن اوچی - صالح باشا زدن قلانلر بزم طرفزدن و بزده قلانلر صالح باشا طرفدن - امضا ایدلی . ایکی قطعه پروتوقول محرم عد ایدیلرک امضا ایدلی .

§ آماسیه ملاقاتی نتیجه سی اولان مقررات، قول اردولرده بیلدرلی . [وثیقه : ۱۵۸]

افدیلر ، بو مناسبتله ، بر نقطه یی تبارز ایتدیرمک ایسترم . بزجه ، تشکیلات ملیه نك و هیئت نمثیله نك ، حکومت مرکزیه طرفدن رسماً طائمش بر موحودیت سیاسییه اولدیغنی ومذاکراتمز رسمی ونتایج نك لازم الرعایه اوله رق طرفینجه رسماً تمهد ایدلش بولندیغنی تأیید ایتدیرمک اساسدی . بناً علیه ، مذاکرات نتایجی مضبوطانك پروتوقول اولدیغنی قبول ایتدیرمک وحکومت مرکزیه نك مرخصی اولان بحریه ناظرینه امضا ایتدیرمک مهمدی .

۲۱ تشرین اول ۳۳۵ تاریخی پروتوقول محتویاتی ، دنیه بیلیرکه هان کاملاً صالح باشانك تکالیفی اولوب قبولنده بآس کورولین برطائم مواددن عبارتدر . [وثیقه : ۱۵۹]

۲۲ تشرین اول ۳۳۵ تاریخی ایکنجی پروتوقول ، اوزون سورن بر مذاکره و مناتتاتك خلاصه ضبطیدر .

بومذاکره ده ، طرفینك ، خلافت وسلطنت حقنده تأمینات متقابله سنه عائد تفصیلاتنه دائر برمقدمه دن صوکره ، سیواس قونفره سنك ۱۱ ایلول ۳۳۵ تاریخی بیاننامه موادینك تذکرینه باشلاندى :

۱ — بیاننامه نك برنجی ماده سننده ، تصور و قبول اولتان حدودك اك اصغری بر طلب اولق اوزره تأمین استحصالی لزومی مشترکاً قبول ایدلی .

کوردلرک استقلالى مقصد ظاهریسی آلتنده یابیلمقده اولان تزویراتك اوکنه کچمک خصوصی تنسب ایدلی . حالاً اجنبی تحت اشغالنده بولان مناطقدن ، کلیکیاتی عربستان ایله تراکیا آره سننده بر دئمە تامبون ، وجوده کتیرمک مقصدیله آناوطنندن آییرمق آرزوسنده بولونیلدیغنی موضوع بحث ایدلی . آناطولونك ، اك قویو نورك محیطی والک محصولدار وزنکین برمنطقه سی اولان بوقطه نك هیچ برصورته آلرلسنه موافقت ایدلیه جکی ، آیدین ولایتكده ، عینی قطعیتله (و اولوبتله) اجزای وطندن غیر قابل انفکاک اولدیغنی اساسی عمومیتله قبول ایدلی .

تراکیا مسئله سنه کلنجه : بوراده ده ، ظاهراً بر حکومت مستقله و حقیقتنده بر مستعمره تأسیسی وبوحالده شرقی تراکیان دخی مدیه - ابنوز خطنه قدر اولان منطقه یی بردن آییرمق آرزوسنده بولونیلق احتمالی درپیش ایدلی . فقط ادرنه نك و مریچ حدودینك بر حکومت مسئله اسلامیه به الحاق ایدلک ایچون دخی اولسه ، هیچ برصورته ترکنه رضا کوسترلمه سی اساسی مشترکاً تصویب ایدلی . مع هذا بوتون بوماده محتویاتی حقسنده هیئت تشریمیه نك ویره جکی اك صوکره قرار بالطبع مطاعدر ، دیندی .

۲ — بیاننامه نك دردنجی ماده سننده عناصر غیرمسلمه به حاکمیت سیاسییه وموازنات اجتماعیه مزى اخلال ایدمک ماعتیده امتیازات اعطاسنك قبول ایدلیه جکنه دائر اولان فقره ، اهمیتنی برصورته تذکر اولندی . بوقیدک ، استقلالازی فعلاً تأمین ایچون ، استحصالی مبرم بر طلب ماهیتنده ملتی ایدلسی و بوندن یاپیله جق اك اوافق بر فداکارلک استقلالیزی اساسی بر صورته رخنه دار

ایله جکی در میان ایدلدی . مذکور در دنجی ماده ده موضوع بحث اولان و عناصر خرسیتانی به فضه امتیارات و پرلمه سنه معنوف اولان قابه ، لازمه الاستحصال بر هدف اوله رق قبول ایدلمشر . مع هذا كرك بوباده و كرك حق حیاتك مدافعه سی امرنده کی مطالب سائر مزه مائد مخصوصانده - برنجی ماده نك نهایتده اولدینی کبی بوراده ده - مجلس ملینك رأی و قرارینك مطاع اوله جفی قیدی قونولدی .

۳ -- بیاننامه نك بدنجی ماده سنه نظراً استقلال ، تماماً محفوظ قلمق شرطیه ففی ، صاعی و اقترادی احتیاجاتك صورت تسویه سی خصوصی مناقشه ایدلدی . مملکت مزه بك جوق سرمه دو كجك اولان بر دولت اولورسه ، بونك امور مالیه مر اوزرنده طلب ایده بیله جکی برحق مراقبه نك درجه شمولی كسیدیر یله میله جکدن ، و خصوصك استیلانری و منافع حقیقیه ملیه مزی ضرر دیده ایتیه جك وجهه ، متخصصلرجه اساسی بر صورتده دوش نولهرك تحدید و تثبیتدن سوكره مجلس میله تنسیب ایدیه جك صورتك قبولی ند كر اولندی .

۴ — ۱۱ ایلول ۳۳۵ تاریخلی سیواس قونفره سی مقرراتك مواد سائره سی ده مجلس مبعوثانك قبوله اقراران ایلنك شرطیه اساس ۱۱ بارله موافق کورولدی .

۵ بوندن سوكره ، سیواس قونفره سنك ۴ ایلول ۳۳۵ تاریخلی مقرراتك تشکیلات قسمیه مائد ۱۱ نجی ماده سی محتویاتی اولان آناطولو و روم ایلی مدافعه حقوق جمعیتك وضیعی و بوندن سوكره کی شكل وساحه فعلیتی خصوصی موضوع بحث اولندی .

بو ماده ده ، اراده ملیه بی حاکم قیله حق اولان مجلس ملینك ، حقوق تشریمیه و مراقبه سنه امنیت و سرپرستی ایله صاحب اولدندن و بوا امنیت مجلس ملیجه تأیید ایدلندن سوكره ، جمعیت شكلی قونفره قرارله امین ایدیه جکی مصر حدر . بوراده موضوع بحث اولان قونفره نك ، شمعی به قدر وقوع بولان ارض روم و سیواس قونفره لری کبی خارجه آیری بر قونفره خالنده اولسی مشروط دكدر ، دیسی . جمعیتك پروگرامی قبول ایدن مبعوثان ، جمعیتك نظامنامه سیده مصرح اولان مرجع سیدر عد و تاقی ایدیه لرك عقد ایده جک لری اجتماع مخصوص ، قونفره مقامه قائم اوله یلایر . بوندن سوكره مجلس ملینك استانبولده ، تماماً حال امنیتده ، سرپرست اوله رق اجرای وظیفه ایده یلایمی شرطدر ، دیندی . بونك ، شرائط حاضر به کوره نه درجه به قدر تأمین ایدیه بیله جکی تحمل ایدلای . استانبولك اجنبی تحت اشغالنده بولنسی حسیله مبعوثانك وظیفه تشریمیه لرینی - غله اقبایه بك مساعد اوله میله جنی فکری نظاهر ایتدی . تمش سفرنده فرانسرلرك بوردوده و اخیراً آلمانلرك وایمارده پایا قارز و حبله صلحك عقدینه قدر ، موقت ، مجلس ملینك آناطولوده ، حکومت سیده نك تنسیب ایده جکی امین بشقه بر محله اجتماع موافق کورولدی .

مجلس ملینك اجتماعدن سوكره ، درجه امنیت و محفوظی تعین ایده جکندن امنیت تامه کورلایکی تقدیرده ، جمعیت هیئت تمثیایه سنك الفاسیله تشکیلات مائمه سنك هدف مساعی سنك تعیینی ، ذکر ایتدی کم وجهه قونفره مقامه قائم اوله جق اولان اجتماع شه و صده قرارله دیریلدی . افاده اولندی .

مبعوثانك انتخابنده سربستی تام بولمسی لزومی حکومتجه امر ابدلش اولسی حسیله انتخابانك اجراسنده ، جمعیت هیئت تمثیلیه سنجه ، مداخله واقع اولمه مقده اولدینی بیان ابدلدی .

مبعوثان میاننده ، اتحاد و ترقیه منسوب واردوده سیأتلی اشخاص بولندینی تقدیرده ، بونلرك مبعوث انتخاب ابدلسنه میدان وبرلمك ایچون هیئت تمثیلیه جه ارشاد صورتنده ، صورت مناسبده بعض تلفینات یاپلمسی موافق اوله جنیده ملاحظه اولندی . هیئت تمثیلیه نك بوباده صورت نوسطی ده ، آیروجه برفورمول حالنده اوچنچی پروتوقول اوله رق تنبیت ابدلدی . [وثیقه : ۱۶۰]

§ محرم ، تلقی ابدیلوب امضا آلتنه آلتیان دردنجی پروتوقول شو ایدی :

۱ — بعض قوماندانلرك طردینه وبرقم ضابطانك دیوان حربیه تودیع لرینه دائر صادر اولان ارادات سنیه و اوامر سائر نك تصحیح اولنسی .

۲ — مالطه یه نفی ابدلش اولانلر حقنده کندی محاکم حائده مزده تعقیبات قانونیه یاپلمقی اوزره درسعادته جلب لری اسبابه توسل .

۳ — ارمنی ظالم لرینك ده محکمه یه ویرلسی . [مجلس مبعوثانه ترك اولمه جقدر]

۴ — از مبرك تخلیسی ایچون حکومت مرکزیه طرفدن یکیدن پروتسو یاپلمسی وایجاب ابدرسه خفی تعلیمات ابله اهالی یه متینفلر عقد ایتدیلمسی .

۵ — عموم ژاندارمه قوماندانی ، مرکز قوماندانی ، پولیس مدیری و داخلیه مستشارینك تبدیللری . [حربیه و داخلیه نظارتلرنجه]

۶ — انکلیز محبلر جمعیتك [قپو ، قپو دولاشوب] اهالی یه کاغد مه دلتدیرملریه مانع اولوق .

۷ — اجنبی یاره سیله ساتون آلتش جمعیتلرك فعالیتلرینه وبوکی سزتلرك مضر نشریانه نهایت ویرلسی . [بالخاصه ضابطان و مأمورینك بوکی جمعیتلره انتساب ایللرینك قطعاً منعی]

۸ — آبدین قوای ملیه سنك تقویه سی و اعاشه لرینك تسهیل و تأمین . [بو خصوص حربیه نظارتجه تنظیم اولنور . دونما جمعیتك ۴۰۰،۰۰۰ ایراسندن لزومی قدری حکومت طرفندن بومقصده تخصیص قلنه ییلور]

۹ — حرکات ملیه یه اشتراك ایتش مأمورلرك عمومجه سکونت و امنیت تامه حصوله قدر برلرندن قالدیرینه ماری و آمال ملیه یه مخالف حرکت ایتلرندن ناشی ملت طرفندن ایشدن آلچکدیرلش مأمورینك یکی مأموریتلره تعینلرندن اول صورت خصوصیه ده مداوله افکار ابدلسی .

۱۰ — غربی تراکیا مهاجرلرینك سوق وقلنك تأمین .

۱۱ — عجمی سعدون پاشا و معیتك صورت مناسبده اقداری .

§ امضاسز بشنچی پروتوقول ده صلح قونفرانسه کیده بیله جك ذواتك اساسی احتوا ایدیوردی . مع هذا بوخصوصه حکومت ، اساسه رعایت ایتك شرطیه ، سربست بولنه جقدی .

مرخصلر :

توفیق پاشا حضرتلری رئیس

احمد عزت پاشا حضرتلری
خارجیه ناظری
سیاسی مرخص
عسکری مرخص
رشاد حکمت بك

هیئت متخصمه :

حامد بك
میرآلای عصمت بك
رشید بك
مهندس مختار بك
میرآلای علی رضا بك
رافت بك
امیری افندی
منیر بك
متخصص بر ذات
مالیه
عسکری
امور سیاسیه
امور نافعہ
بحریہ میرآلای
ایستانتیق
تاریخ
حقوق مشاوری
امور تجاریہ
مذاهب مختلفہ امتیازانہ واقف

هیئت تحریریه :

رشید صفوت بك
شوق بك
صالح بك
اورخان بك
حسین بك
مالیه قلم مخصوص مدیر اسبقی
« روبرت قوللز نورکجه معلمی »

§ افندیلر ، بو مذاکرانمز مضبوطاتی میاننده ، اک مهم نقطه نك ، مجلس ملینك محل اجتماعه
طائد اولدینی نظر دقت طایلرکزی جلب ایتمش اولاجنی تخمین ایدرم .

محاسنک ، استانبولده انقادی جائز اولدینی حقنده کی قدیم فکر وقناعتمزی ، صالح پاشابه
قبول وتصدیق ابتدیردک . آننجق پاشا ، شخصاً بو قناعته اشتراک ایتمکله برابر ، بو اشتراکک شخصنه
طائد اولوب ، شیمیدین ، بونون قابینه نامنه سوز وبرمه یه جکی قید احترازیسنده درمیان ایتمشدی .
کندیسی ، قابینه ارکاتی اقناع وبو فکره اشتراک ایندیرمک ایچون لندن کانی پابه جنی وعد وموفق
اوله مدینی تقدیرده قابینه دن چکیلیمکدن بشقه پابه جق بر شیئی اولدینی بیان ایله مش ایدی .
صالح پاشا ، بو خصوصده موفق اوله مشدر .

مجلس مبعوثانک محل اجتماعی مسئله سنه تکرار عودت ایلک اوزره آماسیه ملاقاتنه طائد معروضانه
بختام وبریمورم .

§§ یالکز ، افندیلر ، بز ، آماسیه کک اوزره سیواسدن آیریلیر ، آیریلار ، سیواسده یك ده خوشه کیمه یز بر حاده جریان ایتشدیر . بو حاده حسده فیصحه عرض معلومات ایدیم :

آماسیه مواعدا نمزده ، ائتلاف و حرجلرک ، اجابله مشترکاً بر طفه حرکات خیانتکاریه نشبت ایتدکریه دائره لومات آلمشوق . بونی در حال تعممه تاریخ ایتندم . سیواسده ده ، علمیه ، پادشاهه تلغراف چکیده کبی بر نشبت اولدیعی اسه حجار ایتیم ، فتح ایتانامدم . البته هدایت تشلیه آرقا اشلر مرکز و قرارگاهمه منسوب ذواتک ، والانتک و سائر ملک دققی نوکا ، نعدر دیده .

حاکوکه ، شیخ رحب و رفتاسندن احمد کال و جلال نامده اوزچ شحص بر کیجه تلغراف ده ده ، کندیله منسوب بر تلغرافی واسعه سیاه ، آروو استدکاری بلغرافاری چکیده شلر ...

فی الحقیقه ، آماسیه تلغرافچاسندن صالح ناشایه عائد شوو تلغرافی دیردیلر :

سیواس
۱۸ - تشرین اول - ۳۵

۱۶۶۱۳ ک
۸۲

بحریه ناظری دولتلو صالح پاشا حضرت تلرینه
یاور حضرت شهریارى سعادتلو ناجی بك اودی حضرت تلرینه

آیلردنبری مملکت مزده جریان ایدن - آ کلامتی و مامیت مسئله و قوف پیدا ایتک اوزره مرکز ولایت قدر اختیار زحمت بیورمکزی منافع ملک و ملت نامنه جمله استدا و ملک و ملت نامنه ماکنه باشنه تشریف لری کال عبودیتله استرحام ایلرز .

عن اولاد شمس الدین سیواسی
رحب کامل ، زاره لی زاده جلال

علما ، اشراف ، تجار و اصنافدن مرکب
بوز آلتیش مهربی حاویدر .

الیاس زاده احمد کال

§ بکده ۱۹ تشرین اول ۳۳۵ تاریخلی اولان شوو تلغراف کدی :

آماسیه ده مصطفی کال باشه

اهالیمز ، پادشاه و حکومت افکارینی بالذات صالح پاشادن و باخود اُمین برلساندن ایشتمه دکجه ، آرده کی اختلافه حل اولمش نظریه باقمیه جقدر . بناء علیه ایکی شقدن برینی اختیاره مجبور بکتزی عرض ایدرز .

الیاس زاده
احمد کال

زاره لی زاده
میرول

عن اولاد شمس الدین سیواسی
رحب کامل

افندیلر ؛ بز ، بوتون مملکتی ارشاد و تنویر ایله اوغراشیورز. فقط ، دشمنلر مزده ، بزه مقابل ، هر یرده و حتی بالذات بواندیغمز و هر صورتله حاکم اولدیغمز سیواس شهرنده بیله ، خبائتلرینی اجرا ایتدیره بیله. حاکم دنی واسطه لر بولمده ، موفق اوله بیلیورلر .

بوتون ایقناطلر مزه ، اخطارلر مزه رغما ، شخصاً غیوبت ایدر ایتمز ، سیواسده کی ذوانک کورولن دالغنا ی هر یرده ، نه قدر قید سزلتلر و مساحله لر وقوع بولمش اولدیغنه چوق کوزل بر مثال تشکال ایدر .

۱۹ تشرین اول کونی سیواسده کی آرقداشلر ، « هیئت تمثیلیه » امضاسیله شو تلغرافی ویریپورلردی :

« آماسیه ده مصطفی کمال پاشا حضر تلرینه

شیخ رجب و رفقا سنک ذات دولترینه چکیلک اوزره تاغرافخانه به شمدی و بردکری تلغراف صورتی عیناً روجه زیر عرض اولنور :

بو باده طویشی بیکباشیسی کمال بک آریجه تحقیقات اجرا ایتکده در .
بو تاغرافه ، آلدیغمی عرض ایتدیکم تلغرافک صورتی علاوه ایدیورلر .
سیواس تلغراف باش مدبری ده عینی کونده شو معلوماتی ویریپور :

« مصطفی کمال پاشا حضر تلرینه

عن اولاد شمس الدین سیواسی رجب ، الیاس زاده احمد کمال وزاره لی زاده جلال امضالری ایله یازیلان تلغرافنامه لری تقدیم ایدرم . بو تلغرافنامه لر کیجه کنترلش و مأمورلر مزه اخافه ایدیله رک یازدیلمشدر . هر فردک شرائط مخصوصه دائره سننده تلغراف یازمنه حق درکاردر . آنحق ماکنه اوطه سنه راست کلنک کیرمسی ممنوع بولمق شویله طورسون مأمورلرک تهدید و اخافه سی کی حیثیت و وقار حکومتی رنجیده ایده حاکم حرکانه اجتناسار ایتک دوغروسی قانونه عصیان ماهیتنده در . کیفیتی ولایت جلیله به عرض ایتدم و مملکتده تأسیس انتظام ایچون چالیشمقده اولان ذات دولترینه ده عرض حاکم ایدرم . احترامات و تعظیبات محصوصه مک قبول بیورلمسی مسترهدر .

باش مدبر

۱۹ - تشرین اول - ۳۵

لطفی

در سعادت مرکز شفی بکه :

لسان سومیدن عرض اولتان و سلامت ملک و ملت نامنه تقدیمی استرحام اولتان تلغرافلر مزه توفیق ایدن خائن دین و دولتر . نهایت قان دوکولمنه سیب اوله جقدر . سمع شاهانه به ایصال ایچون عزیمز قطعیدر . جواب بکلیورز .

ماين ھايون باش كتابت حاليه سنه :

دالات عليه لريابه تقديم قلنان عريضه چا گرانه مزك جواني سلامت ملك وملت نامنه ما كنه باشنده
انتظار ابديورز ؛

ماين ھايون باش كتابتي دالاتيه سده مراحم زبده جناب خلافتناهي به :

مملكتمز بولنان سيواسده ، آناطولو وروم ايلى مدافعه حقوق جمعيتي ناميله تشكىل ايدن قونفره
هيئتى رئيسى مصطفى كمال پاشا ، اعتمادنامه ھايونلريني حامل بولنديغي اشاعه ايله مملكتمزده سترسيات
ايتك ايسته بن بر حزب قليك اشتراكيله اراده مليهني تمثيل صورنده كومستريورلر . حالوكه خليفه
قيشانمز و سوكلي پادشاهمز هر صورته مطيع و مربوطيت تامه مز مقتضاي دين اولديغندن بحربه
ناطري صالح پاشا ايله سرياور حضرت شرياري ناجي بك افنديك آماسيه به اعزاملريني استخبار
ايتك . اهالي آره سنده حمله كان ھيجاني تسكين انجون علما ، اشراف و تجار دن ايكي يوزي متجاوز
امعناي حاوي دعوتيه ناغرافمز جواب آله مابق . افكار نوميه نك نه مركززده اولنديغي بالذات مشهده
بيورليق اوزره سيواسه قدر كوندرلمسني رومان عبوديت وكال نهالكله تضرع و نياز ايدرز . اواباده
وقاطبه احواله اسر وفرمان پادشاهمز افنديمز حضرت نرسنگدر .

افنديلر ؛ دشمن . شيخ رجب ، حقيقتاً مهم بررول ايضا اتديرمش بولونيورلردى . صيره سي كنجه
عرض ايدم حكيم و ناقدن ، سعيد منلاك راحب فرويه اولان ۲۴ تشرين اول تاريخي بر مکتوبنده ، منلاه
پاپاسه « سيواس وقعه سني نصل بولديكز ؟ بر آرز دوزنمز آما ياواش ياواش دوزله حك . » ديوردى .

بوتون ملتك وحدت و تسانندن و تشكيلات ماينه نك مملكتك هر گوشه سنه تشميل ابدليكندن
بخت ايدن ، ملتك مشترك آرزوسنه تبعاً و تشكيلات مليه و عسكريه به مستنداً قاينه اسقاط ايدن ،
يكي قاينه ايله قارشي فارشي به كچن ، بر هيئتك رئيسى عليهنده - نام يكي قاينه مرخصيله مذاكره به
كبريه جكي بر صرده و بو مقصده سيواسدن چيقيديمنك فرداسي - بوتون سيواس اهالي سي نامه
قيامي كوستير بر تلغرافك ، تلغرافخانه تهديد ايديله رك چكديريله بيلمسي البته معنيدار ايدى .

بويله بر هيئتك ، بالذات بولنديغي سيواس اهالي سي ، عليهنده بولوتجه ، بوتون ملتك ، عيني حس
و فكرده اوليه حغني اثبات ايتك جداً مشكلدر . او حالده ، ماهيت تمثيليه سي بويله اولان بر هيئتك
ورئيسنك اسناد ايتديكي قوتك دخي چوروك اوليه جنجه حكيم ايتك نه دن جائز اولسين !

سيواسدن بر كساتيلن بوسدانك دشمنلر انجون نه قدر قوتلى و مهم اولديني تقدير بيوريلور .

۸ افنديلر ؛ صالح پاشايه عائد تلغرافي ، آماسيه به مواصلتنده كنديسنه و بر دردم . فقط ، شيخ
رجب و رفقاسنك حاكمه متجه تجزيه سني طلب ايتدم . سيواسده كي هيئت تمثيليه اعضاسنده ده تلغراف
باشنده ۹ تشرين اولده شونلري صوردم :

۱ — شيخ رجب ، احمد كمال و جلال اعضاسيله ماين ھايونه چكيلن تلغرافنامه يي كورديكز مي ؟

۲ — تلغرافخانه ده نوبخي ضابطي يوقى ؟

۳ — چنه كزك موجوديته رغماً بويله بر كستاخلق نصل و وقوعه بيلير ؟ باخصوص بو مجانينك
تشبثلري جله كيز حه معلوم بولونيور . صالح پاشايه و ناجي بكه خطاباً اوچ امضا ايله تلغراف حاضر لادقاريني
بز بورادن ايشتمشك . سزك بوندن خبر كز يوقى ايدى ؟

۴ — اچانله برابر ائتلاف وحریتچیلرک برطالم حرکات خیانتکارانه لقب استدلکریته دائر دون تمیماً وقوعبولان تبلیغات آلتندی ؟

۵ — تضییق و اخافه ایدیلن تلفراف مأمورلریک هان ایجاب ایدنلری ، والی پاشایی و دیگر علاقه دارانی خیزدار ایتهملریک ونوتجی ضابطنک بونده غفلت کوسترمسنگ سبی نه در ؟

۶ — باش مدیریک اعطای معلومات ایلمی اوزریته اتخاذ ایدلش اولان تداییر نه در ؟

مصطفی کمال

ولایتک ، مسئلینی جهت عسکریده حواله ایتدیکی آکلاشیلیمی اوزریته قول اردو ارکان حربیه رئیس ذکی بگده ، شونی یازدم :

• موضوع بحث اولان مسئلهده ذیدخل :ولانلرک توقیف و تجزیه سی ایچون ولایتجه موجود اولان وسائط قولانیلمشده و یاخود غیرکافی کورلشده می قول اردویه ایش آتیلیور . بونسه بو کستاخانه حرکانه قارشی دخی ولایتجه اتخاذ نداییرده ترددی ایدیلیور ؟ بو جهت آکلاشیلیدقن صوکره حل مسئله دهه سهیل واساسلی اولور .

مصطفی کمال •

§ بعده سیواسده بولانلره شو امری ویردم :

۱ — تلفرافخانه تماماً قونطورول آلتنه آلتنه جقدر ، رضابط قومانداسنده برماننه عسکر اقامه ایدیلجهکدر . واقع اولدینی کبی تلفرافخانه بی اشغال و مأمورینی تضییق ایدرک وحدت مشروعه ملیه هلهنده تخدیش اذهانی موجب وآسایشی محل تشبثانده بولنه حق خائنر قطعاً منع ایدیلجهکدر . بوکبی حرکات آسایش شکنانده حد قانونی بی تجاوز و عسکره تعرض ایدنلره قارشی بلا نرزد ، هر نرزه اولورسه اولسون استعمال سلاح ایدیلجهکدر .

۲ — کستاخانه حرکانه متجاسر اولانلر حقنده تأمین انضباط فقط نظرندن ارکان حربیه رئیسنگ درمیان ایدیلکی اسبابه بناء فرارلرینه محل ویرلکسزین درحال ایجاب حال پایله حق ونتیجه سی برایکی ساعته قدر بیلدیربله جکدر . آنحق بو خصوصده قرار ویرمک ایچون اوراده موجود ذواندن هیچ برینک تشبث آلیوب استیذانه قالدیشیلیمه سی جداً موجب تأسف کورولمشدر . بوقرار ، برطابوری سیواسده بولنان بشنچی فرقه قوماندانی جیل جاهد یک طرفدن طابور قومانداننه امر ایدلشدر . اوراجه بو قرارک سرعت تطبیقنه هیچ اولمازسه دلالت بیورولمی نیاز اولتور .

۳ — سیواسده تأمین انضباط ایچون اولانق اولهرق بوتون علاقه دارانجه تداییر قطعیه وشدهده آلتمی لزومی عرض ایدرم .

مصطفی کمال

خصوصی اولهرق عثمان طوفان ورحب زهدی بکله ، شو تعلیماتی ویردم :

حرکت ملیہ غائبندہ کستاخاق ابدنلر حتمندہ یابمہ حق معاضہ انجباب ابدنلہ ۔ ملدی بلشدیر ۔ وضعیتی بالتعقیب حرفیاً تطبیق اونفوب اولنندمن ومعاشرہ نورولایکی تسدرودہ بالذات مد حجاب ابدنر انجباب من معلومہ نك توقیفی وهما لیریک اسکان معظیار ۔ بوبلدنر نژودہ حامل اورورسہ ، هر کیمہ ورشی اورورسہ اوسون انجبابی ایتادہ ترده تن پوردر ۔

مصطفیٰ کا

۲۰ تشرین اولیاء والی رشید باشا ، اوزون اوزادی به وقعہ بی حکایہ استدکدن سو کہ ، ، وقوعہ ناک توسع ایسی احتمالی واردکن اولیاء کچیلش و توستریلن اجراءات سریعہ و شدید دین دولائی و کا مماثل احوالک بعدما عدم ظہوری درکار بولش ، اولدیغی یازیوردی . [وبقیہ : ۱۶۱]

افنديلر ؛ حكومت مركزيه بك شېبېح رجبى ورفئاسى تجزيه ايتش ارلدقنى ، بالديبع ، ف ص
ايتديكيز . «عن اولاد شمس الدین سيواسى» ديه امضا آمان بو مسكن وعادى شيحك ، بونان
موكرده دشمن آلتى اوله رق ارتكاب ايليجكي خاشلره تصادف اده جكيز .

§ افدیلر ؛ هنوز آماسیه ده ایکن ، قارشیلادیغمز وضعیت ، یالکمز ، شیخ رجب وقعه سیله قالمدی . آطه پازاری حوالیسنده ده بوکا محفل بر حادشه وقوعه کلدی . مساعده ایدرسه کز ، اونیده قیصه جه عرض ایدیم :

آطه بازاری قضاامنك آقيازي جهتلرنده تورمين ، تالوستان بك و استانبولدن باره و تعلياله كلهرك ، سوارى اوله حقاره ۳۰ و پياده يازيله حقاره ۱۵ ليرا وعد ايدن بكر بك و صابجهنك اوچار قريه سندن بسلان نامنده برتحصيلدار برلشيورلر . بو آدمار باشلرينه طوپلادقلى آتلى ، ياي بر طاقم اشخاص ايله آطه بازاری قصبه سنى باصمغه قرار ويريورلر . طاهر بك اسمنده اولان آطه بازاری قائمقامى ، بونى خبر آليور . طاهر بك ، ايزمندن گوندريلن بريكبكاشى ايله وندارك ابتدكي يكرمى بش قدر آتلى بي آلهرق ، قصبه بي باصمغه كلهره قارشى حركت ايدر . لطيفه دنيان بر كرده قارشىلاشيرلر . بو گروهه مقصد حركتلى صورولمش . . وپردكلى جواب شو ايش : « ذات پادشاهينك حياتده و مقام معلاى خلافتلرنده اولوب اولديغنى اوكرنك ايچون آله بازارينه ماكنه باشنه كللك استوروز . مصداق كال باشى ، پادشاه مقامنه قبول ائده من . . »

ظاهر بلك ما كنه باشند ، ازمیت متصرفه وردیگی معلوماند ؛ « مرفوملك استانبولده مهمجه ذواته تماسلری اولدیغی حتی پادشاهكده بو حركتلردن خبردار بولندیغی بیان ایلادكاری ، درج ایدیلوردی . رسماً ویریلن معلوماند : « بكرك ، طوپانان اشخاصه ، بواش ایچون ، استانبولجه ، بر هفته مدت تعین ابدیلر ، بش كون كچدی . ایکی كونمز قالدی . ایشی تمجیل ایدلم دیه ، بیانانده بولندیغی ده بیلدیریلوردی . [وثیقه : ۱۶۲]

ایز میتدم کی فرقه قوماندانی ، آمله بازاری اوزرینه بر مفرزه کوندرم جگدی . علی فؤاد باشاده ،
دوزجه اوزرینه بر مقدار قوت سوق ادمه جگدی .

۲۳ تشرین اول تاریخنده ، ایزمیتده فرقه قوماندانه ، بکرك ائتلاف وحریتخیلرله اجنبی دشمنلر طرفدن کوندرلایکی وحرکات مفسدتکارانه لرنک منی لزومی بیلدرلدی .

آطه بازار قائم مقامی طاهر بکده ، ۲۳ تشرین اولده دوغانردن دوغانیه « بکر ورفقاسی حقنده تدابیر شدید و سریمه نك تطبیقنده قطعاً تردد کوسترلیه نك ازاله مضر تلریله نتیجه نك اشعارینی ، امر ایتدم . [وثیقه : ۱۶۳]

افندیلر؛ ۲۳ تشرین اول تاریخی برشیفره ایله ، مرقوم بکر و همپارینک حرکتلری و هویتلری حقنده دسترس اولدوغمن معلوماتی ، حربیه ناظری جمال پاشایه بیلدیردک و « حکومت سنیجه بو کبی افعال و حرکات مهسندنکارانه قارشی وقت وزماننده تدابیر مؤثره آلنجوب ، مسنه ، تشکیلات ملییه تماس ایلدیکی تقدیرده الک شدید تدابیر و نوسلده کندمزی معذور کورمه حکمزی عرض ایدرز . « دبدک . [وثیقه : ۱۶۴]

ایز میتدن ، کیدن و محالنده تقویه اولنان ملی و عسکری برمرزه ، « مهم مقدارد و طوبلانمش و طوبلانقده اولان اشخاص شیرینی داغتمش ، تحصیلدار بسلان و برادری حسن چاوشی دردست ایتمش ، اصل تعلیمات و پاره ایله برهفته اول استانبولدن گلش اولان بکر ، فرار ایش . « بوبکر ، ضابطا کدن مطرود و مانیاسلیدر . [وثیقه : ۱۶۵] و [وثیقه : ۱۶۶] بوندن صوکره ، و برمه مجبور اولدیغمن امرلرله ، ایز میتده مھرک و مرتب اولاندردن ، انکلیز ابراهیم دیجکله معروف بری و سائر برطاقلری حقنده تعقیبات باشلادی . [وثیقه : ۱۶۷] [وثیقه : ۱۶۸]

§ « بکرک ، محلیجه اتحاد اولنان تدابیر نتیجه سنده تقبشک عقیم قالدینی و فرار ایلدیکی و تکرار استانبوله عودت ایدرک یکیدن تقبشکات ملمونانده بولغنی اغلب احتمال اولدوغنی ، حقنده تعقیبات مخصوصده بولونیلغنی ، آماسیه دن ۲۶ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنده حربیه ناظری جمال پاشایه یازدم . [وثیقه : ۱۶۹]

۲۷ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنده بولی متصرف حیدر بکدن کلن تلفرافده ؛ « بکرک معیتده ایکی ضابط ، قرق مسلح آدم اولدینی حالده آهازا کویلرند خلی ، حکومت حاضره نامه حرکت ملیه علیه تشویق و برچوق پاره صرف ایتدیکی و نظارته و قوعبولان اشعاراتنک جای قبول بوله مه مقدمه اولایمی « بیلدیریلوردی . [وثیقه : ۱۷۰]

افندیلر؛ بو کبی مسائلده ، حکومتی ایفاظ و وظیفه سنک ایفاسنه دعوتدن عبارت اولان مراجعتلرمنه ، البته ، حکومتنک ایشنه مداخله کبی تلقی ایدلر اعتقادنده یم .

استانبولده ، حکومتنک کوزی اوکنده ، ترتیب اولنان و داخلی ، خارجی دشمنلرک ، پادشاهک معلومات و موافقتیه اولدیمه شبه اجمدیکمز تشبثلرینک ، فعلاً موفق اوله جقلری دقیقه قدر ، بکله ملک و البته حکومت ندیر آلیر ، مانع اولور ، نوکل صافدلانه سنه قایلیمق جائز اوله مزدی .

§ افندیلر ، آماسیه ده مذاکره یه باشلادیغمن ۲۰ تشرین اول کوننده ، ورود ایدن معلومات خلاصه سی شو ایدی : استانبولده ، حریت و ائتلاف فرقه سی ، عسکری نکمبان جمعیتی و مھجر جمعیتی بر بلوق تشکیل ایتدیلر . بوبلوق و علی کمال و سعید متلا کبی اشخاص ، عناصر غیر مسلمین ، متبادیا قوای ملیه عاینه تحریکه باشلادیلر . روم و ارمنی بطریقاری ، قوای ملیه علیه ده دول ائتلافیه مثللرینه مراجعت ایتدیلر . ارمنی بطریق (زاوون) افندی ، نه تولوغوس هنر نه سنده نشر ایتدیکی بر مکتوبه حرکات مایه اخیرده دن دولایی ارمنیلرک مهاجرت ایتکده اولدقلرینی اعلان ایتدی .

مصلوب کاظمك قردهشی حکمت نامنده بری ، استانبولدن آندینی تعلیمات ایله آمله بازاری جوارنده ، باشنه برطام مسلح آدملر طوپلامغه باشلادی . بو حکمت اسمنه ، مهم برونیقه دده تصادف ایده جکیز . آمله بازاری جوارنده ، دکرمن دره دده ، پاره ایله آدم طوپلامغه باشلادی . چته حالنده طوپلانانلرک ، کیوه حکومتی باصمغه قرار وردکیزی استخبار قادی . قره جه بکده ده بوکا بمائل اوافق تفک حرکات کورولدی . بروسه ده ، کوملجنه لی اسماعیلک ترتیب ایستیکی چته لرك قوای ملیه علیه حرکاتی حسن اولمغه باشلادی . نکهبانچیلرک موقوف بولنانلری برکونده کافه سی حبسدن جیقارلادی .

دشمنلر طرفندن ، قوای ملیه علیه تریب اولنان چته لرك فعالیتیه باشلامسی ، مخالف بلوقک هلنی حرکتی ، استانبول بولیس مدیرینک علیه فعالیتی ، علی رضا باشا قاپنه سنه عاهداری ناظرلرک موجودیتی ، بعض تشکیلات مرکز لرمزی ، بالخاصه استانبول مرکز مزی نا امیدیه سوق ایتکه باشلادی . [ونیقه : ۱۷۱] و [ونیقه : ۱۷۲]

حکومتک ، عمومیتله هیچ بر مقصد وقرار صاحبی اولدینی کوستره جک ، حرکتده بولنه مامسی ویا لکنز داخلیه ناظری شریف باشانک منی وسریع فعالیتنی تصویبکار داورامسی ، حقیقه شایان نامل واندیشه بر منظره عرض ایدیوردی .

بوخصوصده ، ایلك ، حساسیت واینسیانیت کوسترن آفره اولدی . آفره والی وکیلی ییچي غالب بکک سیواسه کشیده ابتدییکی ۱۵ تشرین اول ۳۳۵ تاریخلی برشفره سنی ؛ مرحوم حیاتی بکک امضاسیله دیگر برشفره ایچنده ۲۲ تشرین اولده آماسیه ده آلدیم . اونشفره عیناً شودر :

مصطفی کمال باشا حضرتلرینه

باشا - حضرتلری ، بز مقدراتمزی ، نه بویه ، ملتک مقدراتی بیلیمین حکومتیه ونده ثم التدارک کوندریله جک والیرله ترک ایده مز . دفعانله ذات عالیلرینه عرض ابتدیکمز دوشونجه لر نظر اعتباره آلتدیفندن دولای حکومت مرکزیه ، معهود فرید باشا قاپنه سنک تعیین ایدوبده کوندره مدییکی بتلیس والی سابق ضیا باشایی بورایه و حیات مأموریتنده هیچ بر موجودیت کوستره مه مش اولان صبحی هکی ده ، قونییه والی تعیین ایتک صورتیه ایلك آدینی آتمغه باشلادی . ایسته بوکی ملاحظاته بناء مجلس مبعوثان تشکل ایتدن اول ، هیچ بر مأموریه خارجدن کیمسه نک کتیرله مسنی کچنده عرض ایتش ایدک . مادامکه حکومت حاضره ، بورایه یکیدن والی کوندرمکه قیام ایتشدیر ، شو حالده ، بوراده کی حرکات ملیه نک سوندورنسی التزام ایدیلور دیمکدر . فصلکه ذات عالیلری عسکرلکدن استعفا ایدرک فرد ملت کبی چالیشمغه قرار وردیکمز ، بنده کزده بورادن چکیله رک عینی صورته ملتک وظیفه سنی ایفایه قرار وردیم . والی کلنجیه قدر وکالتی کیمه تودیع ایده جکمی لطفاً بیلدیریکمز افندم . ۱۵ تشرین اول ۳۳۵

آفره والی وکیلی

یحیی غالب

§ برکون سوکرده ، ۲۳ تشرین اولده جمال پاشانک ، ۲۱ تشرین اول ۳۳۵ تاریخلی شولنفرانی
آلدم :

قاضی کوی
۲۱-۱۰-۳۵

عدد
۴۱۹

آماسیهده مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه

آنقره دن بلدییه رئیس و مفتی افندی ، خارجدن کلهجک والی بی قبول ایتمه جکاری ، آنقره ده ،
آنقره دن والی تعیین اولمشی لزومنی کندی صلاحیتلرینه بناء ادا ایدیورلر . بویهجه هر طرفدن آیری
آیری مطالب درمیانی حکومتی مشکل وضعیتیه صوفقه در . بدخواهان و عناصر سائر ، بوکی احوالی
درلو درلو تفسیر ایدیور . (...) حکومتیه مظاهرت وعدی اوزرینه بوکی خصوصاً منعی لزومنی
رجا ایدرم ونه بی اراده ساییه اقتران ایدن والینک حرکتی ایجب ایدهجکی طیبی تقدیر بیوریور .

حریبه ناطری

جمال

فی الحقیقه ، باشده مفتی افندی اولدینی حالد ، (الیوم دیانت ایشاری رئیس بولنان محترم رفعت
افندی حضرتلری ایدی) آنقره ایلر ، پروتستو ماهیتنده ، استاجوله مراجعت ایتشاردی .

آنقره نی تسکین ایدرک ، نفوذ حکومتی ، قیرمه مق ایچون تلغراف باشنده ، برچوق نصایحه
بولدم . فقط ، آنقره نیک حقلی اولدینی ، تسلیم ایتمه مک ، ممکن دکدی . نهایت جمال پاشا واسطه سیله
حکومتیه یازدیغم تلغرافدن بحث ایدرک آله جق جوابه قدر ، وصیتک حسن اداره ایدلسنی آنقره ده
قول اردو قوماندان وکیلی محمود بکه یازدم .

برنقشه ده ، بالئاسیه بر حقیقتی عرض ایتک موافق اولور . بز ، هیئت تشیله ، حکومتک وضعیت
ومایچی پک اعلا آکلام شوق . ارکان حکومتدن ، بعضیلر بیک حکومتیه داخل اولقدن نادم
بولندقلرینی وچ کبارک چکیامک ایچون بهانه آرادقلرینی ده آکلا بوردق . بویدن بشقه خارجی و داخلی
دشمنلرک و پادشاهک منفیاً ، علی رضا پاشا قایینه سی یرینه ، کندی نقطه نظرلرینی ، آچیقندن
آچینه و سرعتیه تطبیق ایدهجک ، دیگر بر قایینه بی موقع اقتداره کتیرمه کازم بولندقلرندن ده ،
فائل دکلدک و بونک ایچون ده ، علی رضا پاشا قایینه سنی ، اهون شر بولیوردق . برده ، فرید پاشانک
ستوطندن سوکره ، یکی قایینه ایله آکلا شوق ایچون ، کچن درت ، بش کون طرفنده بعض
طرفلردن ، ممکن اولدینی قدر جابوق او بوشوق خصوصنده آلمش اولان توصیه نرده ، بزجه نظر دقنده
طونولسی ایجاب ایدن معنا و ماهیتده ایدی . بناء علیه مقصد امنیتله واصل اولونجه قدر ، لزوم
کورولورسه ، بر آزده فدا کارلق یایمق ضرورتی حسن ایدیوردق .

همود بکه یازدینم شیفرده بونقطه لرده ایما ایدلشدی . [وثیقه : ۱۷۳]
جمال باشایه ویردیکم جوابی عیناً عرض ایده جکم :

آماسیه
۳۵-۱۰-۲۴

شیفره
مخصوصدر محله دور

حربه ناظری جمال باها حضرتلریه

ج : ۲۱ - ۱۰ - ۳۵ تاریخ و ۱۹ نومرولی شیفره به :
آقره دن ، والی حقنده وقوعبولش اولان مراجعت واسترحامك ، اسباب آتیه دن نشنت
ایندیکی آکلاشیلمشدر :

شویله که : در سعادندن آلتان موثوق خبرلرده انکلیزلر ایله انکلیز محبلر جمعینی و اسلاف و حریت
ونکلیز تحیلرک غریستان عناصریله تشریک مساعی ایلدکلی و آناطونویه برچوق مخالفلر سوق ایدرک
تشکیلات مایه بین اخلال وحکومت سنی بی اسقاط تشبانه کیریشدکلی و برارباب مفسدک آطه بازاری
وبروسه دن حرکت ایلدکاری بیلدیرلیدیکی کبی آخه بازارنده ده صولک کونارده بعض فملیات کورولمسی
موجب اندیشه اولمشدر . قونیه به کوندریلن والی صبحی بکک ، انکلیز محبلر جمعیتی استانبول هیئت
اداریسی اعضاسندن اولدغنی ، قونیه ده رأفت بکه افاده ایلش بولندیفنک شیوعی ، حاصل اولان
ترددی تعدید ایلمشدر . آقره ولایتیه تعیین اولنان ضیا باشامک مسلک و ناموسی حقنده برتی
دیه مزسه ده کندینک اهلیت واقدا ری ده مفکولک کورولدیکندن آقره ولایتی کبی تشکیلات
وحرکات ملیه مزک الک مهم مراکزندن بری اولان محله ده هنوز وضعیتلر توضیح ایدوب سکونت
وامنیت تامه حصول بولمده ، بوراده کی مهم وضعیتک رأس کارینه ، تماماً تجرب اولمیان عاجز پروالینک
تعیینی موجب تردد اولمشدر . آقره ده بولنان والی وکیل و قوماندان ایله هیئت تمثیله آره سیده
جریان ایدن مخبرات اوررینه ، حکومت حاضرک ، هر نه صورته اولورسه اولسین ، اوامرینه
واجرا آتیه منفاد اونیق طبیعی کورولمش و او بولمه حرکت ایدلش ایسه ده ، دوغرودن دوغریه
اهالی ، تصور ابتدکاری نه لکه یه قزشی ویریلن تأمینانی غیرکافی دورمک ، امنیت تامه حصوله قدر
کندیلرنجه آمال ملیه به مطوعتی مجرب بولنان والی وکیلک ادامه مأموریتی الزم عد ایدرک ، دوغرودن
دوغریه حکومت مراجعت ایلشلردر . صولک اشعار دولتلری اوزرینه ، آقره ده اجاب ایدنلرله
تکرار مداوله افکار ایدلش ، حتی محاذیری اولسه دخی ، محضاً نفوذ حکرمتی خاندان آتیه مک
ایچون ، ضیا باشامک حسن قبولک تأمیننه چالیشیلمشدر . آتجق ، مهالکدن و مفسدنکارانه جریان
ایدن احوالسن ، فوق العاده متوحش اولان خلقی تطمین ایتک ممکن اوله مامشدر .

داخلیه ناظری پاشا حضرتلری ، ایچنده بولندیغمز وضعیتک نزاکت واهمیتی ، دشمنلر مزله قدر
ایلیسانه وفعالانه صرف مساعی ایلکده اولدقلرینی تقدیر بیوردقلری شهسز بولندیغنه کوره و مهم
نظارتی یکی تشریف بیورمش اوللری اعتباریله لایق استخدام اولان مأمورینی طایفه ده مجذور اولدقلری

کفی عادل بک دخی مستشار لئی پایش اولان کشفی بک ، الان مستشارلق مقامنده بولنسی نظر دفته آلدیجه بالخاصه رؤسای مأمورینک تعیینده نه درجه به قدر الزام بصیرت اولنسی تحقیق ایدر . سناء علیه صیا پشاک شمدیلاک اعزام اولنسی خصوصنک تأمین بیورولسنه دلالت سامیلری ونتیجه سنک امر و انبا بیورونسی معروف و مسرحدرد .

معتمدی کمال

§ افدیلر ؛ علی فوآد پاشا ، ۲۸ تشرین اول ۳۵ تاریخی برشفره سیاه ، استانسوله کی تشکیلات مرکز نامه کریم اردکلی برتلنراقی بیلدیردی . بوتاهر افده ویرلن معلومات بهیدی .

چرکس نکرک احداث ایندیکی معلوم وقعه ، آظه بازاری وجوارنده قوای ملیه علیهنده میدأ عصبان باقی اندلش . بوندن نه صورته استناده اولنه جعی حنده ذات شاهیه ، فرید پاشا ، عادل بک وسعید منلا ایله علی کمال بکدن مرکب ، برهیئت برطاقم تصوراتده بولنشور .

بر انا افده ، بوفارده اسحق کچن ، حکمت ، - ندوده ایضاحات ویریلوردی . بو حکمت ، اینکی آی مقدم آماسه دن آظه پارارینه کیش . اوحوالیده اوتهدنبری کنداسسنه وعالیسنه مخالف اولاندنک تشکیلات ملیه داخل اولدیفی آکلامش . حکمت بک ، آماسیه دن کلدنکینی ونی طانیذینی وتشکیلات ملیه آتشی کندبسنک مأذون اولدیفی ایلری سورهرک ، سیواسله محاربه قالدیشمقی ایستر . مخالف طرف مانع اولور . حکمت ، شخاف تشکیلات یابار . بونی حسن ابدن سعید منلا ، حکمتی آله ایدجک چاره بی بولور . کندبسنی خرسیتیانلر عایهنده برعصیه تشویق ایدر .

افدیلر ؛ حکمت حنده و دشمنلر مرکز خرسیتیانلر علیهنده حرکت ترتیدلینه دائر ویردیکم معلومات ، بالاخره تماس ایده حکمت بعضی وصعیتلرک سهولته آکلاشیلمسنه یارایه جعی ایچون ، زائد عد اولماسنی رجا ایدرم . [وثیفه : ۱۷۴] [وثیفه : ۱۷۵]

افدیلر ؛ بو معلومات اوزریه جمال پاشایه یازدیغم بلغرافک عیناً منظور دیاری بیورولسنی آرزو ایدرم :

سیوس
۳۳۵-۱۰-۳۱

شيفره

حریبه ناظری جمال پاشا حضر تلیزه

آظه بازاری حوالیسنده ، حکومت و تشکیلات ملیه علیهنده جریان ابدن وقعه معلوم سامیلریدر . بو وقعه ، وحدت ملیه نك عزمی وحکومت سنیه نك تدابیر مصیبه وقعیه سی به سنده برطرف ایدلش ایسه ده هنوز اورالرده تخم فساد موجود بولمفده در . ملک وحدتی قوشوسنده ، تماماً محو و نابود اوله جفته شبهه یوقدر . آتخیق ، بو حرکات مفسدتکرانه ده ، داماد فرید پاشا ، داخلیه ناظر سابق عادل واسبقی علی کمال بکلر وسعید منلانک مشوق و مرتب اولدقلری آکلاشیلمشدر .

کندی خیانت وطنی لرندن بشقه معروض الاسامی ذوات ، غایت بیوک و تهلکلی بر خطا دها ارتکاب ایله مشلردر . اوده ، تشبثات مامتکارانه لریدن کویا ذات اقدس هایونکده معلوماندار اولدینی اشاعه ایتک کی بر دثابت کبرادر . قایینه هیئت محترمه سندن ، کمال خلوص ایله ، رجایدرز . وقت وزمانینه کیفیتی صورت مناسبده ذات پاک هایونه عرض ایله سونلر . ملتک و تشکیلاتنک بو کی اراجیفه البته عطف اهمیت ایله میه جکی بدیداردر . ارباب مفسدتک ، یالالارله ، وحدت مایه بی لکدار ایتک ایستدکلرینی ایلری سورهرک ، محکمه حکومت سنیه طرفندن رسماً تکذبی سورنیله ، هر درلو سوء تفهیمک ازاله سی وبو اشخاص مضره حقیقه تدقیقات لازمه بالایفا تعقیبات قانونیه به توسل قلمسی حیاتی بر مسئله هد اولممه در افتدم .

هیئت تمثیلیه نامه
معهذه نفی کمال

§ افتدیلر ، علی رضا پاشا قایینه سنک معلومز اولان ماهیت ترکیبه رغماً محممه سنه و ممکن اولدینی ندر تقویه سنه نهدن لزوم کورولدیکنی برنبه ایما ایتدیم .

آماسیهدن ، سیواسه عودتمزدن سوکره ، هیئت تمثیلیه ودیکر موجود رفقا ایله عقد ایتدیکنز اجتماعده آماسیه ملاقاتی وسائر حقنده آرقداشلره اوزون اوزادی به ایضاحات ویردم . بواجتماعده ، هیئت تمثیلیه مقرراتی ضبطنامه سنک ۲۹ تشرین اول ۳۳۵ کونکی مذاکره سنه حائده تحیفه سنده ، عیناً مقید اولان شو قراری تثبیت ایتدک :

« باشد صدر اعظم علی رضا پاشا اولوق اوزره جله سنک طاجز ، نظر شاهانه ده بر موقع طومنی ایستین ذواندن اولدقاری ، قسماً حرکات ملییه لهدار و قسماده عایدار بولندقاری ، مع هذا ، ذات شاهانه نک ایلك فرستده ، بونلری استقاط ایله برینه استبدادی ادامه ایده بیلجک بر هیئت کتیرمک ایتیه جکی جهته ، مجلس ملی شکل ایدوب وظائف تشریعیه سنی ایضایه مباشرت ایدنجیه قدره ، هیئت تمثیلیه نک بوقایینه بی محافظه ایتسنک ، وطن وملت انجون خیرلی برصورت اولدییی ، قبول اولندی . فی الحقیقه ، بوقرارمرزی تعلیق ایتدک . ونی تأیید ایدن بر خصوصی ، بی مناسبته عرض ایده : استنبولده کی تشکیلاتنر ، موافق استخباراته مسند اولدینی بیلدیردیکنی معلوماتی ، ۳۱ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنده ، بزه ابلاغ ایتدی . اومسلمات شوایدی :

« ایکی کوندنیری ، کراز حمیدی پاشا مایینه کیدییور ، ایکی اوج ساعت حضورده قلیور وشوقرار تثبیت اولونیور . مشیر ذکی پاشا تحت ریاستنده بر قایینه تشکیل ایدیلجک ، حمدی پاشا حریبه ناظری ، پرنس صباح الدین بك خارجیه ناظری ، توفیق حمدی بك داخلیه ، اشرف ، ماهر سعید وسائر دیگر نظارتلری آله جقدر . بونلردن صباح الدین و ماهر سعیده هنوز تکلیفات اولماشدن . ذات شاهانه ، علی رضا پاشابه ، وقت مناسبده بلکه بو کونلرده ، استغفا تکلیف ایدجکدر . بومسئله ده ، اولجه فعالیتندن بحث اولنان بلوق بر جمعیت خفیه وارددر . بومعلومات اورربنه ، جمال پاشابه ، ۲ تشرین ثانی ۳۳۵ ده ، صدر اعظمک هیچ برسبب وبهانه ایله موقعی ترک ایتمه سی لزوم قطعیتنک بیلدیرلمی وبو تقدیرده بوتون مملکتک استانبول ایله صورت قطعیده قطع علاقه ایده جکی بیلدیرلدی .

[وئىقە : ۱۷۶] روم ايلي و آناطولودە بولغان بوتون قوماندانلارەدە ، وضعتدن و جمال پاشايە يازيلان تلغرافدن معلومات و برادى و وضعيتدن تماسدە بولونيلان مدافعة حقوق هيئت مركزىلر ينى خبردار ايتك لزومىدە بيلديرلدى . [وئىقە : ۱۷۷]

افنديلر ؛ صالح پاشاك ، استانبولە عودتى اوزرينە ، ۲۱ تشرين اول تاريخلى پروتوقولە مذکور اولان و مهم اولديغى معروضاتم صرەسندە اشارت ايلديكم نقطە اوزرنە ، يعنى مجلس مبعوثانك محل اجتماعى حسندە ، حكومتلە آرە مزدە مناشە باشلادى . حكومتك جمال پاشا واسطەسىلە يازدقلىرى ، بزم درميان ابتديكمز مطالعات ، بر دفعە دها ، مطالعەيە دكر اعتقادندەيم . بو خبائر اتمزك اساسى بيوك مات مجلسنك ايلك اجتماعتە حائذ ضبطنامەدە كورە بيلە جككز جهتلە بورادە اوندن تكرار بحث ايتيمە جكم .

آنحقي افنديلر ؛ بو خصوصەدە كى خبائر و مناقشات ، يالكنز حكومت مركزى و جمال پاشا ايلە جريان اتمكە قالميور . بوتون ملكتك و بالخاصە استانبولەدە كى تشكيلاتمزك ، بو مسئلە دائر نقطە نظرىنى آكلامق احباب ايدىيوردى . بورادە ، بو جهتلە متعلق بعض معلومات عرض ايدە جكم .

استانبول تشكيلاتمزدن ، ۱۳ تشرين اول ۳۳۵ تاريخندە وقوع بولش اولان ايلك استمزاج تلغرافزە و بردكرى ۲۰ تشرين اول ۳۳۵ تاريخلى جوابدە ، « مبعوثانك استانبولەدە طوبلانمسندە بر محذور و تهلەك اولمديغى ، دول ائتلافىەنك هر هانكى رحركتار ينىك جهان مدنيتە قارشى سوء تأثير ياپە جفنگ امكن داخلندە كورولديكى ، بيانە ، يالكنز « قوۋە تشرىعە ، حال حاضر صلاحيتنك توسيعنە تثبيت ايدرسە ، ذات شاهانەنك مجلسى فسخ ايتمكە قالميشمەسى و مخالفلك تهلەكلى وضعيت آللىرى ، دول مؤتلفەنك دە بويدن بالاستفادە ، ذات دولتلىرى كې ذوانە تعرض اتمكە اجتسارلىرى محتملدر . » خبرى علاوه اولونيوردى . بوتلغرافك نهايتندە ، « بزم عقد صلحە قدر ، استانبولە آياق باصمە مقلغمز و مبعوث اولمە مقلغمز ، نوصيە اولونيوردى . [وئىقە : ۱۷۸] و [وئىقە : ۱۷۹]

استانبولە تشكيلات مركزمزدن ، قرە واصف بك كيزلى وشوكت بكك آجيق امضاسيلە آلدېغمز ۳۰ تشرين اول ۳۳۵ تاريخلى شيفرەدە تشكيلاتمزە منسوب اولانلرك مطالعاتى ، بر جوق ذوانك مطالعەلر يلە تقوۋە ايدلكدە ايدى . بوشيفردنك برنجى مادەسى شويە باشليوردى : « احمد عزت پاشا ، صدر اعظم ، حربيە ناظرى ، اركان حربيە رئيسى ، نافعە ناظرى و پروغراملرە بحق صادق و خادم اولان و صداقتيلە برابر مهمدە بر قوتى بولغان كوز طيبى اسعد پاشا ايلە آبريجە رؤف احمد بٹ و سائر ذوانلە كرك طلبلىرى و كرك مناسبت اعتباريلە كوروشدم . بوتون افكارك اعتماد ابتديكى نقطلر بروجە آتيدر : »

بوندن صوكرە ، بوتون افكارك متحد اولديغى نقطلر خلاصە ايدىليوردى :

(۱) مجلس مبعوثانك صورت مطلقەدە استانبولە اجتماعى ضروريذر . يالكنز ، بزم ، استانبولە كيتەملى بزم . صدر اعظم پاشا ، مجلسك استانبولە حضور وجدان ايلە اتخاذا قرار ايلە بيلە جكنى ، اجانبدين سوز آلەرق وعد ايتدى . فقط ، يالكنز ، بزم ايچون تأمينات آلحق ممكن اولمەيه جفندن مبعوث اولورلرسە ، مأذون اولەرق و ياخود مبعوث اولمەرق ، دها حالى ، محبوب قلوب قالملىرى موافق اولور ، دىنليوردى .

بر (ب) فقره سنده ، « ذاتاً حکومت ، عقد ایدیه‌جك معاهده‌ده تمثيل نسبي اقلیتلك حقو نامنه قبوله مجبوردر . شوخالده ، مجلس ملینك ، اقلیتلك‌ده یکیدن اشتراکی ایچون داغیدیلوب تکرار طوبلانسی محافلجه قطعیتله امید ایدلمکدهدر . » کبی یکی بر معلومات ویریلوردی .

بر (ج) فقره سنده‌ده « حکومت حقیقه حسن نیت صاحبی ومستغیدر . » تأمیناتی اوقونیوردی .
(۲) نجی ماده‌دهده : « ممکن مرتبه سوسیالیست ، برقاج تمیز حریت وائتلافی .. الخ جیقارمق » کبی بزم آکلاویه‌یه جغمز مغلق ومشوش بر ذهنبتك افاده‌سنه تصادف ایدیوردق . اوندن صوکره .
(۳) نجی ماده‌یه : « حکومتی مشکلاته دوشورمه‌مک . »

(۴) نجی ماده‌یه‌ده : « بزه ضرری دوقونه‌جقاری هر صورتله تأمین ایدرك ائده ایتک اینسایوره . هر طرف‌ده ، بکا بونی توصیه ایدیور . مثلاً ، رفیع جواد ، سوسیالیستئر کبی ، مطالعه‌لری تشکیل ایدیوردی . [وثیقه : ۱۸۰]

۱ و ۴ تشرین اول ۳۳۵ تاریخارنده استانبولده‌کی تشکیلاتمزه اوزون مطالعه و تحایلملری حاوی جوابلروردک . بوجا بلرمزده ، ازجمله : « مبعوثانك استانبولده اجتماعی تماماً تهلکلی وعذورلیدر . » دبدك وایضاح ایتدک . جمال پاشا واسطه‌سیله حکومته بیلدیردیکمز مطالعه‌لری خلاصه ایلدک . « بزم ایچون موجود نهلکمنك ، بوتون مات وکیللری ایچون وارد اولدیفی ، ائبانه چالیشدق . » بزم ، سبرجی موقعنده قاله‌مز ، بهمه‌حال آرزو بیوریلورسه اسباب موجب‌سیله ، اشعارینی طلب ایتدک . [وثیقه : ۱۸۱]

یالکمز ، قره واصف بکه خطاب اولان تلغرافنامه‌ده :

« احمد عزت پاشا حضرتلری ، اساساً حرکات ملیه‌نك استانبولده قتل عامه سبب اوله‌یله‌جکی ظننده ایدی . سوزلربنك مسموع اولسی ، اول امرده بو اعتقادلربنك . تبدل ایدوب ایتدیکی بیله‌مکه قائمدر . حربیه ناطری جمال پاشا حضرتلربنه کانجه ، مشارائیه‌کده متردد اولدینی مجهواکمز دکلدر . عبوق پاشاده عینی اوصاف وحالت روحیه‌ده‌در . کوز طیبی اسعد پاشا حقمده قطعی برفکره یوقدر . یالکمز به‌ضیاری بوذاتی صوک درجه‌محدودالفکر ، بک فضله‌حریرشان ونهرت کوستریورلر . والخاص ، عزم و فکرلرنده استقرار واصابت موجود اولیان واستانبولده دشمن تضییق آئنده دوشونن رجال وذواتك نصایحی شایان تدقیقدر . » دیدکدن و موضوع بحث ، محل اجتماع ، حقمده تکرار محتمل مهالك ومخاذیری صایدقدن صوکره « اصل شایان استغراب نقطه ، بزى ، معلوم‌الاسامی ایکی اوچ کشتی‌یی تأمینده اظهارعجز ایدن حکومتك ، دیگر مبعوثلری ناهل وقایه ایدیه‌یله‌جکی مسئله‌سیدر . بزده ، یاواش یاواش حاصل اولمغه باشلایان فکر وقناعت ، مع‌الاسف اجنیلر دک ، بلکه اونلردن زیاده حکومت رجال حاضرهمسی ايله ذوات سائرهدن بعضیلربنك ، بزى ، محذورله عد ایلکده اولملریدر . » دیدک .

بوندن صوکره‌کی فقره‌لرک برنده : « تمثيل نسبي نك قبولی ضرورتی قارشوسنده مجلسك داغیدلسنی شمیدین دوشونن برمحیطله ، مجلس مبعوثانك طوبلانلیله‌مسی لزومی طبیعی کورولك اقتضا ایدر . » ظننی افاده ایتدک .

برفقره دمه ؛ حكومتك مستعنى بولندينى قيدندن برشى آكلايه مديغمزى اشارت ايدرك « غايه سنك بزى مشكل زمانلرده يالكز بر اقميدر ؟ » سؤالندن صوكره ، اولنرك بر فكرلرينه جواب اوله رقدده ، « مخالفلك موقع اقتداره كچمستندن قورقق فائده ويرمز . بناء عليه ، بوندن دولابى تبديل مسلك ومشر ب ايديله مز . » ديك . [وثيقه : ۱۸۲]

افنديلر ؛ بو عز راندن وبو مخبر اتده درميان اولنان مطالعاتدن سهولتله استنباط اولمقدده ايدى ، كه بزم ، استانبولده كي تشكيبلا تذك سر آمدانى ، حكومت رجائلك ، شونك ، بونك مطالعه لرينه زبون قائلش و آرتق پورت بارول اولمقدن لشقه بر وظيفه ايضا ايتيورلردى .

ايشته ، ديكر بر شيفره لغرافيه ، كه ۶ تشرين ثانى ۳۳۵ تاريخنده ، يازيليور ، فقط شيفره نك مئتى قره واصف بلك مطالعه سى وامضاسى ، تشكيل ايدىيور و حربيه ناضرى حال پاشا امضاسيله كليوردى . پوشيفره ده ، ينه محل اجتماعدن بحث اوله رقد بالخاصه ؛ « اولاه محاذير سياسيه وار . ثانياً محاذير اداريه وار ، ثالتاً ممكن اجتماع يوقدر ضرورت ، حسه حاكم اولميدر موافق جوابكزى عاجلاً فايده به اشهار بيوريكز » سوزلريه تضييق يازيليور و « ژاپون رضا بلكه بك يقينده اى خبرلره سزه ملاقى اوله جمع » ؛ بشير اتنده بولونيلىوردى . « صلح وسلامتى تماماً قازاندىك ديمكز . مى تورك كندا . بزم مى احرارى يتيوزز . مى قولغره يوله كله جك » جمله سيلاهده اى خبرلك نلره ، نه كي واهى ش . ره متعلق اولندينى اشارنده استعجال ايدىليوردى . [وثيقه : ۱۸۳]

قره واصف بلك ، ۷ تشرين ثانى ۳۳۵ ده ، سرعاً سيواسه كلمسى يازدم .

قره واصف بلك ، ينه عيى مسئله به متدائر كوندرديكى ، ۱۹ تشرين ثانى ۳۳۵ تاريخلى شيفره سننده اوزون مطالعه انه استناد ايتيرديكى محاكمه ومنطقى شوجهلده خلاصه ايدىيوردي :

« قواى مليه ايله هم فكر اولان مجلس ، پادشاهه قارشى اعلان خصومت ايدرسه ، آناطولوكيهك آرقه سندن كيدر ؟ قواى مليه به مى تابع اولسون ؟ »

مجلسى آناطولوده طوبلامق فكرندن فراغت بر فرريضه وطنيه در [وثيقه : ۱۸۴]

افنديلر ؛ چوق مهم اولان ، بو محل اجتماع مسئله سنه ، خود بخود قرار ويرمك و بو قرارى ملته وانخاب اولنان مبعوثلره تطبيق ايتيرمك ، بك خطرناك اولوردى . بوسيله چوق دقت وحساسيتله بوتون خصوصى ، عمومى افكار وحسياتى تتبع ايتمك ، تمايل حقيقى آكلايه رقد قابل اجرا قرارى بولمق ضرورتى قارشيسنده بولونيوردم .

برطرفدن ، كورديككز كي استانبول رجائيله مخبره ايدركن ، برطرفندن ده ، مختلف واسطه لرله افكار عموميه يى استمزاج ايدىيوردم . وبره جكم قرارك تايمين تطبيق ايچون اردونك نقطه نظر يى آلمقدده بك مهمدى . بوسيله ده تشرين اولك ۲۹ نده ، اون بشنجى ، يكرمىنجى ، اون ايكنجى و اوچنجى قول اردو قوماندانلر يى سيواسده بر اجتماعه دعوت ايتدم .

ديار بكرده كي قول اردو قوماندانه ، ادرنه ده كي قول اردو قوماندانى جعفر طيار بلك ، بروسه ده يوسف عزت پاشابه ، باليكسردده كاظم پاشابه ، بروسه ده بكر سامى بكه ده « كنديلرينك بعديت مسافه » وضعيت خصوصيه لرى ايجابى دعوت ايتديكى ومقررانى بيلديره جكمى ، يازدم . [وثيقه : ۱۸۵]

[وثيقه : ۱۸۶]

افندیلر ، دعوت اولان قوماندانلردن ، صلاح‌الدین بك ذاتا سیواسده ایدی . كاظم قره بکریاشا ارضرومدن ، علی فؤادپاشا آنقرمدن وقونیه‌ده‌کی قولاردو قوماندانك جبه‌ایله بعض مهم وضعیتری بالذات حل لازم کلدیکندن آ كا وكالة ارکان حربیه‌سی رئیس شمس‌الدین بك قونیه‌دن کلوب‌سیواسده طولان‌دیلر . هیئت تشلییه داخل اولان واولما بوده رفاقتلردن استفاده اولان ذوات ايله وقوماندانلرك اشتراکيله ، ۱۶ تشرین ثانی ۳۵ کونی مذاکرانه باشلادق . روزنامه مذاکراتمز شو اوچ نقطه‌یه منحصر اوله‌جقدی :

۱) مجلس مبعوثانك محل اجتماعی .

۲) بعدالاجتماع هیئت تشلییه وتشکیلات ملیه‌نك آله‌جنی شکل وطرز فعالیتی .

۳) پارس صلح قونفرانسك حقمزده مثبت ویامنی برقرار وبررسی حائله قارشى طرز حرکت .

§ افندیلر ، بوتاریخه قدر ، جمعیت هیئت مرکزیه‌لرمزدن ، واقع اولان استعلاماتزه ، ورود ایدن جوابلر ، درت نقطه نظره آریلیوردی .

۱) نجی نقطه نظره کوره ؛ مجلس مبعوثانك خارجده اجتماعی موافق کورولیوردی .

۲) نجی نقطه نظره کوره ، که بو نقطه نظری سرد ایدنلرك باشنده ارضروم ، طربزون ، بالیکسر وبوتون قره‌سی ، صاروخان هیئتلی بولونیوردی ؛ استانبوله . . استانبوله‌کی رجال و ذوانك همان کاملاً بوفکرده اولدینگی بلیورز . پادشاهك آرزوسی ، حکومتك اصراری‌ده بوایدی .

۳) نجی نقطه نظر، که تراکیا - پاشا‌بلی‌نك فکری ایدی ؛ استانبول جوارنده . .

۴) بر قسم هیئت مرکزیه‌لرده ، صالح پاشانك ، قناعت ذاتیه‌لرینه استناداً حکومتك موافقتی حالنده ، خارجده اجتماعده بر محذور کورمیورلردی .

افندیلر ؛ حکومت مرکزیه واونك یارداقچیلربنك ، افکار عمومیه‌یی نه درجه نشئت و تشوشه اوغراتمش اولدینگی ؛ ملتك اظهار ایتدیگی ، بواختلاف افکاردن سهولته آ کلامق قبلدر .

آرتق ، بونك اوزربنه ، اصرارك ، مضر نتایج ویره‌جکده حکم ایتکده مشکل دکدر .

شمی ، ۱۶ تشرین ثانی ۳۳۵ دن ۲۹ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخنه قدر ، کونلرجه دوام ایدن

مذاکره ومنافشاندن چیقان نتایج ومقررات ضبطی عیناً نظر اطلاع دایرکزه عرض ایدیورم :

۱) — مجلس ملینك استانبوله اجتماعنده‌کی محاذیر ومهالکه رغماً ، حکومت سنیه‌نك خارجده اجتماعنه عدم موافقتی یوزندن وملتکئی بحرانه دوجار ایتکدن اجتناباً ، استانبوله اجتماعی ضرورتی قبول ایدلدی . آنجق آتیده‌کی تدابیرك اتخاذی لزومی تقرر ایتدی :

آ — بالعموم مبعوثلری وضیعت حقیقه تنویر ايله منفرداً معاشرتی طلب ایتک .

ب — مبعوثلره استانبوله کیتیه‌دن اول ، طربزون ، سامسون ، اینه‌بولی ، اسکیشهر وادرنه‌کی مالرده قسم قسم طولان‌ه‌رق مجلس ملینك استانبوله اجتماعنه نظر آ کړك استانبوله وکړك خارجه‌ده آلفمی لازم کلن امنیت تدابیرینی وپروغرائمك اساساتی مدائعه ایده‌جت تونلی برغروبك وجوده گتیرسی اسبابی تذکر وتأمل ایلسی .

ج — تشکیلات جمعیتی ، سرعتیه تشمیل وترصین ایچون قول اردو قوماندانلربنك ، منطقه قوماندانلری واخذ عسکر رؤسای واسطه‌سیله دلالت سریعّه فعلیه‌ده بولنلری .

د — بالجمله رؤسای مأمورین ملکیده دن هرا حتماله قارشى، تشکيلات مليه به صداقته بولنه جعفر به دائر سوز آلمق و کندیلرينك وسائط موجوده ليله تشکيلات جمعيتى، تعضو اينديرمکه سرعت توسللى طلب ايتک .

۲ — مجلس ملي استانبولده اجتماع ايندکدن سوکوره ، مبعوثان ، امنيت و سربستى تام ايله ايفاي وظيفه تشريعه ايلکده اولدقلىنى تأييد ايده جکى کونه قدر ، هيئت تمثليه ، شمدى به قدر اولدينى کي خارجده قاهره وظيفه مليه سنه دوام ايده جکدر . آنجق بالجمله لواردن و مبعوث اولان ذواتدن انتخاب ايندک اوزره برز و ولايت و مستقل لواردن ايکيشر ذاتک ، نظامنامه نك سکنزنجى ماده سنه استناد آ هيئت تمثليه اعضاسى اوله رق اسکيشهر قربنده جمع ايديله رک ، وضعيتک توضيحى و مجلس مبعوثانده صورت حرکتک تقريرى تذکر ايديله جکدر . بوسيله هيئت تمثليه دخى محل مذکوره انتقال ايده جکدر . بواجتماعى متعاقب هيئت تمثليه صورت مناسبه ده تقويه اولندقدن سوکوره ديکر ذوات استانبوله مجلس مليه کيده جکلردر . هيئت تمثليه نك ، وظيفه به دوام اينديکى مدنجه ، تشکيلات ميه نك شکل و طرز فعاليتى ، نظامنامه ده مندرج اولدينى کي اوله جقدر .

مجلس مبعوثان ، امنيت مطلقه اينچنده بولندينى تأييد اينديکى زمان ، هيئت تمثليه ، نظامنامه ده موجود صلاحيتنه استناد آ ، عمومى قونفرمى اجتماعه دعوت ايدرك اون برنجى ماده موجبجه ، جمعيتک آله جنى وضعيت آنيه نك تقريرى ، قونفرمک قرارينه ترك ايده جکدر . قونفرمک محل اجتماعى و صورت انعقادى ، اوزمانکى احوال و ايجابات به تابع اوله جقدر . قونفرمک دعوت اولندينى زمان ايله انعقادى آره سنده کچه جک مدت ظرفنده هيئت تمثليه ، حکومت مرکزیه و مجلس مبعوثان رياستى ايله مجبوريت قطعيه کورمده کچه مناسبات رسميه ده بولماز .

۳ — پارس صالح قونفرانسى ، حقمزده منفى بر قرار و پرديکى و حکومت و مجلس مليجه قبول و تصديق ايدليکى حالده وسائط سريعه مناسبه ايله اراده مليه بالاستمزاج نظامنامه ده مصرح اولان اساساتک استحصاله چاليشيله جقدر .

مصطفى کمال

رستم	مظفر مغير	على فؤاد	خرد	حسين رؤف	فاطم قمر بکر
هفي بهج	حسين صلاح الدين	ابراهيم نيا	بکر سامى	عمر ممتاز	
				ق ۱۲ ارکان حريه ديشى	
			زادصف	شمس الدين	

افنديلر ؛ بومقررات موجبجه ، مبعوثلى تنوير ايجون ، وريدکمز معلومات و تعليماتى عينا عرض ايده جکم ؛

انتخاب اولنان مبعوثلره ابلاغ ايديلن معلومات و تعليمات ، شودر :

ماده ۱ — استانبولک دول استلافیه و بالخاصه انگليز قواى بريه سنک تحت اشغالنده و قواى بحريه سنک تحت محاصره سنده اولدينى قواى انضباطيه سنک اجانب النده و مختلط بر صورتده بولندينى

معلومدر . بوندن باشقه ، روملرك كنديلرندن اسانبول مبعوثى ناميله قرق كشى انتخاب ايندكارى و آتندن كلى يونان رؤسا وقوماندانلرى تحت ادارهسند اولوق اوزره ، حنى پواس و قوه اختلالبه تشكيلاى باهرق ، دولتمزه آن لازمده عاصى بروضت آلهجقلى تحق ايشدر . حكومتك استانبول . مع التأسف مقيد اولدىنى اعتراف ايتك مجبوريتى واردر . بواسيادن نائى ، مجلس مليت محل اجناس مناقشه ايتك كپى برميته تحديت ايله مش بولونيور . مجلس ملي اسانبولده اعتقاد ايله بكي تقدردر ، مبعوثانك ايفا ايدجكلى و طيفه وطنيه نظر دوه آاييرسه ، مبالكه معروض د. اريدن جدا توجهن اولنور . فى الحقيقه ، ائتلاف دولترينك مباركه احكامنى بوردرق و صاحب تقريريه اشاره نرهم كوره كسرين ، وطنمرك اقسام مهماسنى اشعك و عناصر خرسانيائيه حقوقمزه برابر فرصتى بيش ايتك صورتيه ، وقوع بولان حمشككنه معاملاتى ، تنقيد و رد ايله نهايت ملكه و مصوبت استالازى عزمكارانه برصورتبه طب و مدافع ايدجك اولان هيئت مبعوثانك دائيمى واعضائى توفيق ويا اجلا ايدلسى مستبعد دندر . فارصده اعتقاد ايدن اسلام شورى مليت استالازى ايدن كپى . انتخاباته اشتراك ايله مش اولان عناصر خرسانيائيه نك واولره پيرو اولان انكاز مجبر و نكجهن جمعيتلرينك ، بوخصوصده دشمنلرك آمانى ترويجا ، هر درلو قالمه تصدى ايله بيله جكلى ده وارد خاطردر . بناء عليه مجلس مائيك اسانبولده اجتماعى ، مجلسدن انتفال اولنن وظيفه جديده و نارايخيتك ايفاسنى عقيم براقه جنى و مجلس ملي ، دولت و ملتك مثال استقالى اولنديندن آكا ووريله جق ضربه ايله استالازكده رخنه دار ايديله جكي مستغنى عرضدر . فايده نامه آماسيه ده هيئت تمثيليه ايله مذاكرانده بولنان بحريه ناظرى صالح پاشا حضرتلرى دخی ، بو حقايق درپيش ايله مجلس مائيك اسانبولك خارجنده أمين برمحله اجتماعى نرهمه وجداناً و فكرآ قناعت حاصل ايتمش و بوخصوصده كپى موافقتنى امضاسى تحتنده تأيد ايشدر . مجلس مليت دشمن تأثيرندن آزاده و امنیت مطلقه بى حذر برمحله اجتماعى حالنده ، اسانبولده اجتماعه نظرآ متصور بالجمله محاذير ، بر طرف ايدلس اوله جنى كپى مقام خلافت و سلطنتك تهلکده بولنديغى جهان افكار عموميه سنه و تخصيص عالم اسلامه فعلاً احساس ايتمش اوله جق واستقال و موجوديت مليه مزك علهنده صدورى مأمول برقرار قارشيسنده ، وظائف مليه و وطنيه سنى ايفايه قادر برحانده بولنه جق و ائتلاف دولترى نظرنده محاسنك مقدرات ماته تماماً حاكم بولنديغى ده بارز برصورتبه اظهار اوناسيه جكدر . مجلس خرجده اجتماعه وارد خاطر اولان محاذير بروجه آيدن :

بدخواهان ، اسانبولدن واز كچيديكى طرزنده مضر بر پروغنديه فرصت بولنه جقدر . حكومت ، اسانبولده اولنديغى كپى ، مجلسه تماس و ارتباطنده مظاهر سهولت اوله ميه جقدر . مجلسك مراسم افتتاحيه سى ، ذات شاهانه بى سياحت كلفتنه معروض بر اقامق مقصديه ، توكليل بيورده جقلى بر ذات واسطه سيبه اوله بيله جكدر . ايشته بو محذيره استناد ايدن حكومت حاضره ، مجلس مليتك خارجده كشادين موافقت ايله مشدر . بو عدم موافقت بوزندن محاذير موجوديه ، آتيدكى محذورلر دخی انصام ايلكده بولنمشدر :

مجلس مليتك قانونى برشكده اجتماعى ، مجلس مبعوثان و اعيانك عيى زمانده وعيى محدوده بولنسنه واسته اولديغندن حكومتك خارجده تنسيب ايدجكي برمحله اجتماعه موافقت ايله مسى بوزندن مجلس اعيان و حكومت ، خارجده كپى اجتماعه اجابت ايتمه جك و ذات شاهانه اصولى دائره سنده مجلسك كشاد ايتدريميه جكدر .

بوکا نظراً ، مجلس ملینک خارجدہ اجتماعہ قانوناً امکان قالمیوب استانبولہ انعقادى محاذیر معروضہ بہ رغماً ضرورت حکمنہ کیرمش بولونیور . مبعوثان کرام استانبولہ کیتمکدہ تردد کوستروب خارجدہ کندیلکرنیدن طوپلاندقلىرى تقدیرده ، وجودہ کلہ جک بو اجتماع بالطبع مجلس ملینک مہلوم اولان ماہیب تشریعیہ سی شکندہ اولہ من . بلکہ ، ماتک موجودیتی ، آمائی ، استقلالى تمثیل و متدراتی حتمندہ ویرلہ جک حکمرى تنفید و ملنہ استناد آرد ایدہ بیلہ جک بر اجتماع ملی شکندہ اولہ بیلیر . بوتقدیرده ، مجلس ملی دہ بالطبع استانبولہ انعقاد ایتماککہ محکوم فالیر . بو طرز حرکت ، حکومتک اعتراض و علیندہ تدایر زجرہ بی و بالنتیجہ ملتہ حکومت مرکزہ آرہ سندنہ انقطاع مساباتی موجب اولمى دہ وارد حاطردر . مبعوثانک بر قسمنک استنبولہ کیتمى ایسہ ، بو بابدہ کی محذوری تزیید ایدہ بیلیر .

آناطولو و روم ایلی مدافعہ حقوق جمعیتی بالادہ سرد اولان بالجملہ خصوصاتی نظر دقت و مناقشہ دن کچیردکدن صوکرہ ، مجلس ملینک استانبولہ اجتماعى ضرورتہ قارشى ، وضعیتن بالجملہ معوضلى خبردار ایدرک ہر برینک مصالحہ و نقطہ نظرینى استحصال ایلمکى وظیفہ عد ایتشدیر . بوندن بشقہ استانبولہ مجلس ملی بہ داخل اولمہ دن اول ، مبعوثین کرامک ، سہولت اجتماع نظر دقتہ آلہرق بعض موقعلر دہ طوپلانوب آئیدہ کی خصوصاتی تذکر و نتائج مذاکراتى توحید مقصدیلہ ہیئت تمثیلیہ بیلدیرملری لزوملى کورولشدیر . تذکر اولنہ جق خصوصات شونلردر :

آ — استانبولہ اجتماع ضرورتہ قارشى استانبولہ و خارجاً عموم وطنندہ اتخاذ اولمى لازم کان تدایر و ترتیبات ؛

ب — مجلس مبعوثانندہ وطنک تمامینى و دولت و ملتک استقلالى تخیلصدن عبارت اولان مہیہ بی محافظہ و مدافعہ ایچون متفق و عزمکار برغروب وجودہ کتیرمک اسبابنک تأملی . مبعوثانک مذکور خصوصاتہ مداولہ افکار ایچون طوپلانعلری مناسب کوریلن مواقع شونلردر : طربزون ، صامسون ، اینہ بولی ، اسکیشہر ، بروسہ ، باندیرمہ ، ادرنہ .

مادہ ۲ — برنجی مادہ بی عیناً منطقہ عالیلرندہ بولنان مبعوثلرہ تبلیغ ایلہ اولای ؛ شخصی مصالحہ لرینى ، سرعت ممکنہ ایلہ استحصال و بلافتہ آن ہیئت تمثیلیہ ابلاغ و منطقہ عالیلرندہ کی ہیئت مرکزہ لرہ دہ اعطا ایلہ بو خصوصہ فعالیتلرینک تأمینى ،

ثانیاً ؛ منطقہ عالیلرندہ کی مبعوثلرک برنجی مادہ دہ تصریح اولنان مواقعدہ اجتماعلرینى تسہیل و تأمین ایلہ نتیجہ مذاکرہ لرینک ہیئت تمثیلیہ ابلاغى ایچون اقتضا ایدن ترتیبات و تدایرک اخذى مسترحدر .

منطقہ عالیلری داخاندہ مبعوث اولوب حالاً استانبولہ بولنانلرک استانبولہ قریب اجتماع محللرندن برنبہ ، دائرہ انتخابیہ لرنبہ دعوت ابتدیلمى لازمدر .

§ افندیلر ؛ ۳۳۵ سنہ سی تشرین اولنہ حائد اولوب تماس ایتک ایستدیکم بعض خصوصاتی دہ ، بر فوج کلہ ایلہ خلاصہ ایتمہ مساعدہ کزى رجا ایدرم .

ارمیر ولایتی داخاندہ ، تحت اشغالہ بولنان اسلام اہالی بہ ظلم و قتل تطبیق اولونیوردی . بونک

ایچون ، دول ائتلافیه ممثلری نزدنده مؤثر تشبثلرده بولمسی ، حکومتدن رجا ایتدک . یونانلیلرک ظلم واعتسافی دوام ایدرسه ، مقابله بالئله مجبور قالته جفنی ده بیلدیردک . از میر فجایی اوزرینه استانبولده بر متینغ عقد ایدمک ایسته نمشدی . بوکا مانعت ایدلیدی استخبار اولمسی اوزرینه ، جمال پاشانک نظر دقتنی جلب ایتدک .

آنزاور ، باندیرمه حوالیسند ، خائنه وجانیانه افعاله باشلامشدی . [وثیقه : ۱۸۷] ازاله مضراتی ایچون قره بیغا و باندیرمه طرفلرینه چیقان نکهبان جمعینه منسوب ضابطلر حقنده بالیکسرده کاظم پاشایه ودها مناسبتدار اولانلره یازدق . اوتوز قدر نکهبانچی ضابطکده بر اجنبی اشفانه زمین حاضر لاق ایچون ، خرسیتانلره قارشى حرکت ایتک اوزره ، طریزون وصامسونه چیقه جقلرینی استخبار ایتدک . در حال ق ۱۵ ک وجایک متصرفنک نظر دقتلرینی جلب ایتدک .

معلوم عالییریدر ، مرعش ، اورفه ، عینتابده بدایتده انکلیز قطعاتی واردی . بوقطعاتی فرانسر عسکرلری تبدیل ایتدی . بومناسبتله تکرار اشغالی منعه چایشدق . وقوعندن صوکردهه اولای سیاسی ، بعده فعلی تشبثانه کچدک .

بوزقیرده ، یکیدن مهمجه بر قیام چیقدی . اونک اطفاشی ایچون مختاف تدبیرلره توسل ایتدک . مرعش وعینتابه ، قلنج علی بیکی وکلیکیا منطقه سنهده طویچی بیکباشیسی کمال و یوزباشی عثمان طوفان بکلری کوندره رک جدی تشکیلات و تشبثانه کچدک .

§ افندیلر ؛ بومناسبتله خاطر مه کلن بر نقطه یی ده عرض ایتش بولیم : سیواس قونفره سندن صوکره ، قونفره لر نظامنامه و بیاننامه لرندن بشقه ، هیئت تمثیلیه ، مسئولیتی اوزرینه آلهرق سیواس قونفره سی نظامنامه سنه لاحقه اولاق اوزره ،

« مدافعه حقوق جمعیتی تشکیلات نظامنامه سنه لاحقه در (۱) » سرلوحه لی ، بالکیز علاقه دارانه مخصوص و محرمدر قیدلی ، ملی تشکیلات مسلحیه مخصوص خفی بر تعلیمات تنظیم ایتدی . دشمنله تماسده بولونیان محللرده بوتعلیمانه کوره مسلح مفرزلر ، قطعلر تشکل ایتدی . [وثیقه : ۱۸۸]

§ افندیلر ، ۲ تشرین ثانیده ، حربیه ناظری جمال پاشادن آلدیغم بر شیفره تالغرافنامه ده : « ذاتاً آز اولیان دیدی قودیلره بری دها علاوه اولندی . ضیا پاشانک ، آنقریه قدر کیمه مسی مظاهرت بیوریلان حکومتک کسر نفوذندن بشقه بر معنایه دلالت ایده من . بو مسئله ده حکومت ، فکرنده مصردر . » دنیلمکده و بونک جوابنک سرعتله بکله نیلمکده اولدینی بیلدیرلمکده ایدی . ضیا پاشانک کوندرله مسی حقنده کی رجامزه ، حکومت التفات ایتمه نمشدی . ضیا پاشانی مأمور واعزام ایششدی . ضیا پاشا ، اسکیشهره قدر کلش واورادن مآذونیت آلهرق کری دونمشدی .

جمال پاشا ، عینی تلغرافنامه سنده ، « بوزقیر حادثه سندن دولای مطبوعات تبلیغ بیوریلان بیاننامه نک طریزینی ، حکومت آره مزده کی ائتلافه مغایر کورمکده در . » دیبوردی . حالبوکه بویه بر بیاننامه من یوقدی .

جمال پاشانک بوتلغرافنه ، شوجوانی ویردک :

حزبیه ناظری جمال پاشا حضر تلرینه

ج : ۲ - ۱۱ - ۳۵ تاریخ ۵۰۱ نومرولی شیفره :

۱ — حکومتله تشکیلات ملیه آره سنده صمیمی برائتلاف ، حقیقی بروحدت اساسی قبول ایلدکه ذات دولتری واسطه سیه بک مهم بر استرحامز واریدی . اوده ، مقصدی مشروع تشکیلات ملیه بی خلدن وقایه ایچون بالمله رؤسای مأمورینک بونقطه نظر دن انتخابی ، مخالف اولانلرک تبدیلی ایدی . بونلره عائد مکرر استرحاماتمه جواب آله مدق : طریزون ، دیار بکر والیلری ، آنطالیه متصرفی حقنده نهاییلدیغنی هنوز بیلیمورز . بالعکس وضعیت محلیه بی ندقیق ایتمکسزین ، داخلیه نظارتی ، قونیه به غایت ضعیف ، عاجز ، محبلر جمعیتی اعضاسندن صبحی بکی والی اوله رق کوندردی . داخلیه ناظرینک بو مسائله بزمه هیچ بر تماس و مناسبت قبول ایتمدیکی ، عادتا تشکیلات ملیه به مخالفستکار حرکت ایلدیکی ذهانی حاصل اولیور . بوفکر مزده یاکیلیور سه ق تصحیح وتنور مزی رجا ایدرز . آنقره والیسی ضیا پاشانک آرزوسی ایله مآذونیت آلدیغنی عرض ایتمشدم . طبعی ینه کندیس ، رسماً آنقره والیسی عد اولتمقده در . فقط عرض ایتمدیکم نقطه ده کی شک و ظن ازاله اولوتجه به قدر ، والی مشارالیهک مآذونیتدن استفاده به دوام ایلمی الک خیرلی شکل اوله رق قبول اولنلیدر . پولیس مدیرینک الا آن نورالدین بک کبی بر ذات آئنده بولتمقده اولسی ، ذات دولتکیزکده ، بو بک مهم نقطه به قارشی لاقید داورانمقده اولدیغکیزه دائر بر فکر و بر مکده در . حالبوکه ، بو تسامحک نتیجه سی هم حکومت ، هم ده تشکیلات ملیه به مضر اوله جقدر . هیئت تمثیلیه مزک تشکیلات و وحدت ملیه بی اخلاص ایلدجک الک اوافق بر حاله قارشی مسامحه کار داورانه میه جفنی ، البته ، معذور کورورسکیز .

۲ — بوزقیر حادثه سی حقنده ، هیئت تمثیلیه طرفندن ، مطبوعات به بیاننامه ویرله مشدر . بونده بر یاکلشلق اوله جقدر . محتملدرکه ، بو اشعارات ، اراده ملیه غزنه سنک استخباراتی اوله جقدر . هیئت تمثیلیه نک بر غزنه بی سانسوره صلاحیتی اولمدیغنی معلوم سامیلیدر . مع هذا ، جلب نظر دقت اولتمق اوزره ، بو آژانس محتویاتنده ، حکومتله آره مزده کی ائتلافه مغایر کوریلن نقاطک ایضاح بیورولسنی استرحام ایلرز .

هیئت تمثیلیه نلمه

مصطفی کمال

هیئت تمثیلیه نک مرخصی و حرکات ملیه نک مروجی اولدیغنی اعلا ایدن جمال پاشانک تلغرافزه جوابی شودر :

حریہ
۳۳۰-۱۱-۲

سبواسدہ ق ۳ قوماندانانہ

مصطفیٰ کمال پاشا حضرتلرینہ : بیاننامہ رسیدہ یازلدینی وجہلہ ، حکومت حاضرہ ، بویاہ برزمنہ ، محسنا وطن و مملکتہ خدمت املیلہ عظیم مسئولیتی درتہدہ ایتش و بویافہ سنی اینا ایچون کمال بیطری و خلوص ایلہ حرکت ایتکدہ بوش اولدیغندن ، نقاط آتیهك ایصاحنه لزوم عاجل حاصل اولدی :
اولاً ، مبعوثان انتخابہ عناصر غیر مسلمہ اشتراک ایتدیک کی فرق محتلمہ دخی الیوم سبب وضعیدہ در . فرق محافہ ، مملکتہ ایکی حکومت موجود اولدیغنی و انتخابک بیطرافہ اجرا قانمند . سبب اولہرق کوسترمکدہ و عناصر غیرمسلمہك دخی بالاخرہ بوسبیہ مبنی اشتراک ایتدیکنی درمیان ایلمسی پک ملحوظ بولتندہ . . انتخابک دائرہ سلامتہ اجرا اولمدیغہ دائر شکایت و مسمومت توالی ایدرک ، محفل و مطبوعات اجندیہ قدر . مجلس مبعوثان ، ملک اقام مختلفہ سنی مثال ایتدیک و باخصوص قوای مایہنت تاثیراتی ایلہ تشکیل ایلدیک تقدیرده ، بونک انعار جہانده نہ صورتہ تلقی ایدیلہجکی محتاج ایضاح دکادر . بناء تلہ ، مبعوثان انتخابندہ تضییقات اجراسنہ میدان و برلمہ سنی الزمدر .

ثانیاً ؛ تکراروبہ لزوم اولیان اسبابہ مبنی ، مجلس مبعوثانک ، پاتخندن بشقہ بر پردہ اجتماعی ، داخلہ و خارجاً انواع محاذیر و مضراتی داعی اولدیغندن ، مجلسک ، ہمہ حال ، استانبولده عقد اجتمع ایلمسی ، مملکتک مافع حیاتیہ سنی ایجاباندندر .

ثالثاً ؛ طشرملردہ ، تشکیلات ملیہ نامہ ، بعض کیمسہلر طرفندن ، امور حکومتہ مداخلہ وقوع بویقده اولدینی ، اشعارات و اخبارات متوالیہدن آ کلاشیلیمقده اولمسیلہ بومداخلاتک عاجلاً و سیرعاً منی الزمدر .

حکومت حاضرہ ، شو اوج طلبندہ نابندر . بشقہ صورتہ اداره امور ایلمک امکانی مفقوددر .

حریہ ناظری

جمال

§ جمال پاشانک بواشعارینہ - سر یاور صالح بک طرفندن آجیہ جقدر قیدیلہ - و بردیکمز جواب عیناً عرض ایتک ایسترم :

سبواس
۳۵-۱۱-۵

حریہ ناظری جمال پاشا حضرتلرینہ

شیفرہ

ح : ۴ - ۱۱ - ۳۵

۱ - عناصر غیرمسلمہ ایلہ ، بو وطن و بو ملت ایچون عناصر غیر مسلمہدن دها مضر اولان بعض فرق سیاسیہك انتخاباتہ عدم اشتراکنی ، اولرک بالالتزام اشعہ ایلدکاری اسبابہ استمداد

ایندیرومک ، البته دوغرو اولاماز . عناصر خرسیتیانه ، ده تشکیلات ملیه نك اسمی یوق ایکن ؛ انتخاباته اشتراك اتمه جککرینی اعلان ایلدکاری معلوم دکلدر ؟ یانغاره قوباران فرق سیاسییه کلنجه ، بونلر یالان سوبایورلر . چونکه ، هر طرفده انتخاباته اشتراك ایتشاردر . آنجق بشر ، اوزر کشیدن عمارت اولان بوقره لرك ملت نرندنه بر موقعلری اولدیغندن وملت ، بودفه استانبولده کی بونیه جاردن دکل ، کمیدی سیه سنده کی توز وطنداشردن مبعوثلرینی انتخاب ایتکده اولدیغندن ، کندلرینک موحنی اوله میه جینلرینی آکلا بهرق تلاش ایدیورلر . بوکا قارشى بزم آلزردن نه کله میلر ؟ بر نقطه ده کی حقیقده ، دیندک متردد بولونیشی جای استغرابدر . بحث اولان قضایق نروده ، کیمک سرندن ووصل واقع اولمشور ؟ لطفاً ایضاح بیورولمایدیر، که هیئت تمثیلیه وظیفه سنی ایفا ایدم بیلسون . واهی مدعیانه عطف اهمیت ایدرک تلاشه دوشمک جائز دکلدر .

۲ — محل اجتماع حقسنده کی نقطه نظارده حکومک ثباتنده اصابت ویا عدم اصابت اولدیغنی ، رهن ووفایع اثبات ایدم جکدر . بوباده کی صوك مطالعاتك ، مرا كزدن آنه جق جوابلر اوزرینه ، عرص ایدیله جککنی بیلدیرمشدک .

۳ — تشکیلات ملیه نامه امور حکومت ، نروده وکیمک طرفندن مداخله ایدمشه درحال بیلدیرلمنیدر ، که ایجاب ایدن معامله یه توسل ممکن اولسون . آنجق ، داخلیه ناظری پاشا حضرتلرینک شبهه الهام ایدم بیله حک طرزده کی معامله لرینه نظر دقت سامیلرینی جلبه لزوم کوروروز افندم .
هیئت تمثیلیه نامه
مصطفی کمال

§ داخلیه ناظری ، ملکته بر طاقم هیئتلر سوق ایتکه قالدیشدی . بونلردن بری ده ، حربیه نظارتی سابق مستشاری احمد فوزی پاشا نامنده بر ذاتک ریاستنده ، محکمه تمیز اعضاسندن الهامی و قنوی امینی حسن افندیلردن مرکب ایدی .

هیئت تمثیلیه من مرخصی اولان جمال پاشا بوندن بزی خبردار ایلهمشدی . ۵ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخلی برشیفره ایله کندیسندن بو هیئتک مقصد اعزامی صورتق و « بالخاصه قنوی امینی ایله کامل پاشا قاینه سی زماننده پولیس مدیری اولان ذوانک بوبله بر هیئنده کی حکمت وجودلرینک ، آکلاشیله مدیغنی ذکر ایتدک . [وثیقه : ۱۸۹]

§ افندیلر ، فوآد پاشانک ، آنقرده قول اردوسنک باشنده بولمنسی استزام ایدن اسباب ، نصهر ایتکه باشلادی . بوسبیلرک مهمنی ، داخلده ، اهانلنک تسمم ایدلمکه باشلانمسی تشکیل ایدیوردی . داخلی وخرجی دشمنلرک متفق مساعیسی ، علی رضا پاشا قاینه سی زماننده ، فرید پاشا زماننده کندن ده جوق فضله موفق اولغه باشلامشدی .

بالیکسر حوالیسندنه ، کاظم پاشا ، جبهه تشکیله ووضعیته حاکم اولغه چالیشیوردی . صالحی و آیدین جبهه لرنده کی سوق واداره نك ، عسکری بر نقطه نظره توفیق ایدلسی ایجاب ایدیوردی . بورایه ، آز جوق طامتش برعسکرک کیتسمی لازمدی . آلزده قابل استفاده ، قونیه ده بولنان رأفت پاشا واردی . قونیه ده کی قول اردونک باشنه فخرالدین بك (مقش فخرالدین پاشا حضرتلری)

کجش بولونیوردی . بناءً علیه ، آیدین قوای ملیه قوماندانانی درعهده ایتک اوزره جبهه به حرکتی،
رأفت باشابه وعلی فواد پاشاک آتقریه عودتی ، کندیسنه یازمشدق .

رأفت باشانک ، نازللی به مواصلتی آکلاشیلقدن صوکرده ، ارکان حربیه عمومیه ریاسته کلش
اولان جواد پاشادن ، حرب زائنده تجربه کورمش کنج ارکان حربلردن منتخب درت، بش ضابطک،
نازللی ده رأفت پاشا نزدینه اعزامی رجا ایتدم . بوخصوصی ، رأفت باشابهده بیلدیردم .

§ افندیلر ، نازللی به کیدن رأفت پاشا ، دمیرچی محمد أفندن قوماندانی آلفه لزوم و بونده بر فائده
کورمهش ویاخود ، کیم بیلیر ، بلکدهده قوماندایه وضع ید ایتدیرلمش ؟ دمیرچی أفهنگ معیتنده ،
ارکان حرب کبی ایفای وظیفه ایتمکی ده فائدهلی و مرجع کورمش رأفت پاشا بونی ، بزه
بیلدیردی . محلی شرائطی یقیندن کورمش اولان بر ذاک ، قرارینی نقض ایتک اکثریا مشکلدیر .
چونکه ، یاحقیقه رأفت پاشانک کوردیکی و ترجیح ایتدیکی کبی ، أفهنگ قومانداسنی ادامه ایتکده
واوکا معاون اوتمده فائده واردی ویاخود ، رأفت پاشا او جبههنگ قومانداسنه لسبب منالاسباب
وضع ید ایده میوردی . هر ایکی احتمال کوردهده همه حال ، قوماندانی آل ، دیه امر و بر مک بی سود
اولوردی .

اصل غرابت ، بوندن صوکره ، کورولدی . بر مدت صوکره ، رأفت پاشا ، نازللیدن غیوبت
ایندی . بر قاچ کون صوکره بالیکسره اولدیغنی ، بر طاقم اجنبی ضابطلرله مناسبت کوروب کیرمه منسی
بزدن صورمنسی وسیله سیله آکلادق .

۲۲ کانون اول ۳۳۵ تاریخنده و بر دیکمز جوابده : « تشکیلات ملیه به منسوب اولانلرک ،
بالخاصه هیأت تمثیلیه داخل اعضا طائمش اولتی حیثیتیه کندیسنگ ، هیچ بر صورتله تماسنی آرزو
ایتمدیکمزی بیلدیرک . » رأفت پاشا ، تکرار غیوبت ایتدی . نهایت برکون ، بروسهده رأفت
امضالی قیصه بر تلغراف آلدق : « استانبول اوزرندن بروسه به کادم . »

بو تلغرافک بر درلو معناسنی آکلامیوردم . رأفت پاشانک استانبول ایله نه مناسبتی واردی ؟ پرده
(نازللی - بالیکسر - بروسه) یولی استانبولدنمی کچر ؟ بو معمای بر درلو حل ایده مدم . نهایت
مسئله آکلاشیلدی .

رأفت پاشا ، نازللی بی ترک ایتدکدن و بالیکسرهده کاظم پاشایه اوغرادقن صوکره ، باندیرمه به
ایتمش ، اورادنده بر فرانسز طوریدوسیله استانبوله کیتمش ، اوراده بعض رفقاسیله کوروشمش ،
بعده بروسه به عودت ایش

افندیلر ، بو معمای حالا ، حل ایده میورم . بونده بنی معذور کوره جککیزی امید ایدرم .
رأفت بکک ، بر انکیز کیمسیله صامسونه کلن صلاح الدین بک طرفندن تبدیل ایلدیککی وعینی
کمی ایله رأفت بکک استانبوله عودتی طلب اولدینی و بونک اوزرینه کیتیموب استغفا ایلدیککی واستانبول
حکومتک بنم ایله برابر کندیسنگ در دستیه استانبوله اعزامزه تعمیاً امر و بر دیککی معلومکزدر .
بو قدر جوق معلوماته بر مجهولی حل ایده مک ، جبر بیلنارجه بکده معذور کورولمزهدهده ، بنم ،
بونقطهده اظهار عجز ایلدیککی اعتراف ایدرم . واقعا ، فرید پاشا قاپنه سی برینه ، علی رضا پاشا قاپنه سی
قائم اولشدی . فقط ، یکی قاپنهنگ وسائط استخباریه و اجراییه سنگ اولکنک عینی اولدینی معلومکزدر .

افندیلر ، رأفت باشانك بوخفیف حرکتی ، آیدین وصاللی جبهه لرند ، منتظم اردونك تشكینه قدر ، حدی بر سوق واداره تأسیس ایدیله مه مسنه باعث اولدی .

§ افندیلر ، بوغریب حکایه دن صوکره ، وقایعی تکرار برآیدیمز نقطه دن تعقیبه باشلایم :

جمال پاشا ، بزم ۵ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخلی شیفره مزك بر نقطه سنی ، آکلاویه مش ، باب عالی مرکزندن چکدیکي قیصه بر شیفره ایله شو صورتله استیضاح ایدیوردی : « (داخلیه ناظرینك شبهه جلب ایده یله حك طرزده کی معامله لرینه نظر دقتکزی جلبه لزوم کورورز .) ، فقره سندن مقصد ناولدینی آ کلاشیله مدی . بوراسنك عاجلاً ، موضحاً اشعاری ! » [وثیقه : ۱۹۰]

بو قیصه استیضاحه ویردیکمز جواب بر آر اوزوندیر . صیقیلمازسه کز ، عیناً عرض ایده ییم ،

سیواس
۳۵-۱۱-۱۲

شیفره

حربه ناظری جمال پاشا حضرتلرینه

ح : ۸-۱۱-۳۵ تاریخ و ۸۰۸۴ نومرو .

داخلیه ناظری پاشا حضرتلرینك ، شبهه الهام ایدن افعال و حرکاتندن وارد خاطر اولانلر ، بروجه آتی عرض اولنور :

۱ — آنقره کی بعض ولایتلرده ، رؤسای مأمورین ملکیه یی تلفراف باشنه جلب ایدرک ، برید پاشا قاپینه سی علیهنده حرکات ملیه ائناسنده کی اجرا آت متشبثلرینك احوالی ، اتهامانك اسبابی ، ونوره درجه مطابقتی تهدیدکار بر صورتده تحقیق .

۲ — اوزون مدت اسیر فراش ایکن تیفودن وفات ایدن توقاد متصرفنك اسباب ارتحالنك ، سرار انکیز بروقه ناتی ایدرک سیواس ولایتندن شیفره ایله صورولسی .

۳ — عدلیه ناظری ایله برنکده ، بایکسر جبهه سندن کلن هیئت ملیه ایله خفی ملاقاتلری ائناسنده ، عدلیه ناظرینك حرکات ملیه رؤسای علیهنده اجرا آت امکان اولوب اولمادینی ، مشرانیهت یامده موضوع بحث ایده یلمسی .

۴ — خیرت وطنیه سی ماده ثابت اولان سابق داخلیه ناظری عادل بکک ، محرم افکار و افعالی بونان دخیبه مستشاری کشفی بکک ، نفارت درعهده بیورولدینی زمان ، ایلك اجرا آت ملیتپرورانه وئلق اوزره دوع ایدنسی لازم کلیرکن ، الان محافظه ایدنسی وبونك دلائلیله مأمورین ملکیه تبدلانك احرا ایدنسی .

طبیعیدر . که بومستشارنك تعیین ایندیرمچکی مأمورین ، بک حقی اوله رق اعتماد ملی به مظهر اوله مز . مثلاً ، حرکات منیهنك بدایتندن نهایتنه قدر بر وضع مخالفت آتش ونهایت اهالی طرفندن ایشدن ال

چکدیرلش وخسته اولسی جهتیله اوزمان توقیفی و تبعیدی جهته کیدله مش اولان قیصری متصرف سابق علی علوی بک ، اوصاف اداریه دن بوسبونون محروم وعجزه کروهندن اولسنه رغماً بوردوره تعیین بیورلشدر .

کذلک عدم اقتدارندن وجانیک لواسی ایچون غیر موافق کوروندیکندن دولانی آرزوسنک اصبامیه ، وقتیه استانبوله کوندیریلن ادهم بک ده ، (منتشا) به تعیین قلتمشدر . آیدین متصرفه ده س قی نیکه متصرفی اولوب سیواسه کتیریلن جاوید بک تعیین اولمشدر . بونلره رغماً ؛ قونیه وانی س قی ، حائن وطن جمال بکک آدمی اولان آنطالیه متصرفی ، مکرر مراجعتلرمزه واهدیت وریادریه رغماً ، الان برنده اوطوریور .

۵ — مأمورین مدیریتی کبی الک مهم بر مقام ، بر ارمینی آئنده بولوندر بیور .

۶ — مطبوعات مدیرتنده ، آژانس وضعیتنده بر تبدل کوروله مه مکده در .

۷ — مملکتک مقدراتی تأمین ایدم جک یکانه قوت ، وحدت ملیه اولدینی و بونی ادامه ایلجه جک ده ، تشکیلات ملیه بولندینی معلومدر . بو وحدت و تشکیلاتک ، وطنی انقسامدن قور تارمق ، دولت وملتک استقلالنی تأمیندن عبارت اولان غایه مقدسه سنی بوزمغه چالیشانلرده ، استانبوله کی ارباب مفسدندر . بونلرک منع مضرتی ، آنجق قوی وجدی بر انضباطه متوقندر . بونک ده باشلیجه حاره سی ، پولیس مدیریتی ، ناموسلو ، ملیتپور ، مقتدر ، مثبت ذواتدن انتخاب و تعییندر . حال بوکه ذات سامیرانجه ده معلومدر ، که بوکونکی پولیس مدیر عمومیسی ، ساقط خائن ملت قابینه نک و توانمک یکانه نکهبانیدر . سعید مثلاً نک میستر « فرو » به یازمش اولدینی مکتوبلر مندر جاتندن آ کلاشیلدیفه کوره ده ، بو ذات ، مخالفله یعنی ملت دشمنی اولانلره بوکون برملجا و پناه تشکیل اتمکده در . آماسیه ده صالح پاشا حضرتلری ده بونی تصدیق بیور مشلردی . حال بوکه داخلیه ناظری ، مملکت وملتک مقدراتی بویله بر شخصک آئنده بر اققده بر محذور تصور اتمیور ، بلکه فائده کوریور دیمکدر . ژاندارمه قوماندانی کال پاشانک ایسه ، کرک آمال ملیه و کرکسه سزلر ایچون مضر بر شخص اولدینی محقق ایکن ، الان مقامنده طور می ده ، داخلیه نظارتک حسن نیتمه می عطف ابدلیدر ؟

هیأت تمثیلیه نامه

مصلحتی کمال

§ افندیلر ؛ حریبه ناظرینک ۹ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخلی بر تنغرافی واردی : اونک ده محتویاتی انتره سانددر . بو تلغرافنامه سنده جمال پاشا ، قابینه نک فکرینی شو نقطه لر اوزرنده تکشیف ایدیوردی :

۱ — انتخابک دائره سلامتده جریانی ،

۲ — مجلس مبعوثانک استانبوله طوبالانسی ،

۳ — تشکیلات ملیه نامه لمور حکومته مداخله اولنامسی حقنده حکومتک طرف کزده اول بر آخر واقع اولان تبلیغاتی قاضیدر .

۴ — متعدد تلغرافنامه لک زده در میان اولانان مطالب ده عینی ماهیتده — یعنی مداخله ماهیتده — اولایی درکاردر .

۵ — حکومت ، بیاننامه سنده تثبیت و اعلان ایلیکی بیطرفلقدن آریلیه جقدرد . بوجهته تشکیلات مایه به مخالف اجتهاده بولمالرک تصبیق و تجزیه سی جبهته کیددمز . « تفرافک نمایتندده شو مهیدید واردی : « شمیدی حال ، بره دتجک دها دوام ایده جک اولورسه دایت وکلانک چکیلیه جکی محققدر . » [وئیه : ۱۹۱]

خترم افندیلر . بوماده لک افده ایسکاری معنالر ، اساساً بوتون — تبقی مبداه قومیش بولونیوردی . قایمه ، تشکیلات مایه به مخالف اجتهاده بولمالرک ، ممالکت و مایه دشمس اولادر بولندیغی قول اییوردی . تشکیلات مایه اینده دشمس تشکیلات خانانهمینی ، علی کمال ایله . سمدن منلا ایله بزی مساوی نتی اییوردی . آله پازاری ، قره جهلک ، بوزقیر ، آزاورور حادثه لرینی انعال جرمیه دن عداخییوردی . جمال پاشایه ویردیگمز جوابده . بو نقطه لری ایصاح ایتمکدن سوکره ، سکره مکت ، حس و تمایانی آجیق سوبلتمک منصفیه شو جیمینده علاوه ایتمک : « بیانات واقعه لرندن آکلادیهمزه کوره ، حکومت سنیه ، تشکیلات مایه نك مرجودیتی احمال ، که زائد کورییور . فی الحقیقه ، کیفیت بومرکزده ارلوب تشکیلات مایه به احتیاج اولتمزین ، مملکتی تخیلص ایده جک قوته ممالک بولونیایورسه ، آکا نصر آسپانه توسل ایتمک اوزره ، واسحاً امر واشمارینی آرده هردلو سوء تفهمک ازایمی ایچون عرس واسترحام ایلرز . » [وئیه : ۱۹۲]

۶ افندیلر ، جمال پاشانک ، صورت مخصوصده سیواسه کوندردیکی ۱۰ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخنی وکندی آل یازیسیله اولان برمکتوبی ده ، آنجق ۱۸ کون سوکره — یعنی ۲۸ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخنده — آشدیم . جمال پاشا بو مکتوبنده ، جریان ایدن مختاراتک تعاق ایتمیک مسائی ، ماده ماده خلاصه وهر بری حقنده ایضاحات ویرییوردی .

ازجهله ، مجلس مبعوثانک استانبولدن بشته برخیزه تجمعی مسئله بسندن بحث ایدرکن ؟ « بوه سنییه پادشاهک رضا کوسترمیه جکی تماماً آکلایشده شد . قوای اشغالیه نك ، مجلس مبعوثانه تعرضترینک ، بلکه دولت علیه ایچون خبرلی نتیجه لر ویره بیله جکینی ، آمریقایلر احساس و حتی اظهار ایتمیلر بو تعرضی احمال دائره سنده کوره مدیلر . » دییوردی .

جمال پاشا ، « قوای ملیه روحیه منحس اولمیان مأمورلرک قودامانلری ، اشغال اردولرینه ، حادنا استناد اتمش وضعیتده درلر . » طرزنده ، صانکه بیلمه یین برمه لوماتده وپردکدن بو معلومانی ، « سابق قایمه ارکاننک اکثری مستنددر ، معلوماتیه انعام ایتمکدن سوکره « مثلاً پوایس مدیریک تبدیلنده بو حال تمامیه تظاهر ایندی » دیه برده مثال ذکر اییوردی .

جمال پاشا ، قایمه ، برچوق ایشلر یامنی دوشونمش ایسه ده « اساسلی بر تثبیت ایچون دایندیعی قوتک جدیدنه حالا اینانه مدی . » فقره سیله بزی آهاندن سوکره شوقاعتنی سرد اییوردی : « داخله فاطری بو قوته — یعنی قوای ملیه — احتیاج کوسترنلرک باشنده دیسمه مبالغه اولماز . »

جمال پاشا ، مکتوبنه امضا قویقدن سوکره ، بیه امضاسیله ، مکتوبنه لف ایتمیکی برخلاصه ده ،

شوجه واردی : « مخالفان و اجانب مجلس کشادینه مانفته قرار ویرمشاردر . هیئت تمثیلیه ده ، بومانعته ، محل ، منازعه سیله دوام ایدرسه ایشمز اللهه قالیور دیمکدر . » [وثیقه : ۱۹۳]

§ افندیلر ؛ بومکتوب محتویاننده و بوکا تقدم ایدن اشعارات ایله بوندن صوکره نوالی ایدمک اولان مطالعانده کی منطق ، محاکمه و اصابت نظر حقنده سوز سویله میه جکم . یانکیز ، بومکتوبه ، ۲۸ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخنده ، ویردیکمز ایضاحاتی جوابمیز برفقره سنی ، عیناً نقل ایتمکه اکتفا ایدم جکم . اوفقره شودر : « حکومت سنیه نیک اساسی برتشیب ایچون دایندینی قوتک جدیدته اعتمادینی منسلب کی کوستریلن موادی ، جدی کورمبورز . »

افندیلر ؛ داخلیه ناظری داماد شریف پاشا ، ترددسز و آرامسز وحدت ملیه بی بوزمق ، ملتی هر کون توالی و توسع ایتمکه بولنان تجاوزلر قارشوسنده ساکت و عاقل طونه جق ندایر آلمدن کری طورمبوردی . دیگر نظارتلری ده عینی پرنسپیده حرکت مشوق اولدینی کورولیوردی . مثلاً ، اسکیشهرده حمدی افندی نامنده بر قاضی واردی ، قوای ملیه به علیهدار اولدینی ایچون اوراده طورمه مش ، عودت ایتمک اوزره استانبوله کیمش و بوقاضی افندی یکی قایینه طرفدن تکرار اسکیشهره کوندولمش . کیفیتدن بخلافه مومی الهک تحویلی لزومی ، متصرف طرفدن عدلیه نظارتنه یازلمش ، جواب ویرلمش . متصرف و اسکیشهر منطقه قوماندانی ، بوضعیتی هیئت تمثیلیه بیلدیرمکه برابر « اگر نظارت بواشعاری ، نظر اعتباره آلیه جق اولورسه ، دفعی ضروریدر . اراده و مطالعه دولتری مسترحدر ، دینیلوردی . بزده ، مطالعه بکله یئاره شو جوابی ویرمک ضرورتنده قالدق : « آمال ملیه به مطاوعتکار اوله جقنی وعد ایدن و بواساس داخلنده ، تشکیلات ملیه نیک هر درلو مظاهرنه مظهر اولان حکومت سنیه به مومی الهک تحویلی اساع ایدیه مزسه ، نهایت دفعنک بر ضرورت حاله کیره جکی بدیهیدر . » بالطبع بوضعیتده بولنان ، استانبول مأمورلری آزدکلدی .

بوکا نمائل برطاقم خصوصانندن باحث اولق اوزره حربیه ناظری جمال پاشانک ، قایینه نیک نقطه نظریخی ابلاغ ایدن ، ۲۴ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخلی برشفره سنک ایلک جمله سی شوایدی :

« دولتک امور داخلیه و سیاسیه سی قطعاً اشتراک قبول ایتمز . » [وثیقه : ۱۹۴] بوتلغرافه ، ۲۷ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخنده ویردیکمز مفعول جوابده ؛ بزده ، شویله دبدک : « دولتک امور داخلیه و سیاسیه سنک قطعاً اشتراک قبول ایتدیکی بر حقیقت اونقله برابر امثالی نامسبوق وضعیت حاضرده ، وطن و ماتک مقدراتی تأمین ایدمک اولان تشکیلات ملیه بی بیلدیرک ، بایلمیرک سمنه دوچار ایدیه جک و وحدت ملیه بی اخلاص ایدمک هیچ بر معامیه به ، ملتک موافقت ایدمیه جکی ده پت و شروع و طیه ییدر . » بوتلغرافک صوکره جمله سی شو طرزده ایدی : « هیئتمز ، امضای تختنده کی تعهداتنه تمامیه صادقدیر شو قدرکه تعهدات ، متقابل اولق کرکدر . حالبوکه حکومت ، صالح پاشانک امضای تختنده کی تعهدات ونو طرک ، هنوز هیچ برنی ایضا ایتلمش ، و وارسه ، اسباب مانعه دخی بیلدیرمه مشدر . » [وثیقه : ۱۹۵]

افندیلر ؛ شمدی ویرم جکم قصه بر معلومات و ارايه ایدم جکم و ثائق — که بو معلوماتی توثیق ایتمکده در — علی رضا پاشا قایینه سنک ، بخی تحفه ده نه قدر حقسز و اجرات حکومتده ، اک خفیف محاسبیه ، نه قدر قیدسز اولدیغنی انظار عالیه کزده تجلی ایتدیرم جکدر ظن ایدرم .

افندیلر ؛ استانبوله کی خفی جمعیتلر و بوجمعیتره پیشوالق ایدن برطاقم ذانلر — حربیه ناظری

جمال پاشانك مکتوبندهده اعتراف اولنديني وجهله اجنيپلره مستند بولونيورلردی - بول پاره وعلی رضا پاشا قاينه سنك مبذول مساحه وعطائي سایه سنده، مملکتی، باشند باشه آتته ویرمك ایچون اولانجه یجمع وغیرتلیله چالیشیورلردی . بو خصوصده کی معلومات والده ایدیلن وئائقده ، وقوف واطلاعلری خارجنده برقیلمش دکلدی . استانبولده کی تشکیلات و ترتیبناز سایه سنده آله ایدلمش بر قسم وئائق ، اولدینی کی جمال پاشانك ، صدراعظم پاشانك یدلرینه تسلیم ایدلمشدی . بو وئائق ، اوتاریخده ، اجنی مثلله ده ویرلمش وبوصورتله دول ائتلافیه حکومتلرینك اکثریتینجه معلوم اولمش و اوتاریخدرده خلاصه لری بالجله قوماندانلره وسائر ایجاب ایدنلره تبلیغ ایدلمش اولدیننه کوره ، آرتق حادثه نك تاریخه قاریشمش اولدینی بوکونده ، هیئت علیه کزجه و ملتجه بیلمنسنده برمحذور کورمیورم .

محاذلات ملیه ائساننده معروض قالمش اولدیغمز ظاهر وخفی مشکلات حقنده ، اساسی بر فکر حصوله مدار وائسال آتیه ایچون عبرت وانباهی موجب اوله جق ماهیته بولنان ، موضوع بحث وئائق ، عیناً اطلاعکزه وضع ایتمکی مناسب مطالعه ایدیورم . بو وئائق ، انکیز مجلر جمعیتك کویا رئیس طائمش بولنان سعید منلانك میسترفرو نامنده کی راهبه کوندردیکی مکتوبلرک صورتلیدر .

اندیلر؛ بو مکتوبلرک صورتلرینك آلدینی حس ایدن سعید منلانك، تورکجه استانبول غرتنه سنك ۸ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخلی نسخه سنده، مذکور مکتوبلردن بخله اوزون وشدیداللسان برتکذیب نشر ایتمش اولسنه رغماً ، حقیقت ، غیرقابل انکاردر . بو مکتوبلر صورتلری ، سعید منلانك اوندن و مکتوبلرک مسوده لرینك یازیلی بولنديني بر دفتردن عیناً استنساخ اولنشدر . بوندن صرف نظر ، مکتوبلر محتویاتی، نملکتهده ظهور ایدن احوال وحادثات ایله و تمین ایدن بعض اشخاص ایله تطابق نام افاده ایتمکده در . شمعی مساعده بیورورسه کز ، بو مکتوبلری تاریخ صره سیله عرض ایدهیم :

برنجی مکتوب

هنریز دوسم

ویریلن ایکی بیک لیرایی آله بازارنده حکمت بکه کوندردم . اوراده کی ایشلرمن پک بولنده کیدیور . بر قاج کون موکره نتایج مشره سنی آله ایده جکز . شمعی آلدیغم شو معلوماتی ، شو تذکره مله سزه بشیره مسارعت ایتدم . یارین صباح بالذات کلوب تفصیلات ویره جکم .

قوای ملیه طرفدارلرینك فرانسه یه فوق العاده انهماک کوستردکلرینی و جنرال « ده سپری ، ک سیواسه کوندردیکی ضابطلرک ، مصطفی کمال پاشا ایله کورو شهرک انکلتزه حکومتی علیهنده بعض قرارلر اتخاذ ایتدکلرینی آنقره ده کی [ن . ب . د ۲۸] آدمز صورت مخصوصده بر قوربه ایله کوندردیکی مکتوبده بیلدیریور . (د . ب . ک ۱۱) هر نه قدر جمعیت مزه داخل ایهده بو ذانك فرانسرله

جاسوسلق ابتدکی وىزك بوشكىلانه رياست ايدىكى كىزى اشاعه و بيان ايدىكى قناعتى ، بنده كىزده حاصل اولمشدر . بومىله حقنده ده ، قناعت واليرينه واعتماد استادانه رينه مخالف اوله رق وقوع بوله جق بيانامله شمدى به قدر او ذات حقنده كوسترمش اولدىكنز اعتمادده كى خطايي اظهار اتمش اوله جقم . دون صباح عادل بگله برلكده داماد فرېد پاشا حضرتارنى زيارت ايتدم . بر آرز ده اصر و انتظار بيورملى لىزومنى طرفكز دن كنديلرينه تبليغ ايتدم . مشاراليه حضرتارى ، جواباً ، سزه تشكر ايتمكه برابر قواى مليه نك آنا طولوده تماماً كوڭ صالديغى و مقابل بر حركت نتيجه سى اوله رق رؤى سى مـونه سى تـبـلـدـيـرـلـمـدـكـجـه ، كنديلرينك موقع اقتداره كلميه ركه ذات شاهانه نك ده تصويبه اقتراى ايدن مقاوله احكامنك ، قونفرانسده مدافعه سنه امكان اولمديغى و قواى مليه نك داغيدلسى همچون انگلتره حكومت فخيমে سى نزدنده تشبثات سريعه اجرا ايديله ركه مشترك بر نوطه نك ، مبعوثانك انتخابدن اول باب عالي به وىرلسنى و چترلر مزل آله بازارى ، قرجه بك وشيله ده رومله قارشى ايلاع اسـهـجـكـرى حركات تجاوزه يى اساس انخاذايده ركه ، قواى مليه نك آسايشى اخلال ايتدكلىنى ايلرى سورـهـرك ، مقصدك لسريعه جاليشمه ملى وانكلىز مطبوعاتك قواى مليه علينده نشر يانده بولمىسنك آميننى و صورت مخصوصه ده طور پيدو ايله كوندريلن (ا . ب . ق ۱) به تلسز تلغرافله دون كوروشديكمز مسائل حقنده تعليمات وىرلسنى رجا ايدىيور . بوكيجه اون برده عادل بك (ق) ده سزى كوره جك و فرېد پاشانك بعض خصوصى رجارىنى ده تبليغ ايده جكدر . بعده ، ذات شاهانه ايله ميسر (ط . ر) كوروشه بيله جكدر . رفيق بكه آرتق اعتماد ايتيه يكنز . صادق بك ده زمـله جاليشه بيله جكدر . حرمتلى تقديم ايدرم .

۱۹-۱۰-۱۱

معيير

نخشييه :

قرجه بگله بوزقردن هنوز برخبر آله مدق .

ايكنجى مکتوب

۱۲ تاريخيله آنقره ده كى (ن . ب . د ۲۸) طرفندن كلن مکتوبده ، سيواس هيئت تمثليه سندن ارکان حربيه مير آلايلغندن متقاعد واصف بكك ، (ده سپرى) ايله تماس ايتمك اوزره كوندريله جكى و بر قاچ كونه قدر بوله چيغه جنى بيلديريلييور . حكمت بك باره لرى آلمش . بر آرز ده باره ايستيور . اولكى كون سزى زيارته كلديكمده تعقيب ايدلايىكى سويله مه مشدم . عودتمده برى صارى بيقلى وديكرى قرال وكوسه ايكي شخصك سوقاق باشنده بى بگلدكلىنى كوردم . كيجه اولدينى همچون ايجه قورقدم . يالكنز بربرلر سته ياواشجه د بو سعيد منلا اتمش . آرتق كيده لم ، ديدكارىنى ايتيدم . بو فضله تماس بىم حقمده خيرلى اوليه جق . فؤاد پاشا تره سى جوارنده كى كوروشديكمز خاندى اشغال ايده بيليرسه كىز تماس يابه بيله جكنز . ناظم پاشا ، جمعيتزدن خبردار اولش . بكا چوق تأسف ايتدى .

مسئله کزله (ن. ب. م. ۱۹۰۰) ترمینه کندلیرنی اړخال ایتده . خانه مسیسی حل ایدیلنجیه قدر تمسی مش رالیه پایه حسیر . قرحه بکده (ن. ب. م. ۱۹۰۰) کوندیلن بیک ایکی یوز ابرا وامل اولمشدر . حرکت اید-یلدور . ورک باش ، اب حالی ویریه حاک نوضیه هر دقیقه منتظر در . ذات شده ، وو-میتان بک مائردن . تسلایات . مکز وداثما کذا سیه امید بخش بیانده بولندیر مکز . ماهر ایملاندیر . بوم بادش رک ، هر سیه قوشی حدیث اولدقوش اونیتمه یکنز . سید عبداله ادر افسدی ، او مساه حقهده . پاد تخف بیانا . دلسی . کویا آرفداش لری (خالف حمیت اولور) . دیورامش . آراتی سرای . مافکی . پوانس مدبری نورالدین بکت تسلی روست اولونور . هینرک حامی اولان بوذات حقهده . لازم دملک لعدقی - ایدیریکز . سره ترمی هدی ادرم .

19-10-19

مجلس

نیشہ :

علی کمال بك اوزانله كوره شمش . محاوره نى اداره ايده مد بك دن غناضى مة صدى نى آكلامش وحى
كه ايسنه كمال حصار تله و ز ، سرك اكبر حسبه چاليدى مكرزى آكلادو . ، دمش .

اوجنہی مکتوب

پایان پرویاغذاری کوز طیبی اسعد پاشا قولی واصلہ چوروکھولی محمود پاشا ، معلومت رسمیه استناداً ، مہادیہ تکذیب ایتدیریور وخلقک تسکین ہیجانہ جالشیرلر . بر . آدملرہ م احتقرندہ هیچ جیاب ویرنہ منی ، دون قراراشدیریان ذاتہ ، ذات شاهاہ واسعہ مسئلہ اسی ورمکنزی رجا وحرمتلری تقدیم ایدرم .

19-10-19

—

درد بھی مکتوب

عزیز استاد !

محول آرسىدە (فران ۋە مەمۇن) تەشكىلاتى ئادىۋىيەتتە ئىزاھىلەيدۇ. ئىزاھىچىلەر ئارىسىدا مەمۇننىڭ
 جەڭگىۋارلىقى، ئىزاھچىلارنىڭ ئادىۋىيەتتە قەلب، رۇھىيەتتە ئىزاھچىلارنىڭ ئىزاھچىلىقىنى بىر قانچە ئىزاھچىلار ئىزاھچىلىقى

ایده بیه جکز . بنم کسوه ظاهریه مک حیلولتی حسیله ، محب قدیمکز [ق . ب . و ۱/۲]
اساسات مقررہ داخلده ایشہ باشلابه جقدر . آنقرہ و قیصریدن بنہ خبر یوق . حرمتلری تقدیم
ایدرم استاد .

۱۹-۱۰-۱۹

س

بشنجی مکتوب

استاد ،

قصیده جی زاده ضیا منلا ، دون (آدم بلوق) . خبر کوندرمش . قدیم دوستی اولدیفنه اغترارآ
بنم باشده بولندینم محبر جمعیتک مظهر اولدینی حایه نک ، انکیزلرک سجیه سیله غیر قابل تألیف
اولدینفی و بونک افکار عمومیه فنا تأثیرلر یابدینفی و بوجته ارباب ناموسک تمثیل ایتسی لازم کله جکنی ،
بالواسطه بیلدیرمش و بنم علیهمده پک فنا شیلر علاوه ایتش . بوذاتک بکا قارشی خصومت شخصیسی
اولدینفی خاطر لاتمق ایسترم . ضیا منلانک دامادینک همشیره سی ، مقدما بنم زوجه ایدی . کندینفی
تعطیلی ایتدیکمدن دولانی بو خصومت بکا توجیه ایدلشدر . آدم بلوق حضرتلرینه ابلاغنی و ضیا
منلانک حالاً انکیز طرفداری اولمیوب حرکات ملیه مروجلرینک بر پرواغاندا واسطه سی و مصطفی
کمال پاشا ایله آره لریده مناسبت موجود اولدینفی و حقمده کی اسنادانیه مهیتی کوسرزمکده اولدینفی
نظر استادانه لرینه عرض ایتک ایسترم .

۱۹-۱۰-۲۱

س

حاشیه : عذور یوقسه آدم بلوق حضرتلرینه سزه اولان خدمتی ابلاغ ایدیکز .

آلتنجی مکتوب

محترم استاد ؛

آنقره دن [ن . ب . د ۲/۴] دن قوربه ایله کلن ۲۰ تشرین اول ۱۹ تاریخلی مکتوبده ،
[ک . د . س ۱/۲] تعلیماتیز وجهله اوراده براقبله رق کندیبی قیصریه حرکت ایتشدر . تعلیماتک
مصدق صورتی ده غالب بکه کوندردیکنی بیلدیریور . اولکی تخصیصاتک صرف اونئسندن یکیدن

تخصیصات ایستیور . تشکیلات خفیه نك توسع ایندیکنه و رؤسای شیرهدن یقاسنی قورناران مبلرمك ، شمديك کویلرده قالمق شرطيله آل آلتندن ایشه باشلاقلربی تبشیر و تربیات اخیره استادانه لرینك ثمره بخش اوله جغنی بیان ایدیور . (م . ق . ب) فصیح نور کجسی سابه سنده مهم رول چوریور ایش . هله خواجه لغنه دییه جك یوق دییور . تلمباتك [x.vv] زینبی تماماً احضار ایدلش ، آره مزده ، یکی یانچیلر کیرمه مش ایسه میدانه چیمه دن ، مقصد فعلاً تأمین ایدلش اوله جقدر . یکی تخصیصاتك ارسالنه انتظاراً قوریه [4. r] بوراده آلیقونیلمشدر .

۱۹ - ۱۰ - ۲۲

س

حاشیه : احمد رضا بکک ایتالیا مانداسی حقنده کی بیاناتی رساله نك نهایتنه علاوه ایدم . کندبسنك فرانسه کجسی ، بزجه تهلکه اولور . بونی تأمین ایدیکیز .

بدنجی مکتوب

استادم ؛

علی کمال بک دون او ذالنه کوروشمش . مطبوعات مسئله سنده بر آن تانی لازم اولدیفنی سوبله مش . برکزه لهنه اجه ایدیلن ارباب فکر و قلمك اولکنه مخالف بر غایه سوق ایتک ، بزده قولایلقله ممکن اولماز . بوتون رسمی مأمورلر ، حرکات ملیه بی شمديك ائی کوریور دیمش . علی کمال بک ، تلمباتکزه حرفیاً رعایت ایده جک . زین العابدین پارتیسیله ده تشریک مساعیه چالیشیور .

خلاصه ؛ ایشلر بولاندیریله جق . بوکونلرده فرانسه و آمریکا محافلنده بنم اسممدن چوق بحث ایدیلیور ایش . بونک حکمتنی حالا آ کلابه مدم . حرکات ملیه طرفدارلرینك ، بو حکومتك سیاسی مأمورلری اوزرنده یابدقردی تاثیر نتیجه سی اوله رق حیاتك محافظه سی سزه مودوعدر . بن ، بو امانیه ایله کندمی تشجیع ایدیورم . حکمت ایله بالذات کوروشدم . بو سفر کندیسنی متلونجه کوردم . معافیه تأمینات قوبه بردی . [بن مردم . سوزومدن دوئم] دیدی . سیواس وقعه سنی فاصل بولدیکیز ؟ بر آرز دوزنسز آما یاواش یاواش دوزله جک . قاضی کویلدی ایشی درعه ده ایدیور . فقط ملعون اتحادجی مطبوعات ، بعضاً بزم ایشله مانع اولیور . بونلرک یازیلرینه دقت لازم . باشامز حالا سیکیرلی . نه وقت اوله جق ؟ دییور . خانه مسئله سنك حالا حل اولنماش بولنسی ، تماس و مناسبتیزی اشکال ایدیور . [ن . ب . س ۱۱۱] قونیه به اهمیت ویرلسنی توصیه ایدیور . سزه شفاهاً ایضاح ایندیکی مسئله حقنده نظر دقتنی جلب ایتیمی رجا ایدیور . علی کمال بکک ، صولک فلاکتی اوزرنه بیان تائر ایندیکی کیزی سولدم . بوفانی آله بولندیرمق لازم . بوفرستی قاجرمیه لم .

بر هديه تقديمي ايچون اك مناسب بر زماندر . ۱۹ نشرين اول تاريخلى مکتوبى آلديفکزه متأثره .
واسطه يى بر آز صيقشديرىکز . تهلكه دن اجتناب ايتك ، بنم ايچون پات مهمدر . يكي بر پارولا
كوندرىکز . حکمه وقاضى کويلى به و مرولى ويره جکم . حرمتلرى تقديم ايدرم استادم .

۱۹-۱۰-۲۴

س

حاشيه :

بر قاج دفعه در سويله مك ايستديكم حائمه اونونيورم . مصطفى كال پاشايه و طرفدارلرينه بر آز
مساعده كورونملى كه كنديسى كال امنيتله بورايه كله يلسين . بو ايشه فوق العاده اهميت و بر بگز .
كندى خزانه لر مزله طرفدارلق ايدمه يز .

سكزنجى مکتوب

عزيز استاد ؛

انتخابانى تعويق و تعليق ايچون كرك مصطفى صبرى و كرك حمدى و وصفى افنديلرله اوزون
اوزادى به ، تعليماتكز داخلنده كوروشدم . موافقتلرينى استحصال ايتدم . محلانده پروپاگاندا لر
باشلادى . ايجاب ايدنلرى آله ايدم جكلى . بول ياره توزايى صورتيه آرايى نشتته او خزانة جقلىدر .
ذات شاهانهك بو خصوصه تنويرى الزمدر . مقصده ، رأى و تدبير استادانه لريله اصل اوله جقمزى
تأمين ايدرم استاد .

۱۹-۱۰-۲۶

س

دوقوزنجى مکتوب

[۵۰۲] قوربه كلدى . كسكين لفيكلاتى پيتمشدر . آرقداشلره پروپاگاندا ايچون تعليمات و بر دم .
موفقيتآموزك اهلك نمراتى قريباً اقتطاف ايدم جكمز دن امينم استادم .

۱۹ - ۱۰ - ۲۷

س

اوتجی مکتوب

عزیز استاد :

ماینده ، یکی قایینه تشکیلی ترتیبات و تصوراتی ، شایع اولشدر . بو ایشک لیسری الزمدر . آناتولو تشکیلاتنک بعض ترتیبری قوای ملیهجه آکلاشیلمش ، علی الخصوص آنقره و قیصریه علممزه فعالیت باشلامشدر . کورد جمعیتی ، ویردیکی وعدی خلافت فعالیت کوستره مدی . چته لمزدن رقسیمی ننکیل اولونیور . هرچه بادآباد موصور فایینه نک موقع اقتداره کتیرلمسی مطلق الزمدر . علی رضا پاشانک ، ترتیباتمزه قارشی تدابیر مانعه اتخاذ ایده جکنی ده تخمین ایدییورم . بوزقیر کیده جک آدملمز طانتش شخصیتلر اولسی حسیله فضلهجه توحش کوستریورلر . قونیه ده [ق . ب . ک] . سزک واسطه ایله حادثه نک تشیدی حقنه تبلیغات اجراسیله پروپاگاندا هیئتلرینک بومسئله ایچون فعالیت دعوت ایدلمسی لزوم و ضرورتی عرض ایدر و تقدیم احترامات ایلرم .

۱۹ - ۱۰

س

بیم بر مکتوبمندن حکمته بحث ایدلش . بومکتوبک محتویاتی نره دن اوکر نملش ؟ بالذات حکمتیه کوروشدم . وبونک واقع اولدیغنی کمال حیرتله حکمتدن دیکله دم . جاسوس بیم محیطمده میدر ، بوقسه سزده میدر ؟

اون برنجی مکتوب

عزیز استاد :

کورد تعالی جمعیتده کی صمیمی دوستلرمزله کوروشدم . یکی کلدکلرندن ، برقاچ کون صوکره ویریلن تعلیمات دائره سنده ترتیبات اتخاذ ایده جکلرینی ، لالکز کوردستانه کوندریله جک مختلف آرقداشلر ایچون بویوک بر تخصیصانک وجودینه احتیاج اولدیغنی سویلدیلر . [د . ب . ر . ک] دن کلن مکتوبده ارائم ایتدیلر . اورفه ، عینتاب ، مرعشه فرانسزلر علیه لزومندن فضله تحریکات ایدقلمینی وقول اردو قومانداننک تعقیب ابتدکی سیاست لینه خلافت اهالی بی اماله ایتدکلری مندرجدر . قایینه ریاستنه ذکی پاشانک کتیرلمسی حقنه بیان اولنان مطالعه دوغرو دکلددر . بوذات ، کوردلر اوزرندن حاکمدر . اسکی ارمنی قتالی اونوتولشدر . سزجه وارد مطالعه ، هر حاله بوکون ایچون ناموسمدر . بونی ، ایجابنده تاویل ایتک ممکندر . همت استادانه کزه هر دقیقه منتظرز . قارشیده کی وقع بی دیکر لوبه ده ویرمه چالشیورز . احترامات عاجزانه می تقدیم ایدرم .

۱۹ - ۱۱ - ۴

س

اون ايكنجى مكتوب

هزير استاد :

احمد رضاك (نان) مخبرينه اولان بياناتى بالطبع نظر دفتكزى جلب ايتشدرد . امير فيصله فرانسزلى ايله ائتلاف عقدىنى توصيه ايتسندىكى معاينىك، شامل اولدىنى نكتة سياسيه نظر استاذانه لوندن اوزاق قالمليدرد . قواى مليه رؤساستك، فرانسه به اخير آشاين دقت برصورند . اثر تمايل كوستردكلرى كې هر قده چيقاردقلى اغتشاشه مقابل ، ديكر جهندن سوربه ده كى حاكيمت كزده ضربه وورمق ايتسيورلر . بوقونك ادام سنده كوسترله جك اهل و تسب ، عالم اسلامك انكتره عاينده كى غلبان فوق العاده سيله نتيجه پذيراوله جقدرد . بونقطه معتنايهان ، اهميتله كورمك ورجال عايله سياسيه كزه كوسترمك اهم والزمدر . شومطالعه مله ، قيمت علميه كزه قارشى بردشنامده بولنديقمه حكم ايتمى كز . چونكه توركي اوزرند ، سزدن بشقه برقونك ادام نفوذ وحاكميتى ، غايه سياسيه مزه منافيدر . فرانسه ، ايتاليان وبالخاصه آمرىقانك كرك رجالى و كرك مطبوعايله بوقوتله قارشى اظهار ابلدكارى تمايلات مختلفه ، سطوت سياسيه وعسكريه كزك دوچار استرقاب اولديغنىك بر دليل باهريدرد . احمد رضا كې قلمانسو ويشونك، مختلف رجال سياسيه نك اك صميمى وقديم دوستاتلرينه معاهر اوئش ذواتك فرانسه ده مهم بررول چوپره جكندن وافكارى ، معنای تاميله جلب و جذب ايد جكندن امين اولكز . بوذاتك ، اسويچرله كچه جكنه متدائر معلوماته نظراً اورادن برتقريب فرانسه به كچمك املنده اولديغنه قانع اوله بيليرسكنز . باليكسر جوارنده كى قوتلرمز بوزولهرق فرار ايتش و (آ : ر) موقعنده اختفا ايتشدرد . يكي قوتلر احضار ايديليور . بش بيك ليرادن آشاغى اولماق اوزره تخصيصات ايتسيور . قره ماندن [د.ب. ص ۲۹] دن كلن مكتوبده شمديلك انتظار ضرورتند اولدقلىنى وقصريده [ق.ب. ر. ۸۷] دن كلن مكتوبده ، قريباً حركانه باشلايه جقلىنى بيلديرييور . ضيا افندي ده (ح . ق) . (ج . ه) موقعلنده تشكيلات پتديكندن بالكر تخصيصاته اورايه حركت ايتك مجبوريتنده اولديغنى شفاها بيان ايدسيور . آرزو ايدرسه كز وضعيت حقنده شفاها تفصيلات ويره حكدر . شدتلى تعقيب ابلديكمزى ، ترتيباتلر سىواسك منتظماً خبر آلدقلىنى عرض ايد بيليرم . محمدعلى به امنيت ايتمى كز . كتوم حكدر . هر حالده بوش بوغازلق ايدسيور . ترتيبات و تشكيلات خارجه ده بنده كزدن لشقه سنى استخدام ايتسه كز ده مصيب حركت ايدرسكنز . على كمال بكك ليسته به ادخالى ضروريدير . بوفدر اسرارمزي طاشيان بوذاتى كوچند بررسه ك ، ترتيباتلر تاميله ايدى اغياره كچر . بوذاتى صيقجه ، صيقجه قوللاييكز . هرملرمى تقديم ايدرم استاد .

۱۹-۱۱-۵

س

كالم بالانمش ، منسوبيتى اعتباريله (ق . ب . ر ۱۰) ك تشكيلاتله درجه مناسبتى ميدانه چيغمش و بمكدر . بوذاتى حمايه الزمدر .

افنديلر ، بوتربيات واسمه به مانع اولقى واحداث اولئان مهلك وضعيتلى برطرف ايتك همچون آلزذن كلن هرچاره ونديره توسل ايتدك . شمدي به قدر افاده ايتديكم وبوندن سوكره صره سى

کدکجه خاطر لایحه چالیشه جقم معلوم عصیانلری ، اختلاللری ، رسمی دشمن قوتلری تجاویزلی بی باصدیرق ، برطرف ایتمک ایچون چوق اوغراشدق . علی رضا پاشا قابینه سی ، کوزینه باتان قوای ملیه بی باطیرمه به و بونک ایچون بزمنه دیدیشمکه حصر نظر ایتمکدن بشقه بریار دییده بولندی کی ، اوندن صوکره موقع اقتداره کلن رفقای کرامی دخی ، اونک اثرینی تعقییدن و بالنتیجه فلاکتدن فلاکت و رذالتدن رذالته سور و کلتمکدن بشقه بر خدمت کورمیدیلر . افندیله بوتون بوتربیات خفیه منابنک ، راهب (فرو) نك دماغنده تمرکز ایستیرلیدیکی و اورادن دین قردشلمز اوله جق خائلك قفالینه زرق ایدیلرک فعلیانه انقلاب ایستدیکی تخمین اولندیقندن ، راهب فرونک بر زمان ایچون اولسون توقف و تبعادینی تمینه وسیله اولور مطالعه سیله ، بالذات کنديسنه بر مکتوب یازده . مکتوبک ایی آ کلاشیله بیلمسی ایچون شو معلوماتی ده علاوه ایدیم ، که بن ، میستر (فرو) ايله استاجوله بر ایکی دفعه ملاقات و مناقشاده بولشدیم . [فرو] به فرانسجه اوله رق کوندردیکم مکتوبک نور کجه سی شودر :

میستر فرو به

ذات عالیکزه موسیومارتن دلاتیله ، وقوع بولان ملاقاتلرمز خاطره سنی ممنونیتله محافظه ایتمکده ایم . سنه لرجه مملکت مزده و ملت مز آره سنده یاشامش اولان ذات عالیکزه ، حق مزده اک دوشرو فکر و قناعتلرله مجهز بولنه جفکزی امید ایدرم . حالوکه ، مع التأسف ، استانبول محیطنده تماسکزه کلن بعض غافل و منفعت پرست کیمسه لره ، سزی یا کلش استقامتله سوق ایستدکیرینی پک بوبوک تأسفله آ کلاپورم . ازجه سعید منلا ايله ترتیب و تطبیقنه باشلادیفکز ، موثوقاً خبر آلنان پلانک ، انکلهزه ملتک جدآ تقبیحنه سزا بر ماهیتده اولدیغنی عرض ایتمکله مساعده کزی رجا ایدرم . ملت مز سعید منلانک دکل ، فقط حقیق وطن پرورلرمز نظریله کورولدیکی تقدیرده ، بوبله پلانلرک آرتق مملکت مزده و ملت مز اوزرنده جای تطبیق قالدیغنه قولایلقله حکم اولنور . نتیکیم دها بوبوک و قایعندن اولان آطه بازاری و قره جه پک حادثاتک ، منظره عقامتی سوزمزی تأییده کافیدر . فقط ، بوکا نه حاجت واردی؟ انکلیز ضابطی نوویلک ، دیاربکر حوالیسنده ، کورد اهالی اسلامیه سنی ، اضلاله بر جوق چالیشدقندن صوکره ، ملاطیبهده ، العزیز والی سابق غالب و ملاطیبه متصرفی خلیل بکلرله سیواس علیه احداثنه چالیشدیغنی وقعه ، نتیجه اعتباریله بوتون عالم مدینه قارشى موجب خجالت دکلیدی؟

ذات عالیکزه کمال جدیت و صمیمیتله عرض ایدرم ، که انکلیز ملتی ، ملت مزک حسن نظر و اعتمادینی قیمتدن هاری کور یورسه ، بونده کی خطا پک عمیقدر ، عکسی تقدیرده ایسه ، قوللاندیفکز وسائط پک خطالی اولوب ، نتیجه و ثمره و بره جک ماهیتده دکلدر . سعید منلا واسطه سیله آطه بازارنه کوندریلن ایکی بیگ لیرانک ، یقینه مشمر نتیجه و بره جکی حقنده کی وعدک بطلاقی ، وقایع سزه اثبات ایتمش اوله جقندن فضله سوزه لزوم کورم . باخصوص ، سزکله تماسه کان ساخته کارلر طرفندن عثمانلی پادشاهنکده ، مشترک مساعی و مسائل کزده ذیمدخل کوسترلسی پک خطرناکدر . ذات عالیکزه پک اجلا تقدیر ایدرسکز ، که ذات شاهانه ، غیر مشول و بیطرف اولوب اراده و حاکمیت ملیه مزک قلعی ایده جکی حقایق تبدیل و تغیر بیورمزله . مملکت مزده بولان انکلیز مأمورین سیاسیه سنک و

شبه سز انکیز ملتک ، تمایلات و منافعه مغایر اوله رق ، وطن و ملتیز علیهنده غیر انسانی و غیر مدنی بر طرزده وقوع بولقد اولان تشبیری ، المزدہ موجود واثق ایله انکیز ملتک نظریه عرض ایدرسهک ، ندیجه دنیاچه شایان تقدیر کورولمزظن ایدرم . فقط ، بو خصوصده غزائی اعتباریله ، شونی ده عرض ایتک مجبوریتنده یم ، که ذات عایلری سلك روحانی به منسوب ایکن سیاست مانورالنده ، علی الخصوص مقاتله به منجر اوله جوی و صعبترده راور اولاق سوداسنده بولماملیدیکز . ذات عالیکزله وقوع نولان ملاقاتلرمدہ ، سزی بو قبیل بررجل سیاسی اوله رق دکل ، انسانیتہ خادم ، عدائته محبتکار بر ذات فضیلتکار تاق ایتشمدم . بونده نه قدر آلدانیدیغی صوک معلومات موثوقه مک تایید ایتمکده اولدیغی ابلاغه کسب شرف ایلرم .

مصطفی کمال

افندیلر ، استانبولده ، حکومتک کوزی اوکنده واطلاعی داخلنده ، جریان ایتش و ایتکده بولنان تشبثات دنائتکارانهک و بو تشبثلرک بوتون مملکتده آناز مشومہ سنه دلالت صریحه ده بولنان لغناهرانک ، حقیقی منشأ و عامللری حقنده ، حکومت مرکزیهک ، هیئت تمثیلیه دن زیاده ، وقوف و معلومات حاصل ایتش بولنه جفته حالا شبه ایدیله یلیری ؟

افندیلر ، وقوف و معلومات صاحبی اولان بر حکومت رجالنک ، دشمنلرک ، محضا تغلیط و اضلال مقصدیله اولان افتراآت و اشاعتنه ، حقیقت نظریله باقوب ، ینه اولنرک توصیه لرینی چاره و تدبیر اوله رق تطبیقه قالدیشه جقارینه احتمال و یربایله یلیری ؟

بو سؤلرله جواب و یرمک ایچون هیئت علیه کزی اتعاب ذهنه سائق اولمقدن اجتناباً ، علی رضا پاشا قاپینه سنک فکرینی ترجمه ایدن حربیه ناظری جمال پاشایه ، سوزی ترک ایتیهی ترجیح ایدرم . اندیلر ، اعتراف ایدرم ، که بن ، جمال پاشانک بو خصوصده و یردیکی شسیفره تلغرافک معنا و مدلولی آکلامقده دوچار مشکلات و حیرت اولدم و کندیلرندن تلغرافنامه لرینک تکرارینی طلب ایتدم . ناظر پاشا ، ۹ کانون اول ۳۳۵ کونی عیناً عرض ایدم حکم یکدیگرینی ولی ایدن تلغرافنامه لرینی کشیده بیوردیلر .

سیواسده ق ۳ قوماندانلغنه

۹ کانون اول ۳۵

مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه ؛

تکراری طلب بیوریلان تلغرافنامه بروجه آتی معروضدر :

حکومتک ، صلح قونفرانسنه دعوت اولتیق خصوصنده ، مطالبده بولندیغی معلومدر . مصالحهک حسن نتیجه به افتراقی ، کیده جک مرخصلرمزک ، امنیت و اعتماد ملی بی حائز ، همده اجراآت داخلیه ده

حکمی نافذ ، بر حکومتی تمثیل اتمسپله آنحق قابل اوله بیلیر . مثلین اجنیه طرفلرندن ، داخدا امانیت و آسایشک تأسیس و تقریری ، مصرانه توصیه اولونبور و آناتولوده بر قتل عامه اوغرایه جقاری اندیشه سیله دوچار خوف و خشیت اولان اهالی خرسیتانیه نك ، فوج فوج ، تحت اشغالده بولنان برلره التجا ایتکده بولندقلری ، مؤثر و جالب دقت برلسان ایله سوبله نیور . کرجه ، وافع مشغولیه و علی الخصوص آطنه حوالیسنه کیدنلر ، اورالرده ارمنی عنصرینی تکشیف مقصدیه عزیمت ایتکده ایسه لرده ، آناتولوده فکر انظامک و امانیت قلییه نك مختل اولسی سبب کوستربلهرک حکومت طرفندن ، قوع بولان رد و تکذیبک تأثیرینی آزاننبور . چونکه هیئت تمثیلیه طرفندن ویریلن تأمینانه رشاً ، ولایاتده بعض کیمسه لره کندیلرینه خوش کورونمین مأمورلری خودبخود عزل و تبدیل و اجراءات حکومتی سکتهدار ایله مک و خبر آمانه ویا ویرکو درج و جایات ایله مک کی حرکات و مداخلاتنک تمایله اوکی آله مدیفندن محافل اجنیه جه دخی ، هنوز اندیشه بردوامدر . دولتمزک بر آو بجرأ وضعیت حاضر رسنده ، متدرا تمز حقنده اتخاذ مقررات ایده جک اولان دولتره قارشى تهدیدکار بر وضعیت آلمسی ، هر حالده مضر در . بوندن بشقه ، مثلره ، هیئت تمثیلیه نامنه ، تلغرافنامه لره کشیده ایدلمسی ، ملکته ایکی حکومتک وجودینی کوستردیکی ، فرانسه مثلی طرفندن علناً افاده اولنشدر . هله بونلردن هر هانکی برینه قارشى الفاظ تحریبه استعمالی ، متخلق اولدیمز نزاهت اخلاقیه و فکر سلیم دوراندیشانه ایله تألیف ایدیلر من . تهلیک و مصیبت آنلرنده ، محافظه و قار و سکینت ، شعار ملیمزدن اولدینی اونوتولمعلی و یأس و فنورک خاطره کتیره جکی مفرط و مهلك آمال و تصوراته ، منافع عالیه وطن فدا اولناملیدر . حقوقزی ، وضعیت حاضر مزده آنحق سیاست و کیاست و مقتضای حاله عاقلانه توفیق حرکته مدافعه ایدم بیلیرز . اشبو ملاحظات ، نزد والالرنده معلومی اعلام قیلندن ایسه ده ، رفقایه و شعبانه دخی و صایای وطن پرورانه ده بولمق مطلق اللزومدر . اجتماعی تقرب ایدن مجلس بمعوتانمزک ، وطن عزیز مزک خلاص و فلاحی خصوصنده اتخاذ اولنه جق تدابیر حکیمانه بی تقدیر ایله بومقصد علونک استحصالنه حصرنس و اهتام ایله جکنه انتظار اولنمقده در .

قابینه نك فکرینی عرض ایدرم .

حریبه ناظری
جمال

§ افندیلر ، مسموعکز اولان بوتلغراف محتویاتی تحلیل ایله ، هیئت علیه کزی ، بورمنی لزومسز عدا ایدرم . یالکز مساعده بیورورسه کز ، بوکاو بر دیکم جوابی ، اولدینی کبی عرض ایتکله اکتفا ایدم جکم ،

— پیواس —
۳۵-۱۲-۱۱

شیفره

حریبه ناظری جمال پاشا حضرتلرینه

قابینه نك فکری اولق اوزره ابلاغ بیوریلان ۹ کانون اول ۳۵ تاریخلی تلغرافنامه ، هیئتمزجه مطالعه اولندی . بوتلغرافنامه مندرجاتی خنی ، بونیجه ایضاحات و معروضاتمز و غنماً اشارات سابقه ده

تقلیری ، تکرار ماهیتند کورولشدر . هیئت تمثیلیه مزك غایبی ، نفوذ حکومتی خالیدن وقایه ، اعتماد ملی بی ترصدن عبارت اولدی ، مکرراً تأیید اولمشدر . معروضاتك ، مع الاسف لایق وجهه نظر امانه آلمان فی قاعتی حاصل اولمدهدر .

۱ — آناملولوده فکرانتظام وامنیت قلبیهك مختل اولدینی دوغرو دکلدر . بلکه ساقط داماد فرید پاشا قایمدهسی زماننده حصوله کتیراش اولان بو اختلال افکار وامنیتسزك ، اخیراً وحدت ملیه سایهسند زائل اولمشدر .

۲ — اشخاص طرفندن ، خودبخود ، مأمور عزل ونسبیلی واقع دکلدر . یالکز داخلیه نظارتی ، حرکات ملیه عایدارقلردن دولای ، ساقط قایمده زماننده ، ملت طرفندن قوغولان وهرطرفجه اسملری معلوم اولان مأمورینی نصب وتعییندهکی اصراریله پک معیدار برمسلك تعقیب ایدیور . داخلیه نظارتك آمال ملیه کایا مغایر وحالا ناظر سابق عادل پک روحنك داخلیه نظارتنده یشادینگی افکار عمومیه احساس ایله بن اجرا آتی ، البته پک بحق ومشروع اولهرق خالقجه مطاع اولمدهدر . عینی مستشار ، عینی اداره عمومیه داخلیه ، عینی مأمورین مدیرینک اجرای وظیفهده دوام ایلملری ، حقیقه هم هیئت جلیلهلرینی وهمده ملته قارشی تعهد آلنده بولسن هیئت تمثیلیه مزکی پک مشکل بر وضعینه صوفندهدر تاریخی تافرافنامه ایله عرض ایتدیکمز درس متصرفه ، مسئلهسی جالب دقدر . آرتق بوباده هیئت تمثیلیه یایله جق برشی قالمشسدر . بعدماده ، داخلیه نظارتك بوکی اجرا آتی یوزبان تحصیل ایدمك وضعیتك اصلاحی ایچون ، حسن قبول واعتماد مظهر اولمديغندن ، استرحاماندهده بولونلیه جتدر .

صوك دفعه اولهرق شونی عرض ایدم ، كه حكومت سنیهلری ، ملتك امن واعتمادینی بحق قازانق وبوملك وملته نافع اولقی آرزوسنده ایسه ، كه بوكا هیتمزك هیچ شبههسی بوقدر . ملتك روحنه ، وضعیتك درجه ترا کتته کوره برخط حرکت انتخاب ایتلی ، اصل دردی کندی ایچنده نداوی ایله میلدر . یوقسه ، تمام اقتداره کاندیکندن اعتباراً طوتولان اصول وجهه ، هیئت تمثیلیه بی هدف اتخاذ ایدرك عینی زمین اوزرنده متوالیاً یازی یازمقه مقصد تأمین ایدیه مز .

۳ — حكومت ساقطلهك ملته دشمن ، دشمنلره دوست اولهرق تعقیب ایش اولدینی سیاست خائنانهك میرانی اولان آیین جبههسنده ، پاره درجنده ، بدكه بعض اویغونسزقلر اولمش اوله بیلیر . شو قدركه ، سیواس عمومی قونفرهسی ایله عضو ایدن وحدت ملیه وحربه نظارتك مهمات ومعاونت وطنپرورانهسی سایهسند ، بوکی حاللركده اوکی آلتش دیمكدر .

۴ — ملت ، حال متارکدهده بولندی دشمن دولتلردن هیچ بریسنه تهدیدكار وضعیت آلتش دکلدر . یالکز حقوق مقدسه ومشروعسنه مداخلاتی ، لزوم قطعی حاصل اولورسه ، سلاحه دخی منعه عزم ایلشدر .

۵ — هیئت تمثیلیهك ، مثلله تلفراف کشیده ایتسی بحثنه کلنجه ؛ بوآنحق پروتسولره انحصار ایتکدهدر ، كه هیئت جلیلهلرینک موافقتنده اقتران ایلشدر . اساساً ، ملی برلكك نمثلی اولقی صفتیه هیئت تمثیلیهك ، ملت نامنه ، بو قیل مراجعتلرده بولنسی برحق مشروعدر . اکر ، حکومتده عینی حساسیتی کوسترین وملته هم فکر اولدینگی بو قیل فرستلرده اظهار وارانیه

تابان اولورسه ، سیاسته ضرر شوبله دورسون ، فوائد عظیمه اقطاع اولهجنی بدیهدر . حال بوکه هیئت جلیله لرینک آطنه نك اشغالی کی صریح برحقسزلتی بیله ، پروتستو ایلدیکنی فرانسز لرسر یلیورلر . بناء علیه فرانسز مثلنك افادات علیه سنك حکمتی بونقطه ده آرا ملیدر . خلاصه ، شونی عرض ایدم که هیئت تمثیلیه ، نه یأس و قتوره دوشمشدر و نه ده وظائف مقدسه سنده ، سلامت مات و وطنه طائد ایجاباتی ادراک ایدمه جهك شعورسزلقه معلولدر . ملتک سلامتی نامنه اتخاذ ایلدیکی تداییر و اجرا ایلدیکی بالعموم معاملاتده وقار و حیثیتی ، مسکنت و ذلته ترجیح ایلکی اساس قبول ایشدر . سیاست ، کیاست و مقتضای حاله توفیق حرکتک ، آنجق بو طریقده اولدینه ایمان ایشدر . بناء علیه ، اایم حقیقتلر قارشوسنده ، متیقظ و متنبه اولان روح ملتدن اقتباس ایلدیکی بو اساسلرک عکسنی ملته توصیه ایلده من و قریباً اجتماعی الزم عد ایلدیکی مجلس مبعوثانکده ، غنی روح و حسن ابله متحلی اولهجنی امنیه سنی قویاً بسلر .

۶ — هیئت تمثیلیه مزك نقطه نظری ، بوجه بالا عرض اولندی . بوکی خصوصانده ، مرخصمز اولق اعتباریله ، ذات دولترلرینک هیئت وکلای تنور و غیر واقع خصوصاتی کندیلرینه ایضاح بیورمقلکز لازم اولدیغنی ، سلامت مملکت نامنه ، کمال حرمتله عرض ایلرز .

هیئت تمثیلیه نامه
مصطفی کمال

افندیلر ؟

استانبولده استخلاص وطنه متعلق الک مهم وظائفله اشتغال ایدن محترم و عاقل طائمش ذواتک ، او دورده ، استانبول هوا ی مسمومنی تنفس بوزندن ، ذهنیت و تلقیلرنده ، نه قدر منفی انحرافلر حصول بولمش اولدیغنه مثال اولق اوزره هنوز سیواسده ایکن تماس ابتدیکم کوچوک بر مسئله ی مساعده کزله عرض ایتک ایسترم . احتمال ، اعضای کرام میاننده خاطر لایانلر واردر ، اعیان اعضا سندن چورو وکسولی محمود پاشا ، بوسفور غزنه سی محرر لرندن بریسنه ، وضعیت سیاسیه من حقنده بیانانده بولمیشدی . محمود پاشانک ، او قاریخارده ، استحضارات صاحبه قومیسسیونی اعضاسی اولدیغنی ده خاطر لارسکز . پاشانک ، ۳۱ تشرین اول ۳۳۵ تاریخلی تصویر افکار غزنه سنده ده انتشار ایدن بیاناتی ، ۱۷ کون صوکره سیواسده اوقودم . دارمنیلرک فضلّه مطالبانه حق و بر مکسزین ، حدودلرده بعض تصحیحاتک اجراسنه راضی اولورز . « افاده سی نظر دقتی جلب ایتدی . شرقی آناطولوده ، ارمنستان لهنه تعویضات ارضیه ده بولونیله جنی وعدینی تضمن ایدن بو جمله نك ، صلح قوه یسیونی اعضا سندن بر رجل دولت طرفندن صرف ایدلمش بولنشی جداً تأمل واستغرابه شایان ایدی . بوسبدله ۱۷ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخنده ، چورو وکسولی محمود پاشا حضرتلرینه یازمنی فائده لی عد ابتدیکم بر تلفرافنامه ده ؛ بیانانده کی اشارت ابتدیکم جمله دن دولای ، « شرقی آناطولوا هالیسنک بک بحق اوله رق ، صوکره درجه منفعل و متأسف اولدیغنی ذکرا بیدکدن صوکره ، ارضروم و سیواس قونفره لری مقررانی و جمله ملتک ارمنستانه بر قاریش طور اراق ترک ایتیه جکنی حتی حکومت ، بو قییل بر مجبوریّت ایتیه صرفرو ایدرسه ، ملت ، کندی حقوقی بالذات مدافعه یه عزم ایلدیکنی و بونک جهانّه اعلان ایدلمش

اولادینی ، یازدم و بو عزم و قرار ملینک ، هر کسدن اول استحضارات صاحبه قومیسونی اعضای
گرامنجه معلوم و مطاع بولنشی لزومی عرض ایتدم . [وثیقه : ۱۹۶]

افندیلر ، سیوامده ، کچن اقامتمز اناسنده ، بر چوق مسائل و حدثانه مناس ایداش
و بالضروره ، ملی ، اداری ، عسکری و سیاسی تشبثات و احرا آناه بولونیامشدر . بوزلک کافه سی
تجیل اتمک اوزون سوردر . یانکیز ، تعصب ایتدیکن سلسله وفایک اناسه مدار اوله چی
دس نقطه لری ، قید و اشارت ایدهرک کچچکم .

افندیلر ، تشکیلات مایه نك تنظيم و تنسيق مهمدی . بونک ایچون ، تدابیر غرضه صه ایتخان ایدلی .
انتخابات مناسبتیه ، حصول بولان بعض اختلافات افکارک ازاله سی اسابنه توسل اولندی .

مرعشه ، بعض چرکس و طنداشلر ، کویا ، مرعشک عموم چرکساری سمه ، جین برکت
غویه ورنوری نك مرعشه اعزامی ، عینتابده فرانسر عسکری قومانداسدن تلغرافیه طلب ایتشدری .
بوکا مساعده ایدن مرعش متصرفنه تأسف ایدلی . مرعش اشراف و متحیزانک ، مومی الیه غویه ورنور
کلدیکی تقدیرده ، استقبال ایلمه مملری لزومی بیلدیرلدی . حکومت مرزیه نك ده نظر دقتی جلب اولندی .
بولی حوالیسند ، آسایشسزک کیتدکجه آرنیوردی . ایزمیتده ، عصم بکدن صوکره ،
برنجی فرقه قوماندانی اولان رشدی بکه ، بوخصوصه تعلیمات ویرلدی .

افندیلر ؟ ۲۰ تشرین ثانی ۲۳۵ تاریخنده ، استانبولده کی تشکیلاتمزدن ، قره واصف
و میر آلائی شوکت بک امضالیه کلن برشیفرده ؛ دکبوزده قائممقامنک مخالف اولدینی و بوقائم مقامک ،
انواع فجایعه جرأت ایدن ییچی قبودانک فناقلربی اوردنکه و سائر به باشلایه رق قوای ملییه لکه
سورمکساعی اولدینی ، بیلدیر بلیور و قائممقامک شبایشی موضوع بحث ایدیلوردی . [وثیقه : ۱۹۷]
زده ، بو مطالعه ، صمیمتیه اشتراک ایدرک ، مسئله نك ، حجاب باشا واسطه سیاه تأمینانی جو با
بیلدیردک . [وثیقه : ۱۹۸]

افندیلر ؟ بویچی قبودان مسئله سی ، انقلاب صفحاندن مهم برینه داخل وجوق معنیدار اولدینی
ایچون ، برآز تفصیلات ویرمکی مناسب کوریه ورم .

شمدی به قدر ، ویران معلومادن آکلاشیلش اوله خفته شبه یوقدر ، که مختلط ، مزوج ، مشرک
دشمنارک تطبیقنه چایشدقلری پلانک ، مهم بر نقطه سی ده ، داخل مملکتده آسایشسزک اولدینی
وعاصر خرسیتانییه تجاوزانده بولونیلدینی کیفیتنی ، فعلی و مادی آثار و حادثات ابله انتظار جهاده
اثباته و بواعمال و حرکاتک قوای ملییه طرفدن ایقاع ایدلر بکنی اقناعه معدوف ایدی . بوخنی و خید
مقصودک تأمینانی ایچون ده ، معلومز اولدینی وجهله ، بر طاقم چته لر تشکیل ایدرک ، لخاصه اهالی
خرستیانیه اوزربنه صالحدیرمقی و بوچته لرک ایقاع ایده جکلری خنایاتی ، تشکیلات مایه به عصم ایت
برقی تعقیب ایدیورلردی . بو تشبثات ، آز چوق مملکتک هر طرفنه فییر ویرمکه باشلامنه برابر ،

اڤه انكشاف و فعاليت ، استانبوله قربتي اعتباريله ، بيغا ، باليكسر وبالخاصه ايزميت ، آطه بازاری ، بولی حواليسنده ، نظر دتی جاب بر منظره عرض ایدیوردی .

بز ، بو خاٹانه فقط - اعتراف اولتیدرکه - جوق ماهرانه تشبیه متابل ، فوق العاده تدبیر و تشبث آلق مجبوریتنده قالدق . چونکه ، حکومت مرکزیه ، بوتون بو دشمن تشبیرینی ، فی الحقیقه ، قوای ملیه به عطف ایدیورد و تنکیاری ایچون تدابیر شایده آزاد ابد-ک برده متصل هیئت تمثیابهینی ندسه و تنبیه ابددرک ، بو عامل فجایع اولان دشمن چتارنک فعانیه ختام ویریکی ، بزدن طالب ایدیوردی . معأسف حکومت ، بو فکر و فاعلی ، استانبولدهکی تشکیلاتمز رؤساسنده تمامیه زرق و تفسینه موفق اوله پیامشدی .

افندیل ، بز ، بالخاصه استانبوله یقین اولان ایزمیت منصفه سنده تسبیقی دوشوندبکن تدبیر ، اوراده مسلح ، ملی مفروزلر تشکیل ایتک و احوالیده شایان امنیت اولان قومدان و صابطر مزک ، بو ملی مفروزلره معاونت و مظاهرتی ایله ، خائن چنهلری تعیب ایدرک مصرت و وجودلرینی ازاله ایلک ایدی .

ایشته ؛ بومقصدله وجوده کتیرمیلدیکمز ملی مفروزلرک اڤه مهمی و قوتلیسی ، بو ، یحیی قبودان دینکله معروف ، بر فداکار و طبرورک مفروزه سی ایدی .

مرحوم یحیی ایله ایلک مناسبتمز شویله اولدی :

برکون ، تلغرافجیلر ، سیواس تاغراف مرکزیه ، بومعلوماتی ویریبورلردی . غایت مستعجل بر تلغرافی توقیف ابدیلر ، یعنی درسه ائده توقیف ایدلشدر . مالی شودر :

سیواسده مصطفی کمال باشا حضرتلرینه

« دون ایزمیتدن توصیه ایدیلن یحیی ، بنایم . یارین آقشام قوشجه لی تلغرافخانه سنده امرکزه منظریم . »

قوشجه لی ، اسکدارله ککبوزه آره سنده برکوبدر . فی الحقیقه ، یحیی قبودان ، بکا ، ایزمیتده تشکیلاتمز طرفدن توصیه ایدلشدی .

۴ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنده قوشجه لی مرکزندن شو تلغرافی آلام :

سیواسده :

مصطفی کمال باشا حضرتلرینه

مهم و غایت مستعجلدر

« بنده کز سزه ایکی کون اول ایزمیتدن توصیه ایدیلن یحیی یم . امریکز اوزره ، تلغراف باشده امرلرکزی تلقی ایتکه کلام . نهایت یارین آقشامه قدر قوشجه لی تلغرافخانه سنده یم .

یحیی

آکلاشيديفنه کوره «يحيي قبودان» استانبولدن تلغرافنك چيكلمديكني آكلاينجه كنديسي هنوز قوشجهلي يه گلهدن ، بوتلغرافي قوشجهلي مركزيه كوندورهرك چكديرمش . [وثيقه : ۱۹۹]
بنده ، شواهرى ويردم . [وثيقه : ۲۰۰]

۴ تشرين اول ۳۰

ايزميت مركزي واسطه سيله قوشجهلي تلغرافخانه سنده يحيي افندي به

بولنديكيز حواليده قوتلي بر تشكيلات يايكيز . آگاه بازاري قاشمقاي طاهر بك واسطه سيله بزمه
قاسيس وتامين ارتباط ايله ييكيز . شمدليك حاضر بولونيكيز .

آناطولو و روم ايلي مدافعه حقوق جمني رئيسي

مصطفى كال

§ افنديلر ؛ يحيي قبودان ، آلايني بواير اوزرينه ، تشكيلات ياپدى و آيلرجه استانبولله تماس
ايدن عيطلرده خاين چتلهرك اجرا آتته مانع اولدى .

نهايت ، استانبول حكومتى طرفندن قتل ايتديرلدى . كرچه ، يحيي قبودانك فعاليتي وسورت فجيده ده
وقوع شهادتي ، بوندن سوكره كي آيلره متعلق بر حادته ايسده ، بوراده وقعه يه تماس ايدلشكن ، بردها
هودت ايتمهك اوزره ، مسئله نك ايضاح ايدلسي موافق اولور مطالعه سنده يم .

۲۴ تشرين ثاني ۳۳۵ تاريخنده قارنال مركزندن شو تلغرافي آلام :

« كوي اينچنده بلا قباح قتل ، ناحيه مدبريني على ملاء الناس ضرب ، كويلرده غصب مسئله سندن
دولابي يحيي قبوداني حكومه تسليمه مجبوريت اوليرمشدر . داخليله نظارتى اهميته بو مسئله يي تعقيب
ايدسيور . حكومتك مشكل وصعيته قانامسي ، يحيي قبودانك تسليمي اقتضا ايتديرسيور . امر دولتلركزه
ما گنه باشنده منتظرم افندم .
امضا

قرنل آناطولو و روم ايلي مدافعه حقوق هيت تشليه رئيسي

بيكباشي : احمد بجالي »

[وثيقه : ۲۰۱]

عسكرلرك و رسمي مامورلرك ، بزم تشكيلات مليه هياتلرينك علنا رياستلريني آملري اصولز
دككدي . برده ، بزم تشكيلات نصدمه مزه واكف اولسي لازم كان هيات رؤسايك ، هيت تشليه نك
يانكيز بر هيت اولايغي ، هر برده بر هيت تشليه اوله ميه جفني بيلسي لازم كيردي . بو تلغراف
لور بزمه ايزميتده فرقه قوماندانه شو تلغرافي يازدم :

ايزميتده برنجي فرقه قومانداني رشدی بک افندی به

قارتال مدافعه حقوق جمعیتی رئيسی عنوانيله بيکباشی احمدنجاتی بک ضرودن ورودايدن برتلفرافده :
قتل و ناحیه مدیری ضرب ، کویلرده غصب مسائلدن دولایي يحيی قبودات حکومتی نسلیبی مجبورینی
حاصل اولدینی و داخلیه ناظرینکده بومسئله بی اهمیتله تعقیب ایلدی بی بیدارلمکده در .

بدایتدن بری حرکات ملیه ده حسن خدمتی مشهود اولان بوزانک ، شکستمرک بوخرانی زمانلرنده ،
حکومتی نسایی اصلاً موافق کورولمه مکده اولدیفندن ایشک ، حکومتکده نفوذینی نظراعتباره آلقی
صورتيله ، يحيی قبودانک تعقیبات قانونیه دن بو آرقاق تخلیصی خصوصنک تسعیبی ، قارتالده نجاتی بک
ایجاب ایدن تعلیماتک اعطاسی و نتیجه نک اباسی اهمیتله رجا اولتور .

هیت تمثیله نامنه

مصطفی کمال

۲۶ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخنده هرکه مرکزندن ده شو تلفراف آلام :

و ملت نامنه استرحام ایدیورم ؛ بوکونلرده بیکباشی نجاتی بکک سوء استعمالانی ، قوای ملیه بی
لکده مکده در . همان تحقیقات اجراسنه امر بیورولسنی رجا ایدرم .

ککبوزه قضای میلیس قوماندانی

يحيی

ايزميتده کی فرقه قوماندانندن آلايتم جواب عیناً شودر :

ایزمیت

۲۶ تشرین ثانی ۳۳۵

سيواسده ق ۳ قوماندانلغه

ج : ۳۳۵ - ۱۱ - ۲۵

هیت تمثیله ریاستنه : شمدی به قدر واقع تحقیقاتمه نظراً يحيی قبودانک قتل ، ناحیه مدیری
ضرب کی فمده بولندینی و بیکباشی نجاتی بک دینیلن ذاتک ، کندی منافع شخصیه سنی تأمین ایچون

يحيي قبودانك اورته دن وجوديني قالايرمقي غايه سني تعقيب ايتديكي ، بولانده ذات عاليك ره تدارانله
مراحتده بولندقلري زمان، يحيي ده انفال ايله زدرينه جاب ايله قتل ايلك تر يادده اولانلار دى حالده .
يحيي ايشي سزه رك كنديسني قوزنارمش اولانلارنى آكلاش مشدر . كيمي ايشاني وجه له تعميق اينديورم .
نتيجه يني عرض ايدرم .

بريحي فرقه قومانداني

م. ش. ي.

§ فرقه قومانداني رشدي بكك برقاچ كون صوكره ويرديكي متم معلومات شويدي :

ايژه ت
۲۳۵-۱۲-۵

سيواسده ق ۳ قوماندانلغنه

هيئت تمثيلية :

ييكاشي نجاتي بك ، مالتيه انداخت مکتبند موخلف ماهور اولدي حالده ، مدافعه حقوق جمعيتي
رئيسي صفتني طاقينه رق ، قواي مليه ناميله باشنه طوپلاديبي آرناوود كوچوك آرسلان چته سييله اورته لني
صويدور مقده اولديني و ككبوزه ژاندارمه يوزباشيسي نائل افنديك ده بونكله شريك اولديغنه بنده شيه
قالامشدر . صوك زمانده ، حكومتك باشنه غايه چيناران داريجي روم بكجيلرينك قتل واستايه دن
اسمند بر زنكيناك طاغه قالديري له رق ياره طلي كبي خصوصاتك مذكور چته معرفتيله ياديرلسي و بيله
افعال ردئيه يناشايان يحيي قبودانه اسناد كيفيت ايله كرك اورايه . و كرك حكومت ، مرمي ايله حقه ده
اخبارات كاذبه ده بولونيلمسي ، هر حالده بونلرك تشكيلات مليه پرده سي آلدده خدات ، حكومتك
باشنه مسئله چيقارمق كيسه لرني دولدورمتدن بشته بر متصد بيله مسكرينه واليكده سياييه دها سيمه
متصد تعقيب ايلدكلرينه حكم ايديلور . شيه دي به قوربك ناموسلو حركت ايتش و ايتمكد ، بولنان
يحيي قبودانك ، بو كبي افعاله اشتراك ايتمه سي . وبالاده ، مذكور الاسم جهتك ، كنه اي هتايه سنده ايناع
فضايحه ميدان ويرمه سي حسييله مومي ايهك وجوديني رسماً و يا غير رسمي اوله رق اورته دن فليدبرمغه
چاليشورلر . دون ، يحيي قبودان ، زديمه كلهرك حياتك نهاكده اولديني و بناء عليه عونهنك اسايحه
و مهماتي بكا كتيروب تسليم ايدهرك كنديسنك ده بورادن غيبوبت ايدجكني بكار رسماً سولاي .
كنديسنه نصايح لازمه ويرمرك ودها خدمت ايدجك مهم زمانلر اولديني سويلهرك محمله اعاده
ايتدم . هر شئي ابي بيلمسي لازم كان ككبوزه قضا قائمه تمامه رسماً ايتديكم استيخاده آلدېغم
جوابده ، تماماً بالاده عرض ايتديكم شككده يعني نجاتي و نائل انديلرك عليهنده ، يحيي قبودانك
لهنده در . نجاتي افنديك استانبولده زره ايله مخاره ايتديكي بيلمور ايسامده بر يردن آره صره
پاره آلديني سويله نيور . بونلرك وجودي وجاه قصد ايتدكاري دولاي سييله ، يحيي قبودان بو حوالده

طایفه قیایسته میور . بنا بر این ، در خطبہ خطاب اولان نشان افندیك بشته بر حید و نائی افندیك ده
کنا دیکر بر بره هاله ای الزم اولدغه حکم ایدیورم . اورالری استا بولاله تاریم ایتک اولدقوریدن
طایفه بنده کیرجه بر شی پایله ماضددر . اوراجه اجرای ایشان معروفددر .

فرقه ۱ قوماندان

شری

دشمنی بکک ویردیک میروماندن ماضلا بشت ایدرک ، ۸ کازن اول ۳۵ تاریخده حربه
نارن ، حاکم پاشیه یاردم . [وثیقه : ۲۰۲]

عین تاریخده ، وضیت وحال پاشیه اولان مراجعت ، ایناح ایدیلرک مسئله ک تعقیب استابولده کی
تذکیلاتر رؤساء مده بیدیرلدی . [وثیقه : ۲۰۳]

اون صتور کون سورده ، یعنی ۲۷ کاون اول ۳۵ ، تاریخلی وشیفه داخلده واسف
و خارجده میر آلائی شوک بکک امتناسی بولان اوزون بر تلغرافده : شو معلومات ویریلوردی :
« . . . آسایسراسک باشلیجه مسیلمی یحیی قیودانله رفیق قره آرسلان و علم طاغنده
دولاشان ، صادق چتیرلدی . »

یحیی قیودانک بر طاق شیماری تاقورندن بحث ایتدکن صوکره ، « . . . بزی ، آرتق بو شبری
ایاع مضررت ایدم ، چک برحاله کتیمکه نشب ایتدیرمشدی . »

« اونه دیری آرمالری این اولمین کوچک آرسلان چتیمسک توجهده اولسی ؟ کندیسی
شلف واسطه لرله سترقیایجه سوق ایتشدی . »

« یوز بانئ نائ ، بویکک عاینددر . نجرنی بکه کانه ؟ حکومت مانتیه زمانده ! قارتال
قره سنجه رئیس الحوب اولنهرق ، قرای مایه نانه ، مرکرله قطع علاقه ایش ؟ . . . تذکیلات
مابهن اساسلادیرمش . . . بیک کوی روملرک احضاره ارقیاتیلملری اوزرینه ، کوچک آرسلان
پیمین دولاشدی مانه باشلیمش . . . طرفکزدن باده دنی ویرلشدی ؟ ! »

« یحیی قیودان . . . هرشی عقیق براققی مانوره سنه مراجعت اینکدهدر ؟ : »

« بیکاشی نجرنی ، بر آزاره سز ایسهده جزایه مستحق دکر . »

« کنبوزه قائمقامت . . . بر آن اول قایدیلر ق روم وارمنی آنترقیلرینه نهایت ویردیرلسی . . . »

[وثیقه : ۲۰۴]

« افندیلر : بو معلومات میانده ، بنم واقف اولمدیغم نقطه لر واردی . مثلاً : بن ، کوچک
آرسلان چتیمسک و ازارک توجهده اولستدن خبردار دکادم . بوچتیه ، نجرانی بک واسطه سیله باره
ویردیککی احضار خاسرلایه میوردم . »

یحیی قیودانک ، ویردیکمز تعلیمات موجبجه ، دشمن چتیلرینی بر طرف ایتکه و هیچ اولمازسه ،
اونرک اهالی خرسیتانییه تجاوز ایدرک دشمن متصدینی تأمین معذوف هر تذکیرینی عیم برانغه
چایشیدنی بک اعلا بیلوردی .

ککبوزه قائممقامك ماهیتی ، شمدي علاوه ایدم جكم و نائقله تقدیر اولنه بیله جکدر ، ظننده یم .
 § ۴ کانون نانی ۳۶ تاریخنده ، فرقه قوماندانی رشدی بکه ، واصف بکک و بریدیکی معلوماتی ،
 اولدیجی کبی ، خلاصه ایدم رک بو معلوماتک کندی طرفندن ویریان معلوماتله تضاد تشکیل ایتدیکنی
 و بناء علیه ، برکزه دهاشایان امنیت و اعتماد ذوات واسطه سیله تحقیق و تدقیق کیفیت ایتدیراسنی
 و قناعت لیه برابر موصفاً اشماریجی رجا ایتدم . [وثیقه : ۲۰۵]
 افندیلر ؛ بومسئله ده حقیقتک توضحنه مدار اولان وثائقندن ، معلوماتدار اولمکزی آرزو ایتدیکم
 ایچون ، رشدی بکک جوابی عیناً عرض ایتمه مساعده بیوریکیز :

دوزجه
 $\frac{7}{336-1}$

ق ۲۰ قوماندانلغنه

ج : ۴ - ۱ - ۳۶ شیفره به :

هیئت تنسیله ریاستنه :

یحیی قبودان حقنده واقع ، مختلف اسنادات اوزرینه ، برقاچ دفعه ، یوز باشی علی آغوش افندی
 واسطه سیله ایتدیردیکم تحقیقات ، موئی الیهک لهنده چیقدی . مع مافیه کندیجی جاهل اولوق اعتباریه ،
 خدمت ظنیله بعض شیرل یامش اولسی محتملدر . یوبوک و کوچوک آرسلانلرایسه ذاتاشقی در . فقط تشکیلات
 ملیه نك ، فکر آعلهنده ایدوکی محقق اولان و یحیی حقنده اشتکابه هر کسندن زیاده خواشکر اولسی لازم کلن ،
 (کبزه) قائممقامنه بوبابده یازدیغم تحریرانه آلدیم ۱-۱۲-۳۳۵ تاریخلی و ۱۷ نومرولی جواب
 صورتی ، زبرده عیناً مندرجدر :

بنده کز ، بوتلغرافک مفادینه قسماً اولسون اعتماد اتمک مجبوریتنده فالدم وعینی اعتمادله بوتحریراتی
 استانبولده بالذات شوکت بکده کوستردم . بنده کزک واقف اوله مدیغم بعض اسباب اوزرینه ،
 استانبولجه حقنده بر معامله اجراسنه لزوم کورولدیکی تقدیرده باطمع برشی دینه مپه جکی معروضدر .

صورت

۳۰-۱۱-۳۳۵ تاریخلی ۵۳ نومرولی امرنامه عالیبری جواسیدر :

قارتال مدافعه حقوق جمعیتی رئیس بیکیاشی نجاتی بککقل و ناحیه مدیرینی ضرب ایله وقوع بولان
 اخباراتی ، ذات وزمان بیان ایتمه ک اعتباریه ، موافق حقیقت دکلدر . زیرا ضرب ایدلیدیکی بیان
 اولنان ناحیه مدیری برهان الدین بک ایسه ، یحیی قبودان طرفندن ضرب و تعرضه معروض قالدیغنی
 و سماً و تحریراً بیان ایتدیکی کبی بوبابده مقام عاجزی به دخی برکونا شکایتده بولنه مشدر .

قتل مسئله سنه کانهجه ، بحی قبودان حقنده حکومت و عدلیه فعل قتل خصوصنده هیچ بر طرفدن مراجعت و شکایت اولدینی کی ، علپنده جلب واحضار مذکرمسی بیله صادر اولمیشدر . شاید داربجه روملرندن ایکی رومک قلی وقرتاک پاشا کوبندن « استلیانوس » چورباچی نك داغه قالدیرلهرق فدیه نجات اخذ وطلبی کیفیتی مراد اولونیورسه ، بوافعال جنایه کوچوک آرسلان چتسمی طرفندن ایقاع ایدلدیکی متواتر و محقق اولوب ، مذکور چته ایسه ، بحی قبودانه اونه دنبری معارض اولدیفندن واساساً یوزباشی نائل افندی نك حبابه و تصاحبنده ایکن عددی اون سکزه بالغ اولان مذکور چته ، الیوم بیکباشی نجاتی بکک امرینه مودوع بولندی وحتی کندیلرینه الیشیر لیرا معاش تخصیصنه کیدلمکده اولدینی مستخبر اولوب کویلی صومقدن فارغ اولدقاری آشکاردر . بیکباشی نجاتی بک ، یوزباشی نائل بکک قدیم مکتب آرقداشی اولدینی وکندیسیله بریحق ماه مقدم آیدینی قریب سنده کوچوک آرسلان چتسمی افرادندن علی قبودانك ، داغه قالدیردینی چورباچیدن ، آلتان باره ابله یایدینی مشهور دوکوندنه ملاقات ایدرک بالاخره متعدد دفعه لر بیکباشی نجاتی بک ، یوزباشی نائل بکک خانه سنه کلوب مسافر قالدقاری وهم فکر بولندقاری جهته یوزباشی نائل بکک اونه دنبری بحی قبودانك علپنده اولوب ، تشکیلات یایدینی اتاده ، حدود قضا خارجه طرد و تبعید اتمک تشبثنده بولندی کی کوچک آرسلان چتسمی طرفندن ایقاع ایدلدیکی متواتر و محقق اولان بروجه بالا ایکی وقعه جنایه نك ، قوای ملیه بی شائبه دار و بحی بکی لکه دار اتمک فکر واملی پرورده ایدلدیکی حس ایدلش و حالبو که جنایات واقعه ، مذکور آرسلان چتسمنك دائره جولان و فضالیتی داخلنده وقوعه گلش اولوب حتی اجرای تعقیبانه کوندیرله چک اولان استانبول محافظ آلاینه منسوب سواری مفرزمسی قوماندانی حق بکک ، یوزباشی نائل بک طرفندن وجودینه لزوم قالدینی بیانیله لدی المخابره در سعادته قالدیرلهرق تعقیبیز بر اقدیرمش اولدینی امر محققدر . سرد ایدیلن قتل مسئله سی ، بوندن بشقه بر حادنه ایسه ، توضیح کیفیت اولتق اوزره ، ذات وزمان بیانیله ذکر ایدلمک لازمدر . داربجه روم بکچیلرینك یوم قتلنده چارشوده سربست کزن کوچک آرسلان چتسمی طرفندن فعل قتلک وقوعی شیوع بولسی اوزرینه خوفندن ناشی یوزباشی نائل بک محل آخره تحویل مأموریه طالب اولش و بوراده قطعاً اوطورمیه جفنی بیان ایتش ایسه ده آلا ی و طاوور قوماندانلری و بیکباشی نجاتی بک بورابه کله رک بحی قبودان حقنده بر معامله یاپیلسمی ایچون مرخص سری بکه یازدیره جقاربی وعد و تأمین ایدرک افاغسی التزام ایشلردی . بو دفعه ، ۲۵ تشرین ثانی ۳۳۵ صالی کونی ، کیدن کلن نجاتی بکی ، یوزباشی بالاغفال و خلاف حقیقت اخبارات و اسنادانه سوق ایتدیکی کی تلفونله بحی قبودانی مرکزده دعوت ایتدیره رک ، دیگر طرفدن کوچک آرسلان چتسمی دخی کندی خانه سنده احضار ایدرک در دستي جهته کیتمک تصورنده بولنش ایسه ده ، هر نه دنسه بوکا اجتناسار ایده میهرک تشبث واقعدن صرف نظر ایتمکه و نجاتی بک دخی قارناله عودته مجبور قالمیشدر . بناء علی ذلک ، یوزباشی نائل بک ، کرک نجاتی بک و کرک آلت اجرائیه سی اولان کوچوک آرسلان چتسمی واسطه سیله بحی قبودان علپنده ، اسنادات و تزییات اجرا سندن بر آن خالی قالمه مقدمدر . بحی قبودان ، مخالف و معارضی بولنان کرچک آرسلان چتسمی کی قرایی یاغما و خرس تیالری قتل و احبابه مساغ و برمیوب معیتنده بولنان بیوک آرسلان بک چتسمی طرفندن بعض کونا مناسبتیز حرکات ظهورنده ، در حال منع و تأدیپ جهته کیدرک غایه ملیه اولان استقلال و سلامت وطن اندیشه سیله محافظه انضباط و آسایش

خدمت اجتماعی اولدینی واقده مجده بویوک آرسلان بك چته سنك استپان و دخاشنه معاونت ایدرك هفو عالی به مظهر ایلک صورتیه ، خدمت واقعه سی شایان شکران بولندینی و علهنده کی اسنادانك یوز باشینك آمال شخصیه سنه سر فرو ایتدیکندن و کوچك آرسلان چته سی طرفدن پایلوب یی قبودانه عطف واسناد ایدلك ایستنیان وقوات جنائیتهك ظهورندن و متجاسر لرینك مظهر تصاحب اولمسندن دولایی اظهار تأسفه یوز باشی به اختلالات شدیدده بولمسنندن ایدوکی عرض اولنور .
(ککبوزه قائممقامی محمد نورالدین)

برنجی فرقه و بولی حوالیسی نوماندانی
رئیس

افندیلر ؛ بو معلوماتك ورودندن اول ، شویله بر حوادث ویردیلر : « یی قبودان طاوشانچیلده تحت محاصره یه آلدی . بونی پایان استانبولدن کلن برقطه عسکر یه در . »

بو حوادث اوزرینه ، ایزمیده فرقه قوماندانلندن ، ۷ کانون ثانی ۳۳۶ تاریخی شیفره ایله ، ماکنه باشنده استیضاح کیفیت ایتك و حوادث دوغرو ایسه ، « استانبولدن کلدیکی بیلدیریلن قلمه قوماندانه ، مومی الیهك - یی قبودانك - بزم آدمز اولدینی واکر بر قسور و قباحی وارسه طرفزدن ایجابانك پایلمسی طیبی بولندینی و هیچ بر صورتله یی قبودانك محاصره و توقیف ایدلمسنه راضی اولمدیغمزی بیلدیریکز ، دیدك . [وثیقه : ۲۰۶]

افندیلر ؛ ۷ کانون ثانی ۳۳۶ ده یازیلوب ۸ ده آلدینمز ایکی تلغراف وارد . بولنردن بری ، ایزمیدن ، برنجی فرقه قوماندان وکیلی امضاسیله فوزی بکدندر . مفادی شودر : « بویکجه ، ایکی بیک کشیک بر قوت ، طاوشانچیله چیهرق قوای ملیه قوماندانی یی بکی محاصره ایتشلدرد . پایله جق معاملتهك اشعاری معروضدر . »

دیگر تلغرافنامه ، دوزجهده بولنان اصل فرقه قوماندانندن کلوردی . رشدی بك ، مرکزده بولنان وکیلندن آلدینی عینی معلوماتی بیلدیریوردی . [وثیقه : ۲۰۷]

فرقه قوماندان وکیلی فوزی بکك ، ۷ کانون ثانی ۳۳۶ تاریخی استیضاحزه ویردیکی ۸ کانون ثانی ۳۳۶ تاریخی جوابنده ، یی قبودانك هنوز اله کچمدیکی ، قوای ملیه ایله کلن « فرزه آره سنده بر مصادمه احتمالی اولدینی وکلن مفرزه قوماندانه آمرمزی بیلدیره جکی اشعار ایدیلیوردی . [وثیقه : ۲۰۸]
افندیلر ؛ او نارینهده ، مبعوث اولهرق استانبولده بولنان یاورم جواد بکدن ، ۱۰ کانون ثانی ۳۳۶ شویله بر تلغراف کلدی :

حریه
۴۳۶-۱-۱۰

ق ۲۰ قوماندانلغه

مصطفی کمال پاشا حُرترابنه :

۳۳۶-۱-۶ کیجه سی صباحه قارشی عموم ژاندارمه قوماندان معاون حلی بك واسکدار ژاندارمه قوماندانی نظای بك قوماندانسته درت ضابط ، الی ژاندارمه و یوز باشی ناهید افندی قوماندانسنده

استانبول محافظ آلايىندن طقسان نفر ، باندېر مه واپورېنك ايشيقلرى سوندوريلهرك هر كېه واصل اواش وعلى الصباح هر كېه چقان مفرزه در حال طاوشانچىلى قوشاتمش ومختلف خانه لر باصيلمشدر . كلن هېئت ، كوى هېئت اختباره سنى طوپلايه سنى خاڭن وطن اولان يحيى نى ، ياتسليم ويا نره ده اولديغنى سوبله مزارسه طاوشانچىلى انساناريله برابر ياقه جتلىرىنى افاده ايدرلر . هېئت اختباره ، ايكي كوندېرى يحيى قبودانك كويلر ده اولديغنى و نره ده بولنديغنى بيلمىدكلرىنى مصر آ افاده ايتديلر . يحيى ، صاغ اوله رق آله كچه ميه جكدر . فقط يحيى ك احساندن سوكره مرمره حوضه سنه صاحب وحاكم اولان وهر كون ايتديلر و فرايىزلر طرفىدن تسليح ايدلن رومارك واستانبوله كي رذلانك پاك بويوك موفقيته مذهب اوله جمارى سپدر وقواى مليه نامى رشيدنده اوان يحيى ك تنكىلى ، ايزميت ، اطه بازاری واستانبول حواليسنده ، دشمنلر مارك حسيبه بر چيوق فساد چيهر نيك دوغمه ده سيدت ويره جكدر . بناء عايه ، جمال پاشا حضرتلرينك ايشه مداخله سيله ، يحيى ك تبديل نام ايله بر اولكي معروضاتم دائره سنده سربلتيىسك تامين ايچون ايجاب ايدناره آمر بيورولسى مستر محمد . (جواد)

حريه ناظرى

جمال

§ بو تلغراوك ، حريه شيفره سيله و جمال پاشا امضاسيله قياديش اولسى فقط محتوياتنده و جمال پاشا حضرتلرينك ايشه مداخله سيله يحيى ك خلاصى ، چارهنسك تاميني قنره سى ، جالب نظر دقدر . ديك ، كه جمال پاشا ، جواد بكك تلغرافنك ، او قومغه لزوم كورمىدن كندى شيفره سيله و امضاسى تحتنده چكيلىسنه مساعده ايتشدر . چونكه ، بردغه يحيى نى تعقيب ايتدىر جمال پاشادر . بوندن بشقه تامين سربلتيى ايچون كندى دلاتلرينك طرفىدن آمر اولغىسى ، كندى معلوماتى تحتنده ، البته يازدير مزلردى .

ايزميتده ، فرقه قوماندان وكياندىن كلن ، ۹ و ۱۰ كانون ثانى ۳۳۶ تاريخلى ايكي تلغرافنامه ايله ، مسموالتة عطقاً ، ايكي مصادقه دن سوكره ، يحيى قبودانك ، ميتا استيصال اولنديغى بيلدبرلدى . [وئيه : ۲۰۹]

۱۱ كانون ثانى ۳۳۶ ده ، فرقه قوماندان وكياندىن ، استانبولدن كلن مفرزه قوماندانه ، طرفىزدن تبليغاتده بولنوب بولنديغنى صوردم . [وئيه : ۲۱۰] اوچ كون سوكره ۱۴ كانون ثانى ۳۳۶ تاريخلى راپورنده ، فرقه قوماندان وكيلى ، شومعلوماتى ويردى : « بالذات اجرا ايتديكم تحقيقاتدن . . مصادمه اولنديغى و يالكنز ، يحيى قبودان تسليم اولادىدن سوكره ، كوى خارچنده آلت جارحه ايله قتل ايدلمشدر . فنا طاسنك اولمامسى بونى مؤيددر . » [وئيه : ۲۱۱]

ايتديلر : بو مشوم خبر اوزرينه ، استانبوله كي تشكيلاتمه ۲۰۰ كانون ثانى ۳۶ تاريخنده ، مير آلاى شوكت بك واسطه سيله شو تلغرافى يازدق :

• يحيى قبودانك تنكيلىنه لزوم كوسترن اسباب ايله تسليم اولادىدن سوكره قصد آ شهيد ايدلىكي

آ کلاشیلمنغه قلنه کیمارک دخل و تأثیری اولدیفنک ، در سعادندن مراجعت ایدن متعدد فداکار
آرقداشلره ایضاحات ویرلک اوزره ، سرعت اشعاری رجا اولنور افندم .

میث تمثیله نامنه
مصطفی کمال

§ اسکی بر اشعار مزه جواب اولق اوزره ، استانبولدن ، ۲۰ کانون ثانی ۳۶ ده یازیلوب برکون
صوکره واصل اولان تلغرافده شو ایدی :

بشکطاش
۳۳۶-۱-۲۰.

آفرمده : ق ۲۰ قوماندانلغه

مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه مخصوصدر .

ج : ۱۷ - ۱ - ۳۳۶ .

۱ — محل وقعهده بولنان شایان اعتماد بر ذاتک افادهسنه نظر آ بیجی قبودان یقالنوب کوی خارچنده
بولنان قره قول محله کونورولورکن جواردن اون قدر شقی نک قره قول اوزرینه آتش ایتیمی اوزرینه
فراره تثبیت ایتیش بو ائشاده قتل اولمشدر . معافییه ای بر تحقیقات یایلمسی خصوصنده حکومت
نزدنده تثبیتده بولویلدی .

۲ — بیجی قبودانک قوای ملیه نامنه بک جوق فناقلر یایدینی تواتر درجهسنه واردینی کبی رسمی
و خصوصی یاییلان تحقیقاتده بونی تأیید ایندیکی جهته حکومت ، تعقیبانه قرار ویرمش ، فقط ،
هیتمزجه مرقومک موقه اختتام ایدرک قوای ملیه ایشلرینه قارشمهسی و فنانله جرأت ایتیمسی ،
پائنده بولنان فراری عسکر وژاندارمه لری اعاده ایتلمی شرطیله ، تعقیبات یایلمهسی آرزو ایدلش
ولازم کلنلر نزدنده تثبیت یایلمغه برابر کگیوزمهده مأمور مخصوص کوندرلشدی . بو ائشاده
حکومت کیزلیجه بردنبه عسکر سوق ایتیش و صرف بیجی قبودانی دردست ایتیمک ایستدیکنی اعلان
ایدیمک مروض حال وقوعه کلشدر افندم . (واصل)

چناق قلعه موقع مستحکم قوماندانی

شوکت

§ افندیلر ، « کوی خارچنده کی قره قوله کونورولورکن جواردن آتش ایدلش ؟ فراره تثبیت
ایتیش ، بو ائشاده قتل ایدلش ؟ » بو تمیزک ، بو کبی سوء قصدلرده بر فورمول کبی قوللانیلدیغنی
آ کلامه مق ایچون ، جوق صافدل اولق لازمدر .

یحیی قبودانی احما ایتک ایچون ، برابر چالیشدقلری و قرار وپردکلی حکومتک ، کبزیجه ، ردنبره آمر واقع پایوپرمش اولدینی حقنده کی افاده ده ، شایان دقتدر . استانبولده ، ژاندارمه دن ، استانبول محافظ آلابندن ضابط ، عسکر تفریق اولونیور ... استانبولده وضعیه حاکم اولدینی ادعا ایدن تشکیلات رؤسامز خبردار اوله میور .

§ قره واصف بکک بوتلفرافته جواب اولق اوزره وقوع بولان استیضاحز شودر :

آقره
۳۳۶-۱-۲۲

شیره

درسمادنده :

چناق قلعه موقع مستحکم قوماندانی شوکت بک

یحیی قبودانک قتل مسئله سنی جدی صورنده تعقیب ایدن وحسابی ایسته بن بالخاصه استانبولده بک چوق کیمسه لر واردر . تمین حقیقه مدار اولق اوزره توار درجه سینه واردینی بیلدیریلن فنالقرینک نملردن عبارت اولدینک سرعت اشعاری رجا اولنور .

میت تمثیله نلته

مصطفی کمال

§ افندیلر ، بو استیضاحزه ویریلن جوابی ده ، تحملکزه صبیتهرق عیناً عرض ایده جکم :

بنکطاش
۳۳۶-۱-۲۴

آقره ده : ق ۲۰ . ق

مصطفی کمال باشا حضرتلرینه مخصوصدر .

ج : ۲۰-۱-۳۳۶ .

۱ — یحیی قبودانک تسلیم اولدقدن سوکره قتل اولندینی ایشتدک . تحقیقات پایپورز . نتیجه یی عرض ایده جکزر .

۲ — مرقومک تنکیلنه سبب ، هیچ برکیمسه ی دیگلمه می ، قوای ملیه نامه علنی فجاعت ، شقاوت پامسی واشقیایی اولدن بری اخفا ایتسی و لا کوستریلن محله کیتسی حقنده ویریلن آمراری

دېكلمه مېسى اوزرىنه ، حكومت ، كنديسنه كويلردن و اطرافدن مراحت ايدنلرك اصرارينه دايانه مېرق كنديلكندن وحتى هيئنرك خبرى اولمەدن تشبثات ياتميدىر اقدم . (واصف)
چنانق قلعه موقع مستحکم قومانەنى
ميرآلوى شوكت

§ محترم افنديلر ؛ تلغرافنامەنك ، ابكئىنى ، ابدەسندەكى ، مرقومك هيىچ كيمەنى دېكلمە ، مەسك ، تىكلە ، قىلنە سبب اولمىرق كوسترلىسى اصلا دوعىر اولمىز . شپيد مرقوم ، نى دىكلوردى ، بىدن آمر آليوردى . وردىكم آمر ، كوره ، حركت ابدىوردى . بشفه برمامه ويا شحصه مرقوم اولديغى ، اولردن آمر آلمسى لزومنى كنديسنه آمر ايتە شدم . بوسيله ، استانبولدن هر اوكمە كلندن ، داخايه ماطرندن ، ژاندارمه قوماندانى خائن كمال پاشادىن ويريلان آمرارى اصعا ايتەمى ، ذالاً مذاومىز اياى . قواى مليه نامنه ، شتاوت و فجامت ياپكده كنديسى او يوب ، كوچوك آرساين چتەسى كېي مقصد مخصوص خائنايه ايله تشكيل ايدلاكلرى وئائتە مستدأ آكازشيدش اولان چتەز اولديغى ويحېنك بونلرك منع شغاولرينه چاليدىغى ده ، سوزلرينه اعتماد اولتق لازم كلن ذواتك تحقيقاتيله ثابت اولمش بر كينيدىر .

ككبوزه مدائمه حقوق هيئى رئيسى ايله ككبوزه قئمقامى فوزى بكك ، مشرك امضائيله ، وقئمؤسفه مك وقوعندن اول ، ماكنه باشده وقوعبولش اولان بر مراحتى ده ذكر ايتەدن كېميه حك :

« ككبوزه قواى مليه قوماندانى ييچى بك حقتندە بعض كسانك افترايليله اك نهايت صالى كېجەسى استانبولدن اركان وامرا قومانداسنده كلن ابكى بيك قدر بر قوتله ، طاوشانجاده تحت محاصره ديه آلنديغى واليوم محاصره آلندە بولنديغى ، شمدى اهاليدن آلدېغم معلومندن آكازشيله شدر . بويلا ، وطنى ابجون چايشان برذانه قارشى ياپيلان بومعام ، بك حقتىز اولديغى معلوم عالى قوماندانيلير . ميرمومى ايلك قورتارلىسى حنده نه كېي برعامله ياپيله جفئك امر واك اربى ماكنه باشنده بكار رز .

قئمقام
مدائمه حقوق هيئى
فوزى
ميرآلوى شوكت

§ افنديلر ، اوتاريخلرده ، ايزميت حواليسنده ، قواى مليه تشكياتى ايله اوغراشان مېموت مىرى بككده ، بوبادەكى اشعاراتى عيساً عرض ايتەمه مساعده كزى رجا ايدرم :

ايزميت
۲۲۶-۱-۱۱

ق ۲۰ . قوماندانلننه

۱ — مصطفى كمال پاشا حضرتلرينه : مخبرەسى درت كون اول ارش اولان ييچى قېودان مسألهسى ، نهايت خبر آلمش اوله جنكز وجهله ، شهادتيله نتيجەلدى .

۲ — یمنی قبودانك ، استانبول قپوسنده ، متعضو برماهیتده محافظه موجودیتی، هر حالده قوای ملیه قارشی عارض بولنان ذواتی ، تدهیشتن خلی قلدیغندن ازاله سی تصیم ایدلش بولندیغنده شبه یوتدر .

۳ — از اینك بوم مقصده یمنی تصحیحی ، مسئلینی موضعی ماهیتدن جیقارتمقده وهیت تمثیلیجه تألیفی واجب قیلمددر .

۴ — از این لواء، استیلا یوزدن بی حضور ایکن، یردن قیلمدایمان ومعیننده هیچ برقطعه یه افسر ورمدن ، یاندکی مجوسینان اون ش یکریمی کشینك، یردن فرار ایلمسینی هرکون مسائل مدیه نیتی این آدن قوسنانی حکمت لک، یحیی نك ازاله سی کفایتی اهمیت به تلقی و آلدی زاندارمه قونی ایله بلات سرات ایش و هایت قوای ملیه مهم برضربه وورمق صورت به مقصدینه نائل اولش بوا یور . باب ی وار . (مبعوث سری)

فرقه ۱ قوماندان وکیلی

فوزی

ق ۲۰ . قوماندانلغه

۵ — ککبوزده تشکیل ایداش بولنان قوای ملیه نك باشسر قلمسی ، بوندن صوکره اورالری دهشته الفا ایده جکدر .

۶ — برالرجه بوتون قوای ملیه نك استادکهی بیلین یحیی نك ، بو صورتله محاسی ، افکار عمومی بی بحق تشویش ایتددر .

۷ — یحیی نك ازاله سی ، حکومتك قوای ملیه قارشی بعدما آله جنی متجاوزانه وضعیه دلیل عند ایلمددر .

۸ — ویرکت ، اجیبی ارجه دخی لاشك قوای ملیه نك نزار حکومتده قابل اهل واححا برماهیتده کورونیکسه حکم ایلمه جکدر . بواع تبارایله تدایر لازمه اتخاذا اولمیدر . مابعدی وار . (مبعوث سری)

فرقه ۱ قوماندان وکیلی

فوزی

ق ۲۰ . قوماندانلغه

۱ — ۶۸ نومردلی شیفریه ذیلدر : مابعد . وضعیتی تشوشدن تخلیص و ککبوزه قواسنك همان معتد بر ذاته تقویضی تدبیری ، اتخاذا اولندیقی تقدیرده ، اسکدار لواءسی دخی داخل اولندیی حالده ، بوتون ایزمیت سنجاغنده ، فرد واحدك قوای ملیه طرفدارانی ایتسه امکان بولنه میه جنی قضیاً یلتمیدر .

- ۲ — ژاندارمه آلاى قوماندانى حكمت بلك بلافاة وقت قائديرلى الزمدر .
- ۳ — ايزميت لوانسده قواى مليه نك كسب موجوديت ايدم بيلمى ، نظاميه خدمتنده بولنان قائم مقام فوزى بلك ، ژاندارمه قوماندانى اولسنه متوقعدر . بشقه چاره بوقدر . بونى اهميته عرض ايدىورم . (مبعوث سرى)

فرقه ۱ قوماندان وكلى
فوزى

ق ۲۰ قوماندانلغه

- ۱ — ۷۹ نومرولو شيفريه ذيلدر :
- قواى مليه نك ، آناطولو طرفلرندن ، استتقال ايدلمكده اولدينى حقنده ، دوران ابدن شايعات ، حادثه آلمه اوزربنه مخالفله دها زياده قوت بخش اولديقتندن ، اسكى مكنت وزندگينك ضياعه اوغرامديغنى كوستره جك فعلى بر تدبير اتخاذى الزمدر .
- ۲ — على فؤاد پاشا حضرتلرينك بورايه قدر تشريفلرني لزوملى كورمكده يم .
- ۳ — ايزميت لوانسده ، اهميت و برلسنى و اهميت و يرلديكنى كوستره جك فعلى تدبيرلر اتخاذى لزومى ، تكرار ايجون مجبوريت كوريبورم . (مبعوث سرى)

فرقه ۱ قوماندان وكلى
فوزى

§ او تاريخده ، استانبولده بولنان رؤف بكده ، شو مكتوب كوندردى :

استانبول
۱۹-۲-۴۳۶

مصطفى كمال پاشا حضرتتربنه

محبي قبودانك تسليم اولدقدن سوكره اتلاف ايدلديكى ، بوراجده آكلاشيلمشدر . محافظلغه مراجعت ايدلمش فتح ميت عملياتده ياپيلمشدر . تعقيات قانونيه بى حكومت ، آله آلمشدر افندم . عرض تعظييات ايلرز .

صبي رؤف

افندیلر ، بحی قودانك قتل ایدلیکنه شبه قالمشدی . بو حقیقت ، بیلندکدن سوکره ، قاتل اولان حکومتك ، تعقیبات قانونیه یی ائنه آلمش اولسی ، جنایت فاعلارینك میدانه جقیمه جفته دلیل دکلیدی ؟ فقط ، افندیلر ، زمان ، هر شئك ، هر حقیقتك ، تاریخك صمیمی سینه سنده مطالعه سنی ضامندر .

§ محترم افندیلر ؛ حکومتی واستانبولده کی تشکیلاتمز رؤسائی ، بویه چیرکین بر جانبك ارتکاب اولمسنه دلالتنه سائق اولان اسباب ومؤثراتك ، تدقیقك جدآ شایان عبرت نتایجه منجر اوله جفته قانع بولدیمز جهتدر ، که ظاهراً ، اهمیتسز کی کوریه بیله جك اولان بر وقعیه دلالتله و وثائقه استناد ابتدیره رك ایضاح ایتدم . بو ایضاحاتمله انظار ملتده واضح بر زمین تدقیق حصوله یاریم ایدمیلدیم وجدانی وظیفه لرمدن برینی یامش اولدیغمه قانع ومستریخ اوله جفم .

افندیلر ؛ بو حادیه یی مطالعه ایدرکن ، ایکی نقطه یی نظر دقتده طومتی ، فائده لی اولور! اونقده لردن :
(۱) نحیسی : سعیده ملاتك منسوب اولدینی تشکیلات خفیه و ککبوزه ، قارتال حوالیسنده تماماً بو تشکیلاته منسوب اشخاص و چته لرك رولی و بو رولی ، بزم آداملرمزه و تشکیلاتمز عطف ایتکده و وطنپرور یشایان ذواتی اغفال واقعا عده کوستریلن مهارت و موفقیت .

(۲) نحیسی ؛ استانبول تشکیلاتمزك رؤسائی که بزه ، هیئت تمثیلیه تابع واونك تعلیماتی و اشعاراتی دائره سنده حرکتله مکلف بولونیورلردی و آتبق ، بومکلفیتی ، صمیمی ایضا ایتکده استقامت عمومیه ده اصابتله یورومه نك اغلب احتمال اوله جفنی قبول ایللری ایجاب ایدردی . حالبوکه ، بو ذوات ، کندی عقل و تدبیرلرینی ، هیئت تمثیلیه نك ابقاظلری قارشوسنده ، یوکسك کورمکدن فارغ اوله مه مشلر واستقلال حرکتلرینه نمانت اولنسنی ، عزت نفس مسئله سی یاپه رق ، عصیلشمشملر و بو حس سقیم تحت تأثیرنده ، اغفال اولمغه قدر وارمشلردر . [وبقیه : ۲۱۲]

§ شمدی افندیلر ، وجدان و شفقت صاحبی اولانلری ، جدآ دحون ابدن بر تلغرافی ده ا نظرکده رقتکزه وضع ایدرک ، بو مسئله ده دائر بیاناتمه ختام وبره جکم :

استانبول
۱۴-۱-۳۳۶

۴۹۶۰

آنقرمه ده : قوای ملیه رئیس مصطفی کمال باشا حضرتلرینه

زوج بحی قودان ، خف ذات سامیلرینه اولان مناسبی طولا یسییه ، رجعه قانونیسی اولقسزین ، مرص تسلیمیت ایتدیکی حاده ، ککبوزه ژاندارمه یوز باشیسی نائل و ملازم اول عبدالرحمن افندیلر طرفندن آلقاچه سینه شهید ایدلدی . بوتون طواوشانجیل اهالیسی ، وقعه مک شاهدیدر . احقاق حق ایچون عدلیه و داخلیه نظارتلرینه مراجعت ایدلدی . ایکی نفر بایم ایله بریشان بر حالده بولونیورز . بوبایده نشیبات و معاونت سامیلرینه منتظرز فرمان .

قره کرکده کجه جیلرده قره داش بجه سنده
۱۹ نوره رولی حاده ساکن بحی قودان زوجیه

شوکت ظام

§ افندیلر ؛ یحیی قبودان مسئله سینه ، ۲۰ تشرین ثانی ۲۲۳۵ تاریخده تیسرا تارک ، برچوقماسانه
وزمان قطع ایتک صورتیه ، وقعه نك قناحنی اكل ایتك ضرر آید ذلق ، شادی ، مسوده
بیورورسه کز ، تکرار ، براقیدیمز تاریخه عودت ایدرک ، و فی تعیب ایدلم .

(آقره - اسکیشهر) شمندوفرینک ایشلایلسنه ائتلاف دولتری طرفندن ایدلادی .
بوخطک ایشلایلسی ایچون ، دول ائتلافیه مثللری نزدنده ، شدید بر صورتیه پروتستو ایدلادی ،
۲۱ تشرین اول ۲۲۳۵ ده آقره هیئت مرکزیه سینه بیلدیرلری .

آطنه تشکیلاتی متشبثلرینک ، نیکده به ویا قیصریه کلرک ، بزمیه تاسیده بولتیق ضرورتیه ادامه
فعالیتلری تأمین ایدلادی .

آیدین جبهه لرنده ، وضعیت هرکون کسب نزاکت وجنیت پیدا ایتکده اولدیلندن ، صالح یاشا
ایله ، آماسیه ده قرارلشدیردیمز وجهله ، دو نامنا جمعیتک درت یوز بیک لیراسنک بوجیه لرل احتیاجانه
تخصیص ایدلایلسی حریه ناظرینه یازدق . بو جبهه ده کی مجاهدینه ، اسلحه ، جیخانه اعطالسی وجیه نك
ماکنه لی قنك وطوبحی قطعایله تقویه سنی ، قویه ده اون ایکنجی قول اردو قوماندانندن رجا ایتدک .
افندیلر ؛ فرانسزلر ، (باندیرمه - صومه) شمندوفر خطک مراقبه سی بهانه سیله ، باندیرمه ده
بر مفرزه چبقارمشلردی . آسایشی مکمل اولان باندیرمه ده ، عسکر اقامه سینه حاکمری اولدیبی
بدیهی ایدی .

بو نقطه به ، ۲۴ تشرین ثانی ۳۵ ده اون دردنحی قول اردو و ۵۶ نجی فرقه قوماندانلرینک
نظر دقتی جلب ایتدک .

اجنبی ضابطلری ، آیدین جبهه لرنده دولاشه رق ، پروباغاندا یاپورلر و وضعی آکلایورلردی .
بوکی ضابطلرک جبهه ده قطعات ایله تماسنه قطعاً میدان ویرلمه سنی و رسمی مراجعتلرینک حکومه ،
اکر قوای مایه به عائد بر سویلیه جکلری اولورسه هیئت مرکزیه لرمن واسطه سیله بزم ، مراجعتاری
لزمونک کندیلرینه تبانی و پروباغاندا یاپانلری اولورسه ، تحت الحظ منظمه دن اخراجلری و محبوسیت
قطعیه حاصل اولورسه ، جبهه ده کوروله جک ائتلاف عسکرلرینه ده سلاح استعمال ایلایلسی ، جبهه باندیرلری .
افندیلر ؛ بزم ازمیر اهالیسنک ده فعلاً انتخابه ایشراکنی تأمین ایتک ایستایوردق وایولده شمع
وسائلله مقصدمنی ابلاغ ایدیوردق . فقط ، یونانیلر ، بالتبع مانع اوایلوردی .

۲۹ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخنده ، بو خصوصی ، دول ائتلافیه مثللری و بی طرف سندرتر نزدنده
پروتستو ایتدک و بوندن ، ازمیر تلغراف و پوسته باش مدیری بولن ادهم بک یازدق ازمیر اهالیسنی ده
خبردار ایتک ایستدک ،

افندیلر ؛ احتمال برچوقلرکزک خاطرنددر . اشغال زماننده ، آطنده ده ، (نرد) نامنده ، قوای
ملیه علیهنده ، راجنبی غزه سی انتشار ایدیوردی . بو غزه ، محضاً ، آناتولو ادکار مایه سنی اشغال
واضلال مقصدیه و بزم علیهمزده ، هذیاندرله مالی ستونلره مالک ایدی . بالتبع ، بو غزه مال دانسته
کیرمسنه ممانعت ایتدک .

فقط ، بو غزه نك ، مملکتده اوقونمسی البته فئده لی کورن ، علی رضا پاشا فینه سنک داخلیه

ناظری و حال باشانك مكرر آ تركيه ابلديكي داماد شراف باشا ، (فردا) غزته سنك ، بو زهرلی باچاورانك سربس دخوله نعت اولماسی ایچون أمرلری مئدی . بوسبيله ، شریف باشانك آرقداشی جناب باشانك ، ۳ كانون اول ۱۲۲۵ ده ، نظر دقتی جابه لزوم كوردك .

§ افندیار و مجلس مبعوثانك استا واده طوالت منسته مانع اولامه مق ضرورتی اوزرینه ، استانبولده اجتماع ایدر جنك مجلسده ، « وملك تمامه یمنی ، دولت وملك استبداتی ، تأمیندن عبارت اولان قانونی شافعه و مدافع ایچون متفق و عزمكار بر غروب وجوده كتیرمکی ، بكا چاره اوله رف مطالعه ایندك . بوناك تأمین ایچون ، معازم كنز اوله یمنی و حوله ، ۱۸ تشرین ثانی ۱۲۲۵ تاریخی تعایات و تعمیمده ، مدرثرك معین مختارده غروب ، غروب اجتماع ایدرك ، مداوله افكار ایده جكاری مهم نقطه لردن بری اوله رف بوسبیلانی قید ایتشدك .

عینی تاریخده ، دوشونبك ، كه بو غروبك تشكیاتی تأمین ایچون هرلوانن برر مبعوثی اسكیشهره دعوت ایدلم . اسكیشهر اوزران شهنشهره له استا ووله كیده جنك مبعوثلری ده ، دعوت ایده جك كنز مبعوثلریه برلشدیره لم و بالذات ، اسكیشهره كیده رك ، عمومی راجتماع باهرف ، اساسی برصورنده مداوله افكار ایدلم . بومبانه ، استانبولده ، مبعوثانك امنیتلریه متعاقب داییری ده ، موضوع بحث ایتك ایتوردق . فقط ، نوان صوكره و ره جكم ایضا حاله ، عینی اجتماع ، آتقردده قانقن یایمی ترجیح ایتك . دها بر آی قدر سیواسده قلقدن صوكره نهایت آتقردیه حرکت ایتك .

آتقردیه مواصاته زی ، ۲۷ كانون اول ۱۲۲۵ تاریخی ، شو آچیق تبلیغ ايله تعمیه ایتك :

« سیواسدن قیصری طریقده آتقردیه حرکت ایدن هیئت نماییه ، بونون كنز كاهنده و آتقردده ، بوبوك ملت ترك حاروصیمیمی تقاضا هرات وطن پرورانه سی ایچنده ، بوكون مواصلت ایلدی . ملت ترك كوستر دكی اثر وحدت و عزم ، ملكتمزك تأمین استقبالی حقنده کی قضا عتقاری ، لایقزلزل بره ورتده ترمین ایدیمی مایته در .

شیمه دیلك ، هیئت نماییه مرکزی ، آتقرددر . تقدیم حرمت ابارز ایدم .

هیئت نماییه نامه
مصطفائی کمال

۲ كانون ثانی ۱۲۳۶ تاریخده ، جمعیت هیئت مرکزیه لرینه ، حاجی بكتة شده حاجی جمال الدین افندییه ، موطكیده حاجی موسی بك آریجه بر تباينه بولندق .

بو تبلیغتمزك متنی و طرز تحریری ، شویله ایدی :

« ... سیاحت زده کی مشاهدات و تدقیقاتم ، زاره ؛ جناب حافظ حقیقینك عنایت و نایه سبيله تبلی

ایدن ملی برلکمزک مستند اولدینی تشکیلات ملیه‌نک تعضو ایتش ومقدرات مات ومملکتی نهایس ایچون ، بحق شایان استناد بر قوت وقدرت حالته کلش اولدینی ، مع الشکران کوسزردی .

وضیعت خارجیه ، بو ملی عزم و وحدت سایه‌سنده ، ارضروم وسیواس قونفره‌سی اساسانی دائره‌سنده ، منافع ملک وملته مساعد بر شکله کیرمشدیر .

مقدس وحدت و عزم وایماغزه استناداً مطالبات مشروعه‌میزک تأمین کوننه قدر ، کمال نبات ایله جالیشیلیمی وبو بیاناتمزدن ، کویلولره قدر ، ملتک دخی خبردار قیلمسی تمعماً رجا اولئور .

آناطولو وروم‌ایلی مدافعه حقوق جمعی هیئت تمثیلیه‌سی نامنه

مصطفی کمال

§ افندیلر ، هیئت تمثیلیه مرکزینک، آققره‌یه نقلی فکری اولدیتجه اسکی ابدی. بو فکر، ایلك موضوع بحث اولدینی صرملرده ، کانظم قره بکر پاشادن ورود ایتش اولان بر تاغرافی عیناً بوراده ذکر ابدجکم :

شيفره

ارضروم‌دن
۳ نفر بر اول ۳۳۰

ق ۳ قوماندانلغنه

هیئت تمثیلیه : قوای ملیه‌نی تمثیل ایدن ، هیئت علیه‌نک ، دکل آققره‌یه حتی سیواسک غریبه بيله کچمه‌سی فکرندیم . چونکه ، شرقی ولایانک قوای ملیه‌سی تشکیل ایدن هیئتک ، بنون‌بونون اوزاقلاشمی ، دولایسیله بولایتلرک تشکیلاتسزلفنی موجب اوله‌جنی کبی ، شمیدی‌به قدر یک مشروع ومنطقاً اداره ایدلمکده اولان حرکات ملیه‌نک ؛ اونه‌دنبری دائماً هررتشیشزی فنا کورمک وکوسترمک ایسته‌ین دشمنلر مزجه سابقی مثللو ، بربرده محافظه‌سی ایچون هیئت تمثیلیه‌نک سیواسدن غریبه کچمه‌سی مطالعه‌سده بولندیغی عرض ایلرم .

ق ۱۰۰ . ق

کانظم قره بکر

§ بویله بر تاغرافنامه‌نک ، اصل و اساسی اوله‌میه‌جغه حکم ایتک ایستدم . فقط ، نه‌چالوکه ، بو شيفره تلغرافنامه ارضروم‌دن ، سیواسده اوچنجی قول اردویه کشیده ایدلمشدیر . شيفره محلولتک آلتنده [آچیلدی.دخی ۱۱ منه] یازی وامضاسی اولدینی حالده‌ده اوچنجی قول اردودن بزه کوندیرلمشدیر . افندیلر ، کانظم قره بکر پاشا ، دعوتیمز اوزربنه ، سیواسه کلدکدن وپرلکده مذاکرده بولندقدن

صوکره شهبسز بوتلغرافنامه ایله اولجه بیلدیردیکی فکر ومطالعهمسندہ اصابت اولدیغنی کورمیش، اوله جقدر. فقط، بو فکر ومطالعهمسندہ کی اصابتیزلکی آ کلامق ایچون، بهمه حال وجاهاً مداوله افکاره هیچده حاجت اولهمیهجنی بدیهیاتدنیر. بوفکر ومطالعهمسندہ کی استناد ابتدییرلادیکی سییلره، اک بسیط برنظرعطف ایتمک، اولنرک بطلاتی آ کلاممه کافی کایر طن ایدرم.

بر دفعه؛ هیئت تمثیلیهک یالکز، شرقی ولایاتک قوای ملیهسنی تشکیل ویاخود تمثیل ایتمدیکی وبلنکه بوتون مذککتک - آناتولو وروم ایینک - قوای ملیهسنی تمثیل ایلمدیکی چوقدن معلوم اولمش بولنق لازمیدی. بخصوص، بو قطعه اوزرنده، کونلرجه دوام ایدن تلغراف باشی مناقشه لری اولمشدی. برده، هیئت تمثیلیهک، سیواسدن آنقریه نقل ایتمی، شرقی ولایاترک تشکیلاتسرلغنی موجب اوله جق، بر سبب تشکیل ایدمزدی. هیئت تمثیلیهک، شرقی ولایاتره سیواسدن تلغرافله ویردیکی اوامر وتعلیاتی، آنقرهدن عینی صورته ویره بیله چکنه شبهه بوقدی.

فقط؛ هیئت تمثیلیهک، شرق ولایاترندن زیاده غرب ولایاترینه، استانبوله یقین بولنمسی استلزام ایدن وحقی کوسترین اسباب مطلقیه، البته چوق ایدی. اولاً؛ غرب وغرب جنوبی ولایاترمزدن، فعلاً دشمن اشغالی آلتنه آلمیش اولانلر واردی. بوولایاترمزنی اشغال ایدن دشمن قارشوسنده، اساسلی مدافعه جبهه لری تشکیل واولنرک اسباب ترصیننی تأمین ایتمک لازمیدی. حالبوکه شرق ولایاترمزده، بوبله فجیع بر وضعیت یوق ایدی. قطعی اوله رق قریب برتهلکه فعلیهده، محتمل کورولموردی. بعید بر احتمال کوره، فرضاً شرقدن ارمنیلرک فعلی بر تجاوزی قبول اولونسه بیدی بیله، اولنک قارشوسنده قوای ملیه ایله تقویه سی مقرر اولان، کندیلرینک تحت قومانداسنده، اون بشنجی قول اردو حاضر بولنموردی. فقط، ازمیر جبهه لرده، مختلف طرز قوماندالر، مختلف ماهیتده قوتلر ومختلف ومتنوع، منفی منابعدن مضر تأثیرلر واردی. آطنه اشغاله قارشی هنوز جبهه شکل ایدمه مشدی.

بناء علیله، اصول وقاعده شودرکه، وضعیت عمومیه بی اداره وسوق مسئولیتنی درعهده ایدنلر، اک مهم هدفه واک یقین تهلکه به، ممکن اولدیغنی قدر یقین بولنور. یرکه، بوتقرب، وضعیت عمومیه بی نظردن مهجور براقه جق درجهده اولمسن! آنقره بوشرائطی جامع برقطه ایدی. هر حالده جبهه لرله اشتغال ایدم جکز دیه بالیکسره، نازللییه ویاخود قره حصاره کیتیموردق. فقط، جبهه لره واستانبوله شمندوفرله مربوط ووضیعت عمومیه بی اداره نقطه نظرندن سیواسدن اصلا فرقی اولمیان آنقره به کله جکدکه مجلس مبعوثانک استانبوله طوپلانمسی ضروری کورولادکن صوکره ایسه، آنقره به کلک نه درجه لزومی وفائده لی مطالعه ایدمک لازم کلدیکنی ایضاحه لزوم کورم.

افندیلر؛ هیئت تمثیلیهک آنقریه نقل ایتمه سی ایچون سییلر سرد اولنورکن، بومیانده، هله «اوتنه دیری دائما هر تشبیزی فنا کورمک وکوسترمک ایستین دشمنلردن» بحث ایدلمش اولمسنه هیچ بر معنا ویره مدم. فی الحقیقه، کندیسنگ دیدیکی کبی دشمنلر بزم هانکی حرکتیزی، هانکی تشبیزی ایی کورمشلردر ویا کوره بیلرلرکه اوکا کوره حرکت ایدم!

اکر، بوفکر ومطالعهمسندہ کی تولید ایدن: «استانبوله، آمال ملیه به مطابق بر علی رضا پاشا حکومتی

وارد. مجلس مبعوثان ده، اوراده اجتماع ایدرهك مقدرات ملت وملكى مراقبه باشلاقدن صوكره، هیئت تمثیلهك غرب جهه لایله، مجلس مبعوثان ایله علاقه و مناسبتنه نه لزوم قایل. بو تقدیرده، هیئت تمثیلهك یالکیز شرق ولایتلریك تشکیلاتیه اشتغال واکتفا ایلمی وافی ودها نافع اولماز می؟ کبی بر ملاحظه و مطالعه ایدیسه، بر درجه قدر، شایان تأمل کوروله بیلیر. فقط، بو تقدیرده، وضعیت عمومی بی و حقیقت احوان و شرائطی کوروشده و طرز تلقیده هیئت تمثیله ایله کاطم قره بکر باشا آره سنده غیر قابل املا برخندق اولدیغی قبول ایتک اینجاب ایدر.

هیئت تمثیلهك آنقره به کلسی دشمنر فت کوره جکدر؛ نقطه سنده ده چوق توقف ایدیلرک بلکه، در میان ایدش اولان فکر و ملاحظهك منبع و منشأنه ده زیاده نفوذ ایدیلر سنده بزم شمدیلک بوکا حصر ایدمک فضله زمانر یوقدر.

§ افندیلر، بوندن اول بحث ابتدیکم وجهه، بر ایکی کونلک بر اجتماع و مذاکره مقصدیه، مبعوثلری دعوت ایچون ایلک یازدیغمز تلغرافده — که بو تلغراف صورتی مطبوع اولدوق تبریات حالنده بوسته ایله کوندرمشك — مقصددن بحث ایتدکدن صوكره «هیئت تمثیلهك بولنا جفی نموده، زمان اجتماع، کوندر به جک مبعوثلرک اسم و آدرس لری معلوم اولدقدن صوكره بالمخبره قرارلاشدیر یله جتدره هیئت تمثیله، قریباً استانبوله یاقین بر محله نقل ایدمک جکدر». دینشدی. [و شیقه: ۲۱۳]

آنقره به مواصلمت زده، آنقره — اسکیشهر خطی ایشله مکه باشلامش اولدیغندن اولکی تبایغمز ۲۹ کانون اول ۳۳۵ تاریخنده یادیغمز بر ذیل ایله، مبعوثلرله محل ملاقات اولق اوزره (آنقره) بی ثابت و تعمیماً تبلیغ ایتدک. بو تعمیلمک بر ماده سی ده، دیگر مبعوثلردن ممکن اولدیغی قدر فضله ذواتک مذاکره اشتراکی صوكره درجه آرزو ایدلمکده اولدی، قیدندن عبارتدی. [و شیقه: ۲۱۴]

افندیلر، نتیجه سندن بک زیاده فائده مأمول ابتدیکمز، بو تشبث خیر خواهانه و وطن پرورانهك دخی، استانبول رجالی طرفندن اوکنه چیقیلدیغی عرض ایدرسم حیرت ایتزسکیز ظن ایدرم.

مساعده بیورورسه کز، بوجهی بر آزار ایضاح ایدیم؛ بز، مبعوثلری. آنقره به دعوت ایدرک، بر طاق ذوات اوزرنده، بودعوتی حکمسز، متصور اجتماعی عقیم براقق ایچون متابل تدبیر و اشدت آلیورلر مش. . . . بعض مبعوثلرک و بردکاری تلغرافلرله، بو خصوصه، مطلع اولدق. مثلاً، بور دور مبعوثی حسین باقی امضالی و ۲۹ کانون اول ۳۳۵ تاریخلی شویله بر تلغراف ورود ائدی: «استانبولده اجتماع ایدن مبعوثلر نامه آیدین مبعوثی حسین کاطم امناسیله هیئت تمثیله ریاسته کان تلغرافده، اک سریع واسطه ایله دارالخلافه کلککم الزمینی اشعار ایدلمکده بو کونده داخله نظارتندن مورد تلغرافده دخی عزیزیم بیلدرلمکده.

مقدمه هیئت تمثیله نامه مصطفی کمال باشا حضر تلی طرفندن واقع امر و اشعار اوزرنه نقطه نظر عرض و ایضاح قلندی حالده هنوز بوباده بر امر تلقی ایدیه مدیکندن اشعار دولترینه کال اهمیتله منتدیرم افندم. .

آق داغ ممدنی مبعوثی بحری امضالی و عینی تاریخی بر تلغرافده ده: «آیدین مبعوثی حسین کاطم امناسیله ورود ایدن تلغرافده، مبعوثلرک اک سریع واسطه ایله درسعادته کلری بیلدر یایور سنده، هیئت تمثیله به اعضا انتخاب اولنان مبعوثلری، یوقسه بالعموم مبعوثلری دعوت اولندیغنده تردد ایدلندیر. لطفاً خط حرکتک تعییننه مساعدلری مترحمدر فرمکن. .

افندیلر ، بوکام تلغرافلر توالی ائیدی . بو اشعارلارندن ، سهولته ، مستبان اولمده ایدی ، که مبعوث آرقداشلر ، هئت تمثیایه ایله حکومتی واستانبولدن بوتون مبعوثلری دعوت ایتک صلاحیتیه کئندنده کوره بیان ذواتی ، متعدد مشترکده هم وکر و هم آهنگ تلقی ایدیلورلردی . حکومتک و بهجوت ذواتک منفی مضمرانی خاطر و خیالارینه بیله کتیره میورلردی . اولسه اولسه ، بزمه استانبولده کی ذوات آره سنده ، یکی تقرر ایتیش بر وضعیت بولندیغنی و یا خود آره ده ترتیب نقطه سندن بر یا کاشاق اوله بیله جکی ظن و فرض ایله مش اولدقاری اشعارلارنده کی صفوت و صمیمیتدن آ کلاشیامقده ایدی .

مراجعت ایدن مبعوثلره ، ویردبکم جواب شو ایدی :

« حسین کانه تک اشماری ایله بزم بر کونا علاقه من یوقدر . مومی الهک وضعیتیه تاماً آ کاه اولدای آ کلاشیامور . ۱۷ و ۲۹ و ۱۲ - ۳۳۵ تاریخلی تلغرافنامه لرمن احکامنجه حرکت . منافع مله و ولاء مزه دها موافق اولایی جهته اولنلرک تسریع ایجابی و کاطم بکک خود بخود وقوع ویش اولان اشعاریه مناسب جواب اعطاسنی و کیفیتک اشعاری رجاء و تقدیم احترامات ابلرز افندم .

هیئت تمثیایه نامه

مصطفی کمال

عموم مبعوثلره ده ، شولتمیمی یازدق :

آ نقره ۳۰ کانون اول ۳۳۵

« آیدن مبعوثی حسین کاطم بک افندی بک مبعوثین کرامدن بعضیلرینه ، درسعادته سرعت حرکتارینه دائر تلغرافنامه لر کشیده ایلدیکی آ کلاشیلدی . بونشبت ، میرمومی الهک وضعیتیه تاماً آ کاه اولدیغنی کوستردبکندن کندیسنه وصیت افهام و . . . تاریخ . . . نومرولی تبلیغاته دائر معلومات اعما ائیدیلدی . بناء علیه ، هیئت تمثیایه جه استرحام اولدینی وجهله ، هیئت تمثیایه اعما سی اوله برق انتخاب اولمش مبعوثین کرامله دیگر مبعوثیندن مذا کرائده حاضر بولمق ایسنه ذوات محترمه بک ، کانون نایمک بشدن اعتباراً آنقره یه تشریفلری توضیحاً استرحام اولنور .

هیئت تمثیایه نامه

مصطفی کمال

۳۰ کانون اول ۳۵ تاریخلی برشیفره ایله ده استانبولده کی تشکیلاتمه : « حسین کاطم بکک تشبثندن بحث ایتدکن صوکره ، کندیسنک بزم تبلیغاتزدن خبردار ایدلسنی ومذا کرائده حاضر بولمق آرزو بیور یورلرسه لطفاً و سربماً آنقره یه تشریفلری لزومنک افهامنی ، بیلدیردک . [ونینه : ۲۱۵]

افندیز : بزم استانبولده کی تشکیلاتمزدن خبر بکلرکن ، فارشیمزه بر ذات چیقیدی . بونک کیم

اوله بيله جگنی تخمینده کوچك چكمزسكز ، ظن ایدرم . معلوم یا ، بزم استانبولده هم مرخصمز وهمده ناظر اولان ذات . . جمال پاشا . . . اوت ؛ ۱ كانون ثانی ۳۳۶ تاریخی شوتلغراف حربیه ناظری جمال پاشا امضاسیله کلیوردی :

و ۲۰ قوماندانلغنه

مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه :

درسعادنده بولنان مبعوثاندن برغروب مراجعتله اعطا ایلدکلی تحریری مطالبینی عیناً بروجہ آتی عرض ایلرم :

۱ (مجلس مبعوثانک ، برآن اول ، اجتماعی الزمدر . شوصرده بعض مبعوثلرک آنقریه دعوت ایلدملری ، مجلسک مسارعة آچیلسنه مانع اوله جقدر .

۲ (بو حالک و دعوت کیفیتنک میدان وبره جکی سوء تفسیر آرده سننده ، اک زیاده جانب دقت اغیار اولان ، قوه تشریمه نیک بشقه قوتلرک تحت تأثیرنده حرکت ایتمکده اولسی ظنی در . بونک ، داخلده وخارجده پک بیوک براعمادسزلق تولید ایدم جکی محققدر .

۳ (بویه برحال ووضعه ، مجلسک ، کندیسندن بکله نیلن خدماتی ایفا ایدم بیلیمسی ممکن دکلدرد . ۴ (اولجه یاپیلدینی کی مبعوثلرله تماس ومناسبتده بولتیق اوزره صلاحیت واسعه بی حائز برذاتک ، مرخص صفتیله استانبوله اعزامی تأمین مقصده کافیدر .

۵ (آنقریه دعوت ایدیلان مبعوثلرک تأخیر عزیمتلری واوراده طوپلانیان ذواتک ده همان استانبوله حرکتلری حقنده یکیدن تبلیغات سریعه اغاسنه انتظار ایدلمکده در .

حربیه ناظری

جمال

افندیلر ؛ بوطرز حرکت واشعارده ، برصمیمت ونجات کوریورمیسکز؟ اولاً ؛ بزم ، مبعوثلرله اجتماع عقدی قراریمز و بویابده کی تبلیغاتمز ، بوندن بریحق آی اولندبری معلوم ایدی . اگر بو حرکتمز منافع وطنیه جدا غیر موافق ومحدورلی کورولمش ایدسه ، بزمه عینی غایه ملیه بی تعقیب ایتدکلر بی ادما ایتمکده بولنان افندیلرک وحکومتک ، بزم دعوت ایتدیکمز مبعوثلره ، استانبوله جلب تلترافلری یازمه دن اول ، بزمه آکلاشمسی ، هیچ اولمازسه نقطه نظر وتشبثلرندن بزی خبردار ایلملری اقتضا ایلزمیدی ؟ بویه یایموبده دوغریدن دوغری به دارالخلافه به حرکتلر بی تسریع ایتدیرمک ایچون هیئت ققیشیه ریاستلری واسطه سیله ، شیخ محسن قانی نیک وداخلیه ناظرینک امضالریله ، طشرده کی مبعوثلری صیتیشدربوب شاشیرتمق وامر واقع احدانیله بزم تشبثی عقامته اوغراتمه ققیشتمق دوغرومیدی ؟

نائیا افندیلر ؛ تجدید انتخاب آیلرجه و آیلرجه اجرا اولنیوب مدت معینه قانونیه چوقدن کجیرلش اولدینی تاریخلرده هیچده استعجال کوسترمکی تخطراتمه ین بوافندیلر ، بزم ارضرومدن ، سیواسدن بری ، نامتناهی آشیبات و فعالیتیمزک بر اثر موفقیتی اولهرق ، تأمین ایدیله بیلن تجدید انتخابدن سوکره و هر برلرلرینک مبعوثلقلرینی آریجه نوسط و تعقیب ایله تأمیندن سوکره نهایت اوج ، بش کون کی قلیل بر تأخر وباخصوص بوتأخر بیوک برغایه نك وباخصوص استانبولده طوبالانق غفلتی کوسترلرک شخصلرینک دخی مصونیتنه متعلق تدابیرک تأمین اسبابی تذکر مقصدله اولدیغنه کوره ، بوافندیلری بوقدر استعجاله سوق ایتمی میدی ؟ هیچ برتدیر وقرار آلمدن ، بر آن اول ، معروض حقارت و ردالت اولمقده استعجال ، نهدن ایلری کلیوردی ؟

نائیا ، افندیلر ؛ صاف وزیه آرقداشلرینی بالاغفال ، استانبولده ، کندیلرینک داخل اولدقلری تهلکه وحقارت چنبرینه ، سرعت سریعه ایله صوقق ایسته ین بوافندیلر ، آناطولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعیتنه منسوب دکلمر میدی ؟ بوملی جمعیتک اعضاسی بولونمیورلر میدی ؟ بر جمعیتک افراد واعضاسی ، مبعوث اولدقلری حالده دخی ، جمعیتک لیدرلریله مداوله افکار ایدرهک انک نهایت ، تثبیت اولنهجق پروغرام داخلنده حرکت مجبور دکلیدرلر ؟ دنیانک هر طرفنده ، بوتون مدنی هیآت اجتماعیه ده ، بو ، بوبله دکلیدر ؟

برغروپک ، برفرقه نك ، لیدرلریله تماس ومناسبتنه گلسندن ؛ قوه تشریمیه نك ، بشقه قوتلرک تحت تأثیرنده حرکت ایش اولدینی ظننک تولد ایدمچکی واهمه سندن و بونک انظار اغیارک جالب دقتی اوله جفندن ، نهدن خوف ایدیلیوردی ؟ بوافندیلر ، تجدید انتخابی و مبعوثلرک انتخابی ، تأمین ایش اولان ، تشکیلات قوتنک ، تحت تأثیرنده کورولمکی ، ممنا شرف و حیثیتلرینه منافعی بولیورلردی ؟ مبعوثلرک ، مملکت داخلنده ، قوتلی برملی تشکیلاتنه منسوب اولدقلرینی و او تشکیلات شامله نك تثبیت ایلدیکی معین غایه لردن آریله میه جفنی وهر احتمال قارشی ، او تشکیلات قوتنک تحت تأثیرنده بولندقلرینی ، آچیق بروجدان و آنله اعلان ایتمه نك ، اصل بونک ، داخلده و خارجده انک بیوک اعتماد وصایینی تأمین ایدمیه جکفی ، بوافندیلر ، تقدیر ایدمیه یورلر میدی ؟

و اصل ، بوصلابت وجدان وقناعته بولنوب معین غایه ملیه یی تأمین یولنده ، هرتهلکیتی اقتحامه حاضر بر حال ووضعت آلمدقجه ، مجلسک ، کندیسندن بکله نیلن خدماتی ایفا ایدمیه یلمسنه امکان اوله میه جفنی آکلامق ، کهنه می ، یوقسه ، واقع اولدینی کبی ، تجاوز وحقارنه مسکینجه مطاوعته می وابسته ایدی ؟

بوافندیلر ، نیم ، شخصاً مبعوثلرله تماسده بولنمهی آرزو ایتمیورلر وینه حکومت و بعضی افندیلر ، نیم ، استانبولده کیمته می جائز کورمیورلر . آنجق ، صلاحیت واسعه ایله بر مرخصک کوندلرلرینی توصیه ایدیورلر . دوغروسی بو نقطه ده کی عقل و فراستلرینه دیه جک یوق ! کوندردیکمز مرخصلر دکلیدی ، که ملت وکیللرینک دشمن پنجه سنه کیرمسنه برنجی درجه ده مؤثر اولملش والک نهایت ، کندی شخصلرینی بیه مدافعه تدبیر وچاره سنی تطبیقندن طاجز اولدقلرینی اثبات ایشلردر .

مبعوثلرک ، خود بخود دعوتلرنده ، اغفال واصر واقع احداثه موفق اولمقدن سوکره ، بزم طرفزدن تبلیغات اجرا ابتدیرمکی ، طلبده ده کوسترلرین تراکت پک انجه دکلیدر ؟ افندیلر .

§ محترم افندیار ، بوی بحث ابتدیکم تلفرافه جواباً ، اولاً شو قیصه شیفره بی یازدم :

۵ کانون ثانی ۳۶

حربییه ناظری جمال پاشا حضر تلرینه

ج : صاحب تقریر مبعوثلرک اسملرینک ربو تقریری کیمه خطاباً ویردکلرینک اشعارینه منتظرز افندم .

هیئت تمثیلیه نامه

مصطفی کمال

حربییه

۶ کانون ثانی ۳۳۶

آنقره : ق ۲۰ . قوماندانلغه

ج : ۵ کانون ثانی ۳۳۶

مصطفی کمال پاشا حضر تلرینه :

مبعوثلرک اسمامیسی شونلردر : حسین کاظم ، تحسین ، جلال الدین طازف ، حامد . . الخ در .
بکا کتیرنلر باشده کی ایکی ذاتدر .

حربییه ناظری

جمال

§ افندیار ؛ بالاخره ، بزه ویریلن معلوماته نظرآ ، بکا تاغراف یازان ذوات ، مبعوثلردن مرکب
یر غروب دکلدی . سدر اعظم ، شخصاً طانی دینی حق بک نامنده بر ذاتی - سیوه رک مبعوث اولدینی
معلوماتی اوزرینه . . حسین کاظم بکی ، نزدینه دعوت ایده رک ، بکا خطاباً قیصه بر تاغراف یازدیرمش .
بوتلرانی ، آلدن بعض ذوانه امضا ایندیرمشلر . شیفره کوندلرک اوزره ، حق وحسین کاظم بکلر
جمال پاشایه کوتورمشلردر .

ایحسانه ، بش ماده لک و تقریر نامی ویریلن تلفرافنامه ، بالاخره اویدورلشدر . ذاتاً ، تقریردن
بحث اولدینی حالده ، بونک تقدیم اولدینی مقامک هنوز موجود اولماسیده ، مسئله ده حیل و مقصد
مخصوص اولدینی اراده کافیدی . هنوز مجلس آچیلمش و مجلس ریاستی وظیفه یه باشلامش دکلدی .
مع هذا جان پاشاک بونلغرافی آلا قدن سوکره ، شو شیفره تلفرافی یازدم :

آئقزە
۹-۱-۳۳۶

حزبە ناظرى جمال باشا حضرتلرئە

حەسەن كاظم ، تەمسىن ، جلال الدىن عارف ، ھامىد باي افندىلەر :

« آئقزە كەلك سۈە تەسۋىراتە اوغرايە جەنە دائر ، حزبە ناظرى باشا حضرتلرى وساطىتە ، ابلانچ بىيوريلان مطالەلرئە واقف اولدق . مسئلە ، وطن و ملتك حياتىلە علاقە داردر . مجلس مايدە ، تەكۋىلات مايدە اوزرىيە مستند . قوتلى برغروب حصولە كلز و سىواس عمومى قولغەرسىلە ملتك جەھانە اعلان ابلدىكى مقررەت ، اكثريت عظيمە طرفندن برعقيدە و دستور اتخاذا قىلنە مرسە ، خدمت مايدە مزلە تاۋمىن ايدە جكى موفقيەت ھەبا اولور . مملكت بر فلاكتە معروض قالدە بىلور . بناء عليه ، برطاقم وطنسز و دىنسزلرك پروپاگاندالرى ، بزم ايچون دستورالعمل اولە مزل . غايە ، ملتك نجات و وطنك خلاصيدر . بر ايكي كون ايچون تشرىفلرلە مداولە افكار و توحيد آمال ايدملك بزجە بك مھمدر . بوكا نظر آطرز حركتك تەيىنى منوط راي عاليريدر . عرض احترامات ايلرز افندم .

ھيئت تەمىلىيە نامە

مصطفى كمال

§ محترم افنديلر ، استانبولك تماس و ايضاحندە بولنديغىز جان صيقيجى وضعيتلە اوغراشيركن ، ملتكتك اقەساي شەرقەدەدە ، بريالانچى يىغمىرك احداث ايتدىكى مھمچە وقائلى بروقە جريان ايدىيوردى . بوكا دائر اون بشنى قول اردو قوماندانلغىدن متعدد راپورلر ورود ايدىيوردى . بابورودە درت ساعت مسافەدە - حارت قريەسى - واردر . بوقريەدە منىم اشرف نامندە بر شىخ ، شىعلىك تلقيناتندە بولونيورمىش . بون منائر اولان بابورودە مفتى و علمائى ، شىخى جاب ايدرك استجواب ايلك ايچون تشكيل ايدىكارى برھيئتى ، (حارت) . كوندرمىشلر و حكومت محليە نامە شىخى دعوت ايتىشلر . . شىخ بو دعوتە اجابت ايتىمىش . . حكومت محليە (۵۰) كشيلاك بر مفرزە كوندرمىش . بوندىن بوسوبوتون مفضل اولان شىخ ، مريدانلە برلكدە مفرزەك اسامچە و مھمماي آلمش و افراد و ضابطاى اسير و نەزىبارى شھيد ايتىش . . بونك اوزرىيە ، حواردن بعض قطعەت ، بابورودە سەرق اولتەلە برابر مسئلەك فان دو كولىكە مزلين ، مصلحانە حلى ترجيح ايدىش . . شىخ زردىنە علام و امردان مركب بر قاق ھيئت كوندرمىش . . حكومتە مطاوعتى ايچون نصايحەدە بولونىلمىش . . اون آلتى كون ، بوسورتەلە ضايىع ايدىش . لك صوك كيدن ، ارضروم قاضىسى ھيئتلكدە رجاسى ، شىخ اشرف اوزرىيە مؤثر اولماش . بالعكس شىخ ، بونلرە خطاباً : « ھىكز كافرسكز ! كيمسە يى طانجام ، اطاعت ايتىم ، حرب ايدە جكم . الله ، بكا شريعت اعلاننە مأمورسك ديدى . » طرزندە براولياتىم و برمكلە برابر ، بر طرفندنە كويلرە ، (صاحب شريعت) و (مھدى منتظر) امصاريلە

برطاقم بیاننامه لر لویدر دك خاقي انفال و كنديسنه التحاق ابتدره دك عصيان ايتمش . . بونك اوزرينه ، بالذات بايوردده كلوب طقوزنجي فرقه نك قومانداسني آلان قائم مقام خالد بك ، ۲۵ كانون اول ۳۳۵ كوني ، كافي قوتله حارته حركت ايدر . شيخ ، طوپلاديني عايلرله مدافعه به قرار ويرديكندن طوبنجي وبياده قوتلرله مصادمه و محاربه به احتياج حاصل اولور . بواننده ، شيخك مریدلرندن برطاقلری ده حارته يارديم ايتك اوزره جوار كويلر ده اجتماع ايدرلر . نهايت ، قائم مقام خالد بكك دوغريدن . و غری به بايورددن ، بكا كوندردیكي ۱ كانون ثاني ۳۳۶ تاريخي شيفره سنده ديدیكي كبی ، « حارت مسئله سی ، يالانجي پیغمبرك و اوغلارینك و توابعدن بعضیلرینك اتلافی و حارتك تسلیمیه نتیجه نیشدر . »

خالد بك ، بوشيفره سنده ، مبعوثلره متعلق بعض معلومات ده ویرديكندن ، كنديسنه ۲۱ كانون ثاني ۳۳۶ تاريخنده شو شيفره بي يازدم : « حارت حاده سنده . الله ايدیان موقيت برادريلرين تبريك و مبعوثلرك آتقره به كلسی حقنده صرف بيوريلان مساعي به تشكر ايدر . »

مصطفی کمال

§ افنديلر ؛ حربه نظارتی ايله هيئت تشيله آره سنده ، مزمن حاله كلش بر مسئله واردی . ناظر باشا ، استانبولده بولان ارکانی ، قول اردولرك و مير آلاي رتبه سنده کی امرايی ، فرقه لرك باشنه كچيرمك ايستيوردی . سائر امرا و ضابطانی ده ، آناطولوده قطعاته كوندره جكندن بحث ايدبيوردی . بو آرزويی ، بر برنسيپ اوله رق ايلری سورمش و تطبیقاتی ده ؛ حربه نظارتی مستشار سابق احمد فوزی پاشايی ، آتقرده علي فوآد پاشانك يرينه يكرمنجي قولى اردو قوماندانلغنه و نورالدين پاشايی ده ، قونيه ده مير آلاي و خرالدين بكك يرينه اون ايكنجي قول اردو قوماندانلغنه تعيين ايلك صورتيله بر امر واقع حالنده يايغق ايسنه مشدی .

بو سيسم ، تعقيب و تطبيق اوانديني تقديرده ، حرب عمومیده يتيشمش و قول اردو و فرقه قوماندانلقلرينه ارتقا ايلش نه قدر كنچ ارکان و امرا وارسه ، شهسز ، كافه سي بو مقامندن تبعيد ايدلش اوله جقلردی . چونكه ، استانبولده متراكم اسكي ارکان و امرا ، قدماً ورتبه ، اردو بويوك جز و ناملری باشنده بولان كنچ قوماندانلره تقدم ايتمكده ايديلر .

بز ، بو برنسيپك ، اصلا مروجي اوله مزدق . بالخاصه ، اينجده بولنديغمز شرائط اونوتيله رق ، بويله سقيم اجرا آنه البته موافقت ايدمه مزدك . بناء عليه ، جمال پاشايه اول و آخر نقطه نظر مزی و تعيين اولنان يكي قول اردو قوماندانلرينك كوندرله ملری لزومی بيلديريوردق .

فخرالدين پاشا ، قول اردوسى باشنده بولنه رق ، آيدين جهه سنه معاونت و مظاهرتاه مشغول اوليوردی . علي فوآد پاشا ، فريد پاشا زماننده عزل ايدلمشدى . جمال پاشا ، او حقسز معاملهي تصحيح ايتك ايسنه مه مشدی .

یکرمنجی قول اردویه ، آنقرده بولنان ۲۴ نجی فرقه قوماندانی قائممقام ، مرحوم محمودبک ، وکالة قوماندا ایدیوردی . علی فؤاد پاشا ، هم قوای ملیه قوماندانلی یاییور و همده حقیقته قول اردوسنه حاکم بولونیوردی .

بز ، قول اردو و فرقه جزء ناملرنده قوماندا تبدیلی ، باخصوص ، مقاصد ملیه تابع و او یولده حرکت ایتکده بولنان ، شخصلری معلوم قوماندانلری ، بویه واهی و کیم بیلیر ناصل بر مقصد مخصوصه مبتنی پرنسیپه فدا ایتمه مکه قطعاً قرار ویردک . یالکزه ، استانبولده بولنان کنج و فداکار ضابطانک و اطبانک ، بر آن اول ، آناتولویه ، اردو قطعاتنه کوندرلسنی ، قائده لی و شایان آرزو بولیوردق .

جمال پاشا ، آنقریه موصلتمز کونلرنده ، بومسئله اوزرنده ده اچوق اصرار واستعجال کوسترمکه باشلادی . مسئله بی ، عزت نفس مسئله سی یادی . استعفا ایده جکنی بیلدیرمکه تهدیداته باشلادی . ماکنه باشنده جواب اعطاسی خصوصنده کی اصراری اوزرنه ، حربیه ناظرینه ۲۹ کانون اول ۳۵ تاریخنده یازدیغم شیفرده : « علی فؤاد پاشانک قوماندان افشاکا کنی ، بز ، اساساً ، هیچ بروقت دائمی قبول ایتدک . احمد فوزی پاشانک اصالة قوماندانلقه تعینی موضوع بحث اوله مز . صلحک تقررندن اول ، تصور وتصویب ایدیلن پرنسیپک ، موقع تطبیقه قونمسی محاذیر عظیمه بی داعیدر . حربده ، بالفعل اکتساب مقام و موقع ایش ذواتی ، مادون وضعیته صوفق ، اوله مز . بو ناموسم تشبثات ، تشکیلات ملیه ایچون چالشمقده اولان ذواتک ایش باشندن آیرلملری وبو صورته وحدت ملیه تک متأثر اولسنی مستلزمدر .

آچیقده قالمش ، مقتدر ذوات ، قول اردولر دائره لرنده و قول اردولرک آمرنده ، منطقه و موقع قوماندانلقرینه ، اخذ عسکرله تعین اوله رق ترفیه اوله بیلرلر .

کوچک رتبه لی ضابطان و اطبانک ایسه بر آن اول کوندرلسی لازمدر . اون ایکنجی قول اردویه ککنجه ، بو قول اردو ، محاربه ایدن قوای ملیه ایله تشریک مساعی ایش و طرفین آردسند فاعله مستند براعماد متقابل تحصل ایشدر . تبدل قطعاً جائز دکلدر . اوراده کی وضعیته بویه برحاله اصلا تمحلی بو قدر . « دیدم .

§ افندیلر ، بو مسئله اوزرنده ، آناتولو وروم ایلیده بولنان بالجله قوماندانلره محاربه ایدرک ، نظر دقتلری جلب ایشدم . کانون ثانی بدایتنده ، آنقرده بولنان فؤاد پاشایه اولدینی کبی ، قونیه ده بولنان فخرالدین پاشایه ده ، « نورالدین پاشا تعین اوله جق اولورسه ، قوماندانی ترک ایتمه رک کماکان وظیفه ملیه و وطنیه کزه دوام ایتکز ایجاب ایلکده در . بناء علیه ، بو بایده واقع اوله جق تبلیغادن بزى و قتیله خبردار ایدیکز ، آمرینی ویردم .

جمال پاشا ، کانون ثانی بدایتلرنده ، اوتارینجده حربیه نظارتی سریاوری بولنان صالح بکی - سکزنجی قول اردو قوماندانی صالح پاشادر - ایکی مکتوبی وبو مکتوبلره ملفوفاً دول استلافیه فوق العاده ممثلربنک (۲۴ کانون اول ۱۹۱۹ - ۱۳۳۵) تاریخی مشترک برتقریری وبو تقریر حکومتک ویردیکی جواب صورتی حامل اوله رق کوندردی .

جمال پاشا ، بو مکتوبلرنده ده ، قوماندا تبدیل وتنسیقی حقنده کی پرنسپندن تعین ایتدیکی احمد فوزی و نورالدین پاشارک عنایتلری تأمین لزومندن بحث ایدیور و بالخاصه « اردونک مهم قوماندا

ایده جک برده ، مأموریت عالیہ سناک استازام ایستدیککی ۔۔۔ ولایتدن قاجینه رق ، بر ملاقم غیر قابل قبول معذرتار وسبیلر سرد ایتمشدر ۔

فوق العاده قومیسرلر ، حربیه ناظرینک آلابینی وضعیتیک موجب اولهجنی وخیم نتایج حقندہ ، عثمانلی حکومتیک نظر دقتی جلب اینمکله برابر ، فرہ دکز اردوسی باش قوماندانی طرفندن تبلیغ اولنان قومسراس قرارلرینک تطبیق ایچون نہ کی تدابیر آلمنی دوشوندیکنی اوکرنمک ایستر ۔

فوق العاده قومیسرلر ، وفعدن خبردار اولان متفقین مجلس عالیسنی تنویر اتمک اوزره ، مجلس عالی نامنہ ویریلن امرلرک ، حربیه ناظری طرفندن یایلمہا ۔۔۔ خصوصی ، عثمانلی حکومتیک ناصل مطالعہ ایستدیکنی درحال سیدیرمسی طلب ایدر ۔ دیورلر ۔

افندیلر ، عالی حکومتی ، بو تقریرہ ویردیککی جوابدہ : « ازمریک بدایت اشعالتک ناصل وقوعبولدیغنی ، محتلط قومیسرینک تحقیقاتی وتحقیقاتہ قدر کچن زمان ظرفندہ ، یونان یرنجیلنی قارشوسندہ ، خلقک حفظ حیات وصیانت ناموس قیدینہ دوشدیکنی وحکومتلہ اردونک دائمًا تحقیق قومیسرینک عدل ونصفتنہ اعتماد ایستدیکنی ویالکیز آقان قانلری ، موقہ اولسون دیندیرمک ایچون ، عثمانلی حربیه نظارتک ، جنرال میلن جنابلرینہ ۲۳ آگستوس ۳۳۵ تاریخلی تذکرہ ایله تکلیفدہ بولنش اولدیغنی ذکر وبوتکلیفک ، یونان قطعایلہ قوای منیہ آردسنہ عثمانلی قطعائی وضعندن عبارت اولدیغنی وبوتکلیفک رد اولندیغنی » افادہ ایدیور ۔

صوکرہ ؛ « منطقہ اشعالتک یونان قطعاندن غیری ، ائتلاف قطعائی طرفندن اشغالی تکلیفنہ عائدہ ۲۷و۲۰ آگستوس ۳۳۵ تاریخلی ایکی قطعہ تذکرہ وبونلرکدہ جوابسز قالدیغنه » اشارت اولونیور ۔ بوندن صوکرہدہ ؛ « جنرال میلن جنابلرینک ، تحدید حدودی کوستبرر تذکرہلرینک (۳ تسمین ثانی ۹۱۹-۳۳۵) حربیه نظارتنہ کوندرلدیککی نقطہسنہ تماس ایدیلرک ، حربیه ناظرینک بویله برتبلیفک احکامنی تطبیقہ رأسًا صلاحیتدار بولندیغندن حکومتہ مراجعتندن وحکومتجہدہ قومیسرلرہ عرض حال ایدندیکنندن » بحث اولونیور ۔

بعده ، - موقت خص حدودک یونانلر طرفندن تمامی اشغاله ممانعت ابدن - قوتک ، اهالی کتہسندن عبارت اولدیغنی سویلیور ۔ حکومتک واردونک ، خلقک مقاومت ابرازندہ عاجز اولدیغنی بیان ایدیلرک مسئلہک چارہ حل وعدلنی تکرار نیاز ایستکدن صوکرہ « کرک حکومت وکرک حربیه نظارتی کویا مجلس عالی مقرراتی تطبیق ایتمیور کی برہمتدن آرتق تخلیصہ مروہ دلالت بیورولسی ، نیازلرینہ احترامات فائقہسنیہ ضم وعلاوہ ایدیلرک جوابنامہیہ ختام ویریایور ۔ [وثیقہ : ۲۱۸] محترم افندیلر ، شمدیہدہ ، جمال پشانک مکتوبلری محتویانندہ ، تماس ایستکلری نقطہلرہدہ اشارت ایدہ جکم ۔

حربیه ناظری ، بڑہ ائتلاف دولتری قومیسرلرینک تقریری اوقونورکن برطراندہدہ ، اوتہدبیری یابدیرمق ویاخود بڑی پایتسدن منع اتمک ایستدیککی نقطہلری تکرار وتأیید ایدیوردی ۔ جمال پاشا ، آرزولرینی بودفعہ سرد وتکلیف ایدرکن بوغیریریہدہ اوقونمق صورسیدہ ، بزم احوال روحیہرہ منویہ من اوزرندہ مؤثر اولمہی دوشوننش بولندیغنه ، بیلدم احتمال ویرمک جائز اولوری ؟

جمال پاشا ، دول ائتلافیه نك تمايلات سياسيه سندن بحث ايتد كدن صوكره ، حكومت ، ولسون برنسيپلری اساسی داخلده قبول ایدیه بیه جگاری اصلاحاتی وعد ایدن بریاسنامه یی قریباً نشر ایدیه حكدور . داخلیه ناظرینی کوجندیرمه ملیدر و چونكه استعفا ایدر . بوتقدیرده بحران اولور . مجلسك كشادنده داخلیه و خارجیه ناظرلرینك تبدیلی محققدر . دشمنلر ، مجلسی كشاد ایتدیرمه مك ایستیور ، حتی عجلر جمعیتك ذات شاهانه به مراجعتله بو مجلسك شروع اولدیغنی بیان و فسحنی ایستیه جگاری خبر آلدی . [وثیقه : ۲۱۹] دیور و مبعوثلرك آنقره به كلسی مسئله سندن بحث ایدیور .

§ شمعی افندیلر ، بو اوچ وثیقه محتویاتی کوز اوکنده طوته رق ، هپ برابر ، قیصه بر تحلیل یالام !

قومیسرلرك تقریرندن آكلابورز ، كه ائتلاف دولترلرینك قره دكز باش قوماندانی میستر (جورج میلن) ، عثمانلی دولتنك حربیه ناظرینه ، جمال پاشایه ، دوغریدن دوغری به تحت امرنده ایتش کبی تعلیمات و اوامر ویرمکده در . جمال پاشا ، شمعی به قدر بوندن بزه بحث ایتدی .

وبنه آكلابورز ، كه عثمانلی دولتنك حربیه ناظری ، آلدیغنی تعلیمات و امرلری یاپه مه مقدن و غیر قابل قبول معذرتله و سبیلر سرد ایتش اولقندن ناشی تخطئه ایدیور .

حربیه ناظرینك آلدیغنی امرلرك نه اولدیغنی استدلال ایدیورز و نه ایچون یاپه مه متده اولدیغنی ده آكلابورز . چونكه ، قوای ملیه مانعدر . . قوای ملیه ، حربیه ناظرینك و حكومتك ، باش قوماندان میستر (جورج میلن) ك اوامر و تعلیماته توفیقاً ویردیکی ویا ویره چکی امرلره اطاعت ایتیمور . . ایتشه قومیسرلر ، پارسده کی مجلس عالی نامه ، بونی قابل قبول معذرت و سبب تلقی ایتیمورلر . دمك ایستیورلركه ، حكومتسه كز ، حربیه ناظری ایسه كز ، ملكته ، ملته ، اردوبه حاكم اولمیسكز ! حاكم ایسه كز ، معذرتلر و سبیلر قابل قبول دكلدر .

افندیلر ، علی رضا پاشا قاینه سی ، ۲ تشرین اول ۳۳۵ ده موقع اقتداره كلدی . اوندن اول فرید پاشا قاینه سی واردی . بوكا نظراً ، قوای ملیه ایله یونان قطعاتی آره سنه عثمانلی قطعاتی وضعنه متعلق ۲۳ آغستوس ۳۳۵ تاریخنده کی تکلیفی یاپان فرید پاشا قاینه سیدر . منطقه اشغالك ، یالکز ائتلاف قطعاتی طرفندن اشغاله دائر ۲۰ و ۲۷ آغستوس ۳۵ تاریخنده کی تکلیفی ده یاپان فرید پاشا قاینه سیدر .

علی رضا پاشا قاینه سی هنوز ، برتکلیف درمیان ایتش دكلدر . فقط ، بالعکس ۳ تشرین نانی ۳۵ تاریخنده اشغال منطقه سنه بر حدود تعیین و بو حدوده قدر یونانلیرك اشغالی تأمین خصوصی ، باش قوماندان (میلن) حربیه ناظری جمال پاشایه امر ایدیور . ایتشه ، جمال پاشانك افذا ایتدیرمه مدیکی امر بو اولور . شایان تشکدرک ، کرک کندیسی و کرک منسوب اولدیغنی قاینه ، موقع اقتداره کلدکلرندن نهایت بر آی صوكره ، قوای ملیه به قارشی عاجز اولدقلرینی ، اجنبی قومیسرلره سویلیه بیلمشلدور .

افندیلر ، بو وئامقندن ، آكلاشیلیمسی لازم کلن اك مهم و اك معنیدار نقطه ، بنجه ، قاینه نك مشترك تقریره جوابنده ، قومیسرلرك درمیان ایتدکلری نقطه لره کال نواضعله و بویوك نزا کتله جواب ویریلیرکن ، بر جهت اصلا قاله آلیمور . اوده ، افندیلر ، میستر (جورج میان) ك دوغریدن دوغری به عثمانلی دولتنك حربیه ناظرینه امر و تعلیمات ویرمکده اولسیدر . بو حال ، نه تشکیلات

ملیه ، فارشی عزت نفس مسئلہ لری چہ اران حربہ ناظرینک ونہدہ ، عثمانی دولتک استقلالنی تأمین اتمک م شولیتی در ہمدہ ایتش اولان قاپینہک عزت نفس وحیثیتہ دوقونمور . بوحاک ، کندیلرینک حیثیتی و دولتک استقلالنی چوقدن رخنہ دار ایلش اولدیغنی فرق اتمک ایستہ میورلر . هیچ اولماز سہ پروتسو ایتورلر . هیچ اولماز سہ ، بوتساط وتجاوز استقلال شکناہیہ واسطہ اولاماز دیہ فریادہ جسارت ایدہ میورلر ... جسارت ایدہ میورلر افندیلر ، چونکہ قورقورلر . نہ کیم قورقدق لری ناشدینہ کادی . بونی قریباً کورہ جکیز . قورقمق ایچون ، حیثیت انسانہک وعزت نفس ملینک دوجار تجاوز اولہ میہ جی محیط وشرائطہ بولنق لازمدر . بوکا اہمیت ویرہ یئرلرک ، ذاتاً بر انسان ایچون ، بر ملت ایچون ، غیر قابل تجاوز اولہرق محفوظتی ، اک بویوک غایہ ناموس اولان مقدس ت حقدہ . چوقدن لایالی وغیر حساس اولدق لریہ حکم ایتکدہ خطا یوقدر !

نصفت و مرحمت نیاز ایتککہ ملت ایشلری ، دولت ایشلری کوریلہ مز ؛ ملت ودولت شرف واستقلالنی تأمین ایدیلہ مز ..

نصفت و مرحمت دیلنمک کبی بر پر نیسب یوقدر . تورک ملتی ، تورکیانک مستقبل چوقورق لری بونی ، بر آن حاطردن چیقارمہ ملیدرلر .

افندیلر : جمال پاشایہ ، قوماندا تبدلہ عائد نقطہ لردہ ویردیکنز جوابی عرض ایتشدہ . مساعده ایدرسہ کز ، او جوابک باش طرفنی تشکیل ایدن خصوصات سائرہ حقدہ کی مطالعاتی دہ ، خلاصہ ایدیم .

مواد اساسیہ دائر نقاط نظر من شو ایدی :

۱ — دول مؤتلفہک ہربری اعظمی منفعتی ، عموم تورکیادہ ، تأمین اتمک غایہ سندہ در . بو ، نورکیادہ ، شایان اعتماد بر استناد نقطہ سی تأمیننی مستلزمدر . اجنبیلرک آچیقدن آچیفہ معارض وغیر بمنون کورونملری سببی ، قاپینہک وضع بیطرفی سندہ آرامیلدر ، عاجز واستناد سز اولمسندہ آرامیلدر .

۲ — قاپینہ ، بیاننامہ نشر ایتکدہ استعجال ایتہ ملیدر . بیاننامہ ، قاپینہ موقعنی تقویہ ایتدکن صوکرہ نشر اولنیلیدر . قاپینہک قوتلی اولسی ، ہر نقطہ نظر دن قوای ملیہ سندہ اولدینی قناعتی بخش ایدہ جک بر طریق حرکت قبولیلہ وبونی طالعہ اظہار ایلسیلہ ممکندر .

محس اجتماع ایتدکن صوکرہ واورادہ قوتلی بر « مدافعہ حقوق جمعی غروبی » وجود بولدقن صوکرہ ، بیاننامہ صرہ کلہ یلیر . ہر حالہ بیاننامہ ، صالح مرخصلرینک عزیمتدن اول فقط غروبیہ متحد الفکر اولہرق تنظیم اولنیلیدر . چونکہ ، بویلہ اولماز سہ ، حائر قیمت واعتبار عد ایدیلہ جکدر . بردہ ، ایشہ ، قبول اولنہ حق اصلاحاتی اعلان ایتککہ باشلامق دوزرو دکلدہ . بالعکس بیاننامہ دہ ملتک استقلالنی وملکک تمام یسندن باشلامق ، آنجق بونک تأمینہ معلق ومشروط اولنق اوزرہ امور ادارہک خطوط اساسیہ سی تقریر اولنق موافق اولور .

بویاننامہ یہ اساس اولہجق خطوط مہمہ ، سیواس عمومی قونفرہ سی بیاننامہ ونظامنامہ سندہ موجوددر . اورادہ ، مستقبل حدودلر ، دولت وملتک استقلالنی ، اقلیتلرک حقوق ، مظاہرک ،

ملتجه ، طرز تلقیسی - خصوصاً مصر حدر . بویه بر بیان نامه ، شمیدین احداث و مجلسك كشادیده .
اکثریت غروویه بالذا کره اعلان اولنور . موافق اولان بودر .

۳ — داخیه ناظرینك استعفا سید ، فاینه بر بحران حصونه سبب کورولده ، مکدهدر . بویه
بر مطالعه دن داخیه ناظرینی ، صدراعظم نلقی ایتمکده اولدینکیز معنی چیزار . بر قیاده بحران ،
آنحوق حکومت رؤسناك استعفا سید ، چیمه بیلور . فاینهك ؛ داخیه ناظری شراف اشابه ، اولانده
فرید پاشابه تابع و مربوط اولدی آکلاشیلور .

مجلسك كشادیده ، داخیه و خارجیه ناظرلرناك تدیانك نلقی اولدیی حنده کی اشدنی آکلا به مدتی .
بونظرلر ، شمیدین بویه بروعهده بولندیلمی ؟

دشمترك ، مجلسی كشادیدیر ، ایسته میه حکمری ضعیفدر . یالکیز ، بادشاهك شاهی فسخ ایستی
احتمالی وارد خاطر میدر ؟ اگر بویه بر احتمال وارسه اوخلنده مجلسی ، استانبولده ، داغمن و مالی
مجلس معونانمز براقق ایچونمی طوپا ورز ؛ بناء علیه ، پادشاهك بوبایدکی نقشه نذرلرناك ، هر نه رجه
قطعی اولهرق شمیدین بیلنسی لارمدر ، که معبرلری خارجه ، امین بر عجلده طوبالامق ایچون تشباده
بولنلم ؛ شکسی حانده ، (مجلس استانبولده اجتماع یوزدن بوجه بالا احواله دوجار اولورسه ، بونك
مسئولیتی ، در سعادته اجتماعی خصوصنده اصرار ایدنلره راجع اوله حقدر .)
۴ — معونلرک مداوله افکار ایچون آنقریه کلری فائده لیدر .

§ افندیلر ، بنی - جدأ صمیمی و پارلاق و امنیت بخش حسیات ابله قارشلا مش اولان آنقریه اهالی
محترمه سیه دها یقیندن طانیشمق و اونلره مداوله افکار اینك بر وظیفه - كهنده ایدی . اونك ایچون
- برای مذاکره - دعوت ایتدیکمز ، معونلرک مواصلتنه انتظار ایلیدیکمز . کورلرده ، اجتماع ایدن
محترم آنقریایله ، بر قونفرانس ویرمشدیم . [وثیفه : ۲۲۰]

بو قونفرانسه زمین اتخاذ ایتدیکمز نقصلر اوزرنده قیصهجه قونوشیم :

ویلسون پرنسپلری : بو پرنسپلرک ۱۴ ماده سندن تورکیابه تعلق ایدنلر واردی . ذالاً معلوب
اولان وعقد متارکه ایدن عثمانلی دواتی ، بو پرنسپلرک کوکل اوقش ییجی منوره سراسینه بر زمان اوایلاندى .
۲۰ تشرین اول ۳۳۴ ، موندروس متارکه نامه سی موادی و بالحظه بو ماده لر میاننده یدنجیسی ،
دماغی یاقان آتشین بر زهردی . یالکیز ، بو ماده ، بقیه وطنی ، دشمنلرک امر اشغال واستیلا سینه
آماده بولندیرمغه کافی ایدی !

استانبولده ، بر برینی ولی ایدن عجزه دن مرکب قاینه لر ، شرفسز ، حیثیتسز ، سنلی منظره لرله
معصوم و متوکل ملنك تمنای طانیدی ، اعتباره لایق کورولمه مک باشلاندى . بو یوزدن ، دیانك
مدنی دولتری ، ایجابات مدنییه یی اونوته جق قدر لایالی اولدیلر . اوتهدیری ، تورک ماتى علیهنده .
اقطار جهانده بایران انك منطسز پروپاگاندا لر ، هر زمان زیاده استماعه شابان کورولدی .

طغوز آندیری ، باشلایان ملی ازام و فعالیت ، وضعت و منظردی دکشدردی و دها چوق دکشدره حکدر . ملت ، حاصل اولان وحدتی محافظه ایدرسه و استقلالی ایچون فدا کارلقدن چکنرزه موفقت مقدر . از ضرور و سیواس قواغره لری اساساتی ، منک استحصال ایدم چکی غایله ایچون دستورددر .

فرید پاشا فایزه سی استطایدن ، اندر ، فقه ، علی رضا پاشا فایزه سی موقع اقتداره کتیرمش اولاق مسوولیتی منه طائد دکدر . مع انما ائالت حادیر .

پاشا فایزه سی ، آتیره کان مبعوث اوزدیلره تماس و مداوای افکاره باشلایان :

معاونر ، یعنی کونده ویا نوزده شهسار بولمیدر . مسردا ویا کویرک کویچوش عروبر حاصل سوب بیایانر . جودانک ویا بییه ک بیسه ، آیری آیری همن عری اساس سعه لری . . کولر . حرار وینه تکرار ایل شورتی حاصل اولدی .

همن دن اول ، قوه معنویه ک ، فواید ووجدانک یوکسک طوتمسی شرطدر . بونی بیایر سکر . بونده نه فایده ای تیه ایلک اوزره ،

اولا : داخل و خارج و ضمیتک امانت و فرج ویریحی ماهی تنده و انکشافنده بولنان نقطه لری و حقیقی آراشدیره بق ایساح وائاته چیشدف .

مؤکره . همن مقصد اطرافنده شعوری و عزیمکرانه اتحادک ، صاردیلاماز قوت اولایینی حقیقتی ، یورو . هرین تکرار ایلک .

بر هیئت اجتماعیته ، بقا و سعادتک ، آنجیق املده و استحصال املده اشتراک نام حائنده بولنسنه متوقف اولدینی ایساح ایلک . « و ملنک خلاصی ، استقلال تأمین » هدفنه متوجه وحدت ملیه مرکز ، اساسی ، منتظم تشکیلاتک و حودیه و بوتشکیلاتی حسن سوق و اداره به مقتدر دماغلرک ، نه نرژیلرک ، بر دماغ و نه نرژئی حائده محدود و متزج بر حاله کلسنه وابسته اولایینی سویلک و بومناسبتله ، استابولده ، آنجیق حق شمس معیونانده ، فواید ، مناسد بر غروب تشکیلی ضرورتی میدانه قویدق .

مات ، آنجیق دوارک اسم جلال و انتراضلری هنکمه لرده تاریخک قد ایندیکی ، چوق مهم و حیاتک آدلی یشایوردی . بویله آنلرده ، طاع و مقتدراتی بالذات کندی ألنه آلمقده غفلت کوسترن مریک ، عقایدی سهیل و نلاکت آلوددر .

تورک متی ، بوحقیقتی آکلامغه باشلامشدی . بوادراکی نتیجه سیدی ، که ، امید خلاص وعد ایدن ، هر صمیمی اشارته شتابان اولمقده ایدی . آنجیق اوزون عصرلرک اویوشدیرینی اداره و تربیه سنک ، بر هیئت اجتماعیته ، بر کونده ، بر سهده آزاد ایدم بیله چکی تصور و قبول ایلک دوغرو دکدر .

بوسبیلله ، واقف طبیعت و حقیقت اولانلر ، ائلدن کلدیکی قدر ، منسوب اولایینی متی تنور وارشاد ایدرک ، اولنره ، خلاص هدفنه یورو مکده دلالتی ، اک بویوک انسانلق وظیفه سی بیلمیدرلر . تورک ملتک ، قلبدن ، و جسماندن سانج و ملهم اولان اک اساسی ، اک بارز آرزو و ایمان معلوم اولمشدی : تور تولوش . . :

بوقورتولوش فریادی ، تورک وطنک بوتون آفانده عکس انداز اولمقده ایدی . ملتن ، بشقه

استیضاحاتده بولنغه محل یوقدی . آرتق ، بو آرزوی ، افاده ایتمک قولایدی . نته کیم ، ارضروم و سیواس قونغرهلرنده ، آرزوی ملی تبار ایتدیرلمش وافاده اولنشدی .

بو قونغرملر اساسانه صادق اولدقلرینی بیان ایتدکاری ایچون ملتجه وکیل انتخاب ایدیلن ذوات ؛ هر شسیدن اول ، بواساسانه مربوط ذواتدن و بواساساتی اعلان ایدن جمعیه نسبتی کوسترده عنوانده بر غروپ یاپه جقدی : « مدافعه حقوق جمعیتی غروپی » .. ایسته بو غروپ ، تشکیلات ملییه و دولایسیله ملته مساند آ هر زرده اولورسه اولسون ، ملتک مددس آمالنی جساترله افاده و مدافعه ایده جکدی .

افندیلر ، ملتک آمال و مقاصدینده ، قیسه بر پروغرامه اساس اوله جق صورتده طوپلو برطرزده افاده سیده کوروشولدی . (میثاق ملی) عنوانی ویریلن بو پروگرامک ایلک مسودلریده ، بر فکر ویرمک مقصدیله قلمه آلندی . استانبول مجلسنده بو اساسلر ، حقیقه طوپلو بر صورتده تحریر و تثبیت اولمشدر .

افندیلر ؛ هر کوروشدیکمز ذات و یاخود ذوات ، بزمله ، فکر و قناعتده متحد قالدق آیرلمشلردی . فقط ، استانبول مجلسنده ، « مدافعه حقوق جمعیتی غروپی » دییه بر غروپ شکل ایتدیکنی ایشتمک . نیچون ؟ ! اوت ، نیچون ؟ بوکا بوکون جواب ایسترم !

چونکه ، افندیلر ، بو غروپی تشکیل ایتمکی ، وجدان بورجی ، ملت بورجی بيلمک وضعیت و قابلیتنده بولتان افندیلر ، ایمانسر ایدیلر .. جیین ایدیلر .. جاهل ایدیلر .

ایمانسر ایدیلر ؛ چونکه ، آمال ملیه نک جدیت و قطعیتنه و بو آمالک مسندی اولان تشکیلات ملیه نک صلاحیتنه ایمانمورلردی .

جیین ایدیلر ، چونکه ، تشکیلات ملییه منسوبیتی داعی مهالک کورپیورلردی .

جاهل ایدیلر ؛ چونکه ، یکنه استنادکاه خلاصک ملت اولدیفنی و اوله جقنی قدیر ایده میورلردی . پادشاهه تکاپو ایدرک ، اجانبه خوش کورونه رک ، ملایم و نازک داورانه رق ، بیوک فایه لرک استحصال اولنه بیله جکی غفاتی کوستریورلردی .

بوندن بشقه ، افندیلر ؛ نانکور و خودپرست ایدیلر .. فکر ملی و تشکیلات منیه نک ، قیسه برزمانده تأمین ایتدیکنی شرف و موجودتی استصفا ایدیورلردی . وجود بولش اولان وسعیت و وارلنک سهل الاستحصال اولدیفنی ظن و وهم ایتمکله جبرکین ضرورترینی تطمین سوداسنه دوشیورلردی .. ارضرومده ، سیواسده تلفظ اولنش ، تثبیت اولنش بر عنوانی عیب قبول ایتمک ذل اولزمیدی ؟ ! او عنواندن دها معالی عنوانی یوقدی ؟ !

اوت ، ایشیتدک افندیلر ؛ وارمش : « قلاح وطن غروپی » [**]

§ افندیلر ؛ ماضیه عائد منجات و حادثاتی ؛ بوراده بیان ایده بیله جکم جرجیوه داخلنده ، حقیقه مطابق اوله رق تثبیت ایتمک عزه ندهیم . بوسیله . تام اوزرنده بولندیغمز نقطه یه عائد بر خصوصیه ده . کیم صمیمیتنه اطلاعه کزه نودیبع ایده جکم .

[**] بلاتزام شده ی یازلمشدر .

بن ، مجلس مبعوثانك ، استانبوله دوجار تجاوز اوله جفته ، داغيله جفته قطعياً انتظار ايديوردم .
بوتقديرده ، توسل اوله جق تدیری ده تقرر ایتدیرمشم . حاضرلفمز و ترتیباً عزمده باشلامشدی .
آقرده طوبیلاق . . .

ایشته بو وظیفه یی یاپارکن ، ملتجه ، سوء تفهمنائی موجب اوله مق ایچون تدیر اوله رقده برشی
دوشونمشم . مجلس مبعوثان ریاسته انتخاب اولنق . . بوندن مقصد ، داغیتیلان مبعوثلری ، مجلس
مبعوثان رئیس صفت و صلاحیتله ، دعوت ایتمکدی . کرجه بو تدیر ، آنجق ظواهری محافظه ده
وموقه قائده لی ایدی . فقط ، هر حالده بحرانی زمانلرده ، فائده سی موقت اولسه ده ، هر درلو تدیرک
آلنقش اولسی زائد عد ایدیه مز . .

حقیقته ، استانبوله کیتیمه جکدم . فقط بونی اعتراف ایتمکسزین ، زمان قازانه جق وموقه غیوبته ده
بولونیورمشم کی وضعیت ومعامله تنظیم اوله جق ومجلس ؛ رئیس وکیللری واسطه سیله اداره اوله جقده .
بوندیرک تطبیق ، بالطبع ، مجلسه کیدن ، حقیقت وضعیتی مدرک اولسی لازم کلن آرقداشلرک
همت ومساعدیسیله اوله سیله جکدی .

افندیلر ؛ بو خصوصی ، ایجاب ایدن ذواته سویلدم . مطالعه ونقطه نظریمی موافق بولدیلر . بویوله
چالیشه جققرنی وعد وتأمین ایدرک استانبوله کتیدیلر .

فقط ، پک مستثنا ، بلکه برویا ایکی آرقداشدن ماعداسنک ، بوفکری ، تلفظ دخی ایتدکلرینی
اوکرندم .

بومسئله ده حاکم اولان برحاکمه ومنطق شوایمش ... بونجه ملت وکیللری ایچنده مجلس رئیس
اوله جق لیاقتده برآدم دخی یوقیدر ، که حاضر اولمیان بر مبعوثی غیاباً رئیس انتخاب ایده جکیز . مجلس
تشکیل ایدن اعضای کرامی بوقدر لیاقتسز کوسترمک انظار اغیارده سوء تاثیری موجب اولمازمی ؟

دیگر بر منطق ده ؛ مجلس ریاسته قوای ملیه رئیسینی انتخاب ایتمکله ده ایلک کوندن ، مجلس اوزربنه
شبه و تجاوزی جلبه وسیله ویرمکدر . کار عاقل اوله مز .

بونوع محاکمه ومنطق یابانلرک ، پکده اوزاق انسانلر اولمدیغی کورنلر ، اختیار سکونی ترجیح
ایشلر . .

افندیلر ؛ اعتراف ایتلیم ، که بوندیرک آلتامش اولسی ، مجلس داغیلقدن سوکره نی کوچک برمشکل
ایله قارشیلادیرمشمدر . بوجهتی ده صره سی کلنجه عرس ایده جکم .

∴

§ افندیلر ؛ مجلس مبعوثان ، ۱۹ کانون ثانی ۳۳۶ تاریخنده آچیلشمشدی . تقریباً ، برآی سوکره
حربه ناظرینک ۲۱ شباط ۳۳۶ تاریخی بر تلغرافی آلدیم . عیناً عرض ایديوردم :

آنقرده ق ۲۰ قوماندانلغه

مصطفی کال پاشا حضرتلرینه :

انکابزلر حکومت و پردکری برنوطه ده ، بنم ایله جه اداپاشا حضرت تدرنک وظيفه دن چکله کککمی
طلب ابتدیلر . فینه جه شیدا آ جواب رد ویرلا یسه ده وصمت دیرنک قلمی ویرلا سم ایله حواد
پاشانک چکیلیمه مزی ایجاب ابتدیری . حریه نظارنه صالح پاشا وکات انا - ککدر . فیه می مشکن
وصیته صوفه حق بر حرکنده بولوبله امسی رجا ایدرم . مکدی حیده وصیته ، لهور سیزدریمکزدن
رها وخیم اولور .

حریه ناظری

جمال

§ بوتلغراف ۲۲ شباطده واصل اولمشدی . درحال تلغراف باشنده ساعت ۱۱،۳۰ اولده بوتلغرافی یازدم:

۲۲ - ۱ - ۳۶

حریه ناظری جمال پاشا حضرتلرینه

- ۱ — وریلن نوطه بی عیناً لطف ایدرمیکز ؟
- ۲ — تکلیف واقعی اسعافده استعجال بیورمیکز ، نوطه بی بعدالمطالعه معالما تمیزی عرض ایده جکم .

مصطفی کال

§ جمال پاشانک ، امضاسنی کیزلیرک وپردیکی جواب شوایدی :

قاضی کوی
۳۶-۱-۲۲

ضایت مستجلدر

آنقرده ق ۲۰ قوماندانلغه

مصطفی کال پاشا حضرتلرینه :

نوطه نک مختصراً صورتی بروجیه در :

- ۱ — صورت مخصوصده منتخب ضابطانک قوای ملیه ارکان حریه سنه اعزامی .

۲ — ۱۴ نجی قول اردودن ترخیص و تفریق صورتیله قوای ملیه به افراد اعزامی .

۳ — طوب قاسی و سائر ادوات قاجارلسی .

۴ — زوننولد اقدن استانبوله کلن طابورك اعاده سنی تعویق ایتك .

۵ — آفیون قره حصارندن آلاشهره آلائی نقل ایتك .

۶ — بروسه دن باندیرمه به بر آلائی نقل ایتك .

۷ — بو احوالده حریره ناظری و ارکان حریره رئیسك شخصاً مدخلدار اولدقلری نیل ایتك .

فرق سكر ساعت طرفنده بو ایکی شخصك وصیفه لر دن اور اولاشدیرلسی .

دوت بیوریلوركه آیدین جبهه سی مسئله سی بو نوطه ده موضوع بحث بیه دکدر . بو نوصه حیواناً برء اک، ارچنجی ماده زیاندر . درد سی ه شیه بم رمانده دکدر . بن مراحماری اورریه اعده ایتدم . لشمچی مسئله ده ، قره قوماندای سیدیل ایتدم . آلتنجی مسئله ، احمد آراور مسئله سی ده آسایشه تعلق ایدر . بو باده شنبه لرمن واردر . شمدی ده دوسیه لر تدقیق اولنورسه آ کلاشیلر . دنیلدی . قبول ایتدیلر . آلك اوزرینه اوج شق موضوع بحث اولدی : نوطیه برنجی جوابدن سوکره جواب ویرمهك و احکامنه قولاق آدماق ، قایینه کاملاً استعفا ایتك . بم استعمام . برنجی ماده حالنده ، بوراده بر اسفاندا ل ظهورندن قورقولدی . ایکسچی ماده حالنده ، ذاتاً ایستدکری ظهوره ویریدپاشا ، قایینه یه گلش اوله جی ملاحظه اولندی . بناء عیه ، بم استعمام ایله نظارک وکاتله اداره سی ترخیص ایدلدی . هر حالده قرار کزك اوله بکا تبلیغی رجا و سزله حرمتلری اعلا ایلرم افندم . (فریق جمال)

سر یاور

صالح

جمال پاشا ، بو نوطه ده ، آیدین جبهه سنك موضوع بحث اولدقنی اشارت ایتكکه بیلیم نه مراد ایدیبور ؟ شبهه یوقکه ، موضوع بحث اولان آیدین جبهه سیدر ، اوکا معاونتدر و قوای ملیه در . یالکز ، جمال پاشا ، بو ایتماسیه مسیك هیئت تمثیلیه اولدقنی آ کلا تئق سوداسنده در . جمال پاشا ، بو تلغرافنه جواباً یازدیغم تلغرافنه ، شو امری ویردم :

۲۲ شاط ۱۳۲۶

حریره ناظری جمال پاشا حضرت تلرینه

وظیفه دن چکیلیمك صورتیه انکلیز لرك طلبنه اقتنا ایتکز ، اوله وخیم بروصبت حصوله کتیر برکه سزك عکسی حالده تصور بیوردیغکز وخامته فاقدر . بوندن ماعدا ، هیئت تمثیلیه ك برمرخصی اولان

ذات دولترينك ، حيث تمثيله نك خبرى اولقسرين وحتى آنك مطالعه سنه رغماً چكيلمكز قبول ايديله من . انكليلرك ، سزى جبراً وظيفه دن آييرملرى احمالى بيله بزم حسابزده در . ويداير سريمه آلتشدر . بناء عليه ، اولاً نوطه بي عينا بيلديريكز ، صوكره احوال دن معلومات ويرمك قراره انتظار وكمال متانتله موقعكزى محافظه بيورمكز قطعياً مطلوبمزد در .

حيث تمثيله نامه
مصطفى كمال

§ على رضا پاشا بده شو تضرافى يازدم :

آقره : ۲۲-۱-۳۳۶

ذات سامىء صدارتپناهى به

انكليلرك ، حربه ناظرينك و اركان حربه عموميه رئيسك تبديلى طلب ايتلى ، دولتك استقلال سياسيسنه قطعى بر تجاوز دره . بوتجاوز ، رمدتدبرى نمالكه نك تقيسى و موجوديت سياسيه مزك اعحاسى يولنده جهان افكار عموميه سده دوران ايدن مناقشاتك ، بر قرار قطعى به اقتران ايتش اولسى نحه سيميدر ؟ يوقسه ، موجوديت سياسيه مزى احيا يولنده وقوع و له حق تشبثاتك نه نتيجه ويره جكى كشف ايچون بايلىمش بر تشبثيدر ؟ يوقسه ، ائتلاف دولترينك آليشدقلى وجهله ، يكديكريك موافقت و قرارينى آلفه لزوم كورمكسرين ، منفرداً ايقاع فوذ يولنده هر هانكى بر حركتميدر ؟ بونلرى تقرير ايديله جك معلوماته مالك دكاز و مالك اولاماز . كذلك بونانديلرك صالحلى جبهه سنده باشلايان تعرضلريك بو تشبثات الله درجه مناسبتى ده تعيين ايدمير . فقط ، استقلال ساسيمزه وقوع بولان بو قصد صريحى ، دولتجه قبول و ملتجه سكوت ايدرسك ، موجوديت سياسيه مز عليه اك بددين مقررات و اجرا آنه كندى طرفزدن بول و يرمش اوله جفمزه شهبه مز يوقدر . بناء عليه ، انكليلرك استانبولده محتمل تجاوزلى نه شكل و نه درجه به واره جق اولورسه اولسون ، داخل و خارج نظرند ، مدافعه حقوق جمعيتنه مستند بيلين حكومتك ، بو تكليفى شدله رد و ناظر ابه رئيسى به مه حل محافظه ايتشى قطعياً مطلوبمزد در . بونك خارجنده بر حركت مطاوعتكارانه ، يالكز ملتك استتلاته و موجوديتنه منافى اولماز ، فقط ، حكومتى مله قارشى و يرمش اولدينى تمهددن انحراف ايتش و استقلال اوغرنده كى مجاهدات مليه مزى تمويق و تصعيب ايتش وضعيته قويا . بناء عليه حكومت قبول ايتسه دخى ، بزه حكومتك هيتمزه قارشى تمهداتى ايفا ايتمه مكله ، ملتن آلديني قوتى تماماً ضاع ايتش اولدينى و غل استقلال طور و حركتندن دولايى حكومتى مسئوله عد ايتديكمزى اعلان ايتك مجبوريتنده قايرزه . حكومتك مقاومتى حالنده ، انكليلر حربه ناظرينى جبراً قالديرمق و بونون حكومتى اسقاط ايتك جهته بيله تشبث ايتسه لر ، وضعيت كرك خارج و كرك داخله قارشى ، آنرك امريله ناظرى فدا ايتك ، شقندن

دها مساعددر . وضعيتك صفحائي حقنده برايكي ساعته قدر جواب فخرانهاريئي استرحام ايدرز .
استانبول ايله مخايره ، انگليزلر طرفندن منع اولنورسه استقلال ملي اوغرنده مجاهده مليه و دينيه اعلان
ايتك بولنده ايلروليه جكزا

آناطولو و روم ايلي مدافعه حقوق جمعي
هيئت تمثليه سي نامه
مصطفی کمال

§ عيني كونده جمال پاشايه ، بو تلغرافي يازدم :

۲۲ كانون ثاني ۳۶

ذاته مخصوص و فوق العاده مستعجلدر

حربه ناظري جمال پاشا حضر تلبينه

انگليزلرك امري نتيجه سي اوله رق حربه نظارتي ترك بيوردقلى آكلاشيلدور . دولت و ملتكمزك
استقلالني محل اولان بو چكيلمك كيفيتي ، هرچه باد آباد قبول ايتمه مك سرك و بزم وظيفه من
اقتضاسنددر . بز ، وظيفه مني سوكنه قدر ايفا ايتك ايچون هر درلو تدابيرى آليورز . سزي ده ،
مقامكزه اوطوروب نظارتكزي ايفا ايتك صورتيله وظيفه كزك ايفاسنه دعوت ايدرز . اكر شخصي
ويا اجتهادي هر هانكي برسبيله طور مقايسته ميورسه كز انگليزلرك نوطه سي اوزرينه دكل ، مستقل بر ملتك
ناظرينه جائز اولان شكلده انفصال ايلرسكز . مسئله يي ، شخصي بر نقطه نظر دن دكل ، بومداخيه ،
وطنمز ايچون خاطره كله بياه جك آغير فلاكتلرك مقدمه سي اوله بيلير نقطه نظر دن ، محاكمه ايتكزي
رجا ايدرز ، نظارت دن بو صورتله چكيلمكز ، انگليزلرك مداخله سي و استقلال ملتك اخلاقي تسهيل
ايده جكدر . اكر وظيفه باشنه كله مكده اصرار ايدرسه كز ، انگليزلرك استقلال ملي اخلاقي ايتديكني
اعلان ايدركن ، حربه ناظرينكده وظيفه وطنيه سي ايفا ايتمه مكدن مسؤل اولديغني آغير بر صورتده
علاوه ايتك مجبور يئنده يز . نوطه مالي بر كون سوكره بيلدريمكز والا ن هيتتمزله تماسه كله ميه جك
صورته اوزاقلاشمكز وضعيتي آغير لاشدير مقده در . جواب ويرمكزي طلب ورجا ايدرز .
هيئت تمثليه نامه

مصطفی کمال

§ صدراعظم ايله تلغراف باشنده شو مخايره لر جريان ايتدي :

باب عالي

۲۲ كانون ثاني ۳۲۶

آناطولو و روم ايلي مدافعه حقوق جمعي هيئت تمثليه سنه

حربه ناظري جمال پاشانك قاينه دن چكيلمسي واركان حربه رئيسي جواد پاشانك تبديلي ، يالكز
انگليزلر طرفندن طلب اولنماشدر . انگلتره ، ايتاليا و فرانسه نمثلاري ، باب عاليه مشترك بر اولتياوم

و پروردگار اسباب موجب سردیله قرق سکر ساعت ظرفنده شومطلبك حصولی ایسته مشاگرد . بو آغیر تکلیف فارشوسنده، قاپینهجه بالا طرف مداوله افکاردن سوکره عموماً چکیلکه قرار و برلدی و مجلس مبعوثان متشکل بوانه یدی قاپینهجه بشقه کونا حرکت ایدلک ممکن ایدی . تکلیف لری کری آلدیرمق اوزره، دول ثلثه مثلاری نزدنده سرد استدکاری اسباب موجب نك ردیله، تشبثات لازمه ده بولویلدی . مثلار تکلیف لرنده اصرار استدیله . قاپینه نك استعفا سی تحقّق ایشکن مجلس مبعوثانك هنوز مذاکراته باشلا ب مدینې بر زمانده قاپینه نك چکیلسمی منافع عالیّه وطنه مغایر اوله جنی ، جمال پاشا نالذات اراد ایدرک و بویه بر بحرانی زمانده قاپینه نك استعفا سی ، استانبولی آنا طولودن آیرمغه قدر واروب غایت و خیم نتایج تولید ایلجه جکی ایلری سوردرک ، کندی استعفا سیله مسئلنك حل اولمسی ترجیح ایشدر . مسئلنك صفا حاتی بوندن عبارتدر . مجلس مبعوثانك ، نهایت برایی کونه قدر نصاب اکثری حائز اوله قرق اجنای محق اولدیغندن حکومت ، هر نوع خصوصانی مجاسك بیش نظریه وضع ایده جکدر . طرفتزدن بوباده هیچ بر کونا تشبثات وقوع بولمسی لازمدر . چونکه سوز صاحی مجلس مبعوثاندر . وللا ، وخامت وضعیتی تماماً مدرک و افعال و حرکاتك سازمه تار اولدیغندن اهن شری اختیار ایشدر . مداخلانه نهایت ویرله جکی جمع ایرتسی صبا حنه قدر بیلدر یله بکی حالده قاپینه نك موقع اقتداردن چکیلجه جکی و بوندن تولد ایدرک حادثانك مسئولیتی کندیسنه عائد اولمیه جکی یان اولور .

صدراعظم

علی رضا

§ افندیله ؛ صدراعظم پاشا ، کندیلرینی تحقیر ایدنه دکل ، بزه دهشتلی اولتیا نوم و بر بیور .

قونفره

۲۲-۱-۳۶

صدراعظم پاشا حضرتلرینه

تلفرافنامه فخیانه لری اوزربنه هیئت تمثیلیهجه برقرار اتحاد ایدلک ایچون اول امرده اولتیا نوم صورتنك عیناً بیلنمسنه احتیاج قطعی واردر . بونك لطفاً تبلیغی عرض ورجا ایدرم .

هیئت تمثیلیه نامه

مصلحتی کمال

ارن کوی

۲۲-۱-۳۶

آنا طولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعیتی هیئت تمثیلیه سنه

ج : بعدالذاکره بیلدیر یله جکدر .

صدراعظم

علی رضا

§ بوراده، سويله ملي يم، كه حكومت، بونوطه صورتي عينا بزه ويرمك ايسته مه مش و ويرمه مش.
§ صدراعظمه ويرديكم جواب بودر :

۳۳۶-۱-۲۲

ذات سامي صدر پنهامي به

اولتايوم صورتي كورد كدن سوكره قرار قطعي بي عرض ايده جكر . آنجق وضعيتك مطالعه ايدلديكي اساسلرده ، حكومتله آره مزده مشاهده فرقي واردركه اولا اوني برطرف ايتك ايسترز . حكه مت ، بزم معروضاتيزي كندى اجرا آتته مداخله شكندنه تلقى ايتمش ، يعنى وقعه خارجيه بي برطرفه برافه رق ، برمسئله داخليه او كنده بوانديغنى ظن ايتشدر . وقعه ني ، محصر آ ، اجنيلرك برناظري تدبيل ايده بيلمسي تقصه نظرندن دوشونتك لازمدر . كذلك استدلال اولنديجي وجهله حربه ناظرينك شخصي دحي موضوع بحث دكلدر . عني وصعيتده ديكر برناظر وهره انكي بذات اولسه ، وقعه ، عني صوريله محاكمه ايديله حكدى . ديكر طرفدن ناظر ك تبديلي امر ايدن قونك ، مجلس مبعوثانك اعتمادنه و حكومتك ايضاحاتندن سوكره مجلس مبعوثانك برقرار اتخاذ ايتسنه مساعده ايدوب ايتيه جكي ده شو آنده مجبولدر . مجلس مبعوثان ، سوز صاحبي اولمازدن اول وقوع بوله جق امر واقعه له حاضر لائق انجاب ايتديكي ايچون حكومت سنيه نك قراريني آ كلامق ايستوروز . مجلس مبعوثان سوز صاحبي اولمازدن اول امر واقعه نوالى ايدر و مسئله خارجيه نك ماهيته موافق تدابير آلمق تاخر ايدرسه ، بوندن متولد مسئوليتك ده هيتمزده راجع اوله ميه جنى تسليم بيوريلور . مجلس مبعوثان في الحقيقه ضوابطانير و افقاي وظيفه به باشلارسه ، حكومه هيج برشي ايچون مراجعت ايتيه جكمز طبعيدر . نوطه بي يالكرز انكليز لرك دكل ، دول ائتلافيه نك مشترك تبليغ ايتسي ، مسئله خارجيه نك اهميتي احاطه ايچون آبري برسيدر .

هيت تمثيله نانه

مصطفى كمال .

§ جمال پاشا ، صوك تلغرافزه ، ۲۳ شباطده ويرديكي جوابده ، چكيلمسك ضرورتندن و مجلس ملينك طرز حركته انتظار لزومندن بحث ايدىوردى . [وثيقه : ۲۲۱]

§ افنديلر ، عيني كونك زوالنده آنقره ، ارضروم ، سيواس ، ديار بكر ، بانديرمه ، هاليكسر ، قونيه ، ادرنه ، استانبول و بروسه ده بولنان قوماندانلره وضعيت و نقطه نظر مز بيلديريلرك نظر دقتلري جلب و مطالعه لري استفسار اولندى . [وثيقه : ۲۲۲]

استانبولده كي اونجى قافقاس فرقه سي قومانداني كمال الدين سامي بكه ده (برلين سفيري كمال الدين سامي پاشادر) ، آبريجه شوامري و بردم :

۲۲ كانون ثاني ۳۳۶

اونجى قفاس فرقه سي قوماندانلته

همان رؤف بكي بولهرق وضعيتي برابر و امنيت داخلنده تعقيب ايتكميزي رجا ايدرز . انكليز لرك

طلبی اسعاف ایتمک قطعاً غیر جائزدر . بوراجه اونقظه نظردن تداییر سریعه به توسل ایدلدی .
استانبولده کی تنغراف مخبراتی تحت تأمینہ آلمکز لازمدر . [وثیقه : ۲۲۳]

مصطفی کمال

§ افندیلر ، رؤف بک ، بکر سامی بک ، جامی بک و عموم مبعوثلرده قافقاس فرقه سی قوماندانی
کمال وموقع مستحکم قوماندانی شوکت و حربیه نظارت سریاوری صالح بکتر واسطه لریله ده شیفره
اولمرق شو تبلیغه بولندم :

۲۲ کانون ثانی ۲۳۶

انکلیزلر ، حربیه ناظری جمال پاشا ایله ارکان حربیه عمومیه رئیس جواد پاشانک وظیفه دن
چکیلیمنی طلب ایتشدر . بوتشبت ، دولتک استقلال علیهنده قطعی برحرکندر . بناء علیه ، بوتشبت
علیهنہ ملتک اجرا ایدہ جکی حرکات ، محافظه استقلال ایچون پاپله جق مجاهدات جله سنددر . ایملک
دوره مجاهدانده ، وظیفه ، ملتک مبعوثلرینکدر . مبعوثلر ، قاپینه اعضاسنک موجودیتنه مداخله
وابقاع تأثیر سوریلہ دولتک استقلال سیاسی علیهنہ ، انکلیزلرک وقوع بولان تجاوزلرینی ، داخل
وخارجہ قارشى قطعاً و سربعاً رد ایملک مجبوریتنددر . بونک طرز اجراسنی قرارلاشدبره رق بورایه
بیلدیریکز . فقط ، اجرا آندہ شو نقطه لری همه حال تأمین ایتمک ایجاب ایدر :

اولا : مجلسک فسخی حقندہ براراده نک مجلسده بفته اوقونمسی احتماله معروض قلاما لیدر .
اگر بوا احتمال قطعاً غیر وارد اولمازسه ، مبعوثلر ، تشبثلرینی خصوصی اجتماع حالنده ده یابارلرسه کافیدر .
ثانیاً : دولتک استقلال سیاسی علیهنہ قطعی بر حرکت وقوع بولدیغنی صلح قونفرانسنه و آوروپا
ملتربنه و عالم اسلامه و داخل مالک اعلان ایتمک لازمدر . انکلیزلرک تجاوزی کرى آلتدیغنی تقدیرده ،
مجلسک وظیفه سی ، آناتولویه کچمک و اداره ملیه بی درعهده ایتمکدر . بواجرا آت ، بونون ملتک
قوتلربی جمع ایتش اولان قوای ملیه طرفندن هر واسطه ایله تأیید اولنه جقددر . شمدیدن تداییر لازمه
اتخاذ اولنشدر .

هیئت تمثیلہ نامنه

مصطفی کمال

§ بوتبلیغ صورتی عیناً عموم قوماندانلره بیلدیرلدی .

افندیلر ، آیریجه ، رؤف بکده ۲۳ کانون ثانی ۳۳۶ ده ، اوتجی قافقاس فرقه سی قوماندانی
واسطه سیله یازدیغم شیفره ده ، د حربیه ناظرینک انفصالی برامر واقع اولمغه برابر ، مسئله نک اهمیت
باقیدر دیدم . دول ائتلافیه ممثللری ، حکومتیزی ایسته دکلری کبی ترکیب ایتمک یولنی طوتمش
اولیورلردی . بارین ، مجلسک اعتماد ایدہ جکی بر حکومتده عینی صورته معامله ایتلرینه مثال حاضرلانش

اولیوردی. حکومتک، مانی و مطبوعاتی خبردار ایتمه ریک، بر قایینه مسئلهسی بایمیه رق مطاوعت کوسترمی استقلال ملتی مخلصدی. حادثه نی قیامیه رق، مجلس مبعوثانده، حکومتی، استقلال ملتی محافظه ایدمه مدیکدن علناً اسقاط ایتمک لازم ایدی. ایشته، بوتون بونلری رؤف بکه یازدم. [وثیقه : ۲۲۴]

عینی نارنجده، اونجی قافقاس فرقه سی قوماندانیله رؤف بکه مشترکاً شو درکتینی ویرمشم :
(حکومت مقاومت ایدرک ؛ صلح قونفرانسی ؛ قوای ملیه دن دولایی تورک حکومتی اسقاطه قرار ویردیکنی، بوتون جهان قارشو اعلانه مجبور ایتمک لازمدر. قایینه نیک، اسلافی کوی، استقلال ملیدن سکونتله فداکارلق ایتمی، صلاحیت شخصییه اعتباریه ضعیفی، ادراک واحاطه اعتباریه ده اصلا شایان اعتماد اولمیدینی بردها واضحاً کوسترمشدر. بوقدر منلق مسائلی سحیه و فکر آبومرته ضعیف ذوات ایله اداره ایتمک چالیشمق آرتق غیر ممکندر. بناء علیه، قایینه نیک صوک مسئله دن دولایی اسقاطی لازمدر. ملتک اعتماد عامه سنه لایق بر قایینه نیک موقع اقتداره کلسی بولنده چالیشکز. [وثیقه : ۲۲۵])

§ افندیلر ؛ اجنیلرک، استانبولده تجاوازی آرتدیره رق ناظر ویا مبعوثلردن بعضیلرینک توقیفنه باشلاملری احتماله بناء، بالمقابله، آناطولوده بولنان اجنبی ضابطلرینک توقیف ایدلسنه قرار ویردم. بوقراریمی وبوکا نظراً اتخاذ تدایر ایدلسی لزومی، ۲۲ کانون ثانی ۳۶ تاریخنده آنقره، قونیه، سیواس وارضرومده کی قول اردو قوماندانلرینه، ذاته مخصوص اوله رق، شیفره ایله امر ایتم. [وثیقه : ۲۲۶]

§ افندیلر، مبعوثلره یازدیغم تلغرافه، واصف، رؤف، بکر سامی بکلرک مشترک امضاسیله جواب کلدی. بوجوابده ؛ مجلس رسماً مذاکراته باشلانجه، مسئله حاضره سیبیله قایینه چکیلجه جکدر. اوزمانه قدر وضعیک امنیتی ایچون قایینه نیک افقاسی لازمدر. سز، حرکت ومداخله ایتمه بیکز. امرلرکزی بزه بیلدیریکز. نقطه نظرلرکزر هر مقام نزدنده حقیله مدافعه ایدبله جکنه اعتماد ایدیکز دینلکده ایدی. [وثیقه : ۲۲۷]

بن، نه حکومت و نه ده مجلسه اشعارانده بولنمه نه قرار ویرمش و آرتق ایشو محترم مبعوث آرقداشلرمنه برافشدم. [وثیقه : ۲۲۸]

افندیلر، استانبولده کی ذواتک، نه کی نصایحه کوره، حرکتلرینی تنظیم ایتدکلرینی تبارز ایتدبرمک ایچون، شو قیصه معلوماتی عرض ایدم :

فلان مثل سیاسی، چوق ناموسلی ودوغرو سوزلی ونورک محی ایمش. بوذات، چوق صمیمی ومتأثر برلسانه دیمش، که اگر حریبه ناظری ایله جواد باشا چکیلسمه بدیلر، حریبه نظارتی اشغال اولنه جقدی. قوای ملیه نیک کوستردیکی سکونت ومتانت، بعضیلرینی چیلدیرنیور. فقط عجله ایتمه نیک، ازبیلرسکز. بکا اعتماد ایدک. حقارت وارسه، یاپانلر اوتانسین. بلکه ده دلیکلر اوله جقدر. فقط، سز، زنهار دلیک بایمیه نیک.

استانبولده کی ذوات، بز، بوافادانک صمیمیتنه شبهه ایتمورز دیورلردی. [وثیقه : ۲۲۹]

§ افندیلر، مبعوثلر، استانبولده طوبالاندقنرندن برهفته صوکره، دیوان ولایت انتخابی حقنده

و مناسبتله مجلس ریاسته داتر مداوله افکاره باشلامشله . بریده اشارت ایشدم ، که بن ، مجلس رئیسی انتخاب اولونمیی ، بعض فوایدینه بناء ، لزومی برتدیر تلقی ایتش و ایجاب ایدن ذواته نقطه نظریمی بیلدیرمشم . ایشه ، عرض ایتدیکم و حله ، بومسئله اوزرنده کوروشولمکه باشلامدینی کونلرده ، ۲۸ کانون ثانی ۳۶ و ۱ شباط ۳۶ تاریخلرنده رؤف بکک وقوع بولان اشعارانده ، برطاقم مطالعاندن صوکره ، « بز یک عظیم محذور تولید ایده جک اولان بوجیتی ایلری سورمکدن صرفنظر ایدیورز . » دینمکده [وثیقه : ۲۳۰] و خصوصی ، محرم بر اجتماعه تکرار موضوع بحث اولدی . شرف بک ، انتخابکیز فوایدندن بحث ایتدی انتخاب خصوصنده قشقت آرا ، تکرار قطعیتنه محسوس اولدیغندن ، مثک رأس کارنده ، مجلس ملی به نکهپان اوله رق قلنی ذاتاً ترجیح بیوردقاری طرفزدن سویانه رک آلقیشلرله حق سامیلرنده تظاهرات صمیمانه شاهد اولندی . اجتماع عومیده رشاد حکمت بک ، رئیس اول و حسین کاظم بک برنجی و خواجه عبدالعزیز مجدی افندی ، ایکنجی رئیس و کلی انتخاب اولندی . ، خبری ویرلمکده ایدی .

افندیلر ؛ بزم ریاستمدن بحث ایدن ، دیمککه ، یالکز شرف بک اوایور . سائر ذات طرفندن ، نه مقصدله ریاسته انتخابم موضوع بحث ایدلیکی ، محرم اولدینی بیلدیریلن بو اجتماعه ، ایماء اولسون سویلیمبور . جدی مطالعانه استاداً ، بزم ریاستمی موضوع بحث اتلی ایدیلر . اوندن صوکره ، قشقت افکار اولوب اوله میه جفتی تدقیق ایلیدیلر . یالکز شرف بکک افاداتی اوزرینه ، افکارک جهت تمایله حکم ویرمکده اصابت اولیه بیلیدی .

افندیلر ؛ رؤف بکک ریاست مسئله سنه طائد ایضاحاتنه ویردیکم جوابده دیمشم ، که « سرد اولنان محاذیر اولجه اطرافیه دوشونیلن شیردر . بزم ریاستمی موضوع بحث ایدن اسباب معلومدر ؛ قوای ملیه نک ، ملت طرفندن قبول ایدلیکی تأیید ایتک ، مجلس فسخ اواندینی حالده ریاسته طائد وظائفی امنیتله ایفا ایله مک ، حیانتزله غیر قابل تألیف بر صاح تکلیفی قارشوسونده قیام ملی یایلیرسه ریاست وضعیتله ملتک مادی و معنوی قوتلرینی مدافعه به توجیه ایتک ملاحظه لیدر . مطالعه کزدن ، مدافعه به تعلق ایدن بو اسبابک ، بوکون استانبول محیطنده شایان اهل عد اولندینی آکلاشیلور . اکر نقطه نظرده اصابت ایتمه ، مکدن ، مدافعه ملیه ده حالاً و آتیاً نقصان حاصل اولورسه ، مسئولیت ، خطا ایدنلره طائد اولور . شخصاً بزم بو خصوصده مستغنی اولدیغمی تأمیننه حاجت یوقدر . »

افندیلر ، حریبه ناظری و ارکان حریبه رئیسکک جبراً اسقاط ایدلیکی بیلورز . مجلس ریاسته انتخاب اولنان مرحوم رشاد حکمت بکک ، بر سبيله اجنیلر طرفندن توقیف اولندیغندن خبردار اولنشدق . استانبولده بولنان هیئت تشلیله اعضالرنک توفیقی دوشونیلدیکی ، رؤف بکک ۲۸ کانون ثانی ۳۶ تاریخلی اشعارله بیلدیریلوردی . بو احوالده ، قوای ملیه علیهدارانی ، مجلسکک فسخی احتمالی ، بناء علیه مدافعه ملیه به تثبیت زمانکک ده قریب اولدینی میدانده ایدی . فقط ، بو حقیقتی احتساس ایدن آزدی .

افندیلر ؛ رشاد حکمت بکک قورناریلسی ایچوندن آقره دن چالیشمق لازم کلدی . [وثیقه : ۲۳۱]

رؤف بکک ، مجلس وضعیتی تصویر ایدن ۲۷ کانون ثانی ۳۶ تاریخلی شیفره تلغرافنامه سی محتویاتنده شایان اندیشه بعض جملر واردی . مثلاً ، قایینه ، بدایتنده استغفانی دوشونمش ، فقط

پايمشدر . مجلسك بوكونكي وضعيتي ، بومشله يي حله مساعد دكلدر . بوراده كي مبعوثلر ، ملك مرعش حواليسنه دائر كوندرديكي تلفرافلري ، هيئت عموميه ده ، اوقومنه دخي مساعد دكلدر . ائتلاف دولترلرندن فلان ، فلانه عماشانكار داورانمقلفمزي توصيه ايدييور . طوبلانه جق برينز يوقدر . [وثيقه : ۲۳۲] و [وثيقه : ۲۳۳]

روؤف بكة ، ۷ شباط ۳۳۶ ده وقوعبولان بر اشعارمزده ، شو مطالعاتمزي بيلديردك : مبعوثان ، استانبولك داخل و خارجي تاثيراتيله صلحه معطوف اولان فايه يي اهل ايدرك عبوديت ، اقبال ، حسد ، وهم و الخ كي عوامل ايله افتراقه دوشمشلردر . آرقداشلرمز ، چوق مبعوثدن مركب برا كثرئت تايمين ابد بيلمك ايچون كندى تصورات و معتقداتندن متباديا فداكارلق يامشدر . و اويصال اولوق سوداسيله حكومت و محافل معلومه نزدنده كي تاثيراتي كاملاً ضايع ايشلردر . شيرازي بوزمه مق قيقوسيله دوام ايديليرسه ، آمال غير مليه . و احتراصات كونا كونه واسطه اولقدن ، مسائل مليه علميه مقررات اتخاذه مانع اوله مه مقدن ، قورقولور . بو حاله قارشى تدبير بودر : پرنسيپلرمزه تماماً صادق آرقداشلردن مركب ، اقليت حالنده اولسه ده ، برهيتله اكتفا ايلك . . . بونك محذوري اويصاللقدن آزددر . حكومتى بلاقيد و شرط دوشورمك لازمدر . قطى مجادله وضعيتى آلتق لازمدر . [وثيقه : ۲۳۴]

۵ افنديلر : على رضا پاشا قاينيه سى چكيله مش ، مجلس ده بر مسئله احداثندن اجتناباً اسقاطى جهتنه كيدمه مش و معدل على رضا پاشا قاينيه سنه اعتداد راي و برمشدر .
على رضا پاشا قاينيه سنك ، مجلس حضورنده او قوديني بياننامه محتوياتي بيلم نخطر بيورورميسكر ؟
بو بياننامه ده :

صدراعظم پاشا ، ايفا اينديكي اك مهم وظيفه يي مقدمه كلام اوله رق قيد ايدييور ، حكومت مركزيه ايله آناطولو آره سنده انقطاع مخبراته قدر واران بينونيك ازاله سته موفق اولدينى ، بوندن بويله اراده مليه نك مجلس عاليده تجلى اينديكى ، آرتق قواعد مشروطيته تماماً توفيق حركته هيچ بر مانع تصور اينديكى ، سويليور .

افنديلر ؛ بو سوزلرله ، هيئت تمثيليه نك اراده مليه نامنه حركته و قواعد مشروطيته موافق حركته مانعته آرتق محل اولدينى كي بر معنا اشراب ايدملك ايسته ييليور . ده ادون ، مجلس ملينك ، استانبولده مجتمع بولندينى بر صره ده ، اراده مليه ده ، قواعد جهانده منافي اوله رق بالذات كنديلرينك و كندياريله برابر ، مجلسك و ملك نه قدر آغير بر تجاوزه معروض قالدني سويله مكه لزوم كورمين صدراعظم ، حالا هيئت تمثيليه يي ژورنال ايتكله تشفه صدره چالشيور و بزم محترم مبعوث آرقداشلرمزده ، بو سوزلري كمال سكوتله ديكله مك قابليتني كوسترييورلر .

حكومت ، سياسى زمهرله قارشى بيطرفلقدن آيلدينى و آيرليه جنى تايد ايندكدن سوكره .
بو كونه قدر استحصال اينديكي موفقياتك درجه سنك قديرى مجلسه حواله ايدييور .

صدراعظم ، اداره دولتك محتاج اصلاح اولدينى بيان ايدرك ، عثمانلى دولتك ، هر نصييق دولى قارشوسنده قالدني زمان ، تعقيب اينديكي مسلك قديمى احياء ، جهان يكي اصلاحات وعده

ایدیور . واسع مقیاسده توسیع مأذونیت یاباجفز . اقلیتلرک حقوقی تأمیناً تمثیل نسبی قاعده‌سنه توسل ایده‌جکزر . امور عدلیه ، مالیه و نافع و انضباطیه‌ده و حتی ادارهٔ ملکیده اجنیلره امر نقیشده صلاحیت کافیه ویره‌جکزر دیهرک قصد ایتدکری اصلاحاتک اساسلری تعداد ایدیور .

صدراعظم پاشا ، امور خارجیه‌دن بحث ایدرکنده متارکه احکامندن انحراف ایدلمک حکومت منیه‌جه متحتم کورولمکده‌در ، تعهدینی ذکر ایدرکن ، ازمیرک اشغالندن دولایی حاصل اولان غلیان و تذبذبه ختام ویره‌جک ، آنحق صلحدر ، دیمکله اکتفا ایدیور و « عزم و بصیرتک » عسری یسره تحویل ایده‌جکی قناعت نامه‌سنده اولدیغنی سویلهرک بیاننامه‌سنه خاتمه ویریور . [وثیقه: ۲۳۵]

§ افندیلر ، مجلس مبعوثانک تصویبته اقراران ایدن بو بیاننامه محتویاتی تحلیل و تفسیر ایله بوراده اضاعهٔ وقتی لزوم عد ایدرم .

بالکزر افندیلر ، صدراعظم علی رضا پاشانک وقابینه‌سنک مضمراتی و حیا سزلغنی کوسترن و وثیقه‌نی عیناً عرض ایتمه مساعده‌کزی رجا ایده‌جکمز :

ظایر مستمجدر

درعلیه‌دن

۱۴ شباط ۳۶

ولایات والویهٔ مستقلمه

اخیراً مجلس مبعوثانده قرائت و اکثریت عظیمه ایله تصویب اولنهرق حکومته بیان اعتماد اولنان پروغرامک ، نقاط مهمه‌سندن بری اولدینی اوزره ؛ مجلس عمومی اجتماع ایدرک هر درلو آمال ملیه‌نک تجلیکاه منفردی ، له‌الحمد اجرای فعالیتیه باشلادیغنه نظراً ، احکام مشروطیتک هر نوع موانع و تأثیرانندن عاری اولهرق تمامیه جریان ایتسی لازم کلن داخل ممالکده ، مجلس مذکور دن بشقه یرده - ارادهٔ ملیه نامنه ادارهٔ کلام و سرد مطالبه آرتق محل و امکان - قالدیفندن امور حکومته مداخله شککنده هر نوع افعال و حرکات مستلزم مجازات اوله‌جنی تعمیماً تبلیغ اولنور .

صدراعظم

علی رضا

§ افندیلر ؛ بوبله بر تعمیمه نه حاجت واردی ؛ هیئت تمثیلیه ، ملت نظرنده ، کوچوک دوشورمکدن ، اولنک تجزیه ایدیله‌بیله‌جککنندن ، بحث ایتکده نه فائده واردی ؛ اگر هیئت تمثیلیه ، زمان زمان حکومتک نظردقتی جلبه لزوم کوریور ایدیه ، بوحرکتک ، نه قدر تمیز و عالی مقصد لرله اولدیغنه و نه درجه وطنی ضرورتلر یوزندن وقوع بولدیغنه حالا شبهه ایدیله‌بیلر میدی ؛ هیئت تمثیلیه ، دولایسیله ملتک وحدت و تسانینی برطرف ایتکی هدف اصلی اتحاد ایدن حکومت ، آیدین ، آطنه ، مرعش ، اورفه ، عینتاب جهله‌رنده وقوع بولمده اولان مصادماندن ایسه اصلاً متحسس کورونموردی .

اجنبی دولتوں کے ، دو غریبوں دو غریبہ گندی قابینہ ٹرینہ وقوع بولش اولان تجاوزن دن متاثر اولیور دی .
شونی دہ ، آجیق اولہرق ، ذکر ایتہلی یم ، کہ ہر درلو آمال ملیہ نک تجلیکاء منفر دی اولق لازمکن
مجلس ملینک ، هنوز ، صدراعظم پاشانک حد ایدرک بحث ابتدکی کبی اجرای فعالیتہ باشلادینی دہ
مع الاسف کورولیور دی .

§ افندیلر ، صدراعظمک ، بو بیاننامہ سی اوزرینہ بزدہ شو تبلیغ عمومی ایلہ ملنک نظر دقتی
جلبہ لزوم کوردک :

تعمیم

۱۷ - ۲ - ۳۲۶

تل

ارادہ ملیہ نک تجلیکاء قانونیسی اولان مجلس مبعوثانی آچہرق حاکمیت ملیہ بی تأییدہ موفق اولان
جمعیتنک ، اک مهم واک اساسلی وظائفندن بری دہ آمال ملیہ بہ مطابق اساسات داخلندہ ، برصلحک
عقدینہ قدر ، وحدت ملیہ بی محافظہ ایتکدر . جمعیتنک ہر مشکلی اقتحام ایلہ وطنی وموجودیت
ملیہ بی قورتارمقی خصوصندہ کی مساعی رها کارانہ سنہ ؟ مقصود ملینک استحصال واستدراکنہ قدر ،
دہا بویوک بر عزم وایمان ایلہ دوامی لازمہ دن بولننہ ، حیات وبہا اساسندن عبارت اولان تشکیلات
ملیہ نک ، وطنک ہر گوشہ سندہ ، عام وشامل برصورندہ ، تمضوینہ کالاول دوام ایدلمسنی بالجلہ ہیأت
مرکزہ وادارہ لردن بر کرہ دہا رجا وتاکید ایلرز .

آناطولو وروم ایلی مدافعہ حقوق جمعی

ہیت تمثیلیہ سی نلمنہ

مصطفی کمال

§ افندیلر ، استانبولدن وقوع بولان ۱۹ شباط ۳۳۶ تاریخلی اشعاراندہ ، « انکترہ دولتی
خارجیہ نظارتندن درسعادندہ کی ممثل سیاسیلکنہ سبق ایدن وممثل سیاسیلک طرفندن دہ رسماحکومتہ
واقع اولان تبدیلات شفایہ دہ ، پایخت سلطنتک ، دولت عثمانیہ دہ براقدینی بیلدیرلش فقط ، بونکله
برابرارمنی قتالیلہ ، یونانیلردہ داخل اولدینی حالہ ، مؤتلفین قوتلرینہ قارشی ، طرفزدن یاپیلان حرکاتک
ہمان تصدیلی وعکسی تقدیردہ ، شرائط صلحہ مزک تبدل ایتسنک محتمل بولندی دہ علاوہ درمیان
ایدلمشدر . « دنیلیمکدہ وبعض خصوصات ، بالخاصہ « موجب شکایت اک کوچوک حادثہ لہر بیلہ میدان
براقیلمامسی ، توصیہ اولنمقدہ ایدی .

افندیلر ؟ بو شفای وعدک معنا ومدلولی نہ اولہ بیلیردی ؟ یونانیلرک ، فرانسرلرک ، وسائرہ نک
نہت اشغالندہ بولان اقسام مالکدن ماعدا ، استانبولک دہ آلتیسی مقرر ایدی . فقط درمیان اولتان

شرطه رعایت اولنورسه ، استانبولی آلمقدن ، صرفنظر ایدم جکزمی ذیلکم ایسته نیوردی ؟ بوقسه ، یونانیلرک ، فرانسزلرک ، ایتالیانلرک اشغاللری ذاتاً موقتدر ، دول ائتلافیه ، یالکز استانبولی آله جقدی ، فقط تکلیف ایتدکلری شرطه رعایت ایدرسهک ، اونیده براقه حقلدردر ، معناسیمی چیقاریلیوردی ؟

بوقسه ، افندیلر ، یونانیلرک ، فرانسزلرک ، ایتالیانلرک اشغاللری امر واقعدر . استانبولک اشغالی ده منصوردر . فقط ، یونانیلری ، فرانسزلری ، ایتالیانلری اشغال ایلدکلری منطقه لرده راحت و آمین براقیرسه کز ، اونلرک اشغاللری قول ایلدیکلری فعلاً کوستریرسه کز ، استانبولک اشغال تصورندن واز کچرری ذیلکم ایسته نیوردی ؟

ویا خود افندیلر ، ائتلاف دولتری ؟ قوای ملیهک اشغال مندمه لرنده ، اشغال قوتلرینه قارشی آلدیی جبهه لری یوزدورمه و آجدیی محاربه لری ، توسل ایلدیکی حرکتلری دوردورمه ، حکومت مرکزیهک مقتدر اوله میه جقنی یقیناً آکلادقلرندن ، یونانیلرده داخل اولقی اوزره ائتلاف دولرینه محاورک منع ایدله ، مش وحد ذاتنده موجود اولیان ارمنی قتاله نهایت ویرله مش اولدیجی بهانه سیله استانبولیده می اشغال ایلک قصدیده ایدیلر ؟

وقایع آتیه ، بوصوک تخمینک دوغرو اولدیغنی کوسترمشدر ظن ایدرم . فقط ، حکومت مرکزیهک ، انکلز مملکتک تکلیفندن ، بویله بر معنا چیقارمغه یناشمه مش ، بالعکس امیده دوشمش اولدینی کورولیوردی .

افندیلر ، وقوع بولش اولان تکلیفک نه درجه ناهحل اولدیغنه دائر بر فکر ویره بیلکم ایچون بزده ، او کونلره حائد بعض وضیعتلری خاطر لایلم . شبهه ایدلمک لازمدی ، که ارمنی قتالی حقنده کی بیانات ، ماقعه مطابق دکلدی . بالعکس جنوب مناطقنده ، اجنبی قوتلری طرفندن تسلیح ایدیان ارمنیلر ، مظهر اولدقاری حمایه دن جرأت آلهرق بولندقلری محللرده کی اسلاملره تسلط ایتدکده ایدیلر . انتقام فکرله هر طرفده بی رحمانه بر مسورنده قتل و احما سیاستنه سائق اولنده ایلر . مرعش حادثه فجیعه سی ، بو سبیدن ظهور اتمشدی . اجنبی قوتلرله برلشن ارمنیلر ، ضوپ و مترالیوزرله مرعش کی قدیم بر اسلام لده سنی خلایله نکسان ایشلردی . بیکلر حه عاجز و معصوم والدو چو جقاری قهر و احما ایشلردی . نارنجده امثال نامسبوی اولان بیوحشتت فسی ارمنیلردی . مسلمانر آخج محافظه ناموس و حیات قیدیله مقاومت و مدافعه ده بولشلردی . یکریمی کون دوم ایدن مرعش قتل حامنده ، مسلمانلرله برلکده شهرده قاتلان آمره ایلرک ، بو حادثه حنده استانبولده کی مثالیینه چکدکلری تلغراف ، فایحه مسیاریجی غیر قابل تکذیب برده ورنده تعیین ایتدکده ایدی .

آطنه ولایتی داخلنده کی مسلمانلر ، تپه دن طرناعه قدر تسلیح ایدیان ارمنیلرک ، سسونکوارمی نهیدیدی آلتنده ، هر دقیمه قتل عامه معروض بولویوراردی . حیاب و استیلاک محافظه سندن بشمه برشی ایسته مین اسلاملره قارشی تطبیق ایدیان بو ظلم و احما سیاستی ، اشریت متمدناک نظر دقت و انصافی جالب ماهیتده ایکی عکسنت واقع اولدقنی ادعا وادان صبر استراندیشی تکلیفی ، صلحی قبول اوله بیلیردی ؟

ازمیر و آبدین حوالیسند و وضعیت بوکا ممائل و بلکه دشا عجیب دکلیدی ؟ یونانیلر هر کون قوت

بیاننامه‌سنة مقابل ۱۷ شباط ۳۳۶ تاریخده کی تعمیم ایله نقطه نظرینی بوتون تشکیلاتنه اعلان اینجی سدی . وحدت ملیه نك اخلاقی فکریله یاییلاجق هر تشبث و تعرضی ، معقولات داخلنده عظیم برافق تحت وجوبده در . آمال ملیه به مطابق بر صاحب استحصال ایدلدکجه قوای ملیه نك ترك فعالیت اینجسی امکانك موجود اوله میه جی حقنده علاقه دارانك تکرار نظر دقتی جلب ایدلکله برابر ، وحدت و تساند ملینك تقویه و ادامه سی خصوصنده هر زماندن زیاده متبصر و متیقظ بولونیلمسی خاصة رجا ونقی ایلرز . ، [وثیقه : ۲۳۷]

§ رؤف بکده ، جواباً شونی یازدم :

۲ - ۲ - ۳۳۶

حریه نظارتی سر یآوری صالح بکه

رؤف بکه :

ج : ۱۹ - ۲ - ۳۳۶ شیفره به :

فلاح وطن غروب نك صدراعظم باشا ورفقاسیله اجرا ایندیکی مناقشانك هیئت عمومیه سندن استدلال اولندیغنه کوره ، حکومت حاضره ، مجلس مایدن آلدینی اعتماده استناداً ، قوای ملیه نك منکندده کی نفوذ و تأثیرینی ازاله به ساعی اولدینی وضوح ایله آ کلاشیلور . حرکات ملیه به مخالفتدن دولابی عزل ایدیلن فائق طالی بکی ، مستشارلغه ، فرید باشا وعلی کمال ایله برلکده چالیشان مستشار کشفی بکی ، بروسه ولایتنه تعیین اینجسی و اولجه مأموریتلری ملتجه قبول ایدیلن احمد فوزی باشا ایله صیا باشا بی ده آنقره به گوندرمك خصوصنده اصرار اینجسی ، آچیقندن آجیغه قوای ملیه علیه حرکت ایدلدیکنك بر مثال ناهربدر . حکومتله ملتك نام بروحدت داخلنده چالیشه رق تثبیت ایدیلن اساسات داخلنده ، آمال ملیه به موافق بر صلح استحصال ایدلسی لزومی ، هر زماندن زیاده تقدیر اینجکده اولدیغمزدن ، اجرا آت حکومته قارشی هر درلو مخالفت و مشکلات احداثدن اجتناب اینجکی بروظفه و صیه تلقی ایدیلورز . هر شی بیتمش ، غایه ملیه استحصال ایدلش دکدر . آره ده دهها بك مدتش احتمالات موجوددر . آتینك مشکوکیت بی هایه سی اینجنده ، قوای ملیه نك مساعی ره کارانه سندن مسنگنی بولنوب بولندیغنك حکومتدن استفساری ایجاب ایدر . بزه کتنجه ، تاریخك بومملکتده شمدی به قدر حصوله کتیرمدیکی ، بو وحدت و تساند ملینك اخلاقله طائد هر حرکتی برخیا نط و طنبه تلقی ایدره ك اوکا کوره مقاله لازمه سی اجرا ده تردد اینجیه جکز . بوجبوریت واضطرار ك ارکان حکومتجه بیلمسی بك فائده لی اوله جقدر . حکومتله آره مزده کی آهنگ و وحدتک محافظه سی آتجق حال حاضرک اقله سیله ممکن اوله بیلیر . لزومسز تعیین و عزل لر اجراسی و بالخاصه حرکات ملیه به مخالفتدن دولابی انفصال ایندیرلش اولان مأمور لر حقنده اصرار اولنجسی ، قوای منیه علیه بر خصومت تقی ایدله جکندن بوکیلرک مأموریتلرینه مساعیه اولتیه جقدر . بالخاصه ، احمد فوزی باشا ایله صیا باشانك ، گوندرلدکری تقدیرده در حال اعاده ایدیلیم جکترینك بر امر واقع تلقی ایدلسی ایجاب ایدر .

و نه. حانه. مارك ونامتي، مدرك اولان مجلس مليده كي رفقانك دخي ، بويه غير طيبي حادثه قارشى ايزام سكت ايسى ، هر طرفدن تحريك و تشويق ايديان حكومتى ، تشجيع ايدى جكندن بو خصوصده ناهيه مربوط آرقداشلك متهن و صريح بروضيت آللرى مقتضيدر . حكومتك مجلسه حاكم اولمى، امر مراقبه بي اشكان ايدى جكندن ، بويه برحلك حدودى حانده ، اخلاص وطن نامه مقررآت سالمه اتخاذ ايديله چكى و بالايجه آمال ميه نك حصول بوله ميه جنى آشكاردر . بوتون متجه متناع و مددس تاقى ايديان قواى مليه غايه تريك، مجلسه ده تأمين تسليق و احراآت حكومتك بونايله لرا طراوده اجراى مراقبه سي خصوصده ، صوك غيرت و وطن پرورانه لر ينك ابدال بيورلمسنى اهمينه رجا ايلرز .

هيت تمثيله نامه

مصطفى كال

في رؤف بك ، ديكر براشعارينه ده ويرديكمز جوابى عرض ايديم :

۳۳۶-۲-۲۱

شيفره

حريه نظارتى سراورى صالح بك

رؤف بك :

ح : ۲۰ - ۲ - ۳۳۶ شيفره :

حكومتك ، مجلس مليده كي غرويه قارشى بروض نهاديد آللى ، غرويك متساند برقوة سياسيه حانده اكثاف و تبلر ايدى مه مسندن انبعات ابتدكي واضحاً آ كلاشيه مقدمه در . هر شيه ترجيحاً غرويك ، بو نقطه نظاردن مدرك بر قوه مراقبه حاله كتيرلى نرومى تحقق ايدى بور . حكومتك ، بالاخره تعذيب خاطر مقصوده سزلى دعوت ايتمى ، بوكونكى ضعفى آ كلا مسندن وقوت ياخييه قدر اويلايوب زقت فازاتق فكرندن منبشدر . حكومه قارشى قطنى بروضيت آلمق زمانى كلشدر . مراعتشم و داخيه ناظرينه آچيقجه سويله مك لازمدر كه ، قواى مليه ، نتيجه قدر اجراى فعاليت ايدى جكدر .

تمسكى اشغال ايدن و ملتزمك اسارت مطلقه سنى ايستين دشمنلرمز ، قواى ميه نك فعاليتى ايسته ، مكده كنديلارنى خلى بوله بيلرلر . فقط ، دولت و ملتك تخليصنه ساعى بر قوه مليه نك ، كندى حكومتى طرفندن دوجار هجوم و تعرض اولمى شاين استغراب كور و نمكده در .

استانبول ، حاكميت عثمانيه ده ايقاسى حقنده كي دول مؤتلفه نصدۀ نظارى نه قدر مسرتله تلقى

ایدیش ایسه ، ازمیر و آطنه جه لرنده ترك فعاليت ایدلسی خصوصنده کی طلباری ده او قدر موجب حیرت اولدی . حربیه ناظرینه ، ازمیر و آطنه نكده حاکمیت عثمانیه ده قالمسی تأمین ایدیلنجیه قدر ترك سلاح ایدبله میه جکی ، ارمیلره ، طرفزدن بر تجاوز واقع اولمیدنی ، فرانسزلر طرفندن تسلیح و تشویق ایدیلن ارمیلره بعض حادثات ظهور ایتمشه ، بونک مسئولیتك ارمی ناسیونا لیستریه و اونلرك محرکرینه هاند اوله جنی بیلدیرلشد .

مرعش و اورفهدن ایاری به کیدله می حقیقه کی ، حکومتك تکلیفه قارشی ، ماتی تطمین ایتك و قوای ملیه یی توقیف ایده بیلمك ایچون فرانسزلرك آطنه یی درحال تخلیه به باشلامری طلب اولونمیدر . عکسی حاله ، قوای ملیه یی ، حرکات استخلاصکارانه سندن منع ایتك ممکن اولامیه حنی و بو آتشك حلب و سوریه به سرایته باشلامق اوزره بولندیفی ، فرانسزلر آطنه و حوارینك تخلیه سنده نه قدر استعجال کوستربرلرسه او قدر منفعتدار اوله جقلرینی کندیلرینه آحیقه به ایضاح ایتمیدر . آناطولو مطبوعاتك ، شدت لسانك تحققی ، دول مؤتلفه نك مظالم و تجاوزاته نهایت ویرمکله قابلدر . بو قدر حقسزقلره ، ظلملره ، حتی قتل عاملره قارشی فریاد ایدن معصوم بر ماتی اسکات ایتك ظلمنی ، بزدن طلب ایتمه میلدیر . اساساً ، جهانك هر نقطه سنده مطبوعات ، بو کبی قیودات حرفیه دن آزاده اولوب حر و سربستدر . آق باش جیخانه سک بر قسمك انکلیزلره اعاده سی حقیقه کی معاونتکرك قطعاً مصروف اولماسنی آرزو ایدردك . بوش برفشك قووانك بیه انکلیزلره اعاده ایدله می ده موافق اولور فکرنده بز .

حکومت ، دول استلافیه به قارشی بویه ساخته جیلرلر اظهارله حقمزده استجلاب مرحمه موفق اوله جنی و بو ریاکارانه حرکاتك ، شرائط صلیحه نك تعدیلنه تأثیر ایده جکی ظنی پرورده ایدیورسه ، کندیلرینك غفلته آجیرز . خلاصه ، صلحمنك موضوع بحث اولدینی بومهم آنلرده ، قوای ملیه یی ضعیف کوستره جك هر حرکتك مقدرات ملیه من اوزرینه مشوم بر تأثیر اجرا ایده جکی شبه سز اولدیفندن مجلسده کی رفقایه ترتب ایدن وظیفه مراقبه نك اعظمی فدا کارلقلره اجرا ایدلسنی خاصه رجا ایلرز .

هیئت تمثلیه نامه
مصطفی کمال

افندیلر ، بو کونلرده حس اولنان لزوم اوزرینه رؤف بکه عینی تاریخده شو تلفرافی ده یازدم . بولزوم ، هیئت تمثلیه و قوای ملیه نك دوام فعالیت حقیقه کی افکاری قونترول ایتك ایدی . رؤف بکه طزدیغم بو تلفرافی ، عیناً ارضرومده کاظم قره بکر باشایه ده ویرمشدم .

۲۱-۲-۳۳۶

ضایت مستعجل اولوب تأخیری جائز دکدر .

رؤف بکه :

آناطولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمیعنك تبدیل شکله صلاحیتدار اوله جق قولفره نك انعقاد ،

نظامنامه مزك سوكنجى مادهمى موجبنجه ، مجلس مبعوثانك امنیت و سربستی نام دائره سنده ايفای و طیفه تشریعیه ایلدیکنى مجلسجه تأییده وابسته در . هیئت تمثیلیه نك، تشکیلات عمومیه نك باشندده صلحه قدر محافظه شکل ایتمی لزومی ، بالجله رفقانك تنسیب و اصراری اوزربنه قبول ایدلشدر . حالبوکه حکومت طرفندن عادتا مظهر تشویق اولان مخالف غزتلرك هجوملری ، مجلس اعیانك علنی تعرضلری ، حکومتك افعال و اجرا آتی و بالخاصه صدراعظم پاشانك بیاننامه سی و مجلس مبعوثانده قوای ملیه نك غیر مشروعیتنی آلفیشلاندران نظقلر ، افکار عمومیه یی تشکیلات ملیه علیه چور مرکده و هیئت تمثیلیه مزى مشکل بروصیته الفا ایتمکده در .

بر طرفندن آرزوی شاهانه یه توفیقاً زین المادین ، خواجه صبری ، سعید منلا کبی ذواتك محضا قوای ملیه یی استقاط مقصدیه هر طرفده وجوده کتیرمکه چالیشد قلمری تعالی اسلام جمعیتی نامی آلتنده کی ترتیبلر ، تشکیلات ملیه یه فعلی تعرضلره باشلامشدر . از جمله ، نیکده و نوشهرده ، ماه حالک اون طقوزنجی کونی ، مجلس مبعوثان آچیلدی ، تشکیلات ملیه یی پادشاهمنز ایسته میورکی سوزلرله خلقی علنی اجتماعاته و تظاهراته سوق ایتمشدر . بو حال ، صدراعظم پاشانك تبلیغی آلان بعضی مأمورلر طرفندنده مظهر تشویق اولمشدر ، بو حادثه نك قونییه و هر طرفه سرایت ایتمی بعید الاحتمال دکلدر . بناء علیه :

۱ — حکومتك ، قوای ملیه نك محافظه سی طرفداری اولوب اولدیغنی قطعاً بیلدرمسی کندیسندن طلب ایتمک لازمدر .

۲ — فلاح وطن غروب نك ، موضوع بحث اولان امنیت و سربستی نامه مالک اولدیغنی و قوای ملیه یی داغیمق لزومنه قانع بولندیغنی و یا خود عکسی درپیش ایتمی و هنوز محافظه سنه لزوم کورپورسه اوکا کوره حکومته اخطارانده بولمقله رابر ، مجلسده دخی لزومی وجهله مدافعه ایلمی ایجاب ایدر . بو خصوصک ، غروبجه موقع مذاکره و مناقشه یه وضع اولمسی مطالعه سنده یز .

۳ — تشکیلات و قوای ملیه نك احساسی ، منافع وطن ایچون ترجیح اولندیغنی تقدیرده ، ازیر ، مرعش و سائر جبهه لرده بولان دشمن قوتلربنه قارشى حکومتجه ندایر لازمه نك اتخاذی تحت تأمینه آلدیرمق لازمدر .

بالاده کی معروضات و مطالعاتك کمال اهمیت وجدسته نظر دفته آلتوب ایجابانه توسل و بزی شخصاده مشکل وضعیدن تخایس ایچون نتیجه سنك سرعت تمکنه ایله اشعارنجی رجا ایدرز . استانبولده کی بعضی رفقانك بونجه امکملره وجوده کتیرلش اولان وحدت و قوای ملیه یه و ورولان ضربه لره قارشى قطعی تدبیر آلمقده ، صوک غیرت وجدتی کوسترمکدن زیاده ، خارجی و اوزاق قوتلردن بوبوک امیدلره قاییلدق متسلی اولدقلمی ذهابی حاصل اولیور . یز ، ألمزده کی قوتی حسن محافظه ایده مدیکمز تقدیرده ، خارجی قوتلرك دخی التفانه دکرمنز قالمیجغنی ، خاطره اوله رق هررض ایلرز .

هیئت تمثیلیه نامنه

مصطفی کمال

کانلم قره بکر پاشا ، بو تلغرافه ویردیکی ۲۳ شباط ۱۳۳۶ تاریخلی جوابنده ، « استانبولده مجلس ملیه ، متحصل جریان قارشى ، هیئت تمثیلیه نك و قوای ملیه نك معکوس و متحکم بروصیته آلمسی هیچ

موافق بولیورم. یالکزهیت تمثیلیه، بوایشک ایچندن وفارلی چیقماق وایشک مسئولیتنی وتقدير کینیتی، مجلس ملینک عهدناموس وحیتنه براقهینی مطالعه ایدیورم.» «قوای ملیه نك وهیت تمثیلیه نك مخافظه موجودیت ایتمسه مجلس ملی طرفدار اولمازسه قونفرملرک مقرراتی وجهله امنیت نامه ایله مراقبه تشریعه سینه صاحب وحا کم اولدینی جهته، هیئت تمثیلیه نك، آرتق مجلس ملی به تودیع مقررات ایدرک داغیلدسنی وموقع فعالیتدن چکیلدسنی یازار ورده تشکر ایدر.» «فقط، مجلس ملینک بویه برمسئولت درعهده ایدرک موقع و آتیلرندن امین اولدقارینه دائر قرار اتخاذ وتبایغ ایدر جکلری پک مشکو کدر. رؤف بک افندی بوتکلیفی یاپار وبومقرراتی استحصال ایدرده هیئت تمثیلیه نك موقع فعالیتدن چکیلدسنی تبلیغ ایدرلرسه، اوزمان هیئت تمثیلیه بونی مع الممنونیه قبول ایدر. مطبوعاته وداخله قارشی شر وتعمیم ایلر و آرتق فعالیتدن اوزاقلایشیر. موقع شرف ووقارینی ده مشروع برشکلده محفوظ طوتار. شبه سزکه، برسنه دن بری ابرام ملی ایله حصوله کلش آیدین جبهه سی نه داغیلوب یونانیلر له تسلیم مقدرات ایلرونه ده حکومت بونلری داغیتیلیر. اوجاهدلر کندیلکندن وسابقی مثللو دوام ایدر. فقط موضعی اولور وقول اردو قوماندانلری کندی منطقه لرنده بونی احوال ومقصده کوره حسن صورت له اداره ایلر، اوندن سوکرده، وضیعت وحركات مستقبله مز ایچون ظهوراته تابع قالینیر. ایشته نقطه نظر عاجزانه م بوندن عبارت اولدینی معروضدر، دیور.» [وثیقه : ۲۳۸]

افندیلر، استانبولک بالفعل اشغالندن تقریباً یکرمی کون اول، اظهار اولنان بو کوروش ومطالعه شایان تدقیقدر. بن، یالکز بر نقطه به اشارت ایتمکله اکتفا ایدر جکم. اوقظه؛ ظهوراته تابع اولقی توکلی در. بز، البته، بویه بوضع متوکلانه آله مزدق. بالعکس ظهوراتک نه اوله بیه جکینی، ظهورندن اول کشف وتیقن ایدرک، مقابل تداییرینی دوشونمک وآئنده، تردد سز تطبیق ایتمک طرفدار ی ایدرک. ایشته بومقصده ایدی که دها اولندن افکاری استمزاچه باشلامشدق.

§ افندیلر، مبعوث مظهر مفید بکک بر مکتوبنه ویردیکم جوابی عیناً عرض ایدر سه م، کاظم قره بکر باشانک مطالعه سینه ویرمک لازم کلن جواب ده کندیلکندن آ کلاشیلش اولور. مظهر مفید بکک مکتوبی محتویاتی تکرار ایتمیه جکم. اونی ایجاب ایدر سه کندیلری نشر ایدر لر. بوم ویردیکم جواب شوایدی :

آقره
۴ - ۲ - ۳۳۶

حکاری مبعوثی مظهر مفید بک افندی به

افندم حضرتلری ؛

۱۴ - ۲ - ۳۳۶ تاریخلو مفصل مکتوبکزی آنخجق دون آلدیم و یارینکی پوسته به یتشدرمک اوزره جوابی شمدی یازیورم. مجلس عالی ملینک وفلاح وطن نام غروپک، احوال حقیقیه سنی تصویر ایدن

بیانات علیہ لری موجب تأثر اولدی. ایضاحات وتوصیفات کزلہ، نظر مدہ تجلی ایدن منظرہ، اُم آلود درہ، زوالی ملت، حیاتی، موجودیتی، مقدراتی مدافعہ، محافظہ و تأمین ایتمک مکلف بیلدیکی محترم مبعوث لری، وظیفہ حقیقہ ملیہ و وطنیہ لری ایلم آندہ و ایلم خطوہ فراموش اتمش کورسور. ضرب و بونون دشمن دیدیکمز ملتر، تورکیادہ، تورکلردہ قابلیت اولدیغندن هرشیئی، بزم ایچون منی هرشیئی، تالیقہ جواز و پردکاری معلوم ایکن و هریمز آری آری بو ظنک بطلاتی آبانہ عزم اتمش اولدیغمز ادا ایدرکن، حسیات منفعتجویانہ من، احتراصات خسیسہ من، بزم هرشیئی اونوتدیرہ بیلیر. اولکن مبعوثلر شویله یا باجتمش، صوکرہ کلن مبعوثلر بویله طور آلمش، هیئت تشلیہ شوکا محرم نظرله باقش، بونی بیانی کورمش.... بوناری سویله یئلر، قوجه تورک ملتک محترم مبعوثلری، اولمہی؟ بو حالت روحیہ، بو ماهیت اخلاقیہ قارشوسندہ مہوت، متحیر وصامت قالیرم. یکی غروب ویا پارتی تشکیلاتندن بحث بیوریلور.... عزیزم مظهر مفید بک! ایضاح ابتدیکمز مانتالیته وقاراقه لرلرک تشکیل ایدہ جکلری غروپندن دہ، پارتیدن دہ، بن، مملکتی قورناریجی بر وضع متینک آلنہ بیله چکنہ حکم ایدہ میورم. بن و هیئت تشلیہ نامی آلتندہ ایفای وظیفہ فداکاری ایدن آرقداشلر، بو وطنک خلاصی، ملتک فلاحی ایچون اولنجہ قدر چالیشیق ایسترن، مبعوثان کرام، وضع وطورلریله و اعماق غفاته سقوطلریله آکلایورم، کہ بوکا دخی مساعده ایتیمہ جکلردر. آناطول وروم ایلی مدافعہ حتوق جمعیتنک تشکیلاتنہ و بو تشکیلاتک وجودہ کتیردیکی قوای ملیہ استنادہ احتیاج قالدیغنی، طنلانہ و غافلانہ معاملات و حرکاتیله ایما ایدن مجلس مبعوثانک و فلاح وطن غروپنک، بو بادیہ کی قرار قطعیتنک استمزاج و طرقرزہ اشعارینی رؤف بکہ یازدق. بو قرارک استحصالی تسریع ایچون سزکدہ یاردیمکزی رجا ایدرز. بو قراری ویریرکن، مبعوثان کرامک محل انعقادی اولان دارالخلافہ، قرق بیک فرانسز، اونوزبش بیک انکلز، ایکی بیک یونان و درت بیک ایتالیان قوہ بریہ سنک تحشد ابتدیکنی و انکلز بحر سفید دوناماسنک فندقلی سراپہ قارشی، لشکر انداز بولنش اولدیغنی کوز اوکندہ بولندیرمق لزومنی خاطر لاتیرم.

مصطفی کمال

§ افندیلر، رؤف بکہ، یازدیغمز صوک شیفرمدہ، آق باش جیخانہ لکندہ کی جیخانہ نک بر قسمنک انکلزلرہ ویرلسنہ معاونت ابتدکلرینہ طائد بر تعریض واردی. بو مسئلہی بر آز ایضاح ایدہیم. روم ایلی ساحلندہ، کلیولی جوارندہ، آق باش موقعندہ، بر جیخانہ دہ بوسی واردی. اورادہ فرانسزلرک تحت محافظہ سندہ کلیتی اسلحہ و مهمات بولونیوردی. حکومت، ائتلاف دولترینہ قارشی، تسلیمیت تامہ کوسترمش اولمہی موافق منفعت کوردیکندن، ذکر ابتدیکم جیخانہ لکدہ کی اسلحہ و مهماتندن بر قسمنی، ائتلاف دولترینہ ویرمکی وعدا اتمش. اونلردہ، ورائکل اردوسنہ کوندرہ جکلرمش. روسیہ بہ نقلی ایچون بر روس واپوری دہ کلیولی بہ گلش. حکومت دہا اول، استانبولہ کی تشکیلاتنز رؤساسنک موافقت و معاونتی دہ تأمین ایتمش.

حالو کہ افندیلر، کورپریلی حدی بک نامندہ قهرمان بر آرقداشمز، قوای ملیہ دن بر مفرزہ ایلہ، ۳۳۶ شباط کیجہ سی، صالزلرہ روم ایلی ساحلنہ کچدی. آق باش جیخانہ لکلرینہ وضع ایتدی. دہو محافظلری اولان فرانسزلری توقیف و خطوط مخبرہ بی قطع ایتدی. اسلحہ بی کاملاً

وحفظه قسماً و محافظه فرانسز افراد نموده محفوظاً لایسکی به نقل ایتدی . اسلحه و مهماتی دانانه سوق ایتدکنن سوکره ، فرانسز افرادی اعاده ایتدی . آق باش ده پوسنده سکا پاشا روسلشک ، فرق روس مترایوزی ، یکریمی یک صندوق حبخانه خمن ایداوردیز . [وثیقه : ۲۳۹]

بو ووه اوزریه ، اسکلزار ، باندیرمه ایکی یوز تیتلیک بر قوت چر ایدیل . اثلاف تونلرینک حرکات ملیه منطقه نری کریرلنده ، دول اتلایه عسکرلرینک ده بولندقاری محارده کی ده بولنده بولان اسلحه و حبخنه ک بشقه یره نقلی ویا غیر قابل استعمال برحاله وضع ویا بولجی محارک اشغال ایدلسی احتمال قارشی عموم قوماندانلره ویردیکمز آمرده بعض تدبیرلر توصیه ایتمک براب ، باجمله قوماندانلرک کال عزم و قطعیتله حرکتلری لزومی بیلدیرک . [وثیقه : ۲۴۰]

§ افندیلر ، همان عینی کونلرده ، آزاوور ، بالیکسر و بیغا - سوال - ندده اولادجه مهم و مهمک وضعیتلر احداثه موفق اوله بیلدشدی . بالیکسره ، ملی جبهه زمزمی آرته ن وورمق استوردی . باشه کلیتی آدم طوپلامشدی . قارشوسنه کوندرلار ملی قوتلرله ، سیاده قانی بر محاربه ایدلی . آزاوور ، غالب کلسی . قوتلری داغمنندی . طوپ و مترایوزلر زمزمی نمه بایان . افراد و بیادلی اسیر و شید ایتدی . آق باش قهرمانی جوی بکده ، بوشیدا ماننده ایدی . بولان سوکره ، احمد آزاوور ، کمدی اسمنه نسبت ایتدی ایحایه ججهتی نامی آلمده ، و سیج - خبانه دوام ایتدی .

§ افندیلر ، ۳۱ مارت ۳۶ تاریخی ، مندرجاتی فوق العاده جالب اوقت برشیفره آلدیم . بوشیفره ، استانبولدن ، عصمت پاشادن کلوردی . عصمت پاشا ، بن آقرمه موصلندن سه کره ، آقرمه پاشمه کلدی . برابر جالیشیردق . فقط حال پاشادن سوکره ، حریبه نظارتی مقامنه فوزی پاشا حضر تلی کلدی . مشارالیهک صورت مخصوصده طلبی اوزریه و باخفاصه مهم برمنصده ، کندیسنی موضوع بشت تاریدن برقاج کون اول ، استانبوله کوندرمشدم .

مهم اوله رق مطالعه ایتدیکمز ، شوایدی : یونانلیر تعرضه حاضر لایورلر . بوکا قارشلی مقبول اولان ، بو تون قونلری سفر بر ایدرک ، علم بر حریبه گیرمکدی . باخصوص ، فوزی پاشا - خیرندری ، بولزوم واضطرابی تقدیر ایتمکده ایدی .

ایتمه ، بو ضررلی یاتی اوزره عصمت پاشانک استانبوله بولنسی و حتی ارکان حریبه ریاستنه رسماً کتیریلرک تأمین مساعدی ، چوق ناو او جق ایدی . بومده ، استانبوله کیتسنه لزوم کورمشدم . عصمت پاشانک ، تاغرافی شودر :

حریبه
۳-۳-۳۳۶

مصطفی کال پاشا حضر تلیره

آنان معلوماته کوره ، استانبوله بر جمعیت شکل و بوجعیت انکیزلرله توحید مقررات ایش . حکومتک اسطاطیله معلوم بر حکومتک تأسیسی ، مجلسک فسخی ، از میر و آطنه ک تأمین اشعالی ایچون

قواي ملهك الفاسي، جهان ايجون حامل صلح و مسلمات اولوق اوزره استانبولده بين الامام برشوراي حاضرت آتشدن، و شيدورنك عليه فتوا اصدادي، مقررآت جلوسدن ايش . مانظر پاشا ، بوجيهيتك قواي ملهك و رور . آماطاولودهكي آزاوور شاي بوجيهاتدن اولديكي ، انكليزلك، حكومتي الك بونده سيق ياري ده، عيني سييدلره معلومت اوله رق عرس ايتماككي آرزو ايتديلر . (عصمت)

حربه طوق سروري

يکباشي

صالح

§ افنديلر ، معلوم عاليكزدر، كه انكليز مئلي ، يوناناييلرده داخل اولدني حاله، ائتلاف قوتلر بيه قازني تمثيل حركات ايدلسني حكومه تكليم ايتشدني و و تامين اولورسه ، استانبولي دولت عثمانيه بيه برافه قلمري كي يالديزلي بروعدده بولمشاردي . فقط استانبول و تكليف ياليركن ، شباطك ۱۸ نهي ، ۱۹ نهي و ۲۰ نهي كونلرنده ، يوناناييلرك ازميره يكي قوت ، وساطت نعليه ، كلتلي جيجانه كيرديج و جهلمره سوق ايدرك يكي بر تعرضه حاضر لاندني ، بزم معلوم ايدني . بو معلوماتيزي - احرا آت - حكومه مداخله ايتمه يكلز بايقارمسنه باقمسرين - حكومت مركزيه بيه ده ابلاغ ايدرك نظر دقتني جلبدن خالي قانديق .

يوناناييلر ، بو صورته ، تعرضه حاضر لانييرلكن ، علي رضا پاشا قاينه سي ، ديكر بر تكليف قارشوسنده قاليور .

« و ناداييلر قارشوسنده بولنان قواي مليه يي ۳ كيلو مترو كرى آلدبرق ا. . »

علي رضا پاشا قاينه سك ، بوكا مقتدر اولدني ميداده ايدني . قوت ، متصد ، اولك اسقاطي ايدني . صدر ايدم ، بالضروره ، بو تكليفك قابل احرا اولدني جوابا بيلديرمش .

۳ مارت ۳۶ كوني يوناناييلر تعرضه كچايدير . كولچك بايلاسيله بوز طاغني شغال ايتديلر .

ايشته ، بو حاده اوزرينه ، عايرضا پاشلك ، مفاهني دها فنيكه شافيه دن صرف نظرله ، دوشونه بيلديكي يكانه چاره ، همان استعنا ايدوب ، بومسؤولي ايشدن ياغي صيرمني اولشدن . چونكه ، حركات مليه يي تعطيل ايتدبرمك خيسوسنده وقوع ولان تكلفي ، تطبيقه چالشمش و فقه و فقه اوله مامش اولان علي رضا پاشلك ، بو دفعه كي تكلفيه ده تطبيق ايتدبرمك و عديده بولويده عدم موفقيتي حالنده ، ائتلاف دولتري زدنده مسئول طوتولسي احتمالي ده وارد خاطر دكليدي ؟

حربه ناظري جمال پاشا ، بائي قوماندان ميستر جورج ميلنك اوامرنه تطبيق ايتدبرمديكندن دولاي الك نهايت قاينه دن اخراج معامله سنه مروض قانه مشميدني ؟ يعني حالك علي رضا پاشايه . تطبيقه قائم بيلديني قديرده ، كنديسي ، پادشاهك محافظه ايدم بيله جكندن امين اوله بيلرميدي ؟ بويه بر حالك وقوعنده ، آمل مليهك نجليكاه منفرد اولدني ، سويلديكي استانبولده كي مجلس مليه كوده بيله جكميدي ؟ اراده مليه نامه اداره كلام و سرد معاليه آرتق محل و مكان قالمديني سويلرله

تجزیه ایله نهیدید ابتدیی هیئت تمثیلیه استناده تنزل ایتمی میدی ؟ بناء علیہ ، کندیسی ایچون استعفادن اھون برشی اولامازدی . ایشته ، اوده ، اوله یامشدر . [وثیقه : ۲۴۱] علی رضاباشا ، بو استعفا سی ، قایینه به ایلك تجاوز وقوعنده یامسی لزومی حقنده ایقاظ و اخطارده بولندیغمز زمان قبول ایتمدی . یرنده دورمقله وطنه نافع اوله جغنی سویلدی . مجلس مبعوثانده بو مطالعه جاهلانه بی تصویباً اونوی یرنده طوتدی . عجباً ، ایفاسی موضوع بحث وظیفه ، یونانیلرک تعرض حاضرقلربی اکیال ایدرک وطنک مقدس طور اقلرندن دها بر قسمی چیکنه مک وعزز وطنداشلردن دها بر قسمی سونکولر آلتنده ایکله تمک ایچون ، محتاج اولدینی فرصتی ، سکونته اوکا بخش ایتمک میدی ؟ !

۳ - مارت - ۳۳۶ تاریخی شیفره لرله ، رؤف و قره واصف بکدر ، بو استعفا مسئله سی خبر ویررکن ، فلاح وطن غروپی رئیسینک ؛ مجلس رئیس وکیلرینک سرایه کوندردلیکنده بیلدیر بیورلردی . بورؤسا ، حضور شاهانه قبول اولنامشدر . باش کاتب و باش مایینچی ایله مذاکره ایتملری اراده بیورولمش . غروپ رئیس ، تشکیلات ملیه نک پادشاهه صداقتی تأیید ایتش . سوزی استعفا مسئله سنه نقل ایتدیرمش . پادشاه ، باش کاتب واسطه سیله شو اراده بی تبلیغ ایتش : « بونون مبعوثلره سلام . احوال و وضعیتک وخامت بی بنده اونلر قدر مدرکم . ایجاب حال و وضعیته کوره بریسی صدارنه انتخاب ایده جکم . اونک صلاحیتنه تجاوزله رفقاسنک انتخابه مداخله ایده م . آنجیق اوکا ، اکثریت غریبه یله آکلاشمسی توصیه ایده جکم . »

رؤسا هیئتی بالتشکر ، آیرلشدر . [وثیقه : ۲۴۲] ویرلمکده اولان معلومات میاننده ، شونلرده واردی : « مبعوثلر متلاشی ، فقط آرزویه موافق بر قایینه کله جکندن امیندرلر . اجنبیلر ؛ حریت و ائتلافچیلر ونک بانهچیلر ، ترتیب ایتدکلی حرکات ارتجاعیه ده موفق اوله بیلیمک ایچون ، فریدباشا و یاراندن برینی موقع اقتداره کتیرملری ده محتملدر . مجلسی ، بالطبع فسخ ایده جکلردر . نزد شاهانه اورادن تدابیر مؤثرده بولونیلیمی معروضدر . »

§ افندیلر ، غریب دکلیدر ، که بوکون ، بو معروضاتده بولنانلر دها بر هفته اول « مجلس رسماً کشاد ایدلمش اولمسنه نظرآ ، آتیا اوامرکزک عاجزلرکزه تبلیغی نقاط نظرکزک هر مقام نزدنده حقیله مدافعه ایدیه جکمه اعناد بیورلمسی ، تبلیغ ایدن ذواتدر . بر هفته اول ، حکومت مرکزیه ایله هم فکر اوله رقبی ، معاملات واجرا آته مداخله دن منع ایتک ایسته ین ذوات ، بوکون ، استانبولده هیچ شی یامغه مقتدر بولندقلربی اعتراف ایدرک بورادن ، هیئت تمثیلیه دن تدابیر مؤثره انتظار ایدیورلر . بز ، بو آرزوی ده ایضا ایده جکز . فقط ، بو ذواتک آرزوسی اولدینی ایچون دکل ، بونی ، منفعت وطن امر ایتدیکی ایچون »

افندیلر ؛ ۳ مارت و ۳ مارت کیجیسی ، استانبول ایله اخبارات و اوراده کی وضعیتی آکلامقله کچدی . ۴ مارت کونی ، کرک عصمت پاشادن و کرک ذوات سائرده دن آلدیم معلومات اوزربنه وضعیتی تعمیماً بونون اردولره و تشکیلات مرکز لر مزه و ملته ابلاغ ایتدم . [وثیقه : ۲۴۳] [وثیقه : ۲۴۴] مجلس مبعوثان ریاستنه شونی یازدم :

آفره : ۴ - ۳ - ۳۶

مجلس مبعوثان ریاستی وکالت جلیله‌سنه

دول مؤتلفه‌نک مداخلات مکرره‌سنه قارشی نهایت‌علی‌رضا پاشا قاپنه‌سنک حضور مجلسده استعفا سنی ویردیکی تأثرله خبر آلتشدرد . آیدین جبهه‌سنده ، مبارک وطنی استیلا ایتمه‌ک جالیشان دشمنله قزای ملیه چارپیشمقدمه وهر قاریش طوپراغنه ، صادق وفداکار اولادرینک نعلشیرینی دفن ایتمکده‌در . هیچ برفت ، هیچ بر صلاحیت ، تاریخک امرایتدیکی بو وظیفه‌دن ملتیزی منع ایدمه‌جکدر . استقلال ملی ووطنیمزک تأمین خصوصنده . هر فداکاراغه آماده بولنان ملتیزک ، هیچان مقدسنی آنجق ملتک اعتمادمانی حائز بر حکومتک رأس کاره کتیرلمه‌سی تطمین ایدمه‌بیلیر . بوتون ملت ، بوتاریخی کونلرده ، اراده‌ملیه‌سنک وکالت مطلقه‌سنی حائز بولنان مبعوثلرینک ، مقررات قطعی‌سنه ناشکیانه منتظر در . وطنه و تاریخه قارشی ، درعهده ایتدیگکز مسئولیت عظیمه‌بی و بوتون جهانک کرسی . مذاکراتکزه معطوف اولان انظار تدقیقی دوشونهرک ، ملتک عزم فداکارانه‌سیله متناسب قرارلر اتخاذ بیوریه‌جفندن امین اولدیمیزی و وطنپرورانه مساعیکزده بوتون ملتک رفیق و مظاهر اولدیغنی عرض ایلر زافندم .

میث تمثیله نلمه

مصطفی کمال

§ پادشاهده ، بو تلغرافی چکدم افندیلر ،

آفره

۴ مارت ۳۳۶

عتبه‌سنیه حضرت پادشاهی‌یه

اختلف دولترینک محل استقلال و حیثیت تجاوزانه و متارکه احکامی خلافنده کی مداخلات زحرکانه ، دها زیاده تاب آور متانت اوله میان قاپنه‌نک استعفا سیله یکیدن دولت علیه‌لرنده بر بحران کلا ظهور ایتسی ، افکار عمومیه ملتده درین بر هیجان تولید ایتشدرد . مقام سلطنت و خلافت مایونلری اطرافنده ، توحید فکر و امل ایدمه‌ک استقلال و مصونیت شاهانه‌لری و تمامیت ممالک دولت علیه‌لری ایچون ، صوک فداکارلنی کوزه آلدیرمش اولان بالموم تبعه ملوکانه‌لری ، دشمنلر طرفندن اداره ایدیلن بعضی نفاق و اختلال برپیتاندن دولایه ، ذاتاً متأثر و اندیشه‌ناک به‌حاله .

بهران وکلانک سرعت ممکنه ابله زوانه و آمال ملیه بی بحق تظمین ابدیه بیلجک بر هیئت محترمه وکلانک تشکیلنه منتظر در . مجلس ملینک اکثریت غروپنده تکاثف ابدن آمال و نمایلات میهنک طرف شاهانه لرندن مظهر حایه اوله جفته، بونون تبعه هایونلری کی، هیئتمزده امیندر. آنحق، داخلی وخرجی بیک درلو احتراصانک غلیانیه سکون وسلامتی تهدید آلتنده بولنان مملکتتمزک، وجدان ملی بی تأمین ابدیه میه بیک بر قایینه رئیسنه هیچ بر دقیقه تحمل ابدیه میه جکنی و معاذالله بوبله بر حالک وقوعی دولت عثمانیه تارمخنده مسبوق اولمایان حادثات آلیه یه باعث اوله جفتی عتبه سنیه حضرت شهریاریلرینه عرض اجتماعی وظیفه حیت تلقی ایدرز اولیابده وقاطبه احوالده .

آناطولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعی
هیئت تمثیلیه سی نامه
مصطفی کمال

§ بوتلغرافک بر صورتی برای معلومات مجلس مبعوثان ریاستنه وقول اردو قوماندانلرینه ورمکه برابر، بونک بر صورتی قوییه ایدرک استانبول غزنه لرینه و مطبوعات جمعینه ویرمسی ده استاسول تلغرافخانه سنه امر ایتدک . بوندن بشقه افندیلر، قوماندانلره، والیله، متصرفلره و مدافعه حنوق هیئت مرکزیه لرینه، آیریمجه شوتعمیمی ده یابدق :

۴ - مارت - ۳۶

ائتلاف دولتلرینک تحملمرسا برشکله کلن مداخلات و تضییقاتندن دولای قایینه، ۳ مارت دونکی کون استمفا ایتشددر . استعلامات موئوقه مزه نظراً قایینه مک اسقاطی فرید پاشانک ویا امثالندن بریک موقع اقتداره کتیراسی واستانبولده اجنبی آمالنه خادم، برشورای خلافت تشکیلی اساسلری اوزرندده خارجی دشمنلر طرفندن اداره ایدیلن ومخالف فرقه لرک، توسطیله وجوده کلن بر قومیته مک نتیجه فعالیتددر . یعنی قومیته مک فعالیتنه زمین حاضرلامق ایچون ائتلاف دولتلری، اولاه قایینه بی استغفایه مجبور ایدیه بیک تضییقات اجرا ایتشددر . وضعیتک بو وخامت قارشوسنده، مجلس مبعوثان، بالطبع احجاب ابدن تشبثات مؤثرده دوام ایتکده در . آنحق تشبثات مذکورده مک فعلاً تأییدی ایچون، ماحلاً آمال ملیه بی تظمین ابدیه میه بیک بر قایینه رئیسنه، ملنک تحمل ابدیه میه جکنی قایت شدید برلسانله مابین هایونه، مجلس مبعوثان ریاستنه ومطبوعانه بیلدیرمک لازمدر . بوتلغرافک وصولنده، دقیقه فوت ایدیلهرک بو شکله تلغرافلر احضار بوکیچه بهمه حال کشیده سی اسبابنک استکمالیله بورایده یارین صباحه قدر معلومات اعطاسنی اهمیتله رجا ایدرز .

آناطولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعی
هیئت تمثیلیه سی نامه
مصطفی کمال

§ افندیلر؛ وردیکمز لطایف موجبجه . مملکتک هر طرفندن، ملنک هر مقامندن ۴ مارت

کجه سندن اعتباراً باشلايان تلغراف فورطنه سی، آياک بشنه بی و آلتنجی کونلری، پادشاه و مجلس مبعوثان سرایلریده مطابوت تأثیری یادی .

نهایت، ۶ مارت کونی، بيم و به اولدیغنه انجیل ایدمه مدینکم برذات طرفندن شو خبر ویرلدی :

درسمادت
۶-مارت-۳۶

هیئت تشلییه

مقام صدارتک، بحریه ناظری صالح پاشایه توجیه قلندینی معروضدر .

مدامه حقوق جمعی کاتب عمومی وکیل

مألد

پوتلغرافی، شو تلغراف تعقیب ایدی :

مبعوثان
۶-مارت-۳۶

مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه

ذات اقدس حضرت خلافتیناخی، شمدی مجلس مبعوثان رئیسین حضور هابونلرنده شرف مشوله نائل قیلدیق مسند صدارتی، اعزندن بحریه ناصر سابق صالح پاشایه تمویض بیوردتلرینی فرمان بیورمش و مشارایه دخی قاینه بی تشکیل ایله مشغول بولمیش اولدیغندن بحرانک پارین آقشامه قدر تمامیه زائل اوله جی تبلیغ اولتور .

مجلس مبعوثان رئیس

میرولالدیه عارف

بی افندار ؛ دؤف بککده عینی کونده فقط . هنوز قاینه رئیسین تعین ایتمه دن ویردیکی معلومات واردر . شایان دقت اوندینی ایچون بو معلوماتی محتوی تلغرافی، عیناً عرض ایدیسورم :

حریه : ۶ مارت ۳۶

ذاته مخصوص غایت عجله در .
دقیقه تأخیری هیرجاؤدر .

آنقرده : ق ۲۰ قوماندانلقنه

مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه :

۱ — دون کجه عزت و صالح پاشالارله کوروشدم . هرا یکینه ده صدارت تکلیفی واقع اولامشدر . وکالت ایدن قاینه ده ، کیمک اوله جینی بیلمیور . داخلیه ناظر اسبق رشید بکک سرای ایله فرانسه

وانكبتله سفارتلری آره سنده جولان ايتكمده اولديني موثوقاً استخبار ايديليور . برروايته كوره ، مومي اليك مقامه كتيريله چكي مر كزنده در . اوليسي كيجه ذات شاهانه توفيق پاشاي قبول ايتدي . بالاخره فريدپاشاي قبول ايله بشدن اون صوكرمه قدر كوروشدي . دونكي جمعه كوني بالطه ليمانده علي كمال واسبقى داخله ناظري محمدعلي داخل اولديني حالده ، اوزون مذاكره كرر جريان ايتدي . بالاخره راهب (فرو) نك اشتراكيله علي كمالك أونده مذاكره دوام ايلدي . جلال الدين عارف بك ، دون ، درت صوكرمه حضوره قبول اولندي و بحران حاضر ك دوامه تحملي اولمديغندن و داخل ك ومبعوثانك اعتماديني حائز بر قابينه نك بر آن اول موقع اقتداره كتيرنسي ايچون واقع اولان مكرر معروضانه ، ذات شاهانه ، وضعيتك زناكتني عيني صورتده ادراك ايلديكني وقواي مليه ك لزومني سرد ايتكدن صوكره ، داخل وخارجك اعتماديني حائز اوله بيله چك بر ذاتي تعيين خصوصي ، بك عجله قابل اوله ميه چني و بازاره قدر تأمل لازم كلديكي طرزنده جواب ويرمشر . سالف العرض خصوصان متحصل احسناسات شخصيه م ، پادشاهك انكليزلرله مكالمه و مخبرده اولديني ولوندره دن جواب انتظارنده بولنديني قناعتني ويريور . هر حالده وضعيت بك بحرانلدر . انكيزلردن اميدوار اولورلر ايسه ، حتي فريدپاشاك موقع اقتداره كتيرنسي استبعاد ايديله مز . خلاصه ، شمدتي به قدر پادشاه دوغريدن دوغري به توفيق وفريدپاشالردن ماعدا كيمسه ني قبول ايتمه مش وفريدپاشا ايله ملاقاتي ده خفي اولمشر . سرايه منسوب ، اعتماد كزي حائز اولديني بيلديكم بر ذات ، پرشنه كوني ذات شاهانه نك بك يقينلري نامنه بنده كزي صورت مخصوصه ده كوردني وفكرمي صورتدي . جواباً وضعيتي ، سلطنت ، دولت و ملت لهنه حل ايديه بيله چك ذاتك ، ذات دولتلري اوله بيله چكي فقط شوصره ده مشغول بولنان استابوله عودتكز ممكن اوله ميه جفته نظراً عزت پاشاك موقع اقتداره كلي لزومني آچيق برلسانله سويلدم . صالح پاشا ، مجلسك سدينك ده محتمل اولديني اينا ايديليور . برنجي رئيس وكيلى حسين كاظم بكك ده ، سراي وانكيزلر ايله مجلس نامنه آن تريقه ياپديني آ كلاشيليور . براي معلومات معروضدر .

جلال الدين عارف بك ، بوكون سرايه كيده چك . وضعيتي غايت صريح بر صورتده ذات شاهانه به آ كلانه چق . مخالفلري موقع اقتداره كتير برسه آن اطولو تشكيلانك صاريله چي وبصورتله شرفده كي ، كنديلري ايچون بالنتيجه مضر اوله چق پرنسپلرك ، مملكت مزه كبره چكني ومقام خلافتك نظر اسلامده دوچار اوله چني وضعيتي تشریح ايديه چك و آن اطولودن ، تشكيلات مليه مر كز لرندن بوكا دائر ككش اولان بالموم تلغرافلري كوستره چك وبخصوصه عائد آريجه تحريراً برراپور تقديم ايله چكدر . راپور ، برلكده يازلمشر . صورتني بالاخره تقديم ايدرز . (رؤف)

۲ — بوتلغراف ، ۶ - ۳ - ۳۳۶ ساعت ۱۷ صوكرمه حربه تاغرافخانه سنه ويرلمشر .

حربه نظارت سريوري

صالح

§ افنديلر ؛ رؤف بك ، صدراعظم بولق موضوع بحث اولوركن بندن بحث ايتسي البته لزومسر ابدي . آره مزده اصلاً بويه برشي موضوع بحث اولمش دكلدي . بن ، استابول حكومتك يشايه جفتندن ، اساساً اميد وار دككدم . عثمانلي دولتلك اتمام حيات ايتديكنه ايسه ، چوقدن قاندم . عثمانلي دولتلك ،

مقام صدارتی اشغال ايتك کي ضعيف و بي معنا بر فکرك بيم دماغده پري اوله ميه جني طبيعى ابدى .
ن ، گذراني طبيعى اولان صفحات انقلابي سکونته تعقيب ايدركن ، آيتنك تدبير لرندن بشقه برشي
دوشونموردم .

§ رؤف بك ، بحث ايتديكي جلال الدين مارف بكك راپورى صورتى ده كوندردى . [وثيقه : ۲۴۵]
قابينه تشكىل ايتدكدن سوكردهده شو معلوماني و بردي :

حريه : ۸ - ۳ - ۳۳۶

ق ۲۰ . ق . و

مصطفى كمال پاشا حضرتلرينه ؛

۱ — قابينه شو وجهله تشكىل ايتمشدر : صدراعظم صالح پاشا ، شيخ الاسلام ابقا ، داخليله ابقا ،
خارجيه صفا بك ابقا ، حريه ابقا ، بحريه صالح پاشا وكالة ، نافع توفيق بك اصالة ، ماليه توفيق بك
وكالة ، شوراي دولت عبدالرحمن شرف بك وكالة ، معارف عبدالرحمن شرف بك اصالة ، اوقاف
شيخ الاسلام اسبق عمر خلوصى افندى اصالة ، عدليه جلال بك ، تجارت دفترخانه امينى ضيا بك .

۲ — جلال بكك مسلكنى بيلمپورز . بوشكىل ، داماد فريد پاشايه زمان قزاندير مقصديه
مرايك ترتيبدر . صالح پاشا ، بربحرانه سد چكمك صورتيه بوصورته وطنه نافع بر خدمت يابدينى
اعتقادندهدر . بزم فكرمن بوقابينه به اعتماد و يرمه مكد و بونى ، غروپده تايمين ايچون چاليشپورز .
فريد پاشا تهلكهسى الا آن موجوددر . آكا نظراً وضعيتك تايمين بيورولمى معروضدر .

۳ — شايدان دقت اوله رق شونى ده عرض ايدلم ، كه صالح پاشاجه مجلس مبعوثان داخلندن ناظر
آلقلقك عدم امكانى آكلاشيلدقدن سوكره ، خارجدن آله جقلى ذوانك تئيتى ايچون غروپك فكرنى
استمزاج ايدم جكدى . حالبوكه ، اخيرا بوندن ده صرف نظر ايدم كه اساميهى معروض قابينه ي كنديلكندن
تشكىل ايتمشدر افندم . (رؤف)

حريه سريورى

صالح

§ افنديلر ، استانبول بحرانى حقنده و يرديكم ايضاحات ايجه اوزادى . استانبولده ، ذاتاً
اوتدنبى موجود و متظاهر اولان وصعيتده ، دها جوق تجليلره شاهد اوله جفر .

مساعده بيورورسه كز ، تكرار ، استانبوله كلك اوزره ، بر آزده ادرنه حوائيسنده كى وضعيته
عطف نظر ايدلم . شمدى به قدر وقوع بولش اولان عمومى بياناتم صره سنده ، وسيله دوشدكچه

(تراکیای) ده تشکیلات و تصوراتمزدن هیچ بر وقت خارج طوئمدیغمزی آکلانمش اولدینمی امید ایدرم . ادرنه ایله مناسبات و غباراتمز ، مملکتک هر بریله اولدینمی کی تحافله و ادامه ایدلمکده ایدی .

جاری محارماتمزده ، شایان دقت ، بعضی نقطه لری هینت : ایله آزه توضیحاً عرض ایتک موافق اولور .

برنجی قول اردو قوماندای جعفر طیار مک ۳۹ - کانون اول - ۳۰۵۰ ناریلی قیت . متصل بر راپورنده ، تراکیا و پانجامه غربی تراکیاده وقوئومونده اولان یون تشکلات و فمالرک مکمل ایضاح ایدیوردی . کندیس مک تو فمالیت فوق ایدمه مه بل بریمی کی نریبات آله میندن شکایت واردی .

ه قول اردوسنک اشو وضعیت و آتیا تشکلات هین اسهال فرط رسد و نه هین ایله ایدمه جک بر وضع الیش آلمنه (حیرت میل) ایدم ایت ایدمکده هین آکلانمش ایدی . خبر ویریوردی . [وثیقه : ۲۲۶]

(جنرال میلن) ک ، نریبات آله مزه . موافقت ایتمه جکده ایدمه شبهه یوقدی . بو بداهتی ، بالمخاره تحقیقه ، یلم نادل بر فکر و محاکمه سه قیله قییشامشیدی .

جعفر طیار بکه ، ۳ - شاط - ۳۳۶ ده ویردیم تعلیمده ، کوندردیکس خفی تعلیماتمه به توفیقاً مسلح مغرزه لر تشکیاتی تکرار خاطر لاتدم . وضع الجیش تبدیلی ایله استحصال اولنه میان فوایدک بو صورته تلاقی لازمدر . دیدم . [وثیقه : ۲۴۷]

حریه ناظری بولان جمال پاشایمه عینی تاریخده ، وصیتدن بحث ایدرک یونانلیرک شرقی تراکیاده اولسون حاضر نقلینه محانت ایتسی یازدم . [وثیقه : ۲۴۸]

تراکیا — پاشا ایلی جمعیتک کوندردیکی راپورلده ، لزومی کی تشکیلات بایینه مه مقدمه اولدینندن بحث ایدیورلر و بعضی رؤسای ، موریندن شکایت ایدیورلردی . [وثیقه : ۲۴۹] بوکی مأمورلر اول و آخر ، بعضی اختراعه بولونیوردم . [وثیقه : ۲۵۰]

شکایتک مهمی ، حصر طیار بکدن اولغه باشلادی . مثلاً ؛ بوکا دائر اوقوبه جم شو مکتوب ، بر فکر ویره بیلر طن ایدره .

۲۶ - کانونای - ۲۲۶

محترم پاشام ،

عارف بکک تراکیا لیر حقنده کی بیاناتی تصدیق ایدرم . تراکیا جمعیتی ، قوه مادیه ایله تأیید ایدلمه مشدو . مع الاسف ، جعفر طیار جهه مزای آکلانمش ، ذره قدر تشکلات ، برک تشک ایله تسلیحات بیه پانجه مشدو . جعفری ، شخصنی دوشونمکله اتهام ایدرم . ولعاریه احوالندن ده تماماً بی خبر ، غفلت مطلقه حالنده در .

صوک کونلرده ، جعفرک فرقه نریبه یازدینمی بر امرنامه ، تصادفاً نمره کچندی . یونانلیرک

حرکتانیدن ، افکارندن بحث ایندگدن صوکره ، بوحال قارشوسنده آرتق مدافعه حقوق تعلیماتی وجهله ملی تشکیلاته باشلامق لازم ايسهده قوماندانلرک بو باده ضابطان واسطه سیله اهالییه یارديم ايدوب ایتیمک حتمده معالعه لرینی صوریور فاعبروا الله مسائل ملیهده آلدانلری قهر ایتسین . فقط ، ویل آلدانش اولانلره .

نتیجه ؛ بولغار عسکری غربی تراکیایی تخلیه ایدرک کیتدیکی بش اون مأمورله ۱۵۰ ، ۲۰۰ ژاندارمدهن ماعدا قوتی بولندیغی حالده بیله ، کندیسندن اختلال ومحاربه ایله مدافعه وطن فایه سنی بکندیکیز تراکیا بر شی یاپه مدی . جعفر بو وضعیتده بر آلم حس ایندیعی بیلیم . بناء علیه ، آرتق ظویمچی احسانی ، بیطر راسمی [ذکی ، جوال ، معتدل ، پک شایان اعتقاد بر آرقداش] تشکیلات ایشون تراکییه کوندره جکیز . بورادن سلاحده کوندره جکیز . کور اوله سی جعفر یالکیز بونلری سر بست براسین . کولکه ایتسین باشقه احسان ایستهمیز .

ادرنه خنئی ، انکبازلر ، خالص انکبازلر عسکرله تسایم آلیور . یونانلیر خادم کوی ، چورلی ، لوله بورغازده غروپه اولیور . باغاریا قاباشور . یونان شقاوتی زیاده ، خلقت تظلمی قارشوسنده والی الی اوغوشدیرمقده ، جعفر عجزینی کوسترمکده . تراکیانک ، بولشویزمه قارشی تحشیداته - اجنی - معروض اولدیغی بولارلرک ، حرکاته هدف اولسی مأمولدر . اوراده قوتلی بر پنجه و دماغ لازم . نه جعفر ، نه والی بوایشک اهلی وفداکار دکلدردر . ایشته حال و وضعیت بودر . بن بونلرله چوق اوغراشیورم . کچن کون بر شیفه کزی آلمش . پک متأثر اولمش و شیفه ایله استیصاح ایتشمدم . جواب آله مدم . باشام ، شخصی بر سیاست تعقیب ایندیکی می ظن ایدیورسکیز . یوقسه مقصدی قاورامیه جق ، وضعیتی . احاطه ایتیه جک حقان اولدیغی می تخمین ایدیورسکیز ؟ هر ایکی حالیده پروتستو ایدرم . ایمان و اعتقاد برادر . بلا انحراف یوریورم . یالکیز باشقه بر شی دوشونیور و بکا سوبله مک ایستهمیورسه کز اوکا بر شی دیم . آجیقجه بیلدیرمکزی رجا ایدرم . سرت و توینخ آمیز سوزلرله صوک درجه متأثر اولورم . بو ، بنی مساعیدن آلیقویماز . بنی مخالفته سوق ایتمز . فقط ، آراده شخصیت مسئله سنی پک اعلا تولید ایده بیلیر . بوکا نظر دقتکزی جلب ایدر و بر حقیقت تظاهر ایتهدن ونم نلر چکدیکی تقدیر ایتهدن ، تشبانه بولنماکیز ، موقعکزدن بکله ن و هیچ اهامل ایدله میه جک اولان نزاکت و اعتدال ایجابی اولدیغی ، شوراجقده درمیانه مساعده بیوریکیز ، عرض احترام ایله تمنی موفقیت ایلرم باشام .

واصف

افندیلر ؛ ادرنه دن کلن اشعارلردن ، راپورلردن ، بنجه ، یالکش بر نقطه نظر سیاسی تعقیب ایدلیدیکی آکلاشلیوردی . شمعی او قونان مکتوبدهده ، بو خطالی نقطه نظرک تصویب ایدلیدیکنه دلالت ایدن جهلر واردر . بو خطالی برنسپی تصحیح ایچون ، اونه دنبری واقع معالعه مزئی ، ۳ شباط ۳۳۶ تاریخنده بر دفعه ده جعفر طیار پاشایه واستانبولده رؤف بکه تکرار ایتدم .

تکرار ایندیکم مطالعه شو ایدی :

« شرقی و غربی تراکیانک بر وحدت ملیه آلتنده تصور و افاده سی دوعرو بر سیاست دکلدردر . شرقی

تراکیا غیر قابل اعتراض و مناقشہ بر صورتہ اجزای ممالک مزدندر . غربی تراکیا ایسہ ، بر معاہدہ ایلہ ، و قیہ ترک ابدلش بر قطعہ در .

اولسہ اولسہ ، شرقی تراکیا ، غربی تراکیا ک خلاصہ جائشانلرک براس الحریکسی اولہ بیلیر ۔
 شرقی و غربی تراکیا ک وحدتی مصرأ ادعا اتمک ، شرقی تراکیا دہدہ ، بعض مدعیات سر دینہ
 منتج اولاییلیر ۔

بولغارلار كوده، آطه‌لر دكترنده بر مخرج اقتصادي طلب ايتملري، آيريمجه محتاج تاملدر . بولغارستان داخلىنده بونقطه نظر دن صرف مساعى ابدالمليدر . « [وثيقه ۲۵۱]

§ جعفر طیار باشاده ، مأمورلردن ، اشرافدن ، اهلیدن شکایت ایدیوردی . ۷/۸ مارت ۱۳۳۶ ناریخی بر شیره سنده ، دزده اهالی هرايشی حکومتدن بکاه مکده ؛ رؤسای ملکيه نك وضع بیطرفیسی یوزندن تشکیلات ملیه مطلوب عالی اوزره تعضو ایدمه مکده در . ولایت داخلده صیق صیق اجرا ایتکده اولدیم تفتیشلرده بالخاصه کویلورله صیق تماس ایدیورم

فقط، هرکویه کیتمک قابل اولامبور. «... کیتمک، اساسی و شمولی اولسی جمله مزجه شایان آرزو اولوب بوده محاذیر مسروده نك رفعته چالیشلمقله قابل اوله جنی معروضدر.» دیوردی.

[ونقه : ۲۵۲]

§ افندیلر؛ جعفر طیار پاشاہ، جنرال میلن وضع الجیش تبدیل ایتدیرمور۔ والی و متصرفلر
بیطرف قالیور و ہرایشی حکومتدن بکلہ بن اہالیہ، تشکیلات ملیہ خصوصندہ دلالت و پیشوالی
آتمور۔ بو محذورلر قالمقد قجہ، کفستک، اساسلی و شمولی اولمسی قابل کورولمور!

§ افندیلر، بالناسبه بر قره قول جمعیتدن و اونک منع فعالیتی خصوصنده کی تشبثاتمزدن بحث ایتشم. بو جمعیتک، حالا استانبولده، توسیع تشکیلاته چالیشدیغی آکلاشیلیوردی. تکرار شوبله بر افاضله بولمق ایجاب ایتدی :

۱۲ مارت ۳۳۶

تحريراً

چناق قلعه موقع مستحکم ق . میر آلائی شوکت بك افندی به

استانبولده موجود تشکیلاتتک ، مقصدی تأمینہ غیر کافی اولدینی آکلاشیلمتدهدر . مختلف زمانلرده وبالخاصہ بوکونلرده آنقریه کلن واقف احوال بعض ذواتک ویردبکی معلوماتہ نظراً ، بوندهکی عدم موفقیتک سببی ، آناتولو و روم ایلی مدافعه حقوق جمعیتی تشکیلاتی نامی آلتنده قره قول نظامنامہ سنک قسطیقنہ حالیشلمتده اولدینی آکلاشلا ، شدر .

قره قول نظامنامه سی ، برچوقارینی تشکیلاته تماس ایتمکدن تدهیش ایشدر . بو سببله مدافعه

حقوق تشکیلات نظامنامه‌سی اساسه کوره تشکیلاتی تعضو ایندیرمک ، استانبول ایچون بالخاصه کافیدر . زیرا ، استانبوله اساس قوتی : وکر جریانلریخی توحیدده آراملیدر. استانبوله فعلی حرکات و خصوصی تشبثات ایچون دخی یاپیله‌جق مسلح تشکیلاتده ، مدافعه حقوق نظامنامه‌سی لاحقسنک تطبیق کافیدر . استانبول هیئت مرکزی‌سی واقسام تابعه‌سندگی هیئت اداره لرك میدان چیقمسندده محذور تصور ایدیلدیورسه ، بو هیئت‌لری تشکیل ایدمک اولان ذوات ، شخصلریخی خفی طونه‌بیلیرلر . بواساس دائره‌سندده یاپیلماش و یاپیله‌جق اولان تشکیلاتک و هیئت مرکزیه ایله هیئت اداره‌لری تشکیل ایدن ذوات اسملرینک ، امین واسطه ایله ارسالنه نصف و همت هایلیری بالخاصه استرحام اولنور ائندم .

هیئت تمثیلیه تامنه

مصطفی کمال

§ شمدی آرزو بیورو سه‌کیز ، تکرار استانبوله عودت ایدم . ۱۱ مارت ۳۳۶ تاریخلی برتلغرافده ، رؤف بک شو معلوماتی ورییوردی : ۱۰ مارت ۳۳۶ کونی زوالدن سوکره ، ائتلاف ممثللری اجتماع ایتمیشلر ، لوندردن کلن واستانبوله‌کی قوای ملیه رؤساسنک توقیفی امرینی حاوی اولان برمشله‌ی تذکر ایتمیشلر و امری انفاذه قرار ویرمیشلر . بومعلومات ، شایان اعتماد برذاته موتوق منبعدن محرمانه اخبار ایدیش و بوکبی ذوانک بر آن اول درسعادندن اوزاقلاشمیری لزومی بیلدیرلش . بو خصوصی ، مختلف احتمالاته کوره محاکمه ایتدکدن سوکره ، ایشک سوکنه قدر استانبوله قاهره ق وظیفه ناموسی ایفایه قرار ویرمیشلر . صدراعظم صالح پاشا ، بو وضعیتیه بیاهرک سبب اولمقده ایمش . اونک ایچون قاینه‌بی اسقاطه چالیشه‌جقلمش . موفقده اوله‌جق‌لرینه امین ایتمیشلر . [وثیقه : ۲۵۳]

رؤف بکک ، بوتلغرافی ، عینی تاریخده تعقیب ایدن قیصه برتلغرافده ، « صولک معروضاتمه و قاینه وضعیتمیری حقنده برکونا مطالعاتکزه دسترس اوله‌مدیغمزدن ، عدم وصولندن و صحتکزدن بحق اندیشه‌ده‌یم . خوابکزه منتظرزه دنیلیمکده ایدی .

رؤف بکک ، و برای معلومات ۱۵ نجی و اوچنجی قول اردولره ۱۱ مارت تاریخنده شو معلوماتی ویرمیشدم :

۱۱ مارت ۳۳۶

دون آقشام ، یعنی ۱۱ مارت ۳۳۶ ، آنقرده فرانسز مثللی یوزباشی بووازونک ترجانی اولوب بزه اوتهدنبری اخبارات محرمانه‌ده بولان برذات آنقرده انکلیز مثللی ویتلک آلدینی برتلغرافنامه اوزرینه بوتون احوال و اتقالی و معیتله برلکده بوکون آنقره‌بی ترک ایدرک استانبوله حرکت ایلیه‌جکنی و بو زدن سوکره شمندوفر مناقلاتنک انکلیز لرجه تعطیل ایدیله‌جکنی اخبار ایتدی . موسی‌ایله ویتلک ، فی‌الحقیقه بوکون اخباره مطابق اوله‌رق حرکت ایتدی . بناء علیه ، ترن مناقلاتنکده منقطع اولمسی قویاً مأمولدر . کیفیتک ، ائتلاف دولترنجبه استانبوله آلتان تدابیر ایله علاقه‌دار بوندیغنده شبهه یوقدر .

مصطفی کمال

رؤف بکک صوک اشعارینه ده شو جوابی ویرمشم :

« قابینه به عدم اعتماد رأی ویرمک صورتیله تعرضک طرفکزدن یا یلمسی اوقدر قوتلی برسیبه استناد ابتدیرله میه جکدر . غروبک ، درجه تساند و تجلینه و وحدت حرکتده کی عزم تعلیمه دائر صریح بر فکر و قناعت حاصل ایتدکجه ، صالح باشانک غروب هیئت اداره سیله مذاکره ایتکسزین حرکت ایتسی ، بر مشروطیت مسئله سی یا یق خصوصه ده کی قرار حقنده هیچ بر مطالعه در میان ایدم . انکیزلرک توقیف قرارینه قارشی مجلسک جورانه نهایت قدر وظیفه سینه دوامی ، بک نافع و بارلاقور . آتیق ، ذات عالیکیزله برابر وجودلری تشبیهات و حرکات آنیه من ایچون الرم اولان آرقداشلرک نتیجه ده ، زمانه تحاقلری اسبابی همه حال مؤمن اونیق شرطدر . عکمی تقدردده ، غروبک وحدت و عزم دائره سنده حرکتی تنظیم ایدم یله حک ذواتک شمدین توفیق ایله سز لک هان بورایه کلری الرمدن . بورایه کله حک ذوات میانده ملکیتی تمثیل ارماسانی حائز اولانلرله ایجا بده حکومت شمدن و اداره لیاقتنده کیلرک بولنسی مهمدر . ائتلاف دولترینک معامه رجریه تطبیق ایدم جکاربیه سهه یوقدر . . . الخ مصطفی کمال » [وثیقه : ۲۵۴]

افندیلر ، رؤف بکی و دیگر ذواتی تام زمانده دعوت ایتش اولدیغیز . وقایع ایله همده اوج ، درت کون کچمده ن ثابت اولدی . فقط معائنات سف بودعوتیز ، لایق اولدین ائمت و جدیده نصر دفته آلتیق مظهریتنه نائل اولمادی . رؤف بک ، واصف بک کی ذوات ، اله نهایت کمال مساوسله مالمه به کیتدیلر . بوجهت معلومکزدن .

صوک دقیقه به قدر آنا طولیه کچمک و آتقریه کلمک فرست و تدابیرینک ایش آرقداشلر طرفندن نهیه و تأمین اولندیقن بکا حکایه ایدلشدن . اگر بوله ایدیه ، بو ذواتک آتقریه کله به ، وافقت ایتیب انکیزلرله تسلیم اولمینی و مالمه به کیتمه نی ترجیح ایلرند کی سبب و معدرت ، جدا تدقیقه شایان کورولور . فی الحقیقه ، تورکیا وضعیتنک و عاقبتنک مشکوک . مظلم ، مهلک کورولدیکی فرصه سینه نظر آ بوقرا کلک نهلکه ایشنه آتیلرلرک خوف و مدعش بر عاقبتله قارشیلا شمدی و همی ، تحت تأتیرنده اک نهایت مرهانی بر زنده ده برمدت دلق اوزره دشمنه عرض تسلیمیتی مرجع کوره سیند جککری استبعاد اولنه ماز . مع هذا ، بن بوراده بوله آغر بر محاکمه بوروتمکدن احتیاط ایدم . بومالمه به بناء درکه بو ذواتی مالمه زندانلرندن قورقارمق ایچون مرفرستدن استفاده ایدرک مکس اولان تشبیهاتده بولنقدن کری دورمدم .

§ افندیلر ، استانبولده اونجی فرقه قومندانندن آتقریه کرمجی قوا اردو قومندانلغنه ۹ مارت ۳۳۶ تاریخ و ۴۶۵ نومرولی شیفره اولهرو ۱۴ مارت ۳۳۶ کونی بر تحریرات کلدی . محولی شو ایدی :

مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه : انکیزلر طرفندن تورک اوجاغی بناسنک اشعالی اوزرینه ملی تعلیم و تربیه بناسنه نقل ایدن اوجاغک بو یکی اشغال ایتدیکی بن ، دون روالده انکیزلر طرفندن تکرار اشغال ایدلشدر ائدم . ۹ مارت ۳۳۶ (هادی)

افندیلر ؛ ۲۲۶۶ سنه سی مارتنک ۱۶ نجی کونی اوکیندن اول ، ساعت اولده ، مکه باشنده شویله بر تلغراف ویرلدی :

درعنه
۳۳۶-۳-۱۶

آنقرده مصطفی کال پاشا حضرتلرینه

بو صباح ، شهزاده باشنده ک موزیقه قره قوای ، انکاپلر اصوب اوراده کی عسکرلرله انکاپلر
مصادمه ایدرک نتیجه شمدی استانبولی اشغل آسنه آلیورلر . بری ، لوبات معرومدر .

مناسرتلی

صدی

بن ، بو نلسرافت آابه تورشون قلمیه « سریعاً قول اردولره بنم امصامه م . کال » اشارتی
قورقدن موکره بو اشغالی ویرین اسیناخانه باشلادم . مناسرتلی حوری اذری منادیاً معلومات
برمکه دوام ایتدی .

« بزم انکاپلی بر آرقداش وارکه یالکز او دکل ، هرکس ، یعنی کلن سویلیور . شمدی ده
حربینه استغالی عبر آلدی . حتی ک اوغلی سفراخانه سنک اوکنده انکاپلر عسکری اولدیفنی
فقط تلفرافخانه یی اشغل ایدوب انجیه جکی مجبولدر . »

بو آنده اندیلر ، حربیه تلفرافخانه سندن ، مأمور علی معلومات ویرمکه باشلادی : « صاح
انکاپلر بامدوق آلتی کشتی شهید و اون بش قدرده مجروح اولدی . شمدی انکاپلر عسکرلری
درلاتر . شمدی ، ایتنه ، انکاپلر عسکرلری نزارته کیریورلر . ایتنه ایجری کیریورلر . نصابیه
قیومه . نلی کس ! انکاپلر بوراده در . »

تکرار مناسرتلی حمدی امدی بزی بولدی .

پاشا حضرتلری .

حربیه تلفرافخانه سنیه انکاپلر بحربه عسکری اشغال ایدوب تلی قطع ایتدیکی کبی بر طرفدن
طوپخانه یی اشغال ایدیورلر . بر طرفدن زرهلیلردن عسکر اخراج اولونیور . وضعیت و خاتم
کسب ایدیور اقدم . صباحکی مصادمه ده ۶ شهید ، ۱۵ مجروح واردر . پاشا حضرتلری . امر
دوستانه منتظرم . ۱۶ مارت ۳۳۶

صدی

حمدی امدی دوام ایتدی : « صباحکی ، بزم عسکر اویقوده ایکن ، انکاپلر بحربه افرادی
قره غوله کلوب اشغال ایتمکده ایکن ، عسکرمن اویقودن شاشقین قانتجه مصادمه به باشلانیلیور .

نتیجده بزدن آتی شهید ، اون بش مجروح اولوب بونك اوزرینه ذاتاً ملعتلرینی تصور ایتش که همان زرهیلاری ریشیه. بناشدیروب بك اوغلی جهتی و طوپخانه بی اشغال ایدوب بر طرفدن حربیه نظارتی اشغال ایتش ، حتی شمعی نه طوپخانه ونه ده حربیه تلغرافخانه سنی بواقی قابل اولیور . شمسیده خبر آلمش اولدیغمه نظر آ درنجیه قدر توسع ایدیورمش افندم .

« ایشته ، بك اوغلی تلغرافخانه سیده یوق . اوراسنی ده اشغال ایتدیله غایب . الله محافظه بیورسون . بوراسنی اشغال ایتسه سینلر . ایشته بك اوغلی تلغراف مأمورلری ، مدیرلری کلدیلر . قوغمشلر . »

« بر ساعته قدر بوراسنی ده اشغال اولنه جندر . شمعی خبر آلدیم افندم . »

حیاتی بك مرحوم ، نیم ، ایک خبر تلغرافی اوزرینه یاپدیغم اشارت وجهه ویریلن معلوماتی خلاصه ایتش . روم ایلی و آناتولوده کی بالجه قوماندانلر آدرسنه کشیده ایتدیورودی . بر آن اول استانبول اوزرندن ادرنه کشیده ایتدیلمسنی سویلا مشدم . [وثیقه : ۲۵۵] حمدی افندی ، « امر سامیلری انقد اولونیور ، ادرنه یازیورم و مپ مرکزلی حاضر ایتدیردک . » حمدی افندی ؛

« مبعوثان ایچون برخبر آلدیکیزی ؟ مبعوثان تلغرافخانه سنی بخبره ایدیورمی ؟ » دییه صوردم . حمدی افندی ، « اوت یاپور . ۱۴ نبی قول اردو قوماندانی حاضر . پاشا ایتدیورودی وبرلمی ؟ » افندیلر ؛ بوندن سوکره آرق حمدی افندیك سوزینی ایشیتهدک . استانبول مرکزینک ده اشغال ایدلش اولیغنه حکم ایتدک .

§ بو حیاتی و جیور ، مناسترل حمدی افندی اوله سیدی ، استانبول فلاکتندن کیم بیلر خبر آله ، ایچون نه قدر انتظارلر ایچنده قله جتدق . استانبوله بولنان ناظر ، مبعوث ، قوماندان ، تشکیلاتلر منسوبلری ایچندن بر ذات چیتوب وقتیه بزه خبر ویرمکی دوشونمه مش اولدینی آ کلاشیلور . دیمک که جهله سنی هیجان و خایجان قاپلامشدی . بر اوجی آنقرده بولنان تلک استانبوله بولنان اوجنه بناشمه جق قدر شاشقین برعاله کلش اولدقیرینه بیدم که حکم ایتک جائز اولورمی ؟ تلغراف مأموری حمدی افندی بالاخره بالذات آنقره به کله رک قرارگاهلر تلغراف مأمورلغنی ایضا ایتشدر . کندیسنه بورجلی اولدیغم تشکری بوراده علناً افاده ایتیمی ملی و وطنی وظیفه لرمدن عد ایدرم .

افندیلر ؛ بو وصیعت اوزرینه هرشیدن اول وقوعی ملحوظ بر فالنگ اوکنه کچمک ایچون شو امری ویردم :

بالعموم والی و متصرفلر

میواسده ق ۳ ، باندیرمهده ق ۱۴ ، آنقرده ق ۲۰ ، ارضیومده ق ۱۵ ،
قونیهده ق ۱۲ ، دیاربکرده ق ۱۳ ، قوما ، انقارینه

ازمیر جبهه سنده رأفت بك افندی به ، بالیکسره فرقه ۶۱ قوماندانلغنه
بالعموم مدافعه حقوق هیئت مرکزیه و هیئت اداره لرینه

بوکونکی وضعيته نظراً ، ملتزم ، جهان مدنيتک حسيات انسانيتکارانه ايله متحسس وجدانلرندن و بوتون عالم اسلامک مشارکت روحيه سندن امين اولقله برابر ، برمدت ايچون دوست اولسون ، دشمن اولسون ، بوتون رسمي عالم خارجي ايله موقه تماس ابدمه جکدر .

بوکونلر ظرفنده وطنزده يشايان خريستان اهالي حقنده کوستره جگمز معامله انسانيتکارانه نك قيمتي پک بويوک اولديني کي هيچ بر حکومت اجنبي نك فعلی ويا ظاهري حياه سنی کورمين خريستان اهالينک کال حضور و سکونتله امرار حيات ايللری ، عرفزک فطرة متحلی اولديني قابليت مدنيه به اک قطعی بر برهان تشکيل ايله جکدر . منافع وطنيه به مغاير فعاليتلری مشهود اولار و حضور و آسایش مملکتی اخلال ايله نلر حقنده ، دين و مليت منسوبيته باقياء يه رق ، احکام قانوني نك سيا ناً و شدتله تطبيق و حکومت محليه به اطاعت و وظائف تابعيتي افاده قصور ايچينلر حقنده ده ، رأفت و شفقتله معامله ابدلسنی ، اهميت مخصوصه ايله عرض و بو خصوصانک تکميل علاقه دارلره سرعتله تبليغي و بوتون افراد ملت و سائط مناسبه ايله تعميمی رجا ايدرز افندم .

مدافعة حقوق هيت تبليغي نامه

مصطفي کمال

§ افنديلر ؛ قواي ائتلافيه ، استانبول تلغراف مرکز لرني اشغال ايتدکن صوکره ، مملکته تلغرافله بر تبليغ رسمي يامقي ايستدیلر . طرفزدن وقوع بولان ابقاط و اخطار اوزرينه - بعض مرکز لر مستثنا - بو تبليغ رسمي آلتدی . آلانلر جواب و بر نلردن بللی باشلیري شونلردر : ايزميت متصرفي سعاد بک [وثيقه : ۲۵۶] قونیه واليسي صبحي بک [وثيقه ۲۵۷]

تبليغ رسمي :

بش بحق سنه اول ممالك عثمانيه نك مئدراتي هر نصلسه ألد ايتمش اولان اتحاد و ترقی جمعيتنک رؤسای ، آلمان تلقيناتنه قابيله رق دولت و ملت عثمانيه يي حرب عمومی به شتراك ايتديرديلر . بو حتمسز و مشثوم سياستک نتیجه سی معلومدر . دولت و ملت عثمانيه بيک درلو فلاکت کچيردکن صوکره اوله بر مغلوبته دوچار اولدی که اتحاد و ترقی جمعيتنک رؤسای بيله بر متارکه نامه عقد ايدهرک فرار ايتمکدن بشته . چاره بوله مديلر . متارکه نامه نك عقدیني متعاقب دول ائتلافيه به بر وظيفه ترتب ايتدی . اشبو وظيفه اسکی ممالك عثمانيه نك بوتون اهاليسنک بلا تفريق جنس و مذهب سعادت مستقبه لرني ، انکشاف لرني ، حيات اجتماعيه و اقتصاديه لرني تأمین ايدهرک برصادک تللاريني آتمقدن عبارت ایدی . صلح قونفرانسی ، بو وظيفه نك ايفاسيله مشغول ايکن ، فراری اتحاد و ترقی ارکاننک مروج افکارلری يولنان بعض اشخاص ، تشکيلات مليه نام مستعاری آلتند . بر ترتیب تشکيل ايدهرک و پادشاه ايله حکومت مرکز به نك اوامريني هيچ عد اينمکله حريک نتايج أليه سندن بوسبوتون توکمنش اولان

ادامی بی عسکر لک ایچون ذویلایق، عاصر عثمانیه میاننده قافان چناروق، اعانه سیه بهانه سیه اعلالی صومین کی افعله جرأت اندیلر و بوجیه صبح دکل، عادتاً یکی بر عیاره دورینی آچیه تشبیه اندیلر. بو تشویشات و تحریکاته رغماً، صالح فونراسی، وظیفه سنه دوام ایتدی. نهایت استانبولک تورک اوره سنده قانسده قرار و بر مشدر. اشبو قرار، قلوب عثمانیه می مستریخ ایدر-مکدر. آلتینی، رعایا لر نی باب عالی به تبلیغ ایتدیلری زمان، احرا-سنگ به (در شرائطه تاریخ اوتایینی ده انصار ابلایک. انبو شرائط، ولایات عثمانیه ده بولان خرسیتیانلرک حیا برینی تهاکیمه معروض برائتیهقی والیوم دول ائله ابله متقلزینک قوای عسکریه لری عثمانیه. نهایتاً وقوع بواتنده اولان هجومه ارم ختام ویرمکدن عبارت ایدی. حکومت مرزیه، بواخطاره فرشی، بر درجه به قدر حسن یت، کوستره ش ایسه ده، تشبیه لایمیه نام مستعار آلتنده حرکت ایدن اشخص، مع اناسنت تشربیات و تحریکات وار کچمک ایتیه مدار. بالعکس، حکومتی کندی حرکاتینه اشتراک ایدر مکه تشبیه ابلایر. هرکسب کب هوس راه بکندیی صالح ایچون بویوک بر تهاکیمه تشکیل ایدن بوضعیه فرشی، دور اتلافیه، یاقنده تحت قراره آلتیهقی احکام صلاحیه نیک تطبیقی تأمین ایدر بیلیمک اورده، ندایی لازمه شئد ایچمه مجبور اولدیلر. بونک ایچون، بر تک چاره بولدیلر. بوده، استانبولی موقه اشغال ایتک ایدی. اشبو قرار، بونک موقع اجرایه وضع ایدر بیکندن، افکار عمومیه می برای تنویر به مدانییه تصریح اولنور:

۱ — اشغال موقندر. ۲ — دول اتلافیه نیتی، متا سس-سنگ سوزینی قیریه دکل، بالعکس، اداره عثمانیه ده قله حق مالکیده اونفوذی تقویه و تحکیم ایتمکدر. ۳ — دول اتلافیه نیتی، ینه نورکلری درسعدتین محرم ایتمه مکدر. فقط - معاذلله تعالی طشرده اغتشاش عمومی ویا قتال عام کی وقوعات ظهور ایدر سه، بو قرارک تعدیلی محتمدر. ۴ — بونازک زمانده، مسلم اولسون، غیر مسلم اولسون هرکسک وظیفه سی، کندی ایشمه کوجنه باقی، آسایشک نهمینه خدمت ایتک، دولت عثمانیه نیک انقاضندن یکی بر تورکیه نیک احدائی ایچون صولک بر امید ی جنسلیله محو ایتک ایسته بیلرک اغفالانه قایلده مق و حالاً مقر سلطنت قالدان استانبولدن اعان او سه-تی او امره اطاعت ایتمکدر.

بالاده ذکر اولان تشویشاته اشتراک ایدن اشخاصک تعییلری، درسه دنده در دسره، اولنه روق آذر طبعی کندی افغانندن وبالاخره او افعالت نتیجه می اوله روق و نوعی مانع از احوالان مسئول طوئله جدر.

نوه اشغاله

بو تبلیغ مناسبتیه در حال شو تعیمی یاریم:

۱۶ - مارت - ۱۳۱۶

عموم والی وقوماندانلره ومدافعه حقوق هیئتلرینه

استانبولک، اتلاف دولتری طرفندن، بالمصادمه جبراً اشغالی تحق ایتشد. بو سوء قصددن

بالاستناد بر حقوق و نامد خبانه کارانه صاحبزینک ملتی اغفال تشبیری محتلمدر . نه کیم تبلیغات
رویه شکرانده اساس بعض بیامانلرک نشر ایدلک ایسته نیلایکنه کسب اطلاع ایدیورز . یا کلش
حرکتیه حال فانی و حقایق احواله مابر هجابر تولیدینه میدان ویرلهمک اوزره بوکی اشاعانه
قلمی عبت اهمیت ایدامیه لارمدر . وضعیت حقیقیه تی تعیب ایدن آناتولو وروم ایلی مدافعه
حنوق حقیقی ، ملتی تنویر ایدم حکدره .

مصطفی کمال

افیدار . عینی کونده مختلف وساطله شو پروتستوی کوندرده :

۱۶ - ۳ - ۳۳۶

پروتستو

استاسولده انکیبر ، فراسر . ایتالیا مثل سیاسیرینه ، آمریکا مثل سیاسینه
بعموم بیطرف دوللر خارجیه نظارتلرینه و فرانسه ، انگلتره ، ایتالیا مجلس مبعوثانلرینه
ویردبرلک اوزره آنطالیهده ایتالیان مثلکنه

استاسولده بعموم دوائر رسمیه ، استلال ملیمزی تمیل ایدن مجلس مبعوثان دخی داخل
اولای اوزره ، مؤتمین قوای عسکریه سی طرفندن ، رسماً و جبراً اشغال ایدلش و آمال ملیه دائره سنده
حرک ایدن . بر چوق و طبرور اشخاصک توقیفنده تشبث اولمشدر . ملت عثمانیه نك حاکمیت
و حرک سیاسیه حواله ایدیان بو صولک ضربه ، حیات و موجودیتی ، نه بهاسنه اولورسه اولسون ،
مدافعه ایتیمکه عزم ایتش اولان ز عثمانیلردن زیاده ، یکرمنجی عصر مدنیت و انسانیتنک مقدس عد
ابتدیی بوتون اساسه ، حربت ، ملیت ، وطن حسیات کی بوگونک جمعیات بشریه سنه اساس اولان
بوتون عمده لری و بو عمده لری وجوده کتیرن وجدان عمومی بشره راجعدر .

ر ، حوقری و استقلالیزی مدافعه ایچون کیریشدیکمز مجاهده نك قدسیتنه فائل و هیچ برقونک
ر ملتی بشامق حقدن محروم ایدمیه حکنه قانغز . تاریخک بوکونه قدر قید ایتدییکی بر سوء قصد
تشکیل ایدر و ویاسون یرسپلرینه مستند بر متارک نك ، ملتی اسباب مدافعه سندن تجرید ایتش
اوسندن متوید بر حیایهده مبتنی بولنق حسیله حائد اولدقلری ملترک شرف و حیثیتله دخی قابل
امراج اولمیان بو حرکتک تقدیر ماهیتی رسمی آوروپا و آمریقانک دکل ، علم و عرفان و مدنیت
آوروپا و آمریقانک [**] وجدانه تودیع ایله اکتفا و بو حادثه دن تولد ایدمجهک مسئولیت عظیمه

[**] سریه ، آتی جیریلن قسم یارلامشدر . یالکز آمریقانک یارلامشدر .

تاریخیه به صولك دفعه بردها نظر دقت عمومی بی جلب ایدرز . دعوا مزك مشروعیت و قدسیتی ، بومشکل زمانلرده ، جناب حقندن صوکره ال بوبوك ظهیر مزدر :

(آناطولو وروم ایلی مدافعه حقوق هیئت تمثیلیه سی)

مصطفی کمال

عینی کونك کیجه سی بو تعلیماتی تعمیماً تبلیغ ایتدم :

۳۳۶ - ۳ - ۱۶

شیفره

بالعموم والی وقوماندره

[استانبولك ومقامات رسمیه نك ، خصوصیه مجلس مبعوثانك ، ائتلاف دولتری طرفندن رسماً وجبراً اشغال ایدلش اولسندن و بو حرکتك ، متاركة ایله ملتی سلاحدندن تجرید ایتدن صوکره ، وقوعه کتیرلمسندن بحثله ائتلاف دولتری ممثلرینه وبالعموم بیطرف دولتر خارجیه نظارتلیله ائتلاف دولترینك مجلس مبعوثان ریاسترینه پروتستو تلغرافلری چکیلمك اوزره متینغلر عقدی مقتضی کورولمکده در . پروتستو تلغرافلرنده بالخاصه تجاوز واقعك ، عثمانی حا کیمیتندن زیاده ، یکریمی عصرلق برمدنیت وانسانیتك مولودی اولان حریت ، ملیت و وطنپرورلك اساساتنه بر ضربه تشکیل ایده جکی و ملت عثمانیه نك مدافعه بقا واستقلال خصوصنده کی عزم و ایمانه ، بو حادثه نك هیچ بر تاثیر وجوده کتیره میه جکی ، یالکز مدنی ملتلك بوتجاوزی قبول ایتمکله ؛ عظیم برمسئولیت تاریخیه آلتنه کیرمش اوله جقلری تصریح ایدلملیدر . بیطرف دولتر خارجیه نظارتلیله مجلس مبعوثان ریاسترینه کشیده ایدیه جك تلغرافلر ، استانبولده عائد اولدقلری مقاماته ویرلمکله برابر آنطالیه ده ایتالیان مثلنك وساطتلیله ویرلملیدر . پروتستو تلغرافلرینك بر صورتنك ده بورابه ارسال بیورولسنى رجا ایدرز .]

هیئت تمثیلیه نامه

مصطفی کمال

۳۳۶-۳-۱۶

شیفره

میرآلای رأفت بکه

حادثه اخیره مناسبتیه ، هر طرفده یاپیلان میتنغلر نتیجه سنده چکیله جك پروتستو تلغرافلرینك بر صورتلرینك ده ائتلاف دولترینك حال انعقادده بولنان مجلس مبعوثانلری ریاستنه و بیطرف دولترلرده

خارجیه نظارتلرینه تبلیغ ایدلسنی فائدهلی عدایدیورز . آنطالیهدهکی ایتالیان مثلنک بو خصوصدهکی معاونتی تأمین ایتمکزی رجا ایدرز .

هیئت تمثیلیه نامه
مصطفی کمال

§ افندیلر ، عینی کونده ملته شو بیاننامهیی نشر ایتدم :

بیاننامه

بالعموم قوماندانلره ، والی و متصرفلره و مدافعه حقوق جمعیتلرینه ، بلدییه ریاستلرینه
مطبوعات جمعیتنه

ائتلاف دولترلرینک شمدییه قدر مملکتیمزی تقسیمه یول بولاق ایچون توسل ایتدکلری مختلف تدابیر معلومدر . اولاً ؛ فرید پاشا ایله بالائتلاف ملتی مدافعهسز بر حالده اجنبی ادارهسنه اسیر ایتمک و مملکتک مختلف اقسام مهمهسنی غالب دولتر مستملکاتنه علاوه ایتمک دوشونولشدی . قوای ملیهک مظاهرت عمومی ملیه ایله مدافعه استقلال خصوصنده کوستردیکی عزم و متانت ، بوتصوری آلت اوست ایتدی . ثانیاً ؛ قوای ملیهیی اغفال و اونک مساعدهسیله شرقده بر رجحان سیاسی تعقیب ایتمک ایچون هیئت تمثیلیهیه مراجعت ایدلدی . هیئت ، ملتک استقلالنی و مملکتک تمامیتنی تأمین ایتمکجه و خصوصیه اشغال ساحهلرینک تخلیهسنه تثبیت اولمقدیجه ، هیچ برنوع مذاکرهیه یناشمدی . ثالثاً ؛ قوای ملیه ایله توحید حرکات ایدن حکومتلرک اجرا آتانه مداخله ایتمک صورتیه وحدت ملیهیی صارصمق و خائنه مخالفتلری تشویق و تزئید جرأته سوق ایتمک طریق تعقیب اولندی . وحدت ملیهک تشکیل ایتدیکی متانت و تساند قارشوسنده بوصوللرده آریدی . رابعاً ؛ مقدرات مملکت حقیقده اندیشه آور قرارلر ویرلدیکندن بحث اولمق صورتیه افکار عمومیهک تضیقنه باشلاندی . مدافعه ناموس و مملکت اوغرنده هر فداکارلنی کوزه آلمش اولان ملت عثمانیهک عزم و ارادهسی اوکنده ، بوتهدیدات دخی قائده ویرمدی . نهایت ، بوکون استانبولی جبراً اشغال ایتمک صورتیه دولت عثمانیهک یدیوز سنهک حیات و حاکمیتنه ختام ویرلدی . یعنی ، بوکون تورک ملتی ، قابلیت مدنیهسنک ، حق حیات و استقلالنک و بوتون استقبالنک مدافعهسنه دعوت ایدلدی . جهان انسانیتک انظار استحسانی و عالم اسلامک آمان استخلاصی ، مقام خلافتک تأثیرات اجنبیهدن تخلیهسنه و استقلالملینک ماضی شوکتیمزه لایق برایمان ایله مدافعه و تأمیننه متوققدر . کیریشدیکمز استقلال و وطن مجاهدهسنده جناب حق هرن وعائی بزمهدر .

آناتولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعیتی
هیئت تمثیلیه نامه
مصطفی کمال

افندیلر ؛ عینی زمانده بوتون عالم اسلامده توجیه خطاب ایدیلرک تجاوز و اتع بر بیانامده تفصیل و وسائط مختلفه ایله اعلان ایدلادی .

افندیلر ؛ حاضره حقنده فضله معلوماته انتظار ایتمکسزین ، تلفرافچی . مناسرتلی حمدی افندیك وردیکی معلوماتدن و بوموماتی تأیید ایدن ، قوه اشغالیه نامنه اولان تبلیغ محتویاندن ، وضعیتک ماهیتی آکلایهرق لزومی و مستعجل کوردیکم تدبیرلری ، ایضاح اولندیغی وجهله همان اشغال کونی اتخاذ و تطبیق ایتدم . استانبولک صورت اشغالی و توقیفات اجراسی حقنده مختلف منبعلردن متباین و مبالغهلی صورته . معلومات کلکه باشلادی . بزده ، مختلف وسائطله تحقیقات اجراسنه دوام ایتدک . اعزای وظیفه تشریعییه امکان کورده میرک داغیلان مبعوثلرک و بعض ذوالک استانبولدن فرار ایدرک آقره به توجه ابتکاری آکلاشیلدی . سیاحتلرینی تسهیل ایچون کدرکاهلرنده ایجاب ایدلرله اقتضا ایدن امرلری ویردم .

افندیلر ؛ ۱۶ . وارته استانبولک اشغالی تحقق ایدر ایتر ، اتخاذ ایتدیکم تدابیر میاننده ، دها بر طاقم تدبیرلر واردر که اونری بویوک ملت مجلسنک ایلک کشاندنه بیان ایتش اولاییم ایچون بوراده تکرار تفصیل ایتدم . مثلاً : اسکیشهر و آفیون قره حصارنده کی اجنی قطعاتنک سلاحدن تجربندی و یاتجیدی و کیوه ، اولوئیلرله جرارلرنده شمشندونر خطلرینک تخریبی و آناتولوده بولنان اجنی صابطنک توقیفی و سائر کبی تدابیر عائد تفصیلاتی ، بویوک ملت مجلسنک ایلک ضبطنامه سنده مطالعه بیورمشسکزدر . بوتدایر میاننده الک مهمتی ، صلاحیت فوق العاده کی حازر بر مجلس آقره ده اجتماعنی تأمین خصوصنده کی وظیفه ملیه و وطنیه مزه عائد قرار و بوقرارک تطبیق تشکیل ایدر .

افندیلر ؛ بوخصوصده کی قرارمرزی و بوقرارک صورت تطبیقنی کوسترن برتایینی ۱۹ مارت ۳۳۹ ده یعنی استانبول اشنالندن اوچ کون صوکره تعمیم ایتدم .

افندیلر ؛ بو مسئله حقنده ایکی کون قدر قوماندانلرله ماکنه باشده مدوله افکار ایدرک معامله لرینی آله . بن ، ایلک یازدیقم مسوده ده « مجلس مؤسسان » تعبیری قرارلاشدیم . معاهده ضوابطلرله حق مجلسک « ردژیمی » دیکشدره ک صلاحیتله ایلان آله مجری بومسینی دهمین ایتک ایدی . فقط بو تعبیرک قوللانیلمسنده کی مقصدی لزومی کبی ایضاح ایده مدیکم ایچون و یاخود ایضاح اتمک ایسته مدیکم ایچون خاتمک انسیت انیدیکی رتمبیردر ، دییه ، ارضروم و سیمواسدن ایضا ایدلدم . بولک اوزربنه « صلاحیت فوق العاده یه منت بر مجلس » تعبیرینی قوللامقله اکتفا ایتدم .

— ولایتلره و مستقل لوارله و قول اردو قوماندانلرینه —

مرکز دولتک دخی ، دول اثنلافیه طرفندن رسماً اشغالی ، قوه تشریعیه و عدلیه و اجراییدن عبارت اولان قوای ملیه دولتی مختل ایتش و بورضعیت قارشوسنده اعزای وظیفه یه امکان کورده مدیکنی حکومته رسماً تبلیغ ایدرک ، مجلس مبعوثان ، داغیلمشدر . شوخالده ، مقرد دولتک مصونیتی ، ملتک استقلالنی و دولتک تخلیصنی تأمین ایدرک تدابیری تأمل و تطبیق ایتک اوزره ذات طرفندن ، صلاحیت

فوق الامانة من حيز مجلسك، انقرده اجتماعه دعوى وداغيلمش اولان مبعوثان دن آنقرده بيله جكلرك
دجى برعش اشتراك ايتديرلمسى ضرورى كورولمشدر. بناء عليه، زيرده درج ايديلن تعليمات موجبجه،
اتخاذ اجراء، حيث ورويت وخطبرورانلر دن منتظر در :

۱ — آنقرده ، صلاحيت فوق العاده به ملك بر مجلس ، امور ملئى تدوير ومراقبه ايتك اوزره
اجرا ايدى جكلر .

۲ — بوجلاس، اعضا اوله رق انتخاب اولنه جق ذوات، مبعوثان حقه ده كى شرائط قانونيه به نابعدر .

۳ — انتخابه ، اولر اساس اتخاذ ايديله جكلر .

۴ — هراواده ، دش اعضا انتخاب اولنه جكلر .

۵ — هرلوا ، قضالردن جلب ايدى جكى منتخب ثابيلردن ومركزلوا منتخب ثابيلردن ولوا
اداره وبدره مجلس ايله لوا مدافعه حقوق هيت اداره لردن وولايتلر ده مركز ولايت هيت مركزيه لردن
وولايت اداره مجلسيه مركز ولايت بلديه مجلسدن ومركز ولايت ايله مركز قضاسى ومركزه مربوط
قضا منتخب ثابيلردن مرك بر مجلس طرفدن عيى كونده وعيى جلسه ده اجرا ايديله جكلر .

۶ — بوجلاس اضفاله ، هرفرقه ، زمرة وجعيت طرفدن نامزد كوسترلمسى جائز اولدنى
كچى هرفردلده بوجمودة مقدسه به فعلا اشتراكى ايچون مستقلا نامزدلكنى ايسنديكى محله اعلانه
حقى واردر .

۷ — انتخابات ، هرملك اك بويوك ملكيه مامورى رياست ايدى جك و سلامت انتخابدن مسئول
اوله جكلر .

۸ — انتخاب، رأى خفى واكثريت مطلقه ايله اجرا وتصنيف آراء، مجلسك ايچلردن انتخاب ايدى جكى
ايكى ذات طرفدن ، فذل حضور مجلسه ايفا ايديله جكلر .

۹ — انتخاب نتيجه سنده ، باعموم اعضانك امضا ويا ذات مهرلى مختوى اوج نسخه مضبطه تنظيم
اولنه جق . برنسخه سى محامده آيتونيله رق ديكر ايكى نسخه سنك برى انتخاب اولان ذاته توديع وديكرى
مجلسه ارسال اوله جكلر .

۱۰ — اعذارك آله جكلرى تخصيصات، بالاخره مجلسجه قرر ايتديريله جكلر . آنجق، عزيت
خرج راهبرى اختاب مجلسلرينك مصارف ضروريه حسابيه تقدير ايدى جكى مقدار اوزردن ، محللرى
حكومتلرنجه تأمين اولنه جكلر .

۱۱ — انتخابات ، نهايت اون بش كون ظرفنده اكثريتله آنقرده اجتماعى تأمين ايدى بيلمك
اوزره انام اولندرق اعضاال تحريك ونتيجه اعضانك اسمليله برلكده درحال اشعار ايديله جكلر .

۱۲ — تلفرافك ساعت وصولى بيلديريله جكلر .

حاشيه : قولاردو قوماندانلرينه ، ولاياته ، مستقل لوالره تبليغ اولمشدر .

هيت تمثيله نامه

معه يافى كمال

افندیلر ؛ بر هفته ظرفنده ، مختلف استقامتلرده آنقریه کلمکده اولان مبعوثلرله ، تلفراف مخبرایله بالذات تماسه کلندی . کندیلرینه ، الملینک تعدیلنه ، قوه معنویه لرینک ترصینه مدار اوله جق معلومات ویرلدی . استانبولده نقطه نظر منری تعقیب ایدمک کیسه قلامشدی . آیلرجه مختلف طرز و صورتلرله وقوع بولان ایقاطر منزه رغماً بزم دیدیکمز طرزده تشکیلات پامیوب ، قره قول جمعیتنک وجود بولسنه جالیشانلرک باشلری ، مالطیه کیتمش و استانبولده ، افرادینک حیات و فعالیتلرندن اثر قلامشدی . اوراده یکیدن تشکیلات باقمی ایچون چوق زحمتی مساعی و اوزمانکی حالمزه کوره حد مزدن فضله پاره صرف ایتمه مجبور اولدم .

§ محترم افندیلر ، بیانات عمومیه میاننده برایکی نقطهده ، بزم استانبولده کی مجلس مبعوثانه رئیس انتخاب خصوصنه عائد مسئلهدن و بونده کی مقصددن بحث ایتشدم . بونک تأمین ایدلمهش اولسندن ، کوچک بر مشکل ایله قارشیلانیدیغیده عرض ایتشدم . فی الحقیقه ، استانبولده مجلس دوچار تجاوز اولوب داغیلنجه مبعوثلری طوپلامه به و باخصوص ایضاح ایندیکم وجهله بر مجلس تأسیسنه توسل ایدمک ایچون بر آن تردد ایتدم . مجلس مبعوثان رئیس بولان جلال الدین عارف بکک آنقریه کلوب کلیه جکئی بالطبع بیله میوردم . کلمسی حالنده ، اونک مواصلته انتظار و دعوتی اونک واسطه سیله یابدیرمه بی دوشوندم . فقط وصیت پک چوق سرعت و استعجالی آمر بولونیوردی . مجهول بر احتماله انتظاراً اضاعه وقت ایتمی موافق احتیاط بولدم . فقط ویره جکم قرارک تأمین تطبیقانی ایچونده ، برایکی کون تلفراف باشنده بوتون قوماندانلرک مطامعه لرینی دیکه مک ایله وقت کچیرمه به مجبوریت حس ایتدم . جلال الدین عارف بکله مارتک ۷/۸ نجی کیجه سی دوزجه به مواصلتنده ارتباط حاصل اولمشدی . کندیسنه شو تلفرافی یازدم :

آنقریه
۳۳۶ - ۳ - ۲۷
۳۸

نومرو
۳۴

دوزجهده مجلس مبعوثان رئیس محترمی جلال الدین عارف بک افندی به

استانبولک رسماً و فعلاً انکابلر طرفندن اشغالیله قوای دولتک تضییق و اسارت آلتنه آلتمی و مجلس مبعوثانه تعرض اولنهرق ملتک استقلالنه و ناموس ملی به تجاوز ایدلمش اولسی و بویوزدن ملت وکیللرینک مقدرات مملکت حقنده کی وظیفه لرینی ابفایه موفق اولهمیه جق لرینه قناعتله سینته ملتله النجایه مجبور اولملری ، دولت و ملتک قوای عمومیه سی حکم و مراقبه سی آلتنده بولندیره جق بر مجلس فوق العاده به شدتله احتیاج تولید ایتش اولدیفندن فوق العاده صلاحیتله آنقرده بر مجلس اجتماعنه هیئت تمثیلیه نک قرار ویردیک و اجرای ایجابنک تعمیماً تبلیغ ایدلیدی معلوم طایلریدر . بوبابده کی ۱۹ - ۳ - ۳۳۶ تاریخلی تبلیقنامه بی بعدالمطامعه ، احکام مندرجه سی تأیید و انتخابنک تسریعیه اجتماعک بر آن اول تأمین ایچون بونقطه نظر مرکز طرف عالیرندن دخی ، قیصه بر بیاننامه شکننده افکار عمومیه به شمبدن تبلیغ و علاقی قائده لی عد ایدیسوز . جواب طایلرینه منتظرم افندم . مصطفی کمال

جلال‌الدین عارف بکک و ردیکی جواب شودر :

دورجه
۳۲۶-۳-۲۷

آقره ده مصطفی کمال پاشا حضر تلربنه

اشعار بیوریلان ۱۹ - ۳ - ۳۳۶ تاریخی بیان مه بی کورمدم . بر مجلس فوق العاده نك اجتماعي نه قدر مصیب ایسه ده بویه بر مجلسك آلدن کلدیکی قدر قانونه تناس ایلسی لازمدر . واقعا ، بزم قانون اساسیمزده بویه فوق العاده بر مجلسك طویلانه بیلمسنه دایر بر اشارت موجود دکلسه ده قوانین اساسیه سائرده موجود دسانیردن استفاده اولنه بیایر . مثلاً ، فرانسر قانون اساسیسنه کوره ، مجلس ، غیر قانونی بر صورتده فسخ اولنور و یا بر تعرضه دوجر اولورسه دوجر تعرض اولان مجلس اعضا لرندن قورنیه بیلنلر ، ولایات والویه مجالس اداره سنده انتخاب اولنان ایکیشر اعضا ایل برلکده بر محل مناسبده اجتماع ایدرلر و مجلسك یکیدن کشادی و یا تعرضك رفی ایچون اتخاذ مقررات ایدرلر . بو مجلسك مقرراتی مطاعدر . و بو مجلسك مقرراتی اصفا ایتمه یلر خیانت وطنیه ایله اتهام اولنورلر . بنده کزده بو اساسی دوشونمکده ایدم .

۱۹ - ۳ - ۳۳۶ تاریخی بیان نامه نك نه کبی اساسات اوزربنه مبتنی اولدینی آ کلاشیلدقندن صوکره آقره ده مواصاتمده بعد الاستشاره بر بیان نامه یازمق مطالعه سنده به . ینه کوروشورز . ما کنه باشنده برلکده بولنان اسماعیل فاضل پاشا ایله صاروخان مبعوثی رشید بک عرض احترام ایدرک و داع ایلرز . رفقامدن قبر شهری مبعوثی رضا بکده عرض احترام ایلور و کندیسنکده بولیده بولندیغنی کسکینده کی پدرنه خبر ویراسنی استرحام ایدیور افندم .

میرول الدین عارف

بو جوابی تلغرافنامه محتویانه دقتله عطف نظر بیوریلورسه ، جلال‌الدین عارف بککله نقطه نظرلر من آره سنده بوبوک اختلاف اولدی بی سهو نه فرق اولنور . بن ، فوق العاده صلاحیتی حُر بر مجلسك ، آقره ده اجتماعه قرار ویریرکن بزم قانون اساسیمزده بویه بر مجلسك طویلانه بیلمسنه دایر بر اشارت اولدینی ایله بیایرده . فقط قراری بی ویرم بیلمک ایچون بویه بر اشارتک موجودیت و عدم وجود مبتنی دوشونمک ، اصلاً خاطر مه کلدی . بونان باشقه دوجر تعرض اولان مجلس اعضا نان قورنیه بیلنلر ایله ولایات والویه مجالس اداره سندن انتخاب اولنه حق ایکیشر اعضا ایل برلکده مجلس مبعوثانک یکیدن ، اسکی شکل و ماهیتنده طویلانه منی تمین ایچون چالیشمسنی اصلاً خاطر مه کتیرمدم . بالعکس بوسبون بشقه ماهیت و صلاحیتده ، دائمی بر مجلس تشکیل ایتمه بی و بوحسبه تصور ایندیکم انقلاب صفحای برابر کچیرمه بی دوشوندم . بوکا نظراً ، متباین اولدقاریه شبهه ایتمدیکم بقعه نظرلر مزک ،

بعدالاستشاره توحيدينه امكان بولنه جغندن نااميد اولدم. مع هذا ، ۱۹ مارت ۳۳۶ تاريخي بياننامه مي
ملغرافله جلالالدين طرف بكة وبردردم. ايرتسي كون آلدنم جواب شو ايدى :

دورجه : ۲۶ مارت ۲۰۲۶

آنقرده مصطفی کمال پاشا حضرتلرينه

هيت جليله تمثيلينك ۱۹ - ۳ - ۳۳۶ تاريخي تبليغات عموميه سي مقاله اولدى . مواد
مندرجه سي بنده كزك دوشونديكم اساسله صورت عموميه ده مطابدير . بناءً عليه آنقرده مواسلات
ماجرانه مي متعاقب بالاستشاره آريجه بر بياننامه نك اعلاني طبعيدر . دارين بالضرور بولنده دله رتق
۲۹ مارت ۳۳۶ ده آنقرده متوجهاً حركت اولنه جنى مع الاحترام عرض اولور .

شېلس مبعوثان رئيسى

مير نديمه شارف

جلالالدين طرف بك ، بياننامه مزى مطالعه ايتدكن صوكره ، مندرجاتك دوشونديكى اساسله
صورت عموميه ده مطابق اولديغى سويله مكله برابر بو مندرجاتى تايد آهان بر بياننامه يازوب اعلان
ايتيور . بونى آنقرده كلكدن و استشاره ايتدكن صوكره ته تعليق ايتيور .

افنديلر ، جلالالدين طرف بك ، آنقرده كلكدن صوكره كنديسيله وديكر دى قانم نشناسان
ايله بو مسئله يه متدائر ، اولدقجه اوزون سورن مذاكره و مناقشه لر جريان ايتدى . فقط آلدنمورسه م
جلالالدين طرف بك ، هيچ بروقت بى بويوك ملت مجلسنك ماهيت و صلاحيتي حنده كي نفقه نلر مه
اشترك ايتمه مشدر . او ، دائماً ، طولانلش اولان هيئتك وظيفه اساسيه سي ، استنبول مجلس مبعوثانك
تأمين انقادنن عبارت و كنديسى دائماً استنبول مجلس مبعوثانك رئيسى نقي ايتشدر . بونى تايد
ايدر اوراق بر خاطر مه مى مساعده ايدرسه كز عرض ايدم :

بن ، توركيه بويوك ملت مجلسى رئيسى و كنديسى رئيس ثاني بولدينى صروده ، بركون ، ديوان
رياست اجتماعنده ، جلالالدين طرف بك مختصات مستحسنين بحث ايتديكى و كنديسنك مجلس مبعوثان
رئيسى اولمى دولاييميله او متامه عائد مختصات طلبنده بولنديغى او ندرنده مجلس بش كاتى بولان
رحب بك بيان ايتدى . معلوم عاينكز دركه ، اودورده مجلس رئيسى و رئيس ناييسى و ديكر رئيسلر ايله
مجلس اعضاى مختصا لمرى آره سنده فرق بوندى . جلالالدين طرف بك ، الكز كنديسنى مجلس
مبعوثان رئيسى صفتيه استنا ايدرله فصله مختصات آتقى سنى فنويسندن بحث ايتيوردي . بن ،
بو مسئله نك حانه ديوان رياستك صلاحيتدار اولديغى و صب وادعاسنده اصرار ايدرسه مسئله يى مجلس
هيت عموميه سنه عرض ايدرك استحضار اولنه جنى قراره كوره حركت اولنه بيله جكى درميان ايتدم .
جلالالدين طرف بك ، مجلس حصورينه چيغمه يى موافق كورميه رك طلندن صرف نظر ابلدى .

محترم افنديلر : ۱۹ مارت ۳۳۶ تاريخي تعاليم موجبجه محلكاتك شرط رده انتخابات ، سرعت

وجدیتله یاپیلمه باشلاندی . یالکیز ، بعضی پرلده تردد و ممانعت اظهار ایتدیلر و بونلردن بعضیلری آرز ، بعضیلری اوزونجه مدت تردد و مقاومتلرنده اصرار کوستردیلر . نهایت ، بلااستثنا ، تکمیل دوائر انتخابیه ناک مبهوتاری ، بوبوک مات مجلسده بوتون ملتک ، ملککتک مثلی اوله رق اثبات وجود ایدیلر . بومستثنا برار شولردی :

درس ، ملاطبه ، الیز ، ونیه ، دیار بکر ، طربزون ایدیلر . حقیقت حالی افاده ایتش اولق ایچون شونده تصریح ایتتییم ، که تردد اظهار ایدن ، مقاومت کوسزن ، بودوائر خلقی دکلسر ، بلکه و ترنسه او دایرلر بولنان رؤسی مأمورین ملکیده در . خلق ، حقیقتی آکلار آکلار ، درج مشترک آرزوی ملیه اللهوده اسلا تردد کوسزیمه مشلردر .

شمدی ایدیلر تکرار انقلاب متاسیت طبعیه سندن ارلان یقعه لردن بعضیلرینه تمس ایدیم :

۲۹ مار ۱۳۰۶ تاریخ اوجونجی قول اردو قوماندانی صلاح الدین بکدن آلدیم رشیدده ، « صامسونه بولان ۱۵ خلی سرتک روحیتک بوزوق اولادسندن وکویا ، صابطان آرمسده پادشاه پرسوب حساتی بولندیملدی » بحث اولنیوردی . « صابطان ، پادشاه عایند ، ویریه حاک امرلری احرا ایتیه کارینه دایر آمریه مراجعت ایتش . تصیق اولنورلرسه ترک وظیفه ایتلری عسوس ایش . اسلوبلن کلان یوجلدن و غریته لر ، اشغال ایکنجی کونی اشغال ایدیلر مایب ۵۶ تحلی ایدیلر ، صلیح پاشا قابیلر سنک یزده اولدینی ، مجلس اعباک ایغای وظیفه ایدیلر ، سولک حسه سلامنده حریه و بحریه نالری حاضر بولنرق اتقی مشار مراسم لازمه ایضا اولدی آکلر شلمش » شو حالده درس عادتده بر قابیه موجود ایککی دینمهک معلوماتی اولتسرین یاپیلان ایشلر ندر ؟ « دیسورلر مش . صابطانک بواضکار واضواری اعلام ایدن ۱۵ نبی فرقه قوماندانی شو بولده مطالعات سرد ایدیلوردی : « بوراده بر ضابطی حبس ایتکدن بر فوق العادله متور دندر ، آتقی بولن الاستشاده آناطولی اوزر ، پررمتکی احوال ضرور ایدیه حکمر . از میر جه سنده قوای ملیه نه صورتله اسنده ایدیلرکی بیله میوره . دن ایدرسم بولر بده ایه اسنده اولتمه ایش . برحارب ضرورند ، بوتون ایشیه معش و بریه سکی ندر بولدیملر قوی ملیه مای آتسه موجود فوندن ، حربک ایکنجی کونی میداده شیخ بر قوت دیباچه امین . نضامیه قطانیه کلنجه ، شمدیدن فرار وقوتی باشلامشدر . باره سرتی بولده دوام ایندکده و درس عادتده حکومت مرکزیه بولدیملر صالندن دخی شهرم وارد . بولن بشته اوجونجی قول اردو قوماندانی صلاح الدین بک ، ویرمش اولدینه زنجایت و وجینجه ، آماسیه کلن قونترول مأموری « فوربس » نامنده بر بور داشوی توقیف ایتش . صامسونه بر انکیبر مثلی یوزلشی کلش . صلاح الدین بکه یوزلشی فوربسک بر دقیده خیر ایدیلرک صامسونه کوندرلستی یازمش و عکس تدریده صلاح الدین بکک مسئول اوله جفنی علاوه ایتش . بوبابدهکی استیضاح اوزرینه صلاح الدین بکه ویریه سکی حوات حتنده شو توصیه ده بولنده : « فوربس توقیف ایدن بن دکل ، باحتلری ، متارکیده ، اسانیه ، مغایر اوله رق اشغال اولنان ملندر . بناء علیه نخلیه سنی ده آتقی مات یاپیملر مع هذا بر « فوربس » ملککتدن چیتارلمه اکتفا ایدنش ، توقیف ایدله مشدر .

بولی متصرفی حیدر بک ۹ نیشان ۳۳۶ تاریخی قیصہ بر شیفرہ سندن آٹھ ہزاری ایلہ خندک آرمہ سندنہ کائن چٹال کوپری نام محلہ کی کوپرلرک ومدرنی صربی کوپروسنک قوای ملیہ سایدلری طرفندن نخریب ایدلیکی آکلاشیلدی .

بولی وحوالیسی قوماندانی محمودندیم بکک، دوزجہ دن ایزدی ۹ نیشان ۳۶ تاریخی شیفرہ سندنہ ، ۸ نیشانہ آٹھ ہزاری قوای ملیہ علیہ تظاہرات پایدلیکی ، خندک ایلہ آٹھ ہزاری آرمہ سندنہ تلفراف و قنوں خطلرینک قطع ایدلیکی و دوزجہ آوازہ لرندن بیطرف قانلرکده ساندلرہ اندیق اینک اوزرہ حرکت ایتدکری آکلاشیلدی . خندک ایلہ آٹھ ہزاری آرمہ سندنہ ، مدرنی صربی اوزرنده کی بویوک کوپرونک نخریب دولایسیلہ موصلانک منقطع اولدینی ده آکلاشاموردی . بوموم ساوزربنه ، کیوہده بولان ۲۴ نجی فرقه قوماندانی محمود بکک نظر دق حاب اولندی . نوشہ رده ، نوشہر ذمہ داری ندم بکک تحت ریاستندہ تعالیٰ اسلام حسینک برشدہ بی تشکل ایتش ، ولس راپورده ، جمہیت انتمسد اعضا لرندن سکنز کینک نیکدہ بہ حلب ایدلیکی سیدیلہ ردی . بوجہ ملک اعصای ، پادشہ ندین غیری هیچ برتوت طایمز ، قوای ملیہ داغمنق ایچون مالاً ، ندا بونون قوتلرمزی سرف ایتمہد و بیان ایتدند دیورلرمش . ہرکیجہ اجتماع ایدیورلرمش ، ابلری کنلری ، سیکدہ کی فرتہ قوماندانک لونردیکی برمفرزہ ایلہ توقیف اولنش .

اسدیلر ، بونوع و فایعہ بوندن صوکرہ واسع منیاسدہ تصادف ایدہ جکیز . بویوک ملت محمدسک اجتماعنی و کشادینی تہمین ایچون چالیشدینمز کونارده ، بزی الک جنوبی اشغال ایدان دوزجہ ، خندق ، کردہ کی بلی منطقہ سنے داخل مواقعدن باتسلاوب ، نعلای خان ، بکپازاری اوزرلرندن آقرہ بہ قارب استعدادی کوسترن ارتجاع وعصیان دالغہ لری اولمشدر . بن ، برطرفدن بودالغہ لری توقیفہ چالیشیرکن ، برطرفندنہ ، آقرہ طوپلانقمدہ اولان ووسعت عمومیہ هنوز لابقیہ واقف و لہیان مبعوثلری ، تدہش ایدہ جک منظرملر قارشوسندہ برامقہ مقی و بویکی وضعیتلرک حدوثیلہ مجلسک اجتماعہ موفق ارلہ مامی کی مشئوم احتمالاتہ میدان ویرمہ مک چارملرینی دوشونوردم . بونک ایچون ، مجلسک کشاندہ بک چوق استمجال ایدیوردم . نہایت ، کاہلمش مبعوثلرلہ اکفا ایدرک مجلسک ، نیشانک ۲۳ نجی جمہ کونی آچیلہ سنے قرار ویردک . بوقرار اوزرینہ ۲۱ نیشان ۳۳۶ تاریخنہ تہیمآ پایدیغم تبلیغات محتویاتی ، اوکونک حسبات و تلقیاتہ نہ درجہ مطابق مجبوریتندہ بولونیلدینی کوستریر برویقہ اولقی اعتباریلہ ، عیناً نظراطلاعکرہ عرض ایتہنی موافق کوریوردم .

آقرہ: ۲۱-۴-۳۳۶

تل : غایت مستحاجر
آقرہ بہ عجلہ تذکرہ

قول اردولرہ (ق ۱۴ وکائنہ)

فرقه ۶۱ قوماندانانہ ، رأیت بک ایدلیکیہ

بالصوم و لایاتہ ، مستدل لوالرہ ، مدافعہ حقوق ہیئت مرکزیہ لرینہ ، بادیہ رستلریہ

۱ — بمنه الكريم نيسانك ۲۳ نجى جمعه كونى جمعه نمازىنى متعاقب آنقرمده بيوك ملت مجلساً كشاد ايديله جقدر .

۲ — وطنك استقلالى ، مقام رفيع خلافت وسلطنتك استخلاصى كى الك مهم وحياتى وظائفى ايضا ايدى. جك اولان بوبويوك ملت مجلسنك يوم كشادىنى جمعه به تصادف اينديرمكله يوم مذكورك مبروكيتندن استفاده وبالعموم مبعوثين كرام حضراتى ايله حاجى بارام ولى جامع شريفنده جمعه نمازى ادا اوله رقى انوار قرآن وصالندن ده استفاضه اولنه جقدر . بعد الصلاة لحيه سعادت وسنجا شريفى حاملاً دائرة مخصوصه به كيديله جقدر . دائرة مخصوصه به داخل اولمزدن اول بر دعا قرائتيله قربانلر ذبح اولنه جقدر . اشبو مراسمه جامع شريفدن بدأ ايله دائرة مخصوصه به قدر قول اردو قوماندانانجه قطعات عسكريه ايله ترتيبات مخصوصه آلنه جقدر .

۳ — يوم مذكورك تأييد قدسيتى ايچون بوكوندن اعتباراً مركز ولايتده والى بك افندى حضرتلرينك ترتيبيله ختم وبخارى شريف تلاوتنه بدأ اولنه جق وختم شريفك صوك اقسامى تبركاً جمعه كونى نمازدن صوكره دائرة مخصوصه اوكنده اكال ايديله جقدر .

۴ — مقدس ومجروح وطنمذك هر كوشه سنده عى صورتله بوكوندن اعتباراً بخارى وخمات شريفه قرائتنه شروع ايديله رك جمعه كونى اذاندن اول مناره لرده صلوات شريفه اوقونه جق وائناى خطبه ده خلافتمايمز پادشاهمزا فندمن حضرتلرينك نام نامى ها يونى ذكر ايديليركن ذات شوكتسمات پادشاهلرينك وممالك شاهانه لريله بالعموم تبعه ملوكانه لرينك برآن اول نائل خلاص وسعادت اولملرى دعاسى علاوة تذكار اولنه جق وجمعه نمازىنك ادا سندن صوكره ده اكال ختم ايديله رك مقام معلاى خلافت وسلطنتك وبالجمله اقسام وطنك خلاصى متصديه وقوع بولان مساعى مليه نك اهميت وقدسيتى و هر فرد ملتك كندى وكيللرندن مركب اولان بوبويوك ملت مجلسنك توديع ايله جكى وظائف وطنيه يى ايفايه مجبوريتى حقنده موعظه لر ايراد اولنه جقدر . بعده خليفه وپادشاهمذك، دين ودولتمذك، وطن وملتمذك خلاصى، سلامتى واستقلالى ايچون دعا ايديله جقدر . بومراسم دينيه ووطنيه نك ايفاسندن وجامعلردن چيقيلدقندن صوكره بلادءثانيه نك هر طرفنده، مقام حكومه كنه رك مجلسك كشادندن دولاي رسماً تبريكات اجرا ايديله جقدر . هر طرفده جمعه نمازندن اول مناسب صورتده مولد شريف اوقونه جقدر .

۵ — اشبو تبليغك همان نشر و تعميمى ايچون هر واسطه به مراجعت اولنه جق وسريماً الك هجرا كويلره، الك كوچك قطعات عسكريه به، ممالكك بالعموم تشكيلات ومؤسساته ابلاغى تأمين ايديله جقدر . آيروجه، بويوك لوحه لر حائده هر طرفه تعليق وممكن اولان محلرده طبع وتكثير و بوجاً توزيع ايديله جقدر .

۶ — جناب حقندن موفقيت كامله نضرع اولنور .

هيئت تمثليه نامنه

مصطفى كمال

۲۲ نيسان ۱۳۳۶ تاريخنده شو كوچوك تبليغى تعميم ايتدم :

تلفراف

۳۳۶-۴-۲۲

دقیقه تأخیر ابدلیه جکدر .

عموم ولایت‌لره الویة مستقلة به

قول اردولره ، نازلیده میرآلای رأفت بك افندی به

بروسده ق ۲۰ قوماندانی علی فوآد پاشا حضرتلرینه

بروسده ۵۶ نجی فرقه قوماندانی میرآلای بکر ساحی بك افندی به

بالیکسرد ۶۱ نجی فرقه قوماندانی میرآلای کاظم بك افندی به

منه‌الکریم نیسانک ۲۳ نجی جمعه کوئی بیوک ملت مجلسی کشاد ابدیله‌رک ایضای وظیفه به مباشرت
ایلیه‌جکندن یوم مذ کوردن اعتباراً بالعموم مقامات ملکیه وعسکریه‌نک وعموم ملتک مرجعی مجلس
مذ کور اوله‌جنی تعمیماً عرض اولنور .

هیئت تمثیله نامه
مصطفی کمال

∴

محترم افندیلر ،

ش.دی به قدر ، وقوع بولان معروضاتم ، شخصاً و هیئت تمثیله نامه ، تماس ایندیکم وقایع
و حادثاتک ایضاحنه معطوف ایدی . بوندن صوکره کی بیاناتم ، تورکیه بیوک ملت مجلسنک کشادیدن
وعنی‌الاصول حکومت تشکل ایندکدن بو کونه قدر ، وقوعه کلش اولان حادثات و اشکالاته شامل
اوله‌جقدر . بیاناتم ، اساساً هر کسجه واضحاً معلوم اولان و یاخود سهولتله معلوم اولسی ممکن بولنان
وقایع صفحه‌لرینه عائددر . فی‌الحقیقه ، مجلسک ضبط‌نامه‌لرنده ، وکالت‌لرک دوسیله‌لرنده ، مطبوعات
قولکسیونلرنده ، بو وقایع و حادثاتک و نائقی مضبوط و محفوظ بولنقددر . بناءً علیه ، بن ، بوتون
بو وقایعک یا لکیز استقامت عمومیه‌سنی اشارت و تثبیت ایتمکله اکتفا ایده‌جکم . مقصدم ، انقلابم‌زک
ندقیقنده ، تاریخچه مدار سهولت اولقدر . بوتون بو وقایع و حادثاتک جریاننده ، تورکیه بیوک ملت
مجلسی و حکومتی رئیس ، باش قوماندان و رئیس جمهور صفتلری حائز بولمش اولمقدن زیاده ،
تشکیلاتم‌زک رئیس عمومیه‌سی صفتیه بو وظیفه‌نی ایضابه کندیمی مجبور عد ایدرم .

§ افندیلر ؛ مجلسك كشاد اولنديني ايلك كونلرده ، مجلسه ، ايچنده بولنديغمز وضعيت وشرائطي ايضاح وتعقيب و تطبيقى موافق مطالعه ايتديكم نقطه نظرلرى عرض ايتدم . بو نقطه نظرلرك باشليجهسى ، توركيه نك ، تورك ملتك تعقيب ايتىمى لازم كن سياسى پرنسيپه متعلق ايدى .

معلوماتدر ، كه عثمانيلر دورنده ، مختلف مسلك سناسيلر تعقيب اولمشدى و اولونيوردى . بن ، بو سياسى مسلكلرك هيچ برينك ، يكي توركيه تشكلى سياسيسنك مسلكى اولهميه جفته قانع اولمشدم . بونى ، مجلسه آكلاتمه چاليشدم . بونقطه اوزرنده ، بالا خرده چالشمغه دوام اولمشدر . بوخصوصه دائر ، اول و آخر ، وقوع بولش اولان بياناتمك اساس نقطه لرني ، بوراده هب برابر خاطرلامنى فائدهلى بولورم .

افنديلر ؛ بيليرسكز ، كه حيات ديمك ، مجادله ، مصادمه ديمكدر . حياتده موفقيت ، مطلقا مجادلهده موفقيتله ممكندر . بوده ، معنا و ماده قوته ، قدرته استناد ايدر بر كيفيتدر . برده ، انسانلرك مشغول اولديني بوتون مسائل ، معروض قالديني بالجله مهالك ، استحصال ايتديكي موفقيتدر ، معشرى ، عمومى بر مجادله نك دالغهلرى ايچندن تولد ايدم لكشدر . اقوام شرقيه نك ، اقوام غربيه يه تعرض وهجومى ، تاريخك بللى باشلى بر صفحه سيدر . اقوام شرقيه مياننده ، تورك عنصرينك باشده واك قوى اولديني معلوماتدر . فى الحقيقه توركار ، قبل الاسلام وبعد الاسلام ، آوروپا ايجريسنه كيرمشلر ، تعرضلر ، استيلايلر پامشدر . غربيه تعرض ايدن واستيلا لرني اسپانياده فرانسه حدودلرينه قدر تديد ايدن عربلرده وارد . فقط ، افنديلر ؛ هر تعرضه قارشى ، دائما ، مقابل تعرض دوشونك لازمدر . مقابل تعرض احتمالى دوشونمدهن و اوكا قارشى امنيته شايان تدبير بولمدهن حركت ايدنلرك عاقبتى ، مغلوب و مهزوم اولمقدر ، منقرض اولمقدر .

غربك ، عربلره مقابل تعرضى ، اندلسده آجى و شايان عبرت بر فلاكت تاريخيه ايله باشلادى . فقط ، اوراده يتمه دى . تعقيب ، آفريقا شالنده دوام ايتدى .

آتيالانك ، فرانسه وغربى روما طور اقررينه قدر تشميل ايداش اولان ايمپراطورلغنى خاطر لادقن صوكره ، سلجوق دولتى انقاضى اوزرنده تشكلى ايدن عثمانلى دولتنك ، استانبولده شرقى روما ايمپراطورلغنىك تاج و تختنه صاحب اولديني دورلره ارجاع نظر ايدم . عثمانلى تاجدارلرى ايچنده ، آلمانىاي ، غربى رومايى ضبط واستيلا ايدرك معظم بر ايمپراطورلىق قورهق تشببشده بولمش اولان واردى . ينه ، بو حاكمدارلردن برى ، بوتون اسلام عالمى بر نقطه يه ربط ايدرك سوق و اداره ايتمكى دوشوندى . بوأملك سوقيله سوريه يى ، مصرى ضبط ايتدى . خليفه عنواتى طاقندى . ديكر بر سلطانده ، هم آوروپايى ضبط ايتك ، هم عالم اسلامى حكمتى و اداره سى آلتنه آماق غايه سنى تعقيب ايتدى . غربك مهادى مقابل تعرضى ، اسلام عالمك خوشنودسزلى و عصيانى وبويله جهانكيرانه تصورلر و أملكلرك عيى حدود ايچنه آلديني مختلف عنصرلرك عدم امتزاجلرى ، بالنتيجه امثالى كچي عثمانلى ايمپراطورلغنىده ، تاريخك سينه سنه توديع ايتدى .

افنديلر ؛ خارجى سياستك ، اك چوق علاقه دار اولديني واستناد ايتديكي خصوص ، دولتك داخلى تشكيلاتيدر . خارجى سياست ، داخلى تشكيلاتله متناسب اولاق لازمدر . غربده و شرقده بشقه ، بشقه طبابع و حرثه و أمله مالك متخالف عنصرلرى جمع ايدن بردولتك داخلى تشكيلاتى ،

البته اصلش و چورونك اولور . او حائده خارجى سياستى ده اساسلى ومتين اوله ماز . بويله بر دولتك تشكىلات داخله سى . باخا صه مى اولمقدن اوزان اولايى كې ، مسلك سياستى ده مى اوله ماز . بو - بطراً ، عثمانلى دولتك سياستى مى دكل ، فقط ، شخصى ، غير واضح وغير مستتر ايدى .

شعب مللى ، مشترك و عمومى بر عنوان آئنده جمع اينك وبوخلاف عنصر كمالينى عبنى حقوق و شرائط آئنده بوشد بر برق نوى بر دولت تأسيس اينك پارلاق و جذب بر نقطه نظر سياستدر . فقط آئنده سياستدر ، حتى ، هيچ بر حدود طيقه برق ، ديايه م ، جود بوتون توركلرى دى بر دولت حائده برلش - برك ، غير مل استحصاف بر هدفدر . بو ، عنصرلر و عنصرلرجه پشامنده اولان انسانلر ك چوق آخى ، چوق قانلى حادثات ايله ميدانه قوياينى بر حقيقتدر .

پان اسلاميزم . . پان ، تورانيزم سياستك موفق اولديغنه و دنيائى ساحه تطاييق ياپه بيله يكنه تاريخده نصادف ايديله م كنده در . عرق فرقى كوزم تمكسين ، بوتون بشريته شامل ، جهانكيرانه دولت تشكىلى حرصلرينك نتايجى ده تاريخده مضبوطدر . مستولى اولق هوسلرى ، موضوع بحثم ك خارجنده در . انسانلره هر دلو حسيات و روابط خصوصى لرينى اونوتدروب ، اونلرى اخوت و مساوات نامه دائره سنده برلشدره رك ، انسانى بر دولت قورمق نظريه سى ده كندينه مخصوص شرائطه مالكدر .

بزم وضوح و قابليت تطبيقه كورديكمز مسلك سياسى ، (مى سياستدر) . دنيانك بوكونكى عمومى شرائطى و عنصرلر دماغلرده و قاراقته لرده تمر كز ايتدريدكى حقيقتلر قارشوسنده خيالپرست اولاق قدر بويوك خطا اوله ماز . تاريخك اذده سى بودر ، علمك ، عقلك ، منطقك افاده سى بويله در .

ملتمزك ، قوى ، مسعود و مستقر يشايه بيلمى ايجون ، دولتك تماماً مى بر سياست تعقيب ايتسى و بو سياستك ، تشكىلات داخله مزه تماماً مطابق و مستند اولسى لازمدر . (مى سياست) ديديكم زمان ، قصد اينديكم معنا و مدلول ، شودر : حدود مليه مز داخلنده ، هر شيدن اول كندى قوت مزه مستنداً محافظه موجوديت ايدرك ملت و مملكتك حقيقى سعادت و عمراننه چالشمق . . على الاطلاق طول امللر پيشنده ملتى اشغال و اضرار ايتهمك . . مدنى جهانندن ، مدنى و انسانى معامله و متقابل دوستلغه انتظار ايتكمدر .

تنديلر . مجامعه تكليف اينديكم مهم بر خصوص ده ، سكومت تشكىلى مسئله سيدى . بومسئله نك وبوكا دائر تكليفده بولنه نك ، او دور ايجون نه قدر نازك اولديغنى قدر بيورورسكز .

حيات ، عثمانلى سلطنتك و خلافت منقرض و مبادا ، س دشونه رك يكي اساسلره مستند ، ينى بر دولت قورمادن عبارت ايدى . فقط وضعيتى اولدينى كې فقط اينك ، مقصدك بوسبوتون ميانى موجب اولميدردى . چونكه افكار و تمايلات عموميه ، هوز پادشاه و خايغه نك معذور موقعنده بولديى مركزنده ايدى . حتى مجامعه ، املك آئنده مقام خلافت و سلطنتله ارتباط و حكومت مركزيه ايله اشراف آزماق جرينى بش كوسترمشدى .

استانبول شرائطينك خليفه و پادشاه ايله ، نه علنى ونه ده خصوصى و محرم تماسه مساعد اولمديغنى ايتسه - چالشم . بويله بر تماسه نه آكلاهق ايتديكمزى صوردم و ده ملك ، استقلال و تماميت ملكيات نامينى ايجون چالشمتمده اولديغنى خبر ويرمك ايجون ايسه ، بوكا حاجت بوقدر .

چونکه پادشاه ، خایفه اولان ذاتکده بوندن بشقه برشی دوشونمسنه و آرزو ایتسنه امکان وارمیدر ؟ بونک عکسنی آغزندن ایشتمه ایتام ، مطابق بونک اجبار و تضیق آلتنده سوبله تیلدیکنی قبول ایدرم ، دیدم . علممزمده چیقارلمش اولان قنوانک صنیعه و حکومت مرکزیه اوامر و تبلیغاتنک محتاج تفسیر اولدیغنی سوبله رک ، بعضی ضعیف قلبی و ضعیف محاکمه لی انسانلرک سائق اولاق ایستدکلری تائی به لزوم کورمدیکمزی ایضاح ایتدم .

عرض ایتک ایسته یورم ، که حکومت تشکیلی حقنده تکلیف درمیان ایتهدن اول ، حسابات و تلقیاتی در پیش ایتک ضرورتی واردی . بو ضرورته تابع اولتله برابر مقتصدی محفوظ بولندیران تکلیفی بر تقرر حالنده تقدیم ایتدم . فیصه بر مناقشه ایله و بعضی اعتراضلره رغماً قبول اولدی . بوققریری ، بوکون کوزدن کچیردجک اولورسه ق ، اوراده اساسی عمده لرک تثبیت وافاده ایدلمش اولدیغنی کورورز .

بو عمده لری ، مساعده بیورورسه کز ، بوراده تبارز ایتدیره رک صابه جهم :

(۱) حکومت تشکیلی ضروریدر .

(۲) موقت قیدیه بر حکومت رئیسی طایبق ویا بر پادشاه قائممقامی احداث ایتک قابل تجویز دکلدر .

(۳) مجلسده متکاتف اراده ملیه یی ، بافعل مقدرات وطنه واضع الید طایبق عمده اساسیه در . نورکیه بویوک ملت مجلسنک فوقنده بر قوت موجود دکلدر .

(۴) تورکیه بویوک ملت مجلسی تشریی و اجرائی صلاحیتلری جامعدر .

مجلسدن تفریق و توکیل ایدیه جک بر هیئت امور حکومتی رؤیت ایدر . مجلس رئیسی ، بوهیئتکده رئیسدر .

خاطره : پادشاه و خلیفه ، جبر واکراهدن آزاده اولدینی زمان ، هجاسک تنظیم ایده جکی اساسات قانونیه دائره سنده وضعیتنی اخذ ایدر .

افندیلر ، بو اساسلره مستند اولان بر حکومتک ماهیتی ، سهولتله آکلاشیله بیلیر . بویله بر حکومتک حاکمیت ملیه اساسنه مستند خلق حکومتیدر . جمهوریتدر .

بویله بر حکومتک تشککنده اساس ، وحدت قوا نظریه سیدر . زمان کچدکجه ، بو اساسلرک شامل اولدینی معنالر آکلاشیلمغه باشلادی . ایشته اوزمان مناقشهلر و واقعه لر اناقب ایتدی .

محترم افندیلر ، علنی و خفی جلسه لرده بر ، ایکی کون دوام ایدن ایضاحات و بیاناتدن و اشارت ایتدیکم اساسلری احتوا ایدن تکلیفی درمیان ایلدکدن سوکره ، مجلس عالی ، بی ریاسته انتخاب ایتمکله حقنده عمومی اعتمادینی اظهار ایلدی .

بوراده ، اوافق بر قطعه یی ده ایضاح ایتلیم :

خاطرلارسکز ، که حاصل اولغه باشلایان وحدت ملیه یی ، ملتک غلیان و انقباهی نتیجه سنه عطف ایتکدن زیاده نخسی تثبیت نمره سی تلقی ایدیورلردی . بو میانه نیم تشبثدن منع ایدلمه یی مهم

کورپورلردی . . . نخی ملته ، حکومته رد و تلغین ایتدیرمکدن فائده مأمول ایدیسورلردی . بایلان پروپاغاداده ، بن رد و تلغین اولندیغم تقدیرده ، ملت و دولت علیهنده هیچ بر حرکتده بولونلیقه . بوتون فنالک مسیبی بنم شخصمدر . بر آدم ایچون بر ملتک بر چوق مهالکی کوزه آلدیرمسی معقول دکدر طرزنده ایدی . حکومت و دشمنلر ، بنم شخصی ، ملته قارشى بر سلاح کبی قوللانیوردی ، بناء علیه ، ۲۴ نیشان ۳۳۶ کونی خفی بر جلسه ده ، مجلسه بو جهتی ایضاح ایتدم . ریاست انتخابده ، بونکده بر محذور اوله رق نظر دقته آلمیسی و یالکز ملت و مملکتک سلامتی دوشونیلرک رأی و قرارلرینک اصالتله ویرلمسی رجا ایتدم .

..

افندیلر ؛ بوبوک ملت مجلسی اجرا وکیلرینک انتخابه دائر ۲ مایس ۳۳۶ تاریخی قانون ایلر ارکان حربیه عمومیه ایشلری ده داخل اولق اوزره بوبوک ملت مجلسنده ، ۱۱ وکیلدن مرکب بره اجرا وکیللری هیئت ، وجوده کلدی .

کورولیلورکه ، مجلسک تاریخ کشادی اولان ۲۳ نیشان بری برهنه قدر زمان کچمش بولونیوره بو مدت ظرفنده ، بالطبع مملکت و ملت ایشلری و بالخاصه منفی جریان و فعالیت قارشى تدبیر آماق خصوصی بر آن بیلر توقف ایدمزدی و ایتمه مشدر . یالکز ، اجرا وکیللری انتخابه دائر اولان قانون چیقدیغی زمان مجلسجه وکالنه انتخاب اولنان ذواتدن بعضیلری ده اول فعال وظیفه به باشلامش و بکا معاونت ایدیسورلردی . بو میانه عصمت پاشا حضر تلی ده ، ارکان حربیه عمومیه امورینی درعهده ایتمش بولونیوردی .

افندیلر ؛ بو مناسبتله بر نقطه یی قید ایتمه که لزوم کورپورم : اوکونلرده ، موجود آرقداشلرک نه صورتله توظیفه لرینک مناسب اوله جنی دوشونولورکن ، ارکان حربیه عمومیه ریاستی ایچون عصمت پاشایی ترجیح ایتدم . آتقرده بولنان رأفت پاشا ، نخی صورت خصوصیه کوره رک استیضاحانده بولندی . آکلامق ایستدیکی ؛ ارکان حربیه عمومیه ریاستنک اک بوبوک عسکری مقام اولوب اولدیغی نقطه یی ایدی . بندن ، موضوع بحث مقام اک بوبوک عسکری اولدیغی واوندن ده بوبوک مقامک ملت مجلسی اوله جنی جوانی آلتجه بوکا اعتراض ایتدی . عصمت پاشانک ، باش قوماندانلق دینک اولان بو وضعیته راضی اوله میه جغنی سوبلیدی . وظیفه نک چوق مهم ونازک اولدیغی و بنم بوتون آرقداشلر حقنده کی وقوفه و بیطرفلغمه امنیت ایتک موافق اوله جغنی سوبلدم . کندیسنک بویله برادعاده بولنسی مناسب اولدیغی ده علاوه ایتدم .

افندیلر ؛ بالاخره غرب جبهه سی قرارگاهنده کوروشدیکم فوآد پاشاده ، عصمت پاشانک ارکان حربیه عمومیه رئیس لکنه صورت قطعیه ده معارض اولدی . فوآد پاشایی ده ، حال اک موافق ایجابی اولان طرز حلق قبولنده کی ضرورته اقناعه جالیشدم . رأفت و فوآد پاشالرک کندیلرینه مخصوص بعض ملاحظه لرینه علاوه ایتدکلری اعتراض شوایدی : کندیلری ده اول آناتولوده بنمیه تشریک مساعی اتمش و فقط عصمت پاشا بالاخره التحاق ایتمش . حالبوکه ، بوندن اولکی بیانمده صره و مناسبت

دوشدیکي ایچون عرض ایتشدم ، که عصمت پاشا ، بزم استانبولدن حرکتدن اول بئله تشریک مساعی ایتشدی . بالاخره آناتولییه کلوب برابر چالیشمشدی . فقط ، فوزی پاشا حضرتلرینک حریبه نظارتیه کلمی اوزرینه مطالعات مهمیه بناء وظیفه مخصوصه ایله تکرار استانبوله کوندولمشدی . بناء علیه ، اتحادافکار ومشارکت افعالده قدم موضوع بحث اوله مزدی .

ارکان حربیه عمومیه وظیفه سنک ایلك دفعه عصمت پاشایه توجهنده اصابتسزلك اولسهیدی ، بوخصوصده فوزی پاشا حضرتلرینکده بنی ایقاظ ایتلری وطنی بروظیفه حکمنده ایدی . حاکمکه متارالیه ، بالعکس بوطرز توظیفی پک مناسب بولمش وکندیلری تکلیف اولئان مدافعه ملیه وکالتی پک صمیمی برحسله درحال قبول پیورمشدر . عصمت پاشانک ، کرک ارکان حربیه عمومیه ریاستنده وکرک بالاخره بالفعل جبهه قوماندانانغنده کوستریدی لیاق و فرط غیرت کندیسنه توجیه وظیفهده اصابتی فعلاً اثبات ایتش بولندی ایچون ملته قارشی ، اردوییه قارشی وتاریخه قارشی تماماً مستریجم .

افندیله ، مجلس ، ۲۹ تیسان ۳۳۶ تاریخنده خیانت وطنیه قانونی ومتعاقب آیلرده استقلال محاکمی قانونلرینی ده وضع ایتمکه انقلابک ایجابات طبیعیه سنه توسل ایش اولدی .

افندیله ؛ استانبولک اشغالی متعاقب باشلایان بر طاقم منفی جریانلره ، وقعهلره ، عصیانلره تماس ایتشدک . بونلر ، سریع بر صورتده مملکتک هر طرفنده تظاهر وتوالی ایتدی .

استانبولده دایمادیر پادشاه درحال یکیدن موقع اقتداره کتیرلندی . داماد فرید پاشا قاپینه سی واستانبولده بوتون منفی و خائن تشکلاتک وجوده کتیردیکی بلوق وبو بلوقک آناتولولو داخلنده کی تکمیل عصیان تشکیلاتی وباجمله دشمنلر یونان اردوسی ، مشترکاً علیهمزه فعالیته کچدیله . بو مشترک تجاوز بوتیتیه سنک تعلیماتی ده ، پادشاه وخلیفه نک ، دشمن طیاره لری ده داخل اولدینی حالده ، هر درلو واسطه لرله مملکته یاغدیدینی « خروج علی السلطان » فتوا سی ایدی .

بو عمومی ، متنوع وخائنانه صولتلره قارشی ، بزده ، دهامجلس آچیلما دن اول ، آفیون قره حصارنده ، اسکیشهرده وبوتون خط بوینده بولئان اجنبی قطعاتی آناتولودن چیقارمقله کیوه ، لنگه ، جرابلس کوریلرینی تخریب ایتمکه ومجلس اجتماع ایدرایتمز آناتولولو علمای کرامنک فتوا سی آملقله مقابل تدابیره کچدک .

افندیله ، ۳۳۵ سنه سی ایچنده . تشبثات ملیه مز علیهنه باشلایان داخلی عصیانلر ، سرعتله مملکتک هر طرفنه سرایت ایتدی .

بندیرمه ، کونان ، صوسفیرنق ، کرماستی ، قرهجه بک ، بیضا وحوالیسنده ؛ ایزمیت ، آطه بازار ، دوزجه ، خندک ، بولی ، کرده ، نعللی خان ، بکیازاری حوالیسنده ؛ بوز قیرده ، قونیه ، ایلغین ، قادیان خان ، قره مان ، چیوریل ، سیدیشهر ، بکشر ، قوج حصار حوالیسنده ؛ یوزغاد ، یکی خان ، بوغازلیان ، ذبله ، اربعه ، جوروم حوالیسنده ؛ عمرانیه ، رفاهیه ، زارا ، حافیک حوالیسنده ؛ ویران شهر حوالیسنده علوله تن شورش آتشلری ، بوتون مملکتی یاقبور ، خیانت ، جهالت ، کین و تعصب دومانلری ، بوتون وطن ساسنی کثیف قرا کقلرا ایچنده براقوردی . عصیان دالغهلری ، آتقرده قراکاهمزک دیوارلرینه قدر چارپدی . قراکاهمزله شهر آره سنده کی

تلفون و تلفراف خطلری کسمکه قدر واران عقورانه قصدر قارشوسنده قالدق. غربی آناتولونک، ازیردن سوکره، یکیدن مهم منطقه لری ده، یونان اردوسنک تعرضلره چیکنه نیمه باشلاندی.

شایان دقدردکه، سکز آی اول، ملت هیئت تمثیلیه اطرافنده طوپلانهرق، دامادفرید حکومتیه مناسبت و عباراتی قطع ایتمش ایکن، علی غالب تشبیه کبی منفرد وقعه لردن بشقه بویه عمومی قیام اولمش ایدی. بو سفرکی مستولی و عمومی قیاملر، سکز آی طرفنده، مملکت ایچنده چوق حاضرلق بایلدیغنی کوستریوردی. داماد فریدی تعقیب ایدن حکومتلره ملی شعورک محافظه و ترصینه معطوف مجادلاتک، نه قدر حقلی سایلره مستند اولدینی آجی بر صورتده بردها آکلاشلش اولیوردی. ملی مجادله قوت ویرمک ایچون، جبهه لره واردو ایله اشتغال ایتمکده، استانبولده کی حکومتلرک کوستردیکی دیگر نوع اهللرک، آجی تشبیه ده آریجه کوروله جکدر.

افندیلر، اولاً، داخلی عصیانلر حقنده صریح بر فکر ایدیمک ایچون مساعده بیورورسه کنر بو عصیان حرکاته بالناسبه تماس ایدکجه، تماس اولمان صفحهلری خلاصه عرض ایدیم:

۲۱ ایلول ۳۳۵ سنه سنده بالیکسره شال منطقه سنده باشلایان برنجی آزادهور عصیان، ۱۶ شباط ۳۶ ده پنه عینی منطقه ده ایکنجی دفعه اولهرق وقوع بولدی. بوا یکی عصیان، قعدت عسکریه مرز ملی مرزله مرزله باصیدرلدی. ۱۳ نیسان ۳۳۶ تاریخلرله بولی، دوزجه حوالیه ده عصیان ایددی. بو عصیان، ۱۹ نیسان ۳۳۶ تاریخده بکبازارینه قدر سرانت ایددی. بوانساده آزادهور، ۱۱ مایس ۳۳۶ تاریخلرله طوب و مترالیوزلره مجلهز بش یوز کشیایت بر قونه، ارجنجه دفعه اولهرق آطه بازاری و کیوه حوالیسند ضعیف بر ملی مفرزه مرزه تعرض ایتمک صورتیه میدانه چیقدی. آزادهور، کوندر دیکمز ملی مفرزه لر مرزه، نظامیه قطعا مرزه نهادیا صالیدردی. ۲۰ مایس ۳۳۶ تاریخنده کیوه بوغازی جوارنده مغلوب و فراره مجبور ایدلدی.

دوزجه حوالیسند کی عصیان حادثه سی مهم ایدی. آتازه وچرکس لردن مرکب درت بیک کشیک بر جم غفیر، دوزجه بی ناصهرق حبسجانه لری تحیه ایدیلر و مصادمه ایله اوراده کی سواری مفرزه مرکز سلاحرلری آلدیلر. حکومت مأمورلره ضابطانی حبس ایدیلر.

هر طرفدن، عاصیلر اوزرینه قوت سوق ایدک. بو میانه، کیوه ده بولنان ۲۴ نجی فرقه ده قوماندانی قائم مقام محمود بک باشده اولدیی حالد دوزجه به حرکت ایددی. محمود بک، مجلسک آجیلدینی کون یعنی ۲۳ نیسان ۳۳۶ ده خندکدن دوزجه به کچرکن، خندکده عصیان ایددی. آطه بازاری ده عاصیلر طرفندن آلد ایدلدی. محمود بک، ۲۵ نیسان ۳۳۶ ده خندک - دوزجه بولی اوزرنده عاصیلر طرفندن اغفال ایدیلرک بوصوبه دوشورولش وایلیک آتشد شهب ایدلشدر. ارکان حربی سامی بک، یاورلی ودها بر قاج ضابطده عینی زمانده شهب دوشدیلر. بونک اوزرینه، ۲۴ نجی فرقه محاربه ایدمه کسزین کاملاً عاصیلر طرفندن اسیر ایدلدی. تکمیل تشکلی، طوپلری آلدی. آغیرلقری یغما ایدلدی. بوانساده، استانبولدن ایزمیت متصرفی چرکس ابراهیم آطه بازارینه کلدی. اهالی به سلام شاهانه یی تبلیغ ایددی و یوزاللی لرا معاشله کوکلی قیدینه باشلادی. طوپلاران عاصی قولر، بوتون احوالی به حاکم اولدقن سوکره کیوه بوغازنده کی قوتلر مرزه تعرضه باشلادیلر.

بزم، بو عصیان ساحه سنه توجیه ایدیکمز قوتلر شونلردی:

- ۱ — صالحی و بالیکسر قوای ملیه سندن متشکل جرکس ادهم بك مفرزه سی ؛
 - ۲ — ایکی طابور نظامیه ، درت جبل طوبی و بش ماکنه لی تفنك واوچ بوز آفه سواریسندن مرکب بیکباشی نظم بك مفرزه سی ؛
 - ۳ — ایکی طابور پیاده ، سکز ماکنه لی تفنك ، ایکی مهرا و ایکی جبل طوبندن مرکب قائم مقام حارف بك مفرزه سی ؛
 - ۴ — اوچ بوز کشیک ملی قوت و ایکی ماکنه لی و ایکی بومبا طوبندن عبارت بیکباشی ابراهیم بك مفرزه سی (چو لاق ابراهیم بك) .
- قوه اندان اوله رقده علی فوآد پاشا کیوه بوغازی جوارندن آطه بازاری استقامتنده و رأفت باشاده آنقره دن بکپازاری طریقیه بولی استقامتنده مأمور ایدلدیلر .
- افندیلر ؛ ازمیتدهده سلیمان شفیق پاشا قومانداسنده ، خلافت اردوسی عنوانی طاشیان بر خائن قوت تشدد ایدیوردی . بونك بر قسم قوتی ده ، بولی جوارلرنده ارکان حرب بیکباشیسی خیری بك قومانداسنده عاصیلری قویه ایتشدی . بو قوتله برابر استابولدن کوندرلش بر جوق ضابطان ده واردی .
- خلافت اردوسنك ، سلیمان شفیق پاشادن صوکره ، بللی باشلی قوماندانلری سواری میرلواسی صبحی پاشا و طوبیجی قائم مقاملرندن ثنائی بکدی . استابولدهده صورت مخصوصه ده تشکیل ایدلش بر ارکان حربیه بیئی واردی . بو هیئتك بللی باشلی رؤسای ده ، ارکان حرب میر آلای رفیق و ارکان حرب قائم مقامی خیرالدین بکلردی .
- صبحی پاشا حقنده کوچك برخاطره می نقل ایده میم صبحی پاشایی سلانیکدن طانیردم . بن قول آغاسی ، اودها اوزمان میرلوا و سواری فرقه سی قوماندائی ایدی . آرده کی رتبه فرقه ره ره چوق صمیمی آرقداشلغمز واردی . اعلان مشروطیتده ، ایلک دفعه اشقیب حوالیسنده (جمعلی) نامنده بر پرده سواری مانورلری یابدیرمشدی . دیگر بعض ارکان حربلر میاننده بی ده تطبیقات و مانوراده بولونق اوزره دعوت ایتشدی . کندیسسی آلمانیا ده تحصیل کورمش ، چوق ماهر برینجی ایدی . فقط صنعت عسکریه بی آکلامش بر قوماندان دکلدی . مانوراك ختامنده ، بن ، صلاحینم و رتبه مساعد اولمدینی حانده ، پاشایی ، عموم ضابطان مواجهه سنده آبی بر طرزده تنقید ایتشدم و متعاقباً (جمعلی اردوکاهی) اسمنده کوچك بر اثرده یازمشدم . صبحی پاشا ، کرک علی تنقید اتمدن و کرک انتشار ایدن بو ازمردن بك مابوس اولدی . کندی اعترافی وجهله قوه ممنویه سی قیرلدی . فقط ، شخصاً بکا کوجنمدی . آرقداشلغمز تمادی ایتدی . ایشته خلافت اردوسنه بولدفقری قوماندان بو صبحی پاشادر . پاشا ، بالاآخره آنقره به کلدی . سیاحتیه چقیوردیم . استابولنده چوق غلبه لقی ایچنده بر بر مزه تصادف ایتدک . کندیسنه ایلک سوآلم شو اولدی . — پاشام ، بجهون خلافت اردوسی قوماندانلغنی قبول ایتدک؟ صبحی پاشا بر آن تردد ایتکسزین — سزه مغلوب اولقی ایچون ، جوابی ویردی . بوجوابیه ، آکلاتقی ایسته یوردی ، که بو وظیفه بی بالائتزام قبول ایتشدی . صبحی پاشا بوبه بر حسده بولنه بیلیر . فقط حقیقتهده قوماندائی در عهده ایتدیکی زمان قوتلری فاناً مغلوب ایدلش بولونیوردی . بولی ، دوزجه ، آطه بازاری و ازمیت حوالیسنده کی بو عصیان ، بو دفعه ۴ حریران ۱۳۳۶ تاریخته

قدر او چ آبدن فضله دوام ابتدی . فقط بوندن سوکره ، ۲۹ توزه تکرار بر عصیان اولدی . بوندن سوکره دخی ، بو حوالیده تماماً ساکن قالمش دکدر . مع مافیه ، عصاة ، بالنتیجه ، کاملاً منہزم ایدلش ورؤساسی ، تورکیه بیوک ملت مجلسنک قانونلربنه تودیع اولمشدر . خلافت اردوسنک ، بولی جوارنده بولنان قسمی ده منہزم ایدلدی . قوماندانی بیکباشی خیری وضابطلری یوزناشی علی ، ملازم اول شرف الدین ، ملازم اول خیر الدین ، ماکنه لی تفنک ضابطی محمد خیری ، طابور کاتبی حسن لطفی ، جراح ابراهیم ادهم افندیلر دیگر رؤسای عصات کی معامله کوردیلر . خلافت اردوسی ده ، ایزمیتدن استابوله فراره مجبور ایدلدی .

افندیلر ، مملکتک شمال غربی منطقه سنده عاصیلرله اوغراشیرکن ، مملکتک اورته سنده یکی خان ، یوزغاد و بوغازلیان حوالیسندده عصیان باشلاپور . بو عصیان حرکتلری ده شایان تذکاردر .

۱۴ مایس ۳۳۶ تاریخنده پوسته جی ناظم و چرکس قره مصطفی نامنده برطاقم آدملر ، اوتوز قرق کشی ایله یکی خانه تابع (قامان) قریه سنده عصیان ایتدیلر . بو حرکت ، مزاید برشدله توسع ایتدی . عاصیلر ، ۲۷ مایس ۳۳۶ کیجه سی «جاملی بل» ده بولنان بر مفرزه مزری باصه رق اسیر ایتدیلر . ۲۸ مایس ۳۳۶ ده دیگر بر قسم عصات ده توفاد جوارنده یوروش چالنده بولنان بر طابور مزه هجوم ایدرک داغیتدیلر و قسماً اسیر ایتدیلر . جرأتلری آرندیران عاصیلر ، ۳۶ حزیران ۳۳۶ کیجه سی (ذبله) نی اشغال ایتدیلر . اورالده کی عسکرلر مز ذبله قلعه سینه چکیلرک مدافعه ایتدیلر . عسکرک ارزاق و جیخانه سی توکنندکن اوچ کون سوکره عصاته تسلیم اولدیلر . عصات ۲۴ حزیران ۳۳۶ ده ده (بوغازلیان) ه باصقین یاپدیلر . اوراده بولنان بر مفرزه مزری داغیتدیلر . آماسیه ده بولنان بشنجی قافقاس فرقه سی ، باشنده جمیل جاهد بک اولدینی حالده ، عصاة علیه تحریک ایدلدی . عینتاب منطقه سنده بولنان قلنج علی بک ده ، بر ملی مفرزه ایله بوحوالی یه جلب ایدلدی . ارضرومدن آنقریه کلکده اولان بر ارضروم ملی مفرزه سی ده ، او حوالیده ترک اولندی . ۳۳۶ سنه سی تموزینک اواسطنه قدر ، بو عصاتک تعقیب و تنکیلی ایله اوغراشیلدی . یکی خان عصیانی . اورته آناطولونک دیگر یرلرنده کی ارباب فسادی ده حرکت کتیردی . چپان اوغللرندن جلال ، ادیب ، صالح ، خالد بکر ، آینه جی اوغللری ودلی عمر چته لری کبی بر طاقم اشقیایی باشلرینه طوپلایه رق ۱۳ حزیرانده یوزغاد جوارنده (کهنه) ناحیه مرکزینی اشغال ایتک صورتیه عصیان ایتدیلر و ۱۴ حزیرانده یوزغاد شهرینی اشغال ایدرک بیوک بر منطقه حاکم اولدیلر . مرکزی سیواسده اولان اوچنجی قول اردو قوتلری و او منطقه ده براقدیغمز ملی قوتلر غیر کافی کلدی . اسکیشهردن ادهم بک مفرزه سی و بولی حوالیسندن ابراهیم بک مفرزه سی ده یوزغاد منطقه سینه سوق اولندیلر .

یوزغاد و حوالیسندده عصات تنکیل اولندقدن سوکره ، اورایه کوندیریلن مفرزه لره ، دیگر منطقه لره وظیفه ویرلدی . فقط بو حوالیده عمومیتله سکون تأسس ایده مدی .

۷ ایلول ۳۳۶ ده کوچک آغا ، دلی حاجی ، آینه جی اوغللری ذیلن برطاقم سرسریلر ، (ذبله) جوارلرنده ؛ فرم ناظم ، چوپور یوسف نامنده برطاقم آدملر ده ، اربعه جهتلرنده تکرار فعالیت کجدیلر . بونلردن آینه جی اوغللری اوچ یوز آتلی قدر قوت طوپلایه بیلمشلردی . بو وضعیت اوزریه ایکنجی قوه سیاره نامنی آلان ابراهیم بک مفرزه سی ، تکرار ، بولندینی اسکیشهر منطقه سندن یوزغاده وارهرق محلی

ملی مفرزه لر وژانداره قوتلریله مشترکاً معدن ، آلاجه ، قره مغاره ، مجید اوزی منطقه لرنده ، مختلف غره پلر حالنده ، اجرای مفسدت و شقاوت ایدن عاصیلری تعقیب و تشکیل ایتدی . ابراهیم بک ، عاصیلرک تشکیلنه آنجق اوج آیدن فضلہ بر زمانده موفق اوله بیلدی .

افندیلر ؛ بو تاریخلرده جنوب منطقه لر مزده ده بزی جدی بر صورنده مشغول ایدن مهم عسایانلر وقوعه کلدی :

میللی عشیرتی رؤسای (محمود ، اسماعیل ، خلیل ، بخور ، عبدالرحمن) بکلر ، جنوبده دشمینلره کیزلی تماس و ارتباط تأسیس ایتدکن صوکره ، سهرددن ، درسم حوالیسنه قدر ، تکمیل عشائرک رئیس صفتی طاقینه رق او حوالی یه تحکم و ریاست داعیه سنه قالدیشدیلر .

فرانسزلر ، ۳۳۶ سنه سی حزراننک بدایتنده ، اورفه یی ایکنجی دفعه ضبط ایتمک مقصدیله ، حرکت ایتدکلری زمان « میللی عشیرتی » ده (سیوهرک) استقامتنده ایلرله دی . بوکا قارشى ، اوحوالیده بولنان بشنچی فرقه مز مأمور ایلدی . بو فرقه ، اوحوالیده کی ملی قوتلر مزله ده تقویه اولندی . ۱۹ حزران ۳۶ تاریخنده ، قطعاً تمزک تعقیبی آلتنده جنوب شرقی استقامتنده دشمن منطقه سنه فراره مجبور ایلدی . بو عشیرت ، برمدت دشمن منطقه سنده حاضر لاندقن صوکره ، ۲۴ آغستوس ۳۶ ده اوج بیک آتلی و دوه لی و بیک قدر پیاده دن عبارت برقوله تکرار اراضیمزه کچدی . (ویران شهر) جوارینه کلدی . عاصیلر ، استیمان ایتمک مقصدیله کلدکلرینی سویلهرک محلی قوماندانلر مزی اغفال و تدبیر آلمقده اهلله سوق ایتدیلر . بو صره ده ، او جوارده مفرق بولنان مفرزه لر مزه هجوم ایدرک ، اولنری مناز و ۲۶ آغستوس ۳۶ ده (ویران شهر) ی اشغال ایتدیلر . مخبره و ارتباط مزه . مانع ارنق اوزرده ده . او منطقه ده کی تکمیل تلغراف خطلرینی کسدیلر .

آنجق ، اون بش کون صوکره ، بشنچی فرقه نک سیوهرک ، اورفه ، رأس العین و دیاربکرده بولنان قطعاً ایدن کوندریان اقسام و صادق عشیرت قوتلری ، عاصیلری مغلوب ایده بیلمشلر در . تعقیب اولنان « میللی عشیرتی » تکرار جنوبه ، چوله فرار ایلدی .

اوندیلر ؛ جنوبده « میللی عشیرت » ی عسایتی اطفايه چالیشیرکن ، آفیون قره حصار منطقه سنده (چوپور موسی) نامنده بر آدمده ، باشنه طوپلادییی قوتله عسکرلری فراره تشویق و ملته عسکره کیتسه مکی تقین ایدیور . (چوپور موسی) ۲۱ حزران ۳۳۶ تاریخنده چوپورلی باصدی . کوندریلن قونلر قارشوسنده فرار و یونان اردوسنه التحاق ایتدی .

افندیلر ؛ (چوپور موسی) حادثه سنه تقدم ایدن بفساد حرکتی ده قونیه ده اولدی . ۵ مایس ۳۶ تاریخنده ، قونیه ده بر فساد جمعیتی کشف اولندی . بو جمعیه منسوب اولانلرک ایلری کلنلری توقیفه ایتلاندی . برکون صوکره ، توقیف ایدلمکده بولنان بو ایلری کلنلر ، خاقی ده افساد ایدرک قونیه ایچنده مسلح بر اجتماعه تشبث ایتدیلر . برقم اهلای ده مسلحاً خارجدن کله رک هپ برابر عسایان ایتدیلر . قونیه ده بولنان قوماندان ، مالک اولدینی قوتلره جسورانه حرکت ایدرک عصائی داغیتمغه و اولک آیات اولانلری توقیف و تعقیبه موفق اولدی .

افندیلر ؛ مجلسک آجیلدینی ایلک کونلرده ، مختلف جبهه لرک نه حالده اولدقلرینی ده هپ بر ایه بر دفعه ده اخطر ایده لم :

(۱) از میر یونان جبهه‌سی :

مملو هانیکزدرکه ، یونانیلر ازمیره چیققدقزی زمان ، اوراده ، ۱۷ نجی قول اردو قوماندانی اوله‌رق ، قرارگاهیله بالذات نادر پاشا بولونیوردی . فوت اوله‌رق ، قائممقام خرم بك قومانداسنده ۵۶ نجی فرقه‌نك ایکی آلائی واردی . بو قوت ، بالخاصه ، قول اردو قوماندانك امریله ، مقاومت ایتدیرلکسزین ، بویوک حقارتلر آلتنده ، یونانیلره تسایم ایدلمشدر . بوفرقه‌نك برآلائی (۱۷۲) نجی آلائی) آیوالقده بولونیوردی . قوماندانی قائممقام علی بك ایدی . (آفیون قره حصار مبعوثی میرآلائی غنی بکدر)

یونان اردوسی دائره اشغالی توسیع ایدرکن ، آیوالنده عسکر چیقاردی . علی بك ، بو یونان قوتنه قارشی ، ۲۸ مایس ۳۳۵ ده محاربه‌یه کیریشدی . یونانیلر قدر ، یونان قطعاتی هیچ بر طرفده آتشله مقابله کورمه‌مندی . بالعکس ، بعض شهر و قصبه‌لر اهالیسی ، ندهیش ایدلمش ، حکومت مرکزیه‌نك امرلرینه توفیقاً ، رؤسای مأمورین باشده اولق اوزره ، یونان قطعاتی هیئت مخصوصه‌لرله استقبال ایشلردی . علی بک ، آیوالق منطقه‌سنده محاربه جبهه‌سی تشکیل ایتسی اوزرینه ، تدریجاً سوماده ، آق حصارده ، صالحیده ملی جبهه‌لر تشکله باشلامشدی .

۵ حزیران ۳۳۵ سنه‌سی بدایتندن اعتباراً ، میرآلائی کاظم بك ، (مجلس رئیس کاظم پاشا حضرتلری) بالیکسردکی ۶۱ نجی فرقه‌نك قومانداسنی ، وكالة درعهده ایشلیدی . مؤخرآ آیوالق ، صوما ، آق حصار اقسامندن مرکب شمال جبهه‌سی قوماندانلری ایفا ایشلیدی . فوآد پاشانك ، غرب جبهه‌سی قوماندانلرله تعیننی متعاقب کاظم بک ، شمال قول اردوسی قوماندانلری مقام و صلاحیتی ویرلدی . آیدین حوایسده ، ازمیرك اشغالی متعاقب ، عسکر و اهالیدن بعض وطنپروران ، یونانیلره قارشی مدافعه و اهالی بی تشویق و مسلح ملی تشکیلات تأسیس ایتك ایچون چالیشیورلردی . بو میانه ، ازمیردن تبدیل نام و قیافت ایدره‌ك او حوالی‌یه کیتمش اولان جلال بک ، (ازمیر مبعوثی جلال بکدر) غیرت و فداکارلنی شایان تداردر . ۱۳ حزیران ۳۳۵ کیجه‌سی ، علی بک آیوالقدن کوندردیکی قوتلر ، برعه‌ده‌کی یونان قوای اشغالیه‌سنی بر باصقینه بر طرف ایشلردی . بو باصقینه ، بالیکسر و بادریمه‌دن کوندریلن قوتلرده ، قسماً اشتراك ایشلیدی . بو وقعه اوزرینه ، یونانیلر ، متفرق و ضعیف مفرزه‌لرینی کری چکوب طوپلامق لزومنی حس ایتدیلر . بو میانه نازللی‌بی‌ده تخلیه ایلدیلر . بو سببله ، آیدینده حاضرلقده بولنورکن ، اطرافدن طوپلانان اهالی قوتلری بونلری تضییقه باشلادی . یونانیلرله اهالی بیننده شدتلی بر مصادمه وقوع بولدی . نتیجه‌ده ، یونانیلر ، آیدینی‌ده تخلیه ایدوب چکیلدیلر .

بو صورته ، ۳۳۵ سنه‌سی حزیران اواسطنده ، آیدین جبهه‌سی‌ده تشکیل ایتدی . بو منطقه‌ده بولان ۵۷ نجی فرقه‌نك قوماندانی میرآلائی محمد شفیق بك و فرقه طوبجی قوماندانی بیكباشی حق بك ، آلائی قوماندانلردن بیكباشی حاجی شکری بك و ملی قوتلرک باشنده بوروک علی آفه ، دمیرجی محمد آفه واردی . بالنتیجه ، دمیرجی محمد آفه ، وضعیه حاکم اوله‌رق آیدین جبهه‌سی قوماندانلری شخصنده قرر ایتدیردی ، بالناسه عرض ایتشدم ، که بالا‌خره اورایه کوندردیکم میرآلائی رافت بك (رافت پاشا) دخی ، دمیرجی محمد آفه‌نك قوماندانلری قبول ایشلدر .

افندیلر؛ از میرك مختلف جبهه لرندہ تأسیس ایدن وتدریجاً ضابطان وقطعات عسکریه ایله تقویه به جالیشیلان، ملی جبهه لرك احاشه لری، اسسل اوله قرق دوغری دن دوغری یه اومنا ق اعالیسی طرفندن تأمین اونیوردی. نه نك ایچون ده، كری منقده لرده، ملی بشکیلات یاییلمشدی. بو وطفه نك، اهانیدن حكومه اتقالی، بویوك ملت مجلیسی حكومتك تشكیلدن صوكره تأمین اوله یلمشدر.

۲. جنوب فرانسیز جبهه سی :

آ — دوغری دن دوغری یا آطنه منطقه سنده، و اسمر قمعانه فارمی، مرسین، سرسوس، اصلا ح منقده لرندہ و سمنك حوالیسده ملی قوتلر تشكیل انشوره چوق حسورانه ونایت كچه شلوردی. شرقی آطنه منطقه سنده، خوفان بك عنوانیه حركت ایدن یوزباری، عمان بك قهرمانه قیده شایاندیر. ملی مفرزلر، مرسین، سرسوس، آطنه شهرلرینك مدخللریه قدر تأسیس حاكمیت ایتدیلر. یوزاتی ده فرانسلری محاصره ورجته محبور ایتدیلر.

ب — مرعشده، عینتابده، اورفده جدی محاربات ومصادمات اولدی. نتیجه ده اشغال قوتلری، بورالردن چكیلدك محبور ایتدیلر. بوموقتیلرك احرازنده باشلیجه حامل اولان فلنچ علی وعلی صائب بكلك اسملرنی یاد ایتمكی وظیفه عد ایدرم.

فرانسز اشغال منطقه لرندہ وجبه لرندہ ملی قوتلر، هر كون دها اساسلی بر صورنده نمضو ایدیورلدی. ملی قوتلر، نظامیه قطایله ده تقویه اولمغه باشلانمشدی. اشغال قوتلری، هر طرفدن صیق وشدید بر صورنده تضیق ایدیلیوردی.

افندیلر؛ بو وضعیت اوزرینه فرانسلر، مایس ۳۳۶ ایتدارلردن اعتباراً بزمه خمس ومذاكره آرادیلر. اولاه، آنقریه استانبولدن بریكباشی ایله برسیویل كلدی. بو ذوات استانبولدن اولاه پروته كیتشلر، سابق وان مبعوثی حیدر بك بولنه دلالت ایدیورلدی. بو ملاقات و مكالماتردن اساسلی بر نتیجه جقه دی. فقط، مایس نهایترینه دوغرو، سوریه فوق العاده قومیسری نامنه حركت ایدن موسیو (دوكه) نامنده برذاتك ریاستنده، بر فرانسلر هیئت آقریه كلدی. بو هیئته یكرمی كونلك بر متاركه بایق. بو موقت تعطیل مخاصات ایله، بز، آطنه منطقه سنك تحلیله سنه بر مقدمه احضاری استیاداف ایدیوردی.

افندیلر؛ بو فرانسلر هیئته یایدیم یكرمی كونلك متاركه، بویوك ملت مجلسنده بعضیلرینك اعتراضانه اوغرا دی. حالبوكه، نیم، بومتاركه نی قبول ایتمكه تأمین ایتك ایستدیكه نقطه لر شونلردی؛

اولاه؛ آطنه منطقه وجهه لرندہ بولان و سماً عسکرله ده تقویه اولان ملی قوتلری، سكوتله تنظیم و تنسیق ایتك ایسته یوردم. ملی قوتلرك بو فاصله مصادماتده داغیلملری احتمالی ده نصر دفته آلهرق ترك مخاصات تبلیغنی ده، بعض تدایرله برابر امر ایتدم. بوندن بشقه، افندیلر، میده عد ایتدكیم سیاسی بر فائده نی ده استحصال ایتك ایسته یوردم. بویوك ملت مجلسی و حكومتی، هنوز ائتلاف دولتلرنجه بالطبع تصدیق ایدلمه مشدی. بالعكس، مملكت وملتك مقدراتنه متعلق مسائلده، استانبولده فریدپاشا حكومتیه مناسبت ومعامله ده بولمقده ایدیلر. بو اعتبارله، فرانسلرك استانبول حكومتی بر طرفه بر اقوب آقریه ده بزمه مذاكره ده بولملری و هر هانكی بر مسئله ده ائتلاف ایللری، اوكون ایچون تأمین

مهم سیاسی بر نقطه ایدی . بو متارکه مذاکره سنده ، حدود ملیه من داخلنده اولوب فرانسلر طرفندن تحت اشغاله بولان مناطقك ، كاملاً تخلیه سنی واضح وقطعی اوله رق درمیان ایتدم . فرانسلر مرخصلری ، بو خصوصده صلاحیت آلق اوزره بارسه کیتمک مجبوریتنی ایلری سوریدیلر . یکرمی کونلک متارکه ، نوعاًدها اساسلی بر ائتلاف یا یقین ایچون صلاحیت استحصالنه زمان براققی کبی تلقی ابدلدی .

افندیلر ، بو مذاکره ومکمله لر مزدن بنده حاصل اولان انطباع ، فرانسلرک آطنه وحوالیسنی تخلیه ایده جک لری مرکزنده ایدی . بو مطالعه وقذاعتی ، مجلسه افاده ایشدم . کرچه فرانسلر ، متارکه مدتی ختام بولادن زونفولداغی اشغال ایتمک صورتیه ائتلافک یالکز آطنه منطقه سینه عائد اولدیغنی کوسترمک ایسته مشلر سده ، بز ، بو حرکتی متارکه نک فسخنی موجب عد ایتدک . فرانسلرله آکلاشمه من بر مدت تأخر ایتدی .

محترم افندیلر ؛

۹ مایس ۳۳۶ کونی محاسده خفی جلسه حالنده ایضاحات ویریرکن وفرانسز مأمورلری وهیئتری طرفندن تماس وارتباط آراندیغنی بیان ایدرکن ، مبعوثلردن بری ، « خاطر مدده یا کیلمیور سه مچوروم مبعوثی مرحوم فوآد بک ، بر قاج کوندنبری کویا استانبول ، بزم ایله آکلاشمق ایسته یورمش ، بو خصوصده معلومات ویریر میسکیز ؟ دیه بر سؤال توجیه ایتدی .

فی الحقیقه ، او تاریخدن درت بش کون اول ، استانبولده ، « لئون ، اسمنده بریسی چناق قلعه اوزرندن بزی آرامشیدی . آنقره یی بولدقدن و بزم بوراده بولندیغمز آکلادقدن صوکره دیدیلرکه ، « سویلیه جکمز شیر غایت مهمدر . اونک ایچون غایب کیجه به تعلیق ایدلم . اردو مرکز لری ده آرادن چکیلسونلر . « او کیجه کوروشمدیلر . فقط ، بر ایکی کیجه صوکره تکرار آرادیلر . بودفعه قارشیمز مچقان مخاطبدن ، از میروالی سابق نورالدین پاشا امضاسیله بر تلغراف ویرلدی .

بوتلغرافنامه محتویاتی شویله ایدی : « بن ، ایکی آرقداشمه برابر ، استانبولک سزکله آکلاشمسینه توسط ایتمکی منافع وطنیه دن عد ایدرم . بوراده کی حکومت و انکلیزلر بوکا موافقت ایتدیلر . سزکده جواب موافقتکزه انتظار ایدرز . « نورالدین پاشا ، تلغرافی هیئت تمثیلیه ریاسته توجیه ایدیوردی . تورکیه بیوک ملت مجلسنک و حکومتنک تشکل و اجرای فعالیتیه باشلادیغندن و بیوک ملت مجلسنک موجودیت و مشروعیتنی تأیید ایدن خیانت وطنیه قانونندن بی خبر کورونیوردی . نورالدین پاشانک تلغرافی ، مدافعه ملیه وکیلی بولان فوزی پاشا حضرتلرینه حواله ایتدم . مشارالیه ، نورالدین پاشایه جواب ویردی . بوجوابنده دیدی که ، « تلغرافکزی هیئت تمثیلیه ریاسته کشیده ایتمکه هنوز وصعیت حقیقیه به اطلاع پیدا ایده مه مش اولدیغکیز آکلایلیور . « وضعیتی ایضاح ایتدکدن صوکره « استانبولده هانکی مقام ، آنقره ده هانکی مقامله کوروشمک ایسته یور . « دیدی . بو تلغرافه امضاسز کلن جوابده « تلغرافنامه یی یازان ذوات شمده بوراده دکلدلر . بونی بر اقدیلر ، کیتدیلر ، یارین ساعت اونده سزه معلومات ویریرز . « دینلیوردی . بوندن صوکره ، نورالدین پاشا ، ایکنجی دفعه اوله رق ینه مراجعت ایتدی . بودفعه ، « تلغراف غایبانه آکلایلیور امکانی اولدیغندن طرفکزدن صاحب صلاحیت بر هیئتی استانبوله کوندلرک ، کوروشلم و آکلایلم ، دیوردی .

افندیلر ؛ بزده جواباً دیدک که « بک دوغرودر ، حقیقه تلغرافله آکلایلیور ممکن دکلدلر ،

فقط سز مدانیه کلکیز و نه وقت کله بیه جککیزی ده بیلدیریکز . بزم طرفزدن ده اوراده صاحب صلاحیت ذوات حاضر بوانور . بروسه یه ده ایجاب ایدن تعلیمات ویرلدی . ، اوندن صوکره ، بردها مراجعت واقع اولدی . خواجه مفیدافندی (قیرشهر) ، « عجباً حقیقه نورالدین پاشامی ایدی ، دیه صورتی . بنده ، « اوت ! حقیقه نورالدین پاشا » جوابی ویردم .

افندیلر ؛ نورالدین پاشا واسطه سیله ، استانبولک وقوع بولان بومراجعتک ، آزاوورک بالیکسر منطقه سده مغلوب ایدلدیکی و بولیده موفقیت استحصاله باشلاندینی کونلره تصادف ایتدیکنی ده قید و اشارت ایتلیم .

افندیلر ؛ نورالدین پاشادن بردها تلغراف آمدق . فقط ، کندیسسی ، دیاربکرلی کاظم پاشا ایله برابر ، ۳۳۶ سنه سی حزرانی اواسطنده آنقریه کلدی . بزمه تشریک مساعی ایتدین اول بعض مسئلهلر حقیقه نقطه نظرمنی آکلامق ایسته دیکنی درمیان ایتدی . بونقطه لر شونلردی :

(۱) نیجیسی ، مقام خلافت وساطته قارشی تصور ونقطه نظریمز ؛

(۲) نیجیسی ، نولشه ویکلک حنده کی نقطه نظریمز ؛

(۳) نیجیسی ائتلاف دولترینه قارشی ، بالخاصه انکلیزله قارشی دخی ، محاربه یه قرار ویروب ویرمدیکمز مسئله سی ایدی .

ملاقات ، زراعت مکتبده کی قرارکا همزک براوطه سنده کیجه واقع اولدی . بوملاقنده ، نورالدین پاشا ایله برابر کلن کاظم پاشادن بشقه ، فوزی وعصمت پاشالرده حاضر بولونیورلردی . نورالدین پاشا ، برنجی ، ایکنجی سوالره آلدینی جوابلری پک قطمینکار بولدی . فقط بالخاصه اوچنجی سؤالک جوانی ، اوزون وحرارتلی مناقشاتنی انتاج ایتدی . چونکه بز دیمشدک ، که مقصدمز ، حدودملیه من داخلنده تمامیت ملکیه منی وملتک استقلال نامی تأمین ایتمکدر . بوکا مانع اولمق اوزره قارشیمزه حقیقه حق اولان قوت ، کیم ونه اولورسه اولسون ، همه حال چارپیشیرز وموفق اولورز . بو خصوصده کی قرار وقناعتمز ، قطعیدر . ایشته نورالدین پاشا ، بر درلو بوکا قانع وراضی اوله میوردی . نهایت کندیسینه دبدک ، که بو مداوله افکاری قبول ایتمکله یکی قناعت وقرارلر آماق موضوع بحث دکلددر . سن ، بوگونه قدر ملتک نبلر ایتش ، تحققی ایتش قناعتلرینه تابع اوله جتسک ! اوندن صوکره ، کندیسینه ویره بیلدجکمز مناسب بر وظیفه موضوع بحث ایدلدی . کندیسنک ، قونیہ والیسی وظیفه ملکیه سی وقونیہ حوالیسی قوماندانی عنوانیه یونان جبهه سنک جنوبنده کی منطقه نک قوماندانی اولسنی تنسیب ایتدک . اصل غرب جبهه سی ایچون ، قوماندان اوله رق علی فؤاد پاشایی ، ۱۸ حزیران ۳۳۶ ده مأمور ایدلک .

افندیلر ؛ اوکونلرده ، یونان جبهه سنده دشمنک بعض حاضرقلاری محسوس اولدیغندن جبهه ده حساسیت زیاده لشدی . بو مناسبتله ، نورالدین پاشاک مأموریتنی انتاج وکندیسنی محل مأموریتنه اعزام ایدمه دن مستعجلاً غرب جبهه سنه حرکتیم ایجاب ایتدی . نورالدین پاشاک توظیفی معامله سنک اکالتی ، ارکان حربیه عمومیه رئیس بولان عصمت پاشایه ترک ایتدم . فی الحقیقه دشمن ، بوتون جبهه اوزرنده تعرضه کچه شدی . بزم قطعاً چکیلیورلردی . نورالدین پاشا ، جبهه کی غیر مساعد وضعیتی آکلانجه عصمت پاشایه وظیفه قبول ایدمه بیلیمک ایچون برطام شرطلرک ، حکومتجه تحت قراره آلمسی لزومندن بحث ایتش ؛ اوشرطلره کوره ، حکومت مملکتک اداره سنده ومهم مسائلده اساسلی وقطعی

قرار آله‌دن اول نورالدین پاشانك مطالعه و موافقتی استحصاله مجبور اوله‌جقدر . چونكه ، بيوك ملت مجلسی حكومتی تشكيل ايدنلر توفیق پاشا وامثالی كبی سن كنده مجرب ذوات اولوب كنچ برطاقم كيمسeler ايش ، عصمت پاشا ، شایان استغراب بولديني بو ذهنيت و شكایي ، در قتب شيفره ايله بكابيلديردی . بنده نورالدین پاشانك كنديسه وظیفه تكلف ايديكيم زمان سربيله مدني نومضالعه‌ني ، وصيت عموميه‌نك بحران كسب ايتسي اوزرينه اورتيه آتمسني معمدار و نام وعصمت پاشا يهورديكم جبرائده كنديسه وظیفه وريله مسني امر ايتدم . نورالدین پاشانك ، بوان تعرضي اسلام‌دین ايني كون سوكره بكابيلديرديكی برتد كرمسي محتوياتی شایان دقت بونشدم . آرزو بيورورسه كز ، بوند كرمي عينا هيئت عليه كزه اوقويام :

آ. ت. ا. تاسون
۲۴ حيران ۳۳۶

بيوك ملت مجلسی رياست جايله‌سنه

افندم حضرتلری ؛

تعين ايدلمش اولديغم قوماندانلقدن وولایتدن صورت انفصالی و كيفيت عزلك طرز تبليغي حقارت تلقی ايتدم . بر رجل دولت طرفدن درميان ايديلن وطنی بر فكر ومضالعه‌نك مناقشه‌سنه دكل ، حتی استماعنه بيله رغبت وتنزل ايديله‌مه‌سني وعلاقه‌دار بيوك ملت مجلسنك وهيئت اجرائيه‌سنك استحصال آراسنه قدر بيله انتظار وتحمل ايديله‌رك وياخود بلكه بوكا لزوم كوروليه‌رك ايكي ويا اوچ ذات كبی اعضاي محدوده‌نك فكر و آرزوليله بو يوله معاملات اجراسنده بأس كوروله‌سني و بناء على ذلك ملكتنك ، اكر ياكيلمه‌بورسم ، بوذهنيتله سوق و اداره‌سني ، ملت و وطن ايجون موجب تهلكه احوالدين كورمكده بولنديغمك عرضه مساعدت رياستنا هيلريني رجا ايدرم .

شرائط حاضره ايله ، وظیفه قبولی محذوردن سالم وتشريك مساعي فائده‌لی كوره‌مديكيم ايجون ، ملكتم اولان بروسه‌ده اقامت ايتك اوزره ايلك تره ايله آتقروندن اولنه‌جغی برای معلومات و مقام وداعده عرض ايلرم افندم حضرتلری .

فرمانده ا. ت. ا. تاسون

ايدنلر ؛ بيم بو تذكره‌يه وبردیکم جوابده ، عينا شو ایدی :

۲۴ حيران ۳۳۶

ميرلوا نورالدین پاشايه

۲۴ حيران ۳۳۶ تذكره والالری جوابيدر :

بخت بيوريلان قوماندانلق و ولايت وظائفی ، هنوز مدافعه مايه وهاخيه وكاتر شهبه‌ارسا ذات

طالبانه تودیع و تبلیغ ایدله مشدی . بناء علیه ، نه تعیینکنز نه انفصالکنز واقع دکدر . یالکنز ، ذات غالبکنزه وظیفه تودیی تصور وبوخصوصده رأی و موافقتکنز استمزاج ایدلش ایدی . کیفیت تعیین دنوز تقرر استدرلمه مش اولدینی بر صروده ، ارکان حربیه عمومیه وساطتینه اطلاع حاصل اولان افکار و قناعتکنزده کی ترددرلیکنز اوزرینه ، هیئت و کلهجه تعیینکنزدن صرف نظر ایدلشی قرارگیر اولدی . بویه بر قراری تثبیت ایچون ظن بیوردیغکنز کی بویوک ملت مجلسنک هیئت عمومیه نه عرض کیفیت ، قوانین موجوده وموضوعه ایجاباندن دکدر . بروسیه عزیمت و اوراده افاتکنز مسئله سنه کلهجه ، منتسب بولندیغکنز مسلک عسکری دولایسیله بوبابده مدافعه ملیه وکالت جلیله سنه علی الاصول مراجعت بیورمکنز لزومی تبلیغ اولنور ائندم .

بویوک ملت مجلسی رئیسی

مصطفی کمال

نورالدین پاشا بروسیه به دکل ، فقط طاش کوپریه کیتمش و اوزون مدت اوراده قالمشدر . بوندن سوکرده کندیسنه ، تکرار برقچ وصعیتده تماس ایده جکنز . او وصعیتدری ده صرهنده لزومی درجهده ایضاح ایده جکم .

§ افندیلر ، تشکل ایدن تورکیه بیوک ملت مجلسی حکومتنک ، مسائل خارجیه حقنده ایلک وپردیکی قرار ، موسقوویه بر هیئت اعزامی اولمشدر . هیئت ، خارجیه وکیلی بکر سامی بک ریاستنده ایدی . اقتصاد وکیلی یوسف کمال بک اعضا بولونیوردی . ۱۱ مایس ۳۳۶ده آنقره دن حرکت ایدن هیئتک اساس وظیفه سی ، روسیه ایله ارتباط تأسیس ایتمکدی . روسیه نك ، حکومتزله عقد ایده جکی معاهده نك بعض اساساتی ، ۲۴ آغستوس ۳۳۶-۹۲۰ده (Paraphé - پارافه) ایدلش اولمغه برابر ، وضعیتک ایجابی اوله رق اشلاف ممکن اوله میان بعض نقظه لردن دولایي تأخر ایتمشدر . موسقووا معاهده سی نامیه یاد اولنان وثیقه دولیه نك امضاسی ، آننجی ۱۶ مارت ۳۳۷-۹۲۱ده ممکن اوله یلمشدر . محترم افندیلر ، مملکت داخلنده برر طهور ایدن داخلی عصیانلری تعقیب ایتمکده کجیکمه بن ایلک عمومی یونان تعرضی ، نظر منزی تکرار غریبه توجیه ابندره جکدر .

یونانلیلر ، ۲۲ حزیران ۳۳۶ده (میان) خطندن عمومی تعرضه کچدیلر . قونلری آلتی فرقه به بالغ اولمش بولونیوردی . اوج فرقه ایله ایکی قولان آقحصار - و ما استقامتنده ؛ ایچ فرقه ایله صالحی استقامتنده ؛ بر فرقه ایله ده آیدین ج . سندن تعرض ایدیلر . دشمین شهل قولی ، ۳۰ حزیران ۳۳۶ده ، بالیکسره کیردی وسواریلری ۲ تموز ۳۳۶ده کیرمستی وفره - کی اشغال ایدی . بودشمن قارشوسنده بولنان ۶۱ و ۵۶نجی فرقه لرمنز ، اولوآباد کوپریسنی تخریب ایدرک روسه استقامتنه چکیلدی . دشمن ، لعقیبه دوام ایدرک بروسیه بی ده اشغال ایدی وایلری خطلرینی دیبوز - آقصو خطه قدر سوردی . بونک قارشیسنده کی قوتلر من فضله صارصیلدی . اسکیشهره قدر چکیلدی . بوحرکات انساننده انکلیتر ۲۵۰ حزیران ۳۳۶ مدانییه و ۲ تموز ۳۳۶ده ، باندرمه به برر سرزه چیناردیلر . صالحی استقامتنده شرقه ایلرله بن ایکی یونان فرقه سی ده ، ۲۴ حزیرانده آلاشهره کیردی .

وبالاخره ایلرلیهرك ۲۹ آغستوسده عشاقی ضط ایتدی و دوملو بیکار صرتای ائزده قالمق اوزره بو منطقهیه قدر ایلرله دی . بو دشمن قارشیدنده بولنان ۲۳ نجی فرقه و ملی قوتلرمن، چوق ضایعانه وضعنه اوغرا دی آیدیندن ایلرله ین بر بولنان قولی ده ، مازلی به قدر کندی .

بو حرکات ائناسنده ، فرقه لرمزك قادرو حائده و همائسز اولدقلری و تقویه لرینه ده هنوز امکان اولدینی معلوم کزدر .

افندیلر ، بالذات اسکیشهر و اواردان ایلری منطقه لره کیتدم . کرک اوراده و کرک دیگر مناطقه بولنان قوتلرمزك تنسیق و تنظیمی امر ایتدم . یکیدن ، دشمن قارشوسنده ، منظم قوماندایه تابع جبهه لر تأسیسنی تأمین ایلدم .

افندیلر ، یونان تعرضی و ملی جبهه لرك بوزولسی ، مجلسده بیوک بحرانی و شدتلی تعرضات و تنقیداتی موجب اولدی .

بو بیوک ملت مجلسنك ۱۳ تموز ۳۳۶ کونی ، ۴۱ نجی اجتماعنده ، تقصیرات و اداره سز لکلرندن دولایی بروسه قوماندانی بکرسامی و والیسی هاجم محی الدین بکرك و آلاشهر قوماندانی عاشر بکک نه ایچون بر دیوانه تودیع ایدلمک لرندن دولایی ارکان حربیه عمومیه ریاستدن و داخلیه و کالتندن استیصاح قوربرلری اوقوبدی .

بو تقرر صاحبی ، آفیون قره حصار مبعوثی محمدشکری بکدی . سینوب مبعوثی حق حامی بکک ده ، سریمآ تجزیه خصوصنده کی اصراری « براو » سسلریله قارشیلانیوردی . صاحب تقرر اولان محمد شکری بکک ، « بز » مسئول ایدلیدیکی کورمک ایسته بور » فریادی اوزرینه استیصاح قبول ایدیور . استیصاح کونی اوله رق تثبیت ایدیان ۱۴ آغستوس ۳۳۶ ده ، ارکان حربیه عمومیه ریسی جواب ویردی . فقط بردلو قناعت و سکونت حاصل اولمیوردی . قره حصار مبعوثی شکری بک (آنکته) ایسته بور . دیگر بر خطیب ، بعض ضابطان و قوماندانلرك تجزیه لری طبعی اولدیغندن بحث ایدرك متعدد مثاللر تعداد ایدیور ، دیگر بر خطیب ، عسکر رجعت ایدرکن بر قوماندانك اوتوز آلتی دوه اشیا کوتورمش اولدینی سویور ، بشته بر خطیب ده ، یونان اردوسنك قیصه بر زمان ظرفنده آقحصاردن مرمره ساحل لرینه و ارنجیه قدر ، بوتون شهرلر و کویلری بیلدیرم سرعتیه استیلا ایلدیکندن بحث ایدرك ، بروسه فلاکتی دولایسیله اوغرامش اولدیغمز مدھش زیان ، جهان نظرنده آنا طولوده مدافعه دنیلن شیک بر کوز قورقولنی اولدیغنه عمومی بر ذهاب اوایدیرمشر دیور و مملکتن هزیمتک مسئوللر بک تجزیه سنی طلب ایدیوردی .

افندیلر ، اوزون و حرارتلی دوام ایدن مناقشاته ، نیم ده قاریشم ایجاب ایتدی . واقع اولان آلم و ضمیمه ، مجلسك تأثر و علاقہ سنی تقدیر ایتدکن صوکرده ، افکار و حسیاتی تطمین مقصدیه بیانات و ایضاحانده بولندم . نیم سوزلر مه قارشیده وقوع بولان اونا ق تفک تعرضلره جواب ویردکن صوکرده ، ایضاحات عمومیه کافی کورولدی .

افندیلر ، تفصیلاتی ضبط جریده لرنده مطالعه بیوردیغمز بو حرارتلی مذاکره دن اول ، ۲۶ تموز ۳۳۶ کونده خفی بر جلسه ده ، بوکامثال بر مذاکره جریان ایتشدی . اوراده ده ، اوزون ایضاحانده بولنغه محبور اولشدم . چونکه ، تأثر و تألم نتیجه سی اوله رق پایامقده اولان تنقیدلرده و تکلیفلرده و

بو منلویتك اسباب و عوامل حقیقه سی ، صانكہ اونوتلمش کی ایدی . بوتون فلاكتك مسبب اولوق اورده ، دها تلمش و درعهده مسوایت ایدلی ایکی آی اولیان هیئت وکیلہی مسئول ایتك استهداف اولونیوردی . برسنہی متجاوز بر زماندنبری ، بوتون اردوسنك از میر منطقه سنده برلشمش و منہادیأ حاضر لائتمده بولمش اولدیعی و بوكا مابل استاسول حكومتلريك اردومزی منہادیأ مفلوج ایدمك اسباب احسانا اہ منقول اولدیعی و ملتك كندیلكندن تشكیل ایدمیلدیکی ملی فونلری التحلل و احیا استیرہ کی مای اولمدن بشه برشی پامادینی اصلا دوشوولیوردی . اكر ، بو بر سنه طرفندہ بوتون قونلری غارت سنده ، آرز ، چوق بروصعت وجوده كتیرلمش ایدی ایسه بونكده ، بشاون فداكارك كندیلكندن و ماعولمش 'ولان عزم و غیرتلی محمولی اولدیعی نظر انصافه آتی ایسنه یوزرلردی . حادث عكریہی ، وضعت حقیقیہ واقف اولهرق و ایجابات عسکریہ نظر دقتہ طوبیشرق مدالہ و تاقیتی ایدن یوقدی . سوبله یان سوزلر ، یا حس حیت غیایله و یاخود ضعف قلب اثری اولهرق فریاد و فغان حالده درمیان ایدیلیوردی . سوز سوبله یانر ایچنده ، اندر اوندہ برابر ، غیدہ ملیہ و مربوطیت و ضمیمہی مشكوك اولنلر دخی واردی .

بو موضوع بحث ایدیكمز جلسہ خفیہده ، اوزون بیاننام میاننده بالخاصہ دشمكہ : «فلاكت باشه كلدن اول ، اونك اسباب ملعه و مدافعه سی دوشونلك لازمدر . كلدن صوكرم تالمك فادہ سی یوقدر . بوتون تعرضی واقع اولمك اول ، وقوعی ، قوتلی احتمال داخلده ایدی . اكر ، بوكا مانع اسباب و تدابیر انحراف ایدلمه مش ایسه ، بونك مستولیتی ، نوركیہ بوبوك ملت مجلسنه و اونك حكومتنه عائد اولدمز . برسات مجلسی حكومتك موقع مسئولیتہ كلدیكندن بری آلمغه باشلادینی تدبیرلر ، برسنه اولدنبری استاسول حكومتی طرفندن ، بوتون ملتله برابر وجدیتله آلمغه باشلایمك لازمدی . بعض قوتلرك جبهه دن آلتوب داخلی عصیانلرك باصدیرلمسه مأمور ایدلمی ، بوتون قوتلری قارشیسنده بولندیرلمسندہ کی فائده دن دها مهم ضروری ایدی والاآده اولهدر . كرجه بروسده تركی ضروری اولان بر ورقه ، آطه بازاری عصیان منظمه سنه سوق اولنان ایکی فرقه ، خندكده التحلل ایدن بر فرقه ، یعنی دوت فرقه ؛ ذیلہ ، یكی خان منطقه سنده عصانله اوغراشان بر فرقه و بوتون بونظامیه قوتلرینه معاونت ایدن ملی مفرزلر ، جبههده بولندیرلہ بیلسمیلدیلر ، احتمال دشمن تعرضی بو درجه ترقی ایدمزدی . فقط ، مملكتك سكوتی ، ملتك أمل خلاصی نقطه سنده ، وحدت و تساندى تامين اولمقدجه ، خارجی بر دشمنك پای استیلاسنی دور دورمه چایشمق نه قابلدن ونده بوندن اساسلی بر فائده و نتیجه مأمولدر . آنحق ، مملكت و ملتجه ، دیدیكم وضعیت محافظه ایدیلرسه ، دشمنك هر هانكی بر زمانده کی موفقیتی و بونك نتیجه سی اولهرق فضله اراضی اشغالی ، موقت اولوق ماهیتندن قورتلہ مز . وحدتده و املده عزم و اصرار ایدن ملت ، مغرور و متجاوز هر دشمنی ، اول و آخر غرور و تجاوزنده نادم قیابیلر . اونك ایچون ، داخلی عصیانلری باصدیرمق ، بوتون تعرضی توقیف ایتكدن البته دها مهمدر . ذاتاً ، جبهه دن داخلی عصیانلره قارشى قوت تفریق ایدلمه مش اولسه ایدی دخی ، نتیجه نك بشفه درلو اوله بیلہ جكنی فرض ایتك مشكلدنر . مثلاً ، دشمن ، شمال جبهه سنه اوج فرقه ایلہ تجاوز ایدی . بزم اوراده ، حبه ایلہ متناسب قوتمز یوقدی . فلان نقشده ، فلان درهده ، فلان كوبا دکی قوتمز ویا اورادکی ضابط ویا قوماندانمز ، دشمنك كجه سنه مساعدہ ایتسه ایدی ، فلاكت باشمزه كوردی طرزنده فریاد ایتكده معنا یوقدر . تاریخنده یارامش و یارلہ یان جبهه یوقدر

باخصوص ، موضوع بحث اولان جبهه ، تخصیص اولنان قوتله تماماً متناسب دار بر جبهه اویوبده بویه یوزلرجه کیلومتر و امتدادانده بولنورسه ، بو جبهه نك شوراسنده و بوراسنده بولنان ضعیف بر قوتك ، الی هابه مدافعه سنی قبول ایتك بوتون تصورات و محاکماتی خطابه سوق ایدر . جبهه لر دلیله بیلیر ، بوکا فارشی تدبیر ، دلیلن قسمی در حال قیامقدن عبارتدر . بو ایسه ، جبهه اوزرنده کی قوتلردن ماعدا ، گریده ، احتیاطده ، قوتلی قدمه لر بولندبر مقبله نمکندر . حالبوکه ، یونان اردوسی فارشوسنده کی ملی جبهه مز بو وضعیت و بو قوتده می ایدی ؟ بوتون غربی آناتولو و لایترمز ، آنقره و حوالیسی داخل اولدینی حالده ، دها دوزغریسی بوتون مملکتده ، قوت دلیله جك بر جزء تام بر اقیلمشی ایدی ؟

محارب خطاربنه مجاور کویلاها لیسنك یابه بیله جکی مدافعه دن ، خیالی نتیجه لره انتظار ایتك معقول اوله مز . مملکتك بوتون قوت منابعندن استناده شرائط و صلاحیتنه مالک اولدقدن صوکره دخی ، جدی تشکیلات عسکریه یابه بیلک ایچون و بونده امکان موفقیت تأمین ایدم بیلک ایچون ، زمان ، شرطدر . بروسده بکرسامی بکک امرینه تودیع ایدیلن قوتك اساسی ، ازمیرده تفنك آندیرلمق سزین یونانیلره تسلیم ایدیلن و یونان کیلار به مدانی به جیقاریلان ایکی آلای قادروسی دکلیدی ؟ بو قوتك تبدیل معنوی ایچون استانبول حکومتری هر هانکی بر تدبیر آلمشلمیدی ؟ استانبول حکومتری دکلیدی ، که بالیکسرد ، مدافعه به چالیشان قوتلرمزك یونان تعرضندن اول ، آزاووری آرقه لرینه صالدردی . ینه استانبول حکومتی و خلیفه و پادشاه دکلای ایدی ، که یونان جبهه سنده قوللانیله جق نسبه قوتلی بر فرقه بی ، یکرمنجی دردنجی فرقه بی خندک - دوزجه بولنده خلافت اردوسی وعصات غروپلری طرفندن اضلال ایدمرك داغیش و قوماندانلری شید ایدمركشیدی .

مقدرات مملکت مسئولیتی یکی در عهده ایتش اولان هیئت و کیله ، بو تاریخده کی شرائطه کوره سفر برک یابه بیلک عجباً دوشونه بیلر میدی ؟ مملکتك عادتاً بشندن باشه خلیفه نك قواسی حکمی افاده سوق و اجبار اولندینی بر صرمده ، ملتی عسکره دعوت ایتك حائز و ممکن کوروله بیلر میدی ؟ بوندن بشقه ، بوتون ملتی سلاح آلتنه دعوت ایتنه دن اول ، سلاح مقداری و موجود سلاحی ، حال فعالیتده طونه بیلک ایچون جیخانه و باره مقدارلری ، منبعلری دوشونك ضروری دکلیدی ؟ وضعیتی محاکمه ایدرکن و تدبیر دوشونورکن ، آجی اولسه ده ، حقیقتی کورمکدن بر آن فارغ اولماقی لازمدر . کندمزی و بربرمزی آلداتق ایچون لزوم و مجبورییت یوقدر . بز ، وصعیک و جبهه لرک احتیاجاتندن خافل دکنز . هر طرفدن ، نامه نامتناهی تلفرافلر گلکده در : « قوای منتظمه معظمه سوق ایدیکز ، شو قادر جیخانه کوندریکز ، بونلر گلرزه بوراده مغلوب اولورز ، دنیلمکده و تهلکه و آتش ایچمه بولنقدن منجیل هیجان سوقیه آجی لسانله ایضاح حال ایدمکده در . بز و ضب . و وضعیتمز ، اونلرک تأثر و هیجانه اشتراک ایدرک عمومک قوه معنویه سنی قییمق دکدر ، بالیکک اوسره منافع و نبت و امید و بره جک طرزده حرکت ایتکدر .

بوندن صوکره ، البته ، وصعیلر دکیشه جک و بوتون مملکت و منته جدآ امید و امیت بخش ایدم جک تدبیرلر قنیق اولنه جقدر . آرتق ، بوزمنع قلنه مشدر ، هیئت اجراییه ، بر قسم بولندیلیری صلاح آتنده جذب ایدم بیه جکدر .

محترم افنديلار ۛ

بعض مهم مسائلڪ قولايقله ايضاحنه مدار اولهجنفي ظن ابتديكم ايجون هيٺ عليهڪره ۛ
بر ۛ يشيل اوردو ۛ دن بحث ايدهجكم :

توريڪه بوبوڪ ملت مجلسنڪ و حڪومتنڪ تأسسندن سوڪره آنقرده ۛ ۛ يشيل اردو ۛ نامي
آلتنده ۛ برجميت تشڪل ايندي ۛ بوجعيتنڪ ۛ ايلڪ مؤسسلري ۛ پڪ يقين ومعلوم آرقداشلردى ۛ
مقصد تشڪيلي ايضاح ايجون ۛ داخلي عصيانلري وبوعصيانلره قارشى كوندريلن نظاميه قوتلربنڪ
وملى مفرزلرك كوستردكلري بعض وضعت ومنظرلري تخطر ايمك اعجاب ايدر ۛ عصات ۛ نظاميه
افرايينه ۛ خليفه نڪ فتواسندن ۛ پادشاهڪ عسكرلكي عفو اينديكندن ۛ آنقرده ۛ جكومنڪ
غير مشروعتندن بحث ايدرڪ اوللري سهولته اغفال ايندللري مكرراً كورولدى ۛ فى الحقيقه ۛ برجوق
يرلده ۛ بعض نظاميه افرايى ۛ عصاتله مصادمه ايتكمسزين ۛ بالعكس سلاخلرينى براقهرق كويلربنه ۛ
مملكتلرينه صاووشيورلردى ۛ ملى مفرزلرك انقلاب مقصدينى دهه سهولته آكلادقلى وعصاتنڪ
اغفالاتنه قايلمدقلى آكلاشيلمىدى ۛ بوسيله عثمانى اردوسنڪ بقاباسى دنيلهيلهچك اولان
اوناربخلرده كى يورغون وزكين ويكى انقلاب مفكورهسنه كوره يتشديلرلهمش قطعات ايله انقلابى
باشارمى خصوصندهكى مشكلات ۛ محسوس بردرجهده ايدى ۛ اردوينى ۛ يكى ذهنيته كوره ۛ شعورلى
برحاله كتيرمك ۛ اوكونلرك شرائطى ايجنده پڪ مشكل اولهجنفى ذهاني واردى ۛ بناءً عليه اوصاف
مطلوبهينى حائز ۛ شعورلى كيمسهلردن كزیده واقلااب ايجون شايان استناد تشكيلات بايق فكلرى ۛ
بعض ذوانده حاكم اولغه باشلادى ۛ يكديكلرينى ولى ايدن وقانلى ومهلك وضعيتلر عرض ايدن داخلي
اختلالات قارشوسنده ۛ بوعرض اينديكم فكر وتمايل قوتلندى ۛ نهايت ۛ بعض ذوات ۛ بويله برتشكيل
وجوده كتيرمك اوزره فعلاً تشبث آلديلر ۛ بن ۛ برطرفدن اردومزى احيا وتقويه اسبابنه توسل
ايدرکن ۛ تشكىل ايتمش بولنان ملى مفرزلردن ۛ هررلو محذورلربنه رغباً ۛ هر یرده بالضرور
اعظمى استفاده به چايشمتمده ايدم ۛ فقط جدى انضباط وبلاقيده وشرط وبلا تردد اطاعت طلب ايدن
جدى وظائف عسكرينه نڪ ۛ آنجق منتظم اردو ايله قابل ايضا اولدينى حقيقتنى اونوتغه البته محل
پوقدى ۛ ملى مفرزلردن استفاده ۛ زمان قزائمى مقصدينه مستند اوله بيليردى ۛ شبهه سز استخداملرى
ضرورى اولان ملى مفرزلرك ۛ كزیده وشعورلى كيمسهلردن تركيب ايديله بيلمسى شايان آرزوايدى ۛ

يشيل اردو تشكيلاتنڪ ايلڪ متشبتلرى مياننده بولنان يقين آرقداشلر ۛ محضا بكا يارديم مقصديه
ونى آيريجه بورمه مق فكلريله ۛ كنديلارى تشبث آلهرق ۛ فعالينده بولننى مناسب كورمشلر ۛ بكا ۛ
ۛ لكز ۛ نافع برايش يابهجقلرينى سويلهرك ۛ بسيط برطرزده بوتشبتلرندن بحث ايتشلردى ۛ بن ۛ
جداً چوق مشغول اولديغم ايجون ۛ آرقداشلرك بوتشبتلريله اوزونجه بر زمان علاقه دار اوله مدم ۛ
يشيل اردو تشكيلاتنى ۛ نوعماخى برتشكيلات ماهيننده تأسس واولدقجه توسع ايتمش ۛ كاتب عموميسى
حقى بهيج پڪ وآنقرده كى هيٺ اداره سى ۛ جدى واساسلى فعاليت صرف ايتشلر ۛ مطبوع
لفظانماملرى وموظف مأمورلرى هرطرفه كوندرلش ۛ ۛ لكز ۛ برقطه نيه ده اشارت ايجلیم ۛ كه
يشيل اردو تشكيلاتيله اشتغال ايدنلر ۛ ايشك بنم معلومات ومواقفم وآرزوم داخلمده اولدينى
سويلدكلرندن ۛ هرطرفه ۛ بنم ناعم تشكيلاتنى توسيع وتقويه به جالشاغلر چوقالمش ۛ لطيق ايدلمكده

اولان تشکيلات ، ساده جه ، ملی مفرزه ار وجوده کتبرمک کبی محدود بر ساحه دن جقمش ، جوق عمومی برغایه توجه ایش .

تشکيلاتک مؤسسلری میانه ، مبعوث بولنان چرکس رشید بک و آنقره اوزرندن یوزغاده کیده ب کایرکن اوله جق ، چرکس ادهم و برادری توفیق بکار داخل اولمشلر . بوندن بشنه ، ادهم و توفیق بک مفرزه لرینک تکمیل افرادی ، یشیل اردونک عادتاً اساسنی تشکیل ایشلر .

افندیلر ؛ بومقدمه دن صوکره ، چرکس ادهم بک و قردشلیک ، ایلک دفعه شان دق کورولمکه باشلانان بعض طور و معامله لری حقنده هیت غایه کزی تنویر ایتک ایسترم .

چرکس ادهم بک ، ملی بر مفرزه ایله اولاً آنز وور تعینیده و بعد دوزجه عصباننده ، موختیلی بعض خدملر ایفا ایش اولدینی جهتله یوزغاده کتمک اوزره آنقره جیب اولدیمی زمان ، هان هرکس طرفندن التفات و تقدیرات کوردی . کنداسنی مباله لی برطرزده مدح و ستایش ایدیلده شبهه سز بولمشدر . ادهم بک و قردشلیک ، بالآخره کورسسلری و سعادتن ، نورسای ممدیه تقدیر کارانه دن منور اولدقلری و حتی بعض خیالاته قاپیلدقاری آکلاشیلار . ادهم بک و قردشلیک ، توفیق بک ، یوزغاد عصبانی تسکینله یوزغاده مشغول اولدیمی صروده ، کندینه یقین ، اورای نه یسر عسکری و ملی قوماندانلرمن وارسه بونارک ربه و موققایینه اهمیت ویرمکسزین پیمان برررز شترانه و متجاوزانه معاملیده بولمقده هیچ برأس کورمه مکه باشلادی . اکثراسی ادهم بک ، شغفنی ، محبت و قیدتنی طایمان قوماندانلر ، مملکتک آتش ایچنده بولندیقنی و ادهم بکک مباله لی برطرزده ایشدنکلی خدمتی دوشونلرک ممکن اولدینی قدر کنداسیله فضله معارضه ده بولمقدن توقی ایشلاردی . بوندن جرأت آلان ادهم و قردشی توفیق بکار ، تورک اردوسنده دکرلی هیچ برضابط و قوماندان بولمقدینه و کندیلری هرکسک فوقده برر قهرمان بولندقارینه ذاهب اولمشلر و بوذهابلرینی آچیتدن آچیفه ، بی پروا هرکسه سوبله مکدن اجتناب ایتمه که باشلامشدری . دوغرودن دوغروی و الیاره و هرکسه آمریلر و بریورلر و آمرلرینک عدم اجرایی حالده اعدام ایدیله جکی تهدیدینجه علاوه ایدیورلاری . ادهم بک آنقره و آنقره ده کی حکومت اوزرناه دخی ایقاع نفوذ تجربه سده بولمشدر . کوا یوزغاد عصبانی ، یوزغادک تابع بولمقنی آنقره و الیسنک سوء اداره سندن نشئت ایتش ، بناء علیه دیگر عصبان مسیبلری حقنده تطبیق ایتدیکجی جزایی ، که اوجزا صاباً اعدام ایدی ، آنقره و الیسی حننده ده بالذات محل وقعه دن تطایق ایتمه قرار ویرمشدی . یوزغاده اعزامنی طاب ایتدیکجی آنقره و الیسی ، تشبثات ملیه ده فوق العاده خدمت و فداکاری کوسترمش و کوسته مکده بولنان یحیی غالب بک ایدی . یحیی غالب بکک ، بالخاصه زجده ، خدمتی تقدیر اولمش و وجودی بک لزومی و نافع برذات اولدینی معلوم ایدی . ایشته بویه برذاتی ، کندی آله ، اعدام سپاسنه ویرمه کزی مجبور ایتکله الک بویوک نفوذ و تأثیری احراز ایدیه یله جکنی دوشونمشدی . بالطبع یحیی غالب بکی ویره مزدک و ویرمده . ادهم و قردشلیک بومسئله اوزرنده فضله اصرار کوسترمه مدیلر . فقط ، یوزغاده ، بالخاصه مبعوثلر ، و آنقره به عودتمده بیوک مات مجلسی رئیسنی مجلس اوکنده آسه جنم . ، یولی تفوهاتی مسموع اولمشدر . و یوزغاد مبعوثی سلیمان سری بکده بو تفوهاتی ایشیدنلردندر . بز . بوتون معلومات و استخبارات مزه رغا ، بو (قردشلیک) دائماً شایان استفاده برحاله بولندیرمق جهتی ترجیح ایتدک . بوسیله ، کندیلرینی اداره ایتدک . یوزغاددن

سوکره آنقره اوزرندن کوتاهی حوالیسنه کوندردك . بومسئله به تکرار عودت ایتك اوزره اصل موضوع بحثمز اولان «یشیل اردو» به نقل کلام ایده حکم .

عرض ایتشدم ، که هر بده ، «یشیل اردو» تشکیلاتی ، بنم نامه پایورلردی . شخصاً طانیدیغم ذواندن بری ، ارضروملی ناظم تعلیمی بکک ، مأمور بولدایم ملاطیبه دن کوندردیکی بر مکتوبده ؛ «یشیل اردو» تشکیلاتک موجب ممنونیتم اوله یینه جک طرزده توسیعه چالیشایدی بیلدیریلوردی . بو خبردن متیقظ اوله رق ، بوخی جمعیت حقه ده تأقیقاند بولندم . بوجعیتک ، مضر بر شکل و ماهیت آلدیغه قانع اولدم . در عتب لغوی جهتی دوشوندم . طانیدیغم آرقداشاری تنویر ایتدم . نقطه نظر می سویلدم ، ایجابی یادیار . فقط ، کتب عمر می اولان حتی بهرح بک ، جمعیتک لغوی حقه ده کی تکلیفمک غیر قابل اسف و تطبیق اولدیغنی سربلیدی . بن ، احو ایتدیررم دیدم . بولکده غیر قابل اولدیننی وجه نکه وضیعتک بخیدن دعا بیوک ودها قوی اولدیغنی و بوجه نی تأسیس ایدنلرک نهایت قدر ، مقصدلاردن آیریمه - تقلیه دایر یکدکرلریه سوز و رمش اولدقارچی ، بروصع خصوص ابله افاده ایتدی . وقایع کوستردی که ، زبوخی جمعیتک منع فعالیتیه چالیشدیغمز حالده تماماً موفوق اوله مدق . جمعیت رؤسای بر قسمی ، که رشید ، ادهم ، توفیق برادرلر باشده بولویورلردی ؛ فعالیتلریه ، بودیمه بالیلع ، تماماً مننی و اهلدارانه برملرزه ، دوام ایلشاردر . اسکیشمده چیتارتدقلری «ینی دنیا» غزیه سی ابلده ، فکر و مقصدلرنی مجاوزانه بر صورتده نشر ایتدیریلوردی .

§ محترم افندیلر ؛ اغذیننی دوشوندیکم صره به کوره ، هیئت علیه کزی بر آرز شرق جبهه مزله مشغول ایده حکم . فقط ، تماس ایده حکم و نهیته تقدیم ایدن بر صفحه واردر ، که اولا اونی ایضاح ایتک لازم کایور .

برنجی بیوک ملت مجاسفده رئیس ثانی اولان ارضروم مبعوثی جلال الدین عارف بک ۱۵ آغستوس ۳۳۶ تاریخی بر تقریرله ، مجلسدن ایکی آی مدتله مأذونیت آلدی . در میان ابتدکی معذرت ، تعب دماغی نتیجه سی دوچار اولدیمی دائمی بان آغریسی ایدی . عینی زمانده ، چوقدنبری کورمیدیکی دائره انتخابیه سنی ده نفیش ایتک آرزو ایدیوردی .

جلال الدین عارف بک ، ارضروم مبعوثلاردن حسین عون بکک ، کندیسنه رفاقت ایتدیرلمسنی ، خصوصی اوله رق بندن رجا ایتدی . حسین عون بکک ، مجاسدن مأذونیت طلب ایده بیلیمسی ایچون صرح بر معذرتی یوقدی . کندیسنی ، بن ، خصوصی بر وظیفه نی حائر اوله رق کوندردمکدم . بو خصوصی ، ۱۸ آغستوس ۳۳۶ ده مجاسدن رجا ایتدم . تصویب اولندی .

جلال الدین عارف و حسین عون بکلرک ، ارضرومه مواصانلرنی متعاقب ، جلال الدین عارف بکدن ۱۰ و ۱۶ و ۳۳۶ ایلول تاریخلرنده اوج شیفره تلفراف آلدیم . بوتنغر افاضمه لره کوره ، ارضروم اهالیسنده حساسیت و غلیان وارمش . فقط ، جلال الدین عارف بکک آنقره دن ارضرومه حرککنندن خبردار اولجه خاف انتظار وضعیانی آلمش . علین اسبابی ده ، اردو انبارلریه و تفکک و جیخانه ضیاعنه وسود توزیمه متعلق ایش .

جلال الدین عارف بک ، بعض مأمورلرک تبدیل و تجزیه سی کی اجرا آنده سرعت طلب ایدیوردی . موضوع بحث مأمورلرک تبدیل و تجزیه سنده ، ارضروم والی و کالتده بولان میر آلائی کاظم بک

(ازمیر والیسی کاظم پاشا) باشند بولونیوردی . جلال الدین عارف بك ، اهاالی ايله مذاكره ده بولنهرق ، آتته والی سابق ناظم بكك ، ارضروم والیلكنه مأمور ایدلمسك تقرر ایتدیرلش اولدیغندن و طریزون طریقله تبدیلات یایملرندن و ناظم بكك مواصلته قدر خلقك آرای عمومیه سنه مراجعتله بروکیل انتخابندن بحث ایتدكدن سوكره ، ویریهلك جواب موافقتله خلقك متزاید غلیانی حاجلا تسکین ایدیه مزسه ، تحصیل ایدهلك نتایجك و خاستندن تحاشی ایدلمكده اولدیغنی بیلدیریوردی . سوكنجی تلغرافنامه سنده ، « مسئله ، آنقره ، شكایتی نظر اعتباره آلمدیغندن ، آنقره دن اعتمادك زائل اولسی صورتنه انقلاب ایدیه یله جکدر . » ذیلیمكده ایدی .

افندیار ؛ شرقده کی قول اردو مرزده دهشتلی فئالق و سوء استعمالات وارمش .. فئالق درجه سی اوقدر توسع ایتش که خلقك حمیتنه دو قونش .. مدعش غلیانی موجب اولمش .. فقط ، بوقدر عمومی و غیر قابل تسکین غلیانی ارضرومده ؛ نه والی و کیلی ، نه قول اردو قوماندانی آکلامش ! . بویه رغلیانك ، هیچ بروطفیه دار ، هیچ برعلاقه دار فارقی اوله ، مش ، حکومتی خبرداریدن هیچ برکیسه بولغنه مش .. مع مافیہ خلق ، جلال الدین عارف بكك تب دماغیدن دولایی مآذون ، حسین عونى بكك ده نیم طرفدن مأمور اولهرق ارضرومده حرکتلرندن خبردار اوله قلدندن ، حساسیت و غلیانلرینی ضبط ایتشلر .. مبعوث بککرك مواصلتاریله برابر اظهار ایدیورلر ..

دوغریسی افندیار ؛ بن ، بومعلومانه اصلاً اینانه مده . جلال الدین عارف و حسین عونى بککرك برر صورته آنقره دن ارضرومده تأمین ایتدکری سیاحتلرینی معنیدار بولدم و حیرت ایتدم . بارگه ، خلقك آرای عمومیه سیله والی تعیین تکلیفك ، حقوق پروسورلکی ایتش ، قانولشناس طامش ، مجلس مبعوثان ریاستندن ، تورکیه بویوک ملت مجلسی ریاست ثانیه سنه گلش ، جلال الدین عارف بکدن وقوع بولدیغنی کورمک حیرتمی نزدیک ایتدی .

ارضرومده ، بویوک ملت مجلسی رئیس ثانیسنه ۱۲، ایلول ۳۳۶ تاریخنده « تلغرافنامه لرینک هیئت وکیلده اوقوندیغنی و بوبابده جبهه قوماندانانغیله مخبره ایدلمکده اولدیغنی » بیلدیردم . شرق جبهه سی قوماندانلغنده ، جلال الدین عارف بكك اشعاراتی خلاصه ایتدکدن سوكره معلومات و مطالعه سنی صوردم .

شرق جبهه سی قوماندانی کاظم قره بکر پاشانك ده ، ۱۴ ایلول ۳۳۶ ده نیم تلغرافندن اول یازلش برشیفره تلغرافی ، ۱۹ ایلولده آلدیم . بوتلغرافنامه ده ، « جلال الدین عارف بكك ، لازسان ، طریزون ، ارضروم ، ارزنجان ، وان ، بازید و لایتلرینی و مجلس عالیجه تنسیب بیوریهلق دیگر مناطق احتوا ایتك اوزره ولایات شرقیه والیلكنه تعیین بیورولسنى عرض و تکلیف ایلرم . » وینیلدکدن سوكره ، شو مطالعات علاوه اولونیوردی : « بوتکلیفك تصویب و اجرایی حالنده عسکری و ملکی هرایکی وظیفه لك لایق اولدینی اهمیت و دقتله یاپیله جنى قائده سندن بشقه ، حین حاجتده ، امور مهمه بی مذاکره و ایجاب سریعنی ایفا ایچون ملت و کیلی اولهرق برذات دهابولنش اولوره معروضات سالفه لك بیوک ملت مجلسنجه لایق اولدینی اهمیتله نظر دقته آلهرق قبول و تصویب بیوریهلقنى امید و بوخصوصده ذات سامیلرینك دلالت و همتلرینی استرحام ایلرم . کیفیت ، خطوط اساسیه سی اعتباریه ، جلال الدین عارف بك افندی ايله کورووشولش و مشارالیه جده موافق حال بولنش ایسه ده بوبابده کی قرارك ملت مجلسك تنسیب و موافقتنه منوط اولدینی طبعیدر . »

افندیار ، اردونك سوء استعمالندن ، اهلینك غلیانندن ، ارضرومده آرای عمومیه ايله والی

انتخابندن و سرعاً جواب موافق ویرلرزه آقرمه عدم اعتماد حاصل اوله جفتندن بحث ایدن جلال الدین عارف بک ، اردونک قوماندانیه کوروشیور و کندیسک واسع میاسده ولایات شرقیه والیکنی تکلیف ایتدیربیور . اردو قوماندانی ده جلال الدین عارف بک ، بالنتیجه کندی علینده اولان شکایتندن بی خبر کوروشیور . وضعیتی ، مقصد مخصوصه ترتیب اولنش بر اوپون و عین زمانده برغفلت منظره سی ارائه سندن خالی تلقی ایتک مشکل ایدی .

کاظم قره بکر باشانک ، ۱۷ ایلول تاریخلی تلغرافیه ۱۸ ایلولده ویردیکی جوابده : « جلال الدین عارف بکک اشعرانی ، رقاچ ذاتک ، والی وکیل میر آلائی کاظم بکی ، محضار ضررومدن اوزاقلاشدیرمق ایچون یابدقیری دیدی قودی به مستددر . خلمک غایانی و آرای عمومیه ایله والی انتخابی خصوصلری ، مع المأسف جلال الدین عارف بکک یا کلش بر استقامتی طوطلرندن بشقه بر شی اولدیفنی ظن ایتیورم . کوچوکلرینک ، بؤوکا . بئک ، بوتون شرقک بک زیاده حرمت و امنیتنی قازانان بنده کزه ، موضوع بحث شکیاتیرک یا یجه منی ، ایش چویرمک ایسته یئرلرک موفق اوله میه جقلری بیلملری نتیجه سیدر

جلال الدین عارف بک ، میر آذی کاظم بکک ، ولایت وکالتندن وقول اردو قوماندانلی وکالتندن انفکاک استدیله رکه ارضرومدن اوزاقلاشدیرلسنی بنده کزه تکلیف ایتدی . ولایت وکالتندن آلتسی ، داخلیه وکالتندن آمر اولمسیله و ولایت وکالتنک بالذات کندیلری طرفندن ، یعنی جلال الدین عارف بک طرفندن ، درجه سه ایدلمسیله ممکن اولایله جکنی بیلدیردم .

جلال الدین عارف بکک ، ارضرومده کی غیر رسمی وضعیتنک نفوذخی قیره بیله جکنی ظن ایدرم . درحال ارضروم والی وکالتنی درعهده بیررمسی ، باشلادقلمی ایشک سکونته و موققیته خنامه ایردیلمی ایچون ، الزمدر . بالآخره تصوب بیوربولورسه ، ولایات شرقیه ، فذشلیکنه ویا والیکنه تعیین بیوربولور . هر حالده بحث سیوردقلمی غلیان و حساسیتک ، کندی تشریفلمی اوزرینه انتظار وضعیته کجدیکی قبول ایتیورم . بویه برسوزک کال اهمیتته قبول ایدلیکنی کورن ذاتک جرأتکار افاده لری دییه تاقی ایدیورم

کاظم قره بکر باشانک ، ۱۴ و ۱۸ ایلول تاریخلی تلغرافلرینه ، ۲۰ ایلولده ویردیکم جوابده « بویوک ملت محسسی اعضالغیه مأموریت برذات عهد مسده اجتماع ایدمه میه جکی ، حقنده کی ۵ ایلول ۳۳۶ تاریخلی قانونک ماده مخصوصه سی عیناً یلزدقدن صوکره ، « جلال الدین عارف بکک ارضروم والیکنه تعیینی غیر ممکندر . مبعوثلقدن استعفا ایدلیکی تقدیرده ، ولایت مذکوریه تعیینی هیئته وکیل به تکلیف اولنه بیلیر . » دیدم .

حالبوکه ، افندیلر ، کاظم قره بکر باشانک ، صوکه تلغراف تاریخی اولان ۱۸ ایلول کونی بزم ، ۲۰ ایلولده بیلدیردیکمز قانونک حکمنه منافی اولان وضعیت ، ارضرومده آلتش ایش

بو منقار قانون حرکتندن ، عینی زمانده یکی تورکیه نکه عدلیه وکیل بولنان جلال الدین عارف بکک ، ۱۸ ایلولده یازیلوب ۲۱ ایلولده آلدیغم تلغرافنامه سیله خبردار ایدلدم . کندی کندیبه لرضروم والی وکیل اولان ، عدلیه وکیلنک تلغرافی عیناً شورد :

ارضروم
۱۸ ايلول ۳۳۶

آنقره ده بوبوك مات مجلسی رئیسى مصطفى كمال پاشا حضرت ترينه

كاظم پاشا حضرت ترينه شرفورود نلغز انعام ساميلرى اوزرينه ، ممتسارائيه اياه مستان معوضه
حقننده مفصلاً كوروشدك . پاشا ، احواك وخلمتى آ كلامق اسماء رولر و ميده بوئن ذوات ،
هروجهت حمايه اوليور . افكار عوميه دهكى غلامك برآن اول تسكين ايشه ن ايله و مهابت ولو ارم
سائره ايله كليساده مروي سوء استعمالات حاس بر صورتده تحقيق و ميجسرلرني بجه ممتسار
ابده يامك ايچون ، عامه نك مظهر حرمتى اولان ۹ نجي فرقه قوملاني خلد نك مأمور بيورولمىنى
استرحام ايارم . اردو حسنا نك آتشي ده لازم كاندنكندن وسائل سرعه ايله رماليه . تشك عن مى
منوط رأى دولتريدر . كاظم پاشادان شمدى آلدريم برتد كرده اول . ولات وكاتندن لا قند
و شرط چكيلمكه قرار ورن مير آلاى كاظم بك ، تبدل فكر ادرك وكالى بنده نزه ويا داخيه
وكاتندن تعين اوله جق بر وكيه دور ايدى جكنى با تذكرو بيان ايتش وموت ائيك دوام وكالى ده ،
محدورلى و مخاطره لى كورولش اولداعندن شو بر ايكي كون ظرفنده اءاك نزاكتى و ممكند
محمل اولان هرج و مرج ميدان ورلمه نك اوزره بالصروره داخله دن كه حك أمره انتشاراً بالذات
وكالى قبول مجبوريتنده قالد . ارضروم اهاليسنجه ، وكالى آرزو اولمان رفتادن حسين عوني نكه
توديع وكالت بيورولمى مسترحمدر . درميان ايلديكم اشبو تكاليف سايسنده ، افكار عوميه تسكين
اوله بيله جكندن اجراى ايجابى رأى دولترينه منوطدر .

عديله وكلى

ميرال الديه شاف

افنديلر ؛ بوبوك مات مجلسى رئيس نيسى وعديله وكلى جلال الدين عارف بك بو طرز حرکت
واشعراتى ، بزم ايچون آ كلاشيلماز برمعا حالى آلدى . وسعيت جوق مهم و نازك ايدى . بواهميت
وزا كتك سببى بجه ، جلال الدين عارف بك و برابر حرکت ايتدى رفاستك ، تأمينى تحيل ايتدكدرى
معصمات و بو مقصدله آلدقلى طور و يا خود با دقلىنى ظن ايتدكارى امر واقع دكلى . حيانك
مهم بر قسمنى محاربه ميدانلرنده كپيرمش ، اخلاص و اسلا بلر اينچنده بويان اوله كمش انسالر ايچون ،
بو كى اوافق تفك ظهوراتك مقابل تدابيرنى بولوب تطبيق ايتكده ، وهم و ناني ايديله جكنى ظن ايدنلرك
آلدانه جقلىنه شبه يوقدر .

فى الحقيقه ، وضعت جوق مهم و جوق نازك ايدى ، چونكه ، او كونلرده شرق جهه سنده ارمستانه
آرتق تعرضه قرار و يرمشدك . بونك ايچون حاضر لاقنده و تدابير آلقده ايدك . شرق جهه سى قوماندانه ده

ایجاب ایدن اوامر و تعلیمات و پرورشیدی . شرقه ، ایلری توجیه ایدیلن اردونک آرقه سنده ، حکومتک عدلیه و کیلی ، کویا او اردونک خرسزلقنی ، منسوبلرینک سوء استعمال اربابندن بولندقلرینی میدانه چینارمق ایچون ، ولایت والی و کیلی صفتی غیر قانونی اکتساب ایتکی چاره و یکانه تدبیر بولیور .

ارضرومدن ، جبهده قرارگاهنه کیتمش بولنان جبهه قوماندانی ، نهایت ۲۲ ایلول تاریخنده دیبور ، که : « جلال الدین عارف بک افندنک ولایات شرقیه والی عمومیلکنه تعینی حقنده ، ذات دولتربنه مقدما واقع اولان تکلیفم بنده کوزه احساس ایدلمش و طرفدن صمیمی تلقی اولتمش برفکرک نتیجه سی ایدی . ارضروم حقنده ، جلال الدین عارف بکک ، تشبثات و مراجعاتی ایله حقیقت انکشاف ایتمش بولندیغندن ، مشارالیهک والی عمومیلکه تعینندهکی تکلیفمندن بالطبع صرف نظر ایلدیکم معروضدر . شرق جبهه سی قوماندانی کاظم قره بکر . »

ارضروم ولایتی وکالتی درعهده ایدن بویوک ملت مجلسی رئیس نایسندنده عینی تاریخلی ، یعنی ۲۲ ایلول ۱۳۳۶ تاریخلی برتغراف آلم . بو تلغرافده دینلیوردی ، که « اسلحه و مهمات و ارزاق و اموال متروکده وقوع بولان سوء استعمالات و غیر قانونی ونا محدود تکالیف اخذی ، قانونسز تحکم و تحیر ، خلقک حسیاتی بوسبوتون رنجیده ایتمش . . ارضرومک امنیتسز و امیدسز بر وضعته دوشهرک آرتق کندی اللریله اداره ایدملری لزومی ، یکانه چاره نجات و خلاص عد ایش اولدینی برزمانده بورایه کلدک . قره بکر پاشانکده حرکتی ، منافع مملکته نوافق ایتدی . بوسبیله ، علناً یاپیلان فناقلره ، همان نهایت ویرمک و مسیبلرینی تجزیه ایتک لزومنده اهالی متفقاً اصرار ایتدی . امنیت بخش تدابیرک عاجلاً اتخوذی طلبی و ولایت وکالتی بالذات قبول ایتمککم ، پاشاده داخل اولدینی حالده اهالی طرفندن استرحام اولندی . وکالتی حسین عونى بکه تودیع لزومی یازمشدم . مملکتک کندیلمدن عد ایدهرک امنیت کوستردکری مبعوث حسین عونى بکک یکریمی درت ساعته قدر تبلیغ مأمورینی . . » [وثیقه : ۲۵۸ جلال الدین عارف]

§ محترم افندیلر ، خلقک کندی ایلله کندیی اداره ایتیمی برنسیینی اورنیه قویان بزدک . فقط ، بوندن ، هر ولایتک ویا هر منطقهک ، آری آری برر اداره تشکیل ایتیمی ، اصلاً قصد ایتدک . مقصدمزى ، بویوک ملت مجلسنک ایلک کونلرنده صریح افاده ایتدک .

مجلسکده قبول ایتدیکی مقصد و غایه مزى ، اراده ملیهک یکانه تجلیکاهی اولان ملت مجلسنک ، عموم وطنک مقدراتنه واضع الید اولدینی صورتنده افاده اولندی .

بو مجلسک رؤساسندن بری و هیئت اجراییهده وکیلی ، همده عدلیه وکیلی اولان ذانک ، اردوده ویا هر هانکی بر پرده قانونه مغایر بر حرکتی میدانه چیقارتمق و مسیبلرینی پنجه قانونه تودیع ایتک ایچون توسل ایدهرکی تدبیر بر طاقم سبکمزانه اویهرق چوق یقیندن طانیدیغم جداً و نظیرور ارضروم همشهریلرمک اصلاً موافقت ایدهمیه جککری عصیانکار بروضیت آلمقی اوله جقدی ؟

حسین عونى بکک ۲۴ ساعته قدر والی وکالتنه تعینی طلب ایدیدیور . بواولتیا تومک معناسی وارمیدی ؟ جلال الدین عارف بک ، بو تکلیفی ، کاظم قره بکر پاشابهده یاتمش . . کاظم قره بکر پاشا ، اوکا دیش ، که : « حسین عونى بک ، احتیاط ملازمی اوله رق ههنه لرده ضابطانی اکلندیرن . . هیچ

ز مأموریتده بولغهمش وسط بر آدمدر . بونی والی وکیلی یایمق حکومتی اویونجاق یایمق ایستهمک اولور .

افندیلر ؛ جلالالدین عارف بکک اولتیا نومنه و بر دیکم جواب عیناً شو ایدی :

آقره
۲۳ - ۹ - ۳۳۶

شیفره
تأخیر ایدیلر
نومرو
۳۸۸

ارضرومده عدلیه وکیلی جلالالدین عارف بک افندییه

ج : ۲۲ - ۹ - ۳۳۶ شیفره به : ایلك تلغرافنامه كزی اهمیتله نظر دفته آلمش و بو خصوصده شرق جهسی قوماندانلی ايله مخبره ایدلمکده اولدیغنی یازمشم . مشارالیه قوماندانلتهجه . الحجاب احوالك پایله جنی پک طیبی ایدی . بوکارغما ، توالی ایدن غیرقانونی و غیر مصب تکلیفات و تشبیهاتکنز هیئت وکیلجه موجب استغراب اولمشدر . داخلیه و مدافعه ملیه و کاتلرنجه مقامت عاذه سنه تبلیغات لازمهده بولونیلمشدر . ذات عالی رینک ، هیئت وکیلنک لزوم کوردیکی ایضاحاتی و برمک و الحجاب ایدرسه مجلس حضورندهده ایضاحاتده بولمق اوزره آقره به هان عودتکنز لازمدر .

بو بکک ملت مجلی رئیس

مصطفی کمال

افندیلر ؛ کاظم قره بکر پاشا ، ۲۲ ایلول ۳۳۶ تاریخلی بر شیفره سنده ، شو . معلوماتی و بریوردی : د شمدی آکلایورم ، که جلالالدین عارف بک ، دها آقرهده ایکن ، مشارالیه ايله بعض کلاه فایمق ایسته نلر ، کوزل بر پروغرام یایمشاردر . مثلاً ، حسین عون بک ، ارضروم والیسی اوله جق . . جلالالدین عارف بک ، شرق ولایتلرینک والی عمومییسی اوله جق . .

جلالالدین عارف بک ، یا اویونجاق اوله رق اوینادیلور و یا خود دها قرار و برمدم ، پکذ کیدر ، کندی بر ایش یایمق ایسته یور . چونکه ، خالد بکی بنده کنزه تکلیف ایتمدن یازمسی و حسین عون بک حقنده کی اصراری ، بشقه معنا افاده ایتتور . خالد بکک میر آلائی کاظم بکله آره سی بک ابی اولدیغندن ، کاظم بک عاینه کندیسنه بر قرار و بر دیر یله ییلر . حسین عون بک دده والی نامی آلتنده کوزل بر اویونجاق اولور . حسین عون بکک والی و کاتلته انهاسنی ایشیدنلر مایوس اولیورلر و ایکره نیورلر خلاصه عرض ایدیم ، که ارضروم مبعوثی نجاتی بکک برادری اولوب اخیراً معارف مدبرلکنه تعین اولنان مدحت بک ، بولشه ویکلکی ، مملکتک ایش بجرمه یلنرک موقع قابمسی طرزنده تلقی ایتدیکنی ظن ایدیور . بو ذات ، منفعتپرست اولدیغندن اکثریت طرفندن بک سوبلر . خلق حکومتی

مسئله سنده ، بنده كزى مساعد بوله مديغندن جلال الدين عارف و حسين عوفى بكتارله مخبره ايدمرك ايشك دها اولدن ترتيب و تصويب ايدلايكنى ظن ايدىيورم .

افنديلر ؛ جلال الدين عارف بكى آنقرمه دعوت ايدن ۲۳ ايلول تاريخلى تلغرافنامه ، ۲۴ ايلول تاريخلى شديدمال بر تلغرافنامه ايله قارشيلاندى . بو تلغرافنامه مجلس رياستى مقامنه خطاباً يازلمش ايدى . « هيت و كيلده و بويوك ملت مجلسنده قرائت اولنه جقدر . » اخطارنى ده احتوا ايدىيوردى . بيم تلغرافنده كى ايكي كله يى ، غير قانونى و غير مصيب كله لرني آلهرق ، جلال الدين عارف بك ارضرومده كى نشبت و تكليف لرني برر برر بو ايكي كله ايله طارنىوردى . بوى غير قانونيدر ؟ بوى غير مصيدر ؟ ديهرك كندىنى مدافعه ايدىيوردى . يادىنى ايشلرك نه اولدىنى بالمناصبه و بريان معلوماتدن آكلاشيلدىن ايجون هانكيسنك غير قانونى اولدىنى و هانكيسنك غير مصيب بولمدينى ، تقدير ايتك كوچ اوليه جقدر . جلال الدين عارف بك ، « غير قانونى و غير مصيب تكليفك بندن صدور ايلمه جكنه هيت و كيلنك قتل اولسنى بكاردم . » ديدكن صوكره ، « آره كرده مدعيانمى تقدير ايدم جك آرقداشلم موجود اوله جفته قائم . » افاده سيله ، كندىنى تقدير ايدم بيلمه ك كندىسك اشي ، آرقداشى اولاق ماهيتنده بولنغله آنحق ممكن اوله بيله جكى حقيقتى اتيان ايدىيوردى . جلال الدين عارف بك ، دائرة انتخابه سنى تفتيش ايتكسزين ، آنقرمه « معاودت » ايدميه جكنى ده بيلديرييوردى .

افنديلر ؛ بنده استانبوله عودت ايدميه جكمى استانبول حكومتنه ارضرومدن بيلديرمشدم . اكر ، محل دعوت و صاحب دعوت عيى اولسه يدى ، انسانك ، عادنا ، غريب بر نظيره ياسيلمقده اولدىفنه حكم ايدم جكى كله بيليردى . فقط ، شرائط ، بوسبوتون بشقه اولدىفنه كوره ، استانبولك دعوتنه قارشى بكا آغوش وفا و فداكاريسى آجش اولان نهرمان ارضروم اهالىسك ، بو آغوش صميميتى سوه استعمال ايدميه جكنه اصلاً احتمال و برمدم .

حتى ، افنديلر ، ۲۸ ايلول ۱۳۳۶ تاريخنده ارضروم اشالى مرخصلى ناميله مأمورين و اهاليدن اللى امضا ايله آلديفم تلغرافنامه دخی ، بوتاعتى اخلاص ايتدى . كچه تلغراف ، چوق درشت مصيانكار ايدى . فقط ، امضالرك قسم كليسى ، جلال الدين عارف بكك والى و كيللىك ايتدىكى ولايت مأمورلرينك ايدى . بالخاصه استيفاء اعضاسندن اولوب جلال الدين عارف بك طرفندن پوليس مديرتى و كاتبه ، من ايدىلش ذاتك ، امضاسى بوتلغرافنامدنك ، نصل چيركين برذهنينك محصولى اوله بيله جكنه مدار حاكم عه ايدميه مزيميدى ؛ بوتلغرافنامه ك ، معارف مديرى مدحت بكك اوندو طوبلانان برطاقم كيمسدر طرفندن ترتيب ايدلايكنى آكلاق خصوصى كجيكمدى .

افنديلر ؛ جلال الدين عارف بك ، تكليف لرني برطرفدن ، ارضروم هيت مركزيه رئيسى توفيق امعاسيه « جلال الدين عارف بك افنديك واتع اشعارى وجهه معامله ايفاسنى قطعيله طلب ايدرز . » ديه تأييد ايتديرير كن برطرفندن ده ، كويا ، آنقره ايله شيفرلى مخبره لرله برطاقم ايشلر ياللق و تشهيك نه تأثير يادىنى آكلاشيلمق ايتسييوردى .

ارضروم
۳۳۶-۹-۲۱

آنقره معارف وکالتنه

ارضروم مبعوثی نجانی بکه :

مکملسه ، محیه مدیرینه مرکز طیبی دوقنور ساله تک تعیننه همت اولنسی موافقندر . بوندن اولکی اهارلک جدیددن عاری بوندینی ، تخصیصاتمزی مصلنا آلهرق زراعت باشه سندن حوانه وریکدر . مجلسه یازلشدر . (حسین عونی)

معارف مدیری

مرمت

وبعدہ ،

معارف وکالتنه

ارضروم
۳۳۶-۹-۲۲

رضا نور بک افندی به :

شمدی به قدر یازدایغم مسائلدن نه نتیجه حاصل اولدی . هیئت وکیلهده بومسئله حقننده نه جریان ایلدی ؟ لطفاً نبی معلوماتدار ایتمکزی رجا ایله کوزلرکزدن اوپریم . (جلالالدین عارف)

معارف مدیری

مرمت

وبعدہ ،

ارضروم
۳۳۶-۹-۲۵

ظبت مهم وستمحلدر .

آنقرهده معارف وکالتنه

وضا نور ونجانی بکار ارمویه حقندر :

أرمیلری تأدیب مقصدیله حزیرانده سفربرلک اعلان اولنهرق اوج یوز بـشه قدر تحت مـلاحه دعوت اولنمش طقوز بیکی محارب واون اوج بیکی غیرمحارب که جماعاً یکون یکرمی ایکی بیک عسکرله

ضابطان هائیهی اعاشه لری هان ارضروم ولایتی اهالیسنه تحمیل اولنه رق شو زمانده تکالیف حربیه صورتیه بریق میلیون لیرالق ارزاق ومواشی ووسائط نقلیه آلتشدرد. خلق، مقصدك علوبتی تقدیر ایسه مبنی بوقدر فداکاری ایتدکدن صوره چیچهرسك معلوم مکتونی حرکت عسکریه بی عیم رئیس و رمنیارك بوندن جسارت آلهرق اهالی اسلامیه مغالم یایارکن اردونك ارمنی وولشهوبك انجمنی ایری سورهرك جسارتسزلت کوسترمسی وقیزیلار ابله مغلوب درجه ده آکلاشیله مه مسی وونلرله برابر جلالالدین عارف بکک یازدی سوءاستعمالره میدان وبراسی پک فنا تاثیر یاهرق خلقی قیام ودرسره که سوق ایتشدرد. شرق احوالی اداره ایدهمیامک قدرتی کظم پاشاده اولدنی جهته بورامک احوب سیاسیه وعسکریه سنی ارمیلره مقابله ایدمک کیاستده ابی اداره ایدمیه بکک مقتدر وعینی زمانده صلاحت فوق العاده بی حائز برهینك وجودی الزمدر. شیمیدی به قدر قیمتمدار زمانلر آنقره ده دوسیه سی موجود معاسز محاربات ابله کچمش، بلکه ده برچوق فرصت لر غائب اولشدرد. دیگر طرفدن ارضرومک موسم اعتباریه مشکل زمانلری کلدی. اردونك عافطه سی ضروری اولوب حالبوکه الیسه واعاشه خصوصنده پک زیاده ضرورت چکیلکددر. مأمورین عسکریه وملکیه درت آیدنبری معاش آلمه مقدمه ومصارفت عسکریه ایچون یکی تکالیفده بولنی تصور ایدیورلر سده اهالینک قدرتی بیلیمورلر. قطعاً مساعد دکلدر. حکومت مرکزیه پک بیکنه وجوارالویه، باخصوص خرپوطولانی بوتون لاقید، هیچ علاقه کوسترمه مکده در. بوکی معاملات حقنده حکومتدن، ایجاب ایدرسه، نامه مجلسکردن ده استیضاحده بولونیکز و اردونك احتیاجاتی اوراجه قطعاً تأمین ایدمک صوکره کلکیز. ولایات شرقیه حقنده کی آژانسه چوق ایتادیم. امضا. حسین عون

معارف مدبری

مرمت

کورولیورکه، جلالالدین عارف بکک، هیئت وکیله آردسند مدعیاتی تقدیر ایدمککنی ظن ایندیکی ومقامنک شیفره سندن استفاده به قیام ایلدیکی ذات ده، کندیسنک محرمی اولقی ایسته مه مش ومجلس ریاستی خبردار ایتشدرد.

افندیلر، قرق الی کشتی نك، بوتون ارضروم اهالیسی نامه تلغراف جکک صورتیه اوبانق ایستهن اوبونك، ینه ارضروم اهالیسی طرفدن، خلکک بوبوک ملت مجلسی، حکومتنه صداقت وفدا کراق حسیاتیه مشبوع اولدیغه دائر کلن تلغرافله ماهیتی آکلاشیلدی.

جلالالدین عارف بک، ارمنستان سفرنده الک نهایت بوبوک ملت مجلسی اردوسنک مظفر اولدیغنی کوزلریله کوردکدن صوکره، یعنی عودت تبلیغاتی آلدیندن قرق بدی کون صوکره ارضرومدن حرکتیه قرار مجبوریتنه قانع اولشدی. مع هذا حرکتی شو تلغرافله مجلسه تبشیر ایتدیریوردی :

ارضروم

۲۷ تشرین ثانی ۱۳۲۶

بویوك ملت مجلسی ریاسته

بویوك ملت مجلسی رئیس نانیمی و امور عدلیه و کیلی محترم مبعوثمز جلال الدین عارف بك افندی، مبعوثمز حسین عونی بکله دونکی کون شتاتك شدنه رغماً ارضروم اهالیسنك بویوك و پارلاق مراسم تشییعیسی ایله آنقرمه متوجهاً حرکت ابتدکلیخی عرض و بو وسیله ایله مجلسه قارشى اولان لایزال حرملارمزی تقدیم ایلرز .

مدافعه حقوق میلت مرکزیه رئیس

نوفیوه

حسین عونی ، جلال الدین عارف بکلك ارضرومدن عودتدن سوكره ، مجلسده کی وضع محالفتلری و کاظم قره بکر پاشابه تعرض و هجوملریله مجلسی چوق اشغال ابتدکلی کورولمشدر .

محترم افندیلر ، شرق حدودلرمزده مستعجل اولان ایشمز ، جلال الدین عارف بکك ، ارضرومك انقلاب نارنجنده بر اقدینی اثرینی دها فضله مطالعه و تدقیقه مساعد دکلدر . آرزو بیورورسه کز عینی کولرده شرق حدودمزه کی جدی اشتغاله کلم :

معلوم هالیکزدركه موندروس متارکه سندنبری ، ارمنیلر ، كرك ارمنستان داخلنده ، كرك حدوده مجاور محللارده ، تورکلی کتله حالنده قلدن بر آن فارغ اولیورلردی . ۳۳۶ سنه یی صوك بهارنده ارمنی مظالمی تحملسوز بر حاله کلدی . ارمنستان سفرینه قرار ویردك . ۹ حزران ۳۳۶ نارنجنده شرق منطقه سنده موقت سفر برك اعلان ایتدك . اون بشنجی قول اردو قوماندانی کاظم قره بکر پاشایی شرق جبهه سی قوماندانی یابدق . ۲۳۶ حزرانده ، ارمنیلر ، اولئی ده تشکل ایدن تورک اداره محلیه سنه قارشى حرکتله ، او حوالی بی استیلا ایتدی . خارجیه و کالتز طرفندن ، ارمنیلر ۷ تون ۳۳۶ ده اولنپاتیه ویرلدی . ارمنیلر عینی طرز حرکتلرینه دوام ایتدیلر . نهایت سفر بر لکدن ۳۵:۴ آئی قور سوكره ، (کونك) ، (باردیز) منطقه لرنده طولانان قوتلرمزه ، ارمنیلر ك تعرضیه حرکت حریبه یه باشلاندى .

ارمنیلر ، ۲۴ ایلول ۳۳۶ صباحی (باردیز) جبهه سندن باصقین طرزنده یابدقلى عمومی بر تعرضه موفق اولدیلر . افندیلر ؛ بوخوشه کتیمه یین معلوماته طائد شرق جبهه سنك راپورینی اوقورکن ، ارمنیلر ك تعرضلری کونی اولان ۲۴ ایلولده یازلمش جلال الدین عارف بکك ده معلوم اولنپاتیه یی آلیوردم . (ونینه : ۲۵۹) ارمنیلر طرد اولتدیلر . اردوض ، ۲۸ ایلول صباحی ایلری حرکت کجیدی . عنی کونده ، ارضرومك الی امضاسی ده آنقرمه تعرضه کچیور . نه سوء تصادف ده . صانکه . بو . د . د . د . ارمنیلرله علیه زده حرکت سوزلشمش کی ۱۰۰

اردو، ۲۹ ایلوله صاری قامیشه داخل اولدی . ۳۰ ایلوله مردنك اشغال اولندی . فقط ، بعض اسباب و دیلحقفانه بنه ۲۸ تشرین اول ۳۳۶ تاریخه قدر ، بر آی ، (صاری قمیش - لال اوغلی) ، ختمده قالدی .

بو اسبابدن برینك ده ، ارضرومده بونان جلال الدین عارف بك و رفقاسنك احداث ایلدکری وضعیت اولدیننی تخمین بیورووسکرز . فی الحقیقه ، کاظم قره بکر پاشا ۲۹ ایلول ۳۳۶ تاریخده صاری قمیشدن کشیده ایدیلن تاغرافنده « ۳۰ ایلوله جبهه کزوب تثبت ایتدکدن سوکره ارضرومه کیده رک اوراده جریان ایدن مسئله نك نتیجه لندیریه چکی مروضدر . » دینلیوردی .

کاظم قره بکر پاشا ، ۳۰ ایلول ۳۳۶ تاریخده ، صاری قامیشدن جلال الدین عارف بکده یازدیننی بر شیرده ، « ارضروم اهالیسی نامه قرق پای امضا ایله چکیلن آجیق تلغراف ، خارجی دشمنلرک میلیونلر صریفیه تأمین ایدهمیه چکی بر و نیمه در . ذات وقعه دن دهامهم و مهلت اولان اشبو آجیق تلغرافی خارجی دشمن تهانکه و تهدیددن ده تخریبکار و نتایج وخیمه سی جبهه وصعیتدن مهم کوردیکمندن یارین ارضرومه کله چکی عرض ایلرم . » دییوردی .

جلال الدین عارف بك ، ۲۹ تشرین اول ۳۳۶ تاریخی تلغرافیه ، بالخاصه « وطنپرور اردو داخلنده قیمتی و خلقت اعتمادینه مظهر اولش بك چوق ضابطان و امرا موجود اولدیفندن سوء استعمال شکایتلی بالطبع اردونك قوای مناومه و انتظام اساسنه تاثیر یابه جق قدر بو یومده مشدر . » معلوماتی ویریوردی .

§ سنه لرجه ، وطنك عتلاف حرب صحنه لرنده قوماندا ایتدیكم اردولرمزك امرا و ضابطانی حقنده ذاتاً معلوم اولان بر حقیقتی ۱۸۰ نجی دفعه اولسه ده ایشتمش اولمقن البته چوق محظوظ اولمشم .

§ افندیلر ؛ محاربه میداننده ، امره انتظار ایدن شرق اردومز ، ۲۸ تشرین اول ۳۶ کونی قارص 'وزینه حرکت باشلادی . دشمن مقاومت ایتکسزین قارصی ترك ایتدی . ۳۰ تشرین اولده طرفزدن اشغال اولندی . ۷ تشرین ثانی تاریخده قطعاتمز ، آربه جایه قدر اولان منطقه بی و (کمری) بی اشغال ایتدی .

ارمنیلر ؛ ۶ تشرین ثانیده تمکیل محاصات و صلح ایچون مراجعت ایتشلردی . بزده متارکه موادینی ، خارجیه وکالتی واسطه سیله ۸ تشرین ثانیده ارمنی اردوسنه بیلد بردک . ۲۶ تشرین ثانیده باشلایان مذاکرات صلحیه ۲ کانون اولده ختام بولدی و ۲ کانون اول کیجه سی (کمری) معاهده سی امضا اولندی .

افندیلر ؛ کمری معاهده سی حکومت مایه نك عقد ایتدیکی ایلك معاهده در . بو معاهده ایله دشمنلرمزك خیالانه سنده کندیسنه تاخارشید وادیسنه قدر اولان تورک اولکه لری بخش ایدلش اولان ارمنستان ، عثمانی دولتنك ۹ سفریه قائب ایتش اولدیننی یرلری بزه ، حکومت مایه به ترك ایدرک دعوا خارجنه چیقارلمشدر . شرقده ، وضعیترده مهم تبدل اولسی یوزندن ، بو معاهده برینه ، بالآخره عقد اولنان ۱۶ ، اورت ۳۳۷ تاریخی مستورا ۱۳ تشر اول ۳۳۷ تاریخی قارص معاهده لری قائم اولمشدر .

افندیلر ؛ عمومی منطقه اعتباریه ، تماس حائده بونشدیفمز کورجستان ایله جاری معامله و مناسبت حقنده قیصه بر معلومات و برهیم .

۳۳۶ سنه سی تموزده ، باطوم ، انکلیزلر طرفندن تخلیه ایدیلنجه کورجیلر همان اشغال ایدیلر .
بو کیفیت « برهست لیتوسق » و طریزون معاهده لرینه مخالف اولدیغندن ، ۲۵ تموز ۳۳۶ ده طرفزدن
پروتستو ایدلمشدی .

۸ شباط ۳۳۷ ده آنقرده اعتمادنامه سی تقدیم ایش اولان کورجی سفیر یاده ، (تورکیه -
کورجستان) معاهده سی ایچون مذاکره باشلامشدی . نهایت ۲۳ شباط ۳۳۷ ده ویردی کمز ندی
بر اولتباتوم اوزرینه آردهان ، آرتوین و باطومک طرفزدن امثالنه موافقت اولندی . اشبو برلر ،
تورکیه به التحاقی صبر سزقله بکله یین خلقتک آلیشلری ایچنده اشغال کیفیتی واقع اولدی .

بالا خره ، موسقووا معاهده سی موجبجه باطوم تخلیه ونقطه اشغال ایش اولدیغنز اقسام سائرلک
آنا وطنه مربوطیتی تأیید اولندی .

∴

§§ افندیلر ؛ ایچنده بولندیغمز تاریخلرده تراکیا وضعیتنه ده هپ برابر کوز کزدیرلم :

شرقی تراکیاده ، آناتولو و روم ایلی مدافعه حقوق جمعیتی ، تراکیا - پاشا ایلی هیئت مرکزیه سی
بر قولنره یادی و بوقونره ، تراکیانک اداره سی ، تراکیا - پاشا ایلی هیئت مرکزیه سنه تودیع ایتدی .
تراکیاده قول اردو قوماندانی بولان جعفر طیار بک (جعفر طیار پاشا) بو هیئت مرکزیه دن
اولقله برابر ادرنه مبعوثی اوله رقده مجلس مزه اعضا انتخاب اولنمشدی . تراکیا هیئت مرکزیه سنه
وقول اردو قوماندانه ویردی کمز تسلیات ، تراکیا طالعنک بوتون مملکتک طالع و مقدراتیله برلکده
حل اوله بیله جکی اساسنه مستند ایدی . حرکات عسکر به نقطه نظرندن ده ویردی کمز دیرکتیف شوایدی :
فائق قوتلرک تعرضه معروض قالنیرسه نهایت قدر مقاومت ایدیله جک و تراکیا کاملاً ب...
واشغال ایدلسه دخی ، تکلیف اوله جق مهرانکی بر طرز حل ، منفرداً قبول اوله بیله جتدر . دن
تراکیاده کی قوماندانکده ، قرارینک بویه اولدینی افاده ایدلمکده ایدی . فقط صوک زما برده ،
قواندان جعفر طیار بک اجنیلرک ویردی کی تأمینات اوزرینه وقوع بولان دعوته اجابتیه استانبول
کتمش ، بزی آنجق عودتنده کیفیتدن خبردار ایتشدی . آکلاشیلدیغنه کوره شرقی تراکیانک
یاکنز باشنه محافظه موجودیت ایدمه جکندن غربی تراکیا ایله برلرکد بر اجنبی اداره سی سایه ...
یشایه بیله جکی طرزنده فکرلر تلقین اولنش . . مرحله ده قوه معنویه یی قیره جق بر طاقم پروپاگانداسر
یاپلمش . . .

جعفر طیار بک استانبولده ایکن فرقه قوماندانلرندن محی الدین بک ، استانبولدن ، قول اردو
قوماندانلغنه تعیین ایدلمش . جعفر طیار بکک تراکیا عودتیه مساعدیه اولنش . . جعفر طیار بک ،
استانبول محیطاتیله تماسدن سوکره ، محی الدین بک تکلیف ایتدی کی حالده ، آرتق قول اردو
قوماندانلغنی درعهده ایتشمش ، محی الدین بکک اوزرنده بر ایش . بوضورتیه ، تراکیا طالعی ، استانبول
محافل سیاسی سنک ویردی کی تأثیره ترک اولنش . .

افندیلر، بوبوك ملت مجلسی آجیلدینی زمان ترا کیده برنجی قول اردونك وضع الجیشی شولهادی :

قول اردو قرار کاهی ادرنده ؛

۶۰ نجی فرقه : کشان ، ادرنه ، اوزون کرپری حوایسنده ؛

۵۵ نجی فرقه : تکیرداغی منطقه سنده ؛

۴۹ نجی فرقه : قرق کلیسا منطقه سنده ؛

یونان اردوسی ، آناتولوده ، ضرب جبهه سنده یاپایی عمومی تعرضده موفق اولاندن صوکره . ۲۰ تموز ۳۳۶ تاریخنده تکیردانه بر فرقه چیقاردی . تکیر داغ منطقه سنده چیق داغی بر حمله . یونان ۵۵ نجی فرقه طولانی و وقت بوله مدد یونان فرقه سی ، ادرنه استقامتده بر روم که شاهی . غربی ترا کیادن ، مرچیی کچهرک ، تعرض ایتک ایستین یونان قوتلری ؛ ادرنه سده کی ۶۰ نجی فرقه یه قوماندان ایند جیل بکک (داخیه و کیلی جیل بکک) ۱۵۰ حریرادن اخباراً قوتلریله ادرنه به گلش بولان و ادرنه - قره آغاج استاسیونی آرمهنده حدی محاربهر و یرمش اولان شکری بانی بکک (شکری بانی پاشا) دقت و متاومتی سایه سنده توقیف و تثبیت اولندی .

ادرنه استقامتده ، سر یستجه ایله یلکده بولان دشمن فرقه سینه قارشی ، بوتون برنجی قول اردو قوتلرینی طولایوب تدبیر آله جق قوماندانک . . . قول اردو قوماندانی محیی الدین بکک ، ندیلمدن بیلیمورم . یالکیز استحصال ایندیکم . عاومانه انفرآ ، حفر طیار بک ، کندی قوتلریله ندیلمدن ایدمه کیزین حوصه جوارنده آتله دولاشیرکن دشمن طرفدن اسیر اینلمدر . اوان صوکره سوق واداره دن محروم ، برنجی قول اردومن ، کاملاً انحلال ایتدی . قتلانک بر قسمی اسیر اولدی و بر قسمی ده بلنارستانه اتجا ایتدی . نتیجه اولارق ، تراکیا ، کاملاً یونانیلرک آله کچیدی . مع التأسف برنجی قول اردو قوماندانندن ، ملنک طاب و انتظار ایتدی بصیرت ، دقت و فداکاریلر تجزیسه شاهد اولمدق .

افندیلر ؛ تراکانک خصوصی و مشکل وضعیت و شرائک اینده بولدیقه شیهه یوقدی . قتل بوخصه وضعیت و مشکلات ، هیچ بروقت ترا کیده کی قول اردونک ایجابات عسکریه یی و وطنپروریات ناموسنی ایفا ایتسه مایع اولامازدی . اکر ، بو ، پایله ، مش ایسه ملت ، تاریخ نلرنده بوندن ، ینکاه مسئول ، جعفر طیار پاشادر . تاریخده بوتون بروطنی ، جوق فائن دشمن قوتلری تارشیوسنده ، صوکره قبضه ترابنه قدر قاریش ، قاریش قهرمانجه و ناموسکارانه مدافعه ایتش وینه شاعنه موجودیت ایلیه بیلش اردولر کورولمشر . نورك اردوسی ، اوجوه ده براردودر . یتکه اوکا قوماندانلر ، قوماندانلر ایدمه بیلک اوصافی حائر بولونسون !

افندیلر ، قوماندانلر ، عسکرک وظیفه و ایجاباتی دوشونورکن و تطبیق ایدرکن ، دماغی ملاحظت سیاسیه تحت تأثیرنده بولندیرمقدن توقی ایلمیدرلر . سیاسی جهتک ایجاباتی دوشون بشته وظیفه دارلر اراغنی اونوتمه ملیدرلر .

قوماندانلر ، تحت امرینه وبریلن ملت اولادینی ، مملکت و سائطنی ، دشمنه ، ثلومه توجیه ایدرکن ،

یکانه دوشونه جي نقطه ، ملتک کنديسندن بکلديکی وطنی وظیفه یی آتشله ، سونکو ابله و اولوله ایفا وانتاج ایتکدر . عسکری وظیفه ، آنحق ، بذهنت و قناعه ایفا اولنه ییلیر . لافله ، پولتیقه اید ، دشمن مواعد اغفالکارانه سنه قولاق ویرمکله ، عسکرلک وظیفه سی یاپیله مز . قوماندانلق وظیفه و مسئولیتی یوکلنه جک قدر اوموزلرنده و بالخاصه دماغنده قوت بولنیانلرک فجع حاقبتلرله قارشیلشمسی غیر قابل اجتنابدر .

افندیلر ، بر قوماندانک اسارتی ده معذور کوروله ییلیر . اوزمان ، که وظیفه و ایجابات عسکریه یی ایفا و تطبیقه ائنده کی قوتی صوکنه قدر ، صوکه سونکو و صوکه نفسه قدر قولاندقدن صوکره قاتی آقیمق فرصتی بوله مقسزین دشمن ائنه دوشرسه . . .

افندیلر ، بوتون اردوسی فائق خصم اردوسی قارشوسنده مغلوب و کنیدلکندن رجعت ایدرکن ، قلنجی چکوب تک باشنه آتی دشمن باش قوماندانک چادیرینه صالدره رق اولوم آرایان ، تورک قوماندانلری کورولشددر .

بر تورک قوماندانک ، اردوسی قولانقمسزین ، هر هانکی بر سوء تصادف و سوء طالع نتیجه می دخی اولسه ، دشمنه اسیر دوشمنی بز معذور کورسه کده ، تاریخ ، بونی اصلا عفوایتز و عفوایتجه میلدر . تورک انقلاب تاریخنک انساب آتیه به خطاب و اخطاری ایشته بودر . .

محترم افندیلر ، آناطولو اورته سسنده ایقاع اولنان داخلی عصیانلرک یونان اردوسی قارشوسنده بولنان قوتلرمز و ترتیباتمز اوزرنده یاپادیی سوء تأثیرات ، دشمنلرجه مأمول نتایجی ویرمدی . مدافعه قوتلرمز اوزرنده دوعربدن دوعری به مؤثر اوله رق ، جبهه مز ییتقه معطوف حرکاتله برابر ، جبهه به یقین منطقه لرده اهالی یی قیام ایتدیرمک ، دشمنلرک اهمیت ویردکلی بر مسئله ایدی . استابول ، بوخصوصده ، اوتهدنبری چایشمقده ایدی . زین العابدین پارتیسنک قونی و حوالیسسنده وقوعنه واسطه اولدینی عصیانکار حرکات ، نهایت ۲۳۶ سنه می تشرین اولی بدایتنده ظهور ایتدی .

دلی باش نامنده ، بر شقی بش یوز قدر عسکر فراویسی باشنه دویلا دی . ۳۳۶ تشرین اول ۳۳۶ کیجه سی (چومره) یی باصدی . ۳۳ تشرین اول صباحی ده قونی بهی اشغال و حکومه وسعید ایتدی . قونی و الیسی بولنان حیدر بک و قوماندان عون بک (مبعوث عون باشانر) قونی ده موجود جزئی مقداره عسکر و ژاندارمه ابله علاءالدین نپه سسنده عصانه فارشی شایان تدکار بر فهرمانقله مدافعه ده بولندیلر . فقط عصانک کثرته و هر طرفدن هه بمانه قارشی عصات ائنه درشدیلر .

عینی کونلرده بکشهری و آقشهر قضالرنده ده ، برای وظیفه دولاشان عسکری هیئتلرمز اورالرده کی عصات طرفدن ایفای وظیفه دن منع اولندی . ایلغین قضاسنک چکیل قریه سی جوارنده طوبلانان اوچ یوز قدر عصات ده ، نصیحت ایچون کیدن هیته آتش ایتدی . قونی جنوبنده قره مان قضاسسندده ، حاصیلر تجمه بهاشلادی . سلطانیه ، حاصیلر ائنه دوشدی .

§ افندیلر ، بو عصیان حرکتلرینه قارشى ، آفیون قره حصاردن و کوتاهیه دن سوق ایتدیکمز درویش بك (قول اردو قوماندانی درویش باشدر) قومانداسنده کی قوتلر قونیه شالنده ، میدان استاسیونی جوارنده عصانه تماس ایتدی . آقره دن ده ، بر سواری آلابی و بر جبل طوبی ایله او زمان داخلیه وکیلی بولنان رأفت بك قومانداسنده سوق اولنان قوت ، میدان استاسیونندن ایلیله یین درویش بك قونیه برلشدی . آطنه جبهه سندن ده بر قوت قره مانه نوجیه اولندی .

قونیه اوزرینه حرکت ایدن قوتلر ، عصات ایله بر قاج مصادمه دن صوکره ۶ تشرین اول ۱۳۳۶ده قونیه یی عصاتدن قورتاردی . اورادن قاجان عصات ، قوچ حصار ، آقسکی و بوزقیر و مناوغات استقامت لرینه کیتدیله .

دیگر بر قسم عصات ده آفیون قره حصارله قونیه آره سنده ، قادیخان وایلغینی اشغال ایتدیله . بو منطقه یه ده غرب جبهه سندن قائم مقام عثمان بك قومانداسنده بر قوت گوندزلدی . عثمان بك مفرزه سی ایلغین ، قادیخان ، چکیلی و یالواجی تادیب ایتدی . جنوبدن کان قوتمز قره مانی قورتاردی .

عصیان منطقه سنده ، عصاتی تنکیله موفق اولان قوتلر مز ، بوزقیر ، سیدی شهری و بکشرخی ده عصاتدن تظهر ایتدی . هر طرفه ، عصات دو کونیلری قسماً بزه دخالت ایتدیله ، قسماً ده آنطالیه و مرسین استقامت لرینه فرار ایتدیله . دلی باش ، مرسین منطقه سنده فرانسزلره التجا ایتدی .

§ محترم افندیلر ؛ یشیل اردو تشکیلاتندن بحث ایدرکن ، ایضاح ایتشدم ، که قوت تشکیلنده متخالف ایکی نقطه نظر مصادمه یه باشلامشدی . بزم تعقیب ایتدیکمز ؛ منتظم اردو تشکیلی فکرینه معارض اوله رق ، « میلّس » دییه بیه جکمز برنوع تشکیلات فکرینه ، عمومی بر جریان و بر مکه چالیشیلوردی . رشید ، ادهم و توفیق برادرلر ، کوتاهیه جوارنده ، قوای سیاره نامی آلتنده آلرنده بولنان قوته استناد آ ، بوجریانک باشنده و حرارتلی بر صورتده چالیشیلوردی .

غرب جبهه سنده ، اردوده و خاق آره سنده حتی مجاسده ، بوجریان اطرافنده یایلان پروباندا ، اوقدر قوتلی و مؤثر بر حاله کلدی ، که « اردودن فائده یوقدر ، انحلال ایتسون ! هیمز قوای ملیه اوله لم ! » سوزلری .. هر طرفه قولقلری دولدورمه باشلادی .

غرب جبهه سی قطعاتی میاننده ، قوای ملیه حائنده ، بر منطقه و بر جبهه مالک بولسان ادهم بك مفرزه سنک افرادی ، عاداتا ، مستثنا و افراد عسکر یه مرجع ، امتیازلی کورولمکه ، شایان غبطه تلقی ایدلمکه باشلاندی . ادهم بك و قردشلی ده ، هر کس اوزرنده ، برنوع نفوذ و حاکمیت تأسیسه باشلادیله ...

ایشته ، بوسره لرده ایدی ، که غرب جبهه سی قوماندانی ، ارکان حریه عمومیه ریاستنه ، ادهم و توفیق برادرلرک تأثیر یه اولدینی ظن اولنان ، بر تکلیفده بولندی : « یونان اردو سنک کدوس جوارنده بولنان منفرد بر فرقه سنه تعرض ایتک ! .. »

غرب جبهه سی قوماندانی ، دشمن قوتلرینک اوزون بر جبهه اوزرنده متفرق بولندینی و کدوس جوارنده کی قوتنک ضعیف و منفرد بر حاله بر ایلدینی مطالعه ایدرکن دشمن قوه معنویه سنک دوشگون اولدینی ده قبول ایدیوردی .

اوتار محارده، یونان اردوسی، اوچ فرقه ایله بروسه منطقه سنده؛ بر فرقه ایله آبدین حوالی سنده
بر فرقه ایله عشاقده ور فرقه ایله کدوسده بولونیوردی.

غرب جبهه سی قوماندانی ایکی پیاده فرقه سی وادهم بك قوای سیاره سنی کدوسده کی یونان
فرقه سنه نوجیه ایدم بیله جکدی. بو حرکتدن پارلاق بر نتیجه آلمی قوتله مأمول ایدیوردی.

ارکان حربیه عمومیه ریاستی، غرب جبهه سی قوماندانانك بو تکلیفی قبول ایتدی. چونکه،
دشمن اردوسی بزم اردومزدن هیئت عمومیه سیله قوتلی ایدی. بز، هنوز، اردومزی تشکیل ونسیق
ایتش بر حالدله بولونیوردی. جبهه من مقداری ده شایان تانی ایدی. دشمن علیه. کدوسده،
بوتون جبهه قوتلرمزه مراجعت ایدرک نسبه فائق بر قوت جمع ایتک وسریع بر موفقیت احراز
ایتمک دایم ممکن اولمیلیدی. قوتلر و حاضرانمز، بویله بر موفقیتی، عمومی و نتیجه لی بر موفقیت
ایصاله مساعد دکلدی. احوالده، بوتون ایش یاراین قوتلرمزی، موسمی و موقت بر موفقیت استحصالده
قوتلارمز و ییرانمز اولاجتدق. و تقدیم ده دشمن، عموم قوتلری ایله مقابل تعرضه کچرسه،
هر طرفده منافعیت محقق اولوردی. بز علیه جبهه نك و حکومتك شیمیدیلک، اصل و خیش سنی، اردو
تکبلائی، تسبیح و تزئین ایدرک جبهه سی تقویه به انحصار ایتدیرمک لازم کییوردی. مملکتک حیات
و محنت مسئله سنی تشکیل ایدن غرب جبهه سنده، خصوصی و محدود ملاحظه لره قایمق جائز
کورولمیوردی.

ارکان حربیه عمومیه ریاستی، بو کدوس تعرضنك عدم اجراسنده اصرار ایتدی. غرب جبهه سی
قوماندانلریله، مخبره ایله آکلاشه مدی. بالذات آنقره دن، اسکیشهرده غرب جبهه سی قرارگاهنه
کیتدی. ارکان حربیه عمومیه ریاستی عصمت پاشا ایله غرب جبهه سی قوماندانی علی فؤاد پاشانك
بوملافاتلری نتیجه سنده علی فؤاد پاشا، وضعیتی محلنده بردها تدقیقدن سوکره قرار ویرمک اوزره،
حرکتی تأخیر ایلشدی.

فقط، بر قیچ کون سوکره، جبهه قوماندانلنك وقوع بولان اشعارندن، تعرضه قرار ویرلیدیکی
آکلاشامشدر.

افندیلر؛ او کونلرده، بو تعرض لهنده، هر طرفده و مجلسده، مدعش بر پروپاگاندا جرین
ایدیوردی.

دشمن کدوسده منفرددر. بز، اونی اوراده محو ایدررز. پارلاق بر وضعیت حاصل اولور.
ذات یونان اردوسی قاجنه مهیادر. سوزلریله، کدوس تعرضی لزومی، حادثا عمومی بر قناعت
حانه کتیرمک ایسته نیوردی.

نهایت غرب جبهه سی قوماندانی ۶۱ و ۱۱ نجی فرقه لر وقوه سیاره ایله ۲۴ تشرین اول ۳۶ ده
کدوسده کی دشمنه تعرض ایتدی.

افندیلر، دالغالی و انضباطسز و امر و قومانداسز بعض حرکاتدن سوکره، معلومکز اولدینی وجهله،
کدوسده مغلوب اولدق.

یونان اردوسی بو حرکتیه جواب اولق اوزره، ۲۵ تشرین اول ۳۳۶ کونی بروسه جبهه سندن

نعره کجیدی . یکی شهری ، اینه کولی اشغال ابتدی . عشاقدن دوملو پیکار صرتلری ایلریسنده بونان قطعا نمره تعرض ابتدی . قطعاتز ، دوملو پیکار صرتلرینه قدر چکیلدی .
 بو صورتله افندیلر ، جبهه نك هر طرفنده ، یکیدن عمومی بر مغلوبیته دوجار اولدق .
 غریب جبهه سی قوماندانك ، نعره باشلادیغندن درت کون سوکره هیئت وکیلده شو تلغرافی اوغردی :

$$\frac{\text{چودار حصار}}{336 - 10 - \frac{27}{38}}$$

ارکان حربیه عمومی ریاستنه

۱ — قطعاتك محاربه ضایعاتی سرعتله تلافی احتیاجنده یز . کدوس محاربه سی ، اوچ بوز محارب موجودك بر طابورك وظائف حربیه سنه کافی کلدیكنی کوستردیكندن طابور موجودلری دردر بوز محربه ابلاغ مجبوریتنده یز . محاربات معلومه دولایسیله تکمیل ده بوقطعاتی دخی جبهه سورولدیكندن معم ، مساج و مجهز بیک اکیل افرادینك سریعاً ، بالخاصه آنقرده کی قطعاتدن ، بو موافق دكسه الک یقین بر محلدن ، سرعت اعطاسنی .

۲ — حرکات و محاربات ، کیدیرله بیلن افرادك دخی البسلربی ، آباق قابیلربی بارچه لامش ، دوندنبری قار یاغان داغلرده عسکر چیپلاق و بالین آباق قالمشدر . (جبهه قوماندانلی وکالت) ی آمرنده هیچ بر شی اولدیغندن بالخاصه قابوط ، آباق قابی ، پاموقلی ، البسه ، یلك ، قوشاق خلاصه ، تأثیرات هواثیهدن حفاظته ایچون نه ویرلك لازمه اون بش بیک حسابیله سرعت ارسالی اهمیتیه عرض ورجا ایده رم .

۳ — مدافعه ملیه وکالتنه ، ارکان حربیه عمومی ریاستنه و برای معلومات جبهه وکالتنه یازلمشدر .
 غریب جبهه سی قوماندانی

علی فؤاد

افندیلر ؛ غریب جبهه سی قوماندانی علی فؤاد باشانك ، هنوز کدوس محاربه سنك جریان ایتکده بولندینی بر صرده او قودیمز ، بو تلغرافنامه سنده کی محتویات ، بالخاصه احتساس اولنان معنا و ذهنیتك بک ریاده شایان دقت کورولسی طبعیدر ظن ایدرم . عسکرک حالی ، قوتنك مقداری ، حاضر لقمزك درجه سی ، بوتون ملکته هر نقطه نظر دن محتاج اولدیغمز منابعك قدرت و قابیلیت بالطبع بو تلغراف تاربخندن اوچ کون اول غریب جبهه سی قوماندانلغنجه معلوم بولونیوردی . هرشی تمام اولوبده کدوس

محاربه سنگ مدت جریانی اولان اوج بش کون ظرفنده می محو اولندی ؟ معلوم اولان بوتون حقایقه رغماً غریب جبهه سی ، ارکان حربیه عمومیه طرفندمی تعرضه ابار ایلندی ؟

موضوع بحث تلغرافنامه ، هیئت وکیلده اوقوندقدن صوکره زیرینه شو مطالعه ایلندی :

« هیئت وکیلده مطالعه اولندی . سرد اولنان اسباب و وقایع غیر معقول بولندی . معاونت لازمه یاپیله جنی طبعیدر . آلائی ۳ دن تصور اولنان قوتک اعزامی یاپیله جقدنر . عصمت »

§ افندیلر ؛ هر موفقیتسز لکک صوکنده ، بر طاقم دبدی قودیلرک میدان آسینه انتظار اولغیلدر . کدوس محاربه سندن صوکرده ، وضعیت عمرمیه فجیع برمنظره عرض ایدنبه ، هر طرفده قیل وقال وحقی و حقسز تنقیدات باشلادی .

بعضیلری و بالخاصه قوای سیاره جیلر ، ادهم و قرده شلری ، بوتون تقبیراتی - همه قومارانه و نظامیه فرقه لرینه عطفاً کندیلرینک مشکلی وضعیتده براقینش اولدولرینی پروپاندا ایدر بیوردر واردو قوماندانی ، خطالرینی قباتقی ایبون بزه عطف قسور ایدرور دیورلردی .

اردو ، دخی قوای سیاره ک هیج برایش یاپندبغنی و یانجه مقتدر اولدبغنی و محاربه ده ویریلن امرلره اطاعت ایتدکن ، دائماً تهاکدن اوزاق بولندبغنی ادعا و اثبات ایدروردی .

§ افندیلر ؛ تکرار بر اقدیم نقطه دن ، ایضاحیه دوام ایتم اوزره کوچک بر وقعی بوراده ذکر ایتمه مساعدیه کیری رجا ایده جکم . معلومدر ، که بویوک ملت مجلسنک حین نشسته وضع اولنان اساسانه کوره ، هیئت اجرائیه نامی ویریان حکومتک اعضاسی ، دوشربدن دوشربییه و آیری آیری مجلس طرفدن انتخاب اولوبوردی . بر اصول ، ۴ تشرین ثانی ۱۳۳۶ تاریخده قدر قلمبق اولندی . بوبادیه کی قون ، آتخیق بو تاریخده ، « اجرا وکیلاری ، بویوک ملت مجلی ریسنک ، مجلس اعضالردن کوستره جکی نامزدلر میانندن ، اکثریت مطلقه ایله انتخاب اولور ، مسورتده تعدیل اولندی .

ایشته ، عرض ایتمک ایستدیکم خصوص ، وکیلارک انتخابه عائد قانونک تعدیاتی مستلزم سبباردن بریدر . افندیلر ؛ ۴ ایلول ۱۳۳۶ تاریخده توقد مبعوثی بولنان ناظم بک ، ۸۹ رأیه قرشی ۹۸ رأی ایله مجلسه داخلیه وکایته انتخاب اولندی . ناظم بک ، دقیقه فوت ایتکسزین بویوک استعجال ایلوهکات مقامنه کیدوب ایفای وظیفه یه باشلادی . بعده ، هیئت اجرائیه رئیس ده بولدم حسینلی بئی زیارتی کلدی . بن ، ناظم بکی ، قبول ایتمدم . مجلس هالینک ، مظهر اعتماد و انتخاب اولان بر وکیلی قبول ایتمه مکله ، اختیار ایتدیکم معامله نک ماهیت و نزاکتی ایته تقدیر ایدروردیم . فقط ، ملکتنک بویوک منفعتی ، بنی بو یولده حرکت مجبور طویوردی . بالذبع ، حرکتک سببی ایضاح و اثبات ایده جکمدن و ایضاح ایده جکم نقطه نک مجلس عالیجه ده مهم کوروا جکندن آمین ایدم .

• افندیلر ؛ مجلس اعضالری میانندن ، آقیری بر طاقم پرنسیپلر تایل کوستر نرظهوره باشلامشدی . بونلردن بری اولق اوزره ، ناظم بک ورفقاسی اک چوق نظردقمی جلب ایلشدی . ناظم بک ، دهها سیواس قونفرمی اشالرنده ، کندیسندن آلدیغم سفسطه لرله مالی بعض مکتوبلر یله نه ذهنیت و ماهیتده اوله ییله جکنی آکلامشدم . ناظم بک ، مبعوث اوله رق آقریه کلدکن صوکره ، هر کون یکی یکی سیاسی فعالیتلر کوستریوردی . تشکله باشلایان هر حزب سیاسی ایله تماس فرصتی قیچر میوردی .

ناظم بك ، بالذات و بالواسطه اجنبى محافلندن بعضيرليه تماس يولى بولش و تشويق و معاوضه مظهرىنى تأمين ايتمىدى .

بو ذاتك ، خلق اشتراكىون فرقهسى ديه ، غير جدى ، صرف جر منفعت مقصديه بر فرقه تشكىلى تشبى و اونك باشنده غير مى فعاليت سوداسنده بولدىنى ، مطلقا مسموعكز اولمىدر .

بو ذاتك ، اجنبى محافله ، جاسوسلق ايتديكنده اصلا شبهه ايتيوردم . نتهكم ، بالاخره استقلال محكمهسى برچوق حقايق ميدانه قويمىدى .

ايشته ، افنديلر ؛ بو ناظم بك ، بالذات و آرقداشلىرى واسطه سيله يادىنى متمادى بزوباغندا سايه سنده و زره محافله حاضر لانا نلرك ، منافع عاليه مائى اونوتهرق يارديملىره ، داخليه و كالته كچيرلمىدى . بو صورتله ناظم بك ، حكومتك ، بوتون داخلى اداره سى ماكنه سنك باشنده ، مملكت و ملته دكل ، فقط ، پاره لى اوشانى اولدىنى كيمسه ترك آرزوسنه ايتيوروك خده تى ايفا ايده بيله جك وضعيته كله بيلمىدى .

بالطبع افنديلر ؛ بوكا اصلا راضى اوله مزدم . اونك ايچون داخليه و كلى ناظم بكى قبول ايتدم واستغايه مجبور ايتدم . لزوم كورولديكى زمان دنخى ، مجلسده ، جلسه خفيه ده معلومات و مطالعاتى آچيتجه سويلدم .

محترم افنديلر ؛ بك كوزل بيارسكز ، كه سلطانلره ، خليفه لره اداره اولنش و اولنان مملكتلرده وطن ايچون ، مات ايچون ايتيوروك تهلكه ، سلطانلرك و خليفه لرك دشمنلر طرفندن صانون آلنلريد . بو ، اكثريا سهولته قبل تأمين اولمىدر . مجلسلره اداره اولنان مملكتلرده ده ، اكهلك جهت ، بعض مبعوثلرك اجنبى نام و حسابنه جاننش و صانون آلنش اولمىدر . ملت مجلسلرته قدر ، داخل اولق يولى بوله بيان و طمس لره تصادف ايتك مستبعد اوليه جفته تاريخك ، بوباده كى مثاللره حكم ايتك ضروريدر . بونك ايچون ملت ، و كيللرني انتخاب ايدر كن ، چوق دتلى و قيصقاي اولمىدر . ملتك خطادن سيايتى ايچون يكانه سالم چاره ، افكار و فعاليله ملتك اعتماده مظهر اولش ، سياسى برفرقه نك انتخابه ملته دلالت ايتمىدر . على العموم افراد ملتك ، نامزدلكرني اوره به آنان هر شخص حقنده مدار حكم اوله جق موثوق معلوماته و مصيب رايه مالك بولنه جفتى قبول ايتك ، نظرى اوله رق فرض اولوسه بيله ، بونك محض حقيقت اولدىنى ، تجربه لرك تجربه لره غير قابل انكار برده ات اولمىدر .

افنديلر ؛ براقدميز نقطه . يعنى ضرب جبهه سنه عودت ايتيوردم . كدوس محاربه سندن و اونك مادى و معنوى جان صيقىجى نتيجه لرندن سوكره ، فواد باشانك جبهه اوزرنده كى قوماندانلق تأثير و نفوذى ساز صيلمش كى كوروليوردى . كنديسى قوماندادن چككى ضرورى عد ايتك باشلادم . نام بوسره ده ايدى ، كه فواد باشا آقره به كلوب كوروشمك خصوصى ۵ تشرين ثانى ۱۳۳۶ تاريخلى شيفره اباه استيدان ايتدى . ۶ تشرين ثابده آقره به كلمى مناسب اوله جفتى جوابا بيلديردم . فواد باشا ، علمنده كى ديدى قودى و قواى سياره موجوديتك اردو انضباطلى اوزرنده كى سوء تاثيراتى ، اوقدر

محسوس اولمغه باشلامشدى، كه ۷ تشرين ثانی تاريخده علی فؤاد پاشايه اك سريغ بر صورنده آقرمه
كلسى امر ايتكى لزوملى وردم .

افنديلر ، آرتق علی فؤاد پاشانك غرب جبهه سه قوماندا ايدمه جگنه قانع اولمشدم . او كويلرده
موسقو و ايه ده بر سفارت هيتی كويلدرمك لزومى قارشوسنده بولونيوردق . فؤاد پاشا سفیرين
اوله رق موسقو و ايه كيدمه يايردى . غرب جبهه سه ده چوق جدى و داتلى مساعى طاب ايتديك
بو جبهه قوماندانلغى ده ذالاً حرکات عمومیه عسكریه ايله اشتغال ايتكمه بولان ارکان حربیه عمومیه
رئيسی عصمت پاشايه ضمیمه توديع ايتك اك سريغ و موافق بر تدبير اوله جتدى . بر جهندن ده لرك
داخلی عصيان و اطاعتسزلقره قارشى و لرك حرکات حربیه نقشه نظرندن مولی سواری تشکیلاتیه
احياج ، نار ایدی . محضاً بو تشکیلاتی وجوده کتيرمك ايجونده داخلیه و کلی بولان رأفت بده
(رأفت پاشا) ضمیمه بو وظيفه یی و بره لرك کنديسنى قویه و حواليسنه كويلدرمك مناسب مداخله
ايدیيوردم . چونكه رأفت پاشا ، مختلف زمانبرده مختلف سیدارله قویه یه ، دك لیه كتیش ، غرب
جبهه سنك جنوب قسمله علاقه دار اولمش و اوقسمله مناسبته دار منطقه لری طایفه یی بولونيورد .
اوحالده مسئله یی شو صورته حل ايدمه يايردم : جبهه یی ايکيه آيرمق ، مهم اقسامی احتوا ايدان
ساحه یی ، غرب جبهه سی تسمیه ايدرك ، عصمت پاشانك قومانداسنه توديع ايتك ؛ جنوب قسمی ده ،
قویه حواليسه كويلدره جكم رأفت پاشايه و برمك و هرايکي جبهه یی دوغرىدن دوغرى به ارکان حربیه
عمومیه رياستى مقامنه ربط ايتك

ارکان حربیه عمومیه رياسته ده مدافعه مليه و کلی بولان فوزی پاشا وکالت ايدمه يايردى . فؤاد پاشا
زماننده ، جبهه دن سيواسه قدر عمد یرده ، کرى منطقه سی واردي . فؤاد پاشا بو منطقه یی اداره
ايدمه يامك ايجونده بر جبهه قوماندانلغی وکالتی ، مقامی احداثه مجبور اولمشدى . بونك غير طیبی
و غير عملی اولدی می دانده ایدی . بناء علیه ، يکي تربیده بوکرى منطقه سى ده قسماً منزل ساحه یی
اوله رق جبهه به بر اقدقدن صوکره مدافعه مليه وکالتنه ربط ايتك طیبی ایدی . عصمت پاشانك بر زمان
ايجون ارکان حربیه عمومیه رياستدن انفصال ايتمه سی اردونك تنسيق و احضارنده تأمین سرعت ايجون
ه لده کورولديکي کبی رأفت بکده داخلیه وکالتی صفی موقه محافظه ايتمی بالخصه منطقه سی داخلنده
تأمین آسایش و اهليدن حيوان و مالزمه طوبلامق صورتيه ، وجوده کتيرمك مجبور اولدينى سواری
تشکیلاتی بر آن اول تمضو ايتدیرمك ايجون لزوملى ایدی .

افنديلر ۸ تشرين ثانی ۱۳۳۶ ده ، فؤاد پاشا ، آقرمه کندی . استقبال ايجون بالذات استاسيونده
بولونيوردم . پاشایى اوموزنده بر فلتنه اولدی می حالده قواى مليه قياقنده کوردم . غرب جبهه سی
قومانداننى بو قیافته رغبت ايتدیرن فکر و ذهنیت جريانك بوتون غرب جبهه سی اوزرنده نه درجه ایلری
بر تاثیر يامش اولديغی آکلامق ايجون آرتق ترده محل قاله مشدى . اونك ايجون فؤاد پاشايه قيصه
بر عطا مه دن صوکره ، يکي آله ييه جکی وظيفه یی سويلدم . مع الممنونیه قبول ايتدی . عینی کونك کيجه سی
ده است و رأفت پاشالری دعوت ايدرك يکي وضعيت و وظيفه لری قرارلشدیردق . کندیلرینه و برديکم
قطعی دیرکتيف : « سرعتله منتظم اردو و بوبوك سواری کتله سی وجوده کتيرمكدن ، عبارت ایدی .

بوصورناه ۳۳۶ سنه سی تشرین نایسنک سکرنجی کونی « غیرمتنظم تفکيلات فکرنی و سیاستنی بیقمن فراری ، فعل و تطبیق ساحه سنه وضع ایدلش اولدی .

§ محترم افندیلر ، بوراده ، برآن توقف ایدرک نظرلرمری استانبوله توجیه ایدلم . داماد فرید پاشا حکومتک ، هر نوع دشمنلرله مشترک اولان (سلاح ایله نتیجه آلمق پلانی) ، تطبیقآنده موفق اوله مامشدی . داخلی عصیانلره مقابله و مقاومت ایتدک . یونان تعرضی الک نهایت برخطده توقف ایتدی . یونانیلرک اوندن سوکره کی حرکتلری ده محدود ساحلره منحصر قالدی . داخلی عصیانلره و یونان جبهه سنه فارشی ، مقابل وجدی تدبیرلر آلمقده اولدیغمز کورولیوردی . داخلدن و خارجدن کلن مسلح مهاجانک ، بلخاصه آنقره ده کی حکومت ملیه بی صارصه میه جنی آکلاشیلیوردی . بناء علیه ، استانبولک ، مسلحاً تجاوز پولتیقه سی افلاس ایتش بولونیوردی . بونی دکیشدیرمک ، یکیدن ، ظاهرأ ائتلاف پولتیقه سنه کجتمک صورتیه ، داخلدن انحلال ایتدیرمک پولتیقه سنک دها فائده لی اوله جفته قوت کتیردکلریه حکم اولنه بیلیردی . طبق ، ۳۳۵ ایلولنده داماد فرید پاشانک برنجی چکیلیمسندن سوکره ، علی رضا پاشا قاپینه سنک کلسیه اولدینی کبی ، ظاهرأ بزه ملایم ظن اولنان برپولتیقه ایله ، داخلدن بزی انحلال ایتدیرمک تشبیهی تعجید اولنه جقیدی .

بوندن سوکره کی مجادلانمزده ، استانبول واسطه سیله ، داخلی و خارجی تشبیلر وضعفه القا ایدمک تاتیلر ایله ، یونان اردو سیله اولدینی قدر ، فقط آکلاشیلمسی و آکلاشیلمسی دها کوچ شرائط ایچنده ، داخلی افسادانه قارشی اوغراشدیغمز کوروله جکدر .

استانبولده ، توفیق پاشا موقع اقتداره کتیرلیدی . داخلیه ناظری اوله رق احمد عزت و بحریه ناظری اوله رق صالح پاشالر قاپینه ده بولونیوردی . توفیق پاشا قاپینه سی ، درحال بزمه تماس و مناسبت آرادی . بو وظیفه یی ، باشلیجه احمد عزت پاشا درعه ده ایتدی ، سرای ارکان حرییه سنده بولنان برضابط ، احمد عزت پاشا طرفندن بعض نوظلر ایله آنقره به کوندردی . بونوظلرده ، اسکیسنه نسبتله دها مساعد شرائطه ، مثلاً حاکمیت عثمانیه داخلنده ازمیرده یونانیلر طرفندن برادره خصوصیه قبول ایدمک کبی شرطلرله ، برصلح عقدی امیدنده بولندقلری وهرشیدن اول استانبول حکومتیه ، برائتلاف تأمیننک مهم اولدینی بیلدیریلیوردی .

احمد عزت پاشانک و داخل اولدینی قاپینه نک ، تورکبه بوبوک ملت مجلسنک و حکومتنک ماهیت و صلاحیتندن خبردار اولدقلری ، حالا استانبولده برحکومت باقمی و اوواسطه ایله مقدرات ملت و مملکت مسائلنی حل ایتمک خصوصارنجی دوشوندکاری کورولیوردی .

احمد عزت پاشایی و توفیق پاشا قاپینه سنی ، وضعیتدن خبردار ایتمک و تمامیه تنویر ایتمک مقصدیه ، ایجاب ایدن معلومات و مطالعاتی مفصلاً یازدیروب آنقره به کلن مأمور مخصوصه ، ۸ تشرین ثانی ۳۶ تاریخنده ابنه بولی استقامتنده یوله چیقاردق .

۱۲ تشرین ثانی ۳۳۶ کونی، زونغولداقدن یوزباشی کال امضائی قیسه بر تلغراف آلام.
 بونده، شيفره لی بر تلغرافی کشیده اتمک اوزره استانبولدن حرکت ایتدیوردی. موضوع
 بحث شيفره لی تلغراف، داحیه ناظری عزت پاشا امضالیدی. استانبولده ۹ تشرین اول ۳۳۶
 تاریخده یازلمشدی.

بو تلغرافنامه ده، استانبول ایله زونغولداقی آراسنده فرانسز تلسزیله مخبریه فرانسز مثنک
 موافقتی آلدیفندن بحث اولدقدن صوکره، «حکومت ایله بر ائتلاف اساسی قبول اولندی»
 قبول اولدیسه، نردده تلاق ممکن و اورایه هانکی طریقله کلک مناسب اوله جنی، صورولمقده ایدی.
 استانبول پوسته و تلغراف مدیر عمومی اورخان شمس الدین امضائی ۱۱ تشرین ثانی ۳۳۶ تاریخلی
 بر امرده، قسطنطونی پوسته و تلغراف باش مدیریته ورود ایدیوردی. بو امر ازکی مدیریته
 کوندریان غیر رسمی بر مکاتوبک ظرفدن چیقیوردی. امر عیناً شودر:

«ماده - ۱ — آنالولو ایله پایتخت آرسنده تلغراف مخبرانک بر آن اول تسمیسی ملترمدر.
 ماده - ۲ — بومقصدک تمینی صمتمده بر طرفدن صبانجه ایله کیوه آرسنده کی خط کیر اوزرنده
 قابل تعمیر اولان تارک سرشته اصلاحی و دیگر جهندن ده مهم عملیات و انشا آنه احتیاج کوسترن
 ایزمیت، قدیره، انجیل میانسنت انشا و تعمیرینه باشلانیمسی موافق کورلمکده در.
 ماده - ۳ — تعمیرات و جوتینی اجرایه مأمور اولان استانبول فن منشی دکر بک میتمده
 بر باش چاوش و مقدار کوش - عاوشله ایزمیته مهی حرکتدر.

ماده - ۴ — داخایه نمارت جایه سنک وثیقہ سنی حامل اولان مأمورین موم الیه مک حسب الایجاب
 هر هانکی طرفده عملیاته لروه کوردکارنده حقلرنده مظاهرت و معاونت لازمه اشافی جهتنک ظرف
 مهی لرندن مقام عائدیه بانجا بره تمینی هم کار آگاهیلرندن منتظر در. ۱۱ تشرین ثانی ۳۳۶
 بونتلغراف اوزرنده، ایجاب ایدلره ویردیکمز امر، استانبول ایله نمدن توقی و تلغراف خطالینی
 تعمیر بهانه سیله کان اولورسه توقیفی لزومه دائردی.

افصلیر؛ عزت پاشاک و واسطه کوندردیکی شيفره تلغرافنامه سته جواب ویرمکی، مأمور مخصوصه
 کوندردیکمز نوطارک طرفدن مطالعه ایدلش اولدینی خبرینه تعلیق ایدیوردم. عزت پاشاک،
 طرفزدن ویریلن معومه مطلع اولدقدن صوکرده، فکرنده ثبات ایدوب ایتمه مکده اولدینی آکلامق
 ایسته یوردم. بو خصوس آکلاسیلدقدن صوکره، عزت پاشایه آزه ده کی واسطه لره شو جوان
 ویردم:

«ذات دولتری و صاحب پاشا حضر تلیرنک ده داخل بولملری مقنضی اولان هیئته اک سهیل و سریع
 اوله رق بیله جکده تلاق ممکندر. استانبولدن یا صبانجه قدر شمندوفر و اورادن اوتوموبیله و یا خود
 بر آبروسیه وینه اورادن اوتوموبیله بیله جکه تشریف بیوریله بیلیر. مبحث استقامتله اوزرنده
 شمیدین ایجاب ایدلره بایعات یا پلمشدر. کانون اولک ایکسینه قدر بیله جکده بولنه جق و جهله
 سیاحتک تنظیم بیورلمسی و استانبولدن یوم وطریق حرکتک شمیدی قدر قوللانیلان واسطه ایله
 زونغولداغه اشعار بیورلمسی رجا ایدرم. سیاحتک ممکن اولدینی قدر دغدغه سز اجرایی خاطره
 قیاندن عرض اولور. ۱۹ تشرین ثانی ۳۳۶»

افندیلر؛ استانبولده ، ۲۳ تشرین ثانی ۳۳۶ تاریخنده یازیلوب استانبوله مواصلت ایتش اولان مأمور مخصوصک امضاسیله اینه بولی به کوندریلن واورادن ۲۷ تشرین ثانیده آنقره به چکیان بر تلغرافامده ، شو معلومات ویریلوردی :

« بوکون ۲۳ - ۱۱ - ۳۳۶ ده عزت پاشا نزدنده بولندیم ائشاده ، خارجیہ ناظری ، وضعیت اخیرہ سیاسیہ حقندہ آئیده کی بیاناتده بولنشدر :

یکی کان انکلیز سفیری ، ارمنستان ، کورجستان و برزمن صوکره ازه یر مسائل مهمه سنده حکومت عثمانیه لهنده بر صورت حلك تأمین ایدیه جگنی سوبله مش ، بوساعد وضعیتن استفاده ایدره ك مملكتك تأمین آئینه صرف مقدرت ایدیه ك بوفرصت غائب ایدیه ملیدر . شاید آنقره ، زمان قازانق آرزوسنده ایسه بیله ، بر تئاس حاصل ایدره ك مقررات آتیه مشترکاً تأمین ایدیلیدر ، دیدکن صوکره شو سطرلر علاوه اولونیور :

« بیاناته علاوه عزت پاشانك ، كندیسه طرفزدن کوندریلن خلاصه ده (شمدي به قدر اولان محادلاتك بوكون بخش و تأمین ایتكده اولدینی مساعده لردن استفاده وظیفه مزدر) جمله سنه استناداً اگر آناتولو ؛ کوندریله جك هیئت قبول ایتزسه ، شخصاً بنه تئاس ایدره ك مقصد مزنی شخصاً قرار لاشدیرملی یز . بوکاده موافقت ایتدکاری تقدیرده ، موضوع بحث جمله ده کی فکردن فراغت آکلاشیله جفندن آرتق قایینه ده بولمیه رق استنا ایدیه جگنی و آرزو ایدرسه ك استانبولی نظر دفته آلمیه رق كندیسنك ده آناتولویه كله جگنی سوبله مش . »

افندیلر ؛ عینی تلغرافامده ، استانبول مطبوعاتنده عزت پاشایه عطفاً شو بیاناتكده انتشار ایتدیکی مندرجدی : « حكومتك ، آناتولویه بر مأمور مخصوص اعزامندن مقصدی آنقره ده کیلره بر تئاس حاصل اولوب اولمیه جعنی آكلاقی ایچوندی . عودت ایدن مأمور ، بوتئاسك تأمین ایدیه بیله جگنی آكلازندی و محارباتده تأمین ایددی . طبیعتیه ایجابنك اجراسنه نوسل ایدیه جكز . » بوظرز بیانات ، آناتولونك نقضه نظربنه موافق اولمیه جعنی و تكذیبی لازم كلدیکی مطالعه سنه قورتی بوکا قایینه موافقت ایتمه مش ، مع هذا عزت پاشا ، ترجمان حقیقت خزینه سیله شو بیاناتده ده بوخش : « منافع عالیہ مملكت . شمدي بومشله ده مطبوعاتك اختیار سكوت ایتسینی آمردر . بناء علیه بر ایکی كون دها بیاندیه بولنقده معذورم . »

افندیلر ؛ توفیق پاشا ، احمد عزت پاشا ، صالح پاشا ، زمك بویوك آدمیری کی طائشلردی . ماب بولاری عفن ، مدبر ، دوراندیش بیلیوردی . بوسبیه ، داماد فرید پاشا چکیلویده یرینه ایلری كیزی بوذراتدن عبارت بر قایینه موقع اقتداره كلنجه ، هر كسده درلو درلو اُمیدلر اویاندی . توفیق پاشا قایینه کی ایلد آئیه آنقره ایله تئاس و مناسبت آره نیجه ، افكار عمومیده حسن نیتنه حكم اولنقده ایچون سبب تصور اونده مدی . هر كس ، توفیق پاشا قایینه سنك موقع اقتداره كلسینی فل خبر عر ایتدی . بوقایینه نك ، مملكت و مملكت اعظمی منفعی تأمین چاره و واسطه لرینی بولمندن حكومته ككش اولملرینی قبول ایتك و ایتدیرمك جدا مشكل ایدی . باخصوص ، كندیلری ده استانبول محافظنده و مطبوعاتده قولاندقلری طرز لسانه عمومك تلقیسنی تأیید ایدیه جك وضعیت آئش بولونیورلردی .

یز ، حقیقت وضعیتك ، عمومك ظن و تلقیدی کی اولمیدینه تماماً قانع بولونیوردق . فقط ،

استانبولک ، چاره خلاص ایچون وقوع بولان ائتلاف و ملاقات تکلیف لرینی افکار عمومیه یی تطبیق مدار اوله حق شرایی احضار ایتمه دن رد ایتمک موافق بولدی . اونک ایچون ، بالخاصه عزت وصال پاشارک داخل بولنه جینی بر هیئتله بیله جکده ملاقاتی تنسیب ایتدک . بو ذواتله کوروشدکن صوکرده ، عامه نك بوتون ظن و تلقینک اساسسز اولدینگک آکلاشیله جفته شهیم یوق ایدی . برده ، هر نه اولورسه اولسون ، افکار عمومیه جه ، اشارت ایتدیکم اوصافده طائمش بو ذواتک ، استانبولده حکومت تشکیل ایتمک مقصد ملی ایچون نه قدر مضر اولدینی میدانده ایدی . بناء علیه ، ملاقاتان صوکرده . کندیلرینک عودتیه مساعدده ایتمک لزومی بجه طبیعی ایدی . ایشته ، بوملاحظاته بناء ، عزت پاشا هیئتله بیله جکده ملاقات قرارلاشدیرلدی . ملاقات ، ۲ کانون اولده دکل ، فقط • کانون اولده وقوع بولدی .

افندیلر ، بو ملاقاته انتظار ایدرکن ، اوکونه قدر جبهده و آتقرده جریان ایدن حادثاتی خلاصه عرض ایدیم :

افندیلر ، خاطرلارسکزکه ، عزت پاشانک مأمور مخصوصنک اینه بولی اوزرندن استانبوله حرکت ایتدیرلدیکی ۸ تشرین ثانی ۳۳۶ کونی . فؤاد پاشانک موسقووا سفارتی ، عصمت و رأفت پاشارکده غرب جبهه سنه مأموریتلری تقرر ایتدیرلمشدی . عصمت پاشا ، ابرتسی کون جبهه حرکت ایتدی . ۱۰ تشرین ثانیده وظیفه به باشلادی .

اوزمانلر ادهم بکک بقین آرقداشی بولنان برذاتک ، ۱۳ تشرین ثانی ۳۳۶ تاریخی ، اسکیشهردن بر شیفره تلغرافنی آلدیم . بو تلغرافده دینلیوردی که : « ادهم بکک ، فؤاد پاشاحضرتلری رفاقته روسیه یه کیده جکی شایعه سی جبهه محیطنده و کربده بولنان اهالی طرفندن برسؤ فکره حمل ایدلمکده در . بو کی ذواتک محیطکزدن اوزاقلاشدیرلسی ، ذات دولترینک دیکتاتورلک اعلان ایده جککزد ذه ای تولید ایتمشدر »

افندیلر ، فی الحقیقه ادهم و برادرلرینک تورکیه دن اوزاقلاشماری ، تورکیه نك و کندیلرینک منفعت و سلامتی نقطه نظرندن موافق ایدی . بوسبيله ، فؤاد پاشایه ، آرزو ایدرلرسه ، بونلری ده برابر آلوب مناسب صورتده توظیف ایده بیله جکنی سوبله مشدم . ادهم بکک آرقداشی طرفندن یازیلان بو تلغرافنامه مفادینک ، یالکزر آرقداشنگ مطالعه سی و حقیقه معطابق اولدینی البت قبول ایدیله مزدی . چونکه ، نه جبهه نك ونده اهالینک ، ادهم بکک روسیه یه کوندیریلوب کوندیریلیمه جکی مسئله علاقه سی یوق ایدی . بالخصوص بن ، دیکتاتور اولقی ایسته یورم ، فقط ادهم و امشالی مامدر ، اونک ایچون بو کیلری اوزاقلاشدیر یورم . ذهابندن بحث اولنسی بوسبوتون جالب نظر دقتم اولدی .

عصمت پاشانک جبهده فعالیت به باشلامسنی متعاقب ، ادهم بک ، راحتسز لانی در میان ایدرک آتقرده کلدی و بوراده اوزون مدت اوطوردی . غیوبتنده قرده شی یوز باشی توفیق بک ، ادهم بکک وکانه قوه سیاره نك باشنده قوماندان بولونیوردی .

وضعیتی لزومی کی تنور ایده بیلیمک ایچون ، برسلسله و قایمک بعض اساس نقطه لرینی اشارت ایتمک مناسب اولور . قوه سیاره قوماندانلانی ، قرمجه شهرده ، کندینه مربوط اوباق اوزره کیزایچه ، « قره کچیل » نامنده برمفرزه تشکیل ایتمشدی . بوندن ، غرب جبهه سی قوماندانلنک معاولاتی بوقدی .

بومفرز نك موجودنى، ۱۷ تشرین ثانی ۳۳۶ دە تصادفاً اوكر نىلدى . جبهه قوماندانلىك ، بومفرز نك مودىتى حقندە معلومات طلبى وقطعه نك تفتيشه عرصه اىلمى امرى ، ادهم بك طرفندن اسراف اولدى . جبهه قوماندانلىك ، امور ملكيه به ، كرى خدماته مداخله ايجەملرى حقندە ويريلن امر عومرى به مخابر ازلەرق ، قره سياره قوماندانلى ، بالعكس كوتاميه حوالىسىدە ، هرشيدە كوستە دىيى مەخپى وعرفى ستركانى تزييد ايلدى .

جبهه قوماندانلى ، ادهم بك قره سياردىنىك ، دىكر قره سياردىدن تفرىتى ايجون « برىقى قره مەنە » نەمە ياد اىلمىنى امر ايتىدىكى خالە ، ادهم بك وقردهشى بىرى نىسر دقتە آلتى شەبەهە دىرسون . بومرە رغماً كەندى كەندىنە « عموم قواى سياره وكوناھى حوالىسى قوماندانلى ، مسورتە . برىقوندا ومەبىتى احداث ايلدى .

دىرولور كە ، ادهم بك وقردهشى ، تحت امرانىككى قىتغانى تفتيش ايتدىرميورلر و ستر ايتىرى صلاحيت وعنوانلرى كەندى كەندىلرەنە طاقيدورلدى .

« عموم قواى سياره قوماندان وكيلى توفيق » امضاسىلە ۲۱ تشرىن ثانی ۳۶ دە ، جبهه قوماندانلىكە كان برارلردە ، « ۱۳ تىجى دشمن فرقه سىك امير فتحى ، الياس بك ، چارداق ، امور بك اوزردن ، كەكە ازلدى ، و « كەندى منقەلەندە بولغان كوردوسايلرك دشمن عسكەرىنى دعوت ايتەكلى ، نە دائرە معلومات واردى . خالبوكە ، حقيقتە ، نە دشمن فرقهسى ايارلەوردى و نەدە تورك اهلانك دشمنى دعوتى و قەدى . بو معلوماتك ، متاصد خصوصە ابلە وىرلەدىكى آكلاشەلە حقندە . اسلام اهلانك ، دشمنى دعوتى ، ياكىز بر سەبەلە انتضاح اولنە ايلدى ، كە اودە دۇر قۇردن ظلم وتعدى . بو اغرايە حقارىنە ذاهب اوللرلدىر . انستە جبهه قوماندانلى ، وصىتى بولمەسەن مطالعە ايدىرك وىردى امر عمومەدە دىشمدى كە : « خاربەنك بخرانى اتناسندەكى تهورلرك نأيتىبلە ، تدابير صرفيه اشان ايمەك قىطياً مانع اولقى لازمدر . خياتى ، نەدرجه محقق اولورسە اولسون ، هيچ بر كوى قور . بائىبە حق ، اهلانكەن هيچ بر كىمەسە ، هيچ بومفرزە طرەمدن ، هيچ بر حرم ابلە اعدام اولنە بو وسائىلر وسائراھانلارى تېن ايتىش ادمەلرك ، تحت الحىنە استقلال مخابرەلەلرى ايجاب ايدىر . عموم قواى سياره قوماندان وكيلى توفيق بك بومرەدە اعتراض ايتدى .

افندىلر ، دشمن ، قوتلىرىنى طوپلو بولندىرمق مقصدىلە آلماننى ترتيبات بوزىدن ، قره سياره قوماندانلى منقەلەسندە بعضى برلرى تخليه ايتىشدى . بوزلردە ، حكومت ملكە تأسىس ايدىنبە قره ايلەك امنىتە اداره مى ايجون ، تشكيلات عاجلە اخلاينه لزوم واردى . بوسىبلە ، ژاندارمە خدمەت . بولاش افراددن وحسن حال ارايىندن سچىلەرك يوز اللى موجودندە برىجرا ژاندارمە بلوكى تشكيل وسماو وحوالىسى قوماندانلى نامى آلندە بر مقام احداث ايلدى . بومەم ، تخديد اولنان منقەلە داخلىندە ، انضباط داخلى ايشلارنە باقەتدى . قائىم مقام ابراھىم بك نامندە بر ذاك مأمور ايدىلەدىكى بومەمە ، اداره وانضباط اعتبارىلە ، بوحوالىدەكى اخذ عسكەر شەبەنى دە مربوط اولەجىدى . قىلەب نىظامىە ويا سياره قوماندانلرى ياكىز حرکات عسكەرىدن مسؤل اولەجتاردى . بوحوالى قوماندانلى تشكيللى مناسبىلە اوجوار اھالىسنە ، جبهه قوماندانلى طرفندن يازىلان بياننامەدە : « سزك ھردلر دىرلرلىكى دىكلەمك ، عادلانە برادارە تأسىس ايتك وظیفەسىلە سپاودە برحوالى قوماندانلى

تشکیل ایدیورم، جلسه‌ی واردی، بوجله‌ی، قوای سیاره قوماندانانی طرفدن سوء تفسیر، اوغرایه جغنی کوره جککز ایچون، بالخاصه قید ایدیورم.

دشمندن تخلص ایدیان بوقضار خلق، تاریخ تخلصدن اعتباراً، ایکی ماه مدته خدمت عسکر به دن معاف طوتوشلردی. عموم قوای سیاره قومندان وکیلی توفیق بك، بر حقه اسباب و مصالحه ایله بوحوالی قوماندانلغنه اعتراض ایدی.

توفیق بك، ۲۳ تشرین ثانی ۱۳۳۶ تاریخی بر راپورنده: «بر دشمن فرقه‌سنت تعرضی اوزریه، قوتلربی کومان کوی شالنده کی صرتله چکدیکنی، بیلدیریور و وصول جناحنده بولنان جو مبروردی استقامتی تأمین ایدیکز.» دیور.

دشمنک جدی بر تعرضی اوله مشدر. قوای سیاره قومنداننک متصدیت، قعات نعامیه بی جبهه سور دوروب، کندی قوتلربی کزیده طوبلاقی اولدینی آ کلاشیلشدی. جبهه قوماندانی عصمت پاشا، توفیق بك و یردیکلی معلوماتی جدی تلقی ایدرک، ایجاب ایدنله ایچون کی امرلر و برمش اولقله برابر کندیسندن ده، «تعرض ایدن دشمنک تخمیناً قاچ طوب قوللانمقده اولدینی، و قوری کویدن جاده بونجه جام کویه دوغرو بردشمن حرکتی وقوع بولشمیدر، دیه صوردی و جو مبروردی وادیسنک اسلام کوینه دوغرو تأمیننک جنوب جبهه‌سنه حائل اولدینی ده بیلدیری.

توفیق بك، ۲۴ تشرین ثانی ۱۳۳۶ تاریخنده جبهه قوماندانلغنه یازدینی تنغرافده، بر طاقم تعریضکار سوزلردن صوکره، «بنده کز، شاک و جنوب جبهه‌لربنک هرایکسی ده عینی حکومتنک امرنده اولدینی ظن ایدیورم. مادامکه دکلدز، اداره سزک یوزندن، بپوده، بوراده، اولاد وطنی قیردیره میهنم. یکریمی درت ساعته قدر صول جناحز، قوتلی بر صورتده تأمین ایدلدیکی حالده قوای سیاره بی... افندی کورپرسی جوارینه چکه جکم. بوخصوصده مسئولیتک کیمه حائل اولدینی حکومت بولسون افندم.» دیوردی. غرب جبهه‌سی قوماندانی عصمت پاشا، قوای سیاره قومانداننه جواب ویردی ویدی که: «۱۲ نجی قول اردو، صول جناحکزدن فرق کیلو متره اوزاقده در. بوندن ماعدا، کرک چکیلش اولان دشمنی قسلی تعرضه و زورله بردن آتمق وظیفه‌سی قصاصتزه ورنه مشدر. بناء علیه قوای سیاره، دشمنی تعقیب ایدن مستقل بر سواری فرقه‌سی وضعیتنده در. دشمنک، فائق قوتله تعرضلریه فارشی یالکش بوشنه انخذ تدابیر ایدر و دشمن، موضعی و جدی، بر حرکت ایدقچه بیکا قارش قسلی محاربه دن استجاب ایدر. بووظیفه‌لر، سواری فرقه‌لرینه و یریار. جنوب جبهه‌سنده، قوتلی سواری اولدیندن سرک جبهه‌کزی سواری خطیله تمهیده امکان یوقدر. قوه سیاره ایله جنوب جبهه‌سنت جناح خارجیدن، متعلاً یالکز تماس و ارتباطی محافظه ایتمی ممکن و لازمدر. خلاصه، جبهه‌من این اداره ایدلمکده در... الخ،

افیدلر، غرب جبهه‌سی قوماندانانی، بالطبع اردوسنک بودجه‌سی تنظیم ایتک ایسته‌یوردی. بو متصدله، ۲۴ تشرین ثانی ۱۳۳۶ ده عمرم جبهه قطماندن منتظم بر قوه عمومی طلب ایدلدی. جبهه قسلی ایدن کاملاً جواب کلدی. قوی سیاره، طلب اولنان قوه عمومی کوندومدی. بوخصوصده جبهه‌دن وقوع بولان استیضاحه کلن جوابده، توفیق بك دیوردی که: «قوای سیاره نه بر فرقه، نه ده بر قوه متسلحه حاله افراغ ایدله من... بوسرسریرلرک باشنه نه بر ضابط، نه ده حساب مأموری قویق

ممکن اوله مغله برابر قبول استديرلمسى امکاني ده يوقدر . چونکه ضابط کوردیلر می ، عزرائیل گورمشجه سنه عسبان ایدیورلر . بزم مفرزه لرمن ؛ پهلوان آغا ، احمد اونباشی ، صاری محمد ، خلیل آفه ، طوپال اسماعیل کبی آدملر طرفدن اداره ایدلمکده در . و بلوک امینلری ده یازدیغنی اوقوبه من و او قودینی یازمه من آدملردن متشکدر و سن یاپامیورسک دیبه بونلرک تبدیلی امکاني ده يوقدر . قوای سیارمه نك شمدي به قدر اولدینی کبی کلیشی کوزل اداره ایدلمسی ضروریدر اساساً قوه سیارمه نی ضبط وربط و انتظامه قویق دکل ، بو فکرک میدان آلمقده اولدیغنی حس ابتدکی آنده انحلال ایدر . رجا ایدرم ، بو یازدیغم شیلری برشیته حمل ایتمه ییکز . . .

افندیلر ؛ نام بو کونلرده ، دشمنک ، بروسه جبهه سی ایلریسنده ، ایزنیق جوارلرنده برفعالیتی حس اولندی . جبهه قوماندانی ، بالذات اورایه کیده رک یقیندن اتخاذ تدایره مجبور ایدی . اونک ایچون ۲۸ تشرین ثانی ۳۳۶ تاریخنده ، قوای سیاره قوماندان وکیلی توفیق بکه جواب و پررکن و بوگون بیلجکه کیدیورم . عودته ذات طالیلریله زرده شفاهاً کوروشمک قابل اولور . سوألنی صورمشدی . جبهه قوماندانه جواب و برله مشدی . جبهه قوماندانی ، ایزنیق وضعیته قارشى تدایر و ترتیبات ایله مشغول بولندی صرده ، قوه سیاره قوماندانلغندن محاربه راپورلری ورود ایتمه مک باشلامش . . سببی صورولمش : « راپورلر وقت لازمنده آنقرده بوبوک ملت مجلسی ریاستنه یازلشدر . امضا : یوزباشی تحسین ، تلغرافی آلتش .

افندیلر ؛ برجهه قوماندانی ایچون ، جبهه سنک برقسمنده جریان ایدن حادثانندن معلومات آله مه مق نه قدر مشکل برحالدیر . بوبه مه میت ایچنده قالمق بوتون جبهه نك اداره سنی یا کلش یوله سوق ایده بیلیر . غیزوبل تعمیر مهالک سبب اوله بیلیر . جبهه قوماندانی عصمت پاشا ، کیفیتی آنقرده بولنان قوای سیاره قوماندانی ادهم بکه ۲۹ تشرین ثانی ۳۳۶ تاریخنده یازمه رق راپورلر ایچون وکیانک ایست ایدلمسی میلدیریور .

عصمت پاشا ، ۲۹ تشرین ثانی ۳۳۶ ده ، زرده شوتلغرافی کوندردی :

« آنقرده ارکان حربیه عمومیه ریاستنه

آنقرده بوبوک ملت مجلسی ریاستنه

۱ — قوای سیاره قوماندانلغنی ، ۲۷-۱۱-۳۳۶ آقشامندیزی جبهه قوماندانلغنه راپور ویرمه مکده دره .

۲ — بوگون ادهم بکدن ، وکیلنی ایقظ اتخسنی رجا ایدتم . استرداد اولنان اراضیده اداره ملکیه ایچون احداث اولنان سیاو و حوالیسی قوماندانانی سبیلله توفیق بکه متأثر اولدیغندن باحث ادهم بکدن بوگون برتلغراف آلتش و جواب ویرمش ایدم . وضعیته شایان دقت برفوق المعادله وک و ارایسه ده فضلّه معلوماتم یوقدر . اوراده موجود معلوماتک اشعارینی استرحام ایدرم .

افندیلر ؛ غرب جبهه سی قوماندانلغله قوای سیاره قوماندانلغنی آردسمنده جاری مخبرانه و حادث اولان وضعیته ناصل تماس و اطلاع حاصل ابتدکیکی مساعده بیورورسه کز ایضاح ایدیم :

قوای سیاره قوماندان وکیلی توفیق بك طرفندن عصمت پاشایه یازیلان ، فراری و حاسوسلرك استقلال محکمه سینه ویرلسنه اعتراضی متضمن وقوه سیاره مك صول جناحی یکریمی درت ساعته قدر اذن ایکنجی قول اردوجه تأمین ابدلیه جك اولورسه قوتی افندی کورپرسنه چکه حکمی حقنده کی تلغرافنامه لری ، بکا آقره ده بولنان ادهم بك ویردی . بن ، بالبع بوتلغرافلری معنیدار بولدم . قوه سیاره بك وضعینده اتخاذ تدابیری مستلزم شایان دقت برحال کوردم . اونك الحون ، عصمت پاشایه ، بوتلغرافلره ادهم بك واسطه سیله مطلع اولدیفمی بیلدیردیکم ۲۵ تشرین ثانی ۳۳۶ تاریخلی تلغرافنامه مده ، « توفیق بكك اهمیت ویردیکم بومراجعتنه قارشی نه طرزده جواب ویرلیدیکمک ونه کی تدابیر اتخاذ بیورولدیغك بویکجه اشعاربی رجا ایدرم ، دیشدم .

عصمت پاشا ، جریان ایدن مخبره بی عیناً بیلدیردی .

افندیلر ، بر طرفندنده ، ۲۸ تشرین ثانی ۳۳۶ تاریخندن اعتباراً ، قوای سیاره مك صباح و آقشام راپورلری ، عموم قوای سیاره قوماندان وکیلی محمد توفیق امضاسینه دوعریدن دوعریه بکا بیلدیرلکه باشلادی . توفیق بکه شوشیفره تلغرافی یازدم :

آقره
۲۹ تشرین ثانی ۳۶

برنجی قوه سیاره قوماندان وکیلی توفیق بك افندی به

ایکی اوچ کوندنبری دوعریدن دوعری به طرف عاجزانه مه کوندرمکده اولدیغکز راپورلرك صولک ماده سنده ، غرب جبهه سی اردو قوماندانلغه ویرلش اولدیغك مقید بولجیدی نظر دقتی جلب ایتدی . برسهومیدر ، بوقسه برسبیه می مستنددر ؟ بوبابده اعطای معلومات بیورولسی رجا ایدرم .

تورکبه بوک مات مجلسی رئیس

مصطفی کمال

بوتلغرافه توفیق بکدن جواب آلمدم . فقط ، آقره ده بولسان ادهم بکدن مرحوم - یاتی بکه شوبله رتذکره کوبدرلای :

۳۰ - ۱۱ - ۳۶

حیاتی بك قرده شه

توفیق بکله عصمت بك افندی آره سنده کی سوء تفهیمک اسبابیله بو خصوصده هر ایکسیله واقع

خبرگزاری عیناً تقسیم اید ورم . لطفاً باشا حصرت‌ترینه قرائت و ارائه‌سیله لاکش تلقی به میدان ویریه‌سی رجا ایدرم اقدم .

قوای سیاره و کوتاه‌ی حوالیه‌ی قوماندانی
اولهم

افندیلر ، بوند کرده دلفوف خبراتده شایان دقت اولان نقطه‌لر شونلردی ، توفیق بك قرده‌شنه دیورکه : « سپاه وحوالیسی قوماندانلقه قلعیا احتیاج یوقدر . بوجیه‌ای قوماندانك اسکیشهره عودتی ایچور . باندی امر ویرده . » توفیق بك ، عصمت باشانك خاتمه خطابه بیانامه‌سی ده ، شوسورنله تفسیر ایدیورنلی : « بواننامه و موافقه بزم عدلتر ، امیدسز ، ناموسسرحه‌سه حرکت ایتدیکمزی اعلان ایدیور قوای سیاره ، بونی قلعیا قول ایتز . بونقاط حل ایدیونجیه‌قدر ، قوای سیاره ، ضرب جهه‌سی قوماندانلقی طایفه‌چندر . »

بوناك نوزینه ، ادهم بك ، عصمت باشابه یازدیقی تلغرافنده ، برادرانك تارتندن عت ایتدکدن صوکره . بواجراآتک عودته تأخیری رجا ایدیور . برادرینه‌ده ، ضرب جهه‌سی قوماندانلقه یازدیبنان و اعتدال و نرا کتله حرکت و متابله ایتدک نوزومندن عت ایدیور . توفیق بك ۲۸ تشرین ثانی ۱۳۳۶ ده ادهم بك یازدیقی حوالی تافرانده : « ناموسمزله اوینیان غرب جهه‌سی قوماندانی بوندن بویه آمر طایفه‌جسی و سپاه کوندردیکي قوماندانه بوکون متبيله اسکیشهره عودت ایتسی ایچون امر ویردیکمی یازمشده ، دیدکدن صوکره بوخصوصده بشقه شی دوشونه‌م و دوشونه‌بیلک امکاتی‌ده یوقدر ائدم ، دیوردی . »

توفیق بك ، برادرینه اولان عتی تاریخی دیگر بر تلغرافنامه‌سنده ده : « حزتی برشی حس ایدرسیم . بونکی احداث ایدیلن قوماندانلق هیئت مجموعه‌سی محفوظاً غرب اردوسنه اعاده ایده حکم . غرب اردوسیه قوماندانی عصمت بك بوجیه قوماندانلقی اداره ایدمه‌چکینی آتازدورم ، دنیلکده ایدی . اندیلر ؛ بونان صوکره ، قوای سیاره‌نك عبارته راپورلری آتشرده ادهم بكه کلور و ادهم بك طرفندن غرب جهه‌سینه کوندریلیورمش . »

بوندن ایشه ، قوه سیاره قوماندانلقی ، ضرب جهه‌سی خبراتنه سانسور قریمش . تلغراف و تلفون خطواتنك قوه سیاره قوماندانلقك خبراتله مشغول اولدینندن بوشله جهه‌ایله شارعات صورت عانیه و رسمیه‌ده منع ایدلسی . سیی زمانده ، قوه سیاره‌نك ، اسکیشهر جوارینه تجاوازانده بولنه‌جی ایشه ایدلسی .

عقلم اندیلر ؛ بووضعیت هب برار مطالعه ایتدکمدار اوله‌جق قدر معلومات عرش ایتدیکمی امید ایدرم . سهولته آکلاشیلمتده ایدی ، که ادهم ، توفیق قردش و کندیلرینك هم فکری اولان بعض آرقداشلری . حکومت ملیه قارشى عصیان قرا و برمشلردی . بوقرارلرینك تسلیتنه ، جهه‌ده ، توفیق بك وسیله آزارکن و قوتلرنی جهه‌ی ترک ایدرک طوپلارکن ، آتشرده ادهم بك و مبعوث اولان فردی رشید بك ودها برطاقلری سیاست جایشیورلردی . عسبان پارانده موفق اوله‌بیلک ایچون ، هرشین اول بوکامع تصور اولان غرب جهه‌سنده کی اردونك باشنده کی قوماندانی ، اعتبار

و مقامندن دوشورورك ، اردوبه حاكم اولقى الزم ايدى . اوندن سوكرده ، مجلس افكار عموميه سنى تامماً كندى لهله نه چويرورك قوماندان ويا وكيل ويا حكومت اسقاطنده مظهر سهولت اولقى مهم ايدى . ايشته بومقصدلرله چالشمقده اولدقلرينه بزده شبه فلانمشدى . ادهم بكك ، عصمت پاشايه وقردهنى توفيق بك يازدينى تلغرافلرده قوللاندينى ملايم ونازكانه بعض كهلرك ، هنوز زمان قازانمق مقصدينه معطوف اولديغنه مسئلهنى عصمت پاشا ايله توفيق بك آردسند سو تفهمدن متولد برتائردن ، اك نهايت توفيق بكك عصيتمه مغلوب اولهرق فضله حر ككتدن عبارت كوستروب ، كنديلرينك غايت مطيع ومتواضع اولدقلرينى برزمان ايچون ده كوسترمكه چالشدقلرينه حكم ايتهمك ممكن دكلدى . بزده ، وضعيتى اولدينى كې جدى تلقى ايتدك . سياسى وعسكرى تدبيرلر مى اوكا كوره تطبيقه باشلادق .

افنديلر ، عرض ايتلىم ، كه هر نقطه نظردن كرك چبهده ورك آقرده ايجاب ايدن تدبيرلر آلديرمشدم . ادهم وقردهلرينك عصيانندن اصلاً چكينه بوردم . عصيانلرى حالنده ، تاديب وتجزيه اوله بيله جكلرينه شېم يوقدى . اونك ايچون غايت سرين وكنيش حر كت ايدى بوردم . ممكن اولدينى قدر كنديلرينى نصيحتله دائره ادب واطاعته كتيرمكه چالشمى ، بونده موفق اوله مديغم تقديرده ، افكار عموميه ده زياده وضوح پيدا ايدمك اولان افعال وحر كات متجاوزانهلرينك ايجابى يانمى ترجيح ايدى بوردم . بومطالعه بئآقرده بولان ادهم ورشيد بكلرى وبعض ذوانى برابر آلهرق بالذات اسكيشهره كيتمكه واوراده عصمت پاشا ايله ده برلشهرك وجاهاً قونوشمغه و آكلاشمغه ، ۴ كانون اول ۳۳۹ تاريخنده قرار وېردم . ادهم بكك بوسياحتده بكا رفاقتدن اجتناب ايدمك چكنى تخمين ايدى بوردم . حال بوكه ، بيه حال ادهم بكى برابر آنوب كوتورمك بجه لزوملى ايدى . بونك ايچون آرزوسى ارلسون اولسون ، ادهم بكى برابر كوتورم وياخود اصرارى حالنده اوكا كوره معاملهده بولمق اوزره ايجاب ايدن تدبيريده امر ايتشدم .

فى الحقيقه ، ايرتمى كون ، ادهم بك خسته لمندن بحث ايدرك برابر سياحت ايدميه چكنى بيلديردى . دوكتور عدنان بك ده ادهم بكك راحتسزلىك سياحته مانع اولديغى سويدي ، اصرار ايتدم . نهايت ، ۳ كانون اول ۳۳۹ آقشامى برترن مخصوصه اسكيشهره حر كت ايتدك ادهم وبرادري رشيد بكلردن معدا برابر بولان آرقداشلردن باشلچهلرى شونردى :

كضم پاشا ، جلال بك ، قنچ على بك ، ابوب صبرى بك . حق بهيج بك ، حاجى شكرى بك . ۵ كانون اول ۳۳۹ صباحى ابركندن هنوز بن اويقوده ايكن ترن اسكيشهره واصل اولدى . ده اول عصمت پاشانك هنوز بيله چكده بولدينى آكلاشيلمش اولديغندن اسكيشهرده دورمايوب بيله چك استاسيوننه كيتمكه قرار وېرمشدك اسكيشهرده اولانديغم زمان ، ترك نچون طوروب حر كتنه دوام ايتديكنى صوردم . ياويلرم ، آرقداشلك صباح قهوه آلتيمى يانمق اوزره استاسيونك قارشوسنده كى لوقطه بيه كيتدكارينى وشمدي كلك اوزره بولندقلرينى سويلى . چابوق كهلرلى ايچون خبر كوندرلمنى اخطار ايتدم . برفاچ دقيقه سوكره ، حضرز دينيلدى . بوتون آرقداشلكلديمى ؟ ديدم . بونك اوزرينه بايلان تحقيقات آكلاشيلدى كه ، هر كس حاضردر آما ادهم بك بر آرقداشيله برابر اورتهده يوقدر . درح ادهم بكك فرار ايتديرلديكنه حكم ايتدم . فقط بو حكى كيمسه بيه سويله مدم . يالكز او حالده ، ديدم ، ادهم بك اولتسزين بزم بيله چك كيتمه مزده برفنده يوقدر . عصمت پاشانيده بورايه دعوت ايدرز .

عصمت باشد ، تاغراف باشند ، خصوصی محاوره دن صوکره اسکیشهره حرکت ابتدی . دها اول یالکز و خصوصی کوروشمه من لزومی اولدیغدن بنده ، بر ایکی استاسیون ایلری کیده رک ، بولوشدق . برابر ۴ کانون اول ۳۶ آقشامی اسکیشهره کلدک . اوراده بکله بن آرقداشلرله هب برابر بولوقظه ده یلک بیدک . ادهم بک حاضر دکلدی . زرده اولدیغنی برادرندن صوردم . راحتسزدر ، یانیور دیدی . اوکیجه عصمت پاشا قرارگاهنده کاظم پاشا ، جلال بک ، حق بهیج بک حاضر اولدیغنی حالده رشید وادهم بکلرله قونوشه جقدق . اونک ایچون رشید بک ، ادهم بک خسته اولدیغنی سویلرکن کوروشمک اوزره قرارگاه کله یله جکندی ده علاوه ایتشدی . یمکدن صوکره قرارگاه کیتدک ، فقط ، ادهم بک کلامشدی . رشید بکه نه وقت کله جکندی صوردم . ویردیکی جواب شو ایدی : ادهم بک بودقیقه ده قوتلرینک باشنددر :

بوخبره رغماً ، ساکن بولغنی وکوروشمکی ترجیح ایتدک .

شونقظه بی ده ایضاح ایتلیم ، که بن ، اسکیشهره برصفت رسمیه ابه کیمه مشدم . بعض آرقداشلرکده حضور یله عصمت پاشا ایله اولان ملاقات و مذاکراتی بيطرف بر آرقداش صفتیه یلدیغنی سویله مشدم . عصمت پاشا ، وضعیتی ، جریان ایدن مختارانی ، قوای سیاره قوماندان وکیلی صفتیه توفیق بکک آلدیغنی وضع سرکشانه بی ایضاح ابتدی . رشید بک ، قردشلی وکندی نامنه جواب ویریوردی . رشید بک ، غایت درشت ومتجاوزانه قونوشمه باشلادی . قرده شلرینک بررقهرمان اولدقربی ، هیچ کیمسه نک تحت امرینه کیرمه جکلرینی وبونی بوله چه قبول ایتمه هرکسک مجبور اولدیغنی بی پروا سویلور وارده ، ضبط وربط ، قوماندان ، حکومت مفهومیله وبونلرک ایجابانه دائر سرد ایدیلن مطالعاته قولاق دخی ویریوردی . اونک اوزرینه ، بن ، دیدم که : « بودقیقه قدر سزکه اسکی بر آرقداشکیز صفتیه وسزک لهکزده بر نتیجه دسترس اولقی حس صمیمانه سیله کوروشیوردم . بودقیقه دن اعتبار آرقداشلق وخصوصیته عائد وضعیتم ختام بولشددر . شمدی قارشیکزده ، تورکیه بویوک ملت مجلسنک وحکومتنک رئیس بولمقده در . رئیس دولت صفتیه غربجه سی قوماندانه حالک ایجابانی تطبیقه صلاحیتی قوللاسنی امر ایدیورم . » درعقب عصمت پاشا ده دیدی که ، « معتمد بولان قوماندانلردن هر هانکی بری بکا اطاعتسزک ایتش اوله بیلیر . بن ، اونی تربیه وتادیبه مقتدرم . بوخصوصه هنوز کیمسه یه قارشی عجزمی اعتراف ایتش و هیچ کیمسه نک بکا عائد اولان بو وظیفه نک تسهیل افسانه دلالتی رجا ایتش دکلم . بن وضعیتمک ایجابانی یاپارم . »

طرفدن وعصمت پاشا طرفندن آلتان بوجدی وضعیت اوزرینه آوازی چیقدی قدر باغیر رجسه نه قونوشان رشید بک ، درحال التجا کارانه بروضعیت آلدی وایلری کیمکده عجله ایدله مسنی وکندیسی قردشلرینک یانه کیدرسه بر چاره تسویه بوله بیه جکندی بیان ابتدی . بوندن بر نتیجه چیقمه جنی ، مقصدک قردشلینی تنور وزمان قازانقی اولدیغنی میدانده ایدی . بوکا رغماً ، رشید بکک بوتکلیغنی قبول ایتدک . ایرتسی کونی عصمت پاشانک حاضر لانه جنی بر تره ن مخصوصه کوتاهیه ده قردشلرینک یانه کیتسنه موافقت اولندی . کاظم پاشانکده رشید بکله برابر کیتسی مناسب کورولدی . حرکت ایتدیلر .

محترم افندیلر ؛ مساعده کزله بو حکایه بی شمدیلک بوراده براقه جنم . عینی کونده ، یعنی ۵ کانون اول ۱۳۳۶ ده بیهلجک استاسیوننده بکله بن احمد عزت پاشا هیئتته تماس ایده جکم .

خاطر كنوده مدركه ، عزت پاشا نك طلب و تكليفى اوزرينه ، كنديلريله بيله چكده ملاقات تقرر ايتمى . هيت ، آيك دردندى بى بيله چك استاسيوننده بگله يوردى . هيت ، عزت ، صالح پاشا لاله سفردن جواد ، زراعت ناظرى حسين كانلم ، حقوق مشاورى منير بگدر و خواجه فطين افندي دن مركب ايدى . بيله چك استاسيون بناسنك بر اوطه سنده برلشك . عصمت پاشا ده براردى . ملاقات ، شو طرزده جريان ايتدى : بن ، ايلك سوز اوله رق ، « توريكه بويوك ملت مجلسى و حكومتى رئيسى » ديه رك كندى . قديم ايتدكن صوكره ، « كيمارله مشرف اوليورم » سوانلى توجه ايتدم . صالح پاشا ، بن مقصده انتقال ايدميه رك كندى سنك بحريه و عزت پاشا نك داخلى ناظرى اولدينى اينساجه قاقشير كن بن ، درعتب استانبوله بر حكومت و كنديلر بى او حكومتك رجالى اوله رق طائىمى و اكر استانبوله بر حكومتك ناظرلى اوله رق كوروشمك ايسته بورلرسه كنديلريله كوروشمكده معذور اولدينى بيان ايتدم . اوندن صوكره ، صفت و صلاحيت موضوع بحث ايدميه رك مداوله افكار ايتك نسيب ايدلى .

مكالمه نك بعض صفحه لرينه آنقره دن برابر كن بعض مبعوث آرقداشارى ده اشتراك ايتدردم . بر قاج ساعت جريان ايدن مكالمه دن ، كن ذوانك اساسلى هيچ بر معلومات و قناعتلى اولدينى آكلاش ايدى . نهايت ، استانبوله عودت لرينه مساعده ايتيه چكى و برلكده آنقره به كيده چكسى تبليغ ايتدم .

ذاتاً انتظار ايتمكده بولنان ترله حركت اولدى . ۶ كانون اول ۱۳۳۶ ده آنقره به كندك . استانبول هيتى ، آرزولرى خلافتنه توقيف ايتمدم . فقط ، بونى اعلان ايتكى قائده لى بولدم . چونكه ، عزت و صالح پاشا لردن و ديكر ذواندن حكومت مليه امورنده استفاده لى دوشونه رك حيتلر بى مخفوظ بولندي ريق ايتدم . بومقصده ، آنقره به كار كلز مطبوعاته توديع ايتديكم رسى آژانس تبليغده ، موضوع بحث ذوانك ، بويوك ملت مجلسى حكومتيه تماس ايتك و سياه سيلاه استانبولدن چيتمدق لرينى و مملكه نك خير و سلامتته دها مشر و مؤثر بر صورنده چالشمق اوزره التحاق ايدك لرينى اعلان ايتدردم .

افنديلر ، بن ، عزت پاشا هيتيله بيله چك - آنقره بولى اوزرينه بولنديغمز ۶ كانون اول ۱۳۳۶ تاريخنده رشيد بكدن ، كونا هيه به وارد يفتدن و ايرتسى كونى توفيق بگله ملاقات ايدم چكندن ، ادهم بكدن ده اورايه مواصلتندن باحث و فقط هنوز مثبت بر معنا افاده ايتمين تلغراف آلدن . درت كون صوكرده رشيد بكدن عودت ايدركن اسكيشردن كوندردى ۹ كانون اول تاريخلى بر تلغراف نامه ده ؛ « توفيق ايله اولان مسئله ، حسن نتيجه به ربط ايدلشدر . » دنيلدكن صوكره ، « لكن طائىق و طائىق ايتديكمز ذوانك بسيط و زمانه لايق دوشونه ملرى و ياخود دوشونه مدكلرينه بيك بر اشارت قونمدر . » عباره سى او قونمده ايدى . رشيد بكدن اسكيشرده غرب جبهه سى قوماندانى عصمت پاشا به ده ، مسئله نك حل و مغايره نك تامين ايدلىكى و سپار حواليمى قوماندانلنك اعاده اولنه بيله چكى سويلندش ايدى . ۹ كانون اول ۱۳۳۶ ده ادهم بكدن ده آلدنم بر شيفره تلغراف نامه ده ؛ مسئله نك عصمت پاشا طرفندن بالالزام و ناموسم احداث ايدلش اولدينى آكلا تيلمق ايسته نيوردى . اوزمان سر ياورم بولنان صالح بكدن ده ، كويا آلمقه اولدينى تدابير و ترتيبدن عينا خبردار ايدلكرى ذكر ايدليوردى . بن او هاهمه سوق ايدلىكى دلائيله استخبار ايتديكى يازيوردى . اوندن صوكره ، بر طاقم نظميناكار جهه لره ، قواى سياره به منسوب اولوب معدنن براى التحاق عودت ايدن و اركان حريه عموميه نك امريله جنوب جبهه سنه سوق ايدلن بر مفرزه سنك ، كنديه التحاقى و قواى سياره نك فؤاد پاشا

زمانده سیار ژاندارمه تشکیلاتی موجب نه بودجه داخل ایدل دیکشنن محله فضله باره تا بن ایتک ایدل دیکشنن کورولوردی .

سم اوج کون صوکره نوکا وردیکم اظمینکار جزایده « صوک کونلک تجلیات فعلیه من ، بی
نومه دکل ، فعل تردد سوی اندکی اعتراف ایدرم ، دیدکن بشقه « وصیت عمومیه مزک
آعلک و استرعی احلاله هیچ کسه به مستمه ایلدمنی یازدم .

مقدمه مسئله حل اونته مشدی . و ره جگم اینستادن آنکلاشیه جندره ، ادممک و قدشلی ، زمان عزای ایچون زی افغانه بایشیورلردی . متداری ، مکن اولایدیکی قدر یکیدن قوت جلب و جمع ایست و دورجده بولتان صریقه دونلری و فککده بولتان کولکیراق طایوزی کندینه التحاق استبرمک وده چی محمد آونه کده کمدیه به برابر عیاض ناهن ایتک ، برطرفنده جنبه قوماندانلری استلا و اردو نجات و افرادیک کندیسه مهابله ایتملری ایچون پروپاغندایه فرصت بواق است و لرلردی . فی الحقیقه ، سپاه و حوالیسی قوماندانی ، سپاه کیتمک اوزره کوتاهیهدن کچرکن ، ادمم و یوفیق بتار طرفندن حالت اولمرق کندی آمرلری آلتنده و کوستره جگنری مجده استخدام ایتک و ورره کوتاهه ده دلمی امر اولمشدر . بو آمرلریک تأییدی لزومی ده ۱۰ کاوان اول ۱۳۳۶ ده . قوماندانلردن نفی ایشاردر . کورولیورکه ، هرشی حل اولندی ، دینلیدیکی حلاله مبدأه کی عدم احاطه ، سنا حاکمه اداکده ایدی .

دشم نك، فونيه، آتقره، خيانه داخل، هر طرفه الارنده خصوصي شيفردلر بولنان، ارتباط ضابطي عوانيله، بر طائم مأمورلر كوندرك يگدن سلاج و حيوان تداركنه ناشلادی. بوناره وردكاري وديمه و حذومت مأمورلر بنه يادقاري تبديلر حظه بر فكر ايدنك اوزره مثلا، ۷ كابون اول ۲۳۶۹ ده آتقره شالنده قلمهك قائممه يارديمي تذكره عينا اوقوبيم:

کونامیہ
۷ قانون اول ۳۶

غرب جبهه سی قوماندانی ، قوای سیاره قوماندانانفندن موجود جیخانه مقداری و صوگ کوردوس عماره سنده نه مقدار طوبخی جیخانه سی صرف ایدلکی صورتی اوزرینه ، قوای سیاره قوماندان وکیل توفیق امضاسیله ۱۱ کانون اول ۳۳۶ ده ، بو یازیشکزدن بزه امنیت ایتدیگیزی آ کلابورم . جیخانه نه پینر ، نه ایچیلیر ، آنجق دشمنه آتیلیر . بو امنیت مسئله سی وارد خاطر ایسه ، جیخانه کوندرمیه بیلر سکر . « طرزنده جواب ویرلمکده ایدی .

افندیلر ، بوراده اوراق بر نقطه دقتی جلب ایدیم . کوربور سکر ، ادهم بک ، جبهه و قوتک باشنده اولدینی حالده توفیق بک ینه وکیل صفیه بخاره و معامله ده بولونیور . عینی قوت اوزرنده ، عینی صلاحیتده ایکی قوماندان

جبهه قوماندانی ، ۱۳ تاریخنده سوریلان سؤال و آلمان جواب صورتلرینی برای معلومات بکا کوندرمشدی . حکومتجه ، مفتاحی اولیان شیفره لرو خصوصی شیفره لاستعمالی عمومیتله منع ایدلشدی . حالبوکه ، ادهم بک خصوصی مأمورلری و مبعوثلردن بعضی آرقداشلری ، بومنعوتیه رعایت ایتمکسین ، شیفره بخارانه دوام ایتکده ایدیلر . بالطبع بونلره ممانعت ایدلدی . بونک اوزرینه ، ادهم بک ، عصمت پاشایه ۱۳ کانون اول ۳۳۶ تاریخنی بر مراجعتیه « بعضی احتیاجات و سائر حقهده آنقره واسکیشهر قوای سیاره ارتباط ضابطارینه ویریلن تلغرافلرک توفیق ایدلمکده اولدینی آکلاشیلیمشدره بخبار اتمک منع ایدلسی و یا مشکلاته اوغرادلسی صورتیه واقع معامله نک لطفاً ازالسنی رجا ایدرم ، دیوردی . حالبوکه ، ارتباط ضابطلرینک آجیق بخاره لری منع ایدلمه شدی . منع ایدیلن خصوصی ، شیفره بخاره سی ایدی . بالخاصه ادهم بک بحث ایتدیکی آنقره واسکیشهرده کی ضابطلرک هیچ بر بخاره لری منع ایدلش و بو ضابطلر طرفندن ادهم بک شکایت واقع اولش دکلادی . او کونلرده اسکیشهرده کشیده ایتدیرلرین بر خصوصی شیفره واردی . فقط او ، قوماندان و مبعوث دییه امضا آنان ادهم بک بر آرقداشنک شیفره سی ایدی . اولنک ایچون عصمت پاشا ، ادهم بک ویردیکی جوابده ، بو خصوصده کی مخبرک کیم اولدیفنک اشعارینی طلب ایتشدی .

افندیلر ، باشلی باشنه نظر دقتی جالب بر معامله یی ده بوراده ذکر ایدیم . بوناریخلرده کونا هیده متصرف وکیل قاضی احمدعاصم افندی نامنده بر ذات بولونیوردی . کونا هیده موقع قوماندانی عنوانیه ادهم بک طرفندن تعیین ایدلش ، عبدالله بک نامنده ده بری واردی . بو قوماندان ، فراری افراد عسکریه عائله لرندن بعضیلرینی تهجیر ایدلمک اوزره کونا هیه متصرف وکیل احمدعاصم افندی به کوندیرره متصرف وکیل ، تهجیر معاملاتنک قانون اخیر موجبنجه ، استقلال حکمه سنه عائدیتندن بحثله اوراقی قوماندانلغه اعاده ایدر . بونک اوزرینه ، موقع قوماندانی ، متصرف وکیل ، کیجه وقتی ، مقامنه جلب ایتدیرمکه قالقار . متصرف وکیل ، کیجه مشغول اولدیفندن صاحبین ملاقات ایدمه بیله جگنی بیلدیرر . قوماندانک کوندردیکی نفرلر ، متصرف وکیلنک اقامتگاهنک حرم قپوسنی قیرمق صورتیه جبراً خانه سنه کیرهک کمال حقارتله کندیسنی آیلر و کورتورورلر . استجواب ایتدکدن سوکره ، عینی کیجه ، قوه مسلحه ایله اوندرت ساعت مسافده بولنان قوه سیاره قوماندانلغنک حضورینه کورتورورلر . اوندن سوکره ده کونا هیه دن اخراج و تبعید ایدرلر . قاضی اولق و متصرف وکیل بولنق حسیده ، مختلف وکالتلرک بویوک بر مأموری اولان بر ذانک دوچار اولدینی تجاوز و معامله ، بالطبع دوغربدن دوغری به حکومت توجیه اولنش بولونیوردی . بووقعه اوزرینه مجلسده ، حکومتدن استیضاح بابیلدی .

حائذ اولدینی وکالتلر ، جبهه قوماندانلغندن وقعه متجاسرلربنك دیوان حربہ سوقلربی طلب ابتدیلر . جبهه قوماندانك ، قوای سیاره قوماندانلغندن تحقیقات اجرا ونتیجهك اشعارینه دائر یازیلان تلغرافنه ، ۱۹ کانون اول ۳۳۶ ده عموم قوای سیاره وکرتاهیه حوالیسی قوماندان وکیلی محدتوفیق امضالی کان جوابده ؛ « عبدالله بك هر نه پامش ایسه طرفدن ویریلن امر قیطی اوزرینه پامش وپامغه مجبورایدی . بو مسئلهك اسباب موجبہ سی ایجاب ایدن وکالتلره عرض ایدلمشدی مومی الیهك عودتنه امر قیطی ویرلیدیکی طرف عالیکزدن بیلدیریایور . عودت ابتدیکی حالده همه حال اعدام ایده جکم دنیلیوردی .

افندیلر ؛ وکلای ملتک امریله وظیفه سنه اعاده ایدلک ایستہ نیان بر مأمورک ، اعدام ایدیلہ جکنک بیلدیراسی ، البته احکام اساسیه وقانونیه ایله قابل تألیف دکلدی . ۱۳ کانون اول ۳۳۶ کونی ادهم بك ، آقرمه برادری رشید بکله ماکنه باشندہ آجیق تلغرافلره اوزون اوزادی به کوروشدی . بو مخبرانک خلاصہ سی شو ایدی : « ادهم بك ، مسئله بی بهمه حال مجاسده موضوع بحث ابتدیریکز . صاری آفه دینیلن ادیبك مفرزه سیله برابر کوک بایراق طابورینه التحاق ایچون خبر کوندریکز . مجلس واسطه سیله قوماندانلری چکدیریکز . مجلس واسطه سیله اوله مدینی تقدیرده بونی اداره هان تأمین ایدیکز ، دیور و پاطلانہ جنی بمباری تا انکیزلرک ایشیده جکنی و بونک پاطلامسنگ بك یقین اولدینی ، سویلیور . رشید بک و بریدیکی جوابلر میانده ده ، نظر دقتی جالب شونلر واردی : « قوه سیارهك دشمنه قارشى مدافعه ایتمه سنی ، بونی فرقه لره برائسنى وادیه بالذات مخبره ایتمسنى ، بوکا ممانعت ایدلیدیکی تقدیرده جبهه قوماندانیه تکرار علاقہ بی کسمه سنی ، سویلیوردی .

رشید بك ، بو مخبراتی اولدینی کی بکا کوندردی . کندیسى یانمه گلدی . ذاتا اسکیشهردن کوتاهیه به کیدوب عودت ایتدکن صوکره یانمه گلمشدی . کندیسنى نزدیقه جلب ایتدیردم . نه ایستدکلربی صوردم جبهه قوماندانلربی تبدیل ایدیکز ، دیدی . « یرنه قویه جق آدملرمز یوقدر ، دیدم . « بی تعین ایدیکز ، بن دهایی یاپارم ، دیدی . « جبهه قوماندانلربی تبدیل ایتک مهم بر مسئله در . وضعیت عمومیه مزى دوچار ضعف ایدر . بویه بر تکلیفی قبول ایتک قولای و موافق دکلدر جوابی ویردم .

عینی کونده ، یعنی ۱۳ کانون اول ۳۳۶ ده ادهم بکده یازدیغم بر تلغرافده ؛ رشید بکله ماکنه باشندہ کی مخبراتی او قودیفمی سویلدکن صوکره ، مسئلهك مجلسده رسماً موضوع بحث ومذاکره اولسنى موافق اولدینی ، ادیبك یردن اوینادلسنگ جائز بولندینی بیلدیردم . عینی تاریخده ، ادهم بك و بریدیکی جوابده ؛ مسئلهك جدی اولدینی سویلیهرک قوماندانلر علیهنده سوزلر صرف ایدیوردی . افندیلر ؛ ادهم وقرده شلری جبهده بولنان قوماندانلری بکنمیورلر واونلره اطاعت ایتمیورلر . وکالتلری وحکومتی طانییورلر . یالکز کویا بکا اطاعت ایدیورلر و مجلسده ، کندی آرزولرینه کوره حرکتہ کچیره جکلربی امید ایدیورلر . بکا و مجلسه ماشاکار کورونه رک کمال فعالیتله حاضر لقرینک اکالنه چالیشیورلردی . ادهم بك ، ۱۴ کانون اول تاریخلی بر تلغرافیلده ، ینه ادیبك مفرزه سیله کندیسنه التحاق ایتدیرلسنى بندن رجا ایدیوردی . طلبی حقلى کوسترمک ایچونده دییوردی که ؛ « آناتولو حرکات وقادیباتی زماننده حسب الوضیعه بیغا حوالیسندہ ترک ایتدیکم وبالاخره دوزجه به

موقتاً سوق ابدیلن برنجی قوه سیاره به مذوب ادیب بک، مفرزه نك قسم کایسنگ از میر وحوالیسی کوکلایرنندن اولان ۲۵۰ سواری ، ۲۰۰ پیاده ، برجیل طاقتی ، ایکی ماکنلی تنک ، ۳۰ کشیک قرارگاه سواری افرادندن مرکب مفرزه نك، از میر حدودینه تقریباً دولا یسیله کندیلرنندن دهافصله استفاده ایدیه چکی طبیعی بولنقله برابر مهادیاده مراحت واقع اولقده بولندیغندن والیوم اوحوالیده آسایش وسائرملکده شایان امنیت براده ده اولدینی ادیب بک طرفندن ده اشعار ایدلینکندن مناسب دیگر برقطعه ایله ، منطقه مذکوره تسلیم آلنرق، موسی الیه ادیب بک مفرزه سی وسائط حربیه سییه ، قوای سیاره به التحاقک لازم کان مقامانه امر وحوالیسی رجا ایلم .

افندیلر ، بوتلغرافنامه ده سرد اولتان مطالعانه ، اک تجربه سز واک بسیط محاکمه لی برینک دخی قانع اولمسی قبول اولنه ییلیری ؟ کوتاهیله بولتان برذات از میر حدودینه تقریباً ، بکا ، بحث ایدیور . دوزجه وحوالیسندن وضعیت شایان امنیت اولدیغنی بدن ده ایی استخبار ایدیور . ادیب بک مفرزه نك قوتی ، قهرمانیه تعداد ایتدکدن صوکره بومفرزه نك وسائط حربیه سیله برابر التحاقی رجاسنی قابل اسعاف تلقی ایدمچکمی ظن ایدیور .

بو تلغراف اوزرینه ، ۱۹ کان اول ۳۳۶ ده ، خصوصی اوله رق بالذات دوزجه ده مفرزه قوماندانی ادیب بک ، ادم بکک طلبندن وکندیسنگ بونی آرزو ایدیکنی بیلدیرلینکندن بحث ایدرک فقط مفرزه نك اوحوالیده وجودینه احتیاج قطعی بولدیغنی ده ذکر ایدرک یازدم .

ادیب ، ۱۹ کان اول ۳۳۶ ده وردیکی جوابده ، مفرزه نك او منطقه ده قلمسنگ ضروری اولدیغنی بیلدیردی . بوکا ، مفرزه نك ، قوه سیاره مرتبانی مثلوعنی تخصیصانه امر استخداملرینک تأمین استراحتی علاوه ایتک فرصتی ده قاجیره مشدی .

افندیلر ، ادم و آرقداشلیری ، آقره قرینده خبانه دهده آیرجه برقوت جعنه تشبث ایتدیلر . سرقت ماده سندن آتردهده موقوف ایکن بالآخره تحلیه اولتان وان مانعیلرنندن موسی بک زاده عباس نامنده بری ، الله وینه اولدینی حالد بش اون کشی ایله خیانه حوایسندن افراد طوپرمنغه باشلاذی . بو آدم ، ۱۹ کان اولده دردست ایدیه یلمش و آقره استقلال محکمه سنه تودیع ایدلشدی . بونی دردست ایتک وعونه سی داغتمق ایچون خصوصی وسریع ترتیبات آلمن لازم کندی . بومقصده ، خبانه به کوندریلن خصوصی برتوت ، الیوم مبعوث بولتان رجب زهدی بک قومانداسنده سرق اولنلشدی . رجب زهدی بک ، عباسی اوچ رفیقده دردست ایتدکدن صوکره مهم برهجومه معروض قاله جغنی قویاً ماحوظ کوردیکندن ، موقوفلری ، بونی تبدیل ایدرک بولاطلی اوزرندن ترنله آتریه کتیرمکه مجبور اولمشدی .

افندیلر ؛ دیرچی آفه ، ادم بکله مخبره دن صوکره بروضیت مخصوصه آلدی . بو ، حس اولنور اولماز ، جنوب جه سندن بولتان رأفت بک سواریلری ، درحل اوزرینه توحیه ایدلدی . ۱۹ کان اول ۳۳۶ ده دینار جوارنده ایکده جک کوبنده رکیجه باصفینه آمه نک قوتلری داغتمش کندیسی بش اون کشیه فرار ایتش . آفه ، جوق صوکره اتجا ایدرک منلیر غفر اولمشد .

افندیلر ، رشید بک ، ۱۹ کان اول کیجه سی اوند دوت کشی ، اردو ضابطان و باطاسه افرادی ، قوه سیاره ایله برمصادمه حالد اضلاله مأمور ایدیوردی . بورت کشی شونلردی :

یکی دنیا غنیمت منده خیری ، مارف اوروجک همشیره زاده می نظام الدین ، مشیر فواد پاشا زاده هدایت واریتی شغری بکتر ... بونلر ، ۲۱ کاؤن اولاده ترله اسکیشهره حرکت ابتدیلر . برابرلنده ادهم مکک کای اولان ریسی ده واردی . بونلرک ایچندن بری ، ترهنگ حرکتندن اول خفی بر صورتده استاسو و مک اقامتک همه کلوب ، بکا ینشتی یلدردی . بوذات ، پروپاغاندا یی ترتیب و اداره یه مأمور ایش . رئیس بری هدایت مک ایش . یاره صرفی صلاحیتی ده اولنده ایش . مخبر اولان ، یالکراوله رق که نایمیه بزمه حجت ، ادهم بکدن تعالیات آلدقندن سوکره اسکیشهره دونه جکدی . دیکر لر ی اسکیشهره بکله مکک ای .

بن ، بوذاته ؛ « زاده هم مک وقرده شلری حقیقه شبتکارز . اولر ، بهوده تلاشه دوشیورلر . بونلر بکدن متأثر اولدم . فقط ادهم مکک اردوی افسان ایشون ویره جکی تعلیماتی بیلیمک ایسترم . » همه و آوقدا ملاریله برابر کندیلری حرکتکنلنده سرست برامده .

اسکانه برده عمت پاشایه ، آه یون قیه حصارنده فخر الدین پاشایه معلومات ویردم و بو آدم لریک تعقیب اولملری لزومی یلدردم .

تره ، احبارانده صادق اولدنی بلا آخره فعلیات ایله اثبات ایتشدر .

افندیلر ؛ کالم پاشا ، رشید بکته برابر کوتاهیده ادهم و توفیق بکلرله ملاقات و مکالماتده بولاندینی زمان ، ادهم بکک اندامه لریدن جاب دقت قیقلری بکا شوشورته خلاصه ایتشدی :

۱ - - آنقرده مک حکومت ، استحصال غایبه مستعد و مقتدر دکلدر . بو حکومت قارشی مسکین داوارا حصر غیر جائزدر .

۲ - - فعلی تشبث لریک ماهیتی ، سوء تفسیر ایدم جکاردر . فقط نتیجه ده موفق اولورسم ، هر کس بکا حق ویره جکدر .

۳ - - رأفت بکله آره مزده عزت نفس مسئسی اولمشدر . مصطفی کمال پاشا ، رأفت بکک عزت نفسی ترجیح و بزمکی کسر ایدیور . هر حاده رفعت بی ، اوکمه قاترق آنقرده قدر قووالامق ایسترم ، اولورسمده بونعییده اولیم .

۴ - - بز ، چوقدن بواشی یلاردق . فقط رشیدک ، آنقرده مجلسده وضعیتی ، بز اغفال ایتشدر . محاسک نه اهمیت و ماهیتی وارد .

دلم پاشا ، بوم محالما ی دیکله دکن سوکره ، تورکیه مک غرب جبهه سندن بشقه شرفده ، جنوبده ، مرکزده دخی اردولری وارد ، بوردولرک باشنده و ایچیده بوجک قیمتده و قدرنده قوماندانلر وضابطلر وارد ، بون بونلرله برابر برملت وارد ؛ دیه رک کندیلری ساکن و معتدل بروضعیه ارجاعه جایشتی .

افندیلر ، رشید بک ، مجلسده حرارتلی تلقینات و تشبثاتده بولونیوردی . برکون ، مجلسده ، فرق اللی قدر مبعوث حلوظلانش ، بونلر ؛ جبهه حقیقه بعض شهرلر وارمش ، هیئت وکیلانی دعوت ایدمک بونی ، آلامق ایستیورلر مش . بولی مبعوثی بولنان مرحوم یوسف عزت پاشا ، بو وضعیتی واجتماع ایدن مبعوثلرک آرزوسنی برمکتوبله بکا یلدردی . بن ، حال اجتماعده بولنان هیئت وکیل

زنده بولونیوردم . هیئت وکیلہ ؛ بصورتلہ اجتماع ابدن مبعوثلرک ہرہانکی بر مسئلہنی استیضاح ایچون حکومتی دعوت ایتمی اصولہ موافق دکلدر ، قبول ایدہمیز ، دیدی . بن ، بوقراری ، بنہ یوسف عزت پاشا واسطہ سیلہ تبلیغ ایتمککے برابر شخصی مطالعہم اولہرق علاوہ ایتم ، کہ : « سز مبعوثسکر ، بنده رئیسکریم . ہرہانکی بر مسئلہ حقندہ بملہ کوروشمک ایسترسہ کز مع الممونہ قبول ایدہم . » ہم جوابی ، یوسف عزت پاشا ، حال اجتماعدہ بولنانلرہ تبلیغ ایتمکی وقت ، رشید بک آیاغہ قاقہرق :

« افندیلر ! بوجواب کوکسکزی قبایک ! دیمکدر . معلوم مالیکزدرکہ ، عسکرلرک کوکسکرینک قبالی بولنمی ضبط وربط ایجابیدر . »

رشید بک ، رئیس بزی عسکری انضباط آلتہ آلمق ایستہبور ، دیمک ایستدیک آکلاشیلپور . موضوع بحث اجتماعی ترتیب ابدن ، بالطبع رشید بک وبعض آرقداشلری ایدی .

رشید بک آنقرہدہ بولنان عزت پاشا ہیئلدہ یادینی تماس ومکالمہ اتنا ایتمیرمک ؛ اشارک ازمری ، استانبولی قورنارہرق صلح یاپیلہیلہ حکمی سوبلہمک اوزرہ کلدکری حالہ ، بوقیف ایدلدکری نقطہسی اوزرندہ ، بر جریان دہ اویاندیرمشدی .

۲۲ کانون اول ۳۳۶ کونی ، رشید بکی ووکیللردن ومبعوثلردن اون بش قدر آرقداشی ، حکومتدہ کی دائرہ دعوت ایتم . بو آرقداشلر میانسدہ ، حلال بک ، کاظم پاشا ، ارب صبری بک ، عدنان بک ، وہبی بک ، حسن فہمی بک ، احسان بک ، قلنج علی بک ، یوسف عزت وأمیر پاشالر واردی . فوزی پاشا حضر تلری دہ حاضر بولندی . بو ہیئتہ ؛ موضوع بحث مسئلہنک بوتون سلسلہ جریانی ، ایجاب ابدن وثائقی دہ ارانہ صورنیلہ ، آجیق بر طرردہ ایضاح ایتم . رشید بک ، سوبلدکرمک هیچ برنی انکار ایتمدی . دشمن تجاورانہ قارنی یکانہ قونک ، ادم بک قہ فی اولدیغی ورم تشکیل ایتمکمز فرقہرک جیل یاوروسی کبی داغیلہ جفلرنی بیان ابدرک ہر حالہ ادم بک قونک تزید وقوہ سنہ احتیاج اولدیغی بیلدردی . جوانا دیدم ، کہ : « ادم بک شخصاً تحت تأثیرندہ اولہرق قولانہیلہجکی قونک اعظمی مقداری بیک اکی یونہ ، ایک بیک کشیدن عبارت اولہیلیر . بو تزید اولنورسہ ، اضباطسزلقندن داغیلوب سبب فلاکت اولور . ہر حالہ ، مقدرات ماکتک ، شخصہ مربوط قوتلرہ دکل ، آنجیق بو بوک ملت مجلسنک قوانینہ تابع قطعاً منتظمہ بہ تودیع ابداسی لازمدر . قوای سیارہ ، معین برقادرو داخلندہ ویریان اوامرہ تماماً اطاعت وانقیاد ایلہمک شرطیلہ استفادہ لی اولہیلیر . »

رشید بک ، سرد اولنان حقایق تسلیم ابدر کبی بر وضع آلدی . بونک اوزرینہ ، صوک بر تشبث اولقی اوزرہ ، رشید بک بعض آرقداشلرہ برابر قردشلرینک یانہ کیدوب اجری نصایح ایلمی قبول ایدلدی .

بوندن سوکرہ ، حل مسئلہ ایچون شمدی بہ قدر یادیتم شخصی تشبثانہدہ ختام ویرہ حکمی ، ہیئتہ بیان ایتم . ہیئتہ ؛ قوہ سیارہ بہ ، حکومتک صوک وقطی مطالبی اولقی اوزرہ شوخصوصاتی تبلیغ ایدہجکدی :

۱ — قوهٔ سیاره ، دیگر قطعات مثللو ، امر و قوماندانیه تماماً تبعیت و قانون خارجنده هر درلو طاشقینلقدردن بوق ایدم جکدر .

۲ — قوهٔ سیاره ، تربیدقوت ایچون کندیلکنندن هیچ بریده ، هیچ بر صورتله آدام طوبلامیه جق و بومقصده کوندردیکی آدملاک فعالیتنه در حال ختام ویره جکدر . افراد احتیاجی ، قطعات سائره مثللو ، واقع اوله جق مراجعت اوزرینه جبهه قوماندانلغنه تأمین ایدیله جکدر .

۳ — قوهٔ سیاره ، فراریلرینی در دست ایدیرمک ایچون دوغرودن دوغرویه آدملاک تعیین واعزام ایتمه جک ، فراریلری ، دیگر قطعاتک اولدینی کبی جبهه قوماندانلغنه تعقیب و در دست ایدیریله جکدر .

۴ — قوهٔ سیاره منسوبیتک مائله لرینه باقق اوزره بعض پرلرده بولندردینی ارتباط ضابطلرینک شخصلری ، حکومتجه معلوم اوله جق و بوا ارتباط ضابطلری یدنده بوله جق شیفره نک بر صورتی ده بزه نودیع ایدیله جکدر .

بو شرائط ایفا اولدینی تقدیرده ، قوهٔ سیاره ، شیمیدی به قدر اولدینی کبی معین بر قادرو داخلنده ینه وظیفه سنه دوام ایدم جکدر . رشید بکله ، برابر جلال ، قلنج علی ، ایوب صبری ، و هی بکدر ۲۳ کانون اول زوالنده آنقره دن حرکت و ۲۴ کانون اول بعد الزوال ساعت ۴ و ۵ ده کونا هی به مواصلت ایدیلر .

افندیلر ، ادهم ، توفیق بکدرک جبهه قوماندانک معلومات و تنسیبی اولقسزین منطقه لرنده بولنان نظامیه قطعاتی جبهه یه توزیع ایدمک ، قوهٔ سیارمک سبکبار افرادی کدوسده و پهلوان آغا مفروزه سی ، کونا هی ده جم ایتمش اولدینی استخبار ایدم . بونک اوزرینه ۲۴ کانون اول ۲۳۶ ده ، کونا هی ده جلال بک ورفاسنه یازدغم آجیق بر تاغرافده ، « بو طرز حرکتدن مقصد و معنائک نه اولدینی قطعاً بیلیمک ایسترم . بو باده کی قناعتکنزک اشعارینه ما کنه باشنده انتظار ایدرم ، دیدم . بونفرانک صورتی ، عصمت ، رأفت و فخرالدین پاشا شه شیفره اله بیلدیرمک نظر دقتلرینی جلب ایدم . هیئت ، مشترک امضا ایله شو قیصه جوابی و یردی : « مستریخ اولیکز ، سوء تفهیمی موجب هیچ بر مقصد یوقدر . توفیق بک یارین کله جک ، هب بر لکده کوروشه جکز . نتیجه یی بر تفصیل عرض ایدرز . » بن ، بوجوابدن ، کیدن آرقداشلاک یا وضعیتدن خبردار ایدلیرمک اغفال ایدلمکده اولدق لرینه و یا خود توقیف اولنوب آرزو ایدلیدی کبی یازی یازمفه مجبور ایدلک لرینه حکم ایدم . اونک ایچون ، وضعیت حقیقیه یی آ کلاماش و قیصه تلغرافلریله و یردکاری تأمیناته قانع اولمش کورونمک ایستدم . بو سببله ، توفیق بکله دخی ملاقاتلرندن سوکره ، مملکت و ملتک منافع اعظمه یسی تأمین ایدمک اساسات اوزرنده اتفاق ایدم جک لرینه شهیم اولدینی . . بکا واصل اولان خبرلری دیدی قودی ند ایدرک حکومتجه هیچ بر ندیر اتخاذینه لزوم اولدینی قناعتی عرض و افهامه موفق اوله جغمی ، آنجق صمیمیتی محل احوالک بر آن اول زائل اولمش بولندینی خبرینه انتظار ایدیکمی ، بی رنجیده قلب ایتمه لرینی جواباً یازدم .

هیئتک ، ۲۴ کانون اول ۲۳۶ ده ، مشترک امضا ایله کشیده ایدلکری مفصل و آجیق تلغرافنامه ده ، مهم نقطه لر شولردی :

۱ — امنیت ترتیباتی آلدیفنه شبه یوقدر . وضعیتلری تماماً تدافیدره کندیلرینه قارشی محشید

واقعه ابدیلن قوتلر ونو ایجاد قره غوللر مواضع اصایه سنه چکیلدیکی تقدیرده ، بوحرکاتندن ده صرف نظر ابدیه جکلردر .

۲ — خصانه حرکته معروض قالدقجه ، مملکتک سلامت آنیه سی ایچون وشخص دولترینه قارشى پرورده ایلدکلری مخالفته بناء ، هرذلرو فعلی حرکتدن اجتناب ایدیه جکلرینی الک سیوک یمنلرله تأمین ایلشلردر .

۳ — قوای سیارمک ، قونیه وآلاجهده بولنان افرادیله ، قونیه دن ملازم صدرالدین افندی قومانداسیله کلکده ایکن ، فخرالدین پاشا طرفندن توقیف ابدیلن سکسان نفرک وقوای سیاره مفرده قوماندانلردن کورد اسماعیل آغانک ، قلعه جکدن اقراسندن جهاده اشتراک ایتک اوزره اسنان عسکریه خارجنده کی کیمسه لردن طوبلانلرک التحاقلرینه مناعت ابدله می ؟

۴ — قوای سیارمه باره ویرلمسی ایچون کوتاهییه متصرفلغه امر ویرلمسی ؛

۵ — امنیت واعتمادک فعلاً تأسیس وادامه سی ایچون فخرالدین ورأفت بکلرک جهه دن اوزاقلاشدیرلملری .

بونقطه لردن چیقان معنا نه در افندیلر ؟ اورایه کیدن آرقداشلرمرک کافه سنک بومعنائی ادراک ابدیه جکلرینه احتمال ویرله بیلیرمیدی ؟ بناء علیه برآزاول اشارت ایتدیکم کی کوتاهییه به کیدن هیئت ، فی الحقیقه توقیف ابدلشدی . کندیلرینه بویازیلان شیلر ، دیکته ایتدیریلوردی . بونک بویه اوله جفی ، هیئت کیتمه دن اول ، بیلیروردم ، بو سیبله ابدی ، که رشید بک ، کاظم پاشانی برابر کونورمک ایچون اصرار ایتدیکی حالده انئی مذاکرهده بالتصادف صولده اوطوران کاظم پاشایه کیتمه می لازم کلدیکنی احساس ایتشدم . چونکه کاظم پاشانی موقه دکل الی نهابه توقیف ایدرک ، امضاسنی قوللانمندن جوق استفاده ابدیه بیلیرلردی .

عینی کیجه کندیلرینه شو جوانی ویردم : « تلغرافنامه کزی یارین هیئت وکیله به عرض ایدیه جکم ، عینی زمانده ، ۲۷ کیجه می اسکیشمده غرب جهه می قوماندانی عصمت بک افندی به ده ، شوشیفره تلغرافی یازدم :

کوتاهییه به کیدن هیئتک متصل تلغرافنامه سنی عیناً آتی به درج ایدیورم . بونک اساس تئبلرینی خلاصه ایدمک ، ماکنه باشنده رأفت وفخرالدین بکلره بیلدیرمکزی رجاء ایدرم . هیئت ماکنه باشنده ویردیکم جوابده : « تلغرافنامه کزی ، یارین هیئت وکیله به عرض ایدیه جکدن عبارتدر . ، یارین ، هیئت وکیله قراربله هیئت ، وظیفه لرینک ختام بولیمینی وسریعاً آنقریه عودت لرینی تبلیغ ایدیه جکم . اولدن سوکره ، مسئله یی بوتون نقرعالیله مجلسه ایضاح ایتک فکرندیم .

قوه سیارمه قارشى ، عصمت ورأفت بک قوتلرینک ، بولیدقلری یرلرده طوباهو ومتیقنه اولملرینی وانخاذ ایدلش بولنان عمومی تدابیردها چوق اهمیت ودقت عطف ایدلمسینی رجاء ایدرم . فانی حرکت ، هر حالده اولنر باشلامه دن ، شمذیلک باشلانمه می طرفداریم . تورکیه بویوک ملت مجلسی رئیس . صدقانی بک .

افندیلر ، ایرتسی کونی غرب وجنوب جهه سنه شو تلغراف ویرلدى :

غريب جبههسى ارکان حربيه برنجى شعبه مدير بنه

حسب

راؤت و عىست بك امدىله محضه صدر . كوتاهيه به كان هينك كوندردكى مفصل تلغراف ، هيت و كينه مساله ابدىلهك آتيدى مقرر ات اخذ اولدى : مبررات ، بواشام اچى بلغرافه بويوك ملت مجلسى رياست حايه سندن دوغروجه كوتاهيه به ببيع ابدىلهك و هينك و طاهيه سته ختام و يرله حكدر . به كا نظر آ ايج ايدن تدابيرك اخذى و مصلحتاتك اشعارى مرخودره . (ارکان حربيه عموميه رئيس ركيبى فوزى)

حرکات شمسى مدبرى

صالح

۲۷ كانون اول ۲۲۶

قرارنامه

وطيك سلامت و خازن حقيقتىسى ايجون اردولرده وحدت فكريه واطاعت مطلقك و جواب ولزومى هر شيدن اقدام عد اين هيت و به ، بيول ملت مجلسى اعنساسدن حلال ، رشيد ، اوب مدبرى ، وهى و قانع على بككرك كوتاهيه دن ۲۷ كانون اول ۳۳۶ تاريخى تلغرافنامه سنى و يومسئله اطرافده جريان ايدن احوال و حدثنى مطالعه و مذاكره دن صوكره مبررات آتيدى اخذ ايتشدر :

۱- برنجى قوه سياره ، ديكور بونون قيات عسكربه كې بالاقيد و شرط بيوك ملت مجلسنك قرانته و نكلمات و اوامر حكومه تبعيت و اطاعتك مكف و ضبط و رباط عسكرى ايله مقيددر .

۲- برنجى قوه سياره قومندانك ، و نكف و خصوصيات عسكربه دن دولتى مائيه نكافات و مطالعات ، اسبق تحت امرند بولدى قومندانك و مذكور قومندانك واسطه سياله ايجوب ايدن مقاماته ابلاغ اوانرر .

۳- خصوصيات مذكوره ايله اشتغال ارکان حربيه عموميه رياسته تئددر .

داخليه وكيل حربيه وكيل مائيه وكيل شرعيه وكيل

دريشور عدنانه احمد نكف فوزى فخرى مائيه وكيل ارکان حربيه عموميه رياسته وكيل
فبر فوري

کوتامہ

آفروده بوبوك مت مجلسى رياست جليله سنه

هېئت وکيله قراريني محتوي امرنامه لړني آقشام تبليغ ابتدک . اساساً هر ورورمن ، سلامت مملکت و ملت ايجون امرکره کال صميميته اقياد ايده رک بورابه کدک . اسکېشهرک و بورانک حال و طوريني کوردک ، محتلف فيه اولان مسئلهيني کمال بيغرافي و حنايت ايله تدبيق و تخنيق ابتدک . مذاکره جرياتي و صفحاتي اولاييني کبي عرض و سعيه قشاعارمنه اسددا مسئلهنک حل نطه سني آکلاديفمز کبي يازدق . معروضاتمنه نظر آ ديت و کيله نکه مبلغ قرارينک نه بي اوده ابتديکني آکلاديه مدق . بانعکس وطنک سلامت و سعادته معصوف اولان معروضاتنک حسن تقی ابتديکني کوردک . مسئلهنک دها زياده امتدادينه تحملي اولماديغه استاد بويرمليريني استرحام ادرز .

فتیح علی رفیعی ابوب صبری رشید مہرل

يو ٽنغراه شو جوابي ويردم :

آفره: ۲۸ - ۱۲ - ۳۳۶

فیفره ماکنه بشند.

کوتاهیدہ یو یو ک مٹ مجلسی اعضاسندن جلال،

رشید ، ایوب حبیری ، وہی وقتنج علی بکلمہ .

ج. ۲۸-۱۲-۳۳۶ شیفرہ: سلامت مملکت و ملت ایچون حق عاجزانہ مدد کی سمیمیتکڑہ
جعد، منسکرم، موضوع بحث مسٹہ حنفیہ مزیت طایلوکردن اولہ بوتون و ثانی ارانہ اینک صورتیلہ

ویریک ایضاً تاج به سنده ، مشین رسد آ حکومت انزال ایدیرکن . ذات عالی کزک مناسب اولان سرت سیرکین اورادکی آوقا اشد ، اوضح وادیه به رهمن اوزره ساحت کفنده بولمکزی رجه ایستیه . ههئیک حل دنده ، دپه تاعرا اشد کزده اشارت سوورد سیرکینه ، ذات بوراده دخی مود ، ساحت ویش ایدی . حکمک تدابیر و ترتیب عمومیه ، هر دیک بر طرفک اولامیه اولامیه عرض ایدید . ههئیک وکته شراری ، ذات لارم لور ، سرت مود و معلوم خصوصاتی رسد و قدیمه برده ده ادر . اشعارات شپه لری ، هسج برده واد ، بدین الممش دکدر . آنحق . بورده دخی عرض ایدیکم و جمله به ویش تدابیر و سرت و خصوصاتی دلالت و تشانیله وکته سیمیه به و فوج بولمش اولان ایدیکم . مع کسب تدابیر و سرت مود و کوریه و بالضع ههئیک حل و ترتیبی ههئیک و سرت مود اولان مودیه کزک ایستیه و سرت مود .

تدبیر و سرت مود

معدله نال

تدبیر ، کونا هیه ده کی ههئیک ، محاسنه و ضعیفی ایضاح ایدرک کندیلر . ده نازم ، ایدیه حکمرانی ادهم و قردش لری اقناع صورتیه ایدرکدن قورتوله بیلدکلری آ کلاشیامشدر . بالضع رشید بک اوراده ایدید .

§ ایدیلر ، کونا هیه ، ههئیک وکله قرارینی و ههئیک عودتی قرارینی متعاقب جهه قومندانلرینه ده ضعی ادهم و قردش لری علیه حرکات فعلیه کزده لری امر اید .

ایدیلر ، حرکات عسکریه یی ، چاپو بیلقدن و دولت تشکیل و ادار سرت ، ایدیکم کزک مود و چو و قرتینی فدیه نجات دینمک ایچون داغره قالدیرمق حید و دنگدن عبارت خض ایدر ، شارلای ، بقلایه ، یایغاره نریله ، بوتون برنورک وطنی ازعاج و تورک ملتیک بویوک مجلسی کندی . یله اشبال ایدر ، حیدر ، حدناشاس ، کستاخ و هر ههئیک بردش . ههئیک بوغار طوقانه جاسوساغنی ، اوشادنی یایه حق قدر یست وارذل طینه ده بولنان بو قردش لری ، ایدرکده کی اعظمی قوت و استناد ایدرکلری دشمنده داخل اولدینی حالده ، تادیب و تنکیل اینمک صورتیه ، انقلاب تارنجمزد ، برعبرت مؤثره مثالی قید اینمک ، ضروری کزده لری . اولیک ایچون شو ترتیبی آیدید :

• وسده بولدن یونان قونلریه قارشی ، برپاده فرقه سی تونک اولمورق ، ایکی پیاده فرقه سی و بر سوار یی لواسی ، اسکیشورک غرب جنوبیسنده و کونا هیه استقامت عمومیه سنده تحشید ایدید . عشا فاده بولنان یونان قونلریه قارشی ده ، یالکیز برطابور جهه ده ترک اولمورق ، ایکی پیاده فرقه سی ویدی سوار یی آلایی ، طوملو بیکار جوارنده و کذلک کونا هیه استقامت عمومیه سنده تحشید ایدید .

قونلریه ، حرکت امرینی آلیر آماز ، درحال کونا هیه ده بولنان عاسی ادهم قونلری اوزرینه یورویشه کچدیلر . ۲۹ کانون اول ۳۳۶ کونی کونا هیه یی اشعل ایدیلر . اوچ کون صوکرده ده غرب و جنوب جهه لردن حرکت ایدر بوتون قونلریه ، کونا هیه ک ۳۰ ، ۵۰ کیلو مترو ایلریسنده

و کدوس استقامت عمومی سنده برخطه برلشدیلر . حاصی ادهم ، قوتلرینی هیچ برده توقیف و مقاومت ایتدیرمکه جسارت ایده مهن کدوس اوزربنه چکیلیمشدی .

افندیلر ، تورکیه بویوک ملت مجلسنک شعورلی اردوسی کندیسینی و بویوک ملت مجلسی و حکومتی استصفا ایده جک قدر پدشزک و غرور ابلهانه کوسترن بو حاصیلره ، لایق اولدقلری سله تأدی بی وورمق ایچون ، ضبط اولماز برحدت و شدتله حرکت ایدیورلردی . نفس آلامق سزین فرار ایدن حاصی ادهم ، درسعادنده صدارت عظمایه دییه شوتلغرافی و ریورلردی : « آنقرده توقیف ایدیلن رفتای محترمه کزک استانبوله اعاده ایدیلری ایچون آنقره مجلس ریاستنه کشیده ایتدیکم پروتستونامه بروجهر معروضدر . شمدیکی حالده ملت مجلسنک قراریه تعرضه معروض بولونیورم . قوم مدافعهیه حتی تعرضه بیله کافی اولقله برابر جبهه و جناح یونانیلرله تماسده بولندیفندن و صورت حرکت حقنده یونان قوماندانلیله ائتلاف ایدیلش ایسهده موافقت دولتربنک انضامی هرجهندن لازم کورولمکه اجرای ایجابی و مخبرات و امر دولتربنک وصولنک تأمین ایچون ، کدوس تلغراف خطنک تعمیر و اصلاحی معروضدر فرمان .

سابق عموم قوای سیاره و کوتاهیبه حوالیسی قوماندانی

والیوم عموم قوای ملیه قوماندانی

ادهم

افندیلر ؛ بوتلغرافنامهده مندرج ، پروتستونامه ذیلین برهذیانامه ، حقیقه نجاس ریاستنه چکیلیمش و برجسته خفیهده مجاسه اوقونمشدی . بونده قوللانیلان الفاظ و تعبیات ، اوقدر غلیظ و اوقدر بی ادبانه درکه ، بردعه اوقوندقن صوکره ، تکرار عیناً اوقونمسنه و استماعنه تحمل ایدیه مدهمشدی . بوقدر قادی برهذیانامه بی ، حضورکردهده عرض ایتمه لزوم کورمیورم . بوهذیانامه ابله مبعوثلرک شخصلربنه حقارت ، مجلس مابنک مشروعیته تجاوز ایدیلرک ، عزت پاشا هیئتک استانبوله حرکتده سربست براقیلمسی طلب اولونیوردی .

افندیلر ؛ قوتلرین کوتاهیبه گیرکن ، بنده ، مجلسده بعض مبعوثلر طرفندن استیضاحه چکیامش بولونیورم . حاصی ادهم قارشی حرکت ، اوکا تعرض ، اونی تعقیب ایتمه مزه اعتراضلر ایدیورلردی . دؤاد پاشانک ادهم وقردهشی حسن اداره ایده ییلدیکندن ، دکیشدیرلمسی موافق اولورمش . بوتون اختلافنه سببیت ورن ، یکی تعیین ایتدیکم قوماندانلرک تجربه سزککری و حاله مطابق طور و طرز حرکتده بولناملری ایمش . اردوده جدیت و انتظام آرامق زمانی ایمش ، یاه محاضره ایتسین ، ادهم بک اردویی داغیرسه نه یاباقیمش ؛ بوقدر مهم برحادثیه کیم واصل قرار ویرمش ؛ بویه برقرار مجلس خبردار ایدلکسزین ناصل آلینیرمش کی برچوق سؤالر و تنقیدلردن صوکره ، هر حالده ادهم بک وقردهشلی ، وورولمه میدر ، طلبلری سرد اولندی . ۲۹ کانون اول کوننک بوتون جلسه لرینی و ۳۰ کانون اول کوننک برقاچ خفی جاسه سنی ایضاحات ویرمکه کچیردم . وضعینک بوتون صفحاتی و ناقیله ، دلائله ، حقایقوله ایضاحه چالیشدم . بوتون بوايضاحتمه رغماً ، مناقشه بدرلوختام بولیورلردی . هرشیدن ورفضار ، لاکز مجلسک مشروعیته تجاوزی متضمن تلغرافنامه ، صاحب لرینی خیانت وطنیه قانونه

چاپېرېرمغه كافي ايكن ، بو عاصيلرك آيلردنېرى ارتكاپ ائمه گلگده اولانقلرى عصيانكار وضعيتلىرى و حكومت مليه يېقىم ، كندى عقللرغې بشفه نوع بر حكومت تشكىل ايتك فكرلرې ، تاليفه يلتنملىرى نظر دقه آلتق ايسته نيمور ، بالهكس تنكيان ، تجزيه دن ، تحليصنه جالاشلق ايسته نيور كې ائدى . بونك قيصه جھ سېنى ايضاح ايدېم افنديلر ، مبعوثلردن بىضيلرى ، وضعتك شىخى وحى اغبرازلردن تولد اينديكنه ، ذاهب اولمشاردى . فى الحقيقه بو واديه ، نامتناهى پروپاگاندا پايدىلش و افكار عموميه اضلال ايدىلك ايسته نمشدى . بىنه قوتلى و مبالغه لى تلقينلردن ، ادهم قوتلرېنك چوق و مغلوب ايدىلىشى مشكل اولدېنى ظننده بولنه رق ، اردو اباه مصادمه سى حالنده ، اردونك چيل باوروسى كې داغيه جغنى و اوزمان ، حقيقه وضعتك فجييع اوله بيله جگنى تصور ايدىيورلر و بويه بر مصادمه فعليه مانع اوله بى موافق مطالعه ايدىيورلردى .

افنديلر ، بو مطالعه لرى مصيب كوروب اوكا كوره حركت ايتنك نتيجه سى ، امىرلكنن كنن واساساً دها بوكسك بر قابليت فكر به به ملك بولنيان ادهمك ، قوس قوجه تورك وطننده ديكتاتورلغنى قبول و تصديقه منجر اوله جغنى آكلامه مق قابلى ايدى ؟

مجلسك هيچان و تردىنى ازاله ايدم جك ، تظمينكار بر صورتده اداوه كلام ايدمرك ، خفى جلسلر مذاكراتى ، نتايج فعليه انتظاراً قبانق .

افنديلر ، ادهم قوتلرېنك تعقيب ايدن قطاعنر ، ۵ كانونى ۳۷ كونى كدوسى اشغال ايدمرك ، اوجوارده طوپلانديلر . ادهم و قرده شلى ده ، قوتلرېه برابر دشمن صفارنده لايق اولانقلرى وضعيتى آلايلر . آرتق ، ادهم وقعه سى قانامشدى . اردومرك اينجده بولان دشمن ، طرد ايدىلار ، جبهه سنه ارجاع ايدلمشدى . بوندن سوكره ، يالكز بردشمن جبهه سنى و حركتى مشاهده ايدم جكز . فى الحقيقه ، بركون سوكره ، ۶ كانونى ۳۷ عموم يونان اردوسى ، بونون جبهه اوزرنده هر نقطه دن تعرضه كچدى .

افنديلر ، بوكونكى وضعت عسكرى بى بسيط بر شكلده ايضاح انچون شويله ديه جكم : ازينيقدن ، كدوس اوزرندين عشاقه بر خط تصور ايدىكز ، بو خطك كدوسك شاننده قالان پارچه سى ، ايكي يوز كيلو مترودر . كدوسدن عشاقه اولان پارچه سى ده ، اوتوز كيلو مترو قدردر . دشمن ، اوج فرقه اباه بو خطك شال اوجندن اسكبه هر اوزرينه حركت ائدى . بزم كدوسده بولان مهم قوتلرمرز ، اسكيشهر اوزرنان بودشمن فرقه لرىنى قارشىلامنه مجبور ايدى . قارشىلادى ، مغلوب ائدى . انقلابن تاريخنه ، برنجى ابن اوكى ظفرىنى قيد ائدى .

§ جنوب جبهه سنه عائد اولان قوتلر ، اسكى برلرينه ، دومنو بيكاره اعاده ايدلديلر . كونا به ده يالكز ۶۱ نجى فرقه ، ايكي آلاى قدر قوتيله عزالدېن بك (اردومغشى عزالدېن باشادر) قومانداسنده ترك ايدلمشدى .

افنديلر ؛ ۸ كانونى ۳۳۷ جمعه ايرتسى كونى مجلسك على جلسه سنده ، وضعتى ايضاح ايدىيوردم . آرتق هر كس حقيقى كورمش و آكلامشدى . ادهم و قرده شلى لهنده ملايم حركت مطالعه سنده بولنانلر ، بودقه عليه لرنده پاك جوشقون ايديلر . بن بيانده بولنوركن ادهم ، توفى ورشيد بلكرك ديهرك قونوشديغمه اعتراض اولدى . بوكسلن برصدا « باشا حضرتلى ، آرتق بك

دیه یکنز . خامن دیکنز ۱ ، اخطارنده بولندی . « ادهم وتوفیق خاشلری دیه جکم ، ققط هنوز بویوک ملت مجلسی اعضاسی صفتی طاشیان رشید بک حقه ده عینی شیئ قوللاقی مجبوریتندیم . هیئت علیه کزه حرمة بونی تلفظ ادهم . اولا رشید بکک اعضا دهن استعاضه رأی ویرمکنزی رجا نایدرم دیدم . »

رئیس — « منافع مات و ملکیت علیه استعمال سلاح ایدم رک دشمنلره تشبیه مساعی ایدن ساروخان مبعوثی رشید بکک مبعوثلندن اخراجی قبول بیورانلر آل قلابرسین ۱ ، دیدی . آللر قالقیدی ، قبول اولندی .

— یونان اردوسنک اجرا استدیکی بوتعرضده ، ادهم وقرده شلری ده ، کندیلرینه دوشن وظیفه یی ایلادن کری دورمدیلر . تکرار کوناھیه به توجه ایدم رک ، اوراده بولنان ضعیف فرقه مزه تعرضه باشلادیلر . عزالدین پاشانک متین قارا کتھری وواقفانه قومانداسی ومعیتندمکی تورک منابط و نقرلرینک بوکسک قهرمانقلری ، ادهم وقرده شاریلہ صالدران خامن قوتلری منلوب ورجته مجبور ایتدی . اکر ، شخصلری ده داخل اولدینی حالده کاملاً ایحا ایدلمکدن قورتوله بیامشارسه بونی ده هیچ سومدکری رأفت باشابه مدیون بولندقلرینی سوبله ملیم . بونقطه یی ایضاح ایدیوریم :

رأفت پاشا ، ایکی سواری فرقه سیله ، دوہلو پیکارک اون کیلو مترو قدر شرقده کوچوک کوبده بولونیوردی . کوناھیه ده بولنان ۶۱ نجی فرقه به ، غریبدن تعرض ایدن ادهم قوتلرینی ، سریع برصورتده مغلوب وایحا ایتک اوزره حرکتی امر اولندی . رأفت پاشا ، سواریلریله ادهم قوتلرینک یان و آرقه سنه کیده جکدی . بولندینی موقعدن شالہ ، کوناھیه به باقیله جق اولورسه ، بوظیفه نک طبیعی بربرویشله وپک مؤثر برصورتده یاسیله بیلجکی میدانده ایدی . حالبوکه رأفت پاشا ، ایجاب ایدن بره کیتشمش ، بونک عکسی طرفته ، کوناھیه نک غریبنده دکل ، شرقنده ، آلابونده کیتشمش . سواری قوتلری ، ۱۲ کانون ثانی ۳۳۷ زوالنه دوغرو آلابوند منطقه سنه واصل اولدی .

رأفت پاشا ، عزالدین پاشا ایله کوروشمک اوزره کوناھیه به کیتدی . عزالدین پاشا ، سواری فرقه لرینک کوناھیه جنوبندن یلیجه داغی غریبندن ، تماماً سسواریدن عبارت اولان ، ادهم قوتلرینک کریلرینه سوق ایدلمسینی تکلیف ایتش .

رأفت پاشا ، طرفینک محاربه وضعیت حقه تام بره اوماننی ارملدینی ایلری سوردرک ، بویله بر حرکت یئناشامش . رأفت پاشا ، عزالدین پاشا قوتلرینک ، شرقه ، پورصوق صوبی کریسنه چکیلیمی حالده ، سواریلریله کوناھیه اوواسندن عصاتک ، یان و کریارینه تعرضی دوشونیورمش . آتلی عصاة حیوانلرندن ایتمش ، پیاده فرقه مز قارشوسنده یایا جنک یایدینی انک ضعیف وضعیتده اوزرینه یورومکده تردد کوسترن قوماندان ، پیاده فرقه مز مغلوباً رجعت ایدرکن آتلی اوزرنده بولنه جق ، قوه معنوبلری بوکسشمش عصاتک ، هانکی یانہ و ناصل تعرض ایتکی دوشونیدیکی ، حقیقه هر عسکر ایچون دوشونیلہ جک بر مسئلہ در . بویله شی اولاماز ! بودشمن سواریمی ، رجعت مجبور ایتدیکی پیاده یی براقوب ، رأفت پاشا سواریلری اوزرینه آتیلیه جقمیدی ؟

افندیلر ؛ محاربه میدانہ ، طوب و تفنک صداسنه کلن بر قوت ، برنک تفنک ، محاربه ایدن کندینہ منسوب قوتک مغلوبیتنه انتظار ایتک واوندن سوکره ایغ کوره بیله جکی خلندده بولنق ، یالکر عسکر

اولانلرك دتل ، اك سادە كوروشلى انسانلرك بيله ، معقول بوله جنى برفكر دكلدر . وظيفه وفداكارلىق ، محاربه ايدن قسك مغلوب اوله دن ، چكىلمه دن ، موفقيتنى تامينه جالشمقلا ايضا اولنور .
آرقداشلى محاربه ايدر كن و معاونته محتاج ايكن ، سىرجى قالمش قوماندانلر آرقداشك مغلوبيته شاهد اوله بيليرلر سده ، تاريخك بى امان تقيدندن ، تقبيحندن اصلا قورتيله مزله .

عزالدين پاشا ، ۱۱ كانون ثانى ۳۳۷ زوالندن ۱۳ كانون ثانى كيجه ياريسنه قدر جريان ايدن شدتلى و بحراني محاربه لر ائناسنده . سواري غروپلرينك ده تعرضه اشتراكى زمانك كلديكى حقدنه اركان حربيه عموميه رياسته ده معروضاتده بولمىشدى . رافت پاشا ، جنوب جبهه سندن جلبايتديكى سكزنجى فرقه يتيشه بيلديكى تقديردە ، ۱۴ كانون ثانيدە تعرضه كچمك نيتنده اولديغنى ، قداغانه بيلير يوردى .
عزالدين پاشا ، ۱۱ ، ۱۲ ، ۱۳ كانون ثانى كونلرنده يالكز باشنه دشمنله محاربه ايتدكن صوكره ، آقشام ضروب زمانى ، ياديني بر مقابل تعرضه عصاى مغلوب وفراره مجبور ايتدى . رافت پاشا ، محاربه يه سىرجى قالمق صورتيه بويوك بر فرصت قاچيردى و ادهمك وقوتلرينك رجمنه مساعد وضعيت براقدى .
۱۴ نجى كوني تحت امرنده بولنان بوتون سواري قوتلرينى سواري فرقه قوماندانلرندن درويش بكك ، (قول اردو قوماندانى درويش پاشادر) تحت امرينه و بره رك اوني ، ادهمك تعقيبنه مامور ايتدى . درويش پاشا ؛ آفشارده ، بالخاصه كدوسده ادهم قوتلرينك كريلرینه دوغرو ، كيجه لرى ده بورومك صورتيه توجيه ايتديكى مدھش ضربه لرله ادهم ، توفيق ، رشيد فرده شلرى سرسم ايتدى . قوتلرينك طوپلانسنه زمان براقدى . درويش بك ، ادهم و قرده شلرينى ۱۴ كانون ثانيدن ۲۲ كانون ثانى يه قدر ، طقوز كون نفس آلديرمق سزین مناديا تعقيب ايتمىشدر . نتيجه ده ، بوتون ادهم قوتلرى اسير ايدلمش ، يالكز ادهم ، توفيق و رشيد قرده شلر بكي وظيفه آلمق اوزره ، دشمن اردو كاهنه فرار ايدم بيا مشلردر .

§ محترم افنديلر ، آنقرده بولنان استانبول مسافرلر مزه بر ، بر بچق آيلىق مدت مسافرتلى ائناسنده چوق شيار كوسترمك فرصتارينه مالك اولديغى غنى ظن ايدى بورم . حاصى ادهم و قرده شلرينك قوتلرى اورته دن قالديرلدى . يونانلىلرى ، اوچ كونده اين اوكنده مغلوب ايتدك . بويوك ملت مجلسنك مستريح و ممنون اوله جنى يكي بر دور آچيلدى . فقط ، عزت و صالح پاشالر بونلرك هيچ برندن ممنون كورونمورلر ، داء الصلحه مبتلا اولمش كى ، الا پايغنه كيتمك ايستيورلردى . استانبولده كي آرقداشلرينك ده چوق مراق ايتمكده اولدقلى آكلاشيلوردى .

آنقره يه مواصلت لرندن اون كون صوكره ، فرانسز تلسز تليفرافيله زونغولداغه بر تليفراف ككشدى .
تليفراف شودر :

۱۶ - كانون اول - ۳۳۶

زونغولداق متصرفلى واسطه سيله دوللو عزت پاشا حضرتلرينه

طرف سامى فخيما نه لرندن هنوز براشعار واقع اولمديغندن هيئت جليله ك مواصاتي خبرينه انتظار ايله كده اولدينى .

مصطفى عارف

ایکی کون سوکره آله بازاری اوزرندن ده شو تلفراف کلدی :

داخیه ناطری عزت پاشا حضر تلرینه

طرف سماجی فحیمانه لردن بر اشعار وابع اولدیغندن مواسلت عالیاری خبرینه انظار اندلکده اولدمنه دائر بر قاچ کون اول زوبغولاق طریقیله یاربلا ن تلغرادمه جوابنک بر آن اول انبا بیورلیسی موجودر .

داخیه ناطری وکلی

مصطفی عارف

§ توفیق پاشا قایمیه سی نامه ، ضیا پاشانک اینه بولایه کوندیردیکی بر مأمور شخصوس ، ۱۳۳۷ تائی ۳۳۷ ده اوردون بر شیخره ایله ر طلم معلومات بیوریوردی .

عزت پاشا هیئتک ، آنا اولویله ایدتی خبری استانبولده تاید ایش . . قایمیه ، عزت پاشا دن معلومات طلب ایدی بیورمش . . ضیا پاشا ، صفا ، واصل عارف وراشد کاردی دینلر ، که مدع محاکمت ، هیئتک آنا اولوده هائی قی مسمزم ایسه ، یوکا بر شی دیلیمز . بو تدیرده ، مائنه نک سقوط ایده چکی محمدز . آنتیق ، به حالده ، بزده بو وطنک اولانلری بز . هیچ اولمازسه زلری تدوصعیتدن خبردار ایتسونلر . . نزی ننور ایتسونلر ، بزده اوکا کوره حرکت ایده لم . .

ضیا پاشا ، پارسدن ، احمد رضا بکدن آلدی بر مکتوب محتویاتندن واستانبولده موثوق بر منبعه دن آله ایتدیکی بر معلوماتنده بحث ایتدیر بیوردی .

احمد رضا بک دیورمش ، که اگر فوایه لبه نک قدرت عسکریه سی مساعد ایسه ، از میرمستلایه ، این حضر لایمش بر هجومه ام واقع صورتیله حل ایدلی ایش . . آلدی معلومات بولی تاید ایدی بیورمش . قران قسمیطنی ضونه جتلریش . .

ضیا پاشانک خصوصی معلوماتنده ، صوک قونفرانسدن اول یونانیلرک تقویه اولنه رق بویوک بر تعرض اجرا ایتدیر یله جکنه دائر ایدی .

داماد فرید پاشا ، حامی فعالیتیه باشلامش . . بالظه لیمانده متعدد قایمیه لیسته لری تنظیم ایدلکه باشلانیش . .

اینه بولایه کلش اولان مأمور مخصوص واسطه سیله ضیا پاشابه ورفقاسنه ابلاغ ایتدیردیکم جوابده : د ویردکلی معلوماته تشکر دن سوکره ، عزت و صالح پاشا ، مقصد مشترکمزک ایجاب قطعیسی اوله رق آنقرده قالمشردر . . دیدم . کندیلارینک استانبولده حاکم وضعیتده قالملی جائز ایسه ده ، سقوط ایتمه دن اول جمله سنک ، شمیدین حاضر بولندیرم جقلری آمین و سریع بر واسطه ایله ، همان آنا اولویله کلرینک منافع طایه وطنیه ایجابندن اولدینی بو صورته ایفا ایدم حکمری خدمت وفدا کارلنک نزد ملتده یک مشکور اوله جفنی یازدم .

مأمور مخصوصك ، استانبوله عودتی متعاقب ، اینه بولی به کوندردیکی و اورادن ۱۹ کانون ثانی ۳۳۷ ده چکین شیفردده ؛ ضیا پاشا و رفقا سنك نقطه نظرم دائره سنده حرکت قرار و بردکاری بیلدیرلشدی .

افندیلر ؛ بوتاریخندن برهفته قدر صوکره ، قوجه ایلی قوماندانلغندن شوپله بر تلغراف آندم :

کیوه استاسیونی
۲۶ - ۱ - ۳۳۷

بویوک ملت مجلسی ریاسته

ملکتنک منافع عالیله سنه متعاقب بر مسئله مهمه حقنده صدر اعظم پاشانک ذات دوللرله ما کنه باشنده کوروشمک ایستدکاری استانبول تلغراف مدیر عمومینک ۲۶ - ۱ - ۳۷ و ساعت ۱۲ صوکره اشارتلی تلغرافیه بیلدیرلمکده در . بوبایدکی اراده لری عرض و استیدان اولنور .

§ قوجه ایلی قوماندانلغنه عینی کونده ما کنه باشنده ویردیکم جوابده دیدم ، که « استانبول ، کیوه ایله دوغریدن دوغری به ناصل محاربه ایده بیلیر ؟ استانبولده توفیق پاشا ایله ویا هر هانکی برله ، عیاره و مناسبتده بولنه بیلیمککم ، هیئت وکیلانک و بلکه مجاسک قرارینه وابسته اولدیغندن ، بو خصوصده شمدیدن برشی دیبیم . توفیق پاشا ایله تلغراف مأمورینک دخی ، آجیقندن آجیغه مخابرده بولمسی ، استانبوله قارشی اولان وضعیتنک خارجه کی تلقیاتی تشویش ایده چکندن غیر جائزدر . آنجق توفیق پاشانک ، نیم شخصمه دکل ، فقط تورکیا بویوک ملت مجلسی حکومته بر مراجعتی وارمسه ، بومراجعتک قبولی طبیعیدر . بوخصوصک غیر رسمی و عینی واسطه ایله کنیدیسنه ایصالنده بئس برقر . § استانبولدن آطه بازارینه تلغراف و اورادن کیوه به جهت عسکرینک نظارتی آلتنده تلفون خطی موجود ایدی . توفیق پاشانک بنه قالی اوله رق کوروشمک ایسته مسی اوزرینه ، استانبول نیل آقرمه ربط ایتدیرلدی .

توفیق پاشادن آجیق اوله رق شو تلغرافی آلدیم :

استانبول : ۲۷ - ۱ - ۳۷

تورکیا بویوک ملت مجلسی رئیس مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه

۲۵ کانون ثانی تاریخنده یارسمده انعقاد ایدن مجلس طرفندن متخذ مقررات ، موجبجه شرق مسئله سنک حلنی مذاکره ایتک اوزره ۲۱ شباطده لوندرده دول متفقه مرخصلرله عثمانلی و یونان حکومتلری مرخصلرندن مرکب بر قوفرائس اجتماعه دعوت اولنه چقدر . موجود معاهدده ،

حادثات دولایسیله ضروری کوریه ملک تحریکات احرا ایدله حکدر . حکومت سنییه کوندر بله حک دعوت ، مصطفی کمال پشاک ویاخده د مادم بیت لازمه بی حارر مرخصلرک عثمانلی هیئت مرخصه سی میانده بولمدر بله مشروطه سر . اشبو مندرات ، دیون مسدءلک استابول مثلری طرفدن تبلیغ ایدلدی . تعیین بیوره جمعکر مرخصلر ، بورادن انجرب ایدله حکم ز دواته برلشه دك عزیمت لک اوزره قرار وجوابکزه انتظار ایدیورم . زمانک نزا لفته بناء برکی بعس المیعات مهمه ایچون خطک آجیق بولندیرلمسنی رجا ایدرم . ماکنه ناشنده هان جواب ویرمکن . مدس ایسه تلغراف بشنده انتظار ایتمکده ایم افندم . برده شیفره وار افندم .

توفیق

شیفره محلولی ده شو ایدی :

ساعت درسمادت ۲۷ کانون ثانی ۳۳۷
۸ : صوکره

مصطفی کمال پاشا - حضر تلرینه

لوندره قونفرانسنده قوتلی اداره کلام ایتمک ایچون یوانلیرلرک برقول اردوبی از میره سوق ایتمکده وئرا کباده کی قوتاری ده آنطریلویه خیریک ایده د اویندی واون کوه قدر بر حرکت تعرسیه باشلا یا جقلمی مونوقاً استعبار ایلمکدر .

توفیق

§ افندیلر ؛ توفیق پاشایه وردیکم جوابی تلغراف ، شو ایدی :

آقره
۲۸-۱-۳۳۷

تل

درسمادته توفیق پاشا حضر تلرینه

ج : ۲۷-۱-۳۳۷ . اراده ملییه مستنداً تورکیانک مقدراتنه واضع الید اولان یکانه مشروع ومستقل قوه حاکمه ، آقره ده مستمرأ منمقد ، تورکیا بویوک ملت مجلسیدر . تورکیا به متعلق بالمله

سائلك حانه مأمور وهر درلو مناسبات خارجيه ده مخاطب ، آنجق اشبو مجلسك هيئت حكومتيدير . استانبولده هر هانكي رهيتك من كل الوجوه بوضع مشروع وحقوقي يوقدر . بناء عليه ، بويه برهيتك كندينه حكومت نامني ويرمش اولسي ، ملتك حقوق حاكميته صراحةً مغاير وبنام آلتنده مملكت وملتك حيانه حائد مسائله خارجه قارشى كنديني مخاطب كوسترمى ناقابل تجوزدر . هيئت كز توجا ايدن وطني ووجداني وظيفه در حال حقيقت وضعيته اقتضا ايدهرك ملت و مملكت نامنه مشروع ، مخاطب حكومتك ، آنقرده اولديغني قبول و اعلان ايتكدر . ملت و مملكت نامنه صلاحيت مشروعيه صاحب حكومتك آنقرده اولاييني دول ائتلافيه جه تقدير ايداييكي شبيهه سز بولنديني حاله ، دول مذكورتهك بونقطه نظريني عئنا اظهارده تاخر ايتلري استانبولده متوسط برهيتك موجوديني كنديلري ايجون اسفاده لي اوله ييله جكني ظن ايتلرندن نشئت ايتكدهدر .

توركيا بويوك ملت مجلسي حكومتي صاح و ممالتي كال حديث و صميمته آوزوايتديكني و بالكنز حقوق مليه سنك طائفتي طلبدن عبارت اولان شرائطي مكرراً اعلان واشبو حقوقك تصديقي حالنده ، تكليف اوله جقي مذاكراتي قبوله آماده اولديغني بيان ايتكدر . دول ائتلافيه ، لوندرده عقد ايدجكاري قونفرانسده ، شرق مسئله سني عدل و حق دائره سنده حل ايتكده قرار ويرمشلر سده ، دعوتلري توركيا بويوك ملت مجلسي حكومتنه دوعرودن دوعرديه توجيه ايتلدرلر . شرائط آنفه دائره سنده وقوع بوله جقي دعوتك توركيا بويوك ملت مجلسي حكومتي طرفندن حسن قبول ايديله جكني تكرار بيان ايدرز .

توركيا بويوك ملت مجلسي رئيسي

مصطفى كال

ساعت : دقيقه
۳۰ اول

§ بوني متعاقبده رأساً وخصوصي اوله رقدده شو تنغرافي يازدم :

آنقره : ۲۸ كانون ثاني ۱۳۲۷

تل

استانبولده توفيق پاشا حضرتلرینه

ذات سامياري كي بوتون برعر بوملت و مملكته بلا فاصله مشكور خدمتلرده بولنش بر رجل محترمه ، بوتون خدمات سابقه كزي تنويج و اكمال ايدجك مستثنا و تاريخي بر فرصت ظهور ايتديكته قانمز . بز ، وحدت نامه اوزره حركت ايتك ايتيوز . بالواسطه مدعواولديغمز قونفرانسده مملكتي آري آري تمثيل ايدجك ايكي هيئتك نه قدر محاذيري داعي اولديغني تماميله تقدير بيورديغكزه امينز .

ملتك، صرف حقوق حاكميتى محافظه داعيه سيله صرف ايتديكى امكار، آقدينى حسابسىز قائلر داخل و خارجى بر جوق مشكلانه قارشى كوستردىكى ثبات و مقاومت، بو كون قارشيسنده بولنديغىز مساعد يكي وضعيتى احداث ايتدى. بر طرفدند، حادثات علم، ثبات و مقاومتك هدف اصليسى اولان استقلال تامىزى تأييد ايدمك صوونده انكشاف ايتكمده دولم ايدىور. بى اسارت و اضلاله محكوم ايتك ايتتميش اولان حكومتلر مواجهه سنده، حقوق مليه مزى مدافعه ايدركن.... مادي و معنوى بوتون قواى مملكتك متجداً حركت ايتتى الزمدر. بونك ايچون، ذات شاهانهك اراده مليه مملكتده يكانه تجليلكه اولان توركي بويوك ملت مجلسنى طائيدىنى رسماً اعلان ايتتى آرتق ايجاب ايتمدر. بوضوونله استانبولك مملكته متوالى ضررلر ايقاع ايتديكى تجارب مشومه ايله ثابت اولان و آنجق اجنيدلر لهنه ادامه ايديلن غيرطبيعى وضعيته بر نهايت ويرمك ميسر اولور. دول مؤتلفه ممثللى طرفندن واقع اولان ثبايات كوستريوركه، استانبولدن حركت ايدمك بر هيئت مرخصهك لوندره قونفرانسنه اشتراك ايدم بيلمى آنجق اونك، آتقره حكومتى طرفندن صلاحيت نامه ايله ترخيص ايدلمش ممثللى احتوا ايتمىله مشروطدر. بوضوونله ائتلاف دولتلىرى، توركي نامنه، صالح مذاكرانه كيرمك مرخصهك، آنجق، توركي بويوك ملت مجلسى حكومتى طرفندن كوندريله بيله جكنى كافى بر وضوح ايله اعتراف ايتتى اوليورلر. فعلاً و حقوقاً مملكتده يكانه حكومت مشروعه اولان توركي بويوك ملت مجلسى حكومتك وضع و اعلان ايتديكى اساساتى قبول و بو اساساتك دشمنلرمن طرفندن تصديقى تهليل ايچون، بزه التحاق صوريته وضعيتكزى تصحيح و ثابت بيورمكزى تاريخ و ملت مواجهه سنده درعهمه ايتتى اولديغىز وظيفه و صلاحيتله تكليف ايدرز. بوضوونله مجادله مزى بر نتيجه مسعوديه ايريشديرمك خصوصى تسريع ايدلمش اولور. متجداً حركت و آمال مليه اعظمى قوتله مدافعه ايتك فكريله واقع اولان بو تكليفات صميانه مزى، قبول و انفاذ بيورولمدينى تقديرده، جالس مقام سلطنت و خلافت اولان ذات شاهانهك وضعيتى منزل اولاق تهلكه سندن بحق قورقولور و بزه، اراده مليهك بخش ايتتى اولدينى فعل و حقوق بوتون صلاحيتلىر حاض بر حكومت صفتيله، شمدیدن قيد و اشارت ايدرز كه بوندن تولد ايدمك مشوايت ناقابل تخمين اولان بوتون عواقيله دوعريدن دوعري به ذات شاهانه عائددر. ذات سامايرينك بو وضعيت فارسوسنده وجدانى و تاريخى وظيفه كزى تماميله ايفا و نتايجى طرفره قطعى و صريح اوله رق اشعار بيورمكزه انتظار ايدىيورز. بو وسيله ايله احترامات مخصوصه مزك قبولنى رجا ايدرز ائندم.

توركيه بويوك ملت مجلسى رئيسى

مصطفى كمال

§ شترم افنديلر، ذاتاً معنا و ماده حكيمى قلاماش فقط محافظه موجوديتى چوق مضر اولان استانبول حكومتى، بر طرف ايتك مهمدى. بوكا، باشليجه مانع اولانلرك باشنده، پادشاه و خليفه، بولونيوردى. بناء عليه، بو مقامه، توركيه بويوك ملت مجلسنى و حكومتى طائيتقى، وضعيتك وضوح بدا ايتتى ايچون بالطبع ايتك تشبث اولقى لازم كلردى. ذاتاً ألتزده و تئاسمزده اوليان بومقامه، هنوز بشقه بر معامله تطبيقه امكان ماديده بوقدى. بناء عليه توفيق پاشايه عيني كونده شو اوچنچى

آقره
۲۸ کانونی ۳۳۷

درسعادته نوبق پاشا حضر تارینه

رسمی و خصوصی تلفرافنامه مزده کی مطالعات و تکلیفاتمزی بوجه آتی خلاصه تکرار و اجابتک
مرعت ایفاسیله نتیجه سنک اشعارنی رجا ایدرز :

۱ — ذات شاهانه ، تورکیا بویوک ملت مجلسنی طایدیغنی قیصه بر خط هایون ابه اعلان
بیورده قلدرد . بو خط هایون مقام خلافت و سلطنتک مصونیتنی اساس اوله رق قبول ایتمش اولان
تورکیا بویوک ملت مجلسنی شکل و ماهیت و صلاحیت حاضره سیله قبول بیوردقارنی احتوا ابدجکدر .
تسلازت و نشریات سائره نک علاوه سی ، شدیدک موجب تشوش اوله یایر .

۲ — برنجی مره حکمی انذا اولندیغنی تقدیرده عاقوبی اولان داخلی وضعیتنک تنظیمی برجه
آقر اوله یایر :

دات شاهانه کافی الاق درسعادته اقامت بیوردورلر . صاحب صلاحیت و مسئولیت اولوب مر
درلر تجاوزدن مبرور و هر درلو شرائط استقلالی جامع اولان تورکیا بویوک ملت مجلسی و حکومت
شده لک آنقرده به نور . بالذبح استابولده آرتق فایده نامی آلتنده بر هیئت قائلار . آنجق ،
استاد ملت و هیئت خصوصی الجامسیله نزد شاهانه بویوک ملت مجلسندن وغینه و صلاحیتی حائز
بر هیئت بولدیبریلر .

۳ — استابول شهر و حوالیسی امور اداره سنک صورت تنظیلی بعده تأمل و تعلیق اولنور .

۴ — شرائط مذکورنک قبول و تصدیق بیلر برابر ، بویوک ملت مجلسنجه مصدق بودجه مزده .
اساس موجود تنصیفات سیده و خندان ساختن تخصیصاتیله برابر ، بالعموم مأمورین لازمه و سائر
اصحاب معاشک مخصوصاتنی اعطایه مقتضی مبالغ حکومتجه تأمین و تأدیبه ابدیله جکدر . قدرت مالیه من
بو خصوصی متکفلدر .

تورکیه بویوک ملت مجلسی رئیسی

مصطفی کمال

§ نوبق پاشانک بو اوزونجه تلفرافزه کیجه ویردیکی جواب جوق قیصه اولدی ، نوبق پاشانک
جوابی هوابدی :

۲۸-۱-۳۳۷

تل

تلفرافنامه نری آندم . یارین هیئتی طوبیلا بهرق ساعت آلتیده عرض معلومات ایدرم افندم .

§ توفیق پاشا، هیئت طوبیلاش، جواب ویردی. بونی ده عیناً عرض ایده جکم.

درسمادت
۳۳۷-۱-۲۹

آنقرده مصطفی کمال پاشا حضرت تازیانه

۲۸ کانون ثانی ۳۳۷ تاریخ اوج قضیه تلغرافنامه لرینه جوابدر :

حکومت حاضر، استانبول و آناتولونک اتحادی خصوصنده کی منافعی اوته دنیبری تقدیر ایلدیکندن بومقصدله ایش باشنه کش و شمیدی به قدر بواوغورده صرف مساعی ایشدر.

ملک حقوق حاکمیتی محافظه داعیه سیله صرف ایدیککز اُمکارک و ویردیککز قربانلرک قارشوسنده بولندیمز وضعیت مساعدنی احداث ایلدیکنه، کلی تأثیری اولدیغنه فالغز. بنابرین برفائده مله تأمین ایده جت، نکایه بایکزی قبوله حاضرز. بوجهتله اشعاراتکز حتمده کی نقطه نظر منبری بوجه آتی ایضاح ایلورم :

قونفرانسه بواسطه دعوت ایدیکز طبیعیدر. چونکه حکومت مؤلفه ک مثللری بوراده در. بناءً علیه استانبوله بولنان وسرکله تشریک مساعی به چایشان برحکومت واسطه سیله ایقای تبدیلات، یک طبیعی کورولمیدر. شمیدی به قدر آناتولی بی طایفه بیله لزوم کورمین آوروپا حکوماتک، بالخاصه آناتولو مرخصلریک قونفرانسه وجودنی شرط اتخاذ ایللری موجب ممنونیتدر. بوجهتله، برشکل مسئله سی تصوریه به تحول مسعوددن استفاده ایتیمک، ملته قارشو درعهده بیوردیکز وظیفه ایله اصلاً توافق ایتز. ذللاً بنمزمده اتحاد ایلدیکمز اعلان ایدلدکدن صوکره مرخصلری آیری غیری دک، یکوجود دیمک اولور. اساسات متخذه دائره سنده اداره کلام ایده جکلرینه نظر آوبوباده برمحذور تصور ایدیلیمز. بنابرین دولت و ملته قارشو مکلف اولدیغمز وظیفه، بوآن تاریخیده بزه اوزانیلان الدن استفاده ایدیمنی قطعاً آمردر. بولدن استنکاف، یونان مدعیانیت مدافعسز قالمسنی و مملکتیزک دهانه قدر مدت مصائب حریبه به تحنه اولسنی موجب اوله جفی تأمل بیورلمیدر. اساساً مطالبیزی قونفرانس حضورنده درمیان ایتک و حتمزی آوروباده اشاعه ایتک، بالفرض قونفرانس نتیجه سز بیله قالمش اولسه، موجب مضرت دکلدز. ذات حالیلری ورفقا کزک حمیت وطنیلری بوفرستی فوت ایتدیرمه مکه کاندیر. شمیدی به قدر سابق قابینه تر طرفندن اتحاد ایدلمش وهرایکی طرف ایچون فنا نتیجه ویرمش اولان متررات، رفع ایدلمک طبیعی بولندیغندن آیریلق و غیریلق فالماشدر. آنحقی، استانبولک تحت اشتمده بولمشنه بناءً بوراسنک قوه اجرائیه دن خالی قالمسی اداره حکومتک کاملاً وتماماً دوا ائتلافیه الهه کیچیمسنی و بنابرین معاهده ده مندرج استانبول حتمده کی قیودک موقع تعایقه قونولسسه سببیت ویرلمش اوله جی کی محارب بولندیغمز یونان عسکرینک شیمیدی کالده استانبول وحوالیسند موجودنی دخی، بوتکیفاتی غیرقابل اجرا برحاله قویمشدر. هیتمزجه محافظه مقام فکرینک بومطالعاده

وارد اولدیغنی تأمینہ بیلہ لزوم کورم . اساساً بوکون الکیزاده مستعجلاً حلی ایجاب ایدن مسئلہ، وقتی تقرب ایتکده بولنان قونفرانسه دلکهرمزی یتیشدیرمکدن عبارت اولدیغندن و بز قونفرانسه انبات وجود ایلدیکمز حالده یونالیلر اشتراک ایدهرک قونفرانسه حکم غیابی یه دوچار و بنا برین دعوازمی غائب ایتک مخاطرہ سنده قاله جغمز دن بو باده طرفزدن مسئولیت قبول ایدیلہ میه جکنی بیان وقونفرانسه وقت مرهوندن اول بولتق موجب منافع اولاجفته بناءً مرخصلرکزک سریعاً بورایه اعزاه فی رجایدرم .

صدر اعظم

توفیق

§ محترم افندیلر؛ توفیق پاشا و حکومتی، استانبول و آناتولونک اتحادی ایچون چالیشمش اولدیغنی سسویلور . دوغرودر . بزده ، عینی شی ایچون چالیشمقده ایدک ، شوفرک ایله ، که توفیق پاشا و رفقاسی ، آناتولوی کافی السابق استانبوله ربط واسیر ایتک ایستوردی . او استانبوله ، که دشمن قوتلرینک تحت اشغالده بولونیوردی . توفیق پاشا و رفقاسی ، آناتولوی استانبول حکومتنه ربطه چالیشیور . اوله برحکومتہ ، که جهانده ، موجودیتنه اعتراض اولونیورسه ، دشمن آمالنی تسهیلہ مدار اوله حق ماهیتده تلقی ایدلیکی ایچوندی . توفیق پاشا و رفقاسنه کوره مساعد وضعیت حدوتنه آناتولو مجادله سنک کلی تأثیری واردر . اما وضعیتی احداث ایدن محض آناتولو مجادله سی دکدر . احتمال که بو اختیار دیپلمات ، بوکرامتی ، کندیسنک موقع اقتداره کلسنده تخیل ایدیوردی .

توفیق پاشایه شو صورتله جواب ویردم :

آفره
۳۳۷-۱-۳۰

استانبولده توفیق پاشا حضرتلرینه

[۱] - ۳۷-۱-۲۷ و ۳۷-۱-۲۸ تاریخلرندہ یازدیغم اوچ تلغرافنامہ ایله ذات ساهیلرینہ ایجاب ایدن وتطبیق وترویجی ضروری اولان بالجلہ خصوصاتی صراحت وقطیقلہ بیلدیرمش اولدیغمہ قانعم . بوکا رغماً ۲۹ کانون ثانی ۳۳۷ تاریخلی تلغرافنامہ کزلہ وضعیتک هنوز لزومی درجده وقوف واصابتہ مطالعہ ایدیلہ ممکده اولدیغنی کوردم . وضعیتک اہیتی وزمانک نزاکتی ، ذات سامیلرلہ برابر رفتای کرامکزک وبالخاصہ ذات شاهانہ نک ہر خصوصده بردفعہ دہا تنویرینہ دلائلتری بروظیفہ حکمنہ قویورہ . مطالعہ ومحاکماتکزدن نتایج مصیبه استخراجنی تسہیل مقصدیلہ تورکیا بوبوک ملت مجلسنجہ وضع وتطبیق ایدیلن تشکیلات اساسیہ قانونک مواد اساسیہ سی بروجه آتی عیناً تبلیغ ایدیورم :

تشکيلات اساسيه قانونى مواد اساسيه

۱ — حا کيټ بلاقيدو شرط ملتکدر . اداره اصولى ، خلقک مقدراتى بالذات وبالفعلى اداره ايتمى اساسنه مستنددر .

۲ — اجرا قدرنى وتشرىع صلاحيتى ، ملتک يکانه وحقيقى ممثلى اولان بويوک ملت مجلسنده تجلى و تمرکز ايدر .

۳ — تورکيا دولتى بويوک ملت مجلسى طرفندن اداره اولنور وحکومتى « تورکيا بويوک ملت مجلسى حکومتى » عنوانى طاشير .

۴ — بويوک ملت مجلسى ولايتلر خلقنجه منتخب اعضادن مرکبدر .

۵ — بويوک ملت مجلسنک انتخابى ، ايکى سنهده برکره اجرا اولنور . انتخاب اولنان اعضانک اعضالى مدتى ايکى سنهده عبارت اولوب فقط تکرار انتخاب اولونمق جائزدر . سابق هيئت ، لاحق هيئتک اجتماع قدر وظيفه به دوام ايدر . يکى انتخاب اجرا سنه امکان کورولديکى تقديرده اجتماع دوره سنک يالکيز برسنه تمديدى جائزدر . بويوک ملت مجلسى اعضاسنک هربرى ، کندبى انتخاب ايدن ولايتک آبروجه وکيلي اوليوب عموم ملتک وکيليدر .

۶ — بويوک ملت مجلسنک هيئت عموميه سى ، تشرىن ثانى ابتداسنده دعوتسز اجتماع ايدر .

۷ — احکام شرعيه نك تنفيذى ، عموم قوانينک وضعى ، تعديل ، فسخى و معاهده و صلح عتدى و وطن مدافعه سى اعلاى کبى حقوق اساسيه بويوک ملت مجلسنه طائدر . قوانين و اغلامات تنظيمنده ، معاملات ناسه ارفق و احتياج زمانه اوفق احکام فقهييه و حقوقيه ايله آداب و معاملات اساس اتخاذيلنور . هيئت وکيله نك وظيفه و مسؤلىتى قانون خصوصله تعيين ايديلور .

۸ — بويوک ملت مجلسى ، حکومتک انقسام ايلديکى دواىرى ، قانون مخصوص موجبجه انتخاب کرده سى اولان وکيللر واسطه سيله اداره ايدر . مجلس ، اجرائى خصوصات اينچون وکيللره وجهه تمين ولدى الحاجه بونلرى تبديل ايلر .

۹ — بويوک ملت مجلسى هيئت عموميه سى طرفندن انتخاب اولنان رئيس ، بر انتخاب دوره سى طرفنده بويوک ملت مجلسى رئيسيدر . بوصفته مجلس نامنه امضا وضعه و هيئت وکيله مقررارتى تصديقه صلاحيتداردر . اجرا وکيللرى هيئتى اينچلرندن برينى کنديلاربينه رئيس انتخاب ايدرلر . آتجق بويوک ملت مجلسى رئيسى وکيللر هيئتکده رئيس طيعيسيدر .

[۲] — قانون اساسينک اشبو مواد ايله تعارض ايتمين احکامى کماکان مرعى الاجرادر . بوجه نمداد ايلديکم اساس ماده لره مغاير حوکمت ايتمکه امکان و صلاحيت اولديغنى نظر دقت ساميلربنه

اهمیتله وضع ایدرم . مجلس ریاستیله باشلاپنن خبره کزک استازام ایندیکی معامله نك تعقیب اجرا وکیلری هیئتله تودیع ایدلمشدر ایدرم .

تورکیا بویوک ملت مجلسی ریسی

مصطفی کمال

محترم افندیلر ؛ بو تاغرافامه مده . واد اساسیه سی تشکیلات اساسیه قانونی ؛ بو تاریخدن ، هنوز اون کون اول ینی ۲۰ کانون ثانی ۳۳۷ تاریخده مجلسدن چیقیشدی . مجلسک و حکومت ملیه نك وضعیت و صلاحیتی و شکل و ماهیتی تثبیت و افده ایدن ایلك قانوندر . مجلس ۲۳ نیسان ۳۶ ده آجیلدیفته کوره ، بو اساس قانونک مجلسدن چیقاریللمه سی ایچون طقوز آی قدر برزمانک کجیمی ضروری اولمشدی . بو ضرورتک منشأی حقنده بر فکر و بره یلمک ایچون ، مساعده بیورورسه کز ، قیسه بر ایضاحده بولنه میم :

معلومدره که مجلسک کشادینی متعاقب ، الزم اولان اساساتی محتوی ، برقرار و برمشدم . مجلس واونک اجرا وکیلری هیئت ، او اساساتی عملی اوله رق ایلك کوندن تطبیقه باشلامشدی . بر طرفندده تشکل ایدن حقون اساسیه انجمنی ، بو تقریر محتویاتی اساس اولق اوزره ، بر قانون لایحه سی حاضر لامفه باشلادی . نهایت درت آی قدر بر مدت صوکره ، بو انجمن « بویوک ملت مجلسنک شکل و ماهیتله دائر مواد قانونیه » سرلوحه لی ۸ قانون ماده سی مجلسه کتیردی . ۱۸ آغستوس ۳۳۶ تاریخده مستعجلیت قرار یله تحت مذاکره آلدان بو مواد قانونیه نك ، اوزونجه برده اسباب موجهه سی واردر .

انجمن مضبوطه سنک ، بویوک ملت مجلسنک تعریفنه عائد سطرلری میاننده ، شوجهلر یازیلی ایدی : « خلیفه و پادشاهک اسارتی و حادثات سائر نك ده تلاخندن تحصیل ایدن ضرورتک سوق و الحاسیه تشکل ایدن مجلسنک ، ابدیاً بو کونکی شکلده استمرارینی قبول ایلك ، حاد و استثنائی وضعیتله شکل طبیعی و برمک اولدیفته و حالبوکه اشکال غیر طبیعی یلدار اوله میه جنی دستورینه بناءً اخلال ایدیان حق خلافت و سلطنت و استقلال ملت و وطنک استحصال و تأییدینه دکن استمراری و آنجق مقصود اساسی اولان بو مقدس امنیه لک حصولله مجلسک شکل طبیعی آلمسی موافق کورولش واونک ایچون ایکنجی ماده نك برنجی فقره سی (غایبک حصوله دکن) عباره سیله تقید ایدلمشدر . » فی الحقیقه مجلسک انعقادی مدتی زمانه تصریح و تقید اولنماشدی .

بو اسباب و مطالعه کوره ، تورکیا بویوک ملت مجلسنک ۳۳۶ آغستوسنده ، هنوز دائمی وضعیت و ماهیتنک طبیعی اولدینی تلتیسنک جاری بولندینی آکلاشیلور .

مواد قانونیه نك برنجیمی ده : « بویوک ملت مجلسی ، تشریع و اجرا قدرلرینی حائز و اداره دولته بالذات و مستقلاً واضع الیدر . » صورتنده ایدی . بوماده ایله مجلسه ویریلن صلاحیتک دخی ، اسباب موجهیه نظر آ موقت اولسی لازم کاه جکی طبیعی ایدی . ماهیتی موقت اولان بره ژسسانک صلاحیتی دخی ، موجودینی مدتیله قائم اولور .

حقوق اساسیه انجمننک تلقی و مطالعه سی ، مجلسده عیناً تبارز ایتدی . حتی مجلس اعضاسندن برچوقلری ، مقصدک ایضاحنده ، انجمنک افاده لرینی ناقص بولهرق ، تصریحات تکلیفنده بولندیلر .

دبديلر، كه: برنجي ماده‌نك باشنه «خلافت و سلطنتك و استقلال وطن و ملتك استخلاصنه قدر...»
صراحتي علاوه ايتك لازمدر. ايكنجي ماده‌دمكي (فايه‌نك استحصانه دكين) عبارسي رينه دخي،
عيني صراحتك اقامه‌سي لزومي طلب اولندي. بومسئله چوق مناقشاتي موجب اولدي. بعض مبعوثلر،
بالكز (خلافت) كلمه‌سني قويلم، ساطنت اونده مندمجدر، دبديلر.

بعض خواجه افنديلر، بوكا راضي اولنديلر. خلافت برامر معنويدير. مطالعه‌سنده بولنديلر.
خلافتده، رهبانيت بوقدر، اعتراضه، خواجه افنديلر، شو بولنده جواب ويرديلر؛ ساطنت
حكم ايتديكي ممالكه شاملدر. خلافت بوتون كره ارضدهكي اسلامه شاملدر.

بومناقشه‌لر كونلر وكونلرجه دوام ايتدي. معارضه‌ده بولنان فكرلردن بري صريح ابدى: «خليفه
وپادشاه واردر ووار اوله‌جقدر. او موجود اولونجه بوكونكي وضعت، شكل، صلاحيت موققدر،
مقام خلافت و ساطنت، اجراي فعاليت فرصت بولونجه، تشكيلات سياسي و اساسيه‌نك نه اولديني
معيندر، معلومدر. او نقطه نظرلردن يكي برشي تصور ايتك موضوع بحث دكلدر. تمام خلافت و ساطنتك
اجراي فعاليتني تأمين اينجه قدر. آنقره‌يه طوپلانمش اولان بر طبق انسانلر، موقت تدبيرلرله
چاليشه‌جقلردر.»

بوكا معارض اولان فكرده وضوح بوقدي. «ساطنت، مانه انتقال ايتشدري؛ ساطنت قلاماشدر؛
خلافت‌ده، ساطنت ديمكدر؛ بناء عليه اونك‌ده حكمت موجوديني بوقدر، طرزنده آچيق و صريح
قونوشيله‌موردی. اونوز يدي كون صوكره، ۲۵ ايلولده بر جلسه خفيه‌ده مجلسه بعض ايضاحاتده
بولنجه‌ني فائده‌لي عد ايتدم. جاري افكار و حسياتي تعليمندن صوكره، باشليجه شومطالعاتي سرد ايتشدم:

«نورك ملتتك و اونك يكانه مثلي بولنان مجلس عاليه‌نك، وطن و ملتك استقلالني، حياتني تأمين
ايچون چاليشيركن؛ خلافت و ساطنتله، خليفه و سلطانله بوقدر چوق مشغول اولسي عذور ليدر. شمديك،
بولنردن هيچ بحث ايتمه‌مك منافع عاليه اقتصاسنددر. اكر مقصد، بوكونكي خليفه و پادشاهه محافظه‌مر بوطيت
و صداقت ابدلديكني افاده و تأييد ايتكسه، بو ذات خائندر. دشمنلرك، وطن و ملت عليهنده واسطه‌سيدر. بوكا
خليفه و پادشاه دينجه ملت، اولك امرلرينه مطاوعت ايدرك دشمن آمالني رينه كيتيرمك مجبوريتنده قالير.
خائن و ياخود مقامك قدرت و صلاحيتني قوللانمقدن ممنوع اولان ذات، ذاتاً پادشاه و خليفه اولاماز.
اوحالده، اوني خلع ايدوب رينه درحال ديكريني انتخاب ايدورز. ديمك ايسه يورسه‌كز، بوكاده،
بوكونك وضعت و شرائطي مساعد دكلدر. چونكه خلي لازم كان ذات، ملتك زنده دكل، دشمنلرك
النده‌در. اونك وجوديني كان لم يكن عد ايدرك ديكر رينه بيعت ايداك تصور اولونيورسه، بوكونكي
خليفه و سلطان حقوقندن فراغت ايتمه‌رك استايبولده‌كي قابينه‌سيه، بوكون اولديني كي محافظه مقام
و ادامه فعاليت دوام ايدميه‌جكته نظراء، ملت و مجاس عالي، اصل مقصديني اونونوب خليفه‌لر دعواسيله‌مي
اوضراشه‌جق؟ علي ابله معاويه، دوريني مي يشايه جفز؟ خلاصه، بومسئله واسع، نازك و مهمدر.
حلي، بوكونك ايشلرلندن دكلدر.

مسئله‌يني اساسندن حله كيه يشه‌جك اولورسه‌ق، بوكون ايچندن چيجه‌ميز. بونك‌ده زماني كه حكدر.
بوكون وضع ايدميه‌جكمز اساسات قانونيه، موجوديت و استقلالزي قورناره‌حق اولان ملت مجلسني
وملي حكومتني تقويه‌يه معضوف معنا و صلاحيتي ضامن و ناطق اولمليدر! »

§ افندیلر، بوايضاحاتمدن برهفته اول، بنده، مجلسه برروژه ور مشدم. ۱۳ ایلول ۳۳۶ تاریخلی اولوب سیاسی، اجتماعی، اداری، عسکری نقطه نظرری تانیص و تشدلات اداریه حسنده کی مقرانی احتوا ایدن بوروغرام، مجلسک ۱۸ ایلول ۳۳۶ کونکی اجتماعنده اوقوندی. ایشته، بونارمحدن، دها درت آئی کچرکدن صوکره شرر ایدن ایلك تشکیلات اساسیه قانونی، بوروغرامدن چیقمشدر.

∴

§ شمدی آرزو بیورورسه کز استانبول ایله مخارمه دوام ایدلم.
توفیق پاشا ۲۷ کانون نائی تاریخلی تلغرافنامه سی محتویاتی ۲۹ کانون نائی تاریخلی بر تلغرافنامه ایله تکرار ایتدی. اجرا وکیللری هیئت ریاستدن شو جواب و برلدی :

آقره : ۳۰ - ۱ - ۳۳۷

استانبولده توفیق پاشا حضرتلرینه

ائتلاف سیاستنده تورکیا لینه وقوع بولان انکشاف اخیر، ملنک عزم فداکاریسی محسولیدر، تورکیا بویوک ملت مجلسنک سهور عهدنامه سی کلیاً رد ایتیمی اوزرینه حادث اولان شو وضعیندن، منافع ملییه ائک موافق نتایج استحصالی، لوندره قونفرانسنه اشتراک ایدمچک مرخصلرک دوشریدن دوغرییه اراده ملییه بی تمیل ایدن بویوک ملت مجلسی طرفندن انخاب و ترخیص ایدلش اولسییه قانلدر. سهور معاهده مشنومه سی اضالامش بر هیئتک وارث خصوصیتی اولان هیئتک مرخصلرینک، ملک و ملت نافع شرائط استحصال ایدم بیلملری غیر ممکندر. بناء علیه، وطنک منافع عالییه سی انخابی اشبو مذاکرات صاحبده سزک آرادن چیقهرق بویوک ملت مجلسی مرخصلرینی، وحدت ملییه ناماً ارائه ایدر بر شکنده سربست برامتاغکز لازمدر. بوسیلله، اولکی تبلیغات حقتنده جریان ایدمچک مذاکراتی برطرفدن تعقیب واجرا ایلکله برابر بوجه آتی مقرانی مستعجلاً قبول و تنفیذ ایلکز رجا اولنور :

۱ — لوندره قونفرانسنه اشتراک ایدمچک تورکیا هیئت مرخصه سی، منحصر آ تورکیا بویوک ملت مجلسی حکومتی طرفندن انتخاب و اعزام ایدیله جکدر.

۲ — اشبو هیئت مرخصه رفاقت ویرلمنی لزومی کوردیکمز بعض متخص مشاورلر ایلله اوراق و وثائق لازمه طرفکزدن احضار و هیئت التحاق ایتک اوزره اعزام و ارسال ایدیله جکدر.

۳ — طرفزدن کوندريله جك اشمو هېئت مرحصه مك ، عموم توركا منافعی تشل اید. جك كانه هېئت اولدیفنی ده دول ائتلافیه به سلیخ ایده جكسكز .

۴ — وقتك دارلنی حسیله قطعی و نهائی اوله رق انخاذا ایدیلن اشمو مقرر اك عدم رویجی حائده سلامت ملك و ملت نامه ترتب ایده جك مسئولیت تاریجیه تماماً هیتكزه هائد مولنه جندر .

اجرا وکلاری هیتی رئیس

فوزی

§ افندیلر ؛ توفیق پاشانك رفیق مساعیسی اولوب آقرمه ده بولان عزت پاشا طرفندن ده برتلفراف یازلسی فائده لی اولور ظلمتده بولندق . عزت پاشانك تلغرافی شوایدی :

شیفره

آقرمه
۳۰-۱-۳۳۷

استانبولده توفیق پاشا حضرتلرینه

شباط اواخرنده لوندرده انمقاد ایده جك قونفرانسه متدائر تورکیا بوبوك ملت مجلسی رئیس مصطفی کمال پاشا حضرتلرله ذات سامیلری آره سنده جاری آجق مخبرات محتویانه مطلع بولوبوروز . هیتمزلك دوجار اولدینی عدم موفقیت اوزرینه به ایراد مطالعه به مجسرت مستلزم خجالت اولغله برابر ذات فخرانه لرینی وصیت حقیقه و بوراده حکمفرما قاط نظر حقنده تنور ایتمکه سوی وطنپروری ابله لزوم حس ایدیوروز . استانبولك تحت اشغاله اولسی حسیله اوراده کی بر حکومتك منافع اساسیه ملتی مدافعه دن عاجز اوله جنی بوراچه طبیعی کورولمکده در . آیری ایکی هیت حائده قونفرانسه اثبات وجود ایتمکدن ، بالاخره آناطولو ابله استانبولك تقریقن یول آجیله جنی اندیشه سیله ده توفیق ایدلمکده در . مصطفی کمال پاشا حضرتلری ده ، تاغرافنامه لرنده کی نقاط نظر دن اساس اعتبارله صرف نظر ایتمکه صلاحیتدار دکلدر . آناطولوده عون حقله مخافت و عصیانلر کسر و ازاله و چته لر تنکیل اوله رق قوتلی براردو و حکومت تشکل ایتشد . آوروپایی ، سه ور معاهده سنك له مزه تعدیلنه سوق ایده بیله جك مذاکراتك انقطاعنه محل ویرلیه جك صورتده بیدریغ همت بیورولسی حسب الصداقه استرحام ایلرز . بوراده کی تورکیا بوبوك ملت مجلسنك طرف پادشاهیدن طامنسی شرط اساسیسی باقی قالمق اوزره فقرات و ظواهره هائد بعض خصوصات ایچون دخی مداوله افکار امکانی موجوددر . بوامکانك افاتنه سنه محل ویرلمك اوزره اشعار کیفیت بیورولسی معروضدر .

احمد عزت

افندیلر ؛ سزی یورملزسه توفیق پاشانك بو تلغرافه ویردیکی جوابی ده عرض ایده یم :

آنقرمه عزت پاشا حضرتلرینه

ح : ۳۰ : کانون ثانی ۳۳۷

حمد مترك محافله احكامنه يمين ابتدكمز قانون اساسي به مخالف تعديلات اساسيه اجراسي و آتمك تصدقي صراحت قويه ايله نه درجه قابل تأليف اوله حي جاي ملاحظه در . بو خصوصاً آنجق مصصی کمال پاشا حضرتلرینک واسعه سینه نوندر دیکي تلفرافله بیان اولن و بزجه ملتزم بولنان تعديلاتك دور ائتلافیه حه قبول ایدلسنه اهتام اولنوب انشالله استحصاا مطلوب اولندقدن سوکره اصولی دائره مسده حل اولنه جق مسئل داخله دندر . عکسی حال ، دونکی تلفرافزله دخی ابضاح اولدنی اوزره فونفرانسه عدم قبولازی واستانبولك درحال حاکمیت عثمانیه دن اخراجی و بونایلرک دعواسمک بلامدافعه فلسنی بلکه محق کورولمسی موجب اوله جقدر . تلفرافلردن رجتهك آ کلاشلیمدیغنی استدلال ایدیورز . قونفراسه سزك ورم دیهرک ایکی هیئت اعزام ایديله حکمک ره دن چیقارلایغی آ کلاشلایمور . دعوا عینی ، اسباب مدافعه عینی اولمله برابر بو خصوصده انحاء تام اولونجه ، اوراجه تعین ایلنه جق مرخصلر ، دول ائتلافیهك طایفه اولدیغنی حکومتک ترفیق ایده حکم مرخصلرله برابر کیدجه ، هیئت ، وحد و بکوجود و صلاحیت لازمه یی حائز اولور و بلاحتراز متحداً دعوا ی ملی مدافعه ایدر . بولزومک اوراجه ده تدبیر بیورولدیغی ، مرخصلرک دول ائتلافیه طایفیدرملری یزدن طلب بیورومسینه مثبتدر . تبایغ اولان نوطه و بیاناتکتر واضحاً کوسترمکده درکه ، دول ائتلافیه نوندره فونفرانسنه یالکز اوله رف آناطولو مرخصلرینی قبول ایتهمکده در . بونلر ، حکومت مرخصلریله برلکده بولنق صورتیه قبول اولنه جتدر . بویه آیریاق محافظه ایديله جک اولورسه اغلب احتمال هیچ برطرفت مرخصلری قبول ایدلمیه جکدر . بوبنده یالکز بورادن مرخص قبول ایدلمی شتمل ایدیه آناطولو ایچون بواختمالده بوقدره بناء علیه یک بویه فدا کارلرلر محصولی اولان بوتبدل ، ضرریمزه حل اولور . چونکه ائتلاف محالیده یوان محباری فضله اولوب کندیلرینه تورکار شرقده حرکت ادا مهنه طرفدار وصلح و ائتلافه طالب دکلدیر دییه پروباغاندا اله لهدار اولانلری کندیلرینه جاب . بی حتمسز و دشمنی حتی کوسترمکه صلاحیت ویرلش اولور . مشترک مرخصلردن مرکب بره یات کوندریلورسه ملایز قبول اولمسه بیه . لهمز اولان افکاری علیه چورمه مش و بلکه علیهدار اولانلرک برقسم مهمنی قازانش اولورز . وقت یک طارددر . محبارات ايله ضایع ایديله جک زمان قلامشددر . مرخصلرک هان اعزامی منافع وطنیه و ملیه ایجابیدر . ذات دولتلیله رفقی محترمه کرک دخی عودتلی لازمه در . زیرا اورا افکارینه آنجق عن مشاهد و قوفکزدن بحق استفاده ایدیه جک زمانده واوراده افکارک بونقاط نظره جایی لزومنده متفق اولدیغیمز قناعتده یز اقدم .

صدرا عظم

فرنیس

§ افندیلر ، توفیق پاشانك فوزی پاشا حضرتلرینه اولان جوابی تلغرافنی ده اوقویالم :

شیفره

درسمادت
۳۳۷-۲-۱

آنقرده مصطفی فوزی پاشا حضرتلرینه

ج : ۳۰ کانون نانی ۳۳۷ . قرال قسطنطینك آتیه عودتی اوزرینه دول ائتلافیه محافلنده وافکار عمومیه ده یونانستان علیهنه حصوله کلن تبدل مناسبتیه آوروپاده لهمزه بر جریان تولد اتمکله برابر ، بوجریانه مقابل ، روملره مظاهر وسه ور معاهده سنك تماماً ویا جزئی تعدیلاتله تطبیقی صورتیه تورکیانی احیا فکرنده مصر بعض رجال سیاسیه ده موجود بولمنسه ، خصوصیه آلدیفمز معلومات موثوقیه کوره ، رجال مذکورنك آناتولوو مثللرینك دخی قونفرانسه دعوت ایدلمسی قبول و ترویج ایللری آناتولونك بویه بر دعوتیه اجابت ایتیه جکنه قانع اولملرندن ایلری کلش و بوندن مقصدلری ده شو عدم اجابت کیفیتنی اوکه سورهرک و عایمهزهدا بیر زجریه ایتخاذه حق کومستردک افکار عمومیه یی سیاستلرینه اقتضایه مجبور ایلکدن عبارت بولنش اولمنسه بناء قونفرانسه بر آن اول ومشرک کیدیلهرک احقاق حقه چایشیلحق لابدر ، شاید اوراده مشروع وحق مطالباتمک رد اولندینی کورور و قونفرانسی ترکه مجبوریت حسن ایدرسهک ، بو کیفیت خصامتک النده عایمهزهدا بر سلاح مؤثر اولاماز . تلغرافنامه لرنده بیان اولنان مطالباتک ، اولجده بیرلریلن اسبابه و استانبولک وضعیت خصوصه سنه مبنی قبولی ممکن دکدر . بوندرده اصرار ایله قونفرانسه وقت وزمانده اشتراک فرصتی فوت ایدیایرسه ، اولاتامین وحدت اولتامسندن دولایی استانبول وبوغازلرک بوسبوتون حاکمیت عثمانیه دن چیقمه سی ، نانیاً دول ائتلافیه نك یونانستانه معاونت نقدیه وعسکریه ایفا و آناتولوده مشترک بر حرکت تعرضیه اجرانسه قالدیشهرق ذاتاً مصائب متوالیه حربیه دن عددی یک زیاده تناقص ایتش اولان تورک عنصرینك برقات دهامحو و بریشانییه معروض قالمسی ، نالاً بو بوک نسبتده فداکارلقلر اختیاری مقابانده خارجی معاونته احتیاج مجبوریتی حاصل اوله رق بالنتیجه غایه امل اولان استقلالک هدر ایدلمسی کبی نتایج وخیمه تحدث ایلر . مرخصلرکزک درسعادتیه تسریع حرکتی الزمدر افندم .

صدراعظم
توفیق

§ محترم افندیلر ، عثمانلی صدراعظمنك ده . بعض توصیه و اخبارلری وارددر . مساعدیه یورورسه کز اولنری ده اوقویلم :

شیفره

درسمادت
۳۳۷-۲-۵

آنقرده مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه

لوندرده اجتماع ایدمک اولان قونفرانسه دولت علیه نك دخی دعوت ایدلمسندن دولایی تلاش

دوشن یونانیلر ، علیهمزده کی پروپاگاندا لرینه برقات دها کرمی ویرمشلردر . پارسده کی مرخصمزدن آلدیمز معلومانه نظر آ فرانسه ده افکار عمومیه بی علیهمزه چوریمک ایچون کویا آناطولوده بر آلمان هیئت عسکریه سی موجود اولدینی وحرکات و سیاستکزک بو هیئتک تلقیناتندن تولد ایلدیکنی فرانسیز محافلنده نشر ایتمکده اولدقلری کی تورکیاده کی خرسیتیانلرک قتل عام ایدلمکده اولدیغندن بختله بونلرک تخلصی ایچون پاپا طرفندن بالجمله پارلمنتولره مراجعت ایدلیدی مسموع اولدینی مرخص مشارالیه طرفندن علاوه بیلدیرلدیکنندن فوق العاده سوء تأثیراتی موجب اوله جق اولان اشبو شایعاتک سریمآ تکذیب ایدلمسی رجا و توصیه اولنور .

صدراعظم

توفیر

درسمادت : ۸-۲-۳۳۷

شیفره

آنقرده مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه

قونفرانسه تأثیر ایتک مقصدیه شباطک یکریمی برنده یونانیلرک ۷۰-۸۰ بیک کشی ایله تعرضه کچه جکلری خارجیه نظارتندن موثوقاً استخبار قلنمشدر . تعرضک قره حصار - اسکیشهر استقامتنده اولسنه احتمال ویریلیر . آنقره مرخصلرینک یالکز اوله رق قونفرانسه قبول ایدیه میه جکی ممثللرک جمله افادتندور .

صدراعظم

توفیر

§ بو تلغرافک یازاسندن مقصد ، یونانیلرک تعرض ایده جکنی بیلدیرمکی ایدی ؛ ویاخود، آنقره مرخصلرینک یالکز اوله رق قبول ایدیه میه جکنی سویله مکی ایدی، بونی آ کلامق مشکلدور . بوقسه ۷۰-۸۰ بیک کشیلک دشمن قوتنک تعرضی تهدیدیه ایکنجی فقره مؤداسی تأمین ایدلمکی ایسته نیوردی؟ مرخص اعزامی حقنده ، بزم ، سرد استدی کمز نقطه نظرلری اشعارامز وجهله توفیق پاشا ائتلاف ممثللرینه تبلیغ ایتمشده ، تلغرافک صوک فقره سیله آلدینی جوابی ابلاغ ایدیوردی؛ بوده واضح دکلدور.

درسمادت

۸-۲-۳۷

آنقرده مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه

فرانسز افکار عمومیه سنی رنجیده ایتهمک ایچون کلیکیاده تعرضدن توقی ایدلمسی ، خیرخواهلفنده شبهه اولیان بعض فرانسز رجائتک توصیه سی اوزرینه پارس مرخصمزدن کمال اهمیتله بیلدیرلشدور .

صدراعظم

توفیر

§ افندیلر ؛ بویکی توصیه لری ، استانبول حکومتلرین چوق دیکامشده . بزه تعرضدن توفی ایتمیزی توصیه ایدن خیرخواهک ضابطی ، ایشیتدیکنی رغسامودون نی بزه ایضاً ایدرس ، خیرخواه ، بزهده تعرضدن توفی ایدلسنی ایجاب ایدنلره توصیه ایدوب ایتدیکنی سو مشی عجب ؟ آلدییی جواب ، منی ایدیسه ، اولک خیرخواهلننه زرددن حکم ایش ایدی ؟ وطمیزی ایش ایدلک افکار عمومیه سنی رنجیده ایتمکی توصیه ایدنلره ، وطنی اشغال اولان ملت ، بچین رنجیده ایتدکری وایتمکده دوام ایدلکرینی صورمه مق ، نه دن ، بو عثمانلی رجالک خواص ممتازده سی اوشدی ؟

§ خلاصه ، محترم افندیلر ؛ کورولورکه ، توفیق پاشا و آرقداشلییه اساسده ، فکرده ، تلقیده ، آکلاشمق ممکن اوله میوردی . نهایت ، مسئله ، مجاسه انتقال ایتدرلدی .

مجلسه ایکی تکلیف درمیان ایدم . بریسی ؛ ملککت و متک وضعیت و مقصدنی استانبوله صراحة بیلدرمک ، ایکنجیسی ؛ آیرججه دعوت وقوعده لوندریه مستقل بر هیئت کوندرمکدی . هریکی تکلیف قبول ایدلدی .

§ افندیلر ، مجلسک نقطه نظر و قرارینی ، توفیق پاشایه ابلاغ ایدن تلغرافنامه عیناً شوله ایدی :

« لوندیره قونفرانسده دعوت دولایسیله تورکیا بویوک ملت مجلسی رئیس مصطفی کما پاشا-حضرتبری واجرا وکیللری هیئت بریسی فوزی پاشا حضرتتلییه استانبوله توفیق پاشا حضرتتری آره سده تعاطی ایدیلن محابرات ، هیئت عمومیهده اوقرنق صورتیله مجلسک داخل اطلاعی اولدی . توفیق پاشا حضرتتلی طرفندن ، درمیان بیوریلان مطالعات ، ملککت بویکونکی وضعیتی حفته صریح بر فکر ایدتمکدن بک اوزاق اولدقلرینی تأثرله بزه کوستردی . استانبوله متارکه دئیری ایکی نوع حکومت بربری تعیب ایشدر . بری داماد فریدک ریاستی آلتنده ، مختلف ذواتک اشتراکیله تشکل ایدن حکومتلرکه ، هر نه بهاسنه اولورسه اولسون ، ائتلاف دولترینه قارشى مطاوعت مطلقه دکرینی مثیل ایش و بکک کندى حقوق حاکمیتنی ادامه ایچون بذل ایتدیکی فداکارلقلری ، دشمنلرله برابر چالیشمق صورتیله تعقیب ایتمکی برمسلك مخصوص ایدیشدر . بوفکرک سائکلیری ، ملککت شر و خیاسته مستعد نه ندر نانگور اولادی وارسه ، دپسنى تحریک و تجهیز ایدرهک ، مدافعه ملییه حصر نفس ایدن وطنپرورلر عابنه مبادی قولاندیلر . شرع مبین نامنه نشر ایدیلن ساخته فتوالرک ، مظهر لطیف اولان بر میران آزاوورلرله فکر استقلال و مدافعه عابنه نشر ایتدکلی معنوی و مادی زهر و فساد قوتلری عابنه ، آناطولو آیلرجه مدت چارپیشمه مجبور اولدی . اولر ، دشمنلر حسابنه جبهه لر می قاج دفعه آرقه دن ووردیلر . اسلامک ایلک عصر ندیری ، شرف و حق دین نامنه جهاد ایدن ملتیز ، تاریخمزک ایلک کونلر ندیری ، دولت و مملکت نه وقت نهلکبه دوشمشسه قانی مبدولاً آقتمقدن خالی قالمان ملتیز ، بودفعه معظم وطندن بقیه قالان صوک پارچه ده ، صوک قلعه یه چکیلش ، اک صوک مدافعه سنی یاپارکن حکومت نامنی آلان هیئتلر ، دشمنلر حسابنه ، دشمن صفاری آره سنده کندی مللری عابنه چالیشیورلردی . یزانسک صوک کونلرنده ، فاتحک تسایم دعوتنه قارشى ، اللهک بکا برودیعه سی اولان بوملکتی ، آنحق اللهه تسایم ایدرم دییه ن صوک قصر رومک منخته وارث بر خاندانن کلن بویکونکی خلیفه و سلطانک حکومتی ، اسیر اولمه مق ایسته ین ملت کندی ایله باغلا یه رق دشمنلرله تسایم ایتمکه چالیشیوردی . بوبرنجی صفحه ، او حکومتلرک و متفکرلرک هزیمتیه نتیجه بولدی . ایکنجی نوع

حکومت ، توفیق پاشانک ریاست استدکاری هیئتدبرکه ، مقصد اعتبارله آناتولو مدافعه سه طرفدار اوردی سوله مکه برار ، احراآت ابارله ، مملکتک صمیمتله استحصال ایتک ایستدیکی صلحه ، اول خور برعصمت وعناد ایلله مانع اولقده دوام ایدیور . شورای سلطنتده ، ائتلاف دولترینک اوراندیی اعلام اساری آیاغه قافمق ، اراز حرمت ایتک صورتیله قبول وامضایدن رجال وایان ، بوون مملکنده هیچ برحق وصلاحیتی تمیل ایتمن برقوت ساقطه حالنده در . آناتولو واستانبول ، استقلال ایلله اسارتک ، حریتله محکومیتک تعارض و تخالف ابتدیی ایکی آیری پارچه حالنده قالمشدر .

ر ، مملکتک اسیر ایدلمش ، اختیارینی غائب ایتمش پارچه سنی حر و مستقل قسمه الحاق ایتک ایستبورور . استنبول رجالی ، کلی تشکیل ایدن وبونون برجهان خصومته قارش کندی شرف و صلابتله مدافعه ایدن حرفسی ، اسیر و محکوم جزئه تابع ایتک ، الحاق ایتک ایستبورور . بوون آناتولوی ، حریت واستقلالنه عاشق بوون اولاد مملکتی وبو کونکی روح مظلوم اسلامی تمیل ایدن بوپوک ملت مجلسی ، استانبولک معلول و محروم حریت برهیئته تابع اولمی ، هیچ برزمان قبول ایده مز .

مجلس طرفندن قبول واعلان ایدیلن وبونون مملکتده مطاع اولان تشکیلات اساسیه قانونلرمن موجبه ، حاکمیت ، بلاقید و شرط ملتکدر و ملتک تشریع واجرا قدرتی ایسه ، اولک حقیقی ویکانه ممثلی اولان بوپوک ملت مجلسنده تجلی ایدر . بواساسانه بناء هیئت مرخصه مزک استانبوله کیتیمی واورادن انتخاب ایدیلجک برهیئته داخل اولسی واورانک وبره جکی صلاحیتنامه ایلله جهان قارش دعوی ملیمزی درعهده ایتسنه امکان یوقدر . اکر ایسترسه کز باقعل و باالحق حائز استقلال مصدق اولان ، بوون تشکیلات اداریه سیله مملکتی تدبیر ایدن ، اردولری شرقده و غربده دشمنلره حدلرینی یلدره رک مملکتده صلحک یوللرینی آجان مجلسمزک ، هیئت مرخصه سنی ، مملکتی تمیل ایدیه سیله جک یکانه هیئت اوله رق طایر سکز . یوقسه ، بز ، کندی هیشمزی ، کندیمز کوندرمک قرارینی ذاتاً آلمش بولونیورز . یوقرار مزه ویریلجک جوابک ، برطاقم سوزلر دکل ، فقط فعلیات اولسی بزجه مطلوب و ملزمدر .

§ افتدیلر ، خارجه وکیلی بولنان بکرسامی بکک تحت ریاستنده آیریمجه و مستقل برهیئت مرخصه ترتیب ایدلدی . هیئت ، لوندره قونفرانسه صورت مخصوصده دعوت وقوعنده اجابت و اشتراک ایتک قیدله و فقط زماندن استفاده مقصدیله ، آنطالیه اوزرندن رومایه حرکت ایتدیلدی .

هیئتمز ، ایتالیا خارجه ناظری قونت اسفورجا واسطه سیله ، قونفرانسه رسماً دعوت اولندولری کندیلرینه تبلیغ اولندودن صوکره لوندره به کیتمشلردر .

§ لوندره قونفرانسی ، ۲۷ شباط ۳۳۷ - ۹۲۱ دن ۱۲ مارت ۳۷ به قدر دوام ایتدی . مثبت هیچ برنتیجه ویرمدی .

دول ائتلافیه ، ازبیر و تراکیا نفوسلری حقنده کندیلری طرفندن برتحقیقاتک نتیجه سنی قبول ایده جکمز دائر ، بزدن وعد آلمق ایستدیلر . هیئت مرخصه مز ، اولاء بونی قبول ایتشدی . آفره دن وقوع بولان اخطار اوزرینه ، بالاخره ، تحقیقاتک اجراسنی ، یونان اداره سنک رفنه تملیق تکلیفنده بولندی . دول ائتلافیه ، سهور معاهده سنک احکام سائرده سنک ، بلااعتراض طرفزدن صمیمتله تطیقتی تأمین ایتک ایستدیکی آکلاشیامشدی . هیئت مرخصه مز ، بو خصوصده کی تکلیفاته ،

رد ماهیتده حوایلر ویرمشدی . یونان مرخصلری ، نجاتی ااسندن رد ایتشلردی . بونک اوزرنه ، دول ائتلافیه مرخصلری ، تورک و یونان هیئت مرخصلرینه ، بعض تکلیفای حاوی بر پروژه ویره رکه حکومتلردن بو پروژلر محتویانه دائر آله حقاری جوابلرک ، قونفراسه بیلدیرلسنی طلب ایتشلردی .

بزم هیئت مرخصه مزه ویریلن پروژه ده ، سه ور معاهده سی احکامنده اجرا اولنه جق تعدیلاته متعلق شو نقطه لر واردی :

بزم بر اقیلان ژاندارمه و قطعات مخصوصه مقدارلری جزئی صورنده آرتیرمق . مملکت مزده قاله جق اجنی ضابطان عددی برانقیص ایتک . بوغازلر منطقه سی راز اوفالاق . بودجه مز اوزرنه موضوع تحدیداتی برار خفله ایتک . امور نافعه یه متعلق امتیاز و برمک حفمز اوزرنه موضوع تحدیداتی ده ، بر آرز تخفیف ایتک . . . بوندن بشقه عدلی قایدتولاسیونلر ، اجنی پوسته لری ، کوردستان . . . حقنده سه ور پروژه سده تعدیلات اجرایی امید ایتدره جک بعض مهم وعدلر . .

عینی تکلیفات پروژه سنده ، ارمنستان - دودلرینک تعیینی خصوصی ، جمعیت اقوامک کوندره جکی بر قومیسونه ترک ایدلمکده ایدی . از میرمنطه سنده ده خصوصی بر اداره تشکل ایده جکدی . کویا ، از میر ولایت ، بزه انا ده اولنه جقدی . فقط از میر شهرنده بر یونان قوتی بوندیرله جق ، از میر سنجاغی آسایشی ائتلاف ضابطانی طرفندن اداره اولنه جق ، بو سنجاقدکی ژاندارمه قوتی ، نفوسی نسبتنه کوره مختلف عناصردن تشکل ایده جک ، ولایت حومت اقوام طرفندن برخرستین والی تبیین اولنه جق ، از میر ولایتی تورکیایه وارداتک ترابذیله آرته جق ، سنوی بر مبلغ ، تأدیه ایده جک ایدی .

از میر ولایتی حقنده تکلیف اولنان بو طرز حل و تسویه ، بش سنه صوکره ، طرفیندن برینک طلبی اوزرنه جمعیت اقوامه تعدیل اولنه یله جکدی .

افندیلر ، ائتلاف دولتلری ، هیئت مرخصه مز واسطه سیله یایدقاری تکلیفاتک جوانی آلمغه انتظار ایتهدن ، ده مرخصه مز بولده ایکن ، یونانلیلر ، بوتون اردوسیله ، بوتون جبهه لر مزه قارشی تعرضه کچدیلر .

کورپورسکیزکه افندیلر ؛ یونان تعرضی ، قونفرانس و صالح حکابه سی بزه بانصروره ترک ایتدیرییور . شیمدی مساعده بیورورسه کز ، سزه ، بو تعرضی و نتیجه سی عرض ایده بم :

یونان اردوسنک روسه و شرقنده مهم بر غروپی ؛ عشاق و شرقنده دیکر بر غروپی واردی . بزمده قوتلر مز ، اسکشهر شمال غریبسنده و دوماو پیکار و شرقنده اولق اوزره ایکی غروپ حالنده ایدی . بوندن بشقه ، یونانلیلرک ، ازمیتده برفرقه لری ، بزمده اوکا مقابل قوجه ایلی غروپی بولونیوردی . یونانلیلرک ، اندرس بوینده کی قطعاتنه قارشی ده قضا عتمز واردی . یونان اردوسنک روسه و عشاق غروپاری ، ۲۳ مارت ۳۳۷ کونی ایلری حرکاته کچدیلر . عصمت پاشا قومانداسنده بولنان غرب جبهه سی قضااتی ، عرض ایتدیکم کی ، اسکشهر شمال غریبسنده محشد ایتشدی . قرار ، نحارییه ای اوتی مواضعنده قبول ایتدیکدی . اوکا کوره تدابیر و ترتیبات آلتیوردی . دشمن ، ۲۶ مارت آقشامی ، عصمت پاشانک اشغال ایتدیردیکي مواضعک صاغ جناحی ایلریسنه یناشدی . ایتسی کونی ، بونون جبهه ده تماس حاصل اولندی . دشمن ، ۲۸ ده صاغ جناحه مزه تعرضه کچدی . ۲۹ ده هر ایکی

جناحدن تعرض ایتدی . دشمن ، موضعی ، مهم موفقیتلر الله ایدیوردی . ۳۰ مارت کونی شدملی محاربه لرله کچدی . بو محاربه لرله ده نتیجه سی دشمن لهنه نیجلی ایتدی .

بوندن سوکره ، صره بزه کلیوردی . عصمت پاشا ، ۳۱ مارت کونی ، مقابل تعرضه کچدی و دشمنی مغلوب ایدره رک ، ۱ نیشان کیجه سی رجعته مجبور ایتدی . بو صورتله ، تاریخ انقلابمزله بر صحنه سی ، ایکنجی این اوکی ظفریله املا ایدلدی .

افندیلر ، دشمن چکیلیرکن غرب جبهه سی قوماندانیله ۱ نیشان کونی جریان ایدن محاربات ، او کونک تحسسانی تثبیت ایدن و ناهقدر . او تحسسانی احیا ایچون مساعده بیورورسه کز او کونکی محارباتدن بعض تلغرافلری عیناً او قویه جفم .

مترس تپه دن
۳۳۷ - ۴ - ۱

ساعت ۶،۳۰ سوکره ده مترس تپه دن کوردیکم وضعیت : کوندوز بک شمانده ، صباحدنبری نبات ایدن و دمندار اولسی محتمل بولنان بر دشمن مقرزه سی ، صاغ جناح غروبک تعرضیه لغیرمنتظم چکیلور . یاقیندن تعقیب ایدیلیور . حمیدیه استقامتمده تماس و فعالیت یوق ، بوز اویوک یانیور . دشمن ، بیکلرجه مقتوللریله دولدیردینی محاربه میدانی سلاحلرمزه ترک ایتشدور .

غرب جبهه سی قوماندانی
عصمت

آفری
۴۳۷ - ۴ - ۱

این اوکی محاربه میداننده مترس تپه ده غرب جبهه سی قوماندانی
و ارکان حریره عمومیه رئیس عصمت پاشایه

بوتون تاریخ عالمده ، سزک این اوکی میدان محاربه لرنده درعهده ایتدیککنز وظیفه قدر آغیر بر وظیفه درعهده اتمش قوماندانلر اندردور . ملتیزک استقلال و حیاتی ، داهیان اداره کز آلتنده شرفله وظیفه لرینی کورن قوماندا و سلاح آرقداشار کزک قلب و حیینه بویوک امنیتله استناد ایدیوردی . سزاوراده یالکنز دشمنی دکل ، ملتک معکوس طالغی ده یکدیککنز . استیلا آلتنده کی بدیخت طور اقلرمزله برابر بوتون وطن ، بو کون منتهالرینه قدر ظفر کزی تسعید ایدیور . دشمنک حرص استیلا سی هنرم و حیثیتکنزک یالین قیالرینه باشی چاربه رق خردوخاش اولدی .

نامکزی، تاربخك كتابه مفاخرينه قېدايدن وبوتون ملتې حقكزده اېدى منت وشكرانه سه وايدن بويوك غزا وظفريكزى تبريك ايدركن ، اوستنده طورديفكز تېهك سره پېكارحه دشمن او بر له طولو بر ميدان شرف سير ايتديريكي قدر ملتزم وكنديكز ايجون شصتمه عتلا الله طولو راوي استقباله ده ناظر وحاكم اولديغنى سوبله مك ايستم.

بويوك ملت مجلسى رئيسى
مصطفى كمال

بويوك ملت مجلسى رئيسى مصطفى كمال پاشا حضرتلرينه

ظلم واستبداد دنيا سنك اك ظالمانه هجوملرينه قارشى ، يالكز وشاشتېن قالان ملتزمك مادي ومعنوى بوتون قابليت وقوتلرېنى روحنده كي آتشله طولايان وحركته كيتون بويوك ملت مجلسك رئيسى مصطفى كمال پاشا !

قهرمان عسكرلرمز ، ضابطلرمز وعسكرلرمزله آوجى خطرلرنده اوموز اوموزه اوروشان فرقه وقول اردو قوماندانلرى نامنه تقديرات وتبريكاتكزه كال فخر ايله عرض شكران ايدرم .

غرب جبهسى قوماندانى
عصمت

§ محترم افنديلر ، اين اوكي محاربه ميدانى ، ايكنجى دفعه اوله رق مغلوباً ترك وپروسه استقامتنده اسكى موضعلرينه رجعت ايدن دشمنك تعيبنده ، پياده وسواري فرقهلرمزك كوستردكارى شايان تذكار قهرمانلقارى ايضاح ايتيه حكيم . يالكز ، عمومى وضعت عسكريه يي اتمام ايجون مساعده بيورورسه كز جنوب جبهه مزه حائد منطقه ده جريان ايتش اولان حركاتى خلاصه ايديم .

جنوب جبهسى قوماندانى رأفت پاشانك امرنده بولنان اوج پياده فرقهسى ، دوملى پيكارده ، مستحضر بر موضعه بولونيورلردى . بوندن بشقه ، برسواري فرقهسى و برده سواري لواسى واردى . بوموضعك صول جناحنده بولونيورلردى . جنوب جبهسى قوماندانك آلدينى وظيفه ، بوموضعه دشمنى توقيف ايتمكدى . عشاق شرفنده كي موضعلرندن حركت ايدن اوج پياده فرقهسى وبر قسم سواري ، دوملى پيكار مواضعنه تماس وتمرض استديلر . ۲۶ مارتده قطعاتمز ، موضعلرينى تركه مجبور اولدى . جنوب جبهسى قوماندانى ، بوندن سوكره اساسلى برخطه قوتلرېنى توقيف ويكيدن ترتيبات آلمغه موفق اوله مبرق ايكي قسمه آيرلدى . بر قسمى كه ۸ نجى و ۲۳ نجى پياده فرقهلرله ايكنجى سواري فرقه سندن مركب ايدى . ، كندى تحت امرنده ، آلتون طاش استقامتنده چكيدى . ديكر قسم كه قول اردو قوماندانى فخرالدين پاشانك تحت امرنده بولونيورلدى . ، ۵۷ نجى پياده فرقه سيله دردنجى سواري لوانسندن عبارت ايدى . دشمن ، بوتون قوتيله فخرالدين پاشا قوتلرينه توجه ايدرك شرقه يورودى . رأفت پاشا قوتلرينه قارشى ، دوملو پيكارده ، يالكز بر پياده آللابى

برآمدی . رأفت پاشا ، بالاخره ۲۳ نجی فرقه‌ی آتون طاش اوزرندن جنوبه ، فخرالدین پاشا امرینه اعاده ایتدی . آتون طاش استقامتمده ، دشمنك هیچ برحرکتی اولمیدینی تحقق ایدنجیه ، رأفت پاشا ، یاننده بولسا قوتلرله شماله جلب اولندی .

شرق استقامتمده ایلرله بن دشمنه قارشى ، فخرالدین پاشا قوتلری ، مختلف مواقعده محاربه‌لر ووردنك آفون شرقه چكلمدی . دشمن ، آفون قره حصارینی اشغال ایتدكن صوكره ، جای — بولوا بن خطنه قدر ایلریدی واوراده توقف ایتدی . بودشمن قارشوسنده ، فخرالدین پاشا ، ۵۷ نجی ، ۲۳ نجی فرقه‌لرله برابر ، جنوبدن آطنه منطقه‌سندن كلن ۴۱ نجی فرقه‌ی ده آله‌رق ، مقابل برحط وجوده کتیردی .

اودیلر ؛ فضلہ ملاحظات سوق‌الجیشیه دن اجتناب طرفدارى اولمقله برابر ، یونان اردوسنك بودفمه‌کی عمومی تعرض پلاننده ، نظر دقتی چوق جالب برخطایی اشارت ایتك ایسترم . یونان اردوسنك عشاق غروپی ، دولی بیکاردن صوكره ، اسکیشهر استقامت عمومیه‌سنده یوروک لازمیدی . آفون اوزرندن قوبه استقامت عمرمیه‌سنده توجه اتمسی ، اصل نتیجه قطعی ساحه‌سندن قوتلری اوزاقلاشدیردق ، اوناری عطل و تهلكلی روضعتده براقشدر . این اوکنده ، موفقیّت بزم طرفده قالدقن صوكره ، بو قوتلرک کندیلری تهلكدن قورتارمق ایچون بر آن اول و سربعا رجعتلری تأمیندن بشقه برشی دوشونمه‌چکلیرینه شبهه یوقدی . این اوکنده مظفر اولان قوتلر مرکز ، اسکیشهر ، آتون طاش اوزرندن دولوپیکاره توجه ایددرك و بو مسافه‌ك مهم بر قسمنده شمندوفر خطندن اعظمی استفاده ممکن اولدیننه کوره ، آفون قره حصارك شرقده بولنان یونان غروپنك خط رجعتی قطع اتمسی و بوسورتله او غروپی بویوک بر فلاکت دوچار ایلسی بك قوتلی بر احتمال داخنده ایدی . ننه کیم ، بوفکرک تطبیقانه کچمکده بر آن تأخر ایدله مشدر . درحال جنوب جهه‌سی قوماندانی رأفت پاشانك امرینه ، ایلک سربست قالان فرقه‌لر و بریلرک تحریک ایدلمشدر .

یونان اردوسنك عشاق غروپی ، این اوکی میدان محاربه‌سنك نتیجه‌سی اوزربنه درحال رجعته باشلادی . رأفت پاشا ، ۷ نisan ۳۳۷ تاریخنده قرارگاهیه (چکورلر) ده ، ۴ نجی و ۱۱ نجی فرقه‌لر (آتون طاش) منطقه‌سنده ، بشنجی قافئاس فرقه‌سی و قوتلی بر آلاى ماهیتنده بولنان مجلس محافظ طابوری (چکورلر) جنوبنده ، برنجی و ایکنجی سواری فرقه‌لری (کوتاهیه) منطقه‌سنده بولونیورلردی . فخرالدین پاشا ، جای و آفوندن چکیان دشمنی تعقیب و تضییق ایدرکن ، رأفت پاشاده ، دشمنك اصاحانلر جوارنده بولنان بر آلاینه ، بوسایدینمز قوتلرله ، یعنی ، اوچ پیاده فرقه‌سی و بر طابورله ، تعرض ایتدی . بر طرفندن ده ، شمالدن دهایی فرقه ، ۲۴ نجی و ۸ نجی فرقه‌لر ، جنوبه تحریک ایدلدى . اصاحانلرده کی یونان آلائی ، رأفت پاشانك تعرضی توقیف ایتدی . چوق زمان قازاندی ، بومدت ظرفنده کریدن كلن قطعانله ایکی فرقه‌یه قدر تقویه اولندی . بو قوتلر ، آفوندن چکیان قوتلرک کندیلرینه التحاقی تأمین ایتدی .

۱۲ نisan ۳۳۷ کونی رأفت پاشانك امرنده شمالدن جنوبه و شرقدن غربه تعرض ایدن قوتلرک مجموعی شو ایدی :

شمالدن كلن ۴ ، ۵ ، ۱۱ ، ۸ ، ۲۶ ، شرقدن ایلرله بن ۵۷ ، ۲۳ و ۴۱ نجی فرقه‌لرکه جمعا سکر

پیاده فرقه‌سی و بر پیاده طاہوری .. برنجی و ایکنجی سواری فرقه‌لری جوق اوزاق مسافہ لردن دولاشدیریلہرق آنجی دشمن مغلوب ایدلدیکی تقدیرده مؤثر اولہ بیلہ جک ، فقط اوکونک محاربہ سنده هیچده مؤثر بولنایان ، دشمن کریسندہ باناز ہدفنہ سوق اولمشدی . رأفت پاشانک تحت قومانداسنہ ویریلن قوتلر ، تعرضلرندہ موفق اولہمدیلر ، بالعکس فضلہ ضایعات ویرلدی . دشمن ، دوملو بیکار مواضعنہ حاکم اولہرق یرلشدی واورادہ قالدی . رأفت پاشا قوتلریده ، دوملو بیکاردن اون کیلو مترو شرق شہالیدہ اولق اوزرہ ، آی دمیر ، چال کوی ، سلکی سرای ، خطنہ جکیلوب دوردی . اصلحانلر محاربہ‌سی دیہ یاد اولتان ، بوحرکت ، بوصورتلہ ختام بولدی .

افندیلر ، محاربہ‌نک جریانی انناسندہ محاربہ خطرلردن بعض قسملرک ایلری کری وقوع بولان دالغہلری وبالخاصہ آفیون شرقدہ بولتان دشمن فرقلرینک ، دوملو بیکار ایلریسندہ بر اقدقلری بر آلایلرینک مغلوب و برطرف ایدیلہ مہمسی یوزندن ، دوملو بیکارہ قدر چکیلہ ییلملرنی متعاقب یونان قوتلرینک اساسلی برخط اشغال ایتمک اوزرہ ترتیبات آلیرکن ، ایلریدہ کی پارچہلرینک اوخطہ واصل اولق اوزرہ کری یورویشلری ، رأفت پاشانک محاربہ نتیجہ‌سنی پاکلش حکم ایتسنہ باعث اولدی . فیالحقیقہ ، رأفت پاشا ، کندیبی مغلوب اولدینی حالہ دشمنی مغلوب ورجعت ایدر قبول ایتدی و بونی بش کون دوام ایدن دوملو بیکار میدان محاربہ سندنہ دشمنہ صوک ضربہ‌نی وورمق نصیب اولدیغنی بیلدیرن ، تلفرافیلہ بزده ابلاغ ایتدی . بزده ، بالطبع نمون اولہرق نہالکله ، بویوک تقدیرات و تبریکاندہ بولندق . فقط ، وضعیتی تمامیلہ میدانہ چیفارمق ایچون تنغراف باشدہ کندیسنہ صوردیغم سواللرہ آلدیغم جوابلردن ، وضعیتک بیلدیرلدیکی کی اولدیغندہ شہہ وژدہ دوشدک . نہایت آکلاشیلدی ، کہ دشمن ، تماماً مقصدینہ موافق و وضعیت عمومیہ سنہ مطابق اولہرق ، دوملو بیکارده مدافعہ‌سی سہیل ، حاکم و اساسلی بر موضع آلیوردی . بالعکس رأفت پاشانک ، بر آز کریدہ ، بوتون قوتلریلہ آی دمیر ، چال کوی ، سلکی سرای خطنی طونمسی ، لازم کلدی .

افندیلر ، وضعیتدہ سکونت پیدا اولدقندن صوکرہ رأفت پاشانک قوماندایا ایتدیکي اردودہ ، کندیسنہ قارشی اعتمادک مناسب اولدینی آکلاشیلدی . وضعیتی عائدہ تدقیق ایتمک اوزرہ ، فوزی پاشا حضرتلری ، آنقرہدن و عصمت پاشادہ ، غرب جہہ سندن برلکدہ بالذات رأفت پاشانک قرارکاہنہ کیتدیلر . رأفت پاشانک قوماندایا وضعیتک برمدت دہا ادامہ‌سی جہتی ترجیح ایدلمکدہ اولدیغندن ، مسئلہ‌نی اوکا کورہ حل و نتیجہ چالشدیلر . فقط زمان کچمہدن بووضعیتک ادامہ‌سی غیر ممکن و غیر جائز اولدینی قناعتی حاصل اولدی . بوسببہ ، بن ، بالذات فوزی و عصمت پاشالری آلہرق رأفت پاشا نزدینہ کیتدم . وضعیتی یاقیندن تدقیق ایتدم و درحال شوطر ز حل تطبیق ایتدم . تحت قومانداسندہ بولتان جنوب جہہ‌سنی ، غرب جہہ سنہ ربط ایدہرک عصمت پاشا قومانداسنہ تودیع ایتدم . کندیسنہ آنقرہدہ بروظیفہ ویرلمک اوزرہ اورایہ عودتی لزومنی بیلدیردم .

رأفت پاشا ، آنقرہبہ عودت ایتدیکي زمان شویلہ بر صورت حل تصور ایتشدم . عصمت پاشا آرتق ارکان حربیہ عمومیہ ریاستندن استعفا ایدہرک ، تماماً توسیع ایدلمش اولان غرب جہہ‌سی قوماندانلغیلہ اشتغال ایدہرک ، مدافعہ ملیہ وکیلی بولمان فوزی پاشا حضرتلریده وکالہ ایفا ایتمکدہ اولدینی ارکان حربیہ عمومیہ ریاستنی اصل اولہرق درعہدہ ایدہرک . اوندن انحلال ایدہرک ، مدافعہ ملیہ وکالتی وظیفہ سنیده رأفت پاشا ایفا ایدہرک .

رأفت پاشا ، اساس اعتباريله ، يته عسکری بر وظيفه درعهده ايتک طرفداریدی . فقط ، بيم طرز تسويه می بکنمدي . دیوردی ، که مدافعه ملیه وکیلی بولنان فوزی پاشانک مقامندن استعفا ایتسنه سبب یوقدر . عصمت پاشانک ارکان حربیه عمومیه ریاستندن استعفاستی ضروری کوریور وبکاده بوآراق بر وظيفه و برمه بی دوشونیورسه کز طرز تسويه نک اوکا کوره تنظیمی ممکندر .

بن ، بردنبره رأفت پاشانک معالیه سنده مندمج مقصده نصلسه انتقال ایدمدم . چونکه بر آق صوکره آکلارکی اولدینم نقطه نظر اصلا خاطر مه کله مشدی . متردد اولدینم نقطه بی توضیح ایچون بالذات کندیسنه صوردم . دیدم که ، یعنی سزیمی ارکان حربیه رئیس اولمق ایستورسکز ؛ کرچه واضح بر جواب ویرمدی آما ، بن مقصدک تماماً بوندن عبرت اولدینی قبول ایتدم . بونک اوزرینه شو مطالعه بی درمیان ایلدم ، ارکان حربیه عمومیه ریاستی ، بزم تشکیلات مزه کوره ، بوکون ، فعلاً باش قوماندانلق مقامیدر . سز ، هنوز تورک اردوسنه باش قوماندان اوله جق اوصافی احراز ایتمش دکلسکز . بونی شیمدیک خاطر کزدن چیقاریکز !

رأفت پاشا ، ویردیکی جوابده دیدی که ، اوله ایسه بنده مدافعه ملیه وکالتی قبول ایتیم . اوسزک بیله جککیز ایشدر ، دیدم و براقدم . فی الحقیقه قبول ایتدی و آلدینی ماذونیت اوزرینه قسطمونی اورمانلرنده « نهجه وید » ذیلن یرده برمدت استراحته چکیلدی . رأفت پاشانک مدافعه ملیه وکالتی بوندن صوکره حاصل اولان دیکر بروضعت اوزرینه وقوع بولمشر .

§ محترم افندیلر ، ایکنجی ابن اوکی ظفرندن صوکره ، لوندریه کیتمش اولان هیئت مرخصه من عودت ایتدی . قونفرانسک مثبت بر نتیجه ایتران ایتهمش اولدینی معلومکزدرد . فقط هیئت مرخصه رئیس و خارجیه وکیلی بکر سامی بک ، کندیلکندن انکاتره ، فرانسه و ایتالیا رجل سیاسیه سی ایله تماس و مکالمه لرده بولنه رق آیری آیری هر ببله بر طاقم متاوله نامه لر امضالامش بولونیوردی .

بکر سامی بک ، انکاتره ایله امضالادینی بر مقاوله موجبجه ، یدمزده بولنان بالجمله انکلین اسراسنی اعاده ایدجکدک . بوکا مقابل انکلینلرده بزه ، اسپرلرمزی اعاده ایده جکلردی . یالکز تورک اسپرلری میانده ارمنیزه و انکلین اسراسنه ظلم ویا سوء معامله ایتش اولدینی ادا ایدیلنلر استثنا ایدیه جکدی .

حکومت مز ، بالطبع بویه بر مقاوله بی تصویب و تصدیق ایده مزدی . چونکه بویه بر مقاوله بی تصویب ایتک تورک تبعه سنک ، تورکیا داخلنده کی حرکتی اوزرنده ، اجنبی حکومتک بر نوع حق قضاسنی تصدیق ایتک اولوردی .

بو مقاوله بی تصدیق ایتمه مکله برابر ، انکلینلر بعض تورک اسراسنی سربست براقدرندن بزه بالمقابله المزده بولنان انکلین اسراسندن بر قسمی سربست براقدق .

بالآخره ۲۳ تشرین اول ۲۳۷ - ۹۲۱ نارینجده ، هلال احمر رئیس نایبی حامد بکته استانبولده انکلین قومیسری آردسنده حاصل اولان ائتلاف اوزرینه ، مالمطده بولنان بالجمله تورک موقوفینی ایله نزدمزده بولنان بالجمله انکلین موقوفینک مبادله سی ، قرارلشد بر بیه رق تطبیق ایدنشدرد .

§ افندیلر ؛ بکر سامی بک ، رسمی مذاکرات و مکانات خارجنده صرف شخصی اوله رقه ده لؤید جورج ایله بر ملاقاتده بولنش . . بینلرنده ، سوبله نن سوزلر سته نوغرافیه ایدلش . . بو ضبط

امضاه ابدلش . . بکر سامی بکک بدنده بولان نسخه نك محتوياته مغالاع ابدليکمی در خاطر ایتیمورم .
صوك زمانده خارجيه وكالتي واسطه سيله بکر سامی بکدن بونسخه يني طب ايتديردم ايسه ده وکاته
کوندرديکی برمکتوبده ، اول زمان بونسخه ترجمه لرینک بکا کوسرلديکمی ، کرک اسلنک و کرک
ترجمه لرینک خارجيه وکالتدن انفصالنده عائد اولديني دوسيه سنده بر اقيادي ني بيلدرمشدر . دوسيه لرده
بوويقه بولنه مامشدر . وخارجيه ده کيمسه بوويقه دن ومحتوياتدن معلوماتدار بولونمور . بنده عرض
ايتديکم کي هيچ بروقت خبردار ابدليکمی تخطر ايتيمورم .

§ افنديلر ؛ بکر سامی بکله فرانسز باش وکيلي موسيو بريان آره سنده ده ۱۱ مارت ۹۲۱
تاريخلي برمقاله امضا ايدلمشدر . بومقاله به نظر آ فرانسه ايله حکومت مليه آره سنده مخصماته نهايت
ويريله جک . فرانسزلر ، مسلح چته لری ، بزده ، مجاهدلر مزی سلاحدن تجريد ايدم جکز . .
قواي ضابطه مزه فرانسز ضابطلری ادخال اولنه جق . . فرانسز ترجمه تشکيل اولنان ضابطه ، محافظه
ابدله جک . . فرانسه نك تحليه ايدم جکي يرلره ، معوره العزیز ، ديار بکر و سيواس ولايتلرينک
انکشاف اقتصاديی ايچون پايله جق تشبثانده حق رحمان وارغنی معدن امتياز ده فرانسزلره
ويريله جک . . الح

حکومت مزه ، بو متاوله نك ده عدم قبولی اسبابی تعداده حاجت يوقدر ظن ايدم .
§ بکر سامی بک ؛ ايتاليا خارجيه ناظری بولان قونت سفورچا ايلده ۱۲ مارت ۳۷ - ۹۲۱ ده
برمقاله امضا ايتمش . . بوکا نظراً ، ايتاليانک از مير و تراکیانک بزه اعاده سی ضمنده کی مظالمزی
قونفرانس زرنده ترویج ايتمنه مقابل ، بزده ، ايتاليا دولته آنطاليه ، بوردور ، مغله ، اسپارطه
سنجاقريله آفيون قره حصار ، کوناھيه ، آيدین وقونيه سنجاقرينک بالا خره تعين ابدله جک
اقسامنده تشبثات اقتصاديه ايچون حق رحمان ويره جکدک . بوندن باشقه ، اشيومناطقده تورک حکومتی
ويا تورک سرمايه سی طرفندن پايلميه جق اولان اقتصادي ايشلرک ايتاليان سرمايه سنه ویراسی وارکلی
معدنلرينک بر ايتاليان - تورک شرکتنه دوری قبول ايدلمکده ایدی .

بالطبع بومقاله ده ، حکومت مزه رددن بشقه بره عامله به معروض قالا موزدی .

§ افنديلر ؛ ائتلاف دولتلرينک ، لوندريه تأسيس صلح ايچون کوندرديکمز هيئت مرخصه من
رئيسی بکر سامی بکه امضا ايتديردکاري مقالهلر محتوياتی ، سه ور پروژه سنی متعاقب بيلرنده عقد
ايتدکری « accord tripartite » تسميه اولنان و آناتولوئی مناطق نفوذه تقسيم ايدن ائتلافنامه يی ،
بشقه ناملر آلتنده ، حکومت مليه مزه قبول ايتديرمک مقصدينه معطوف اولديني بک آشکاردر .
ائتلاف رجال سياسيه سی بومصديرينی ، بکر سامی بکه قبول ايتديرمکه موفقده اولشلردر . بکر سامی
بکک لوندريه ده قونفرانس مذاکرانندن زياده منفرد مکالمه لرله مشغول ايدليکی آکلاشيلور . حکومت
مليه پرتسپاريله ، خارجيه وکيلي اولان ذانک تعقيب ايتديکی مسلك آره سنده کی تفاوت ، مع التأسف
غير قابل ايضاحدر .

§ بکر سامی بک ؛ بوائتلافنامه لرله ، آنقریه عودت ايتديکی زمان ، فوق العاده نظر دقت
واستغرابی موجب اولديني اعتراف ايتلیم . بکر سامی بک ، وضع امضا ايدليکی مقالوله ناملر
محتوياتنک منافع عاليه مملکته مطابق اولديني قناعتی اظهار وپوني مجلسنده دخی مدافعه واثبات

ایده سه حکمی ادعا ایدیوردی. قناعتده اصالت، ادعاسنده منطق اولدافنه شبهه یوقدی. مطالعهلرینک محسسه مصهر صوب اوله مبه جفتدن بشفه خارجیه وکالتدن اسقاط ایدیله جکی ده محققدی. فقط مجلسی، مسائل سیاسیة مذاکره و مناقشانه بوغمه بی اوکونلرک شرائطنه موافق کورمدیکمدن؛ بکر سامی بک اصل مسرلکینی بالذات سویله رک خارجیه وکالتدن چکیلیمسنی تکلیف ایتدم. بکر سامی بک، بونظمی قبه ل ایدرک استغفانامه سنی وردی.

فقط، بکر سامی بک، هیئت مرخصه ریاستی وظیفه سیله، آوروپادکی سیاحتی ائناسنده یادیفی مختلف تئاسرک کئدیسنده حاصل ایتدیکی انطباعاته کوره، ائتلاف دولترله برنسیلرمن داخلنده آکلاشق امکانی بولندی قناعتده اصرار ایدیوردی. وکندیسنک بو آکلاشمه لر ی تأمین مدار اوله بیله جکینی درمیان ایدیوردی. بونک اوزرینه کدیسنه شو خصوصی مکتونی یازدم:

۳۴۷-۵-۱۹

آماسیه مبعوثی بکر سامی بک افندی به

تورکیه بوبوک ملت مجلسی حکومتک شمدی به قدر مختلف وسیله و واسطه لرله بونون قاله اعلان ایدلش اولان برنسیلری معلوم عالیکز اولوب بو برنسیلرک خطوط اساسیه سی شوقیسه جله ابله قابل افاده در: «معلوم اولان حدود ملیه من داخلنده مملکتیزک نمایتنی وملتک اسد قلال بامنی تأمین ایتک»، هیئت مرخصه ریاستی وظیفه سیله وقوع بولان صوک سیاحت و تئاسرکزک سزده حاصل ایتدیکی تأثیرات و انطباعاته نظر آ حکومت ائتلافیه نک موضوع برنسیلرمن ی اخلال ایتکمزین مملکتیزله آکلاشمه منابل اولدقلری قناعتده بولندیکنز آکلاشیلور. تورکیا بوبوک ملت مجلسی، مؤتافلرک بونمایاننه دلالت ایده جک جدی وصیمی آثار و نتایجی هنوز کورده مکده در. بوباده کی تخمینا تکیزک تحقنه امکان بخش اوله جق برزمین بولکیز ممکن اولدینی تقدیرده، بوندیجه نک تورکیا بوبوک ملت مجلسی و حکومتی طرفندن ممنونیتله قبول ایدیله بیله جکینی تأمین ایلرم افندم.

مصطفی کمال

بکر سامی بک؛ بوندن صوکره تکرار آوروپا به کتیدی. بوسیا حئتندن ده برقنده حاصل اولدی. یالکیز، آنقرده موسیو فرانکلن بویون ابله جریان ایدن مذاکرات، بکر سامی بکک یارسده بعض تشبائیله اشکال ایدلکده اولدینی آکلاشیلمسی اوزرینه، حکومتجه بکر سامی بکک، بروطفه رسمیه سی اولدیقنک، آژانسله اعلانی ضروری کورولشدر.

بکر سامی بک، ایکنجی دفعه آوروپاده بولندی صرده، بکا بعض اشعارانده بولندی کبی هودتنده بررپور و برمشدی. کرک اشعارانده وکرک راپورنده تصادف ایدیلن بعض مطالعهلر،

مع التأسف بکرسامی بکک، تورک ملتک تعقیب استدی کمز امل و مفکوره سنی، تماماً احاطه ایتش وادائر داخلنده حرکت ایلکده بولنش اولدیغنده شبه و ترددی مانع ماهینده دکلدی .

بکر سامی بک ، آور واده آلدینی تأثیرات و انطباعات کوره بیان مطالعه ایدیوردی .

۱۲ آغستوس ۳۳۷ تاریخلی بر شیفره تلغرافنامه سنده ، بزم سیاستی تنقید استدکدن صوکره دیوردی که : « هنوز فرصت الله ایکن عاقلانه بر سیاست تعقیبی، مملکتی دوشدییکی کرداب عظیمدن قورتاره بیلیر . وقوعات تمامیه تدقیق ایدیلهرک سلامت مملکت نامنه بر خط حرکت الزمدر . عکسی تقدیرده ، تاریخ و ملت نظرندمه مسئولیتدن هیچ بریمز قورتوله میز .

سعادت ملت و سلامت اسلامیت نامنه مصیب بر خط حرکتک اتخاذ و بر آن اول تبلیغ بیورولمسی رجا ایلرم . »

بکر سامی بک، هرچه باد آباد صلح یا بمق طرفداری اولدی . بونقظه نظرنی، ۲۴ کانون اول ۳۳۷ تاریخلی راپورنده شوصورنله ایضاح ایدیوردی :

« . . . دوام حربک بو مملکتی ، ملتک موجودیتنی تهلکیه قویه جق قدر تخریب و احایده جکی و بوتون اقتحام ایدیلن فداکارلرک بیهوده اضاعه ایدلش اوله جنی فکر قویسنده میم . حربک ادامهی ، خارجی و داخلی دشمنلرمزک اگمکنه یاغ سوره جکنه و قورقدیغمز بلایا و مصائبی کندی کندینه ملتک باشنه جلب و دعوت ایلیه جکنه بوتون موجودیتله فالعم . ذات سامیلرینک عهده سنه دوشن وظیفه ، دنیا ده همان هیچ بر رجل سیاسینک دوش اقتدارینه تحمیل ایدیلن اک آغیر بر بوکدر . تاریخده بش ، آلتی عصرده دکل ، بلکه اون ، اون بش عصرده برفورده آنجق قسمت اوله بیلن بر وظیفه در عهده بیورولدی . افراط و تفریطدن صاقینه رق بوگونکی فائده به ، مستقبلک منافع حقیقیه سنی فدا ایتیه رک ، تورکلک الله برابر بوتون عالم اسلامیتک استقبالی تأمین ایچون ، بک یقین بر زمانده مع زیاده استحصالی ممکن غایه ملیه و اسلامییه قورتارمق و تحکیم ایتک ایچون ، حتی موقه فدا کارلانی بیله قبول ایتک سایه سنده ، تاریخ عالمده لایموت برنام قازانمق و مجدد بنیان اسلامیت اولمق ذات فخیمانه لری ایچون ممکندر . عکسی حالده ، تورک ملتی و دولایسیله بوتون عالم اسلامیت محکوم اسارت و ذلت اوله جنی بنده کزجه شه سزدر . اسمکزی ، الی بوم القیام بوتون انسال اسلامیه ایچون حضرت فخر کائنات افندمزدن صوکره انک متدس برنام و یادکار اولمق اوزره ترک ایتک شرفی و فرصتی غائب ایتهمکزی، سائته هیت و اسلامیت اوله رق عرض ایتکی . بوظیفه مقدسه عد ایدرم افندم حضرتاری . »

بوتون بومطالعانک خلاصه سی ، فلا کندن، ذلت و اسارتدن قورنولمق ایچون کندیسینک لوندرده یابدینی مقاوله نامه لر حدودی داخلنده ملی مجادله به نهایت و برمیکی تکلیف ایدیوردی .

افندیلر ؛ بکر سامی بک بومطالعانی بنده مثبت تأثیر حاصل ایتهمشدی . در میان استدیکی فکر لر و طرز محاکمه لر ، کندیسيله مذاکره و مناقشه بی دخی بی لزوم و بی فائده تاقی استدیرمشدی .

افندیار ، هیئت علیه کزی بر آزده بویوک ملت مجلسی داخاندہ جریان ایتکده اولاز احوال ابلہ تماسہ کتیرمک ایستیورم . معاوم عالیکزدرک ، برنجی بویوک ملت محاسنه ، مایجه اعضا انتخاب اولنورکن آناتولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعیتک هیئتاریده منتخب نمایلر میاننده بولندیلر . بوکا نظر آ ، دنیله بایردی که بویوک ملت مجلسی ، هیئت عمومیه سیله ، عینی زمانده آناتولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعیتک سیاسی برغروپی ماهیتنده ایدی . فی الحقیقه ، بدایتده بویولده حرکت ایدلشدی . مجلس هیئت عمومیه سنک عمدۀ اساسیه سی ، جمعیتک عمدۀ اساسیه سی تشکیل ایدیوردی . معلومدر ، که ارضروم وسیواس قونفرملرنده تأییت اولنان اساسات ، صوک استانبول مجلس مبعوثانجه قبول و تأیید اولنوب ، میثاق ملی نامی آلتنده ، زبده ایدلش ایدی . بواساسات ، برنجی بویوک ملت مجلسی طرفندنده قبول ایدیلرک ، او دائره داخاندہ ملککتک نماییتی وملتک استقلالنی تأمین ایدمکک صلح و مسالمتی استحصاله جالیشیلیوردی . فقط ، زمان کچدکجه ، مجلسده مشترک مساعینک تأمین وتنظیمنده مشکلات ظهور ایتمه باشلادی . اک بسیط مسئله لرده آرا تشرت ایدیور ، مجلسدن ایش حقیقه میوردی . بعض ذوات بوکا چاره اولوق اوزره ۳۳۶ سنه سی اواسطنده بر طاقم تشکیلر وجوده کتیرمک تشبهنه باشلادیلر . بوتون بوتشبلر ، مجلس مذاکراتک منتظم جریاننی تأمین ایتکک موضوع مسائل حقنده آرائی تکشیف ایدرک ، مثبت ایش چیقارمق غایه سنه معطوف بولونیوردی .

— بالناسبه عرض ایتشدم ، که ایلك تشکیلات اساسیه قانونمزه منشأ تشکیل ایدن ۱۳ ایلول ۳۶ تاریخلی بر پروغرامی ، مجلسه تقدیم ایتشدم ، بو پروغرامک ، مجلسده ۱۸ ایلولده اوقونان قسمندن بشقه ، بوکاده اساس اولوق اوزره ، بویوک ملت مجلسک ماهیت اساسیه سی و اصول اداره حقنده کی تقدیه نظرلری تأییت ایدن و مجلسک کشادینی متعاقب قرائت و قبول اولنان تقریریمی ده ، بوقسمله برابر ، خلقجیایق پروغرامی عنوانی آلتنده طبع ونشرایتدیرمشدم . عرض ابتدیکم تشکیلر ، نیم بو پروغرامدن ملهم اوله رق بر طاقم عنوانلر طاقمه یه و پروغراملر تأییت ایتکک باشلادیلر . بر فکر و برمش اولوق ایچون بوتشکلاتک بللی باشلایرینک اسملرینی صایهیم :

A — تساند غروپی ؛

B — استقلال غروپی ؛

C — مدافعه حقوق زمره سی ؛

D — خلق زمره سی ؛

E — اصلاحات غروپی ؛

بو حزبلردن بشقه ، اسمسز اوله رق ، مخصوصی مقصدلر اطرافنده بعض کوچوک تشکاتلرکده حال فعالیتده بولندقلری محسوس ایدی .

افندیلر ، بواسملرینی سایدیغم حزبلرک هربری مجلس مذاکراتنده تأمین انضباط ونوحید آرا مقصدیلر تشکیلی ایتشی اولدقلری حالده موجودیتلری عکسنی باعث اولیوردی .

فی الحقیقه عددلری جوق ، اعضالری محدود اولان بو حزبلر ، بربریله مسابقه یه قاتلیشمشلر

ويكديکريڻي دیکله مه مګ یوزندن ماداً مجلسده برشورش وځودینه سبب اوله به باشلا شاردی. بالخاصه تشکيلات اساسيه قانونی، مجلسدن چيندقدن سوکره، یعنی، کانون ثاني ۳۳۷ اواخريده، شمس اعضايرينک وتشکل ایدن حزبلرک، هر مسئله ده علي الاطلاق اشتراک واتحاد مساعيری تأمین ايتک، برقت دهامشکل اوله به باشلاديني کوروليوردی. چونکه، ميثاق ملينک تثبيت ايتديکي اساسنده، بلاقيد وشرط متحد ومتفق اولان فکرلر وأمللر، تشکيلات اساسيه قانوننک وضع ايتديکي نقشه نظرلرده تماماً اشتراک ايتش منظره سنی عرض ايتيوردی. موجود حزبلری برلشديرمک ديانورد موجود حزبلردن بريني تقويه ايدهرک ايش کورمک ايجون، بالواسطه چوق چايشدم. فقط، بوسوريله حاصل اولان نتيجهلرک باهدار اولهمدقلى کورولدى. ايشه بالذات مداخله ضرورى اولمه باشلادى. نهايت، آناتولو وروم ايلي مدافعه حقوق غروپى عنوانيله برغروب تشکيلنه قرار وپردم. بوغروب ايجون پاديغم پروغرامک باشنه بر ماده اساسيه قويدم. بومادهلک روحى، ايتکي نقطه دن شيارتدى: برنجى نقطه؛ غروب، ميثاق ملي اساساتى دائره سنده مملکتک تماميتنى وملنک استقلالى تأمين ايدهرحت صلح ومسالمتى استحصال ايجون، ملنک بالعموم قواى ماديه ومعنويه سنى ايجاب ایدن ددولره توجه واستعمال ايدهرحک ومملکتک رسمى وخصوصى بالعموم تشکيلات وتأسيساتى بومقصد اساسيه بنام قيلمه به چاليشه جقدر.

ايکنجى نقطه؛ غروب، دولت وملنک تشکيلاتى، تشکيلات اساسيه قانونى دائره سندش بیدن بيدرنى تثبيت واحضاره سى ايدهرجقدر.

افنديلر؛ بوتون حزبلری ومجلسک اکثر اعضاسنى دعوت ايدهرک بوايکي اساس اوزرنده برلشملرينى تأمين ايتدم. بواشارت ايتديکم ماده اساسيه به وبندن سوکره غروپک نظامنامه داخليسنه عاڭ اولان مادهلر، ۱۰ مايس ۳۳۷ کونى وقوع بولان اجتماعده قبول اولندى. غروب هيأت عموميه سنک انتخابيله، غروپک بالذات رياستى ده درعهده ايتشدم.

افنديلر؛ مملکت داخلنده آناتولو وروم ايلي مدافعه حقوق جمعيتى موجود اولاننى کي، اولنک، مجلسده عيني عنوان آلتنده برده سياسى غروپى تشکل ايتش اولدى. استا بول عايس مبروتلنک پاتقدن اجتناب ايتديکي ايش، آنجق اولنرک داغيلمسندن ۱۴ آى سوکره انقردهه ايلامش اولدى. بو غروب، برنجى بويوک ملت مجلسنک بوتون مدت دوايحه، حکومک ايتلى وفتلى ايتشه خادم اوله بيلمشدر. فقط، غروب نظامنامه سى ماده اساسيه سنک احتوا ايتديکي ايکنجى نقطه سنى بيدر بولانلر اولدى. بو کييلر، محسوساتارىنى افشا ايتمه مکه برابر، بو نقطه ده مقدمه معنا ومقصد بولمک حصول بدير اولامسى ايجون درحاک فعاليت کچمگده ناخر ايتديلر. مننى فعاليت ديهه توسيف ايدهميله جکمز بو نوع تشبثات، ايکي صورتله وقوع بولمده ايدى.

برنجيسى؛ غروپک داخلنده افکارى افساد وعليهده احضار طرزنده اوليوردى.

ايکنجيسى؛ مملکت داخلنده وينه تشکيلاتىز ايجنده... بو نقطه يي ايضاح ايدنلک بارز مثالى، ارضروم مبعوفى خواجه رائف افندينک وبعض آرقداشارينک، غروپک تشکلدن اول تشکيلات اساسيه قانوننک چيقمسنى متعاقب آلدقلى تشبث تشکيل ايدر. آرزو ايدرسه کز بو خفصه رسده بر نبنده عرض معلومات ايديم.

خواجه رائف افندی و آرقداشاری، آناتولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعی ارضروم هنت مرکزیه سنک عنوانی تعدیل ایندی . « محافظه مقدسات جمعی » دیدی . موجود جمعیت اساسانک باشنده ، خلافت و سلطنت مقامانک و شکل دولتنک تأمین محفوظیتنه متعلق برطاقم علاوه لردهده بولنش ، بو تشبثی دیگر ولایتله ، بالخاصه شرق ولایتلرینه ده برطاقم بیاننامدر کوندره رك تشمیله قانقشمشدر . بن ، بوندن خبردار اولور اولماز ، شرق جبهه سی قوماندانی کاظم قره بکر باشانک نظر دقتی جاب ایندم . خواجه رائف افندی و آرقداشاری ابقاظ و بونوع تشبثاتدن صرف نظر ابتدیره سنی رجا ایندم .

صاری قامیشده بولنان کاظم قره بکر پاشا ایله ارضرومده بولنان خواجه رائف افندی آرمسند ، بعضی مختارات جریان ایندکدن صوکره رائف خواجه ، بالانات باشانک قرارگاهنه کینمش ، اوراده محافظه مقدسات عنواننک استعمالده کی اسبابی ایضاح ایدرکن دیشکه ، مقصد ، حقوق خلافت و پادشاهی بی محافظه ایتمک و عالم اسلامک حیات حاضر و مستقبله سی ایچون عظیم تشبث و محذوری دعت ایدن جمهوریت شکلدن قطعاً صاقمقدر . خواجه ، « بویوک ملت مجلسنده تشکیل ایدن مدفئه حقوق غروبی مقصدینک خلافت و سلطنت شکلنک جمهوریه انقلابی استهداف ایلدیکی محسوسدر . » مطالعه سنده بولندقدن صوکره ، بوکی تشبثاتی مطاع طایفه مده ، معذور اولدقرلینی بیلدیرمشی .

کاظم قره بکر باشانک بومعلوماتی و برن ۱۱ تموز ۳۷ تاریخی شیخره تلغرافده ، کاظم باشنده ، درمیان ایلدیکی مطالعات میانده دیوردی که « شکل حکومته عائد اساسانی ، بویوک ملت مجلسه ججه قبول ایلدیان تشکیلات اساسیه قانوننک تثبیت ایتش اولدینی کورولور . حالبوکه بنده کز ، بوقانون محتویاننک نهایت بفرقه پروغرامی حالنده قلمسنی ، قابلیت عملیه سنده ظهورینی تخمین ایتدیکم مشکلاته قرشو ، دهافائده لی بولیورم . بو فکرمی یقیناً نفوذ ایده بیلدیکم منطقم افکار و حیاتیته کوره عیلاً ایضاح اینک ایسترم . مجلسده تشکیلات اساسیه قانونی طرفدارلغیله تشکیل ایدن غروبه داخل اولان اکثر ذوات ، یکی بر انقلاب اداریده مملکت مقدراتنه عامل اولاق هوسنده کورونسلدرد . خلقی آرمسند ، آنجق برحزب قبل یکی تشکیلات فکریلرینی ترویج ایدر . مبعولنک تشکیلات اساسیه قانونه طرفدارلغری ، آنجق فکر ذاتیلری اوله بیلیر . دولت شانک بونعیم و تاریخی تبدلاتی تشبثلنده ، مملکت مقدرات حیاتیته سنده ، مسئول و مشترک اولان رجال عسکریه و ملیکندن و مدافعه حقوق مرکز لرندن لازمی کی مطالعات آلنسنی و فوق العاده بر مجلسده تدقیقی متعاقب کیفیتک برقراره ربط اولنمنی لازمدر قناعتدهیم . »

افندیلر ؛ قطعی ظفردن صوکرده ایکنجی بویوک ملت مجلسی ، جمهوریتی اعلان ایتدیکی زمان دخی ، کاظم قره بکر پاشا استانبول غزنه جیلرینه بیاناننده ، اونه دئیری کان حسیات و شکایاتی « جمهوریت اعلاقی بزه صورمدیلر » صورسند خلاصه ایتمکده ایدی .

کاظم قره بکر پاشا ، مطالعاتیله ، تورکیه بویوک ملت مجلسنک ، ملت طرفندن فوق العاده صلاحیتلرله مأذون قلان اعضاءدن مرکب فوق العاده بر مجلس اولدینی اونوتمش کی کورونیور . بویوک بر مجلسک وضع ایتدیکی قانونه ، همده تشکیلات اساسیه قانونه ، معارض بولندینی ایما ایدیور .

دها غریبی ، تشکیلات دولتيك تبدلنده مؤثر وله حق قرارلر آله بيلمك ايجون ، رجال عسكریه وملكیه نك ومدافعه حقوق مركزلرینك مطالعه لری آلتق لزومنه قانع بولنديغی سويديور .

كاظم قره بکر پاشا ، بنم مدافعه حقوق غروپيله علاقمنده اعتراض ايدمك د بنده كز ذات ساملرینك بوقیل سیاسی فرقله اشترا كدن بری قالمسنه بالخاصه طرفدارم . ، دبد كدن سوكره بنم ، بیطرف بروصیت محافظه ایلهمی توصیه ایدیور .

كاظم قره بکر پاشانك بو تلفرافنه ، ۲۰ تموز ۳۷ ده جواب ویردم . بر آرز اوزونجه اولان بو جوانك بعض خصوصاتی تنوره مدار اوله حق نقطه لرینی ذكر ایتككه اکتفا ایدمك . جوانمده دیشدمكه ، مدافعه حقوق غروپی ، ملكیتك تام استقلالنی تأمین كبی قیصه و قسطی رغاه ايله وجوده گلشدر . تشکیلات اساسیه قانونك تطبیقی جهتی ده ، فاهسی داخلنده در . تشکیلات اساسیه قانونی ، بوتون فروعیات اداریه بی وتورکیا حكومتك وضع حقوقیسنی احتوا ایدن مفصل و تام برقاءن اولموب مملكك تشکیلات ملكیه واداریه سنده ایجابات زمانك استلزام ایلدیكی خلفجیلیق اساسنی افاده ایدن بر دستور دن عبارتدر . بو قانونده ، جمهوری تی افاده ایدن بر شی یوقدر . رأف افندیك سلطنت شكلك جمهوریحیلکه قای محسوس اولدی حقیقته کی فکری وهدر .

اداره مركزیه نك تودیج ایلدیكی ذوات آرده سنده ، شخصیتلری و افعال سابقه لرله مستحق تنقید اولانك بولنه بی حنده کی ادعا ایه ، ده مثبت بر افاده ايله محتاج توتیق بر ماهیتده در . هر ایشی ، بوتون سجایای ااربه و فضائل شخصیه ايله مكملاً یتیشمش آدلره تودیج ایتك ، بك قیمتی و طاعتی برتنی اولمكه برار ، محیطلر ايجون دكل ، حتی دنیانك اك ایلری كیتمش ملتلی ايجون بيله هر محفل ، هر منصفیه ، هر صاحب مسلك طرفدن شایان حرمت عد ایدله جك بوقدر جوق آدم بولق غیر قابلدر . موهوم و غیر مثبت اشكار ومدعیات ايله مملككك ماه الاستنادی اوله حق یكاه قوت و تشکیلاتی ، دوچار ضعف ایدمك تداب . نوسل ایتك ، اكر جاهلانه بر جنت دكاسه ، هر حالده برخیاخت اوله رق تلقی ایلیدر . معلوم ده نلریدركه ، ایلرله مك یولنده وقوع بوله حق هر مهم تشبثك ، كندینه كوره مهم محدودلری وارددر . بو محدودلرك حد اصغریه ایندیرلسی ايجون تدایر و تشبثانده قصور ایتمك لازمدر .

بوندن سوكره افندیلر ، تشکیلات اساسیه قانونی یاپیایرکن ، رجال ملكیه وعسكریه دن ومدافعه حقوق منظمه سندن رأی آلتق خصوصنده کی فکرمی شویله ایضاح ایتدم ، معلوم دولتری اولدینی اوزره بر حكومت شكلمده یشایورز واونك بوتون مفهومیله تبعیت مجبوریتنده یز . قانونك مجلس انجمنلرندن سوكره هیئت عمومیه ده . كچن مناقشاتنده تبیلر ایدمك شكل اوزرینه ، اوزاقدن تلقی ایدله نك اشكار ايله اجرای تأثیره امكان اولدینی البته تسلیم بیوریلور .

كاظم قره بکر پاشا ، تشکیلات اساسیه قانونك یاسلمسندگی استعجالك و بونك تطبیقنده کی مشكلاتك وخلافت وسالطت مسئله سی حقیقته کی نقطه نظر ك ایضاحی ده طلب ایتشدی . بو نقطه لره حائد حوابلرمده دیشدمكه ، تشکیلات قانونك یاسلمسندگی استعجال تلقی بیوریلان طرز حرکتك حكمتی ، بوتون دنیاده و مملكت مزده محسوس اولان خلفجیلیق جریاتی ، اساسی بر شكل اوزرنده تثبیت ايله بو موضوعده بشقه اختلاطاته محل ویرمه مك وعینی زمانده عصرلردن بری منادیأ نااهللر

آئنده سه استعمال ايديلن حقوق مليه ني صيانت ايجون ، نو حقوقك صاحب اصلسي اولان ملتده حق كلام بخش املك و ويوكسك فكرك انكشاف ايجون شرائط حاضره فوق العاده دن ستفاده اينسكدر .
 فديك جهت تسيفيه سنده كي امكانك درجه سي اولچمك ايجون ده ، بو ايشه استعماله فرصت بوله خنرك عزم و وديت اراده سي موضوع بحث املك لازم كبر .

خلاف و ليست مسئله سي ، مسئله اساسيه اوله رق موجود دكلدر . موضوع بحث اولان مسئله ، حكمدارك حركتي اولوب اونك تعين و تحيدي ايجون صوك ر قاج عصرك خاني و دولت منهومنده كي ملت حق فلك معنای حقيقي عامل اولميدر . و اساس اوررنده هوز ثبوت ابدلش قصي ر دستور موقدر .

كاظم قره بكر پاشاك ، غروب رئيسي اوليوب بي طرف قالمقلم خصوصنده كي تكليفنده ويرديكم جواده ، شو مبالغى سدا نمشدم : مجلس معوثان ماهيتنده بر محسك رئيسي ولوميورم . بوله دحي اولسه بر فرقه مسويت طبيعيدر . حالوكه ويوك ملت مجلسنت صلاحيت اجرائيه سي ده بوئديمن نوع حكومت ماهيتنده كي محسك رئيسي ولومقدهم . اجرائي رئيس ايجون را كثرت و دستك مسوي بولنق الزمدر . بوكا نظراً مفصل برر و غرايله اورتيه آيلمش سياسي بر فرقه دكده رئيسي اوله سيلير . بوتون هوجمله قارشمش بوئديم جمعندن آيرلقلقه امكان اولمدي كي او جمعيت م. ودي اولان غروب داخلنده بولملمده ضروريدر . اساساً غروب ، همان مجلس هيت عموميه سنه يامين را ثريت عظمي احتوا اينكده در . خار حده قالا نلر اضرور معوثلرنندن اسلام الدين عارفك وحسين عوني امدى ايله بر وق امثالندن وطور وحر كترلرنده سربست قلمق ايستس برقم ذواتندن عباريدر

§ ائنديلر ؛ آئقرده بولنان عزت و صالح پاشالار بر درلو آئقرده ائصفه مديدر . استابولده طائله ري زدينه ترخيص ايجون بلا واسطه و نالواسطه منهاداً رجا اديورلر و استابوله عودت لرنده هيچ بر وظيفه سياسي آلمه جقلرنه دائر تامينات و بررورلردى . ۳۳۷ سيمي مارت ائندالرنده ، عصمت پاشاك بعض خصوصات ايجون آئقرده كشم بولندي ر صروده ، پاشالار حاربي تكرار اينديلر . بر كون عصمت پاشاك حضورله هيت وكيه حال اجتماعه ايكن احمد عرت پاشا دائره كلهرك خبر كوندرمش و عصمت پاشا كنديسيه ملاقات اينشدر . عزت پاشا ، رم تحلف اوزر ر استابولده وظيفه سياسي آلمه جغه اورو اوزادي به ايضاحات ايله سور و برهرك استابولده طائله ري زدينه ترخيص ايجون رجا اينش ، صالح پاشاكده عيني صورته سور و برهرك ، سربست بر اقليمى رجا سنده بولنديغنى علاوه اينش .

عصمت پاشا ، بو ايضاحات ورجاني هيت وكيه به ابلاغ ايندى . ذاتاً موجودت لرنك مساعي مليه مزده شاين استفاده اولمدي ، بالمكس آئقرده بر يوك ، بر ثقت تشكيل اينكده بولنديلر ، فضله اوله رق بعض منفي جرائنده سبب تشكيل ايله كلى آكلاشيلمش بولنديندن هيت وكيه ،

بو پاشا لرك استانبوله عودت لرندہ بر محذور كورمدي . فقط ، بن ، احمد عزت پاشا و رفيقك و بردكاري سوزده جدیت و صمیمیت اولديغنی ، استانبوله عودت لرندہ همه حال استانبول حكومتندہ وظیفه آلہرق بزی از طاجه دوام ایدہ جككرينه قانع بولنديغنی سويلدم . ناموسلری اوزرينه سوز و يريور دیندی . شفاها و بردكاري سوزی ، تحریری اولهرق امضالری تحتندہ ويرلرسه مساعدہ ايدنك جائز اولهجنی بيان ايتمدم . عصمت پاشا ، بو تكليفی يانمزده کی اوطهده انتظار ایدن عزت پاشايه ابلاغ ايتدی . عزت پاشا ، در حال بر قلم ، كاغد آلہرق قايندهدن استعفا ایدہ جككرينی ، بر تعهدنامه اولهرق ازوش و امضا ايتمش و خاطرهده آلہدایمورسهم صالح پاشايهده امضا ايتديرمشدي .

بن ، بوقيصه تههدی کافی كورمدم ، شفاها سويلديکی شامل معناده دكلدی و در عقب بونك بر حيله اولديغنه آرقداش لرك نظر دقتی جلب ایدہرك ، شفاها عصمت پاشايه سويلديكاري يازدهرق امضا ايتسين ديدم . عزت پاشانك شفاها ده بوقدر ايضاحات و تأمينات و يردكدن صوكره ، بشقه مقصد ابله بر تههد يازمش اولهجنی تخمين ايدلدي و بوقيصه تههدك کافی كورولاسی التماس ايدلدي . ايسته عزت و صالح پاشا لرك بيله حيله لی بر تههدله استانبوله كيتمك يولنی تأمين ايتشلردر .

في ايتيه ، عزت و صالح پاشا لرك استانبوله مواصلتلرنی متعاقب استعفا ايتديلر . فقط يك قيصه بر مدت صوكره . عینی قايندهده ، ديكر نظارتلری اشغال ايتديلر و بونی بزه تاغرافله بيلديريدیلر . استانبول حكومتك خارجيه ناظرلغنی در عهده ايتمش اولان عزت پاشا ، ملت و مملكتته متوجه بويوك بر فالنك اوكنه كچمك ايجون ، حكومه كاديكنی سويلهرك ، بزهده بر طاقم نفسايحده بولونيوردی . عزت پاشايه شو جوابی و بردم :

۲۹ حزيران ۱۳۳۷

استانبوله احمد عزت پاشا حضرتلرينه

تاغرافنامه كزی زونفولداق استخبارات مدیری واسطه سیله آلام . وضعیتكزی ، صالح پاشا حضرتلریله برلكنده و يرمش اولديغكز عهده مخالف كوردم . يالکز بر نقطه ، ليهكزده زردمی موجب اولدی . اوده شودر : در عهده وظیفه ايتمكه حقیقه ملت و مملكتته متوجه عظيم بر فالنك اوكنه كچمش اولمكز احتمالدر . چونكه ، آنقره به تشریفكزدن اول حسن نيتله و مملكتته نافع اوله سیله جككز امیدیه وظیفه در عهده ايتمش اولمكزی استناد ايتديرديككز اسبابك نه قدر ضعیف اولديغنی ايلك ملاقاتمزده تقدير و اعتراف بيورمشديكز . تاغرافنامه كزك محتوياتی ، سزی بويکی وضعيته سوق ایدن اسبابی ، کافی بر صراحتله كوسترميور . توصيه بيورديغكز خصوصاتهن ، منافع ملت و مملكتته وعقد ايتديكز معاهداته و الحاصل ميثاق ميلزمه مطابق اولانلری ، اساساً نظر دقتده طوتوننده و ايجاباتنه توسل ايدمكدهدر . بناء عليه ، وضعیت عموميه و ذات دولتكز . تلقين ايدنش اولان افكاره نظر آ اولجه اولديغنی کی بودفعده اغفال ايدمش اولمقندن قورقيورم . بون تخمين و محاكمه مزی

ابغال ایدم حك ایضاحاته مظهر وحادثاتك اوکا کوره مثبت انکشافاته شاهد اولور سهق مختیار اوله جنمزی عرض ایدرم افندم .

مصطفی کمال

حضرت پاشا ، بواسعار مزه ۶ تموز تاریخی برشیره تلغرافنامه ایله شو مقابلهده بولندی :

آنقردهده مصطفی کمال پاشا حضر تلرینه

صالح پاشا ایله برلکده و بر دیکمز سوز ، ورودتیزی متعاقب مأموریتزدن استعفا ایدی . آنی ده انجیز ایدمک . الی لاند خدمت دولتن انا و علی الخصوص دول ائتلافه نك یوانستانه معاونت فعلیهاری ، استانبولک اس الحركه اوهرق یوانلیلر ترك ایدلسی احتمالی اولان برقره کونده تکلیف اولان فداکارلقدن استفنا ، بزم انزدن کلی وسزجهده تنسب ایدلی میدر بیلم؟ ... بیهجک و آنقردهده طبعیدیم ذوات مواسجه سنده واقع اولان مباحثه اوز اتمده محذور مطالعه سیله ، توقی ایدره نك تسلیمیت کوستر رکبی اوش ، حتی عودتمزده جدادمه واقع اولان بیانا تمزده و قرع نك مسؤلیتن تماما اوستمزده آلمق جسدارت مدیه سنی ده کوبسته ش ایدم . ایلك محاورم لدم بولنان ذواتن بر نك ، صوکره تین ایدن احوالی ، ته قیده کی حتمی ده اثبات اتمشدر . قند ، هیچ بروقت هیچ برکیمسه طرفدن آلدادلیغی اعتراف ایدم . بنی زدکزه سوق ایدن فکر اشلزده ثبات قلدیم . هیئت و طلا ایله واقع اولان مذاکرات و کدیلرینه تودیع اشدیکم محفلره بونی اثبات ایدره اسناد بیوریان اعتراف غفلت شویله طورسون ، سمدیکی کبی احوال سیاسیه یی موشکافه تقدیر اتمش اولیغی کورمکله نفسمه وافکار و ملاحظاته اعتیاده تزیاد اتمشدر . بوانساده ونینه درعیده اتمک کزدن قنده حاصل اولوب اولمیدنی ذکر ، طاحلرینه دوشمز . یالککن بونده اوراجه تصور اولان محذور ایشاح بیوریلر سه منندار اولورده . بورا حکومته یی وضعیت حقوقه سنه وعلاقه دار دوللر سفراسنک بوراده بولمسنه بقاء موقعک هیچه استدرلمسی نه ممکن و نه موافقدرد . آنجونی شمدیکی قاینه ، اکثریت عظیمه سی اعتباریه حال واستقباله طاند هیچ برأمل شخصی آرقه سنده اویایوب سلامت وننه حصر فکر ونیت اتمشدر . بو مقصدله صورت مقوله و مناسبهده آنقره رجالیله تالیف وتوحید افکار و مساعی اتمکی عن صمیم آرزو و بوصیمیت طرفکزدن حسن مقابله کورور سه خیرلی خدمات و معاونتده بولنه بیایر . بوامنیه سی رد اولندیغی تقریرده عدم تفهمدن تولک ایدم بیهجک سهو و خطا نك مسؤلیت مغنوبه سندن کنده سنی متبری عده ایدمکنی عرض ایدرم افندم .

احمد عزت

بی بولغرافنامه زیرینه قورشون قلمیله شوسط لرلی یازمشم :

• زمان مناسبنده معامله لازمه بایلمق اوزره اوراق متعلقه سی میانده حفظی هیئت و کیکه قراره اقتصاسندندر . مصطفی کمال •

افندیلر ؛ احمد عزت پاشا ، نان ونعمتيله يتيشديكى تورك ملتلك ايچنده قاهره ، اوکا الك آجی وقره كونلرنده خدمت ايتمكي ، وحيدالدينك خادمی اوانه ترجيح ايدمه مشدی . دري زاده السيد عبداللهك فواسنه تابع قلوب ، امر سلطانى خارجه چيقيقدن آثم و تعزير شرعى به مستحق اولقندن اجتناب ايتدی . احمد عزت پاشاك دها يشقه معرفتلى ده اولمشدر . اولندن ده خبر ويرهيم .

تورك ملتلك بويوك قوتلى آلنه و يرلمش ذوانده ، خصوصى مکتوبلريله ، بوتون محاربه لر دوام ايدركن و ملتک مادی و معنوی قوتلريني دشمن قارشوسنه طوپلامنه چاليشديقمز كونلرده ، یأس و كسل و برهك بدبينلكلريني ، ابلاغ ايتكمده دوام ايدیوردی . بنم ، دشمن اردوسنى بهمه حال مغلوب ايدمكجز ، وطني ، بهمه حال قورتارمكده جفز سوزلرمله استهزا ايدرك ، ايكنجى اين اركندن صوكره تكرار شرقه سقاريه به قدر يورومكده اولان يونان اردوسنك حركتنى مقام نهديده اشارت ايدمك ، عقل واذعان درسى و یرمكدن خالى قالمیوردی .

افندیلر ؛ نه غريبدركه ، كنديسنى ديو آيينه سنده كورن بودماغك تعقيب ايتديكم خط حركتك موجب فلاكت اولاجفته دائر برمكتوبى ، سقاريه ده دشمنه مقابل تعرض ياپه رقرجمه مجبور ايتديكمز كون حسب الوظيفه كوسترلمشدى . بومكتوب بزي حيرت لر ايچنده براقشدى .

احمد عزت پاشا ، يونان اردوسنك سقاريه دن واك نهايت ازمير كورفرزندن چكيديكنى كوردكدن و لوزان صلحنامه سنى او قودقدن صوكره عجباً بكا يازدينى ۶ تموز ۱۳۳۷ تاريخلى تلغرافنامه سنده كى شو جله يى :

« اسناد بوريلان اعتراف غفلت شوبله دورسون شمديكى كي احوال سياسيه يى موشكافانه تقدير ايتمش اولديغى كورمكه نفسه وافكار و ملاحظاته اعتماد نزاید ايتمشدر . » جله سنى تكرار نرم ايتشميدر ؟

بن ، بوكاده احتمال و یريرم !

افندیلر ، عزت و صالح پاشا لر آيلرجه آنقره ده اوطوردیلر . ملی پرنسپلر مزی قبول ايتلى شرطيله ، كنديلرينه ملی خدمت و وظينه و یرمكه مهيا ايدك . تمایل ايتديلر . بردغه اولسون مجلس ملينك قپوسندن ايجرى آياق باصمديلر . فقط هر حاله تورکيا بربوك ملت مجلسنك وضع ايتديكى قانونلردن خبردار بولونيورلردی . بو قانونلر احكامنى و مات مجلسنك و حكومتنك استانبوله قارشى تعين ايتمش اولان وضع وطورينى ، بك اعلا بيليورلردی . بو قانونلره و معلوم اولان وضعيته رغماً ، استانبوله تكرار ايش باشنه كچوب موجوديت و تشبثات مليه نك قدر و نفوذنى ازاله به ؛ دشمنلرك آلنده بازجه بولنان وحيدالدينك تأمين حاكميته ، حصر موجوديت ايلربنه ، و یريله جك حقيقى معنائك نه اولديغى بن سويله ميه جكم ! اونی ، تورك ملتته و تورك ملتلك انسانل جديده و متعاقبه سنه ترك ايدرم .

افندیلر ؛ بو سويله ايله محترم ملتته شونى توصيه ايدرم كه ، سينه سنده يتيشديره رك باشنك اوستنه قدر چيقاره جنى آدملرك قائنده كى ، وجداننده كى جوهر اصلينى ، چوق اينى تحليل ايتك دقتندن ، برآن فراغت ايتمه سين !

محترم افنديلر ؛ وقوقاتي سقاريه ميدان محاربه ستماس اينديرمك ايستبورم . فقط ، بولمك ايجون ، مساعده بيروروسه كز ، اوراق بر مقدمه ياباجم . ايكنجي اين اوكي محاربه سدن سور . اوچ اي قدر بر زمان كچدي . اوندن صوكره ۱۰ تموز ۳۳۷ تاريخده ، بونان اردوسي تكرار حبه مره . عمومي تعرضه كچدي . طرفينك بوتاريخه تقدم ايدن كونلرده كي وضعتي شوبله ايدى :

بزم اردومن ، باشليجه اسكيشهر و شمال غربي سنده اين اوكي مواضعده و
كوناهيه - آلتون طاش حواليسنده تكاثف اينديرلمشدى .

آفيون قره حصار حواليسنده ايكي فرقه مز واردى .

كيوهده ومندرس حواليسنده بر فرقه مز بولونيوردى .

بونان اردوسي ده ؛ بروسده بر و عشاق شرفنده ايكي قول اردوسنى طوپلو بولنديرسيوردى
مندرسدهده برفرقسي واردى .

يونانليلرك بوتعرضيله وقوعه كلن وكوناهيه - اسكيشهر محارباتي عنواني آلتنده باد اولن رسيله*
محاربات واردر . اون بش كون دوام اتمشدر . اردومن ، ۲۵ تموز ۳۳۷ آقشامى قسم كييله
سقاريا شرقنه چكيلمشدى . اردومنك چكيلمسنى ضرورى قيلان اسبك اساسريه اشات ايدهم :
ايكنجي اين اوكي محاربه سدن صوكره ، عمومي سمربرك يامش اولان بونان اردوسي ، اسان ،
تفنك ، ماكنه لي تفنك و طوپ مقدارنجه اردومنزه مهم درجهده فائق ايدى . موردده بونان اردوسي
تعرضه باشلاديني زمان ، ملي حكومتك و مجادلهك تكاملانى . بزم عمومي - سمربرك اعلامنزه
وبو صورته ملنك بوتون متابعتي و وسائطى ، بشقه هيچ بر ملاحظه تابع اولمفسر ، دشمن
قارشوسنه طوپلامنه هنوز مساعد و متحمل تورولممشدى . ايكي اردو آرسنده كي كوت . وسائطوشه ائط
نسبتسزلكنك باشليجه بارز سبي بوندهدر . بونك نتيجه سي اوله رق بز ، هنوز فرقه مرزك ، ملاحظه
و سائط نقليه سنى تدارك و اكال ايدهمديكمزدن ، قابليت حركتلى يوق ايدى . بونان ملنك
بوتون قوتيله ياديني بو تعرض قارشوسنده ، بزم عسكرى اولان اساس وظيفه مر ، ملي محادلهك
بدابندن اعتباراً تعقيب اينديكمز وظيفه ايدى ، كه او ؛ هر بونان تعرضي قارشوسنده قالدقچه ، بونامي
مقاومت و مناسب حركات ايله توقيف و ابطال اتمك ويكي اردوبي وجوده كتيرمك ايجون رمان فارامى
صورنده خلاصه اولنه بيلير . صوك دشمن تعرضي قارشوسندهده ، بواساسي وظيفه بي . لظردن اوراق
طونه مق الزم ايدى . بوملاحظه بناء ۱۸ تموز ۳۳۷ كوني عصمت باشاك اسكيشهر جوب غريبيسده ،
« قره جه حصار » ده بونان قرارگاهنه كيدهرك ، وضعتي ياقيندن مطالعه ايندكدن صوكره ، عصمت
باشابه عمومي اوله رق شودبركتيني و برمش ايدم : « اردوبي ، اسكيشهر شمال و جنوبده طوپلادفدن
صوكره ، دشمن اردوسيله آرميه بويوك برمسافه قويمق لازمدر ، كه اردونك تنظيم ، نسبق و شويه سي
ممكن اوله بيلسون . بونك ايجون سقاريه شرقنه قدر چكيلمك جائزدر . دشمن ، بلانوف تعقيب ايندرسه ،
اس الحركه لرندن اوزاقلاشه جق و يكيدن منزل خطلى تأسيسنه مجبور اوله حق ؛ هر حالده مأمول اينديكي
برجوق مشكلانله قارشيلاشه جق ، بوكا مقابل بزم اردومن طوپلو بولنه جق ودها مساعد شرائطه
مالك اوله جقدر . بو طرز حركتمزك لك بويوك عذوري ، اسكيشهر كي مهم مواقمزى وجوق
اراضى دشمنه ترك اتمكدن دولاي افكار عموميهده حاصل اوله ييه جك معنى صارينيدر .

فقط آز زمانده، استحصال ایدم بیله جکمز موفقیتی نتایجله، بو محذورلر کندیلکنندن زائل اوله حنذر. عسکرلکک ایجابی بلاتردد تطبیق ایدم. دیگر نوع محذورله مقاومت ایدرز.

افندیلر، فی الحقیقه تخمین ابتدیکم ممنوی محذورلر درعقب کورولدی. ایلك تأرات، مجلسده نظاهر ایتدی. بالخاصه مخالفلر بدینانه نطقلرله فریاده باشلادیلر «اردو نزهه کیدیور؛ ملت نزهه کونوریلدور؟ بوحرکالك البته برمسئولی وارد؛ اوزره ددر؟ اونی کوره میورد. بوکونکی ایلیم حالک فجیع وضعیتک عامل حقیقسی اردونک باشنده کورمک ایستدک. «دیورلردی.

بومأله ایراد کلام ایدن ذوانک ایما وافاده ایتمک ایستدکرینک، بن اولدیغمه، شبهه یوقدی.

نهایت مرسین مبعوثی صلاح الدین بك، کرسیدن بنم اسمعی تلفظ ایدرک «اردونک باشنه کچسین!» دیدی. بونکیله اشتراك ایدنلر چوغالیدی. بوکا معارض اولانلرده واردی.

افندیلر؛ بوشائف افکارک اسبابی حننده برآز ایضاحلده بولتی موافقی اولور. بردفمه، بنم، فعلاً اردونک باشنه کچم تکلیفنده بولنانلرک، فکر و مقصدا لری، ایکی به آیرمق ممکندر. بنم ونجه برابر برچوقلرینک اوزمن آکلادینمزه کوره، برقم ذوات، آرتق اردونک تماماً مغرب اولدیغمه، وضعیتک اعاده سنه امکان قلداننه، بناء علیه دعوانک، تنقیب ایتدیکمز دعوائی ملینک غائب اولدیغمه حکم ایشاردی. بوسبیلار، دوای قاری حدت و شدتی، بنم آوردمد، تسکین ایلک ایشایه لرلردی. ایتدیورلردی، که کندی تصورلرینه کوره منظم اولمش و انزاهی دوم ایدم جک اولان ار و نک باشنده بنم در شخصیت منظم اولسون دیگر برقسم ذوات، دیبه بایرم که اکثریت، بکا ایلان امنیت و اعتمادلریدن دولانی، صمیمی اوله رفی اردونک فعلاً باشنه کچه می آرزو ایدییورلردی.

هنوز فعلاً قوماندانلی درعهده ایتهمی محذورلی کورنلرکده مطالعه می شو ایدی :

اردونک، تعقب ایدم جک هرمانکی برمحاربهده موفق اوله مامس، تکرار رجعت ایتسی بعدالاحتمال دکندر. بو وضعیتلرده بن، فعلاً اردونک باشنده بولنورسم، تقی عمومی به نظار آسوک ایدمکده زوال بولمش اولدیگی کبی برذهنیتک تولد ایتسی احتمالی وارد. حالبوکه هنوز وضعیت عمومی، صولک تدبیر، صولک چاره و صولک قوتلرک فدا ایدلمسی استلزام ایدم جک ماهیتده دکندر. بناء علیه، افکار عمومیده صولک امیدک محضیتی ایچون بنم شخصاً حرکات عسکریه بی اداره ایتهم زمانی نگه مشدر.

بن، مذاکرات و مناشطات ایله تیلر ایدن بوفاعتلری، لزومی قدر مضامنه و تدقیق ایدییوردم. صولک شکرده بولنانلر، قونلی اسباب منطقیه سرد ایدییورلردی. قوماندانی درعهده ایتهمی صمیمی اوله رفی تنکیف ایدنلرده، غیر صمیمی مطالبیده بولنانلرک یاغنازلری، درین و شایان اندیشه تأثیرلر یاغنه، باشلادی. بنم فعلاً قوماندانی درعهده ایتهم، بوتون مجلسده صولک چاره و صولک تدبیر اوله رفی تلقی ایدلای. مجلسک بوتلیسی، سرعتله، مجلس خارجندهده انشاز ایتدی. عادنا بنم سکونم قوماندانی فعلاً درعهده ایتهمک عدم نهالکم، فلاکتک محقق و قریب اوله یینی فکر و تلقیسی، عمومی برحاله قوبدی. بونی، آکلار آکلماز. درحال کرسی به چیدم.

افندیلر؛ بو بحث ایتدیکم وضعیت، ۴ آغستوس ۳۲۷ کونی برجلسه خفیهده وقوع بولیوردی. اءشاک، حقمده اظهار ایلدکری توجه واعتماده تشکرا ایتدکن صوکره مقام ریاسته شویله برتقریر ایدم:

تورکيه بويوك ملت مجلسی ریاست جلیله سنه

مجلس اعضای کرامتک عمومی صورتده تظاهر ایدن آرزو و طلبی اوزرینه باش قوماندانلری قبول ایدیورم . بو وظیفه بی ، شخصاً در عهدہ ایتکدن تحصیل ایدہ جک فوائدی ، اعظمی سرعتله استحصال ایدہ یلہ ک وارديک مادی ومعنوی قوتی اعظمی سرعتده تزیید و اکمال و سوق و اداره سنی برقات دها ترصین ایچون ، تورکیا بويوك ملت مجلسنک حائز اولدیغی صلاحیتی ، فعلاً استعمال ایتک شرطیه دی عهدہ ایدیورم . مدت عمر مده ، حاکمیت ملیہ ناک الصادق برخادمی اولدیغی نظر ملنده بردفعہ دها تزیید ایچون بوصلاحیتک اوج آی کی قیصه برمدنله تهید ایدلسنی آریجه طلب ایدرم . ۴ آغستوس ۳۳۷

تورکيه بويوك ملت مجلسی رئیس

مصطفی کمال

ایندیلر ، بر تقریرم صورت سندن کورونہ رکت کلیفاتده بولنا نرک مضمرا نی ، میدان علینده چیقارمده و بر تخیل ایتدی . در حال اعتراضات ناشلادی . بردفعہ ، باش قوماندانلق عنواتی برده میز بدیلر . از ، بر ملت مجلسنک شخصیت معنوی سنده مند بنجر . باش قوماندان وکیل ، دنیلملیدر .

ثانیاً ، مجلسنک صلاحیتی استعمال ایتک کی بر امتیازک اعضای اصلا موضوع بحث اوله مار ، مذکور سنده بولندیلر .

من ، بادشاه و خلیفه لر طرفندن توجیه اوله کاش کهنه بر عنوانی طاقینه ی جغیی ؛ ایفا ایدہ جکم وظایف ، غالباً باش قوماندانلق اولدندن صوکره بر عنوانی اولدیغی کی توحید من اجتناب شل بولندیغی مرد ایدرک ، نقطه نظر مده اصرار ایتدم . وضعیتک ، مجلسنک تقدیر و ایضاح ایتدیکی کی فوق العاده اولدیغنه کوره بنده اتخاذ ایدہ جکم مقررات و تطبیق ایدہ جکم اجرا آتک ، فوق العاده اوسنی لازم کاسکنه ، شبه یوقدی . تصورات و قرارلری ، سریع و شدید بر صورتده موقع فعل و تطبیقه قویغی ضرورتی واردی . اجرا و کیلری ، هیئتندن ، مجلسدن استیذانلره ، تأخراته میدان ویرمه ، وضیت مساعد اولیه ییلبردی . بوتون مملکت و مملکتک بوتون منابعه شامل اوسنی لازم کلن اوامر و تبلیغات ایچون ، هرامورک وکیلندن و اخود وکیلر هیئتندن رأی و مأذونیت آاق ، بنم ایفا ایدہ جکم باش قوماندانلقدن مأمول فوائدی ، تأمین ایدہ مزدی ، اونک ایچون بلاقید و شرط امر و بره ییلملی ایدم . بونک ایچون ده ، بويوك ملت مجلسنک صلاحیتی ، بنم شخصیته اضافه اولغلیدی . بونی ، موافقت ایچون ضروری کور یوردم . اونک ایچون بو نقطه اصرار ایتدم .

صلاح الدین بک ، خلوصی بک کی بر طاقم مبعوثلر ، مجلس ، صلاحیتی بر شخصه ویر مکه عطالته دوجار اوله جفتندن ، ملتنن آلدیغی وکالتی ، بشقسنه دور ایتک مآذون بولندیغندن و اساساً اردوبه قوماندان ایدہ جک ذاته ، مجلس صلاحیتنک تودیغی موضوع بحث اوله میه جفتندن و بوکا لزوم اولدیغندن

بحث ايتديڭر . مجلسك صلاحيتنى استعمال ايدىمىلەڭك بىزداڭ طرفىدىن ، مېمبىرلەڭ شەخسە ئامىن اولەمەملىرى اتماندىن دە بحث ايدىنلر اولدى .

بىن ، بومطالعاتك ھېچ بىرنى رد ايتىم . ھېسنى دۇغرى بولدىغى بىيان ايتىم . مجلسك بولمىدى چوق دقتلە ۋاھىتىلە مطالعە وتدقيق ايلسىنى سويلدىم . يالگىز ، شەخسلەردىن قورقانلارڭ لاشارىغە غى اولدىغىنى ، بىيان ايتىم . ۴ آغستوسدە مسئلە بىرقرارە ائىران ايدىمىدى . مۇداكرە ، ۵ آغستوس ۳۷ كۈنى دە دوام ايتدى . بۈكۈن ، بەس مېمبىرلەڭك ، تىردىلەرنىڭ ايكى نقتەدە تىكلىك ايتدىكى آكلاشىلدى . بىرئىچىسى ، مجلس موجودىتنىڭ ھىر ھانىكى بىرئىكلىك ۋەسۈرتىدە دۇچار غىامت ايدىلمى ، ايكىنجىسى ؛ اعضادن ھىر ھانىكى بىر حقتە كىنى ، غىرىنى مەاملە تطىقى

بوشبە ۋە تىردىلەرى ازالە ايدىمىڭك ايتىضاحات ۋە بىيانا تەد بولندىقەن سوكرە ، بايىلە چوق قانۇندە دە بوشبە ساتە دائر قىود لازىمە درجىك مناسب اولدىغىنى درمىيان ايتىم ۋە وىرئىش اولدىغىم تىقرىرى بۈكا كۈرە . بەس مادەلەرە قلب ايدىمىڭك ، بىر پروژە اولىق اوزىرە مجلسە تىقدىم ايتىم . ايشە ، بىر پروژە موادى اوزىرىدە جىريان ايدىن مۇداكرە نەئىجە سىندە ، ۵ آغستوس ۳۷ ئارىئىخى ، بكا باش قوماندانلىق ئۈجەنە دائر اولان قانۇن چىقىدى . بوقاۋنىڭك ايكىنجى مادە سىنە كۈرە بكا وىرئىش اولان صلاحىت شۋايدى :

« باش قوماندان ؛ اردونك مادى ۋە معنوى قوتى اعظمى صورتە تىزىد سوق ۋە ادارە سىنى بىرقات دىھا تىرسىن خصوصىدە توركىە بۈيۈك ملت مجلسىنىڭ بۈكا متعلق صلاحىتىنى مجلس نامنە فعلاً استعمالە مۇدۈندىر . »

بومادە ۋە نظر آئىم ۋە بىرە جىكم امىرلر قانۇن اولە چقىدى .

افندىلر ؛ بۈتۈجەيدىن دولابى ، « مجلسك حقتە اظھار ايتدىكى اعتماد ۋە امنىتە لايىق اولدىغىنى آز زماندە كۈستىمكە موفق اولە جىغم » دىدەكەن سوكرە ، مجلسدن بەس رىجالەردە بولندىم : مثلاً ، ھىوز مدافئە مليە ۋە كاتى ۋاركان حربىئە عمومىە رىياسى ۋە وظائفى عھدە سىندە بولندىران فوزى پاشا حىضرتلەرنىڭ اركان حربىئە عمومىە امورىنە حىصر مساعى ايدىمىلەسى اىچۈن داخلىە ۋە كاللىندە بولنان رۇفت پاشانىڭ مدافئە مليە ۋە كاللىتە كىتىرلىسى ۋە بىرنە دىكر بىرنىڭ انتخابى .

بالخاصە ، مجلسك ۋە ھىئەت ۋە كىلەنك داخلىە ۋە خارجە قارشى ساكن ۋە چوق قوتلى ۋە ھىئەت ۋە منظرە سىنك محفوظىتى مېم اولدىغىنى ۋە ۋافاق تىفك سىبىلرە ھىئەت ۋە كىلەنى صارىصق جاۋز اولدىغىنى عرض ايتىم . تىكلىف قانۇنى ، عىنى كۈندە ، جلسە علنىەدە ارقۈندى . مستعجلاً مۇداكرە سى اجرا اولدى ۋە تەئىن اسامى ابلە رۇبە ۋە ۋە ابدى . متفقاً قبول اولندى .

بومناسبتە ابراد ايتدىكم قىسە بىرخطابەنك بىرايكى جەلە سىنى تىكرار ايتەمە مەساعىدە بىورمكىزى رجا ايدىم . او جەلەر شۈنلردى :

« افندىلر ، زاۋاللى ملتىزى اسىر ايتىك ايتىمىن دىشمنلرى بىمە حال مغلوب ايدە جىكمزە دائر اولان امنىت ۋە اعتماد ، بىر دىقىقە اولسون صارىصلىمە مىشدر . بودقىتەدە ، بۈاطمىشان نامى ، ھىئەت جىلە كزە قارشى ، بۈتون ملتە قارشى ۋە بۈتون طالە قارشى اعلان ايدىم . »

محترم افندىلر ، باش قوماندانلى ، فعلاً درعھدە ايتەكەن سوكرە بىر قاق كۈن آنقرەدە چالندىم . اركان حربىئە عمومىە رىياسىتە مدافئە مليە ۋە كاللىنك ھىئەت جاممە سى ابلە باش قوماندانلىق قرار كاهنى

تشكيل ايتدم . بوايكي مقامك مشترك مساعيسى باش قوماندان زنده توحيد وتوزين ايچون بوندن
شعه ، اردوي عده دار بدن و باش قوماندانقله حلي اقتضايه بن ديكر وكالتره هائدماملا تكدوبرى
ايچون ده ياعده كوچوك برقلم تشكيل ايتدم .

آفروده كي مسعيم منحصر آ ، اردونك انسان ووسائط نقليه جه قوتى تزييده واعاشه سنى والباسنى
تامين وتنظيمه عائد تدابير وترتيبات آلقه كچدى .

بويچ ايتديكم خصوصاتى تامين ايچون ، ايكي كون ظرفنده ، ۸۰۷ آغستوس ۳۳۷ تاريخلرنده
« تكاليف مليه امرى » نامى آلتنده ياديديم تبليغات عموميه دن هر برينك ، قيصه جه محتوياتندن بحث
ايديم . برحربك فازايلمى ايچون نه درجه خرده شيلرك بيله نظر دفته آلمنى لازم كلديكنه دائر
برفكر وبرمش اولمق ايچون ، بو محتوياتى شايان عرض كورورم :

« ۱ نومرولى ، امرمه ، هر قضاده برر » تكاليف مليه قوميسيونى ، تشكيل ايتدم . بوقوميسيونلر
حاصله مساعيلرينك ، اردونك مختلف اقسامنه صورت توزيعى تنظيم ايدلم .

« ۲ نومرولى ، امرمه نظر آ وطنده هر خانه برر قات چاشير : برر چفت چوراب و چارايق
احضار ايدوب تكاليف مليه قوميسيوننه تسليم ايدم جكدى .

« ۳ نومرولى ، امرمه ، تجار واهالى بدنده موجود اولان چاشيرلىق بز ، آمريكان ، باتيسقه ،
پاموق ، يقاعش و يقاعمهش يوك و قتيك ، ارلك البسه سى اعمالنه صالح هر نوع قيشلىق
ويازلىق قاش ، قالين بز ، كوسله ، واكته ، طبان آستارلىق ، صارى وسياه مشين ، سخنيان ، معمول
وغير معمول چارايق ، فوطين ، دمير قونديره چيويى ، تل چيوى ، قونديره وسراج ايلكى ، نعللىق
دمير ومعمول نعل ، ميخ ، يم طورباسى ، يولار ، بللمه ، قولان ، قشاغى ، كبره ، سمر واورغان
است . قارلندن يوزده قرقنه ، بدلى بالاخره تسويه ايدملك اوزره وضع يدايتدم .

« ۴ نومرولى ، امرمه ، موجود بقداي ، صبان ، اون ، آرپه ، فصوليه ، بولفور ، نخود ، مرجك ،
قمايلىق حيوانات ، شكر ، غاز ، پرنج ، صابون ، ياغ ، طوز ، زيتون ياغى ، چاي ، موم استوقارلندن
كذا يوزده قرقنه ، بدلى بالاخره تسويه اولمق اوزره وضع يدايتدم .

« ۵ نومرولى ، امرمه ، اردو احتياجي ايچون آلتان وسائط نقليه دن ماعدا ، اهلينك بدنده
قالان وسائط نقليه ايله ، مجاناً يوز كيلومترولى برمسافه يه قدر آيده بردنجه يه خصوص اولمق اوزره ،
عسكرى نهايات اجرا ايدلمنى مجبور قيلدم .

« ۶ نومرولى ، امرمه ، اردونك لباس واعاشه سنه يارايان بالمله اموال متروك يه وضع يدايتدم .
« ۷ نومرولى ، امرمه ، اهالى يدنده محاربه يه صالح بالمله اسلحه وجيخانه نك اوچ كون ظرفنده
تسليمى طلب ايتدم .

« ۸ نومرولى ، امرمه ، بزبن ، واقوم ، خراس ، ماكنه ، دوک ، ساعجى و طبان ياغلرى ،
وازه اين ، اوتوموبيل ، قاهيون لاستيكي ، سولوسيون ، بوژى ، صوؤق طوقال ، فرانسز طوقال ؛
تلفون ماكنه سى ، قابلو ، پيل ، چيپلاق تل ، مجرد وبونلر مائل مالزمه ، آسبد سولفريك استوقارلنك
يوزده قرقنه وضع يدايتدم .

« ۹ نومرولی ، امرله ؛ دمبرجی ، مرانغوز ، دوکوجی ، تسوبهچی ، سراج ، آرابهچی اصنافلری و اعمالا تخانه لریله بواسنات و اعمالا تخانه لری قابلیت اعمالیه لری و قضا طوره ، قلنج ، مزارق واکریابه بیله حاک صنعتکارلرک اسملری ذکر ایدمک اوزره مقدار ووضعیترنی تثیت ایتدیردم .

« ۱۰ نومرولی ، امرله ، اهالی یدنده بولنان درت تکرلکلی یایی آرابه . درت تکرلکلی آت واکوز آرابه لریله قاغی آرابه لرینک بالعموم تجهیزات و حیوانلریله برابر ، وینک و طوپ کشان حیوانات ، استرومکاری حیواناتی ، دوه و مرکب مقدارلرینک یوزده یکر میسنه وضع ید ایتدیردم .

§ افندیلر ، امرلریک ونبلیغاتمک تأمین اجراسی ایچون ، تشکیل ایتدیکم استلال حکمه لرینی قسطمونی ، صامسون ، قونییه ، اسکیشهر منطقه لرینه کوندردم . آنقره ده ده برمحکمه بولندیردم .

اوندن سوکره افندیلر ، ۱۲ آغستوس ۳۳۷ کونی ، ارکان حربیه عمومیه رئیس فووزی باشا حضرتلریله برابر پولاطلیده جبهه قرارگاهنه کتدم .

دشمن اردوسنک جبهه مزه تماس ایدمک صول جناحزدن احاطه ایدمک حکم ویرمشدک . ندایر ورتیباتیزی کال جساتله بونقطه نظر دن آلدیردم . وقایع ، اساتیزی کوستردی . دشمن اردوسنی ، ۲۳ آغستوس ۳۷ ده جدی اوله رق جبهه مزه تماس و تعرضه باشلادی . برجوق قانی و بجرانی صفجه لر ودانغلر اولدی . دشمن اردوسنک فائق غریلری ، خط مدافعه مزک برجوق پارچالرینی قیردیلر . بوصورتله ایلریله ین دشمن اقسامک قارشوسنه ، قوتلرمیزی یتیشدیردک .

میدان محاربیه سی ، ۱۰۰ کیلو مترولق جبهه اوزرنده جریان ایدیوردی . صول جناحز ، آنقره مک الی کیلو مترو جنوبه قدر چکیلشدی . اردومزک جبهه سی ، غربه ایکن جنوبه دورای ، آرقه سی آنقره به ایکن شماله ویرلدی . تبدیل جبهه ایدیش اولدی . بونده هیچ بأس کوره دک . خط مدافعه لرمز ، قسم قسم قیریلیوردی . فقط درعقب قیریلان هر قسم ، اک یاقین بر مسافه ده یکیدن تأسیس ایتدیریلیوردی . خط مدافعه به جوق ربط امید ایتمک وارنک قیرلسیلد . اردونک به یوکلدی ایله ، متناسب ، اوزون مسافه کری به چکیلیمک نظریه سی قیرمتی ایچون ملکک مدافعه سی ایشته برطرزده افاده و بوانده ده اصرار و شدت کیرستمه نی فائده لی و مؤثر بولدم . دیشم ، که « سنک مدافعه بوقدر ، سطح مدافعه واردر . اوسطح ، بوتون وطندر . وطنک ، هر قاریش طوبرانی ، وطنداشک قانییه ایسلامدقجه ، ترک ارانه مز . اونک ایچون کرجوک ، بویوک هر جزء تام ، بولندیی موضع دن آتیله بیایر . فقط کوچک ، بویوک هر جزء تام ، ایلک دوره بیلدیکی نضاده ، تکرار دیشم . قارشو جبهه تشکیل ایدوب محاربیه دوام ایدر . یاندک کی جزؤ نامک چکیامه ، شور اولایمی کورن جزؤ نامر ، اونا تابع اولامز . بولندیی موضعه نه ایته قدر ثبات و متابته بوزردم .

ایشته ، اردومزک هر فردی ، بوسیستم داخلنده ، هر خطوه ده اعطای فداکارلغنی کوسترمک صورتیله ، دشمنک فائق قوتلرینی احیا ایدرک ، بیاراترق نهایت اونی ، تعرضه دوام قابلیت و قورقون محروم برحاله کتیردی .

محاربیه وضعیمک بوصفجه سی احتیاس ایدر ایتز ، درحال بالخاصه صاغ جناحزله سزایام نی شرفنده ، دشمن اردوسنک صول جناحنه و متعاقباً جبهه مک مهم اقسامنده مقابل تعرضه کچیردک . یونان اردوسی مغلوب ورجسته مجبور اولدی . ۱۳ ایلول ۳۷ کونی سقاریا نهرینک شرفنده دشمن

اردوسندن اثر قالدی . بوسورتله ۲۳ آغستوس کونندن ۱۳ ایلول کونته قدر ، بوکونلرده داخل اولوق اوزره ، یکریمی ایکی کون ویکریمی ایکی کیجه بلافاصله دوام ایدن ، سقاریا ملحه کبراسی ، یکی تورک دولتک تاریخچه ، جهان تاریخنده اندر اولان بویوک بر میدان محاربه سی مثالی قید ایتدی .

محترم افندیلر ، باش قوماندانلق وظیفه سی فملاً درعه ده ایتدیکم زمان ، مجلسه وملت بهمه حال موفق اوله جفمه دائر قطعی اولان قناعتی عرض واعلان ایتمکله بوقناعتی بوتون حیثیت موجودیتی اورته یه آتیرق تأیید ایتمکله ، ایلک معنوی وظیفه می یامش اولدیغی ظن ایدرم . اوندن سوکره مادی ، مهم وظیفه لرده واردی . اولردن بری ، حرب و محاربه قارشوسنده ملت آلدیرمغه مجبور اولدیغیم وضعیت ایدی .

معلومکزدرکه ، حرب و محاربه دیمک ، ایکی ملتک ، یالکز ایکی اردونک دکل ، ایکی ملتک بوتون موجودیتلریله و بوتون ماملکلیله ، بوتون مادیت ومعنویتلریله یکدیگرله قارشو قارشو به کلسی و بربرله ووروشمی دیمکدر . بناء علیه ، بوتون تورک ملتلی ، جهده بولنان اردو قدر فکراً ، حساً وفملاً علاقه دار ایتلی ایدم . ملت افرادی ، یالکز دشمن قارشوسنده بولنانلر دکل ، کویده ، اوندی ، نارلاسند بولنان هرکس ، سلاحله اوروشان محارب کبی ، کندینی وظیفه دار حسن ایده رک ، بوتون موجودیتی مجادله یه حصر ایده جکدی . بوتون مادی ومعنوی وارلقی ، وطن مدافعه سته حصر ایتمکده تائی ومساحه کوسترن ملتله ، حرب و محاربه یی جدأ کوزه آلمش وباشارایله جکلینه قانع اواش عد ایدیه مزلر .

استقبال حربلرینک یکانه موفقیت شرطی ده ، اک زیاده بو عرض ایتدیکم خصوصده مندمج اوله جقدر . ده اشمیدین آوروپا ک بویوک عسکری ملتلی ، بو طرز حرکتی قانون حاله کتیرمه باشلامشلردر . بز ، باش قوماندان اولدیغیمز زمان ، مجلسدن بر مدافعه مملکت قانونی طلب ایتدک . فقط مجلسدن آلدیغیمز صلاحیتله ، عینی مقصدی تأمین ایتک ایچون ، قانون ماهیتنده اولان معین امرلرله متصدک تأمیننه چالیشدق . ملت ، بوندن سوکره ، بوکونه قدر اولان تجاری ده ، نظر تدقیقندن کچیره رک عزیز وطنی ، غیر قابل تعرض بولندیران اسباب وشرایطی ، ده اواسع وده اواضح وده اقطعی بر صورنده تثبیت ایدر .

افندیلر ، دیگر بر وظیفه ده ، اردو ایچنده ، محاربه صفلی آردوسنده بالذات محاربه یه تماس ایتک وبالذات مجادله یی اداره ایتمکدی ، بونی ده استطاعت درجه سنده ، حتی بر قضا نتیجه سی اوله رق صول قبورغه کمیکلرمدن بری قیراش اولسنه رغماً ، حسن ایفایه حصر موجودیت ایلدیگمی ظن ایدرم . سقاریه محاربه سی نتیجه سته قدر ، بر رتبه عسکریه یی حائز دکلم . اوندن سوکره ، بویوک ملت مجلسنجه مشیر رتبه سیله غازی عنوانی توجیه ایدلدی . عثمانلی دولتک رتبه سنک ، بته اودولت طرفندن آلمش اولدینی معلومدر .

افندیلر ؛ سقاریه مظفریتدن سوکره ، غرب ایله اولان مثبت و نتیجه لی تماس ومناسبتیزی ، آتیره ائتلافنامه سی تشکیل ایدر . بو ائتلافنامه ، آتیره ده ، ۲۰ تشرین اول ۳۷ - ۹۲۱ ده امضا ایداشدر . بو خصوصده مجمل بر فکر ویرمک ایچون ، قیصه بر ایضاحده بولنه ییم .

بکر سامی بک هیئت مرخصه سنک ، کیتدیکی لوندره قونفرانسی متعاقب ، معلومکیز اولدینی

وجهه انکنجی این اوکی ظفرله تنجه لئن یونان تعرضی ، بر طرف ایدلشدی . بر زمان ایچون ، عسکری وصعبته سکون حاصل اولدی . روسیه ایله موسوفوا معاهده سی عقد ایدلش و شرقده کی وصعمر وصوح کسب ایتشدی . ائتلاف دولترندنده ملی اساساً مزه رعایتکار اوله بیله جک کرله ، آ کلاشمق شابان آرزو مطالعه ایدلکده ایدی . بالخاصه ، آطنه ، عینتاب وحوالیسنی اجنبی اشغالندن قورنارمق برجه مهم کورلمکده ایدی .

مختلف اسابدن دولای ، سوریه دن ماعدا بو بحث ایتدکم ولایتلرمیزی تحت اشغالنده بولندران فرانسرلرکده ، زمله آ کلاشمقه مهایل اولدقلری ، آ کلاشیله قده ایدی . کرچه ، بکر سامی بکله موسو بریانه بادیبی ، حاومت میه مزجه غیرقابل قبول ائتلافده ، رد اولنش ایدسه ده ، نه فرانسرلر و نه ده زه ادامه مخاصانه حواشکر بولونموردق . بوسبیله طرفین ، یکدیگرله تماس آرامغه باشلادی . فرانسه حکومتی ، نظار سابقه دن موسیو فرانقلن بویونی ، اولای غیر رسمی اوله رق ، آتقریه گوندرمشدی . ۹ حریران ۳۳۷ تاریخنده آتقریه موصلت ایدن موسیو فرانقلن بویون ایله خارجه وکیلی یوسف کمال مک و فوزی پاشا حضر تلیسک حضورلرله بالذات ایکی هفته قدر مذا کرانده بولندم .

بر رمیزی طایفته کچن خصوصی بر ملاقادن سوکره ، ۱۳ حریران ۳۷ بازار ایرتسی کونی آتقره استاسوننده کی دائرة محصوره مده عقد ایتدیکمز ایلاک اجتماعده ، مذا کرانمز بر نقطه حرکت تعینی لزومندن بحث ایدرک مداوله افکاره باشلاق . بن ، بزم ایچون نقطه حرکتک ، میثاق ملی محویانی اولدی اساسنی وضع ایتدم .

موسیو فرانکلن بویون ، پرنسپلر اوزرنده مناقشه اتمک مشکلاتی درمیان ایدرک ، سهور معاهده سنک راسر واقع اوله رق موجود اولدیغنی سویله کدن سوکره ، لوندرده بکر سامی بکله موسیو بریانت بایدقلری ائتلافنامه بی اساس اتحاد ایتک و بوائتلافنامه محتویاتک ، میثاق ملی به مخالف اولان نقیه لری اوزرنده ، مناشده بولتیق مناسب اوله جنی مطالعه سنی سرد ایتدی . بو تکلفکده حقنی اولدیغنی تأیید ، لوندریه کیدن مرخصلرمزک میثاق مایدن بحث ایتدکلرینی و میثاق ملینک وحرکت ملینه ک ، دکل آوروپاده ، هنوز استانبوله بیله تقدیر ایدلشمش اولدیغنی ذ کر ایتدی .

بن ، وبردیکم جوابلرده دیدمکه : « اسکی عثمانی امپراطورلغندن یکی بر تورکیا دولتی وجوده گلشدر . بونی طایقی لازمدر . بویکی تورکیا ، هر مستقل مات کی حقوقنی طایفه جنددر . سهور معاهده سی ، تورک ماتنی ایچون او قدر مشنوم بر اعدام قرارنامه سیدرکه ، اونک بر دوست آغزندن حقیقه سنی طلب ایدرز . بو مکالمه من ائناسنده دخی سهور معاهده سنی تلفظ ایتک ایسته م . سهور معاهده سی ، دماغندن چقارمیان ملتله ، اعتماد اساسنه مستند معاملات کیریشه میز . بزم نظر مزده بوبله بر معاهده یوقدر . لوندریه کیدن هیئت مرخصه مز ریسی ، بوندن بحث اتمشم ایسه وبردیکمز تعایات وصلاحیت دائره سنده حرکت اتمشم دیمکدر . خطا ارتکاب ایتشددر . بو خطا بوزندن ، آوروپا و بالخاصه فرانسه افکار عمومیه سنده معکوس تأثیرلر حاصل اولدینی کورولیور . بکر سامی بک کیتدیکی بولدن حرکت ایدرسه ک ، بزده عینی وجهله خطا ایتش اولورز . آوروپانک میثاق ملیدن خبردار اولدیمسنه امکان یوقدر . آوروپا ، میثاق ملی تعیرینی اوکرمشمش اوله بیلیر . فقط ، سنه لدنهری قان دوکدیکمزی کورن آوروپا و بوتون دنیا ، شو قانلی مجادلاتک نه دن ایلری کلدیکنی

البته دوشم نمکده درلر . ميثاق ملی و حرکت ملیه حقده استانبولك خبردار اولديغنه دائر بيانات ، دوغرو دكلدر . استانبول ختي ، بوتون تورك ماتي كبي ، حرکت ملیه واقف و اونك طرفداريدره . غير وقف و علمدار تورون ذات و نوابي ، محدود و ملتجه معاومدر . »

فراقان بويون ، بكر سامي بكك تعليلات و صلاحيتي خارجنده حرکت ايتش اولديغنه دائر اولان بياناتم اوزرينه ديديلر كه بوندن بحث ايدم بيليرمييم ؟ بيانامي ايتديكي برلره اعلام و حكايه ايدم بيله حكمتي سويدم . موسيو فراقان بويون ، بكر سامي بكك استلافامه سندن آبرمه مق ايچون سرد معذرت ايدرين ، بكر سامي بكك برميثاق ملی اولديغندن و اونك حدودي خارجنه حقيقه ميه جفتدن بحث ايندكيني و اكر بحث ايتسه يدي اوزمان اوكا كوره كوروشولوب ايچاي كبي حرکت اوله بيله حكمتي ، فقط شمدي مسئله نك مشكل اولديغني تكرر ايتدي . افكار عمومي ، بو توركلر ، مرخصلري واسطه سيله ، بوندن ، نيچون بحث ايتمه مشلر ، شمدي ، يكي يكي مسئله لر چيقاريپوزلر ديه حكلمدر .

نهایت ، اوزون مذاكره و مناقشه لردن سوكره ، موسيو فراقان بويون ، اولام ميثاق ملی او قوبوب آكلادقدن سوكره كوروشمك اوزره ، مذاكره نك تأخيريني تكليف ايتدي ، اوندن سوكره ميثاق مليك ماده لري باشدن نهایت قدر برر برر اوقونه رق مذاكره و مناقشه ميه دوام اولدي . اك چوق توقف اولنان نقطه ، قايتولا سبونلر ك لغوي ، استقلال نامزي طلب ايدن ماده اوزرنده وقوع بولدي . موسيو فراقان بويون ، بومسائلك شاين تدقيق و تأمل اولديغني درميان ايتدي . بن ، بونقطه جواب و يردم . سويلدكركم خلاصه سي ، شوايدي : « استقلال تام ، بزم بوكون ، درعه ده ايتديكمز وظيفه نك روح اصلي سيدر . بو وظيفه ، بوتون ملت و تاريخه ورشي درعه ده ايدلمشدر . بو وظيفه ني درعه ده ايدركن ، قابليت تطبيقه سي حقده شبه بوق كه چوق دوشوننده . فقط ، بانيجه حاصل ايتديكمز قناعت و ايمان ، بونده ، موافق اوله بيله جكمزه دائر در . بز ، بويه ايشه باشلامش آدملرز . بزدن اولكيلرك ارتكاب ايتدكاري خطالر بوزندن ، متمز ، لفتاً موجود ظن اولنان استقلالنده ، مقيد بولونيوردی . شيمدي ميه قدر توركياني ، جهان مدننده قصورلي كوسترن نذر متصورايمه ، هپ بوخطادن و هپ بوخطابه تبعيتدن نشأت ايتمكده در . بوخطابه تبعيتك نتيجه سي ، مطلقاً ، مملكت و ملتك بوتون حيثيتدن و بوتون قابليت حياتيه سندن تجرد و تباعد ايتمسي موجب اوله بيلير . بز ، يشامق ايسته ين ، حيثيت و شرفيله يشامق ايسته ين بر ملتز . بر خطابه تبعيت بوزندن بو اوصافدن محروم قالنه تحمل ايدم بيز . عالم ، جاهل ، بلا استثنا ، تكميل افراد ملتز ، بلكه اينجنده مندمج مشكلاني تماماً ادراك ايتكسزين ، بوكون يالكسز برنقطه اطرافنده طولانمش و فقط سوكنه قدر قاني آقيتميه قرار و يرمشدر . اونقطه ، استقلال نامزك تأميني و ادامه سيدر .

استقلال نام ، دنيايكي زمان ، بالطبع سياسي ، مالي ، اقتصادي ، عدلي ، عسكري ، حرنی و الح مرخصوده استقلال تام و سريستي تام ديمكدر . بو صايد قلمك هر هانكي برنده استقلالدن محروميت ، ملت و مملكتك ، معنای حقيقي سيله بوتون استقلالندن محروميتي ديمكدر .

بز ، بوني تأمين و استحصال ايتمده صلح و سكونه مظهر اوله جفمز قناعتده دكلز . شكلاً ،

اصولاً صلح بابایلیرز . ائتلاف بابایلیرز . فقط استقلال نامیزی تأمین ایتیمه جک اولان بوکی صلح لر و ائتلاف لرله ملتیز هیچ بروقت حیانت و سکوته مظهر اولیه چندر . بئکه ، مادی مجادله سنی ترک ایدرک خرابی به سور و کدنه یه مساعدنه ایتش اوله جقدر . اگر ، ملتیز ، بوکا راضی اولسه بیدی ، بونی قبول استعدادنده بولونسه بیدی ، ایکی سنه دبری مجادله ایتیه هیچده لزوم یوقدی . دهها مرکبک فرداسده سکونه کچمک ممکن اوله بیلیدی .

موسیو فرانکلن بویون ، بویانام قارشوسنده ، جدی و صمیمی اوله رق ملاحظت و مصلحتانده بولندی . واک نهایت بونک زمان مسئله سی اولدینی قناعتی اظهار ایتدی .

افندیلر ، موسیو فرانکلن بویون ایله مهم و قالی مسائل اوزرنده کوندرجه و کوندرجه مساوله افکدرده بولندق . نتیجه اوله رق بربرمزی فکرلریله ، حسریله ، مسلکریله آکلامق میسر اولدی ظن ایدرم . فقط ، فرانسه حکومتیله تورک حکومت ملیه سی آره سنده ، قعی ائتلاف قصه ری ثلث ایدیه بیلیمک ایچون برآز دهها زمانک بجمسی ضروری اولدی . نهیه انتظار اولویوردی ؟ احتمال ، که تورک موجودیت ملیه سنک برنجی و ایکنجی این اوکدن سوکره دهها بونه جک برآرله تأیید ایدش اولسنه ... فی الحقیقه ، موسیو فرانکلن بویونک قرار قطعی به اقتراان ایتا روب ایتنا ایلدیک آتقره ائتلافنامه سی ، سقاریه ملحمه کبراسندن ۳۷ کون سوکره ، عرض ایتش اولدینم کی ، ۲۰ تشرین اول ۱۳۳۷ ده وجود بولش برویقه در .

بوائتلافنامه ایله ، سیاسی ، اقتصادی ، عسکری الخ هیچ بر خصوصه ، استقلالازدن هیچ برشی فدا ایتکسزین اجزای وطنمیزک قیمتلی پارچه لرینی اشغالان تخیلی ایتش اولدی . بوائتلافنامه ایله آمال ملیه مز ، ایلک دفعه اوله رق دول ضریبه دن بری طرفندن ، تصدیق و افتاده ایدش اولدی . موسیو فرانکلن بویون ، بوندن سوکره ده برقاچ کره تورکیه به کلش ، آتقره ده ایلک کوندرده میانه مزده تأسس ایدن دوستلق حیاتی اظهاره وسیله آرامشدر .

∴

محترم افندیلر ، عمومی بیانامک مقدماننده ، برپونتوس مسئله سندن بحث ایتشدم . بومسئله ، وائنامه جله نك معلومی اولمشدر . آنجق بزی ده چوق مشغول ایتدیکندن بوراده مناسبی اولان بعضی نقده نه تناس ایده جکم .

۱۸۴۰ سنه سندنبری ، یعنی اوچ ربع عصر دبری ، ریزه دن استانبول بوغارینه قدر آناتولونک قره دکنر حوضه سنده ، اسکی یونانیلارک احیایی ایچون چالیشان بر روم زمهره سی موجود ایدی . آمریکا روم مهاجرلرندن راهب « قلامیوس » نامنده بری ، ایلک پونتوس اجتماعکاهی اینه بولیده ، الیوم خلقک مناسر تعمیر ایتدکری برتبه ده ، قورومشدی . بوشکیلات منسوبلری زمان زمان منفرد اشقیا جته لری شکلنده ، اجرای فعالیت ایدیورلردی . حرب عمومی ایتاسنده ، خارجدن کوندریلوب توزیع اولنان سلاح ، جبخانه ، بومیا و ماکنلی تفنگلره صامسون ، چهارشنبه ، بافره واریمه روم کویلی مادنا برسلاح ده بوسی حالی آلمشدی .

متارکدن سوکره، بوتون روملر، یونانلیق آمال ملیه سیله هر طرفده شپاردانی کبی (آننکی آریاجعتی) پروپاگاندا جیلری و مرزيفون آمریقان مؤسسائی طرفندن مننآ یتشدیریلن واجبی حکومتلرک سلاحلرله ماده تقویه وتشجیع ایدیلن، بوحوالیدمکی روم کتله سی ده، مستقل بریونئوس حکومتی تشکیل اتمک املنه دوشدی. بومقصدله عمری برقام حاضر لادیلر. داغله چکیدیلر و آماسیه، صامسون وحوالیسی روم متره پولیدی (برمانوس) ک اداره سنده، منتقم بربروغرام تحتنده اجرای فعالیتله باشلادیلر. ده مسونده کی روم قومته جیلرینک رئیس رژی دیریتیه سی دیرتوری (طوفومانیدیس) برطرفندن ده مرکزی آناطولو ایله تجربات تأسیسه توسل ایدیوردی. بعضی حنبی حکومتلر، پونتوس تشکیلده مظاهرت ایدم جگرکی وعدایتیلر و ماسسرن وحوالیسندنکی روملق نه، منی تشکیر ایچون ده، روسیه ده کی روم وارمنیلری، بادومده جمع ایلم لر، اناری، تویک قه اس اردو، بدن آتو، باغیر ده ده پو اولنن سلاحلرله تأسیس ایدمک، ماسخار مزه احراجه دشلادیلر. ته بیلک اتمک اوزره، ساحار مزه چیمار بله بیلجک برقای بیک رومی، (مخوم) ده، (خراموس) ده، بر آده ک شنه، طوپلادیلر. بطومه، طوپلانانلرده (نیرالمیوس) ک اطرا مده اختراع ایدمده اجنای ایتدیریاوردی. مملکتتمز داخلنده، صامسونه بعننی اجنای مملکتری طرفندن حمایه وتسلیم ایدمده اجنای ایتدیریاوردی. ساحار مزه چینن بوتلر افرادی، مخر اعاشه سی مامکسی آتنده، اجنای حکومتلری طرفندن امانه وایبار ایدییلوردی. اجنای صلیب احرلری میانده کلن ضابطان هیلرینک ده، تشکیلات یامغه، تعلیم و تربیه عسکریه ایله اشتغال اتمک، مستهل پونتوس حکومتک تی قورمغه، مأمور اولدقلری آکلاشیلیوردی.

۴ مارت ۳۳۵ تاریخنده، استانبولده پونتوس نامیله انتشاره باشلایان برغز تهاک باش مقاله سنده و طریزون ولایتنده روم جمهوریتک تأسیسه جایشقی مقصدله انتشار ایتدیکی اعلان اولمشدی. یونانستانک یوم استقلاله مصادف اولان ۷ نیسان ۳۳۵ کوی، هر طرفده و بالخاصه صامسونده نمایشلر یاپیلدی. (برمنوس) ک کستخانه حیکاتی، روملرک افکار و آملانی، ثابت درجه سنه چییاردی. بافره و چهارشنبه حوالسندمکی برلی روملر، متادیان کلیسالرده طوپلانایور، تشکیلات و تمهیزاتلری تقویه ایدییلوردی. ۲۳ تشرین اول ۳۵ تاریخنده، شرقی تراکیا و پونتوس ایچون مرکز اولمرق، استانبول قبول ایدلش ایدی. ونیزلوس، استانبول مسئله سنک وقت آخره تعقیله، بونک یریه پونتوس حکومتک تشکیلی قاعتنی اظهار ایتش و بوقطعه نظر دن استانبول بطریق خاصه تعلیمات و برمشدی. عینی زمانده، استانبولده یونان خفی صابنه سی تشکیله مأمور ایدیلن میر آلای (آلکساندروس زیبراغاک) طرفندن پونتوس ژاندارمه سی تذبقی اتمک اوزره (افل) یونان طور بیدوسی ایله، برضابطان هیئت اعزام ایدلشدی. تورکیاده و فعالیت جریان ایدرکن باطومده ۱۸ کانون اول ۳۵ ده (پونتوس روم حکومتی) اسمیله بر حکومت نسکی ایتش و تشکیلات یامغه باشلامشدی. ۱۹ تموز ۳۳۶ دده باطومده، قردکر، قاقس، جنوبی روسیه روملری طرفندن، پونتوس مسئله سی تحتنده رده قوافره عقد ایدادی. بو قوافره مک، مخطرمی، اعضادن بری واسطه سیله استانبولده روم بطریق لکنه کوندرلدی. پونتوس حیلر، ۳۳۶ سنه سی نهایتلرینه دوغور نماییلرینی بوسبوتون آرتیره رق بیاغی غلیته چیقیدیلر. بزی، جدی تدابیر اتخاذنه مجبور ایتدیلر.

داغله ده، وجوده کتیریلن پونتوس تشکیلاتی شویله ایدی :

آ — بر طاقم رؤسا معینده مسلح و محارب قوتلر ؛

ب — بونلرك اگاهلرینه خدمت ایدن مستحصل پونتوس اهاالیسی ؛

ج — اداره مضابطه هیئتلی وشهرلردن وکولردن ارزاق تأمینته مأمور نقلیه قوللری .

چتهلرك ، فعالیت منطقهلری آیرلشدی . پونتوس اشقیاسنك قوتی بدایتده ۶,۰۰۰ : ۷,۰۰۰ مسلح ایدی . بالاخره هر طرفدن التحاق ایدنلره ۲۵,۰۰۰ راده سنی بولدی . بوقت اوفق جزؤ ناملر حائده آیریلهرق ، مختلف محللرده ، تحصن ایدیورلردی . پونتوس چته جیلربنك اجرا آتی ؛ اسلام کولیرنی یاقق ، اسلام اهاالی به قارشى عقل و خیاله صیغماز اعتساف و جنایتلر ارنكاب اینك کبی ، خونخوار برسورونك اجرا آتندن بشقه برشی دکلدی .

بز ، آناتولویه چیتار چیتماز ، تورك اهاالینك دقت و نیقطنی دعوت اینتك . ملحوظ تهلسکله قارشى ندایر آلمغه باشلادق .

مرکزی سیواسده بولنان اوچنجی قول اردو ، بونون مساعیسی مناطق مختلفه ده کوزوکن چتهلری تعقیب و تنکیله حصر ایتدی . طبرزون منطقه سنده دولاشان (کور اوغلی) نامندکی روم چته سیله ، (آفتلیدی) چته سی و دیگر چتهلر ، مرکزی ارضرومده بولنان اون بشنجی قول اردو طرفندن تعقیب و تنکیل ایدیورلردی . برطرفندن پونتوس اشقیاسنك جولانکاهی اولان یرلرده ، اهاالی تسلیح ایدیلهرک ، ملی تشکیلات وجوده کتیرلدی .

افندیلر؛ سیواس شالنده و یوزغادده وقوعه کلوب معلومکنز اولان داخلی عصیان وقایعندن ماعدا ، ۳۳۶ سنه سی اواخرنده تکرار آناتولو اورته سنده ، ذیله چیتنده ، کوچک آغا ، دلی حاجی ، آینه جی اوغللری واریمه جوارنده قره ناظم ، چوپور یوسف و دیگر طرفلرده دلی حسن ، کوچک حسن کبی بر طاقم سرسریلر و یوزغاد ، جای توی چرکسلردن مرکب چتهلر و ۳۳۷ سنه سی بدایتده ده قوچکیری عشیرتی رؤساسندن حیدربک ، استانبولده سید عبدالقادر آل دینی تعلیمات اوزرینه علیشان واقرباسندن نفی ، عالیشر وسائر ایله حرکات عصیانیه به باشلامشلردی . برچوق قوتلرمن ، برطرفندن پونتوسجیلری ، دیگر طرفدن بونا صیلری تعقیب و تنکیل ایله اشتغال ایدیورلردی .

افندیلر؛ خاطرلار سکیزکه نورالدین پاشا ، یونان اردوسنك ایلک تمرضی منظره سی قارشوسنده ، برطاق واهی و نامعقول مطالعه لرسردا جمعی سببیه ، کندیسنه وظیفه و یرلمش اولدیندن بزمه تشریک مساعی ایده میه جکنی بر مکتوبله بیلدیرمک مآذوناً طاش کوبری به کتشدی . او تاربخدن بش آی صوکره ، نورالدین پاشا طرفندن بعض ذوات ، کرک فوزی پاشا ضررتزیمه واکرک بکا ، کندیسنه بروطفه و یریلبرسه نورالدین پاشانك جدیت وصمیمیتیه ایضا ایده جکنه دائر دلالتلر وتوئبولدی . زرده ، آناتولو مرکزنده کی آسایش مسئله سنی حله مأمور قوتلرمنی بویوجک بر قوماندانلنده توحید ایتیمکده فائده تصور ایتدیکمزدن ۹ کانون اول ۳۳۶ ده سیواسده کی اوچنجی قول اردوی لغو ایدهرک اونك وظیفه سنی یکی تشکیل ایتدیکمز مرکز اردوسنه تودیع ایتدک . بواردویه ده نورالدین پاشایی قومندان یابدق .

نورالدین پاشا ، مرکز منطقه سنده برسنه یه قریب ایضای وظیفه ایتدی . فقط ، صلاحیتی خارچنده ، اهاالیدن بعضیاربنك حقوقه تجاوز ایتدیکی حقتده بمبوتلرك وقوع بولان شکایتلری و داخلیه وکالتندن استیضاحلری و وکالتده شکایاتی محق کورمسی اوزرینه ، مجلسک طلیله تشرین مان ۳۳۷ بدایتنده عزل ایدلدی . مجلس ، نورالدین پاشانك تحت محاکمه یه آلمسنه قرار ویردی . بوخصوص ، بنه هیئت

وکیلله آره‌سنده بر مسئله‌نك حدوتی انتاج ابتدی . بن ، نورالدین پاشا حقندہ تعلیق اولغسی طلب اولنان معامله اشتراك ایتدم . فوزی پاشا حضرتلری ده بنمله هم فکر اولدی . ایکیمزله هیئت وکیلله آراسنده محدث ایدن اختلاف مجلسجه حل اولندی . مجلسده ، نورالدین پاشایی مدافعه ایتدم . آخیر معامله به معروض قالمقن قورتاردم .

نورالدین پاشایی ، بوندن سکنز آی قدر صوکره ، برنجی اردو قوماندانلغندہ کوره‌جکزر .
§ محترم افندیلر ، سقاریه محاربه‌سندن صوکره ، باش قوماندانلق وارکان حربیه عمومیه ریاستی ، آقره‌ده انقادی وظیفه ایدیوردی . بن ، عینی زمانده دیگر وظیفه‌لرملهده اشتغال ایدیوردم . اوچ ، درت آی کچه‌مشدی ، که مجلسده سقاریه ظفرینی اونونانلر ، مخالفت وادیسنده ، ایلری کیتمک ایستینلر ، کندیلرینی کوسترمکه باشلادیلر . سقاریه محاربه‌سندن اول باشلابوب پیدرپی گلش اولان مالطه ووقوفیندن بعضیلرینك ، بو مخالف جریانلرده مشوق رولی اوینادینی آکلاشیلیمشدی . بونقطه‌نی مساعدہ کزله برآز ایضاح ایدیم .

رؤف بك ، ۱۵ تشرین ثانی ۳۳۷ ده آقره‌به کلمشدی .

رؤف بکی ، ۱۷ تشرین ثانی ۳۳۷ ده انحلال ایدن نافعہ وکالتنه انتخاب ایتدیردک .
رؤف بکی ، متعاقباً مواصلت ایدن قره‌واصف بکی ده ، آناتولی وروم ایلی مدافعه حقوق غروپی هیئت اداره‌سی اعضالغنه انتخاب ایتدیردم . بویکی ذاتک برندن حکومتده ، دیگرندن غروپده ، استفاده ایتمکی فائده‌لی تصور ایتتمدم . چوق کچمدی ، برکون رؤف بکک هیئت وکیلده بر مسئله‌نی استیضاح ایتدیکی خبر ویرلدی . عینی کونده ، قره‌واصف بککده ، غروپ هیئت اداره‌سنده عینی مسئله‌نی استیضاح ایتدیکی بیایدیرلدی . بویکی ذاتک اولدن پینلرنده تقرر ایتدیردکری آکلاشیلان موضوع بحث مسئله شو ایدی :

« تعقیب اولنان سیاست عسکریه نه در ؟ »

بوسؤالدن استخراج اولنه بیله‌جک معنا نه اوله بیایردی ؟ نه‌بی آ کلامق ایستیورلردی ؟ بزم سیاسی وعسکری تعقیب ایتدیگمز مسلک معلوم اولمشدی . استقلال تاممز تأمین اولونجیه قدر ، دشمنلرله ووروشمق واولنلری مغلوب ایدہ جکمزہ دائر اولان قطعی قناعتله ، محاربه‌به دوام ایتک ... ایشته موضوع بحث ایدیلن سؤال ایله دیمک ایستینیلوردی که همه‌حال محاربه‌به دوام ایله استحصال نتیجه ممکنه‌میدر ؟ ممکن اولمیدینی احتماله‌نظرآ ، ده‌ها شمعدیدن بشقه ندیر وچاره‌لرکه آکلاتمق ایستدکلرینه کوره سیاسی چاره‌لردر - توسل ایله ایچنده بولندیغمز بادره‌یه نهایت ویرمک مناسب اولمازمی ؟

بالطبع ، نه هیئت وکیلده‌ونه‌ده غروپ هیئت اداره‌سنده بوبله بر مسئله‌نك موضوع مذاکره و مناقشه اولسنه مساعدہ ایتدم . بونک اوزربنه ، رؤف بك وکالتدن ، قره‌واصف بککده غروپ هیئت اداره‌سندن استعفا ایتدیلر . رؤف بکک استعفا سی ، ۱۳ کانون ثانی ۳۳۸ تاریخنده مجلسده اوقونورکن ، عینی تاریخنی بر استعفانامه‌ده اوقونمشدی . بو استعفانامه ، مدافعه ملیه وکیلی بولنان رأفت پاشانک ایدی .
افندیلر ؛ رأفت پاشانکده سبب استعفا سی حقندہ بر قاج کله ایله عرض معلومات ایدیم ؛
۴ کانون ثانی ۳۳۸ کونی ، مجلسک بر جلسه خفیه‌سنده ، شوبله بر مسئله موضوع مناقشه ایدلمشدی .
باش قوماندانلق وارکان حربیه عمومیه ریاستی آقره‌ده اوطوریورمش . جهبدن اوزاق بولونیورمش .

بوندن استخراج اولئش که نم هم باش قوماندان وهم مجلس رئيسی اوله مده مشکلات وارمش . اردو ایشلری اینی کیتیمورمش . مجلس بر حرب انجمنی تشکیل ایدره که اردو وضعیتی تدقیق ایتلی ایش . ارکان حربیه عمومیه رئیس ، عین زمانده اجرا وکیللری هیئت ریئمی اوله فغدن ارکان حربیه ایشلری ده اینی کیتیمورمش . فوزی پاشا حضرتلری ، یالکیز اجرا وکیللری هیئت ریاسنده فاسین . ارکان حربیه عمومیه ریاستله مدافعه ملیه وکالتی توحید ارلونسون ایش .

مدافعه ملیه وکیل اولان رأفت پاشا ، بالذات کرسیدن بو تهزی مدافعه ایدیوردی . بو نقطه نظرله شو بولده جواب ویردم :

باش قوماندانلق و ارکان حربیه عمومیه ریاستی ، یک موافق ارلهرق ، آنقره بی قرارگاه اتخاذ ایتشد . وظیفه سنی اگ این بورادن ایضا ایتکده در . ایجابنده نه وقت ، نرمه کیده حکمتی کندپیی تقدیر ایدر . جیهده بالذات مشغول ، جیهه قوماندانی واردر . بلا لزم ، نیم ، شخصاً آنقره دن اوزاقلاشمه می آرزو ایتکده . معنا بوقدر . ارکان حربیه عمومیه ریاستی و مدافعه ملیه وکالتی ، باش قوماندانک تحت امرنده ، باش قوماندانلق قرارگاهنی تشکیل ایتکده در . آیری ، آیری دکلدر . ارکان حربیه عمومیه رئیس اولان فوزی پاشا حضرتلرینک ، آنقره ده بولند قجه اجرا وکیللری هیئت ریاستی ده ایضا ایتمی بو لوبک ضرورتلرنددر . چونکه اونک غیوبنده ، رأفت پاشا ، اونکا وکاله ، اجرا وکیللری هیئت ریاستی وظیفه سنی ایضا ایتشدی . موفق اوله مامشدی . هیئت وکیلده ، آنارینی وقوعه کلدی . وکیللر ، اجماع ایتز اولدی . فوزی پاشا حضرتلرینک عودتی ، وکیللرک شکاتی اوزربنه وقوع بولدی . اردویه متعلق یادیغمز ایشلری قونترول ایچون ، مجلسک بر انجمن تشکیل ایتسده بر بئس کوریم . فقط بو انجمن نیم تحت ریاستده اولور .

فی الحقیقه ، بو انجمن ، دیدیکم طرزده تشکی ایدی . سابق حربیه ناظری حال پاشاده اعضا اولهرق انخاب ایلدی . دیگر خصوصانده ، رأفت پاشا وامثالک نقطه نظرلری ، ترویج اولنمامشدی . ایشه ، بو سببدن استغنایه حاضرلاران رأفت پاشا ، استغناسنی رؤف بکک استغناسیله عینی کونده ویرمش اولیور .

افندیلر ، بالمناصبه عرض ایتشدم ، که مجلسده تشکیل ایتدیکمز مدافعه حقوق ضروری ، مجلس مذاکراتک حسن جریانی تأمین و هیئت وکیلده مساعیسنک عدم توقفه نهایت قدر خادم اولدی . فقط ، بر طرفندنده ، مخلف حسن وفکرده بوسلار ، هر کون ، بر آرزوها طرفدار بولند قجه ، غروپک مساعیسنی ، مشکلاته دوچار ایتکه باشلادیلر . مخالفت فکربک اساس منشای ، مدافعه حقوق ضروری نظامنامه سنک ماده اساسیه سنده کی ، ایکنجی نقطه ایدی . یعنی حکومت تشکیلاتک ، تشکیلات اساسیه قانونه کوره یایلمسی مسئلسی

پروگرامک ایلک ماده سنک صوک فقره سی ، فکر وحسلرده امتزاج تام حصولنه دائمی بر مانع حالنده قالدی . بوسیدن ، غروپ داخلنده نشتت افکار و انضباطسزلق باش کوستردی . بر طاقم

ذوات ، غروپدن آیرلدى . بوچقانلر ، خارجدە بولغانلارلە برلشەرك غروپى يىقمىغە چوق جالاشدیلەر .
آلان تديرلر بوكا مانع اولدى . نهايت (ايكنجى غروپ) نامىلە برغروپ تشكىل ايتدى . بو غروپى
تشكىل ايدنلر ، مملكتسدە موجود آناطول وروم ايلي مدافعة حقوق جمعيتە محافظه انتساب ايتدكلرنى
واوئك قوغرم لردە تثبيت اولمان فابريكىنك معقى ، بولندقلرنى ادعا ايدىيورلردى . ايكنجى غروپك
ظاهر آ اولك آيان اولانلرى ، صلاح الدين ، حسين عونى بكلر كورونيوردى . برنجى درجەدە فعال
ومشوق اولانلرك ايسە ، رۇف وقرم واصل بكلر اولدىنى آ كلاشيلوردى .

بو غروپك ؛ فعال وعنادجى اعضاسندن اولان صامسون مبعوثى امين بك ، صوك زمانلردە ،
بالئابە آقرمە ككشدى . بوتون حقايقى آ كلامش ، مشوق ومفسد اولانلرى تلعين ايدىيوردى .
بوذات ، بكا شونى حكايە ايتدى : رۇف بك ؛ ايكنجى غروپى ، مفرطانە حركتە سوق و تشويق
ايدىيورمش .. امين بك ، رۇف بكە ديمش ، كە بىزى سوق ايتديككز بوايش ، سهاپە قدر كيدر ..
اوزمان بزملة برابر بوانه جمعىسكز ؟ رۇف بك شوجوابى ويرمش : « برابر بولمازسەم نامردم ۱۰۰ »
افنديلر ؛ معلوم حالىكز ، اوزمان موجود اولان قانونە كورە ، وكاتلر ايچون ، بن ، مجلسە
نامزد كوستيردم . مبعوثلر ، اراۋە ايتديكم نامزدە مثبت ولا منفى راي ويريرلر ولماستىنكف قابىلردى .
ايكنجى غروپ ، بنم نامزدلرى نظره آليوب ، كندى غروپلرى نامنە ، اورتەبە آندقلرى نامزدلرە ،
قانونە مخالف اوله رق راي ويرمك صورتيە ، حكومت تشككنە ، مانع اولمغە ، باشلاديلر .

افنديلر ، مجلسدە ، اردو عليئەدە بر جريان وجودە كتيرلشدى . دىيورلردى كە ، سفار
محاربه سندن صوكرە آيلر كچديكى حالەدە ، اردو نە ايچون تعرض ايتيور ؟ بىمە حال تعرض ايتيلدر ؟
هيچ اولمازسە محدود ، معين برجهەدە بر تعرض يابىلمايلدر ، كە اردومزك تعرض قابىلىق اولوب اولدىنى
آ كلاشيلسين ! بو جريانە مقاومت ايتدك . مقصدمن ، تماماً حاضر لىمىزى اكالم ايدەرك صومى وقيجەلى
بر تعرض ياتق اولايىنى ايچون ، قسماً تعرض فكرىنى ترويج ايدەمزدك ، بونەدە بر فائەدە بوقدى .

عزافلردە حاصل اولان قناعت ، اردومزك تعرض قابىلىقنى اكتساب ايدەمىجى نقطە سندنە
تكائف ايتدى . بونك اوزربنە اردونك تعرضه سوق جريانى توقيف ايتديلر . هجوم سيستمى
دكيشە برەرك ، بشقە بر نظريە اورنەبە آتديلر . بودفعە ، ديديلر ، كە بزم اصل خصمىز بولاليلر ، بولان
اردوسى دكلدر . ذاتاً يونان اردوسى كاملاً مغلوب اقسە كدە ، بونكلە بزم دعوامز ختام بولەمىز .
ائتلاف دولتلىرى ، بالخاصە انگلزلرى فعلاً مغلوب ايتك ايجاب ايدر . بونك ايچون ، بولان اردوسنە
قارشى بر برەدە خطى براقق ، اصل اردوبى عراق شمال حدودندە تھفيد ايدوب ، انگلزلرە تعرض
ايتك لازمدر . محاربه ابلە دعوامزك حلى نظريەسى تھفې اولونيورسە بايله جق ايتش بودر ...

افنديلر ، بو درجە ، منا ومنطقدن هارى فكرلرە ، اثفات ايتدك . اولنك اوزربنە ، مخالفلر
سرفرازانى ، يكى بر پروپاگاندا چيقارمىلر : نرەبە كيدىيورز ؟ بىزى كيم ، نرەبە سوق ايدىيور ؟
مجهولانە ... ؟ قوس قوجە بر ملت ، غير معين ، مظلم هدفلرە سرسراپە سوروككتيرى . ؟

بو پروپاگاندا ، مجلس بناسندن ، آقرمە محافلندن اوھو صفارنە قدر انفجار ايتدىلردى . اردوبە ،
ھرواسطە ابلە بومفسد تكارانە تلقينات ، بايلمغە چالاشيلوردى .

روؤف بك ، صیق صیق ، محرمانه دیوردی ، که هیچ اولمزسه حقیقی وضعیتی بکا سوبله . اردو نه حاله در . فی الحقیقه تعرض ایدمه یه جگمی ؟

۴ مارت ۳۳۸ کونی آقشامی ، جهیمی تفتیش اتمک اوزره ، آقشردن مسافره فرار ویرمشم . بومناستله اوگون مجلسده ، جلسه خفیه ده ، بعضی اضااحلده ورجارد بولندم . آکلا تدم . که سفارلا میدان محاربه سندن سوکره ، دشمن اردوسنی (اسکیشهر - سد قاری - آدیون قره حصار) خط عمومیه قدر تعقیب ایدن قوتلرمز ، بوتون اردو اولیوب ، یالکمز سواریلرمر و سوارلی قطعاتمه نقطه استناد اولقی اوزره ایلری سورولن بعضی فرقلرمزدی .

اردومزك قراری ، تعرضدر . فقط ، بو تعرضی ، تأخیر ایدیورز . سبی ، حاضر لعمری تماماً اکیاله برآز ده زمان لازمدر . یاریم حاضرقله ، یاریم تدبیرله ، یایله جق تعرض ، هیچ امرس ایتمه مکدن دها چوق فنادر . توقمزم ، تعرض قرارندن ص فطر ایتدیگمز ویا خود بوکا اقدار کسب ایتمکدن نا امید اولدیغمز سورنده تلقی و تفسیر ابدلکه محل بوقدر .

بوندن سوکره شو مطالعاتده بولندم : عثمانیلر ، اختیار ایدمه جکاری حرکانک شمولیه متناسب احتیاطکار و مدبر داورانمدقلری ایچون ، دها چوق ، حس و حرصلرینک تحت تأثیرنده حرکات ایتدکارندن ، ویا به قدر کیندکاری حاله ، رجعته مجبور اولمشلردر . اودن سوکره ، بودایشته دده دورامدیلر ، رجعت ایتدیلر ؟ بلغرادده مغلوب ورجعته مجبور ابدلایلر . بالقانلری ترك ایتدیلر . ووم ایلیدن چیقارلدیلر . بزه ، ایچنده هنوز دشمن بولنان بو وضعی ، میراث رافدیلر . بو صوک وطن پارچه سنی قورتاربرکن اولسون حرصلرمزدن ، حسلرمزدن فراغت ایدمه ترك متانی اولمه . خلاص ایچون . . استقلال ایچون اول و آخر دشمنله بوتون موجودیتمله ووروشورق اونی مغلوب ایتمکدن بشقه قرار وچاره بوقدر واوله من ا

سیکیر که وشه دیحی سوزلره ، تلقینلره ، اهمیت و اعتماد عطف اولناملیدر . عثمانلی طرز اداره و سیاستنک یاراندینی بو نوع ذهینلر مردود کورونلیدر . اردو ایله ، محاربه ایله ، عتد ایله بو ایشک ایچندن حقیقیلماز طرزنده کی ، منبعی خارجه بولان نصایحه تبعیت ایله ، بروضن ، بر منت استقلالی قورتیلا من . تاریخ ، بویله بر حادنه قید ایتمه مشدر . بونک عکسنی دوشونه رك حرکت ایدمه حکمرك ، حرارت انکیز نتایجله ، قارشیلشه جقلرینه ، شبه بوقدر . توریا ، ایشه ، بو یولده کی غلط فکرلره . . غلط ذهینلره ، صاحب اولانلر یوزندن ، هر عصر ، هر کون ، هر ساعت بر آز دها دنی ، ر آز دها سقوط ایتدیر . بو سقوط ، یالکمز مادیانده اولسه بدی ، هیچ بر اهمیتی بوقدی . مع الأسف ، سقوط ، اخلاق و معنویانه قدر شامل اولمش کورونیور . هیچ شبهه بوق ، که بو برونک مملکتی ، بوقوجه ملتی کربوه محو واضع حاله سوق ایدن ، باشلیجه عامل ، بو اولمشدر .

§ افندیلر ، بیلر سکمز ، که مجلسده بو عرض ایتدیگم دورده ، اک چوق منفی و بدبینانه رول لایانلر ، وقتیه ، نورك ملتک کندی کندینه تأمین استقلال ایدمه یه جکی قناعتی اظهار ایتش اولان ذوات ایدی . شونک ، بونک ، مانداسنی طلب اصرارنده بولنانلر ایدی . اونک ایچون مطالعاتمه شو یوله دوام ایتدم : دیدم ، که افندیلر ؛ مادی و بالخاصه معنوی سقوط ، قورقو ایله . . عجز ایله باشلار . عاجز و قورقاق انسانلر ، هر هانکی برفلاکت قارشوسنده ملتکده عطا لته دوچار اولسنه و محتجب

برحاله کلسنه سسائق اولورلر . عجز وتردده ، اوقدر ایلری کیدرلرکه عاذنا کندی کندیلرینی تحقیر ایدرلر . درلر ، که ز آدم کلز واولامیز ! کندی کندمز آدم اوله مزه امکان یوقدر . بزبلاقیدوشرطه موجودیمیزی راجسی به تودیع ایدلم . بالقان محاربه سندن صوکره ملتک ، بالخاصه اردونک باشنده بولنلرده ، بشقه طرزده وفیط عنی ذهنیتی تعقیب ایتشلردر .

تورکه یی ، بوله سقیم بوللرده انقراض واضع جلال وادیسنه سوق ایدنلرک الندن قورنارمقی لازمدره بونک ایچون ، کشف اولنیش برحقیقت واردر ، اوکا تبیعت ایده جکیز . اوحقیقت شودر : تورکیانک ران تفکرینی ، بوسوتون یکی رایمانله تمهیز ایتک .. بوتون ملتیه جید برمعنویت وبرمک ..

شمعی افندیلر ، دشمنه تعرض ایچون وبرلش اولان قطعی قرارمیزی تطبیقه باشلامه دن اول ، احضار واکل ایتمهک مجبور بولندیمز وسائط حربیه نیک نه اولدیغنی عرض ایدیم : تام اوج واسطه نیک حاضر لغت کانی درجده اولدیغنی کورمک لزومی ، حس ایدیورم . اولردن ، برنجیمی واک مهمی واصل اولانی دوغربدن دوغری به ملتک کندیمی در . ملتک ، حیات و استقلال ایچون قلبنده .. وجداننده متحلی ، منکشف ، آرزو وامللرک صلابتیدر . ملت بو آرزوی دروینسی نه قدر قوتلی اظهار ایدرسه ، بو آرزو واملنک تحققی ایچون نه قدر جوق عزم و ایمان کوستیرسه ، دشمنلره قارشى موفیت ایچون اوقدر قوتلی برواسطه مالک اولدیمز قانع اولورم . ایکنجی واسطه ، ملتى تمیل ایدن محسک آرزوی ملی اظهارده و بونک ایجاباتی قناعتله تطبیقه کوستره جکی عزم و جلا دندر . مجلس نه قدر جوق تساد و وحدت حالنده آرزوی ملی بی تجلی ایتدیریرسه دشمنه قارشى او قدر قوتلی واسطه نفوقه مالک اولورز .

اوجنجی واسطه ، ملتک مساج اولادلرندن عبارت اولوب دشمن قارشوسنده متحشد بولنان اردومزددر .

۶ افندیلر ، دیدیم . بواوج نوع واسطه ویا قوتک دشمنه قارشى وجوده کتیردیکی جبهلر ، ایکی ماهیتده تصور اولنه بیلیر . قولای آکلاشیلیمق ایچون شویله دیهیم ، داخلی جبهه ، ظاهری جبهه .. اصل اولان داخلی جبهه در . بوجهه بوتون مملکتک ، بوتون ملتک وجوده کتیردیکی جبهه در . ظاهری جبهه ، دوغربدن دوغری به اردونک دشمن قارشوسنده کی مسلح جبهه سیدر . بوجهه ، تزلزل ، تبدل ایدم بیلیر ، مغلوب اوله بیلیر . فقط ، بوحال ، هیچ بروقت برملکتی ، برملتی عمو ایدم مز . مهم اولان ، مملکتی نلندن یقان ، ملتى اسیر ایتدیرن داخلی جبهه نیک سقوطیدر . بوحقیقته بزدن زیاده واقف اولان دشمنلر ، بوجهه مزی بیتمق ایچون عصر لرجه چالیشمشلر وچالیشمقده درلر . بوکونه قدر موفقه اولمشلردر . فی الحقیقه « قامه بی ایچدن آلق » طیشندن زورلامدن چوق قولابدر . بومقصده شخصلرمزه قدر تماسه کله بیان مفسد میقروبلرک ، واسطه لرک موجودیتی ادعا ایتک جائزدر .

مجلسک ذهنیتی ، افمالی ، وضعیتی ، دشمنه امیدبخش اولدقجه داخلی وخارجی جبهه لرمزک برندن اویانمسنه امکان و احتمال یوقدر . مجلسده ، بر ویا برقاج اعضانک بدینی تلقین ایدن سوزلرندن بیله علممزه استفاده چاره لری آرانیمقده اولدیغنه شبهه ایدله ملیدر . خارجیه وکالتنک دوسیپلری بوکا دائر وثیقه لرله دولودر . قطعیتله عرض ایدرم ، که ایسته میهرک اولسه دشمنلره امید وبره جک مشملر ویرلدکجه دعوای ملینک حلی تأخره دوجار اولور .

۷ افندیلر ، بو مطالعاندن صوکره ، جبهه ده بولنه جزم صیره لده ، اردونک حیسات وافکاری

اوزرنده نا امیدى تولیداید. چك مناقشات علیه دن صرف نظر ایدلسنى ، الحاحیه مجلسدن رسا ایدتم .
بو بیاناتدن سوکره ، مخالفلرکده سورلرینى استماع ایدتم . مخالفلردن برى ، مطالعات ورجارى ،
امر وریورم سورنده تفسیر ایددی . دیگر برى ، مجلسك حسیانده کی نراهندن شه ایتدیكى درمان
ایندی . بر بشقسی قابل تطبیق اولیان بر شی ، پایله من . اردوینى اضمحلاله سوق ایدرسك
ایندم . دیدی .

§ محترم افندیلر ؛ هیئت علیه کزى ، مخالفلرک سورلرله اشغال ایتك ایستهم . چونکه ، بوسوزلر
بر قاج کشینك شاشقین وجاهل دماغلرینك عکسلرندن بشقه بر شی دکلدی . هیئت عمومیه ، معروضاتی
حسن تلقی ایلشدی . یالکز شرق جبهه سی قوماندانك بر مطالعه سنه ، بش اون کوندن برى ویرمه
موفق اولمیدیم جوانی ، جبهه یه کتیمه دن اول ، بوکون ، یعنی ۴ مارت ۳۳۸ ده یازمشدم . اونى صراض
ایده چکم . جوابك آکلاشیلمسی ایچون مساعده بیورسه کز اولا ورود ایدن مطالعه یی اوقویالم :

ذاته مخصوصدر

باش قوماندان مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه

امور اداره مزك وجه تشكلى حقنده کی مناقشه لر بزه هنوز واصل اولمقده در . حال صلحك
تأسسندن سوکره کی انتخابنده ، بر جوق قیمتی فائز برینه بر طاقم محافظه کارلر طویلانسنه قارشی
شمیدن آله جق تدبیری اك مهم یولورم . مجلس ملی ، قیمتدار شخصیتلری حاوی اولنزه ، ایکی
بیوك محذور مملکتی بو کونکی خرابیسنندن قورتارامیه جقدر . برنجیسی ، فکر تجدد اولمیه جق .
ایکنجیسی ، الله هم لایمهلری هر هانکی بر حسه قابیلر ق مناقشه به دخی لزوم کورمه دن رد
ایدیوره چکلردر . بویه بر مجلسه قارشی اعضایی بیوك متخصصلردن مرکب ، ایکنجی بر مجلس
بولومسنى ، فائده لی کوریورم و مجلس ملینك ناطلی و ترقیه دوغرو سائق اوله جنى کی حیات مملکته
علق ایدن قرارلر ، معموللر مجلسنده هیجانه لرد ویا قبول ایدلسه بیه ، بو مجلسك احاطه وارشادیه قرارك
تعدیل و ضررک دفعی ممکن اولور . بو مجلسه اعیان دیهرک اسکی دورك کهنه حیاتی خاطر لاملق
ایچون بیوك متخصصلر مجلسی ویا دهها مناسب بر نام ویرله بیلیر . اعضایی بر طاقم قیود و شروط
آئنده طبق معموللر کی ملت انتخاب ایدیه بیلیر . هر هانکی بر مسلکك الا هالی تحصیل کورمك
وتورکها حکومتك وکالتی ، وایلیکنی ویا اردو قوماندانلر قی باعش اولق کی مهم شرطلر تفرطیه
تقید اولنه بیلیر . مسأله نك تفرطانك طبیعی ، موجود حکومتلرکده تدقیقه هر درلو محذوردن
سالم بر حالده نمکندر . بیوك متخصصلر هیئت قبول اولنورسه ، هر وکالتك شوراسی ده بولردن
آیریلیر . مثلاً ، عسکری شوراسی ، نافع شوراسی وسائره کی ایکی مجلسك تصدیقندن کچه رک
بر مدت ایچون تقییب اساس اتخاذ ایدیه چك اولان هر هانکی بر پروغراهمزده نابت قدم اولق
وبوروغرامك طرق تطبیقه سنده ، مقصود هدف و نایه یی محافظه انك ایچون ، بو شورالرك وجودینی
بك لزومی حد ایدیورم . عکسی حاله وکالتلرده شخصلر دکیده کچه ، پروغرام و بونی پایه جق

شخصیتلرده آز چوق دكشمكدن قورنوله ميه جقدر . بوندن باشقه قبول ايديلن هر هانكي برهني ، متخصصلرنجه قبول اولغا زسه موجب تنقيد اولور . ملت بوكا لازمي كهي صاريللي . ملت مجلسي ، ملت نامنه رسيئي زده ويا قبول و قورنول حقيدر . فقط بويشقه ، اختصاص صاحبلرنيك بايه جفي وبوندن صوكره قبول اولنه جق شي ده بشقه اولور . حال طبعينيك رجوعندن صوكره كي انديشه وملا-تلايمي عرض ايليورم . مطالعه ساميلرنيك اشعاريني استرحام ايلرم .

۱۹ - ۲ - ۳۳۸ وبلا نومروليدر .

شرق جبهه سي قومانداني

كامل قومه بگر

۳۳۸-۳-۴

محمود سدر

شرق جبهه سي قومانداني كامل قومه بگر پاشا حضرتلرينه

ج : ۱۹ - ۲ - ۳۳۸ تاريخ وبلا نومرولي شيفره به ،

مايكلك اداره عموميه سنه واضع ايلد يكانه قوه هاليه بولنان بو بوك ملت مجلسنيك اتخاذ ايدم جي مقررانيك متخصصلردن مركب ديكر برهيت طرفندن تدقيق ايدله مسندن تولد ايدم جي محاذير حقنده كي نقطه نظر . دولري اساس اعتباريه اصابت كامله بي حائزدر .

اشتيق ، نام وعنواني (ايمان) اولسه دني ملتنيك بوتون حقوق و صلاحيتني حائز اوله رقي انتخاب ايدلمش وايديله جيك ، اولان بو بوك ملت مجلسنيك مقررات اساسيه سي ديكر برهيتنيك قراريله تقييد ايلمك اداره عموميه ده تعقيب ايلديكمز اساساتنيك روحيله قابل امتزاج اوله ميه جقدر . اشبو متخصصلر مجلسنيك ده مطالعه عليه ري وجيله ملت طرفندن مبعوثلر كي انتخابي تقديرنده عيني منبهدن عيني صلاحيتني آلمش ايكي بو بوك قوتك اداره عموميه ملته مؤثر اولسي وضعت حقوقيه ده اولديني كي عملي ساحه ده ده موجب تشوش پرايكليك تولد ايدم جيك وبوضيتدن متولد موالنه سركي تاليف ايجون حيات و حقوق ملته مداخله كار اوچنجه بر قوتك وجوديني قبول ايتك ايجاب ايليه جقدر .

فكر عاجزانه مه كوره تصور بيوريلان محذورلري ازله ايجون چاره يكانه مله مجلسنيك ارباب لياقت واختصاصدن مركب اوله رقي انتخابي تامين ايتك و مجلسنيك تشكيلات داخايه سنده ، انجمنلر انتخابانده ، هيات وكيه نيك تفريق و انتخابنده علم واختصاص خصوصنه فوق العاده اهميت ويرمك خصوصلردن عبارتدر . كيچيرديكمز فجميع نهر برلرلر نياچمندن ملهم بولنان و ملتلك اداره سنده اسلم بر طريق اولديني كي حقوق اساسيه نقطه نظرندن ده لك مقبول برشكلي اختوا ايلين اداره حاضره مزك

تأسیس و تقویه سیله انتخابات خصوصاً در مقام پویش میسر می‌شود حال آنکه این کمی استقامت و تبحر و انکشافات بی‌شماره از آنجا که موجب تحسین براداره ما گردید و قوروش و له‌غی عرس می‌رسم.

تورکیه بیرونی ملت محسی رئیس
مصطفی کمال

§ محترم ایدیلر و ۳۳۷ سنه بی طرفنده ، مختلف دولته رسمی و غیر رسمی بر طاقم تماس و قوروش و بیوروش و تور - روس تماس و مناسباتی موجب براتفاقانده انکشاف ایدیلور و فرانسولر دن مانده ، ایتالیایر و انگلر لوله . تحسین اولمشدر . ۳۳۷ سنه بی حریر ایدیه سوء نهی موجب اوشش بوائز بر منتهی ذکر ایدیه حکم . ۱۳ حریران ۳۳۷ ده فوای اشتلافیه باش قوماندای حریران هرستون و تریمدن اولدیهی اوده . نیکشاهی هنری Henry و شنورتون Sturton نامنده ایلی و خط موقبله ایدیه بی به حدیث . بوضابطه ، جنرال هاربنغتون طرفندن شوبلیفانده بولندیلر : بن ، بطوریکه بویله ایدیه باین سه سوله بوقاز ایچنده هر ختولک بالسنه کیده . اوراده حریران ایدیه عیناً سارایرید . آکلاشه . انکتره استمال نامیزی قبول ایتدیکنی ، بماندیلرک طور اقل بریدن جندره . حدیثی و مسائل سائره بوزرنده مافشنت مکر اولدیهی سونمشدر . بوضابطه و بریلن جوابده ، سه اسسوه کتیه حکم و جیرال هایینمونک ایدیه بولی به کوب اوسرده اوراده بولنان رأفت پاشا ایدیه کوروشمشک مسب اوله حی بیدرشدی .

۱۴ حریران ۳۳۷ مانجی بر تعریفده ، استنبولده حامد بکدن ورود ایتدی . بوتلغرافنامه مالی شوبله ایدی : بوراده موقع رسمی ، اوزان رانکلیر ، انکتره استنبولده الک بوبوک مقامی نامنه بوبوک ایدیه کوره مراجعتیه سریع رصلحه واصل اولوق ایچون مذاکره حاضر بولندیلر دن مصطفی کمال پاشا حصر ندرله همان مناسباته کیشمشک آرزو ایتدیلرینی و جواب سریعه منتظر بولندیلرینی عرضه دلالت ایدیهی رحایتدی .

§ حامد بکه و بریلن جوابده ، مذاکرانه حاضر اولدیغمن بیدرشدی .

۵ تور ۳۳۷ ده زولنوله ایدیه کلن بر اسکلر طور پیدیهی جنرال هاربنغتونن بکا بر مکتوب کتیرشدی . روجهی آقردیه تلغرافله بیدریلن بومکتوب شوایدی :

و قوماندان هنری واسعه سیله آلدیم خبره نظراً ذات عالیبری بکا بر عسکرک بر عسکرله کوروشمی قبیلدن بعض مصالحات درمین اتمک آرزوسیده بولونیورسکنز . بویله اولدیهی تقدیرده ذات عالیبرنجیه موافق کوربله جک رکونده ایدیه بونیده و یاخود ایزمیتده ذات عالیبرنه ملاقی اولوق اوزره و آراقس ، Ajax ؛ زرهلیسیله عزیمت ایچون بریتانیا حکومتی طرفندن مأذونیتی حائر بولونیورم و وضعیت حقنده آرزو بیورلدیهی تقدیرده صوک درجه واضح و سربست بر صورتده تعاطی افکار الملکه حاضرم . مطالعاتکزی دیکله مکه و بونلری برای تدقیق انکتره حکومتیه تبلیغه مأذونم . انکتره حکومتی نامنه نه اجرای مذاکره ، نه ده مکالمه ایچون هیچ بر صفت رسمیهی حائر دکلم . ملاقاتک انکلیز زرهلیسینده وقوعی لازمدر . زرهلیده ذات عالیبری ، کندیلرینه لایق بر صورتده قبول ایدیه جکدره .

قرمه عودتارینه قدر حریت کامه یی جائز بوله حفر در. بوسورت قبول ایدلیدی تقدیرده ذات طالبینه موافق کامه جگ تاریخ وساعتك لطفاً تعینی رجا ایدرم .

بو مکتوب محتویانه نظراً جنرال هاریستقونله تماس آرایان واونکله کوروشمك آروسی اظهار ایدن بن اولدیغم آ کلاشیلور . حاجوکه حقیقت ، بویه دکلدی . اونک ایچون جنرال هاریستقونه شوجوایی ویردم :

« زونولدانه کوندرمش اولدیغکز مکتوب ترجمه سی بوگون آنقرمه بیلدیردیلر . آره مزده واقع اوله جق دکاتانك بر سوء تفهم اوزربنه مؤسس اوله میسی ایچون آنیدمکی خصوص اوزربنه دقتکزی جمله مجبورم . ۱۳ حزیران ناریننده بیکباشی هاری ورفاسی ایسه بولی به کورک ذات طالبینك ، بیکباشی هاری طرفندن رأفت باشابه تنکاف ایدلمش اولان اساسلر اوررنده جمله کوروشمك آرزو ابتدیککزی بیان ایتشلدی . نه کم بوجهلر بیکباشی هاری طرفندن سره خطاً یازیوب برصورت طرفندن مضی اوله رق بزه بر ایللمش اولان مکتوبده بیان ایدلمشدر . آره مزده باشلایان دوعربدن دوعری به مخبراتك مقدمه سی بوندن عبارتدر . مطالب ملیه من ، ذات عالیله به معلومدر . ملی طوبر اقلرمك دشمنلردن تمامیه استخلاصی ، حدود ملیه من داخلنده سیاسی ، ملی ، اقتصادی ، عسکری ، عدلی ، حرئی استقلال نامز اساسی قبول ایدلیدی تقدیرده . مذاکراته کرمکه آماده اولدیغمزی بیان ایدرم . بیکباشی هاری طرفندن سزه ایتماح ایدیان اسبابه بناء ، مذاکراتك ذات طالبینه فوق العاده حسن قبول کوستریله جگ اولان ایسه بولی قصبه سسندنه وقرمه ده واقع اونسی طرفزدن موافق کوروشمكدر . بونقاط نظرده ، آره مزده مطابقت افکار اولوب اولدیغنی نصریح ایده-جك جوابکزه انتظار ایدیبورم . متصد هالیکز ، ساده جه وضعیت حقیقه تعاضی افکار ایسه ، بونك ایچون رفتارزدن بری مأمور ایدیبایرز .

بو مکتوبه بر جواب کلدی . آنجق تموزك بدیخی کونی ، استنبوله حامد بکی کوردن انکلیز مصلحتکنداری موسیو « راتینفان ، Rainfan » رتاجر صتیله آناتولویه کن بیکباشی هاری نه جنرال هاریستقون اوراده کی انکلیز اسراسنك موقع وحتترلندن خبردار اولمغه چالیشمسی و قابله ملی اردولرك استنبوله دوعرو حرکتیه دوام ایدوب انجیه جککرسنك مصطفی کمال باشادن تحقیقی ، تنبیه ایدلیدی جهته ، بیکباشی هارینك بوندن ماعدا قشباتده برکونا صلاحیتی اولدیغی بیلدیرمش .

۵۱ ائدیله ، ۳۳۸ سنه سی آغ-توسنه قدرده غرب دولتریه مثبت معاهده جدی مناسبلر وقوع بوندی . مملکت مزده بولنان دشمنلری سلاح قوتیه حیقارمدقجه ، حیقارمیه جگ موجودیت و قدرت ملیه منی فعلاً اثبات ایتدکجه ، دیپلوماسی ساحه سنده امیده قایلیمه نك جائز اولدیغنی حقیقه کی قذاعت مز قطنی ودائی ایدی . ائک دوعرو قناعتك بو اولدیغنی ، بو اوله جغنی ، طبیی اوله رق قبول ایتك موافقتدر . فی الحقیقه بوگونك شرائط حیاتیه سی ایچنده بر فرد ایچون اولدیغنی کبی . بر ملت ایچون دخی قدرت وقابلیتی اثر فعلی ایله اظهار واثبات ایتدکجه اعتبار و اهمیت انتظارنده بولنق بهبوددر . قدرت وقابلیتدن محروم اولانلره التفات اولنر . انسانلق ، عدالت ، مروت ایجاباتی ، بونون بو اوصافی حائز اولدیغنی کوسترنلر طلب ایده بیلر .

ائدیله ؛ جهان ، امتحان میدانیدر . تورک ملتی ، بونجه عصرلردن مسوکره یه بر امتحان ،

هم بودفہ الک چٹین بر امتحان قارشوسندہ ، بولندبریلوردی . امتحانده موفق اولہدن ، لطفکارانہ معاملہ لره انتظار ایتک بزم ایچون جائز اولہیلیرمیدی ؟

بز ، کمال جدیدتہ جهان نظرندہ ویرہ جکمز امتحانہ حاضر لانیکن ، بر طرفدن مشاہدہ لکده وضعیت واحوال روحیہ وفکریرلینی ، نظرندن دور طوقتمہ منی دائماً فائده لی بولیوردی . ہر مقصدلہ معلومکنز اولدینی وجہلہ ، اولہ ، خارجیہ وکیلی بولان یوسف کمال بکی وبالا خرہدہ داخلہ وکیلی اولان فتحی بکی آوروپایہ اعزام ایتمشک . استانبول اوزرندن آوروپایہ کیدہجک اولان یوسف کمال بکہ استانبولہ حائد بعض خصوصی وظیفہ لردہ ویرنشدی . یوسف کمال بک ، عزت پاشا ورفقاسیلہ و آرزو و طلب حقیقی وقوعندہ وحیدالدین ایلہدہ کوروشہجکدی . وحیدالدینک ، مجلسی طائمی ، عزت پاشا ورفقاسنک ، بزم تہذیب ابتدیکمز ہدفہ متوجہ اولہرق بورومسی لزومنی ، تکلیف ایدہجکدی . یوسف کمال بک ، استانبولہ ، آلدینی تعلیمات دائرہسندہ حرکت ابتدی . فقط ، مع الناس عزت پاشا ورفقاسی ، کندبسی اشغال و اغفال ایدرک پادشاہہ بر مراجعتی صورندہ کونوردیلر . عزت پاشا ورفقاسی نونکلہدہ اکثنا ایتیمہرک ، یوسف کمال بک آوروپادہ کی تشبہاتی اغلاق واشکال ایتک اوزرہ عزت پاشانی ، یونان تحت اشغالیدہ بولان برلردن کچیرہرک یوسف کمال بکدن اول بارسہ ولزنا رویہ کونوردیلر . عزت پاشا ، بوسیاستنی صولہ دقیقه قدر کیزلہمشدر .

یوسف کمال بک پارس ولوندرہدہ یاپانی مکالمہ لردن بر نتیجہ چیتمدی . یالکیز ، شوآ کلاشیدی کہ دول ائتلافیہ خارجیہ ناظرلری قریباً اجتہاح ایدہجکلر ، بزم صالح تکلیفایندہ بولنہجتلرہش . آناطولونک تخیلیسی اساس اعتباریلہ قبول ایدلش ایسہدہ قونفرانس مذاکراتی ایسندہ شوریہ ایشلیسہ صلح تشبیلرینک عقیم قانہجنی جہتلہ یونانیلرلہ بر متارکہ عقد ایتہمن لازم ایش . بو خصوصی ، یوسف کمال بک سویلہین لورد کورزونہ ، یوسف کمال بک ، قونفرانسک اولہ آناطولونک تخیلیسہ ترار ویروب طرفینہ تبلیغ ایتمشک متارکہدن دہا قوتلی اولہجفی سولہش . لورد کورزونہ ، مرکمہ ، مصر قالش وبونک حکومتہ ابلاغیلہ آلہجی جوابک کندبسیہ اعتناستی بیلیرہش .

یوسف کمال بک ہنوز عودت ایتہدن ، دول ائتلافیہ خارجیہ ناظرلری قونفراندی ۲۲ مارت ۱۹۲۳-۲۸ تاریخندہ ، تورکیا وبونان حکومتارینہ متارکہ تکلیفیدہ بولدی .

بو صرہدہ بن ، جہہدہ بولونیوردم . متارکہ تکلیفندن خارجیہ وکالی وکلی جازلک طرفندن خبردار ایدلدم . متارکہ تکلیفک خطوط اساسیہسی شونلردی : طرفین قسمانی آرہسہ ، ان کیلومترولق عسکردن خالی بر ساحہ تشکیل ایدیلہجک . . قطعات ، انسان و مہمات اغباریلہ تقویہ ایدیلہجک . . وضع الجیشدہ تبدیلات پایلمنیہجق . . مالزمہ دخی ریردن بریرہ نسل ایدنیہجک . . اردومن وعسکری وضعیتمز ، ائتلاف دولتلرینک عسکری قومیسینلرینک مراقبہ وتفیششہ عرش ایدیلہجک . . بوقومیسینونلرک حکملکنی ، خلوصہ قبول ایدہجکمز . . خلاصات ، اوچ آی مدنیہتعطیل ایدیلہجک ومذاکرات اولیہ صلحیہ طرفینہجہ قبول ایدیلینجیہ قدر ، اوچر آیلای مدنیہ کسیدیلکندن تجدد ایدہجک ، خاصیتندن بری حرکاتہ کچمک ایسترسہ ، متارکہ مدتک ادعہ صندن ہیچ اونرسہ اون بش کون اول طرف دیکرہ وائتلاف دولتلی مٹلرینہ اخبار کیفیتہ ایدہجک . .

افندیلر ، یونانیلر ، بومتارکابی درحال قبول استدیله . یونان اردوسی سفاریده ماده و معناملوب ایدیشی . بوردولک یکیدن واسع متیاسده حرکت و تعرض یاهررق تجربه طالعہ بردھا قیام ایتسی مشکل ایدی . بونی ، بو حقیقی آ کلامق ، البته هر کسجه ممکن اولمشدی . یونان اردوسی یکیدن نتیجه قطعه و بره جک حرکانه سوق ایتک ممکن اوله منجه ، بزمده برسنه یه یقین برزماندنبری احضاریله مشمول اولدیغمز اردومزی عطائه سوق ایتک ، حکومت ملیه امیدلر و بره رک ، انتظار ایچنده برافق و بوضورتله کچه جک زمان ظرفنده ، حکومت ملیه واردومزی گوشه تلمک جدآ مهم برتدیر ایدی . بناء علیه ائتلاف دولترینک ، آماتولوپی محلیه و شرق قریب مسئله سی حل مقصدیله اولدیغنی ، افاده ایلدکری بومتارک شراطنی جدیدله تدقیق ایتدک .

اولا ، آتقرده بولنان هیئت وکیه ایله ، ماکنه باشنده ، شخبره ایله مداوله افکار ایتدک . استانولایه کی مأمورمن واسطه سیله خارجییه وکالتندن دول متفقہ مثلارینه ویرلسنی نسیب ایتدیکنز ایاتک جواب شو ایدی :

« متارک تملیمنی حاوی نومه نی ۲۲ مارت ۳۳۸ تاریخلی تلغرافنامه کزه ذیل اوله رق بونون ۲۴ مارت ۳۳۸ سعت .. ده آلام . محتویاتنک ، اردولک وضعیته تعلق اعتباریله هیئت وکیه ۴۰ وایاب ایدرسه مجلسجه ، موقع مذاکره فوجده دن اول ، جبهده بولنان باش قوماندانک مطالعه سنی بیلدیرمسی ایچون مشارابه یازدم . کیفیتی مثترک آرزولری وجهه ممکن اولدینی قدر قیسه برزمانده ، تورکیا بویوک ملت مجلسی حکومتنک جوابی ابلاغ ایلدیکسی مثللره بیلدیریکز افندم . »

۲۴ مارت ۳۳۸ تاریخنده هیئت وکیه ریاسته شوه عامه می بیلدیردم :

« اساس اعتباریله ، دول متفقہ خارجییه نامحرلرینک مشترکاً یایدقاری متارک تکلیفنه قارشی ، رد ایله مقبله ایتک ویا هر هانکی بر شکل وصورنده عدم تمایل ویا عدم اعتماد حسی و بره جک ضرزده منانه ده بولتی ، دوغرو دکلدلر . بالعکس سارک تکلیفنی حسن تلقی ایتک لازمدر بناء علیه و بره جکمن جواب ، منی دکل ، مثبت اوله جقدر . دول متفقده حسن نیت یوق ایسه ، بانه ججه منفی معامله آنلردن واقع اولمیدر . بز ، یالکیز اونلرک تکلیف ایتدیکی شراطی قبول ایدمه جکمز دن منال شراط درمیان ایدم جکمز . »

ایرتسی کون آژانس و تلغرافنرده ، نومه دن بحث ایدرک شوحوادثی نشر ایدیورلردی :

« شرق قریبده مسلحی احاده ایتک و یکیدن جان و مال ضایع ایتهدن ، آسیای صفراتنک تخلیه سی مقصدینه معطوف اولدیپی ظن ایدیلن اشبو تکلیفک ، تورکیا بویوک ملت مجلسی حکومتنجه حسن تلقی ایلدیکسی و دول متفقہ نک حسن نیت و وضع بیطرفیسه امنیت ایدرک ، حکوه تیجه مثبت جواب ویرلسی مأمول قوی بولندینی ، حکومت محافلنجه افاده اولنقددر . مذکور تکلیفک معقول و قابل تطبیق شراطی محتوی و صلحک بر آن اول عودتی تأمین ایدم جک قیسه مدله ، مقید اولسنی نمی ایدرز . »

هیئت وکیه نک ، ویرله جک جوابک آوروپاده بولنان خارجییه وکیلزک عودنه تعلیق معالعه سنه ویردیکم جوابده بوانتظاره لزوم اولدینی بیلدیرمکله برابر جواب حتمده کی عمومی قرارمی ده شوضورتله خلاصه ایتدم :

« متارکه تکلیفی بارپرنسپ قبول ابدیورز . آنجق اردونك اكمال واحضارندن بر آن كرى قالنیه جقدر . اردومزك داخلنه ، اجنبی قونترول هیئتلى ، صوفیه جفر . متارکینی ، تخلیه بك اجرایی ایچون قبول ایتك اساسلى دائره سنده قابل تطبیق واجرا شرطلر درمیان ایده جکمز . متارکه ایله برابر تخلیه نك باشلامسی اك مهم شرطی ، تشکیل ایده جکدر . »

مارتک ۲۴ نجی کونی ماکنه باشنده ، بن ، نوطیه ویریله جک اولان جوابی ، هیئت وکیلله بیلدیردم . هیئت وکیلله آنقرده حاضرلادقلری بر جواب صورتی بکا بیلدیرمشلردی . ایکی جواب صورتلری آردسند . بعض فرقلر کورولدی . نهایت ۱/۴ مارت کیجه سی هیئت وکیلله ایله سیور بخصارده برلشهرک ، جوابی نوطیه یی بالندا کره تثبیت ایتکه ، قرار ویردک .

افندیلر ، استانبولده کی مأمور مخصوصمزک ، خارجیه وکاتنه کشیده ایتدیکی ۲۵ مارت تاریخی شفره تلغرافنه نظر آ ، مأمور مخصوصمز توفیق پاشا ایله کوروشمش . توفیق پاشا ، مشلرک ، پادشاهک حکومتنه ویردکلی عینی نوطیه یی آنقریه تبلیغ ایدرک آلته جق جوابک کنیدیلرینه بیلدیرلمسی رجا ایتدکلی سوبله مش . مأمورمز توفیق پاشایه حق کلامک یاکمز متارکه تکلیفی خصوصنده می یوقه عموم مسائلده می آنقریه حائد اولدینی صورمش ، توفیق پاشا بوکا جواب ویرمه مش . مأمورمزک ، عزت باشادن نه کی خبرلر آلدینی سؤلنه ، توفیق پاشا شو جوابی ویرمش : عزت پاشا یاقینده قونفرانسک انعقاد ایده جکنی وهر حالده افراطه واریلامسی بیلدیریور .

افندیلر ؛ سیور بخصارده متارکه تکلیفه حائد اولان نوطه جوابی قرارلشدیردقندن صوکره هیئت وکیلله آنقریه عودت ایتدی . فقط بوجوابی ویرمه وقت قالمه دن بارسده انعقاد ایدن ناظرلر قونفرانسک ۲۶ مارت ۹۲۲ - ۳۳۸ تاریخی ایکنجی برنوطه سی آلدی . بنوطه ، ائتلاف دوللرینک ، صلح اساسانی حفته کی تکلیفلرنی ، احتوا ایدیوردی . بوتکلیفلرک خطوط اساسیه سی شوناردی :

« کرک تورکیاده ، کرک یونانستانده اقلیتلرک مدافعه حقوقنه و بوابده وضع اولنه جق قواعدک تطبیقنه جمعیت اقوامک دخی اشتراک ایتدیرلمسی ؛ شرقده برارمنی یوردینک تشکیلی ، و بوابده کدک جمعیت اقوامک اشتراک ایتدیرلمسی ،

بوغازلرک سربستینی تأمین ایچون کابیولی شبه جزیره سنده و بوغازلر حوالیسندده غیر عسکری برمنظنه تشکیلی ؛

تراکیا حدودینک تکیر داغنی بزه و قرق کایسا ، بابا اسکئی و ادرنه یی یونانلیلرله براته جق صورتده تثبیتی ؛ بزه قله جق اولان ازمیرک روملرینه و یونانلیلرله قله جق اولان ادرنه ک تورکلیرینه ، استوشهرلرک اداره سنه عادلانه بر صورتده اشتراک ایده بیلیمک امکاتی ویرمک مقصدیله مناسب بر اصولک قرارلشدیرلمسی ؛ صابی متعاقب استانبولک ائتلافجیلرجه تخلیه می ؛

سهور پروژه سی ایله المی بیک کشیدن مرکب اولان تورک قوای مسئله سنک سکسان بش بیکه ابلاغی و سهور پروژه سنده اولدیی کی عسکرلر مزک اجرته لی عسکر اولسی .

سهور پروژه سنده کی مالی قومبسیونک القاسبله برابر دول ائتلافیه ک اقتصادی منافعی ، دیون عمومیه ک و بزه تحمیل اولنه جق تعهیدات حربیه ک تأمین تسویه سی خصوصنده تورک حاکمیتیه قابل تألیف بر اصولک تعینی .

عدلی و اقتصادی قایتولاسیونلرده تعدیلات اجراسی ضمنده برر قومیسئونک تشکیلی .
افندیار ، ائتلاف دولترینک متارکه تکلیفنه عائد اولان ایلک نوطه لرینک محتویاتی تحلیل ایدلدکن
وایکنجی مفصل نوطه لرینک احتوا ایلدیکی شرائط کورولدکن صوکره استانبول حکومتی ده برابر
اولدینی حالدہ علیهمزده احکار تشبث و مساعی ایلہ یکی برصفحه آجدقلرینہ حکم ایتک طبیعی ایدی .
بوکا قارشى وضعیتی غایت جدی تلقی ایلک واساسلی ، بویوک برمجادلهیه حاضر لایمق لازم کلیوردی .
اولا ، بزه تکلیف اولنن شرائطک ماهیتی، ملته وجهان افکارینہ ، تشریح ایتک مناسب ایدی .
بونقعه نظرلردن هیئت وکیلہیه اشعارانده بولندم .

هرایکی نوطهیه ، ۵ نیسان ۳۳۸ تاریخنده ویریان جوابمیزک اساس نقطه لرینی ، خاطر لانهیم :
متارکه بی اساس اعتباریه قبول ایتدک . فقط شرط اساسی اوله رق متارکه ایلہ برابر تخلیه عملیه سنه
ابتدار اولسنی ، الزم عد ایتدک . متارکه مدتک آناطولونک تخلیه مدتی اولان درت آیدن عبارت
اولسنی تکلیف و تخلیه ختامنده ، مذاکرات اولیه صاحبه نتیجه لته مش اولورسه ، متارکه نک کندیلککندن
اوج آی دهامتداینه موافقت ایلدک .

تخلیه نک طرز اجراسی ایچونده تکلیفمز شو ایدی :
متارکه مبدأدن اعتباراً ایلک اون بش کون ظرفنده (اسکیشهر - کوتاهیہ - آفیون قره حصار)
خط عمومیسنک و متارکه مبدأدن درت آی ظرفنده از میر دخی داخل اولدینی حالده ، اراضی مشغوله ،
تماماً تخلیه ایدیلہ جکدر .

متارکه حقنده کی تکلیفلرمز ، دول مفتحه جه قبول ایلدیکی تقدیرده ، صلح تکلیفلرینی ندقیق
ایچون ، اوج هفته ظرفنده مرخصلرمزی ، تقرر ایدہ جک شهره ، کوندرمکه آماده اولدینمزی
بیلدردک .

بونوطه مزه ۱۵ نیسان ۳۳۸ ده جواب ویردیله . بالطبع منفی ایدی . بزده ۲۲ نیسانده بوکا
جواب ویردک . بوجوابمیزک نهایتنده ، متارکه مسئله سنده مطابقت حاصل اولسه بیلہ ، صلح مذاکراتی
تأخیر ایتمه نک موافق اولیه جفنی بیلدردک . ایزمیتده برقونفرانس طوپلانسنی تکلیف ایتدک . بوخبرات
دخی نتیجه سز قالدی . بکفوزده ویاوندیکده برقونفرانسک اجتماعی مکرراً موضوع بحث اولدی .
فقط نهایی ظفرمیزک تحقیق آننه قدر ، بونلرک هیچ بری تحقیق ایتدی .

§ محترم افندیار ؛ بزم باش قوماندانلغمزہ حائد ۵ آغستوس ۳۳۷ تاریخی قانونک آبرینجه برنارینچہ سی
واردر . آرزو بیورورسه کز ، بوخصوصده هیئت علیہ کزی برآز تنویر ایدہیم .

باش قوماندانلق قانونی ، برنجی دفعه ۳۱ تشرین اول ۳۳۷ ده ؛ ایکنجی دفعه ۴ شباط ۳۸ ده ؛
اوجنجی دفعه ۶ مایس ۳۸ ده تمدید ایدلای . هر دفعه سنده مخالفلرک کونا کون تنقیدات و تعریضاتی
وقوع بولدی . بالخاصه اوجنجی تمدیدی ، مهمجه بروقه حانده اولدی .

۶ مایس ۳۳۸ کونه تقدم ایدن کونلرده ، زمانی کلیدیکی ایچون قانونک تمدیدی ، مجلسده

موضوع بحث اولش، بن؛ راحتسز لقم مناسبتيله مجلسده حاضر بولنه مامشدم. ۵ مایس کونی آقشای اقامتکامه کلن هیئت وکیله، وضعیتی شویله ایضاح ایتدی: مجلسده مخالفلر، بنم؛ باش قوماندانلقدیه قانیه ایسته میورلر. بر جوق مناقشه لی مذاکراندن سوکره مسئله، رایه وضع اولنش، اصولاً لازم کلن اکثریت حاصل اولمهش یعنی باش قوماندانلق قانونک تمدیدی قبول ایدلمهش. هیئت وکیله بالخاصه ارکان حربیه عمومیه ریاستی ومدافعه ملیه وکالتی—که وضعیت عسکریه بی یاقیندن تعقیب ایدن مقاملردر— فوق العاده متأثر اولشلر. مجلسک کوستردیکی حالت روحیه قارشوسنده کنیدیارینکده وظیفه یه دواملرندیه بر قائده اولیه جفنی درمیان ایدمک، استغابه قالدیشدیلر.

اردو، مجلس رایجی اظهار ایتدیکی دقیقه دن اعتبار آ، قوماندانسر قاشدی. ارکان حربیه عمومیه رئیس، وهیئت وکیلده، استغفا ایتدیکی تقدیرده مملکتک اداره عمومیه سنده شایان تأمل شدید بر بحرآنک وقوعی غیر قابل اجتناب ایدی. اولنک ایچون کرک ارکان حربیه عمومیه رئیسنه وکرک هیئت وکیلده ده یاکرمی دوت ساعت صبر وانتظار ایللربی رجا ایتدم. مملکتک مقصد عمومینک منقصد حایه می لقمه، بنده، باش قوماندانلق وظیفه سنی ایضیه دوام قرارینی ویردم و بونی هیئت وکیلده بیلدیردم.

ایرتسی کونی، یعنی ۶ مایس ۳۳۸ ده برجسته خفیه ده، مجلسه ایضاحات ویرمکیمی بیلدیردم. ایضاحاندن اول، باش قوماندانلق علیهنده سوز سوبلهش اولان ذواتک مطالعه لرینی، مجلس دینلربی کتیرمک، برر برر تدقیق ایتش بولونیوردم.

افندیلر؛ هیتکزی فضلہ یورمه مق ایچون عرض ایتدیکم جلسه خفیه ده کی بیاناتی خلاصه ایله اکتفا لیده جکم:

«افندیلر، دیم، باش قوماندانلق و باش قوماندانلق قانونی مسئله سنده، مبدأندیه اولدینی کی، بوکونده، قانونک، عدم لزومندن یاخود لزوم تعدیلندن بحث ایدن، و باش قوماندانلق موجودیتندن مشتکی اولان، ذوات واردر. بومشتکیلرک، دائماً عینی ذوات اولدینی کورولمکسدر. بن، لزومسز بر موقعک، بر مقامک مطلقاً ادامه بی طرفداری دکم. هر هانکی بر مقامک، لایسلا اوله جق صلاحیتلره مالکیتینی، تأمین ایدمک قانونلرکده طرفداری دکم. آنجق، باش قوماندانلق مقامنک وبومقامه صلاحیت بخش ایدن قانونک لزوم وعدم لزومنه قرار ویرمک ایچون وضعیت عمومیه آنک، وضعیت عسکریه آنک، لایقيله تدقیق ومطالعہ سی ایجاب ایدر. بونقعه ده دائر قناحتی عرض ایتمدن اول باش قوماندانلق وقانوننک عدم لزومی حققد سوز سوبلهش اولان ذواتک، بعض افاده لرینی حب برلبر مطالعه ایدم.

مثلاً، صالح افندی، (ارضوم مبعوثی) بنم، مجلسک حقنی غصب ایتدیکی، غصب ایتک ایستدیکی سوبله راک حق صریح حمزی ویرمه یز ا دیسه فریلد ایتش.

افندیلر؛ آجیق افاده ایدمک، بنی معذور کوریکیز، هر بریکیزک صلاحیت فوق العاده اله انتخاب اولنسنه صلاحیت فوق العاده یه مالک بر مجلسک تشککنه وبومجلسک، مملکتک، قدراتنه واضع اید بر معلیت اکتساب ایتسنه چالیشان بنم! بونده موفق اولوق ایچون الک یاقین آرزقداشدرعله فکر مجادله سی ایدم. بونون حیاتی، موجودیتی، بونون شرف وحییتی مهالکه اقا ایتدم. بناء علیه بو، بنم

اثرمدر . بن ، اثری تذلیل ایله دکل ، اعلا الله مؤظفم . صالح افندی دن هیچ اولمازسه ، نیده کندیسی قدر اولسون ، بوجلسك خوقیه علاقه دار فرض ایتمی رجا ایدرم . فضلہ برشی ایسته م . بو مطالعه دن صوکره مجلسك حقنی غضب ایتمك سوزینی ، تماماً صالح افندی به رد واطاده ایدرم . بوبله برشی موضوع بحث دکلدر واوله من .

افندیلر ؛ باش قوماندانلق مسئله سنك جلسه خفیه ده هذا کره سی مناسب اوله جفته دائر برتقریر ویرایش . بوده برچوق صورتلره سوء تفسیره اوغرامش . مسئله نك آچیق جلسه ده اولسی طلب ایلش . قره حصار صاحب مبعوثی محمد شکری بك ، جلسه خفیه لرله ، ملتدن حقیقتی کیزله مک آرزو ایدلیدیکی سوبله مش . بردفیه ، نورکیا بویوک ملت مجلسی ، یالکز تشریحی برمجلس مبعوثان دکلدر . صلاحیت اجرائیه یی ده حائز بولونیور . بوبله دخی اولسه ؛ مملکتک ، دولک ، هر درلو امرینه طائد مقررائی ، وقندن اول علناً موضوع بحث ایتمک ، افشا ایتمک ، دنیانک نره سنده کورولمشدر . با خصوص موضوع بحث مسئله ، دشمن قارشوسنده بولان براردولک باش قومانداننه طائد اولورسه ، بونی علناً هذا کره ایدره ک لیده اولدینی کی علبه ده سوبله نیان سوزلری دشمنه ایشیتدیرمکده ، منفعت مملکت وارمیدر ؟ باش قوماندانک اردو اوزرنده ، بالخصوص دشمن اوزرنده حکمی ، نفوذی ، برق بویوک اولمی لازمدر . حتی حسین عونى بک ، بوراده بحث ابتدیکى راحتسزلفمک بیله ، دشمن طرفندن ایشیداسی محذوریلدر . بوکا ، نه لزوم واردی . کورسیورسکیز که مسئله نك جلسه خفیه ده هذا کره سندن متصد ، محمد شکری بکک دیدیکی کی ، هیچ بروقت حقیقتلری ملتدن کیزله مک نقطه نظارینه معطوف دکلدر . کاشکه ، علناً هذا کره ده برمحذور اولسه ای ده محمد شکری بك کرسیدن استدلالینی باغیره باغیره سویاسه یدی . بن ده محمد شکری بکک سوزلرنده کی معنای ، مضمراتی ، ملته ایضاح وتفسیر ایسته یدم . شکری افندی بیاسین که ملت اونک کی دوشونیور . شکری افندی بیاسین که اونک دیدیکی کی قومدیا اوینامیوروز . بز ، بورابه قومدیا اویناتلق ایچون طوبلامدق . اعدیار ، قومدیا اوینایان و اوینانان شکری افندی نك کندیسیدر . فقط امین اولسون که بزاقومدیا به فایله جفته . شکری افندی اویناتلق و اویناتلق ایستدیکی قومدیا نتیجه سنده ، یقالاندی قانون چه سندن ، نه قدر بویوک برتذلل ایله قورتولدیغی ، اونو نه جق قدر چوق زمان کچه مشدر .

افندیلر ؛ حسین عونى بك ، باش قوماندانلق قانونی علبه ده اداره کلام ایدرکن ، برطاقم سوزلر حیرف ایتمش . مجلس طالی به ، بو طرز حرکتله ملتی رذیل ایدم جکسکیز ؛ دیش . مسکینلر سوزینی قوللایتمش . وظیفه لر شخصلره اولماز ؛ شخص یوقند ، ملت واردر طرزنده دستورلر درمیان ایتمش . کرچه ، اصل اولان ملتدر ، هیئت اجتماعیدر . اونک ده اراده عمومیه سی ، مجلسده متجایدیر ؛ بو هر برده بوبله در . فقط ، فردلرده واردر . مجلس ، مملکت ودولت ایشلرینی فردلره ، شخصلره ، بایتمده در . هر دولک امورینی تدویر ایدن شخص و شخصلر میدانده در . حقیقتی ، بی معنا نظریاته انکاره محل یوقدر .

§ افندیلر ؛ حسین عونى بك ، ایکیده برده ، برطاقم معناسر سوزلره بیاناتمی کسبوردی . کندیسنه آغیر اخطارده بولندم . مجلسك ، محله قهوه سی اولدیغی سویلدم . ملتک کبه سی اولان کرسی به ، کتدیسنق حرمت و رعایت طلب ایتمدم .

افندیلر ؟ سوز سویلین بر ذات ده صلاح الدین بکدر . صلاح الدین بک ، زه تعرض ایدوب ایدمه جکیزی سورمش ایتمش .. زده ایدمه جکز دیمشز .. کندیمی ده ایدمه جکسکر ! دیمش .. واک نهایت ایدمه مشز ! .. کندی سوزی اولمش ..

حالبوکه ، تعرضک اسباب تأخیرینی ، لزومی قدر مختلف وسیله لره ، ایضاح ابتدیکیزی ظنر ایدیورم . تکرار ایدمه که تعرض ایدمه جکز . دشمنی وطنزدن طرد و تبعید ایدمه جکز . بوقرار مزده ثابت بولونیورز . ترددی مستلزم هیچ بر سبب ، متصور دکلدرد . بوندن بشقه صلاح الدین بک دیمش که اردو حد اعظمیسنه وارمشدر . اوت ، اردومز مکملدر ، فقط ، حد اعظمیسنه وارماشدر . کندیمی کبی بر عسکر آرقداشک ، هیئت جلیله به بو طرزده بیاناتده بولنه بیلیمی ایچون ، اردونک ایچ یوزنی بیلیمی لازمدر . حالبوکه ، صلاح الدین بک ، بوندن چوق اوزا قدر . اردو ایله یقیندن علاقه دار اولانلرک سوزی ، یالکز بزم سوزم دکل ، بوتون قوماندانلرک سوزی ، کندیمسی تکذیب ایتمکده در . فقط شبهه سز ، اردومزی حد لایقنه ایصال ایدمه جکز . صلاح الدین بک هم سوزلرندن بری ده ، بزم اک مهم وظیفه من ، سیاست یاقمدر طرزنده کی مطالعه سیدر . خایر افندیلر ؟ بزم مهم واصل اولان وظیفه من ، سیاست یاقم دکلدرد . بزم و بوتون مملکت و ملتک بوکون ، یگانه وظیفه منی ، طو پراقلمزده بولنان دشمنی سونکولرمزله طرد ایتمکدر . بونی یاقه مدقجه ، سیاست بر لفظ بی معنادر عبارت قالیر . مع هذا ، بر دقیقه ایچون ، صلاح الدین بک سوزلرینی قبول ایدلم ! بوکا ، بن مانعیمی ؟ باش قوماندان مانعیدر ؟ بو سوزک باش قوماندانق قانونیه نه مناسبتی واردر ؟ آلاشیلیورکه بر مانعت و بر مبانیت متصوردر . بن ، ملی مقصدک ، تأمین ایچون ، یگانه چارمنک ، محاربه و محاربه ده موفقیت اولدیفنی سولیورم . بوتون قدرتمیزی ، بوتون منابعیمزی ، بوتون وارلتمیزی اردویه ویردجکز . اقتداریمزی ، دنیا به طایفه جغز و آنجق اوندن سوکره ، ملتی ، انسان کی یشاتیق ممکن اوله جقدرد ایدیورم .

صلاح الدین بک ، ایشته بو ذهنیتی ، عتلتجه سیاست یاقمه مانع تصور ایدیور و سیاستله حل مسئله ایدله چکی ذهاندنه بولونیور . برده ، صلاح الدین بک دیورکه ، بوگونکی وضعیت عسکر به نک مال اولدیفنی مصارفی تدقیق ایتمک ایچون ، باش قوماندانلرک موجودیتی بر حائلدر .

افندیلر ، بودوغرو دکلدرد . باش قوماندان ، مجلسی ؟ منابع مالیه بی تدقیقندن نه وقت منع ایتمشدر ؟ منابع وارداتمزله نه یاقه بیلجه جکز حقنده کی اندیشه ، بلکه هر کسندن زیاده بنی مشغول ایتمکده در . یالکز ، بن ، اردومزک موجودیت وقوتی ، پاره مزله متناسب بولدیهره قی نظریه سنی قبول ایدنلردن دکل ، « پاره من واردر ، اردو یاپارز ؛ پاره من ییتدی ، اردو انحلال ایتسون .. » .. بزم ایچون بویه بر مسئله یوقدر . افندیلر ؛ پاره واردر و یا یوقدر ، ایستر اولسون ایستر اولسون ، اردو واردر و اوله جقدرد . بو نقطه ده برخاضرمی ده احیا ایدیم ؛ بن ایلک دفعه بوایشه باشلادیم زمان ، الله قل و متفکر یشایان بر طاقم ذوات بکا صور دیلر ؛ پاره من وارمیدر ؟ .. سلاحمز وارمیدر ؟ یوقدر ، دیم . اوزمان ، احوالده نه یاقه جتسک ؟ دیدیلر . پاره اوله جق ؛ اردو اوله جق و بوملت استیلائی قورتاره جقدرد ؛ دیم . کوریورسکرکه هبسی اولدی و اوله جقدرد .

بر طاقم افندیلرده ؛ باش قوماندان ، ملته آنغاریه یاپدیریور دیمشار ، حالبوکه قانونک مملکتده

آنگاریه بی منع ایندیکنندن بحث ایشملر . بودوغرودر افندیلر ، فقط احتیاج ، نهلکه ، بزه هریشی مشروع کوسترمکده در . اردونک احتیاجاتی ، ملته آنگاریه یاپدیرمه بی استلزام ایدیورسه ، بونی یاپورز واک دوغر قان، بودر . ملتك واردونک مغلوب اولماسی ایچون، قانون بوکا مانعدر دییه، لزومی کوردیکم ندیری آلمتده تردد ایتیه جکم .

افندم ، قره واصف بکده دیمشکره ، هریرده باش قوماندان واردر . فقط باش قوماندانلق ایچون آریجه برقان بوقدر . موجود قوانین عسکریه ، هر قوماندانک اولدینی کبی باش قوماندانکده وظیفه وصلاحیتی تعیین ونجیدد ایدر وبونی ، علوم تعیین وثبیت ایدر .

مهمودمرکه ، دولتر ، مختلف اشکالده کی حکومترلرله اداره اولنورلر . شکلرینه کوره ، باشلرنده قرالار ، ایمپراطورلر ، پادشاهلر بولنور . بعضیلرینکده باشلرنده وئیس جمهورلر واردر . بویله مملکتلرده ، باش قوماندان ، دولتک رأس کارنده بولنان ذات اولور . بوذات ، باش قوماندانلق وظیفه سی ، یاکندیسى اشا ایدر ، یاخود برینی توکیل ایدر . بزم بوکونکی شکل حکومتزه کوره ، باش قوماندانلق ، مجلسک شخصیت معنویه سنده مندرجدر . بناء علیه ، مجلس فلان ویافلان ذاتی باش قوماندان انتخاب ایندیکنی افاده اندجه بوافاده قانون دبرلر . قرال ، پادشاه ، ایمپراطورک افاده سنه اراده دیندیکی کبی مجلسدن صادر اولان ارادات ملییه ده ، قانون نامی وبریلر . بناء علیه قانون واردر . بر مجلسک ، فوق العاده برزمانده ، کندیسنه فوق العاده وظیفه تودیع ایندیکی باش قوماندان ؛ قره واصف بکک ، قوماندانلرک وظیفه وصلاحیتلرینی تعیین ونجیدد ایندیکنی اشارت ایندیکی عسکری جزا قانونیه ، داخله نظامنامه سی جرجیوه سی داخلنده قالمسی لازم کن ، بر قوماندان دکلدلر . قره واصف بکک ، علوم تعیین وثبیت ایدر ، دیدیکی شی ، بوسبوتون بشقه در . علوم وفنون عسکریه ، عسکرک صفتی وباش قوماندان اوله حق ذاتده بولنسی لازم کان اوصافی افاده ، ایضاح وتعلیم ایدر . بوقسه ، انسانلری باش قوماندانلقه تعیین ایتکم ، قوماندان ایدله جک اردونک صاحب اصلیبی ویا وکلای مشروعه سی طرفندن اولور . باش قوماندانلق اوصافی حائزم دین هر آدمک او موقعه کندیلکنندن کله یلمسنگ ایسه معناسی بوس بوتون بشقه در .

قره واصف بک ، برده دیمشکره ، باش قوماندان ، جهه نك کریسنده کی امورله اشتغال ایتسین ا بو فکر ، خطا در . جهه نك انسان موجودیله ، غذا سیله ، لباسیله ، سلاح وجبخانه سیله وسائر سیله علاقه دار اولان باش قوماندان ، البته بوتون بونلرک کزیده بولنان منابعیله علاقه داردر . قره واصف بک ، بو ، ادعا ایندیکی فکری ، هانکی کتابده ، هانکی ساحده ، هانکی یرده کورمش ا کرچه ، هم جهه ابله هم ده کزیده برحق ایشلرله اشتغال ایتک کوچدر . بر آدم ، هم جهه قوماندان ایدله جک ، محاربه اداره ایدله جک ، هم ده عینی زمانده کری مناطقده برحق شیرک اجراسنی تأمین ایدله جک . بونی بر آدم ناصل یاپایلیر ؟ شهسز یاپار . فقط یاپار دیدیکم زمان باش قوماندان بو آن ، جهه قوماندان ایدر . صوکره اورادن قاتلار فلان یره کیدر ، اطاشه ایشنی یاپار ، فلان یره کیدر ، اکمال ایشنی یاپار دیمک دکلدلر . بویوک ایشلر درعهده ایتمه مش انسانلرک ، بو خصوصده کی ترددلرینی ، معذور کورمیلیدر . باقیکز ! سزه بر مثال

سویلیه ییم : بن ، چوق عجمی قوماندانلر کوردیم . مثلاً ، بر آلائی قوماندانی ، یکی فرقه قوماندانی اولمش ، ویا بر فرقه قوماندانی یکی قول اردو قوماندانی اولمش ، بر آزده نجره سز ا هنوز اکتساب نجره ییه زمان بولامادن مشکل وضعیتلر قارشوسنده قالمش ، مدت عمرنده بر فرقه یه آلیشمش ایکن ، دشمن

قارشوسنده ايکي ويا اوج فرقه به بردن قوماندا مجبوريتنده بولوتجه ، دوجار تردد و مشکلات اولسي صميمير . بر فرقه به قوماندا ايتديکي زمان ممکن اولديني قدر ، بونون فرقه جزماناملري نظري آلتنده برلشديرمک وسوق واداره اتمک امكانه مالک اولان بر عجمي قوماندان ، ايکي اوج فرقه نك نظرلندن ارزاق موضعلرده ، محاربه سني اداره به مجبور اولديني زمان ، کندی کندينه ، بن هانکي فرقه نك ياننده بولتيم ، اونکمي ، بونکمي ؟ اوراده مي ، بوراده مي ؟ ديه صووار . .

خاير ! نه اوراده بولنه جتسک ، نه ده بوراده ! اوله بر برده بولنه جتسک که ، هپسني اداره ابدجسک . او زمان بن هپچ برني لاييله کورهم ! دير . طبيعي کوره مزسک ، البته کوزلرکه کوره مزسک ! عقل و فراستکه کورمک لازمدر .

واصف بک ، برمطالع سنده ديش که ، بوسقاريه محاربه سندن صوکره ، ايشته حالا قيردايه مدق ، قيردايه بورز . بوسوز . بعنيلرينک برادو سساريله و آلتيلريله قارشيلانش .

افنديلر ، بونون چوق متأثر و متأذي اولدم . چوق حجاب دويدم . اردونک قيردلامه سني وقيردلامه جني ادما ايدن ر غالمک سوزلريني آلتيشلامق ، جدا چوق غريبدر . رجا ايدرم ، بوني بوراده کومه لم ، کيمسه ايشتمه سين !

ايشته افنديلر ، باش قوماندانلنک عدم لزوه ني ابات اتمک ايچون سويانن سوزلرک ، بللي باشليلري بونلردن عبارتدر . نيمه بوسوزلره ويرهيله جکم حوابلر ايشيدلدي . بونون صوکره کي محاکمه وقرار مجلسه عائددر . بالکتر ، بر حقيقتي نظردقه وضع اتمک مجبوريتنده يم . مجلس عالينک ، باش قوماندانلنک لزومه قانع بولنديغه شبه اولمه مقله برابر ، مخالفتک ، هپچ براساسه مستند اوئيان تظاهرائي ، مجلس قراريني ، شايان آوزو اوليان بر نقطه ده ، تظاهر ايتديردی . بونک نتیجه سي نه اولدي ، افنديلر ، بيلورميسکيز ؟ باش قوماندانلق ايکي کوندر ، مغلق و معلق بولونيور . بودقيقه ده اردو ، قوماندانلسزدر . اگر بن ، اردويه قوماندا اتمکده دولم ايديورسم غير قانوني قوماندا ايديورم . مجامده تجلي ايدن رايه کوره ، درحال قوماندان کف يد اتمک ايستردم وپاش قوماندانلنک ختام بولديني حکومت ابلایغ ايتدم . فقط غير قابل تلافی بر فالنه ميدان برافتمق مجبوري قارشوسنده بولندم . دشمن قارشوسنده بولان اردومز ، باشسز براقيلامزدی . بناء عليه ، براقدم ، براقدم و براقمه جغم . »

محترم افنديلر ؛ بوجلسه خفيه ده ، مخالفلرک ، حکومتی و اردويي ييقمق ايچون اوتهدن بري قورجالادقلىر ده بر طاقم مسائل اوزرنده ، عادتا مبارزه طرزنده مناقشهلر اولدي . نهايت لزومي کي نورايدين مجلس عالي ، رأيي شو بولده اظهارايتدی : ۱۱ رد ، ۱۵ مستنکفه قارشي ۱۷۷ رايه باش قوماندانلق قانوني تمديد ايتدی .

افنديلر ؛ اوج آي صوکره ، يمني ۲۰ تموز ۳۳۸ تاريخنده ، تکرار باش قوماندانلق قانوني ، اصولاً موضوع مذاکره اولاي . بودفعه ، مجلسه وقوع بولان همومي بياناتمدن بر قسمني عيناً عرض اجتماعه مساعده کزي رجا ايدرم . ديشدم ، که : « آرتق اردومزک قوه معنويه و مادييه سي ، فوق العاده

هیچ بر تدبیر احتیاج حس ابتدیرمکسزن ، آمال ملیه بی کال امنیتله استحصال ایدمک مرئیه واسل اولمشدر . بو سبدله فوق العاده صلاحیتلرک ادامهنه لزوم و احتیاج قالمدینی قناعتمیم .

بو کون ، زوانی کورمکله ممنون اولدیغمز بواحتیاجک ، بوندن سوکرده تحصلی کورمه مکله اختیار اوله جمن . باش قومانداناق مقامک تمادیس ، اولسه اولسه میثاق ملیمزلک روح اصلیسيله مترافق نتیجه قلمیه به اصل اوله جمن کونه قدر دوام ایدر . نتیجه مسعودیه امنیتله اصل اوله جمنه ، شه یوقدر . او کون ، قیمتی ازمیرمن ، کوزل بروسه من ، استانبولز ، تراکیامن آنا وطنه التحاق اتمش اوله جقدر . او مسعود کونک حلولنده ، بوتون ملتله برابر ، الک بویوک سعادتلی ادراکله مشرف اوله جمن . نم بشه جه ، ایکنجی بر سعادت اوله جقدر که اوده ، دعوی مقدسزه باشلادیغمز کون ، بوندیغم موقه وجوع ایدم بیلیمککم امکایدر . سینت ملتده سربست بر فرد اولوق قدر ، دنیاده اختیاراق وارمیدر ؟ واتف حتایق اولان ، قلب و وجدانده معنوی ومقدس حظلردن بشقه فرق طاشایان تسانلر ایچون ، نه قدر یوکسک اولورسه اولسون ، مادی مقاماتک هیچ بر قیمتی یوقدور ، ائندیلر ، بو مذا کرمک نتیجه سی ، بلامدت ، باش قوماندانلک عهدمه تودیمه اقران ائندی .

محترم افتخاریلر ، مخالف غروپک مجلسده کی فعالیتی ، بزی بر آزدها کندیسيله اشتغال ائدیوه جکدور . ایکنجی غروپ عنواتی طاقینان مخالف حزب ، منفی مقاومتلی ، اوزون مدت تجربه ائدی . اجرا وکیلرینک صورت انتخابه دایر ۸ تموز ۳۳۸ تاریخلی قانونله اجرا وکیلرینک واجرا وکیلری رئیسینک هوغریدن دوعری به مجلسجه رأی خفی ایله انتخابلی تأمین اولندی . بو صورته ، اجرا وکیلری ریاستندن ، بالفعل اوزاقلاشدیرلش اولدیغم کی ، وکیللرکده بنم کوستره جکم نامزدلر میانندن انتخاب اولانی قیدی رفع ایدلش اولدی .

مخالف غروپ ، بوندن سوکره تعرضه کچدی . رؤف بکی اجرا وکیلری هیئت ریاستنه کچیرمه تشبث ائدی . بونده موفقده اولدی . مخالفلرک مضراتی آکلادیوردم . بونکله برابر ، رؤف بکی زدیعه دعوت ائتم . مجلس اکثریتینک کندیسینی اجرا وکیلری رئیس انتخاب اتمک متایل اولدینقی ، بونک بجه ده مناسب کورولدیکنی سویلدم . رؤف بک ، مزدد بر وضعیت کوستردی . هیئت وکیلله ریاستینک بروظیفه سی یوقدر ، دیدی . رؤف بک دیمک ایستوردی که ، بویوک ملت مجلسینک رئیس ، وکیللر هیاتینکده رئیس طبعیه سیدر . هیئت وکیلله مقراتی ، اولک طرفدن تصدیق ایدلدکجه مرعی اولمازه بوکا نظرآ ، اجرا وکیللری رئیسینک بر صلاحیتی و سربستیی یوقدر . فی الحقیقه ، تشکیلات اساسیه قانونی موجبنجه اوله ایدی . مع هذا ، بالنتیجه اجرا وکیللری ریاستی قبول ائندی . رؤف بک ، ۱۲ تموز ۳۳۸ تاریخندن ۴ آغستوس ۳۳۹ تاریخنه قدر بو وظیفه ده قالدی .

ائندیلر ، بر نقطه ، نظر دقتکزی جلب ائتمشدر . قره واصف بکله رؤف بک ، مخالفتک

تشکیلند ، تقویه و اداره سنده ، ایلک کوندن ، برابر ، و مدیر بولونیورلر . فقط رؤف بك ، آچیقدن ایکنجی غروب کچمه ريك ، بزم ایچمزدہ قالمق وضعیتنی اختیار ایدیور . بو حال ، اوچ سنہ دوام ایتدی . رؤف بك ، نہایت کندی تعبیری وجہلہ « ظاہراً برابر بولنغہ امکان قالدیعی زمان ، آریلغنی اعلان ایتک مجبوریتندہ بولندی .

افندیلر ؛ مخالفلرک ، مجلسدہ اردو علیہنہ آجدقلری جریان ، دوام ایدیوردی . مہادیآ و حرارتلی بر طرزده ، اردونک تعرض قابیلیت اولدیقندن و آرتق سیاسی تدابیرلہ حل و انتاج مسئلہ ضروری بولدیقندن قوتلی بر طرزده بحث ایدیورلردی .

حقیقت حالده اردومن ، احتیاجات و نقصانلرینی اکمال ایتک اوزره بولونیوردی . بن ، دہا حزبران اواسطندہ تعرضہ قرار ویرمشد . بوقرارمدن ، جہہ قوماندانی ایلہ ارکان حربیہ عمومیہ رئیس و مدافعہ ملیہ وکیلی ، یالکز ، بونلر خبردار بولونیورلردی . عرض ایتدیکم تاریخلردہ ، ایزمیت ، آطہ بازاری استقامتندہ بر سیاحت وسیلہ سیلہ حرکت ایتدیکم زمان ، آنقرمدہ ، ارکان حربیہ عمومیہ رئیس فوزی پاشا حضرتلریلہ کوروشدکدن سوکرہ ، او زمان مدافعہ ملیہ وکیلی بولنان کاظم پاشا حضرتلرینی صاری کوی استاسیوننہ قدر برابر کوتورہ ريك اوراہ دعوت ایتدیکم جہہ قوماندانی عصمت پاشا حضرتلریلہ برلکندہ تعرض ایچون استحضاراتک سرعت اکلی حقندہ مقررات اتخاذ ایتدک .

§ افندیلر ؛ آرتق بویوک تعرضدن بحث ایتک زمانی کلدی . بیلیرسکزکہ سقاریا میدان محاربہ سندن سوکرہ ، دشمن اردوسی ، بویوک و قوتلی برغروبہ (آفیون قرہ حصار - دولی پیکار) آرمہ سندن بولونیوردی . دیگر قوتلی برغروبیلہدہ (اسکیشہر) منطقہ سندن ایدی . بویکی غروب آرمہ سندن ، احتیاطلری واردی . صاغ جناحی ، (مندرس) حوالی سندن بولندیردینی قوتلرلہ ؛ وصول جناحی دہ ایزنیک کولی شہال و جنوبندہ کی قوتلریلہ محافظہ ایدیوردی . دینیلہ بیلیرکہ ، دشمن جہہ سی ، مہرمدن مندرسہ قدر اوزایوردی .

دشمن اردوسی تشکیلاتی ؛ اوچ قول اردو و بعض مستقل قطعات حالندہ ایدی . اوچ قول اردوسی اون ایکی فرقدن مرکب و مستقل قطعات آریچہ اوچ فرقہ بہ بالغ اولقدہ ایدی . بز ، ضرب جہہ سندنہ کی قوتلرمزی ، ایکی اردو حائندہ تشکیل و تنسیق ایتش ایدک . بوندن ماعدہ ، دوزیردن دوزیری بہ جہہ بہ مربوط تشکیلاتمزدہ واردی . بزم بونون قطعاًمز اون سکز فرقہ تشکیل ایدیوردی . بوندن بشقہ اوچ فرقہ لی برسواری قول اردومن و دہا ضعیف موجودلی آریچہ ایکی سواری فرقہ مز واردی . تشکیلاتی مختلف اولان مخاصم ایکی اردو مقایسہ ایدیایرسہ ، طرفین انسان و تفنک قوتلری ، تقریباً یکدیگریہ معادل بولونیوردی . یالکر یونان اردوسنک ماکنہ لی تفنک ، طوب ، طیارہ ، وسائل ثقلیہ ، جیخانہ و فنی مالزمہ نقطہ نظرندن ، دنیانک سربست و مظاهر صنایعہ استناد ایتک اعتباریلہ ، محسوس تفوق واردی . دیگر طرفدن ، بزم اردومن سواری مقداری اعتباریلہ تفوق حائز بولونیوردی .

بورادہ ، بالناسبہ بر نقطہ یی قید ایتلیم . اردولرمزدن برینک ، ایکنجی اردونک قوماندانی الیوم شورای عسکری اعضاسندن شوق پاشا حضرتلری ایدی . برنجی اردومزک قومانداسنی مالطہ دن

كلش اولان احسان پاشايه ويرمش ايدك . احسان پاشانك ، كنديسنى ديوان حربيه قدر ايصال ايدن نأجيا افعال و حركاتدن دولايي اردو قوماندانلغندن اوزاقلاشديرلسى لازم كلدى . فى الحقيقه ، على احسان پاشا ، اردونك انضباطى واداره عموميه سنى چيقماز بريوله دوشورمك صورنده برخط حركت تعقيب ايتدى . مثلاً ؛ اردوسنده مادون قوماندانلرى ، مافوق قوماندانلره اطاعتسزلكه سوق ايدمك وضعيتلر احداث ايتدى .

مثلاً ؛ آتبارلرينك موجودى ، كونلرجه خبر ويرميرك و خبر ويرديرميرك ، عمومى اعاشه بجرانى حكومفرما اولدينى برصرده آتسزين آتبارلرينك موجودى قالدىنى و آچلق تهلكتسى بولندينى بيلديردى .

مادون قوماندانلرك اطاعتسزلك ووظيفه سزلكنى ترويج و تشويق سيستمه داخل اوله رق ، اردونك اطاعت و حسن وظيفه سيله اوينايه جق قدر انتريقه به مستعد اولدينى قناعتنى حاصل ايتديردى .

على احسان پاشانك محسوس اولان اوصاف فارقه سندن باشليجه لرى شونلردى :

اك كوچوك قدمه به قدر بوتون اردوسنه ، اهميتلى اهميتسز هر ايشك و هر قرارك آتبيق كندى طرفندن ويريله بيله جكنى تلقين ايدمك ، بوتون اردوسنده ، يالكز كنديسنك صاحب قدرت اولدينى ظن ايتديرمك . بوبوكارينه متفوق اولدينى هر كمه اثبات ايتك انديشه سنده بولمق . بوبوكارينك كرك رسمى ايش و كرك خصوصى خط حركت نقطه نظرندن اعتبارلرينك دوشكون اولسنى آراشديرمق . محاربه نقطه نظرندن تدبيرده اصابت و اعصابده قوت جهتيله كنديسنى تجربه به فرصت بولنامش اولقله برابر بوخصوصده آكلاشيلان قاراقهرى شو ايدى : هر هانكى بر عدم موفقيتى بهمه حال مادونه ويا مافوقه بوكلمك امكانى دائماً دوشونمى . احسان پاشا ، رفق و نزاكتله معامله دن دها زياده سرت و رسمى معامله ايله استخدام اولمقنى لزوملى كوستير .

على احسان پاشانك طبيعت و اخلاقى حقنده اركان حربيه سى رئيسى اولوب استعفايه مجبوريت حسن ايدن قائم مقام خالد بكك (بالاخره قسطنطين مبعوثى اولمشدر) غرب جهه سى قوماندانلغنه ويرديكى ۲۰ كانون ثانى ۱۳۳۸ تاريخلى رسمى بر راپورينك بعض فقره لرينى عينا عرض ايدمك . خالد بك ، حرب عموميه ، عراقده على احسان پاشا ايله برابر بولمى . بحث ايتديكم راپورده شو جمله لر وارد :

.....

قوماندانم على احسان پاشا حضرتلرينك كلديكى كوندنبرى مادون قوماندانلرك عزت نفسى وشوق وظيفه سنى قيرم جق معامله لر يامى و جريان ايدن مختار ايدن مستبان بيورولش اوله جنى وجهله جهه به قارشى مادونه حسن ايتديرمك درجه ده غيرمقول بر مختاره قپوسى آچمى ، بلك قوقوسى حسن ايديلن مطالعه ياريشنه كيرشمى ، كاشانك تقدير و حرمت ايتديكى جهه قراركهنك نفوذنى آزالتمق ايتديكى اشراب ايدر برخط حركت تعقيب ايتمى ، بى جدأ دوشونديردى و متأثر ايتدى . معاملاتى امكان نسبتنده تعديله جاليشدم . فقط ينه بوبوك بر فرق كورمدم .

.....

اخلاقنده مندمج تفرد داعيه سى ، حرص شهرت ، فرط حسد ، صوك درجه بر خود پينك سائقه سيله

باش اولمق ایستدیکی، معاملاتی و مادون قوملاندانلریاننده تفاقجویانه سوزلندن استدلال اولوتوردی. ۱۱نجی فرقه قوماندانی استعفای ایشتدکن صوکره بکا محرمانه شفاهاً [علی احسان باتشک مائطهده ایکن خلاصی ایچون فریدباشیه مکتوبلر یازدیغنی و علناً انکلیز مانداسنی قبول ایچون سائتئر . . . کندی مواحه سنده بیاناتده و مقشالرده بولندیغنی] سولیدی . بواقاده بی خط حرکتیه نظر آجالب نظر بولدم مادوندن کلن بعضی اوراقی جبهیه ، جبهه من کدی مادونه عیناً تبایغ ایدرک اعتماد متابل حسلرینی رخنه دار ایتک طرز حرکتیهده ، آریجه جالب اولرد . مثلاً ، شیخ اوان داغلق طباعی حقنده کی محبراتک عیناً لشنجی نول اردویه و بشنجی قول اردوون یازیلان بعضی راپورلرک عیناً جبهیه یارلسی کبی ، بوکارغاً مذکور حادثه تک مسئولیتی ، بشنجی دوت اردو قوماندانه تحمیل ایمسی و مشارالیه دن جبهیه شکایتده بولنسی شبعه آمریتله دابل تائیف دکدر .

توحید افکار غزنه سنده نشر ایستیردیکی مناقبی میاننده متارکه تاوینخدن برکون اول موصل جبهه نده (شرقیات) ده اسیر اولان دجه غروپک سبب اسارتیهده یالکیز اوزمان غروپ قوماندانی اولان [شمعی شرق جبهه سنده فرقه قوماندانی اش] قائم نام اساعیل حقیکه عطف اتمییهده بوقار اترینه دالره . دجه غروپی ، [۹۰۷ ، ۴۳ ، ۱۸۰ ، ۳۳] نجی آلایلرله آوجی آلایندن [مرکبیدی ، بولردن ب . ، آریجه بشنجی فرقدن ۱۳ و ۱۴ نجی آلایلرده لشمه لشمه اسیر و برلیدی . منارکدن برکون اول ، ۱۳،۰۰۰ کشینک اسیر و برلسی ، ۵۰ قدر طوبک ضیاعی ، حقیقته کندیسنک حال و وضعیهده متقی اولمورق و بریدیکی برامردن منبشدر . ایشته بو حال ، موصل ولایتک صیاعنی احتاج ایستدی . جالبهده ، متارکه اولاجنی معلوم ایدی . غروپه (کپاره) موضعهده چکیلیمک ایچون دیره کیفیت و برلسیدی . انکلیزلر غروپی اسیر دکل ، مغلوب ببله ایده مزدی . بشنجی فرقهده انتحاق ایده بیلیدی . متارکه اولدینی زمان اسیر اولان سکیز پیاده آلای بی آلدی بولنور و موصلده بزده قالیدی . فقط سفیل بردوشونجه ، منصفه غبه چاشمدر .

منابنده ، دجه بوینده کی بوتون موفقیات و (طاووزند) ک اسارتی شرقی ، نهمه حصص ایدلشدر هر موفقیتی نهمه حصص ایدرک نشر یاتدن مقصدی ، افکار عمومییه اغفال دورنیه شهرت و موقع تأمین ایلکدر . مشاهیرک مناقبی نشر ایتک ، مقصد تهاخر حسلرینی ادامه ایدر و لازمدر . فقط تاربخک م . ثول ایده جکی ذواتک حرکاتی مفاخر میاننده ذکر ایتک ، تاریخی لشکر و احفاده یاکلی قاعترلر سوق ایدر .

جنرال (مارشال) ک [یارین زواله قدر موصلی ترک ایدیکیز ، عکس حالده اسیر حربسکیز] امرینی آلدینی زمان او متعظم پاشا حضرتلری ، سنچار چوئی کچهرک نصیبینه کیتک ایچون جنرال (مارشال) دن برتد کره رسمیهله محافظ اولمورق ایکی زرهللی اوتوموبیل ایستدی و بولرک حایه سنده شاهر بکه (الیوم مدافعه ملیه و کائی مستشار معانی شاهر پاشا) بی موصلده برافدورق نصیبینه کیدی . عشائر زنده حکومتک نفوذ معنوییهده قیردی و بو حالی کورنلرک وجدانی صیرلادی . محافظسز زاخو طریقیه کیده بیلیدی و یاخود سواری آلارق چولدن کیده بیلیدی . حلبده انکلیز جنرالندن شخصی ایچون ترن مخصوص ایستدی و بولده حقارته معروض اولماسی ایچون ترنه محافظ وضع ایداسنی طلب ایتسکیده اونو تمندی . ایچاننده حیانتک و راحتک محافظه سی ایچون شرف ملی بی اونوتلن پاشا

خضر تلیزینک ، اخلاقه مثال اولوق اوزره بالاده کی وقایی ذکر ایتدم
سابق قوماندانه خوش کوروندم . چونکه حرصی تطمین ایتدم ومداحلّفنده بولندم
ملت ؛ ملی اردوی تشکیل ایدن و ظفرلر قازانان بویوک قوماندانلر کی نجیب روحی ، حسن نیت
ساجی رهبرلر ، قوماندانلر محتاجدر . اردوده اتحادک و آهنکک بوزولسنه ، شوق وظیفهک تذقسه
خدم اولانلر ، دایده اولسلر ، مضر برر شخصیتدرلر . بن ، چکیلن اتمکاری بیلدیکم
کیریشان مجاهدده موفقیتی آرزو ایتدیکم ایچون - ناموسمه ومقدساتمه قسماً غرض وعوض تحتنده
اولیرق - بومعروضاته جرأت ایتدم . ایرانده ، قفقاسیهده اوزون مدت یاورولکنی یاپان [شمردی
برنجی اردو حرکات شعبه سی مدیری] بیکباشی جیل بک ، صوک کونلرده بکا [انکه علی احسان پاشا
حرکات ملیهک بدایتنده آناضولوده بولندی . مالداده بولندی ای اولدی . عکس حالده معالقی آتیردی
برحرکت تعقیب ایدردی] دیدی .

قارانه رینی بک ای بیان جیل بک ، بک دوغروسویله مشدر جناب ختدن [مارمراد پاشا]
ریم آکوش کوسترمه سین ۱] تمیاشنده بولئورم .

افندیلر ؛ علی احسان پاشا ، مجلسده کی مخالف غروپ رؤسایلهده ، ارتباط وشاپاراده بولونم بوردی .
کندیسنک قوماندانلر نهایت ویریلرک حقنده معامله قانونیه دوام ایدلک اوزره مدافعه ملیه وکالی
امرینه ویرلمنی تنسیب ایتدیکم ۱۸ حزیران ۳۸ کونک فر داسنده یعنی ۱۹ حزیران تاریخنده ، اوزره
تورکیه بویوک ملت مجاسی رئیس تانیسی بولنان رؤف بکدن احسان پاشا ایله علاقینی کوستریر ماکنه باشنده
بوشیفره تئذراف آتیشدم . بالخاصه عرض ایتیشدم . بوناربخارده آمله بازاری ، ایزمیت استقامتنده سیاه
بولونیوردم . رؤف بک ، تلغرائنده دیوردی که : « برنجی اردو قوماندانی علی احسان پاشانک عزل ایدیلر .
دیوان حربیه تودیغ ایدلک اوزره قونییه سوق اولندیگه دائر مجلس محیطنده موجب قیل و قل اولان
برروایت واردر

افندیلر ؛ بر قوماندانک عزل ونصبی ویا دیوان حربیه تودیغی معامله سنک و قوعندن برکون کچمندن
مجلسجه تیل وقال اوله بیلرک برروایت تشکیل ایتیمی ومجلس رئیس تانیسنک بونی بندن استیضاحه نوزم
کوره بک قدر علاقهدار اولمی جالب دقت دکلیدر ؟ رؤف بک طرفدن ایجاب ایدن جراب ویرلدی .
برنجی اردو قوماندانانی برمدت وکالتله اداره اولندی . فقط ، اصالة برذاتک تعینی لازمدی . مرسوقوا
سفارتندن عودت ایتش اولان فؤاد پاشانک برنجی اردو قوماندانانی قبول ایلهوب ایتیهجکی حقنده تئذ
فظرینی استمزاج ایتدم . آ کلامده که ، جبهه قوماندانانی یامش اولدیغندن جبهه قوماندانی امرینه کیر
مهایل دکلدیر . مدافعه ملیه وکیل بولنان کانظم پاشا واسطه سیله برنجی اردو قوماندانانی ، رأفت پاشا
تکلیف ایتدیردم . قبول ایتیمش . نهایت اوتاربخارده بلاقید وشرط جبهه امرینه کیره رک اضافی وظیفه
ایدهجکی سویله بن ، آجیقده نورالدین پاشایی برنجی اردو قوماندانلر نه تعین ایتدک .

افندیلر ؛ دشمن اردوسنک جبهه وتشکیلاتندن و آ کافارشی غرب جبهه سنده کی قوتلر مزک
اساس اولهرق ایکی اردو حالده تشکیل وتنسیق ایدش اولدیغندن بحث ایتیشدم . اونه دئیری تصور
ایتدیکمز تعرض پلانمزک اساسی ده عرض ایدیم :

دوشوندیکمز ، اردولر مزک قوای اصلیه سی دشمن جبهه سنک بر جناحنده ومکن اولدینی قدر جناح

خارجیستند طوبیلا بهرق، بر ابحا میدان محاربه سی یا بمقدی . بونک ایچون موافق کوردیکمز وضعیت قوای اصلیه مزی ، دشمنک آفون قره حصار جوازنده بولنان صماغ جناح غروپی جنوبنده و آقار جای ایله دولوپیکار خذاسنه قدر اولان ساحده، طوبیلامقدی . دشمنک الحساس ومهم نقطه سی اوراسی ایدی . سریع وقطبی نتیجه آتاق ، دشمنی بوجناحدن وورمله نمکندی .

غرب جبهه سی قوماندانی عصمت پاشا وارکان حربیه عمومیه رئیس فوزی پاشا، بونقطه نظر دن بالذات لزومی کبی تدقیقات یا بمشاردی . حرکت و تمرض پلانمز چوق اول تثبیت ایدلشدی .

قونییه به کلش اولان جنرال طاوزندک آرزوسی اوزربنه ، کندیسيله کوروشمک وسیله سیله آنقره دن حرکت ایدرک ۲۳ تموز ۳۳۸ آقشامی غرب جبهه سی قرارگاهنک بولندینی آقشهره کیتدم . حرکات حقنده ارکان حربیه عمومیه رئیسک حضوريله کوروشمیهی مناسب کوردک . بن ، ۲۴ تموزده قونییه کیتدم . ۲۷ ده تکرار آقشهره عودت ایتدم . فوزی پاشا حضرتلری ده ، ۲۵ تموزده آقشهره کلشدی . ۲۷ تموز کیجه سی برابر اجرا ایتدیکمز مذاکره نتیجه سنده ، تثبیت ایدلش پلان مزوجنبجه ، تعرض ایتک اوزره ، ۱۵ آغستوسه قدر بوتون حاضر لقلرک اکالنه چالیشمیهی تقرر ایتدیرک .

۲۸ تموز ۳۳۸ کونی اوکله دن صوکره اجرا ایتدیریان برفودبول مسابقه سی سیر ایتک وسیله سیله اردو قوماندانلری و بعض قول اردو قوماندانلری آقشهره دعوت ایدلدی . ۲۸ تموز کیجه سی قوماندانلره عمومی بر طرزده تعرض حقنده مداوله افکار ایتدم . ۳۰ تموز ۳۸ کونی ارکان حربیه عمومیه رئیس و غرب جبهه سی قوماندانیه تکرار کوروشهرک تعرض طرز و تفرعاتی تثبیت ایتدک . آنقره دن دعوت ایتدیکمز مدافعه ملیه وکیلی کاظم پاشاده ، ۱ آغستوس ۳۸ اوکله دن صوکره آقشهره واصل اولدی . اردو حاضرانک اکالنده مدافعه ملیه وکالته حائد اولان خصوصات تثبیت اولندی .

اردونک حاضر لقلربنک اکالیه تعرضک تسمیهی امر ایتدکن صوکره تکرار آنقره به دوندم . غرب جبهه سی قوماندانی ۶ آغستوس ۳۳۸ ده اردولرینه محرم اوله رق تعرض حاضرلق امری وپردی . ارکان حربیه عمومیه رئیس و مدافعه ملیه وکیلی پاشالرده آنقره به عودت ایتدیلر .

افندیار ، تعرض ایچون تکرار جبهه به کیتمه دن اول ، آنقره ده تثبیت ایدلک لازم کلن بعض وضعیتلر واردی . هنوزه ، هیئت وکیله بی تعرض امری وپردیکمدن تماماً خبردار ایتهمشدم . آرتق اونلری رسماً خبردار ایتک زمانی کلشدی . عقد ایتدیکمز بر اجتماعده وضعیت داخلیه بی، خارجیه بی وعسکریه بی مذاکره ومناقشه ایتدکن صوکره ، تعرض خصوصنده هیئت وکیله ایله مطابق قالدق .

دیگر بر مسئله ده مهمدی . مخالفلر، اردونک تفسیح ایتدیکندن ، قیپردایه جق حالد اولمیدندن، بویه ظلمت و مبهمیت ایچنده انتظارک فلا کته منجر اوله جفندن عبارت پروپاغاندا لرینه ، چوق کرمی ورمشاردی . کرچه ، مجاسده بوتاق جریانک یا بدینی عکسار ، ذاتاً دشمنلردن چوق کیزله مک ایتدیکم حرکات نقطه نظرندن فائده لی ایدی . فقط بو منفی پروپاغاندا ، اک یاقین واک قانع ذوات اوزرنده دخی سوء تأثیره باشلامش، اولرده ده ترددلر اوپاندیرمشدی . اونلری ده قریباً یا باجنم تعرض حقنده و آلتی یدی کونده دشمن قوای اصلیه سی مغلوب ایده جکمه دائر اولان اعتماد خصوصنده ،

تنوير وتسكين انتهی لزومى كوردم . بونی ده يادقدن صوكره آنقره بی ترك ايندم . ارکان حربیه عمومیه رئيسی بندن اول ۱۳ آغستوس ۳۳۸ ده جبهه كيتمشدی .

ن ، برقاچ كون صوكره حركت ايندم . حركتمى يك محدود برقاچ ذاندن ماعدا بونون آنقره دن كيزله دم . بيم غيوبت ايده جكمى بيلنر ، بوراده ايشم كى داورانه جقلردى . حتى بيم ، چاك قياده ، چاي ضيافى و برديكمى ده غزنه لرله اعلان ايده جكلردى . بونی بالطبع اووقلر ايشتمشكزدر . تره نه حركت ايندم . بركيجه اوتوموبيل ايله طوز چولى اوزرندن قونيه كيتدم . قونيه به حركتمى اوراده كيسه به تلغرافله بيلدبرمديكم كى قونيه به واصل اولور اولماز تلغرافخانه بی قونترول آلتنه آلديره رق قونيه ده بولنديفمك ده هيچ برطرفه بيلدبرلمه سنى تأمين ايندم .

۲۰ آغستوس ۳۳۸ كونی اوكله دن صوكره ساعت درنده غرب جبهه سی قرارگاهنده يعنى آقشهرده بولونيوردم . قيصر بر مذاكره بی متعاقب ۲۶ آغستوس ۳۳۸ صباحي دشمنه تعرض ايچون جبهه قوماندانه امر و بردم .

۲۱ آغستوس ۳۸ كيجه سی برنجی و ايكنجی اردو قوماندانلری ده جبهه قرارگاهنه دعوت ايندم . ارکان حربیه عمومیه رئيسی وجهه قوماندانك حضوريله صورت تعرض حفته ده كى نقطه نظرى ، خريطه اوزرنده قيصر بر حرب اوبونى طرزنده اينساح ايندكدن صوكره جبهه قوماندانه اوكون و برمش اولديغم امرى تكرر ايندم . قوماندانلر ، فعاليت كچديلر . تعرضمز ، سوق الجيش وعنى زمانده برتعيه باصقنى حالنده ، اجرا اولنه جقدى . بونك ممكن اوله بيلمى ايچون تحشيدات و ترتيبانك كزلى قالمسنة ، اهميت و يرمك لازمدى . بوسيله ، بالجه حركات ، كيجه اجرا ايديله جك ، قطعات كوندوزلرى كويلرده و آغاجلقلر آلتنده استراحت ايده جكلردى . تعرض منطقه سنده بوللرك اصلاحى وسائر كى فعاليتلرله دشمنك نظر دقتى جلب ائتمك ايچون ، ديكر بعض مناطقده ده عىنى صورته ساخته فعاليتلرده بولونيله جقدى .

۲۴ آغستوس ۳۳۸ ده قرارگاهلرمزى آقشهر دن ، تعرض جبهه سی كريسنده كى (شهود) قصبه سنه نقل اينديرده . ۲۵ آغستوس ۳۸ صباحي ده (شهود) دن محاربه بی اداره اينديكمز قوجه نيهك جنوب غربي سنده چاديرلى اردوگاهه نقل ايندك . ۲۶ آغستوس صباحي قوجه تبه ده حاضر بولونيوروزق . صباح ساعت ۵،۳۰ ده طوبجى آتشمزله تعرض باشلادى .

افنديلر ، ۲۶ ، ۲۷ آغستوس كونلرنده يعنى ايكي كون ظرفنده دشمنك قره حصارك جنوبنده ۵۰ و شرفنده ۲۰ ، ۳۰ كيلومترو امتدادنده بولنان مستحكم جبهه لرنى ، دوشوردك . منلوب اولان دشمن اردوسى ، قواى كليهنى ، ۳۰ آغستوسه قدر اصلاخانلر جوارنده احاطه ايندك . ۳۰ آغستوسده اجرا اينديكمز محاربه نتيجه سنده (بوکا باش قوماندان محاربه سی عنوانى و يرانشدر) دشمن قواى اصليه سنى انحا واسير ايندك . دشمن اردوسى باش قوماندانلغنى اها ايدن جنرال تريقوپيس ده ، اسرا مياننه داخل اولدى . ديمك كه ، تصور اينديكمز نتيجه قطعيه ، بش كونده آلتش اولدى .

۳۱ آغستوس ۳۸ كونی اردولرمز قواى اصليه سيله ازير استقامت عموميه سنده حركت ايدركن ، اقسام سائر سيله ده دشمنك اسكيشهر و شمالنده بولنان قوتلرنى مغلوب ايتك اوزره ، حركت ايدنيورلردى .

افنديلر ، باش قوماندان محاربه سنك نتيجه سنه قدر هر كون بويوك موفقيتله انكشاف ايدن

تعمیراتی تبلیغ و رسمیلرده غایت اهمیتسز حرکاتدن عبارت کوستریوردق . مقصدمز ، وضعیتی ممکن اوردی قدر جهانندن کیزلمکدی . چونکه ، دشمن اردوسنی تماماً اعما ایدجکمزدن امین ایدک . بون . آکلیوب ، دشمن اردوسنی فلاکتدن قورتارمق ایستیه جککری یکی تشبیلرینه میدان ویرمه می مناسب کونمش ایدک . فی الحقیقه ، بزم حرکتی حس ایتمکری زمان و تعرضمی متعاقب مراجعتلر واقع اولمشدر . مثلاً ، تعرض ایتمکده بولندیلمز صریده اجرا وکیللری رئیس اولان رؤف بکدن ، متارکه حقنده استانیولدن اشعار وقوع بولدیینه دائر ۴ ایلول ۳۳۸ تاریخلی رناتراف آلمشدم . ویردیکم جواب عیناً شودر :

۳۸ - ۹ - ۵

تل مقامه مخصوصه

هیئت وکیل ریاست جلیله سنه

ج : آناتولودمکی یونان اردوسی صورت قطعیده مغلوب ایدلشدر . یونان اردوسنک آرتق یگندن جدی برمتاومت ابرازینه احتمال یوقدر . آناتولو ایچون مرهانی بر مذاکره محل فلماشدر . متارکه ، آنجق تراکیا ایچون موضوع بحث اوله بیلر . بناء علیه ایلولک اوننه قدر دوغریدن دوغری به یونان حکومتی ویاخود انکلتزه واسطه سیله ، حکومتزه رسماً مراجعت ایستیکی تقدیرده بوجه آتی . شرائط درمیان ایدیلرک جواب ویرلیدر . بو تاریخدن ، یعنی ایلولک اونندن سوکره واقع اولجق مراجعتک جوابک بشقه اولق احتمالی واردر . بو تقدیرده کیفیت آروجه طرف عاجزانه مه بیلدیرلیدر :

۱) متارکه نك تاریخندن اعتباراً اون . بش کون ظرفنده تراکیا ۱۹۱۴ حدودلرینه قدر بلا قید وشرط تورکیه بویوک ملت . مجلسی حکومتک مأمورین ملکیه و قوای عسکریه سنه تسلیم ایدلش بولنه جقدر .

۲) یونانستاندمکی اسرارمز اون . بش کون ظرفنده از میر ، باندیرمه و ایزمیت لیا نلرندمه تسلیم اولنه جقدر .

۳) یونان اردوسنک اوج یجق سنه دئیری آناتولوده ایقاع ایستیکی و اجرا ایلمکده بولندینی تخریجالی تعمیر ایتمکی شمیدین تعهد ایدله جکدر .

بویوک ملت مجلسی رئیس

باش قوماندان

مصطفی کماله

بالذات بکا ویریان بر تلسز تاغرافده ، از میرده کی ائتلاف دولتری قونسلوسارینه بنله مقنا کرانده بولنق صلاحیتی ویردکلرندن هانکی کوڭ وزده ملاقات ایدله سیله حکم سوریلوردی .

برنکا و برديكم جوابدهده ، ۹ ايلول ۳۸ ده (يف) ده ۱ ملاقات ايدمه بيله حكمرى بيلدير مشدم . في الحقيقه
دبديكم كونده بن (يف) ده بولندم . فقط ملاقات ايسته بنلر اوراده دكلدى . چونكه اردولرمز ازمير
ويخمينده ايلك و برديكم هدفه ، آق دكزه واصل اولمش بولونورلردى .

محترم افنديلر ؛ (آفيون قره حصار - دولو پيكار) ميدان محاربه سى واوندن صوكره دشمن
اردوسنى كاملا اخلا ويا سيرايدن و بتيه انسيوفنى آق دكزه ، مرمرديه دوكن حرركاتى ايصاح و توصيف
ايچون سوز سويله مكدن كندى مستفى عدايدرم .

هر صدمه سيله درشونولمش ، احضار ، اداره و خفوله استاج ايدلش اولان بو حرركات ، تورك
اردوسنك ، تورك ضابطان و قوماندان هيتنك ، يو كسك قدرت و قهرمانلنى تاريخمه بردها ثبوت
ايدن مسلم بر اردر .

بو اثر ، تورك ملتك حررت و استقلال فكرينك لايوت آبد سيدر . بو اثرى وجوده كترين
بر ملتك اولادى ، بر اردونك باش قوماندانى اولديغى مدن ، الى الابد مسعود و مختيارم .

افنديلر ؛ ايسته شمدى ، ديارماسى ساحسنه كچه بيليرز . كرچه عسكرى ظفر مزدن نا اميد
اولوب ده اول ديپلوماسى طريقه حل مسئله قاعت و اداسنده بولانلرى ، ديكلى ياقى خصوصنده
بر آز فضله حه انگارده بر ايش اولدم . مع هذا بالنتيجه بنده ديپلوماسى ساحسنده جدى اوله رق
ترويش مسامى ايتديكمى كوره رك ممنون اوللرى لازم كلىردى . بويه اولوب اولديغى كوره جكر .

اردولرمز ، ازمير و بروسه بى استرداد ايتدكدن صوكره ، ترا كيا زده بولان اردوسندن تخايص
ايچون ، استانبول و چناق قلعه استقامت نلر ده بوروشلرينه دوام ايدركن اوزمان انكتره باش و كيلي بولان
لوييد جورج ، فعلا حربه قرار و برمش بر طورله ، دومينيونلر ، قطعات معاونه طلبى ضمنده
مر اجعت ايش ، اوندن صوكره كى فعلياته باقايبرسه لوييد جورجك طلبك اسعاف اولمدينى قبول
ايدن لازم كاي .

بو صيره نرده ، استانبولده فرانسز فوق العاده قهرمىرى بولان جنرال (پاله) بنمله ملاقات
ايتك اوزه ازميره كلدى . منطقه بيطرفى عنوانيله ياد ايتديكى بر ساحديه ، اردولرمز
كتره مسامى موافق لوله جغنى توصيه ايتدى . حكومت مليه مركز بويه بر منطقه طائيدىنى ، ترا كيا زده
تخليص ايتدكجه اردولرمزك توقيفه امكان اولمدينى سويلدم . جنرال (پاله) ، موسيو (فرانقان بويون)
بنمله كويوشمك اوزره كلك ايتديكنه دائر آلمش اولديغى خصوصى بر تلفرافى كوستردى .
شندى سنى ازميره قبول ايله جكمى سويلدم . موسيو (فرانقان بويون) بر فرانسز حربه سفينه سياه
ازميره كلدى . فرانسه حكومتى طرفدن وانكتره و ايتاليا حكومتلرينك ده انضمام و ائتقيه بنمله ملاقات
ايتك كلىديكنى سويلدى . بز - فرانقان بويون - له كوروشوركن ، ۲۳ ايلول ۳۸ - ۲۲ تاريخى دو
استاذيه خارجيه ناظرلرى اعضا سيله بر نوطه كلدى . بونوطه ، اساسلى اوله رق ايكي مسئله به شاملدى . برى ،
حرركات عسكريه نك توقيفى ؛ ديكرى ، قوقفرانس ، صاحبه مائد ايدى .

بز . روم ايلده حدود ايلميره قدر شرقى ترا كيا بى تلمأ آلدقجه ، عسكرى حر كتن حرنفزار

ایده مزدك . آنجق ، وطنمك بوقسمندن دشمن قطعاتی حیقارلیدی تقدیرده نضله بر حرکت پانغه کندیلکندن لزوم قالدیه جقدی . بونوطه ده ، وندیک ویا سائر برشهرده طوپالانه جق اولان انکلتزه ، فرانسه ، ایتالیا ، ژاپونیا ، رومانیاء (صرب-خروات-ساووهن) دولتی و یونانستانک مدعو بولنجی برقونفرانسه مرخصلرمزی کوندرمکه موافقت ایدوب ایتمیه جکمز صورولمغه برابر ، مذاکرات ائناسنده بوغازلرده کی بیطرف مناطقه طرفزدن عسکر کوندرلمه سی شرطیله ، ادرنه داخل اولق اوزره مریچه قدر تراکیانک بزه اعاده سی حقنده کی آرزومك حسن نظرله کوروله جکی بیان ایدیلدیوردی .

نونوطه ده ، بوغازلردن ، اقلیلردن ، جمعیت اقوامه دخولزدندن ده ، بحث اولمقده ایدی .

قونفرانسک انعقادندن اول ، یونان قطعانک ، دول ائتلافیه قوماندانلربنک چیزه جکلری برخطک کریسنه چکیلمسی ایچون ، دول ائتلافیه مک اعمال نفوذ ایده جکی وعد اولمقده و بوباید کوروشولمک اوزره مدانیه ویا ازمیتده بر اجتماع عقدی تکلیف ایدلمکده ایدی .

۲۹ ایلول ۳۳۸ تاریخده ، بونوطه ویردیکم قیصه برجاوبده ، مدانیه قونفرانسی قبول ایتدیکی بیلدیردم . فقط ، مریچ نهرینه قدر ، تراکیانک درحال بزه اعاده سی طلب ایتدم . ۳ تشرین اولده انعقاد مناسب اوله جقنی سویلیدیکم مدانیه قونفرانسه ، باش قوماندانلق ناهنه صلاحیت فوق العاده بی حائز اولق اوزره غرب جبهه سی اردولری قوماندانی عصمت پاشانی ، مرخص تعین ایتدیکی تبلیع ایتدم . بونوطه ده حکومتجده ۴ تشرین اول ۳۸ تاریخلی مفصل برجاوب ویرلیدی . بوجوابده ، قونفرانس محلی ایچون ازمیر تکلیف ایدلیدی . بوغازلر مسئله سی دولایسیله ، روسیه ، اوکراینا و کورجستان جمهوریتلربنک دخی دعوتی طلب اولندی وسائر مسائل حقنده ده نقطه نظرلرمز بمحلا بیلدیرلیدی .

مدانیه ده ، عصمت پاشانک تحت ریاستنده ، انکاتره مرخصی جنرال (هارینفتون) ، فرانسه مرخصی جنرال (شارپی) ، ایتالیا مرخصی جنرال (مونبلی) دن مرکب قونفرانس انعقاد ایتدی . برهفته قدر دوام ایدن مناقشه لی مذاکراتدن سوکره ، ۱۱ تشرین اولده مدانیه متارکه نامه سی امضالاندی . بوسورتله تراکیا ، وطن اصلییه التحاق ایتدی .

افندیلر ، ظفری متعاقب ، ازمیرده بزم سیاسی تماسلرمز اوزرینه ، آنقرده هیئت وکیلانک ، دها دوغریسی بعض وکیلانک ، تلاشی بروضیت آلدقلری حس اولندی .

عسکری وظیفه مک ختام بولمش اولدیغنی ، بوندن سوکره کی سیاسی ایشلرک اجرا وکیللری هیئته حائد اولدیغنی احساس ایده جنک طرزده ، بنی ، آنقریه دعوت ایتدیله . حالبوکه نه عسکری وظیفه مک ختام بولمشدی ونه ده سیاسی و دیپلوماتیک مسائل ایله تماس واشتنالدن مستغنی اوله بیایردم . بناء علیه ، ازمیردن اردونک باشندن و تماسه کلدیکم سیاسی مناسبتلردن اوزاقلاشه مزدم . بوسبيله بنمله مداوله افکار اتمک آرزو و اصرارنده بولندقلرینه کوره اجرا وکیللری هیئتنک ویا علاقه دار وکیللرک ، ازمیره نزدیکه کللرینی تکلیف ایتدم . اجرا وکیللری رئیس رؤف بکله خارجیه وکیل یوسف کمال بک کلدیله .

رؤف بک ، ازمیرده بکا بعض خصوصی تمیلرده ده بولندی . مثلاً ، علی فؤاد پاشا ایله رأفت پاشانک ، ظفر مناسبتیه ترفیعلرینی و کندیلرینه مناسب برر وظیفه و بره رک تطبیلرینی ، رجا ایتدی . معلومکنز اولدی ، که محاربه دن اول علی فؤاد و رأفت پاشالری حرکت ایشراک ایتدیله ایچون برر صورته تشبیه بولنشم . موفق اولامدم . ظفردن دولای ، جهکات عسکریه ده بالفعل خدمت ایدوب

کسب استحقاق ایدن قوماندانلر وضابطلر ترفیع و تقدیر اولنق صورتیه بالطبع تلطیف اولنشلردی. حرکات عسکریه اشترا کدن توق ایدن ذواتکده، بالذات اوراده بولنانلرله برابر تلصیلری، شهسز سوء تأثیری موجب اولهیلیردی. خلاصه، رؤف بکه، تمنیاتی اسعاف ایدمهیه حکمی سویلدم. فقط علی فؤاد پاشا، مجلس رئیس نایبی بولدینه کوره موقع و وظیفه سی کنديسنک موجب ممنوعیتی اولهیله جک بر مرتبه ده ایدی. یالکیز آچقده بولنان رأفت پاشابه مناسب بروطفه بولغه چالیشه حتمی وعد ایتدم. کنديسنی ازمیره دعوت ایتسنی سویلدم. رأفت پاشا، ازمیره کلشدی. فقط نام بنم آنقرمه عودت ایتدیکم کیجهیه تصادف ایتدیکی ایچون کنديسیله اوراده ملاقات اوله ممدی.

رأفت پاشانک توظیفی، بالآخره آنقرمدهن بروسهیه سیاحتم ائاسنده اولدی.

افندیلر؛ ازمیردن آنقرمه عودتمده، باشلیجه مدانیه قونفرانسی مذا کراتیه اشتغال اولندی. برطرفندنه اجرا وکیللری هیئتمده، مجاسده، انجمنلرده، صلح قونفرانسه کوندریله بیله جک هیئت مرخصه، موضوع بحث اولیوردی. وکیللر هیئتی رئیس رؤف بک، خارجیه وکیلی یوسف کمال بک وحمیه وکیلی بولنان رضانور بک کیده جک هیئت مرخصه بک، طبیعی اعضاسی کی کورولویوردی. بن، هنوز بو خصوصده قطعی قناعت وقراریمی تثبیت ایتتمه شدم. آنجق رؤف بکک تحت ریاستنده بولنه جق هیئتک بزم ایچون حیاتی اولان مسئله ده موفق اوله جفنه امین اوله میوردم. رؤف بککده کندينی ضعیف کورمکنده اولدیغنی حس ایدیوردم. مشاور اوله رق عصمت پاشانک کنديسنه ترفیقی تکلیف ایتدی. بو تکلیفه درمیان ایتدیکم مطاعه ده، عصمت پاشادن مشاور اوله رق ایدیهلرک استفاده محدوددر. عصمت پاشا رئیس اولورسه، اعظمی استفاده تأمین اوله جفنه بنده قانعم دیدم. بو نقطه اوزرنده فضله کوروشولمندی. اوندن صوکره، رؤف بک، هیئت مرخصه مسئله سنده باشلاقلری ترکیب وتشکیللره دوام ایتدیلر. بن، بوکا اهمیت وبریر کوروتتمدم. مدانیه قونفرانسی ختام بولمشدی. عصمت پاشا و ارکان حربیه عمومیه رئیس فوژی پاشا بروسه ده بولونیورلردی. کنديلریله کوروشمک اوزره بروسهیه کیتدم. برابرمد مدافعه ملیه وکیلی کاظم پاشا واردی. شرفده، علمبنده کی فکری وفعلی تظاهراندن دولای، ایضای وظیفهیه امکان کورهمدیکندن آنقرمه بککه محبور اولان کاظم قره بکرپاشایی واستانبولده کنديسنه وظیفه ویرمک اوزره ده رأفت پاشانی برلکده کورتوردم. بروسه ده قالدیغم کونلر ظرفنده، رأفت پاشایی معلوم اولدیغنی وجهله استانبوله کوندردم. عصمت پاشانی ده، هیئت مرخصه ریاستی وظیفه سی ایضا ایدمه ییلوب ایدمهیه جکنی، موجود بونجه معلوما تمه رغماً بردها تدقیق ایتدم. مدانیه قونفرانسی ناصل اداره ایتدیکنی تفرعاً به آکادمیه چالیشدم. عصمت پاشانک کنديسنه، تصوراتمه دائر هیچ برکله سویله میوردم. نهایت مثبت اوله رق قراریمی ویردم. عصمت پاشانک هیئت مرخصه رئیس اولسی ایچون ده اول خارجیه وکیلی اولسنی مناسب کوردم. بونی تأمین ایچون دوغریدن دوغری به خارجیه وکیلی یوسف کمال بکه خصوصی و محرم اوله رق یازدیغم بر شیفره تلغرافنامه ده کنديسنک خارجیه وکالتندن استعفا ایتسنی ویرینه عصمت پاشانک انتخابه بالذات دلالت ایلسنی رجا ایتدم.

آنقرمدهن حرکتندن اول یوسف کمال بک، بک، هیئت مرخصه ریاستی وظیفه سی الکابی عصمت پاشانک بابایله جکنی سویله مشدی. یوسف کمال بکدن کنديسنه وقوع بولان اشعاریمی حسن تلقی ایدمه بک ایجابنه نوسل ایتدیکنه دائر جواب آلدم.

ایشته ، اوئدن سوکره ایدی ، که عصمت پاشایه ، امر واقع حالنده خارجه وکیلی اولهجنفی و اوئدن سوکرهده صلح قونفرانسه هیئت مرخصه رئیس اولهرق کیدهجکئی سویلدم . پاشا، بردنبره متحیرقالدی. عسکر اولدیفندن بحث ایدرهک، بیان اعتذار ایتدی. انک نهایت، تکلیفی برامرتلقی ایدرهک مطاوعت کوستردی . تکرار ، آفرمه عودت ایتدم . بو ائشاده ۲۸ تشرین اول ۳۳۸ ده ، ائتلاف دولتری طرفندن لوزانده انعقاد ایدرهک اولان صلح مذاکرهسنه دعوت اولندق . ائتلاف دولتری، حالا استانبولده بر حکومت طانیق ایستیور و اوئیده بزمه برابر قونفرانسه دعوت ایدیوردی .

بو مشترک دعوت کیفیتی ، سلطنت شخصیهک لئوی معاملهسنی ، قطعی اولهرق انتاج ایتدی . فیالحقیقه ۱ تشرین ثانی ۳۳۸ تاریخی قانون موجبجه ، خلافت ایله سلطنت بر برندن تفریق اولندی. ایکی یحقی سنهیی متجاوز بر زماندن بری فعلاً اجرای حکم ایدن سلطنت ملیه تأیید اولندی. خلافت، صریح بر حقوقه مالک اولقسزین بر مدت دهه بر اقایلدی .

— افندیلر ؛ بو خصوصه دائر لزومی قدر مضبوط معلومات موجوددر . مسئلهک خصوصیاتنه هائدهتیر ، بلکه هیئت علیه کزی علاقه دار ایدر ملاحظهسیله ، بعض معلومات عرض ایدرهک :

معلومدرکه ، سلطنت و خلافت مقاملری آری آری و تمیز اولهرق مهم مسائلدن عد اولمقده ایدی . بونی تأیید بر خاطرهمی ذکر ایدیم ؛ ۱ تشرین ثانی ۳۸ تاریخندن اقدم مجلس محیطنده مخالفله، بنم سلطنتی لئو ایدرهک حقتنه ، تلاشی و هیجانی پرواغاندا یایورلردی .

رؤف بک ، برکون مجلسدهکی اوطنمه کلهرک بنجه مهم بعض خصوصاته دائر کوروشمک ایستدیکنی و آقشام ، (کچی آورنده) رأفت پاشانک اوبنه کیدرسه دهه کوزل قونوشهسیله جکمز سویلیدی. رؤف بک تکلیفی قبول ایتدم . فوآد پاشانکده حاضر بولمسنه موافقتی استیذان ایتدی . اوئیده مناسب کوردم . رأفت پاشانک آورنده درت کیشی اجتماع ایتدک. رؤف بکدن دیکه دکریمک خلاصهسی شو ایدی : مجلس ، مقام سلطنتک و بلکه خلافتک آورنده دن قالدیرلوق نقطه نظرینک تعقیب ایدلیکی اندیشهسیله متأذیر . سزدن وسرک آتیا آلهجنکوز وضعیتدن ، شبهه ایتمکدهدر . بناء علیه مجلسی ودولایسیله افکار عمومی ملتی ، تطمین ایتمکک لزومه قائم .

رؤف بکدن ، سلطنت و خلافت حقتنه کی قناعت و مطالعهسنک نه اولدیفنی صوردم . ویردیکی جوابده ؛ شوتصریحانده بولندی : بن ، دیدی ، مقام سلطنت و خلافت و جداناً و حساً مربوطم . چونکه بنم پاشام ، پادشاهک نان و نعمتیه یتیشمش ، عثمانی دولتنک رجالی صیرهسنه کچمشدر . بنمده قائمده اولنمتک ذرائی وارد . بن نانکور دکلم واولهم . پادشاهه محافظه صداقت بورجدر. خلیفهیه مربوطیم ایسه تربیم ایجابیدر . بونلردن بشقه ، عمومی مطالعهده وارد . بزده وضعیت عمومی نی طومق کوجدر . بونی آنجق ، هرکک ایریشهمیجکی قدر یوکسک کورولمک آلیشلمش بر مقام تأمین ایدمیلیر . اوده ، مقام سلطنت و خلافتدر . بومقامی لئو ایتمک ، اونک یرینه بشقه ماهیتده بر موجودیت اقامهسنه چالیشق ، فلاکت و خسراتی موجبدر . اصلاً جائز اولاماز .

رؤف بکدن سوکره ، قوشیمده اوطوران رأفت پاشادن مطالعهسنی صوردم . رأفت پاشانک جوابی شو ایدی : تماماً رؤف بک فکر و مطالعهسنه اشتراک ایدرم . فیالحقیقه ، بزده پادشاهلقدن ، خلیفه لکدن بشقه بر شکل اداره موضوع بحث اولاماز .

اندن صوکره ، فؤاد پاشانک فکرنی اوکرنک ایستدم . پاشا ، یکی موسقووانن کلدیکندن ، وضعی ، افکار وحسیات عمومی لزومی درجده تدقیقه هنوز وقت بوله مدیفندن بحث ایدرک کوروشیلن مسئله حقنده قطعی بر فکر وقاعت درمیان ایتمکده معذور اولدینی افاده ابتد .

بن ، مخاطبلرله ، قیصهجه ، شو جوانی ویردم : موضوع بحث ابتدیکیز مسئله ، بوکونک مسئله سی دکدر . مجلسده بعضیلرینک تلاش وهیجانهده محل یوقدر .

رؤف بک ، بوحوامدن ممنون کوروندی . فقط شو ویا بو طرزده ، موضوع بحث مسئله اطرافنده ، که روشمکه دوام اولدی . آقشام اوزری باشلایان ملاقاتمز ، بونون کیجه ، صباحه قدر اوزادی . رؤف بک برشیئی تأمین ایتمک ایستدیکنی احتساس ایتم . بئم خلافت وسلطنت وآتیا شخصاً آله بیلجهکم وضعیت حقنده ، کندیلرینه سویلیدیکم واطمشان بخش بولدقلری سوزلری بکا کرسیدن بالادات مجلسه سویلتمک

کندیلرینه سویلیدیکم سوزلری عیناً مجلسه سویلکده باس کورمیدیکی بیلدیردم . فضله اوله رق بوسوزلری قورشون قلمیله برکاغد پارچه سنه تثبیت وایرتسی کونی مجلسده برمناسبتله بیانات طرزنده درمان ایده جکی وعد ایتم . بووعدیمی افاده ، ایلدم . بئم بوبیانام ، مخالف رجه رؤف بک بر اثر موفقیتی تلقی وکندیسی تقدیر ایدلش

افندیلر ؟ احتمال رؤف بک ، برطاقم ذوات عنندنه درعهده ابتدکی وظیفه یی یامیشدی . بنده عمومی ونا ریخی وظیفه مدن ، اوکونه عائد صفحه یی ایضاح ابتدیکم کی اها ایشدم . فقط عمومی وظیفه مک ، امر ابتدکی اصل نقطه یی افا وتطبیق ایتمک لازم کلدیکی زمانده اصلاً تردد ایتمدم . توفیق پاشانک تلفرافلری وسیله سیله سلطنتی خلافتدن آیرمه واولا سلطنتی لغو ایتمک قرار ویردیکم زمان ، ایلک یادیغم ایشلردن بریده ، درحال ، رؤف بکی ، مجلسده کی او طهمه جلب ایتمک اولدی . رؤف بک ، رأفت پاشانک اوندن صاحله قدر دیکله دیکم قناعات ومطالعه نه هیچ مطلع دکلشم کی آیانده ، کندیسندن شو طلبده بولندم : خلافت وسلطنتی بربرندن آیرمه رق سلطنتی لغو ایده جکز ! بونک موافق اولدیفنه دائر کرسیدن بیاناتده برلنه جکسکز ! رؤف بک ايله فضله برنک کله تعاطی ایتمکده . رؤف بک ، او طهمدن چیقمدن اول ، عینی مقصدله دعوت ایتمش اولدیغم کاظم قره بکر پاشا کلدی . اوندننه عینی زمینده بیاناتده بولمنسی رجا ایتمدم .

افندیلر ، اونا ریخه عائد ضبط جریده لرنده کورولادیکی وجهله رؤف بک کرسیدن بر ایکی دفعه بیاناتده بولندی حتی سلطنتک لغو اولدینی کونک بایرام قبول ایدلسی تکلیفی ده درمیان ابتد .

بوراده ، برنقطه ، دماغلرده دوکوم حائنه قله بیلیر . بکا ، پادشاهه ، محافظه صداقتی بورج بیلدیکندن ، مقام سلطنتک یرینه بشقه ماهیتده بر موجودیتک اقامه سنه چالیشمه نک فلاکت وخسرانی موجب اوله جفندن بحث ایتمش اولان رؤف بک بئم ، یکی قرارمه مطلع اولدقن وبخصوص قرارمک

لهنده وسلطنتک لغوی حقنده بیاناتده بولمنسه دائر تکلیفم قارشوسنده ، مطالعه دخی سرد ایتمکسزین مطاوعت کوسترمشد . بوطور وحركت ناصل تفسیر اولته بیلیر ؟ رؤف بک ، اسکی قناعتلری تبدیلی ایتمشده ؟ یوقسه قناعتلرنده اساساً صیمی دگلی ایدی ؟ بوا یکی نقطه یی بربرندن تفریق ایتمک ویری اوزرنده تام قناعتله حکم ویرمک مشکدر .

— افندیلر ، بویه مشکوک بر حکم و بر مک کیریشمکدنسه ، وضعیتک مطالعه سنی تسهله مدار اوله جق بعض صفحاتی ، معاملاتی و مناقشاتی ، هیئت علیه کزه خاطراتی ترجیح ایدرم .

عرض ایتشدم که ، سلطنتک لقوی ، لوزان قونفرانسنه استانبولدن ده بر هیئت مرخصه دعوت ایدلمسی و استانبولک یعنی وحیدالدین و توفیق پاشا و رفقاسک دخی بویه بر دعوتی ، تورک ماتشک بویوک آمکمرله ، فداکارلقلرله استحصال ایلدیکی منفعتی کوچولنک ، بلکه ده معاسر بر ماهیته دوشورمک بهاسنه اولدینی حالده ، قبول ایلمسی یوزندن ایلری گلشیدی .

توفیق پاشا ، اولانیم شخصیسه بر تلغراف ویردی ۱۷۰ تشرین اول ۳۲۸ تاریخلی اولان بو تلغرافنامه ده ؛ توفیق پاشا ، احراز اولنان مظفریتک ، بوندن بویه ، استانبول و آنقره آرهمسنده اختلاف و ایکیلکی قالدیرمش و وحدت ملیه مزى تأمین ایتش اولدینی یازیوردی . یعنی ، توفیق پاشا دیمک ایستیوردی که ، مملکتده دشمن قالدی ، بناء علیه پادشاه یرنده ، حکومت اولنک یاننده ، ملتده دوشن بو مقاملرک ویره جکی اوامره اطاعت ایتمکدر . بو تقدیرده وحدته مانع البته برشی قالماش اولور . یالکز ، آنقره دن بر آز ده خدمت ایسته مک فراستند بولونیوردی . اوده ، صاح قونفرانسنه استانبولک و آنقره ک برلکده دعوت ایدله جکنه بناء ده اول طرفدن غایت محرمانه تعلیماتی حامل بر ذلک سرعت ممکنه ایله استانبوله اعزامی تأمین ایتک ایدی . [وثیقه : ۲۶۰]

توفیق پاشایه تبلیغ ایدلمک اوزره ، استانبولده حامد بکه یازدیقم تلغرافنامه ایله « توفیق پاشا و رفقاسنک ، سیاست دولتی تشویشدن محاببت ایلملری خصوصنک ، نه درجه عظیم مسئولیتی بادی اوله جفنک درکار بولندینی ، بیلدیردم . [وثیقه : ۲۶۱]

مع التأسف حامد بک ، بو تلغرافنامه مک عیناً توفیق پاشایه بیلدیرلمسی لازم کلدیکنده متردد قالش ، بونی کندنه مخصوص دیرکتیف تالی ایش ؛ مع هذا بو تلغرافنامه محتویاتی دائره سنده توفیق پاشایه اوج کون ظرفنده بش کرم تبلیغانده بولنش ، حتی توفیق پاشا و رفقای مساعیسنک ، قونفرانسه مرخص کوندرمه ملری ایچون غرضلره ، آژانسره ، تبلیغی ایجاب ایدن بیاناتک اساسلرینی حاوی بر مسوده دخی کوندرمش . . [وثیقه : ۲۶۲]

بوتون منفعتلرینی ملوث بر تحک ، جورومش ، چوکمش آیاقلرینه صاریتنده ، یالکز بونده کورن ، توفیق پاشا و امثالی پاشالردن مرکب وحیدالدین هیئتک کیزلی مقصدلرینی ، بهمه حال ترویج ایتدیرمک یولندن بشته هیچ برشیه اشتغال ایتدکلری آکلاشیایوردی . توفیق پاشانک بکا چکدیکی تلغرافک ، مطلع اولمدینی بیلدیردیکی جوابدن صوکره ، دوغریدن دوغری به ۱۰ تشرین اول ۳۸ تاریخلی تلغرافنامه سیله و صدراعظم عنوانیه مجلس ریاسته مراجعت ایتدی . [وثیقه : ۲۶۳]

مراجعتنامه محتویاتی ، عثمانلی دورینک توفیق پاشالرینه خاص بر طرزده ایدی . توفیق پاشا و آرقداشلری ، بو تلغرافنامه لرله ، احراز اولنان موقتیانک حصوله خدمت ایتدکلرندن بحث ایدمک قدر جسارت کوسترمه بیلمشلردر .

افندیلر ، عثمانلی دولتنک ، غیر مشروع اوله رق حکومتی نامی طاشیق غفلتنده بولنان ، توفیق پاشا ، احمد عزت پاشا و امثالندن مرکب صوکره عثمانلی هیئتیه فضلہ اشتغال فائده سزدر . سوزمی مجلس مذاکرانه نقل ایدمچکم .

موضوع بحث مسئله دولایسیله ، مجلسده ۳۰ تشرین اول ۳۸ کونی مذاکرات باشلادی ، چوق خطیملر ، چوق سوزلر سویلدیلر . استانبولده کی عثمانلی حکومتلرینی ، فرید پاشا دوره سندن صوکره ، توفیق پاشا پرده سنک آچیلدیغنی و بو پرده نی آچانلرک ادرا کدن محروم ، وجداندن محروم ، برطاقم انسانلر اولدیغنی بیان ایدرک ، بو آدملره لازم اولان قانونی معاملهنک پابیلیمسنی طلب ایتدیلر ، « بویله برذهنیتی طاشیان ، یعنی ، بزه ، بوقدر احقجه تکلیفانده بولنان ذوات — حقیقه باب عالینک ، هویت تاریخیه سنه وضع امضا ایدن وهر شیدن زیاده اورابه مربوط اولان ذواتدر دیدیلر .

استانبولده ، حکومت نام وشعارینی طاقینان آدملرک ، خیانت وطنیه قانونه نوبقاً ؛ تجزیه سنه هائذ تقریرلر اوقوندی .

افندیلر ؛ عثمانلی امپراطور انک منقرض اولدیغنی ، یکی برتورکیه دولتنک تولد ایتدیکنی ، تشکیلات اساسیه قانونیه ، حقوق حکمرانینک ، ملت هائذ بولندیغنی افاده ایدر بر تقریر حاضرلاندی . سکسانی متجاوز آرقداشه امضا ایتدیرلدی . بوتقریرده بتمده امضام واردر .

بوتقریر ؛ اوقوندقدن صوکره ، جدی اوله رق مخالف وضعیت آلانلرک باشنده ایکی ذات کوروودی . بولردن بری ، مرسین مبعوثی بولنان میرآلای صلاح الدین بکدر . ایکنجیسی ، ازمیرده آسیلان ضیا خورشیددر . بولر ، سلطنتک لغو اولنماسی قناعتنده بولندقلرینی ؛ واضحاً اظهار ایلدیلر .

افندیلر ؛ ۳۱ تشرین اول ۳۳۸ کونی مجلس اجتماع ایتدی . بوکون مدافعه حقوق غروبی اجتماع اولدی . بو اجتماعده ، عثمانلی سلطنتک لغوی ضروری اولدینی حقنده بیانانده بولندم . ۱ تشرین ثانی ۳۳۸ کونی مجلس اجتماعنده عینی مسئله ، اوزون ، مناقشه لره معروض قالدی . مجلسده ، منصل بیانانده بولنقی لزومی حس ایتدم . [وثیقه : ۲۶۴] اسلام و تورک تاریخندن بحث ایدرک خلافت و سلطنتک آریله بیله جکنی ، حاکمیت و سلطنت ملیه مقامنک تورکیا بوبوک ملت مجلسی اوله بیله جکنی ، وقایع تاریخیه مستنداً ، ایضاح ایتدم . هلاکونک ، خلیفه معضی اعدام ایدرک دنیا یوزنده ، فعلاً خلافت خاتمه ویردیکنی و ۹۲۴ تاریخ هجریسندن مصری ضبط ایدن یاووز ، اوراده عنوانی خلیفه اولان بر ملتجییه اهمیت ویرمهیدی ، خلافت عنواننک ، زمانمزه قدر میراث قالمش بولمیه جفنی ، آکلاتدم .

بولندن صوکره ؛ مسئلهیه متعلق تقریرلر ، اوچ انجمنه : تشکیلات اساسیه ، شرعیه وعدلیه انجمنلرینه حواله اولندی . بو اوچ انجمن هیئتک بر آرایه کلوب ؛ بزم ، تعقیب ایتدیکنمز مقصده کوره ، مسئلهیه حل و انتاج ایتیمی البته ، مشکل ایدی . وضعی یقیندن وبالذات تعقیب ایتک لازم کلدی .

اوچ انجمن ، بر اوطهده اجتماع ایتدی . ریاسته خواجه مفید افندی بی انتخاب ایلدی . مسئلهیه مذاکره ایتمکه باشلادیلر . شرعیه انجمنه منسوب خواجه افندیلر ، خلافتک سلطنتدن منک اوله میه جفنی ، معروف سفسطه لره استناد ایتدیره رک ، ادعا ایتدیلر . بو مدعیانک جرح و نقصنده سربست اداره کلام ایدنلر ، اورتمیه چیقار کوروتمدیلر . بز چوق غلبه لقی اولان عینی اوطه نک بر کوشه سندن مناقشه بی دیکلیوردق . بو طرزده ، مذاکره نک مقصود نتیجه ایترا نه انتظار ایتک ، بیهوده ایدی .

بونی آكلادق . نهايت ، مشترك انجمن رئيسدن سوز آلام . اوكمدهكى صره نك اوستنه چيقدم .
يوكسك سسله ، شو بيانانده بولندم : « افندم ؛ ديدم . حاكيت وسلطنت هيچ كيمسه طرفندن هيچ
كيمسه به ، علم ليجاييدر ديه ، مذاكره ايله ، مناقشه ايله ويرلر . حاكيت ، سلطنت قوتله ، قدريله
وزورله آلتير . عثمان اوغللري ، زورله تورك ملتتك حاكيت وسلطنتنه ، واضع ايلد اولمشلردى ،
بوسلطلربنى آلتى عصردن برى ادامە ايلشلردى . شيمدى ده ، تورك ملتى بومتجاوزلرك حدلربى
اخطار ايدەرك ، حاكيت وسلطنتنى ، عصيان ايدرك كندى آلنه ، بالفعل ، آلمش بولونيور .
بو بر امر واقعدر . موضوع بحث اولان ؛ ملتە سلطنتنى ، حاكيتنى براقه جقمى يز ، براقه جقمى يز ؟
مسئله سى دكلدر . مسئله ذاتاً امر واقع اولمش بر حقيقتى افاده دن عبارتدر . بو ، همه حال ، اوله جقدر .
بوراده اجتماع ايدنلر ، مجلس وهر كس مسئلە بى طبيعى كورورسه ، فكرجه موافق اولور . عكسى
قديردە ، بنه حقيقت اصولى دائره سنده افاده اولنه جقدر . فقط احتمال بعض قفالىر كسيله جقدر .

ايشك جهت علميه سنه كلنجه ؛ خواجه افنديلرك هيچ مراق وانديشەلرينه محل يوقدر . بو خصوصده
علمى ايضاحات ويره يم ديدم واوزون اوزادى به بر طاقم ايضاحانده بولندم . بونك اوزربنه آنقره
مبعوثلرندن ، خواجه مصطفى افندى ، عفو ايدرسكز افندم ؛ ديدى يز مسئلە بى بشقه نقطه نظرندن
مطالعه ايدىوردق ، ايضاحاتكزندن تنور ايندك . مسئله ، مشترك انجمنجه حل ايدلشدى .

سرعتله قانون لايحه سى ، تثبيت اولندى . عيني كونده مجلسك ايكنجى جلسه سنده اوقوندى . تعيين
اسامى ايله رايه وضعى ، تكليفنه قارشى ، كرسى به چيقدم . ديدم ، كه بوكا حاجت يوقدر ، مملكت وملتك
استقلالنى ابدىاً محفوظ قيله حق اساساتى مجلس هالينكه متفقاً قبول ايدە جكنى ظن ايدرم . [رايه سسلرى]
يوكسلدى . نهايت ، رئيس ، رايه قويدى ، ومتفقاً قبول ايدلشدر ، ديدى . يالكز منى برسس
ايشيدلى ، [بن مخاتم ۱ .] . . بو صدا (سوز يوق ۱) صداليله بوغولدى . ايشته افنديلر ، عثمانلى
سلطنتك ، انهدام واقراض مراسمنك صوك صفحە سى بو صورته جريان ايتمشدر .

§ ۱۷ تشرین ثانی ۳۳۸ تاریخى رسمى برتلغرافك ايلك جمله سى شو ايدى : « وحيدالدين افندى
پوكيجه سرايدن غيوبت ايلشدر . » بوتلغرافنامه نك دها برايكى جمله سنى ۱۸ تشرین ثانی ۳۳۸ كونه
هائد مجلس ضبط جريده سنده مطالعه بيورمشكزدر . فقط ، تلغرافنامه نك اصلنده ، غيوبتك كيملرك
دلالتيله وقوع بولدينى احتمالندن واماناتك صورت محافظه سندن وسائردن بحث ايدن آلت طرفى ده واردر .
عيني كونكى ضبطده اوقونمش اولان بر مکتوب صورتيه ، اوکا ماقوف ، — آژانسله نشر
اولمش — بر بياننامه صورتيه ده تکرار اوقوبه لم :

مکتوب صورتى

« برنسخه سنى لف ايتديكم رسمى بياننامه ده سويلنديكى وجهله ذات شاهانه كنديسنى انيكلتره نك
زير حمايه سنه وضع ايدەرك برانكليز سفینه حربيه سيله استانبولدن مفارقت ايتمشدر

۱۷ تشرین ثانی ۱۹۲۲ . امضا : هارينتون »

ملفوف اولان بیاننامه صورتی

« رسماً بیان اولتورکه ، ذات شاهانه وضعیت حاضره نتیجه‌سنده حریت و حیاتی نه‌لکه‌ده کوردیکندن ، بوتون اسلام‌لرک خلیفه‌سی صفیه انکلیز حایه‌سنی وعینی زمانده استانبولدن بشقه برره نقلی طلب ایتمشدر . ذات شاهانه‌ک آرزوسی بوسباح ایفا اولتمشدر . تورکیاده‌کی انکلیز قوتلربنک باش قوماندانی جنرال سور جاره‌لس هاریغتون ذات شاهانه‌ی آلمغه کیدرک برانکلیز حرب سفینه‌سنه قدر کندیسنه رفاقت ایتمش و ذات شاهانه واپورده بحرسفید فلوسی عموم قوماندانی آمیرال سور دوروق طرفندن استقبال ایدلمشدر . انکلتزه فوق‌العاده قومیسر وکیلی سور نه‌ویل هندرسون ذات شاهانه‌ی سفینه‌ده زیارت ایدرک قرال بشنجه ژورژه بیلدیرلک اوزره آرزولربی صورمشدر . »

جنرال هاریغتونک علویه سلطان نامنده برقادینه کوندردیکی فرانسزجه بر مکتوب‌ده واردر . بومکتوب ، هیچ بر جواب ویراه‌مش اولدینی قیدیه عیناً رأقت پاشایه کوندرلش . اوده بزه ، ۲۵ نسرین ثانی ۳۸ تاریخنده صورتی بیلدیرمشدی . فرانسزجه مکتوبک بیلدیریلن تورکجه صورتی شودر :

« سلطان خاتم افندی حضرتلری ، الا آن ماله‌یه یاقلاشمقده بولان ذات حضرت پادشاهیدن ، طائله‌سی احوالندن معلومات رجاسنی حاوی برتلسز آلدیم . بوبابده ، کچن جمعه ایرتسی بیلدیزدن معلومات آلمش وقادین افندی حضرتلربنک کمال عافیتده شادان اولدقلربی اوکرتمش ودرحال ذات شاهانه‌یه عرض ایتمشدم . اکر طائله شاهانه حقنده معلومات لطیف ایده‌بیلیرسه کز اونی درحال ذات شاهانه‌یه عرض ایتمکه بختیار اولورم . ذات شاهانه‌ک معروض بولندقلری مشکلات دولایسیله الک صمیمی تمیناتک ذات علیه‌لربنه وعاظه شاهانه‌یه ابلاغنه مساعدده بیورمکزی واک درین حرمت وتوقیراتمک قبولی رجا ایدرم . امضا : هاریغتون . »

— افندیلر ، بوسوک مکتوب اشتغاله دکر ماهیتده دکلدیر . بوندن بشقه ، جنرال هاریغتونک ، استانبولده‌کی عسکری مأمورمه یازدینی مکتوبک وملفوفنک محتویاتی حقنده‌ده مطالعه درمیاتی زائد بولورم .

— افکار عمومی‌ی ، وضعیت حقیقه ایله قارشی قارشی‌یه براقینی ترجیح ایدرم . سقیم برنوارث

اصولی نتیجه‌سی اوله‌رق ، بوبوک بر مقام ، طنطنه‌لی بر عنوان احراز ایده‌بیلمش بر سفیلک ، عزت نفسی چوق یوکسک ، اصیل بر ملتی ناصل خجیل بر وضعیت دوشوره‌بیلجکی ، اوزمان ، ده طبعی صورتده آکلاشیلیر .

فی‌الحقیقه ، هر نه سبب و صورته اولورسه اولسون ، وحیدالدین کبی حریت و حیاتی ملتی ایچنده ، نه‌لکه‌ده کوره‌بیلجک قدر ، هادی بر مخلوقک ، بر دقیقه دخی اولسه ، بر ملتک رأس کارنده بولدینی دوشونمک نه حزیندر ! شایان تشکر درکه ، بو آلجی ، موروث سلطنت مقامنندن ، ملت

طرفندن اسقاط اولندقدن صوكره ، دنايتنى اتام ايتش بولونيور . تورك ملتلك ، بو تقدىمى البته ، تقديره لايقدرد .

عاجز ، عادى حس و ادرا كدن محروم بر مخلوق ؛ قبول ايدن ، هر هانكى بر اجنيىنك جهانسنه كيرميليبر ، فقط . بويله بر مخلوقك ، بوتون اسلاملك خليفهسى صفتى حائز بولندينى افاده ايتك البته موافق دكلدر . بويله بر تاقينك درغرو اوله بيايمسى ، اول امرده ، بوتون اسلام كتلهلرينك اسير اولملى شريطنه وابسته در . حالبوكه ، جهانده حقيقت ، بويله مبدى ؟ بز ، توركلر ، بوتون تاريخى حياتموزه حريرت و استقلاله ثمال اولش بر ملتز ! قيمتمز حياتلرينى ايكي بيجق كون فضلده ، سفيلاه سوروكايه بيلمك ايجون ، هر درلو مذلتى مباح كوردن خليفه لر اويونى ده مخنه دن قانده . بيلديكمزى كوستردك . بو صورته دولتلك ، ملتلك ، يكدىكريله مناسبانده شخصلرك ، باخصوص منسوب اولدينى دولت و ملتك ضررينده اولسه ، شخصى وضعيت و حياتلردن بشقه برشى دوشومه يه جك پسپاهلرك هميتى اوله مه حفى حقيقت معلومه سنى تاييد ايتدك .

§ ملتزر مناسبانده ، مانكه نلردن استفاده سيستمه رغبت دورينه خاتمه وپرمك ، مدنى طملك صميمى تمبسنى تشكيل ايتميدر !

§ محتره افنديلر ، فرارى خليفه ، توركيا بويوك ملت مجلسنده خلع اولدى . برينه ، صوكنجى خليفه اولان عبدالمجيد افندى انتخاب ايدلى .

مجلسجه ، بكي خايغه انتخاب اولمده دن اول ، انتخاب اولنه جق ذاكده پادشاهلق سودا ودعواسنه قابيله رق هر هانجى بر اجنيى دوله اتجا ايتسى احتمالى بر طرف ايتك لازمدى . بونك ايجون ، استانبولده بولتان امورمزر رافت پاشايه ، عبدالمجيد افندى ايله كوروشه رك وحتى آلندن توركيا بويوك ملت مجلسنك خلافت وسلطنت حقنده اتخاذ ايتديكى قرارى تماماً قبول ايتديكنه دائر ، برده ، سند آله رق كوندرمىنى يازدم . بوازدقلمر ياپيلمشدر .

۱۸ شمرين ناي ۳۸ كوني استانبولده رافت پاشايه يازديغم بر شيفره تلغرافنامه ايله ده وپرديكم تعلباتده ، باشليجه شونقطه لرى قيد ايتشدم : « عبدالمجيد افندى ، خليفه مسلمين عنوانى قواينه جقدر . بوغنونه ، بشقه صفت و كله علاوه ايديله جكدر . عالم اسلامه ابلاغ اولمق اوزره احضار ايدى جكي بر بياننامه ي دلائلكزله ، اولاه ، شيفره اوله رق بيلديره جكدر . تصويب اولوندقدن صوكره تكرر شيفره ايله و دلائلكزله كنديسنه بيلديره جك ، اوندن صوكره نشر اولنه جقدر . بو بياننامه نك متنى باشليجه شونقطه لر تشكيل ايدى جكدر :

آ — توركيا بويوك ملت مجلسنك كنديسنى خلافته انتخابندن صراحة بيان ممنونيت اولنه جقدر .

ب — وحيدالدين افندينك طرز حركتى مفصلاً تفسيح ايديله جكدر .

ج — تشكيلات اساسيه قانونك اونجى ماده سنه قدر اولان موادى محتوياتى طرز مناسبده ومهم معنا ومفادى عينا ذ كر ايدلك صورتيه توركيا دولتنك وبويوك ملت مجلسنك وحكومتنك ماهيت مخصوصه سى و اصول اداره سنك توركيا خلقى وبوتون اسلام عالمى ايجون انفع و اوفق اولدينى ذ كر وتثبيت قلنه جقدر .

د — تورکیا ملی خلق حکومتک خدمات مسبوقه و مساعی مشکوره سندن تقدیرکارانه برلسان ایله بحث اوانه جقدر .

ه — اشبو بیاننامهده نقاط مسروده دن ماعدا ، سیاسی عد ایدله بیلجهك بر نقطه و فکر درمیان ایدله جقدر .

۱۹ تشرین ثانی ۳۳۸ تاریخی آجیق بر تلغرافلده عبدالمجید افندی ۶ : « تورکیا دولتنک حاکمیتی بلاقید و شرط ملتک عهدسندده محفوظ طوتان تشکیلات اساسیه قانونیه توفیقاً اجرا قدرتی و تشریع صلاحیتی کنده سنده منجلی و متمرکز بولنان ملتک یکانه و حقیقی مثللرندن مرکب تورکیا بویوک ملت مجلسنک ۱ تشرین ثانی ۳۸ تاریخده متفقاً قبول ابتدیی اسباب موجب و اساسات دائره سندده مجلس عالیجه ۱۸ تشرین ثانی ۳۳۸ تاریخده منعقد جلسده خلافت انتخاب بیورولمش اولدینی ، تبلیغ ایتدم . [وثیقه : ۲۶۵]

۱۹ تشرین ثانی ۳۳۸ تاریخی بر شیفره تلغرافنامه ایله رأفت پاشا ؛ یازدیغمز تلغرافلره جواب ویریوردی ؛ عبدالمجید افندی ، امضا بالاسنده خلیفه مسلمین و خادم الحرمین عنواننک بولونمسی و جمعه سلاملغنده خلعت و فاتحه هاند شکله بر صاریق طاقنسی ممکن و موافق اوله جنی مطالعه سنده بولنمش . عالم اسلامه یازمه جنی بیاننامه محتویاتی حقنده درمیان ابتدیی مطالعه ده ، وحیدالدین افندی حقنده بر شی سوبله مک خصوصنده اعتذار ایتش و بیاننامه نك استانبول غزنه لرنده حین نشرنده تورکجه سیله برابر برده عربجه صورتنک نشر ایتدی برلسی مطالعه سنی درمیان ایتش . [وثیقه : ۲۶۶]

رأفت پاشایه ما کنه باشنده ۲۰ تشرین ثانی ۳۳۸ کونی و پردیکم جوابده ؛ خلیفه مسلمین عنوانیه برابر خادم الحرمین الشریفین تعبیرونک استعمالی تنسیب ایتدم . جمعه مراسمنده فاتحک قیافته کیرمسی غیر طبعی بولدم . ردیفنوت و یا استانبولین کیه بیلجهکنی ؛ عسکری اونیفورمه نك بالطبع موضوع بحث اوله میه جغنی بیلدیردم . نشر اولنه جق بیاننامه ده وحیدالدینک اسمی ذکر اولمق سزین مسابق خلیفه نك شخصیت مغویه سندن وزماننده دوشولن درکده دن بحث ایدلمسی لزومی اولدینی مطالعه سندده بولندم . رأفت پاشادن ، ۲۰ تشرین ثانی ۳۸ ده آلدیغمز شیفره تلغرافنامه نك برنجی ماده سندده ، رأفت پاشا دیوردی که ، عبدالمجید افدینک ۲۹ ربیع الاول تاریخی محرراتی زیرنده (خلیفه رسول الله خادم الحرمین الشریفین جمله سنک آلتنده عبدالمجید بن عبدالعزیزخان) امضاسی قولانیلمشدر .

۸ افندیلر ؛ یادیغمز ابقاضی حسن تلقی ایتدیکنی افاده ایتش اولان عبدالمجید افندی (خلیفه مسلمین) یرینه (خلیفه رسول الله) و باباسنک اسمی مناسبتیه (خان) عنوانلرینی قولانیلمق دن منع نفس ابدمه مشدر . بر طاقم مطالعه لردن سوکرده وحیدالدین حقنده کی بیاناتدن صرف نظر ایتدیکنی و چونکه « آخرک افعال ردیفه سنی موضوع بحث ایتک صورتیه بیله اولسه ، بو قیل بیاناتک مسلك و سجه سنه کران کله جککنک درکار بولندیغنی ، بیلدیرمش . بو خصوص ، تلغرافنامه نك ایکنجی ماده سندده مندرج ایدی . تلغرافنامه نك اوچنچی ماده سنی ، ۲۸ ، مجلس رئیس صفتیه کنده سنه ، خلافت انتخاب اولندیغنی تبلیغ ایدن تلغرافنامه ده یازدیغنی جواب تشکیل ایدیوردی . بو جوابک صرلوحه سی « آنقرده تورکیا بویوک ملت مجلسی رئیس مشیر غازی مصطفی کمال پاشا حضر تارینه ،

دیه شخصه خطاب حالده ایدی . دردنجی مادهده ، عالم اسلامه تبلیغ ایده جکی بیاننامه صورتی واردی . بوبیاننامه نك یازلدینی استانبولك ، (دارالخلافه العلیه) اولدینی ده اعتنا ایله مقدمه بولویوردی .

۲۱ تشرین ثانی ۳۳۸ تاریخی بر تلغرافده ، (خلیفه رسول الله) برینه اولجه بیلدیردیکمز بی (خلیفه مسلمین) دنیه جکدر دیدك . کهدیسنه ، خلافتی تبلیغ ایدن تلغرافنامه مزه وره جکی جوابك شخصه دکل ، تورکیا بویوک ملت مجلسی ریاستنه اولاسنی اخطار ایتدك . محرراننده ، سیاسی ، عمومی خصوصاره شامل کلهلر اولدیغندن وونلردن احتراز لزومندن بحث ایتدك .

§ افندیلر ، اهمیتسز فقرات کبی تلقی ایللسی پك ممکن اولان بوابصاحتله اشارت ایتك ایستدیکم اساسلی نقطه شودر : بن ، سلطنت شخصیه نك الیاسندن صوکره ، بشقه عوالمه عنی ماهیتده بر مقامدن عبوت اولسی لازم کان خلافتك ده ، ملقا اولدینی قبول ایدیوردم . بونك ، مناسب زمان وفرصته تافظنی طبیعی بولیوردم . خلیفه انتخاب اولنان عبدالمجید افندیك ، بوحقیقتدن بوسبوتون غافل اولدینی ادعا اولنه مز . باخصوص ، کندیسنك خلیفه عنوانیه اجرای سلطنتی اسباب وشرائطنی احضار وتمین ایده بیه جککرینی تخیل ایدنلرك موجودینی دوشونولورسه ؛ مخاطبمرك وطیبه طرفدارانك صفوت وغفلتنه ذاهب اولق اصلا جائز اوله مزدی .

شمدی آرزو سورورسه کز ، خلیفه انتخابی مناسبتیه مجلسك ۱۸ تشرین ثانی ۳۸ کونی خفی جلسه نرنده کچن مذاکراتی حقهده قیسه بر فکر ویرهیم .

مجلسده مسئله بی جوق جدی ومهم تلقی ایدنلر واردی وباخصوص خواجه افندیلر کندی اختصاصلینه متعلق بر موضوع بولدولردن جوق دقتی ومتیقظ ایدیلر . بر خلیفه قلمش .. اوئی خلع ایتك ، یکیسنی انتخاب ایتك .. صوکره یکیسنی اسنانبولده بر اقبوب آنقریه کتیرمک .. ملتک ودولتک یقیندن باشنه کچیرمک .. خلاصه ، خلیفه نك فراری بوزندن تورکیاده ، بوتون عالم اسلامده تشوش وتوقعه کلمش ویاخود کله جککمش .. اونك ایچون تدبیرلر آلملی ایش .. طرزنده مطالعهلر ، اندیشهلر درمیان اولویوردی .

بعض خطیلرده ، خلیفه اوله جتی ذاتک صفتك ، صلاحیتك نه اوله جفی تثبیت لزومندن بحث ایدیورلردی .

بنده ، مذاکره ومنذقیه اشتراك ایتدم . بیاناتک اکثری ، درمیان ایدیلن مطالعانه ، جواب ماییتنده ایدی . سویلدکلریمک اساسلری شوجهلرده مندمج بولونیوردی :

« موضوع بحث مسئله بی جوق مناقشه وتحلیل ایتك ممکندر . فقط ، مناقشات وتحلیلاتده نه قدر ایلری کیدرسه مسئله بی حل ایتکده اوقدر مشکلات وتأخراته اوغرارزه . یانکز شو نقطه به نظر دقتی جلب ایدرم ؛ بو مجلس ، تورکیا خلقنک مجاسیدره بو مجاسک صفت و صلاحیتی یالکزو آنجق تورکیا خلقنک وتورک وطننک حیاته ومقدراتنه شامل ونافذ اوله بیلیر . مجاسمز ، کندی کندینه بوتون عالم اسلامه شامل بر قدرت اکتساب ایدم من افندیلر ! تورک ملتی واونک مثللرندن مرکب اولان مجلسمز ، کندی موجودیتنی ، خلیفه عنوانی طاشیان ویا طاشیه جق اولان بر ذاتک آله وره من ویرمه جکدر افندیلر ! بوندن دولایی عالم اسلامده تشوش وارمش ویاخود اوله جتمش . بونلرك هبسی مناسز ویالان سوزلردر . کیم سویله مشه یالان سویله مشدر ، یالان سویلور .

§ بوسوزومه اعتراض ایدن برذاته جواب ویردم ، علناً دیدم که :

— سن یالان سویلیه بیلیرسک ، مستعدسک ! .

افندیلر ؛ دغدغه به محل اولدیغنی ایضاحدن صوکره بیان ایتدم که ، بزم ، جهان نظرندک بونک قوت و قدرتمز ، یکی شکل و ماهیتمزدرد . مقام خلافت تحت اسارتده اوله بیلیر . خلیفه نامنی مناشیانلر اجنبیلره التجا ایدم بیلیرلر . دشمنلر و خلیفه لر برابر اوله بیلیرلر و هرشی پامغه تشبث ایدم بیلیرلر . فقط ، یکی تورکیه نك طرز اداره سنی ، سیاستنی ، قوتی قطعاً صارصه مزلر .

تورکیه خلنسک بلاقید و شرط حا کیمینه صاحب اولدیغنی بردفمه دها و قطعیتله تکرار ایدیورم . حا کیمیت ، هیچ برمعنا ، هیچ بر شکل و هیچ بررنکده و دلالتده اشتراك قبول ایتمز . عنوانی خلیفه اولسون ، نه اولورسه اولسون هیچ کیمسه بو ملک مقدراننده مشارکت صاحبی اولاماز . ملت ، بوکا قطعاً مساعده ایدم مز . بونی تکلیف ایدم جک هیچ بزمیت و کلی بولنه ماز . بناء علیه ، فراوی خلیفه بی خلع ، یکیمینی انتخاب و بو موضوعه متعلق بوتون معاملاته سسویلدیکم نقطه نظرلر داخنده حرکت ضروریدر . بشقه درلوسنه قطعاً امکان یوقدر .

محترم افندیلر ، برآز مناقشه لی و کوروتولی اولمغه برابر مجلسک اکثریتیه ، پایله جق معامله اوزرنده مطابقت حصول بولدی . اوندن صوکره کی ، نتیجه ده معلوم حالیری اولدی .

سلطنتک لغوی اوزرینه استانبولده حکومت عنواتی طاشیان توفیق و عزت پاشالر و رفقاسنک سرابه استغفارینی ناصل ویردکلرندن ، استاسول اداره سنی تنظیم ایچون ویردیکمز اوامر و تعلیادنده بحث ایدرک هیئت علیه کزی یورمنی فائده لی بولیورم .

§ لوزان قونفرانسی اجتماع حومیسی ۲۱ تشرین ثانی ۳۳۸ - ۹۲۲ تاریخنده وقوع بولشدرد . بو قونفرانسنده تورکیا دولتی عصمت پاشا حضرتلری تمثیل ایتدی . طربزون مبعوثی حسن بک و سینوب مبعوثی رضا نور بک ، عصمت پاشانک ریاستنده کی هیئت مرخصه بی تشکیل ایدیوردی . هیئت مرخصه مز ، تشرین ثانی ۳۳۸ - ۹۲۲ ایتدالرنده ، لوزانه کیتمک اوزره آقره دن مفارقت ایتدی .

افندیلر ؛ ایکی دوردن عبارت اولوب سکز آی دوام ایدن لوزان قونفرانسی و نتیجه سی دنیانک معلومی بولنان برکیفیتدر .

بر مدت ، آقره ده ، لوزان قونفرانسی مذاکراتی تعقیب ایتدم . مذاکره لر حرارتلی ، مناقشه لی جریان ایدیوردی . تورک حقوقی تصدیق ایدر مثبت نتایج کورولیوردی . بن ، بونی ، بک طبیعی بولیوردم . چونکه ، لوزان صلح ماصه سنده موضوع بحث ایدیلن مسائل ، اوچ ، درت سنه نك یکی دوره به حائد و منحصر قالیوردی . عصرلق حسابلر رؤیت اولونیوردی . بوقدر اسکی ، بوقدر قارشیق ، بوقدر ملوت حسابلرک ایچندن چیقمق ، الهته ، اوقدر بسیط و قولای اولیه جقدی .

افندیلر ؟ معلومدر ، که یکی تورک دولتنک استخلاف ایتدیکی عثمانی دولتی ، عهد عتیقه نامی آلتنده بر طقم « قاپیتولاسیونلر » ک زبونی ایدی . خرسیتیان عناصر بر جوق امتیازلره واستشایتلره مالک بولونیوردی . عثمانی دولتی ، عثمانی مملکتلرنده بولنان اجنیلره حق قضاسنی تطبیق ایدمهزیدی ، عثمانی تبعهسندن آلدینی ویرکویی اجنیلردن آلمقدن منوع بولونیوردی ؛ دولتنک حیاتی کمیرن ، کندی داخلندهکی عناصر حقنده تدایر آلمقدن منع ایدیلیدی .

عثمانی دولتی ، کندیسنی تأسیس ایدن ، عصر اصلینک تورک ملتک انسانیجه یشامسنی تأمین ایدمهجک اسبابده توسلیدن منع ایدلمشدی ، مملکتی اعمار ایدمهز ، شمندوفر یابدیرهز ، حتی مکتب یابدیرمقده سرست دکلدی ، بوکئی احوالده درحال اجانب مداخله ایدزدی .

عثمانی حکمدارلری ومقربلری ، دبدبه ودارات اینجده حیاتلرینی تأمین ایچون مملکت وملتنک بوتون منابع ثروتی قوروتدقدن بشفه ، ملتک هر درلو منافعی حصر ایتمک ودولتنک حیثیت وشرعی فدا ایتمک صورتیله بر جوق استقراضلر یا پیشلردی . اوقدرکه ، دولت بو اسقراضلرک فائضلرینی اوده به میهجک حاله کش ، جهان نظرنده مفلس عد اولمشدی .

افندیلر ؛ وارثی اولدیغمز عثمانی دولتنک دنیا نظرنده هیچ برقیته ، فضیلتی وحیثیتی قلمه مشدی ؛ حقوق بین المللندن خارج طائفش ، عادتا صحاب ووصایت آلمه آیش برماهیتده فرض اولونیوردی . ماضی به حاضرمساحمه لرک ، خطالرک فاعلی بز اولدیغمز حالده ، اساساً عصرلرک متراکم حسابی بزدن صورولمه مقی لازمه کلبرکن بو خصوصدهده ، دنیا ایله قارشلی قارشلی به کلک بزه توجه ایتمشدی . ملت ومملکتی حقیقی استقلال وحاکمیتده صاحب قیلمق ایچون بومشکلات وفدا کارلنی ده اقیحام ایتمک بزم اوزرمرزه تحمیل اولمشدی . بن ، نتیجه نیک بهمه حال مثبت اوله جعندن امین ایدم . تورک ملتک موجودیتی ایچون ، استقلالی ایچون ، حاکمیتی ایچون بهمه حال استحصال ونأمین مجبور اولدینی اساسلرک ، جهانجه تصدیق اولمه جغه اصلاً شبهه ایتیموردم . چونکه ، حقیقتده ، بواساسلر ، قوت ولیاقله فعلاً ومادە استحصال ایدمش ایدی . قونفرانس ماصه سنده طاب ایتدیگمز ، ذاتاً استحصال ایدمش اولان خصوصاتک اصولاً اوده واتصدیقندن بشفه برشی دکلدی . مطالباتمز ، صریح وطبیعی حقلمزدی . بوندن بشفه ، حقوقلری محوصه ونأمین ایچون قدرتمزده واردی ؛ قوتمزده کافی ایدی . اک بویوک قوتمز ، اک شایان امنیت مسندمز ، حاکمیت مله مزی ادراک ایتش واونی بالفعل خلک آلنه ویرمش وخلقک آلتنده طونه بیله جکمزی فعلاً اثبات ایش اولدیغمز ایدی .

ایشته ، بوملاحظه لره بناء ، قونفرانسلک جریانی سکونتله تعقیب ایدیوروکوستردیکی معکوس وضعیتلره لزومندن زیاده اهمیت عطف ایتیموردم .

افندیلر ؛ سلطنتک العالی ، خلافت مقامنک صلاحیتلر قالدیشی اوزرینه ، خلق ایله یقیندن تماسه کلک ، احوال روحیه وتمايلات فکریه نی بردها تدقیق ایتمک مهمدی .

بوندن بشفه ، مجلس صوک سنه سنه داخل اولمش بولونیوردی . یکی انتخاب مناسبتیه ، آناتولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعیتی سیاسی بفرقریه تحویل ایتمک قرار ویرمشدم . صلح تقرر ایتدیکی تقدیرده ، جمعیت تشکیلاتلرک ، سیاسی فرقریه انقلابی لزوملی کوریموردم . بو خصوصدهده خلق ایله بالذات حسبحال ایتمکی موافق وفائده لی مطالعه ایدیوردم . ظفردن صوکره ، تعلیم وتربیه

ایله اشتغال به باشلامش اولان اردومزی ده یاقیندن کورمک ایستوردم . ایسته ، بو مقصدلره ، غربی آماتولوده بر سیاحت اجرا ایتمک اوزره ۱۴ کانون ثانی ۳۹ تاریخده آنقرده دن حرکت ایتم .

اسکی شهردن اعتباراً ، ازمیت ، بروسه ، ازمیر ، بالیکسره خلقی مناسب محللرده طولایه رق اوزون حسبجانلرده بولندم . اهلینک ، بکا ایستکلری کی سربست سؤالر توجیه ایتسنی طلب ایتم . سورولان سؤالاره ، جواب تشکیل ایتمک اوزره ، آلتی ساعت ، یدی ساعت دوام ایدن قونفرانس لر ویردم . محترم افندی لر ، همان هر برده خلقک آ کلامق ایستدیکی خصوصاتدن نظر دقتی جلب ایدن قهقهه لر شونلردی :

لوزانس قونفرانسی ونتیجه سی ، حاکمیت ملیه ومقام خلافت وبونرک وصعیتلری ومناسبتلری ویرده تشکیل ایتمک نیتنده اولدیغم آ کلاشیلان سیاسی فرقه . . .

لوزان قونفرانسی مذاکراتی ، جریان ایندیکی کی ، هر برده ، خلاصه ایدیوردم . نتیجه نک مثبت اوله جنی حقنده کی قناعتی ده بیان ایدهرک ملتک مستریخ اولسنه چایشیوردم .

— حاکمیت ملیه ومقام خلافتک وصعیتلری ومناسبتلری نه اولدینی حقنده ، خلقک مراق واندیشه ایتمکده حتی واردی . . زیرا ، مجلس ۱ تشرین ثانی ۳۳۸ تاریخلی قراریه ، حاکمیت شخصییه مستند شکل حکومتک ۱۶ مارت ۳۶ تاریخندن اعتباراً وایدیاً تاریخه انتقال ایدبکنی اعلان ایتمکدن صوکره ، بر طاقم شکری خواجه لر افکار عمومی اسلامیه تردد واضطرابانه دوشمشدر . دیهرک حرکت وفعالیته کچدیله . (خلافت عینی حکومتدر . خلافتک حقوق و وظائفی ابطال ایتمک هیچ کیسه نک ، هیچ بر مجاسک النده دکلدر .) دعواسنی اورته به آتمشلردی . مجاسک ، ملتک لغو ایندیکی سلطنت شخصییه بی خلافت مقامنده ادامه وپادشاه یرینه خلیفه اقامه ایتمک سوداسنه دوشمشلردی . فی الحقیقه ، مرتجع برحزب ، قره حصار صاحب مبعوثی بولنان خواجه شکری امضاسیله و خلافت اسلامیه وبوبوک ملت مجلسی ، عنوانیه برساله نشر ایتمدی . آنقرده ده ، ۱۵ کانون ثانی ۳۳۹ تاریخده انتشار ایدن وبوتون مجلس اعضا لیرنه توزیع ایدیلن بورساله دن ، ایزمیتده ، خبردار ایدلدم . رساله نک اوزرنده ، ساده جه (۱۳۳۹) سنه سی یازمشدی . فقط رساله نک ده ، بن ، آنقرده ایکن احضار وطبع اولدینی ونیم آنقرده دن تاریخ مفارقم اولان ۱۴ کانون ثانی ۳۳۹ کونک فرداسی اورته به جیقارلدینی آ کلاشیلمش ایدی .

شکری افندی خواجه ورفقاسی (خلیفه مجلسک ، مجاس خلیفه نکدر) سفسطه سیله ملت مجلسنی خلیفه نک هیئت مشورتی و خلیفه بی مجلسک ردولایسیله دولتک رئیس کی کوسترمک وقبول ایتمک ایسته مشلردر .

افندی لر ، خلیفه بولنان ذاتی ، امیده دوشوره جک بعض صداقتکارانه معامله لرده جلب دقت ایدی . خنی اوله رق جریان ایدن صداقتکارانه مظاهرات ایسه بزم خارجاً استدلال ایتمکد مزمن ده فضلله ایش . بوبابده بر فکر ویرمش اولق ایچون اوصرم لرده ، استانبول و تراکیاده مأمور ومثلمز اولان رأفت پاشانک عینی تاریخلرده خلیفه به (قونی) اسمنده برآت تقدیمی وسیله سیله کندی برادری وعینی زمانده لاوری رفعت بکه یازدینی بر شیره ایله خلیفه نک ، سر یآوری واسطه سیله ویردیکی جوابی عیناً عرض ایده جکم :

هيفره

رفت بکه :

(قونيه) بي خليفه حضرتلرينه تقديم ايتمك ايجون كتيرتمشدم . يالكز حالا نه حالده اولدغني كورمدم . جسانده بولنه ميورم . استانبولده ابي بر حيوان بولنجه جفني آكلاديم ايجون خليفه حضرتلرينك سرياورلرندن ده حيوان تداركي خصوصنده استعجال ايتمه لرني بونك ايجون رجا ايتشدم . حيوانك طرف خلافتناهيلىرندن تقدير ايدلسنى لطف الهى تلقى ايدىيورم . بويوك بر جراتكارلق اوله جفني بيلمكه برابر استقلال محاربه سنك تاريخى بر خاطرهمى اولدغني ايجون اسكى صادق بر عسكرك خزا يادكارى اوله رق تقديم ايتديكى قونيه نك خليفه حضرتلرى طرفندن لطفآقولى وخليفه حضرتلرينك اك قلى والك عبوديتكار حسلره آللرينى اويديكمك عرض و ابلاغنه توسط ايتلري سرياور شكيب بكدن رجا ايدرم . قونيه بي وبوشيفره بي سرياور شكيب بكه همان تسليم ايدىكز .

رفت

۳۴۹-۱-۵

ترا كيا فوق الماده مثلى رفت پاشا حضرتلرينه

عرض حرمكارانه مدر .

برادره طاليلرى رفت بكم تسليم ايلديكى تلفرافنامه دولتلىرى خلافتناه افندمزه عرض واره ايدم . ذات حضرت وكالتناهي كرك تايد بيوريلان حسيات خالصه مصادقپوربدن وكرك تقديم قلنان (قونيه) نامنده كي حيواندن دولابي خاصه محظوظ ومتشكر قالديلر ومعزز وطنمرك محافظه استقلالى كهي بك مقدس وعلوى بر مقصدك استحصانه چالیشان بوكك ناصيه لر ميانده نماز ايتش اولان ذات والالرينك ده ابراز حساست وفداكارى ايلدكلرى شهامت ميدانلرندن برينه اضافه تسميه قلنان بوسوبلى وكوزل آنه مالكيتله مباغى اولديلر . جناب جبرائيل ، حضرت فخر كاشانه

(ص .ع .م) تبليغ رسالت ايلديكى كي ذات دولتكزده خليفه حضرتلرينه تبليغ وكالت بيوردنكزدن

دولابي وجود هاليكز كنديلرينه بوتون حيات گذشته لرينك اك مسعود ومتيمن بر حادثه سنى دائما اخطاره وسيله تشكيل ايده جكدر . ذات ساميلرينك بومعزز خاطره قارشيش اولملرى حصيله صيق وكمال محبتله تخطر بيوريله جقلى ذاتا دركار ايكن برده هركون برمتاد بواسب صبارقاره پنيلا كچه ياد قيمتدار والالرى تكرر ومجدد ايده جكدر . شوسطرلر ايله خلافتناه افندمرك حسيات حقيقه محالستكارانه وقدر شناسانه لرينه نه درجه به قدر ترجمان اوله بيلديكى معين ايدم . بونده موفق اوله مديسم نقصاني ذات دولتلىرى كنديلرينك بالذات ابراز واره بيورمش اولدقلى آثار هبت والفتات پدرايه ده اولجه جبر وتضمن ايتشدر قناهيته متسلى اولمديم . بالوسيله وبالهايه سلام

خصوص ظلّ اللهی وادعۃ خبریہ وکاتبینہی فی تبلیغ ونبشیر الہ کسب شرف ابدک تکریمات فاتحہ مک
لطف قبولی رجا ایلم اقدم حضرتلری .
۷ کانون ثانی ۳۳۹

سریاورد
شکیب حقّی

(بوغبارات وجمالاتہ ، بز آنجق خلافتک الفاسندن وخلیفہ خاندانک مملکتدن طردندن صوکرہ
بالتصادف مطلع اولہ بیلدک .)

ب عرض ایتلییم، کہ شکری افندی خواجه واونی وامضاسنی ایلری سورن پولتیقہ جیلر، سلطان
ویا پادشاه عنوانی طاشیان بر حکمدار یرینه عنوانی خلیفہ اولان بر حکمدار قویہ رق بیانات ومدعیانده
بولمشلردی. شوفر ق ایله ، کہ ہرہانکی بر مملکت وملتک حکمداری یرینه دنیانک اقطار مختلفہ سندہ،
کتلہلر حالتدہ یاشایان ، متنوع عرقدن اوچ یوز میلیونق بر جامعہ یہ حکمی شامل بر حکمداردن
واونک وظائف وصلاحتندن بحث ایتشلردی . بواسلام شمول معظم حکمدارک اللہ، قوت اولہرق،
اوچ یوز میایون امت محمددن ، یالکز ، اون ، اون بش میلیون تورک خلقی لطف ایتشلردی .
خلافہ اسمندہ کی حکمدار ، «امتلرک معاملاتنی تدویر وامور دنیویہ لربنہ طائد احکامدن ، منفعلربنہ
الکزیادہ توافق ایدہنی تفیذہ ایدہ جکدی. بالجملہ مسلمانلرک «حقوقنی مدافعہ ایدہ جک، امورومصالحنی
نافذ بر عزم وارادہ اللہ احاطہ ایلیہ جکدی .

خلیفہ اسمندہ کی حکمدار ؛ دنیا یوزندہ کی اوچ یوز میلیون اہل اسلام آرہ سندہ عدالتی پایدار
ایدہ جک ، حقوق عامہ بی کوزہ تہ جک ، امن وآسایشی اخلاص ایدہ جک حادثانہ مانع اولہ جق،
اہل اسلامہ ام سائرہ طرفندن وقوعی محتمل تجاوزانہ سد چکہ جکدی . جامعہ اسلامیہ نیک صلاحنی
تأمینہ خادم اسباب مدنیہ وعمرانیہ بی احضار ایله مکلف بولنہ جتدی .

محترم افندیلر ، بوقدر اجہل واحوال وحقایق جہاندن بودرجہ بی خبر شکری خواجه
وامثانک ملنمزی اغفال ایچون ، احکام اسلامیہ ، دیبہ نشر ایتدکری سفسطہ لرک اساساً تکرارہ
دکری یوقدر . فقط ، بونجہ عصرلردہ اولدینی کی ، بوکون دخی ، اقوامک جہلندن وتمصبندن
استفادہ ایدہ رک بیک بر درلو سیاسی وشخصی مقصد ومنفعت تأمین ایچون دینی آلت وواسطہ اولہرق
قوللائق نشبندہ بولنانلرک ، داخل وخارجدہ موجودیتی ، بزی ، بوزمیندہ سوز سوبلکدن ،
مع التأسف ، ہنوز مستغنی بولندبر میور . بشریتدہ ، دین حقندہ کی احتساس ووقوف ، ہر درلو
خراغلردن تجرد ایدہ رک ، حقیقی علوم وفنون نورلیلہ مصفا ومکمل اولوتیمیہ قدر ، دین اوبونی
آقتورلربنہ ، ہر یردہ تصادف اولہ جقدر .

شکری خواجه لرک نہ قدر معناسز، منطقسز وقابلیت اجرائیہ دن محروم افکار واحکام صاووردقلربنی
آکلامہ مق ایچون جدأ ، خواجه افندی کی اہلایق دنیلن مخلوقاندن اولق لازمدر .
خلیفہ وخلاف ، اونلرک دیدیکی کی ، سلطہ سی عموم دنیا مسلمانلربنہ شامل اولق لازم کلنجه،

بوتون موجودیتى ومنابع قوتى خليفه نك امر وسينه حصر ايتمكه تور كيا خلقك اوموزلرينه تحمیل ايديله جك بوكك نه قدر آغير اوله جفنى انصاف ايدوب دوشونمك لازم كلزمیدی ؟

اونلرك سرد ایلدكلى ایجابات واحكامه كوره ، خلیفه نامنده حكمدار ؛ چین ، هند ، افغان ، ایران ، عراق ، سوریه ، فلسطین ، حجاز ، یمن ، عنبر ، مصر ، طرابلس ، تونس ، جزائر ، فاس ، سودان ، خلاصه دنیانك هر طرفنده كى اسلاملرك واسلام مملكتلرینك امورنده تصرف صاحبی اوله جتدی .

بو خیالك ، هیچ بر وقت تحقق ایتمهش اولدینی معلومدر . اسلام جاعتلرینك ، بربرندن تماماً آیری مقصدلره افتراق ایلدكلى ؛ أمویلرك اندلسده ، علویلرك مغریده ، فاطمیلرك مصرده ، عباسیلرك بغدادده ، بر خلافت یعنی سلطنت قوردقلری وحتی ، اندلسده هر يك كسیلك بر جاعتك « بر امیر المؤمنینی ابله بر منبری ، اولدینی خواجه شكری امضالی رسالهده دخی مذکوردر .

— بوتاریخی حقیقتدن تجاهل ایدرك ، همان كاملاً اجنئی دولترك تحت تابعیتنده بولنان ویا مستقل اولان اسلام ملتله ویا دولتلره خلیفه نامی آلتنده بر حكمدار نصب و تعیین ایتك عتل و حقیقت ایله قابل تألیف اوله بیلیرمیدی ؟ بالخاصه ، بویله بر حكمدارك تأمین موقعی ایچون ، بر آووج تور كیا خلقنی حصر و تخصیص ایتك ، اونى ، عو ایتك ایچون تطبیق اوله كلن تدبیرلرك اك مؤثری اولزمیدی ؟ « خلیفه نك وظیفه سی روحانی دكلدر ، « خلافتك اسالاسی قدرت ماده و قوت حكومتدر . « دیه نلرك ، خلافتك دولت ، خلیفه نك رئیس دولت اولدینی افاده و اثبات ایتدكلى ومقصدلرینك خلیفه عنوانده بر ذاتی ، تور كیه دولتك ریاستنه كچیرمك اولدینی سهولته قابل تفهم ایدی .

محترم افندیلر ؛ شكری خواجه افندیك و سیاستچی آرقداشلرینك ، مقصد سیاسیلرینی آچیقندن آخیفه اظهار ایتوب ، بونی ، بوتون عالم اسلامه تشمیل ایتك ایتدكلى ، دینی بر مسئله حالده موضوع بحث ایللری ، خلافت اوپونجاغتك ، اورنه دن قالدیراسنی تسریعدن بشقه بر نتیجه وبرمه مشدره

— خلافت مسئله سی حتنده ، خلقك تردد وانیشه سنی ازاله ایچون ، هر یرده لزومی قدر بیانات وایضا حاتمده بولندم . قطعی اوله رق افاده ایتدم ، كه « ملتلك قوردینی یكى دولتك مقدرانه ، معاملاتنه ، استقلالنه ، عنوانی نه اولورسه اولسون هیچ كیمه بی مداخله ایتدیره میز ؛ ملك كندیسی ، قوردینی دولتی و اونك استقلالنی محافظه ایدیور والی الابد محافظه ایده جكدرا ! »

ملته آكلاندم ، كه اسلام شمول بر دولت تأسیس ایتك وظیفه سیله مكلف تخیل ایدیلن بر خلیفه نك وظیفه سنی ایفا ایده بیلیمسی ایچون ، تور كیا دولتی و اونك بر آووج نفوسی ، خلیفه نك امرینه تابع طوتوله میز . ملت ، بوكا راضی اوله میز ؛ تور كیه خلقی بو قدر عظیم بر مسئولیتی ، بو قدر غیر منطقی بر وظیفه نی درعه مده ایده میز .

— ملتیز ، عصر لرجه ، بوواهی نقطه نظر دن حرکت ایتدیرلدی . فقط نه اولدی ؟! هر كیتدیكى

برده میلله نلرجه انسان براقدی . یمن چوللر نده قاورولوب عمو اولان آناطولول اولادلرینك مقدارینی بیلور میسكز ؟ دیدم . سوریه نی ، عراقی محافظه ایتك ایچون ، مصرده هارینه بیلیمك ایچون ، آفریقا ده طوتونه بیلیمك ایچون نه قدر انسان تلف اولدی ، بونی بیلور میسكز ؟! ونتیجه نه اولدی کور یور میسكز ؟! دیدم .

خلیفه به ، دنیاه میدان اوقوتتی واونی عموم اسلام امورینه تصرف صاحبی قیلیمق فكرنده اولانلر ،

بووظیفه‌ی یالکیز آناطولو خاقندن دکل ، اونک سکنز اون مثلی نفوسدن مرکب اولان بویوک اسلام کتله‌لرندن طلب اینلدر ! یکی تورکیه‌نک و یکی نورکیه خلقتک ، آرتق ، کندی حیات وسعاندندن بشمه دوشونه‌جک برشتی یوقدر .. بشقه‌لرینه ویره‌ییلدجک برذره‌سی فالمامشدر : دیدم .

دیگر برنقعه‌ی ده ، خلق نظرنده تبارز ایندیرمک اینچون شوپانانده بولنده : بر آن اینچون فرض ایدم ، که دیدم ، تورکیه ، موضوع بحث ووظیفه‌ی قبول ایتسن .. بوتون عالم اسلامی برنقعه‌ده توحید ایتدیرک سوق واداره ایتک غایبسه یوروسون وموفق دخی اولسون ! یک اعلا آما ، تحت تابعیت واداره‌مه آتی ایستدیکمز ، ملتار ، دیرلرسه‌که ، بزه ، بویوک خدمتار ومعاونتار یاپدیکمز ، تشکر ادرز . فقط ، بز مستقل قالمق ایستیوزر . استقلال وحا کمیتزه کیسه‌نک مداخه‌سی موافق کورمیز ! بز کندی کندیز ی سوق واداره‌یه مقتدرز !

اوحالده ، تورکیه خاتنک بوتون مساعی وفرا درتی ، سده‌جه برتشکر وده آتی اینچونی اختیار اولنه‌جقدر !؟

کورویوردی ، که بر هوا وهوس اینچون ، بر وهم وخیال اینچون ، تورکیه خقی محو ایتک ایستیورلردی . خلافت وخلیفه‌یه وظیفه وصلاحیت وبرمک فکربنک ماهیتی بوندن عبارتدی .

افندیلر ، خاقه ، صوردم ، بر دولت اسلامیه اولان ایران ویا افغانستان ، خلیفه‌نک هرهانکی بر صلاحیتی طایریمی ؟ طاییه‌ییلریمی ؟ حق اوله‌رق طاییه‌مز . چونکه دولتنک استقلال ، ملتک حاکمیتی مختلر .

§ ملته ، شونی‌ده اخطارایتدم ، که کندمزی ، جهانک حاکمی ظن ایتک غفلتی ، آرتق دوام ایتمه‌لیدر . حقیقی موقعمزی ، دنیاک وضعیتی طاییه‌مقدمه‌کی غفلته ، فایله‌راویمقله ملتهمزی سوروکلدیکمز فلا کتار یتیشیر ! بیله بیله عینی فاجعه‌ی دوام ایندیرمیز !

§ افندیلر ، انکیز مورخلرندن (ولس - Wells) ، ایکی سنه اول انتشار ایدن ، بر تاریخ یازدی . اثرینک صوک بحیفه‌لری « دنیا تاریخک مستقبل صفحه‌سی » عنوانی آلتنده برطاقم مطالعاتی احتوا ایدر .

بومطالعاده استهداف اولنان مسئله :

« *Un gouvernement Fédéral mondial* » « جهانشمول براتحادی حکومت » در .

(ولس) « بومبجنده ، جهانشمول براتحادی حکومتک ناصل تأسیس اولندیب ، جکفی وپویه بردوتنک اساسی بدض فارق خطلری حقنده‌کی تصورلینی سرد ایدیور وعدالتک ونک برقبونک سلطنتی آلتنده کرمز ناصل برحالده بولنه‌جقدی ، بونی تخیل ایدیور .

(ولس) ، « بوتون حاکمیتلر ، تک ، برحاکمیت اینچنده اذابه اونخازسه ، ملتلرک فوقنده برقوت میدانه چیقمازسه دنیا محو اوله‌جقدر ، دیور و « حقیقی دولت ، عصری حیات شرائطنک برضرورت حاله کتیردیکی جهان حکومت متحده‌سندن بشقه برشی اوله‌مز . » « محققدرکه انسانر ، کندی اینجاندیری آلتنده ازلنک ایسته‌مز لرسه ابرویا کچ برلشمکه مجبور اوله‌جتلردر . » مطالعه‌لرنده بولونیور .

« بشريتك تساندى حقتدهكى ، بويوك خلياك نهايت فعله چيقمسى ايچون نه يايىق و نه نيك اوكنه كېچمك لازم كه چيكي صيح اولهرق بيلنمديكى » و « متجاوز برسياست خارجيه عنمنه سئ مالك اولان دولترك ، جهانشمول براتفاق دولى طرفندن كوچلكله تمثيل اولنه بيله چيكي » ده درميان ايديليور . (ولس) ك « آوروپا و آسيانك فلاكتلوى ومشرتراك احتياجلارى ، بللكه دنيانك بوييكي قسمنده كى قوملك بر درجه به قدر برلشمه سئنه مدار اوله جقدر . » ، « اوله بيلير ، كه بر صره قسمى اتحادلر ، جهانشمول بر اتحادك حصوله تقدم ايدر . » مطالعه لرني ده قيد ايديم .

— افنديلر ، بوتون بشريتك ، تجربه ، معلومات و تفكرده تعالى و تكملى ، خرسيتيانلقدن . مسلمانلقدن ، بود زمين صرف نظر ايدرك بسطلشد برلش و هر كس ايچون آ كلاشيله جق حاله قونونش طالمشمول صاف و لكه سز بردينك تاسسى و انسانلرك شمدى به قدر فاوغالر ، لونيائ ، قابا آرزو واشتهالار آرمستنه برسالتخانه ده يشامقده اولدقاريني قبول ايدرك بوتون وجودلرى و ذكارلى زهرله بن عفونت تخملىر نه غلبه ايتكه قرار و برمسى كى شرائطك حصولى مستلزم اولان بر « جهانشمول اتحادى حكومت » تخيلنك طائلى اولديغى انكار ايدم جك دكلز .

بوتصور و تخيله قسماً مشابه برخيال ، خلافتچيلرى و بان اسلاميزم طرفدارلرينى — توركيه به مسلط اولاملارى شرطيله — نمون ايتك ايچون بزده ده تصوير ايدلشدى .

— تصور اولنان نظريه شوايدى : آوروپاده ، آسياده ، آفريقاده و سائر قطعه لرده يشايان اسلام هيئت اجتماعيلرى ، استقبالده ، هر هانكى بركون ، اراده و آرزولرينى استعمال و تطبيقه اقدار و سربستى كسب ايدلرلر ؛ اوزملن لزوملى و فائده لى كورورلر سه ، عسكر اجتماعاتنه موافق بر صورتده بر طاقم ائتلاف و اتحاد نقطه لرى بوله بيليرلر . شبهه سز ، هر دولتك ، هر هيئت اجتماعيه نك ، بر برندن قاطمين و تاامين ايدم جكي احتياجلارى وازدر . متقابل منفعتلرى موجوددر . بوتصور مستقل اسلام حكومتلك صاحب صلاحيت مرخصلرى بر آرايه كلوب برقونفره يابلور و فلان و فلان و فلان اسلام دولتلر آرمستنه شو ويا بومناسبتلر تاسس ايتمشدر . بو مناسبات مشتركى محافظه بومناسباتك تضمن ايلديكى شرائط داخنده متحداً حركتى تاامين ايچون بوتون اسلام دولتلرك مرخصلردن مركب بر مجلس تشكيل ايدم جكدرك . اتحاد ايدن اسلام دولتلر بو مجلسك رئيسى طرفندن تمثيل اولنه جقدر دبرلر سه ، ايشته اوزمان ، ايسترلر سه ، او « اسلام شمول اتحادى حكومت » ، خلافت و مشترك مجاسك مقام رياستنه انتخاب اولنه جق ذانده خليفه عنوانى و بر برلر . يوقسه ، هر هانكى بر اسلام دولتك ، بر ذاته ، بوتون اسلام دنيا سى امور بلك تدبير و تمشيتى صلاحيتنى و برمسى عقل و منطقك هيچ بروقت قبول ايدميه چيكي بر كيفيتدر .

§ افنديلر ؛ خلافت و دين مسئله لر به مشغول اولندينى صره لرده ، افكار عموميه و بالخاصه افكار منوره ايچون ، تشكيلات اساسيه قانوننده بر نقطه نك عقده تشكيل ايتديكنه مطلع اولدق . جمهوريت اعلانندن سوكرمه ده ، قانونده ، عيني عقده محافظه ايدلدى كدن بشقه ، عقده تشكيل ايدم جك ايتكنجى بر نقطه نك ده ، اولكل ايدلديكنى كورنلر ، تسجيلينى كيزلشمه مشلردى و اليوم كيزلشمه مكدمدزلر .

بو نقطه لرى ايضاح ايديم ۲۰ كانون ثاني ۱۳۳۷ تاريخلى تشكيلات اساسيه قانوننك (۲۷ نجى) و ۲۱ نيسان ۱۳۴۰ تاريخلى تشكيلات اساسيه قانوننك (۳۹ نجى) ماده سى بويوك ملت مجلسنك وظائفندن باخدر .

ماده ۱۰۰۰، محلیک الیاء وظیفه سی اوانی اوزره ، (احکام شرعیہ نیک سفیدی) واردر .
ایشنه ، بونک ناسل بر وظیفه و احکام شرعیہ دن مقصدک نه اولدیفنی آ کلامقده درده دوشه تله
واردر . چونکه بونک ملت محلیک ، مذکور ماده ده ، « قوانینک وضعی ، تعدیل ، تفسیری ،
سیج والفاشی و الخ » ذکر و تعداد اولئان وظائفی او قدر شمولی و واضحدر ، که « احکام شرعیہ نیک
تشدیدی » دیه آریجه و مستقلاً بر قلیشهک موجودتی زائد کورولمکدهدر . چونکه ، شرع دیمک
فعل دیمکدر . احکام شرعیہ دیمک ، احکام قانونیه دیمکدن بشقه رشی دکلدر و اولامز . بشقه
دروسی ، عصری حقه قلیقیلیله قابل تألیف دکلدر . بو بویه اولونجه ، « احکام شرعیہ » تعبیرله
قصه اولان معنا و مدلولک بوسبوتون بشقه رشی اولمی احباب ایدر .

افندیلر ؛ ایلمک تشکیلات اساسیه قانونتی احضار ایدنلره بالذات ریاست ایدیوردم . یاقمده
اولدیمز قائله ، « احکام شرعیہ » تعبیرینک بر مناسبتی اولمديغنی آ کلامقده جوق چالیشیلدی .
فقط ، بو تعبیردن ، لندی زعمارجه ، بام بشقه معنا تصور ایدنلری اقناع ممکن اولدی .
ایکنجی نقطه ، افندیلر ؛ یکی تشکیلات اساسیه قانونک ایکنجی ماده سنک باشنده . . « تورکیه
دولتک دینی ، دین اسلامدر . » جمله سیدر .

بو جمله ده ، تشکیلات اساسیه قانونه کچمه دن جوق اول ، ایزمیده ، استانبول و ایزمیت
ارباب مضبوطایله اوزون بر ملاقات و حسب حالز اشناسنده ، محاطلرمدن بر ذاتک ، شو سوائله معروض
ولام : « یکی حکومتک دینی اوله جقمی ؟ »

اعتراف ایدیم ، که بو سوائله مخاطب اولمی هیچده آرزو ایتیموردم . سبی ، پک قصه اولمی
لام کان جوابک او کونکی شرائطه کوره آغزمدن چیقمسینی هنوز ایسته میوردم . چونکه ، تبعه سی
مبادیه ادیان مختلفه به منسوب عناصر بولان و هر دین منسوی حقنده عادلانه و بیطرفانه معامله ده
برایزه و محکمه لریده تبعه سی واجانب حقنده سیاناً تطبیق عدالتله مکلف اولان بر حکومت ، حریت
افکار و وجدانه رعایته میجوردر . حکومتک ؛ بو طبیی صفتک ، شبهلی معنا عطفنه سبب اوله جق
صاملره قیید ایدلمی البته دوغرو دکلدر .

« تورکیه دولتک رسمی دیلی تورکجه در . » دبدیکمز زمان بونی هر کس آ کلار . حکومتله
مملات رسیده ، تورک دیلک جاری اولمی لزومی هر کس طبیی بولور . فقط ، « تورکیه دولتک
دینی ، دین اسلامدر . » جمله سی عینی صورتلامی تفهم و قبول ایدیله جکدر ؟ بو ، بالبع ، ایضاح
و تفسیره محتاجدر .

افندیلر ؛ غزنه جی محاطلمک سوائله ، حکومتک دینی اولامز ؛ دیمدم . عکسینی سوبلدم .
— واردر افندیم ؛ اسلام دینی در . دیدم . فقط ، در عقب « اسلام دینی حریت افکاره مالکدر . »
جمله سیله جوابی توضیح و تفسیر لزومی حس ایتدم .

دیمک ایستدم ، که ، حکومت ، افکار و وجدانه رعایتله مقید و مکلف بولور .
مخاطم ، وردیکم جوابی ، شبهه سز ، معقول بولدی و سوائلی شو طرزده تکرار ایتدی :
« یعنی حکومت بر دین ایله ندین ایدم جکی ؟ »

— « ایدم جکمی ، ایتیه جکمی بیلیم ! » دیدم . مسئله یی قیامتق ایستدم . فقط ، ممکن اولدی . اوحالده ، دنیای ، هر هانکی بر مسئله حقنده اعتقاداتم و دوشونجه لرم دائره سنده بر فکر اورته یه آتمقدن حکومت بنی منع ویا تجزیه ایدم جکدر . حالبوکه هر کس ، کندی وجداتی صوصدورمنه امکان کوره جکمی ؟ او زمان ، ایکی شی دوشوندم . بری ، یکی تورکیه دولتنده هر رشید دینی اتخاده مربست اولیه جقمیدر ؟ دیگری ، خواجه شکری افندیك « بعض علماء کرام آرقداشیر منزله بر لکده دوشوندکلرمزی ، کتب شرعیده موجود ، معین و مستقر احکام اسلامییه یی نشر ایدرک . . . تفایط ایدلیدی مع الاسف کورولن افکار اسلامییه یی تنور ایتکی متحکم بر وجیهه تلقی ایتدک . » مقدمه سنی متعاقب ذکر اولنان : « خلافت اسلامیة ، امر دینی حفظ و حراستده نبوته خلف اولمقدنر ، اقامه شریعت خصوصنده رسول اکرم افندمن طرفدن نیابتدر . »

حالبوکه ، خواجهنک سوزلرینی تطبیقه قاتقیشمق ، حاکمیت ملییه یی ، حریت وجدانییه یی قالدیرمنه چالیشمقدی . بوندن بشقه ، خواجهنک خزینة معلوماتی ، یزیدلر زماننده یازدیرلش واستبداد اداره یه مخصوص فورموللری محتوی دکلیدی ؟

او حالده مفهوم ومدلولی ، آرتق هر کسجه تماماً توضیح ایتش اولان دولت وحکومت تعبیرلرینی وملت مجلسلری و نظامنی ، دین وشریعت کسوه لرینه بورونه رک کیم ونه ایچون اغفال اولنه جتدیر ؟ حقیقت بوندن عبارت اولمغه برابر ، اوکون ، ایزمیتده ، مطبوعات ارکانیله بو زمین اوزرنده ، دها فضله مداوله افکار ایتک التزام اولندی .

جمهوریتک اعلانندن صوکرده ، یکی تشکیلات اساسیه قانونی یاسیلیرکن ، (لاییک حکومت) تعبیرندن دینسزلک معناسی چیقارمنه منایل و وسیله جو اولانلره ، فرصت وبرمه مک متصدیله ، قانونک ایکنجی ماده سنی بی معنا قیلان بر تعبیرک ادخالنه مسامحه اولنشدیر .

قانونک ، کرک ۲ نجی وکرک ۲۶ نجی ماده لرند ، زائد کورون و یکی نورکیه دولتنک و اداره جمهوریه مزک عصری قاراتهریله قابل تألیف اولیان تعبیرات ، انقلاب و جمهوریتک او زمان ایچون باس کورمدیکی تعویضلردر .

ملت ، تشکیلات اساسیه قانونمزدن ، بو زواندی ایلک مناسب زمانده قالدیرمایدیر !

محترم افندیلر ؛ هر یرده سیاسی فرقه تشکیلی حقنده ده خلق ایله اوزون حسب حاللرده بولندم . ۷ کانون اول ۱۳۳۸ تاریخنده ، آنقره مطبوعات و واسطه سیله خلعتجیایق اساسنه مستند و « خلق فرقه سی » نامیه سیاسی بر فرقه تشکیلی ایتک نیتنده اولدیغنی بیان ایدرک بوفرقه نک نصل بر پروغرام تعقیب ایتسی لازم کله جکی حقنده بالجله وطنپرورانک ، ارباب علم و فنک مظاهرت و مشارکته مراجعت ایتشدم .

کرک بعض ذواتدن آلدینم تحریری مطالعاتدن و کرک خلق ایله مداوله افکاردن چوق

استفاده ایتدم . نهایت ۸ نیشان ۳۳۹ تاریخنده ، نقطه نظرلری طقوز عمده حالنده تثبیت ایتدم . ایکنجی بویوک ملت مجلسنک انتخابی اناسنده نشر واعلان ایتدیکم بوپروغرام ، فرقه مزك تشکله اساس اولمشر .

بوپروغرام ، بویکونه قدر ، اجرا وانتاج ایتدیکمز اساسلی بالجله خصوصاتی احتوا ایدیوردی . مع هذا ، پروغرامه ادخال ایدلمه مش ، مهم واساسلی بعض مسئله لرده واردی . مثلاً ، جمهوریتک اعلانی ، خلافتک الفاسی ، شرعیه وکالتک لغوی ، مدرسه لر وتکیه لرک قالدیرلسی ، شاپقه اکسای کی ...

بومسئله لری پروغرامه ادخال ایده رک ، وقتندن اول ، جاهل ومرتجع لرک ، بوتون ملتی تسمیمه فرصت بولمارینی موافق بولدم . چونکه ، بومسائلک ، زمان مناسبده ، حل اولنه بیله جکندن وملتک بانتيجه ممنون اوله جکندن قطعاً امین ایدم .

نشر ایتدیکم پروغرامی ، برفرقة سیاسیه ایچون غیرکافی ، قیصه بولانلر اولدی . خلق فرقه سنک پروغرامی یوقدر دیدیلر . فی الحقیقه ، عمده لر نامی آلتنده معلوم اولان پروغرامیز ، اعتراض ایدنلرک کوردکلری وییلدکلری طرزده ، برکتاب ، دکلدی . فقط ، اساسلی وعملی ایدی . بزسخی ، غیرقابل تعلیق فکرلری ، نظری برطاقم تفرقاتی یالذبزیله رق ، برکتاب یازمیلرک . اوله یامدق . ملتک ، مادی ومعنوی تجدد وانکشافاتی یولنده ، افعال واجرا آت ایله اقوال ونظریاته تقدم ایتکی

ترجیح ایتدک . مع مافیہ ، «حاکمیت ملتکدر» «تورکیا بویوک ملت مجلسنک خارچنده هیچ بر مقام ، مقدرات ملیه به حاکم اولاماز» . «بالجله قوانینک تنظیمنده ، هر نوع تشکیلاتده ، اداره نک علی العموم تفرعائنده ، تربیه عمومیه ده ، اقتصادیاتده حاکمیت ملیه اساساتی داخلنده حرکت اولنه جتدر .» «سلطنتک الفاسی حقنده کی قرار لایتغیر دستورد» . کی بیلنمسی لازم کلن مهم نقطه لر ومحکمه لرک اصلاح اولنه جنی وکلیات قانونیه مزك علم حقوقک تبلیغانه کوره یکی باشند اصلاح واکمال ایدیه جکی ، اعشار اصولنک تبدیلنه ، ملی بائقهلرک تربید سرمایه سنه ، محتاج اولدیغمز دمیر یوللرینک انشاسته ، توحید تدریسانه درحال تشبث وخدمت فعلیه عسکریه مدنتک تنقیص ایدیه جکی ، مملکتک اعمارینه چالیشیله جنی واجل کی مهم ومستعجل احتیاجات ، عمده لردن خارج قالمامشدی . صاحب حقنده کی نقطه نظر مزك ده : «مالی ، اقتصادی ، اداری استقلالزی بهمه حال تأمین شرطیه ، صلحک اعاده سسنه چالیشمق اولدیغنی» سویلدک . مقام خلافتک ، عموم اسلامه طائد بر مقام اوله بیله جکندی ده اشارت ایتدک . عمده لر ، «خلق فرقه سی» نک تشکله وتأمین فعالیتنه کافی کلدی . فرقیه ، عنوانه ، بالآخره «جمهوریت» کلمه سی ده علاوه اولنه رق ، — معلوم اولدینی وجهله — «جمهوریت خلق فرقه سی» تسمیه اولندی .

§ افندیلر ، تکرار لوزان قونفرانسنه تماس ایده جکم .

قونفرانس ، ۴ شباط ۳۳۹ - ۹۲۳ تاریخنده انقطاعه اوغرادی . ایکی آبه قریب بر مدت دوام ایدن مذاکراتک خلاصه سی اولق اوزره ، ائتلاف دولتری هیئت مرخصه لری ، هیئت مرخصه مزه ، بر صالح پروژه سی ویردیله . بوپروژه ، معنا وروح اعتباریه استقلالزی محل شرائطی احتوا ایدیوردی . بالخاصه عدلی ، مالی واقتصادی مواد غیر قابل تحمل ایدی . بناء علیه ، بوپروژه بی ، صورت قطعی ده رد ایتمه من ضروری ایدی . هیئت مرخصه من ، بوپروژه به مقابل ،

برمکتوب و بردی . بو مکتوبك مالى شو ابدى : « اتفاق ايتديكمز قاطى امضا ابدرك صالح ياليم .
 فى الحقيقة ، قونفرانسه موضوع مذاكره اولان بر جوق مسألدن ، رجه ، شايل قبول اولادى
 واردى . مکتوبده : « ايكنجى اوجنجى درجهده اولان مسائلى بشقهجه مطالعه ايدرز . اختلاف
 دولترى ، بو تكليفمى قبول ايتيهجك اولورلرسه ، تكلماغز ، كآن ليكندر ، ده دنيلمى .
 هيئت مرخصه مزك تكلفى نظر دفته آلمدى . يالكز ، وقوع بولان انقطاعه ، تعلق مذاكرات شكى
 و برلدى . هر دولتك هيئت مرخصه سى ملكته كيتديكى كجى ، بزم هيئت مرخصه مزده كلدى . بنده ،
 غربى آناطولوده اجرا ايتمكده اولديغيم سياحتدن عودت ايدىوردم .

۱۸ شباط ۳۳۹ - ۹۲۳ تاريخده ، عصمت پاشا ايله اسكيشهرده برلشهرك آقرهيه برابر كاك .
 § افنديلر ، عصمت پاشا آقرهيه عودت ايدركن ، بزمده ، سياحتدن دونمكده اولديسم آكلاشيانجه ،
 آقرهده ، غريب وغير قابل تفسير بر ذهنيته اويامش . . . عصمت پاشانك آقرهيه كلوب ، حكومت
 و مجلسه تماس ايتهدن اول ، بكا ملاقى اولمى ، غمخه مداوله افكار ايتسى محذوري كورولمش . . . بيله
 بر ملاقاتى سوء تفسير ايدنلر اولورمش . . . بو خصوصى ، بكا يتران اجرا و كيلارى رئيسى بولان
 رؤف بك ابدى . بالطبع ، بو اشعاره اهميت و برمدم . بالعكس ، بر آن اول ، عصمت پاشا ايله
 كوروشه بيلمك ايجون سياحتلرمى اسكيشهرده ملاقات ايدم بيله جك صورتده - ظيم ايتدردم . آقرهيه
 مواصامتزدن صوكره ، عصمت پاشا ، هيئت و كيلده وضعيتى ايضاح ايتدى ويكى تعليلات ايتدى .
 مجلسك نقطه نظارىنى آلتى لزوملى كورولدى . مسئله مجلسه انتقال ايتدى . بوبابده ، مجلسده
 كونلرجه و كونلرجه مذاكره لر و مناقشه لر كچدى .

— آكلاشيديفنه كوره ، مخالفه ، هيئت مرخصه مزده ، عصمت پاشايه خصم بى آمان كيسيلمشلردى .
 كويا ، صلح اولمش ايكن ، عصمت پاشا يايغمش ، غودت ايتش . . . هيئت مرخصه ، هيئت و كيليك
 تعليلاتى خلافتده حركت ايتش . .

۲۷ شباط ۳۳۹ - ۹۲۳ جلسه خفيه سنده باشلايان تعرضلر ، ۶ مارت ۹۲۳ كونه قدر حرارتى ،
 هييجانلى بر صورتده دوام ايتدى . مناقشه ، بنده بدايتدن ، نهايته قدر اشه تراكه مجبور اولدم .
 مخالفلر ، عاداتا ، نه ايتدكلرينى بيلمز برحاله ابدى . مجلسك مثبت و يا منفى برقرار و برمسى امكانسز
 برحاله كلدى . بزم ، صريح اوله رق آكلاديفمى شوايدى ، كه مخالفلر ، صلح مسئله سنى ، مجلسده ،
 احتراضه واسطه اتخاذ ايتك ايتديورلردى . افنديلر ، بعض مطلبوعانده ، بواحتراضاتى ، شايلان حيرت
 و آتشين بر صورتده ، تهالكه كوروكيورلردى . بوحالت روحيهده بولنان مجلس ايله صالح مسئله سنى
 انتاج ايتك مشكل اوله جفى كورمك طبيعى ، فقط موجب تأثر ابدى .

— مجلسده و برديكم عمومى ايضاحانله ، وضيتك هر نقطه سنى سويلدم . بوتون احتمالاتدن بحث ايتدم .
 اختلاف دولترى هيئت مرخصه لرندن بعضيسنك مملكتلرينه عودتلرندن وقوع بولان بياناتى حقيقت
 و اساس تلقى ابدرك ، هيئت مرخصه مزده هجوم ايتك مسلكنك شايلان تقدير اولديغنى سويلدم . هيئت
 مرخصه مزى ديكله مك و اونك ايضاحانه اينانق و اوكا كوره وضعيتى محاكمه ايتك لازم كادى كنى يلدردم .
 هيئت مرخصه مزك ، هيئت و كيلهك و برمش اولديغنى تعليلات خلافتده حركت ايدوب ايتديكى
 صولهمك صلاحيتنك ، مجلسده حاضر بولنان هيئت و كيله به طائد اولديغنى درميان ايتدم .

نهایت ، دیدم ، که هیئت مرخصه ، هیئت وکیل به قارشی مسئولدر ، مجلسه قارشی مسئول اولان هیئت وکیل در . مجلس ، هیئت وکیل به ، یکی بر وجهه ویرمک مجبوریتند در . بر وجهه واحد . هیئت وکیل ، هیئت مرخصه به تعلیات مخصوصه ویرر . مجلسك قمرات ایله اشتفاله محل و امکان یوقدر .

وجهه حقنده کی قطعه نظری ده شوبله افاده ایتدم : « موصل مسئلهستك موقه تعلیق موضوع بحث اجتماع اوزره و فقط اداری ، سیاسی ، مالی ، اقتصادی و سائر مسائلده ملت و مملکتك حقوقی و استقلالنی تمام و امین اوله رق استحصال ایتك و ممالك مستخلصه مركز صورت قطعیده تحله - نی شرط تلقی ایتك اساسدر . »

مطالعاته علاوه ایتدم ، که « هیئت مرخصه من ، کندینه تودیع ابدیلن وظیفه نی تماماً و بك مکمل بر صورتده ایضا ایتشدر . ملتزمك و مجلسمك شرفنی محافظه ایتشدر . اگر صلح مسئله سنی حسن انتاج ایتك ایستورسقی ، مجلس طرفندن ده ، هیئت مرخصه به ، معناً ، قوت و بر بهره مساعیسه دوام ایتدیرمك لازمدر . بر صورته ، حرکت ایدرسه کز ، امید وار اوله بیلیرز ، که بر صانع صفحه سته داخل اولمق ممکندر . »

مجلسك ، موضوع بحث مسئله حقنده کی مناقشاتنی دوردی . فقط ، مخالفه ، هجوم ایچون سبیلر ایجاد و اختراع ایتکدن ، کندیلرینی بر دلو منع ایده میورلردی .

§ مجلسده کی مخالفه مختلف طرزده ، بشقه بشقه زمینار اوزرنده هجوم حاضر قلمرنده بولندقلری یکی دکلدی . سیاحت ، چیتدیغم تاریخدن بر کون سوکره ، « خلافت اسلامی و بویوک ملت مجلسی ، عنوانی رساله نك اورتیه آیتدیغنی ، بوتون مجلسك و ملتك علیهمزه تحریک ابدلك ایستیلدیکنی عرض ایتشدم . بوکا تقدم ایدن بر مانوره واردر که هنوز اوندن بحث ایتدم . سبی ، کانون اول ۳۳۸ استداسنده اویناق ایستنه ن اوین ، نتایجی اعتباریله ، سیاحم اثناسنده دوام ایتغدی . مساعده بیورورسه کز ، بومسئله دایر بوراده خاطراتکزی احیایه وسیله اوله جق بر قاچ سوز سویلیهیم : محترم افندیلر ؛ اوج مبعوث ، انتخاب مبعوثان لایحه قانونیه سنك تعدیلی حقده بر تکلیف حاضر لامشدر . محتویاته مطلع اولش ایدم .

۲ کانون اول ۳۳۸ کونی ، رئیس ثانی دو قور عدنان بك ریلستنده ، وقوع بولان جلسه ده ؛ مقام ریاستدن ، شو خطاب ایتیلدی : « افندم ! انتخاب مبعوثان قانونك تعدیلی حقنده کی تکلیفک شایان مذاکره اولدیغه دایر لایحه انجمنی مضبوطه سی وار ، بو خطاب ، (اوقونسون سسلری) الله قارشیلاندی . ایکی مبعوث « اهمیتی واردر . اوقونمنی تکلیف ایدرز . دیهرک ، عمومی سسلری تصریح ایتدیلر .

رئیس — افندم ! بوتکلیف قانونك اوقونمندن انجمنه حواله سی تعاملندیر . دیدی .

§ افندیلر ، مسئله نك نه اولدیغنی و مجلسده جریان ایدن مذاکره نی اوکونه طائد ضبط جریده سنده اوتومق نمکندر . فقط ، هیئت علیه کزی ، بوکلفندن قورنارمق ایچون مساعده بیورورسه کز اوجلسه ده نم ، وقوع بولان بیاناتدن بر قسمی عیناً عرض ایدیم :

تکلیف قانونی بی اوقونمندن انجمنه حواله ایتك ایستنه رئیسدن سوز آله رق شو مطالعاته

بولندم : و افندم ! بوتکلیف قانونی بر مقصد مخصوص احتوا ایدیور و بومقصد مخصوص دوغروجه شخصمه تعلق ایتدیکندن ، مساعده ایدرسه کز ، بر قاج کله ایله فکرمی عرض ایتک ایستبورم . ارضروم مبعوثی سلمان نجاتی و مرسین مبعوثی صلاح الدین و جانبیک مبعوثی امین بک افندیلر طرفدن تکلیف اولتان لایحه قانونیه ، دوغریدن دوغریه ، بنم شخصی و وطنداشلق حقوقندن اسقاط ایتک نقطه نظریه معطوفدر . (۱۴) نجی مادهده یازیلی اولان سطرلری کوزدن کچیره جک اولورسه کز ، اوراده ، دینیلوردی ، که : (بویوک ملت مجلسنه اعضا انتخاب اولنه بیلیمک ایچون تورکیاتک بوکونکی حدودلری داخنده کی محالیر اها لیسندن اولق مشروطدر ویا دائره انتخابیه سی داخنده متمکن اولق مشروطدر . اوندن سوکره مهاجرة کلاردن تورک و کوردلر تاریخ اسکانلردن اعتباراً بش سنه مرور ایتش ایه انتخاب اولنه بیلرلر .)

مع الاسف ، محل تولدم ، بوکونکی حدودلر خارجنده قالمش بولونیور . ثانیاً ، هر هانکی بردائره انتخابیه بک بش سنه ک متمکنی دخی دکلم . محل تولدم ، بوکونکی حدود ملیه مزک خارجنده فاشدر . فقط ، بو ، بویه ایه ، بونده بنم قطعاً رقصید و قباحتم یوقدر . بونک سبی ، بوتون مملکتیزی ، ملتیزی ، محو و مصحح ایتک ایسته یین دشمنلرک ، حرکاتنده موفق اولقدن قسماً منع ایدیله ممش اولسدر . اگر دشمنلر ، تماماً متصدلریه موفق اولمش اولسدردی ، الله محفظه ایسین ، بورابه واضع الامضا اولان افندیلرک دخی مملکتلری حدود خارجنده قاله بیایردی .

بوندن بشته ، بوماده ک طلب ایتدیکی شرطی حائر بولونیورسم ، یعنی ، بش سنه متدایاً بردائره انتخابیه ده سان واه مامش ایسم ، اوده ، بو وونه ایضا ایتدیکم خدمات بوزندن در . اگر ، بوماهه ک ، طلب ایتدیکی شرطی احرازه چایشه یدم ، استابولی ، قازاندرمقدن عبارت اولان آری برونی و آنا فارطه لرده کی مدافعاتی یاهمه ملتلم لازم کلیردی . اگر بن ، بر پرده بش سنه اوطورمغه محکوم اولسه یدم ، بتلیس و موشی آلدقدن سوکره دیار بکر استقامتنده توسع ایدن دشمنک قارشوسنه چیتمه مملغم ، بتلیس و موشی قورتارمقدن عبارت اولان وظیفه وطنیه می یاهمه ملتلم لازم کلیردی . بوافندیلرک ، طاب ایتدیکی شرائطی احراز ایتک ایسته یدم ، سوریه بی تخلیه ایدن اردولرک انقاضندن ، حلبده راردو تشکیل ایدرک دشمنه قارشی مدافعه ایتمه مملکم و بوکون حدود ملیه دیدیکمز حدودی ، فعلاً ثبیت ایتمه مملکم لارم کلیردی .

ظن ایدیورم که : اوندن سوکره کی مساعیم جمله ک معلومیدر . هیچ بریده ، بش سنه اوطوره میه حق قدر صرف مساعی ایتش بولونیورم . بن ظن ایدیوردم که ، بو خدماتدن دولای ملتکم محبتنه و نوجهنه مظهر اولدم . بلکه بوتون عالم اسلامک محبت و توجهنه مظهرم . بناءً علیه ، بوتوجهاته مقابل ، وطنداشلق حقوقندن اسقاطه معروض قاله جنمی اصلاً خاطره کتیرمزد . تخمین ایدیورم و ایدیوردم که : اجنبی دشمنلر ، بکا ، سوء قصد ایتک صورتیه ده مملکتیمده کی خدمتمدن بنی تجریده چایشه جتلردن . فقط ، هیچ بر زمان خاطر و خیاله کتیرمزد ، که مجلس عالیده ، ولو ایکی اوچ کشی اولسون عینی ذهنتیه بولنه یلسین . بناءً علیه ، بن ، آکلامق ایستبورم ، بوافندیلر ، دائره انتخابیه لری خلقنک جدی اوله رق زحمان فکر و حسیمیدرلر ؟

بنه بوافندیلر قارشی سوبلیورم ، مبعوث اولق اعتباریه طبعی شامل بر صفتی جامع بولونیورلر . بناءً علیه ، ملت بوافندیلرله هم فکر میدر ؟

افندیلر ، بنی وطنداشلق حقوقدن اسقاط ایتک صلاحیتی بو افندیله نرهدن ویرلشدر ۱۹
بوکرسیدن ، رسماً ، هیئت علیه کز و بو افندیلرک دائره انتخابه لری خلقنه و بوتون ملت
صوریورم وجواب ایستیورم ۱

بوسوزلرم آژانس و مطبوعاتله انتشار ایتدی . ملت ، بیانات و سؤاله مطلع اولدی . درغقب
مملکتک ، بلااستنا ، دوائر انتخابه سی منتخب حقیقلری طرفندن ، خلق طرفندن مجلس ریاستنه
پروتستونامه لر یاغدی . تکلیف قانونی به امضا وضع ایدن مبعوث افندیلرکده دائره انتخابه لری خاق
کندیلرینی و کندیلرله هم فکر اولانلری تقبیحده ، تأخر ایتدیله . ملتک ، حقمده اظهار ایتدیکی
محبت و اعتمادک صمیمی افاده لری احتوا ایلری جهتیه قیمتلی برر خاطر اوله رق صاقلامقده اولدیم
بو تلغرافنامه لر ، بویوک بر دوسیه تشکیل ایتکده در . دوسیه محتویاتی ، زماننده مطبوعات ایلده
انتشار ایتش ایدی . بن ، بوراده یالکیز ، بردايره انتخابه نک ، ریزه نک شخصه خطاب ایدن
برتلغرافنامه سنی عیناً عرض ایتکله اکتفا ایده جکم :

« اوج مبعوث بکک ، انتخاب قانونی حقنده کی تقریر معلومه ، لوازم مبعوثلرینک اشتراک ایتیه جکی
قناعتیه برشی یازمنه لزوم کورمه مشدک . شیمیدی ، مبعوث عثمان افندیکن آلدیمیز مکتوبده ،
کندیسنک او تقریرله علاقه دار و مخالف غروپه منسوب اولدیفنی مقام افتخارده بیلدیرمی
اوزرینه خصوصات آتیه نک عرضه مجبوری حاصل اولمشدر :

۱ — (تقدیرکارانه و صمیمی سوزلردن سوکره) شخصکزم و محترم قیمتدار رفقای مساهکزم
عابنده ، لوازم نامنه سوز سوبله بن و فکر مخالفت بسله بن و بزجه هیچ بر شخصیت و موقی اولیان
مبعوثی تلغین ایدرز . او ، لوازمی تمثیل حقیده حائز اولاماز .

۲ — شو زمانده ، وطنسزلرک بیله اشتراک ایتیه جکی فکر مخالفت و مفسدن نره توصیه ایدن
مبعوث افندیکن فکرینه اشتراک ایده جک ، لوازمده بر فرد دخی موجود اولدیفنی مع الشکران احترامات
تعظیمکارانه مزه تردیفاً عرض ایلرز افندیم .

امضال ...

§ محترم افندیله ؛ برنجی تورکیا بویوک ملت مجلسک ، وقایعی اشارت ایلدیکنمز تاریخده ،
کوستردیکی مشوش حالت روحیه ، جداً تأمله شایان برماهیت اکنساب ایتدی . بوتون ملتده ، مجلسک
وظیفه ایفا ایده میه جک برحاله کلدیکی اندیشه سی حس اولنمه باشلادی . مجلسده ، وضعیتی ، اعتدال
وبصیرت ایله مطالعه و محاکمه ایدن اعضا دخی اضطرابلرینی اظهاردن منع نفس ایده میورلردی . آرتق
تردده محل قالماشدی ، که مجلس تجدد اولنقدجه ، ملت و مملکتک آغیر و مسئولیتی ایشلرینی
تدویر ایتکله امکان یوقدر . بوضرورتیه بنده قانع اولدم . برکیجه ، باش وکیل رؤف بکه اقامت ایتکده
اولدینی استاسیون بناسنده هیئت وکیله یی اجتماع دعوت ایتسنی ، بنده بالذات کله جکی تلفونله بیلدیردم .
رؤف بک زنده اجتماع ایدن هیئت وکیله ، مجلسک تجددینی ، مجلسه تکلیف ایتک لزومندن
بحث ایتدم . قیصه بر مناقشه دن سوکره ، هیئت وکیله ایله مطابق قالدق . عینی کیجه ده مجلسده کی ،
« آناطولو وروم ایلی مدافعه حقوق غروپی ، هیئت اداره سنیده هیئت وکیله اجتماعه دعوت ایتدم .

• هیئت اداره المجدده تکلفی نانجیل بولوب اسغراب ایدنار بولدی . مذاکره و مناقشه ا.تسی کوه مدر سوردی . معبد ، و هفتاده آ کلاشدق. اودن صورده درحال عربوب همسمه مسی اجتماع ایدیردم . اوراده ملکک و سبت عمومیه سی ، مستعجلاً که رولسی لاره کلن متاشدی ایضاح ایدم و محاسک آرتق و وصالی اشافه قنسی قلدیغی افاده وائات ایدرک محسدن تجدید احبه قرار ورمسی طلب احکام ایدرکنی بیلیردم . عربوب هیئت عمومیه سی ، سادات و ایضاحی حسن نافی ایددی . بولک اوزرسنه مسئله ، عتی کونده ، ۹ یسان ۳۳۹ ده محاسب قیل ایددی . یوریکرمی قدر اعضا ، رتقربله ، محاسبه ، سیدد انتخاب ایون برنکلف وونی قدیم ایدی . محاسب ، متفقاً دیکیدن انتخابات اجرایی قراریر اولدی ، طرزنده اولان قانونی جبقاردی .

§ محاسب ، بوقراری ورمسی اغلاب نارحمزده مهم برقطه تشکیل ایدر . چونکه ، بوقراری ورمکه ، مجلس ، نندیده حاصل اولان مرضی اشتراف وبودن دولانی ، ملتده حسن ایدیان اضعلرای ادراک ایش اولدنی کوستردی .

§ افندیلر ؛ لوزان قونفرانسی ۲۳ یسان ۹۲۳ ده تکرار اجتماع ایددی . هیئت مرخصه من لوزانده تأسیس صلحه چالیشیرکن ، نده ، یکی انتخابات ابله مشغول اولوردم .

یکی انتخاباته ، معلوم اولان ، عمدله رمزی اعلان ایدرک داخل اولدق . قطعه نظر لرمزی قبول ایدوب مبعوث اولوق ایسته من ذوات ، اولا ، عمدله رمزی قبول ایدرکنی و قطعه نظرده مشترک اولدینی بکا بیلدیر یوردی . نامزدلری تثبیت وزماننده فرقه منر نامنه ، بن ، اعلان ایده جکدم .

بوطرزی التزام ایتشدم . چونکه وقوع بوله جق انتخاباتده ، ملتی اغفال ایدرک ، عتشاف املارله مبعوث اوانغه چالیش جقارک چوق اولدینی بیلدیردم . محکمتک هر طرفنده ، بیانات و ارشادات کمال صمیمیت و اعتداله قارشیلانندی .

بو یون مات ، اعلان ایدرکیم عمدله رمزی ، تماماً نهمه دی و عمدله رمه و حتی شخصه مخالفت کوستره جکترک ، ماتجه مبعوثانغه انتخابه امکان قلدینی آ کلاشیلدی .

فی الحقیقه ، بعض دوائر انتخابیه ده ، رأساً تثبیتانده بولنانلر موفق اوله مدیلر . بومیانده اوزمان ، هنوز برنجی اردومزک قوماندانی بولنان نورالدین پاشاده مبعوث اولوق تثبیتانده بولنشدی . ممکن اولدی . نورالدین پاشا ، بو آرزوسنی بالآخره ، منفرد برانخابده ، بروسهده تأمین ایددی .

پاشانک ، رأساً و مستقلاً مبعوثلغنی تأمین ایچون ، اول و آخر ، کندی طرزنده ، لزومی کئی پروپاگانداده یابدیرمقدن کری قالدینی آ کلاشیلدشدی . بو بوله کی تثبیتات و نشریاتدن هر کسک جالب دقتی اولان بالخاصه ترجمه حالیدر .

§ نورالدین پاشا ، ۱۳۳۹ یکی انتخاب سسنه سی ، [عابد ثریا] بک نامنده بر ذانه (ع . ث) رموزبله بر ترجمه حال نشر ایدیردی .

عابد ثریا بک ، عبدالحیدک باش کاتبیلرندن مرحوم ثریا پاشانک اوغیلدر . مشروطیتدن اول ، نورالدین پاشانکی و اونکله برابر فخری خنکار یوری ایدی . حرب عمومیه ازمیرده و استقلال صفرینک نهایتنده نورالدین پاشا قرارگاهنک بولندینی ازمیتده اردو متعهدلکی یاپدی . نورالدین

پاشانك ترجمه حالي محتوي رساله‌ي يازان حابد نريا بك دكلدر. رساله يازيلي اوله‌رق كنديسنه ويرلشدر. اودن ، اينيسالار ي قويمسي و حصه‌دار بولنديقي مطبعة عثمانيه‌ده طبع ايتديرمسي نورالدين پاشا طرفدن رجا اولمشدر .

بورساله‌نك قابنده ، شويازيلر اوقونور :

« ازميز قانجي ، قره حصار و دولوپيكار محاربيلري غالي غازي نورالدين پاشا حضر تليريك ترجمه حالي »

افنديلر ، اون طقوز صحيفه‌دن عبارت اولان بو ترجمه حال رساله‌سنگ نه قدر انسان طرفندن اوقويدني بيلميورم . بن ، بو ترجمه حالك ، مملكتك بوتون منوراني طرفندن اوقونماسني چوق استفدملي و تربيه‌وي بوليورم . يالكز ، بورساله‌ي اوقويانلرك ويا اوقويه‌جق اولانلرك ، رساله‌ده تماس ابديان وقايع و حادثات حقنده بشقه و موثوق منابعدن ده معلومات ايدنه‌رك ، متله حقيقتي مقايسه و محاكمه ايليري لزومليدر .

بورساله‌نك ماهيتي و دلالت ايتديكي ذهني حقتنه بر فكر ايدنيك ايجون ، بعض نقطه‌ليري هب برابر مطالعه ايدلم :

رساله‌نك قابنده‌كي يازيلردن صوكره ، متنك سر لوحه‌سنده‌ده شو سوزلر واردر :

« كوة‌الاماره محاصري ، بغداد مدافعي ، يمن ، سلمان باك ، غربي آناطولو ، آفيون قره حصار ، دولوپيكار ، ازميز محارباتي غالي و ازميز قانجي »

نورالدين پاشانك كندي كندينه طاقنديني « محاصر » ، « غالب » ، « فاتح » عنوانلري حقتنه ، بيان مصالعه‌ي ، تاخير ايدنه‌رك ، رساله‌نك متنه كيردم .

پاشا « قونيار » نامنده‌كي تورك عشرينه منسوب مرحوم مشير ابراهيم پاشانك مخدومي و سلاله حضرت بيغميريدن اعيان اعضاسي شيخ‌الوكلا بروسلي رضا افندي مرحومك احفادندن ، ايش . . بو معلوماته و طرز بيانه كوره محمد نورالدين پاشاهم تورك و هم عربدر . باباسي و بويوك بابالريده مفتخردر . بوراده ، باباسنك بويوك آدم اولسييله افتخار ايدن يزانس ايمبراطوري (تشودوس) ، ، باباسي و آناسي تورك اولان آتيلانك « بن‌ده ، بويوك واصيل برملتك اولادي يم » ديديكني خاطرلانه‌دن كچه‌ميه‌جكم .

« مكاتب تحصيلندن بشقه خصوصي تحصيللر كورمش اولان نورالدين پاشا ۱۳۰۹ ده مكاتب حربه‌دن نشأله خاصه اردوسي اركان حربه‌سنة تعين .. » اولمش . .

نورالدين پاشا ، اركان حرب تحصيلي كورمه‌مش و اوصفه داخل اولامشدر . بناء عليه ، اردو اركان حربه‌سنة تعين اوله‌منز. اولسه اولسه ، يرقطعه عسكريه‌يه كوندرليوب اردو اركان حربه‌سنده ملحق ويا بوكا مائل بروظيفه الله آليقونولش اوله‌بيلير . . بالطبع ، كنچ بر ملازم ايجون ، حيات عسكريه ، بورادن باشلامق شاپان افتخار برمبدأ تشكيل ايتزه . قطعه عسكريه‌يه تعين اولتق واوراده عسكرلك حياتك جديت و مشكلاتنه آليشيق اساسدر .

نورالدین پاشا « ۱۳۱۲ » ده یونان حربنه کولکلی اوله رق اشتراك اتمش وباش قوماندانلغه تعیین ایدیلن غازی عثمان پاشا یاورلکنه واستانبوله عودنده خنکار یاورلکنه ومهماندارلقلره . . . تعیین اولمش . . .

معلوم اولدیغه کوره ، غازی عثمان پاشا ، استانبولدن سلائیکه قدر کیتمش ومحاربه میداننه کیتمه دن ، سلائیکن عودت ایشدر . وظیفه فعلیه ایفا ایتمه مش بر قوماندانک یاورلکنه واوندن صوکرده سلطان حمیدک یاورلکنه وبرطتم مهماندارلقلره تعیین ایدلمش اولق بیلیم ، که نه درجه یه قدر ذکره وافتحاره شایان اوله بیلیر ؟

نورالدین پاشا « صره سیله قائممقاملغه ومیر آلایلغه ترفیع و ۱۳۲۴ سنه سی ابتدالرنده سلائیکه اوجنجی اردو ارکان حربیه شعبه مخصوصه سی مدیریتنه تعیین ، اولمش . . . نورالدین پاشانک هانکی صره ایله میر آلایلغه قدر ترفیع اتمش اولدینی ، مشروطیت اعلانندن صوکره رتبه سنک تکرار بیکباشیلغه تنزیل ایدلمش اولسیله آکلاشیلدورسده ، سلائیکه اوجنجی اردو ارکان حربیه شعبه مخصوصه سی مدیریتنه تعیینی آکلامق مشکدر . چونکه ، بنده ارکان حربیه سنده بولندیم او اردوده ، دنیلدیکی کبی بر شعبه مخصوصه یوقدی . احتمال ، اردو قوماندانی اولان باباسی ، مخدومی ایچون ، خصوصی ومحرم امورده عائد ، بر شعبه مخصوصه تشکیل اتمش اوله جق . . .

نورالدین پاشا ، اوجنجی اردو قوماندانی بولنان « پدری مشیر ابراهیم پاشا ایله مشروطیت انقلابنک حصولنه واختلاک . اعتدال وسلامت جریانه خدمت ودالات ایشدر . . . »

ترجه حال رساله سنده ، نورالدین پاشانک ، ایکی دفعه سلطان حمید طرفندن تحت توقیف واستجوابه آنلیدی وبردفعه سنده تبعیده ودیکر دفعه سنده طردیه ۶ سنه حبسنه قرار ورلیدی ، وقتقط پدرینک شفاعت ودلاتیه قورتولدینی حکایه سندن صوکره . . . استانبولدن برتقرینی بولوب تکرار پروم ایلی به کچهرک ۱۳۲۴ مشروطیت انقلابنک احضار واجراسنه دیکر رفقاسیله برابر خدمت ایشدر . . . عبارده سی یازیلدر .

نورالدین پاشانک کوردیکی ظلمی خلاصه افاده ایتک لازم کلیرسه ، دییه بیایرز ، که سلطان حمید ، نورالدین بکه افکار احرارانه سنندن دولای قیزدجه ، اونی قائممقاملغه ، میر آلایلغه ترفیع ایدهرک صیرمه سنی آرتیرر وباباسنک شفقت ونوازشنه تسلیم ایدرمش . . .

§ مشیر ابراهیم پاشانک اوجنجی اردو قوماندانلی ومخدومی نورالدین بکک باباسنک یاورلکی ومشروطیت انقلابنه صورت ودرجه تماسلری حقنده برنبه معلومات وبرمک ایسترم . بونک ایچون ، ماضیدن قیصه بر خاطره مک نقلنه مساعده کنزی رجا ایده جکم .

افندیلر ؛ مختلف وسیله لره مسموعکز اولمش بولنه جفته شبه یوقدر ، که بن ، ارکان حرب یوزباشی اولور اولماز ، سلطان حمید طرفندن ، سوریه یه نفی اولندم . اوراده اوج سنه قالدقن صوکره ، اوزمان اوجنجی اردو منطقه سی اولان ماکدونیا به نقل ایدلم . اردو مرکزی مناستر ایدی . اردو قرارگاهی اوراده بولونیوردی . سلائیکه بشقه جه « اوجنجی اردو مشیرتی » عنواننده بر قوماندای مقامی واردی . اوجنجی اردو قوماندانی سلائیکه اوطوروردی .

اوراده ده « معیت مشیری ارکان حربیه سی » دیبه برارکان حربیه و اردی . بن ، ۱۳۲۴ سنه سنده ، قول آغاسی رتبه سنده و بوارکان حربیه ده مأمور ایدم . استحصال حربیه چایشان ، خنی جمعیت ابله پک یقیندن مناسبتم و اردی . یانیلی اسعد پاشا اوچنجی اردو قوماندانی ایدی .

سلیمان پاشا زاده علی رضا پاشا ارکان حربیه رئیسمز ایدی . بیکباشی رتبه سنده بولنان مرحوم جمال پاشا و بیکباشی رتبه سنده اولان فتحی پک (الیوم پارس سفیری) و بن معیت مشیری ارکان حربیه سی تشکیل ایدیوردق .

هراوچمز ، جمعیتک اعضاسی بولونیوردق . مساعیمز ، جمعیتک تأمین موفقیته معطوف ایدی . اوتاریخلرده ، اوچنجی اردو منطقه سنه داخل سیروزده کی فرقه پک و سیروز منطقه سنک قوماندانی ، مشیر رتبه سنده بر ذات ایدی . بو ذات ، سلطان حمیدک فوق العاده امنیت و اعتمادینه مظهر بولونیوردی . رتبه سنک مشیر اولسنه ، اسعد پاشانک کندندن دون رتبه ده بولنسنه رغماً استابول ابله ما کدوینا آره سنده امنیتلی بر منطقه تأسیسی مقصدیه سیروزدن اوزاقلاشدیرلزدی . ایشته ، بومهم قوماندان ، مشیر ابراهیم پاشا ایدی . مخدومی نورالدین پک (نورالدین پاشا) ده باباسنک یاننده بولونیوردی . مشروطیت اعلانه تقدم ایدن کونلرده ، مشیر ابراهیم پاشانک منطقه سنده ، بر بیکباشی ، استبداد اداره علیهنده بیاناتده بولنمش .. برجاسوس بونی ژورنال ایتش .. محلنده تحقیق کیفیت ایچون اوزمان سسلانیکده مرکز قوماندانی بولنان ، قائم مقام ناظم پک استابولدن مأمور ایدلای .

جمعیت ، ناظم بکی ، بو وظیفه بی ایفادن منع ایتک اوزره اوردوردی . یارالانان ناظم پک استانبوله جلب اولندی . وقعه نك تحقیقنه ، استابولدن دکل ، آنجیق اردو جه تعین اولنه جق مأمورک کیده بیله جکی فکری تلقین اولندی . بن مأمور اولدم . بالطبع وظیفه ، استبداد علیهنده بولنمش اولان بیکباشی بی قورتارمق ایدی .

اولا ، سیروزه کیتدم . مشیر ابراهیم پاشایی زیارت ایتدم . انشای ملاقاتده آکلادم ، که پاشانک بو بوک بر اندیشه سی وارد . ابراهیم پاشا ، کندنی منطقه سی داخلنده سلطان حمید و استبداد اداره علیهنده هیچ بر فرد بولنمیدنی و بولنه میه جفی سلطان تأمین ایتشدی . بوکا رغماً ، موضوع بحث بیکباشی حقه ده کی ژورنال ، سلطان حمیدک مشیر ابراهیم پاشایه اولان اعتمادینی سلب ایده جک ماهیتده ایدی . بو ژورنال محتویاتنک تحقیقی ، ابراهیم پاشانک علیهنده ایدی . بونی ایسته میوردی . بن ، در حال پاشانک اندیشه سی آکلادم و دیدم ، که « پاشا حضرتلری منطقه دولتکزدده ذات شاهانه علیهنده متحسس بر فردک بولنه بیله جکی مأمول دکلدر . ویرلش اولان ژورنال محتویاتنک محائده تحقیقی ، طرف دولتکزدن مؤسس انضباط و تقنین ایدلش اولان صداقت حسلرینی سهولته تبارز ایتدیره جکدر . آرزو بیورورسه کر ، یاه جغم تحقیقات راپورینک ، بر صورتی ذات دولتکزدده کوندریم . »

ابراهیم پاشا ، بویانامدن چوق فرحلا دی . بندن ممنون اولدی و مخدومی نورالدین بکی چاغیرتوب بکا اعزاز و اکرام ایدلسنی و محل وقعه به سیاحت ایچون تسهیلاتده بولونیلسنی امرایتدی . § تحقیقاتنک نتیجه سی ، بیکباشی بی قورتاردی . ژورنال ویرنی مفتری جزاسنه چاریدیردی . مشیر ابراهیم پاشاده ، سلطان کندنی منطقه سنده ، علیهدار بر فردک بولنه میه جفی اثبات ایده رک حقه ده کی امنیت و اعتماد شاهانه بی تأیید ایلدی .

مشیر ابراهیم پاشانك ، بوضوئله حقنده کی اعتمادی تأیید ایتمی ، جوق کچمه دن ، کندیسنك بوتون ماكدونیایی ، استبداد علیه دارلرندن تطهرینه مأموریتنی احضار ایتدی .
بوقفه یی برآز ایضاح ایدهیم . جمعیت ، بوتون ماكدونیاده ، تشکیلات و فعالیتنی تزیید ایتدی .
آرتق ، هان علی و بی پروا حرکاته باشلاندى .

سلانیکده ، اردو مشیریتنده بولنان اسعد پاشایه اعتماد قالدی . ارکان حربیه رئیسمز اولان علی رضا پاشا حقنده شبهه دوشولدی . بونلر برر ، برر سلطان حمید طرفندن برای استجواب استنبوله جلب اولندی . اردو مشیرلکنه ، ازهر جهت شایان امنیت و اعتماد اولان مشیر ابراهیم پاشا تعیین واهزام اولندی .

ابراهیم پاشانك سلانیکه کلکده اولدینی خبری اوزرینه ، جمال بك (مرحوم جمال پاشا) هراحتله قارشی بروسيله ايله مرکزدن اوزاقلاشدی . آرقداشم قنچي بك ، ذاتاً دها اول ژاندارمه مکنی قومانداتلغه کچمشدی . مرکزده اردو قوماندانی ، ارکان حربیه رئیس ناملرینه یالکزن بن بولونیوردم . یکی کلن قوماندانه اوچنچي اردو قوماندانلغنی بن دور و تسایم ایده جکدم . فی الحقیقه اوبله اولدی .

ابراهیم پاشا ، رفاقتنده مخدومی نورالدین بك اولدینی حالده ، تبرهنله کچ وقت سلانیکه مواصلت ایتدی . دوغرو قوماندانلق دائره سنه کلدی . اوراده ، کندیسنه وضعیتی قدیم ایندم . کیجه اولسنه رغماً تکمیل اردو ارکان حربیه سنه مأمور رؤسای برر ، برر کورمك ایتدی . هرکس کلوب کندینی قدیم ایدیوردی . مشیر پاشا ، هر یکی طانیدینی ذاته ، کندیسنك نه قدر شدید اولدینی ، انسان محو ایتک قدرتنده بولندینی آ کلاتمه چالیشیر برطاق طور لر طاقنه رق ، هیچده مناسبتی اولیان سوزلر سویلیرك ، آره صره ، چیزمه لی آفاقلرینی بره اوره رق ، ایلک آندن اعتباراً ندهیش پولتیقه سی تطبیقنه باشلادی .

کیجه اوبمه کیتدم . ایرنسی کون ارکندن ، بر سواری ، بر بینک آتی کتیردی و مشیر پاشانك بی ایستدیکنی سویلیدی . دائره به کلدیکم زمان ، آ کلام ، که یکی قوماندان بنم وظیفه به دوام ایده بیله جکمی امر ایتمش ..

شدی ، افندیلر ، کلهم اختلال و انقلاب صفحه سنه ...

۵ ابراهیم پاشانك ، تدهیش پولتیقه سی ، اختلال قومیه سنك تهدیدکار وضعیتله قارشیلاندى . پاشا حدت و شدتی بر طرفه براقق مجبوریتنی حس ایتدی . بعض آرقداشلر ، بومیانده اك جوق جمال بك (جمال پاشا) واسطه سيله اختلال جمعیتك قوتندن و تشبثنده کی جدیدن ابراهیم پاشانك مخدومی خبردار ایلدی . باباسنك جمعیت علیه حرکت ایتیه جکنی اشارت ایتک اوزره ، جمعه نمازی فلان جامعده قیله جق و ایکنجی صفده اخذ موقع ایده جکدر کی بر طاقم طالبدره بولونیلیدی . ایشته نورالدین بك بو کی تبلیغاتی پذیرنه اسماع ایچون واسطه اتخاذ ایدیلیوردی . نقطه مهم مسئله لرده دها جوق وظیفه ایدیلن و فعال بولندیریلان باباسنك لاوری نورالدین بك دکلر جمعیتك اعضا و معتمدی و قوماندانلق مقامی لاوری یوزباشی کاظم نامی بکدی . (الیوم محرر و معلمدر)

§ ابراهیم پاشا ، جمعك اخطاراته مطاعه محور یددی . فقط ، جمعك تشکیلات ، تشبثات ، مقررات واجرا آئندن هیچ بروف حیدر دار ایدله مشدر .

— حریت و مشروطیت اعلانندن ده ، به ابراهیم پاشانك و نه ده . محمدی نو الدین نكك ، دها اول ، هیچ بر صورتله واصل خبر لری دخی اولما مشدر . مشروطیت تلای مسیحتك : تاماً ایچنده بوندیم و بوتون نفوعات و منافعایه شخصاً و یقیندن مناسبدار اولدیم حمله ، به خصوصه کی خاصرام عیناً محفوظمدر .

— حریت و مشروطیت اعلانی نظاهراننده استعجال ابتدیی ظن اولان اسکویده کی یردانی سهنگه . و دیگر برلرده آله جق ترتیباتایله اویعون برطرره قونق یچون اسدوه آتمشدم . اوراد عود . و آرتق هر یرده فعلی تظاهرات باشلا دقدن سوکره ، مشیر ابراهیم پاشا سی دعوت ائدی وشویندا . بولندی : « بنی ، اردو قوماندانلقنده ایفا ایده حکمیسکر ، ایتمه حکمیسکر ؟ ایفا اولمیه حق ایتمه شخصم تجا و زو حقارتله دوچار ایدله دن همان استابوله حرکت ایدم . » حتی پاشا ، بوروسی اوسقده دوران یازی حقه سنی آله آله رق عیناً خاطرمد قلان شوکله لری ده علاوه ائدی : « بوراده ، سم ، یالکز بر حقه وار ، اونی آلیر ، کیدرم . »

— ایجاب ایدن لرله کوروشد کدن سوکره جواب و یرده یله حکمی سویلدم . جمعیت نامنه صلاحیتدار اولان دیگر آرقداشلرله ، ابراهیم پاشانك قوماندانلی مسئله سی مذاکره ائدك . بر زمان ایچون ، قانسندم محذور کورمدك . قوماندانلقده قاله حنی حقنده کی جمعیت قرارینی بن کندیسنه تبلیغ ائتم . فقط ، بر ، ایکی کون سوکره ، داغه چیقمش اولان ضابطاندن بر ملازم افندی ، ابراهیم پاشا به بولندی بر دن حقارتله مالی بر تلغراف چکمش . . ابراهیم پاشا ، در حال بنی جاغیرمدی و تلغرافی اوزاته رق دبدی ، که « بنی قوماندان اوله رق بوراده محافظه ایده حکمیزی بیلدیرمشد بکزر . بو حقارت نه در » قوماندان پاشابه ، جمعیتجه حقنده اثناذ ابتدیکمز قراری ، تکمیل تشکیلاته ابلاغ ایده حکم قدر زمان کچمد بکتنی ، بالخاصه داغ باشند بولان ضابطلرمزك هر هانکی بر تلغراف مرکزندن بوی تلغراف لری کشیده ابتدیرملرینه مانع اولق ، بو کونلرده مشکل اوله جفنی تقدیر ایتسنی سویایه رك ، کندیسنی تسامیه چالیشدم .

فقط ، آره دن جوق کچمه دن ، او زمان حدود یونانیه قوماندانی بولان مخلص پاشا ، جمعیتک مناسترده کی هیئت مرکزیه سی طرفندن مناستره دعوت اولمش . . مخلص پاشا ، اردو قوماندان ابراهیم پاشادن مأذونیت آلمسزین مناستره کیمش . . بوندن متأثر اولان ابراهیم پاشا شخص پاشابه تکدیر آمیز اشعارده بولمش . .

بونك اوزربنه ، مخلص پاشایی دعوت ایدن ، هیئت مرکزیه ، ابراهیم پاشابه اوزون بر تلغراف چکمش . . بودفهمده ، مشیر پاشا بنی دعوت ایدرك تلغرافی کوستردی و : « یا بونه ؟ » دبدی .

تلغرافی باشند نهایت قدر اوقودم . بو تلغرافده قونیار عشیرته منسوب مشیر ابراهیم پاشانك بوتون حیاتی ، ماضیسی ، ملهتی توصیف اولندقدن سوکره ، آغیر و حقارت آمیز کله لرله استبداد دوربنك ، سلطان حمیدبنده لکنك اندر افودجی اولان ابراهیم پاشانك حریت ایچون چالیشان بر محیطده ،

حریت ایچون چالیشانلره قوماندایتمک جسارتنده بولنسی استغراب ایدیلور و درحال قوماندانلق مقامنی ترک ایتسی اخطار و طلب اولونیوردی .

افندیلر ؛ بوندن صوکره ، حقیقه ابراهیم پاشا ، سلائیکه دورامادی . دیدیکی بی غقهسنی آلوب کیتدی .

بو معلوماندن صوکره ، نورالدین پاشانک اوچنچی اردو قوماندانی بولنان پدری مشیر ابراهیم پاشا ایله مشروطیت انقلابینک حصولنه و اختلالک اعتدال و سلامت جریانه ، نه یولده خدمت و دلالت ایلمش اولدقلرینی آکلامق قولایلاشمشدر ظن ایدرم . ذیلدیکی کبی ، « اختلالک اعتدال جریانه » دخی مؤثر اوله مامشلردر . انک بوبوک اعتدالسزلق بالذات کندیلرینه یاپلمش اولان معاملهلرله ثابتدر .

ترجه حال رساله سنک ۴ نحی صحیفه سنده ، نورالدین پاشانک ، روم ایلیدن استانبوله یوروبن حرکت اردوسنه التحاق ایله وظیفه وطنیه سنی ایفا ایتدیکنندن بحث اولنقدهدر . ۳۱ مارت وقعه سنی مناسبیله روم ایلیدن استانبوله کوندریلن قوتلرک قوماندانی ، مرحوم حسنی پاشا ایدی . بن ، بوقوتلرک ارکان حربیه رئیس ایدم . بو قوتلره حرکت اردوسی عنوانی ویرن ، حرکت اردوسنک استانبوله قدر حرکاتی ترتیب و اداره ایدن بندم . نورالدین بکک بو قوتلره التحاق ایدرک وظیفه آلدیغنی بیلمیورم . نورالدین پاشا ، برچوقلری کبی ، حرکت اردوسی استانبوله یاقلاشدیغنی زمان ، آياستفانوسه ویا مقری کوبنه کلش اوله بیلیر . .

نورالدین پاشا « بمن ولایتک تخلصی وعصانک تأدی ایچون وقوع بولان محارباتده بر طاقم فرقه جزوتاملرینه ویا . فرزندلره قوماندایتمش . . »

هر فرقه قوماندانی ، هر محاربده عینی وضعیتده بولنور . صوکره « صنمانک تخلصی متعاقب متحشد قوای عسکریه قوماندایتمش . . »

افندیلر ؛ عسکر اولانلر ، چوق ایی بیلیرلر ، که بریرده مختلف قطعات عسکریه طوبالاندیغنی زمان ، اوراده بر مرکز قوماندانلنی ویا موقع قوماندانلنی ، بر اردوکاه قوماندانلنی تأسیس اولنور . . نورالدین پاشانک صنعاده کی قوماندانلنی بوندن بشقه برشمیدی ؟

نورالدین پاشا « امام یحیی ایله ائتلاف عقدی خصوصنده احمد عزت پاشایه مظاهرت ایلمش . . » احمد عزت پاشایه صورمدم ، فقط ، عزت پاشا ایله برابر بولنوب ، مساعیده یقیندن اشتراکی اولان صاحب صلاحیت ذواتک بیانه کوره ، امام یحیی ایله ائتلاف مذاکرانده ، نورالدین پاشا برصورنله علاقه دار قیلمه مشدر .

نورالدین پاشا « بالقان محارباننه اشتراک آرزوسنی اظهار ایله بمنی شماندن جنوبنه قدر قطع ایدوب (عدن - مصر - سوریه - قونیّه - استانبول) طریقله چتالجه جوارنده بولنان باش قوماندانلق قرارگاهنه التحاق ومنحل فرقه بولنامسندن دولایی کنندی رضاسیله کوکلو اوله رق طقوزنجی آلابک قومانداسنی ، درعهده ایلمش . . »

نورالدین پاشانک بمندن ، استانبوله کلک ایچون تعقیب ایتدیکی استقامت ، بمندن استانبوله کان بالجله افراد و سیویلر واصل هر کس طرفندن تعقیب اولنان استقامتدی . یول اوایدی . نته کیم ، اوتاریخده ، بزده آفریقاد بولونیوردق ، استانبوله کلک ایچون آفریقا جولرینی غربدن شرقه ،

مصره قدر دوه ايله قطع ايندكندن صوكره اسكندريه ايله تريسته آره سنده بوتون محرسيدى و آذربايجان د كزىنى جنوبدن شماله و تريسته دن بكرشه قدر آوروپايى و اوندن صوكره قره دكزى قطع ايدرك عىنى قرارگاهه واصل اونشدق . يول بوايدى .

نورالدين پاشا ، بونقعه ده اصل سويلنمى لازم كان مسئله دن بحث ايتيور . نورالدين پاشا ، ميرالايقتن بىكباشيله اينديرلدكدن صوكره ، يمن قطعانه مأمور اونق اوزره قائممقاملغه زريع ايتشدى . بونقعه كنجاي اوله رق قائممقاملغه ينده ايكي سنه قلنق لازم كنيركن وقندن اول استانبوله كهره قورتولمق يولنى بولمشر .

ترجمه حال رساله سنك ۶ نجى و ۷ نجى حيفه لرنده نورالدين پاشانك ، عراق قوماندانلغندن بحث اولونيور و وسائط عليه نك استعماليله يكدن اردو تشكيل ايدرك دوست و دشمنك مأمول وانتظارلى خلافنده مغلوبيتدن مظريت استحصالى خارقه سنى تجلى اينديرديكى ذكر ايديليور .

افنديلر ، عراق سفرنده ؛ نورالدين پاشا زماندهكى وضعيتك حقيقتى شوندىن عبارتدر :

ايلك عراق قوماندانى اولان سلجان عسكرى بكك مغلوبيت واتخارندن صوكره ، عراقه ، قافقاسيان يكي قطعات كلنجيه قدر ، محاربات ، انگيلزلك آرزوسنه ويورويش سرعترينه تابع اولمشر . نورالدين پاشا ، كوة الاماره ده انگيلزله مغلوب اولدقندن صوكره كيجه ، كوندوز وبلا مقاومت يورويهره سلمان پاكه قدر پريشان برصورنده رجعت ايندى .

انگيلزله ، نورالدين پاشايى تعقيباً سلمان پاكه قدر ايلريلدى . اوراده قافقاسيه دن كوندولمى اولان قطعات ، انگيلز قطعاتى قارشيلادى . اوچ كون محاربه دن صوكره نورالدين پاشا مغلوبيتى قبول ايدرك رجعت امرى وپردى . قطعات ديهاله نهرينه قدر شماله چكىلدى . انگيلزله سوارى تماسى دخی آرايمدى . حالبوكه ، عىنى زمانده ، انگيلزله رجعت ايتلمشردى . بونقعه لمانى ورن عربان اولدى . اوندن صوكره ، نورالدين پاشا ، كندىنى طولايوب تكرر (سلمان پاكه كوة الاماره) استقامتمنده ايلريلدى .

كوة الاماره شمانده ، كيجه انگيلز قطعاتنه تماس ايدلدى . تدبيرسزلك ، ترئيسزلك و اداره سزلك يوزندن ، فجرله برابر قطعات دشمنك آتش باصقينه معروض براقيلدى . افراد وضابطاندى ، قوماندانلردن بر جوق ضايعات وړلدى . قطعاتنه پانيك اولدى ، كنديلكندن رجعت باشلادى . انگيلزلك چكىلمسى اوزرينه ، سكونت اعاده اولنه بيلدى .

عراقده ، يكي قطعات ويكي وسائطه بويوك وقانلى محاربات ، بوندن صوكره باشلار ، كه نورالدين پاشانك بونلرله ماسبتى بو قدر .

رساله نك عىنى حيفه لرنده ، نورالدين پاشا انگيلزلردن اغتنام ايتديكى طياره لر ايله ده بر طياره فيلوسى وجوده كتيرمك موفقيات عظيمه سنى كوسترمشدر . دنيليور .

بوداعانك بك جاهلان اولديغى سويله مك مجبوريتنده يم . طياره نك و طياره فيلوسنك نه اولديغى بيلر بويه يرادعانك نه قدر كولونج اولديغى البته آكلارلر .

رساله نك سكزننجى حيفه سنده ، نورالدين پاشانك دوربينه باقار كن آلتش بر رسمى واردر . برسمك آتنده شوعباره يازيلير :

۲۶ آگستوس ۱۳۳۸ تعرض کونی (قوجه تپه) ترصد موقتند قره حصار میدان محاربه سنی اداره ایدرکن آلتان فطوغرافلیدر .

عینی کونده ، هپ عینی تپهده ایدک . دوریدنله باقائلر چوقدی . بالخاصه دوریدنله اک چوق باقائلر ترصد مأمور ایدیان ضابطلر ایدی . فیالحقیقه ، نورالدین پاشانکده محاربه میداتی دوریدنله سیر ایتکی ترجیح ایتدیکنک بنده فارقی اولمشدم .

(قره حصار - دوملو پیکار) میدان محاربه سنک جریانی اناسنده ، (باش قوماندان محاربه سی) کونی ، نورالدین پاشایی بر آزالق ، قول اردو قوماندانی کمال الدین پاشانک (الیوم براین سفیری) ترصد نقطه سنده ، وضعیتی دوریدنله تماشای ایدرکن بولدم . قطعه تمز ، دشمنی یقیندن صیقیشدیرمش ، نازک ومهم بر وضعیت حاصل اولمشدی . (دوریدنله تماشای براقیکز ! محاربه یی یقیندن و بالذات اداره ایتک ایچون ، ایلری آتش مراضعنه کیده جکز .) ، دیدم .

نورالدین پاشا ، بوقدر یاقلاشه نك مناسب اولمدیغنی سویله رك کیتمک ایسته مدی . جانم صیقیلدی . (سز بوراده فاله بیلیرسکز دیدم . - کمال الدین سامی پاشایه - سز نغله کلیکز !) دیدم و او طومو بیلمه یورودم . کمال الدین پاشا (امر ایدرکسکز) دیدی و برابر یورودی . بو معامله اوزرینه ، دوریدنک باشنده یالکیز براقیلان نورالدین پاشانکده آرقه مزدن کلیدیکنی کوردک ، دیدیکم یره کیتدک . یونان اردوسنک اسارتی انتاج ایدن او محاربه یی ، فقرطانه قدر ، بالذات اداره ایدیور وایحاج ایدن امرلری ، دوغرودن دوغرویه قول اردو قوماندانلرینه و سائر قوماندانلره بالذات ویریبوردم .

أمرلرجه کوره تدبیرلر و حرکتلر اجرا اولتورکن اردو قوماندانی نورالدین پاشا ، یانده دوریبور و وضعیتی تماشای ایدیوردی . بر آزالق ، قول اردو قومانداتی ، بنم یامدن اوزاقلاشدیره رق بعضی امرلر ویرمه قالدیشمش . قول اردو قوماندانی ، بو امرلری غیر قابل اجرا بولمش ، لردو قوماندانی ایله قول اردو قوماندانی آره سنده عادتاً ، لاابالیانه بر منازعه وضعیتی حاصل اولمش . کمال الدین سامی پاشا ، نورالدین پاشانک یانندن بر آز سرتجه معامله ایله آیرامش . بو حالك فرقه واردم . کمال الدین سامی پاشایی یانمه چاغروب ، سکونت و انضباطی محافظه ایتسی لزومی سویلدم . بعده ، یالکیز اوله رق نورالدین پاشایی چاغیرندم . عمومی طرزده بعضی سؤاللر صوردم و آ کلامتی ایستدم ، که حقیقته قول اردو قومانداننه ویردیکی امر غیر قابل اجراءدر . قوماندانلر ، امر ویرمش اوانی ایچون امر ویرمزلر . لزومی و قابلیت اجرائیه سی اولان خصوصلری امر ایدرلر و أمر ویررکن ، کندینی او ، امری ایفا ایده جک اولانک یرینه قویتمق و امرک ناصل ایفا و تطبیق اولنه جغنی دوشونمک و بیلمک لازمدر . ترجمه حال رساله سنک ۹ نجی صحیفه سنده ، عراقدن صوکره « قافقاس جهه سنه کیتمش اولان نورالدین پاشا ، اوچنجی اردو منطقه لری قوماندانلغنده واردو قوماندانلنی وکالتنده برمدت ، بولندینی یازیلیدر . بو وظیفه لرک ماهیتی و بو مدتک قاچ کون اولدیغنی صورمق لازمدر .

نورالدین پاشا ، قافقاس جهه سنندن ، استانبوله عودتنده « آیدین ، مغله و آنطالیه حوالیسی قوماندانلنی » عنوانیه از میره عزیمت ایتمش و بولندینی بر قاچ پریشان مستحفظ قطعاتی سرعتله تسبیق ویکي فرقه لر تشکیل ایدرک ۲۱ نجی اردویی وجوده کتیرمش .

افندیلر ؟ قول اردو تشکیلی ، صوک زمانده ، حرب عمومینک فائزیریلری صره سنه کیمشدی .

بالخاصه ، قارشيسنده دشمن بولتيان ، ثابت منظمه لوده ، اخذ عسکر شعبه لری و رياستلری تأسيس ايتم قدر سهولته قول اردو قوماندانلری و صلاحيتلری احداث اولئوردی . في الحقيقه ، بوتون محاربه جهه لری امداد ، ديه فرياد ايدرکن يکرمی برنجی قول اردو شايان اعتبار بر موجوديت اولسه بدي ، آيدين منطقه سنده ترك اولئاردی .

— رساله نك ۱۶ نجی صحيفه سنده نورالدين پاشانك « آناطولوده مصطفی کمال پاشا ورفقاسنك تشبثلرله باشلايان حرکات مليه رؤساسيه دخی تأسيس مناسبت ايددرك . . » استانبولده برطاقم مهم ايشلر ياد يئغدن ونهايت « انكليز لرحه قعته باشلامش اولديغدن » و « مصطفی کمال پاشا طرفدن آلدیی دعوتنامه لوده ، آرتق استانبولدن زياده آناطولوده خدمت ممکن اولديی اشعار ايدلمسنه . . » وسائره بناه آناطولويه کچمش . .

افنديلر ، نورالدين پاشانك ، استانبولده ، انكليز لره وداماد فريد پاشا قاينه سيله آكلاشديغی وآنقروده تأسيس ايدن ، تورکيا بويوك ملت مجلسندن واونك حکومتدن بی خبر اوله رق ، زی ، استانبول ايله ائتلاف ايتديرمکه چاليشديغی و بوماسبتله آرده جريان ايدن تلفراف مخبراتی وبالضرور ، آنقره يه کلدکن صوکره کی معامله لرینی بالئاسبه بيان ايتشدم . بونلری تکرار ايتيه جکم .

۱۸ نجی صحيفه ده ، د بالاده کی خدمات وطنيه يی موفقيته ايفا ايتمش اولان نورالدين پاشا ايله بويوك ملت مجلسی آرده سنده ، بعض مسائل رسميه دن دولایي اختلاف چيتمی اوزرينه ، کنديسی همان آنقره يه کله رك ، اشبو سوء تفهومات حسن صورته حل وازاله اولئمشدنه . عبارته تصادف ايدلمکده در .

نورالدين پاشانك ، حکومتجه ، مرکز اردوسي ، قوماندانلغدن ناصل عزل وديوان حربه توديع ايدلمك اوزره آنقره يه جاب اولنديغی و مجلسجه عليهنده اولان غليان کنديسنك اعدائی طلب درجه سنده ايلری کيتمش ايکن باش قوماندان صفتيله شخصاً مجلس کريستندن ، نورالدين پاشانی مداعمه ايدمرك ناصل قورتاردیغی ده ايضاح ايتشدم . بوراده ، بالوسيله يالکز بر نقطه يه نظر دقتی جلب ايتك ايتستم . بو اوقود يئغمز عبارته نظر آ ، برتورکيا بويوك ملت مجلسی واردر ، برده نورالدين پاشا . . بونلر قارشى قارشى يه کيشلر . . سوء تفهومات ازاله ايدلمش . . معلوم اولديننه کوره ، مجلسله قارشى قارشى يه کاهيلن ، يالکز حکومتدر . مجلسك مخاطبی حکومتدر . بر اردو قوماندانی ، بر والی ، هر هانکی بر مقام صاحبي مجلسك مخاطبی اولاماز .

— رساله نك ۱۸ نجی صحيفه سنك صوکر سطرلری ، نورالدين پاشانك ، « وطنی تهلكدن تخايص ايدن مظفريت عظيمه نك لطف حقله موفق و عاملی اولمش و تاريخ ملی يه بود دفعه دخی غایت مهم و امثالی نامسبق بر صحيفه شرف و مفخرت علاوه سنی تأمين ايتمش . . » اولديغی ايضاحه حصر ايدلمشدر .

§ افنديلر ؛ بو قدر ، جسورانه بر ادعايه قارشى حيرت واستغراب ايتمه مك ممکن دكلدر . في الحقيقه ، نورالدين پاشا ، عمومى تعرضده برنجی اردو قوماندانلغده بولندی . ديكر بالجه قوماندانلره برابر کنديسنه ، امر ايتديکمز وظيفه لری ايفايه چاليشدی . بو حال ، بوتون تورک اردوسنه و اردومزك بويوك ، کوچوک بالجه قوماندانلرينه ، ضابطلرينه و هر نفرينه شامل اولق ضيعی بولان موفقيت و شرفی ، نورالدين پاشانك شخصه حصر ايتك قدر معناسز ، اساسسز ،

عیب برشی اولاماز : نورالدین پاشایی ، مظفریتک حاملی کی کوسترمک ، اولسه اولسه ، کندیسيله استهزا مقصدینه معطوف اوله بیلیر . بوقسه نورالدین پاشا ، بویوک ظفرک شرفه اک آزاشرکه حق اولانلردن بریدر .

§ افندیلر ؛ بویوک تعرضده ، نورالدین پاشایی ، یالکیز تعرنک ایکنجی کونی قوجه تپده یالکیز براقشدم . چونکه ، دشمنک مغلوب اولدیغنی و رجعت ایدمجهکنی آکلادق . مغلوبیتی انهمزه چوبرمک و خط رجعتی قطع ایدمک دشمن اردوسنی اسیر ایتک ایچون ، آرتق قوجه تپده دکل ، دها عمومی وضعیتی مطاله و اوکا کوره عمومی تدبیرلر آلهجق یرده بولونمه من لازمدی . اوکون دخی ، جبه قوماندانی عصمت پاشانک ، مناسب کوروب بنم امضامله یازدیغنی تشویقکار قیصه برتلفوله نورالدین پاشانک قوه معنویه سنی محافظه ایچون تدبیر آلتق لزوملی کورولمشدی .

اوندن صوکره ، نورالدین پاشایی و اردوسنی بالذات تعقیب و سوق و اداره به بالذات مداخله به ضرورت کوردیم . بوبله یاتمه یدم ، نورالدین پاشانک ، یادیغنی خطاری تضمین ایتک کوچ اولوردی . دوملو بیکارده ، ارکان حربیه سی رئیس امین پاشانک حاضرلادیغنی ایلری حرکت امرینک محتویاتی آکلایامیان و فقط ، آکلامه مش دکل دها ایسینی دوشونمک و یاتقی ایستورمش کی طور آلان نورالدین پاشانک ترددی اوزربنه ، تردله کچیریلجهک زمان اولمادیغنی اخطار ایدمک ، ایجاب ایدن نقطه نظری بالذات دیکته ایتدیکم زمان ، نورالدین پاشا بکا دیمشدی که « پاشام ، سز ، بزی ، یالکیز و سربست براقیورسکیز ! » بوکا ، حاضر بولنان ارکان حربیه عمومی رئیس فوزی پاشا حضرتلری ، شویولده و جدی برلسانه جواب ویردی : « پاشا ، پاشا ، دیدی . بواردو ، بزم ، بوتون مملکتک کوز بیکدر . اونک سوق و اداره سنی ، تصادفه براقه میز ! »

دوملو بیکاردن عشاقه کیدرکن ، یولده نورالدین پاشانک تدایرنده کی نقصانی حسن ایدوب ، نورالدین پاشا فرقه لرینه بالذات امر و بره رک ، تدبیر آلدیرمه یدم تره یویسک اسارتی ممکن اولمه بیلیردی . عشاقده ناخوش برمنظره به شاهد اوله بیلیردک . ازمیره کیردکدن و حکومت دائره سنه داخل اولدقدن صوکره ، جنوبدن کان طوب و تفنک صدالریغنی بالذات ایشیدوب ، نورالدین پاشانک تدبیرسزلکنی و غفلتی آکلایوب درحال بالذات امر و بره رک تدبیر آلدیرمه یدم ، ازمیره کیرمش و ازمیر سوقاقلرنده اهالی به قاریشش قطعاً تمزک ، بزده داخل اولدیغمنز حالده ، بایککه اوغرایه رق هر ج و مرج اولسی مستبعد دکلدی .

سیاست و کیاست ادعاسنده بولنان ، نورالدین پاشانک ازمیرده رسمی اجنبی مأمورلره مضبوط مکالمه سنی بالذات تصحیح ایتمه یدم ازمیره کیرمکدن حاصل اولان نشوه عمومیته نک انکساریغنی بادی وضعیتلردن اجتناب بلکه ده ممکن اولمه جقدی .

اندیلر ؛ بو سوبلدکترم ، بوتون اردو ارکانجه معلوم حقیقتلردر . بو حقیقتلرک ، یالکیز برکشینک فارقی اولمادیغنی آکلایشیلور . اوده نورالدین پاشادر . محاصر ، غالب ، قایح ، خازی عنوانلرله کندینی یاد ایتدیرمک سودای طفلانه سنه دوشن نورالدین پاشانک ، « کوة الاماره محاصری نورالدین پاشا » دیبه برقاوت ویزیتی کورمشم . بو قارتی ، نورالدین پاشا طاش کوپریده اوطورورکن قسطنونی والی و حوالیسی قوماندانی بولنان محی الدین پاشایه (ایوم قاهره سفیری) کوندرمش

وقارتك بوش يرلرينه ، يازديني يازيلرده ، قارتده كي عنواني اشارت ايدمرك ، « بوني ده بندن كيمسه نزع ايدمزيا ! » ديه بر عباره ده واردی . محي الدين پاشا ، بو قارتی وقارتده كي يازی يی ، عقل و فراستله ، قابل تأليف كوره مەمش ، دقته شایان بولش اولديغندن ، عیناً بكا كوندرمشدی . اوت ، اونی ، اوندن كيمسه نزع ايدم من . فقط ، اونی اوکا ویرنده یوقدر . هر موفقیتلی محاربه یه اشتراك ایدن ذاتك ، حق اولدینی حالده كندیسنی یكانه عامل ، غالب اعلان ایتسی ، شایان امثال بردستور اخلاقی تشکیل ایتز . اولاد مملكته ، بویه اصلسز طرز و طورلر طاقتمق عادتق ویره میز ، انسال آتیه یه ، بویه هوادن غالب ، فاتح اولنه بیله چکی کبی سقیم برفکری میراث براقه میز !

ترجه حال رساله سنك قابنده كي (غازی) عنوانك استعمالنه كلنجه ، بو عنوانی ، نورالدین پاشایه (ع . ث) حرفلری ویره یایر . فقط ، حقیقت وقانون بونكله یالکز وساده جه استیزا ایدر . کرچه ، محاربه یه « یاشهید ویا غازی اولق ایچون » کیدیلیر . علی الاطلاق ، میدان شهامتده اولنلرك هپسنه ، شهید دیرلر سده ، صاغ قالانلرك هپسنه غازی عنوانی ویرلر . بو عنوانی آنجق قانون ویریر . مدنی برملتک ، عالی منفعتلر ایجابی ، اجراسنه مجبور اولدینی حربلر ، عرب عشیرتلرینك غزوه سی دکلدیر . او یله دخی اواسه ، غزوه دن صاغ سالم چیقانلره بلكه ، یالکز ، آنالری ، بابالری ، برای تقدیر ، بتم غازی اوغولوم دهرک افنخار ایدر . فقط ، ملت ، تاریخ ، عنوان توجیهنده او قدر سمیح دکلدیر .

ترجه حال رساله سنك ، صوك صحیفه سندن ده برجه آله رق بو حکایت ختام ویره لم :
نورالدین پاشا « عراق جهه سندنه ایکن اهالی محلیه طرفدن کندیسنه تودیع ایدلش بولنان ، کر بلا ده مدفون سفید حضرت پیغمبری امام حسین حضرتلرینك سیف مبارکی حامل بولنه مشرفدر . »
افندیلر ، بونه لافدر ؟ !

کر بلا ، حفید پیغمبری ، امام ، سیف مبارک ، مشرف ، بو کبی عوام پسندان لافلرله ملتی اغفال مسلککنده بولنانلر ، آرتق انصاف ایتسینلر ! . . . ملت ، ده دقت و بصیرتی آرتیرسین ! . . .

افندیلر ؛ رأساً حرکتده موفقیت کورمین بعض کیمسه لرده ، درلو دیاکارلارله ایچمهز کبرملک بولانی بوله بیلمشاردر . بونلرك ماهیتلری ایکنجی مجلس اجتماع ایله وظیفه یه باشلا دقدن سوکره کوروله جکدر . § تورکیا بوبوک ملت مجلسنك ، ایکنجی انتخاب دوره سی ، یکی تورکیا دولتنك تاریخنده ، مسعود برانتقال دوره سنه تصادف ایتدی . فی الحقیقه ، درت سنه ك استقلال مجاهده من ، ملت مزك شانه لایق برصلح ایله نتیجه لیش بولونیوردی .

۲۴ تموز ۹۲۳ ده ، لوزانده امضا ایدیلن معاهده نامه ، ۲۴ آغستوس ۹۲۳ ده مجلسده تصدیق اولندی .

§ افندیلر ؛ موندروس متارکه سندن سوکره تورکیا یه مخاصم هولتلر طرفدن درت دفعه صلح

شرایطی تکلیف ایدلشد . بونلرک برنجیمی ، سهور پروژه سیدر . بو پروژه ، هیچ برمذا کره نك محصولی اولیوب دول ائتلافیه طرفندن یونان باش وکیلی موسیو ونزه لوستده اشتراکیله تنعیم ووحیدالدینک حکومتی طرفندن ۱۰ آغستوس ۹۲۰ ده امضا ایدلشد .

بو پروژه ، تورکیا بویوک ملت مجلسجه بر زمین مناقشه بيله عر ایدله مشدر .

ایکنجی صلح تکلیفاتی ، برنجی این اوکی محاربه سنی متعاقب اعتقاد ایدن لوندره قونفرانسک مختامنده ۱۲ مارت ۹۲۱ تاریخده واقع اولمشدر . بو تکلیفات ، سهور معاهده سنده بعض تعدیلانی محنوی ایسه ده مسکوت بر اقیلان مسئله لرده سهور پروژه سنده کی موادک کاملاً ایضا ایدلدیکنی قبول ایتک لازمدر .

بو تکلیفات ، بزجه مناقشه بی موجب اوله دن ایکنجی این اوکی محاربه سنک باشلامسیله نتیجه سز قالمشدر .

اوجنجی صالح تکلیفاتی ، ۲۲ مارت ۹۲۲ ده ، یعنی سقاریا مظفر بیدن وفرانسزلرله عقد اولنان آنقره ائتلافندن صوکره و یقین بر تعرض مزه انتظار اولندینی صرعه رده ، پارسده اجماع ایدن دول ائتلافیه خارجییه ناظرلری طرفندن یایلمشدر . بو تکلیفانده ، ایشه سهور اساسندن باشلامق اساسی ترک ایداش ایسه ده ، اساساتی اعتباریله آمال ملیه مزى تعلیمندن اوزاق ایدی .

دردنجی تکلیف ، لوزان معاهده سنک عقیدیه نتیجه لهن مذا کرادر .

دول ائتلافیه جه تورکیایه تطبیقی تصور ایدیلن اساساته ، حرکات ملیه سایه سنده واصل اولنان نتیجه بی بارز بر صورتده مطالعه ایتک ایچون بودرت نوع تکلیف آره سنده الک مهم خصوصاته منحصر اولوق اوزره قیسه برمتایسه یایمینی فائده لی عدا ایدرم .

(۱) حدودلر

آ — تراکیا حدودی

سهورده : جت بله خطدن بر آاز ایلریده بولنان پودیمما — قالیقراطه خطی .

مارت ۹۲۱ تکلیفنده : بحث یوق .

مارت ۹۲۲ تکلیفنده : تکیرداغ بزه ، بابا اسکی ، قرق کلیسا وادرنه یونانه قالمق اوزره برخط .

لوزانده : قره آغاج ده بزه اولوق اوزره مریج خطی .

ب — ازمیر منطقه سی .

سهور پروژه سنده : بومنتقه نك حدودلری توش آطه سی ، اوده منش ، صالحی ، آقحصار وکمر

اسکله سنه آاز چوق قریب محللردن کچمکنده در .

بومنتقه ، تورك حا كميته قالاجق ، فقط توركيا ، بوحا كميته استعمال حقى يونانستانه دور
يده جك ، تورك حا كميته بقاسنه علامت اوله رق ازمير شهرينك خارجى استحكاملرندن برنده تورك
بايراغى بولنه جق . محلى بر مجلس طويلانه جق وبش سنه صوكره بومجلس ، بومنتقه نك صورت دائمه ده
يونانستانه الحاقه قرار وبره يله جك ابدى .

مارت ۹۲۱ تكليفده : ازمير منطقه سى ، تورك حا كميته قاله جق ، ازمير شهرنده بريونان قوتى
بولنه جق و ازمير منطقه سنك اقسام متباقيه سنده مختلف عناصرك عددى نسبتنه كوره تركب ايدم جك
بررئاندارمه قطعه سى بولنه جق وبوكا دول ائتلافيه ضابطانى قوماندا ايدم جك .

اداره ايشلرنده دخى عيى نسبت عدديه نظر اعتباره آلنه جق و منطقه نك جمعيت اقواجه تعين
ايدم جك خريستيان بر واليسى اوله جق و بونك ياننده منتخب بر مجلس بره يته مشاوره بولنه جق .
ولايتجه توركيايه واردانه متزايد بر وركى وبره يله جك و بو آكلاشمه بش سنه دوام ايدوب طرفيندن
برينك طلبى اوزرينه جمعيت اقواجه تعديل ايديله يله جك .

مارت ۹۲۲ تكليفده : بوتون آناطولو ودولاييسله ازميرده بزه اعاده اولنه جق طرزنده آلداديجى
بروعد . ازمير روملرينك اداره ، عادلانه بر صورتده اشتراك اينديرلسى ايچون وعيى حق يونانستانده
قاله جق ادرنه نورطرينه وبرلك شرطيله بر اصول تعيىن ضمننده دول ائتلافيه توركيا و يونانستانه
آكلاشه جقلردر .

لوزانده : طبيعيله بوكى مسائل موضوع بحث دخى اولمه مشدر .

ج (. — سوريه حدودى .

سهرورده : ساحلنده ، تقريباً قره طاش برونندن باشلايه رق عثمانيه ، بنجه ، فازى غيتاب ،
بره جك ، اووفه ، ماردين ونصيبى ابى جنوبده وسوريه اراضيسنده براقان بر حدود .

مارت ۹۲۱ ده : تقريباً شمديكى حدود اولمق اوزره فرانسزلره آريجه بر ائتلافنامه
مضالامشدر .

لوزنده : ۲۰ تشرين اول ۹۲۱ تاريخلى آتقره ائتلافنامه سى حدودى ابقا ايدلمشدر .

د (. — عراق حدودى .

سهرورده : عماديه ، بزه قالمق شرطيله ، موصل ولايتنك شمال حدودى .

مارت ۹۲۱ تكليفده : بحث بوق .

مارت ۹۲۲ تكليفده : بحث بوق .

لوزانده : حلى تأخير ايدلمشدر .

قافقاس حدودى

س (. —

سهرورده : تورك - ارمنى حدودينك تميني آمريقا رئيس جمهورى وياسونه حواله ايدلمشدر .

ومشاراليه حدود اوله رق قره دكز ساحلنده كيره سونك شرقندن باشلايان ، ارزنجانك غرب وجنوبندن ، االمى ، بتليس ووان كولك جنوبندن كچن و برچوق نفاطده حرب عموميدكى تورك - روس جبهه سنى تعقيب ايدن برخطى كوسترمشدر .

مارت ۹۲۱ تكليفنده : جمعيت اقوام برارمنى يوردى تاسيسى ايچون ولايات شرقيدن ارمنستانه دور اولنه جق اراضينك تثبىتي ضمانده بر قوميسيون تعيين ايدمك و توركيه بوقوميسيونك قرارىنى قبول ايدمك .

مارت ۹۲۲ تكليفنده : برارمنى يوردى تشكيل ضمانده جمعيت اقوامك معاوتنه مراجعت اولنه جفنندن بحث ايدمكده در .

لوزانده : بومستله بر طرف ايدلمشدر .

ش (. — بوغازلر منطقه مى

سهروده : روم ايلدينك تورك ياده قالان بوتون اقسامى .

آناطولونك آطه لر دكزى اوزرنده تقريباً از مير منطقه سنك باشلايدى يردن باشلايه رق مانياس كولك جنوبنه و بروسه نك و ازينيك بر آرز شماندن و صبا نجه كولك منتهى غريبسندن A h'abadr دره سنك منصبه كيدن خطله تحديد ايداش بر منطقه . بومناطقده عسكر بولندى برق و حركات عسكر يه ده بولنى حق صرف دول ائتلافيه يه قائمدر . كذا مذكور مناطقده تورك ژاندارمه سى دول ائتلافيه قومانداسنه تابع اوله جقدر .

دول ائتلافيه ، بو منطقه داخنده عسكرى مقاصد ايچون قوللانيه بيله جك يول و شمندوفر انشاسنى منع ايدمك بيله جكى كې اليوم موجود اولانلر ميسانده بويولده قوللانيه بيله جك اولانلرى تخريب ايتدريه بيله جقدر .

مارت ۹۲۱ تكليفنده : چناق قلعه جنوبنده تنه دوس آطه سنك (بوزجه آطه) قارشوسندن قره بيايه كيدن خطك شماليه بوغاز ايچنك طرفينده ۲۰ الى ۲۵ كيلومتره لى بر منطقه .

چناق قلعه بوغازينه حاكم اولان مرايكى طرفنده كى آطه لر .

دول ائتلافيه ، يالكر بونانتانه قله جق اولان كليولى و بزه قله جق اولان چناق قلعه ده عسكر بولندى بره جق ، بوضوئله استانبول و ازميت شبه جزيره سنى تحليه ايدمك و تورك يانك استانبولده عسكر بولندى بره سته و آناطولون روم ايلي يه و يا روم ايلدين آناطولويه عسكر كچيرمه سته مساعدده ايدمكده .

مارت ۹۲۲ تكليفنده : چناق قلعه نك جنوبنده اوردك شبه جزيره سى مستثنا اولتى اوزره چناق قلعه سنجاقى . بوغاز ايچنك جنوبنده اوزمان بيطرف عد اولنان منطقه يعنى تقريباً ازميت شبه جزيره سى غير عسكرى منطقه اوله جقدر .

بزده ، ائتلاف اشغال قوتى قاليه جقدر .

لوزانده : كليبرلى شبه جزيره ، سيله قوم باغى ، بقله بورونى خطنك جنوب شرقيدى ، چناق تامه

منطقه سنده ساحلین یکرمی کیلومتره لقی بر منطقه و بوناز ایچنک ایکی طرفنده ساحلین ۱۵ کیلومتره لقی برر منطقه و مرمره دده امیر علی آطه سندن ماعدا آطه لر و ایمرز و ننه دوس آطه لری ، غیر عسکری بر حاله قونه جقدر .

هیچ بر طرفنده دول ائتلافیه اشغال قونی قالمیه جقدر .

(۲) کوردستان

سه ورده : فراتک شرقنده وارمنستان ، عراق و سوریه آرد سنده قالان منطقه ایچون دول ائتلافیه مرخصلرندن مرکب بر قومیسون محلی مختارینی احضار ایده جکدر .

معاهده نیک عقدندن بر سنه سوکره اشبو حوالینک کورد اهلایی جمیعت اقوام مجلسنه مراجعتله کوردلرک اکثریتنک تورکیه دن مستقل اوله یی ایستدیکنی اثبات ایدرسه و مجلس بونی قبول ایدرسه تورکیا بو حوالیده کی هر درلو حقوقندن صرف نظر ایده جکدر .

مارت ۹۲۱ تکلیفنده : دول ائتلافیه ، وضعیت حاضرینی نظر اعتباره آله رق بوباده سه ور پروژهنده تعدیلات اجراسنی نظر اعتباره آله یه مایلدرلر . شوشرطله که محلی مختاریتلر و کورد و آتوری - کلدانی منافعتنک کافی درجه ده حمایه سی ایچون طرفزدن تسهیلات ابراز ایدلسون .

مارت ۹۲۲ تکلیفنده : بحث یوق .

لوزانده : باطبع موضوع بحث ابتدیرنه مشدر .

(۳) اقتصادی مناطق نفوذ

سه ور معاهده سنی متعاقب دول ائتلافیه نیک آرد لرنده امضا ایله کلری آقور تربارینت ده :

آ (فرانسز منطقه نفوذی :

سوریه حدودبله تقریباً آطنه ولایتنک غرب و شمال حدودی و قیصری ایله سیواسک شمالندن کچن و موش خارج اشبو قصبه یه تقریبدن سوکره جزیره ابن عمره کیدن برخطک داخانده قالان منطقه .

ب (ایتالیان منطقه نفوذی :

ایزمیت شبه جزیره سندن چیققدن سوکره آفیون قره حصارینه قدر آناطولو شمندوفر خطی و اورادن (قیصری جوارنده) ارجیش داغی جوارینه قدر کیدن خطله از میر منطقه سی آطه لر دکزی ، بحر سفید و فرانسز منطقه سی آرد سنده قالان منطقه .

مارت ۹۲۱ ده : بکر سامی بك ايله فرانسز وایتالیان خارجیه ناظرلری آره سنده امضا اولنوب
حکومتجه رد اولنان ائتلافله کوره ،
آ (فرانسز منطقه نفوذی :
اوصرده فرانسز اشغالی آلتنده بولنان یرلرله سیواس ، معموره العزیز و دیار بکر ولایتلری .
ب (ایتالیان منطقه نفوذی :
آنطالیه ، بوردور ، مغله ، اسپارطه سنجاقلریله آفیون قره حصار ، کوتاهییه ، آبدین و تونییه
سنجاقلرینك بالآخره تعیین اولنه جق اقسامی .
مارت ۹۲۲ تکلیفنده : موضوع بحث دکدر .
لوازنده : موضوع بحث اولامشدر .

۴ (استانبول

سه ورده : معاهده صمیمیتله تطبیق ایدلمدیکی تقدیرده استانبولده یزدن آله جقدر .
مارت ۹۲۱ تکلیفنده : بوتهدینك قالدیجی و تورکیانك استانبولده عسکر بولدیریله جکی
وبوغاز ایچینك اطرافنده کی غیر عسکری منطقه دن عسکر مروینه مساعدیه ایدیلدیله جکی مذکوردر .
مارت ۹۲۲ تکلیفنده : استانبولدن اخراجز تهدیدینك قالدیریله جی و استانبولده بولدیریله جکی
تورک قوتنك تزیدی وعد اولونمقده در .
لوازنده : موضوع بحث اولامشدر .

۵ (تابعیت

سه ورده : کرک دول متفقهدن (یونانستان داخل) کرک تشکل ایدن دولتلردن برینك
(ارمنستان و صائر) تابعیتیه کیرمک ایسته بن تورک تبعه سندن هیچ کیمسه تورک حکومتجه عافیت
ایدیلدیله جک و بونلرک یکی تابعیتی قبول ایدیلدیله حکدر .
مارت ۹۲۱ تکلیفنده : بوندن بحث یوق .
مارت ۹۲۲ تکلیفنده : بوندن بحث یوق .
لوزان معاهده سنده : بوندن بحث یوق .

آنحېق مذاكرات اټانسانده دول ائتلافیه بر آدمك تابعیتی تعیین خصوصنده تورکیاده کی اجنبی سفارات و شهیدرخاهلرک و بره جگړی و ثائق کافی عد ایدلسنی ایسته مشلردی . بو تکلیف ، سه ور پروژه سنک بالاده موضوع بحث اولان ۱۲۸ نجی ماده سنک بر شکل جدیدی ایدی . طبیعتیه طرفزدن رد ایدلمشدر .

۶ (عدلی قایتولاسیونلر

سه ورده : انکلتزه ، فرانسه ، ایتالیا و ژاپونیاك تمثیل ایدلکلری دوت اعضادن مرکب بر قومیسون قایتولاسیونلردن مستفید اولان سائر دولتلرک متخصصاریله برلکده یکی بر اصول تنظیم ایده جک و عثمانلی حکومتیه استشاره ایتدکدن سوکره بواصولی توصیه ایده بیله جک .

حکومت عثمانیه بواصولی قبول ایتیهی شمیدین تمهد ایده جک .

مارت ۹۲۱ تکلیفنده : اشبو قومیسونده تورکیانك دخی تمثیلنه دول ائتلافیه راضی اولفنده در .

مارت ۹۲۲ تکلیفنده : عینی تکلیف .

لوزانده : قایتولار هیج بر قید یوقدر !

استشاری ماهیته اولق اوزره بر قاج اجنبی متخصصنی بش منه ایچون خدمتمزه آله یی قبول ایتدک .

۷ (اقلیتلرک حمایه سی

سه ورده : ۱۹۱۸ متارکهلرندن سوکره عقد اولان بالجمله معاهداتده موجود اولان احکامدن ماعدا تورکیایه بالخاصه زیرده کی تعهدات قبول ایتدیرلمک ایسته نیلمشدر :

آ (برلینی ترک ایتش اولان بالجمله غیر تورکلرک یرلینه اطده سی .

رئیساری جمعیت اقوامجه تعیین ایدیه جک اولان حکم قومیسونلری واسطه سیله بونلرک حقوقنك اطده سی وازجمله بو قومیسونلرک طلبی تقدیرنده غیر تورکلرک تخریب ایدلش املاکنك تعبیری ضماننده اجرتلری حکومتجه تسویه ایدیه جک ایشجیلرک تدار کی . تهجیر و بوکا مائل ایشلرده ذیمدخل اولدقلری مذکور قومیسونلر طرفندن ادعا اولنان بالجمله اشخاصك تبعیدی الخ .

ب (نورک حکومتی ، اقلیتلرک پارلنتوده تمثیل نیسیسی تأمین ایدن بر انتخاب قانون پروژه سنی ایکی سنه ظرفنده دول متفقیه عرض ایده جکدر .

ج (بطریقخانه لره و بونلره مائل مؤسساته طائد بالجمله امتیازات تقویه و تزید ایدلمکده و بونلرک اداره ایدلکلری مکتب ، ایتاخانه و سائر خصوصنده او آنه قدر حکومتك محافظه ایتش اولدینی نسی بر مراقبه حق دخی رفع ایدلمکده در .

د) دول ائتلافیه ، جمعیت اقوام مجلسیله بالاستشاره اشبو مقرراتك تأمین اجرایی ایچون اتخاذا لازم کلن تدابیری تثبیت ایده جکدر . تورکیا بوخصوصده بالآخره اتخاذاولنه جق هر تدبیری قبول ایده جکخی شمیدن تمهد ایده جکدر .

مارت ۹۲۱ تکلیفنده : اقلیتلردن بحث بوقدر . بو تکلیف سه ورده یایله جق تعدیلاندن باحث اولدینی ایچون بوندن مذکور معاهده نك اقلیتلره عائد قسمك تعدیل ایدلمیه جکی استخراج اولنه بیلیر . مارت ۹۲۲ تکلیفنده : تورکیا و یونانستانده کی اقلیتلر حقنده برسلسله تدابیرك تکلیف ایدلمیه جکی و بونلرک حسن تطبیقته نظارت ایتك ایچون جمعیت اقوامجه قومیسرلرک تعیین اولنه جنی مذکوردر . سلسله تدابیرك نه اوله جنی تصریح ایدلمه مشدر .

لوزانده : میثاق ملیمزده قبول ایتش اولدیفمز وجهله و یالکیز غیرمسلملره مخصوص اولمق اوزره حرب عمومیدن صوکره عقد اولنان بالجمله بین الملل معاهداتده موجود اولان احکام .

۸) احکام عسکریه

سه ورده :

آ) تورکیانك قوای مسلحه سی شو ارقامی تجاوز ایتیه جکدر .

۷۰۰	کشی	میت سنیه قطعسی
۳۵,۰۰۰	ژاندارمه	
۱۵,۰۰۰	ژاندارمینی تقویه ایچون قطعات مخصوصه	
۵۰,۷۰۰		

بو مقداره ارکان حربیه ، مکاتب عسکریه طلبه سی ، ده بو قطعانه و خدمات مختلفه به منسوب افراد و ضابطان داخلدر .

قطعات مخصوصه نك (۱۵) بطاریه جبل طوپی بولنه بیله جک و صحرا ویا آغیر طوپی اولیه جقدر . مملکت ، مختلف مناطق آریله جق و هر منطقه ده برژاندارمه (قطعسی - légion) بولنه جقدر . ژاندارمه نك طوپی و آلت فیه سی بولنیه جقدر .

مخصوصی قطعات کندی منطقه سنك خارجنده استخدام ایدلمیه جکدر .

ژاندارمه ضابطانی میانشده (۱,۵۰۰) ی کچمه مک اوزره اجنبی ضابطان بولونا جقدر . هر منطقه ده کی اجنبی ضابطانی عینی ملته منسوب اوله جقدر .

بالآخره تثبیت ایدلمیه جک اولان اشبو مناطقک عددی ذکر ایدلمه مکله برابر بونك دول ائتلافیه نك

فكرنجبه لاقل درت اوله جنی معاھدہ نك بعض احكامندن واز جمله بر légion ك قوتنك عموم légion لر قوتنك ربغی تجاوز ایتیه چکی حقنده کی حکمدن استخراج اولنه بیلیر . بو صورتله انكلتره ، فرانسه وایتالیان ضابطانك بولنه جنی برر منطقه اوله جنی کبی احتمال یونانستان وباكده ایلروده ارمنستانه برر منطقه ویرلمسی دوشونولمشدیر .

قطعات مخصوصه افرادیه ژاندارمه لر هپ اجرتلی اولوب بونلر لاقل اون ایکی سنه خدمت ایدمك و خدمت مجبوره عسکریه قانقه جقدر .

هر منطقه ده کی légion . آلنه جق افراد ضابطان او منطقه اهانيسندن اوله جق و مختلف عناصرك légion ده تمثيل ایدلمسه اكان دائره سنده اعتنا اولنه جقدر .

— قوای بحریه مزیدی sloop و آلتی طورپیدویی تجاوز ایتیه جك و هیچ بر طیاره و قابل سوق بالونز اولنیه جقدر .

دول ائتلافیه منسوب عسکری ، بحری و هوائی قوتنرول قومیسونلری مملکتمز داخلنده هر درلو مراقبه ده بولمغه حقاری واردر . بالخاصه عسکری قومیسون ،

تورکیانك استخدام ایدم بیله چکی ، پولیس ، کمرکچی ، اورمان محافظلی و سائر کبی مأمورینك مقدارینی تعیینه ،

فضله قاله جق اساحه وجب خانه مزی تسلمه ،

مملکتمزك مناطقه تقسیمنه ، هر منطقه ده بولنه جق ژاندارمه و قطعات مخصوصه مقدارینك تعییننه ،

بونلرک طرز استخدام واستعمالی مراقبه ، اجنبی ضابطانك مقدار ونسبتنی تعیینه و حکومتله مشترکاً یکی قوای مسلحه مزك تنظیمنه الخ .. مأموردیر .

مارت ۹۲۱ تکلیفنده :

ژاندارمه مقداری ۴۵۰،۰۰۰.

قطعات مخصوصه ۳۰،۰۰۰ . ابلاغ اولونمشدیر.

ژاندارمه نك طرز توزیعی ، دول ائتلافیه منسوب سالف الذکر قوتنرول قومیسونیله حکیمت آره سنده آکلاشورق واقع اوله جقدر .

ژاندارمه ده ضابطان و کوچك ضابطان نسبتی تزید ایدیه جکدر . اجنبی ضابطان مقداری آزالیه جق و بونلرک قطعاته توزیعی ، قوتنرول قومیسونی و حکومت آره سنده بالائتلاف قرار اشدیریه جقدر . (بونده احتمال هر منطقه ده عینی ملته منسوب اجنبی ضابطان بولنیه جنی تصد ایدلمشدیر .)

مارت ۹۲۲ تکلیفنده :

اجرته مستخدم عسکر اصولك ايقاسی
ژاندارمه نك ۴۵,۰۰۰
قطعات مخصوصه نك ۴۰,۰۰۰ • ابلاغی •

ژاندارمه ده اجنبی ضابطانك استخدای تورکیایه توصیه ایدلکه برابر بوجهت شرط اوله رق
دومیان ایدله مکده در •

لوزانده : ترا کیا وبوغازلرده غیر عسکری حاله افراغ اولنان مناطقه هاند تحدیداتدن ماعدا هیچ
برقید یوقدر. حتی بوغاز ایچنك ایکی طرفنده کی غیر عسکری منصفه ده ۱۲,۰۰۰ عسکر بولندیره بیلیمك
حقنی محافظه ایتمشدر •

بومناطق ایچون بيله هیچ برقوتدول قبول ایدله مشدر •

(۹ جزا

سهور پروژهنده : تورکیا ، حرب اتانسنده قواعد حربیه یه مخالف صورتده حرکت ایتش
ویا تورکیا داخلنده مظالم اجرا ایلش وتهجیر وسائر کی خصوصاته قاریشمش اولان اشخاصی طلببری
اوزرینه دول متفقهبه (یونانستان داخل) وتورکیادن اراضی آلمش اولان دولترلره (ارمستان وسائر)
تسلیم ایدله جکدر • اشخاص مذکوره کنیدیلمیشی طلب ایدن دولتك دیوان حربی طرفندن محاکمه
وتجزیه ایدله جکدر •

مارت ۹۲۱ تکلیفنده : دول اتلافیه تکلیفاتنده بوندن بحث یوقدر •

آنجیق بکر سامی بکک انکلیزلره امضا ایتش اولدینی مبادله مقاوله نامه سنده ایلزده کی بونون
انکلیزلی تخلیه ایدله رک برقسم تورکلی مجرم عدله انکلیزلر ایلده براقیه موافقت ایتش اولسی
سهور پروژهنده موجود اولان احکام سالفه نك ده مخفف برشکلندن یشفه برشی دکدر •

مارت ۹۲۲ ده : بومسئله دن بحث یوقدر •

لوزانده : بحث یوقدر •

(۱۰ احکام مالیه

سهورده : دول اتلافیه تورکیایه معاونت ضمنتده انکلیزه فرانسه وایتالیان مرخصلندن مرکب

برمالیه قومیسونی تشکیل ایدم جکدر ووقومیسونده استشاری ماهیتده برتورک قومیسری بولنه حقدر.

اشبو قومیسونک وظائف و صلاحیتی بروجه آتی اولاجقدر :

آ) تورکیانک وارداتی ادامه و تزید ایچون هر درلو ندایر اتخاذ ایدم بیلجکدر .

ب) تورک مجلس مبعوثانته تقدیم ایدیلجک اولان بودجه اولاً مالیه قومیسوننه عرض واونک قبول ایتدیکی شکلدن مجلسه سوق اولنه جقدر . مجلسک یانهجی تعدیلات آنجق قومیسونجه تصویب ایدیلیرسه دبل اجرادر .

ج) قومیسون دوغریدن دوغری به کندیسنه تابع اوله جق و اعضاری کندی موافقیته تعیین ایدیلجک اولان تورک مالیه هیئت تقشیه سی واسطه سیله بودجه ک مالی قوانین و نظاماتک تطبیقای مرآبه ایدم جکدر .

د) دیون عمومیه و عثمانلی بانکه سیله آکلاشورق تورکیانک اصول مسکوکاتی تنظیم و اصلاح ایدم جکدر .

س) دیون عمومیه به تخصیص اولنان واردات مستثنا اولق اوزره تورکیانک بالجله وارداتی اشبو مالیه قومیسوننک امرینه ویریلجکدر . قومیسون بونلره ؛
اولاً :

کندیسنه و تورکیاده قانه جق اولان دول ائتلافیه اشغال قوتلیرنه طائد مصارفی تأدییه ایتدکن صوکره ۳۰ تشرین اول ۱۹۱۸ تاریخندن بری دول ائتلافیه اردولرینک کرک بوکونکی تورکیاده کرک عثمانلی ایبراطورلنک مختلف اقسامنده کی مصارفی تأدییه ایله جکدر .
ثانیاً :

تورکیا ، دولایسیله ضرردیده اولان بالجله دول متفقن تبعه سنک ضرروزیاتی تضمین ایدم جکدر .
تورکیانک احتیاجاتی بوندن صوکره دریش ایدیلجکدر .

ص) حکومتجه ویریلجک هر رامتاز ایچون مالیه قومیسوننک موافقتی شرطدر .

ط) قومیسوننک تصویبیه الیوم جاری اولان دیون عمومیه طرفندن بعض وارداتک دوغریدن دوغری به جباتی اصولی ممکن اولدینی قدر کنیش بر صورتده توسیع ایدیلجک و بوتون تورکیا به تشمیل اولنه جقدر .

کومروکلر ، مالیه قومیسونی طرفندن عزل ونصب اولنان و کندیسنه قارشی مسؤل بولنه جق اولان برمدیر عمومینک اداره سنده بولنه جقدر . الخ ..

مارت ۹۲۱ تکلیفنده : سائف الذکر مالیه قومیسونی تورک مالیه ناظرینک ریاست فخریه سی نمحتده بولنه جقدر . قومیسونده برتورک مرخص بولنه جق و بونک تورک مالیه سنه عائد مسائلده رأی اوله جقدر . متفقلرک منافع مالیه سنه متعلق مسائلده ایسه تورک مرخصنک صلاحیتی آنجق استشاری ماهیتده اوله جقدر .

تورک پارلمنتوسی ، تورک مالیه ناظریه مالیه قومیسونی طرفندن مشترکاً احضار ایدیلجک اولان

بودجه ده تعديلات يأتی صلاحيتی حائز بولنه جتدر . فقط بوتعديلات بودجه نك نوازنی بوزه جق شكلده ايسه بودجه برای تصديق تكرار ماليه قوميسيونه كوندريله جكدر .

تورك حكومتی امتيازات وبرمك حقنی تكرار احرار ايدنه جكدر . آنحق ، تورك ماليه ناظری بوباده کی قونطورا تورك تورك خزینہ سی منفعتنه موافق اولوب اولمديغنی ماليه قوميسيونيله برلكده تدقيق ايدنه جك وبوباده مشتركاً برقرار اتخاذ ايديله جكدر .

مارت ۹۲۲ تكليفنده : ماليه قوميسيونی تشكیلدن صرف نظر ايدلمكده در . فقط دول متفقہ به اولان حريدن اولکی ديونك ومعقول برتضميماتك تأديه سی ضمننده لازم اولان قونترولك تورك حاكمتی برنسييله تأليفنه چاليشيله جتدر .

حريدن اولکی ديون عموميه قوميسيونی ابقا اولنه جق وبالاده مذکور ايش ايجون دول ائتلافیه جه برتضفيه قوميسيونی تأسيس اولنه جتدر .

لوزانده : بوكی قوداك كاهسی برطرف ايدلشد .

(۱۱) احكام اقتصاديه

سه ورده : قابيتولاسيونلردن استفاده حتی حريدن اول بونلردن استفاده ايدن دول متفقہ تبعه سنه اعاده ايديله جك وبونلردن اوجه استفاده ايتمه بن دول متفقہ (يونانستان، ارمنستان وسائر) تبعه سنده يكیدن ويريله جكدر .

(بوحقوق ميانده برحقوق وبركودن معافيتك بولندينی ونايت بحثنده كورولديکی وجهله هر تورك تبعه سنك دول متفقده بن برينك تابعيته كيرمسنه مماثلت اينك حقك بزدن نزع ايدلديکی نظر دفته آليئرسه بوحكمك شمولی دها زياده تظاهر ايدر .)

كمرك تعرفه لری ايجون ۱۹۰۷ تعرفه سی (۸ / ۰) اعاده تأسيس ايدلمكده در .

توركيا دول متفقہ به منسوب سفائنه لااقل تورك سفائنه ويرديکی حقوقي طانيه جتدر .

اجنبی پوسته لری اعاده تأسيس اولنه جتدر .

مارت ۹۲۱ تكليفنده : يالکيز اجنبی پوسته لرينك بعض شرائط تحتنده الفاسنك درپيش ايديله جکی صوبله نيلمكده بناء عليه احكام سائر ابقا ايدلمكده در .

مارت ۹۲۲ تكليفنده : انكلتره، فرانسه، ايتاليا، ژاپونيا وتوركيا نك مرخصلردن وقابيتولاسيونلردن استفاده ايدن ديكر دولتلرك متخصصلردن مركب برقوميسيون صلحك مرعيته دخولي متعاقب كچه جك اوج آي طرفنده استانبولده اجتماع ابدوب قابيتوله اصولات تعديل ضمننده تكليفات حاضر لايه جتدر . مالی خصوصانده بو تكليفات تبعه اجنيه نك توركلرله مساوی ويركو ويرمسنی تأمين ايدنه جكدر . كذا بوتكليفات كمرك رسمنده لزوم كوريله جك تعديلاتی اجراه معطوف اولنه جتدر .

لوزانده : قایتولاسیونلرک هر بوعی تماميله وابدیا لغو اولمشدر .

(۱۲) بوغاز قومیسونی

سه ورده : کندیبه مخصوص باراغی ، بودجه سی و ضابطه سی بولنه جق اولان اشبو قومیسون کیمیلرک بوغازلردن مروری، فنارلر، قلاغوزلق .. الخ ایله اشتغال ایدمک و اولجه مجلس عالی صحنه ایله ایلدیکی وظائف ایله تخصیصه خدماتی بعدما قومیسونک نظارتی آلتنده و اونک تعلیمانی داخلنده ایفاقله جق و قومیسون بوغازلرک سربستیسینی تهلکده عدا بدنجه دول ائتلافیه مراجعت ایدمکجه جکدر . قومیسونده آمریقا ، انکلتزه ، فرانسه ، ایتالیا ، ژاپونیا و روسیه نک مرخصری ایکی رایه مالک بولنه جکلردر .

آمریقا آرزو ایلدیکی آندن و روسیه جمعیت اقوامه داخل اولدینی تقدیرده و او آندن اعتباراً قومیسونده اشتراك ایدمکجه جکلردر .

قومیسون اعضا لری معافیت دیپلوماتیکه دن استفاده ایدمکجه جکلردر . قومیسونده مناوبه ایله وایکیشر سنه مدته ایکی رایه مالک دولتلرک مرخصری ریاست ایدمکجه جکدر .

مارت ۹۲۱ تکلیفنده : تورک مرخصی دخی ایکی رایه مالک اوله جق و بوغازلر قومیسونده ریاست ایدمکجه جکدر .

مارت ۹۲۲ تکلیفنده : کذا تورک مرخصی قومیسونده ریاست ایدمکجه جکدر . بوغازلرله علاقه دار بالجه دولتلر قومیسونده تمثیل ایدمکجه جکلردر .

لوزانده : قومیسونک ریاستی بزه ویرلشددر .

قومیسونک وظیفه سی سفائنک بوغازلردن مروری کیفیتنک بوغازلر مقاوله سی احکامنه موافق اولسنه اعتناده عبارتدر . قومیسون هر سنه جمعیت اقوامه راپور ویره جکدر .

کذا مذکور معاهده ایله استانبولده کی بین الملل صحیه مجلسی لغو اولنه رق صحیه اموری تورکیا حکومتیه ترک ایدلشددر .

§ محترم افندیلر ؛ لوزان صلح معاهده نامه سنک احتوا ایتدیکی اساساتی ، دیگر صلح تکلیفلریله ده ا فضلّه مقایسه یه محل اولدینی فکرنده ایم . بو معاهده نامه ، تورک ملتق علیه ، عصر لردنبری

حاضر لانتش و سه ور معاهده نامه سیله ا کمال ابدلیدیکی ظن ایدلش ، بویوک برسوه قصدک انهدامنی افاده ایدر برونیقه در . عثمانلی دوربته عائد تاریخنده امثالی نامسبوق بر سیاسی ظفر اثریدر !

§ — افندیلر ؛ لوزان صلح مذاکراتی اثناسنده، تکنون ایدن و صلح عقد اولندقدن صوکره ، افاده واشاعه ایدیلن ، بر مسئله یی ، بوراده، موضوع بحث ایدرک افکار عمومیه یی بنور ایتک اسیرم . افاده واشاعه اولتان مسئله ، هیئت مرخصه رئیس عصمت پاشا ابله ، هیئت وکیله رئیس رؤف بت آره سنده محدث ایدن اختلافدر .

بواختلافی ، حائد اولدینی وثائق ندقیق ایدرک اساسلی وجدی اسبابه استناد ایدرک مشکدر . بوکا نظراً ، اختلافی ، دها زیاده روحی وحسی سیبلر تحتنده مطالعه ایتک لازم اولدینی فکرندهم . مختلف مناسبتلره ، بیان ایتشدم ، که لوزان قونفرانسی موضوع بحث اولدینی زمان ، هیئت مرخصه ریاستنک رؤف بک طرفندن اقبالی تمایلی واردی . فی الحقیقه ، رؤف بک ، هیئت مرخصه رئیس اولق ایستیوردی . عصمت پاشانک ، عسکری مشاور اولهرق ، کندیسله برابر کوندرلمسنده بدن رجا ایتشدی . بن ، رؤف بکه ؛ عصمت پاشادن استفاده ایتک، اونک ، آنجق ، رئیس اولهرق کوندرلمسبله نمکن اولهجنی جوابی ویردم . صوکره معلوم اولدینی وجهله ، رؤف بکی کوندرمدک . عصمت پاشا اردونک باشندن آلدی . خارجیه وکالتنه انتخاب وهیئت مرخصه ریاستنه تعیین اولندی . لوزان قونفرانسنک برنجی دورینی متعاقب ، عصمت پاشانک ، دوچار اولدینی تعریضلری ، تنقیدلری ایضاح ایتشدم . بوکا رغماً ، ایکنجی دفعه لوزانه کوندریلن، ینه عصمت پاشا اولدی . عصمت پاشا، لوزان مذاکراتی بوپوک برکیاستله اداره ایدییوردی . مذاکرات صفحاتی، منتظماً هیئت وکیله یه بیلدیریوردی . بعض مهم مسائلده ، هیئت وکیلنک رأی ومطالعهنی صوریور ویا تعلبات طلب ایلدیردی . حل لازم کلن مسائل ، مهم ، مجادله ، جدی و اوزوجی لیدی . رؤف بکنده ، عصمت پاشانک ، مذاکراتی طرز اداره سنی بکنمه مزک حسی حاصل اولشدی . بوحسنی، هیئت وکیلده کی برقللسنده تلقین آرزوسنه دوشمشدی . هیئت وکیلده ، عصمت پاشانک راپورلری اوقوندقجه ، زمان زمان ، عصمت پاشا ، بو ایشی باشارمه جق دینکه بلسلاش . . حتی ، بر آرائق ، عصمت پاشانی کریه چاغیرمق تکلیفی اورته یه آتیلش . رؤف بک ، درحال بوتکلیفی ، رأیه وضع ایتک قالقیشمش . . مدافعه ملیه وکیل اولهرق هیئت وکیله داخل بولتان کاظم پاشانک اعتراضی اوزرینه صرف نظر ایدلش . .

دیگر طرفده ، عصمت پاشاده ، هیئت وکیله رئیس رؤف بکه غارشی ، عدم امتنیت حسی باشلامش . . رؤف بکک لمضاسبله آللینی نقطه نظرلرندن ، رؤف بکک ، بنی خبردار ایتکسزین تعلبات ویرمکده اولدینی اندیشه سنه دوشمش . .

نهایت ، عصمت پاشاء مذاکراتک جدی ونازک صفحه لره کیردیکندن بحث ایدرک ، بنم ، بالذات وضعیتی تعقیب ایتهمی یازدی .

کمرچه ، بن ، عصمت پاشانک راپورلرندن و هیئت وکیله قرارلرندن خبردار ایدیلیردم . فقط ، رؤف بکک مقرراتی تبلیغ ایدن یازیلرینک طرزینی هوتربول ایتدیردم . عصمت پاشانک ، نظردقتی جلب ایتسی لوزرینه ، لوزان مذاکراتی ، هیئت وکیلده بالذات تعقیب ایتکجه و بعضاً هیئت وکیله قرارلرینی بالذات قلمه آلمنه لزوم کوردم .

موضوع بحث ابتدیکمز مسئله حقنده ، صرف موقعی بر فکر ویره بیلیمک ایچون عصمت پاشا ابله رؤف

بلك آردسندە مختاف مسائلە مائد اولق اوزرە جريان ايدن عخابر ائدن ، مالكرز بر ، ايكي مسئلە مائد بعض عخابراني مواجەبە كزده تدقيق ايدە جكم .

§ يونان تعميرات مسئلەسندن دولاي ، يونانستان كرگين بر وضعيت آلدی . عصمت پاشا ايله ونيزملوس آردسندە بومسئلەبە دائر اولان مذا كره و مناقشە انقطاع ابتد .

۱۰. تلاف دولتلىرى مرخصلىرى ، عصمت پاشايە ، قرە آفاجك بزه تركى و طرفزدن تعميراتدن فراغت ايتك صورتيلە ، يونان تعميراتى مسئلەسنىك حلى تكليفندە بولنورلر . عصمت پاشا ، قرە آفاجك ، طلب اينديكمز محق تعميراته بر معادلت تشكيل ايدەميه جكنى و ديكر طرفدن متفقلرله آردە نزده بولنان و دها اول حل ايدلمش اولان تعميرات مسئلەسنىك بوقونفرانسندە تأييد و تثبيت ايدلمديكنى ، هر ايكي مسئلەبى حكومتە ابلاغ مجبوريتندە اولديغى بيان و افاده ايدىر . عصمت پاشا ، بوضعتي ۱۹ مائس ۳۳۹ تاريخلى شيفره سيلە ، اجرا و كيللىر هيئتى رياستنه بيلديريور و « حكومتك قرارينك طاجلا اشعارينى استرحام ايلرم . » ديور .

عصمت پاشا ، بواشعارينە ، اوچ كون كچديكى حالده جواب آلاز . ۲۲ مائس ۳۹ تاريخندە ، اجرا و كيللىر هيئتى رياستنه ، مستعجل اشارتيلە شو شيفره يي ده چكر :

« يونان تعميراته مقابل ، توركيە قرە آفاج و جوارينك تركى حقندە ، متفقلر طرفندن واقع اولان تكليف حقندە حكومتك نقطە نظرينك اشعارينى ۱۹ مائس ۳۹ تاريخ و ۱۱۷ نومرولى تالفرافنامە ايله استرحام ايتشدم . امر دولتارينك تعجيلي مسترحدر . »

رؤف بك ، عصمت پاشانك ايكي تالفرافنه ، ۲۳ مائس ۳۹ تاريخندە جواب ويريور .

جوابك برنجى مادهسى شودر : « قرە آفاجە مقابل تعميرات بدلندن صرفنظر ايدەمىز . »

جوابك اوچنجى مادهسندە ، بعض مطالعەلردن صوكرە « يونانيارلك بونى ويره ميه جكلربنى ، متفقلرك سويلەمسى شايان استغرابدر و قبول ايديله مز . » دينليور .

جوابك بشنجى مادهسندە ، يە بعض مطالعاتدن صوكرە ، شو نقطە نظر درميان ايديليور : « بومسئلەنك متفقلرله صلحە مانع اولماسى ايچون ، بزي يونانيارله حليلە سربست براقهرق كنديلرى صلحى عقد ايتلارى شقى مرجع كورولمشدر . »

عصمت پاشا ، ۲۴ مائس ۳۳۹ تاريخندە رؤف بكە يازديغى متعاقب درت راپورندە ، شو معلومات و مطالعاتى درميان ايديليور : « ماده ۱ - بوكون جنرال به الله كلدى . يونان هيئتك ايكي كون صوكرە ، يعنى جمە ايرتسى كوني تعميرات مسئلەسنى رسماً موضوع بحث ايتكى تكليف اينديكى و اوزمانە قدر طرفزدن جواب و برلرزه جمە ايرتسى كوني قونفرانسدن چكيله جكلربنى تبليغ اينديكلربنى بيلديردى . بن ، تعميرات حقندە هنوز جوابكزى آلامش ايدم . حكومتدن جواب قلدكجه ياسيله جق برنى اولديغى و بو تبليغاتدن متأر اولديغى سويلەمكلە اكتفا ايندم . »

« وضعيتك صوك دورەبە كلديكى قناعتندەيم . توشحات عموميه و غزته حوادثلى عموميتە مدينانه در . » ماده : ۲ - مختاف مسائل اوزرينە رياست جليله لرينك جوابلربنى آلامم . شايان دقتدركه

تعمیرات ایشنده آنقره نك رد جوابی ویردیکی دها اول بوراده شایع اولمشدر . بزم محافلدن ترشح احتمالی بوقدر . چونکه تکلیفی و جوابی هنوز کیسه بیلیمور

عصمت پاشا ، یونان تعمیرات مسئلهسی حقننده کی قناعتی شو صورتله بیلدیریور : « قره آغاچی و جوارینی احتوا ایدن تکلیفی قبول ایله یونان تعمیرات مسئلهسنك تصفیہسی بالضروره موافقدر . یونانیلره پاره تأدیہ ایتدیرمك متفقرجه غیر قابل ذیلدیکی کی بوتون متفقر آره دن چکیلدیکی حالده محتمل محاربه بی قازاندقدن صوکره دخی پاره آلمق ایچون وسائط تأییدیه اولمدیفندن ، تأدیہ اساسنده اصرار ، چیقماز بربولدر و هرملککنده مثبتدر و مجربدر ... الخ »

عصمت پاشا ، بونقطه نظرنی بك معقول و دوربینانه مطالعانه توضیح ایتدکن صوکره ، « قونفرانسك وضعیت حاضرهنه کوره اقتصادی ، تجاری واقمته متعلق مواد و بالجله مواد سائرہ اکثریت مطلقه ایله بی برصورتده حل اولمشدر اولمقدهدر ... »

« تخلیه هنوز تثبیت اولمندی . فقط ، آرزومز و جهله تثبیت اولمق مأمولدر و ذاتاً اساسدر . دیور وسائر مسئلهلرك واصل اولدینی واوله یله جکی نتیجه لری ده بیلدیریور و اوندن صوکره شونلری یازیور : « خلاصه قناعتم شودر ، که حکومت بزم تعلیماتزده مندرج مواد اساسیه داخلنده قالدینی و یونان تعمیراتی تکلیفم و جهله تسویه ایدلیدیکی تقدیرده ، صلیح استحصال ایتک امیددی جدا قوتلیدر . اگر حکومت ، یونان تعمیراتی سببیه انقطاعی کوزه آلیسه واکر تعلیماتزده مندرج اولمان موادک ناکهانی اشکالنه کوره ، افکار ثابتہ درمیان ایتمکده دوام ایدوسه صلحک امضایی مشکو کدر .

« قابونازک بلاقید و شرط الفاسنی ویا مسئلهنك صلحدن صوکره به تعلیقی ترویج و التزام ایتدک ، فقط ، شرائط معینه داخلنده ، ایکی سنهك برمقاوله خصوصیه ایله حل مسئله به امکان بوله بیلدک . حالوکه بومسئله حقننده دخی یکیدن مواد ثابتہ تبلیغ سیوریورسکنز . » اوندن صوکره ، عصمت پاشا شونی یازیور :

« خلاصه قرارم شودر : منافعمره موافق و قابل استحصال اعظمی شرائطی جامع بر صلح معاهده نامه سی احضار اولمقدهدر . کرك یونان تعمیراتی و کرك مسائل سائرده دها فضله منافع استحصالنه امکان کورمکده و انقطاعی کوزه آلمقده حکومت ثابت ایسه بن بوقناعته اشتراک ایتیورم . بونقطه بی و انخا و در حال بکا بیندیرمسنی حکومت رئیسندن طلب ایدیورم . آره مزده مطابقت اولمدینی تقدیرده وظیفهم ، هیئت مرخصه بی بوراده براقه رق مملکتمه عودت ایتک و هیئت حکومته شفاهاده وضعیتی بردفعه ایضاح ایتدکن صوکره ، حرب و صلح وادیسندن ، موقع مسئولیتی ختامه ایردیرمکدر . »

عصمت پاشانك ، تلفرافلرنك صوکه مادهسی شودر : « ملاحظاتمک عیناً ، بوبوک ملت مجلسی رئیسنه (یعنی بکا) ابلاغنی استدعا ایدرم . »

§ افندیلر ، بوویردیکم معلوماتدن ، تبارز ایدن نقطه شودر : عصمت پاشا ، قره آغاچه مقابل یونان تعمیرات مسئلهسنی تسویه بی موافق کوریور و احضار اولمقده اولان معاهده نك قابل استحصال اعظمی شرائطی جامع اولدینی قناعتنده بولونیور .

— رؤف بکده ، قره آغاچه مقابل تعمیرات بدلدن صرف نظر ایده یز دیور .

§ ن ، رؤف بك ايله عصمت پاشا آره سنده ، جريان ايتش اولان تكميل مخبراتي مطالعه ايتكدن سوكره ، اساس اعتباريله عصمت پاشانك نقطه نظريني ترويج ايتدم . فقط ، كرك رؤف بك كرك عصمت پاشا نقطه نظرلرند چوق مصر كورونيورلر ونقطه نظرلرك افاده سنده هر ايكيبي بك كسكين كلر قوللامش بولونيورلردى . رؤف بك ، مجلس وملت افكار عموميه سنده حسن تلقى ايديله بيله جنت وافاده سى بارلاق بر پروياغاندا زميني اوزرنده ايدى . (مملكتى تخریب ايتش اولان يونانليردن ، معظم ظفر مزه رغماً ، تعبيرات بدلى طلبندن صرف نظر ايدمه ميز ! اختلاف دولتلىرى ، يونانليلىرى بزمه قارشى قارشى به سربست براقسينلر ! بز ، اونكه حسابمىزى كورورز !) نقطه نظرينك مدافعى اوليور ..

بوتون صلح مسئله سنى وبوبوك صلح اساساتى تعقيب ابدن عصمت پاشا ايسه هيئت وكيه رئيسيله بو اختلاف كوينده يونانليلىرى قارشى فدا كارلى تكليف ايتك موقعنده بولونيوردى . بو نقطه نظرلك اصابت و ضرورت قبولى افكار عموميه ايتضاح ايتك بالطبع اوقدر سهيل دكلدى .

مسئله نى ، او يولده حل ايتك لازمدى ، كه هم عصمت پاشانك تكليفى قبول ايديله رك صلح اولسون وهمده رؤف بك و رياست ايتديكى هيئت وكيه برنده قالب صلح عقد اولوتجه به قدر مساعيسنه دوام ايتسين !

على الاطلاق طرفينه قارشى آلدنيم وضعيت بموشاق اولدى . بر طرفه حق وبره رك ديكر طرفى الزام ايتك سيستمى تطبيق ايتدم . وضعيتى ناصل مطالعه ونقطه نظريى ناصل وضع ايتديكى ايتضاح ايجون ، ۲۵ ميس ۳۳۹ كوني عقداولنان هيئت وكيه ايتجاعنى متعاقب ، عصمت پاشايه بايلمش اولان تبليغاني عينا عرض ايدم جكم .

عصمت پاشايه ايكي شيفره تلغراف يازلدى . برى ، هيئت وكيه قرارى اوله رق رؤف بك امضاسيله چكيلىدى . بوتلغرافى ، بن ، كاظم پاشايه ديكته ايتدم . ديكرينى بالذات يازدم وكندى امضامه كوندردم . رؤف بك امضاسيله چكيلن تلغرافنامه شودر :

۲۵ - ۰ - ۳۳۹

عصمت پاشا حضرتلرينه

۲۴ ميس ۱۴۱۰ الى ۱۴۴۱ نومرولى تلغرافنامه لرى اوزرينه فازى پاشا حضرتلرى رياستنده مجتمع هيئت وكيه قرارى بروج آتى عرض اولتور :

صاحه مانع اولان اساسلى ومعلق مسائل بزجه بر كل تاقى ايدلكدن در . بو مسائلدن هر هانكى برى حاد برشكل آلدن زما فدا كارلنه دعوت ايديلير وبوفدا كارلنى ضرورى كوره جك اولورسه ق متباقى مسائلك عيني شكلده ضررمزه حل اولتمى احتمالى قونله تقويه ايدرز .

یونان تعمیرات مسئله‌سند فدا کارلق یلیله‌جق اولورسه بوفدا کارلق هیچ اولمازسه الا آن معلقده بولنان و بزجه استحصالی الزم اولان مسائلک لهمزه انتاجی صورنیله صاحبه خادم اولماید.

بناء علیه دیون عمومی قائلاری وقیصه زمانده تخلیه وعدیه فورمولی و شرکتلر تضمیناتی مسائلک یونان تعمیراتی مسئله‌سیله برلکده وضع اولمسی و لهمزده حلی تأمین و تعهد ایدلیکی تقدیرده مقابنده آنجق بوفدا کارلک اختیار ایدلسی موافق اوله‌یلیر.

بو شکل داخلنده اعظمی منافعی تأمین ایدمک اولان بر صلح استحصالی ممکن اولدینی و بونک خارجنده اوزون مذاکرانک خبرلی بر صلح کترمه‌جکی قناعتده اولان هیئت صوک و قطعی شکله قونفرانسه تکلیف‌ایده بولنورق جوابه انتظار ایتمکزی رجا ایتمکده در.

مسیر رؤف

§ نیم یازدینم تلغرافنامه‌ده بودر :

عصمت باشا حضر تلیته

۲۴ مایس و ۱۴۱ الی ۱۴۴ تلغرافنامه‌لرکز محتویاتی هیئت وکیلده برلکده تدقیق و مذاکره ایدلدی . هیئت وکیلجه اتخاذ اولنان قرار هیئت وکیل ریاستدن بیلدیرلدی . نیم مطالعاتم :

۱ — اوزرنده توقف واصراری مستلزم اولان مسئله یونان تعمیرات مسئله‌سند تورکیانک اختیار ایدمک فدا کارلق نقطه‌سی دکلدر . بلکه بوفدا کارلقه موافقت ایدمک ایچون صلحک عقدینه مانع اولان اساس و مهم مسائلک هنوز حل ایدلمش و مأمول ایدلیکی صورنده حل اولنه‌یلمه‌جکده قناعت بخش دلائل بولمشم اولماید . فی الحقیقه حل اولدینی ویا حل اولمه‌جکی تخمین ایدیلن اقتصادی مسائل آنقرده طویل‌انقدده دوام ایدن شرکتلره وقوع بولمحق مذاکرانک نتیجه‌سنه معلقدر . مذکور شرکتلرک ایسه مفرط مطالبده بولندقلری شیمیدن آکلاشیلمشدر .

۲ — اقتصادی و مالی مسائل ائتلاف دولترینک نقطه‌نظرینه کوره یعنی علم‌مزده حل ایدیلانجه قدر استانبول تخلیه‌سنک تأخیرده مصر بولنلرندن اندیشه بویوکدر وجدیدر . حتی بوتأخرک موصل مسئله‌سنک انکلتزه لهنه حله قدر دوامی‌ده قوتله وارد خاطردر .

۳ — بورجلرمزک سکّه تأدیسه مسئله‌سنک دخی محرم قرارنامه‌سنک مرعی حقنده بیاننامه طلبنده مصر بولنیلدقجه لهمزه حل اولنمه‌جکی کورولیور .

۴ — عدلیه فورمولی مؤتلفینک تکلیفی اوزرینه قبول ایدلمش اولدینی حالده بالاآخره نکول و بوندده مصر بولنلری جای‌دهمدر .

۵ — بناء علیه یونان تعمیراتی مسئله‌سند بزی فدا کارلقه اجباره قالیقشمتری سینی شو صورله مطالعه ایدیلورم :

یونانیلر اوزون مدت اوردولربی سلاح آلتده طومق و بیراتی ایستیمیدلر . بورکا ابله ادرلده حلی لازم کلن تعمیرات مسئلهسینی کندی آرزولری وجهله حل ایتدیرهك امین و ساکن بروصیته کچمک احتیاجندهدلر . ائتلاف دولتلری ایسه بزم حیاتی عد ایتدیگمز مسائلی لهمزده حل ایتک قرارنده اولیوب ممکن اولدینی قدر مذاکراتی اوزاتدی و هم مسئله اوزرتده بزی بیراترق الکاهیت کندی لهلرنده فداکارلنه مجبورایتک قرارندهدلر . یونانیلرک حرکات عسکریه ابله استحصال مقصد ایللرینه دخی راضی اولمقدارندن مقصدلربی، بزی بالتضیق یادیرمقله یونانیلیری بمنون و ساکن برحاله قومق ایستیدلر . بز ، بواصرار قارشوسنده فداکارلق یاقمله صلحی تأسیسه خدمت ایتش اولهجنمیزی ظن ایتیمورم . بالعکس بنه زمان کچهجک وصلحک تأسسی ایچون نهایت قدر فداکارلق یاقق مجبوریتی قارشوسنده براقلهجتز . از میرک استردادندن بوکونه قدر طقوز آیی کچدی . بو طرزده ده طقوز آیی کچه بیلیر .

اهمیتله نظردقته آلتی لازمدرکه غیرمعین مدت ایچون انتظارده قالغه موافقت ایدمهیز .

۶ — ابلهزمه اولان مسائله فداکارلق ایتک ولهمزده حلی ضروری اولان مسائلی عینی زمانده تأمین ایتمهك بزی ضعیف و مشکل وضعیته صوقار . بونک ایچون صلحه اساس اولهجق مسائلك هئت عمومیهسینی برکل اولهرق نظردقته آلتی و بونی صریح و قطعی اولهرق قونفرانسک نظردقت و هیوانه جدیته وضع ایتک و بوخصوصده تأمینانه مالک اولمقدجه فداکارلقی مستلزم مسائلك حلی قطعیمینه موافقت ایتکدن قطعاً بجانب ایتک زمانی ککشدیر .

۷ — ۲۴ مایس . ۱۴۴ نومرولی تلفرافنامه کزله بیلدیریلن خلاصه قرارکزده استیحاجی بیوزمه مکیزی رجا ایدرم . اساسی مجلسدن کلن تعلیاتک مهم اولان ، مالی و اقتصادی وعدلی واداری مسائله حقوق حیاتی و استقلالیهك نام و امین اولهرق استیحالی هنوز ممکن اولهمدینه کوره فداکارلق نقدهسنده اصرار کوسترمیکز .

۸ — ائتلاف دولتلری بزم حیات و استقلالزله علاقه دار مسائلهده همه حال ابلهزمده اساسلی شرائط قبول ایتدیرمهك قرار ویرمدکجه تعمیرات مسئلهسنده کوستزهجکمز جدی وضعیت اوزریمه یونان اردوسنک حرکتنه مساعدده و دولایسیله هئت عمومیهك فعلاً حال حربیه دخول ایتلریمه موافقت ایدمهزلر . اکر منفی نقطه نظر محافظه سندهکی قرارلری قطعی ایسه یونان تعمیرات مسئلهسنده دکله استانبولک تحلیسهی ویا دیونک سکة تأدیسهی ویا عدلی مسائلکه بوتون جهانی علاقه دار ایدر ، او مسئلهلرده ده مساعد شرائطده ابلهزمده فعلیانه کچر . فقط فرق بزم ده ضعیف وضعیتمز اوله بیلیر .

۹ — یونانیلرک جمه ایرتسی کونی قونفرانسدن چکیلملرینه ممانعت ایدمه بیلیمک ایچون آرزولربی قبول ایتک لهمزده دکلدیر و بوبله برمفارت ائتلاف دولتلری عینی حرکتیه اشتراک اتمدکجه هیچ برمعنا و تأثیری حائز اولاماز . اکر قونفرانسدن چکیلهجککربی نیلیفک معناسی ، فعلاً حرکات عسکریهیه کچهجککربی اخبار ایسه بوخصوصده ائتلاف دولتلرندن بحق استیضاح ایدلهجک نقطه لر واردیر .

۱۰ — خلاصه ، بوبله صریح و آتی تهید قارشوسنده باشلی باشنه بر مسئلهده فداکارلنی قبول ایتدیگمیزی افاده ایتک ، صلحی اوزاقلاشدیرمق ماهیتنده تاقی اوله بیلیر . تکرار ایدیورم . اساس مسائلی حله ائتلاف دولتلربی دعوت پیویکمز اقمدم .

§ بونلردن بشقه، عصمت پاشایه، ذاته مخصوص اشارتیلده آیریجه شوقیه شیفره تلغرافی جکدم:

۲۵ مایس ۳۹

شیفره ذاتیدر .

عصمت پاشا حضر تلیزیه

هیئت وکیله ریاستیله هیئت مرخصه نك تکمیل مخبراتی بردفمه ده قارشیلشدیره رق تدقیقه لزوم کوردوم . بعض تلغرافنامه لرده ، طرز بیانده ، آراده سوء تفهیمات وارکی برمعنا استخراج ایتدم . تعمیراتی قبول وعدم قبولده اصرار بوقدر . بونی ایضاح ایچون وضعیت ونقطه نظر لرم حقنده آیریجه مطالعاتی عرض ایتدم . تحسیرله کوزلر کدن اوپریم قارداشم .

مصطفی کمال

بو تلغرافنامه لر محتویاتنه نظراً ، قره آغاچه مقابل یونان تعمیراتندن فراغتی اساس اعتباریله قبول ایتدیکمز صریحدر . آنجق مسائل اساسیه الزم وحیاتی عد ایتدیکمز خصوصاً تأمین ایدلسی شرطنه ده ، عصمت پاشانك نظردقی جلب ایدلشد .

عصمت پاشانك ده بواشعاراتندن استخراج ایتدیکی معنا ومقصد بویله اولشد .

عصمت پاشا ، مطالعاتنك عیناً بکا ابلاغی رؤف بکدن استدعا ایتدیکی ۲۴ مایس ۳۹ تاریخنده ، دوغروندن دوغرویه بکا خطابآده بر تلغراف چکمش . . ۲۴ مایسده چکیلش اولان بو تلغرافی ، بن ، ۲۶ مایسده آلدیم . تلغراف خارجییه شیفره سیله کلش و رؤف بک طرفندن کورولدکن صوکره بکا کوندرلشدی . حا'بوکه بو تلغرافنامه مفادی ، رؤف بکدن نوعاً شکایتی تضمن ایدیوردی . عصمت پاشانك تلغرافی شودر :

لوزان

۲۴ مایس ۳۹ کشیده سی

۲۶ مایس ۳۹ ورودی

مدد

۱۴۵

غازی مصطفی کمال پاشا حضر تلیزیه

وضعیت حقنده هیئت وکیله ریاستنه مفصل راپور تقدیم ایتدم . حکومتله آره مزده اختلاف اساسی وارد . مطابقت اولمازسه عودت مجبوری وقرارنده ییم . راپورمك ذات ریاستپناهیلرینه ابلاغی تصریح

واستددا ایلدم. قونفرانس صوك كونلرنده ووضیعت تاخره غیرمتحمل آنده در. قناعتمه كوره صلح، سرد ایستدیکم نقاط نظر داخلنده قابل تأمیندر. ذات ریاستپناهیلربنك بو فوق العاده زمانده وضیعت عمومی بی یقیندن تعقیب بیورملری مسترحدر.

عصمت

§ دیگرلرندن برکون تاخرله کلن بو تلافاف عینا غازی پاشا حضرتلربنه عرض ایذبله جکدر.

حسین رؤف

٢٦ - ٥ - ٢٢٩

عینی کونده عصمت پاشابه شو جوانی ویردم:

آفره

٢٦ - ٥ - ٢٢٩

شيفره : ما كده باشنده

عصمت پاشا حضرتلربنه

٢٤ مایس . ١٤٥ نومرولی شيفره بی ٢٦ ده آلام . اوندن اول مختصر و مفصل ایکی شيفره یازدم . وضعیتی تعقیب ایدیورم . عودت قرار کزك سائی تمیرات مسئله سنده فدا کارلق اولدیفنه كوره دوغرو دکلدیر . اشعاراتم دائره سنده نشبته دوام حالده ذهبا مساعد صفحه به کچه جکیزی مأمول ایدرم . هیئت وکیلله آره کزده محسوس اختلاف نظر برطرف ایدیلیر . کوزلر کزندن اوپرم افندم .

غازی مصطفی کمال

عصمت پاشا ، ٢٦ مایس ٣٣٩ تاریخنده ، هیئت وکیلله ریاستنه یازدینی راپورلرده ، هیئت وکیلله ریاستنك تبلیقاتی ونیم تلافرافنامه لرم محتویاتی وهیئت مرخصیه ویرلش اولان اساس تعلیماتی نظردفته آلدیغنی و او یولده حرکت ایستدیکنی ایضاحدن سوکره ٢٦ مایس کونی اوکلندن سوکره متفقین مرخصلربنك ، بونان تمیراتنه مقابل قره آفاجك قبول ایدلسی خصوصنده کی تکلیفی قبول ایستدیکنی افاده ایلش اولدیفنی و دیگر مسئله لری برقاچ کون ظرفنده انتاج ایده بیله جکینی بیلدیرمش . . رؤف بك ، بوراپورلی بکا ٢٧ مایس ٣٣٩ تاریخنده شوتد کرسنه لفا کوندردی :

۲۷ مایس ۳۳۹

۱۵۴
۱۵۵

تورکيا بويوك ملت مجلسى رياست جليله سنه

عصمت پاشا حضرتلرندن مورود ۲۶ مایس ۳۳۹ تاريخلى تلغرافنامه صورتى لفا تقديم حضور
سامبىرى فلدى ائندم .

خارجيه وكالتى وكبلى
حسين رؤف

رؤف بك ، عىنى تاريخده عصمت پاشابهده شوتبليغانده بولنش :

۲۷ - ۵ - ۳۳۹

عصمت پاشا حضرتلرينه

۲۶ مایس . ۱۵۱ نومرويه :

هيئت مرخصه نك يونان تعميراتى حقتده كى خط حركتى هيئت وكيله نك تماماتنه صراحتة مفاير
كورولمىندى . مشكل وصعبته قالان هيئت وكيله منافع مانى درپيش ايدرك اشعار بيورلدېي وجهله
مسئل، مهمه نك اوج درت كون ظرفده اساجى حقتده كى نئاعنك فعله مقلب اولمىسنة انتظاراً تلقيات
و مطالباتنى تبديل ايتيه جكدى . اولسكى تافراندە مذکور ديكر مسائل اساسيهده فداكارلەك قطعياً
موضوع بحث اوله نيه جى طبيعيدر ائندم .

حسين رؤف

§ عصمت پاشانك ، قره آغاجه مقابل تعميراتدن فراغتى افاده ايتديكنه دائر اولان راپورلرينه
مطلع اولدقدن صوكره ، ۲۵ مایس ۳۳۹ تاريخلى و رؤف بك امضالى تبليغ محتوياتى تحليل ايدرك
كنديسنه شوتلغرافى يازدم :

۲۷ - ۵ - ۳۳۹

عصمت پاشا حضرتلرينه

هيئت وكيله قرارنده اساسلى اوج نقطه واردى . برنجيسى ؛ تعميرات مسئله سنده فداكارلىق مهم
مسائل معلقه نك لهره اساجنه مقابل اولمىس . ايكنجيسى ؛ ديون عموميه فائضلى و قيمه زمانده

نخایه وعدلیه فورمولی و شرکتلر تضمیناتی مسئلهسی — یعنی اون ایکی میلیون لیرانک افراد و تبعهسی نه اولورسه اولسون تکمیل شرکترلر طائیفی قبول ایدیلرک بشقهجه تضمینانک موضوع بحث ایدیله سی — مسائلنک تعمیرات مسئلهسیله برلکده وضی و مذکور درت مسئلهنک لهمزده حلی تأمین ایدیلدیکی تقدیرده آنجیق تعمیرانده فدا کارلق موافق اوله بیلیر . اوچنجیسی ؛ صوک و قطعی شکلده قونفرانسه تکلیفانده بولنرق جوابه انتظار ایتمک .

هیئت مرخصه نک تلقیات و حرکاتنده هیئت وکیلانک مطالعه و اشعارینه مطابق اولیان نقطه لر شونلردر :

۱۰ — هیئت مرخصه ، یالکیز مسائل معلقه اساسیه بی کل عدا یتیش و تعمیراتی خارج طوتمشدر .

۲ — انقطاعک ، یونانلیرک قونفرانسدن چکیلیمسوله و مدانیه مقاوله نامه سنک بوزولمسی ، یونان اردوسنک تجاوزیه اولمسنده محذور کوره رک دیگر مسائلده آ کلاشمق ممکن اولامزسه انقطاعک طرفزدن یابیلیمسی ترجیح اولنمشدر . بونقطه جای تأملدر .

۳ — یونان تعمیرات مسئلهسنده فدا کارلقی قبول ایتدکن صوکره . دیگر مسائل بر قاچ کون ظرفنده نتیجه ندریمک شقنک اختیاری ده مهمدر . بویه بر قناعت هنوز هیئت وکیلده تحصیل ایتیش دکلددر . فی الحقیقه مسائل مهمه لهمزده اوله رق اوچ ، درت کون ظرفنده ایتاج ایدیله بیلیرسه تعمیرات مسئلهسنک تقدیمنده متصور محاذیر بر طرف ایدیش اولور . آنجیق امید بسله دیگکیز مسائلدن صوکره محرم قرارنامه سنک تأییدی مسئلهسنک اهمیت اساسیه بی محافظه ایتمکده اولدینی بیان بیورولمقده در .

۴ — قونفرانسنک ، قونفرانک تأدیه سی مسئلهسی یوزندن انقطاع ایتسنک داخل و خارجه قارشی بزی دها قوتلی بولندیره جعی مطالعه سی ده شایان تعمیرتدر .

بومسئله ده بوتون خارج علیه دارمزددر . داخله ایضاح ماهیت تعمیرات مسئلهسی قدر سهیل دکلددر . تعمیرات مسئلهسنده خارج کده بزی حق کورمسی ایچون اسباب وارددر .

۵ — مهم مسائلده انقطاعک طرفزدن ایقاعی حرکات ایله توأم اولدقجه مؤتلفینک آرزوسنه مطابق اولور . بوسبیلله انقطاع اوله جتسه بونک یونانلیرک تجاوزیه اولمسی بزی مذکور وضعیته کوسترین ایدی مطالعه سی وارددر .

۶ — خلاصه هیئت وکیلانک هیئت مرخصه آره سنده کی اختلاف نقطه لری مهمدر . هیئت وکیلده امر واقعا قارشوسنده بر اقیلمق اندیشه سی حاصل اولمشدر . بونک ایچون تعمیرات مسئلهسی تقدیم ایتدکن متصور محذورلری مسائل مهمه نک ، اشعار بیورلدینی وجهله بر قاچ کون ظرفنده ایتاجنه همه حال اهمیت وبره رک بر طرف ایدیلدیکی ارايه ایتمک لازمدر ودها شمبدن بوفدا کارلنک مسائل سائر نک سرعتله ولهمزده حل اولنه جنی مواعیدینه مقابل اولدیغنی جدی اوله رق ایجاب ایدنلره موضوع بحث ایتمک واک نهایت انقطاع مقدر لیس اولنرک مسبب و متجاوز کورونه جکری زمینده وقوعنی تأمین ایتمک لازمدر .

۷ — بوکونلرده اک نازک تبدلاتی و بالخاصه فدا کارلقدن صوکره مؤتلفلرده حاصل اولان فعینتی بیلدیریکیز . چونکه بزی تهدید ایله موفق اولقدیز . تحصیل یکی امیدلرندن بحق اندیشه ایدیلور ایتدیم .

فانی مصطفی کمال

§ عصمت پاشا، ۲۸ مایس ۳۳۹۹ تاریخده ، رؤف بکه یازدینی تلفرافده ، دیور ، که « اصولده ، یعنی بر مسئله یی اول ویا سوکره موضوع بحث ایتمک کی اساس دیرکتیفه دکل طرز تطبیقاته متعلق آره مزده فرق حاصل اولشدر . یونان تعمیراتی مسئله سی هنوز تصدیق قطعی به اقتزان ایتمدیکی بی مسائل سائره اساسیه ده متعاقباً موضوع بحث اوله جفندن جمعه وجمعه اترتسی به قدر بوتون مسئله قونفرانسک شکل قطعیمی آ کلاشیه جی ظن اولنقده در . یونان تعمیراتی خصوصنده کی فدا کارلی ، بزه تعلق ایدن مسئله مالیه و اقتصادیه ده عین ملاحظاتک نظر دقنه آله جفی قیدیله یابدیغمزی سویله مشدم . بناء علیه اگر مسئله آ کلاشه من ایسه ک یونان تعمیراتی ده اتخاذ ایده جکمز عمومی قراره تابع اولور .»

• « اساس تعلیماتلره ربایتدن بشقه ، نا کهطور تعلیماتلره ، نهایت مسائل مختلفه نکل طرز اداره و تطبیقنده تعین بیور به جق قطعی حرکتلره ، تعلیمات مهمه لره اگر کاملاً و حرفیاً رعایت ایده مدیکمز قبول بیور بیورسه بونی آرزو ایتمدی کمزدن دکل فقط جدآ ، ماده ممکن اولدیفنددر .

« عاجز لری ، آره مزده کی بو اختلاف نظری وقت وزماننده کوره شرواضاً افاد سنی احترام ایش ایدم . هنوز هیچ برشی امضا ایدله مش ، هیچ رتعد آله مشدر . اگر بو طرز حرکتمز خطالی عد بیور بیورسه آنک تلقی به کوره تصحیحی امکانی موجوددر .

« حاصلی صلح مسئله سنک بوزده طفسان بشی حل اولنشدر . بندن سوکره در عهده بیوره جق ذات ایچون مشکلات محدود و بسیطدر .

« دیگر طرفدن ، اگر صلح مقدر دکله انقطاع اوله جتسه بزم خط حرکتمز بو انقطاعی دها غیر مساعد شکله آله ایتمه جکدر . هر حالده امر و قرار هیئت وکیله نکل و ذات ریاسنپناهیلرینکدر . »
§ عصمت پاشا عینی کونده بکاده جواب ویردی . عیناً عرض ایدهیم :

لوزان
۲۸-۵-۳۳۹۹ کشیده سی
۲۹-۵-۳۳۹۹ ورودی

۱
۱۰۱۶

اجرا وکیللری هیئتی ریاستنه

غازی مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه .

وضعیت هیئت وکیلله راپورمدن معلومدر . هر کون بر مسئله یی اولوق اوزره مسائل اساسیه یی متعاقب کونلرده مذاکره ایده جکمز . بالطبع یونان تعمیراتی بوتون مسائل معلقه نکل حلنده دائمی بر سلاح اوله رق قوللانه جتیز . بوامکانی محافظه ایتدک . یونان تعمیراتی مسئله سنی تصفییه ایتدکدن سوکره دیکر لرنده بزی تهدیدله بر نتیجه استحصالی امیدی حاصل اولدی ؛ بالعکس برواسطه تهدید اورته دن قائلدی . وضعیت سکونت حاصل اولدی . اگر اول و آخر انقطاع اولورسه یابونان اردوسی کندیمی ایچون بر سبب مخصوص بولمادیفندن حرکت ایتمه جک و یا خود دیکر لرله برابر واونلرک دعواسی ایچون

ایرلندیکنی اظهار واثبات ایده جکزر . هرایکی حال دخی یونان اردوسبله تعمیرات بهانه سبله مصادمه به باشلامق وضعیتندن ماده و معناً اقدام و مرجع کورولمشدر . هیئت وکیلہ بی امر واقلمر قارشوسنده برافق اندیشه سنے محل اولیوب طرز حرکتمز وضعیت عمومیہ نک مطالعہ سنے کورہ اصول تطبیقاندہ اختلاف عد اولنہ بیلیر . مع هذا بو اختلافی ده عرض ایتشدم . مسائل اساسیہ نک هیئت عمومیہ سنک پرقاچ کونہ قدر مطالعہ اولنہ بیلہ جکی معروضدر .

عصمت

§ عصمت پاشاہ شو جوابی ویردم :

۳۳۹-۵-۲۹

شیرہ مجلہ درہ

عصمت پاشا حضرتلرینہ

صلح مسائلک اعظمی درجہ ده حل ایدلمش اولدینی حقندہ کی اشعار دولتری شایان ممنونیتدر . برقاچ کون ظرفندہ تقدیرلری وجهله وضعیت تعیینہ موفق اولورسہ کز چوق مستریخ اولہ جفز . موفق اولمکزی غنی ایدرم . فوزی پاشا حضرتلری ده آقرہ ده در . وضعیت تعیینہ قدر بورادہ بولنہ جقدر . کوزلر کزدن اوپرم .

مصطفی کمال

§ عصمت پاشا ، بوتلرافدن سوکرہ مساعیسنہ دوام ایتدی . رؤف بکک و هیئت وکیلہ نک ده ، بومسئلہ اطرافندہ دها زیادہ اصرار کوسترمسنه مانع اولدم .

برآیہ قریب برزمان طرفین سکونتنی محافظہ ایدر کوروندی . بو مدت ظرفندہ عصمت پاشا مختلف مسئلہ لرہ دائر هیئت وکیلہ ریاستندن ، نقطہ نظرلر سوربورودی .

قوبونلر وامتیازات حقندہ آرہ لرندہ کچن بر مخبرہ یکیدن طرفینی عصیتہ سوق ایتمش . .

عصمت پاشانک ۲۶ حزیران ۳۳۹ تاریخندہ رؤف بکک بر اشعاربنہ ویردیکی جوابدہ شو جملہ لر واردی : « قوبونلر حل اولنہ دن امتیازات مسائلنک حلنہ کیرمیہ جکزر . ذاتاً وضع ایتدیکمز سؤال ، قوبونلر حل اولندقدن سوکرہ اتخاذ ایدہ جکمز خط حرکت حقندہ تعلیمات آلمق زمینندہ ایدی . حکومت بوجهتی مسکوت براقبور . قونفرانس مذاکراتندہ هیئت مرخصہ نک تعلیمات اساسیہ لر قوبودندن شفقہ اولہ رق بوتون خط حرکتک بوتون قهرمانیہ آقرہ دن اداره سی آرزو و تمایلی ، مذاکراتک مملکت امچون الک فائده لی بر صورتندہ اداره سنی وخیرلی صلحہ وارمق اقتدارینی هیئت مرخصہ دن سلب ایتمکده در . حکومتجه ترجیح بیوریلان بوشکلک ۹۳ سفیرینک سرایدن اداره سندن فرقی یوقدر . »

« بزه قارشی عدم اعتماد وعدم کفایتز حقتده متبادیا اظهار بیوریلان قناعت دوام ابتدکجه بزم واسطه منزله صلح عقدی احتمال خارجنده در . »

« حکومتک نقاط نظری عیناً ائتلاف دولترینه قبول ابتدیرمک قناعتنده اولان بر هیئتک وبالطبع ذات والاریله حسبالتعلق مالیه وکیلی بک افندیکن بالذات درعهده مسئولیت و قونفرانسه حرکت بیورملربنی رجا ایدیورز . »

مالیه وکیلی ، حسن فهمی بک ایدی . بو تلفرافه مطلع اولدم ورؤف بک طرفندن جواب وبردردم . عصمت پاشایه ده بونی یازدم :

۲۶ - ۶ - ۳۳۹

ذاته مخصوصدر

عصمت پاشا حضرتلربنه

۲۶ - ۶ - ۳۹ . جوابی تلفرافنامه کزی اوقودم . چوق عصبی برحاله یازلمشدر . بونی استلزام ایده جک هیچ برحس ، فکر ومعامله یوتدر . سزی حقمنز بولدم . ایچنده بولندیفکیز مشکلات ومخت تقدیر ایدلمکده در . بوندن سوکره احتمال دهاده نزاید ایده جکدر . آنقره ده دکل اوراده هرکون برحیله احداث ایدنلر حامل انفعالدر . متانله وجوق صوؤق قانلیقله مساعیکزی حسن انتاجه همت بیوریکیز . آرده سوء تفهی موجب هیچ برخصوص کورمیورم . ساحه فعالیتکز محدوددکدر . فقط مساعی دائره سی محدود واک مهم مسائله انحصار ابتدیکی ایچون طبیعه وضعیت صیقتیلی اولمشدر . کوزلرکزدن اوپریم .

غازی مصطفی کمال

محترم افندیلر ؛ کورولیور ، که عصمت پاشا ایله اولان عخابرآتمده . اونی رنجیده ایدمبیلجک طرزد اشعارآتمه واردر . نهاته قدرده بوکا مائلل جدی تبلیغاتم اولمشدر . عصمت پاشانک ده ، بکا عینی طرزده اشعارلری وقوع بولمشدر .

هیئت وکیلله قرارلرنده بنمده نقطه نظرلرم مندرج اولدیفنی ده . عصمت پاشایه . ایجاب ابتدکجه بیلدیربیوردیم . بوکا نظراً ، عصمت پاشانک هیئت وکیلله ریاستنه خطاباً وقوع بولمش اولان بمض شکایتلوی ، بالکنز رؤف بکک شخصنه طائد تلقی ایدیلهمزدی . بوتون وکیللره طائد وحق بکاده شامل ایدی .

ورؤف بکک ، بواختلاف نظری ، کشیدسی ایله عصمت پاشا آره سنده باشلی باشنه بر مسئله عد اجتناسی وعد استدیرمکه قللیشمسی دوعرو دکدر . هنر وضیتده ، هر مسئله ده تعلیمات ویریلماوتعلیماتی ، اوزاقده وباطنانه تعلیمات ویرمکک تناسده بولمیشنی شرائط ایچنده تطبیقی ایدن آرمسندمه اختلاف نظر اولمیشلیر . مقصد اصلی محفوظات خلق شرطیله وضیتده حاکم وایلمیله کوزمه اختاره اولنور .

عصمت پاشانك ، وضعيتك تعقيبى خصوصده بيم نظر دقتى جلب ائتمى ده معذور كورولمك لازمدر . چونكه مسئله حقه جدى وحياتى ايدى .

نهايت ، افنديلر ، تموز اواسطنده قونفرانس ختام بولدى . عصمت پاشا ، صلح معاهده نامه سنى امضادن اول هيئت وكيه رئيسى رؤف بكه ، قونفرانسك ختام بولديغنى ومسائلك طرزحلنى بيلديرمش . . رؤف لك مثبت ويا منفى هيچ بر جواب ويرمه مش . . عصمت پاشا ، انتظار ايچنده كچيرديكى بولونلرده چوق مضطرب اولمش . . حكومتك هيچ بر جواب ويرميشنى ، آنقرده بر تزدك حكومفرما اولديغنه عطف ايتمش . . رؤف بكه يازديغندن اوچ كون سوكره ، ۱۸ تموز ۳۹ تاريخنده بكاده كيفيتى اشعار ايتدى . تلغرافنامه سنده حكومتك موجب ترددى اوله سيله جكنى تخمين ايتديكى نقطه اى بر ، برر تعداد وتوضيح ايتدكدن سوكره ، شو سوزلرله مطالعه سنه ختام ويريوردي :

« اكر حكومت قبول ايتديكمز شيئك قطعياً ردنده مصر ايسه ، بونى بزم ياقملغمزه امكان يوقدر . دوشونه ، دوشونه بيم بولديغم يول استانبولده كى قوميسرلره ، تبليغات يابوب ، امضاصلاحيتنى بزدن نزع ايتكدر . بو حالده ، كرجه بزم ايچون كره ارض اوزرنده كورولميش براسقانداى اولوره . فقط منافع طالیه وطن شخصى دوشونجه لرك فوقنده اولديغندن حكومت مليه قناعتنى تطبيق ايدر . حكومتدن تشكر بكه ميورز . محاسبه اعمالز ملته وتاريخه مودوعدر . »

§ افنديلر ، عصمت پاشانك تعقيب و انتاج ايتديكى ايشك نه قدر مهم اولديغنى ايضاحدن مستغني در . بو ايشك انتاج اولنديغنى ، صوك كونك ، امضا كونك كلديكى اشعارينه ، نهالكه بر جواب ويريله جكنى قبول ايتك طيعيدر . آنقره ايله لوزان آره سنده ، بر كونده ، ايكي كونده مجازمه نمكندى . اوچ كون كچديكى حالده ، هيچ بر جواب ويرلمش لولسى ، لك بسيط تلقى كوره ، هيئت وكيه رئيسك ايشى مساعحه ولاقيدى ايله قارشيلاديغنه دلالت ايدر . ياپيلان ايشك حكومتجه نقصان كورولهر ك ردى جهت كيدلك ايسنديكى و بونده كى ترددن دولاي جواب ويريله مكمده اولديغى ذهابه ده دوشولم بيلير . بوتقد رده ايشى اكمال ايچون ، بويوك وتاريخى مسؤليت آلتنده امضاسنى قوللانمى اولان ذاتك ، معروض قاله جنى وضعيتك نه قدر مشكل اولاجنى دوشونولورسه ، عصمت پاشانك معذب ومضطرب اولمى حقل كورمك لازم كلير .

عصمت پاشانك تلغرافنه ، هان شو جوابى ويردم :

آنقره
۲۴۹-۷-۱۹

عصمت پاشا حضرتلريشه

۱۸ تموز ۳۹ تاريخلى تلغرافنامه كزى آلام . هيچ كيمه ده تردد يوقدر . احراز ايلديككز موقبتي لك حاروصيمى حسياتمزه تبريك ايتك ايچون اصولاً وضع امضا اولنديغنك اشعارينه منتظرز قرده شم .

توركيه بويوك ملت مجلسى رئيسى
باش قوماندان

قائى مصطفى كمال

عصمت پاشا ، بوتلغرافه جواب وردی .

عصمت پاشانك اضطرانك درجه سنی کوستن بوجوانی، عینی زمانده ، صفوت وصمیمیتنه وبالخاصه نواضعنده قیمتی برویقه اولدینی ایچون عیناً عرض ابدیورم :

لوزان
۲۰ تموز ۳۹
عدد
۳۳۸

غازی مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه

هردار زمانده حضرت کی یتیشیرسك . دوت بش کوندر جکدیکم عذابی تصور ایت . بوبوك ایشلر پائش و یاپدیرمش آدمسك . سكا مربوطیم برقات دها آرنمشدر . کوزلر کدن اوبرم . پك سوكیلی قرده شم عزیز شهفم .

عصمت

§ افندیلر ، عصمت پاشا ۲۴ تموز ۳۳۹ کونی معاهده نامه یی امضالادی . کنندیسنی تبریک ایتك زمانی گلشدی . عینی کونده شوتلغرافنامه یی یازدم :

لوزانده هیئت مرخصه رئیس خاریجه وکیلی عصمت پاشا حضرتلرینه

ملت و حکومتك ذات طالبلرینه توجیه ایتش اولدینی یکی وظیفه یی موفقیتله اتمام بیوردیکز . ملکته برسلسله مفید خدمتلردن عبارت اولان همركزی بودفعهده تاریخی برموفقیتله تویج ایندیگزه . اوزون مجادله لردن صوکره وطنمرك صاح و استقلاله قاووشدینی بوکونده پارلاق خدمتکز دولایسسه ذات عالیگری ، محترم آرقداشلرمن رضانور و حسن بکری و مساعیکزده سزه یارديم ایدن بوتون هیئت مرخصه اعضاسنی متشکرانه تبریک ایدرم .

تورکیه بوبوك ملت مجلسی رئیس

باش قوماندان

غازی مصطفی کمال

§ افندیلر ، هیئت وکیله رئیس رؤف بکک تبریک ایتدیکنی آکلادم . کنندیسنه ، بو لازمه یی خاطر لاتدم . رؤف بکه ، دیگر بعض آرقداشلرده عینی اخطارده بولنشلر ..

بالا خره مطلع اولدم ، که رؤف بك ، عصمت پاشایی تبریکه و اوکا ایضا ابتدیی مهم و تاریخی وظیفه دن دولایی تشکره لزوم کورمیورمش . وقوع بولان اخطارات اوزرینه کاظم پاشایه برمکتوب یازمق اوندن ، کندی نامه ، عصمت پاشایه بر تبریک تلغرافنامه سی یازمسی رجا ایتش . . بونک معناسی ندر ؟ !

کاظم پاشا ، بومکتوبی احسان بکک (بحریه و کیلی) خانه سنده بولندی برزمانده آلمش . . مالیه و کیلی حسن فهمی بکده اوراده ایتش . .

هپ برابر ، رؤف بك لساندن موافق بر تلغرافنامه مسوده سی یاپه رق عصمت پاشایی تبریک و اوکا تشکر ایتش . . بومسوده بی برظرفه قویوب رؤف بک کوندرمش . . فقط رؤف بك ، بومسوده بی بکنمه مش ، عصمت پاشایه بشقه بر تلغراف یازمش و یاخود یازدیرمش . . رؤف بك ، کاظم پاشایی کوردیکی زمان دیمش ، که سزک یاپدیغکز مسوده ده عادنا هرایشی یاپان عصمت پاشا کوستریلیور . بز ، بوراده ، برشی یاپادقی ؟

افندیلر ، رؤف بکک یازدینی و یا ، یازدیردینی تلغرافنامه محتویاتی ، کندی سنک ، حسیات و تلقیاتی کیزله مه مکده در . آرزو بیورورسه کز ، اوتلغرافی ده عیناً عرض ایدیم .

۲۵ - ۷ - ۳۳۹

شيفره

لوزانده هیئت مرخصه ریاسته

ج . ۲۰ و ۲۴ تموز . ۳۴۷ ، ۳۴۸ نومرولره :

جهان حربنک نامحدود اضطرارلرندن قورتولمق و ملتیزك جهان صلحنی تأسیسده نه بویوك برعامل اولدیغنی بالفعل اثبات ایلک مقصدیله امضالادیغمز موندروس متارکه نامه سنه رغماً معروض قالدیغمز اك فجیع و دل آزار تجاوزاتی ، حق حیات و استقلالیزی پامال ایاین سهور عهدنامه سی تعیب ایلشدی . عصرلرجه حرومستقل یشامش اولان عزیزتورکیه نك نجیب خلقی معروض قالدینی غیرمشروع و فجیع تجاوزات قارشوسنده بوتون شعوری و بوتون موجودیتیه حق حیات و استقلالی قورتارمق ایچون قیام ایدرهك تشکیل ایلدیکی بیلماز و یکیلیمز ملی اردوسیله بویوك رئیس و باش قوماندانمیزك و جلادتكار قوماندانلرمیزك سوق و اداره سیله ظفردن ظفره یورودی .

تورکیا بویوك ملت مجلسی و حکومتك ملتدن آلدینی قدرت و قوتله و اردولرینك بك مستثنا قابلیت جنکاورانه سیله استحصال ایلدیکی بو موفقیات و مظفریاتك ، لوزانده ، آیلردنبری دوام ایدن مذاکرات صلحیه نتیجه سنده بین الملل بر وثیقه ایله توثیق ، ملتیزه یکی بر دوره فعالیت و سکونت حاضرلامشدر . هیئت وکیله ، عنمکار و فداکار ملتیزك حق حیات و استقلالنی مؤمن بر عهدنامه نك

نظيمندهكى مساعیدن دولايى باشده قات دولترى اولدينى حالده مرخصلرمن رضا نور و حسن بك افنديلره هيئت مشاوره منزه تقديم تبريكات ايلر اقدم .

اجرا وكيلرى هيئت رئيسى
مسين رؤف

افنديلر ؛ رؤف بك ، لوزان معاهده سنى ياپان واوكا امضاسنى قويان عصمت پاشايى تبريك وسيله سيلاه ، كنديسنك ياپدينى وامضاسنى ويديني ، موندروس متاركه نامه سندن بحث ايتمكه و اونى نه مهم وعالى مقصدلرله امضا ايتديكى سويلهرك كنديسنى مدافعه به لزوم كورسيور .

— موندروس متاركه سى ، عثمانلى دولتنك متفكريله برابر دوچار اولدينى آجى مغلوبتنك يوز قيزارنه جق برنتيجه سيدير . اومتاركه نامه احكاميدر ، كه تورك طوپراقلىرى ، اجنييلرك اشغالنه عرض ايتدى . او متاركه نامه ده ، قبول ايديلن مواد ، دركه سهرور معاهده سى احكامنكده سهولته قبول ايتديرييله جكي فكرى اجنييلره ممكن ومقول كوستردى .

رؤف بك ، او متاركه نامه يى « ملتزك جهان صلحنى تاسيسده نه بويوك بر عامل اولدينى بالفعل اثبات ايتلك مقصديله ، امضالاديني سويليورسده ، بو فانتازنيك جمله ايله ، كندندن بشقه كيمسه يى اقناع وتسلية ايدمه من . چونكه بويلاه بر مقصد يوقدى .

رؤف بكك تلغرافنامه سنده ، موندروس متاركه نامه سيلاه باشلاديقنه باقيليرسه ، بو متاركه نك ، لوزان قونفرانسنه مقدمه تشكيل ايتديكى ولوزان صلحى ، رؤف بكك ياپدينى موندروس متاركه سنى نتيجه سى اولدينى افاده ايتمك تمايلى ده اولديقنه حكيم اولته بيلير .

رؤف بك ، تلغرافنامه سنده ، سهرور عهدنامه سنى ، تورك ملتى معروض قيلدنى تجاوازاتى وبوكا قارشى ملتك ناصل قيام ايتديكى ناصل بيلماز ويكيلمز اردو تشكيل ايتديكى وجلادتكار قريماندانلر مركز سوق و اداره سيلاه ظفردن ظفره بورودىكى حكايه ايدسيور . رؤف بك ، بو حكايه يى عصمت پاشايه ، او مظفر اردونك باشندن لوزانه كينش اولان زانه آكلانيور . رؤف بك ، بوموفقيات ومظفرياتى ، حكومتك استحصال ايلديكى افاده ايدمه بيلمك ايجونده پارلاق برجهلر بواشدره : لوزان صلح مذاكراتنك آيلردنبرى دوام ايتديكى ده اشارت ايدمهرك ايشك اوزاتيلدينى ايمانن منع نفس ايدمه مشدر . رؤف بك ، « عهدنامه نك نظيمندهكى مساعیدن دولايى ، هيئت مرخصه يى تبريك ايدركن ، موندروس متاركه نامه سندن باشلايه رق ، بوتون اقلامزك برخلاصه سنى ياپمق صورتيلاه هيئت مرخصه به ، تنظيم ايتدكلرى عهدنامه نك ناصل ونه اولدينى ده آكلاتمق غيرته دوشمشدر . پرگله لشكري احتوا ايتمين ، بويازيلرك معناسى آكلامق ، دقت وتدقيق اربانجه البته كوچ دكلدر .

افنديلر ؛ هيئت مرخصه منر وظيفه سنى اكمال ايتدكدن موكره ، آتقره به عودت ايتمك اوزره ،

یولده بولونیوردی . هرکس هیئت مرخصی یقیندن تقدیر ایتک ایچون تهالک کوستریوردی . اوگونلرده ایدی ، هیئت وکیله رئیس رؤف بک ، مجلس رئیس نانیسی بولنان علی فؤادپاشا ایله برلکده ، چک قیاده نژدیه کلدیله .

رؤف بک ؛ بن ، دبدی ، عصمت پاشا ایله قارشى قارشى به کله م . اونک استقبالننده بولنم . مساعده ایدرسه کز ، مواصلتنده ، آتقرده بولنمق ایچون ، دائرة انتخابیه مده بردور یایمق اوزره ، سیواس استنامتنده سیاحته چیقهیم .

رؤف بک ، بو طرز حرکتیه برسبب اولمدينى ، بوراده بولنق ، عصمت پاشایی ، برحکومت رئیسینه یاراشیر صورتده قبول ایتک ووظیفه سنی حسن اکیال ایتدیکندن اونى شفاهاده تقدیر وتبریک ایتک موافق اوله جئنى سويلدم .

رؤف بک ، کندمه حاکم دکل ، پابه میه جئم دیدی وسیاحته چیقمق خصوصنده اصرار ایتدی . هیئت وکیله ریاستندن استعفا ایلمی شرطیله سیاحتنه موافقت ایتدم .

اوندن سوکره ، رؤف بکله آره مزده ، شو مکاله جریان ایتدی :

رؤف بک — هیئت وکیله ریاستندن چکیلیرکن ، سزدن چوق رجا ایدرم ، دبدی ، دولت ریاستی مقامنی تقویه ایدیکنز .

رؤف بک — دیدیکیزی ، پابه جئم قلعیا امین اولیکز ! جوانی ویردم .

رؤف بک نه دیمک ایستدیکنی ، بن ، بک کوزل ، آ کلامشدم . رؤف بک ، دولت ریاستی مقامی اوله رق ، خلافت مقامی دوشونیور و اومقامه قوت و صلاحیت تأمینى بندن رجا ایدیوردی .

رؤف بک ، بنم مثبت جوابمک مدلولی آکلایوب آکلامدینی مشکو کدر . بالاخره ، جمهوریت اعلانندن سوکره ، کندیسيله آتقرده وقوع بولان برملاق مزده ، نه ایچون معارض اولدینى ، یاییلمش اولان شبئت ، آتقردن مفارقت ایدرکن ، بندن ، یاییلمش رجا ایتدیکی بنم سوزویردیکم مسئیدن بشقه رشى اولمدينى سويلدیکم زمان ، بن ، دیمشدى ، دولت ریاستی مقامنی تقویه ایدیکنز دیرکن ، اصلا جمهوریت اعلانی تصور و قصد ایتتمشدم .

حالبوکه ، افندیله ، بنم ویردیکم جوابمک مدلولی تماماً او ایدی . فی الحقیقه ، بنجه دولت ریاستی مقامیله تورکیه بویوک ملت مجلسی مقامنی مزوج بولندبرمق ، حکومت ملیه مزک ماهیتی ، حکومت جمهوریه اولدینى حالده ، اونى قطنی اوله رق افاده و اعلان ایتتمک برضعف تشکیل ایتکده ایدی . ایلک فرستده ، رسماً جمهوریت اعلان ایتک و دولت ریاستی ، ریاست جمهور مقامنده تمثیل ایدرک قوتلی بروضعیت وجوده کتیرمک الزم ایدی . رؤف بک بونی پابه جئم قلعیا سوز ویرتمشدم . اگر مقصدمه انتقال ایدمه مش ایسه ، ظن ایدرم ، نقصان ، بنده ، دکلدز .

علی فؤاد پاشا ایله ده قیصه برمداوله افکار باپلدى .

فؤاد پاشا . بکا ، شویله برسؤال توجیه ایتدی :

سنک ، شمدی ، (آپوتر Apôtres) لک کیملردز ؛ بونی آکلایه ییلیرمیز ؟

بن ، بو سۆالدىن برىشى آكلایامدیغى سويلدىم .
 پاشا ، مقصدىنى ایضاح ايتدى . اوزمان ، بنده ، شوبىاتانده بولندىم :
 بنم ، (آپوز) لرم بوقدر . مملكت وملته كىلر خدمت ايدر وخدمت لياقت وقدرتى كوستر
 ايسه ، (آپوز) اونلردر .

∴

روؤف بك ، هيئت وكيله رياستندن استعفا ايتدى . داخليله وكىلى بولنان ، على فتحى بك ، عيش
 زمانده هيئت وييله رياسته انتخاب اولندى . (۱۳ آغستوس ۳۳۹ - ۹۲۳)

على فؤاد پاشاده ، برمدت صوكره ، ۲۴ تشرين اول ۳۳۹ تاريخنده ، مجلس رياست ثابيه سندن
 چكىلهر ك اردو مفتشلكنه تعييننى رجا ايتدى . فؤاد پاشايه ، عنوانى رئيس ثابى اولمقله برابر وضعيت
 و وظيفه سنك بك مهم اولان مجلس رياستى اولدينى ، سويلهر ك وظيفه سنه دوام ايتمىنى توصيه ايتدىم .
 فؤاد پاشا ، بولتيقه دن خوشلانمدينى ، حياتى عسكر ك مسلكنه حصر ايتك ايستديكنى درميان
 ايدرك آرزوسنك اسعافى رجاده اصرار ايتدى . فؤاد پاشانك ، رتبه سى ميرلوا ابدى . قوماندانده جكى
 اردوده فريق رتبه سنده قول اردو قوماندانلىرى واردى . خدمات سابقه سنى نظردقته آلهرق كنديسى .
 فريقلكه ترفيع وقرار كاھى قونيه ده بولنن ايكنجى اردو مفتشلكنه تعيين ايتدك .

كازم قره بكر پاشاده ، دها اول عيى ، لاحتظاته ، مجلسدن آيرلمش واردو مفتشى اولهرق ، بر
 اردونك باشنه كچمش بولونيوردى .

∴

§ افنديلر ، لوزان معاهده سنك متمملرندن اولان تخليه برونوقولى تطبيق اولندقدن صوكره ،
 كاملا اجنبى اشغالندن قورتيلان توركيانك ، فعلا تماميتى تحق ابلشدى . آرتق يكي توركيانك دولتنك
 مقر اداره سنى ، قانوناً تثبيت املك ايجاب ايدىوردى . بونون لاحتظاته ، يكي توركيانك مقر اداره سنى
 آناطولوده و آنقره شهرنده انتخاب ايلك لزومى آمردى .

جغرافى وسوق الجيشى وضعيت لك قطبى اهميتى حاز ايدى . دولتك ، مقر اداره سنى بر آن اول تثبيت
 ايدهر ك ، داخل و خارجى ترددلره نهايت ويرمك الزم ايدى . فى الحقيقه ، معلوم اولدينى وجهله ،
 مقر اداره نك استانبول قاله جنى ويا آنقره يه نقل ايديله جكى مسئله سى اوزرنده ، اول و آخر داخل
 وخارجده ترددلر اظهار اولونيور ، مطبوعاتده بيانات و مناقشانه تصادف ايدىلوردى . از جمله ، يكي
 استانبول مبعوثلرندن بعضيلرى ؛ رافت پاشا باشده اولمق اوزره ، استانبولك پانخت قالمسى لزومى ،
 بعض مثالره استناداً ، اثبات ايتكه جالشيورلردى . آنقره نك ، كرك اقليم ، وسائط مناقله وقابليت

واستعداد و كرك موجود تأسيسات و تشكيلات نقطه نظرندن ؛ هيچده مناسب و مساعد اولديغنى سويلورلر و استانبولك پايخت اولسى لازم و مقدردر ديورلردى . بواقادهيه دقت اولنورسه ، بزم مقر اداره تعيرندن قصد ايتديكمز معنا ايله ، بواقادهلرده پايخت تعيرنى قوللانانلرك نقطه نظرلرى آره سنده برفرق كورمه مك ممكن دكلدر . بناء عليه ، بوخصوصده ذاتاً مقرر اولان نقطه نظر مزى رسماً و قانوناً تأييد ايتديره رك ، پايخت تعيرينكده يكي توركي دولتنده معنا و محل استعمالى قالمديغنى كوسترمك لازم كلدى . خارجيه وكيلى عصمت پاشا ، ۹ تشرين اول ۳۳۹-۹۲۳ تاريخلى بر ماده قانونيهي مجلسه تكليف ايتدى . زيرنده دها اون درت قدر ذاتك امضاسى اولان بو تكليف قانونى ۱۳ تشرين اول ۹۲۳ تاريخنده اوزون مذاكره و مناقشه لردن سوكره اكثريت عظيمه ايله قبول ايدلدى . ماده قانونيه شودر : « توركيه دولتنك مقر اداره سى ، آقره شهريدر . »

§ افنديلر ؛ چوق كچه دن ، مجلسده ، فتحى بكك رياستنده كي هيئت وكيلاه و بالخاصه ، فتحى بكك شخصنه تعريضات و تقيدات باشلادى . آكلاشيلديغنه كوره بعض مبعوثلرده وكيلى اولقى آرزو و هوسى جو غالمشدى . ايش باشنده بولنان و كيللرى بكنميورلردى .

يكي انتخابده ، فرقه مز نامنه مبعوثلقلرى تأمين ايدلمش اولان بر طاقلى ده هيئت وكيلاه علپنده كي جريانىلرى كوروكله رك كندى مقصدلرينه كوره استفاده زمينلرى حاضرلامغه چاليش-يورلردى . مخالفته كچه جكلرى حس اولنان مبعوثلرك مقصدلرى ، هيئت عموميه يي اغفال ايدمه رك ، حكومته و مجلسه نافذ بروضيت آلمقى اولديغى استدلال اولونيوردى .

فتحى بك ، دقت و مسامح قوتى ، هيئت وكيلاه رياستى وظيفه سنده تكشيف ايدمه بيلمك اينجون داخليله و كالئندن استعفا ايتدى . عيى تاريخده ، مجلس رياست ثابيه سى ده على فؤاد پاشادن منحل قالدى . (۲۴ تشرين اول ۳۳۹)

بزمه نقطه نظر و فعاليتده ائتلاف و مشاركت آرامغه لزوم كورمكسزى ، مستقلاً و خفى چالیشان برحزب بليردى . بو حزب صاف و صورت حقندن كورونه رك بوتون فرقه منسوبلرني كندى نقطه نظرلرى لهنه اماله ده موفق اولمغه باشلادى . مثلاً ، برفرقه اجتماعنده داخليله و كالته ، ارزنجان مبعوثى بولنان ، ثابت بكك و مجلس رياست ثابيه لكنده استانبولده بولنان رؤف بكك ، مجلسجه انتخابى تحت قراره آلديردى . (۲۵ تشرين اول ۳۳۹)

حالبوكه ، بن ، ثابت بكك داخليله وكيلى اولسنى مناسب كورمه مشدم . ثابت بكك بعض واليلكلرده استخدام ايدلمش اولسنى يكي توركيه نك يكي شرائطله امور داخله سنى تدوير ايدمه بيله جكنه دليل كافى عد ايدمه ميوردم .

رؤف بكك ده ، مجلس رئيس ثابيلكنه انتخابى تجوز ايتميوردم . چونكه ، رؤف بك ، دها يون ، هيئت وكيلاه رئيسى ايدى . او مقامى نه كي حسيات تحتنده حركتندن دولاي تركه مجبور

ایدیلکی معلوم اولمشدی . بوکارغما اونو ، مجلسك ریاست ثانیه سنه کیتیرمکله ، بوتون مجلسك اونکله هم فکر اولدیفنی ، یعنی ، بوتون مجلسك ، لوزان صالح معاهده سنی یاپان وهیئت وکیلده خارجه وکیلی اوله رق بولنان عصمت پاشانك علبنده اولدیفنی کوسترمک مقصدی تعقیب اولونیوردی .

افندیلر ؛ یکی مجلس ، ایلك دورنده ، مخالفتی خفی بر حزب قلیلك اغفالانسه دوشمک وضعینه معروض بولندی . فتحی بك ورفقاسی ، وظائف حکومتی سکونته ایفا ایدمه جهك برحاله کیتیرلدی . فتحی بك ، بوحالدن ، بکا ، دفاتله شکایت ابتدی وشخصاً هیئت وکیلدهن چکیلمک ایستدی . دیگر وکیللرده عینی صورته شکایتلرده بولونیورلردی .

فالتی ، حکومت تشکیلک ، مجلس انتخابیه اولمسنده ایدی . برحقیقتی چوقدن کورم شدم .

بن ، مجلسده ، خفی ومخالف برحزب کشف ایتدکدن ، مجلسك مساعیسنده حسیاتک حاکماتی کوردکدن وحکومت هیئتک انتظام مساعیسنک هرکون ، اساسسز برطاقم سبیلرله انتظامسزلفه دوچار ایدلمکده اولدیفنه قناعت کتیردکدن صوکره ، تطبیقی ایچون مناسب زمان انتظارتونده بولاندغم برککک تطبیقی آنک کلدیکنه حکم ایتشدم . بونی ، اعتراف ایتلیم . بوکار نظر آ شمدی وبره جکم معلومات وایضاحانی آ کلامق دها قولای اوله جقدر .

افندیلر ؛ خلق فرقه سی ، رؤف بکی غیاباً ریاست ثانیه وثابت بکی داخلیه وکائنه نامزد انتخاب ایتدکی تاریخ ۲۵ تشرین اول ۳۳۹ پنجشنبه کونیدر . عینی کونده و فرداسی جمعه کونی هیئت وکیله چاک قیاده نرذمده اجتماع ایتدی .

ککک هیئت وکیله رئیس فتحی بکک وککک دیگر وکیللرک استعنا ایتلری زمانک کلدیکنی وبونک لازم اولدیفنی درمیان ایتدم . مجلسجه یکی هیئت وکیله انتخابنده ، هیئت حاضریه داخل بولنان وکیللردن تکرار انتخاب ایدیان اولورسه اونلر ، بو انتخابدن صوکرده استعفا ایدرک یکی هیئت وکیله داخل اولمیه جقاردز ، اساسنی ده قبول ایتدک . یالکیز او زمان وکیللرکی انتخاب اولنان وهیئت وکیله داخل بولنان ارکان حربیه عمومیه رئیس فوزی پاشا بو قراردن خارج براتیلدی . چونکه ، اردو اداره وقومانداسنک تصادفی برذانه تودیبی جائز کورولدی .

افندیلر ؛ بو طرز حرکتک و آلان قرارک ماهیتی تدقیق اولنورسه شو نتیجه چیقار : مختص حزنی ، حکومت تشکیلنده تماماً سربست براقیورز . هیئت حاضریه داخل وکیللردن هیچ بری اشتراک ایتدیرلمکسزین کاملاً آرزو ایتدکلی ذواندن ، آرزو ایتدکلی کبی بر هیئت وکیله تشکیل ایدرک مندرات مملکتی اداره ایلانده برأس کورمیورز . فقط ، نه حکومت تشکیلانه ونه ده تشکیل ایتسه لرلیله ، مملکتی اداره به اقتدار کوستره جکلرینه آمین بولونیورز .

مجلسی اغفاله چالیشان مختص حزب ، شو ویا بو طرزده بر حکومت تشکیلنه موفق اوله بیلیدی تقدیرده ، بو حکومتک ، بر مدت ، طرز اداره سنی و اداره ده کی لیاقتی تعقیب حتی اوکا معاونت ایلك موافق اوله جنی قناعتنده بولدی . فقط ، بوضورته تشکک ایدمه جک حکومت ، مملکت اداره سنده و یکی غایه لر می تعقیبده عجز وانحراف کوستر برسه ، بونی مجلسده تبارز ایتدیررک مجلسی نوبر ایلك شقنی مزجیح مطالبه ایتدک . حکومت تشکیلنه موفق اوله مدتری حالده ، حاصل اوله جق تشکک ، مجلسجه مدار انقباه اوله جنی طیبی ایدی . بحران و تشکی ادامه تجویز

ایده‌میه‌جکندن ، ایشه او زمان ، بالقات مداخله ایدمرك ، تصور ایندیکم مسئله‌ی وضع ایتک صورتیله ایشی اساسندن حل ایده‌میه‌جکی دوشونمشم .

هیئت وکیله ایله ، چاک قیاده ، عقد ایندیکمز اجتماعی متعاقب ، یازوب ، مشترک امضا ایله بکا تودیع ایندکلی استغفانه شوایدی :

ریاست جلیله

• تورکیا دولتنک ، قارشوستمه بولنان داخلی وخارجی وظائف مهمه ومشکله‌ی سهولته انتاجه موفق اولسی ایچون غایت قوتلی ومجلسک مظاهرت تامه‌سنه مظهر بر هیئت وکیله‌یه احتیاج قطعی بولندینی قناعتدمیز . بناءً علیه مجلس عالی‌نک هر صورتله اعتماد ومظاهرنه مستند بر هیئت وکیله‌نک تشکله خدمت ایتک مقصدیله استغفا ایله‌یکمزی کمال حرمتله عرض ایلرز افندم .

افندیلر ، بو استغفانه ، ۲۷ تشرین اول ۱۹۲۳ جمعه ایرتسی کونی اوکله‌دن صوکره ساعت برده تحت ریاستمده اجتماع ایدن فرقه هیئت عمومی‌سنه بیلدیرلگدن صوکره ساعت بشه دوشرو کشاد اولنان مجلسده رسماً اوقونمشد .

هیئت وکیله‌نک استغفاسی ، تحقق ایندیکی دقیقه‌دن اعتباراً ، مجلس اعضای ، مجلس اوطه‌لرنده ، اولرنده ، غروب غروب طوبلان‌رق یکی هیئت وکیله لیستلری ترتیبه باشلادیلر . بوحال ، تشرین اولک ۲۸ نجی کونی کچ وقته قدر دوام ایندی . هیچ بر غروب ، عموم مجلسجه شایان قبول اوله‌جق وافکار عمومی ملته حسن تلقی ایده‌جک اساسی محتوی برنامزد لیستسی تثبیت ایده‌میوردی . بالخاصه وکالتلره نامزد دوشونولورکن ، اوقدر چوق خواهشکر وطالب‌لره قارشی قارشی‌یه قالیورلردی که هر هانکی برینک دیکرلرینه ترجیحی صورتیله تثبیت اوله‌جق لیستینی قبول ایندیرمکده کی مشکلات ، لیسته ترتیب اینجه مشنول اولانلری یأس واندیشه‌یه دوشوردی . کرچه استانبولک بعض غزتلری بعض ذواتک فوطوغرافیلرینی درج ایدرک هیئت وکیله ریاستنه انتخابی محتمل «محترم سپاه» لر اخطاریله نظردقتی جلب اینمکده قصور اینمادی . کرچه غیرتلی بعض غزته‌جیلر ۲۸ تشرین اول کونی ایرکندن ، «استانبولک یوزونی اورتنه‌ن صباح سینک اوردیکی فازه هنوز صیریلیرکن ، دکز سهادنه ساحلاردن عکس ایدن رنگلره بویانمش ، حرکتیز دوریورکن ، «مرمره‌نک ساکن سینه‌سنی یاره‌رق ایلریله‌بن سیرسفاشک واپوریه قالامش اسکله‌سنه چیقیور . . بولده ، رؤف بکه تصادف ایدیور . . اوندن صوکره • بویوک بریاغچه‌نک ایچنده ، کوزل قالامش کوشکنک ، مکمل بر صورتده مفروش ومزین سالونه ، داخل اولور وکوشک مقیمک ، مختلف مسئله‌لر حقنده آلدینی مطالعه‌سنی ، بالخاصه «حاکمیت ملیه‌مزی هرشیته وهرشیته (۱) قارشی صیانت ایده‌لم . . . نصیحتی نشر ایله افکاری تنویره خدمتده تکمیل کوسترمیور فقط ، بو اخطار وارشادلر آنقره‌یه مؤثر اوله‌میوردی .

افندیلر ، هرشیته وهرشیته (۱) قارشی حاکمیت ملیه‌نک صیاتی توصیه‌سنده بولنان ذات خلیفه‌نک التفاتی • لطف‌آلشی ، تلقی ایدن ذاتر !

بعض غزته لرك ، قونيه به مأمور فؤاد پاشاك ، ۲۸ ده استانبوله مواصاتنده ، اونك ، رؤف بك ، رأفت پاشا ، عدنان بك ودها ديكر برچوق ذوات طرفندن استبال ايدليكني اعلان ايدن تاغرافنامه لري ورؤف بكله كاظم قره بگر پاشك رسملري درج ايدرك موندروس متاركه سني ، قارصك استيلا سني خاطر لائق ايجون يازدق لري يازيلري دخي كافي درجده نظر دقتي جلبه مدار اوله مدي .

§ ۲۸ تشرين اول نوني كچ وقتده ، حال اجتماعده بولنان فرقه هيئت اداره سي طرفندن دعوت اولندم . فرقه هيئت اداره رئيسي فتحي بك ابدي . فتحي بك ، فرقه نامه هيئت اداره جه رنامزد ليستهي ترتيب اولنديغندن بوخصوصده فرقه رئيس عموميسي اولديغم ايجون بنمده نقطه نظر ملك آنلسي موافق كورولديكندن اجتماع لرينه دعوت ايتدكلريني بيلدردي . ترتيب اولنان ليستيه كوز كزدردم . بحج موافق اولديغي فقط بوليسته ده اسملري موجود اولان ذواتك ده رأي وموافقتي آلمق لازم كلدكني افاده ايتدم . بوتكليهم مناسب كورولدي . مثلاً ، خارجه وكالتي ايجون اسمي موضوع بحث ايدلن يوسف كال بك ، بوليسته ده داخل اوله ميه حفني بيلدردي . بوندن وبوكا مماثل بعض وضعيتلردن آكلادم كه فرقه هيئت اداره سي دخي شساين قبول وقصي برنامزد ليستهي ترتيب ايدمه مكددر . هيئت اداره اعضاسته ، اعجاب ايدنلرله دها زياده مداوله افكار ايدرك قطعي برليسته تثبيت ايتلريني توصيه ايتدكدن صوكره يانلرندن آيرلدم . (بج) اولندي . چا قيايه كيتمك اوزره مجلس بناسني ترك ايدركن ، قوريدورلرده بكا انتظار ايتمكدده اولان ، كال ادين سامي و خالد پاشالره تصادف ايتدم . علي فؤاد پاشا ، آقره دن حركت ايدركن بونلك آقره به مواصت ايدكلريني اوكونكي غزته ده « برتشييع وبراستبال ، سرلوحه سي آلتنده اوومشدم . هنوز كنديلريله كوروشمه مشدم . بنمله ملاقات ايجون كچ وقتده قدر اوراده انتظارده بولديقلري آكلانجه آقنام يمكنه كللري مدافعه مليه وكيي كاظم پاشا واسطه سيله تبليغ ايتدم . عصمت پاشا ايله كاظم پاشايه و فتحي بكه ده چاك قيايه بنمله برابر كللريني سويلدم . چاك قيايه كيتديكم زمان اوراده ، بي كورمك اوزره كلش ريزه مبعوثي فؤاد ، آفيون قره حصار مبعوثي روشن اشرف بكلره تصدق ايتدم . اونلري ده يمكه آليقويدم .

ملك ائناسنده ، يارين جمهوريت اعلان ايدم چكز ا ديدم . حاضر بولنان آرقداشلر ، درحال فكر به اشتراك ايتديلر . يمكي ترك ايتدك . او دقيقه دن اعتباراً ، صورت حركت حقنده ، قيصه روروغرام تثبيت و آرقداشلري توظيف ايتدم .

تثبيت ايتديكم پروغرام و ويرديكم تعليماتك تطبيقاتي كوره چكسكز ا

افنديلر ، كورويورسكسز ، كه جمهوريت اعلاننه قرار ويرمك ايجون آقره ده بولونان بوتون آرقداشلري دعوت و اونلرله مذاكره ومنافشه به اصلا لزوم و احتياج كورمدم . چونكه ، اونلرك ذاتاً وطيعه بنمله بوخصوصده هم فكر اولدق لرينه شبه ايتيوردم . حالوكه اوئانده آقره ده بولنيان بعض ذوات ، صلاحيتلري اولديني حالده ، كنديلرينه خبر ويرلهدن ورأي و موافقتلري آلتنده ، جمهوريتك اعلان ايدلش اولسني وسيله اغرار واقفراق عد ايتديلر .

او كيجه برلكده بولنديغمز آرقداشلر ، ايركندن بي ترك ايتديلر . يالكز عصمت پاشا ، چاك قيايه مسافر ايدى . اونكله يالكز قالدق دن صوره بر قانون لايحه سي مسوده سي حاضر لادق .

ممسوده ده ۲۰ كانون ثاني ۱۳۳۷ تاريخي تشکيلات اساسيه قانونك شكل دولتي تثبيت ايدن مادهلرني شو صورتله تعديل ايتشدم : برنجي مادهنك نهايته « توركيه دولتنك شكل حكومتي جمهوريتدر » جله سني علاوه ايتدم . اوچنجي ماده يني شو يولده تعديل ايتدم : « توركيه دولتي بويوك ملت مجلسي طرفندن اداره اولنور . مجلس ، حكومتك اقسام ابتدكي شعبات اداريني اجرا وكيللري واسطه سيله اداره ايدر . »

بوندن بشقه تشکيلات اساسيه قانونك مواد اساسيه سنك ۸ نجى و ۹ نجى مادهلري ده تعديل وتوضيح اولنورق شومادهلر يازلدى :

« ماده : — توركيه رئيس جمهورى توركيه بويوك ملت مجلسي هيئت عموميه سي طرفندن وكندى اعضاسي ميانندن برانتخاب دوره سي ايچون انتخاب اولنور . وظيفه رياست ، يكي رئيس جمهورك انتخابه قدر دوام ايدر . تكرار انتخاب اولنق جائزدر . »

« ماده : — توركيه رئيس جمهورى دولتك رئيسيدر . بو صفتله لزوم كوردكجه مجلسه و هيئت وكيله رياست ايدر . »

« ماده : — باش وكيل ، رئيس جمهور طرفندن و مجلس اعضاسي ميانندن انتخاب اولنور . ديكر وكيللر باش وكيل طرفندن بيه مجلس اعضاسي آره سندن انتخاب اولندقدن صوكره هيئت عموميه سي رئيس جهمه ر طرفندن مجلسك تصويبنه عرض اولنور . مجلس حال اجتماعه دكلسه ، كيفيت تصويب مجلسك اجتماعنه تعليق اولنور . »

§ بومادهلره ، انجمن و مجلسده ، دين ولسانه طائد معلومكز اولان بر مادهده علاوه ايدلشدر . محترم افنديلر ، شمدى ، آرزو بيورورسه كز هيئت عليه كزه ۲۹ تشرين اول ۳۳۹ بازارايرتسى كوني آنقرده جريان ايتش اولان حادثه يني ، خلاصه تصويره چاليشه جقم . بازارايرتسى كوني ، اوكله دن اول ساعت اونده ، خلق فرقه سي غروبي ، غروپ هيئت اداره رئيسى فتحى بك رياستنده اجتماع ايتدى . هيئت وكيله انتخابي مذاكره سنه باشلاندى .

رئيس — هيئت اداره ، احضاري ماهيته ، هيئت عموميه يه عرض ايدلك اوزره بر هيئت وكيله ليستة سي ترتيب ايتدى . هيئت اداره ، قطعي برشي تثبيت ايتش دكلدر . حكم ، هيئت محترمه كز كدره قبول ايدرسه كز اوقونسون ، سوزلريله هيئت عموميه يه ، رياستنده فؤاد پاشا بولنان بر ليستة عرض ايدر . اوقونان بوليسته ده اقتصاد وكالته نامزد كوسترلين جلال بك (ازميز) سوز آلهرق ؛ هيئت وكيله بك اهميتندن بحث ايتش و كنديسنك انتخاب ايدلمه سني تكليف ايتش . بالخاصه « بوليسته ده اسملري كورولن ذوات چكيلنلردن دها قوتلى دكلدر . بزدن رفاه و اصلاحات ايسته بن ملت واردر . هر حالده يكيلر اسكيلردن قوتلى اولمليدر . انتخابده عجله ايتيم . خاصه هيئت وكيله رئيسى انتخابي ايچون دوشونه لم . » مطالعه سنده بولنش ..

صائب بك (قوزان) — مجلس رياسته فتحى بك ، هيئت وكيله رياسته عصمت پاشا انتخاب اولمليدر . ديمش .

اكرم بك (لازستان) — يكي هيئت ، اسكي هيئتك بوشلغني دولدوره بيله جكمي ؛ بو خصوصده كي

فکرلرینی رئیس پاشا حضرتلری، ممکن ایسه، بیان بیورسونلر. تنور ایدهلم. مطالعه سنی درمیان ایش. (بن، مجلده هنوز حاضر بولونموردم.)

زلفی بك (دیاربکر) — وظیفه، فرقه دیوانکدر. بوحق، غروب هیئت اداره سنک دکدر. دیوان اجتماع ایتسین!.. طلبنده بولنش ..

محمد افندی (بولی) — انتخاب اوله حق هیئت وکیل آنجق بر آی دوام ایده ییلر. انتخابلرک بویله صیق صیق تکرری، مملکت وملت قنومشکل برحاله سوق ایدر. هیئت وکیل سبب استعفا سنی وضوحله آکلانمزسه هر هانکی بر هیئت وکیل انتخابنه اشتراك ایتم. سببی آکلایلم. صوکره انتخاب ایدهلم.

فائق بك (تکبرداغی) — لیستهده کوستریلن اسملر اولکیلردن قوتلی دکدر. دیوان اجتماع ایروب بومسئله بی حل ایتسین.

واصف بك (صاروخان) — عصمت پاشانک خدمتلرندن بحث ایتدکن صوکره (مملکتی، ملتیه نه ایچون ترک ایدیور. لیدرلریمز بزی تنور ایتهمشدر. محترم رئیسمز (بنی قصد ایش اوله جتی) بزی ایچون تنور ایتیمور، دیمش واوزون بیامانده بولنش.

نجانی بك (ازبیر) — مملکتک استناد ایتدیکی ذوانک بزی بر اقوب آبرملرینی قبول ایده میز. رئیس محترممز، تنور وایقظ ایتسین. داخلأ وخارجأ قوتلی بر هیئت وکیل به احتیاج قاطیمیز واردر. رئیس فقی بك — هیئت اداره نك یایدینی بو لیسته، نه پاشانک ونده هیئت اداره نکدر. ایضاحنده بولننه لزوم کوروش.

دوقور فکرت بك (ارطغرل) — واصف و نجانی بکلرک فکرلرینه اشتراك ایدرم. مملکت سودلیان دکدر. لاعلی التعین یابله حق بر انتخابه ترک ایتک اولماز. قوتلی ذواندن مرکب بر هیئت انتخاب ایتلیدر.

رجب بك (کوتاهی) — رفقا سوزلرینی اتمام ایتسونلر، صوکره غازی پاشا حضرتلری صوبله سینلر. (هنوز اجتماعده دکدم)

الیاس سامی بك (موش) — رئیس محترم غازی پاشا حضرتلری فکرلرینی بیان بیورسونلر. بجرانک، تولد ایتدیکی کونی حلی دهه فائده لیدر. تعلیق، تشددینی موجب اولور. بر هیئت وکیل رئیس انتخاب ایدهلم. یکریمی درت ساعت مهلت وبرهلم. آرقداشلرینی بولسون. قوتلی بر حکومت وجوده کلسین.

عبدالرحمن شرف بك (مرحوم استانبول مبعوثی) — بعض آرقداشلر تلاش ایدیورلر. بوهر مملکتده واقع اولان برشیدر. جمله مزك مقصدی سعادت وطندر. بر ما کنه قورروب طبقیر طیتیر ایشلته میورز. بوده دوعرو. قوتلی بر حکومت فاصل بوللی، مرضی نه صورته کشف ایتلی؟ نشکیلات اساسیه قانونمزی نظر دفته آلام. حکومتک وظیفه سنی تعین ایدهلم. مجلس قاعلرینی صوبله سین. اوندن صوکره رئیس پاشامزده قناعتلرینی بیان بیورسونلر. بر نتیجه چیقارالم. هر کس برایشه یارار. هر کسی یارادینی ایشده قوللانلی. اشخاصدن بحث ایتیم. مقاصد عالیه ده مشترکز. رئیس پاشا حضرتلری قناعتلرینی بیان بیورسونلر.

ابوب صبری افندی (قونیه) — بهمه حال بر انتخاب قارشوسنده بز . سابق هیئت وکیل انتخاب اوانسه بیه تکرار قبول ایتمه جکله قرار ویردکلرینی ایشیدسیورزه بوقراری مجلس عالی فسخ ایتملدر . رجب بك (کوتاهیه) — اوچ اساسلی نقطه دن بحث ایدم جکم . برنجیسی شکل ، ایکنجیسی نقصانی فعالیت ، اوچنجیسی روابط مضویه مزده حاصل اولان رخنه در . شکلدرده نقصان اولورسه حسن نتیجه ویرمز . الله کی لیسته ده کی قیمندار آرقداشلر هانکی زمانه هانکی شرائط آلتنده چایشه جتلدر ، معلوم دکل . قوتلی برذانک کندی آرقداشلرینی بوله رق قوتلی بر حکومت تشکیلی ایتمی لازملدر .

رجب بك بالخاصه بوصوک فکر اوزرنده اوزون بیانات ومطالعه ائمه بولمش . .

ضلعت بك (اردهان) — رجب وعبدالرحمن شرف بکلر بك کوزل ایضاح بیوردیلر . اجرا وکیللری رئیسک وظیفه سی نه در ؟ وظیفه ومسئولیت قانونی حالا چیقارمدق . فازی پاشا حضرتلری بزلی ویر بیورسونار . دیش .

رئیس ، برندن سوکره مذا کرمک کفایتی رایه قومش . مذا کره کافی کورولدکن سوکره برماقم تقریرلر اوقومش . بوقریرلر دن کمال الدین سامی پاشانک تقریری قبول اولنش . بوقریرلر محویاته نوره ، بن ، رئیس عمومی صفتیه مسئله بك حله هیئت عمومی طرفندن توکیل ومأمور ایدیورم . بی مذا کرمک جریانی اناسنده چاک قیاده اقامتکامده بولونیوردم . کمال الدین سامی پاشانک تقریرینک قبول ایدسی اوزربنه ، اجتماع دعوت ایدلدم . اجتماع سالونه کیرر کیرمزدوغری کرسی به چیدم وشوقیه مطالعه وتکلیفی درمیان ایدم .

« افندیلر! دیدم ، هیئت وکیل انتخابنده ثبوت افکار حاصل اولدینی آکلاشیلمشدر . بکارساعت قدر مساعده بیورک . بوله جهم صورت حلی عرض ایدرم . »
رئیس فتحی بك ، تکلیفی رایه قویدی . قبول اولندی .

« افندیلر ، بورساعت طرفنده ایجاب ایدن ذواتی مجلسده کی اوطمه دعوت ایدرک اونلره ۲۸ تشرین اول کیجه سی حاضرلادیقم تکلیف قانونی مسوده سی کوستردم ومداوله افکار ایدم . زوالدن سوکره ساعت برینجده فرقه هیئت عمومی سی تکرار فتحی بکل ریاستنده اجتماع ایدسی . ایلك سوز بنده ایدی . کرسی به چیدم وشو بیاناتده بولدم :

« محترم آرقداشلر ، حلنده مشکلاته دوچار اولدیفکر مسئله نک سبب وعاتی ، بوتون رفقاچه تعین ایتمش اولدینی قناعندهیم . نقصان ، قصور ، تعقیب ایتمکده اولدیفکر اصول وشکلده در . فی الحقیقه ، موجود تشکیلات اساسیه قانونمزه توفیقاً بر هیئت وکیل تشکیله ثبوت ایدیکمز زمان بوتون رفقا نک هر بری وکیللر و هیئت وکیل انتخابی مجبوریتنده بولونیور . هیئت عمومی کیزک بردن هیئت وکیل انتخابیه مجبور اولمکزده کوروان مشکلاتک حلی زمانی کلشدر . کچن دزده دهده ، عینی صورته مشکلاته تصادف ایدیوردی . کورولیورکه بواصول بعضاً بر جوق تشوشلره بادی اولیور . هیئت جلیله کز بوشکلک حانه بی مأمور قیلدیکمز . بنده بوعرض ایدیکمز قناعتدن ملهم اوله رق دوشوندیکمز شکلی تثبیت ایدم . اونی تکلیف ایدم جکم . تکلیف مظهر قبول اولورسه قوتلی ومتساند بر حکومت تشکیلی قابل اوله جقدرد .

دولتلك شكل وماهيتى تثبيت ايدن وهېمز ايجون غايه اولان تشكيلات اساسيه قانونمك بعض نقطه لړنى توضيح لازمدر . تكليف شودر : ديدكډن صوكره معلوم مسوده يي اوقومتق اوزره كاتب بكاردن برېنه اوزانه رق كرسى يي ترك اېندم .

تكليفك ماهيتى آكلاش لدقډن صوكره مناقشات باشلادى .

ثابت بك (ارزنجان) - قايدو اصولك لېنده يم . آنجق تشكيلات اساسيه قانونك تعديل تكليف ايله بوكونكي بحراني حل ايتك قابل دكلدر . بز ، شمدي ، برهيت وكيه رئيسى انتخاب ايدم . تشكيلات اساسيه قانونك تعديلنى صوكره دوشونورز . ديدى .

حازم بك (نيكده) -- شو مطالعاتى درميان اېندى : تشكيلات اساسيه قانونى بز ياپايېرمى بز ؟ ظنمجه ياپايېرمى . صلاحيتمز وارسه بو ، فرقه ده اولماز . فرقه ده مذاكره ايدلدكډن صوكره علنى جلسه ده كېمه سوز سويليه ميور . ملك حياينه متعلق قوانينك بوراده قطعى صورتده حله طرفدار دكلم . بوكي قانونلر علنى جلسه ده ورسېستجه كوروشولملى وهرشيدن اول قايدو بحراني حل ايدم .

نونس نادى بك ، شويوله حازم بكه جواب وردى : هانكي مملكت ايلك دفعه قانون اساسى يپارسه اولك ايجون مجلس مؤسسان يامشردر . بزده ايسه بوكي مواده آبرمجه مجلس مؤسسان تأسس ايدم جكي تصرېح ايدلمه مشدر . بزده هروقت بوكي تعديلات اولمشدر . بزډن اولكى توركييا بويوك ملت مجلسى ده بوزمينده بورومشدر . بوكا صلاحيتمز وارددر . تردد بپورولمېن . شمدي ، بز ، قايدو بحرانيك حلنى ، رئيس پاشا حضرتلرينه براقدر . اوده بز ، بوتكليفى كيتردى . بوتكليفده كوسترلين اصولى ، بوتون رفاقا آبرى آبرى دوشومشدر . شمدي ، بونى ، تثبيت لازمدر . تكليف ايديان شكل ذاتاً موجوددر . بونى ، توضيح ودها معين شكلده تثبيت ايدم جكز .

وهيك (قره سى) -- بز ، شمدي به قدر كوروشولديكي ايشيديان تشكيلات اساسيه قانونندن خبردار دكاز . غزته لرده فى الحقيقه كوردك . بو ، كافى ؟ بناءً عليه بز ، اول امرده ، بونى بركل اوله رق كوروشك اوزره آتى به براتوب بحراني حل ايدم .

خليل بك -- تشكيلات اساسيه قانونك تعديلنه ويكيدن يايېلمسنة صلاحيتمز وارددر . فقط ، بوتعديلات ، حقيقه وطن و ملتزمك سعادت حالى كافاميدو ، بونى ، سويله مك لازمدر . بونى ، ارباب حقوقدن ، حقوق علماسندن اولان آرقداشلمز كلسينلر ، ايضاح ايتسينلر . ايضاحات وېرلدكجه ، بونك ، درحال ، حل ايدلمسنة طرفدار دكلم .

اعضادن برى -- تشكيلات اساسيه قانونى اوبله جف القلم تعديل ايدلمسنة .

حمدالله صبحى بك (استانبول) -- درت سنه اول آبرى آبرى اتخابلرك مضرتى سويله مشدم . بوكونده ، عينى حال باش كوستردى . غازى پاشانك تكليفنه كلنجه ، بو ، يكي دكلدر . درت سنه اول ياييلان بر قانونك ، دها واضح بر صورتده افاده سيدر . بناءً عليه بونك خلافه اوله رق ، سوز سويله جكار كلسين ، فكرلرينى سويله سينلر . فقط ، زمانمك اوزون اوزادى به انتظاره تحملى يوقدر .

راغب بك (كوتاهيه) -- قانونلرك ايتاييسى حادثات و احتياجن دوغانيدر . احتياج ايسه ميدانده در . تشكيلات اساسيه قانونك اكالى لازمدر . توضيحي ايجاب ايدر . تكليفك درحال مذاكره سنه كچه لم .

عدليه وکيل سيد بك مرحوم — تکليف ايديلن شکل ، يکي بر شي دکدر . موجود تشکيلات اساسيه قانونک ، توضيح و تثبتي در . قانونري احتياج ياپار . نظريات ياماز . زمان ، حادثات ، هر شيه حا کيدر . قانون تکامل ، دکيشمز بردستور قطعيدر . تکليف ايديان شکنده بريکيلک بوقدر . موجود شکلي ، ده صريح و واضح اوله رق افاده ايدرسه ک ملت و مملکتمزک منفعتنه البت ده موافق حرکت ايتش اولورز .

مرحوم سيد بکک مطالعه سنه تابدين بک (صاروخان) شو جواني ويردي :
اولا حکومت بحرا تي حل ايدلم .

ابوب صبري افندي (قونيه) نک مطالعه سي شوايدي : بز ، غازي پاشا حضرتلرني حکم يادق . بزم ، تشکيلات اساسيه قانونتي تعديلله صلاحيتمز يوق ديمک ، غير مشروع اولديغمزي قبول ايتک ديمکدر . مجلسک ، تشکيلات اساسيه قانونتي تعديلله صلاحيتي درکاردر . حکومتزک شکلي ، همه حال جمهوريت اولاجقدر . . .

بوندن سوکره عصمت پاشا سوز آله رق شو بولده بيانانده بولندي :

فرقه رئيسک تکليفني ، قبوله ، احتياج ، قطعيدر . جهان ، بزم ، بر شکل حکومت کوروشديکميز بيلور . بومذا کرايمزي برتدجه به ربط ايدوب افاده ايتهمک ، ضعف و نشتي ادامهدن بشقه بر شي دکدر . بر تجربه دن بحث ايديم . آوروپا ديپلوماتلري ، بو خصوصده ، بني ، ايقاظ ايتديلر . دولتک رئيسي ، بوقدر ديديلر . شکل حاضر کزده کي رئيس ، مجلس رئيسيدر . ديمککه ، سز ، بر بشقه رئيس بکليورسکزه آوروپا دوشونجه سي ايسته بودر . حالبوکه ، بز ، بويله دوشونميورز . ملت ، حا کيتنه ، مقدرانه ، بالفعل واضع ايددر . او حالده ، بونک ، افاده حقوقيه سي سويلدمکدن نه دن چکينيورز ؟ رئيس جمهور اوله دن ، باش وکيل انتخابي تکليفي ، قانونسز اولور . بونده شهبه به محل بوقدر . باش وکيلک انتخابي ، قانوني و ممکن قيله بيلمک ايجون ، غازي پاشا حضرتلرينک ، تکليفنک ، قانونيت کسب ايتسي لازمدر . ضعف عمومينک ، ادامه سنده معنا بوقدر . فرقه بک ، بونون ملته قارشى ، درعهده ايتديکي مسئوليتک ، ايجابانه ، توفيق حرکت ضروريدر .

عصمت پاشادن سوکره عبدالرحمن شرف بک مرحومک بياناني مياننده شوسوزلر واردی :

« اشکال حکومتک تعدادينه لزوم يوق . حا کيميت بلاقيده و شرط ملتسکدر ؛ ديدکدن سوکره کيمه صورارسه کز صوروکز ، بو ، جمهوريتدر . دوغان چوچوغلک آديدر . آما ، بو آد ، بعضيلرینه خوش گلزمش ، وارسين گلسين . »

بوندن سوکره يوسف کمال بک ، تکليفک قبولي نزومنه دائر ، اوزون معلومات و مطالعاتده بولندي ودر حال اونک ، مراسم قانونيه سنک انجمنی تکليف ايدرم . ديدی .

عبدالله عزمي افنديک « مسئله نک اهميتي درکاردر . مذا کره دوام ايتسين . ديه يوکسان اعتراضه رغماً مذا کره نک کفائتي قبول اولندي . اوندن سوکره تکليفک هيئت عمومييه سي و متعاقباً ماده لر ي برر برر اوقونهرق مذا کره و قبول ايدلدي .

افنديلر ؛ فرقه انجمنه ختام ويرلدي ودر عقب مجلس انجمنی کشاد ايدلدي . ساعت اوکله دن

صوکره آلتی ابدی. تکلیف قانونی، قانون اساسی انجمنی طرفندن اصولاً تدقیق ایدیلرک، مضبوطی حاضر لایرکن، مجلس، سائر بعض مسائل ایله اشتغال ابدی. نهایت، مقام ریاستده بولان رئیس و کی عصمت بک، مجلسه، شومعلوماتی و یردی: «قانون اساسی انجمنی، تشکیلات اساسیه قانونک تعدیلاتنه دائر لایحه نك مستعجله و درحال مذاکره سنی تکلیف ایدیور.» (قبول سسلری) اوزرینه، مضطه اوقوندی. تکلیف وجهله مذاکره ایدلدی. نهایت، قانون، برچوق خطیلرک (یشاسون جمهوریت) صدالریله آلفیشلاران خطابه لریله قبول ایدلدی.

اوندن صوکره، رئیس جمهور انتخابی ایچون مجلسک رأیته مراجعت اولندی. طوپلاران آراک نتیجه سنی، مقام ریاستده بولان، عصمت بک، هیئت عمومییه شومورته تبلیغ ایلدی.

«تورکیا جمهوریتی ریاستی ایچون پایلان انتخابات آراسنه، یوزاللی سکز ذات اشتراک ایش و جمهوریت ریاستنه یوزاللی سکز اعضا متفقاً آقره مبعوثی قازی مصطفی کمال پاشا حضرتتاریش انتخاب ایشلردر.»

افندیلر؛ بونی متعاقب، مجلسه وقوع بولمش اولان معروضاتم ضبط جریده لرنده مطالعه اولمشدر. آنجیق تاریخی بر خاطر نك احیاسی ایچون، مساعده ایدرسه کز، اوبیانامی بوراده عیناً تکرار ایدرم:

«محترم آرقداشلر؛ مهم و جهانشمول حادثات فوق العاده قارشوسنده محترم ملتیزک تیقظ و انتباه حقیقیسنه برونیقه قیمتدار اولان تشکیلات اساسیه قانونمزک بعض ماده لرینی توضیح ایچون انجمن مخصوص طرفندن هیئت جلیله کزه تکلیف اولان قانون لایحه سنک قبولی مناسبتیه تورکیه دولته نك ذاتاً جهانجه معلوم اولان، معلوم اولسی لازم کلن ماهیتی، بین الملل معروف عنوانیه یاد ایدلدی. ب نك احباب طبعیسی اولق اوزره؛ بو کونه قدر دوعریدن دوعرییه مجلسک ریاستنده بولدردینکز آرقداشکزه ایضا ابتدردیککز وظیفه بی رئیس جمهور عنوانیه بنه عینی آرقداشکزه، بوطاجز آرقداشکزه توجه ایدیورسکزه. بومناسبتله، شمعی به قدر حقمده اظهار بیوردینکز محبت و صمیمیت و اعتمادی بر دفعه دهاکو سترمکله یوگسک قدر شناسلفکزی اثبات ایش اولیورسکز. بوندن دولایی هیئت جلیله کزه بونون صمیمیت روحیه مله عرض تشکرات ایدرم.

«افندیلر؛ عصرلردنبری شرقده مقدور و مظلوم اولان ملتیز؛ تورک ملتی، حقیقته مفظور اولدینی خصائلدن معرا تلقی ایدیلیوردی.

«صوک سنه لرده ملتیزک فعلاً کوستردیکی قابلیت، استعداد، ادراک، کندی حقنده سوء ظنده بولنانلرک نه قدر غافل و نه قدر تدقیقندن اوزاق خواهر پرست انسانلر اولدینی بک کوزل اثبات ابدی. ملتیز حائر اولدینی اوصاف و لیاقتی حکومتک یکی اسمیه، جهان مدینه ده جوق سهولته اظهاره مرفق اولاجقدر. تورکیا جمهوریتی، جهانده اشغال ابدیکی موقه لایق اولدینی آثاریه اثبات ایدجکدر.

«آرقداشلر؛ بومؤسه طالبی وجوده کترین تورک ملتیزک صوک درت سنه ظرفنده احراز ابدیکی ظفر، بوندن صوکرده بر قاج مثلی اولق اوزره تجلیاتی کوستره جکدر. عاجز لری مظهر اولدینم بومانیت و اعناده کسب لیاقت ایچون بک مهم کوردیکم بر نقطه دهکی احتیاجی عرض ایتمک مجبوریننده بوم. او احتیاج، هیئت علیه کزک شخص حقندهکی توجه و اعتمادینک و مظاهر نك دوامیدر. آنجیق بوسابه ده

واللهك عنايتله شخصه توجیه بووردیغکز و بیوره جنکیز وظائفی حسن ایضاًه موفق اوله بیله جکی امید ایدرم .

«دائماً ، محترم آرقداشلرک اللربنه جوق صمیمی وصیق برصورنده پایشه رقا اولنلرک شخصلرندن کندیی بر آن بیله مستغنی کورمیه رکا جالیشه جنم . ملتک توجهنی دائماً نقطه استناد تلقی ایدرک هب برابر ایلری به کیده جکیز . تورکیه جمهورینی مسعود ، موفق ومظفر اوله جندرز .»

§ افندیلر ، مجلسجه جمهوریت قراری ۱۳ تشرین اول ۳۳۹ کیجه سی ساعت ۸،۳۰ ده ویرلدی . اون بیش دقیقه صوکره ، یعنی ۸،۴۵ ده رئیس جمهور انتخاب اولندی . کیفیت عینی کیجه بوتون مملکتته تبلیغ و هر طرفده کیجه یاریسندن صوکره ، یوزبر پاره طوب انداخت ایدیلرک اعلان اولندی . ایلک قاپینه نیک ، عصمت پاشا طرفندن تشکیل ایدیلدیکی مجلس ریاسته فتحی بکک انتخاب اولندی . معلومدر .

§ افندیلر ، جمهوریتک اعلانی ، بوتون ملتجه موجب سرور اولدی . هر طرفده پارلاق نظاهرات ایله اعلان شادمانی ایدلدی . یالکیز ، استانبولده ، ایکی ، اوچ غزته و یالکیز استانبولده طویلانان بعض فوات ، ملتک عمومی وصیمی اولان سرورینه اشتراکده تردد ایتدی ، اندیشه به دوشدی ، جمهوریت اعلانه دلالت ایدنلری تنقیده باشلادی .

اشارت ایتدیکم غزته لرک و ذواتک جمهوریت اعلانی ناصل قارشیلادقلربی خاطر لایق ایچون ، اوکونلرده کی نشریاتی ساده جه کوزدن کچیرمک کافیدر .

مثلاً «یشاسون جمهوریت ، سرلوحه سی آلتنده کی یازیلر بیله جمهوریتک طرز اعلان و تثبیتک ضریب اولدیغنی ، بونده «صیق بوغازه کتیرلش کبی بحال» بولندیغنی اعلان ایدیوردی . بو یازیلرک صاحب شو مطالعه لرده بولونیوردی : «... شویله اوله جنی بوبله اوله جنی سوبله نوب دورورکن دیگر طرفدن بردنبره ، برقاچ ساعت ایچنده ، قانون اساسی تعدیلانی یاپیلیویرمسی الک مونس تعیر ایله غیرطبیعی برحرکتدر .»

بزم طرز حرکتیز «مدنیت دنیاسی آکلامش ، اوقومش ، تبعی ایتش ، دولت اداره سنه اهل اولش دماغلردن چیقه جق محاکمه اری ، دکلش ..»

جمهوریتک اعلاتی مجلسک آلتیشلرله قبول ایتسی ، ملتک طویلرله تسمید ایلمی تنقید اولونیور ، دینیوردی که «جمهوریت آلتیش ایله ، دعا ایله ، شنلک و شهر آیین ایله یشاماز .» «جمهوریت برطلم دکلدز . ملت مجلسنده بر آفسون پیلدی . بوندن صوکره هرایش کندیلکنندن دوزله جک ، هر دردک حلوه سی کندیلکنندن بولنه جق دکلدز .»

بن جمهوریتییم دیه نلرک ، جمهوریتک اعلانی کونی قلمندن چیقه جق سوزلر بونلری اولمیلدی ؟

اك يوكسك شكل اداره مفكوره سنك جمهوريتدن بشقه برشي اوله ميه جفته قانع اولديغنى ادا ايدنلرله،
جمهوريت كله سنه «رپوت كې طاعنام» ديمسندكى معنا ومقصد نه ايدى ؟

مجلس حال اجتماعده بولمديغى زمان، اونك اعتيادى حائز برقاينهك اسقاط اوله جنى كې موهور
برفكرى ، افكار عموميه ده جانلاندروب بويله برحق «پادشاهلره بيله ويره مشدى . شمدى اوحق ،
رئيس جمهوره مى وريلىور ؟» سوالى كيمه ونه مقصده توجه اولونيوردي ؟!

بويازيلر صاحبك مقصدى ، جمهوريتى ، خلقه سودبرمكى ؟ يوقسه ، بونك پوت كې طابيله حق
برشي اولمديغنى آكلاتمى ايدى ؟ «جمهوريت ، بزه شكل اداره تحولى ايله برلكده ذهنيت تحولى ده
كتيريورى ؟ هيئت وكيله به كيره جك فانلره برر دولت آدمى قفسى هديه ايدىورى ؟» سوزلريله
دها ايلك آنده جمهوريتك قدر ويختنى ، اهميتنى تزييله قالقيشمق جمهوريتجى يم ديه نلردن انتظار
اولنيليرميدى ؟

اك خفيف بر روزكاردن بيله محفوظ بولنديرلسى لازم كلن نوزادك ، اونى پرورده اينديكى
سويله بنلر طرفندن ، بويله خير پالانمى جائزميدى ؟ !

بومطالعه لرى احتوا ايدن ، غزتهك ، ديكر برحيفه سنده «توريكه جمهوريتك اعلانى» سرلوحه سى
آلنده يازيلان برچوق مطالعه لر اينجده بويكى مرحله به كلن تورك ملتى عجب بوراده اوزونجه
بروقت حضور ايله ديكنه بيله جك ، بوراسى اونك اينجون برزندكى وقوت ، برراحت و سعادت منبى
اوله بيله جكمى ؟ بومرحله اونك بنيه اجتماعيه سنى قيروب دوكمه دن قوجاقلايه بيله جك برچرجيوه خاصيتنى
حائزميدر ؟ جمهوريت ، عجب ضرورت شون اوكنده چاره سزلكدن قاجوب التجا اينديكى برصاچاق
آلتى مى .. اوله حق كې اندیشه وناميدى ورن سوزلك زمانميدى ؟

جمهوريتك اميد ، راحت و سعادت وعد اينديكند شبه وانديشه سى اولان ذات ، اميد ، راحت
و سعادتى نردن ، هانكى منبعدن بكه يوردي ؟ جمهوريتك ملتزمك بنيه اجتماعيه سنى قيروب دوكمه سى
احتمالى ، جمهوريت طرفدارى اولان ذواتك دماغنده ناصل ير بوله بيليوردي ؟

§ ديكر برغزته جى ده ، «افنديلر ، استعجال ايدىورسكز !» ديه باغيرمنه باشلادى .
بوغزته جى افندى ، ملته شويولده ژورنال ويريوردي : « . . بحران ، على العاده يكي برهيئت وكيله
اتخابى صورتنده حل ايديله جكي پرده ، بالعكس صوك كونلرك بوتون كورولتورينه رغما ، بنه كيمسهك
قريب الوقوع اولديغنه احتمال ويريديكى جمهوريت مسئله سنك پك مثبت ، پك قطعى و پك مستعجل
صورتنده اورته به چيغمسنه سبب اولمشدر »

« جمهوريت احداثك قريب الوقوع اولديغنه احتمال ويريمن بالكلز افكار عموميه دكلدى . بلكه
آفترده اك مهم واك صلاحيتدار موقعلرى اشغال ايدن بعض ذواتده بويله بر احتمالى خاطرلرینه
بيله كتيرميورلردى . »

بو سوزلرله ، اعتراف اولمقده در ، كه صوك كونلرك بوتون كورولتورلى ، جمهوريتك اعلان
مانع اولمق اينجونس . . بومقصدى تعقيب ايدنلرك «مقررات اتخاذه استعجال» كورملرى طبيعيدي .
فقط ، «افكار عموميه ملكتك ده بوكوروشده - كنديلريله - برابر اولديغنه» ذهاب اولملرى خطا ايدى .

غزته سنی « بالونی اوجوردیلر آما ، ظالما اوجنی قاجیریورلر ! » و « آیلر غالب ککنجه دولایلر دوندیلر اما . . . نه استفامده ؟ » کی چیرکین ، حادی هزلیات ایله دولدوران غزته چی افندی شو بولده خطاب و عتابنه دوام ایدیوردی : « افندیلر ، دولتک آدینی طاقدیکنز ، ایشلری ده دوزلته بیله جکمیسنکز ؟ »

بو خطابله باشلایان یازیلر ، شوسطرلرله ختام بولیوردی : یکانه غنی ... « ملک و ملته خادم ایشلره باشلانیمسندن عبارتدر . اکر دون اعلان ایدلین جمهوریتک اوکان و منسوبینی بونی یابایله جکلرندن امین ایشلر یزده کندیلرینه - اويله ایشه جمهوریتکنز مبارک اولسون افندیلر ! - دبرز . »

بزی ، مستهزیانه تبریک ایدن بو صوک جمله ایله محرر ، جمهورینی بنمسه میور ، اونکاه علاقوسی اولدیغنی بیان ایدیور .

بشفه بر غزته چی محررده ، جمهوریتک اعلانی مناسبتیله یادیغنی تحلیل و تنقیده ، : « بزی متأثر ایدن قطعه ؛ ملی رهبر منک شخصنه حائدر . اک پویوک روحلی آدملر بیله ، شخصی قوت صاحبی اوله منک جاذبه سنه مقاومت ایده مه مشلدر . دیور و بونقطه نظری ، نیم نطقارمدن آلدیغنی سوزلرله تقویه ابتد کدن صوکره ، آمریقاتک استقلالنی تأمین ایدن واشینقتونک ، ناصل ، چقلکنه جکیلدیکنی و مجلسک ، هیچ بر شخصی نظردقه آلمه رق یالکیز عمومی منفعی دوشونه رک ، آلتی سنه ده قانون اساسی بی وجوده کتیردیکنی و اوندن صوکره ناصل واشینقتونه ریاست توجیه ایدلش اولدیغنی حکایه ایدیور و قانون اساسیمزک ، بوشکلده تعدیلنده نیم مثبت اولدیغنی خوش کورمیور .

بو محرر و امثالک ، جمهورینی طرز اعلانده ، جمهوریت اساسانه متعلق قانونده کوردکلری قصور و نقصانلری تنقید ایتلرینی صیمی تلقی ایده بیلیمک ایچون چوق صاف اولوق لازمدر . اکر بو محررلر ، جمهوریتک اعلانی کونی یافاره طرزنده مجومله باشلامیوب ، اولاه ، جمهوریت اعلاتی حسن تاقی ایتسهر ، صیمی قارشیلاره لردی . افکار عمومی بی تردد و تشته سوق ایده جک ، طرزده دکل ، فقط جمهوریتک ابی و اونک اعلانتک بک مصیب اولدیغنی افکار عمومی به تلقین ایدر یازیلر یازسه لردی اوندن صوکره یاه حقاری هر درلو تنقیدانک صیمیتنی ادماده حقلی اوله بیلیرلردی . فقط ، کوردیکمز صورت حرکت بویه اولامشدر .

افندیلر ، رؤف بکده بومناسبتله ، غزته جیلرله ملاقاتده بولنمشدی . رؤف بکک جمهوریت حقنده مطالعه سنی و حاکمیت ملیه دن نه آکلادیغنی تثبیت ایدن ملاقاتی ۱ تشرین ثانی ۹۲۳ تاریخی وطن غزته سنده او قومشدم . وطن و توحید صاحبلی و باش محررلری ایله رؤف بکک باش باشه ویره وک ترتیب ابتدکلری سؤال و جوابلردن بعضیلرینی ، تکرار ، برابر کوزدن کچیره لم .

— جمهوریت مسئله سنده ، افکار عمومی ده ، آنی بر حادته قارشوسنده قالمش اولوق حسی وارمش . شمدی به قدر لشغال ابتدیکی بوسکک مقاملر اعتباریله و استانبولی معنوی صفیله رؤف بکک نه دوشوندیکی منتخبلرینک صوروب اوکریمک حقاری ایش .

افندیلر ، بوسوالی ترتیب ایدنلره یزده برسوال صوره لم !

— اولاً ، افكار عموميه نه واسطه ايله مطلع اولمشور .. ثانياً ، استانبول منتخبلرى ، يلكز ، ايكي غزنه جىدىمى عبارتلى ، يوقسه ، عموم منتخبلو ، ايكي غزته جى به مبعوثلرينك مطالعه سنى صوروق ايجون وكلاتى و برمشاردى ؟ يوقسه رؤف بك « منتخبلرك بو حقتى كمال حرمته قبول ايدنلردن واپونى انتخاب ايدركن كوستردكلرى بوكسك اعتماده متشكر اولديغنى و اوكا لايق اولغنه چاليشه جىغنى ، توديع ايتدكلرى اماتى هر زمان و مكانده صيانت و حسن اداره ايجون قدرت و كفايتك صوك درجه سىنه قىرچاليشه جىغنه اعتماديورمه بيله جكلرينى » سويله مكه زمين حاضر لاق ايجونى ايدى ؟ كرجه ، برمبعونك منتخبلرى حقنده بويوله اداره كلام ايجسى بك موافقدر . آنجق ، برنده و زماننده و صميمى اولق شرطيله ! يوقسه ، جمهوريت اعلاننده ، افكار عموميه نك ، آنى برحانده قارشوسنده بر ايقلمش اولديغنى كى مرتب بر سؤاله منتخبلرك « توديع ايتدكلرى اماتى هر زمان و مكانده صيانت و حسن اداره » ايدى جى حقنده تايمينات و برمكه قالقيشمه نك معناسى نهدر ؟

حالبوكه افنديلر ۴۹ كيجه سى استانبولده جريان ايتمش اولان بروضعتى ايضاح ايدرسىم بوتون ملت كى استانبول اهالى سى نك ده حسيات حقيقه سى نك نه اولديغنى سهولته آكلارسى . جمهوريت اعلانى كيجه سى استانبول قوماندانى شكرى نائى پاشا ، استانبول خلقنك ممثللى طرفندن فاتح بلديه دائره سنده ترتيب اولنان بر ضيافته مدعو ايدى . پاشا ، ضيافت ائساننده آفرىدن بر تبليغ رسمى آلدى و اونى تطبيق ايتىمدهن اول محترم استانبول خلقنك محترم ممثللى نه اوقودى . تبليغ شوايدى : تور كيه بويوك ملت مجلسى جمهوريت اعلاتى تحت قراره آلدى . بونى يوزر پارو طوب انداختيله اعلان ايدى كىز !

استانبول خلقى ممثللى بوتيشير و تبلىغى بويوك مسرتارله و آلتيشلارله قارشىلاديلر و درحال بوتون استانبول خلقى نامنه قوماندان پاشانى و بر برلىغى تبريك ايتديلر . بناء عليه استانبولك محترم اهالى سى نامنه استانبول حسيات حقيقه سنى تغيير ايدرك بيانات و نظاها رانده بولتمه نك نعتدر كستاخانه اولديغنى ميداندهر .

رؤف بك ، « نجه ، مسئله نى جمهوريت كله سى اوزرندن مطالعه ايتك دوغرو دكلدر . » سوزلريله جمهوريتندن بحث دى ايتك ايسته ميور .

رؤف بكك اجتهادى : « . . . ملت نك رفاه و استقلالنك محفوظيتنى و عزيز وطن نك تماميتنى تايمين ايدن شكلك ، اك موافق شكل اوله جى مركز ندهر . »

افنديلر ؟ بو سوزلر ، ترتيب ايتدكلرى سؤالك جوايميدر ؟ رؤف بك سؤرولديغنى يازيلان : « هانكى شكل حكومت اك موافقدر ؟ » سؤاليميدر ؟ سؤال ، ديدىكم كى اولسه بدى ، او زمان ، رؤف بكك بو افاده سى مناسب بر جواب اوله بيلردى . فقط ، اوندن سوكرده ، رؤف بك سويله بر سؤال توجه ايتك لازمدى ؟ — تصور ايتدىكمز شكلك آدى يوقيدر ؟ شكل جمهوريت ، ملت نك رفاه و استقلالنى ، وطنك تماميتنى تايمين ايدن اك موافق شكل دكليدر ؟ اكر اويله ايسه اوزون سوزلرى بر طرفه براقورق « اجتهاد اك موافق شكلك ، شكل جمهوريت اولديغى مركز ندهر . » ديوورده مغالطه دن قورتولهلم . چونكه موضوع بحث اولان ، ملت مجلسه قنين و اعلان اولتان جمهوريتندر . مقصد كىز ، بو اعلان اولناندهن ده موافق بر شكل اولديغنى اينا و اشارت ايتك ايسه ، اونى ده سويله ييكىز ؟ اوترجيح ايتدىكمز شكل نه اوله بيلر ؟

رؤف بك ، اجتهادى صراحت سويله مكدن اجتناب ايدىور ، معلوم بر طاقم نظر ايتدن بحث ايدىرك ،

حکومتلرک یکدیگرندن آیریلان یالکز ایکی اساس اوزرنده متحرک بولندقلرینه قائم و بویکی اساسدن بری مطلقیت طرز اداره سیدر، دیور و شویله برمنطق یورودیور؛ کویا حکمدار، حق و صلاحیتی جناب حقندن آیر و بومشروعیته استناد ایله اجرای احکام ایدر. بو طرز اداره نیک محذورلری اولدیفندن ماتلر اخلاخلایده رک حکمدارلرک صلاحیتی قهید و مشروط قیلمشلر.. صوگسنه لرده ملتزمده مشروطیت مجادلایله ایشه باشلاهرق کندی ایشی کندی بیلهرک، کندی کوره رک، کندی قرار و برهرک باشارمق غایه سنه دوغرو یورومش؛ اتحاد و ترقی، مجلس استبدادندن قورتولاق ایچون (محمدخان خامس) . مجلسک فسحی حقنی بخش ایندیرمش؛ وحیدالدین، بو حقندن استفاده ایدهرک مجلسی فسح ایتمش؛ معلوم فلاکتلر اولش؛ بناء علیه مطلقیت اداره و سلطنت فردیه طرفداری اولق جائز دکلش؛

رؤف بک؛ «ملت، مقدراتی کندیسندن بشقه برکیمسیه تودیع ایتیبی نفسنه ذلت عداستدی» دیدکدن صوکره ملتک، حاکمیت مایه بی بلا قید و شرط تطبیق ایدن بویوک ملت مجلسی مؤسسان شکلنده انتخاب استدیکنی و بو شکلک بحث ابتدکی شکلردن ایکنجیسی و قناعتجه اک سالم و دوغرو برطرز اداره اولدیغنی سویلیور... بعده، رؤف بک؛ شو مطالعاتی درمیان ایدیور:

«اسم تبدیلی، هدف و غایه بی اخلاخل و یا تحویل ایدر ظننده دکل. بوندن بشقه کچن برطرز حکومتک برینه قائم اولان یکی طرزک مقبول و پایهدار اوله بیلیمسی آنجق بر شرطه قابلدیر. اوده، کیدینی آرا تدریمیه جق صورنده خلفک اکثریت قاهره سنک آرزولرینه موافق، سعادت لرینی مؤمن، شرف و استقلال وطنی محفوظ بولندیردیغنی کوسترمک و اثبات ایلکله در. عکسی تقدیرده اسم دیکشدریمکله و یا اوست طبعده شکل تبدیلی ایله حقیقی احتیاجلرک تطمین ایدلش اوله جغنی ظن ایتک علی الخصوص اک یقین برماضیده کوردیکمز اک آجی تجربه لردن صوکره خطای قاحش اولور.»

افندیلر؛ رؤف بک فکر و اجتهدانی ایضاح و تثبیت ایدن بو سوزلر اوزرنده بر آرزو قف ایتک ایسترم؛ رؤف بک، مقید و مشروط اولیان و ملت مجتبی فسح ایدمیلن فردی سلطنت طرفداری دکلدر؛ رؤف بک، اویله بر شکل حکومتک طرفداریدرکه او شکلده مات مجلسی مؤسسان ماهیتنده اولهرق حاکمیت ملیه بی هیچ بر قید و شرطه تابع اولقسزین تطبیق ایدر؛ بو شکلی واضح اقلده ایدم. رؤف بک دیمک ایستیورکه جمهوریت اعلانه تقدم ایدن شکل اک موافق شکل حکومتدر؛ فی الحقیقه، رؤف بک اوزون سوزلره تصویره چالیشدیغنی ۲۰ کانون ثانی ۱۳۳۷ تاریخی نشکیلات اساسیه قانوننک اوچنچی ماده سی محتویاتیدر؛ او ماده شودر: «تورکیه دولتی بویوک مات مجلسی طرفندن اداره اولنور و حکومتی (بویوک ملت مجلسی حکومتی) عنوانی طاشیر.»

معلومدرکه بوتشکیلات اساسیه قانونه کوره مجلس رئیس مجلس نامه امضا وضعنه و هیئت وکیله مقرراتی تصدیقه صلاحیتدار و وکیللر هیئتک، رئیس طبعیسی اولقله برابر دوتک رئیس اولدیغنه دائر بر قید و صراحت قانونیه یوقدر. بوقانونک تثبیت ایدلیدی کونلرده کی شرائط و تلقیات عمومیه دوشونولورسه قانونک مهم و اساسلی بر نقطه بی مهمل بر اققش اولقمده کی ضرورت کندیلکندن منقهم اولور. بواهمال، مجلس و مجلس حکومتی موجود اولقله برابر دولت ریاستی مقامنک، سلطنت فردیه لغو اولندقدن صوکره مقام خلافتده متجلی اولدیغنی فکر و قناعتنده بولنانلری، جمهوریت اعلانی کونه قدر امید ایچنده یشاندی؛ بناء علیه رؤف بک اک دوغرو اولدیغنی ادما ابتدکی حکومت

شکونده ، دولت ریاستی خلیفه‌نک عهده‌سنده تصور ایندیکنه شبهه بوقدر ؛ ایسته جمهوریت اعلانی اوزرینه رؤف بکی وکندهسیله هم فکر اولانلری تلاش و هیجانه سائق اولان سبب حسیقی ، دولت ریاستی مقامی ، رئیس جمهورک اشغال ایتمیش اولمسیدر . فی الحقیقه ، « رئیس جمهوردولتک رئیسدر » دیندکدن سوکره خلیفه‌یه ویریهلجک صفت وصلاحیتی تأمین ایتمکله مشغول واولک توجه وافتاتنی لطف‌الاهی تلقی ایلمکله ممنون اولانلرک سقوط خیاله دوجار اولمقدن متأثر و محزون اولملرنی طبیعی کورمک لازمدر .

رؤف بکک ، جمهوریت علیهدار اولدیفنی اعتراف ایتمکله برابر جمهوریت اعلان ایدلمش اولدیفنی برکونده اونک مقبول و پایدار اوله‌بیلرسی ایچون ، بر طاقم شرطلرک تحقیقی اثبات اینک لزومندن بحث ایتمی ، جمهوریتک ، ملتک سمادتی مؤمن اوله‌جفته اعتدای اولدیفنی صراحتاً کوسترمیورمی ؟

رؤف بک ، پایلان اینک ساده‌جه بر اسم دکیشدبرمکدن و اوست طبقه‌ده شکل تبدیلمدن هجارت اولدیفنی سوبیلهرک جمهوریت اعلانی کیفیتک ، طفلانه وعجولانه بر حرکت اثری اولدیفنی آکلامغه چالیشیرکن ؛ جمهوریت اداره‌سیله « حقیقی احتیاجلرک تطمین ایدلمش اوله‌جفتی ظن اینک... خطای فاحش اولور ، دیمکله جمهوریت طرز اداره‌سینه نه‌قدر بیگانه واوندن نه‌قدر اوزاق اولدیفنی اثبات ایتمیورمی؟ رؤف بک صوک قناصنی تأییدایچون «الیقین برماضیده کوردیکمز ان‌آجی تجربه‌لر»ی خطرلاتیور . افندیلر ! بواخطارله افکار عمومی‌یه نه آکلائیلمق ایسته‌نیور ؟ ملت نه‌دن تمذیر ایدلمک آرزو ایدیلیور ؟ بونی آکلامق مشکل دکلدن ظن ایدرم . رؤف بک عقلنجه دولت ریاستی مقامنک ، اوراده خلیفه‌نک اوطورمسی تمین ایدیلنجه قدر بشقه عنوانه بشقه بری طرفدن اشغال ایدلمه‌مسنی و فقط اشغال ایدلمش اولدیفنه نظر آ پایلان ایشدن رجعتی تأمین ایچون افکار عمومی‌یه ارجحاعه تشویق ایدیور . جمهوریت شکل اداره‌سنک قبولنده ، خطای فاحش اوله‌بیله‌جکفی ادعا ایدن ذاتجه خطانک نرسندن دونولورسه کار عد ایدلمک طبعی‌در . رؤف بک جمهوریت شکنک تقرر و اعلان ایدلمسی نقطه‌سینه تناس ایندیکی زمان شوپولده بیاننده بولونیور : « . . . افکاری داغیتیلر . بالآخره شکل جمهوریتک برکونده تقرر ایندیله‌لرک اعلانی خلقجه غیر مسئول ذوات طرفندن ترتیب ایدیلن بر شکک امرواقع حائده احداث ایندیکی فکری و اندیشه‌سی حاصل اولدی . بواندیشه بک طبیعی کورولمیدر . و بوندن خلقمیزک کچن تجاربندن منته اولدیفنی و اویایقلاق پیدا ایندیکنی آکلایه‌رق ممنون اولمیدر . بن شخصاً ممنوم . » افندیلر ، شکل جمهوریتی برکونده تقنین و اعلان ایدن ، رؤف بکک‌ده بک کوزل تعریف و توصیف ایلدیکی وجهه « استقلال مجاهده‌میزک یگانه تمل طاشی اولان و حاکمیت ملیه‌نی بلاقید و شرط تطبیقده یوکسک قدرت و قابلیت کوستردیکی ، نتیجه فعلیه‌سیله ثابت اولان ، بوبوک‌ملت مجلسی ، ایدی . موضوع بحث ایندیکی غیرمسئول ذواتدن متصدی مجلس افسکارینی جمهوریت اعلانه اماله ایدن و مجلسه بوخصوصده تکلیفانده بولنان ایسه ، او ، بن ، ایدم و اونک بن اولدیفنی ، هرکسدن ده اای رؤف بکک آکلایه‌بیله‌جکفی قبول ایتمکده خطا یوقدر . اگر بونده خطاوارسه ، « سنه‌لردنبری میانه‌میزده آرقداشلق و قارداشلق حسلرندن بشقه متقابل اعتماد و بکا قارشی بوکسک حرمت حسلرله متحسس اولدیفنی ، افاده ایدن رؤف بکک بنی هیچ طانیامش اولدیفنه حکم اینک لازم کلیر . »

§ نېم تشبثات و اجرا آتې ، خلك اندېښمنى موجب اوله جق ماهېته تلقى و اعلان شاماني
اېدن خلق مانه عكسې ، فضولى اوله رق ، بيان اېنك ، خلقه بوانديشلىرى صنې اوله رق تلقين اېچون
تشبث اېنكدر . « خلك كېچن تجاربېدن منته اولدېنى و اويايقلىق پېدا اېنديكى آكلایمىق منون
اولملىدر ، بن شخصاً ممنوم . » دېن رۇف بكه ، بوسيله اېله بر نقطه بنى خاطر لائق ممكندر . خلقده
تيفظ و انبأ حسلىرى انكشاف اېتدېر مكه عمر بنى حصر اېتمش بر آدامه قارشى بويه قونوشولمىز و خلقده
بوحاسيتك تجلىسى كورمكده كندېستك بندن زېاده اظهار ممنونيه نه حق و نه ده صلاحيتى واردى .
رۇف بك ، بونون وطنى دشمنلره اشغال ساحه سى پايله جك موندر وس متاركه نامه سنك ، سوق الجېش
قطعه سندن بحث اېدن ماده سنى اسرواقع حائده قبول اېنديكى زمان ، ملتك نه قدر دلخون و انديشه ناك
اولدېنى حس اېتدېمى ؟ صوك زمانه قدر ، جمهوريت اعلانك فرما سنده بيله ، رسمك آلتنه
« موندر وس متاركه سنى امضالان ، قط لوزان معاهده نامه سيده انتقامى آلان رۇف بك ،
« قېشه سيه . — طرفدارلېنك متظماً پروپاگاندا اېتدېكرى بو ذات ، نورك ملتك حقي املرېنه ،
صمىسى حسلىرېنه بزدن فضله ناس اېنديكى ، بزدن فضله اواملر و حسله علاقه دار و مناسبدار اولدېنى
ادايه قدر ايلرى واره مليدر .

رۇف بك ، بيانك بر طرفنده ديوركه : « رجال مسئوله بوحقايى (يعنى جمهوريت اعلاني اسبابى)
لك صلاحيتدار مرجع مذاكره و قرار اولان مجلس عالى واسطه سيه ملتى تنوير و اذهاني لطمين
اېده جكدرك ؟ افكار عموميه نك بونى بيلمى بر حق طبعي سيدر . » افنديلر ! بو سوزلرده منطق
پوقدر . اولاً ، رۇف بكده ديمورى كه « حاكيت مليه بنى بلا قيد و شرط تطبيق » اېدن مجلسدر ،
اوحالده هانكى رجال مسئوله ، ملت مجلسى بك مشروع و عالى برقرار اتخاذ و آنى اسباب موجه سيه
نشر و اعلان اېتمش اولسندن دولابى استيضاحه چكه حكدرك ؟ ! برماكتده ، بر هيت اجناعيه ده ،
بر انقلاب پايدېنى زمان البته اونك اسبابى وارد . آنجق او اعلاني پاپانلر ، اېنماق ايسته مين عنود
حصولىرى اقناعه مجبور ميذر ؟ جمهوريتك البته طرفدارلرى و عله دارلرى واردى ، طرفدارلر ، نه اېچون
و نه كې قناعتلره و ملاحظه لره بناء جمهوريت اعلان اېنديكى ، عله دارلره ايضاح و قناعتلرند
و اجرا آتلرند اصابت اولدېنى اثبات اېنك ايسته لرده ، اونلرك ، قصدى نمر دلرېنى ازاله اېده بيله جكى
قبول اولنورى ؟ بالطبع طرفدارلر مقتدر ايسلر مفكوره لرى هر هانكى بر صورته ؟ اختلاله ،
انقلابه ويا اشكال مقبره دن كچيره رك تطبيق ايدلر ، بو ، مفكوره انقلابچلرېنك وظيفه سيدر . بوكا
قارشى اعتراضلر ، پاينارلر وارتجاعكارانه تشبثلرده ، عله دارلرك پامقندن كرى طور ميه جفلىرى
حركتلردر . جمهوريت اداره مرك اعلاننده رۇف بك و امثالك پادقلىرى كې .

§ افنديلر ، عېنى كونلرده ، استانبولده بولنان اردو مفتشازمده ، غزته لره ملاقات ويره رك ،
مختلف و سيه لره ترتيب اولنان ضياقتلرده ، نطقلر ايراد ايلهر رك اظهار حسيات اېديورلردى . جمهوريتك
اعلاني اوزرېته استانبولده بعض ذوات و بعض غزته جيلر ، خليفه ده ، درول پادېرمىق هوسنه دوشدېلر .
خليفه نك استعفا اېنديكى ويا اېده جكى حقنده ، غزته لره روايتلر ، تكذيبلر نشر اېدلدى .

صوكره دېندى كه : « خبر آلا دېنمزه كوره مسئله بويه بر روايتدن عبارت اولدېنى كې ، بر تكذيبه

حل ابدیله جك قدر بسیطده دكلدر . محقق اولان بز جهت ولودركه، اوده جمهوریت اعلانك یكیدن برخلاف مسئلهسی اورتهیه چیقارمش اولمیدر . »

خليفة ، « یازمخانهلری باشنده اوطوردقلری حالده (۱) ، وطن غزتهسی محررینه بیانانده بولمیشدر ، دیپهرک ، خليفةك بوتون مؤمنلر طرفندن آثار نوجه کوردیکی ، آسیانك الک هجرا کوشه لرینه وارجهیه قدر عالم اسلامدن بیکلرجه مکتوب وتلفراف آلدینی وبرچوق محللردن هیئتلر کلدیکی طرزنده سوزلرله خلافت موقعنك قولای قولای صارصیلیر بر موقع اولدیغنی آ کلاتغه چایشدقدن صوکره ، عالم اسلامده اعتراض واقع اولدقجه خليفةك استفا ایدوب چکیلیمه جکی اعلان اولونیوردی . عینی زمانده « حکومت بر چوق داخلی مسائلی تنظیم ایتمکله مشغول اولدیغندن شمدیه قدر ، وظائف خلافتی تنییت ایله اشتغاله امکان بولامامشدر . حکومتک داخلی مسائل ایله چوق مشغول اولدیغنی عالم اسلام ده البتهیلیر وشمديه قدر وظائف خلافت ایله اشتغاله امکان بولنامسینی طیبی کورور . » جهلرله ، بزى وظائف خلافتک تنییتنه دعوت ایدرکن ، شمدیه قدر ، بونی بامدیغیزی معذور کورن عالم اسلامک ، بوندن صوکره معذور کورمیه جکندن بیلدیرهرك ، نوعما ، تهیدید ایدیلبوردق . برطرفندده ، عالم اسلامک بو خصوصده ، بزه تأثیر یامیسی ایچون نظاردتی جلب ایدلک ایستنیوردی . وطن غزتهسنك ۹ تشرین ثانی ۳۳۹ تاریخی نسجهسندده اوقودیغمز بویازیلری ، ۱۰ تشرین ثانی ۳۹ کونکی ، طنین غزتهسندده ، خليفةبه یازیلان بر آچیق مکتوب تعقیب ابتدی . لطفی فکری بکک اولان بومکتوبده ، خليفةك استغفاسنه دائرخبرلردن ، ملتک نه قدر مؤلموبدبخت قالمقده اولدیغنی اثبات ایچون برواپور حکایهسی اویدورولمیشدی . واپورده اوطورانلرک ، خليفةك استغفاسی خبرینه مطلع اولونجه جهرملرینه حزن وانديشه چوکش . بربرلرینی طانیملر صمیمی کوروشمکه وچوق کوروشمکه باشلامشدر . مشترک اندیشه بونلری بردقیتهده دوست ایتش . »

لطفی فکری بک « کوکل ایستیورکه » بواسطفا سوزی ابدیاً کومولسون فالسین . دیور ، چونکه : دنیا ایچون بر مصیبت اولور » مش . »

لطفی فکری بک ، ملت شونیده تلقین ایدیوردی : « حیرتله وتأثرله کورولمیدرکه بوکون شو خزینه معنویه (یعنی خلافت) تعرض ایتک ایستهینلر ، خارجدن کیمسلر ، ملل اسلامیه دن تورکی - بیکه مینلر دکلدر . بالذات ، بز ، تورکلر کندی آلزلره بو خزینهك آلزدن ابدیاً چیقارلمسینی اسناج ایدیه بیه جک تشبثانده بولونیورز ! »

§ اندیلیر ، اجنبیلر ، خلافته تعرض ایتیلرلردی . فقط ، تورک ملتی تعرضدن قورتولیوردی . خلافته تعرض ایدنلر ، ملل اسلامیه دن ، تورکی چکهمینلر دکلدی . فقط ، چناق قلمعهده ، سوربهده ، عراقده ، انگلیز وفرانسز بایراقلری آلتنده تورکلرله اوروشان ملل اسلامیه ابدی . تورک ملتته قولایلقله تعرض ایتک ایچون محفوظیتی ترجیح اولنان خلافتک ، اورتهدن قالدیلمسینی « تورکک ایچون براتحاددر . » دییه توصیف ایتک ، خلافتی اورتهدن قالدیرمق ایچون ، بز ، تورکلر تمبثانده بولونیورز سوزلرله جمهورینک هدفنی تصریح واعلان ایتک ، شبهه سز تأثیرسز قالدی .

§ لطفي فكري بكك طينده انتشار ايدن آچي مکتومنده کی قطعه نظر ، ايرتسي کونی طنين باش محرری طرفدن تأييد اولندی .

۱۱ تشرين ثاني ۱۳۳۹ - ۹۲۳ تاريخي طينك « شمدي ده خلافت مسئله سي ، عنواني باش مقاله سي اوقونجه ، جمهوريتك اعلانه مانع اولاميانلرك ، خلافت مقامي ، هرچه بادآباد ، طوته بيلمك غيرت و فعاليتنه كچدكلى آ كلاشيلير . بومقاله ده ، شهزاده مکتوبلرني نشر ايدرك ، افكارى ، خاندان لهنده پرورده ايتمهك چاليشان طينك ، خاندان حقونه قارشى چيركهن تعرض ياپيلمش و بوني ياپانك ، فرقه مزك خاص الخاص زمره سندن بولنمش اولديني و حكومت جمهوريه يي ملت نظرنده فنا كوسترمك ايجون ، نه سويله مك لازمه اولر ؛ يزلقدن صوكره ، خليفه مك استهاسي شايه سنه تماس ايديله رك « آرقه دن آرقيه و بولش برقرار قارشوسنده يز . « دينور و ملت مجلسك بوقدر قيد آلتنده قالدیغنى ، خارجه و بربلن قرارلری تسجيل موقعنه ايندرليكنى كورمك جدا آلم اولبور . « سوزرله ، مجلسي عليهمزه تشويق ايديلور . . جمهوريت اعلائي قبول ايدن مجلسك هيچ اولمازسه خلافتك العاسنى ، امر واقع ياپاماسنى تأمينه چاليشيلوردى .

طنين باش محررى ، خلافت حقنده کی قطعه نظر و مطالعه سنى شو سطرلرله تثبيت ايديلوردى : « خلافت بزدن كيدرسه ، بش اون ميلیونلق توركي دولتلك ، علم اسلام ايجنده هيچ اهميتي قاليه جفتي ، آوروپا سياستى نظرنده ده ، اك كوچوك و قيمتميز برحكومت موقعنه دوشه جكمزى آ كلايه بيلمك ايجون بويوك بردارسته لزوم بوقدر . ملتپرورلك بوميدر ؟ حقيقي ملت حسنى قلبنده دويان هر تورك مقام خلافته درت آل ايله صاريلق بيپوريتنده در . »

افنديلر ، خلافت حقنده کی مطالعاتى ، بوندن اول ، ايضاح ابتدايكم ايجون ، بو سوزلری ، بوراده ، تحليله لزوم كورميورم . آتجق ، مقام خلافته درت آل ايله صاريلق مجبوريتنده بولنان برشكل اداره نك ، برشكل جمهوريت اوله ميه جفتي آ كلايه بيلمك ايجون ده ، بويوك بردارسته لزوم اولمديني سويله ككه اكتفا ايدم جكم .

طينك باشلاديمز باش مقاله سنك دهاا برايكی نقطه سنه نظر دقتي جلب ايدم جكم .

خاندان عثمانیده قبول ايدلمش و بناء عليه والى الابد توركيه ده قالمسى تحت تأمينه كيبرمش خلافتي آلدن داجيرمق تهلكه سنى ايجاد ايتك ، عقل و حيت ايله ، حس مليت ايله ذره قدر قابل تأليف دكلش (۱۰۰)

طنين باش محررى ، كنديسنك جمهوريجي اولديغنى اعلان ايتشدی . فقط اويله بر جمهوريجي كه جمهوريت اداره نك باشنده خليفه اوله رق عثمانلى خاندانى بولنه جقدر . بوقسه ، ياپلان حركت عقل و حيت ايله ، حس مليت ايله ذره قدر قابل تأليف اولمازمش . . خلافتي ، آزدن كيتمسه ذره هدرامكان قالمه جق صورتده محافظه يه مأمور ايمئز . . وجودى ميدانه چيقان ترتيبات عقيم قالسين ايمش . .

افنديلر ، بو يازيرلك معناسى و بومطالعهلردن مقصد نه اولديغنى بوكون سهولته آ كلاشيلمقده در .
يارين ، دها بارز برصورتده آ كلاشيله جقدر . انسال آتیه نك ، توركيه ده جمهوريتك اعلاني كونی ، اوكاك پي رحمانه برصورتده هجوم ايدنلرك باشنده ، جمهوريجي يم اداسنده بولنانلرك اخذموقع ابتدايكنى كورمه رك متعجب قاله جفتي اصلا فرض ايتمكز ! بالعكس ، توركيه نك منور و جمهوريتپرور اولادى ،

بويه جمهوري کچينمش اولانلارک حقيقي ذهنيلىرىنى تحليل و ثبوتده هيچده ترددده دوشميه جگلدرد .
اونلر ، سهولته آ کلايه جقلردرکه چورومش بر خاندانک ، خليفه عنوانيله باشنک اوستندن ذره
قدر اوزاقلاشمسنة امکان قاليه جق صورتده محافظه سنى مجبوري قیلان پر شکل دولته ، جمهوريت
اماره اعلان اولسه بيله ، اونی یشاتقى قابل دکلدرد .

اقتدیلر ، او کونلرک نشریاتی میانده ، دها ایکی قطعه واردی . بری بنم خسته اولدینم مسئله سی ..
دیگری ده مرحوم انور پاشانک ، تورکستانده خدماتی و برحیات اولدینی . . انور پاشا ، مملکت
خارجنده قالدینی زمان ، اتحاد اسلام ایچون چالیشیورمش و (داماد خلافتناهی) عنواتی قولانیرمش ..
حی تورکستانده قازدیردینی برمه رک بر طرفته بو عنواتی ده حک ایتدیرمش ایدی .
بو ایکی قطعه دن ده منادیاً بحث ایتک البته مقصد سز دکلدی .

اقتدیلر ، اشارت ایتدیکم بو مطبوعات نشریاتی و بر طاقم ذواتک وضع و طوری خلاصه اوله رق
شو بولده اقا ده اولنه بیلیر : و اساس اولان حاکمیت ملیه در . حا کیمیت ملیه جمهوریتک تکاملیدر .
تورک ملتى حا کیمیت ملیه بی ادراک ایتدی ، جمهوریتک اعلانه لزوم بو قدر ؛ خطا در . تورکیه ده
ایک سالم شکل ، حا کیمیت ملیه اساسی محافظه ایتمکه برابر ، اداره جمهوریه اعلان ایتیب ، ریاست
دولته خلیفه عنواننده عثمانی خاندانندن برنی بولندیران مشروطی بر شکلدر . ناصل ، که انکلتزه ده ،
حا کیمیت مایه موجود اولمغه برابر دولت ریاستنده برقرال وارد و او قرال عینی زمانده هندستان
ایچر اطوریدر .

اقتدیلر ، بویه بر برنسیب اوزرنده برلشمش اولان ذوات کندیلرینی ، سوزلریله ، وضعیتلریله ،
یازیلریله کوسترمش کبی ایدی . بوزمره نک باشنه رؤف بکک انتخاب ایدلریکنه حکم اولنه بیلیردی .
عناصر و مسالک مختلفه دن مرکب زمرة ، رؤف بکی مقصدلریکنه اقا ده سنه و مدافعه سنه اک موافق بر
شخصیت تلقی ایتشلردی . اوندن بویوک امیدلره انتظار ایدله بیله جکی ذهابنه دوشمشلردی . اوندن
سوکرمه درکه رؤف بکک آقریه حرکتی واقع اولدی . وطن غزنه سنک روایتنه کوره ، برجم غنیر ،
رؤف بکی آقریه تشییع ایچون طوبلاندی . کاظم قره بکر پاشا ، رأفت پاشا ، علی فؤاد پاشا ،
عدنان بک بوج غنیرک باشنده کوستریلیوردی . وطن غزنه سی بو تشییعدن بحث ایدرکن ، رؤف
بکک آقریه ده ، مجلسده تعقیب ایده جکی . مسلک سیاستی ده ملته اعلان ایدیوردی . رؤف بکک
مجلسده کی فعالیتنک منفی و شخصی اولیه جی ، رؤف بکک فعالیتنک ، مملکتک ایسکلی و صلاحی
و قانونلرک حا کیمیتی تأمیننه معطوف برسی اوله جی . . رؤف بکک بویوک ملت مجلسنده ، بر صلاح
و انتظام عنصری تشکیل و خیرلی برنسیلری مدافعه ایله جکی تصریح ایدیلیوردی .

§ وطن غزنه سی صاحبک ، بو ایضاحات و تأمیناتی کندیلکندن ویرمکه صلاحیتدار اولدینی
الیه قبول ایدله مزیدی . حالبوکه ، رؤف بک ، فرقه مز نامنه مبعوث اولمشدی . فرقه مزک پروضامنی
تعقیب ایدله جکدی . فرقه دن ، چیقمق سزین ، مستقل بر سیاست تعقیب ایتمه سی ایجاب ایدردی .
رؤف بک ، هنوز فرقه دن آرلیدینی اعلان ایتمه مشدی . بو فکرده اولدینی ، بالآخره فرقه دن ،
آبرله مقده کوستردیکی اصرار ایلده تأیید ایتمشدی . بناء علیه ، هم فرقه ده قائل و هم ده فرقه
موسیپیلینی اخلاص دیمک اولان ، کندینه مخصوص ، برسیاستی مستقلاً تطبیق ایتک قابل ایضاح دکلدی .

افندیلر ؟ بو یوله حرکتله ، وارلیق ایستینلن نتیجهی کشف ایتک کچ و کوچ اولدی .
آرزو ایدرسه کز بونقطه تک توضیحه مدار اوله جق ، بعض بیاناتده بولنهیم .

§ رؤف بک ، آنقریه کلدکن سوکره ، فرقه اعضاسیله ، یاقیندن آرقداشجه تماسله کیردی ؟
فقط ، بوتون تماس و حسابالردن بره دف تعقیب ایتدیکی استدلال اولونیوردی .

رؤف بک ؟ (جمهوریت اعلاننده استعجال ایدلشد . بو استعجاله سبیت ویرنر غیر مسئول
کواندر . بو طرز حرکتک ایچ یوزنی آکلامق لازمد . مجلس ، حاکمیت ملیه بی بحق محافظه
ایده یلملیدر . مجهول مقصدلره سوق واداره اولغنه مس حیقارلرزه زویه واریله جنی بیله من .
جمهوریتک اعلاتی ضروری قیلان سبب نه ایش ۱ ؟ جمهوریتک فی الحقیقه ، بزم ایچون نافع و لازم
اولغنی اثبات اولغیلیدر .) طرزنده بر طاقم پروپاگاندا لره ، آرقداشلری ، فرقه نی ، علمیزده تشویق
و تحریک قوبولدی .

رؤف بک ، استانبولده کی بیاناتک صوکنده ، دیمشدی ، که « بو استعجالک بر سبب مقول
و مفرومی بولندینی ، مجلس و حکومت ، ملته ابراز و اثبات ایتلیدر و ایدم جکدر . »

§ اوله ده بک کوزل آکلاشیلیوردی ، که رؤف بک کیجه لی ، کوندوزلی دوام ایتدیکی تماس
و حسابالردن مقصدی ، فرقه و مجلس اعضاسی ، بو نقطه نظریته اماله ایلکدی . بوکا موفق
اولدکن سوکره ، جمهوریت اعلانی مسئله سی ، تکرار ، مجلسده موضوع بحث ایتدیرمک ایستیوردی ،
بونکله استهداف ایتدیکی فایده ، مجلس و حکومتی ، مستعجلاً جمهوریتک اعلاننده مقول و مشروع
بر سبب اولوب اولادینی اثباته مجبور ایتکدی . کندی علقنجه و طرفدارانک تلفیقینجه مقول و مشروع
بر سبب ابراز و اثبات ایتک کوچدی . مقول و مشروع بر سببه مستند اولامیان جمهوریتک اعلاننده
استعجال و خطا اولدینی ثابت اوله جق و کویا ، خطا تصحیح اولنه جق !

افندیلر ؟ رؤف بک ، فعالیتک هدفی و مقصدینک ماهیتی آکلامق ایچون ، برهفته لی بر مدت
کافی کلدی . بالطبع ، کیمک طرفدن اولورسه اولسون ، جمهوریتیلر ، بو طرزده بر فعالیت ده فضل
مساعده ایدمزلردی . رؤف بک وضع یحنه ایتک ایستدیکی اوبونی کشف ایدنلر ؟ بر فرقه اجتماعنده ،
رؤف بکی ، امتحانه چکمه قرار ویردیلر . بو اجتماعی خاطر لارسکز . بو اجتماعده جریان ایدن
مذاکرات ده ، عیناً انتشار ایلشدی . اوده مطالعه ییورولشد . بن ، بوراده ، او اجتماعک
تفصیلانه کیریشه جک دکلم . و آلکز ، او وضعینک ، اقتران ایتدیکی نتیجه بی حقیق معنا و مدلولنده
اقداده مدار اوله جق بعض تحلیللر یایمینی ، افکار عمومی تک تنوری ایچون لزومی و فائده لی کور ییوردم .

اولا ، شونی ، آییقجه عرض ایتلیم ، که رؤف بک ، تعرض ایچون هنوز حاضر لانی
اکمال ایله مشغول ایکن ، تعرضه معروض قاللشد . کرجه ، بعض غریزله منفی نشرات ، خلیفه به
و بر شهزاده آدیریلان وضعیتلر ، رؤف ، عدنان بک لک و بعض قوماندانلرک خلیفه بی زیارتلری ،
خلیفه و شهزاده حقتده سوز سوله یلنره ، یازی یازانلره بعض طرفلردن یادیریلان محقرانه هجوملر ،
ملکته تددلر ، افکارده تشویشلر اولاندیرمقدن خالی قالامشدی . فقط ، مجلسده تعرضه کیمک ایچون ،
بو کافی کورولمهش ، آنقریه مجلس اعضاسی اوزرنده ده ، جلیشیق لزومی کورولش اولدینی
آکلاشیلیوردی . ایشته ، بوسوک استحضارات یاییلرکن ، رؤف بک ، حرکتده تقدم ایدلشد .

§ فرقه غروپی ریاسته برتقریر ویرجیلیدی. فرقه غروپی رئیس عصمت پاشا لیدی. بوتقریرده
«رؤف بکک استانبول غزملرنمکی جمهوریتک اعلانه اعتراض یوللو بیاناتک جمهوریتی دوچارصنف
ایستدیکی بویانات صاحبک اطرافنده برخالف فرقه تشکل ایستدیکی قناعتک موجود اولدینی، درمیان
ایدیلهرك، کیفیتک فرقه غروپنك مذاکره سنه عرضی تکلیف اولمیشدی.

فرقه نك اجتماع ایستدیکی ۲۲ تشرین ثانی ۱۳۳۹ کونی، بنده اجتماعدن اول، اجتماع سالونه
متصل اولطهده بولویوردیم. رؤف بکک یانجه کلدی. بندن، مذاکره یه قاریشمه مقلغی رجا ایستدی.
چونککه بکا خطاباً سوز سویلیه میه چکنی بیان آیلدی.

قطعياً، مذاکره به مداخله ایتمه چکمی هیچ برسوز سویله مک نیتنده اولمدیغی فقط، فرقه
رئیس صفتیه مذاکره نك صورت جریانی کورمک اوزره، مذاکره سالونه کیره چکمی بیلدیردم.
مذاکره سالوننده دخی حاضر بولمغه مقلغی رجا ایستدی. بونی قبول ایتمدم.

رؤف بکک، بنم مداخله وحضورمی، برطرف ایتمکده حقیقی مقصدی نه ایدی؟ حضورمده ویا
بنم مخاطبم اوله رق، بیانات ومدعیانده بولمسنه مانع اولان جدآ، بکا اولان حرمتی می ایدی؟ بوکا، اینانق
جائز اولاماز. بنم آکلادیغمه کوره، رؤف بکک، مخاطب ومخاصم اوله رق، عصمت پاشانی آتقی ایستوردی.
بنم حضورم اولمدینی تقدیرده فرقه اعضاسی میانندن کندینه طرفدار چیقیه بیله چکی ذهبانده بولویوردی.

فرقه غروپی، عصمت پاشانک ریاستنده اجتماع ایستدی. عصمت پاشا، ریاست مقامندن،
موضوع مذاکره یی ایضاح واهمیتی اشارت ایتمکدن سوکره «بوکونکی اجتماعده، بنم، ده کرسیده
سوز آلمه ایجاب ایده بیلیر.» دیهرک ریاستی بشقه سنه ترك ایستدی.

تقریر صاحبک ایضاحاتندن سوکره، سوز آلان رؤف بکک اوزون بیاناتده بولندی.

رؤف بکک، استانبولده کی بیاناتی مناسبتیه برسوه تفهم حاصل اولدینینی وبونی حل ایتک ایچون
آرقداشلره حسب حالرده بولندینینی سویلدکدن سوکره «بزم اگر تنقید ایتک ایستدیکمز برنقطه وارسه
اوده اُردر.» دیدی.

«چوق خالص نیتله پاشانوب اوغرنده جانلر فدا ایلش، چوق قوتلی پرنسیپلرک، تطبیقاتنده
پایلان خطالر یوزندن، سقلا ندیغنی ده، ظن ایدرم، هیچ بریمز جفالقلم ود ایدمیز.» مطالبه سنی ده
عیناً آلیورم.

شمیدی، بوا یکی جمله لوزرنده، برآن دورالم، رؤف بکک تنقید ایتک ایستدیکی اثر، هانکی
اُردر؟ جمهوریتی؟ یوقسه، جمهوریتک طرزاعلانچی؟

اثر اولان جمهوریتدر! طرز اعلان شویله ویا بویله اوله بیلیر.

رؤف بکک، «قوتلی پرنسیپ» دیدیکی جمهوریت پرنسیپی میدر، تطبیقاتنده پایلان خطا یوزندن
سقلا نمستندن قورقدینی جمهوریتدر؟

اخذیلر؟ موضوع بحث اولان جمهوریتک کندیچی ولونک ملکتمه اعلانیدر.

جمهوريت اداره نك تطبيقك صفحاتك خطالى اولديغنى ادا ايدمك قدر هنوز زمان كچه مشدى .
رؤف بكك تلاشى جمهوريت اعلانك فر داسنده باشلايور وايكى اوج كون كچمەدن بيانانده بولونيور .
رؤف بك ، بيانك دلالت ايتديكى معنا وفكرلى برر صورته تاويل و تفسير ايدرك ديدى . كه :
« دوينولرم ، جمهوريت اداره دن بشقه هيچ بر اداره نك طرفدارى اولمديغم مر كزنده در . » رؤف
بكك ، بو اعترافى اعضا نك موجب ممنونيتى اولدى و (براوو سسلرى) ايله قارشيلاندى .

رؤف بك ، « عزيز دوينولرم » ، « قدسى دوينولرم » ديه سويلديكى بوسوزلرنده ، صميمى
وجدىمىدى ؟ ! بن ، بلاترد ، خير ، دييورم ، افنديلر . چونكه ، آنقره دن مفارقتنده ، كنديسنه
جمهوريتدن بحث ايدن كاظم پاشابه (مجلس رئيسى) : « بوكا مانع اوله بيليرسك مملكته بويوك خدمت
ايتش اولورسك ! » ديه نك رؤف بك اولديغنى بيليورم .

رؤف بك ؛ جمهوريتى ترتيب و اعلان ايدن غير مسئوللردن ، برطاق مشاور و متخصصلرى قصد
ايتديكى ده سويله ريك بونده ده ، سوء تفهم اولديغنى آكلامق ايستدى و « بويه اولنجه بن قوللانديغم
افاده دن شو ويا بو ذات غير مسئولدر ؛ آكلاشيلمسين ، بونى بندن بكلمك خطا اولور . » ديدى .

رؤف بك ، بو تاويل ايله ده كوسترييوردى كه بوكونكى ، فرقه اجتماعنده ، فرقه نك سوء نظرى جلب
ايتكمسزين ، مقصدلرى ، سويلكى تايمين ايچون ايجاب ايدن نقطه لرده رجعت و تاويل طريقى طوتمشدى .
فى الحقيقه ، اصل نقطه نظرندن واز كچمش دكلدى . مثلاً شوسوزلره دقت بيوريكز : « توركي
حكومتك شكلى نه در ؟ ديه واقع اولان سؤوللره قارشى در خاطر بيوريايركه ، بيوك رئيسمز ،
بوكر سيدن مثبت بر جواب اوله رق اعلان بيورديلر ، كه ، توركي بويوك ملت مجلسى حكومتى شكليدر .
هانكى اداره يه بكي زيور ديديلر . بزه بكي زيور . چونكه بز ، بزه بكي زرز . بزه مخصوص اداره در .
بو بورديلر . بو ، بن وجداننى تطمين ايدن الك بوسك بر افاده ايدى و بوكا اعتراض ايتك چوق مشكلدر
وطن ايتك كه انصاف ايله اعتراض ايدمك خارجه و داخلده آدم بولونسون . بوتطمينكار و بويوك
سز زلردن صوكره ، بوتك بويه ؛ قاينه بحرانى يوزندن اداره ايديله مز برشكل اوله رق كوسترييلوبمه
اسم فرق قدر اولان جمهوريت كله سنك قونغسى ، اسكيسنه بو قدر اعتماد ايتديكمز و خلقك اعتماد
ايتديكى بر شكلك سقط اولدينى بر بحران زماننده آكلاشيلدى و بريكى اداره كلى . » « بو حس ايله
متحسس اولانلرك مرتجع اوله قلىرى ظن ايتيه جك كزذن امين اوله رق سويليورم ، عجباً بوده ناقص
كورولورده بونى اكال ايدمك برشكل وارميدر ؟ ديه نلر زرد و انديشه ايتديلر . »

« . . . براهالى كه جمهوريته طرفداردر ، براهالى كه حاكيت مليه بلاقيد و شرط ملتده اولدقجه
جمهوريتدن بشقه برشى بو قدر ، بونى ايتيور ، ايتيور اما تطبيق ايدمىزده ديكر برشكل
صورتنده قايرز ، ديه تاثر و انديشه دويارسه ما بوسى اولق لازمدر ، ممنونى اولق لازمدر . »

§ افنديلر ، سلطنت دورندن ، جمهوريت دورينه كچه بيلمك ايچون ، جله نك معلومى اولدينى
وجهه ، برانتقال دورسى يشادق . بودورده ، ايكي فكر واجتهد ، بربريله منادياً مجادله ايتدى .
اوفكرلردن برى ، سلطنت دورينك اداممى ايدى . بو فكرك طرفدارلرى صريح ايدى . ديكر فكر ،
سلطنت اداره سنه ختام و پردك اداره جمهوريه تأسيس ايلكدى . بو بزم فكر مزدى . بز فكر مزى ،
صريح سويله مكده محذور كوريوردق . آنجق نقطه نظر نك قابليت تطبيقه سنى محفوظ بولنديروب

زمان مناسبند تطبیق ایده بیلیمک ایچون ، سلطنت طرفدارلرینک فکرا لینی تطبیق ساحه سندن اوزاقلادیرمق مجبوریتند ایدک . یکی قانونلر پایلدقجه ، بالخاصه تشکیلات اساسیه قانونی پایلیرکن ، سلطنت طرفدارلری ، پادشاه و خلیفه نك حقوق و صلاحیتک تصریحئنده اصرار ایدرلردی . بزه بولک زمانی کلدیکنی و لا لزوم اولدیفنی بیان ایدرک اوجهتی مسکوت برافقده قائمه کورپوردق .

اداره دولتی ، جمهوریتدن بحث ایتمکسزین ، حاکمیت ملیه اساساتی دائره سنده . هر آن جمهوریته موخر و یوزون شکله تمرکز ایدریمکه چالیشیوردق .

§ بویوک ملت مجلسندن دها بویوک مقام اولدیفنی تلقینده اصرار ایدرک سلطنت و خلافت مقاملری اولمکسزین ، دولتی اداره ایتمک ممکن اولدیفنی اثبات ایتمک لزومی ایدی .

دولت رئیسکلندن بحث ایتمکسزین ، اونک وظیفه سی فصلاً مجلس رئیسنه کوردیر یوردق .

فلیانده ، مجلسک رئیس ، رئیس ثانی ایدی . حکومت واردی . فقط « بویوک ملت مجلسی حکومتی » غنوائی طاشیردی . قایمه سیستمه کچمکدن اجتناب ایدیوردق ؛ چونکه درعطب سلطنتجیلر ، پادشاهک استعمال صلاحیتی لزومی اورتیه آناچیلردی .

ایشته ، انتقال دوره سنک ، بوجاقله صفحهلرنده ، بزم ، قبول ایدریمک مجبوریتند بولندیتمز ، متوسط شکلی ، بویوک ملت مجلسی حکومتی سیستمی ، حقی اوله رق ناتمام پولان ، مشروطیت شکلک صراحتاً افاده سی تأمین چالیشان محاصلرمنز ، بزه اعتراض ایدیورلر ، دیورلردی ، که بویایمی ایستدیککز شکل حکومت نهیه ، هانکی اداره به بکزر ؟ مقصد وهدفزی سولیمک ایچون توجیه اولئان بو نوع سؤاللره ، بزه ، زمانک ایجابنه کوره جوابلر ویره رک سلطنتجیلری اسکلک ایتمک ضرورتنده ایدک .

رؤف بک ، بوقیلدن ویردیکمز برجوابی ، وجداتی تطمین ایدن غیر قابل رد و اعتراض ماهیتده بولدیفنی سولبور و بوتون اجهاد و ادطاسی بتم اوافادمه استناد ایدر یور .

« بوتلمینکار و بویوک سوزلردن سوکره » ، بویوک ملت مجلسی حکومتی شکلک فقط اوله جفنی قبول ایتمک ایسته میور ، بوسقط ایسه ، بوسقط شکلی ، و قتیله بزه قبول ایدرینلرک بودفمه قبول ایدرینلرک جمهوریت شکلکده ، برکون ناقص کوربولوب ، بشقه برشکلی اورتیه آتلرندن اندیشه ایدمک لازم کله جکی طرزنده ، برمنطق یورودیور . بومطلق نه قدر چوروک برسفسطه دن عبارت اولدیفنی میدانده در . « قدسی دویغولری ، جمهوریت اداره دن بشقه هیچ براداره نك طرفداری اولدیفنی مرکزنده ، اولان بذات ، انتقال دورینک ضرورتلرندن اولدیفنی نك اعلاملیدیکی بویوک ملت مجلسی حکومتی شکلنه صاپلانوب قاله رق ، جمهوریت شکلکده ناقص کوروله جکی و بشقه برشکل آراشدیرله جنی اندیشه سنه دوشمنسته محل وارمیدر ؟ رؤف بک ، بوراده ، جمهوریتدن سوکره ، بشقه شکل دیبه افاده ایتمک ایستدیککنک معناسی واردز . رؤف بک دیمک ایستیور ، که جمهوریتی اعلان ایدنلر ، بوسورتله عثمانلی خانداتی سلطنتدن اوزاقلالاشدیردقن سوکره ، عجباً ، جمهوریتدن تکرار سلطنت دورینه کچهرک ، سلطنت مقامی اغفال ایتمه جکلمی ؟ بونک ناریمده امثالی بوقی ؟ دیبه نلر تردد و اندیشه ایدیلر .

رؤف بک ، عیناً آلدینمز سوزلرینک سوکنده ، اهلینک جمهوریتی ایستدیکنی قید ایدرکن ،

« لایسبور آما تطبیق ایده میزده . . . » طرز زنده کی ضریب افاده سیله ، بنم اشارت ابتدیکم نقطه بی پک
اعلا توضیح ایتمکده در .

افندیلر ، رؤف بکله مخاطبه ده بولنان و شایان استفاده مطالعات در میان ایدن خطیلر جوقدی .
بومیانده ، عصمت پاشاده اوزون و قیمتی بیاناتده بولندی . عصمت پاشانک ، هر زمان مطالعه سی
استفاده لی اولان بعض سوزلرینی ده نقل ایده جکم .

عصمت پاشا ، « اساسی بر شکل دولت موضوع بحث اولدینی وقت مطالعات و حسیات کندی
آره مزده قالماز . مشاهده ایدن بوتون بر دنیا واردر . » دیدکدن ، بر آز سوکره ، « جمهوریت
اعلانی ، بر ملتک مقدس بر ایده آلی ، بر آتشی ، بر مفکوره سی کبی اورنه لئه صالد برر . جمهوریت
اعلان اولدینی زمان ، او ملتک بوتون حرارتی کوسترن هر درلو تظاهرات میدانه چیقار . اکر
بر عملکنده جمهوریتک اعلان اولدینی کونلرک اوچنیسنده ، بشنچیننده حقوقی الفا ایدلش شهزاده
میدانه چیقار ، وضعیت آیرسه . . . دنیا ، متفکرین عالم بو جمهوریتک قونندن شبه ایدر . »
سوزلریله ، باشلابرق جمهوریتک اعلانی اوزرینه ، استابولده آلتان وضعیتک ضرربی ایضاح ایستدی .

عصمت پاشا ، رؤف بکک بیاناتی تحلیل صره سنده « حاکمیت ملیه اساسدر دیمکله اظهار ترده ،
اظهار اندیشه ایندکلیربی کله لرک لسانندن و مناسندن اخراج ایده میز . » مطالعه سنده بولندی .
اوندن سوکره ، عصمت پاشا ، رؤف بکله خطاباً ، « رؤف بک ! سیاست یاسورز . خطالری برر ،
اخطار ایتلی رز . حتی بسیط بر تثبیت اقتصادی ضاحی کوردیکز می که باشلارکن سرمایه سنی تهلکبه
قوبدینی قناعته در و موفق اولیه جتم دیبه سرمایه سنی تهلکبه آتمشدر . بر ایشه باشلایان آدم ،
ذاتاً نهایتک سلامت اوله جتی تأمین ایدر ، باشلار . باخصوص بویه انقلاب زمانارنده رجال حکومت ،
بررجل سیاسی هر هانکی بر شبه کوستره مز . خطادر . خطا ایندیکز رؤف بک افندی ! » دیدی .
بوندن سوکره ، عصمت پاشا ، رؤف بکک « اوست طبقه ده شکل دیکشدره رک ، منافع دولتی تأمین ،
عمومی احتیاجی تطمین ایتکی دوشونمک خطای فاحشدر ، طرز زنده کی سوزلرینه جواب ویر برکن
« خطای فاحش اولان ، بو قدر حساس کونلرده بر نقطه اوزرنده تمرکز ایتسی لازم اولان قوای
منویه بی ، قوای انقلابیه بی شو نقطه ده ویا بو نقطه ده ترده سوق ایتکدر . بیهلرک ویا بیلمیه رک ،
ایستیه رک ویا ایسته میه رک ، خطای فاحش اودر . » دیدی .

عصمت پاشا ، رؤف بکدن شونی ده صوردی : « . . . ریاست دولت مسئله سنی حل ایتک
ایستیوردیکز . فاصل حل ایده جکدیکز . قاج احتمال واردی ؟ »

عصمت پاشا ، استعجال اداسنه قارشو ویردیکی جوابده « آرقداشلر - دیدی - طیبی عد
اولنان بر نتیجه ده استعجال موضوع بحث اولماز ، خطا تلقیسی مجاز اولان نقطه لرده استعجال
موضوع بحث اولور . »

« جمهوریت مستعجلاً اعلان ایدلدی دیمکله اوکون اعلان ایدلیوبده آتلی آی سوکره به قالسه بدی
بلکه بشقه بر شکل حاصل اولوردی معناسنه یول آچیلور و آنجق بومعنا ابله استعجال ایدلشدر . »
رؤف بک ، بیاناتده ، بزم جمهوریت اعلاننده کی حرکتی ، سابق مرکز عمومی ایشلری کی
کوسترمک ایستدی .

عصمت پاشا، بوقتیه جواب ویررکن، دیدی، که : « مرکز عمومی حیاتی، بوملکته یشتمش وسنه لجه مدافعه ایتش مثلر وغزتهلر، ده، کندی نقطه نظری مدافعه ایدیورلر. رؤف بک نقطه نظری، لارنده سلاح اولهرق قوللانیورلر. بو، بدبختلقدیر ! »

رؤف بک، مؤخر بیانانده بوسوزلره شوپولده جواب وردی : « مرکز عمومی افاده سله ایملری، طنین سلاح کبی قوللانشدر، والله افندیلر، طنین قوللانش، توحید افکار قوللانش، بن بلییورم. »

عصمت پاشا، رؤف بک ورقتاسنک خلیفه بی زیارتلری نقطه سنه تماسده شومطالعانده بولندی :
« خلیفه بی زیارت مسئله سی، خلیفه مسئله سیدر. »

« دولت آدمی اولهرق، هیچ بر زمان خاطر مزدن چیقارمیز که خلافت اردولری بوملکتی باشند باشه خرابیه چور مشارد. خلافت اردولری وجوده کتیرمک احتمالی دائماً نظردن دور طویمیه جغز.... تورك ملتى اك ائيم اضطرارلارینی خلیفه اردوسدن چکمشدر. بردها چکیمیه جکدر. »
« برخلافت قواسنک، حرب عمومی بادره سنه، بزی آندیغنی هیچ بروقت اونویمیه جغز. برخلافت قواسنک، ملت آياغه قالمق ایستدیکی زمان، اوکا دشمنلردن دها اشغ بر صورتده هجوم ایندیکنی اونویمیه جغز. »

« تاریخک هر هانکی بر دورنده، برخلیفه، ذهنتدن بوملکتک مقدراتنه قاریشمق آرزوسنی کچیررسه اوقفابی همه حال قوباره جغز ! »

عصمت پاشا، براوو سسلری و آلقیشلرله قارشیلانان بوسوزلرینه، شونلری ده علاوه ایندی :

« هر هانکی برخلیفه، غمته، فکر آشکلا، اصولاً، ضمناً و صراحة، تورکیه مقدرانده

علاقه دارمش کبی وضعیت آلمق ایسترسه، تورکیه رجائی تلطیف ایدرمش، التفات ایدرمش کبی برذهنیت ایله دوشونورسه، بونلری مملکتک حیاتیله و موجودیتیه ضد تام عدایده جکز، حرکتلری خیانت وطنیه عدایده جکز. »

عصمت پاشا، بیانانک صوکنده، شومسئلانی موضوع بحث ایندی : « رؤف بک، بیانانلرنده، بزم ضد تام اولهرق کوردیکمز نقطه لری کری آلهرق بوفرقة ایچنده یورومک قرارنده میدرلر؟ یوقسه، بیانات سیاسییه لرنده، بزمه ضد تام اولان نقاطی محافظه ایدرک فرقه مزک خارچنده و مجلسده، بزمه قارشى قارشى به چالیشمق قراریمی ویره جکلر؟ قرار کندیلرینه طاندر. »

رؤف بک، تکرار، اوزون اوزادی به، کندی مدافعه و فرقه یایمیه جغنی، فرقه دن چیقیمیه جغنی، بیان ایندکدن صوکره، هیئت عمومیه نك رقت و علوجانجی تحریک ایده جک عویسکارانه سوزلریله بیاناتنه ختام ویره رک، مذاکره صالوتی ترک ایندی.

خطیلر، مخاطبسز قالدیلر. رؤف بک، خطا ایندیکنی اعتراف و جمهوریتی اولدیغنی افاده ایتش اولدینی جهته مذاکره کافی عدایدلی وغزته لرده بشقهلرینک ذهنلرینه اراث ایدلش شهلری ازاله ایده جک تبلیغات یاللق و آیریمه مذاکره نك ضبطی ده طبع ونشر ایدلک قراریه آکتفا اولندی.

§ شمدی افندیلر ؟ بوقرار ، نهی افاده ایدر ؟

رؤف بکک مغلق وایکی معنالی بیاناتی، فی الحقیقه، اونک جمهورینجی اولدینی حقنده فرقه بی تطمین ابتدیی ؟ رؤف بکک فرقه داخلنده : بزمه عینی حس واجتهاد صاحبی اوله رق چالیشه بیله جکی قناعتی تحصیل ابتدیی ؟

فرقه نك ، بوقراری ، مذاکره نك حقیقی نتیجه سنك استلزام ایلدیکی قرار میدی ؟ بالطبع خیر. ۱۰.
اوحالده ، بونقصان قرارله ، اکتفانك طمیل ومؤثری نه ایدی ؟

بونقطه بی ، برقاچ کله ایله ، ایضاح ایدیم . رؤف بک ، بیاناتنک باشندن نهایتنه قدر ، آلدینی طور و قولاندینی طرز بیانه ، فرقه اعضاسنك ، علوجناب و اخلاقه التجا ایتیش کبی ایدی ؟ بوندن بشقه ، رؤف بک ، بیانانده ، اوقدر ، مغالطه و سفسطه یاپوردی ، که سوزلرینک جدیت وصمیمیت ایله نسبت وعلاقه سنی درعقب اولچمک عموم ایچون سهیل دکلدی . بواسبابک فوقنده ، اک مهم عامل درونی ، اعتراف اولمقی لازمدر ، که غیرمسئول ، امرواقع ، جمهوریتدن سوکرده شکل ، کله لری ، اوزرنده یاپیلان منفی پروپاگاندا ، افکار وحیاتی ترده و گوشه کلکه سوق ایتیشدی .

وضعیتی ، جمهوریت مسئله سی خارجنده عصمت پاشا و رؤف بک منازعه سی کبی آلانلرک حالت ذهنیه لری ده ، معناسز برقرارله اکتفایه سائق اولدینی محققدر .

افندیلر ، بوقرار یوزندن ، رؤف بک و آرقداشلرینه ، برمدت ده ، فرقه نك ایچنده ، فرقه بی ییقمق ایچون ، چالیشمق فرصتی ویرلش اولدی .

استانبوله کی بعض غزته لرك مملکت و جمهوریت منافع حالیه سنی اخلال ایدر طرزده دوام ابدن تشریاتی ده ، اوراده اوپله برهوا یاراندی ، که مجلس ، استانبوله بر استقلال محکمه سی کوندرمه بی ضروری عد ایتدی .

§ محترم افندیلر ؟ هر مسئله ده و هر صفحه اجرا آتده ، کندندن بحث ایتدیرمش اولان خلیفه بی و خلافتنه بردعه ده تماس ایده جکم .

۱۳۴۰ سنه سی ابتدا سنده ، بوبوک مقیاسده ، براردو حرب اوبونی یایمق تقرر ایتیشدی . بوحرب اوبونی از میرده یاپه جقدق . بومناسبتله ۱۳۴۰ سنه سی کانون ثانی ابتدا سنده ، از میره کیتدم . اوراده ایکی آی قدر قالدیم .

خلافتک لغوی زماننک کلدیکنه اوراده ایکن حکم ویرمشدم . مسئله نك ، صورت جریاتی ، اولدینی کبی خلاصه ایتکه چالیشه جنم .

باش وکیل عصمت پشادن ۲۲ کانون ثانی ۱۳۴۰ تاریخلی برشیره آلدیم . اونی عیناً عرض ایدیم :

شیفره

تورکیه رئیس جمهوری حضور ریاستپناهیله

برمدندبری غزنه لرده مقام خلافتک وضعیتی و خلیفه نك شخصلری حقنده سوء تلقیاتہ مساعد نشریاتہ تصادف ایدلمکده اولدیفندن وبلا سبب واقع اولان نشریات حرمتشکنانه دن وخاصة آره صره استانبوله کیدن ارکان حکومتک ورسمی هیأتک کندیسيله تماسدن متباعد ومجتنب بولمزلندن خلیفه نك بویوک برتأثر دویدینی جهته سرقینلرینک آنقرده اعزاميله و پاشایان اعتماد بر ذاتک استانبوله نزدینه کوندولمسی رجا سورنيله حسیات ونمیاتی ابلاغ ایتحکی تأمل ایتیش ايسه ده سوء تفسیره اوغرامسی احتمالنه قارشى بوندن ده صرف نظر ایتدیکنی بیان ایدلکلی باش کاتب بك طرفندن اشعار قلنمقده ونخصیصات مسئله سی اوزون اوزادی به تفصیل ایديله رك خزینة خلافتک استطاعتی فوقنده وه کلفتی خارچنده کی مصارف ایچون خزینة مالیه جه معاوننده بولونيله جفی حقنده حکومتجه ۱۵ نیسان ۳۳۹ تاریخنده واقع اشعارک تدقیق وتأمین ایجابی علاوه ایدلمکده در کیفیت هیئت وکیله جه تذکرا ایديله جکدر . نتیجه یی آبروجه عرض ایدرم افندم .

عصمت

§ بوتلفرافه جواباً ماکنه باشنده یازدیقم تلفرافنامه عیناً شودر :

تذمیر

ماکنه باشنده

آنقرده باش وکیل عصمت پاشا حضر تلرینه

ج . ۲۲ - ۱ - ۳۴۰ شیفره به :

مقام خلافتک و خلیفه نك شخصلری حقنده سوء تلقیات وسوء تفسیرات زمینی ، خلیفه نك کندی طرز و طور و حرکتندن نشئت ایتمکده در . خلیفه ، حیات داخلیه وبالخاصه حیات خارجه سیله اجدادی پادشاهلرک مسلکینی معقب کورونمکده در . جمعه آلایلری ، اجنبی ممللری نزدینه مأمورلر اعزامی سورنيله مناسبات ، طنطنه لی کزینتیلر ، سرای حیات ، سراینده احتیاط ضابطلرینه وارنجیه قدر قبول واونلرک اشتکالینی استماع واونلرله برابر آغلامق کی حرکتلر بوقیلدنلر . خلیفه - تورکیه جمهوریتی وتورکیه خلقی ایله ، قارشى قارشى به ، وضعیتی مطالله ایتدیکی زمان ، انکلتره قراللی ایله هندستان اهلای اسلامیه سنه دیا افغان دولتی ایله افغان خلقنه قارشى ، خلافتک و خلیفه نك وضعیتی واحد قیاسی اوله رق نظر دقتده طوتملیدر . خلیفه وبوتون جهان ، قطعی اوله رق بیله ک لازمدرکه موجود وعفونا .

اولان خایفه و خلیفه مقامك ، حقیقتده ، نه دینا ونه ده سیاست هیج بر معنا و حکمت موجودیتی یوقدر . تورکیه جمهوریتی سفسطه لرله موجودیتی ، استقلالنی تهلمکه به معروض بر اقمز . خلافت مقامی ، بزجه ال نهایت ، تاریخی بر خاطره اولمقدن فضله بر اهمیت حائز اولاماز . تورکیه جمهوریتی رجالنک و یارسی هیئتلرک ، کندیسيله تماسنی طلب ایتمی دخی جمهوریتک استقلالنه صریح تجاوزدر . سرقربنی آقریه کوندرمک و یاشایان اعتماد بر ذانک زدیته اعزامی صورتیله ، حکومه ابلاغ حسیات و تمینات طلبنده بولمسی دخی حکومت جمهوریه ایله قارشنی قارشنی به وضعیت آلمسی دیمکدر . بوکاده صلاحیتدار دکدر . کندیسيله حکومت جمهوریه آره سنده باش کاتبی بخبریه توسط ایتمی ده فضلهدر . باش کاتب بکک بویه کستاخلقدن مجانبتی لزومی کندیسنه اخطار اولمیلدر . خلیفه نك تأمین حیات و معیشتی ایچون تورکیا رئیس جمهوریتک تخصیصاتندن مطلقادون بر تخصیصات کافی کلیر . مقصد ، دبه و دارات دکل . انساخه حیات و معیشت تأمینندن عبارتدر . خزیننه خلافتدن مقصد نه اولدیفنی آ کلابه مدم . خلافتک خزیننه سی یوقدر و اولاماز . بویه بر خزیننه اجدادندن توارث ایتمش ایسه رسماً و واضحاً معلومات استحصال و اعطا بویورولمسی رجا ایدرم . خلیفه نك آلدینی خصصاته غیر قابل تأمین اولان تکالیف نلر ایتمش و ۱۵ نیشان ۳۳۹ تاریخنده حکومت نه کبی مواعید و اشعارانده بولنشدن ؟ بونی ده لطفاً اشعار بیوریکنر . خلیفه نك اقامتگاهنی تصریح و تثبیت ایتمک ، حکومتک شمعی به قدر یایتمش اولمسی لازم کن بر وظیفه ایدی . استانبولده ، ملنک بوغازندن کیلیمش پاره لرله پایلمه بر چوق سرایلر و بوسرایلرک ایچنده کی بر چوق قیمتی اشیا و لوازمات ، حکومتک وضعیتی عدم ثبیتی یوزندن محو و هدر اولیور . خلیفه منسوبلری ، سرایلرک ا ک قیمتی لوازماتنی بک اوغلنده ، شوراده ، بوراده صایورلر دیه روابتلر واردر . حکومت بونلره بر آن اول وضع ید ایتمیلدر . صاتیلمق لازم ایسه حکومت صاتیلمدر . خلافت قادروسی جدی تدقیق و تنسیق اولمق لازمدرکه سرقربنلر ، سرکاتبلر موجودیتی ، خلیفه نی ، حالا سلطنت خلیاسی ایچنده اویوتماسین ! فرانسزلرک قرال ، خاندان و منسوبینی فرانسه به سوققده ، استقلال و حاکمیتلری ایچون یوز سنه سوکره ، بوکون دخی محذور کوروب طورورکن هر کون افقدن سلطنت کونشنک طلوعنه دعای بر خاندان و منسوبینی حقنده کی معامله مزده ، تورکیا جمهوریتی ، نزاکت و سفسطه قوربانای ایده میز . خلیفه ، کندینک و مئامنک نه اولدیفنی صریح اوله رق بیللی و بونکله ا کتفا ایتمیلدر . حکومتجه جدی ، اساسلی تدابیر اتخاذ ایله اشعارینی رجا ایدرم انندم .

تورکیه رئیس جمهوری

عزری مصطفی کمال

بو بخبره دن سوکره حرب اویونی مناسبتیله عصمت پاشا و مدافعه ملیه وکیلی بولنان کاظم باشاده از میره کلشلردی . ارکان حربیه عمومیه رئیس فوزی پاشاده ذاتاً اوراده بولونیوردی . خلافتک الفاسی لزومنده ، قناعتلرمز مطابق ایدی . عینی زمانده شرعیه و اوقاف و کالتی ده الفا و تدریساتی توحید ایلک قرارنده ایدک .

۱۳۴۰ سنه سی مارتنک برنجی کونی مجلسک طرفدن کشادی ایجاب ایدیوردی .

۲۳ شباط ۳۳۹ کونی آقریه عودت ایتمش ایدک . اوراده ده ایجاب ایدن ذواتی ، قرارمدر خبردار ایتدم .

مجلسده ، بودجه مذاکره سی دوام ایدیوردی . خاندان تخصیصاتی و شرعی و اوقاف و کالی بودجه لری اوزرنده ، توقف ایدلک لازمدی . آرقداشر ، مقصده متوجه بیانات و تنقیدانه باشلادیلر ؛ مذاکره و مناقشه ادامه ایتدیرلدی . ۱ مارت کونی ، بویوک ملت مجلسنک بشنجی مساعی سنه سی مناسبتله ویردیکم نطقده ، شو اوج نقطه به صورت مخصوصده اشارت ایتدم :

۱ — ملت ، جمهوریتک حالا و آتیا بالجله نمرضاندن قلعماً وابدیاً مصون بولندیرلمسنی طلب ایتمکده در . ملتک طلبی ، جمهوریتک مجرب و مثبت اولان کافه اساسانه برآن اول و تماماً ایتنا ایتدیرلمسنی صورتنده افاده اولنه بیلیر .

۲ — ملتک آرای عمومی سننده تثبیت اولنان تربیه و تدریساتک توحیدی عمده سنک بلافاغه آن تطبیقی لزومنی مشاهده ایدیوروز .

۳ — دیانت اسلامی بی ، عصرلر دبری متعامل اولدینی وجهله برواسطه سیاست موقنندن تخریه و اعلا ایتک الزم اولدینی حقیقتی ده مشاهده ایدیوروز .

۲ مارت کونی ، فرقه غروبی اجتماع ایتدیرلدی . اشارت ایتدیکم ، بواوج مسئله ، موضوع بحث و مذاکره ایدلدی . اساسلر اوزرنده آکلاشیلدی . ۳ مارت کونی ، مجلسک برنجی جلسه سننده ، اوراق وارده میاننده شو تقریرلر اوقوندی :

۱ — خلافتک الفاسنه و خاندان عثمانینک تورکیه خارجه چیقیارلمسنه دائر شیخ صفوت افندی ایله الی رفیقنک تکلیف قانونیسی .

۲ — شرعی و اوقاف ، ارکان حربیه و کاتلرینک الفاسنه دائر سعرد مبعوثی خلیل خلقی افندی واللی رفیقنک تکلیف قانونیسی .

۳ — توحید تدریسات حقنده صاروخان مبعوثی و اصف بک واللی رفیقنک تقریرلری وارد اولمشدر .

مقام ریاستده بولنان قنچی بک — اقدم ! متعدد امضالره کلن بو تکلیف قانونیلرک ، درحال مذاکره سنه دائر تکلیفلر وارد . رأی طایکزه وضع ایده جکم . دیدی و انجمنلره کیتمه دن ، درحال مذاکره سنی رأیه قویدی و قبول ایدلایکنی بیان ایتدی .

ایلك اعتراضی ، قسطنمونی مبعوثی خالد بک طرفندن واقع اولدی . مذاکره نك جریان ایتلنده ، خالد بکه برایی ذات التحاق ایتدی . تکلیفلرک لهنده ، اوزون بیاناتده بولنان برچوق قیمتی خطیلر کرسی به چیقیدیلر . تقریر صاحبیلرندن بشقه ، مرحوم سید بکک و عصمت پاشانک علمی و متنع خطابلری هر زمان انجون مطالعه به شایندر . مذاکره و مناقشه بش ساعت قدر دوام ایتدی . ساعت ۶،۴۵ ده مذاکره ختام بولدینی زمان ، تورکیه بویوک ملت مجلسی ، ۴۲۹ ، ۴۳۰ و ۴۳۱ نجی قانونلرینی چیقارمش بولونیوردی .

بقانونلره نظراً « تورکیه جمهوریتنده ، معاملات ناسه دائر اولان احکامک تشریع و انفاذی تورکیه بویوک ملت مجلسی ایله اولک تفکیک ایتدیکی حکومت طائد » و « شرعی و اوقاف و کالی ملغا » اولدی .

تورکیه داخلنده کی بوتون مؤسسات علمیه و تدریسیه . . بالجمله مدرسه‌لر معارف و کائنه دور و ربط ایدلدی .

خلیفه خلع و خلافت منامی لغو اولندی و مخلوع خلیفه و عثمانلی سلطنت مندرسه‌سی خاندانک بالجمله اعضاسی ، تورکیه جمهوریتی ممالکی داخلنده اقامت ایتمک حقندن ابدیاً ممنوع قیاندی .

§ افتدیلر ، خلافت مقامنک محافظه‌سنده ، دینی و سیاسی منفعت و ضرورت بولندینی ذهانبده بولنان بعض ذوات ، عرض ایتدیکم قرارلرک آلتقده اولدینی ، صوگ دقیقه‌لرده ، خلافتک ، طرفدن درعهده ایدلسی تکلیفنده بولندیلر .

بوکیلره ، ایجابی کبی ، درحال رد جوابی و برمشدم .

بالوسیه ، دیگر برقطعه‌نی ده عرض ایدیم . بویوک ملت مجلسی ، خلافتی لغو ایتدیککی زمان ، آنطالیه مبعوثی ، علمادان راسخ افتدی ، هلال احمر نامه ، هندستانده بولنان برهیتمک ریاستنده ایدی . راسخ افتدی ، مصره اوغرایه‌رق آنقریه عودت ایتدی . بنندن ملاقات طلب ایدرک شو بیانانده بولندی : (سیاحت ایتدیککی مملکتلرده ، اهل اسلام ، بنم خلیفه اوله‌می ایستیورمش . . صاحب صلاحیت اسلام هیئتلری ، راسخ افتدی بی ، بکا بوخصوصی تبلیغ ایتمک ایچون نوکیل ایتمش . .) راسخ افتدی به و بردیکم جوابده ، اسلاملرک بکا اولان توجه و محبتلرینه تشکر ایتدکن صوکره ، دیدم ، که ذات هالیکز علمای دیندنسکز : خلیفه‌نک رئیس دولت دیمک اولدینی بیلیرسکز . باشلرنده ، قراللری ، ایمراطورلری بولنان تبعه‌نک . بکا ایصال ایتدیکسکز آرزو و تکلیفلرینی بن ، ناصل قبول ایدم بیلیم . قبول ایتدم ، دیسم ، بوکا ، اوتبعه‌نک ، متبوعلری واضی اولورمی ؟! خلیفه‌نک امر و بهمی ایفا اولنور . بنی خلیفه یا بحق ایستینلر ، آمرلریمی انفاذه مقتدرمیدرلر ؟ بناء علیه موضوعی ، مدلولی اولمیان موهوم برصفتی طاقتمق کولونج اولزمی ؟

§ افتدیلر ؛ آچیق و قطعی سویله‌ملی‌م ، که اهل اسلامی برخلیفه هیولاسیه حالا اشغال و اغفال غبرنده بولنانلر ، یالکسز و آنحقق اهل اسلامک و بالخاصه تورکیه‌نک دشمنلریدر . بوبله براوبونه ربط خیال اینک ، ده ، آنحقق و آنحقق جهل و غفلت اثری اوله‌بیلیر .

رؤف بکلرک ، وهیب باشلرک ، چرکس ادم و رشیدلرک بوتون یوز الیلککلرک ، ملغا خلافت و سلطنت خاندانی منسوبلرینک بوتون تورکیه دشمنلرینک ، آل اله و یرمدرک علیهمزده کی حرارتلی صهی و غیرتلی ، دین غبرتله‌می وقوع بولمقدهدر ؟ حدودلرمنه ، یاپیشیق ، مرکزله‌رله حالا تورکیه‌نی محو ایتمک ایچون « مقدس اختلال » نامی آلتنده حیدود چتعلری ، سوء قصد ترتیبیلری ایله چالغمنجه علیهمزده چایشانلرک حقیقه مقصدلری مقدسیدر ؟ بوکا اینانمق ایچون جداً ، قره جاهل و قوبو غافل اولمق لازمدر .

امم اسلامیینی و تورک ملتینی بودرکده فرض ایتمک و اسلام مالمنک نزاهت وجدانیه‌سندن ، نزاکت خلقیه‌سندن سفیل و جانیانه مقصدلر ایچون استفاده بولنده دوام اینک آرتقی ، اوقدر قولای اولیه‌جقدر . کستاخلفنک ده بدرجه‌سی واردر .

§ شمدی ، محترم افندیلر ؛ آرزوایدرسه کز ، سزه ، بویوک بر (قوملو) حقنده معلومات وبره بیا
۱۳۴۰ سنهسی تشرین اولنک ۲۶ نجی کونی ، کچ وقت ، برنجی اردو مفتشنک ، مفتشاکند
استغفا ابتدیکنندن خبردار ایدلدم . مفتش پاشانک ، ارکان حربیه عمومیه ریاستنه ویردیکی ، استغفانامهسی
عیناً شودر :

« ارکان حربیه عمومیه ریاستنه »

« بر سنهک اردو مفتشلکم زماننده کرک فتیشلرم نتیجهسی ویردیکم راپورلرمک و کرکه
اردومزک تعالی و تقویهسی ایچون تقدیم ابتدیکم لایحهلرمک نظر دفته آلمدینی کورمکه تأثر و یاسم
فوق الماده در . عهدهمه دوشن وظیفهسی مبعوثلق صقیله دهامسترخ الوجدان پابهضمه قناعت نامه
حاصل ابتدیکمندن اردو مفتشاکندن استغفا ابتدیکی عرض ایلرم افندم .

مدافعه ملیه وکالتنده عرض اولمشدر . ۲۶ تشرین اول ۱۳۴۰ . کاظم قره بکر ،
بواستغفا نامهک آلتنده ، رنکلی قلمله ، شونلر یازیلیدر . « استغفایه موافقت ایتمدیکی
بیلدیردم . فکرنده اصرارابتدی . یارین وظیفه تشریهی سنه عودت ایده جکنی بیلدیردی . » بوسطرلرک
آلتنده ، امضایوقدر . فقط ، ارکان حربیه عمومیه رئیس طرفندن یازلدینی آکلاشیلور . بوسطرلرک
آلتنده ده ، قرمزى مرکبه یازلمش ، شونوطلر واردر : « - ویریلن راپور ولایحهلرک کافه سنی کوره یم .
بونلرک هانکی موادی حقنده نلر یاپیللمش وهانکی مواد یاپیللمش ، اونلری ده دوسیه لرله کوره یم .
بونوطلرک آلتنده کی تاریخ ۲۸ تشرین اول در .

افندیلر ؛ کاظم قره بکر پاشانک راپورلری ولایحهلری ارکان حربیه ده طائدا ولدینی شعبه لرجه ندقیق
اولنش محتویاتندن شایان قبول وقابل تطبیق اولانلر ، نظر دفته آلمش وتطبیق ایدلش ایدی . آنجق
تطبیق دولتک استطاعتی خارجنده بولان ویا برقیمت علمیه بی حائر اولیوب خیالی و غندی اولان
تکلیفاری بالطبع نظر دفته آلمانمشدی . کاظم قره بکر پاشایه راپورلر ولایحهلر ویردیکنندن دولای
بر تقدیر نامه ده ویرلمکه لزوم کوروله مشدی .

۳۰ تشرین اول کونی ، ده ، ایکنجی اردو مفتشی علی فؤاد پاشانک ، قونیه دن کلدیکی بیلدیرلدی .
کندیسنی ، آقشام بکنه ، جاء قیایه دعوت ایتدم . کچ وقت قدر ، بکله دیکم حلاله ، پاشا کلدی .
کندیسنی ، آراتیرکن ، مطلع اولدم ، که فؤاد پاشا ، آنقریه مواسلتنده رؤف بک طرفندن استاسیونده
استقبال اولنش ، مدافعه ملیه وکالتنه وبعض رفقا ابله قیصه نماسلردن صوکره ، ارکان حربیه عمومیه
ریاستنه کیتمش ، برمدت فوزی پاشا ابله ملاقاتده بولنش ، چیقارکن ، فوزی پاشانک یاورینه ، شو
کاغدی برافش :

۳۰ - ۱۰ - ۳۴۰

« ارکان حربیه عمومیه ریاست علیه سنه »

« مبعوثلق وظیفه تشریهی سنه باشلايه جفمدن ایکنجی اردو مفتشاکندن عفویمی عرض واسترحام
ایلرم افندم .

آخیره مبعوث

علی فؤاد

افندیلر ؛ مبعوثلقدن استعفا ایتدیکنی ، مجلس ریاستنه بیلدیرمش اولان ، رأفت پاشانكده ، استعفانامه سنك رؤف بك طرفندن كری آلدیرلدیغنی اوكره نمشدم .

دوملوبیکار مراسمنی متعاقب ، بروسه وقره دکنز سواحلی ایله ارضروم حوالیسندن دوام ایدن بریجق آیلق برسیاحتدن صوكره تشرین اولك ۱۸ نجی كونی آنقره یه عودت ایتمشدم . برچوق مبعوث آرقداشلر و سائر طرفندن استقبال اولنمشدم . بومیانده آنقره ده بولنان رؤف ، عدنان بكلی کورمه مشدم . حالبوکه ، اظهار اغرار کبی تلقیسی بك نمکن اولان بو طرز حرکتلرینه انتظار ایتیموردیم .

افندیلر ؛ بر قومپلو ، قارشوسنده بولندیغمزده ، بر ثانیه دخی تردد ایتدم .

§ بو وضعیت ومنظره ، شویله تحلیل ومطالعه اولنه بیلردی : بر سنه اولدن ، رؤف بكك هیئت وکیله ریاستندن چکیلدیکندنبری ، رؤف بك ، کاظم قره بکر پاشا ، علی فؤاد پاشا ، رأفت پاشا و سائر آره سنده بر ترتیب دوشونولمشدر . بونده موفق اوله بیلک ایچون اردوئی آله آلمق لزومی کورولمشدر . بومقصده ، کاظم قره بکر پاشا برنجی اردو مفتشکنه تعین اولندقدن صوكره ، سابق قوماندانلنی منطقه سی اولان ، شرق ولایتلرنده دولاشیرکن ، علی فؤاد پاشاده پولتیقه دن حظ ایتدیکنی وحیاتنی عسکرک مسلکنه حصر ایلک ایتدیکنی ایلری سورهرک زرفعا ایکنجی اردو مفتشکنه کیتدی . اوچنجی اردو مفتشی اولان جواد پاشانك بومفتشك داخلنده کی قول اردونك قوماندانی اولان جعفر طیار پاشانكده عینی ترتیبه داخل اوله بیله جکلیرنی قبول ایتدیلر . بر سنه ، اردولر اوزرنده ، کندنی نقطه نظرلرینه کوره چالیشدیلر و اردولری کندنی لهرلنده قازاندقلرینه ذاعب اولدیلر . استعفا لرندن اول ، بعض قوماندانلری کندیلرله برابر حرکتهماله ایچون چالیشدیلر . بوبرسنه طرفنده ، جمهوریتك اعلانی ، خلافتك لغوی کبی اجرا آتمز ، مشترک ترتیب صاحب لری دها زیاده بر برینه تقریب ایدهرک مشترک حرکت سائق اولدی . حرکت ، پولتیقه یولندن کچه جک کردی . بونك ایچون ، مناسب آن وفرصه مترقب ایدیلر . سیاسی ساحه ده و اردوده حاضرقلرینی کافی عد ایدیسورلردی . فی الحقیقه ، رؤف بك وامثالی ، فرقه ایچنده محافظه سنه موفق اولدقلری وضعیترلی ایله مجلسك تعطیل دورینه تصادف ایدن آیلرده ، اعضا اوزرنده و یکی انتخابه موفق اولامیان ، ایکنجی غروب منسوبلری واسطه سیله ، بوتون مملکتده ، ماتی علیهمزده افساد ایچون چالیشمق فرصتنه مالک اولدیلر . مملکت داخلنده بعض خفی تشکیلات وتشیئاته ده کچدیلر . استانبولده وطن ، ضنین ، توحید افکار و صوكتلغراف و آطنه ده عبدالقادر کمالی بك طرفندن چیقاریلان (طوق سوز) کی غزنه لرله برلشدیلر . بو غزنه لرله علیهمزه بر (آنونیم تعرضه) کچدیلر . مملکتده عمومی برتشتت افکار حاصل ایتدیلر . حکاری منطقه سنده ، اردومزله نسطوری تأدیباتی یاتقده اولدیغمز بر صره ده ، انکلتزه دخی حکومت بر اولتیا نوم ویردی . مجلسی فوق العاده اوله رق اجتماعه دعوت ایتدم .

انکلتزه نك ، اولتیا نومنه ، معلوم اولدیغنی وجهه جواب ویردك . حرب احتمالی کوزه آلدق . ایشه ، بحث ایتدیکنمز ذوات ، بو مشکل آنده ، بر اجنبی دولتک بزم هجوم ایده بیله جکی زمانده ، کندیلرینكده ، بزم ، تعرض وهجوم ایدهرک هدفلرینه سهولته واصل اوله بیله جکلیرنی تحیل ایتدیلر . محاربه نه حاضر و آماده بولندیغمزه مجبور اولدقلری اردولرینی باشسز بر اقوب ، وقتیه حظ ایتدیکنلرینی افاده ایلدکلی ، پولتیقه ساحه سنه شتاب ایتدیلر .

اجتماع ایتش اولان مجلسده ، اورته یه آتیلان بر مسئله ده ، بو شتابی تعجیل ایده جک ماهیتیم

ایندی . فی الحقیقه ، مبعوثلردن خواجه اسعد افندی ، ۲۰ تشرین اول ۳۴۰ تاریخلی تقریرله ، مبادله واسکان مهاجرینه طائد وللی مکتبلره نه قدر مجانی طلبه آئندیقنه و زمره لرده ابتدائی مکتبلر آچیلدیقنه دائر برطاق سؤالری طائد اولدقلری وکیللردن سوربوردی . بوسؤاللرک ، شامل اولایینی خصوصات ، جدآ ملتی علاقه دار ایدن مسائل ایندی . بومسئله لر ، وکیللری نقید ایتک ایچون بک مساعد ایندی . بالخاصه ، مبادله واسکان ایشلرنده هرکسی مشغول ایدن نقطه لر بارز ایندی . بالذات بن دخی سیاحتیم اناسنده کی مشهوداتمله ، مبادله واسکان ایشلرینک صورت جریانندن شکایت ایتیش و آنقره یه عودتمده بوکالتک لغویله ، بونون حکومت وسائطنک بوخصوصده علاقه و فعالیتنی تأمین ایده جک بر شکلی ، حکومته تکلیف ایتیش ایدم ، بونده مطابق قالمشدق . بو خصوص دخی ، تعرضه کچه جکارک بوزمینده ، چوق طرفدار قازانملری احتمالی تقویه ایتمکده ایندی .

افندیلر ، قومپلوی کشف ایتدکدن سوکره ، تدبیرینی بولتمده مشکلات اولمدی . برافدیغمز نقطه دن اعتبارآ وضعیتی صفحه صفحه عرض ایدیم .

خواجه اسعد افندیبنک ، سؤال تقریری ۲۷ ده یعنی قره بکر پاشانک استعفا سنک فرداسنده استیضاحه قلب ایدلمشدی . فؤاد پاشانک استعفانامه سنک تاریخلی اولان ۳۰ تشرین اول کونی مجلسده استیضاح باشلامشدی .

بوکونک آقشامی ، یمکه انتظار ایتدیکم فؤاد پاشا گلدی . فقط ، باش وکیل عصمت ومدافعه ملیه وکیل کاظم پاشا ر کلدی .

چوق قیصه برمداوله افکار قومپلویه قارشى صورت حرکتی تقرر ایتدیردی .

درحال تلفونله ، مبعوث بولنان ، ارکان حربیه عمومیه رئیس فوزی پاشا حضرتلرندن ، مبعوثلردن استعفا ایتدیکنی ، مجلس ریاستنه بیلدیرمسنی رجا ایتدم . بوفکرینی اولجه مدافعه ملیه وکیلنه بیلدیردیکنه ذاتاً مطلع اولدیغم پاشا ، رجامی درعقب اسعاف ایتدی . مبعوث اولان قوماندانلرده شو شیفره تلفرافی چکدم :

اوچنجی اردو مفتشی جواد پاشا حضرتلرینه

- ق ۱ ق . عزالدین
- ق ۲ ق . علی حکمت
- ق ۳ ق . شکری نائل
- ق ۵ ق . فخرالدین
- ق ۷ ق . جعفر طیار

شیفره ماکنه باشنده در .

۱ — بکا اولان اعتماد و محبتکیزه استنادآ کوردیکم جدی لزوم اوزرینه درحال مبعوثلردن

استفانامه کزی ، تلفرافله مجلس ریاسته بیلدیرمکزی تکلیف ایدرم. مهم اولان وظیفه عسکریه کزه بلاقید و شرط حصر موجودیت ایتمک ، سببی ، شایان قیددر .

۲ — ارکان حربیه عمومیه رئیس مشیر فوزی پاشا حضرتلری عینی لزومه مبنی تکلیفم اوزرینه استفانامه سنی ویرمشددر .

۳ — اوچنجی اردو مفتشی جواد ، ق ۱ عزالدین ، ق ۲ علی حکمت ، ق ۳ شکری نائی ، ق ۵ فخرالدین ، ق ۷ جعفر طیار پاشا لر حضراته یازلمشددر .

۴ — تلفراف باشنده کیفیتدن خبردار ایتمکزه منتظریم .

۳۰-۱۰-۳۴۰

رئیس بمشهور
غازی . م . کال

افندیلر ؛ ۳۱ تشرین اول صباحنه قدر ، برنجی قول اردو قوماندانی عزالدین پاشادان ازمیردن ؛ ایکنجی قول اردو قوماندانی علی حکمت پاشادان قره سیدن ، اوچنجی قول اردو قوماندانی شکری نائی پاشادان پازسالتیدن ، یشنجی قول اردو قوماندانی فخرالدین پاشادان آطنه دن ، ماکنه باشنده آلدینم جوابلرده ، تکلیفمک حرفیاً و در عقب تطبیق اولندیقی بیلدیرلری .

افندیلر ؛ بوکزیده قوماندانلرک ، بو وسیله ایله ده ، حقمده کوستردکلری بو یوک امنیت واعتماده بوراده تشکر ایتمکی بروظیفه عد ایدرم .

۵ اوچنجی اردو مفتشی ایله ، بدنجی قول اردو قوماندانک دیار بکردن ویردکلری جوابلر عیناً شونلر ایدی :

مفتش پاشاک جوابی :

دیار بکر
۳۰-۱۰-۳۴۰

آقرمه ده رئیس جمهور غازی پاشا حضرتلرینه

ذات فخیانه لرینه قارشی اولان اعتماد و محبتدن امین بولمک لرینی عرض ایلر و آنجیق بویه بر وظیفه وطن به دن مستمجللاً فراغله ملت و دائرة اتخاییم نظرنده مسئول و معاتب طوتوله مقلتم ایچون امره بیوریلان استغفای ایجاب ایتدیرن اسبابک توضیحه مساعده دولترینی حرمتله استرحام ایلرم .

اوچنجی اردو مفتشی

جواد

قول اردو قوماندانك جوابی :

دیار بکر
۳۰-۱۰-۳۴۰

رئیس جمهور غازی مصطفی کمال پاشا حضر تلبینه :

۱ — ذات سائی ریاستپناهیلربنه قارشی پرورده ایلدیکم حرمت و محبتہ اعتماد بیورولسنی رجا ایدرم .

۲ — بو دقیقه ده دائرۂ انتخابیه مله هیچ براستشارده بولمہدن تکلیف فخریانه لرینی قبول ایتمککم نظر ملتہ مسئول اولقانی موجب اوله بیلیر .

۳ — منافع وطن و ملت بمعولقدن در حال استغفای ايجاب ایتدیر بیوروسه قاراقطی ویره بیلیمککم ایچون وضعیتدن تنویر بیورولمقلغنی عرض واسترحام ایدرم افندم .

ق ۷ قوماندانی

جعفر طیار

§ هراییک تفرافده ، حقمده کی اعتماد و محبت تأمین اولندقدن صوکره ، دائرۂ انتخابیه لرینه قارشی وضعیتلرندن بحث اولمقده و تکلیفک سبی صورولمقده در .
ویردیکم جوابی عیناً عرض ایدیم :

۳۱ - ۱۰ - ۳۴۰

ماکنه باشنده شیفره :

اوچنجی اردو مفتشی جواد پاشا حضر تلبینه

ق ۷ . ق جعفر طیار پاشا حضر تلبینه

قوماندانلرک مبعوث بولملری اردوده وامرو قومانداده مطلوب انضباط ابله غیر قابل تألیف اولدیفنه قناعت حاصل اولمشدر . برنجی وایکنجی اردو مفتش لرینک وظیفه لرندن استغفا ایدرک مجلسه عودتله اردولری مناسب کورولین برزمانده باشسز براقش اولملری بومطالعہ یی تأیید ایدر . دائرۂ انتخابیه کن خلقی اردونک سلامت انضباطی ایچون اعطا بیورده جفکز قراردن البته ممنون اولور . سابق اشعارمه نظراً قرارکزک بیلدیرلسنی رجا ایدرم .

رئیس جمهور

غازی . م . کمال

§ بواشارمه جواد باشانك جوابی شودر :

ماكنه باشنده

دياربكر

۳۱-۱۰-۳۴۰

رئيس جمهور غازي مصطفى كال باشا حضرتلرينه

أمر و قومانداده مطلوب انضباط ايله غير قابل تأليف اولديفتدن قوماندانلرك مبعوث بولنمه ملى حقندهكى قناعت رياستپناهيلرينه بوتون قيلمه اشتراك ايدر و حين انتخابده عفوئى خاكپاي فخيانه لرندن استرحامك ده بوقناخته معطوف ايدوكنى عرض ايلرم . آنجق بوكون مقام فخيانه لرندن و بريلن برأمر ايله مبعوثلقدن استعفاك تخمين دولتلى وجهله ملت و دائرة انتخابيه بجه ابي كوروليه جكنه قانعم و بوقناخته هيچده مناسب كورمديكم شو مهم زمانده اردودن آيرلغه مضطر قاله جفمى دوشونلرك متالم اولديفمى عرض ايلرم .

اوجنجى اردو مفتشى

رؤس

§ جواد باشا ، آنقره به كلدكن صوكره ، وضعيتى آكلامش و تكليفك لازم التطبيق اولديفته قانع اوله رق ، درحال ، مبعوثلقدن استعفا ايتلشدر . مشاراليهك ، احداث ابدلك ايسته نيلن وضعيتلره هيچ برناماس و علاقيسى اولديفنى بزجده تحق ايتلشدر . كرچه ، كاظم قره بكر باشا ، استعفا ايتديكنى فلان كون و فلان ساعته كى تصريحاته چوق قوماندانلره و بوميانده جواد باشايده بيلديرمى ايسه ده ، بو اشعار دياربكرده ايكن تكليفك سبب حقيقتىنى آكلامقده ترددى موجب اولقدن بشقه بر تاثير يايجه مشدر .

جعفر طيار باشاده بوجوابى وردى : ا

دياربكر

۳۱-۱۰-۳۴۰

ماكنه باشنده

آنقره ده : رئيس جمهور غازي مصطفى كال باشا حضرتلرينه

مبعوثلق و قوماندانلق صفتلرندن برينك شخصلردن نزعى لزومى تسيب بيورولديفنى تقديرده

وظائف ملیه نك اك محترمی عد ایلدیکم وظیفه تشریعی ایفای ترجیح ایلکده اولیغی حرمتلرله عرض ایلرم اقدم .

ق ۷ قوماندانی میرلوا

معمر طیار

افندیلر ، بموت اولان ارکان حربیه عمومیه رئیس و قوماندانلر ، اردوده سیاستله علاقه دار عنصر بولمیسند کی محذوری تقدیر ایدرک . بوبایمکی تکلیفی حسن تلقی وبکا فعلاً اعتمادلرینی اظهار ایتدکن صوکره حواد و جعفر طیار باشلرک مفتشک و قوماندانقده قالمیری جائز کوریلهمزدی . بناء علیه درحال عسکری وظیفه لرینه ختام ویرلدی . برلرینه ایجاب ایدنلر تعیین و کیفیت مدافعه ملیه وکالتجه عموم لردویه تعمیماً تبلیغ اولندی .

کاظم قره بکر و علی فؤاد باشلره ، مدافعه ملیه وکالتی طرفندن براسر تبلیغ اولندرق ، برلرینه تعیین اولنان ذواته وظائف عسکریه لرینی علی الاصول دور و تسام و انبا ایتدکن صوکره مجلسه داخل و وظیفه تشریعی لرینی ایفایه مأذون اوله بیله جکاری بیلدیرلدی . بوخصوص باش وکیل طرفندن مجلس ریاستنده رسماً بیلدیرلدی .

مجلسه کیرمش اولان ، کاظم قره بکر و فؤاد باشلر ، مجلسدن چیقارلدی . فؤاد باشا وظیفه عسکریه سنی خامه ایردیرمک اوزره ، تکرار قونیه به کیتدی . کاظم قره بکر باشا ، صاری قامیشدن کله جک اولان خلفه انتظاراً مجلس خارجنده فالغه مجبور ایدلادی . مبعوثاقلرینی عفافنه ایتمک ایسته بن ایکی قوماندانک اردو ابله تلاقه سی قطع اولندی . بوضورتله قومپلو ترتیب ایدنلرک مجلسه وافکار عمومیه قارشی ، اردو ابله یا قایستدکلری ، بلوف ، میدانه چیقارلدی .

افندیلر ، ۱ تشرین ثانی ۳۴۰ کونی مجلسک ایکنجی اجتماع سنه سی ایدی .

بومناسبتله ، جلسه یی ، بن کشاد ایتدم . معتاد نقطعی ایراد ایلدم . بن ، ریاست کرسی سنی ترک ایتدکن صوکره : فوزی ، فخر الدین ، عزالدین ، علی حکمت ، شکری ناظمی باشلرک استغفانه لری و باش وکیل باشانک ، اردود . قوماذا تبدلنه عائد ۳۱ - ۱۰ - ۳۴۰ تاریخلی تذکره سی صره ابله او قوندی . مجلس ، ۵ تشرین ثانی کونی اجتماع ایتمک اوزره ، جلسه تعطیل ایدلادی .

افندیلر ؛ کاظم قره بکر باشا ، ۱ تشرین ثانی ۳۴۰ تاریخلی برتذکره ابله مجلس ریاسته مراجعت ایدرک ، مدافعه ملیه وکالتنک ، کدیسینی مجلسه الانحادن منع ایتدیکندن شکایت ایتدی . ۵ تشرین ثانی کونی ، مجلسده او قونان بوند کرده ، کاظم قره بکر باشا ، دیوردی ، که « استغفامدن بش کون صوکره [۳۰ - ۱۰ - ۳۴۰ جمه کونی آتاشامی کیجه لین] مدافعه ملیه وکیلنک صاری قلمیشدن کله جک اولان اصلیک ورودینه قدر بنی مجسه الانحادن آلیقوبیق ایسته بن برتبلیغی آلدیم . » تذکره ، شو جبه ابله ختام بولیوردی : « معافیله بو خصوصده ، صلاحیتدار اولان مجلس عالینک قرارینه انتظار ایلدیکی عرض ایلرم . »

کاظم قره بکر باشا ، مدافعه ملیه وکالتنده عین تاریخده برتذکره یازدق ، « دور و تسام وسیله سبله غیر معین برمدت ! بون وظیفه تشریعییه دوام ایتمه مکلکم تبلیغ بیورلیور . » « استغفا ایتدیکم کون ، اصلیه انتظار بشی ایلری سورونده مشدی . » « بش کون صوکره بیلیم نه تن بویله بره وسیله

احداث بیورودی . ، « مجلسه التحاق ابتدکن صوکره ولو موقت بر صورتده اولسون تکرار بر وظیفه بی قبول ، هم آرزومه ، همده بوبوک ملت مجلسنک قراینه متوقف اولدیندن کیفیتیه . کور مجلس ریاسته یازدینسی عرض ایلرم .. »

§ افندیلر ؛ « اردومزک تعالی و تقویه سی ایچون ، لایحه لر تقدیم ابتدکندن بحث ایدن و اونلر نظر دقه آلدیندن » نأثر و یاسم فوق العاده در ، دین سابق مفتش پاشا ، « لکنتک اوجده برته شامل قوص قوجه براردوی ، کینک ایستدیکي آنده ، بش سطرلق برکاغده باشسز برافمنک نه قدر خفیف واردونک تعالی و تقویه سی نقطه نظرندن اساس اولان انضباطی نه درجه محل بر حرکت اولدینک فارق کورونمور . نظر دقه آلدیندن ادما ایستدیکي راپورلری و لایحه لرله یاهمدینی ایثنی دولتک بر اولتباتوم آلدینی و اوندن دولایی فوق العاده اوله رق طویلادینی مجلسده یانجه قالدیشدینی حرمین ایدن مائش پاشا ، کندیس کی حرکت ایدن آرقداش لرله برابر پک نا مناسب بر زمنده ، اردویه نه فنا بر آتارشی نمونه سی کوستردیکنی آکلامق ایسته میور .. »

اردومزک ، تمایسی ایچون ، فکر و مطالعه لرینک تقدیر کورمیدیکندن مغیر اولان ذات ؛ وظائف عسکریه نك دور و تسلیمنک قانونی بر وظیفه اولدینی ، اردونک سلامت اداره و انضباطی ایچون لغوی یانجه مجبور بولندینی بیلمز کی کورونمور ..

عهده سندکی وظیفه عسکریه نك ختام بولدیننی ، مجلسه رسماً بیلدیره جک مقامک ، اوکا وظیفه عسکریه ویرمش اولان مقام اولق طیبی بولندیننی نظر دقه آلمور ..

افندیلر ، کاظم قره بکر پاشانک مجلس ریاسته اولان تذکره سی متعاقب باش ویکلک برتذکره سی وایکی مافوقیه اوقوندی .

باش وکیل پاشا ؛ قره بکر پاشانک ، مدافعه ملیه وکالتنه اولان مراجعتی و وکالتک لوقا وپردیکی جواب شیناً مجلسه عرض ایدیوردی .

مدافعه ملیه وکیل ، کاظم قره بکر پاشانک ، بونون مدعیات و مطالعاتک دوغرو اولدیننی ایضاح استدکن صوکره اوکا « اردو مفتش لکنه حائد وظائف و محرم و نائیک بالذات » خلفه دور و تسلیم و انبانی تکرار تأیید و امر ایدیوردی .

عجبا ، بو صوکه اخطاردن صوکره ، سابق مفتش پاشا ، آکلامشیدر ، که وطنک مدافعه سی ایچون اردوسنه تعلق مهم وظیفه بی ، محرم و نائیک دولت اونک شخصه امنیت و تسلیم ایتشدر . اونلری ، دوله ، شخصاً مسئول اوله جن ، خانی کوسترله دن ، کندیلکندن ، ایستدیکنه ترک و تسلیم ایسی بوبوک برخضادر ؛ آغیر معامله قانونیه بی مستلزمدر . بونلری آکلامشیدر ؟

اندیلر ؛ کاظم قره بکر پاشانی ، مجلسه بر آن اول التحاق ابتد بر مکده ، استعجال ایدنلر ، یابدینمز . مایه بی ابطاله چالیشمقده قصور ایتدیلر . فریدون فکری بک (درسم مبعوث) ایلک اوله رق اورتیه آیلدی . وهی بک (قره سی مبعوث) « مجلسه التحاق ایدن بر آرقداشی ، بر اعضایی مذاکره یه اشتراکدن ، هرهانکی بر قوت آلیقویه بیلریم ؛ بوبله شی اولورمی ؟ « دیه خطاب و عتاب باشلادی . § محترم مبعوث ، فکر آرقداشی بر آن اول مجلسه فعالیت کچیره بیلیمک ایچون ، قانون قوتی ،

اونك قهار قدرتی و او قوت و قدرتی استعمال ایچون ، مجلس عالیك و ملتك امنیت و اعتمادنه مظهر اواش انسانلرك عزم و قرارلرنده نه درجه قطعی اولدقلرینی اونوتمش کبی کورونیوردی .

— عصمت پاشاك بیاناتی ، بویانماره لری صوصودوردی . بوکا دائر اولان مذاکره قیادی . پاشاره ، وبریلن اوامر حرفیاً تطبیق ایتدیرلدی .

§ مجلس ، عمومی مذاکره سته کچدی . موضوع بحث مسئله (مبادله ، اعمار ، اسکان وکالتندن) استیضاح ایدی .

باش وکیل عصمت پاشا ، کرسی به چیقهرق شوتکلیفده بولندی : — برچوق خطیبلرك اعمار واسکان ایشلری اوزرنده دكل ، مختلف وسیله لرله مختلف وکالتلره تائد ایشلره تماس ایتدکلرینی کوردم ، حتی بعض خطیبلر ، باش وکیلک ، دولتك سیاست داخلیه و خارجیه سی حقنده غریض و عمیق تفصیلات ویرمسی آرزوسنی اظهار بیورمشلردر . بو آرزولره تماماً مع المنونیه اقتفا ایدیورم . مبادله وکیل ، مجلس عالیك آرا و تنسیبله رئیس وکیللکینه انتخاب ایدلشدر . فقط بو مناسبتله استیضاحك اهمت وشمولك هیچ برصورنله انقطاع ایتمه منی تکلیف ایدرم . بن ، کوزل (ناقیک) ی سهرم .

§ برصورنله ، حکومت ، محنهك پرده سنی قالدیردی وایون حاضرلنی یابانلرك اوبونلرینی تطبیق ایتمسنی تعجیل ایتدی . حکومت ، مصادمه بی آچیقندن وجهه دن قبول ایتمش بولونیوردی .

افندیلر ، لهده وعلیده اولق اوزره اوتوز قدر خطیب سوز سوبلیدی . عدلیه و معارف وکیللری ده بیاناتده بولندیلر . مناقشه بش ساعت نتیجه سز دوام ایتدی . استیضاح مذاکره سی ایرتسی کونه تعلیق ایدلدی .

ایرتسی کونی ، اوکلندن صوکره ساعت ۲،۳۰ ده مذاکره به باشلاندی . ایلک ، کرسی به چیقان ، داخلیه وکیل و مبادله ، اعمار و اسکان وکالتی وکیل رجب بك اولدی . اوزون ایضاحات و بیاناتده بولندی . مخالفلر ، یزلرندن ، رجب بکه قیصه تعریضلر یاییورلردی .

رجب بك ، برنقطه ده ، دیدی که : بعض غزنلر و بعض ذوات ، دییورلرکه آنقره ده بر حکومت وازمش ، مجلسك بوتون تعطیل زماننده ، مملکتی ، نه قدر قانونسزلقلر ، نه قدر اصولسزلکلر وارسه ، هپ بونلرله اداره ایتمش . . روایته کوره ، بعض آرقداشلرك بر طاقم کیزی دفترلری ده وازمش ، اوراده وکیللرك یابدقلری قانونسز حرکتلر مقید ایتمش . . برکون کله جکمش ، مجلس طوپلانیه جق واوراده حکومتی حسابیه چکه جکلرمش . او زمان او کیزی دفترلر محتویاتی مواجهه ملنده حکومتدن صوربله جقمش . ایشته ؛ اوکون کلشدر ! او دفترلر محتویاتی ، حضور ملته دوکسونلر !

فریدون فکری بك ، آرقداشلاری نامنه جمع صیغه سیله جواب وپردی ؛ — « صره سنده دوکجه کز ! ، دیدی .

رجب بك مقابله ایتدی — « دوکوز افندم ؛ بکله یورز . حکومت ، حضور ملته ، سینه مسئولیتی دایما کشاده اوله رق قارشیکزده در ، دیدی وشو سوزلری علاوه ایتدی : « مملکتک ابهامه ، اغلاقه ، وضوح سزغه ، ترده تحمیل یوقدر . آچیق وظیفه تنقید یاییلمقسزین ، آفاقده ، بر طاقم شسبه بلوطلرینك ، هرکون دولاشدیفنی ، فیصیلدایه رق ، تورکیه جمهوریتك ، بو تازه وجودك ، حیاشنده

مضر تشوشلار وارمش کبی کوسترمک ، بوملکته خیانتدر . « هرکسک کوشده ، بوجاقده ، قوریدورلرده ، شوراده بوراده ، برطاقم موهوم ظنون باطله ایله افکاری اغلاق ایتکدنسه ، بوهرکسه متساویاً کشاده اولان ملت کرسیسنده کلوب حقیقی سوبله مسی لازمدر . حقیقت سویلنمز وینه بوموهوم تلقیناته دوام ایدیلسه ، بوملکتنک حاقبتی ایله قوتلی وصیمی برعلاقه اولمديغه علامت عد ایدم جکم . بن شخصاً بویله عد ایدم جکم وظن ایدرم ، ملتده بویله عد ایدم جکدر . بوکرسی به دعوت ایدیورم تاکه ملت ، بیلسین ، حقیقت نه طرفده در . ظن ، وهم ، اسناد ، اتهام نه طرفده در . »

رجب بکدن صوکره ، علیده بیاناده بولنان برطاقم ذوات دیکلندی . اولنرده تجارت وکیلی حسن بک (طربزون مبعوثی) ومدافعه ملیه وکیلی کاظم پاشا جواب ویردیلر .

علیده سوز آلانلر میاننده رؤف بکده واردی . اوکاده سوز صره سی کلدی .

رؤف بک ، اعمار واسکان وکالتندن اولان سؤال واستیضاحک ، حکومتک هیئت عمومیه سنه تشمینانی موافق بوله مغله برابر ، باش وکیل پاشانک بوحرکتتی جوامعردانه بولدی وسوزلرینک باشنده « مجلس ، برقصد قارشوسنده بولنان حکومته هجوم وضعیتی آلمشدر . دیدی .

— یونس نادى بک ؛ « آکلامدقا » دیدی . رؤف بک ایضاح ایتدی ؛ دیدی که — « منقدر . حکومته خطاب ایدرکن ، قصداً بر ایش یامشدر واکا هجوم ایدیورلر وضعیتی کوریورم . »

— رؤف بک ، خطیبلرک ، آغیر کله قوللانمه ملری ، حکومتی کوچک دوشوره جک شکله افاداده بولونیلما مسی کبی ناخخانه وملازمانه برطور وطرز ایله فریدون فکری بکک تکلیفه تماس واونی مدافعه ایتدی . درسیم مبعوثنک تکلیفی ، بر (آنکک پارانتهر) ابدی ؛ (مجلس تحقیقاتی) هیئت تشکیلنک مستعجلاً تحت قراره آلتیمی ایسته نیوردی . فریدون فکری بکک بوکا دائر بر تقریری وبوتقریرک تعیین اسامی ایله رایه وضعی ایچونده فریدون فکری بکله برابر ده ۱۶ آرقداشنک دیگر بر تقریری واردی .

رؤف بک دیدی ، که « تدقیق هیئت دییه نرجه ابتدیکم بر هیئندن بحث بیورلدی . » — بحث بیوران فریدون فکری بکدر — رؤف بک سوزینه شویله دوام ایتدی :

« وکیللر بویله بر هیئتک قبولی ، بوآنه قدر کزیده اولان حسیات وطنیه وملیه به قارشى برشائبه وبردلت دییه تلقی ایتدیلر . »

یونس نادى بک ، رؤف بکک سوزنی کسدى . « بر آاز اویله ، دیدی . رؤف بک تکرار دوام ایتدی . . « هیمزک لایحطی اولمديغنی قبول ایدرک عرض ایدیورم وبونک لازم اولدینغنی ، (. . .) بنده علاقه دار اولدینم ایچون هرکسدن اول ، بن طلب ایدیورم . » دیدی .

§ رؤف بک ، سوز سویلرکن ، مجلسه قارشى چوق حرمتکار اولدینغنی کوسترمک ایچونده وسیله آرامنه اهمیت ویریوردی . بر مناسبت کتیره رک دیدی ، که « بومجلس عالینک وضع ایتدیکی قانونلرمه بعض صفات توجیه ایدلمشدر . (قوریدور قانونلری) دنیلمشدر .

§ رؤف بک ، مجلس طالی به حرمت طلب ایدیوردی .

رؤف بك ، مجلس هالينك جمهوريتى اعلان ايدن قانونى اوزربنه آلدينى سايندسز وضعيتك اونوتولدينى ظن ايتش اوله جق !

مظهر مفيد بك (دكزلى مبعوثى) « اوني ايلك اوكله ، رفيق محترم كنز مختار بك افندى سويله مشدر . » ديدى . بوسوز ، رؤف بكه استقامت كلامنى دكيشدير تدى . فقط ، مختار بك آلندى . صائب بك (قوزان) سوزه قاريشدى . نهايت ، مقام ريستك مداخله واخطاريله رؤف بك سوزينه دوام اينديرلدى .

رؤف بك ، دوندى دولاشدى ، نهايت ، پرنسيپ مسئله سته دايلدى . « شعار من ، سلكمن ، بلا قيد و شرط ، حاكميت مليه اساسيدر . » ديدى .

يونس نادى بكك صداسى ايشيدلدى — جمهوريت ... !

§ رؤف بك جواب ويرمدى . باشلادى جلهي شوصورتله اكمال ايتدى : « حاكميت مليه لك ، يكانه تجليكاى اولان بويوك ملت مجلسيدر . »

§ (جمهوريت سسلرى) بوتون مجلس صالوتى دولدوردى .

على صائب بك (قوزان) ، « جمهوريت ... ! » ديدى .

رؤف بك ، على صائب بكه قونوشمغه باشلادى . احسان بك مداخله ايتدى ، « افاده تاليكنز صريح دكلدر رؤف بك افندى . » ديدى .

رؤف بك ، « صريحدر . چوق رجا ايدرم احسان بك افندى . » احسان بك ؛ « اوقدر صريح دكلدر . اوزون زماندنبرى ذات تاليكنزله آكلاشه مدق ! » رؤف بك ، احسان بكك بوكسك عدالت حسيلاه متحس بولنديغندن ، حاكمك ايتش اولديغندن بحث ايدرك اوكا ديدى ، كه « برائت ذمت اصلدر . عكسنى اثبات ايدم دكله ، برطرفى سوء ظن آلتند بولند برمق وبويله افاده ايتك دوغرو دكلدر . » احسان بك جواب ويردى ، « حقيقتى افاده ايتمه بن مظلوندن شبهه ايتكمده حاكم حقيدر . » ديدى .

رؤف بكه ، احسان بك آرمسندى بوحاوره برآز اوزادى . رئيس مداخله ايتدى . رؤف بك دوام ايتدى و « تشكيلات اساسيه قانوننده ، وكيللرك وظيفه وصلاحيتى حقنده برقانون تدوينى موضوع بحث ايدى . بوندوين ايدلديمى ؟ بونى سؤال ايدرم . » ديدى .

§ افنديلر ؛ قانونلرك مجلس طرفندن تدوين اولنسى طيبي بولنديغنه نظرآ ، رؤف بك ، حكومتدن دكل ، كنديسنكده اعضا اوله رق داخل بولندينى مجلسدن سؤال سوريوردى .

— رؤف بك ، شوراي دولت تشكيلاته تماس ايندكدن سوكره ، « منع شقاوت قانونى تطبيق ايدلشميدر ؛ كوى قانونى تطبيق ايدلشميدر ؟ » طرزنده ، داخله وكيلىدن باشلايمرق ، نافع ، تجارت ، زراعت ، مدافعه مليه ، عدليه ، معارف وكيلىرينه متعدد سؤاللر توجه ايتدى . بوتون ، بوسؤاللرله ، رؤف بك ، ملت واردونك نظردقتنى جلب ايتك ايستديكى آكلاشيلوردى . مثلاً ، قره دره اورمانلرى حقنده برمعامله اولديغنى مطبوعانده كورمش ؛ او ايش ناصل اولمش ؛ و « فداكار وقهرمان اردو مزك ، استقلال حريى متعاقب ، حال سفردن ، حضره انتقاليه ، بويوك برانتظام ومكانت كوسترديكى ايشيتك

واقفخار ایندک . فقط اولدن سوکره . ایا نه ، ایلشه نقطه نظرندن ، وضیعی عینی حوجده قوتله قبول و محاکمه ایدمیلیرمی یز ؟ بوجهندن بزی تنویر بیورملرینی رجا ایدوز . دیدی .

رؤف بک ، بوسؤالک ، مشترک بر سؤال اولدینی ، کندی افاده سندن آکلاشیلور « رجا ایدرز ، دیور . فی الحقیقه ، بوسؤالک ، اوکونه قدر ، اردولرک باشنده بولتن ، ایکی اردو مقتضاتده اشتراکیله ترتیب ایدلش اولدیفته حکم ایتمک ایچون بر سبب یوقدر .

— رؤف بک ، عدلیه ، تشکیلاتک تحوی دولایسیله واقع اولان ، تطبیقاتک ، عدالتی تأمین ایچون ک مناسب شکل و صورت اولوب اولدیغنی اوکرنک ایستیوردی .

معارف وکیلندن ده ، تحصیل ابتدائی مدنک قانونه مغایر اوله رق نیچون آزالیلدینک ایضاحی طلب ایتدی .

— رؤف بک ، استانبول وایسک کیجه منورده سندن ، استانبولک امانتله اداره سنک ، خلک حقوقه تجاوز اولدیغندن ده بحث ایتدکن سوکره ،

معارف وکیلی واصف بک ایله مطبوعات آرمه سنده تگون ایدن بر حاد ، دن و بو مناسبتله معلوملردن بحث ایدرک دیدی ، که « معلم اردوسنک ، منور اردونک شو ویا بو طرفی ترجیح ایدر ، تقویه ایدر طرزده نشر یلنده بولملری ، دوغرو میدو ؟ »

رؤف بک ، بونک دوغرو اولدیغنی سوبلیمک قطعنی شو جمله ایله بیتیردی : « الله وطنی ، ملتیمی

وهمیزی محافظه بیورسون . »

بو جمله نک ، قارشیلاندینی ، آلتیشلردن سوکره ، داخله وکیلی کرسی به جیقیدی . کموشخانه معیوش ذکی بک اوکا تقدم ایتمک داعیه سنده بولندی . وهی بک ، « افندم بومسئله وکیللرک مجاسدن استیضاحی اولدی . » دیدی . ریاست ، وکیللرک حق کلامنه دائر ، نظامنامه داخلی خاطر لاندی . رجب بک ده ، غایت واسع بر استیضاحه معروض بولتن وکیللرک ، نظامنامه ایله مؤید اولان ، سوز سوبله مک حققرینه ، مساعد ایدلدیکی تقدیرده ، حقیقتک توضحه یارویم ایدلمش اوله جمنی بیان ایتدکن سوکره ، توجیه اولان سؤاللردن کندنه عائد بولنانلرینه بر ، بر جواب ویردی . بیاناتی صره سنده - « رؤف بک کرسی به بر وضع نامحانه ایله جیقیدیغنی اشارتله ، بو مجلس ، هیچ بر وقت سکون نام ایله حرکت ایتمک مجبور نه بر مکتب ونه ده بر فن افاده میسیر . » دیدی . رؤف بک کرسیده ، بوکون دنخی واضح اولدیغنه ، آنکته اسمنی تلفظ ایتمک فریدون فکری بک بر سنک مساعی به حائد و اوچ وکالته شامل اولان معناسز ، حقسز ، منطقسز و قانونسز و موازنه حکومتی بقان بر شکاردکی « آنکته پارلمانهر ، تکلیفی طاب ایتدیکنه ، هیئت عمومی نک نظر دقتی جلب ایتدی . فریدون فکری بک - یرندن ، رجب بک « منطقسزدر » دیدیکنه اعتراض ایتدی . بوسوزی کری به آسمنی ایستدی . رجب بک - « کری به آلمیورم افندم ؛ منطقسزدر ، حقیقت اولدینی کی افاده ایدیلیر ، دیدی . » فریدون فکری بک - « منطقسز سوزنی قبول ایتمیورم ، سوزینه ، رجب بک جواب ویردی ، « فریدون فکری بک - دیدی - سز دها آغیر شیلری قبول ایتمک آلیقینسکز . . » دها آغیر شیلر ، عدلیه وکیلی نجانی بک طرفندن توجیه ایداش . . فریدون فکری بک ،

« عدليه وکيل سوزلرني کري آلدیلر » ديدی . نجاني بك ، يرندن فيرلايهرق « سوزلرني کري آلمدم ... » ديدی . بر آز کوروتتو اولدی . نهايت ، رئيس - رجا ايدرم کوروتتوبی کسهلم ايددی . رجب بك ، دوام اينديکي ايضاحانده : « .. بر جوق ذواته ، دفترلر وار ايمش ، ديمشدم . شيمدی رؤف بکک سوزلرينه کوره ، حاضرلارنمش سؤاللردن اون ، اون بش دانه سنک ، طرح ايدلسی فرصتی بوله جغز . ايسته ، افنديلر ، - ديدی - دفترلرک ياواش ياواش مباديسی چقيور . »

رجب بك ، رؤف بکک بيانانده قوللانديني (تافنيق) . اشارت ايدرك ، ديدی ، که رؤف بك هم بوتون بو سؤاللری صوريورلر ومهمده « اصلا بر مسئوليتی ويا خود اسقاط کي برشيئي استهداف ايتيورم » دييورلر . بر استيضاح کونی ، ملت کرسيسنه چيقان ذات ، يالدهه ويا عليهه در . لهده ايسه حکومتي طومئسني ايستر . عليهه ايسه اسقاطني ايستر وبونی آچيقي وصراحتله سوبله مک لازمدر . « يوقسه رؤف بك افندينک سوزلری مالاييني دن عبارتدر . »

رجب بکک بو جهلسی ، رؤف بکله آرملرنده قيصه بر محاوره يه يول آچدی ؛ « فقط تجاوز ايدسيورسکيز » ، « سزده مداخله ايدسيورسکيز .. » کي - سوزلر تماطی ايدلدي . نهايت رجب بك ، بيانانده دوام ايدرك ديدی ، که « محترم افنديلر ، بر طاقم سؤاللر صوريورلر .. احمد گلشميدر ؟ قانون تطبيق اولنشميدر ؟ »

« توريکه بويوک ملت مجلسی کرسيسی - بوبله استيضاح يابيليرکن - هدفسز اوله رق صوبله جق وسويلنه جک شيلره بر مقام اولاماز . » بورايه چيقيورلر ، سويليورلر ، سويليورلر ، نتيجه ده سويليورم ، سويليورم اما برشي يوقدر دييورلر . بوبله اولونجه مالاييني در وغازه سزدر . وضعيتک تعريفی بودر . رجب بك سوزلرينه شوپولده دوام ايندی : جوق دقت ايندم ، رؤف بك « بورايه چيقيديلر ، صره سی کلدی ، ايجاب ايندی ، بشقه بر تعريف يابديلر ، جمهوريت کله سنی تلفظ ايدمه مديلر . » « محترم ، آرقداشلر - ديدی - لطيفه ايتيورز . » بويوک برانتالابدن چيقيدق ، منور بر استقباله کيدييورز . بوتون احکامی ، بوتون شرائطی ، بوتون وضوحيله بر هدهه يورييورز . « رؤف بکده « نه در بويوک سكونلک ، که صره سی گلش و آرقداشلر بالوسيله فرصت ويرمش ايکن ، بومقدس اسمی ، تلفظ ايتمه مکده عناد واصرار ايتشلردر . » « فقط شايان دقتدر ، بوذات ، استانبولده ، قيامتلی قوباردی . » « انندن کان هر قوتی صرف ايندی . » و « حضور کزه چيقيديني زمان ، بوتون اونلردن رجعت ايندی ويمين ايدرك ديدی ، که بن جمهوريچي يم . » بويوک کنديسندن شبه ايدسيورم .

بوقاعتک ياکلش اولديفته ، اقناع ايتکي ، کنديلری ايجون ، بر مسئله عد ايدلرله ، چيقسونلر ، کرسيدن ويا بشقه بر محلدن سويلسونلر ، که ! بوبله برترده محل يوقدر . عکسی تقديرده ، رؤف بکک جمهوريته اولان مربوطيتندن ، شبهه واردر وبوشبهه دوام ايدمه جکدر . حقيقت بودر .

رجب بك ، ايضاحاتی پيتيريرکن ، « محترم آرقداشلر - ديدی - بويوک قدر بوغازمه قدر قان ايجنده يوغورييله رق بودعوایي - بومقدس وطنک اعتلاي قطيئسني تأمين ايدمه جک اولان - بو دعوایي بويوک مربيته قدر کتيردک . بويوکدن صوکره اک بويوک خطا ، زودلر ، شهلر ، وضوح سزلقلردر . بونلرک نزهه واردقلىني کيمسه بيله من . »

رجب بك کرسيدن اينرکن ، مقام رياست ، طایي اوزرينه کنديني مدافعه ايتک ايجون رؤف بکک سوز و بردی .

رؤف بك — سزك هر وقت وهرزدد ابتدكيكز زمانده، بن تكرر يمين وقسم ايتمكه مجبوريم؟ ديدى . (مجبورسك) سسلرى يوكسلىدى . رؤف بك بوسسلره — «خير افنديلر، كيمسك كيمسدن شهبه ايتمكه حق يوقدر .» جلهسيه جواب ويردى .

بوكا، قره حصار صاحب مبعوثى على بك، برندن مقابله ده بولندى . — «سن ده اووقت، بو طوبراقده او طوره مزسك . اجداديكك، باباك ودهكك كلديكى بره كيدرسك. بو طوبراق بونى ايستور .» ديدى . بونك اوزرينه ، رؤف بك مخالف اولدينى نقطه بى ايضاح بوللوبيانانده بولنهرق ديدى ، كه «بلا قيد و شرط حاكيت مليه اساسنه مستند براداره بى ، ده موقراسى ديبيلن خلق اداره سى اساسلرى تأسيس ايتمك ايچون وبواسسلر اوزرينه ملتدن وكالت آلدق .» «برطاقم آرقداشلرمز ، ماتك بو حقتى مجنندن آلوب شوويا بومقامه ، مجلسى فسخ وقانونلرى رد حقتى وبرمك ذهنيست واستقامتى كوسترديلر . ايشته بن بوكا مخالفم .»

رجب بك ، بوسوزلره جواب ويردى وايضاح ايتدى . كه رؤف بك اعتراض ومخالفت ابتدكي زمان هنوز تشكيلات اساسيه قانونى وبويله برطاقم حقلرك كيمسيه وبرلسى ويا وبرلميسى موضوع بحث دخى دكلدى . بومسائلدن ، آتجق آيلرجه صوكره بحث اولندى . رجب بك «افنديلر، بومغاليله در» ديدى . رؤف بك ، سبب مخالفتنى اينى آكلاته سيلمك ايچون ، شوبله بر ايضاحده بولنمه لزوم كوردى ؛ ديدى ، كه «افنديلر ، دكل خليفه جى وسلطانجى ، بومقامك حقوقى آلمق استعدادنده اولان ، هر هانكى بومقامك عليهنده يم .»

رؤف بك ، خليفه جى وسلطانجى اولدينى افاده ايدر كن رياست جمهور مقامنك ، رئيس جمهورك عليهنده اولدينى ايضاح واعلان ايدىوردى . «دها اول ، بالئناسيه بيان ايتديكم وجهله ، رؤف بك ، «توركيه بويوك مات مجلسى ، حكومتى شسكلنده مصر ايدى .» اسمك تبدليه ، يعنى جمهوريت عنوانى آلمش اولقله برابر ، تشكيلاتك اوماهيتنك محفوظيتنى تأمين ايتمك ايستوردى .»

نه ايچون ؟ چونكه ، رياست جمهور مقامى ، خلافت وسلطنت مقاملرينك حقوقى آلمقى استعدادنده ايش . .

افنديلر ، اجتهاد ديهه اورتهيه آييلان بوسوزلر ، رجب بكك ديدىكى كى «مالاينى» دكلده نه در؟ بوكى سوزلرله قورولان منطق «مغالطه» دكلده نه در ؟

— بواجتهادك وبو منطقك معنا ومدلولى ، رؤف بكك بوكونكى مسامى وفماينى بك كوزل كوسترمكده در . فقط ، بز بونى آكلامق ايچون ، بوكونلره قدر ، انتظار غفلتنده قالايمزدق . بوندن دولايى بزى معذور كورسونلر .

۵ افنديلر، بوكونده استيضاح تهجه لنمى . مذاكره ايرلسى كونه تلپيق ايدلى . ۸ شيرين قانى

کونی جريان ابدەك مذاكره انتظارآ ، برآزده ، اوكونلردهكى بعضى نشرىاتى كوزدن كچيرەلم .

وطن غزەنسك ۵ تشرين ثانى ۳۴۰ تاريخلى نسخەسندەكى ، باش مقاله دە ، حكومتى تقييد ابدنلر ومخالف چپە كوسترنلر مدح وثنا وحكومت طرفدارلى تقييح اولمقده در . باش محرر « هنوز آغزىنى آچيان ، منقد نامزدلر بىنە قارشى ، هر كون قولاقدن قولاغە يكي برنجاوز كار سوز فيصلدانىور . حكومتى حيزبە منسوب كيمە تصادف ايدرسە كز اوكونك خفى امر بوميسندە موجود سوزلىرى عينا ايشيد برسكز . » ديدكدن سوكرە سوزلىرىنى تأييد ايچون برطاقم مثاللر صايور و « كوركور بىنە امرە اوپمايان ، حقيقتى كورن وسويلەك ايستەبن شخصيتلىرى ، ابتدادن صوصد بر مق ايچون هر واسطە به مراجعت ، ايدىورلر و « كفى ارادە ، حال طبيعيتك واستقرارك فوقندە ، بر حامل ماهيتى محافظە ابدە جكدر . » دىيور .

افنديلر ، محرر « خفى امر بومى » و « كفى ارادە » تعبيرلر به ، ملتە نەبى خبر و برمك ايستىوردى ؟ خفى امر بوميلر ورن ، كفى ارادە سنى حامل قيلان كيمدى ؟ بواهملى تعبيرلى قوللانان صاحب مقاله ، نهايت ، بزه ، « ايكي طرفى ، بيطرقانە ، بر حكم حاليله چاغىروب ديكلمەك ، رياست جمهورك اك نازك ومهم وظيفە سيدر ، » نصيحتنى ورييور . بووظيفەك همان ياپيلمسنى ايستىور وچونكە « يارين بك كچ اولەيلير ! » ديه نەيد ايدىيور .

بركون سوكرە ، نم سنە باشى نطقمدن بحث ايدن عىنى محرر ، « تقييد مېلى كوسترن اك مستقل فكرلى وطنداشلىرى ، زمان زمان ، بر طرف ايتكمە چالیشان انحصارچى بر سياسى سېستم ، انكشاف و ترقى ايچون ، نهر ابدىچى ، برجهنم مقامندە در . » جملە سيله تقييد ابتديكمز سېستم حقندە ، بك حقسز وانصافسز بر افترا دە بولونىيور و « مشئوم كيديشك معين بر نقطە دە نوقيف ابدلسى ، يكي بر چيغىر آچيلمسى لازمدر ، ديهرك ، بزه ، تكرار وظيفە مزى اخطار ايدىيوردى .

وطن محررى ، بركون سوكرە يازدىنى « سواقندەكى آدم ، سرلوحەلى باش مقاله سنى » انشاء الله اى اولور ، دېمكدن بشقە يابهجق شى قالماش كې كورونىيور . « جملە سيله ييتىرييوردى .

§ ۸ تشرين ثانى ۳۴۰ تاريخلى وطن غزەنسندە انتشار ايدن ، بر آقرە تلفرافندە ، « مجلس ، بوكسك موقندە بولنانلرك تصويى اولمق سزىن ، قاينەبى اسقاط ابدە ميه جكدر ، طرزندە ، بو بوك حرفلرله يازلش انطباعر و « رؤف بك ، دونكى نطقندە ، استيضاح خارجندە اهميتسز شيلردن بحث ايتكمەك ، استيضاح طرفدار لر بىنك موقنى واستيضاح دعواسنى ضفە دوشوردىكى سويلنمكدە در . » كې خبرلر ولردر .

— وطن غزەنسك ، استيضاح دعواسنى تقييد ايچون صورت مخصوصە كوندردىكى مخبرى ، انطباعرندە بك اصابت كوسترە ميورسەدە ، استيضاح دعواسك ، سبب ضفى حقندە ويردىكى خبردە آلدانمش كورونىيوردى .

افنديلر ، توحيد افكارك باش محررى دە . بر سورو باش مقاله لر ايله ، مخالفى تقويه وتشجيع ايدىيور وكندبنى مدافعە ابدن حكومتك وموافقى مبعوثلرك ، كندبنى مدافعە ايتلر بى سوز سويللر بى دىخى ايستە ميوردى . بوباش محرر دىيوردى ، كه « مجلسدە ، موافق مبعوثلر بوبله ، هر مهم ايتى .

کورولتوبه بوغۇق اكلنجەسندە دوام ابدرك منفدرى صوصدوردقجە ، عصمت باشا حكومتى ھېچ شېھىز اعتماد رايى آلهجقدر . فقط بواعماد رايىك ماھىت حقيقىھسى ، نہایت ، برىسندوقچەك ايچنە فضلە مقدارده بياض كاغد آيلىمش اولسندن عبارت قالەجقدر .

بوسفسطەلر اوزرىندە ، توققە لزوم يوقدر . برآزده ، طنين غزەئەسنە بقالم ! طنينك ، « سياسى تخمرات » عنوانى برباش مقالەسندە « حرەكەت مليە مجاہدەسندە بوبوك خدمتلىلە تميز ايتىش شايان حرەت واعماد بعض سيارلار آردەسندە برتشرىك حرەكەت مقدماتى باشلادىنى » خىبر آلتىدىقندىن و « خلق فرەقسىلە و حكومتلە صميمى مناسباتى اولان مطبوعاتك » « بوخبرلىرى بك ناخوش برشككە فارشيلاملارنىن و نفسىر ايتىلدىن » و « دھا شمىدىن مستقبل فرەقى كوزدن دوشورەك صورندە مماللەت سەردىنە قىام ، ايدىلسندن بحث اولغندەدر . مقالەدە ، پروغرام مسئلەسنە تماس ايدىلەرك ، خالق فرەقسىنك پروغرامى اولمىدقنە اشارت ابدلەكەن سوكرە « بزخلق فرەقسىندن ھېچ نمون دكلز . فقط خلق فرەقسىنك پرنسپللىرى نامنە سويلەن و كوريلن شيلەر تامماً طرفدارز . » دىنيلىور وخلق فرەقى پرنسپللىرىنن نہ آكلاشيدىنى ايضاح اولنەرق « فقط ، عجباً ، حقيقەتدە بويلەميدىر ؟ » سؤالى اورنەپە آنيلىور . محرر ، بوسؤالە منى جواب ويريور و « قارشىمىزدە بويلە فرەقى تيجدد واصلات كورمكى كوكلز ايستىدىكى ايچون ، خالق فرەقسىن بوبديكمز شككە خوليا ايدىورز . دىيور . اوندن سوكرە ، محرر ، شونلرى سويليور : « خلق فرەقسىنك پروغرامى وسوزلىرى باشقەدر ، طوندىنى يول باشقەدر . خلق فرەقسىنك ، دەموقراتائى دوداقلرىندەدر . »

بومطالەمەك صاحى ، برنجى جملەسىلە ، قصد ايدىيورسە ، كە خلق فرەقى ، جەھوريت اعلان ابدەككى ، خلافتى لغو ايلەككى پروغرامنە يازوب اعلان ايتىدى وسويلەمدى ؟ فقط فعلاً ياپدى ؛ دوشورودر ! آنجق ، ايكنجى جملە ابلە خلق فرەقسىنە اسناد ايتىدىكى دوشور دكلدر .

مقالە صاحى ، مخالف ذواتك ، موقع اقتدارە كچمك ايستەملرىنك مشروعتى اثبات ايچون ، صرف ايتىدىكى برچوق سوزلرە شونى دە علاوہ ايدىيور : « وطن دوشونجەسىلە حرەكەت ايتك ، يالكىز موقع اقتداردەكى ذاتلەرى - من طرف الله - انحصار شككندە بخش اولنور بر فضيلتدر . »

طنين باش محررى ۴ تشرين ثانى ۱۳۴۰ تاريخندە ، يازدىنى اردو سياست عنوانى برباش مقالەدە ، شومطالەمەك بولونيور : « شكل حكومت جەھوريتدر . فقط ، حكومتك يالكىز آدىنى دكيشدېرمك ھېچ برفائەدە تامين اتمز . اصل تبديل ايدىلى ايجاب ايدىن ققطە ايشك روچيدر ، پرنسپللىدر . بوكون متحده آمريقا استىنا ايدىليرسە آمريقادە يكرمى قدر مملكت واردركە ھېسك اسمى دە جەھوريتدر . حتى ھب زنجيلردن تركب ايدىن ھابىتى پيلە بر جەھوريت ايدى . فقط بورالردە جەھوريتك حكومت مطلقەدن فرقى بك آزدر . ارئى برحكمدار پرنە ، زورلە رياست جەھورە جيقمش برمتغلبە كوروروز . ايشتە بوقدر ! رئيس جەھور نامنى طاشيان مستبد ، كيف مايشا ادارە حكومت ابدرك . برحكمدار مطلق كى كيف وھوسندن بشقە بر قانون طانجااز . »

طنين باش محررى ، بو آمريقا جەھوريتلارندن شىلى استىنا ابدەرك دىكرلىرى ايچون دىيور ، كە « ھېچ برىسى ، بوكون ، حقيقى جەھوريت نامنى طاشيغنە لايىق دكلدر . چونكە دەموقراسىيە استناد ايتيورلر . » « جەھوريت نامى آلتىدە حكومت مطلقەلرك ، حكومرما اولسى ، سكرى رؤسا بوزغندىر . »

بوراده ، بر آن توقف ایتک ایسترم . افندیلر ، بومقاله ، مبعوث اولان قوماندانلرک ، مبعوثلقدن استغفاری اوزرینه و او مناسبتله یازیلور . فقط ، اوله برزمانده یازیلور ، که اردولر مرکز مفتشلی ، اردولری ترک ایدوب حکومتی اسقاط ایچون مجلسه کلشردر و بو محرر ، اونلرک موقع اقتداره کچمک ایسته ملرینک مشروعتی اثبات ایچون ، دهابرکون اول ، ستونلرجه یازی یازمشدر . جمهورینک حکومت مطلقه دن فرقسز اوله بیله جکته مثاللر کتیرن و بو کاسب ، ده موقراسی به استناد ایتمه مک اولدیفنی سویله بن محرر ، « حکومت فرقه سنک ده موقراتلنی دوداقلرنده در . » دین ذاتدر . بوتک بویه اولسی « عسکری رؤسا بوزندندر . » دین ذات ، نورکیا رئیس جمهورینک ده رؤسای عسکریه دن بری اولدیفنی بیلن ذاتدر . بو ذاتدر ، که رؤسای عسکریه دن فلان و فلانلری ، رؤسای عسکریه دن اولان تورک رئیس جمهوری و رؤسای عسکریه دن اولان تورک باش وکیلی ایله قارشنی قارشنی به جبه آلدیرمق ایچون حرارتله جالیشور و صوکره سومدیکی طرفک ییقلمسنی ، ملته لزوملی کوستره بیلیمک ایچون ، کویا ، شایان ندیقی و عبرت مثاللر سویلیور و « هانکی جنرال معیتنه ده اچوق حاصی طویلایه بیلیرسه ، ریاست جمهوره اوکچر . » و « اردو قوماندانلری ، اشقیا رئیسلی بربرلیله چارپیشرق ، ریاست جمهور موقعنی غصب ایدیورلر . » دیور .

افندیلر ؛ بو بوکا مائل سوزلرک ، نه مقصدله و نه حسن ایله یازلدیفنی ، فرق ایتمه مک و بوکی نشریاتک مجلس اعضاسنده و افکار عمومیه ده براقه جنی منفی و مضر تأثیرلری آکلامه مق ، ممکن دکلدی . فی الحقیقه ، بوافسادکار تأثیرات مع التأسف فعلی عکسلرینی کوسترمشدر .

§ رأفت ، کاظم قره بکر و علی فؤاد باشلارک ، مدافعه ملیه انجمنته انتخاب ایدلمه مش اولدقلرندن متأثر اولان عینی جمهورنجی محرر ، بودفعه ده ، اردو قوماندانلرینک ، اردولره مؤثر اوله بیله جک برهینته انتخاب ایدلمه مش اولدیفنی اپی بولیور . بونقطه ده ، بک سودیکنی آ کلامق ایستدیکی ده موقراسی به امتثالدن دخی واز کچیور . بوفکرلری احتوا ایدن جمله لری ، هپ برابر مطالعه ایدلم .

« سیاسیات ، سرلوحه سی آلتنده یازلمش یازیلر آره سنده » مدافعه ملیه انجمنی ، ملت مجلسنک همان همان آک آزسیاسی اولان ، حتی سیاسیاتله هیچ علاقه سی بولنمیان بر ساحت فعالیتدر . « جمله سی اوقونوره . محرر ، بو جمله ایله ، مجلسه داخل اولان ، اردو مفتشلرینک ، سیاستله علاقه سی بولنمیان ساحه ده جالیشلرینه نه دن و نه ایچون میدان ویرلیدی ، دیمک ایستیور . بوکا ، شو بولده ، جواب ویرمک نمکندر . چونکه ، حقیقه ، مدافعه ملیه انجمنی سیاسیاتله علاقه سی بولنمه مق لازم کلن ، بر ساحت فعالیت ایسه ، اورایه ، محضا ، سیاسیاتله اشتغال ایتک اوزره مجلسه کلش اولانلری ادخال ایلکده محذور اولدیفنی ایچون !

محرر ، بوجله دن صوکره دوام ایدرک دیورکه ، « بوراده ، وطنک ناموس و استقلاتی مدافعه ایدله جک اردویی ، اداره ، اصلاح ، تنسیق ایتمه و دهامترقی برحاله صوقفه خادم قانونلر تنظیم اولنه جقدر . بولتیفه جیلق احتراصانه کندیلمی قابدیرمیوبده ، یالکز وطنی دوشونلر ایچون بو وظیفه ، ارکان عسکریه آره سنده ، اک مقتدر ذاتلره تودیع ایدلمک بروجیه حیثدر . »

بوجله لر اوزرنده ده بر آز توقف ایدله جکم .

اردونک ، اداره ، اصلاح ، تنسیق و اونک دهامترقی برحاله کتیرلمی مسئله سی چوق مهمدر . بو خصوصده موظف و مشغول مقام « ارکان حربیه عمومیه » در . بومقامده محررکده دیدیکی کی ال

ممتاز ارکان عسکریه من بولنقده در . اردونك اداره می ، اصلاحی ، تنسیق خصوصاتی درعهده ایدن بوبوبوك ارکان حربیه ، بوخصوصلرده ، لزوم کوردکجه حکومته تکلیفانده بولنور . ارکان حربیه نك وحکومه داخل مدافعه ملیه نك عریض وعمیق دوشونوب تثبیت ایلدکلی مسائل ، هر سنه ، اجتماع ایدن (عالی عسکری شورا) طرفندن تدقیق ومذاکره اولنور . عالی عسکری شورایی ، ارکان حربیه عمومیه رئیس ، مدافعه وبحربه وکیللری واردو مفتشلی تشکیل ایدر . عالی عسکری شورانك ، تدقیقندن کچن ونطیقای موافق کورولن خصوصاتندن ایجاب ایدنلر ، حکومته تکلیف اولنور . بوتکلیفلردن تطبیق ایچون ، کسب قانونیت ایلمی لازم اولانلر وارسه ، ایشته اولنلر مجلسه عرض اولنور . مجلسده ، اصولاً مدافعه ملیه انجمنندن وتلمقی اولورسه بشقه انجمنلردن ده کچدکدن سوکره ، مجلس هیئت عمومیه سنده مذاکره وتقنین اولنور .

مدافعه ملیه انجمننده کی اعضانك عسکرلکدن آکلامسی لازمدر . فقط ، یالکز عسکرلکدن آکلامسی کافی دکلدر . دولك مالیه سندن ، سیاستندن ودها چوق شیردن ده آکلامسی لزوملیدر . یالکز عسکرلکدن آکلامق ، اردویه متعلق قانون لایهلری یایق ایچون کافی کلسه بدی ، ارکان حربیه عمومیه نك تثبیت و عالی شورای عسکرینك ده تصویبندن سوکره آبروجه برانجمنده ویا انجمنلرده تدقیقه حاجت قالمزدی . زیرا ، بولتیقه ايله اشتغال ایدن ذوات ، عسکرلکدن دخی کیش اولسلر ، حیاتی ، علوم وفنون وهرگونکی ترقیات عسکریه بی تعقیب وتطبیق ایتمکله امرار ایدن ذواتدن ودها متخصیص ودها صاحب صلاحیت اوله ماز .

اردونك اداره ، اصلاح وتنسیق ایچون مصیب افکار وبوبوبوك تجربه لره مالک اولدیفنی ظن ایدن و عالی شورای عسکریده قانوناً اعضا بولان اردو مفتشلی ایچون اك مساعد ساحه فعالیت اردولرك باشنده و عالی شورای عسکری ایچنده کی موقعلری ابدی . [جدیت طلب ایدن بو موقعک قیمت واهمیتی تقدیر ایتمیوب ، حکومتی ، مدافعه ملیه وکالتی ، ارکان حربیه عمومیه بی بکنمیوب ؛ اولنری ، کندی مطالعات وتصورات عسکریه سی تقدیردن اوزاق کورمرك ، سیاسی ساحه ده چالیشمنی ترجیح ایدن قوماندانلرك ، مدافعه ملیه انجمنده ادخاله چالیشمق ؛ اولنرك ؛ اردویه متعلق ، حکومتدن مجلسه کلن ، هر نوع تکلیفلرك انتاجی مشکلشدیرمک وبولنری وسیله اتخاذ ایدرك حکومتی دوشورمک و ارکان حربیه عمومیه رئیس دیکشدیرمک کی منق هوسلرینی تطمین ایتمک غایه سنه معطوف اوله بیلر .] طنین باش محررینك ده ، بونقطه ده کی غایه سنك بشقه برشی اولدیفنی ظن ایتمک عبدر .

غایه سنك ، عدم حصولندن « متالم وما یوس » اولان محرر ، « قدیم آتیه جمهوریتنده ده موقراسی اساسانه اوقدر افراط ايله مربوط ایدیلرکه شبات اداره نك هیچ برنده وقوف واختصاص اعتباریله بیله برتمیز اساسی قبول ایدمه مشاردی . » ده موقراسیده کی بوافراطه رغماً « آتیه ، ده موقراسیسنده جزالللر بواصولدن مستثنا ایدیلر . »

— خلق فرقه سنك ده موقراتلنی دوداقلرنده اولدیفندن جمهوریتك مطلقتندن فرقسز اولدیفنی ملته آکلامقه چالیشان ، برذانك ، بوسفسطه سنك هنوز اوقونقده بولندیفنی کونلرده ، موقع اقتداره کچیرمک غیرتنده بولندیفنی جزالللرک ، ده موقراسیدن دخی استثنالری جائز اوله بیله جکی فکرینی هرمیان ایتمی ، ظن ایدرم ، درست انسانلردن واقع اوله بیله جک حرکتلردن دکلدر .

افندیلر ، کین واحتراس ، برانساک دماغی ووجداتی قاراردینی زمان ناصل قونوشور ، بوکا

برمثال ایسترمیسکر ؟

ایشته ، بیوریکز ، عینی محرک ، شو سوزلرینی دیکله ییکز ، « خلق فرقه سنک ، عصمت پاشا
حکومتک ، مملکت عریض ابتدیی جیرکین چهره ! احتراصات شخصییه پیشنده بوقدر اسیر اولان
زامدارلر ، ملی برفرقه وجوده کتیرمک ، ملتی تمثیل ایتمک اداسنه قالنه مزملر »

« امید استقبال ایله پرغلیان کنجدر ، تازه و تمیز جانلرینی فدا ابتدیلر : مملکتی قورنارمق ایچون !
مملکتی ، شخصلردن و احتراصلردن بشقه رشی دوشونم یین بولتیقه جیلر آئنده اویونچاق یاغی ایچون دکل . »

§ حقیقتک ضدکامانی افاده ایدن بو ، مغالطه وفسطله صاحبی ، بزم تشکیل ابتدیکمز فرقه بی
وزم حکومت تشکیلنه مأمور ایلدیکمز عصمت پاشاک و حکومتک ، چهره سنی جیرکین کوریور
و کوستریور . . .

افندیلر ، بزم چهره مز ، هر زمان ، تمیز و پاک ایدی و دانما تمیز و پاک قاله جقدر . چهره سی جیرکین ،
وجدانی جیر کینلکارله دولو اولانلر ، بزم ، وطنپرورانه ، وجدانپرورانه و ناموسکارانه حرکات می خسیس
و جیرکین احتراصلری یوزندن ، جیرکین کوسترمکه قالیشانلردر .

§ افندیلر ، ۸ تشرین ثانی کونی ، مجلسده ، عمومی استیضاحک مذاکره سته دوام اولندی .

— فریدون فکری بک (آنکه تارمانته رک قبولی حقنده کی اوزون بیاناتی ، مختلف خطیلرک ،
سوزلریله قاریشه رق خیلی دوام ایتدی . اوندن سوکره ، یونس نادى بک کرسی به چیقهرق ،
« افندیلر - دیدی - مملکتک رؤئی موضوع بخندر . جمهوریت اداره سی موضوع بخندر . »
هرشیدن اول ، بومستثنایی کوروشمک لازمدر . یونس نادى بک ، رؤف بک برکون اولکی بیاناته
تماس ایدهرک ، حاکمیت ملیه می جمهوریتک تکاملیدر ، جمهوریتی حاکمیت ملیه تکاملیدر ؟ کبی
برافتر به نک ، موضوع مناشه اولسنه محل اولمدیغنی ایضاح ایتدی .

رؤف بک ، دکل خلیفه نک ، سلطانک ؛ بومقامک حقوقی آلمق استعدادنده اولان ، هر هانکی
برمقامک علیهنده می ؛ طرزنده کی سوزلرینی ، یونس نادى بک شوصورنه ایضاح ایتدی : « بومقامک
رؤف بکجه حقوقی واردر ؛ صریحدر افاده ، محفوظ حقوقی واردر . صاقین کیمسه آلمسون . کونک
برنده بلکه لازم اوله جقدر . » « حالبوکه تشکیلات اساسیه چیقمشدر . بوتون مقاملر تثبیت اولمشدر .
بوتون وضعیتلر قانون حالنه قونولشدر . حالا افسانه دن ، سفسطه دن بحث ایدر . »

بوندن سوکره ، یونس نادى بک ، شوسوزلری سویلیدی : « .. جمهوریتی بکنمه یین آدملر واردر .
اعتراف ایچدکری شیئی فکرنده بسله یین مخلوقات واردر و ایچمزدده درلر . » « .. اوله آدملرک قفاسی
آزبیلر ، افندیلر ! »

یونس نادى بک ، رؤف بک و آرقداشلرینک ، نمایشکار وضعیتلردن ، مفتش پاشالرک استفالردن
و مجلسک ایچنده اویون اوبنایلیه میه جفتدن بحث ایتدکدن سوکره دیدی ، که « خصوصی و کیزلی ترتیبات

ایله بعض مقاصدی استحصال ایدرز زعمنده بولمق وتورکیه بویوک ملت مجلسنك گوشه سنده اوطوره رق بوشیلرده بولمق حرمتسز لکدر . قبول ایدمه میز افندم ،

بونس نادى بك ، رأفت پاشاه ایلدشرك شویانامده بولندی : « رأفت پاشا حضرتلری ، معلوم حالکیز اولدینی وجهله ، آلتی ، بدی آى مقدم مطمئن ومعنا سز .. بعض اعلانات و بیانات ایله مبعوثلقدن استعفا بیورمشلردر . غریب برحاده در . اسباب موجب اوله رق علاوه ایتشلردی ، که مبعوثلقدن سبب استعفا ، قارائلق اوطه ده ، یاران آره سنده برعهد ملیمی ؟ نه ، برشی وارمش . اوراده طوپلانان آرقداشلری ایش باشنه کتیره جکمش . افندم ، چوق مراق ایتدم بوایشه . »

قره حصار مبعوثی علی بك ، برندن سوزه قاریشدی و - « یعنی جزالار حکومتی . » دیدی . بونس نادى بك ، « چوق مراق ایتدم بوایشه ، دیپه رك سوزینه دوام ایتدی و دیدی که « .. تشکیلات اساسیه وارددر . جمهوریت تأسس ایتشددر . حکومت فاصل یاپیله جقدر ، اوراده ، یازیلیدر . بوتون بونلری اداره ایدن برنورکیه بویوک ملت مجلسی وارددر . خایر ، بونلر کافی دکلدر ، رأفت پاشا مبعوثلقدن استعفا ایتسین ، لازمدر و کیتسون حکومت یاپسین ، یاران طوپلا سین ، نه قناعتدربو ؟ »

« .. افندم داغ باشنده می یز ؟ دمیرجی افینی آلوب کلوبده ، حکومتی یاپه جقدی . مجلس یوقیدر ؟ تشکیلات اساسیه یوقیدر ؟ بو ، نه منطقسزجه حرکتدر . »

رأفت پاشاه بونس نادى بکه جواب ویرمك اوزره ، کرسی به چقدی . کندینی مدافعه به چالیشیرکن ، رؤف بکله آره لرنده موجود فکر برلکندن ورؤف بکک سویلیدیکی هرشیک اونك حسابنده قید ایدلمی ایجاب ایدمه جکندن بحث ایتدکن صوکره . « ایکی عسکر مبعوثك مجلسه عودت ایتسینی آرزو ایتشم ، عجباً چینده اولدینی کی برجمهوریتی یاقی ایتشمش اولورم ؟ » دیدی . رأفت پاشانك بیاناته ، مختلف ذوات ، یلرندن ، قیصه جوابلر ویرمکه باشلادیلر ، طادتا مناقشلی برمحاوره جریان ایتدی . نهایت ، کرسی بشقه بر مخالف خطیبه ترك اولندی . بوندن صوکره کرسی به چیقان محمود اسمد بك (از میر) : « .. کونلردنبری دوام ایتمکه اولان مناقشانه وهنوز نتیجه سی کله ین مذاکرانه ، نه انقلابك ونه ده ملتك تحملى وارددر . » دیدکدن صوکره ایضاح ایتدی ، که وضعیت « انقلاب نامه ، انقلابی ایلری کونورمك نامه اسقاط » دن عبارت دکلدر .

محمود اسمد بك ، هرشیدن اول کیدیله جک بوللری تعیین ایتك لزومنی و اوتقدیرده دها صمیمی و دها قطعی بورونه بیله جکنی بیان ایتدی ورؤف بکک نظریه سنه تماسله ، شو تحلیللته بولندی ، « حاکمیت ملیه بشقه برمشله در . جمهوریت ، مشروطیت ، مطلقیت اداره ، استبداد ، ینه بشقه برر مشله در . برقسى اشکال حکومتدر . دیکری ملتك اراده سنك انفاذ و تطبیقیدر . بودرت شکلی ایچینده ، مختلف شکلده ، حاکمیت ملیه نك ، تطبیق ایدلیدیکی کورمکده یز . حتی استبدادده بیله برپارچه وارددر . مشروطیتده برآز دها فضله ، جمهوریتده دها فضله ، بناء علیه بونقطه دن بویکی شیئی قاریشدرمه مق لازمدر . حاکمیت ملیه جمهوریتك تکاملی دیمك دکلدر . چونکه حاکمیت ملیه شکل دکلدر . روح و اساس مشله سیدر . »

محمود اسمد بك ، رؤف بکک اجتهاد دیه اورته به آتدینی سوزلر اوزرنده لزومی قدر توقفدن صوکره : « نورك انقلابی یوکسه لیور . » « آنجق ، بواقلابی سرعتله ، هدفنه ، ملتجه بکله نیلن هدفنه

ایصال اتمک ایچون، بر آن اول حقیقی وضعیتک توضح ایتمسی لازمدر. تورك ماتى، اورنه ده، دهه وقراسى نامه چكيلمش، برقنچ كې، بونى بگله مكدهدر. « سوزلريله بياناته ختام ویردى .

§ بوندن سوكره عدليه وكيلى نجاتى و معارف وكيلى واصف بك، مخالف خطيبك استيضاحلرینه اوزون بياناته بولنهرق جواب ویردیلر .

— مایه وكيلى مصطفى عبدالحالى بك، ايضاحاته باشلامدن اول، رضا نوربكدن، ضبطده كى سوزلرندن بمضيلرينك ايضاحنى ايستدى. رضا نور بك، يانيه ليرك توركلكنى مشكوك كوستره چك طرزده افاده لرده بولمىشدى. عبدالحالى بك، رضا نور بكك، ذهبنى شو صورتله تصحيح ايتدى: دوكتور بك، « آلتى بوز سنه اول، آرناوودلنك برقسمندن اولان يانيه كيدن اجداد مترك اوراده، برافدقلى انسالى بشقه بر تهمله انهام ايدىيور. هم كيم؟ مع الاسف اوبله محترم بر آرقداشم، كه آلتى سنه دنبرى متعصب بر ملتيجى اولمشدر. دها اول دكلدى. كنديلرى دها ابى بيليرلر. بن، او يانيه ديدكلى آدم، توركلك ايچون سلاحله مجادله ايدركن، كنديلرى بالمكس (توركلك عليمه) عصيانه تشويق ايتمشدر. »

§ فى الحقيقه رضا نور بكك سياسى حياتده، بر جوق مجادلاته اشتراك ايتديكى معلوم ايدى. بو اشتراكلى، ملتپرور اولهرق بوپوك ملت مجلى دورنده او كا خدمت و فعاليت ساحارى كوسترلمسه، مانع تلقى ايدلمه مشدى. فقط، توركلك روم ايلدين چيقارلمسى كې، هر توركك قلمبنده ايدى و آلم برهجران يشانان بوپوك فلاكت حادثه سنده مفرط ملتپرور رضا نور بكك آرناوود حاصيلرى ابله برابر، تورككر عليمده، فعاليتده بولنديغنى بيلمىوردق. بوكا اطلاع حاصل اولنجه، بوپوك ملت مجلىسى، حقيقى برحيرت ودهشت استيلا ايتدى.

بو بحثدن سوكره مایه وكيلى، ديكر ايضاحاتى ویردى. اونى زراعت وكيلى شكرى قيا بك تعقيب ايتدى. شكرى قيا بك، بالخاصه زراعت وكالتى تنقيد ايدن بر خطيبه جواب ویردى وزراعت ايشلرينك كوزل جهلر، كوزل افادهلر، كوزل منطقارله كيزلنه چك برشى اولمديغنى ايضاحدن سوكره « بو، طوپراغه يازيلان برآردر. اونك صحيفه لرى آچيق وهر كس طرفندن اوقونمقدهدر، » ديدى وعلاوه ايتدى: « قالمق بولمىش مجلس هالينك حضورنده، شوبله ياپيلدى، بوبله ياپيلدى كې مفاظه ياپيله بيليرى؟ بونه جرأندر؟ »

تجارت وكيلى حسن بك و نافع وكيلى مرحوم سليمان سرى بكدن سوكره ايضاحات ویرمك صرهمى خارجيه و باش وكالته كلدى.

§ افنديلر، باش وکیل عصمت پاشا، استيضاحك عمومى اولمىشنى تكليف ايتديكى كوندن سوكره، مذاكرانه اشتراك ايدمه چك درجه ده خسته لامش، ياتىوردى.

مدافعه مليه وكيلى كاظم پاشا، عصمت پاشايه وكالته كرسى به چيقهرق ايجاب ايدن بيانات و ايضاحاتده بولندى.

§ آرتق استيضاح مذاكره سنه ختام ویرمك زمانى كلكشدى. مذاكره كافى كورولدكدن سوكره، فريدون فكرى بكك « آنكهت پارلمتهر » تقريرى رد اولندى.

۱۹ زایه قارشی ۱۴۸ رأی ایله عصمت پاشا حکومتته اعناده ابدلی . بر رأی ده مستنکف ابدی .
افندیلر ، مجلسده مغلوب اولانلرک ، غزته جی آرقداشلری ، بو نتیجه دن ، بالطبع ، هیچ عمنون اولمیدیلر . دها کوسکون وعنود بر صورتده هجوملره کچیدیلر .

۹ تشرین ثانی تاریخلی وطن غزته سنک باش مقالسی : « موجود اداره شکلی ، لفظ اعتباریه ، ملی حاکمیتک اگ یوکسک درجسی اولمشدر . فقط ، حکومتجیلرک ذهنیتی ، بر آرز قازیلسه ، همان هیچ دیکشمه مش اولدینی کورولور . » و :

« بو کون ، مرتجع کلهسی یکیدن رواج بولمشدر . » طرزنده تنقیدلره مالیدر .

۱۰ تشرین ثانی تاریخلی وطنک « میدان محاربه سنک نتیجهسی » سر لوجه ملی مقالسی ، جمهورلنکک فیل حکایه سنی تکرار دن صوکره حکومتی اسقاطه جالیشانلرک ، ائی حرکت ابدیه مدکرندن شکایتی تضمن ایدن ، شو مطالعه لری احتوا ایدیوردی : « آفرده ایلک استیضاح باشلادی زمان ، اورنده منقد ، عزیمکار بر اکثریت واردی . » « منقدر بو وضعیتی اداره ایدمه مدیلر . تشکیلاتسز فردلر حالنده ، منفرد تنقیدلرده بولندیلر . » منفرد تنقیدلریله ، اساسلی بر صورتده ادامه ایدیه مدی . استیضاح عمومیه شنبه ، تعطیل زمانده کی نوط دفترلری آجان اولدی . اگ شدتلی منقدریله ، دیلبرنک آلتنده کنی سوبله مکدن چکندیلر . »

صاحب مقاله وضعیته ، پولتیقه جیلقی نقطه نظرندن باقارق ، دیورکه « حکومتجیلرک مکمل بر سوق واداره وابستادن صوکنه قدر دوشونولش بر پالانه حرکت ایتدکلی کورولور . »

§ بوراده : انسانک صاحب مقاله یه ، شوبله بر سوال صوره جفی کلیور :

ملنک مقدراتی مسئولیتی ، اللرینه آلدیرمق ایستدی ککیز ذوات ، آیلرجه و آیلرجه حاضر لاندقدن واستانبولده کی رفیقاریله دخی اوزون بویلو کوروشدکدن صوکره ، سزکده ایضاح ایتدی ککیز کی ، دیلبرنک آلتنده کنی سوبله مکدن چکینه جک قدر ، کندیلرینه اعناده ایدمه مزلسه ، اگ نهایت ، اون طقوز بچق کشنک ، مجلسده حرکتی توحید ایدمه میه جک قدر حاجز اولور لرسه ، بو ذوات ، دولتک رأس کارینه کچمک لیاقتنده فرض اولنه بیلریم ؟

افندیلر : طنزینک (مرصاد عبرت) ستونندنده بر قاق جمله اوقوبه جفم . بو ستونی دولدوران محرر ، بوتون مملکته مجلس منظره سنی سیر ایتدیریور و اوکا « ایواه ! بوده اونه کیلر کی چیقدی . » دیدبرنیور .

پوصوبه باتان ، بو محرر ، قولاغنه شو سوزلرک فیصیلداندیغنی ده ایشیدییور : « . . . اسکی انفاضله پایلان بر بنادن نه اومارسک که ! . . . »

عجبها ، بو یازیلری یازمش اولان ذات ، حقیقه او کون ، بویله می متحسس ایدی ؟ یوقسه ، بو معناسز سوزلری ، ملتی علیهمزه تحریک ایچون بالائزامی یازیوردی ؟ ایستر اولبه و ایستر بویله اولسون ، هر ایکسی ده دوشرو دکلدی . بو نوع ، قلم اربابی ، جمهورینه فالقی ایتملردر .

§ افندیلر ؛ توحید افکارکده ، بر معناده « فائده سز و قیمتسز بر ظفر » دیبه فائده سز و قیمتسز لازلری دوام ایدیوردی .

§ محترم افندیلر ؛ (قومپلو) بحثی المصاحده وقومپلونك مجلس داخاندنكى صفحه سنى تصويرده ، اهميتىز كى تلقى اولنه بيله جك بعض فقراته تماس ايتدم . بونده بنى معذور كوره جك كزى اميد ايدرم .

خاطره كلير ، كه هر حكومتدن ، هر زمان استيضاح بايلير ؛ براستيضاحه بوقدر اهميت ويرمك جائز ميدرد ؟ عرض ايتلىم ، كه موضوع بحث اولان استيضاح ، نورمال بر استيضاح دكلى . قومپلونك بر صفحه مخصوصه سى ايدى . براستيضاح مهنه سندن سوكرمدر ، كه مخالفلر ماسكه لر بنى آتمغه مجبور ايدلدير . معلوم اولدبنى وجهله (ترقى پرورد جمهوريت فرقه سى) ديه بر فرقه تشكيل ايتدير ، بوفرقة نك ، كبرى اللر طرفندن ، چيزيلن پروغرامى ده اورنه به آنديلر .

(جمهوريت) كه سنى تلفظدن دخى اجتناب ايدنلرك جمهورينى ، دوغدينى كون ، بوغنى ايستينلرك ، تشكيل ايتدكلرى فرقه به (جمهوريت) وهمده (ترقى پرورد جمهوريت) عنوانى ويرملرى ، فاصل جدى ونه درجه به قدر صميمى تلقى اولنه بيلير ؟

رؤف بك و آرقداشلربنك تشكيل ايتدكلرى فرقه ، محافظه كار عنوانى آلتندم ميدانه چيقسه بدى ، بلكه معناسى اولوردى . فقط ، بزدن دها زياته جمهورينى و بزدن دها زياته ترقى پرورد اولدكلربنى ادعا به قائلشملى ، بالطبع دوغرو دكلى .

§ « فرقه افكار واعتقادات دينيه حرمتكاردرد . » دستورينى باراق اولارق آلنه آلان ذواتدن ، حسن نيته انتظار اولنه بيليرميدى . بو باراق ، عصرلردنبرى ، جاهل ومتعصبلى ، خرافه پرستلى اغفال ايدنلرك خصوصى متصدلر تأميننه قائلشمش اولانلرك طاشيدكلرى باراق دكلىدى ؟ نورك ملتى ، عصرلردنبرى ، نهايتىز فلاكتلره ، ايجندن چيقه بيلمك ايجون ، بويوك فداكارلقلر استلزام ايدن ، ملوث بطلاقتلره ، هب بو باراق كوستربلرك سوق اولنماشميدى ؟

جمهورينى و ترقى پرورد اولدكلربنى ظن ايتدكلىر ايستينلرك ، عبنى باراقله اورنه به آتيلملرى ، دبنى تمصبى غلبانه كتيره رك ، ملتى ، جمهوريتك ، ترقى و تعجودك تماماً عليه تشويق ايتك دكلىدى ؟ يكي فرقه ، افكار واعتقادات دينيه حرمتكارلق پرده سى آلتندم ؛ بزخلافى تكرار ايتىز ؛ بزىكي قانونلر ايستيمىز ؛ بزجه مجاه كافيذر ؛ مدرسه لر ، تكلىر ، جاهل سوفتلر ، شيخلر ، مريدلر ، بزسىزى هياه ايدم جكز ؛ بزمله برابر اوليكز . چونكه مصطفى كلك فرقه سى خلافتى لغو ايتدى . اسلاميتى رخنه دار ايدى بور . سزى كاوور ياه جق ، سزه شافقه كيدبره جكدر ديه باغيرميورميدى ؛ يكي فرقه نك قوللاندبنى فورمول ، بوارجاعكارانه فريادلرله دولو دكلدر دينيله بيليرى ؟

باقيكز افنديلر ؛ بو فورمول طرفدارلردن برينك دها چوق اول [۱۰ مارت ۳۳۹ تاريخنده] مصلوب جبرائلى كورد خالده بكه يازدينى مكتوبده كى شوجهلره : « عالم اسلامك مابه البقاسى اولان ماسلسمه هجوم ، ايدى بورلر . » بو خصوصده كى تشرىحاتكزى آرقداشلره ده اوقودم . هيسنده نزيد غيرتى موجب اولدى . « غربه تمثلى ايتك ، تاريخمى ، مديتتمى غائب ايتك » ي ضرورى قيلار . « ... خلافت مؤسسه سنى ييقمق ، لادبنى برحكومت تأسيسى دوشونمك ، هب استقبال اسلامى تهديد ايدم جك طاملرى وجوده كتيرمكدن بشقه برنتيجه ويره مز . »

افنديلر ؛ وقايع وحدانات دخى اظهار واثبات ايتدى ، كه (ترقى پرورد جمهوريت فرقه سى) پروغرامى

الك خائن دماغلارك محصولدر، بوفرقة، مملكتده سوء قصد جيلرك؛ مرتجملرك نھستكاي، اميداستنادي اولدى؛ خارجى دشمنلرك، يكي تورك دولتي، تازه تورك جمهوريتي عوامتكمه معطوف پلانلرينك سهولت تطبيقاته خدته چاليشدى. تاريخ، (مرتب، عمومي، ارتجاعي) اولان شرق عصباني، اسبابي تدقيق ونجری استديكي زمان، اونك مهم وبارز سييلري مياننده (ترقي پرور جمهوريت فرقه) سنك ديني مواعديني وشرقه كوندر دكلري كاتب مسؤللرينك تشكيلات و تحريكاتي بوله جقدر.

خاطرات دفتريني [نافله و تهجد نمازلرينك] ثوابندن باحث حديثلرله دولدوران، بوكاتب مسؤل، شرق ولايتلرمزده تحريكات دينيده بولتوركن، فرقه سنك پروگرامني تطبيق ايتجورميدى؟ معصوم خلقه، بش وقت نمازدن ماعدا، كيجهلريده فضله نماز قيلمى وعظ ونصيحت ايتك، بلكده عمرينده نماز قيلمهش اولان بر پوليته جي طرفندن واقع اولورسه، بو حركتك هدفى آكلاشيلماز، اولورمى؟

افنديلر، يادينيمنز انقلابك وسعت وعظمتي قارشوسنده، اسكي خرافات ومؤسساتك برر برر سقوطنى كورن. سبب وارتمجاعكار عناصر، افكار واعتقادات دينيه حرمتكار، اولديفنى اعلان ايدن برفرقه و باختموس بوفرقة نك ايتجنده اسملى شهرت بولش ذواته درت آل ايله صاريلمازى؟ يكي فرقه ياپان ذوات بو حقيقتي مدرك دكليدرلر؟ او حالده، اللرينه آلدقلى، دين باراغى ايله، ملت ومملكتي نرمه كوتورمك ايتيورلردى؟ بويه برسؤاله ويرلسى لازم كلن جوابده، حسن نيت، غفات، قيدسزلق كي سوزلر، مملكتي ترقي به ايصال ايدم جكم ديه اورته يه آتيلان برفرقه رؤساي ايتجون معذرت تشكيل ايدم مز!

افنديلر، يكي فرقه، عنوان اتخاذا ايتديكي «ترقي» و «جمهوريت» ناملرينك ضد تاملرله انكشاف ايتمشدر. بوفرقة نك رؤساي، حقيقه مرتجمله اميد وقوت وبرمشدر. بوكا مثال اوله رق عرض ايدم؛ ارغنيده، عصانك واليلكني قبول ايدن مصلوب قدرى، شيخ سميده يازديفنى برمكتوبده «ملت مجاسنده، قره بكر كاظم باشانك فرقه سى، احكام شرعيه به رعايتكار و دينداردر. بزه مظاهرت ايدم بلكرينه شبه ايتم. حنى شيخ ابوب [*] تزدنده بولنان كاتب مسؤللىرى، فرقه نك نظامنامه سنى كنرمشدر... دييور. شيخ ابوبده، محاكمه سى صره سنده «ديني قورتاره جقي يكانه فرقه نك، كاظم قره بكر باشانك تشكيل ايتديكي فرقه اولوب، احكام شرعيه به رعايت ايديله جكنك، فرقه نظامنامه سنده اعلان ايدليكى، سويله مشدر.

افنديلر، «ترقي پرور» و «جمهوريت» كملريني قوللانهرق، بزه ومنوران ملته قارشى دين باراغنى كبله مك تدبيرنده بولنانلر، مملكتده عمومي ارتجاع وعصيان يايقى ايتجون، داخل وخارجده، ترتيبلر ونشويقلار يايغله مشغول اولانلرك موجوديتندن بي خبر فرض اولته بيليرلر؟ يكي فرقه به داخل اولانلرك، تكميل اعضاي موضوع بحث اولسه بيله، ديني مواعدي، موفقيت ايتجون، مؤثر حامل قبول ايدن بوكا دائر فورمولي نظامنامه لريته ادخال ايدن كيسلر، مملكته متوجه، شخصلرمز متوجه سوء قصدلردن بي خبر قبول ايديله مز!

عصيانك وقوعندن آيلرجه مقدم «مملكتك شوراستنده بوراستنده» ياپيلان خفي اجناعلردن

[*] رؤساي عصانن اولوب اهدام ايدلشدر.

و « جمعیت خفیه اسلامیة » تشکیل آمدن، استانبولده نقش بندی مشایخک یابدینی اجتماعده ، احضار ایدله جک قیامه مظاهرت وعد ایدلایکندن ونهایت ملی حدودلرمزک خارجنده بولنوب ، شرق عصیاتی تحریک ایدلرک بیاننامهلرنده کاظم قره بکر باشاک فرقه سندن امید ایله بحث اولندیفتندن [*] خبردار اولدقلربی فرض ایدلم. فقط، قتی بک حکومتی زماننده ، بالذات قتی بک واسطه سیله ، کندیلرینه ، فرقه لرینک مضر وعصیان وارنجاعه مشوق وضع وماهیتنده اولدینی ییلدرلیدیکی زمان اولسون ، حقیقی مطالعه ومشاهده ایتلری لازم گلزمیدی؟ حکومتک ونیم، بک خالصانه اوله رق بواخطاراتمزدن صوکره اولسون حقیقی آکلاملری اوکا کوره حرکت ایتلری ایجاب ایدردی . اولنر، بالعکس ، بودفعه ده « افکار واعتقادات دینییه رعایتکارز ، قلبشه سنی، بوسبوتون عکسی معناده تفسیره قالدیشیلر . کویا ، معلوم فورمول ایله ، نظرلرنده ، هر دینک وهر دین سالکنک افکار واعتقاداته رعایتکار اولدینی اقلده ایتک .. کنیش حربپرور اولدقلربی آکلاتمی ایستورلرمش.. افندیلر، بوطرز حرکت درست، صمیمی دینه مز !

بولتیقه ماننده ، برقوق اوبونلر کورولور. فقط ، مقدس برمفکوره نک، تجلیسی اولان جمهوریت اداره یه ، عصری حرکت قارشی جهل ونعصب وهرنوع خصومت آیانه قالدینی زمان بالخاصه ترقی پرور وجمهوریجی اولانلرک بری، حقیقی ترقی وجمهوریجی اولانلرک یاندر ، یوقسه مرتجملرک امید وفعالیت منبی اولان صف دکل ...

— نه اولدی افندیلر ؟ ! حکومت ومجلس ، فوق العاده تدیرلر آلمغه لزوم کوردی. تقریر سکون قانونی جیقاردی . استقلال محکمه لرینی فعالیتیه کچیردی . اردونک سکز ، طقوز، سفیرر فرقه سنی ، اوزون مدت تأدیباته حصر ایتدی . « ترقی پرور جمهوریت فرقه سی، دینیلن مضر تشکل سیاسی بی سد ایتدی .

نتیجه ، بالطبع ، جمهوریتک موفقیتیه تجلی ایتدی. عاصیلر احما ایدلای. فقط، جمهوریت دشمنلری، بوبوک قومبولونک صفحاتی ختام بولدینی قبول ایتدیلر . نامردانه ، صوک تشبیه کیریشدیلر . بوتشبت ازمیر سوء قصدی صورتنده تظاهر ایتدی. جمهوریت محکمه لرینک قهار پنجه سی، بودفعه ده، جمهوریجی، سوء قصدجیلرک آلدن قورتارمنه موفق اولدی .

..

§ محترم افندیلر؛ جدی ایجابات اوزرینه ، حکومتجه فوق العاده تدیرلر آلمسی لزومنه داثرایک اظهار قناعت ایتدیکنز زمان ، بونی حسن تلقی ایتمه بنلر واردی .

تقریر سکون قانونی واستقلال محکمه لرینی، واسطه استبداد اوله رق قوللانه جفمز فکریجی اورته یه آتالر وبوفکری تلقینه چالیشانلر اولدی .

شبه یوق، که زمان ووقایع، بوشایان نفرت فکری تلقینه چالیشانلری، البته خجیل موقه دوشورمشدر.

[*] حلبده طبع اوله رق کره ستانه توزیع اولتان شاهین پاشا زاده لک بیاننامسی

بز، فوق العاده اتخاذ اولتان فقط قانونی اولان تدبیرلری، هیچ بروت و هیچ بر صورتله، قانونک فوقه چیقما ایچون، واسطه اوله رق قوللاندق، بالعکس، مملکتده سکون و آسایش تاسیسی ایچون تطبیق ابتدک، دولتک حیات واستقلالنی، تأمین ایچون قوللاندق. بز، اوتدیرلری، ملنک مدنی واجتماعی انکشافده استفادملی قیلدق.

افندیلر، آلدیغمز فوق العاده تدبیرلرک تطبیقنه لزوم قالدینی کورولدکجه، اولنرک تطبیقندن صرف نظر ایدلکده، تردد کوسترله مشدر. نته کیم، استقلال محکمه لری، زماننده تعطیل فعالیت ایلدکلری کبی، تقریر سکون قانونی ده، مدت مرعیتی ختامنده، تکرار بویوک ملت مجلسنک حضور تدقیقنه عرض اولندی. مجلس، قانونک بر مدت ده ادا مه مرعیتی لزوملی کوروش ایسه، البته، بو، ملت وجهوریتک عالی منفعتلری ایجابی اولدیندندر؛ مجلس تالینک بوقراری، بزده، واسطه استبداد و برمک مقصدینه معطوف تصور اولنه بیلیرمی؟

افندیلر؛ تقریر سکون قانونک جاری واستقلال محکمه لرینک حال فعالیتده بولندینی مدت طرفنده، پایلان ایشاری، کوز اوکنه کتیره جک اولورسه کز، مجلسک و ملنک امنیت و اعتمادینک، تماماً محله مصروف اولدینی کندیلکندن آ کلاشیلیر.

مملکتده ایقاع ایدیلن، بویوک عصیان و سوء قصدلر بر طرف ایدیلهرک، تأمین اولتان آسایش و حضور، البته، عموجه موجب ممنویت اولمشدر.

افندیلر، ملتیزک باشنده، جهل، غفلت و تعصبک و ترقی و تمدن دشمنلنک، علامت فارقه سی کبی تلقی اولتان فسی آتهرق اونک یرینه بوتون مدنی طالعجه سربوش اوله رق قوللانیلان شایعه یی کیمک و بو صورتله، تورک ملنک، مدنی هیأت اجتماعیه دن، ذهنیت اعتباریه ده، هیچ بر فرقی اولدینقی کوسترمک بر لازمه ایدی. بونی، تقریر سکون قانونی، جاری اولدینی زمانده یادق. بو قانون جاری اولسه ایدی، بیه یاهه جقدق. فقط، بونده، قانونک مرعیتی ده، سهولت بخش اولدی دینیرسه، بو، جوق دوغرودر. فی الحقیقه، تقریر سکون قانونک مرعیتی، بعضی مرعجملرک، ملتی واسع مقیاسده تسمیم اتخسنه میدان برافه مشدر. کچه، بر بورسه مبعوثی، بوتون حیات تشریعیه سنده، هیچ بروت کرسی به چیقمه مش و هیچ بروت مجلسده، ملت وجهوریت منفعتلرینی مدافعه ایچون، برنک کله دخی تلفظ اتمه مش اولان بورسه مبعوثی، نورالدین پاشا، یالکز شایعه ا کساسی علیهنده، اوزون بر تقریر و یرمش و بونی مدافعه ایچون کرسی به چیقمشدر. شایعه ا کتسانسک « حقوق اساسیه و حاکمیت ملیه و مصونیت شخصییه خلافنده معامله » اولدینقی ادعا اتمش و بونک « خلقه عدم تطبیقنک تأمین و تأیید » اولنسنه جالیشمشدر. فقط، نورالدین پاشانک، ملت کرسیسندن غلیانه کتیرمه مکه موفق اولدینی تعصب و ارتجاع حسلری، نهایت بر قاج یرده، یالکز بر قاج مرعجک، استقلال محکمه لرینده، حساب و برملیه سوندی.

افندیلر، تکیه وزاویه لره، تر به لرک سدی و علی العموم طریقتلره شیخک، درویشک، مریدک، جلیک، فالجلیق، بویوجیک و تر به دارلق و الخ کبی بر طاقم عنوانلرک منع و الفاسی ده تقریر سکون قانونی دورنده پایلیمشدر. بو خصوصده کی اجراءآت و تطبیقات، هیئت اجتماعیه مزک، خرافه پرست، ابتدائی بر قوم اولدینقی کوسترمک نقطه نظرندن، نه قدر الزم ایدی، بو، تقدیر اولنور.

برطاقم شیخلرك ، ددهلرك ، سیدلرك ، چلیلرك ، بالارک ، امیرلرك آرقه‌سندن سوروکلەن و قاجیلرە ، بویوجیلرە ، اوفوروکجیلرە ، نسخەجیلرە طالع و حیاتلرینی امنیت‌ایدن انسانلردن مرکب برکتلەرە ، مدنی برملت نظریلەر باقیلەبیلریمی ؟ ملتیزک حقیقی ماهیتینی ، یا کلش معناده کوستره‌بیان و عصرلرجه کوسترمش اولان بویکي عناصر و مؤسسات ، یکی تورکیه دولتنده ، تورک جمهوریتنده ادامه ابدلی میدی ؟ بویک عطف اهمیت ایتهمک ، ترقی و تجمدد نامنه ، اک بویوک و غیر قابل تلافی خطا اولزمیدی ؟ ایشته ، بز ، تقرر سکون قانونک مرعیتندن استفاده ایتدک ایشه ، بوتاریخی خطایی ارتکاب ایتهمک ایچون ، ملتیزک ناصیه‌سنی اولدینی کی آجیق و پاک کوسترمک ایچون ؛ ملتیزک متعصب و قرون وسطایی ذهنیتده اولدینی اثبات ایتک ایچون استفاده ایتدک .

افندیلر ، ملتیزک اجتماعی ، اقتصادی ، خلاصه باطلله مدنی معاملات و مناسباننده فضلی نتیجهلرك ضامن اولان یکی قانونلرمزده . . حریت نسوانی تأمین و حیات طائله‌نی ترضین ایدن قانون مدنی‌ده بو بحث ایتدیگمز دورده وجوده کتیرلشدر . بناءً علیه ، بز ، هر واسطه‌دن ، بالکمز و آنجیق ، رنقطه نظرندن استفاده ایدرز . اونقطه نظر شودر : تورک ملتینی ، مدنی جهانده ، لایق اولدینی موقعه اصماد ایتک و تورک جمهوریتینی صارسیلماز تمللری اوزرنده ، هر کون ، دها زیاده تقویه ایتک . . و بونک ایچون‌ده ، استبداد فکرینی تولدورمک . .

§ هترم افندیلر ؛ سزی ، کونلرجه اشغال ایدن ، اوزون و قمرطاقلی بیاناتم ، اک نهایت ، ماضی اولش بر دورک حکایه‌سیدر . بونده ، ملتم ایچون و مستقبل اولادلرمز ایچون دقت و نیقظی دعوت ایده‌بیله‌جک ، بعض نقطه‌لر ، بارز ایتدیره‌بیلمش ايسم ، کنديمی بختيار عدايده‌جکم .

افندیلر ؛ بو بیاناتله ، ملی حیاتی ختام بولش فرض ایدیلن بویوک برملتک ، استقلالنی ناصل قزانديغینی و علم و فنک اک صوک اساسلرینه مستند ، ملی و عصری بر دولتی ، ناصل قوردیغینی افاده‌یه چالیشدم .

بوکون و اصل اولدیغمز نتیجه ، عصرلردنبری چکیلن ملی مصیبتلرك انتباهی و بو عزیز وطنک ، هر گوشه‌سنی صولایان قانلرك بدایدر .

بو نتیجه‌ینی ، تورک کنجکلکنه امانت ایدیورم .

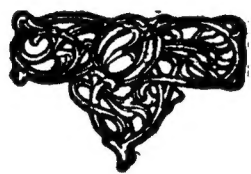
ای تورک کنجکلکی ا برنجی وظیفه‌ک ، تورک استقلالنی ، تورک جمهوریتینی ، الی‌الابد ، محافظه و مدافعه ایتمکدر .

موجودیتکک و مستقبالکک یگانه عمل بودر . بو عمل ، سنک ، اک قیمتلی خزینه‌کدر . مستقبالده دخی سنی ، بو خزینه‌دن ، محروم ایتک ایتیه‌جک ، داخلی و خارجی ، بدخواه‌لرك اوله‌جقدر . برکون ، استقلال و جمهوریتی مدافعه محبوریتنه دوشرسک ، وظیفه‌یه آتیلیق ایچون ، ایچنده بولنه‌جکک و ضمیمه‌ک

امكان و شرائطى دوشونميه جكسك ! بو امكان و شرائط ، چوق نامساعد بر ماهيته تظاهر ايده بيلير . استقلال و جمهوريتكه قصد ايده جك دشمنلر ، بوتون دنيا ده امثالى كورولميش بر فالييتك مثلى اوله بيليرلر . جبراً و حيله ايله عزيز وطنك ، بوتون قلملرلى ضبط ايدلمش ، بوتون ترسانه لر بيه كيرلمش ، بوتون اردولرى داغيتلمش و مملكتك هر گوشه سى بالفعل اشغال ايدلمش اوله بيلير . بوتون بو شرائطدن دها آليم و دها وخيم اولمق اوزره ، مملكتك داخلنده ، اقتداره صاحب اولانلر غفلت و ضلالت و حتى خيانت ايچنده بولنه بيليرلر . حتى بو اقتدار صاحبلرى شخصى منفعتلر بيه ، مسئوليلرك سياسى امللر بيله توحيد ايده بيليرلر . ملت ، فقر و ضرورت ايچنده خراب و بيتاب دوشمش اوله بيلير .

اي تورك استقبالنك اولادى ! ايسته ، بو احوال و شرائط ايچنده دخی ، وظيفه ك ، تورك استقلال و جمهوريتنى قورنارمقدر ! محتاج اولديغك قدرت ، دامارلر كده كى اصيل قانده ، موجوددر !

صوك

خطا و صواب جدولی

صواب	خطا	سطر	صفحہ
حادثات	حادثات	۶۰	۳۰
صلاح الدین	صلاح الدین	۱۲	۳۰
تأثیر	تأثیر	۱۵	۳۱
قاراقته ربیک	قاراقته ربیک	۴	۵۱
سوندیرن	سوندیرن	۲	۶۵
بولنبیلیر	بولنبیلیر	۲۳	۶۷
تحقیق	تحقیق	۱۷	۷۶
تسویہ سی	تسویہ سی	۹	۷۷
ایدہ جک	یدہ جک	۱۶	۸۵
خصوص	خصوص	۱	۹۵
قوناندانی	قوندانی	۳	۱۰۰
منتظر	منتظر	۳۰	۱۰۰
اولنسی	ولنسی	۲	۱۲۳
تشکیلات	تشکیلات	۷	۱۲۳
ملیہ تک	ملیہ تک	۱	۱۳۳
اجرا آت	اجرا آت	۴	۱۴۳
مہرلندیرملربنہ	مہرلندیرملربنہ	۱۷	۱۴۸
آقیازی	آقیازی	۱۴	۱۵۴
عراقده	عراقده	۵	۱۸۴
حاضر	حاضر	۱۸	۲۲۵
۲۲ کانون ٹائیدہ	۲۲ شباطہ	۷	۲۲۶
$\frac{۲۳}{۲۴}$ کانون ٹائیدہ	$\frac{۲۳}{۲۴}$ شباطہ	۱۸	۲۳۱
بر قاج ہفتہ اول	بر ہفتہ اول	۲۱	۲۴۸
» » » »	» » » »	۲۳	۲۴۸
ہیج برمی	ہیج شی	۲۵	۲۴۸
امہاد نامی	امہاد نامی	۵	۲۴۹
۳ کانون ٹائی ۳۶ دہ	۳ شباط ۳۳۶ دہ	۱۵	۲۵۴
مجبور	مجبور	۲۲	۲۶۸

صواب	خطا	سطر	صحیفه
جلال الدین	جلال الدین	۲	۲۷۰
تشکیلاته	تشکیلاته	۳۲	۲۷۵
جوار لرندہ	جوار لرندہ	۳۱	۲۸۲
احتیاجاتی	احتیاجاتی	۱۶	۳۰۳
جلال الدین	جلال الدین	۱۵	۳۰۴
وبا طومک طرفزدن اشغاله موافقت اولندی .	وبا طومک طرفزدن اشغاله موافقت اولندی .	۶	۳۰۶
با طومک اشغالی بوتار یخدن اون بش کون قدر	اولندی . اشبو یرلرده ، تورکیه به		
صوکره واقع اولمشدره اشبو یرلرده ، تورکیه به	التحافق صبر سزقله بکلین خلقک		
التحافق صبر سزقله بکلین خلقک آلتیشلری	آلتیشلری ایچنده اشغال کیفیتی واقع اولدی .		
ایچنده اشغال کیفیتی واقع اولدی .			
بر	بر	۹	۳۰۹
نه درجه	نه درجه	۲۸	۳۱۴
مسائلک	مسائلک	۱	۳۴۵
ملیه مزی	ملیه مزی	۵	۳۴۶
پیدا	پیدا	۲۹	۳۴۶
قرر	قرر	۴	۳۵۳
ژاندارمه	ژاندارمه	۱۴	۳۶۰
تلفرافنامه	تلفرافنامه	۲۹	۴۲۰
دلا تکزله	دلا تکزله	۲۵	۴۲۴
کبی	کی	۱۱	۴۳۴
فی الحقیقه	فی الحقیقه	۲	۴۳۸
محاربه بی یقیندن وبالذات	.	۹	۴۵۰
یوقسه	یوقسه	۲	۴۵۲
مسائلی	مسائلی	۳۳	۴۷۱
قویدی بی	.	۴	۴۸۲
قاله منزل	قاله منزل	۵	۵۳۴
تلقینه	تلقیه	۲۷	۵۴۰